VETUS TESTAMENTUM
EX VERSIONE SEPTUAGINTA INTERPRETUM

Olim ad fidem

CODICIS MS. ALEXANDRINI

Summo Studio & incredibili Diligentia expressum, emendatum ac suppletum

à JOANNE ERNESTO GRABE S. T. P.

Nunc vero

Diversis VATICANI EXEMPLARIS Lectionibus

Aliisque accessionibus insigniter locupletatum.

SUMMA CURA EDIDIT

JOANNES JACOBUS BREITINGERUS.

TOMUS III.

TIGURI HELVETIORUM

Ex Officina JOANNIS HEIDEGGERI & SOC. MDCCXXXII.

PROLEGOMENA

In quibus ostenditur, quid in hac Prophetarum Editione sit præstitum.

TAndem in publicum prodit, quod quidem prælo superetat *Ultimum*, Ordine vero *Tertium*, Versionis LXX. viralis Volumen, quod, dum viveret, Vir Critices Sacræ peritissimus JOANNES ERNESTUS GRABE cum Alexandrino Codice collatum prælo paraverat, sed immatura morte abreptus ineditum reliquerat. De hoc quidem publici juris faciendo etiam ante Librorum Metricorum Editionem, secum cogitaverat, ut apparet ex ipsius verbis ad finem Tomi quarti Prolegomenωn. *Ac libenter profecto*, inquit, *Prophetas ante Psalmos aliosque Metricos libros, tertio edidissem Tomo; quandoquidem plures illorum quam horum collationes cum MSS. Codicibus ac S. Patrum allegationibus, jam ante aliquot annos factæ, mihi præsto erant, quarum ope multa loca corrupta partim, partim detruncata, emendari ac integritati suæ restitui possunt. Sed ad istum etiam Tomum cum Criticis Adamantii signis ubique appositis edendum, duobus praterea Propheticis opus est Codicibus; uno Eminentissimi Cardinalis Chigii, altero Reverendorum Patrum Societatis Jesu Parisiis in Collegio Ludovici Magni: quorum cum itidem non adeo facile, saltem non ita cito compos fieri possem, nolens volens ad libros Metricos prius evulgandos me accinxi.* His igitur in lucem emissis, & reliquis jam Antiqui Fœderis Libris cum Alexandrino Codice collatis, subsidia de transmarinis Bibliothecis expectantem Grabium inopina mors oppressit: unde effectum est, ut Opus, quamvis ab ipso satis limatum, in privatis scriniis per aliquot annos lateret. Sed cum Editionis tam diu multumque desideratæ pretium intelligerent Amici, quotquot Grabio inter Anglos commoranti contigerant, Literatissimo Viro FRANCISCO LEE M. D. authores extiterunt, ut chartas à Grabio relictas evolveret, & Libros primum Historicos, deinde Propheticos juxta exemplar à Grabio descriptum, una cum Prolegomenis ab ipso conficiendis, evulgaret. Quo in munere, quanta cum fide & industria, quanta

cum ingenii & doctrinæ laude versatus fuerit dignissimus ille Grabii Successor, testantur satis erudita illa Prolegomena, Secundo Tomo præmissa; unde ut insignem Clarissimi Viri in Sacris Literis peritiam satis admirari non possumus, ita nec tristem illam necessitatem satis lugere, qua evenit, ut percurso tam brevi stadio, vix absoluta Librorum Historicorum Editione, cum *plura & majora* Literatis omnibus *expectanda* esse monuisset, in medio tam præclari Operis curriculo extinctus sit, neque hanc Prophetarum omnium Editionem prælo subjectam cum promissis Prolegomenis publico donaverit. Nobis igitur, quibus hæc provincia demandata est, (primum à Reverendo admodum Patre GEORGIO SMALRIDGIO Episcopo Bristoliensi, tum post Illustris hujus Optimique Præsulis obitum maxime deflendum, per Epistolas ILLUSTRISSIMI atque EXCELLENTISSIMI Viri Dn. FRIDERICI BONETI, SERENISSIMI BORUSSIÆ REGIS ad AULAM BRITANNICAM nuper Legati, & Spectabilis Viri HENRICI HOARE Armigeri, quorum fidei Testamentum Grabius pro amicitia, quæ ipsi cum illis intercessit, commiserat,) ut supremum hoc Volumen correctis præli erroribus ederetur, utque Prolegomena, siqua ex Grabii scriniis colligi possent, præmitterentur, hoc unum agendum superest, ut Lectores moneamus, quid in hac Prophetarum Editione, vel à Grabio, vel à nobis sit præstitum.

Nihil equidem invenio, unde constet, Grabium Collationes, quas tam ardenter expetiverat, vel cum Barberino vel cum Marchaliano Codice, consecutum fuisse: id vero in ipsius scriptis notatum reperio, Se plus centum triginta versus ad hunc Tomum spectantes, partim ex antiquis Ecclesiæ scriptoribus, partim ex MSS. Exemplaribus, adhuc in plerisque Editionibus omissos eruisse, & locis suis in hac Editione restituisse. Nec id Lectoris animum perturbet, quasi exinde veram Alexandrini Codicis Lectionem in tanta farragine non posset dignoscere: cum ut proclivis foret distinctio, quicquid in eo Codice reperitur, majuscula, quicquid alienum hic legitur, minori Literarum forma Grabius distinxerit. Nobis igitur religioni fuit quicquam in exemplari mutare, quod ante obitum accurate correxerat, & luci paraverat Vir Insignissimus. Asteriscos, Obelos, & reliquas Hexaplares notas ubique expressimus, nec ullas præter eas, quas Grabius descripserat, hic exhibemus. Sed cum in Jeremia Propheta desint aliquot versus in Editione τῶν ό. quos ex Theodotione inseruit Origenes, qui versus tam in Vaticano quam Alexandrino Codice non reperiuntur; cumque eos in Margine Exemplaris sui ex Tractatu aliquo, quem ipse conscripserat, imprimendos esse monuisset; nos Tractatu isto diu frustraque quæsito, quem periisse suspicamur; versus istos, (nempe Jeremiæ Cap. VIII. v. 10, 11, 12. Item Cap. XXVIII. v. 44, 45, 46, 47, 48, 49. Item Cap. LII.

v. 28,

v. 28, 29, 30.) sub asteriscis supplevimus ex Flaminii Nobilii Notis, quæ extant in Tomo Sexto Bibliorum Polyglotton Waltoni: qui versus, ut postea suspicati sumus, ex Regio Codice, de quo infra, melius suppleri potuissent. Monendus est denique Lector, Jeremiæ Cap. X. Versus 6, 7, 8. post nonum, ordine, quo debuerant, perturbato, non esse per incuriam insertos.

Sequuntur jam secundum Ordinem à Grabio institutum I. Lectiones Alexandrini Codicis à Waltono omissæ vel perperam expressæ. II. Ejusdem Codicis Sphalmata, Variæque Lectiones, quæ ex peculiari quodam scribendi modo fluxerunt, de quibus fusius disserit Doctissimus Leus in Prolegom. ad Tom. 2. III. Versus quamplurimi Jeremiæ Prophetæ, qui ex altero Regio Codice, non Alexandrino, supplentur. IV. Collatio Vaticanæ Lectionis cum Alexandrina per Grabium descripta. V. Miscellanea quædam ad hunc Tomum spectantia.

I. *Lectiones Alexandrini Prophetarum Codicis in Bibliis Polyglottis VValtoni non recte expressæ aut omissæ.*

HOSEÆ.

Cap. II. v. 8. ἔδωκα V. L. MS. *A.* id est, Varia Lectio MS. *Alexandrini*, δέδωκα. Cap. XI. v. 11. καὶ ante ἐκπτήσονται in Margine sive ad oram paginæ inferiorem *B. Pol.* omissum. Cap. XIII. v. 12. ἡ ante ἀδικία non est in MS. *A.* quod in Margine *B. P.* siletur.

AMOS.

Cap. III. v. 9. ἀναγγείλατε *R.* ἀπαγγείλατε *A.* Cap. IX. v. 6. πρόσωπον *R.* προσώπου *A.* Ibid. Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ MS. *A.* in Margine *B. P.* non satis expressum per Κύριος ὁ παντοκράτωρ.

MICHÆ.

Cap. IV. v. 3. εἰς μακρὰν *R.* εἰς τὴν μακρὰν *B. P.* εἰς γῆν μακρὰν *A.* v. 11. ἔθνη, πολλοὶ λέγοντες *B. P.* ἔθνη πολλά, οἱ λέγοντες MS. *A.* Cap. VII. v. 6. καὶ ante θυγάτηρ omissum.

JOEL.

Cap. II. v. 11. μεγάλη ἡμέρα τοῦ Κυρίου. μεγάλη post Κυρίου perperam in *B. P* repetitur.

ABDIU.

Vers. 18. πυροφόρος *B. P.* πυρφόρος V. L. MS. *A.* omissa in *B. P.*

JONÆ.

Cap. I. v. 11, & 13. ἐπορεύετο *B. P.* ἐκπορεύετο *A.* omissum.

NAUM.

Cap. I. v. 10. σμίλαξ *B. P.* μίλαξ *A.* omissum Cap. III. v. ult. ἀκούσαντες χεῖρας *B. P.* ἀκούοντες τὴν ἀγγελίαν σου, κροτήσουσιν χεῖρας. Non significavit *VValtonus*, an deessent voces τὴν ἀγγελίαν σου in MS. *A.* annon.

SOPHONIÆ.

Cap. I. v. 12. οἱ δὲ λέγοντες *R.* λέγοντες *B. P.* οἱ λέγοντες *A.* juxta Hebr. האמרים. Cap. II. v. 11. ἐπιφανήσεται *B. P.* ἐπιφανὴς ἔσται *A.*

AGGÆI.

Cap. II. v. 12. ἐπηρώτησον *A.* in *B. P.* ut *Huiffus*, ἐπερώτησον *A.* ut *Grabius* legit.

ZACHARIÆ.

Cap. VII. v. 4. πρὸς μὲ *A.* πρὸς ἐμὲ *B. P.* Cap. IX. v. 3. αὐτῇ *B. P.* ἑαυτῇ. *A.* nam ε superimposuit Scriba juxta Hebr. בה. Cap. X. v. 7. αὐτῶν ἡ καρδία *A.* καρδία αὐτῶν *B. P.* Cap. XIV. v. 5. ἕως (non ἕωος, ut scribitur in *B. P.*) habet MS.

MALACHIÆ.

Cap. II. v. 12. προσαγαγόντων *A.* προσαγόντων *B. P.* v. 15. οὐκ ἄλλος, non οὐ καλὸς legendum ex Hebræo לא אחר, ut fortasse legerunt LXX. quamvis אחר sit nunc in Hebr.

ESAIAS.

Titulus in MS. *Alex.* Ἡσαίας προφήτης ιγ'. sine ιγ'. in *B. P.* legitur. Cap. I. v. 18. διελεγχθῶμεν *R.* διελεγθῶμεν *B. P.* διελεχθῶμεν *A.* Cap. V. v. 24. τὸ λόγιον τοῦ Ἰσραὴλ *A.* τοῦ ἁγίου *B. P.* Cap. VI. v. ult. ἐκ τῆς θήκης *B. P.* ἀπὸ τῆς θήκης *A.* Cap. VII. v. 18. κυριεύει omissum. Cap. VIII. v. 2. τὸν Ζαχαρίαν. τὸν omittunt *B. P.* Cap. IX. v. 2. ὁ καθήμενος. Articulus ὁ deest in *B. P.* v. 16. καταπίωσιν *A.* καταπίνωσιν *B. P.* v. 17. ὁ θεὸς omissum. Cap. X. v. 4. ὑποκάτω ἀνῃρημένων. τῶν male interponunt *B. P.* v. 23. συντετελεσμένον omissum. Cap. XIII. v. 9. ἡ ante ἡμέρα *A.* deest apud *B. P.* Cap. XX. v. 3. τρία ἔτη semel tantum habet *Alex.* juxta Hebr. Cap. XXVII. v. 10. κἀκεῖ deest in *B. P.* Cap. XXVIII. v. 13. πορευθῶσιν recte. v. 16. ἐπ' αὐτῷ *A.* ἐν αὐτῷ non recte exhibent *B. P.* Cap. XXIX. v. 2. τὸ πλῆθος τὸ non invenitur in *B. P.* Cap. XXX. v. 12. Κύριος ὁ ἅγιος. non ἅγιος tantum. Cap. XXXII. v. 4. τοῦ ἀκούειν. τῷ legit *A.* Cap. XXXV. v. 1 ἡ διψῶσα superscripto ἡ, quod deest in *B. P.* v. 7. verbum ἔσται post ὕδατος in MS. recte erasum est, indeque omittendum, quod tamen non omittunt *B. P.* Cap. XXXVI. v. 2. γναφέως pro κναφέως omissum. v. 11. τῶν καθημένων. τῶν abest à *B. P.* Cap. XXXVII. v. 16. Κύριε, non Κύριος. Cap. XXXVIII. v. 8. στρέψω, non στρέψω. Cap. XLII. v. 5. οὕτως, non οὕτω. v. 11. ἀκρων pro ἄκρου omissum. Cap. XLVI. v. 1. ἔσεται non ἔλεται, αἴρετε habet *R.* unde ἔλεται facile effictum est. Cap. XLVIII. v. 20. ἀπαγγείλατε ἕως omissum pro ἀναγγείλατε

γεἱλατε ἕως. Cap. LIV. v. 10. μεταςήσασθαι, pro μεταςήσεσθαι. Cap. LVII. v. 17. διὰ ἁμαρτίαν non δι' ἁμαρτίαν. Cap. LXV. v. 11. ἐγκαταλείποντες. Cap. LXVI. v. 13. ὡσεί τινα lego juxta Hebr. non ὡς εἴ τίνα. v. 19. ἑωράκασιν recte, non ἑωράκεσιν.

JEREMIÆ.

Cap. I. v. 18. χαλκοῦν habet MS. quanquam virgula finalis, qua ν exprimitur, adeo tenuis fit, ut oculos *Huisſi* effugerit. Cap. III. v. 17. θρόνος MS. *A.* deest *B. P.* Cap. V. v. 10. ποιήσετε. Cap. VII. v. 23. ᾗ occaſione ſequentis ὑμῖν (pro ὑμῖν) omiſſum eſt in MS. *A.* quod tamen ibi deeſſe non ſignificant *B. P.* Cap. VIII. v. 17. non ἐπιδῆσαι, ſed ἐπιλαλῆσαι lego, ſyllaba λα à primævo vel antiquo ſaltem Librario ſuperſcripta. Cap. IX. v. 5. λαλήσουσιν MS. *A.* λαλήσωσιν *R.* de qua diſcrepantia nihil habent *B. P.* Cap. XII. v. 13. ἐσπείρατε. Cap. XVI. v. 10. ἀπαγγείλῃς. Cap. XVIII. v. 10. ποιήσουσιν. Cap. XXVI. (XLVI.) v. 4. προβάλατε. v. 17. Ita diſtinguit *Alex.* Ἐββὶ Εἱμωήθ. v. 21. ἀπεστράφησαν. v. 28. ἐκλείπειν. Cap. XXVII. (L.) v. 40. ὁμορρούσας. v. 43. αὐτοὺς loco ultimi αὐτοῦ. Cap. XXVIII. (LI.) v. 40. καταβιβάσω. v. 56. ἀνταπέδωσεν. Cap. XXXI. (XLVIII.) v. 1. Καριαθαίμ. v. 44. συλλημφθήσεται. Cap. XXXIII. (XXVI.) v. 3. ἀπὸ ὁδοῦ. Cap. XXXV. (XXVIII.) v. 4. τοῦ βασιλέως. Cap. XXXVI. (XXIX.) v. 25. εἰπεῖν. Cap. XXXVIII. (XXXI.) v. 3. ὀφθήσεται per ὀμικρὸν recte. v. 10. τὸ ποίμνιον. Cap. XXXIX. (XXXII.) v. 3. ἀνθρώπου juxta Hebræum. Cap. XLII. (XXXV.) v. 4. τῶν poſt ἀρχόντων non eſt in MS. Cap. XLIII. v. 5. καὶ οὐ δύναμαι. v. 6. πόλεως. v. 13. ἀναγιγνώσκοντος. v. 30. ἐρριμμένον. Cap. XLVI. (XXXIX.) v. 1, & 23. Σεδεκίου. v. 3. Εἰσαμαγάθ. Cap. LI. (XLV.) v. 2. οἴμμοι οἴμμοι. v. 5. ἑαυτῷ. Cap. LII. v. 22. κατὰ αὐτά. v. 26. πρὸς τὸν βασιλέα. v. 31. ἐφυλάττετο. v. 34. ἐδίδετο, ni hoc inter ſphalmata ſit referendum.

EZECHIEL.

Cap. I. v. 7. ὡς ὁ ἐξαστράπτων. Cap. III. v. 7. τοῦ Ἰσραὴλ utrobique in *Alex.* extat, ſed in Bibliis Polyglottis nota variæ lectionis per incuriam Typographi haud recto loco poſita eſt. v. 8. νεῖκος recte in *Alex.* ſcriptum, unde & νεῖκος eodem verſu excudendum curavi, præſertim quia præcedenti verſu 7. præceſſit φιλόνεικοι. Eodem Cap. III. v. 23. εἰς τὸ πεδίον habet *Alex.* Cap. VI. v. 6. ἀφανισθήσονται. v. 9. ὀκώμεχα. Cap. VII. v. 15. δὲ ἐν. Cap. VIII. v. 16. ναὸν Κυρίου. Cap. XI. v. 1. κατ' ἀνατολάς. Cap. XII. v. 18. μετ' ὀδύνης. Cap. XIV. v. 7. θῇ τὰ ἐνθυμήματα. v. 9. πλανηθῇ ſicuti *Hieronymus*, erraverit. Cap. XVII. v. 6. εὐθηνοῦσαν. Cap. XVIII. v. 4. καὶ τοῦ φάγοντος. v. 20. οὐδὲ πατὴρ ſine Articulo ὁ. Cap. XX. v. 31. recte μιαίνεσθαι habet, id eſt, μιαίνεσθε. Cap. XXII. v. 20. ἐν ὀργῇ μου καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου recte juxta Hebræum. Cap. XXIII. v. 3. ἐπόρνευσαν ἐκεῖ. v. 11. ὑπὲρ αὐτήν, ν eadem, uti videtur, manu, ſaltem valde antiqua, adſcripto. v. 36. ἀπαγγελεῖς. Cap. XXIV. v. 4. ἔκχεον. v. 22. φάγησθε. Cap. XXV. v. 3. οἶκον Ἰούδα, Cap. XXVI. v. 7.

πομπῆς. v. 16. Θαῤῥεις nisi hoc inter sphalmata sit referendum. v. 28. vox φόβῳ deest in *Alex*. v. 33. τοὺς βασιλεῖς. Cap. XXVIII. v. 2. κατῴκησα. v. 3. ἐν τῇ ἐπισήμῃ. Cap. XXIX. ab initio in margine minio adscriptum, Φαραὼ βασιλ. Αἰγύπτου. v. 16. ἀναμιμνήσκουσα. Cap. XXX. v. 18. Ταφνάς. v. 25. δῦναί με juxta Hebræum. Cap. XXXI. v. 3. ἐν τῇ σκέπῃ, recte. v. 15. ἐξέστησαν. Cap. XXXII. v. 1. δωδεκάτῳ μηνὶ, licet δω male sit erasum. v. 3. καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ. v. 23. ἐπὶ τῆς ζωῆς. v. ult. μετ' αὐτοῦ non est in MS. Cap. XXXIII. v. 4. καταβάλῃ. v. 11. ἁμαρτωλοῦ. v. 12. ἐξέληται. v. 15. προσάγματα. v. 18. ποιήσῃ. ut in antecedd. & seqq. v. 31. ἀκούουσιν. Cap. XXXIV. v. 5. διεσπάρησαν. Cap. XXXV. v. 2. ἐπὶ τὸ ὄρος. v. 13. ἐμεγαλορημόνησας. Cap. XXXVI. v. 13. βδελύγμασιν ὑμῶν juxta Hebræum. v. 37. αὐτοῖς itidem juxta Hebræum. Cap. XXXVII. v. 6. διότι. Cap. XXXVIII. v. 3. Μοσόκ. v. 8. ἑτοιμασθήσεται. v. 21. πᾶν φόβον sine præfixo καὶ, quod in MS. non apparet; quamvis forte sub membrana interiori margini superinducta lateat. Cap. XXXIX. v. 6. κατοικισθήσονται. Cap. XL. v. 4. ἡ τράπεζαι, id est, octo τράπεζαι. v. 39. ὅπως σφάζωσιν. v. 46. Σαδδούχ. Cap. XLI. v. 13. in fine πηχῶν. Cap. XLIII. v. 17. δεκατέσσαρες. Cap. XLIV. v. 2. κατ' ἀνατολάς. v. 7. γενέσθαι. v. 17. ἱερᾶ. Cap. XLVII. v. 1. ἐπέβλεπεν. v. 6. ἀπήγαγεν. v. 11. ἁγιάσωσιν.

BARUCH.

Cap. II. v. 2. καθὰ ἐποιήθη. v. 28. Μωσῆ. Cap. IV. v. 31. ἐπιχάρεντες.

THREN.

Cap. IV. v. 2. οἱ τίμιοι. v. 3. θυγατέρες.

EPIST. JEREMIÆ.

Vers. 67. ἑνὶ αὐτῶν sicut Latina vulgata *uni eorum*.

DANIEL.

In Historia Susannæ v. 22. ἐκφεύσομαι. v. 50. ἀπάγγειλον. Ibidem quoque haud recte legit *Huissus*, οὐ ἔδωκεν, cum in *Alex*. σου scriptum sit pro σοι, ut alibi, vocali & dipthongo permutata. Cap. I. v. 8. οἴνῳ τοῦ ποτοῦ juxta Hebræum. Cap. II. v. 9. ἀπαγγείλητε. v. 16. ἀπαγγείλῃ. Cap. VI. v. 14. ἀγωνιζόμενος ἐξελέσθαι. Cap. VII. v. 11. ἀνηρέθη habet *Alex*. perinde ut *Rom*. Editio. v. 19. διάφορον, sicuti versu 7. Cap. IX. v. 25. inter δύο & καὶ ἐπιστρέψει extat ε, adeo ut Scriba ἐπιστρέψει sine καὶ juxta Hebr. scribere voluisse videatur. v. 27. ἐπὶ τὸν ἱερόν. Cap. XI. v. 4. Σαβαείν. Cap. XII. v. 7. Βαδδὶ. v. 10. ἀνοήσουσιν (non ἀνθήσουσιν, uti perperam plane *Huissus* legit.) Ibidem νοήσουσιν.

II. *In Prophetis* Sphalmata *Codicis* ALEXANDRINI.

HOSEÆ.

Cap. XI. v. 12. ἀσεβείας. Cap. XIV. v. 3. μὴ λάβητε.

AMOS.

Cap. II. v. 9. ἐξήγειρα pro ἐξῆρα.

Cap.

Cap. IV. v. 6. pro πᾶσι τοῖς τόποις male ſcriptum πάσαις ταῖς πόλεσιν. quod paulo ante præceſſit. Cap. VI. v. 2. βασιλέων. Cap. IX. v. 15. ἐκπαιδεύσιν.

MICHÆ.

Cap. II. v. 3. ὀρθροι. Cap. III. v. 3. συνέκλεισαν pro συνέθλασαν vel συνέκλασαν.

JOEL.

Cap. II. v. 10. Φθέγγος. v. 11. μεγάλη poſt Κυρίου male repetitur. Cap. III. v. 10. ἰσχύ.

AMBACUM.

Cap. II. v. 3. ἐαυτέρας pro εἰς πέρας. v. 17. in fine αὐτῶν pro αὐτὴν, uti recte in parallelo verſu 8. hujus Capitis ſcriptum eſt.

SOPHONIÆ.

Cap. I. v. 17. εἰχεεῖ pro ἐκχεεῖ. v. 18. ζήλυς αὐτὺς, quanquam σ in αὐτὺς linea transverſa ſit expunctum. Cap. II. v. 9. καταλοίπου. Cap. III. v. 11. ὑβρέσεως.

AGGÆI.

Cap. II. v. 10. εἰρήνης ψυχῆς. v. 18. ἀφθορία.

ZACHARIÆ.

Cap. III. v. 5. poſterius comma καὶ περιέβαλον αὐτὸν ἱμάτια male præcedit prius colon: καὶ ἐπέθηκαν κ. τ. λ. Cap. IV. v. 1. ἐξερθῇ. v. 2. εἶπεν pro εἶπα, item ἐπαρυσίδες. Cap. IX. v. 14. πορεύσονται. Cap. XII. v. 7. διώσι pro σώσει. Cap. XIV. v. 18. Κύριος πατάξει Κύριος.

MALACHIÆ.

Cap. IV. v. 2. σκίρταῖε pro σκιρτήσαῖε vel σκιρτήσαῖε.

ESAIAS.

Cap. I. v. 31. ὡς πινθῆρες. Cap. III. v. 24. ἰδίας loco ἡδείας, niſi hoc ad vocalium permutationes referendum. Cap. IV. v. 5. παιδήσεται pro σκεπασθήσεται. Cap. V. v. 5. διαπαργὴν pro καταπάτημα ex præcedenti commate perperam repoſuit ſcriba. v. 22. κεραυνῦντες. Cap. VIII. v. 3. προσῆλθεν. Cap. XI. v. 10. ἔθνω. Cap. XVII. v. 3. prius recte ſcriptum fuit Σύρων· unde & nos ita expreſſimus; ſed Librarius eadem manu, vel ſaltem eodem ævo, ut ex atramento colligitur, ſuperpoſuit Α c ut Ασυρίων faceret; neque tamen ι poſt ς addidit. Similiter v. 4. ſuper πίονα perperam λ appoſuit, ut πλείονα faceret. Cap. XIX. v. 8. ἁλεεῖς. Cap. XXIV. v. 10. ἠρωμώθη. Cap. XXV. v. 2. in verbo οἰκοδομηθῇ prima ſyllaba οι excidit. Cap. XXVI. v. 4. ἤλπισαν prius recte ſcriptum fuit, ſed ν poſtea male eraſum. Similiter v. 8. σε poſt ὀνόματος perperam eraſum eſt. v. 11. λαός. Cap. XXVIII. v. 17. εἰς ταθμὺς. Cap. XXX. v. 1. προσθεῖναι ἁμαρτίαις. Cap. XXXII. v. 19. ἐὰν bis ſcriptum eſt. Cap. XXXIII. v. 19. μέγα. Cap. XXXVII. v. 9. ἀπέστειλεν pro ἀπέστειλεν. Cap. XXXVIII. v. 12. ἐρίζου. Cap. XL. v. 15. ὡσι ἔλαιον pro ὡς σίελος, recentiori manu ſuper raſura ſcriptum. v. 22. ὡς κηνή. Cap. XLI. v. 20. ἐπισπῶνται. Cap. XLV. v. 1. ἐκκεράτησας. Cap. XLIX. v. 12. ἐγγῆς. v. 17. ἐξε pro ἐκ σε. Cap. LII. v. 15. συνάξεσιν. Cap. LV. v. 1. οἶνε. v. 12. τρε ἀγροῦ. Cap. LVI. v. 8. διεσπασμένες. Cap. LIX. v. 5. βασιλίσκος. v. 15. συνίναι. Cap. LX. v. 2. voces καὶ γνόφος male poſitæ ante καλύψει γῆν. Cap. LXI. v. 6. ἰσχύς. Cap. LXVI. v. 23.

v. 23. ultima vox Κύριος omiſſa, ſed à *Cyrillo Lucari*, uti videtur, vel alio nuper addita.

JEREMIÆ.

Cap. II. v. 22. ἀποπρύνῃ. Cap. III. v. 7. ἀνάστρεψεν. v. 19. εἰ pro εἶπα, occaſione ſequentis πατέρα. v. 20. in fine voces perperam tranſpoſitæ ſunt hunc in modum: λέγει Κύριος, ὁ οἶκος Ἰσραήλ. v. 24. μόχθυς pro μόσχυς, occaſione paulo ante præcedentis μόχθυς. Cap. IV. v. 8. ἀλλάξατε. v. 10. εἶπαν, quanquam antiquiſſima Librarii manus virgula ſuperpoſita ν expungendum indicaverit. Cap. V. v. 22. ἔριον pro ὅριον. v. 24. καρδία αὐτῆς. Cap. VII. v. 3. καὶ ὐ κατοικιῶ. v. 10. voces malæ tranſpoſitæ ſunt hunc in modum: ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιόν μου. Ibidem pro ταῦτα male ſcriptum πάντα· quod mendum ipſe Librarius animadvertit virgulis appoſitis. v. 16. ὐχ. v. 24. προσέχον. Cap. VIII. v. 19. Σιώ. Cap. IX. v. 3. τοξος. Cap. X. v. 21. ἠυφρονεύσαντο. Cap. XI. v. 12. σώσυσιν. Cap. XII. v. ult. ἐξάρξει. Cap. XV. v. 18. ψεῦδος. Cap. XVI. v. 16. ἁλεεῖς. Ibid. ὄρυν. Cap. XX. v. 11. μαθητής. Cap. XXI. v. 12. verba καὶ ὐκ ἔσαι perperam bis ſunt ſcripta. Ibid. v. 14. θυμῷ male pro δρυμῷ. Cap. XXII. v. 11. τῷ βασιλεύοντι. v. 15. Ἀχαάβ pro Ἀχάζ. Cap. XXV. v. 13. πατάξω pro ἐπάξω. Cap. XXVI. (XLVI.) v. 1. βασιλέα. v. 3. ἀναλάβατε. ſed poſtremum α eraſum eſt, nec tamen ε ejus loco poſitum. Ibid. v. 9. μαθηταὶ, & θ quidem virgulam ſuperpoſitam habet, quæ eſt ſphalmatis nota. v. 13. αὐτῦ loco Αἰγύπτου. Cap. XXVII. (L.) v. 6. ἐπιλάθεντο. v. 44. ὁ σήσιται. Cap. XXVIII. (LI.) v. 35. ἐπὶ pro poſteriori ἐρεῖ ſuper raſo ſpatio ſcriptum. v. 59. υἱῦ Νηρίου. Cap. XXIX. v. 8. (XLIX. v. 7.) ἐπώλετο. Eodem Cap. XLIX. v. 19. ὁ σήσιται. Cap. XXXI. (XLVIII.) v. 6. αὐτῶν loco ὑμῶν. Eodem Cap. XLIX. v. 19. ὁ σήσιται. Cap. XXXI. (XXV.) v. 29. ἔρχομαι. Ibid. v. ult. κάλυμα. Cap. XXXVI. (XXIX.) v. 8. ἀναπειθέτω. Ibid. v. 10. ἀποστρέψαι male poſituna poſt λαὸν ὑμῶν. v. 21. πατάξεις perperam. Cap. XXXVIII. (XXXI.) v. 37. μετέρον pro μετέωρον. Cap. XXXIX. (XXXII.) v. 1. παρὰ Κυρίου male bis ſcriptum tam ante quam poſt πρὸς Ἱερεμίαν Ibid. mendoſe ἐνιαυτῷ. v. 4. παραδοθήσονται. v. 7. Ἀναναθώθ. v. 17. μετερεώρω v. 27. ἔτι pro τι. Cap. XL. v. 6. συνώλουσιν. v. 13. ἐπὶ pro ἔτι. Cap. XLII. (XXXV.) v. 11. ὠκήσομεν. Cap. XLIII. (XXXVI.) v. 23. Ἰωδείν. v. 24. πάντες τὺς. Cap. XLV. (XXXVIII.) v. 22. ἠπάτησεν. Cap. XLVI. (XXXIX.) v. 1. βασιλέως Βαβυλῶνος Ibid. v. 14. & ſequenti Cap. XLVII. (XL.) v. 1. υἱὸν Σαφάν. Eodem Cap. XLVII. v. 2. ἔλαβεν αὐτό. Cap. XLVIII. (XLI.) v. 17. τὴν pro τῇ. Cap. LI. (XLIV.) v. 21. ἐθυμιάσατο. Cap. LII. v. 18. κεάγρας. v. 25. ἐν προσωπυ. v. 26. αὐτὸν pro poſteriori αὐτὺς. v. 3. ἰσχὺν τάξεις pro ἡ σύνταξις.

IN THRENIS.

Cap. I. v. 7. ἐχροί. v. 12. καὶ pro καλά. Cap. III. v. 41. πρὸς ὑψηλὸν ἐπὶ χειρῶν ordine perverſo. Cap. V. v. 10. δέρημα.

BARUCH.

Cap. I. v. 1. υἱὸς Μαασαίυ, υἱὸς Σεδεκίυ. Cap. IV. v. 12. ἠρωμώθην.

EPIST.

EPIST. JEREMIÆ.

Verſ. 9. ὑφαιρόμενοι. v. 12. σκῆπτρον. v. 16. πλῆρες. v. 28. λόχῳ. v. 31. σπειδείπνῳ. v. 70. τὴν ἐν κήπῳ ῥάμνῳ.

EZECHIEL.

Cap. I. v. 27. ab initio ὅρασις. Cap. III. v. 10. ἐλάληκα. v. 18. ζητῆσαι pro ζῆσαι. Cap. V. v. 10. τέκνα φάγονται πατέρες. Cap. VII. v. 16. μελέτητο· καὶ. Cap. VIII. v. 5. poſt εἰσπορεύεσθαι additum σε, ſed recte linea transverſa expunctum. Eodem ſigno Cap. X. v. 6. voces τῶν τροχῶν, inſertæ ante τῶν Χερουβεὶν ſunt circumſcriptæ ſive deletæ. Cap. XI. v. 7. αἰχμαλωσίας· ſed linea transverſa expunctum. Cap. XIII. v. 7. ἐλάληκα, uti ſupra cap. III. v. 10. v. 16. ἐρῶντες αὐτὴν, ν ſuperſcripto. v. 20. ἐκτρέφεται. v. 22. verbum ἀποστρέψαι male poſt πονηρᾶς repetitum, & ζητῆσαι loco ζῆσαι ſcriptum. Cap. XVI. v. 21. ἔδωκες. v. 22. ἐμνήσθη. v. 26. ὁμοροῦντας. v. 28. θυγατέρας Σύρ. v. 39. κατασκάψουσιν. Cap. XVII. v. 7. τὸν ἄνδρα pro τὸν ἀετόν. v. 22. hæ voces καρδίας αὐτῶν perperam bis exarantur, ſemel poſt κορυφῆς & iterum poſt παραφυάδων αὐτῆς, cum priori loco omitti debuiſſent. Cap. XVIII. v. 19. ἀδικίαν υἱὸς πατρὸς perverſo ordine. v. 20. υἱοὺς prius ſcriptum fuit, ſed inde recte factum υἱὸς deleto υ. Cap. XX. v. 6. εἰς γῆν Αἰγύπτου. v. 16. ἐνθυμάτων. v. 28. τὰς πονδάς. Eodem Cap. XX. v. 43. prius recte ſcriptum fuit κόψεσθε, ſed poſtea κ male eraſum eſt, factumque ὄψεσθε. Cap. XXII. v. 3. ποιοῦσαι. Cap. XXIII. v. 6. πάντες ἵπποι. v. 20. poſteriori loco αἰδοῖα. Cap. XXVIII. v. 17. κάλλους σου. v. 18. ἐκ μέσῳ. Cap. XXXI. v. 4. ante verbum ἐξαπέστειλεν hæc male ex præcedentibus repetita inſeruntur ἤγαγεν κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ. Cap. XXXII. v. ult. μετὰ τραυματίας. Cap. XXXVI. v. 10. αἱρυμωμέναι. Cap. XXXVII. v. 23. βασιλείαις pro ἀσεβείαις. Cap. XL. v. 4. πάντας ὅσα. v. 39. priori loco ζύο pro δύο. Cap. XLI. v. 18. τῶν Χερουβ. Cap. XLIV. v. 14. πάξουσιν αὐτοῦ. Cap. XLV. v. 7. ante voces τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, hæc ab imperito Scriba male inſerta ſunt τῆς πόλεων κατὰ πρόσωπον. Similiter v. 9. poſt τοῦ Ἰσραὴλ perperam ex præcedenti verſu 8° repetuntur iſta: τὸν λαόν μου καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἶκος τοῦ Ἰσραήλ. v. 20. ἀγνοοῦντος. Cap. XLVII. v. 10. ἀλεεῖς. v. 11. ἔστη διεκβολὴ pro ἐν τῇ διεκβολῇ. v. 16. πεντακόσι (poſt ἀνατολάς.)

DANIEL.

Cap. IV. v. 33. μεγαλοσύνην περισσοτέρα. Cap. V. v. 23. οἱ παράκοιτοι. Cap. VI. ἔχθες. Cap. VII. v. 20. τῇ κεφαλήν. Cap. VIII. v. 3. τοὺς ὀφθαλμοὺς, item ἀνάβαινεν. v. 5. τράχος. Cap. IX. v. 16. πολεώς σου Ἰσραὴλ (Ιηλ pro Ιλημ.) Cap. XI. v. 6. θυγάτηρ βασιλεύς. v. 11. perverſo ordine ſcriptum: καὶ ἀγριανθήσεται, καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Νότου ἐξελεύσεται. v. 25. καρδία αὐτοῦ καὶ βασιλία. v. 34. βοηθηθήσονται. In Hiſtoria *Beli* v. 10. δακτύλῳ.

Vocales permutatæ in Prophetis.

A & E. Τεσσεράκοντα Amos 2. v. 10, & v. 25. Ezech. 4. v. 6. 29. v. 11, & 13. 46. v. 22. τέσσερα Zachar. 1. v. 18, & 21. Sed Zach. 1. v. 20. τέσσαρας,

τέσσαρες, & Ezech. I. v. 5, 8. τεσσάρων, & eodem v. 8. τέσσαρες, quanquam hoc recentiori manu ſit ſuper raſo ſpatio exaratum, & ſic etiam aliбi. ἐξηραυνήθη Abdiæ verſ. 6. ἐξαυνήσατε Jerem. 27. (50.) v. 26. ſed ἐξερευνήσω Amos Cap. 9. v. 3. & Sophon. I. v. 12. ·※ αθερίσθη Jer. 13. v. 27.

E & AI. Ἀναιλάβετε Amos 5. v. 26. ἀπεκρίνεσθαι Sophon. 2. v. 3. ἐπιγνώσεσθαι Zachar. 6. v. 15. ἔσαι pro ἐσὲ Eſaiæ 41. v. 28. Jerem. 18. v. 17. Contra ἐσε pro ἔσαι Jerem. 25. v. 2. περιλημφθήσεσθαι & περιέλεσθαι Jerem. 4. v. 4. δύνασθαι Jer. 6. v. 10. περεύεσθαι cap. 10. v. 2. δυνήσεται 13. v. 23. Contra σκέψε Zachar. 11. v. 13. πίησε Jer. 6. v. 26. παιδίον pro πεδίον aliquoties Jer. 14. v. 18. & παιδινῆς Ezech. 3. v. 22. Similiter κερȣ̃ loco καιρȣ̃ Dan. 7. v. 12. ſed ibidem etiam καιροῦ. Confer Jer. 21. v. 13. & 49. (42.) v. 21. μαι pro με Jer. 28. (51.) v. 34. Contra ἐμε pro ἐμαὶ Ezech. 18. v. 4. χειροπαῖδες pro χειροπεδαις Naum 3. v. 10. Eſaiæ 45. v. 14. Jer. 17. v. 26. χειροπέδες Jer. 47. (40.) v. 1. & ἀναίβενεν Ezech. 8. v. 11. ἔρουσιν pro αἴρουσιν Eſaiæ 46. v. 7. Similiter ἔρετε Jer. 17. v. 21. ἔπεσεν pro επαισεν. Jerem. 5. v. 6. & Dan. 8. v. 7. ἔπεσας Jer. 14. v. 19. ἔπεσα Jer. 37. (30.) v. 14. κε pro καὶ Jer. 10. v. 19. & καινὸν pro κενὸν Jer. 18. v. 15. Similiter καινὴ pro κενὴ Jer. 27. v. 9. αἴτη pro ἔτη Jer. 41. (34.) v. 14.

E & H. Ἀνάστεμα Sophon. 2. v. 14. & Zachar. 9. v. 8. ὑψέματος Aggæi 2. v. 13. διάστεμα Ezech. 41. v. 6. & 42. v. 5. bis, ſed Cap. 41. & 45. v. 2. διάστημα. Similiter σύστεμα Jer. 45. (38.) v. 2. & 46. (39.) v. 18. & 51. (45.) v. ult. συστέματα Ezech. 31. v. 14. ἥκει pro ἥκει Jerem. 32. (25.) v. 31. niſi Librarius intenderit ἐκεῖ, atque tunc inter Sphalmata referendum. ἐμωδίασαν pro ἡμωδίασαν Jer. 38. (31.) v. 29. ἡμάρτητε Jerem. 47. (40.) v. 3. καπηλάται Ezech. 27. v. 9. pro καπηλάται, ut ibidem v. 8. ſcriptum eſt. ἠθηνικῶς pro ἠθενικὸς Ezech. 34. v. 4.

I & EI. Ἐπεὶ pro ἐπὶ Amos 1. v. 10, 14. Eſaiæ 9. v. 12. & 10. v. 4. Dan. 9. v. 1. ἰδέναι pro εἰδέναι Jer. 9. v. 6. ἔτει pro ἔτι Jer. 22. v. 12. & 23. v. 4. priori loco & alibi. καθείση pro καθίσει Jer. 29. (49.) v. 18. Εἰρεμίας Jer. 45. (38.) v. 15. νῖκος pro νεῖκος Ezech. 3. v. 8. ut & mox ſequenti νείκους, & præcedenti φιλόνεικοι patet. ἀπιθεῖται Ezech. 3. v. ult. πινῶντι pro πεινῶντι Ezech. 18. v. 7, & 16.

I & OI. Φινίκης Eſaiæ 23. v. 2.

I & H. Ὠδίνη pro ὠδῖνι Eſaiæ 26. v. 17. ῥιτίνη Jer. 8. v. 22. ῥιτίνην Jer. 28. (51.) v. 8. στερίσι pro στηρίσει Jer. 17. v. 5.

H & EI. Ἐλεήσει pro ἐλεήσῃ Amos 5. v. 15. & Eſaiæ 27. v. 11. Similiter εἰσπηδήσει Amos 5. v. 19. εἰσακούσῃς pro εἰσακούσεις, (uti mox σώσεις) Φωτίσῃ pro Φωτίσει, uti paulo ante δώσει Baruch 1. v. 12. ὑστερήσει Ambac. 2. v. 3. κυκλώσει pro κυκλώσῃ, ut in antecedd. βάλῃ Eſaiæ 37. v. 33. σώσει pro σώσῃ Eſaiæ 46. v. 7. ἔθνει pro ἔθνη Eſaiæ 55. v. 5. σαλπίσει pro σαλπίσῃ Ezech. 33. v. 3. εἴτις pro ἥτις Jerem. 23. v. 40. Contra θλίψῃ pro θλίψει Ezech. 18. v. 18. στήσει pro

pro στῆσῃ Dan. 6. v. 15. Contra καθείσῃ pro καθίσει Dan. 7. v. 26.

Η & ΑΙ. Ἡ μεγάλαι pro μεγάλη Sophon. 1. v. 14. Φωναὶ pro Φωνὴ Jer. 3. v. 21.

Η & ΟΙ. Αὐτοῖς loco αὐτῆς Esaiæ 10. v. 2. Contra γεγενημένης pro γεγενημένοις Ezech. 22. v. 13.

Ι & Υ. Ἐρισύβη pro ἐρυσίβη Hos. 5. v. 7. & Joel. 1. v. 4. & Cap. 2. v. 25. συκυηράτῳ Esaiæ 1. v. 8.

Υ & ΕΙ. Πρέσβεις Esaiæ 63. v. 9. Contra ἥμισυ pro ἡμίσει Daniel. 9. v. 27. bis.

Υ & ΟΙ. Ἐκύμισεν pro ἐκοίμισεν Naum 3. v. 18. σοὶ pro σὺ Jer. 45. (38.) v. 24.

Η & Υ. Πανυγυρίσατε Esaiæ 66. v. 10. ὑμᾶς pro ἡμᾶς Mich. 4. v. 14. (vel 5. v. 1.) Malach. 2. v. 10. Esaiæ 17. v. ult. bis. Cap. 32. v. 15. Cap. 36. v. 18. Jer. 2. vers. 6. priori loco. ὑμῶν pro ἡμῶν bis Zach. 1. v. 6. item Malach. 2. v. 10. Esaiæ 36. v. 18. ὑμῖν pro ἡμῖν loco citato Zach. 1. v. 6. Esaiæ 9. v. 6. (post ἐδόθη) Jer. 4. 13. C. 5. v. 24. Dan. 3. v. 30. ὑμεῖς pro ἡμεῖς Jer. 3. v. 22. ὑμᾶς pro ἡμᾶς Jer. 33. (26.) v. 16. ἡμῶν loco ὑμῶν Joel 2. v. 14, & 26. Zachar. 1. v. 2. Malach. 3. v. 6. Esaiæ 30. v. 18. (priori loco.) & Cap. 35. v. 4. C. 43. v. 27. Cap. 55. v. 3. Jer. 2. v. 5. Cap. 4. v. 4. Cap. 11. v. 4, 5. Cap. 13. v. 16. Cap. 17. v. 22. Cap. 27. (50.) v. 12. Cap. 28. (51.) v. 50. Cap. 32. (25.) v. 34. Cap. 49. (42.) v. 4. Baruch 2. v. 21, Cap. 4. 24. Ezech. 18. v. 25. ἡμῖν pro ὑμῖν Jer. 7. v. 23. Cap. 14. v. 13. Cap. 41. (37.) v. 6. Cap. 51. (44.) v. 29. Baruch. 4. v. 24. ἡμᾶς pro ὑμᾶς Esaiæ 66. v. 5. Jer. 21. v. 4. Cap. 27. (50.) v. 12. Baruch 1. v. 14. & Cap. 4. v. 6, & 8. Ezech. 36. v. 3.

Ο & Ω. Ἀθοώσω Joel 3. v. ult. Jer. 26. (46.) v. 28. Similiter ἀθοῶν & ἀθοώσει Naum 1. v. 3. & ἀθόωσον Jer. 15. v. 15. & ἀθοώσης Jer. 18. v. 23. ἀντιαπόδωμα & ἀνταποδωθήσεται Obadiæ vers. 15. κατευοδώθη pro κατευωδώθη Dan. 8. v. 11, 12. αὐτῶν pro αὐτὸν Dan. 11. v. 5. ἑόρακα Zachar. 1. v. 8. & 4. v. 2. τὸ ἀποθνήσκων Zachar. 11. v. 9. δόματα Malach. 1. v. 3. ὁμοιώθημεν Esaiæ 1. v. 9. πλῦτως Esaiæ 29. v. 7. εὐόδωσα Es. 48. v. 15. ἐζογράφησα 49. v. 6. ἐπικαλέσωνται Es. 55. v. 5. ὠλεθρεύων Jerem. 2. v. 30. ἐμοιχῶντο Jer. 5. v. 7. ἐπισκέψωμαι ibid. v. 8. πρώϊμον ibid. v. 24. μαρτύρωμαι Jer. 6. v. 10. ἐμβάλωμεν Jer. 11. v. 19. ἔχων pro ἔχον Jer. 15. v. 18. κόψωνται Jer. 16. v. 6. Ἐννὸμ Jer. 19. v. 6. ὡμωλογήσαμεν Jer. 51. (44.) v. 25. Σιδόνα Ezech. 27. v. 8. ἀκύσομεν Ezech. 33. v. 30. ἠσθηνικὼς & ἔχων Ezech. 34. v. 4. πορεύσωνται & Φυλάξωνται Ezech. 37. v. 24. μόσχων pro μόσχον Ezech. 43. v. 19. ὀρύωνται Epist. Jeremiæ v. 3. κρείσσων ibid. v. 58. Φυλάσσων ibid. v. 69. σιωπήσωμαι pro σιωπήσομαι Thren. 3. v. 49.

ΟΙ & Ω. Ὠκοδομήσαμεν Es. 9. v. 10. ὠκοδομηθήσονται Jerem. 12. v. 16. Contra οἰκήσαμεν pro ᾤκησαμεν Jer. 42. (35.) v. 10. & κατοικίσθη pro κατῳκίσθη Ezech. 38. v. 12.

In Prophetis Consonantes permutatæ.

Τ & Θ. Ἐπιστράφητι Hoseæ 14. v. 2. Amos 1. v. 3, 13. Esaiæ 44. v. 22.

Jerem.

Jerem. 3. v. 12. ἀποςράφητι Jer 38. (31.) v. 21. bis. καϑ' ὑπερηφανίας Amos 8. v. 7. καϑ' ὀφϑαλμȣ̃ς Ezech. 20. v. 14. ἐκχίσαι pro ἐκχεῖσϑαι Thren 2. v. 12. κατ' ἕνα Eſaiæ 27. v. 12. Νετωφατεὶ & Μωχατεὶ Jer. 47. (40.) v. 8.

Κ & Γ. Λιγμȣ̃ bis & λιγμᾶται Amos 5. v. 9. δαίγνοντες Ambac. 2. v. 7. ἐνδιγνυμένοι Epiſt. Jer. v. 25. & Dan. 3. v. 44. & ἐπιδειγνύμενον Epiſt. Jer. v. 58.

Ν nativum mutatum in Γ. Ἐγγαςρὶ Hoſeæ 14. v. 1. Eſaiæ 8. v. 3. & 26. v. 18. 40. v. 11.

In Μ. Ἐμμέσῳ Amos 3. v. 9. C. 7. v. 10. Mich. 5. v. 7, 8. & alibi ſæpiſſime. Sed ἐν μέσῳ tamen extat Ezech. 5. v. 8. C. 7. v. 4. C. 9. v. 2. C. 18. v. 18. C. 19. v. 2. bis. & v. 6, 11. C. 20. v. 8, 9. C. 23. v. 40. 24. v. 7.

Ν nativum retentum in ἐνπολήσωμεν Amos 8. v 5. & ἐνφραγμῷ Mich. 4. v. 14 (vel 5. v. 1.) συνσεισμῷ & σύνπασα Naum 1. v. 3, 5. συνπαίτει Naum 3. v. 14. συνσείσω Aggæi 2. v. 8. συνσεισμὸν Jer. 23. v. 19. ἐνκολληϑήσεται Zachar. 14. v. 5. ἐνγαςριμύϑȣς Eſaiæ 19. v. 3. συνκαταφερομένη 30. v. 30. σύνσιμον 49. v. 22. ἐνπαίγματα 66. v. 4. συνκαλῶ Jerem. 1. v. 15. ἐνχρίση Jer. 4. v 30. ἐνκαταλειμμα 11. v. 23. ἐνκαταλέλειπται 12. v. 7. ἐνχειρήματος Jerem. 23. v 20. ut etiam 38. (30.) v. 24. ἐνχειρίδιον Jerem. 27. (50.) v. 42. ἐνγεγραμμένȣς Jerem. 28. (51.) v. 60. ἐνκότημα Jerem. 31. (48.) v. 39. ἔνκαρπον Jer. 38. (31.) v. 12. ἐνπυριεῖ Jer. 50. (43.) v 12. συνκλείσεις Ezech. 4. v. 3. ſed ibidem συγκλεισμῷ habet *Alex.* contra v. 7. συνκλεισμόν. ἐνχειρίδιον Ezech. 21. v. 4. ſed v. 3, 5. ἐγχειρίδιον. ἐνπρήσουσιν Ezech. 23. v. 25. & ἐνπυριῶσιν ibid. v. 47. συνφρυγήσονται Ezech. 24. v. 10. & συνφυγῆ ibid. v. 11. ἐνπεφραγμένοι Dan. 12. v. 9.

Μ nativum retentum in λήμψονται Amos 4. v. 2. 6. v. 12. λήμψεται Mich. 1. v. 11. λημφϑήσεται Mich. 2. v. 4. ſimiliter ἀντιλήμψομαι & καταλήμψομαι Mich 6. v. 6 & cæteris derivatis atque compoſitis verbi λαμβάνω.

Conſonantes adjectæ.

Ν adnexum Accuſativis. Eſaiæ 7. v. 19. ῥαγάδαν. Ezech. 28. v. 13. ἄνϑρακαν. Baruch 4. v. 16. μονογενῆν.

Conſona redundans.

Eſaiæ 9 v. 2. ἐκκχϑρός. Ezech. 36. v. 2. ἐκκχϑρός. Ezech. 39. v. 23. ἐκκχϑρῶν.

Loco duplicis Conſonantis ſimplex.

Πυροὶ Zach. 6. v. 2. γενήματα Zach. 8. v. 12. Eſaiæ 29. v. 1. C. 65. v. 21. Jer. 7. v. 20. C. 8. v. 13. Ezech. 36. v. 30. C. 48. v 18. γενήματος Eſaiæ 30. v 23. & 32 v. 12. γενημάτων Jerem. 2. v 3 & Thren. 4 v. 9. πρωτογενήματα Ezech. 44 v. 30. & 48. v. 14. ἐννοσεύȣσα Jerem. 22. v 22. ἐξεκλησιάσϑη Jer. 33. (26.) v. 9.

Loco ſimplicis Conſonæ duplex.

Ἀναίβεννεν pro ἀνέβαινεν Naum. 2. v. 7. ἀποκτέννων Eſaiæ 66. v. 3 καταβέννοντες Jerem 28. (51.) v. 14 ἀναβέννι Jerem 29 (47) v. 2. ἀναβέννοντα Jerem. 31. (48.) v. 35. ἀποκτέννειν Ambac. 1. 17. ἀπεκτέννοντο Dan. 2. v. 13.

Hæc quidem Grabius ad *Alexandrinum* Textum pertinentia per otium

tium colligerat, plura forſan, ſi ulterius vixiſſet, intervallis, quæ ſcribens vacua reliquerat, inſerturus. Sed hæc tamen, cuiuscuiusmodi ſint, ſatis oſtendunt, quam accurate Exemplar ſuum cum MS. Codice contulerit, minutiſſima quæque diligenter expendens, ſequiorum ſæculorum leviſſimas emendationes ab antiqua *Theclæ* manu ſecernens, tenuiſſimos quosque literarum apices, ductusque literarum vetuſtate pæne exeſos ſubtiliter explorans, & priſcum denique ſcribendi morem, ubicunque ab hodierna ſcriptione diſcedit, in chartis exprimens; ut uno ſcilicet conſpectu ſimul univerſa Lectoris oculis ſubjiceret, quæ plura videbantur, quam ut poſſent, leviora, quam ut deberent, per marginem diſponi. De his, qui ampliora voluerit, conſulat erudita vel Grabii vel Leî Prolegomena; in quibus inveniet, quandam, nec mediocrem interdum, etiam ex his rebus percipi poſſe utilitatem. Sic Abdiæ verſ. 18. πυροφόρος eſt in *Vat.* πυρφόρος in *Alex.* quæ Lectio in *B. P.* prorſus omiſſa eſt. *Sunt tamen*, ut ait Hieronymus in loc. *qui non* πυροφόρον, *id eſt, frumentarium: ſed* πυρφόρον, *hoc eſt, qui geſtare poſſit igniculum, à Septuaginta translatum putent.* Nec paulo prius in eodem loco, *quod Septuaginta transtulerunt* πυροφόρον, *nos in frumentarium vertimus, juxta antiqui ſermonis eloquium: eos enim; quos nunc agentes in rebus, vel veredarios appellant, veteres frumentarios notabant.* Quod non placet Druſio, *quoniam ſine teſte aut exemplo dicitur:* ſcilicet, frumentarium eundem eſſe ac veredarium, qui ferat nuncium cladis ad vicinas gentes: cujus contrarium tamen oſtendit Salmaſius in Notis ad Spartianum. pag. 28. Deinde ſic pergit Druſius: In aliis libris eſt πυρφόρος teſte Hieronymo in locum. Quid hoc? In Lexico Heſychii eſt, flammiger & ſolus ſuperſtes in bello. Senſus idem qui in Hebræo: nam שריד dicitur *reſiduus in bello.* Porro proverbium erat apud Græcos, teſte Herodoto, Οὐδὲ πυρφόρος, *Ne flammiger quidem*, *ſubintellige evaſit.* Proprie πυρφόρος dicebatur vates facem gerens ante prima ſigna, quoties procinctæ acies congredi pararent. Hunc, tanquam ſacrum, quod legati munus obiret, violare nefas erat. Hæc Druſius in locum. Quæ fuſius, nec paulo melius proſequitur Vir inter noſtrates Summus, in Archæologia Græca, Tom. II. p. 73. Erant antiqua inter Græcos Σημεῖα, prælii ſigna, faces accenſæ, quas ab utroque invicem exercitu projicere ſolebant ii, qui πυρφόροι, ſive πυροφόροι dicebantur, Martis Sacerdotes, qui propterea ſine ſcelere violari non poterant, ita ut projectis facibus ad ſuos integri ſe reciperent. Unde natum eſt proverbium, Οὐδὲ ὁ πυρφόρος ἐσώθη, Ne flammiger quidem evaſit, quoties tam cruentum incidiſſet prælium, ut neminem vivum utrimque conſervarent milites. Ad hunc morem Poetæ Græci & Latini crebro reſpiciunt. Hæc Præſul Clariſſimus: quem vide. Non erat igitur contemnenda Lectio Alexandrini Codicis πυρφόρος, quæ & ab Hieronymo memoratur, & quam diſerte expreſſit Arabs Interpres, ſiqua illius ſit autoritas,

toritas, *ferens ignem*, quæque antiquam consuetudinem melius exhibet, & cum veteri proverbio, & cum loci sensu, rectius, quam πυροφόρος, consentit. Prædicit enim Propheta Idumæorum gentem internecione delendam esse: ולא יהיה שריד לבית עשו, οὐκ ἔσαι πυρφόρος τῷ οἴκῳ Ἡσαῦ. Non inficior, πυροφόρον hoc sensu itidem ac πυρφόρον scribi, quæ erat causa fortasse, cur hanc Lectionem Huissus silentio præteriret; sed cum πυροφόρος *frumentarius* reddi possit, quemadmodum eam reddidit Hieronymus, πυρφόρος hoc sensu perraro, nec nisi inter Poetas occurrat, ideo Grabius tollendum esse ambiguum judicavit, & πυροφόρος ne in margine quidem exhibuit. Sed illud etiam adjici potest, vocem πυροφόρος non satis commode *frumentarius* verti, si veredarium intelligas: significat enim hominem, qui tergo vel brachiis frumentum gerit, vel terram tritici feracem, ut notavit Magnus Salmasius, neque Suidas, Hesychius, Phavorinus eam vim Græco vocabulo tribuerunt. Sed de hoc consule, si placet, Suidam in voce πυρφόρος, Drusium in Adagiis, & præcipue Salmasii Annotationes in Spartianum. pag. 28, 29, 30. Ubi fuse ostendit, quodnam fuerit inter Romanos milites *frumentarii* officium.

Malach. cap. II. v. 15. Sic legitur in Editione Romana, καὶ οὐ καλὸν ἐποίησε, in Hebræo, ולא אחר עשה, quod varie reddi solet. Et ne unus fecit. Vel, ut *Vulg.* Nonne unus fecit? Vel, Annon vir unus &c. ut Syrus. Vel, Nonne unus fuit Abraham: ut Chaldæus vertit. Audiamus jam Cappellum de hoc loco ita differentem. Lib. IV. Criticæ Sacræ. p. 317. Legendum proculdubio, καὶ οὐκ ἄλλον ἐποίησε nempe LXX. pro ולאאחר quod hodie legitur, legerunt ולאאחר, καὶ οὐκ ἄλλον, optimo sensu. Hoc enim, *inquit*, vult Propheta, Deus, cum creavit Evam, eamque adduxit ad Adamum, ut illam ei sociaret, non aliam ei creavit, adduxit, & sociavit conjugem, etiamsi id posset, & spiritus abundantia illi esset ad plures creandas. Hæc ille. Sed pace tanti Viri dixerim, si ad Evam refertur sententia, scribendum est, ולא אחרה, οὐκ ἄλλην, non aliam. Verum ita pergit paulo post Vir celeberrimus. Quod autem sic & legerint & reddiderint LXX. liquet ex sequentibus in eodem versu, ubi hodie legitur, ומה האחר, & cur unum? LXX. τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ Θεός; legerunt enim rursus אחר pro אחר. Reprehendit hic Cappellum Buxtorfius, quod nullus Codex Græcus legit οὐκ ἄλλον. Quod quidem incommodum est nullum. Nam, primo, in Notis Ed. *Vat.* ad hunc locum, καὶ οὐ καλὸν ἐποίησε. Sic, inquiunt Editores, plerique habent libri; est autem qui habeat, καὶ οὐ καλλος, est qui, οὐκ ἄλλος. Secundo, Flaminius Nobilius in loc. Sic plerique libri, in aliquo tamen est, καὶ οὐκ ἄλλως, & non aliter: in aliquo item, καὶ οὐ κάλλος, quod videtur factum ex, οὐκ ἄλλος, quod est apud Theodoretum: & in Complut. & apud S. Hieronymum, & *non alius fecit*, sine interrogatione. Tertio, Eandem Lectionem, ut monet Capellus, confirmant, quæ protinus sequuntur, verba, καὶ τί ἄλλο &c.

Hanc

Hanc denique mens Scriptoris ſacri vel omnino poſtulat, vel optime ſaltem patitur. Arguit Judæos Propheta, quod uxores ſuas pro libitu repudiarent, ut alias ducerent: Hoc igitur modo eos alloquitur, ὐκ ἄλλος ἐποίησε, *non alius fecit, te*, ſcilicet, *atque illam*: Eodem nempe, quo ſupra in eodem Capite, uſus argumento. Οὐχὶ θεὸς εἷς ἔκτισεν ἡμᾶς; Recte igitur Grabius ex *Alex.* Codice non, ut Huiſſus, ὐ καλλος, ſed monente Nobilio, vetuſtam ὐκ ἄλλος, (quam agnoſcit Hieronymi Verſio, & unus ex MSS. *Reg. Codd.*) & fortaſſe veram τῶν ό. Lectionem exhibuit. Eſaiæ cap. I. v. 18. διελεγχθῶμεν, Vaticana Lectio eſt: ad quam Waltoniana διελεγθῶμεν prope accedit. Minime tamen negligenda eſt Grabiana, διελεχθῶμεν, quæ facillime in διαλεχθῶμεν mutatur, quam tum alii Codices, ut fatentur Editores Romani, tum Baſilius & Cyrillus tuentur. Cap. XLVI. v. I. αἴρετε αὐτὰ R. ἔδεται habet MS. *Alex.* unde ἔλεται legit Huiſſus, quod ex Alexandrino ſcribendi more, ubi dipthongus αι pro ſimplici ε creberrime ponitur, in ἔλετε converti poteſt. Satius tamen habuit Grabius Alexandrinum Sphalma ſervare, quam emendatam Lectionem in margine de ſua conjectura, licet certiſſima, ponere. Ezech. cap. XXII. v. I. habet MS. *Alex.* ἐνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, ubi ante δεκάτῳ Grabius obſervat τω male eraſum eſſe. Hoc inde profectum eſt, ut arbitror, quod in multis exemplaribus, ut ait Hieronymus in locum, juxta LXX. duodecimus annus & menſis decimus ponitur: juxta cæteros autem Interpretes decimus annus, & duodecimus menſis. Hinc evenit, ut cum in quibusdam Exemplaribus ſcriptum eſſet ἐν δεκάτῳ ἔτει, alii ἐνδεκάτῳ conficerent, ut eſt in MS. *Alex.* unde & Syrus etiam, undecimum annum, menſem duodecimum tranſtulit. Alius vero Librarius, cum in multis Exemplaribus decimum menſem ſcribi videret, τω ante δεκάτῳ eraſit. Ita & Flam. Nob. in Notis ad hunc locum, aſſerit: in nonnullis, *ait*, Exemplaribus, & apud Theod. eſt δεκάτῳ & δεκάτῳ, in nonnullis δωδεκάτῳ & δωδεκάτῳ. Ita magna ſemper varietas in numeris. Denique, δεκάτῳ ſcriptum videtur in Vaticano Codice, nam idem Flam. Nob. ibid. *Corrigendum*, ait, *in noſtra*, δωδεκάτῳ: ſcilicet, ut Vulg. Latinæ conſentiat. Jer. cap. XXVI. (in Heb. XLVI.) v. 17. legitur in Editione Sixtina. Σαὼν Ἐσβειὲ Μωήδ. Quæ verba in MS. *Alex.* ſic diſtinguuntur, Σαὼν Ἐσβεὶ Ἐμωήδ, juxta Heb. שאון העביר המועד. In MS. Colbertino apud Hexapla D^ni Montfaucon, Ἐβιὲ Μωήδ, unde legendum eſt, ut recte cenſet Vir Clariſſimus ἐβὶρ Μωήδ, vel potius Ἐμωήδ, ut eſt in MS. *Alex.* Vel ut in MS. Regio, de quo mox, Σαὼν Ἐσβὴρ Ἐμωήδ, aut Ἀμμωήδ, ut eſt apud Theodoretum.

III. Hæc erant breviter annotanda de Variis Lectionibus à Waltono prætermiſſis; plura facile invenient, qui otio & ingenio abundant. Tranſeo nunc ad ea, quæ de lacunis Jeremiæ Prophetæ ex Regio Codice completis dicenda ſunt. Duo ſunt optimæ Notæ MSS.

 Codi-

Codices in Bibliotheca Regia, quorum alter Prophetas omnes complectitur, alter à principio ad Caput XXV. Esaiæ mancus est, cætera integer. Horum Collationes Grabius in scriniis conservatas reliquerat, sed imperfectas, nec à se invicem satis distinctas, ut ubique dignosci queat, an Lectiones ibi notatæ, in primo an secundo Codice reperiantur. Suspicor tamen hæc, quæ inseruit Grabius, Jeremiæ complementa deberi Regio Codici, de quo hanc Grabii Notulam reperio. CODEX REGIUS PROPHETARUM *In Majori Quarto. Inscriptio in adversa parte Folii primi.* Ἐκκαιδεκαπρόφητον τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Παχωμίου, *licet tres postremæ literæ vetustate pæne sint deletæ. Duodecim minores Prophetæ atque Esaias crebris obelis in margine sunt illustrati.*

Desiderantur in chartis Grabianis, quæ ante Cap. XXVI. circa versus ex Regio Codice suppletos annotavit, licet plures ex eo Codice ante hunc locum inseruerit, quos minori charactere, sicut alia quæcunque desunt in MS. Alexandrino, distinxit. Cap. XXVI. (in LXX. XXXIII.) v. 21. ante καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ita in Cod. *Reg.* καὶ ἐφοβήθη καὶ ἔφυγεν. mox v. 22. post ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, hæc inserenda notantur in margine: τὸν Ἐλδαθὰν υἱὸν Ἀχοβὼρ, &c. ut in hac Editione. Ad quæ etiam asterisci in citeriori margine appositi pertinere videntur, non ad præcedentia, καὶ ἐξαπέστειλεν &c. utpote quæ una cum sequentibus, *in Septuaginta non haberi*, ait Hieronymus, omissa scilicet occasione recurrentis εἰς Αἴγυπτον.

Cap. XXVII. (in LXX. XXXIV.) v. 1. jam tempore Hieronymi, ac proinde etiam in *Rom.* & *Alex.* Codd. omissus, in Codice Regio extat, hypolemniscis loco asteriscorum ei appositis. Ἐν ἀρχῇ βασιλέως Ἰωακείμ, &c. ut in hac Editione. Sed βασιλείας ponendum censuit Grabius, & reposuit, Theodoreti & Hebræi Textus autoritate. Sequitur ibid. ἐγένετο λόγος Κυρίου· quæ postrema vox abest à Theodoreto & Hebræo Textu, quamobrem omissa est in hac Edit. Versum 5. prima quidem voce ὅτι redundantem, sed in medio mutilum, ac versum 6. quoque mancum integritati suæ è Codice Regio restituit, & vers. 7. addidit Grabius modo, quem legere licet in hac Edit. Ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ubi νεανίς mendose in Theodoret. errore ex similitudine utriusque vocis abbreviatæ nato, siquidem & in Cod. *Reg.* hoc loco ita exaratur, ανους. Και δώσω αὐτὰ MS. *R.* αὐτὴν ex Theod. juxta Hebr. emendavit Grabius. πᾶσαν τὴν γῆν, πᾶσαν omittitur in Theod. Sequitur paulo post. Καίγε τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ ἐργάζεσθαι δέδωκα αὐτῷ· καὶ δουλεύειν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Verba, *Dedi ei, ut serviant illi, & servient ei omnes gentes &c.* usque ad *Reges magni*, in LXX. non legi ait Hieronymus ad hunc locum. Unde & in MS. *Reg.* hypolemniscus verbo δέδωκα præfixus, idemque signum sequentibus appositum ibidem conspicitur, cum tamen asterisci exarari debuissent.

Theo-

Theodoretus habet: καὶ δουλεύειν αὐτῷ. Καὶ δουλεύσουσιν αὐτῷ. Atque ita fere etiam Hieronymus. Quorum autoritate permotus, καὶ δουλεύσουσιν αὐτῷ, scripsit Grabius. Præterea καὶ τῷ υἱῷ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ hic inserendum autoritate Theodoreti, Hieronymi, ac ipsius Hebræi Textus. Proinde ita legitur in hac Edit. Vide locum. Eodem v. 7. ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. Juxta Heb. ארצו, γῆς pro ὀργῆς restituit Grabius, & Hieronymus habet *terræ*. Versus 8. caput mutilum MS. *Reg.* ita integrum exhibet, Καὶ ἔσαι τὸ ἔθνος &c. ut in hac Editione. Versu 10. post γῆς ὑμῶν hæc adduntur: καὶ διασπερῶ ὑμᾶς καὶ ἀπολεῖσθε, occasione proxime sequentis καὶ omissa. Versus 12. ultima verba cum versu 13, & parte 14[ti] ob recurrentem vocem Βαβυλῶνος omissa ita nobis sistit Codex *Reg.* Καὶ δουλεύσατε αὐτῷ καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ &c. Quæ ubi Hieronymus in LXX. deesse dixerat, addit: *Et idcirco admoneo, ut prudens Lector intelligat, quantum desit per singula Græcis Codicibus & Latinis.* Versu 16. voci Βαβυλῶνος duæ subjunguntur νῦν ταχὺ, quas in LXX. non haberi, iterum Hieronymus monuit, ut & sequentem v. 17. quem asteriscis signatum sic repræsentat Codex *Reg.* Μὴ ἀκούσατε &c. sed ἀκούετε legit in Textu Grabius, aliorum MSS. autoritati cedendum ratus. Omnium horum loco in *Rom.* & *Alex.* extat solum, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς, quod ex loco parallelo, cap. XXIX. v. 9. hic insertum videtur. Versu 18. post ἀπαντησάτωσαν hæc sequuntur in Codice *Reg.* & MS. Coll. Novi, inque illo asteriscis signata. ※ δὴ τῷ Κυρίῳ &c. ad finem Cap. Quæ omnia in LXX. non haberi monet Hieronymus, additque: *Pro quo aliud, quod scriptum non erat, posuere, dicentes:* mihi quia sic dixit Dominus: & reliqua vasa, quæ non tulit Rex Babylonis, quando transtulit Jechoniam de Hierusalem, in Babylonem intrabunt, dicit Dominus, *Sensum magis quam verba ponentes.* Atqui hæc ita etiam in *Rom.* & *Alex.* Codd. leguntur, Hebræis verbis in compendium redactis, quod ipsine Interpreti, an Librario cuipiam sit tribuendum, dubitari potest.

Cap. XXVIII. (in LXX. XXXV.) v. 1. mutilus, in *Reg.* Codice integer legitur hujus tenoris: Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ, ἐν ἀρχῇ &c. Versu 2. post Κύριος additur. τῶν δυνάμεων, ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. Vers. 3. ante τὰ σκεύη præfigitur πάντα, & subjungitur appositis asteriscis: ὅσα ἔλαβεν &c. ad medium versus 4[ti], ut in hac Edit. *Pro quibus*, inquit Hieronymus, LXX. *transtulerunt*, Jechoniam & transmigrationem Judæ, quomodo & *Rom.* atque *Alex.* habent: *breviter Hebraicæ veritatis sensum magis, quam verba ponentes.* Unde patet, quæ in MS. *Reg.* sequuntur verba: καὶ τὸν Ἰεχονίαν, καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, ibidem expungenda esse, utpote quæ jam prius recitatis continentur. Vers. 8. post πόλεμον additur, καὶ εἰς κακὰ, καὶ εἰς θάνατον. Vers. 11. post ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος inseritur, ἔτι ἐν δύο ἔτεσιν ἡμερῶν, quæ apud LXX. neque Hieronymus deprehendit. Ita enim ad h. l. *Duos annos non transtulerunt LXX. Prophetam quoque non dixere Ananiam, ne scilicet Prophetam viderentur*

rentur dicere, qui Propheta non erat. In Cod. *Reg.* autem additur ψευδοπροφήτης. Verſ. 14. τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος præfigitur nomen Ναβουχοδονόσορ· & ſequentia hypolemniſcis in MS. inſigniuntur: (cum aſteriſci apponi debuiſſent, ſiquidem in LXX. verſione deſunt, ut etiam ſuo loco notavit Hieronymus:) & continuo ſubjunguntur, καὶ δουλ. &c. Verſ. 16. poſt ἀποθανῇ inſeritur: ὅτι ἐκκλισιν ἐλάλησας πρὸς Κύριον· quod comma in LXX. non haberi notavit Hieronymus. Verſ. 17. ſive ultimum itidem integriorem exhibet Codex *Reg.* Καὶ ἀπέθανεν &c. vide locum in hac Edit. pro quo *Rom.* & *Alex.* per compendium καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ (*Alex.* ἑβδόμῳ μηνὶ) Hieronymus ad h. l. ubi verba illa, *Et mortuus eſt Ananias Propheta in anno illo menſe ſeptimo*, non haberi dixerat, addit: *Pro quo tantum poſuerunt:* Et mortuus eſt menſe ſeptimo.

Cap. XXIX. (in LXX. XXXVI.) v. 1. non modo legitur Ἱερεμίας ὁ προφήτης, poſteriori voce in *Rom.* & *Alex.* omiſſa; ſed & poſt τὸν λαὸν, additur, οὓς ἀπῴκισεν &c. Verſ. 6. ἀνδράσιν ſubjicitur, καὶ γεννησάτωσαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Verſ. 14. cujus tantum hoc comma, καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν, in *Rom.* & *Alex.* Codd. reperitur, una cum ſequentibus usque ad verſum 21. ſub aſteriſcis repræſentat Cod. *Reg.* ita pergens, Φησὶ Κύριος· καὶ ἐπιστρέψω &c. Librarius quidem tot aſteriſcorum exarandorum pertæſus ceſſavit circa iſta verba, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς σάλον &c. ſed nullum eſt dubium, quin ulterius usque ad verſum 21. apponi debeant, cum omnes hi verſiculi ex Theodotionis verſione deſumti videantur. Hic quidem locus, cum integer non compareat in Notis Flam. Nob. in Tomo Polyglotton ſexto, ſuppletus eſt ex Clariſſimi D[ni] Montfauconi Hexaplis, ubi hi verſus exhibentur ex celebri illo MS. olim Marchaliano, nunc R.R. P. P. Jeſuitarum, qui ubique fere cum Codice Regio mire conſentit, exceptis quibusdam vocibus, ubi tenuis eſt diſcrepantia: ut ecce! v. 16. πάντας τοὺς λαοὺς MS. *Jeſ.* πάντα τὸν λαὸν MS. *Reg.* τοὺς κατοικοῦντας *Jeſ.* τὸν κατοικοῦντα *Reg.* ἀδελφοὺς *Jeſ.* τοὺς ἀδελφοὺς *Reg.* v. 17. ἐξαποστελῶ *Jeſ.* ἐξαποστέλλω *Reg.* τὸν λιμὸν *Jeſ.* καὶ τὸν λιμὸν *Reg.* ἃ οὐ βρωθῶσιν *Jeſ.* ἃ οὐ βρωθήσεται *Reg.* ὑπὸ *Jeſ.* ἀπὸ *Reg.* v. 18. καὶ διώξω ὀπίσω *Jeſ.* καὶ ἐκδιώξω κατόπισθεν *Reg.* βασιλείαις *Jeſ.* ταῖς βασιλείαις *Reg.* εἰς ὅρκον *Jeſ.* καὶ εἰς ὅρκον *Reg.* συρισμὸν *Jeſ.* συριγμὸν *Reg.* v. 19. οὐκ ἠκούσατε *Jeſ* οὐκ ἠκούσατε *Reg.* Quæ Variationes vix tanti ſunt, ut recenſeri mereantur. Verſus autem, de quibus agimus, in iis, quos Hieronymus vidit, Codicibus defuere, (vide, ſi placet, Clariſſ. Monfauconi Hexapla in locum.) ac modo in *Rom.* & *Alex.* deſunt, exceptis ultimis verbis: ὅτι εἴπατε &c. quæ verſum 15. in Hebræo conſtituunt; in Cod. *Reg.* autem huc tranſpoſita ſunt. Verſ. 23. in antedictis exemplaribus extat: καὶ ἐγὼ (*Alex.* κἀγὼ) μάρτυς, noſter juxta Hebræum ſonat: καὶ ἐγώ εἰμι ὁ γνώστης καὶ μάρτυς. Ita & MS. *Jeſ.* Mox verſ. 24. ultimam vocem λέγων, & v. 25. ita cum aſteriſcis exhibet Cod. *Reg.* τάδε λέγει &c. ut in hac Editione: niſi quod in MS. poſt

Ἱερου-

Ἱερουσαλήμ. v. 25. perperam inserta sit lectio Cod. *Rom.* & *Alex.* οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί μου, quæ expungenda, ac unica particula καὶ illic ponenda videtur, prouti apud Chrysostomum in Catena Ghislerii. Tom. 2. p 649. Ita & MS. *Jes.* qui verba supra citata omittit. Hieronymus, postquam notaverat præcedentia verba usque ad *Hierusalem* in LXX. non haberi, subjungit: *Rursumque addidere de suo:* Non misi te in nomine meo. Quamobrem hæc omisit Grabius, ut & MS. *Jes.* Cæterum nostro Codici omnino consonus est alius Vaticanus, cujus mentionem facit *Nobilius* ad hunc locum. In ipso denique fine hujus Capitis loco duorum verborum, οὐκ ὄψονται, Codex noster juxta Hebræum habet, λέγει Κύριος, ὅτι ἐκκλισιν ἐλάλησεν κατὰ τοῦ Κυρίου. Ita & MS. *Jes.* nisi quod τοῦ ante Κυρίου omittat.

Cap. XXX. (in LXX. XXXVII.) v. 6. post ὀσφύος (MS. ὀσφὺν) αὐτοῦ additur ὡς τικτούσης· quod & Chrysostomus habet in laudata Catena Tom. 2. Ghislerii p. 661. MS. *Jes.* legit, ὡς γυναικὸς τικτούσης. Vulg. *quasi parturientis.* Versus 10, & 11. quos *ex Theodotionis Versione sub asteriscis in plerisque Codicibus Vulgatæ Editionis* τῶν ό. testatur Hieronymus, neque tamen habent *Rom.* & *Alex.* Codices, Codex *Regius*, quanquam asteriscis haud appositis, ita exhibet: Σὺ δὲ μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ἰακώβ &c. ut in hac Edit. Ubi hæc notanda sunt, 1°. v. 10. τῆς αἰχμαλωσίας habet MS. *Reg.* & *Jes.* pro τῆς Grabius in Textu posuit γῆς juxta Hebræum מארץ· quomodo & *Complut.* 2°. καὶ εὐπαθήσει MS. *Reg.* ex Hebræo ושאנן· ἐν εὐπαθήσει MS. *Jes.* 3°. v. 11. ἔκλειψιν MS. *Reg.* εἴσλειψιν *Jes.* συντέλειαν *Complut.* Tam hic quam paulo post perperam excuderunt in Theodoreto ἔκθλιψιν, *afflictionem.* Ipsum enim ἔκλειψιν *interitum* legisse indicat, dum in Comment. posuit ὄλεθρον. Mox σε post διεσκόρπισα legunt MSS. *Jes. Reg.* quæ vox male abest a Græco Theodoreti Textu. 4°. πλὴν σε οὐ ποιήσω εἰς ἔκλειψιν, Cod. *Reg.* quæ desunt in MS. *Jes.* occasione forsan præcedentium verborum similium ποιήσω ἔκλειψιν. ubi εἴσλειψιν in MS. *Jes.* Librarius pro εἰς ἔκλειψιν videtur scripsisse. Sequitur in MS. *Reg.* v. 12. ὅτι τάδε λέγει Κύριος. βίαιον τὸ σύντριμμά σου, juxta Theodotionis scilicet Versionem, (uti conjicere licet,) pro quo LXX. habent: οὕτως λέγει Κύριος· ἀνέστησα σύντριμμά σου. Vers. 14. post ἐπερωτήσουσιν additur περὶ σου, quomodo & in Origenis Homilia 8. in Leviticum extat: *Interrogabunt de te.* Versum 15. cujus prior pars in *Rom.* & *Alex.* deest, & jam tempore Hieronymi in *Vulg.* Cod, deerat, posterior autem alieno loco posita, integrum suo loco sistit Cod. *Reg.* τί βοᾷς &c. quibuscum convenit MS. *Jes.* excepto, quod pro ἀνομιῶν habeat ἀνομίας, pro ἴσχυσεν, ut *Reg.* ἴσχυσαν *Jes.* (rectius juxta Heb. & prout jam emendaverat Grabius ex Theodoreto & Origene.) & quod hæc verba ad finem versus, ταῦτα ἐποίησάν σοι, MS. *Reg.* desint in *Jes.* ubi pro ἐποίησαν legit ἐποίησα. Grabius juxta *Heb.* & *Vulg. hæc feci tibi.* Mendum est antiquum ἐποίησαν, siquidem & apud Origenem, loco antea citato, extat,

tat, *fecerunt.* Hic autem verſus ita legitur in Edit. Complutenſi, τί βοᾷς ἐπὶ συντρίμματί σου; ἀνίατος ὁ πόνος σου διὰ τῦ πλήθυς τῆς ἀδικίας σου. Quæ tamen non eſt vera Theodotionis Verſio, ut Clariſſ. Montfaucon ad hunc locum animadvertit, quod ex MS. *Jeſ.* (addo, & ex MS. *Reg.*) probatur. Verſ. 22. καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν &c. ex MS. *Reg.* Quod etiam legitur in MS. *Jeſ.*

Cap. XXXI. (in LXX. XXXVIII.) v. 8. poſt τῆς γῆς ita legunt MSS. *Reg.* & *Jeſ.* ἐν αὐτοῖς τυφλὸς καὶ χωλὸς, ἔγκυος καὶ τίκτυσα ὁμοθυμαδὸν, ἐκκλησία μεγάλη. Pro בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ videntur legiſſe LXX. בְּמוֹעֵד פֶּסַח, quæ ſic reddiderunt, ἐν ἑορτῇ Φασέκ. Ad finem verſus 13. ſubjicit hæc verba, Cod. Reg. ἀπὸ τῆς λύπης αὐτῶν, ut & MS. *Jeſ.* præcedentia ſic exhibet *Reg.* καὶ παρακαλέσω αὐτὺς, καὶ εὐφρανῶ αὐτὺς, in reliquis exemplaribus omiſſa occaſione mox recurrentis καὶ. Verſ. 15. θρήνυ, καὶ κλαυθμῦ, καὶ ὀδυρμῦ *Rom. Alex.* θρῆνος, καὶ κλαυθμὸς, καὶ ὀδυρμὸς *Reg.* Quod cum Hieronymi τῶν ό. Verſione convenit: quæ in locum, Ed. Bened. ſic legitur, Lamentatio, & fletus, & planctus. Verba, καὶ ὐκ ἤθελε παύσασθαι, deſunt in MS. *Reg.* ſed *Alex.* παρακληθῆναι habet, quanquam *conquieſcere* ſcriptum fuiſſe apud LXX. teſtatur Hieronymus. Verſ. 17. qui *in Rom.* & *Alex.* hiſce tantum verbis conſtat: μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις, integrum exhibet Codex *Reg.* hujus tenoris. Καὶ ἔσαι ἐλπὶς τῆς ἐσχάτης σου, φησὶ Κύριος, καὶ ἐπιςρέψυσιν οἱ υἱοί συ εἰς τὰ ὄρια αὐτῶν." Ὄρη αὐτῶν, *montes ſuos*, perperam in Theodoreto, cujus textus hoc loco eſt mutilus atque corruptus. Verſ. 19. poſt γνῶναί με ita pergit Cod. *Reg.* ἐκρότησα ἐπὶ μηρόν, καὶ ἐςέναξα ἐφ' ἡμέραις αἰσχύνης μυ, καίγε ἐνετράπην, καὶ ὑπεῖξά σοι. Ubi duæ Verſiones miſcentur, nempe τῶν ό. & Th. Multæ præterea variantes Lectiones hujuſmodi ex hoc Codice depromi poſſunt, unde paucas tantum hic & illic brevitatis cauſa decerpimus. Ita v. 28. καθαιρεῖν καὶ κακῦν habent οἱ ό. (*ſive quis alius hunc Prophetam interpretatus eſt*, ut loquitur ad v. 21. Hieronymus) ſed Cod. *Reg.* ἐκτίλλειν, καὶ κατασπᾶν, καὶ καθαιρεῖν, καὶ κακῦν, καὶ ἀπολλύειν, ex aliorum Verſione, ut oſtendit MS. *Jeſ.*

Cap. XXXII. (in LXX. XXXIX.) v. 5. poſt verbum καθίεται, pro quo Cod. *Reg.* recte habet καθιεῖται, hæc ibidem ſubjunguntur, aſteriſcis, licet partim craſis, inſignita, ἕως ὗ &c. εἰς ὗς ὐ μὴ κατευθυνθῇ. Ubi MS. *Jeſ.* ante ὗς omittit præpoſitionem εἰς, & pro κατευθυνθῇ legit κατευθύνητε, quæ verior eſt juxta Hebr. Lectio, quam propterea in Textu retinuit Grabius. Poſthæc autem pro πρὸς Ἰερεμίαν legitur ibidem πρὸς μὲ, quod nomen Jeremiæ præceſſiſſet. Verſ. 8. Hebrææ voces ולך הגאלה in Cod. *Reg.* redduntur, καὶ σὴ ἡ ἀγχιστεία, quibus in *Rom. Alex.* & *Jeſ.* nihil reſpondet. Verſ. 11. poſt ἐσφραγισμένον addit Cod. *Reg.* τὴν ἐντολὴν, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον, καὶ τὸ ἀποκεκαλυμμένον. Verba καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον non agnoſcit *Jeſ.* eaque omiſit Grabius, quod gloſſema ſapere viderentur. Verſ. 19. poſt ὀφθαλμοί συ, additur participium ἀνεωγμένοι, & in fine verſus poſt ἔδωκε

αὐτῦ

αὐτῦ ſubjungitur, καὶ κατὰ τὺς καρπὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῦ. Ita & MS. *Jeſ.* Ad calcem verſus 30. voci αὐτῶν hæc ſunt ſubnexa, πλὴν ὅτι οἱ υἱοὶ Ἰεζεκὶλ παρώργισάν με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, φησὶ Κύριος. Ita & MS. *Jeſ.* qui ubique fere conſentit cum Cod. *Reg.* & ſub aſteriſcis repræſentat, quæ Grabius hoc tantum ſigno ✕ diſtinxit, quod Lectores in aſteriſcum facile converterent, ſi qui faverent MSS. Codices. Hæc autem, quæ modo attulimus, *in LXX. non haberi* (omiſſa ſcilicet ob mox recurrens ὅτι) ait Hieronymus; cujus Commentarii in Jeremiam hoc 32°. Cap. finiuntur, adeo ut eos poſtea in ſubſidium vocare haud liceat.

Cap. XXXIII. (in LXX. XL.) dimidia pars à verſu 14. uſque ad finem, eaque ob inſignem de Meſſia Prophetiam auro carior, in *Rom.* & *Alex.* omiſſa, in *Reg.* Codice ſub aſteriſcis, & in Nov. ſine aſteriſcis ita legitur ⋇ Ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται &c. Idem locus & MS. *Jeſ.* reperitur, qui ad amuſſim fere congruit cum MS. *Reg.* exceptis, quæ ſequuntur, variantibus Lectionibus. v. 15. ποιῶν *Jeſ.* καὶ ποιήσει *Reg.* juxta Heb. ועשׂה. Ἰυδαία *Reg.* ἡ Ἰυδαία *Jeſ.* Ἰύδα *Nov.* quod in Textu eſt Editionis noſtræ. v. 16. ὄνομα ὃ κληθήσεται *Reg.* ὄνομα ὃ καλέσει αὐτὴν *Jeſ.* ὄνομα ᾧ κληθήσεται, edidit Grabius. Sed MS°. *Jeſ.* videtur magis favere Hebr. אשר קרא לה. Mox *Jeſ.* Κύριος δίκαιος σὺν ἡμῖν. Sed *Reg.* Κύριος δικαιοσύνη ἡμῶν. יהוה צדקנו. *Vulg. Dominus juſtus noſter.* Theodor. *juſtitia noſtra.* v. 17. Δαυὶδ *Jeſ.* Δαβὶδ *Reg.* v. 18. ὁλοκαύτωμα *Reg.* ὁλοκαυτώματα *Jeſ.* & *Nov.* עלה Heb. θύων θυσίαν *Jeſ.* θυμιῶν θυσίαν *Reg.* juxta Heb. מקטיר מנחה. Mox ποιῶν θυμίαμα *Jeſ.* ποιῶν θῦμα *Reg.* עשׂה זבח Heb. Quid ſi legamus, θυμιῶν θυμίαμα, καὶ ποιῶν θυσίαν, juxta Hebræum, aut cum Theodoreto θυμιῶν δῶρον, καὶ ποιῶν θυσίαν. Verſ. 20. ita exhibet Cod. *Reg.* εἰ διασκεδασθήσεται ἡ διαθήκη μου, τῦ μὴ εἶναι ἡμέραν καὶ νύκτα &c. Hic comma aliquod excidit, ſenſu tamen textus haud interrupto. Hebræa quoque pleniora ſunt אם הפרו את בריתי היום ואת בריתי הלילה. Ad hunc tenorem Vulg. *Lat.* ſic habet: *ſi irritum poteſt fieri pactum meum cum die, & pactum meum cum nocte, &c.* Quod deeſt in *Reg.* in MS. *Coll. Nov.* ſic inſertum eſt, τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ διαθήκη μου τῆς νυκτός. *Jeſ.* autem ſic habet: εἰ διασκεδάσετε (ſecundum Hebr. הפרו) διαθήκην μου τὴν ἡμέραν καὶ τὴν διαθήκην μυ τὴν νύκτα. &c. Rectius ſcripſit τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ex MS. *Coll. Nov.* authoritate Grabius. Verſ. 21. μετὰ Δαυὶδ *Jeſ.* ἡ μετὰ Δαυὶδ *Reg.* ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτῦ *Jeſ.* ἐπὶ τῦ θρόνου αὐτῦ *Reg.* ἡ πρὸς τὺς Λευίτας τὺς ἱερεῖς *Jeſ.* πρὸς τὺς ἱερεῖς καὶ τὺς Λευίτας *Reg.* longius ab Hebræo diſcedens. Verſ. 22. ὕτω *Reg.* ὕτως *Jeſ.* *Nov.* Verſ. 24. ἐλάλησε, λέγων *Reg.* ἐλάλησαν, λέγοντες *Jeſ.* דברו לאמר *Heb.* αὐτοῖς *Reg.* hoc eſt, πατριάς. αὐτὺς *Jeſ.* *Nov.* τῦ μὴ εἶναι ἔθνος ἔτι *Reg.* ἔθνος in *Jeſ.* & *Nov.* deeſt: quanquam extet גוי in *Heb.* Verſ. 26. Ἰακὼβ καὶ Δαβὶδ τῦ δύλυ μυ *Reg.* τῶν δύλων μυ *Jeſ.* Servi mei *Vulg. Lat.* ἄρχοντας *Reg.* משלים *Heb.* ἄρχοντα *Jeſ.* ἐπιστροφὴν *Reg.* *Jeſ.* ἀποστροφὴν *Nov.* οἰκτειρῶ *Reg.* οἰκτειρήσω *Jeſ.*

Cap. XXXIV. (in LXX. XLI.) v. 1. aliqua parte mancus, ita ope Codicis *Regii* integritati suæ restituitur: καὶ πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. Ubi post ἀρχῆς inferendum τῆς χειρὸς juxta Hebræum conjicit Grabius, quod omisere forsan Librarii ob plures Genitivos se invicem subsequentes. Ita *Vulg. quæ erant sub potestate manus ejus.* Multa præterea verba & commata suppeditavit in hoc Capite Codex *Regius*, quæ videntur etiam in MS. *Jes.* desiderari. Sed hæc compendii causa prætereo, quæ hoc signo ✕ notavit Grabius, quod nunc auctoritate MS. *Jes.* plerumque in asteriscum converti potest.

Cap. XXXV. (in LXX. XLII.) à versu 14. usque ad finem Capitis multa in singulis versibus ex *Reg.* Cod. supplentur, quæ in MS. *Jes.* eodem fere modo leguntur. Sic v. 14. post ἐπίοσαν, vel ἐπίον, ut habet *Alex.* hæc in Cod. *Reg.* sequuntur, ἕως ἡμέρας &c. Ita & *Jes.* nisi quod τῆς ἡμέρας cum asterisco præfixo exhibeat. Vers. 15. additur post προφήτας, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων. Ita & *Jes.* cum asterisco. Versus 17. ultima verba sub asteriscis in MS. leguntur in hunc modum ※ ἀνθ᾽ ὧν &c. Vide loc. in hac Edit. Vers. 18. principium mutilum Cod. *Reg.* integrum habet hujus tenoris. Καὶ τῷ οἴκῳ Ῥηχάβ εἶπεν Ἱερεμίας. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν Κύριος ✕ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. Quæ postrema verba τῶν &c. asterisco notat MS. *Jes.*

Cap. XXXVI. (in LXX. XLIII.) v. 1. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ *Reg.* Ἐγενήθη cum asterisco præfixo *Jes.* Vers. 2. ἐλάλησα *R.* ἐχρημάτισα *Alex. Reg.* quod secundum MS. *Jes.* ex alia quadam interpretatione, non LXX. virali, profectum est. Ita etiam in versu antecedente pro χάρτην, quæ est τῶν ό. lectio, κεφαλίδα, quæ secundum MS. *Jes.* est Aquilæ lectio, habet MS *Reg.* Vers. 6. principium ita ex MS. *Reg.* restituitur: καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἀναγνώσῃ, juxta *Heb.* Deest tamen in MS. *Jes.* Vers. 25. integrum habes in MS. *Reg.* sic sonantem: Καὶ Ἐλδαθὰν (pro quo Ἐλναθὰν ex Theodoreto & Hebræo Textu repone) καὶ Γοδολίας καὶ Γομαρίας ὑπέθεντο τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι τὸ βιβλίον, καὶ οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν. Posteriora verba ab ὑπέθεντο reperiuntur etiam in MS. *Jes.* qui χαρτίον habet cum *Rom.* & *Alex.* pro βιβλίον. Versus denique 32. sive ultimi principium in *Rom.* & *Alex.* mancum ex *Reg.* exemplari sic restituitur. Καὶ ἔλαβεν Ἱερεμίας χαρτίον ἕτερον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ Βαρούχ υἱῷ Νηρίου τῷ γραμματεῖ. Rectius quam MS. *Jes.* τοῦ γραμματέως habet.

Cap. XXXVII (in LXX. XLIX) prima versus 20. verba integra leguntur in MS. *Reg.* καὶ νῦν ἄκουσον δή μου, Κύριε βασιλεῦ. In MS. *Jes.* sic καὶ νῦν ※ ἀξιῶ ἄκουσον" Κύριε (non Κύριέ μου, juxta *Heb.*) βασιλεῦ.

Cap. XXXVIII. (in LXX. XLV.) v. 1. post Σελεμίου additur καὶ Φασχὼρ υἱὸς Μελχίου. Ita & *Jes.* ubi cernitur asteriscus ante καὶ, & Πασχὼρ pro Φασχώρ. Vers. 2. λιμῷ subjungitur καὶ ἐν θανάτῳ. Vers. 4. τῷ βασιλεῖ præmittitur οἱ ἄρχοντες. Eadem in

in *Jes.* cum asteriscis. Vers. 6. priora verba in MS. *Reg.* ita pleniora leguntur, καὶ ἔλαβον Ἱερεμίαν, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτὸν &c. ac mox post ἐχάλασαν αὐτὸν additur, ἐν σχοινίοις· quod deest in *Jes.* Sed *cum funibus* habet Origenes in Homil. in Canticum. Omittit autem quod sequitur εἰς λάκκον, quæ est interpretatio τῶν ό. altera, ut videtur, à Theodotione mutuo accepta. Vers. 7. post ὁ Αἰθίοψ additur ἀνὴρ εὐνοῦχος, ita & in *Jes.* perinde ut in Origene, *Vir Eunuchus.* Versus 9. in *Rom.* & *Alex.* mancus in Exemplari *Reg.* plenior extat sub asteriscis, ut etiam in *Jes.* hunc in modum: Κύριε βασιλεῦ, &c. ὑποκάτω αὐτοῦ. Quorum loco Origenes, ubi supra, reliqua eodem modo allegans habet unicam vocem *ibi.* Unde sequuntur in MS. ista corrupta aliorum exemplarium verba, ἐπονηρεύσω ὡς ἐποίησας, ἀποκλείνας ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ. quæ omnino prioribus stantibus sunt expungenda. Vers. 12. iterum compendifactus in aliis exemplaribus, in Cod. *Reg.* integer sub asteriscis legitur, Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ· θὲς ταῦτα τὰ παλαιὰ ῥάκη, καὶ τὰ μαλλεὶμ ὑπὸ τοὺς ἀγκῶνας τῶν χειρῶν σου. Eadem habet *Jes.* nisi quod pro his, πρὸς αὐτὸν scribatur πρὸς Ἱερεμίαν, pro θὲς ταῦτα τὰ, θὲς τὰ, pro τὰ μαλλεὶμ corrupte κατὰ μαλλεὶν. Vers. 18. in *Reg.* exemplari asterisco signatus legitur hunc in modum: ἐὰν δὲ μὴ &c. ubi hæc verba, πρὸς τοὺς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶνος, ex aliis versionibus, Aquilæ nempe & Symmachi, supplentur, ut ostendit MS. *Jes.*

Cap. XXXIX. (in LXX. XLVII.) v. 1. post Ἰούδα additur in MS. *Reg.* ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ. Ante quæ verba, καὶ inserit juxta *Heb.* Theodoretus. Cæterum decem versus à quarto scilicet usque ad decimum quartum, qui in *Rom.* & *Alex.* desunt, in *Reg.* exemplari ita leguntur. (Hic autem locus ex eorum numero est, quos ut supra Lectorem monuimus, ex Editione Complutensi supplevimus. Notantur igitur voces & sententiæ, quæ aliter in Ed. *Compl.* quam in Cod. *Reg.* leguntur.)

※ 4. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα εἶδεν αὐτοὺς ※
Σεδεκίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ πάντες ※
οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου, ἔφυγον καὶ ※
ἐξῆλθον νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως ὁδὸν ※
κήπου τοῦ βασιλέως, διὰ τῆς πύλης τῆς ※
ἀναμέσον τῶν δύο τειχῶν, καὶ ἐξῆλθον ※
καθ' ὁδὸν τῆς ἐρήμου. ※

5. Καὶ κατεδίωξε δύναμις Χαλδαίων ※
κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ κατέλαβον τὸν ※
Σεδεκίαν ἐν ἀραβὼθ Ἱεριχώ. καὶ ἔλαβον ※
αὐτὸν, καὶ ἀνήγαγον πρὸς Ναβουχο- ※
δονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος ἐν Δεβλα- ※
θὰ ἐν γῇ Ἐμὰθ, καὶ ἐλάλησεν μετ' ※
αὐτοῦ κρίματα. ※

6. Καὶ ἔσφαξεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ※
τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἐν Δεβλαθὰ κατ' ὀφ- ※
θαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἐλευ- ※
θέρους Ἰούδα ἔσφαξε βασιλεὺς Βαβυ- ※
λῶνος. ※

7. Καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξε- ※
τύφλωσεν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις ※
χαλκαῖς τοῦ ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς Βαβυ ※
λῶνα. ※

※ 8. Καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
※ τοὺς οἴκους τοῦ λαοῦ ἐνέπρησαν οἱ Χαλ-
※ δαῖοι ἐν πυρὶ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσα-
※ λὴμ καθεῖλον.

※ 9. Καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ, τοὺς ὑπο-
※ λειφθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμ-
※ πεσόντας, οἳ ἐνέπεσον αὐτῷ, καὶ τὸ
※ λοιπὸν τοῦ λαοῦ τῶν καταλελειμμένων
※ ἀπῴκισε Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος
※ εἰς Βαβυλῶνα.

※ 10. Ἀπὸ δὲ τοῦ λαοῦ τῶν πενήτων,
※ οἷς ὑπῆρχεν οὐδὲν, κατέλιπεν Ναβου-
※ ζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐν τῇ γῇ Ἰούδα,
※ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀμπελῶνας καὶ ὑδρεύ-
※ ματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

※ 11. Καὶ ἐνετείλατο Ναβουχοδονόσορ ὁ
※ βασιλεὺς Βαβυλῶνος περὶ Ἱερεμίου Να-
※ βουζαρδὰν τῷ ἀρχιμαγείρῳ, λέγων·

※ 12. Λάβε αὐτὸν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-
※ μούς σου θὲς ἐπ' αὐτὸν, καὶ μὴ ποιήσῃς
※ αὐτῷ μηδὲν κακὸν, ὅτι ἀλλ' ἢ καθὼς
※ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς σὲ, οὕτως ποίησον μετ'
※ αὐτοῦ.

※ 13. Ἀπέστειλε δὲ Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρ-
※ χιμάγειρος, καὶ Ναβουσαὰρ Σελχὶμ
※ Ῥαβσαάρης, Νηργὲλ Σαρασαὰρ, Ῥαβα-
※ μὰχ, καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες βασι-
※ λέως Βαβυλῶνος.

Hinc facile perſpiciet Lector, quantum à genuina Theodotionis Verſione Complutenſes diſceſſerint, ſi eam cum *Reg.* Codicis & *Jeſ.* Lectione contulerint. Sic verſ. 4. πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου *Reg.* *Jeſ.* πάντες οἱ ἄνδρες πολεμισταὶ *Comp.* ὁδὸν *Reg.* *Jeſ.* κατὰ τὴν ὁδὸν *Comp.* διὰ τῆς πύλης *Reg.* τῆς πύλης *Jeſ.* διὰ τὴν πύλην *Comp.* τοῦ τείχους καὶ προτειχίσματος *Comp.* τῶν δύο τειχῶν *Reg.* τῶν τειχέων *Jeſ.* καθ' ὁδὸν τῆς ἐρήμου *Reg.* ὁδὸν τὴν ἀραβὰ *Jeſ.* διὰ τὴν ὁδὸν Ἀραβὰ *Comp.* Tot in unico verſu Variationes cernimus: reliquas in cæteris verſiculis non perſequemur, ſed diſcrepantias tantum, quæ inter Cod. *Reg.* & *Jeſ.* occurrunt, notabimus. Verſ. 5. Δεβλαθᾶ *Reg.* Ῥεβλαθᾶ *Jeſ.* mox tamen idem Δεβλαθᾶ ſcriptum habet. Ἐμαὰθ *Reg.* Αἰμαὰθ *Jeſ.* v. 7. εἰς Βαβυλῶνα *Reg.* καὶ δοῦναι αὐτὸν εἰς οἶκον τοῦ μυλῶνος, adjicit *Jeſ.* quibus nihil in Hebræo reſpondet. v. 10. οἷς ὑπῆρχεν οὐδὲν *Reg.* οἷς οὐχ ὑπῆρχεν οὐδὲν *Jeſ.* v. 11. πρὸς Ἱερεμίαν *Jeſ.* περὶ Ἱερεμίου *Reg.* melius juxta *Heb.* על. mox ἐν χειρὶ addit *Jeſ.* ſecundum *Heb.* ביד. quod omittitur in *Reg.* v. 12. καθὼς *Reg.* καθότι *Jeſ.* v. 13. quædam nomina ducum Chaldæorum aliter in *Reg.* quam in *Jeſ.* leguntur. Ναβουσαζαβὰν *Jeſ.* melius quam *Reg.* Ναβουσὰ σελχίμ. ſed Ῥαβαμὰχ contra in *Reg.* propius ad *Heb.* רב־מג accedit, quam Ῥοβοασεὶ *Jeſ.*

Cap. XL. (in LXX. XLVII.) v. 1. poſt ἔλαβον αὐτὸν MS. *Reg.* addit δεδεμένον. ita & *Jeſ.* Mox lacunam ſatis amplam in v. 4. ſupplet, ut & *Jeſ.* καὶ εἰ πονηρὸν &c. ubi in *Rom.* & *Alex.* eſt ſolum, εἰ δὲ μὴ, ἀπότρεχε. Sed pro ἀπόμεινον *Reg.* habet *Jeſ.* ※ παῦσαι propius ad *Heb.* חדל. Quæ ſequuntur, diſcrepant. Nam *Reg.* ultimam partem verſus ita exhibet: καὶ πρὶν ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἀπότρεχε σύ. *Jeſ.* autem ſic: καὶ πρὶν ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἔτι ἐμοῦ, οὐκ ἐπιστρέψεις ἀποτρέχειν.

Heb.

Heb. ועודנו לא ישוב. *Vulg. Et mecum noli venire.* Videntur Interpretes Hebræum Textum aliter quam nos legisse. Vel, ועמני לא שוב. ut *Vulg.* Vel ועודני לה שוב. πρὶν ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἀπότρεχε, ut *Reg.* Lectio autem, quæ est in MS. *Jes.* videtur ex diversis interpretationibus à Librario confusis coaluisse. Nam ἔτι ἐμοῦ Hebraicum עודני vel עוד אני, perinde ut πρὶν ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, exprimit. Quodque sequitur, οὐκ ἐπιτρέψεις pro οὐκ ἐπιστρέψεις facili errore scribi potuit: ἀποτρέχειν autem idem significans, ex alia Versione, sed corrupta, pro ἀπότρεχε, ut patet ex Cod. *Reg.* profluxit. Quid si locum ita Hebraice legamus, לך ועוד אלינו לא שוב ושובה. πορεύου, καὶ μηκέτι πρὸς ἡμᾶς ἀνάστρεψον, ἀλλ' ἀνάστρεψον &c. Vers. 7. post γυναῖκας αὐτῶν, pergit Cod. *Reg.* καὶ ὄχλον πολὺν, καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς. Quæ desunt in *Jes.* & eorum loco in Hexaplis Clariss. Montfauconi ex Editione *Comp.* hæc leguntur juxta *Heb.* καὶ τὰ νήπια, καὶ περὶ τῶν πενήτων τῆς γῆς. Ibidem v. 12. ex eadem Editione, καὶ ἐστράφησαν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ παντὸς τόπου, εἰς ὃν διεσπάρησαν. Quod comma sic restituitur ex Cod. *Reg.* in hac Editione: καὶ ἐπέστρεψαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ πάντων τῶν τόπων, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ.

Cap. XLI. (in LXX. XLVIII.) v. 1. post ἀπὸ γένους pergit Cod. *Reg.* τῆς βασιλείας καὶ τὰ παιδάρια. in *Comp.* καὶ ἡγούμενοι. Versum 2. idem Codex ita integrum sistit. Καὶ ἀνέστη Ἰσμαὴλ [υἱὸς Ναθανίου] καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολίαν [υἱὸν Ἀχίκαμ υἱοῦ Σαφὰν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτόν.] Ita & *Jes.* cum asteriscis ad ea, quæ uncis inclusa sunt, & in *Rom.* & *Alex.* non comparent. Versum 7. Cod. *Reg.* ita claudit: καὶ ἔσφαξεν αὐτοὺς υἱὸς Ναθανίου, καὶ ἔῤῥιψεν εἰς τὸ φρέαρ, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. In Hebræo non exprimitur illud καὶ ἔῤῥιψεν; quod videtur tamen deesse. Nam ex vers. 9. liquet, Ismaelem non in puteo viros occidisse, sed occisos in eum dejecisse: καὶ τὸ φρέαρ, εἰς ὃ ἔῤῥιψεν ἐκεῖ Ἰσμαὴλ πάντα τὰ σώματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἐπάταξεν. Unde vocem וישלכם desiderari in v. 7. verisimile est: quam Syrus וארמי reddidit, hoc est, *projecit*: & MS. *Jes.* καὶ ἔῤῥιψεν cum asterisco retinet. Vers. 14. qui in *Rom.* & *Alex.* his solum constat verbis, καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰωανὰν, Codex *Reg.* ita integritati restituit: καὶ ἀνέστρεψαν πᾶς ὁ λαὸς, ὃν ᾐχμαλώτευσεν Ἰσμαὴλ ἐκ τῆς Μασσηφᾶ, καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον πρὸς Ἰωανὰν υἱὸν Καρηέ. Eadem habet *Jes.* sub asteriscis. Versu 16. inter Ἰσμαὴλ & δυνατοὺς sequentia juxta Hebræum sunt inserta: υἱοῦ Ναθανίου ἐκ τῆς Μασσηφᾶ, μετὰ τὸ πατάξαι τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικάμ. Ita & *Jes.* nisi quod Μασσηφᾶ non Μασσιφᾶ, ut *Reg.* habeat.

Cap. XLII. (in LXX. XLIX.) v. 9. juxta *Heb.* in Cod. *Reg.* quicum optime concordat MS. *Jes.* post vocem Κύριος, pergitur; ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἀπεστείλατέ με, ῥῖψαι ἔλεος ὑμῶν ἐναντίον αὐτοῦ. Vers. 13. in fine, voci Κυρίου subjungitur, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγοντες· οὐχί· ὅτι εἰς γῆν &c. Quæ desunt in MS. *Jes.* & in *Comp.* sic: μηδαμῶς ὅτι. Vers. 15. λόγον Κυρίου sequuntur, οἱ κατάλοιποι τῆς Ἰουδαίας. quæ desunt in LXX. &

Jes.

Jeſ. Sed & verſum 20. in *Rom.* & *Alex.* mutilum integritati reſtituit Cod. *Reg.* dum ante, ὅτι ἐπονηρεύσατε præmittit, ὅτι διεμαρτυράμην ὑμῖν σήμερον· ac loco unius verbi ποιήσομεν, hæc ſubſtituit: ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὕτως ἀπάγγειλον ἡμῖν, καὶ ποιήσομεν. Ita & *Jeſ.* qui aſteriſcum præfigit.

Cap. XLIII. (in LXX. L.) v. 2. poſt ἄνδρες Cod. *Reg.* ſubjungit Epitheton οἱ ὑπερήφανοι. In fine v. 5. pro ἀποστρέψαντας κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ legitur: ἀποστραφέντας ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ. Eadem habet & *Jeſ.* ſub aſteriſco. Verſ. 13. ante αὐτῶν præmittit θεῶν *Reg.* quod agnoſcit *Heb.* & *Theod.* Abeſt tamen à *Jeſ.*

Cap. XLIV. (in LXX. LI.) v. 1. ante καὶ ἐν γῇ Παθούρης præcedit καὶ ἐν Μέμφει *Reg.* Μέμφοις *Comp.* Verſ. 10. inter ταύτης & καὶ inſeritur: καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν· ac in fine adjicitur: καὶ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, quod tamen in Hebræo præcedit iſta, κατὰ πρόσωπον τῶν πατέρων ὑμῶν, quamobrem hæc Grabius in Textu poſt illa repoſuit. Verſ. 11, & 12. in *Rom.* & *Alex.* mutili inſtaurantur ex Cod. *Reg.* cui in omnibus convenit MS. *Jeſ.* niſi quod λήψονται habeat, pro λήψομαι in *Reg.* ſecundum *Heb.* לקחתי. Complutenſes autem ab utroque Codice *Reg.* & *Jeſ.* ut ſolent, in aliquot locis diſcedunt. Verſ. 24. πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ ἐν γῇ Αἰγύπτου, inſerit *Reg.* πᾶσα ἡ Ἰουδαία οἱ ἐν γῇ Αἰγύπτου *Jeſ.* ſine καὶ, quod in Hebræo non reperitur, quamobrem id expunxit Grabius. Perperam *Comp.* πᾶς Ἰούδα, vel πᾶσα ἡ Ἰουδαία ſcribunt. Verſ. 29. quoque ultima parte mutilum è Codice *Reg.* integrum reddere licet, ſiquidem poſt ἐφ' ὑμᾶς ibidem ſequitur: ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἰς κακὰ, ὅπως γνῶτε, ὅτι στάσει στήσονται οἱ λόγοι μου ἐφ' ὑμᾶς. ubi tamen duo verba, εἰς κακὰ, iſto loco eximenda, ſiquidem in *Heb.* deſunt, ac in fine verſus ponenda: quæ utrobique extant in *Jeſ.* ſed melius εἰς πονηρά ad finem verſus reliquit Grabius, quæ vera eſt τῶν ὁ. lectio. Verſ. 30. denique laudatum exemplar ante Οὐαφρῆ præmittit τὸν Φαραώ. Pro quo Φρὴν corrupte legitur in MS. *Jeſ.* quod mendum eſſe recte ſuſpicatur Clar. Montfaucon.

Cap. XLV. (quod in LXX. eſt pars Cap. LI. à verſu 31. usque ad finem) in fine verſus 4ᵘ. poſt ἐκτίλλω additur, καὶ σύμπασαν τὴν γῆν ἐκείνην *Jeſ.* σὺν πᾶσαν, ex Aquilæ, ut videtur, Verſione, ubi Hebræum את per σὺν exprimi ſolebat.

Cap. XLVI. (in LXX. XXVI.) v. 1. aſteriſco (quanquam in ulteriori margine, ubi alioqui haud ſolet poni) ſignatus, in Cod. *Reg.* ita legitur: ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. Juxta Hebræum, niſi quod כל abſit. In LXX. hæc deſunt, & in MS. *Jeſ.* Verſ. 8. ante καὶ εἶπεν præcedit: καὶ ὡς ποταμῶν ἐκταρασσεῖται τὰ ὕδατα αὐτῆς *Reg.* In Theodoreto ὡς ποταμὸς ἐκταράσσει. In *Jeſ.* καὶ ὡς ποταμὸς ἐκταράσσεται. Elegantior videtur Lectio *Reg.* verior fortaſſe *Jeſ.* Verſ. 17. non modo pro Ἐσβεὲ recte legitur Ἐσβὴς, ſed & interpretatio verborum Σαὼν Ἐσβὶς Ἐμωὴδ ſubjungitur, nempe

pe καιρὸς παρεγένετο, aſteriſco notata, quia ex Symmachi Verſione hic inſerta, ut ex Scholiaſte diſcimus. Verſ. 18. priora verba in *Rom.* & *Alex.* & de quibus nihil in *Jeſ.* ita exhibet Cod. *Reg.* ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ. ubi tamen ὁ βασιλεὺς ante vocem Κύριος poni debuit, ut ex Hebræo Textu & loco parallelo Cap. XLVIII. v. 15. patet. Verſ. 25. pro ἐπὶ Φαραὼ in MS. hæc leguntur: καὶ ἐπὶ Φαραὼ, καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ ἐπὶ Φαραὼ, intermediis ob recurrens Pharaonis nomen in *Rom.* & *Alex.* omiſſis, ſed à Chryſoſtomo apud Ghislerium, pag. 125. & Theodoreto recenſitis. Verſ. 26. quoque in dictis Codd. non comparentem ſub aſteriſcis exhibet Cod. *Reg.* καὶ παραδώσω &c. ubi ad finem verſus, pro ἠρεμήσει, quæ eſt Lectio Cod. *Reg.* κατασκηνώσει habet *Jeſ.* quod melius Hebraicæ voci תשכן reſpondet. Contra v. 28. comma, ἡ ἀπόλαυστος καὶ τρυφερὰ παρεδόθη, necnon vox ἔθνει ante συντέλειαν ab exemplari Regio, perinde ut ab Hebræo, abſunt.

Cap. XLVII. (quod in LXX. conſtituit 7. verſus priores Capitis XXIX.) v. 1. integer in MS. *Reg.* ita legitur: Ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους ὡς (leg. ὃς) ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, πρὸ τοῦ πατάξαι Φαραὼ τὴν Γάζαν. Ita & *Jeſ.* qui Α. Σ. cum aſteriſco præfigit, ut oſtendat hanc eſſe Aquilæ & Symmachi Verſionem. Sed in *Rom.* & *Alex.* nonniſi tres voces ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, extant. In fine verſus 4. additur, καὶ τῆς Καππαδοκίας, quæ appendix etiam tam à Chryſoſtomo apud Ghislerium Tom. 2. p. 828. quam à Theodoreto agnita legitur.

Cap. XLVIII. (in LXX. XXXI.) v. 1. voci Κύριος ſubjungitur, ut alibi ſæpe, τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραήλ. Item voces, κραταίωμα, ἡττήθη, quæ non ſunt τῶν ὁ. ex eodem MS. *Reg.* inſeruntur. Quas omnes, præter ἡττήθη, agnoſcit etiam *Jeſ.* Verſ. 2. Codex *Reg.* juxta Hebræum habet, δεῦτε καὶ ἐκκόψωμεν, quæ non ſunt in *Jeſ.* Verſ. 30. in reliquis exemplaribus mutilus, in Codice *Reg.* integrior exhibetur hoc tenore, ἐγὼ δὲ ἔγνων ἔργα αὐτοῦ, φησὶ Κύριος, οὐχὶ κατὰ τὸ ἱκανὸν αὐτοῦ οὕτως οἱ βραχίονες. *Jeſ.* addit αὐτοῦ, ut & Theodoretus & Chryſoſtomus in Catena. Verſ. 31. poſt ἄνδρας additur τείχους, Theodoret. mendoſe τάχους. Cæterum hic duplex interpretatio coaluit, & poſt αὐχμοῦ ſequitur, καὶ μέλος ἱερεῖ· pro quo in *Jeſ.* Α. Θ. καὶ μελετήσει, unde *Reg.* videtur fuiſſe Symmachi Lectio. Verſ. 38. πλατείαις αὐτῆς ſubjungitur in Cod. *Reg.* ὅλοις κοπετός· quamvis recentior manus ex ὅλοις fecerit πολὺς, in Theodoreto autem utrumque deſit. Verſ. 40. poſt Κύριος hæc ſequuntur verba: ἰδοὺ ὡς ἀετὸς ὁρμήσει, καὶ ἐκπετάσει τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐπὶ Μωάβ. Pro πτέρυγας *Jeſ.* habet χεῖρας. Melius *Reg.* πτέρυγας reſpondens *Heb.* כנפיו. Verſ. 41. partem poſteriorem in *Rom.* & *Alex.* omiſſam ita exhibet exemplar *Reg.* καὶ ἔσται ἡ καρδία τοῦ Μωὰβ &c. ubi tamen pro καρδία τοῦ Μωὰβ legendum eſſe καρδία τῶν δυναστῶν Μωὰβ &c. vel τῶν ἰσχυρῶν Μωὰβ, Hebræus Textus & verba parallela,

Cap.

Cap. XLIX. v. 22. plane indicant. Quam Grabii conjecturam confirmat MS. *Jes.* ubi δυνατῶν legitur. Denique, versus 45, 46, 47. qui in *Rom.* & *Alex.* desunt, sub asteriscis repræsentat exemplar *Reg.* hujus tenoris,
※ Ἐν ἐπισκοπῇ Ἐσσεβὼν ἔστησαν ἀπὸ
※ παγίδος φεύγοντες, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν
※ ἐξ Ἐσσεβὼν, φλὸξ ἐκ πόλεως Σηὼν,
※ καὶ κατέφαγεν ἀρχηγὸς Μωὰβ, καὶ
※ ἐξηρεύνησεν υἱοὺς Σαών. Οὐαί σοι, Μωὰβ,
※ ἀπώλου, λαὸς Χαμώς· ὅτι ἐλήφθησαν
※ οἱ υἱοί σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ αἱ θυ-
※ γατέρες σου αἰχμάλωτοι. Καὶ ἐπι-
※ στρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Μωὰβ ἐπ'
※ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, φησὶ Κύριος. Ἕως
※ ἐνταῦθα τὸ κρῖμα Μωάβ. Eadem fere habet MS. *Jes.* sub asteriscis, & Codex *Coll. Nov.* A quibus longe discedunt Complutenses. Ἐν ἐπισκοπῇ *Reg. Nov.* ἐν σκέπῃ *Jes.* propius ad *Heb.* צל. ἐν σκιᾷ *Comp.* Ἐσσεβὼν *Reg.* Ἐσεβὼν *Jes. Nov. Comp.* ἔστησαν *Reg. Jes. Nov.* ἐστάθησαν *Comp.* παγίδος *Reg. Jes. Nov.* δυνάμεως *Comp.* ἀπὸ bis *Comp.* ἐξ, ἐκ *Reg. Jes. Nov.* πόλεως Σηὼν *Reg. Jes.* Σεὼν *Comp.* Σιὼν *Nov.* perperam, ut & *Chrysost.* apud *Ghisler.* Tom. 2. p. 852. ubi pars posterior versus 45. & prior versus 46. recensetur atque explicatur: sed *Theodoret.* rectius Σεών Mox ἀρχηγὸς Μωὰβ, tres laudati Codd. Sed κλίτος Μωὰβ *Comp.* ἐξηρεύνησεν *Reg. Jes.* ac si legisset Theodotion, cujus hæc est Versio, pro דקר, קרקר. sed *Comp.* τὴν κορυφὴν habet. ἐξηρεύνησε Μωὰβ ἀπόλλυ. mendose & cum defectu *Nov.* ἀπώλου *Reg. Jes.* ἀπώλετο *Comp.* ἐλήφθησαν *Reg. Jes. Nov.* ἔλαβον *Comp.* θυγατέρας σου *Reg.* rectius juxta *Heb.* בנותיך, quam θυγατέρας αὐτοῦ *Jes.* τὸ κρῖμα Μωὰβ deest in *Nov.* ἕως ἐνταῦθα *Reg. Jes.*

Cap. XLIX. (cujus versus 5. priores, in LXX. sunt quinque priores versus Cap. XXX) vers. 2. post Ῥαββὰθ additur υἱῶν Ἀμμών. Vers. 3. post κόψασθε subjungitur: καὶ διαδράμετε διὰ τῶν τειχέων. ubi τειχῶν in *Theodor.* Vers. 4 post Ἐν ἐκείμ subjungitur διέῤῥευσε τὰ πεδία σου, quomodo & Chrysostomus habet. Sed in *Jes.* mendose διέῤῥευσε τὰ πεδία σου πεδίνοις ζηθ πεδίοις σου. ubi duæ interpretationes miscentur. Vers. 5. ultimum verbum μετανάστην addit *Reg.* ut & *Jes.* Vers. 6. cujus nec vola nec vestigium in *Rom.* & *Alex.* Codicibus, ita exhibet *Reg.* ut & *Jes.* qui asteriscum cum literis Α. Θ. præmittit, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν Ἀμμών, φησὶ Κύριος. Ejusdem Capitis, (cujus ulterior pars à vers. 7. usque ad v. 23. est in LXX. Cap. XXIX. à vers. 7. usque ad finem) vers. 21. ita explet & emendat Cod *Reg.* post κραυγὴ additur σου, & loco θαλάσσης οὐκ ἠκούσθη legitur ἐν θαλάσσῃ ἐρυθρᾷ ἐξηκούσθη φωνή σου. Quanquam, ut obiter monet Grabius, pro θαλάσσης οὐκ in *Rom.* Cod. legendum sit ἐν θαλάσσῃ σοὺφ, juxta *Heb.* בים־סוף. Sed & in sequentibus hujus Capitis 49. versibus à versu 23. usque ad 28. (qui in LXX. sunt postremi quinque versus Cap. XXX.) quædam ope Cod. *Regii* supplere licet. Nam vers. 23. post ἐθυμώθησαν, sive ut est in ο. ἐξέστησαν, adjungitur, ἐν θαλάσσῃ. Ita & *Jes.* In fine vers. 24. hæc adduntur: καὶ ὠδῖνες κατέσχον αὐτήν

αὐτὴν ὡς τικτούσης. Sic & *Jes.* tantum αὐτῆς pro αὐτήν. Quod porro attinet hujus Capitis verſ. 28. & ſequentes usque ad 34. (qui in LXX. mediam partem Capitis XXX. conſtituunt) & illic unum atque alterum verbum in exemplari Regio additum reperitur: ita ut breviter, quicquid fere ſit in MS. *Jes.* in *Reg.* etiam reperiatur, multæ præterea huic inſint aliarum Verſionum reliquiæ, quæ in *Jes.* deſiderantur. Sic v. 30. ἀνασαλώθητε. v. 31. φησὶ Κύριος· ἔθνος ἡσυχάζον, uterque Codex habet; οὐ βάλανοι neuter, quæ Lectio non eſt Ο΄. ſed Θ. v. 32. ἐκ παντὸς πέραν *Rom.* πέρατος *Reg.* μέρους *Jes.* & *Alex.* quæ eſt Α. Σ. Lectio. v. 33. ἀνθρώπου *Rom.* γηγενοῦς *Jes. Reg.* Denique à verſu 34. usque ad finem hujus Capitis XLIX. (in LXX. Cap. XXV. à verſu 14. usque ad finem) quædam occurrunt ſupplenda: quippe verſ. 34. in MS. *Reg.* integer legitur, ita ſonans: ὡς ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην περὶ τῆς Αἰλὰμ ἐν ἀρχῇ βασιλέως Σεδεκίου, βασιλέως Ἰούδα, λέγων· τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων· ἰδοὺ ἐγὼ συντρίβω τὸ τόξον Αἰλὰμ, ἀρχὴν δυναστείας αὐτῶν. Pro priori βασιλέως repoſuit Grabius βασιλείας, ut reſpondeat τῷ מלכות· ac evitetur tautologia, ſiquidem vox βασιλέως mox ſequitur.

Cap. L. (in LXX. XXVII.) v. 2. poſt ποιήσατε, inſcritur: καὶ ἐπάρατε σημεῖον, ἀκουτίσατε. *Jes.* ἀκουσὸν ποιήσατε, non tam eleganter propter alterum ποιήσατε, quod præcedit. Ad calcem verſus 12. voci ἔρημος ſubnectitur καὶ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, ubi verba μήτηρ εἰς ἀγαθὰ, vitio inducta videntur, ut Clar. Montfauconus ſuſpicatur. Nam μήτηρ repetitio eſt præcedentis, ἡ τεκοῦσα, ut εἰς ἀγαθὰ corruptio ſubſequentis ἐσχάτη. Verſ. 24. verba in *Rom.* & *Alex.* tranſpoſita in Cod. *Reg.* ita recto ordine procedunt: ἐπιθήσονταί σοι, καὶ ἁλώσῃ, Βαβυλὼν, καὶ οὐ γνώσῃ· εὑρέθης καὶ συνελήφθης &c. Præcedit autem in laudato Codice ab initio verſus: ἀντεταξάμην σοι· quæ eſt alia interpretatio verborum יקשתי לך vel קשתי לך, τὸ τόξον μου, pro quibus LXX. legentes יקשו לך verterunt, ἐπιθήσονταί σοι, prout in *Vatic.* & *Alex.* evidenter pro ἐπιβήσονται ſcribendum eſt. Chaldæus vertit יקשתי, Venatus ſum, perinde ut LXX. nonnunquam eandem vocem per θηρεύειν interpretantur. Ab initio verſus 36. ante τοὺς μαχητὰς αὐτῆς præcedit μάχαιραν ἐπὶ τὰ μαντεῖα αὐτῆς, καὶ ἐξαρθήσονται, quæ Aquilæ debentur, (ut oſtendit *Jes.* ad ultimum verbum.) ſed in aliis exemplaribus ob recurrentem vocem μάχαιραν exciderunt. Ad finem verſ. 39. poſt αἰῶνα ſubjungitur, καὶ οὐ κατοικηθήσεται ἔτι εἰς γενεὰς καὶ γενεάς. Quæ Interpretatio diverſa eſt ab ea, quam ſub aſteriſco exhibet *Jes.* καὶ οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι εἰς νῖκος. Hæc Lectio Aquilæ videtur, illa Symmachi vel Theodotionis.

Cap. LI. (in LXX. XXVIII.) poſt Χαλδαίαν ſubdit Codex *Reg.* καρδίαν ἐπεγειρόντων, ex Aquilæ ſcilicet Verſione, ut ex Anonymi ſcholio in Editione Romana colligitur; quæ voces literis Hebraicis לב קמי bene reſpondent: cum contra Χαλδαίαν vel Χαλδαίοις, ut alia exemplaria ſonant, Codex Maſorethicus haud agnoſcat; unde exemplar τῶν ό.

pro קמי, quamvis mutatione satis difficili, habuisse videtur כשרים, sicut infra v. 24, & 35. Syrus autem hic legit לבא קשיא, *cor durum*. Unde ex Χασσεὶ vox Χασδείμ à Librariis formari potuit, quam alii in Χαλδαίους verterunt. Scholion Editionis Romanæ habet λεκκαβὴ, quod tam facile pro λεβκαστὴ, ac pro λεβκαμη scribi potuit. Vers. 3. MS. *Reg.* post καὶ habet ἐπ' αὐτῇ. Et v. 12. ἐπὶ τῶν τειχῶν, similiter *Jes.* Versu 19. post αὐτός ἐστιν ita pergit *Reg.* μερὶς αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ ῥάβδος κληρονομίας αὐτοῦ, Κύριος τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ. Ubi duæ Interpretationes *Hebr.* שבט נחלתו. afferuntur, ut apparet ex *Jes.* Vers. 22. post καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, sequitur: καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ πρεσβύτην καὶ νεανίσκον, ac tum demum subjungitur id quod in *Rom.* perperam præcedit: καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ νεανίσκον καὶ παρθένον, addita in MS. voce αὐτοῦ, quam tamen Hebræus Textus non agnoscit. Vers. 21. inseritur ex MS. *Reg.* post στρατηγοὺς αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς γῆς τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ. Quod etiam in *Alex.* reperitur, quamobrem in hac Editione majori charactere descriptum legitur. Asteriscus tamen, ut ostendit *Jes.* præfigi debuit. Vers. 33. post ἀφανισμὸν subjungitur, καὶ εἰς κατοικίαν δρακόντων, καὶ εἰς θῖνας, καὶ εἰς συριγμόν. recte utique juxta Hebræum, dummodo ἀφανισμὸν in locum θῖνας reponas. Vers. 41. post ἑάλω additur Σισαχ *Reg.* sed in *Jes.* ita ※ Π. ὁ εἰσακ. Σ. Σησάχ. Vers. 42. καὶ ante κατεκαλύφθη recte secundum *Heb.* omittitur. Vers. 44. partem posteriorem una cum sequentibus usque ad medium vers. 49. quæ in reliquis Exemplaribus ob recurrentem, καὶ Βαβυλῶνος πεσοῦνται, videntur omissa, ex MS. *Reg.* & *Coll. Novi.* ita restituere licet. NB. *Hi versus ex Editione Complutensi sunt in Textu expressi propter causam supra memoratam.*

※ Καίγε τὸ τεῖχος Βαβυλῶνος ἔπεσεν. ※ ※

45. Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῆς λαός μου, καὶ σώζετε ἕκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς Κυρίου. ※ ※ ※

46. Καὶ μήποτε δειλιάσῃ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ φοβηθῆτε ἐν τῇ ἀκοῇ τῇ ἀκουσθησομένῃ ἐν τῇ γῇ. ※ ※ ※

46. Καὶ εἰσελεύσεται ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἡ ἀκοὴ, καὶ ἡ ἀδικία ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐξουσιαστὴς ἐπ' ἐξουσιαστὴν, παραβολὴ ἐπὶ παραβολήν. ※ ※ ※ ※

47. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ τὰ γλυπτὰ Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς καταισχυνθήσεται, καὶ πάντες τραυματίαι αὐτῆς πεσοῦνται ἐν μέσῳ αὐτῆς. ※ ※ ※ ※ ※

48. Καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ Βαβυλῶνα οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἡ γῆ, καὶ πάντα ἐν αὐτοῖς· ὅτι ἀπὸ Βοῤῥᾶ ἥξουσιν οἱ διαφθείροντες αὐτὴν, φησὶ Κύριος. ※ ※ ※ ※

49. Καὶ μέν τοι ἐν Βαβυλῶνι τοῦ πεσεῖν τραυματίας Ἰσραὴλ ἐν αὐτῇ· καὶ τῆς γῆς Βαβυλῶνος πεσοῦνται τραυματίαι ὑπὸ πάσης τῆς γῆς. ※ ※ ※ ※

Sequuntur jam Variantes Lectiones ex MSS. *Jes.* & *Nov.* & Editione *Complutensi.* V. 44. ἔπεσεν *Reg. Jes. Nov.*

Nov. πεσεῖται *Comp.* v. 45. αὐτῆς *Reg. Jes. Nov.* αὐτοῦ *Comp.* λαός μου *Reg. Jes. Nov.* λαὸς ἐμὸς *Comp.* σώζετε *Reg.* σώσατε *Jes.* σώσατε *Comp.* θυμοῦ ὀργῆς *Reg. Jes.* ὀργῆς θυμοῦ *Comp.* v. 46. δειλιάσῃ *Reg. Jes. Nov.* ἀπαλωθῇ *Comp.* καὶ φοβηθῆτε *Reg. Jes. Comp.* μὴ inserit *Nov.* ἐν τῇ ἀκοῇ τῇ ἀκουσθησομένῃ *Reg. Jes. Nov.* διὰ τὴν ἀκοὴν ἣ ἀκουσθήσεται *Comp.* ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ *Reg. Nov.* αὐτῷ juxta *Hebr.* omittit *Jes.* καὶ ἡ ἀκοὴ *Reg.* Quod omittunt *Jes.* & *Nov.* Sed ex Theodoreto post ἀκοὴ inserenda sunt, μετ' αὐτὸν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, quæ Hebræus Textus agnoscit. Mox ἐξουσιαστὴς ἐπ' ἐξουσιαστὴν, παραβολὴ ἐπὶ παραβολήν. Ubi, ut recte suspicatus est Grabius, duplex coaluit Hebræi commatis Interpretatio משל על־משל, quarum prior Masorethicis punctis congruit, altera vero nata ex alio sensu vocis משל, *proverbia super proverbiis.* Hanc habet Chrysostomus in Catena Ghislerii, priori non memorata. Interpres vero Theodoreti vertit, *acies super acies*, quasi ex παρεμβολὴ ἐπὶ παρεμβολήν. MS. *Jes.* ita verba distinguit ※ Σ. καὶ ἐξουσιαστὴς ἐπ' ἐξουσιαστήν· παραβολὴ ἐπὶ παραβολήν. unde duplex videtur Interpretatio. vers. 47. post ἔρχονται, mox, φησὶν Κύριος, addunt *Jes.* & *Nov.* quæ desunt in *Hebr.* & *Reg.* ibid. πεσοῦνται ἐν μέσῳ αὐτῆς *Heb. Reg. Nov.* desunt *Jes.* v. 48. καὶ ἀγαλλιάσονται *Reg. Jes. Nov.* καὶ εὐφρανθήσονται *Comp.* πάντα *Reg.* τὰ inserunt *Jes. Nov.* καὶ μέν τοι ἐν Βαβυλῶνι τοῦ πεσεῖν *Reg. Jes. Nov.* Juxta Hebræum, in quo videtur aliquod verbum deesse, vel subintelligi גם בבל לנפל חללי ישראל. *Etiam Babel ad cadendum vulneratos Israel.* Complutenses verbum עשה subintelligi putant. καίγε Βαβυλὼν πεσεῖν ἐποίησε τοὺς τραυματίας Ἰσραὴλ *Comp.* Vox τραυματίας deest in *Jes.* qui hanc notam subjicit: δεῖ εἰδέναι ὡς ἐν τισὶν ἀντιγράφοις ταῦτα μετ' ἀντιγράφων κεῖνται οὐ καλῶς. Cur Librarius asteriscos his versiculis non recte apponi judicaverit, haud sane liquet, cum hi perinde ac alii, quibus præmitti solet asteriscus, in Editione τῶν ό. desiderentur, & ex alia Versione suppleantur. καὶ τῆς οὖν &c. Vox οὖν in *Reg. Cod.* erasa est; sed legitur apud Theodoretum & *Coll. Nov.* In fine Capitis post αὐτὴν additur in MS. *Reg.* καὶ ἔστησαν ἕως ἐνταῦθα οἱ λόγοι Ἱερεμίου. *Jes.* ἐσάθησαν.

Capitis LII. sive ultimi, vers. 2, & 3. in *Rom.* & *Alex.* omissi, è Cod. *Reg.* & Coll. *Nov.* ita restituuntur. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου &c. ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου *Jes. Nov.* Versu 5. post Σεδεκία vel ut est in MS. Σεδεκίου additur ἐν μηνὶ τῷ τετάρτῳ. Versu 9. post Δεβλαθὰ subjungitur: εἰς γῆν Αἱμάθ. Vers. 15. in *Rom.* & *Alex.* omissum ita exhibet Codex *Reg.* & Coll. *Nov.* ἀπὸ δὲ τῶν πενήτων τοῦ λαοῦ &c. Ita & *Jes.* in quo desunt postrema hujusce versus verba: καὶ τὸ λεῖμμα τοῦ πλήθους ἀπῴκισεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος. Versu 24. ante τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον præcedit τὸν Σαραίαν. Ultimum Comma versus 27. cum sequentibus ad versum 31. sub asteriscis exhibet Cod. *Reg.* (& Coll. *Nov.* sine asteriscis) hunc in modum:

※ Καὶ ἀπῳκίσθη Ἰούδας ἀπὸ ἐπάνωθεν ※
τῆς γῆς αὐτοῦ. ※

28. Καὶ οὗτος ὁ λαὸς, ὃν ἀπῴκισεν ※

 Ναβου-

※ Ναβυχοδονόσορ· ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ
※ Ἰουδαίους τρισχιλίους καὶ εἴκοσι τρεῖς.

※ 29. Ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ
※ Ναβουχοδονόσορ ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ψυχὰς
※ ὀκτακοσίας τριάκοντα δύο.

※ 30. Ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ καὶ εἰκο-
※ στῷ τοῦ Ναβουχοδονόσορ ἀπῴκισε Ναβου
※ ζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος Ἰουδαίων ψυχὰς
※ ἑπτακοσίας τεσσαράκοντα πέντε· πᾶ-
※ σαι αἱ ψυχαὶ τετρακισχίλιαι καὶ ἑξα-
※ κόσιαι.

Cum hac Versione, quam exhibet *Reg.* optime consentit *Jes.* in plerisque. Sed vers. 29. pro ὀκτωκαιδεκάτῳ habet ex Theodotione *Jes.* ὀκτω καὶ δεκάτῳ, quamvis in Hebræo sit שמנה עשרה.

Non ingratum fore Lectori judicavi, si prolixius paulo de locis Jeremiæ ex Regio Codice suppletis agerem, tum ut ostenderem, qua nixus autoritate Grabius tot commata versusque deperditos, quasi postliminio, in Textum sacrum revexerit, & cum illius fidem & diligentiam in hoc libro perspexissent eruditi, eandem etiam ad cæteros pertinere crederent: tum ut ipsis Lectionibus ex earum contentione cum insigni illo & pervetusto Codice R. R. P. P. *Jesuitarum* robur accederet: ita ut eo minus dolendum sit externis Grabium caruisse subsidiis, domesticis tam liberaliter instructum. *Ac de eo*, inquit Grabius in Epistola ad Millium data, *Lectorem facio certiorem, ne unicum quidem verbum minori Charactere ibi* (hoc est, in tribus Jeremiæ Capitibus, quod jam de cæteris pariter intelligi debet,) *additum esse, pro quo non certam MSS. Codd. vel Patrum fidem allegare queam: ex quibus etiam omnes emendationes petitæ sunt, demptis iis, quæ* Jerem. XLI. 5. *in margine sunt apposita. Quippe* ἱκανοῦν *&* καύσοντι *soli Complutenses excuderunt, non Manuscriptorum, ut videtur, Codicum auctoritate, sed conjectura nixi, licet certissima, quamque Hebræum verbum* שרף *aperte confirmat. De altera autem emendatione,* ὦ Ἀδὰν, *pro* ἕως ᾅδου, *vide Flaminii Nobilii Notas ad hunc locum.* Ibi existimat Nobilius ἕως ᾅδου à sciolo aliquo Librario positum pro veteri & veriori Lectione, ὦ Ἀδάν. Quamobrem postea Grabius ab instituto paululum discessit, & Lectionem, quæ ipsi melior videbatur, in Textu collocavit, (quamvis interdum MSS. Codd. ope destitutam) sequiorem, (licet Editionibus Vulgatis & MSS. exemplaribus fultam) in Marginem relegavit. Quoties id fecerit, nequod inde detrimentum capiat hæc Editio, infra, quantum possumus, fideliter ostendemus, ne Lector Grabii conjecturis, licet plerumque felicissimis, tanquam Alexandrinæ Lectioni confidat. Nunc exempla methodi, quam secutus est Grabius, & rationes, cur interdum verba conjecturis suis emendaverit, & dubiam *Vaticani* vel *Alexandrini* Codicis præstantiam sequens exhibebit utriusque Collatio.

IV. Priusquam vero ad propositum examen accedamus, operæ pretium erit ipsius Grabii senten-

tiam

tiam de Romana Editione subjicere, quæ extat in laudata ejus ad Millium Epist. p. 48, 49. „ Ad „ Methodum, quam in edendo, „ si Deo ita visum fuerit, *Alex.* „ Codice observabo, explicandam „ progredior. Et quidem Textum „ verbatim atque ad literam, quo- „ ad fieri potest, debita accuratio- „ ne exprimam; siquidem *satius est,* „ *locos, vel aliquo modo suspectos,* „ *quemadmodum habentur in Archety-* „ *po, relinqui, quam eos ex alicujus* „ *ingenio aut conjectura emendari,* ut „ recte in Præfatione Romanæ „ τῶν ό. Editionis dicitur; ac de „ ea ipsa quidem asseritur, quod „ ne *latum quidem unguem, ut aiunt,* „ *à Veteris MS. Codicis Vaticani au-* „ *ctoritate discessum sit.* Quod ta- „ men non semper præstitum, sed „ partim incuria Typothetarum aut „ Librariorum, partim horum te- „ meritate, hinc inde peccarum „ esse constat, in ipsis etiam Pro- „ phetarum libris, *quos maxime in* „ *hoc exemplari,* (*uno excepto Danie-* „ *le*) *puram Septuaginta Editionem re-* „ *sipere* ibidem affirmant. Sic, ver- „ bi gratia, in Prophetia Hoseæ „ (quæ apud LXX. primum om- „ nium obtinet locum, majori- „ bus, qui dicuntur, Prophetis „ ultimo loco reservatis) Cap. III. „ v. 3. in Edit. *Rom.* legitur: οὐδὲ „ μὴ γένῃ ἀνδρὶ ἑτέρῳ. Sed vox ἑτέρῳ „ à *Vaticano* Codice, perinde ut „ *Hebræo*, atque accuratis τῶν ό. „ exemplaribus abest, & addita, „ isti, quod ibi significatur, my- „ sterio gentis Judaicæ, à vero „ Deo, ejusque marito, ad tem- „ pus derelictæ, nec tamen falso- „ rum Deorum cultui deditæ, haud „ ita aperte respondet, prout *Hie-* „ *ronymus* animadvertit, in *Com-* „ *ment.* ad hunc locum ita scribens: „ *Quodque jungitur in Editione vulga-* „ *ta: Neque eris alteri viro,* alteri „ *in Hebraico non habetur, sed simpli-* „ *citer: Non eris viro. Si enim po-* „ *natur,* alteri, *subauditur, quod à* „ *suo habeatur viro; quando autem ab-* „ *solute dicitur: Non eris viro, intel-* „ *ligimus, quod nulli jungetur omnino,* „ *& absque coitu maritali sit.* Mox „ Cap. IV. v. 6. negativa particula „ μὴ ante ἱερατεύειν est addita, quæ „ tamen in MS. *Vatic.* ut & *Cyrillo* „ *Alex.* non extat, neque in *Hebræo* „ est expressa, licet præfixum מ „ eam subinferat. Cap. XI. v. 12. „ pro ἀσεβείᾳ, sicuti cum *Vatic.* „ juxta *Hebr.* habent *Complut.* MSS. „ Serenissimæ *Reginæ*, Card. *Barberi-* „ *ni*, Archiepiscopi *Laudi*, & Col- „ legii *Novi Oxon. Cyrillus Alex.* & „ *Theodoretus* excuderunt pluraliter, „ ἀσεβείαις. Cap. XII. v. 12. præpo- „ sitio ἐν posteriori γυναικὶ in *Vatic.* „ perinde ut *Ald. Compl. Alex.* di- „ ctisque MSS. ac Patribus recte est „ præfixa, sed in Edit. *Rom.* male „ omissa. Contra cap. XIII. v. 2. „ vox νῦν ante προσέθεντο est inserta, „ cum tamen in MS. *Vatic.* ut & „ *Alex.* non sit exarata. Denique „ cap. XIV. v. 1. pro ἠσθένησας, ut „ Edit. *Complut.* & omnes, quos „ vidi, MSS. Codices (excepto „ *Laudino*) cum ipso *Vatic.* habent, „ in *Rom.* atque *Ald.* mendose ex- „ cusum ἠσθένησαν· quod præceden- „ tibus & sequentibus verbis haud „ respondet. Alia minoris mo- „ menti, quæ in eadem *Hoseæ* Pro- „ phetia occurrunt, prætereo, ac „ ex altera *Joelis*, quæ in *Hebr.* pro-

 xime

„ xime ſequitur, tria erratorum „ exempla tribus verbis ſubjungo. „ Nimirum cap. II. v. 16. in *Rom.* „ Edit. male legitur μασῦ, loco πα„ σῦ· v. 3. δώσωσι pro δώσω· & cap. „ III. v. 17. pronomen μȣ, poſt „ Σιὼν ὄρει ἁγίῳ, deficit; in quibus „ omnibus tamen MS. Codex *Va„ tic.* bene habet: unde patet di„ ctam Editionem ex illo haud re„ cte & fideliter per omnia eſſe ex„ preſſam.

Sequitur jam brevis Collatio *Vaticani* & *Alexandrini* Codicis: ubi R. Romanam Editionem: A. Grabianam ex *Alexandrino* MS. Exemplari: B. vel *Barb.* Barberinum Codicem: *Reg.* Regium: *Laud.* Laudinum in Bibliotheca Bodleiana: *Theodor.* Theodoreti Lectionem deſignat.

HOSEÆ.

Cap. I. v. 2. ἐν Ὡσηὲ R. πρὸς Ὡσηὲ A. quam pro genuina τῶν ό. Lectione agnoſcit Hieronymus, quem Flam. Nobilius in loc. exiſtimat in Commentariis τὴν κοινὴν, vel mixtam, ut ait, Editionem ſecutum. Alii vero ſummi viri Hieronymum Hexaplari τῶν ό. Editione uſum rectius arbitrantur. Verſ. 3. Δεβηλαὶμ R. Δεβηλαεὶμ A. Ita & MS. *Laud.* Verſ. 7. οὔτε (pro ȣ̓δὲ R.) in *Alex.* per integrum hunc verſum quinquies legitur. Οὐδὲ ἐν ἵπποις, hiſce in *Ald. Alex.* & *Cyrillo* præfixa ſunt οὔτε ἐν ἅρμασιν, quæ in *Heb.* non extant, neque in veteri Verſione apud *Hieron.* Teſtis eſt tamen *Flam. Nobilius hæc in multis addi, quamvis in vetuſtiore*, in *Theod.* & *Vulgata deſint.* Poteſt eſſe Lectio alterius Interpretis. Nam in Hexaplis Montfauconi vox ἄλλος præmittitur. Verſ. 10. κληθήσονται R. ἐκεῖ κληθήσονται *Alex.* & *Reg.* juxta cap. 9. Epiſt. *Rom.* Verſ. 26. atque ita etiam *S. Cyprianus lib.* I. *adverſus Judæos* cap. 19. Illo loco vocabuntur. Καὶ αὐτοὶ R. deſunt in *Alex.* *Cypriano*, & citato Apoſtoli loco. Sed in *Barb. Laud. Theodor.* vox αὐτοὶ (ſine καὶ) præcedit verbum κληθήσονται. Sed Hieron. *Vocabuntur filii Dei viventis.* Verſ. 11. ἑαυτοῖς R. αὐτοῖς A.

Cap. II. v. 3. θήσω R. *Barb.* θήσομαι A. *Cyr.* ἔρημον R. ὡς ἔρημον A. *Reg.* & vetus Verſio apud Hieron. *ut deſertum*, recte juxta *Hebr.* כמדבר, quomodo mox ſequitur, ὡς γῆν ἄνυδρον. At *Barb. Laud. Cyril.* habent εἰς ἔρημον. Verſ. 5. ὅτι εἶπε R. εἶπε γὰρ *Alex.* ex mutatione Librarii. Mox, πορεύσομαι R. ἀκολουθήσω A. & *Theodoret.* quod iterum Librario aſcribendum. Τὸ ἔλαιόν μȣ R. καὶ τὸ ἔλαιόν μȣ A. B. *Reg. Laud.* atque etiam in veteri Verſione apud Hieron. *Et oleum.* Verſ. 6. ὁδȣ̀ς R. αὐτῆς addit A. Sic & *Barb.* *Reg. Laud.* Similiter antiqua Verſio Hieronymi habet, *Vias illius.* Verſ. 8. ἔδωκα R. δέδωκα A. Verſ. 10. ἐνώπιον R. ἐναντίον A. Verſ. 11. καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, aſteriſco inſignitur in MS. *Jeſ.* Adeſt tamen in R. & A. Verſ. 12. καὶ τὰ πετεινὰ τȣ̃ ȣ̓ρανȣ̃, καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς. Latina verba veteris Verſionis apud Hieron. *Volatilia cœli & reptilia terræ*, obelo ſunt prænotata, quod abſint ab Hebræo, & ex ſequenti v. 18. hujus Capitis huc tranſlata videan-

videantur. Verſ. 18. τῶν ἑρπετῶν R. Hiſce μετὰ præfixum in A. *Reg. Laud.* & *Theodor.* indeque & in Vet. Verſione, *cum reptilibus.* Καὶ καλοικιῶ σε R. A. Cæterum *Barb.* omittit σε. Sed αὐτὰς juxta *Hebr.* recte habent *Reg. Laud.* cum *Theodor.* & vetus Verſio apud *Hieron.* ſimiliter *eos.* Quamobrem αὐτὰς poſuit in Textu Grabius, σε in marginem relegato. Verſ. 21. αὐτὰς R. *Heb.* Vet. Verſio. Sed ὁ οὐρανὸς habent A. B. *Reg. Laud.* ex gloſſa, ut videtur. Verſ. 23. ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένην R. Sed aliæ Editiones & MSS. Codices, A. B. *Reg. Laud.* & *Cyril. Theodor.* ἐλεήσω τὴν οὐκ ἠλεημένην. Similiter apud Hieronymum Vet. Verſio, *Miſerebor ejus quæ fuit absque miſericordia.* Perantiquæ fuiſſe videntur hæ variæ Lectiones, ſiquidem prima utitur B. *Paulus, Rom.* 9. 25. ſecunda B. *Petrus*, 1. Epiſt. Quin & Irenæus lib. 1. quidem cap. 4. & lib. 3. cap. 9. ad Apoſtolicum Textum priorem alludens, οὐκ ἠγαπημένην habet: ſed lib. 4. cap. 37. cum ita allegat: *& ea quæ non eſt miſericordiam conſecuta, miſericordiam conſecuta*, quomodo & Oſeæ verba citavit Tertullian. lib. 4. contra Marcionem cap. 16. Obſervat autem in Commentariis ad hunc locum Doctiſſimus Pocockius radicem רחם vel per ἀγαπᾶν vel per ἐλεεῖν reddi poſſe; unde factum putat, ut cum B. *Paulus* ἠγαπημένην ex Hebræo ſcripſerit, id Librarius in margine Verſionis τῶν ό. notaverit, indeque in Textum aliorum Codicum irrepſerit.

Cap. III. v. 1. ἐπιβλέπουσιν R. ἀποβλέπουσιν A. R. *Reg. Laud. Cyril. Theodor.* Mox, ut obiter id notemus, pro Φιλοῦσι, quod eſt in R. & A. Φυρῶσι habet *Laud.* ut etiam in *Barb.* legendum conjici poteſt, pro Φυλῶσι, quod in eo mendoſe ſcribitur. Ad finem verſus, σαφίδος habet R. σαφίδων A. *Barb. Reg. Laud. Cyril. Theodor.* Vetus Verſio apud Hieron. *cum vinaciis.* Verſ. 2. αὐτὴν poſt ἐμισθωσάμην inſeruit Grabius minori charactere, Cyrilli, Hieronymi, & Hebræi Textus autoritate, quamvis tam in R. quam A. deſit. Verſ. 3. poſt ἀνδρὶ additur ἑτέρῳ, in A. *Cyril. Theodor.* quod deeſt in *Laud.* & ipſo Vaticano Codice, ut teſtatur *Nobilius*, qui id in Annotationibus ſuis ait *per Typographi incuriam irrepſiſſe.* Idem etiam liquet ex notis Editioni Romanæ ſubjectis, ubi dicitur vox ἑτέρῳ *in cæteris libris ſequi.* Neque ſane in Hebræo reperitur, ut Hieronymus in Comment. ad verſ. 2. optime animadvertit. Καὶ ἐγὼ R. κἀγὼ A. Verſ. 4. οὐδὲ οὔσης R. οὐκ οὔσης A. οὐδὲ --- οὐδὲ R. οὔτε — οὔτε A. Verſ. 5. Κύριον τὸν Θεὸν R. τὸν Κύριον Θεὸν A.

Cap. IV. v. 1. ὅτι R. διότι A. Verſ. 2. ἐπὶ τῆς γῆς A. R. quod, cum in Hebræo deſit, obelo notavit Grabius. Verſ. 3. καὶ σμικρυνθήσεται A. R. Aſteriſcum habet præfixum in *Reg.* καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς. Hæc quoque ab Hebræo Textu abſunt, ideoque ex v. 18. cap. 2. huc translata videntur. Verſ. 6. νυκτὶ A. ex verſu præcedenti. Verſ. 10. κατευθύνωσι R. κατευθυνοῦσι A. κατευθυνθῶσι *Barb. Laud.* Vetus Verſio, *dirigentur.* Cæterum Cappellus Lib. 4. Crit. Sac. cap. 6. §. 4. *Legendum eſt*, inquit, κατευθήνωσι *apud LXX.*

LXX. [lege potius κατευθηνῶσι.] *Nam εὐθηνία est copia, abundantia.* Pro יפרצו quod est in Hebræo, suspicatus τοὺς ό. legisse, יתרצו. Sed contra ut verbum פרץ apud Hebræos, *prosperum esse, multiplicari*, Gen. 28. 14. 30. 43. ita etiam κατευθύνω LXX. Interpretibus, perinde ut εὐθηνέω, significat, *Prospera incrementa capio*, & de homine; *Bonis fortunæ abundo.* Sic Ezech. Cap. XVII. v. 9. Deus ait de vinea, εἰ κατευθυνεῖ (vel juxta *Alex.* κατευθυνθήσεται) & vers. 10. μὴ κατευθυνεῖ. Et Jer. XXXII. 5. εἰς οὓς οὐ μὴ κατευθύνητε, vel κατευθυνθῆ. Similiter de Daniele. Dan. VI. 28. κατηύθυνεν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου. Denique, Verbum compositum κατευθηνεῖν nec τοῖς ό. nec aliis Scriptoribus usitatum est, licet simplex, Jer. XVII. 8. ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, semel occurrat. Vers. 12. ἐν συμβόλοις R. A. Cæterum συμβουλαῖς Grabius in Textu posuit, (ex Schindleri conjectura) συμβόλοις in margine. Valde suspicor, inquit Vir Doctissimus, Interpretem scripsisse ἐν συμβουλίοις, vel συμβουλίαις· sicuti vers. 9. hujus Cap. & vers. 4. Cap. 5. necnon vers. 2. Cap. 7. habet διαβούλια, & infra Cap II. v. 6. ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν. Nam ut taceam, σύμβολον nusquam alibi in Versione τῶν ό. occurrere, haud video sane, quomodo ex Hebræo בעצו vel alia simili voce exsculpi queat, ἐν συμβόλοις. Contra ἡ συμβουλία, & pluraliter αἱ συμβουλίαι Psal. CXVIII. v. 24. & Proverb. Cap. XII. v. 15. factæ ex עצת, ut adeo hic quoque בעצת, vel בעצות Interpretem legisse *conjectem.* Libuit hic ipsius Grabii verba proferre, cur à recepta Lectione discederet: quamvis ut Nobilius in notis ad hunc locum advertit, *apud S. Hieronymum Græce est*, ἐν συμβόλοις, in significationibus; *est enim communius quiddam, quam augurium.* Revera Græca vox Σύμβολον *Auguria* non infrequenter apud Græcos authores significat. Unde Suidas, Hesychius, Phavorinus hanc vocem per τέρατα, οἰωνίσματα reddunt, & hujusce sensus nonnulla profert exempla Stephanus in Thesauro, in voce Σύμβολος. Nec inusitatum est τοῖς ό. sensum quemlibet idoneum potius quam literam sequi, quemadmodum IIº. Capite, v. 15. per τοῦ διανοῖξαι σύνεσιν transtulerunt Hebraica, לפתח תקוה. quamvis proprie תקוה ἐλπίδα significet. Neutiquam igitur sollicitanda videtur antiqua Lectio ἐν συμβόλοις. Sed si conjecturæ detur locus, τοὺς ό. scripsisse censuerim ἐν ξύλοις ἐπηρωτων. Nam alibi sæpe, Jer. II. 27. item X. 8. & Hab. II. 19. עץ *idolum* significat, quod utrobique ξύλον vertunt Interpretes. Potest etiam hic locus ad duplex divinationum genus referri, quas ξυλομαντείαν & ῥαβδομαντείαν Veteres vocabant. De posteriore consuli potest Hieronymus in locum. Vers. 14. πορνεύσωσι R. πορνεύωσιν A. *Reg.* μοιχεύσωσι R. μοιχεύωσιν A *Reg.* ὅτι R. διότι A. αὐτοὶ R. καὶ αὐτοὶ A. B. *Reg. Laud.* ὁ συνιὼν R. de quo Grabius disserit in Epistola ad *Millium*, pag. 3. & *Clemens Alex.* Lib. 1. Pædag. cap. 9. p. 121. citavit, continuo subjungens: δείκνυσιν αὐτῶν φανερώτερον τὸ ἁμάρτημα, συνιέναι αὐτοὺς ὁμολογῶν, ὡς ἑκόντας ἁμαρτάνοντας. *Eorum peccatum apertius ostendit, dum eos intelligere fatetur, velut qui sua sponte*

ſponte peccarent. Ex quibus patet ipſummet Clementem affirmativam legiſſe propoſitionem. Sed negativam ex ea fecit, qui *Londinenſi* præfuit Editioni, vocula μὴ temere inſerta, ac textu ita expreſſo: ὁ λαὸς ὁ μὴ συνιῶν &c. unde & Typothetæ *Cantabrigienſes*, *Amſtelodamenſes*, *Lipſienſes* ita recuderunt, utpote non ipſam *Romanam*, ſed *Londinenſem* Editionem interpolatam, ubique male ſecuti. Haud quidem inficias eo, mendoſam eſſe *Romani* Cod. & *Clementis Alex.* Lectionem; ſed vitio medela afferri debuiſſet ex Edit. *Complut.* & *Theodor.* in Hoſeam, ubi recte legitur ὁ λαὸς ὁ συνιῶν. κ. τ. λ. quomodo & Hexaplarem *Origenis* Edit. habuiſſe docet Latina ejus Verſio apud Hieron. *Populus non intelligens*. Quamobrem Grabius particulam οὐ in Textu Editionis hujuſce poſuit, ὁ in margine. Ita & Pocockius *in locum* minime dubitandum putat, quin LXX. negativam οὐ ſcripſerint, & eandem in MS. Arabica Verſione, & in Syriaca reperiri affirmat. Verſ. 15. οἶκον Ὢν R. οἶκον ἀδικίας habent A. *Cyr.* quod, ſicutalia plura, ex Verſione Theodotionis in Vulgata Exemplaria τῶν ὁ. irrepſit. In Vulgata enim extitiſſe ex Cod. Renati Marchali refert Uſſerius pag. 42. Syntagmatis. Verſ. 16. διότι R. ὅτι A. B. *Reg. Theodor*. Verſ. 18. ᾑρέτισε R. pro ᾑρέτισε, *Amavit*, *ſectatus eſt*. uti recte legitur in *Ald.* & *Cyrilli Comment.* ac ſimiliter in Textu *Cyril.* ᾑρέτιζε. Eandem Lectionem confirmat Theodoreti ἐζήλωσε, quod in Commentario poſuit; neque enim hoc loco ipſe Oſeæ Textus integer eſt inſertus. Cæterum vetus Verſio apud *Hieronymum* habet, *Provocavit*, quod ex ᾑρέθισε cum θ factum videtur. Quæ probabilior eſt Lectio. Nam Pſalm. LXV. v. 6. & LXVII. v. 7. סוררים in *Heb.* ſunt, qui παραπικραίνοντες in Græca Verſione dicuntur. Χαναναίους deinde reddiderunt οἱ ὁ. Hebr. vocem סבאם. quod Arabice, ut & סבא Hebraice, *Vini venditorem*, ſive cauponem ſignificet. ut Eſ. I. 22. Χαναναῖος autem vel in Græca Verſione, vel in Hebraica Veritate non infrequenter *Negotiator*, *Mercator*, eſt, Eſ. XLV. 14. Zach. XIV. 21. ex Aquilæ Verſione apud Hieron. ἔμπορος. *Provocavit* igitur *Chananæos*, ſive Caupones Iſrael, quod tantam vini copiam hauſerit, ut illis moleſtus fuerit, cum ſitim ejus explere non poſſent. Hæc conjecit Pocockius in Commentario Anglice ſcripto in Hoſeam. Eandem vocem alius Interpres Ezech. XXIII. 42. οἰνωμένους vertit. Verſ. 18, 19. αὐτῆς bis R. αὐτῶν A. *Cyr.* Ita & Arabica Verſio utrobique *Hom.* legit.

Cap. V. v. 3. οὐκ ἀπέστη R. ſed οὐκ ἄπεστιν A. rectius. Quomodo & τοὺς ὁ. vertiſſe notatum in margine Codicis *Barberini*. Cæterum in Cyrillo textus perperam ac contra mentem ejus habet ἀπέστη. In Commentario autem ipſe utramque Lectionem conjungere videtur: dum primo citat Ἰσραὴλ οὐκ ἄπεστιν ἀπ' ἐμοῦ· ſed mox ita παραφράζει, οὐκ ἀφέστηκα τῷ Ἰσραήλ. Verſ. 5. καὶ Ἰοὺδ. R. κάιγε A. Verſ. 6. ὅτι ἐκκέκλικεν R. ut & *Laud. Reg. Barb.* & *Theodoret.* ὅτι ἐξέκλινεν A. ἐξέκλιναν *Cyrill.* mendoſe. Verſ. 7. ὅτι R. καὶ A. ex mutatione Librarii, quia ὅτι modo præ-

præcesserat. Vers. 12. ταραχὴ R. A. Cæterum ἀράχνη legendum suspicatus est Capellus Lib. 4. Crit. Sac. cap. 9. §. 2. Sed Hieronymus in locum. *As lingua Hebraica* tinea *dicitur: pro qua LXX.* ταραχὴν, *id est*, tumultum *vel* conturbationem *transtulerunt*. Certe verbum Hebræum עשש per ταράττομαι Psalm. LXI. v. 7. & Psalm. XXX. v. 11, & 13. redditur, ideoque nil mirum, quod & nomen עש hic versum sit ταραχὴ. Eadem tamen vox *tinea* vertitur in Paraphrasi *Chald.* & *Vulg. Lat.* à radice עשש depastus est: & Arabice *vermis* est, qui in vestibus nascitur, easque corrodit. Quamobrem Grabius ἀράχνη ex conjectura in Textu posuit, ταραχὴ in margine. Vers. 13. πρέσβεις R. A. Vox *Legatos* in antiqua Versione apud *Hieron.* obelo notata est, quod ei in Hebræo nil respondeat. οὗτος R. αὐτὸς A. B. *Reg. Laud. Theod.* Vers. 15. ζητήσουσι R. ἐπιζητήσουσιν A. *Cyr.*

Cap. VI. v. 2. ἐξαναστησόμεθα R. ἀναστησόμεθα A. *Theodor. Cyr.* Vers. 5. ῥήματι R. ῥήμασι A. juxta Hebræum. Vers. 6. ἔλεος θέλω ἢ θυσίαν R. καὶ οὐ A. B. *Cyr. Theodor.* Similiter vetus Versio apud *Hieron.* habet: *& non sacrificium.* Sed apud Irenæum lib. 4. cap. 32. legitur *quam* (vel juxta alia exemplaria *plus quam*) *sacrificium.* Vers. 9. ὁδὸν R. Κυρίου addunt A. *Cyr. Theodor.* & similiter vetus Versio, *Viam Domini.* Sed recte juxta *Heb.* omittunt reliqua Exemplaria nostra.

Cap. VII. v. 2. συνᾴδωσιν ὡς ᾄδοντες R. συνᾴδουσιν ὡς συνᾴδοντες A. ἐκύκλωσαν R. ἐκύκλωσεν A. *Reg. Laud. Theodor.* Vers. 4. καταπαύματος ἀπὸ τῆς φλογὸς R. A. Sed nemini dubium est, quin hic locus in mendo perantiquo cubet. Nam & *Hieron.* vertit, in *deustionem flammæ.* Sed *Barb. Reg. Laud.* habent, καταπαύσει αὐτοὺς ἀπὸ τῆς φλογὸς, quorum ope genuinam lectionem conjectando assequi licet. Cum enim in Hebræo sit ישבות *cessavit*, videntur Septuaginta scripsisse, καταπαύσει. Librarius autem καταπαύσει fecit, quod præcedentibus ac sequentibus magis congruere videbatur, necnon vocem αὐτοὺς addidit, cui nil in *Heb.* respondet. Quinta Editio, quæ est in margine *Barb.* Codicis in locum, habet, ἐπαύσατο πρὸς ὀλίγον ἡ πόλις. Quasi pro מעיר, quod nunc est in Textu Hebraico, legisset Interpres, כמעט עיר. πρὸς ὀλίγον ἡ πόλις. Ita & *Vulg. Lat. quievit paululum civitas.* Arabs etiam & Syrus בטל *cessavit.* Alii מעיר participii loco accipiunt, & ita exponunt, ut sensus sit, *præ ardore ignis quiescere, qui eum excitat*, ὁ ἐκκαίων, quomodo vox העיר occurrit Psalm. LXXVII. 43. Et certe videtur hujusmodi vox in LXX. deesse. Nam quod sequitur ἀπὸ φλογὸς, paraphraseos locum obtinet; nisi pro מעיר fortasse מאור vel מנור οἱ ὁ. legerint, mutatis, ut sæpe fit, inter se literis א & ע & נ. vel ex conjectura vocem מעיר ita verterint. Grabius igitur καταπαύσει in Textu posuit, καταπαύματος in margine retinuit. Vers. 5. ἡμέραι R. αἱ ἡμέραι A. & *Reg.* Sed ἡμέρα in *Cyr.* quod olim ita scriptum fuit, ἡμέραι. Soliti quippe fuere veteres *Iota* ad superius latus literæ præcedentis apponere, non autem infra subscribere. Inde perpe-

perperam factum ἡμίεᾳ, & præmiſſus articulus αἱ. Verſ. 6. ἐνεγεννήθη R. ἐγεννήθη A. B. *Cyril.* Verſ. 7. κλίβανος R. πυρὸς καιομένου αἱ καρδίαι αὐτῶν A. Sed in *Cyr.* ſolum addita duo verba καρδίαι αὐτῶν, ex præcedenti ſcilicet verſu 6. quamvis in Commentario nulla *cordium* fiat mentio. Contra Latina Verſio habet *clibanus ignis ardens*, omiſſis *corda eorum.* Καὶ κατέφαγον R. κατέφαγεν πῦρ A. Ita & *Laud. Cyr.* ut ex Commentario patet, & *Theodor.* & Latinus Interpres. *Et ignis devoravit.* Pro ואכלו את שפטיהם legerunt ſcilicet, ואכל אש. Sed cum *Vaticano* conſentit Codex Regius, qui habet κατέφαγεν ſine καὶ & πῦρ. Verſ. 11. hic verſus aſteriſco notatur in *Reg.* Verſ. 13. δείλαιοι R. δήλαιοι A. Ait Hieronymus nonnullos Codices habuiſſe δείλαιοι, alios δῆλοι, quod ad Lectionem *Alex.* videtur accedere. Sed η forte pro ει ſcriptum eſt ex Alexandrino more, ut ſupra dictum eſt.

Cap. VIII. v. 7. ἀνεμόφθορᾳ A. ἀνεμοφθόρια A. legendum videtur, ἀνεμοφθόριαν· quæ vox apud Suidam *corruptionem à vento* ſignificat. Παραφερίζεσιν hic, ut ſæpe, οἱ ὁ. & *vento*, quod eſt ſimpliciter in Hebræo, רוח, *ſemen ſegetis à vento corruptæ* intelligi putant. Verſ. 9. ἠγάπησαν R. ἠγάπησεν A. B. *Reg. Laud. Cyr. Theodor.* Verſ. 10. παραδοθήσονται R. παρεδόθησαν A. μικρὸν R. deeſt A. Verſ. 11. ἁμαρτίας R. ἁμαρτίαν A. necnon *Theodor.* (ut ex Comment. colligitur.) Similiter vetus Interpres, *peccatum;* quod Hebræo congruit. Verſ. 13. καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται R. A. Omnia omiſſa in *Ald.* neque habentur in Hebræo. Unde Hieronymus in Comment. ad hunc locum ait, *Quod juxta LXX. Interpretes legimus:* Et in Aſſyriis immunda comederunt, *in Hebraico non habetur, & idcirco obelo prænotandum eſt.* Quapropter & in veteri Verſione apud eundem deeſt. Huc autem ex ſequentis Cap. 9. v. 3. translatum videtur. Verſ. 14. αὐτῶν R. αὐτῦ A. ac vetus Interpres, *ejus.*

Cap. IX. v. 4. ἤδυναν R. ἠδύναντο A. Verſ. 5. ἡμέραις R. ἡμέρᾳ A. *Reg. Laud. Cyril. Theodor.* juxta *Heb.* יום. Et vetus Verſio, *die.* Verſ. 6. πορεύονται R. πορεύσονται A. B. *Reg. Laud. Theodor.* & vetus Verſio, *ibunt.* αὐτὸ R. deeſt in A. *Cyr.*. neque vetus Verſio id expreſſit, quod redundare videretur. Sed *Barb.* αὐτοῖς. Verſ. 7. ἐκδικήσεως R. σου addit A. ut & *Reg.* explicationis gratia: ſicuti mox voci ἀνταποδόσεως quoque ſubnexum eſt, quamvis id utrobique *Cyrillus* haud legiſſe videatur. μανίας R. μνείας A. perperam. *Heb.* משטמה. quod eſt proprie, *pertinax odium.* Vetus Verſio, *amentiam* habet. Unde μνεία corrupte legi videtur in *Alex.* pro μανία. Verſ. 8. Θεῦ R. B. *Reg. Laud.* recte juxta *Heb.* Sed A. *Cyr.* Κυρίου. Verſ. 10. οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς οἱ ἠγαπημένοι R. οἱ ἠγαπημένοι ὡς ἐβδελυγμένοι A. B. *Reg. Cyr. Laud. Theodor.* (quamvis in margine Cod. *Barb.* legatur ut in Romano Exemplari) ſed lectionem *Alex. veritati magis congruere* ait Hieronymus ad h. l. Verſ. 14. μήτραν R. δὸς αὐτοῖς juxta Hebræum præfigitur in A. B. *Reg. Cyril.* Verſ. 15. ἐν γαλγὰλ R. εἰς Γαλγὰλ A. ἐν Γαλγάλοις *Reg. Laud.*

ἐμίσησα αὐτὰς R. αὐτὰς ἐμίσησα A. *Reg.* Verſ. 17. πλανῆται R. ὡς πλανῆται A. ſed nihil in *Heb.* neque in veteri Verſione apud Hieron. particulæ ὡς reſpondet.

Cap. X. v. 1. αὐτῆς R. αὐτῶν A. *ſuorum*, *Lat.* priſca Verſio, & *Theodor.* κατὰ R. καὶ connexionis gratia additum in A. Verſ. 5. ὅτι R. διὰ τοῦτο A. ex gloſſa. Verſ. 8. τοῖς ὄρεσι, πέσατε ἐφ' ἡμᾶς R. Sed A. & *Theodor.* ordine inverſo πέσατε (A. πέσεται) ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς. Ex Lucæ ſcilicet Cap. XXIII. v. 30. Verſ. 9. ἀφ' οὗ οἱ βουνοὶ A. R. Sed *Barb.* in margine λ. ἀπὸ ἡμερῶν Γαβαὰλ· quo indicatur *Lucianum* ita hunc Textum emendaſſe ex Hebræo; quamvis pro Γαβαὰλ legendum videtur Γαβαά. Verſ. 10. ἦλθεν poſt ἀδικίας addunt A. *Laud. Theodor. Reg.* (in quo tamen hæc vox lemniſco prænotatur) ac ſimiliter vetus Verſio *venit:* Cyrillus quoque in Comment. hoc verbum expreſſit per ἀφῖχθαι. Hæc Lectio nata videtur ex Hebræo באתי aliquantum mutato. Conjicit autem doctiſſimus Pocockius in Commentariis ad hunc locum, ἤθελον pro ἦλθον legendum. Quæ conjectura ex eo confirmatur, quod alia Exemplaria, *Laud. Reg. Theodor. Barb.* κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου ſubjiciunt, quæ eſt alia melior Interpretatio modo dictæ Hebraicæ vocis באותו, *juxta deſiderium meum*, indeque lemniſco ſignificata in *Reg.* Verſ. 12. τρυγήσατε R. ἑαυτοῖς addit A. Verſ. 13. ἁμαρτήμασιν R. ἅρμασιν A. B. *Reg. Laud. Cyril.* Similiter in veteri Verſione, *curribus*. Ita etiam Arabs. Unde Interpretes ברכבך (quod cum loci ſenſu & cum ſequenti verſus parte melius convenit: ὅτι ἤλπισας ἐν ἅρμασίν σου, ἐν πλήθει δυνάμεώς σου) pro בדרכך legerunt. דרך enim ſæpe ἁμαρτίαι redditur. 3. Reg. 22. v. 33. item κακία 13. v. 33. & Jer. 15. v. 7. necnon ἀνομία Ezech. 20. v. 30. Verſ. 14. οἰχήσεται R. οἰκισθήσεται A. mendoſe. τοῦ Ἱεροβοὰμ R. Ἱεροβαὰλ A. *Cyr.* & vetuſtus Codex, cujus mentionem facit Nobilius ad hunc locum, & vetus Interpres apud Hieronymum, *Hierobaal.* ſed *Barb. Laud. Theodor.* juxta Hebræum optime τοῦ Ἀρβεήλ Et in *Reg.* ita olim ſcriptum fuiſſe videtur, quamvis alia manus pro ea fecerit Ἱεροβαάλ. Verſ. 15. οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ R. A. Hieronymus ad h. l. Pro בית־אל *quod interpretatur*, Domus Dei, LXX. *tranſtulerunt*, οἶκος τοῦ Ἰσραήλ, *id eſt*, domus Iſrael; *quod in Hebræo penitus non habetur.* Verum non in ipſos LXX. ſed in Librarios animadvertere debuiſſet, qui pro οἴκῳ τοῦ Ἠλ, uti ipſos poſuiſſe recte conjicit *Druſius*, ad hunc locum repoſuerunt τοῦ Ἰσραήλ, ſiquidem hæc vox abbreviate ſcribi ſolet Ἰηλ. Verſ. 15. ἀδικίας R. deeſt in A. *Reg. Laud. Theodoret.* & *vet.* Interprete.

Cap. XI. v. 1. ὅτι R. διότι A. Sic & *Barb.* in margine, οἱ ό. διότι. Ita & *Reg. Cyr. Theodoret.* Verſ. 2. μετεκάλεσα R. ut & *Barb.* in margine, μετεκαλέσατο A. ἀπῴχοντο R. ᾤχοντο A. B. *Reg.* ſed B. in margine habet, ut *Romana* Editio. Verſ. 6. ἐν ῥομφαίᾳ R. ῥομφαία, Nominativus ſine ἐν juxta Hebræum in A. *Reg.* ac *Cyr.* in Comment. ſimiliter in antiqua Verſione, *gladius.*

gladius. Verſ. 11. ἐκςήσονται R. Καὶ connexionis gratia præfixum in A. Cæterum καὶ ἐκπλήσονται inſertum eſt in hac Editione, ex Aldina Editione deſumptum. Vetus Verſio, *volabunt.* Nata videtur hæc prava Lectio ex mutatione τοῦ ἐκςήσονται in ἐκπλήσονται occaſione ſequentis ὡς ὄρνεον. Verſ. 12. ἀσεβείαις R. ἀσεβείᾳ A. B. *Reg. Laud. Cyril. Theodor.* & vetus Verſio, *impietate.* οἶκος R. οἴκου A. ὁ R. deeſt A. *Reg.* κεκλήσεται R. κληθήσεται A.

Cap. XII. v. 2. ἀποδώσει R. ἀνταποδώσει A. *Reg. Laud. Cyril. Theodor.* quomodo & v. 14. omnia exemplaria habent. Verſ. 4. οἴκῳ Ὢν R. Ita & Origenes in verbis mox allegandis. Sed A. B. *Laud.* habent οἴκῳ μου. Ut & *Cyril.* in textu; at in *Comment.* ſimpliciter οἴκῳ, omiſſo forte ὤν. Ib. αὐτοὺς R. αὐτὸν A. *Cyr.* Notanda vero verba Origenis ad h. l. ſervata nobis in Philocalia, & inde inſerta Tomo I. operum pag. 301, & ſeq. Πληθυντικῶς εἰπών· ἔκλαυσαν καὶ ἐδεήθησάν μου· καὶ πάλιν πληθυντικῶς τὸ ἑξῆς δηλώσας· ἐν τῷ οἴκῳ Ὢν εὗρόν με· τὸ ἑξῆς ἐπὶ ἑνικοῦ ἐπιφέρει, λέγων· καὶ ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτόν. Τῇ γὰρ λέξει ψιλῇ τις ἐνιδών, κατὰ πλάνης δοκῶν γεγράφθαι, ἢ καὶ τὸ τελευταῖον πληθυντικῶς γράψει, ἢ τὰ προάγοντα εἰς τὸ ἑνικὸν μεταθείη. Ἀναγνοὺς γάρ· ἔκλαυσαν καὶ ἐδεήθησάν μου, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ὢν εὗρόν με· εἴποι ἄν, ὅτι καὶ ἑξῆς οὖν ἐστιν· ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς· τουτέστι τοὺς κλαύσαντας καὶ δεηθέντας, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ὢν εὑρόντας τὸν Θεόν. Quæ lectionem αὐτὸν non modo confirmant, ſed originem mutationis poſtea factæ plane indicant: Ortæ ſcilicet ex temeritate Librarii, qui per αὐτὸν ſolæciſmum fieri putabat. Verſ. 2. ἡμέραις R. ἐν ἡμέρᾳ *Barb. Laud.* ἡμέρα A. Verſ. 11. Γαλαὰδ poſterius R. A. ſed Γαλγάλοις Grabius in Textu poſuit autoritate *Barb. Laud. Reg. Theodor. Cyril.* Et vetus Verſio, *Galgala*, quæ utique eſt genuina lectio Hebræo conſona. Verſ. 12. γυναικὶ poſterius R. ἐν γυναικὶ juxta *Hebr.* A. B. *Reg. Laud. Cyr. Theodoret.* ac vetus Verſio *in uxore.* Verſ. 13. ἐκ γῆς Αἰγύπτου R. ἐξ Αἰγύπτου juxta *Hebr.* A. & vetus Verſio *de Ægypto.* Verſ. 24. Κύριος αὐτῷ R. αὐτῷ Κύριος A. *Reg.* & *Theod.* juxta *Heb.* Sed αὐτῷ deeſt in *Ald.* contra ibi poſt Κύριος additum αὐτοῦ, juxta *Heb.* & veterem Verſionem, quæ hoc comma perfectum expreſſit: *reſtitues ei Dominus ſuus.*

Cap. XIII. v. 1. κατὰ τὸν λόγον Ἐφραΐμ R. A. Hæc cum præcedentis Capitis fine junguntur in *Barb.* ac *Laud.* necnon à *Theodor.* & *Cyrill.* in *Comment.* ἔλαβεν αὐτὸς R. αὐτὸς ἔλαβεν A. ἔλαβεν καὶ αὐτὸς *Reg.* & *Laud.* Verſ. 2. νῦν R. deeſt in A. προσέθεντο R. προσέθετο A. & vetus Verſio, *appoſuit.* ἁμαρτάνειν R. ἔτι addunt explicationis gratia A. *Cyrill.* Verſ. 3. χνοῦς ἀποφυσώμενος R. χοῦς ἀποφυσώμενος A. & B. in margine. Sed *Barb.* in textu, & *Laud.* ἀράχνη ἀποφυσωμένη λαίλαπι. Quarum ultima vox etiam in *Reg.* & *Theodor.* addita eſt, & in veteri Verſione expreſſa, *turbine.* Prima vero proculdubio orta eſt ex lectione *Complutenſi* ἄχνη ἀποφυσωμένη. Quæ eſt alterius Interpretis. Nam vox ἄλλος in Hexaplis Montfauconi illi præmittitur. ἀπὸ δακρύων R. ſed *Ald.* ἀπὸ δακρύων καπνώδης, juncta ſcilicet duplici, ac

utraque corrupta, Interpretatione vocis מארבה, quam Theodotion vertit καπνοδόχην. Unde nata lectio Cod. *Alex.* ἐκ καπνοδόχης, seu, ut est in Textu *Cyrill.* ἀπὸ καπνοδόχης. Necnon vetus Versio, *de fumario*, ex quo factum καπνώδης. Sed LXX. legentes מארבה verterunt ἀπὸ ἀκρίδων (uti *Reg. Laud.* & *Theod.* habent) teste Hieronymo ad h. l. ita scribente. *Quærimus autem quare LXX. pro* fumario, *quod* Theodotion *transtulit* καπνοδόχην, locustas *interpretati sunt? Apud Ebræos locusta & fumarium iisdem scribitur literis* ארבה. *Quod si legatur* אַרְבֶּה locusta *dicitur: si* אֲרֻבָּה fumarium. In *Reg.* post ἀπὸ ἀκρίδων sequitur alia Lectio ἐκ καπνοδόχης. Cæterum Theodoretum quoque legisse ἀπὸ ἀκρίδων, hæc ejus verba indicant, καθάπερ ἀτμὸν ἐν ἀέρι γενόμενον νέφος ἀκρίδων ἐπιγινόμενον διαλύει. Atque hinc ortum ἀπὸ δακρύων, quod Hieronymus in quibusdam Codd. in plerisque vero ἀπὸ ἀκρίδων se reperiisse ait, & illud rejicit, hoc tuetur. Quamobrem his rationibus adductus Grabius ἀπὸ ἀκρίδων in textu collocavit, Alexandrinam Lectionem, ἐκ καπνοδόχης in margine: Romanam δακρύων penitus omisit. Vers. 4. ὁ στερεῶν usque ad καὶ ἐγὼ, *in Hebræo non haberi, neque in antiqua Editione LXX. lecta* testatur Hieronymus ad loc. Et tamen citavit Theophilus Antiochenus lib. 2. ad Autolycum pag. 3. Ibi enim pro Μωσῆς legendum Ὠσηὲ, (conjectante ad h. l. Drusio,) Epitheton καὶ αὐτὸς προφήτης, necnon integer contextus satis ostendit. Habet igitur hoc additamentum vetus tam *Alex.* quam *Vatic.* exemplar. Vers. 13. υἱός σου ὁ φρόνιμος R. A. Ita omnia exemplaria, & vetus quoque Versio habet: *Iste est filius tuus sapiens.* Unde Hieronymus ad h. l. ait: *Pro insipiente filio* (nempe juxta Hebræum) *in LXX. legitur per ironiam;* iste filius sapiens, hoc est, quem sapientem putabas &c. Sed quis dubitet, Interpretem juxta Hebræum recte scripsisse, υἱὸς οὐ φρόνιμος, Scribam autem occasione præcedentis ς, ου in σου mutasse? Adeo ut vana sit conjectura Cappelli τὸν ὁ. לך pro לא legisse; quamvis posteriori loco recte addat: *Vel legendum est in Græco,* οὗτος ὁ υἱὸς οὐ φρόνιμος, *quod postea facili lapsu mutatum fuit in istud:* ὁ υἱός σου ὁ φρόνιμος. Vers. 14. ῥύσομαι R. αὐτοὺς addit A. *Reg. Laud. Cyrill. Theodor.* & vetus Versio habet, *liberabo eos.* καὶ R. deest in A. & *Hebr.* nec vetus Versio agnoscit. Vers. 15. διαστελεῖ R. διαστέλλει A. *Barb.* & *Laud.* perperam. Mox Κύριος post ἐρήμου male positum in A. αὐτὸς R. οὗτος A. B. *Reg. Laud. Theodor.*

Cap. XIV. v. 3. ἵππον R. ἵππων A. B. *Reg.* necnon *Cyrill.* & *Theodor.* ut ex ipsorum Commentariis colligitur. Vers. 4. ἀπέστρεψεν R. ἀποστρέψω A. Perperam positum à Librario non advertente ἀπέστρεψεν hic passive significare, *aversa est*, uti vetus Versio habet, & mox pro ὀργήν μου, ὀργή μου *ira mea* legitur in B. *Laud. Reg.* Αὐτοῦ R. αὐτῶν A. B. *Reg. Laud. Cyrill.* & vetus Versio, *ab eis.*

Placuit hoc paulo scrupulosum nimis examen instituere, tum ut planum

planum fieret, in multis *Alexandrino* Codici quam *Romano* melius cum Hebræo Textu, & cum vetustissimis exemplaribus, & cum Patribus antiquissimis convenire; tum ut rationes perspiceret Lector, quibus inductus nonnunquam ab utriusque Codicis autoritate discessit Grabius. Jam in tribus Prophetis sequentibus, Amoso, Joele, Mica, non minuta quæque sigillatim persequemur, sed paucula quædam seligemus, in quibus aut potior videtur Alexandrina Lectio, aut quam Grabius ex aliis MSS. Codicibus erutam vel propria conjectura fretus in Textum intulit, aut alia quædam circa veram τῶν ό. Lectionem sese objicient.

Amos Cap. I. v. 1. Ἱερουσαλὴμ A. R. videntur οἱ ό. ex Hebræo posuisse Ἰσραήλ. Scribæ autem occasione abbreviationis male reposuerunt Ἱερουσαλὴμ, quod per compendium scribi solet Ἱλμ vel Ἱλημ. Vers. 11. μήτραν R. μήτερα A. propius ad Hebræum רחמיו. nam singulariter רחם μήτρα vertitur. *Barb.* in Textu μήτραν habet, in margine μήτερα. Vers. 13. ὅπως ἐμπλατύνωσιν R. ὅπως ἐμπλατυνοῦσιν A. Sed MS. *Jes.* priorem Lectionem Aquilæ & Theodotioni tribuit, veram τῶν ό. ὥστε ἐμπλατῦναι refert.

Cap. II. v. 3. πάντας R. τοὺς ἄρχοντας, recte juxta *Heb.* addunt A. B. *Reg. Laud. Syr.* & vetus Versio habet, *Omnes Principes.* Vers. 7. τὰ πατοῦντα R. A. τῶν πατούντων B. *Reg. Laud.* quam Lectionem Textui Grabius inseruit, ut ad præcedentia τῶν ὑποδημάτων referatur, cum nihil sit, quicum concordet τὰ πατοῦντα. Vers. 9. ἐξήρανα R. A. Ita & vetus Versio *arefeci.* Sed ἐξῆρα juxta *Heb.* habent *Reg. Laud. Theodor.* quomodo initio hujus versus idem verbum redditur. Vers. 16. καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ R. Ita & vetus Versio apud Hieron. *Et fortis non obtinebit fortitudinem suam.* Sed in A. καὶ * εὑρήσει κ. τ. λ. *Hebr.* ואמיץ לבו בגבורים. Ita & *Chald.* Quamobrem hæc verba, ὁ κραταιὸς οὐ μὴ, quæ desunt in A. ut & in Arabica Versione, videntur ex Theodotione vel Symmacho inserta, quæ corrigerent illa καὶ εὑρήσει, quibus οἱ ό. vocem Hebræam ואמיץ expresserunt, legentes ומצא. Duplex igitur Interpretatio videtur in Cod. Vaticano coaluisse, quod non inusitatum esse crebro annotatum est.

Cap. III. v. 12. καὶ ἐν Δαμασκῷ. Ἱερεῖς, ἀκούσατε, κ. τ. λ. R. Sed *Barb.* Δαμασκοῦ, ω tamen superscripto τῷ ου, & καὶ ἐν in margine positis, ubi & annotatum λ κλίνη, id est, Luciani exemplari hoc loco habere vocem κλίνη, quæ *lectum* significat, ac respondet Hebræo ערש. quod per Ἱερεῖς in LXX. exprimitur. Hanc vocem igitur corruptam esse ab imperitis Librariis, jam olim notavit Hieronymus, *Quod in principio Capituli juxta Septuaginta positum est,* Sacerdos, *in Hebraico non habetur, sed pro hoc verbo legitur* ערש, *quod* Aquila *interpretatus est*, grabatum. *Et puto LXX. ipsum verbum posuisse Hebraicum, quod quidam non intelligentes pro* ערש *posuerunt* Ἱερεῖς *Sacerdotes.* Sunt qui legendum putant, Ἱερὲς vel Ἀρὲς, quasi nomen loci in agro Damasceno proprium sit. Sed quicquid

quid de hac aliorum conjectura fiat, rectiſſime locum aliter quam in Editione Romana diſtinxit Grabius, & Ἱερεῖς ad verſum præcedentem retulit.

Cap. IV. v. 2. καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς λίβηλας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσιν ἔμπυροι λοιμοὶ R. *Et eos qui vobiſcum ſunt in ollis negotiatores peſtilentes.* Vetus Verſio apud Hieron. Hic rurſus duplex Interpretatio ejusdem loci cernitur in Codice Vaticano. Nam alius Hebraica דוגה ופרצים ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσι, alius ἔμπυροι (vel ἔμποροι) λοιμοί, vertiſſe videtur. Nam λοιμοὶ factum ex פרצים· ἔμπυροι ex דוגה· Quomodo autem voces Hebraicæ ita commode transferri posſint, ipſi viderint Interpretes. Verſ. 3. γυμναὶ R. אשה *Hebr.* γυμνοὶ *Barb. Theodor.* In *Reg.* & *Laud.* additum γυνὴ καὶ ὁ ἀνήρ, quæ duæ poſteriores voces in Theodoreto quoque leguntur. Videtur Interpres Hebræum אשה vertiſſe γυνή, cujus loco corrupte γυναὶ ſcriptum, & occaſione præcedentis ἐξενεχθήσεσθε factum γυμναί, ut ſcilicet ad δαμάλεις v. 1. referri poſſet. Hinc in aliis exemplaribus interpolatio ſimul cum corrupta, in aliis cum genuina voce ad poſteros manavit. Vetus tamen Verſio habet: *Nudæ contra invicem.* Mox Ῥομμὰν R. Ῥεμμὰν A. & vetus Verſio, *Remman.* Minime dubitandum eſt τοὺς ὁ. legiſſe הרמונה pro הַרְמוֹנָה · Uti eſt in Codd. Maſſorethicis. Sed Ἀρμανὰ vel Ἀρμονᾶ extat in *Barb. Reg. Laud. Theodor.* ortum ſcilicet ex corrupta, quoad unam literam, verſione Aquilæ, quem Ἀρμονὰ vertiſſe teſtatur Hieronymus ad locum, & *Barb.* in margine. Cæterum in MS. *Reg.* recentiori manu ſubſcriptum τῆς Ἀρμενίας, ex Symmachi ſcilicet Interpretatione, εἰς Ἐρμηνίαν itidem in margine *Barb.*

Cap. V. v. 25. προσηνέγκατέ μοι οἶκος Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ R. Alio verborum ordine A. ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. Quomodo & Actor. VII. 42. in eodem MS. legitur, & in Orig. contra Celſum pag. 236. cum alioqui excuſa exemplaria N. T. ibi habeant: ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραήλ. Ita & hoc loco Cod. *Reg.* niſi quod τεσσαράκοντα poſitum ſit ante ἔτη. Cum MS. *Alex.* convenit Juſtinus M. niſi quod 40. anni in eo ſunt omiſſi. Cæterum poſt hæc omnia ſequitur in *Alex.* & *Cyr.* necnon apud Juſtinum, λέγει Κύριος.

Cap. VI. v. 1. τοῖς ἐξουθενοῦσι R. A. Cæterum cum ἐξουθενοῦσι haud quadret ad *Heb.* vocem השאננים cumque illam οἱ ὁ. Pſalm. 122. v. ult. verterint εὐθηνοῦσι, ſuſpicatur Grabius cum *Druſio* & *Cappello* eos hic quoque ſcripſiſſe εὐθηνοῦσι Σιών, indeque ab imperito Librario factum οὐθενοῦσι, moxque repoſitum uſitatius ἐξουθενοῦσι. Juſtinus habet, οἱ καταςπαταλῶντες, ex alia forte Verſione Judæorum, ex qua ſubinde ſolet Scripturam citare, κατ' ἄνθρωπον diſputans. Idem ante vocem ſequentem, ἀπετρύγησαν, habet, οἱ ὠνομασμένοι ἐπὶ τοῖς ἀρχηγοῖς, ex alia iterum Interpretatione vocum Hebræarum נקבי ראשית. Hæc Verſio non alia fuiſſe quam Aquilæ videtur. Notum eſt enim illam à Juſtino

ſtino interdum citari. Verſ. 2. καὶ ἴδετε R. A. εἰς καλάννη vel χαλάννη aut χαλάννην addunt *Barb. Reg. Laud.* ac ſimiliter antiqua Verſio: videte in *Chalanen.* Sed in Juſtino rectius hæ duæ voces præcedunt, inſertæ poſt πάντες, utpote quæ ſunt genuina Verſio Hebræi כלנה, quod οἱ ό. perperam verterunt πάντες, aut ſine נ legerunt in Exemplari ſuo כלה. Verum in *Theodor.* legitur, διάβητε εἰς χαλάννην, ſine πάντες. Verſ. 5. ἐπικρατοῦντες R. ἐπικροτοῦντες recte A. *Reg. Cyr. Theodor.* & vetus Verſio: *qui concrepatis.* Heb. הפרטים. Sic legendum conjecerat Cappellus. Verſ. 10. καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κατάλοιποι R. A. Hæc verba uncis incluſit Grabius, quod recte omiſſa ſint in *Ald.* neque in veteri τῶν ό. Verſione, neque in Hebræo his quicquam reſpondeat. Videntur igitur omnino eſſe gloſſema præcedentium ὑπολειφθῶσι δέκα, quod è margine in Textum irrepſit. Mox παραβιῶνται R. παραβιῶται A. Vetus Verſio, *conabuntur.* Hebr. ומסרפו. Syrus קריב. Non Alexandrinæ Lectioni magis quam Vaticanæ favet Hebræus Textus, niſi παραβιωτής *amicum familiarem* ſignificet. Vox συμβιωτής hoc ſenſu occurrit, Dan. XII. 2. nuſquam vero παραβιωτής. Syrus *propinquum* reddit, ut idem fere ſit ac præcedens οἰκεῖος.

Cap. VII. v. 7. ὁ θεὸς R. deeſt in A. B. *Reg. Theodor.* & veteri Verſione. Sed Κύριος loco ejus repetitur in *Ald.* quæ eſt genuina Lectio.

Cap. VIII. Οὕτως ἔδειξέν μοι Κύριος. Hæc in R. ultima præcedentis Capitis verba principium hujuſce Capitis in *Comp.* & A. conſtituunt. Verſ. 12. ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἕως θαλάσσης R. Priores voces ἀπὸ τῆς θαλάσσης deſunt in A. מים *Heb.* quod מַיִם vel מִיָּם legi poteſt. *Aquæ*, ait Hieronymus, *in Hebræo non habetur.* Licet igitur ſuſpicari vel ὕδατα vel ἀπὸ τῆς θαλάσσης non eſſe genuinam τῶν ό. Verſionem, ſed ex Theodotionis vel alterius Interpretatione irrepſiſſe ad corrigendos τοὺς ό. In hac igitur Editione ſecundum autoritatem MS. A. ἀπὸ τῆς θαλάσσης delevit Grabius.

Cap. IX. v. 2. ἐὰν κατακρυβῶσιν εἰς ᾅδου R. ubi Scholion, *in cæteris libris eſt*, ἐὰν κατορυγῶσιν. Ita certe A. cum omnibus MSS. noſtris, & *Barb. Cyr.* Et vetus Interpres, *defoſſi fuerint.* Lectio autem Romana ex ſequenti verſu originem videtur traxiſſe. Verſ. 6. ἐπαγγελίαν R. A. Στραγγαλιὰν forte legendum conjecit Druſius, rum propter affinitatem literarum uncialium, ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ, ϹΤΡΑΓΓΑΛΙΑΝ, tum quod Eſ. 58. 6. Hebræum אגדה ita verterint LXX. Interpretes. Sed recte ſibi objecit, quod hoc verbum derivare potuerunt, ab הגיד *nunciavit*, indeque verterunt ἐπαγγελίαν. Verſ. 12. ἐκζητήσωσιν R. A. ſed με additum eſt in hujuſce Editionis Textu, ex autoritate *Reg. Theodor. Cyr.* & veteris Verſionis, *quærant me.* ſiquidem pro את LXX. legerunt אתי. *Alex.* habet τὸν Κύριον. Verſ. 13. ἀμητὸς R. Schol. *In cæteris libris eſt* ἀλοητός. Ita & A. B. *Reg. Cyr.* & vetus Verſio, *tritura.* Cæterum in *Reg.* ſub finem additum Ἀμὼς στίχ. τνε.

MICHAIAS. Cap. I. v. 1. τὸν τοῦ

Μωρασθεὶ R. Μωρασθεὶ A. τὸν Μωρασθίτην *Laud. Reg. Comp.* Ex alia Versione, ut testatur Cyrillus in loc. Χρὴ δὲ εἰδέναι πάλιν, ὡς Ἑβραῖοι γεγράφασιν ἀντὶ τῦ Μωρασθὶ τὸν Μωρασθίτην. — Συμφέρονται δὲ τῇ ἐκδόσει καὶ οἱ ἕτεροι τῶν ἑρμηνευτῶν. Verſ. 10. ἐνακεὶμ R. A. ἐνακὶμ *Theodor.* ἐν ἀκεὶμ ſive ἐν ἀκὶμ diviſim *Barb.* & *Laud.* melius. Euſebius vero de locis Hebraicis, Ἐναχεὶμ, ἡ ἐν Βαχείν. Quod confirmat Hieronymi Verſio, Inachim, ſive in Bachim. γῆν καταπάσασθε κατὰ γέλωτα R. A. *Terra aſpergite deriſum*, vetus Verſio. Unde γῆ pro γῆν legendum ſuſpicari licet, & καταπασάσθε pro καταπάσασθε Textui Grabius inſeruit ex autoritate *Cyr.* & *Theodor.* Sicuti Jerem. VI. 26. idem verbum redditur καταπάσσε. Verſ. 14. δώσει R. δώσεις juxta *Heb.* A. *Reg. Cyrill. Theodor.* pro quo in *Barb.* mendoſe σώσεις. Verſ. 15. ἀγάγωσι R. A. Sed juxta Vet. *Verſ. adducam tibi*, & Hebræum Textum לך legendum ἀγάγω σοι, quomodo *Reg.* & *Theodor.* in Comment. habet, licet in Textu, & in Cod. *Reg.* præcedat inſuper σε, quod eſt ſuperfluum.

Cap. IV. v. 12. πορεύονται R. πρὸς αὐτὸ addit A. uti & Juſtinus Martyr. Verſ. 3. τὰ δόρατα R. τὰς ζιβύνας A. B. *Cyr.* Ita & Juſtinus. Quod ideo probabilius videri poteſt, quoniam in parallelo Eſ. II. omnia Exemplaria ita habent. *Barb.* tamen hanc Lectionem alterius eſſe Interpretis oſtendit, ita utramque exhibens. Ο'. δόρατα. Ἄλλος, ζιβύνας· niſi vox ἄλλος alium Codicem ab Hexaplis derivatum ſignificet. Porro, apud Juſtinum a multis notatum diverſas Interpretationes ejuſdem Commatis antiquitus coaluiſſe; ita ut ſimplex & genuina τῶν ό. Lectio ex eo colligi non poſſit. Verſ. 7. δυνατὸν R. ἰσχυρὸν A. cum omnibus MSS. Exemplaribus *Barb. Laud. Reg.* & cum Juſtino, *Theodor. Ald. Comp.* & veteri Verſione conſentiens. Quæ genuina eſt Lectio, ſiquidem οἱ ό. ſæpe alibi Hebræam vocem עצים verterunt ἰσχυρὸν, nusquam δυνατὸν. Verſ. 10. καὶ ἔγγιζε abſunt ab A. & *Cyrill.* nec in Hebræo vel in veteri τῶν ό. Verſione hiſce quicquam reſpondet. Verſ. 13. κατατήξεις R. λεπτυνεῖς A. *Cyr.* Et rectius quidem, quia ſæpe alibi hoc verbo Hebræum הדקות verterunt οἱ ό. nunquam autem altero uſi ſunt, adeo ut κατατήξεις ex altera Verſione transſumptum videatur: præſertim cum in *Ald. Barb. Laud. Theodor.* duæ Interpretationes coaluerint, κατατήξεις ἐν αὐτοῖς ἔθνη, καὶ λεπτυνεῖς λαούς. Quod in Hexaplis interdum fieri à Doctis animadverſum eſt, & in Exemplaribus Juſtini ſæculo ſcriptis percrebuiſſe videtur. Similiter in *Reg.* καταπατήσεις ἐν αὐτοῖς ἔθνη, καὶ λεπτυνεῖς. Vetus Verſio, *comminues.*

Cap. VI. v. 7. χιμάρων R. נחלי *Heb.* Ad cujus ſenſum Grabius in Textu χειμάρρων poſuit, vocem χιμάρων leviter immutans ex autoritate *Laud.* & *Theodor.* Licet repugnet vetus Verſio, *hircorum.* Cæterum *Alex.* habet ἀρνῶν, quod eſt in margine. Verſ. 16. ὁδοῖς R. Cujus loco βουλαῖς in Textu Grabius repoſuit, ex A. *Barb. Reg. Laud. Cyr.* & juxta *Heb.* מעצות. & Vet. Verſ. *conſiliis.* Sed in *Barb.* ita legimus. Ο'. ὁδοῖς. Ἄλλος, βουλαῖς.

Cap-

Cap. VII. v. 2. εὐσεβὴς R. εὐλαβὴς A. B. *Reg. Theodor. Cyrill.* quæ videtur genuina Lectio. Verſ. 6. ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ R. Loco ἀνδρὸς in A. & *Cyr.* legimus οἱ ἄνδρες. In *Reg.* & *Laud.* utrumque junctim hoc modo, ἐχθροὶ ἀνδρὸς πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ· quæ genuina videtur Lectio, ac Hebræo plane conſona, niſi quod vox πάντες ſit adjecta, quæ tamen in veteri Verſione τῶν ό. *Inimici hominis viri domeſtici ejus*, non comparet. Verſ. 11. ἀπολείψεται R. ἀπώσεται A. *Reg. Cyr. Theodor.* quomodo & alibi Hebræum רחק verterunt, nusquam autem ἀπολείβεσθαι. Verſ. 12. ἕως τοῦ ὄρους R. In A. *Reg. Laud. Theodor.* ſubjungitur ἡμέρα ὕδατος καὶ θορύβου. Quæ videtur eſſe Interpretatio iſtorum verborum יום מים ותהומה, quæ nunc ita leguntur וְיָם מִיָּם וְהַר הָהָר. id eſt, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους. Quæ ex alia quapiam Verſione noſtræ corrigendæ inſerta ſunt. Verſ. 14. ἐν ῥάβδῳ σου R. ῥάβδῳ *Alex.* ſubjungit φυλήν. Similiter *Cyrill.* φυλάς. *Reg. Laud. Theodor.* φυλῆς. Adeo ut hic iterum duæ Interpretationes unius vocis שבט coaluerint.

JOEL. Cap. I. v. 1. Βαθουὴλ R. A. Sed *Barb.* recte Φαθουήλ. Superſcripto tamen Βαθουήλ, & in margine, ἀνοίγοντος τοῦ θεοῦ. Quæ eſt interpretatio nominis Φατουήλ. Nam, ut Hieronymus ab initio Commentarii ſui animadvertit, *Bathuel apud Hebræos omnino nil reſonat* (nihil ſcilicet quod ad hujuſce loci ſenſum proprie pertineat) *Phatuel autem in linguam noſtram vertitur, Latitudo Dei, vel aperiens Deus.* Cæterum vitiatum nomen Βαθουήλ non ipſis LXX. imputandum erat, ſed potius Librariis, quos decepit affinitas nominis, tum etiam quod id nomen in Moſis ſcriptis occurreret: uti obſervavit Druſius. Verſ. 5. ἐξήρθη R. ἐξῆρται A. B. *Reg. Laud.* ſicuti infra v. 9. omnia fere exemplaria habent. εὐφροσύνη καὶ χαρὰ R. A. Sed abſunt à veteri Verſione, nec in Hebræo quicquam iis reſpondet, adeoque ex v. 16. huc tranſlata videntur à Librario, haud animadvertente οἶνον hic ſubintelligi. Verſ. 9. θυσιαστηρίῳ Κυρίου R. θυσιαστηρίῳ A. οἱ λειτουργοὶ τοῦ Κυρίου *Comp.* Sed *Barb.* ita, Ο΄. θυσιαστηρίῳ Κυρίου. Θ. Κυρίῳ. Similiter vetus Interpres, *Miniſtri Domini.* In A. & *Reg.* igitur vox Κυρίου perperam omittitur, & videtur etiam θυσιαστηρίῳ male inſeri. Cui vitio occaſionem dediſſe videtur ſequens v. 13. hujus Capitis, ubi & *miniſtrorum altaris*, & miniſtrorum Dei ſit mentio.

Cap. III. ἐκζητήσω R. ἐκδικήσω A. quæ verior videtur Lectio: ſiquidem Hebræum נקיתי Zachar. V. 3. redditum eſt ἐκδικήσω, uti omnia Exemplaria ibi habent: quamvis οἱ ό. utroque in loco legiſſe videantur נקמתי, quod verbum alibi ſæpiſſime ἐκδικεῖν verterunt. Ἀθωώσω R. ἀθωώσω A. Idem in fine appoſitum habet ΙΩΗΛ Δ΄.

Fuſius paulo, quam res exigebat, inſtitutam utriusque Codicis Collationem perſecuti videamur. Paucis igitur, quod reſtat, conficiemus, & diverſas per Eſaiam Lectiones tam *Vaticani*, quam *Alexandrini* Codicis cum *Barberino*, unde

de Esaiæ duo fere Capita sunt impressa in Tomo VI. Bibl. Polyglott. Londinensium, & cum insigni *Marchaliano* Exemplari conferemus.

In sequenti Schemate R. Romanam Editionem, A. Grabianam, R. Barberinum Codicem, *Jes.* Marchalianum, *Reg.* Regium designat.

27. 8. μελετῶν R.	ὁ μελετῶν A. B. *Jes. Reg.*
9. ἀνομία R.	ἡ ἀνομία A. B. *Reg.*
ἀφέλωμαι τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ R. *Jes.*	ἀφέλωμαι αὐτοῦ τὴν ἁμαρτίαν A. B. *Reg.*
θῶσιν R. B.	θῶ A.
10. καὶ ἐκεῖ R.	κἀκεῖ A. B.
ποίμνια R.	deest A. B. *Reg.*
12. ὁ Θεὸς R.	Κύριος A. B.
συναγάγετε κατὰ ἕνα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ R.	συναγ. τοὺς υἱοὺς Ἰσ. καθ' ἕνα ἕνα A. *Reg.* Ita & *Barb.* nisi quod pro καθ' legit κατά.
13. σάλπιγγι R. B.	ἐν σάλπ. A. *Reg.*
προσκυνήσουσιν R. B.	προσκυνήσωσιν A.
28. 2. ἀνάπαυμα R.	ἀνάπαυσιν A. B. *Jes. Reg.*
4. πρὶν R.	πρινὴ A. B. *Reg.*
αὐτὸ prius R.	deest A. B. *Jes.*
5. πλεκεῖς R.	πλακεῖς A. B.
τοῦ λαοῦ R. B.	μου λαοῦ A.
6. κωλυόντων R.	κωλύων A. B. κωλύον *Jes.* κωλύειν *Reg.*
7. πεπλημμελημένοι R.	πεπλανημένοι A. B. *Reg.*
καὶ ἐπόθησαν R.	deest A. B.
μέθης R.	τοῦ σίκερα subjungunt A. B. *Jes. Reg.*
φάσμα R. B.	φάντασμα A.
8. ἕνεκα R.	ἕνεκεν A. B. *Reg.*
12. αὐτοῖς R.	αὐτῷ A. B.
13. λόγιον τοῦ Θεοῦ R.	λόγιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ A. *Jes. Reg.* τοῦ Κυρ. B.
πορεύσωσι R.	πορευθῶσιν A. B. *Jes. Reg.*
ὀπίσω R.	εἰς τὰ ὀπ. A. B. *Jes.*
καὶ συντριβήσονται, καὶ κινδυνεύσουσι R.	καὶ κινδυνεύσουσι, καὶ συντριβήσονται A. B.
14. οἱ ἄρχοντες R. B.	ἄρχοντες A.
τοῦ ἐν R.	ἐν A. B.
15. ἐφ' ἡμᾶς R. *Jes.*	ἡμῖν A. B.
16. Κύριος Κύριος R.	Κύριος semel A. B. *Jes.*
ἐμβάλλω R.	ἐμβαλῶ A. B. *Jes.*
ὁ πιστεύων R.	ἐπ' αὐτῷ sequitur in A. B. *Reg.*
21. Κύριος R.	deest A. B.
σκπρία R.	πικρία A. B. *Reg.*
22. συντετμημένα R. B.	συντετελμημένα A.
23. ἀκούετε R. B.	ἀκούσατε A.

24. ἀρο-

24. ἀρσὶριάσει ὁ ἀρσὶριῶν R.	μέλλει ὁ ἀρσὶερῶν (ἄνθρωπος B.) ἀρσὶερῶν A. B. *Jes.*
25. οὐχ R. B.	καὶ A.
τὸ πρόσωπον αὐτῆς R.	αὐτῆς τὸ πρόσωπον A. B. *Reg.*
τότε R. B. *Reg.*	καὶ A.
ἢ R.	καὶ A. B.
καὶ πάλιν R. B.	πρῶτον A.
καὶ κέγχρον R.	desunt A. B.
27. τινάσσεται R.	ἐκτινάσσεται A. B. *Jes.*
28. ἐγώ εἰμι ὑμῖν ὀργισθήσομαι R.	ἐγὼ ὑμῖν ὀργ. A. B.

Ex hoc Schemate perſpiciet Lector *Alexandrinum* Codicem cum *Barberino* melius quam *Romanum* convenire. Sed quoniam obſervarunt *Uſſerius Hodiusque* Judices harum rerum imprimis intelligentes, Textum *Barberini* Codicis τὴν κοινήν, non ipſam Hexaplarem Editionem referre, libet ulterius progredi, & experiri, utra Lectio *Alex.* an *Vat.* cum Hexaplari Lectione, quam adhuc cenſetur exhibere Codex R. R. P. P. Jeſuitarum, ſæpius conſentiat.

Es. verſ. Κοινή.	Hexapla.
1. 29. καταισχυνθήσονται A.	αἰσχυνθήσονται R.
2. 12. ταπεινωθήσονται R. A.	ταπεινωθήσεται. *
3. 9. ἀνήγγειλαν R.	ἀπήγγειλαν A.
17. ἀποκαλύψει R.	ἀνακαλύψει A.
5. 2. Σωρὲκ R. Σωρὴχ A.	ἐκλεκτήν. *
14. τὸ σῶμα αὐτοῦ R. A.	τὸ σῶμα.
16. ἐν κρίματι R.	ἐν κρίσει A.
28. οἱ πόδες R.	αἱ ὁπλαὶ A.
6. 5. κατανένυγμαι R. A.	ἐσιώπησα. *
9. 3. κατήγαγες R. A.	οὐκ ἐμεγάλυνας. *
8. θάνατον R. A.	λόγον. *
10. 4. ὁ θυμὸς A.	ἡ ὀργὴ R.
24. ἐπάγω R. A.	ἐπαρεῖ.
30. ἐν Σαὶ A.	Λαϊσὰ R.
33. οἱ ὑψηλοὶ R. A.	οἱ μετέωροι.
τῇ ὕβρει ταπεινωθήσονται R. A.	ταπεινωθήσονται.
11. 4. ταπεινοὺς τῆς γῆς R. A.	πτωχοὺς τῆς γῆς. *
7. ὡς βοῦς R. A.	ὡς βουκόλιον.
14. 1. γειώρας R. A.	προσήλυτος. *
17. τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ R. A.	τοὺς δεσμίους. *
16. 4. ἐπὶ τῆς γῆς A.	ἐκ τῆς γῆς. * ſed ἀπὸ R.
18. 7. ἀπὸ λαοῦ μεγάλου R. A.	ἀπὸ λαοῦ φοβεροῦ.
21. 15. διὰ τὸ πλῆθος τῶν φευγόντων A.	διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεφονευμένων R.
22. 1. πολέμου A. πολέμων R.	πολέμῳ.

24. 5. διαθήκην R. A.	διεσκέδασαν * διαθήκην.
25. 1. γένοιτο R. A.	πίστει. *
26. 14. οἱ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσωσι R. A.	οὐ μὴ ἀναστήσωσιν οἱ νεκροὶ, οὐδὲ ζωοποιήσωσι. *
29. 17. μικρὸν R. A.	μικρὸν ⋇ βραχύ.
38. 6. σώσω σε A.	ῥύσομαί σε R.
40. 4. εἰς ὁδοὺς λείας A. εἰς τὰ πεδία R.	εἰς τὸ πεδίον.
41. 16. λικμήσεις R. A.	λικμήσεις αὐτούς. *
43. 23. οὐκ ἐδούλωσά σε R. οὐδὲ ἐδούλευσας A.	οὐ κατεδουλωσάμην σε. *
49. 10. διψήσουσιν R. A.	διψάσουσιν.
23. οἱ ὑπομένοντές με R.	οἱ προσδοκῶντές με. *
24. ἐὰν αἰχμαλωτεύσῃ τις ἀδίκως, σωθήσεται R. A.	καὶ ὁ αἰχμαλωτίζων δίκαιον πειρασθήσεται. *
50. 1. ποῖον τὸ βιβλίον R. A.	ποῖον τοῦτο τὸ βιβλίον.
2. τί ὅτι ἦλθον R. A.	διότι ἦλθον.
9. βοηθεῖ μοι A.	βοηθήσει μοι R.
51. 12. τίνα A.	τίς οὖσα R.
23. τὰ μετάφρενά σου A.	τὰ μέσα σου R.
52. 12. πορεύσεσθε R. A.	ἀπελεύσεσθε. *
57. 12. ὠφελήσουσι A.	ὠφελήσει R.
59. 10. ψηλαφήσουσιν R. A.	διαψηλαφήσομεν. *
13. ὀπίσω R. ἀπὸ ὄπισθεν A.	ὄπισθεν.
62. 1. σωτήριόν μου R. A.	σωτήριον αὐτῆς. *
8. ὤμοσε Κύριος κατὰ τῆς δόξης (δεξιᾶς A.) αὐτοῦ.	ὤμοσε Κύριος κατὰ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. *
66. 8. εἰ καὶ ἐτέχθη ἔθνος, εἰ ἐτέχ. A.	η καὶ ἐτέχθη ἔθνος R.

Primus hoc Schema concinnavit Usserius in *Syntagmate*. Quem eo nomine reprehendit Cl. Hodius (pag. 616. pereruditi Operis *de Bibliorum Textibus*) quod Ordine inverso eas Lectiones *Marginales*, quæ erant τῆς Κοινῆς, Editioni puriori; & *Textuales*, quæ erant purioris, τῇ Κοινῇ passim male ascribit. Cum Usserio tamen videtur sentire Clariss. Montfauconus, qui notas Hexaplorum in Textu esse affirmat, *Asteriscos scilicet & lemniscos*, & signum οἱ ὁ. Hexaplarem Lectionem denotare existimat. Sic Es. LII. 17. ἀποκαλύψει est in Textu Marchaliani Codicis, in margine οἱ ὁ. ἀνακαλύψει. *Sic nempe legebatur*, annotante Cl. Editore, *in Edit.* τῶν ὁ. *Hexaplari.* Contra, Hodii sententiam ex parte confirmat, quod secundum Notam Esaiæ præfixam, *Descriptus est Esaias ab exemplari patris Apollinarii cœnobiarchæ*, in quo ad finem isthæc adjiciuntur: *Desumptus est Esaias ab editione Hexaplorum: collatus autem cum Hexaplo alio, in quo ista adnotantur; Accurate omnes editiones correcta sunt. Collatæ enim fuerunt cum Tetraplo Esaiæ, & cum Hexaplo.* Itaque Textus ab Editione aliqua Hexaplari desumtus vide-

videtur; Notæ Marginales aliam (Tetraplarem scilicet vel Hexaplarem alterius Codicis) lectionem crebro subjiciunt. Sed ex altera parte non est prætereundum, quod in eadem Nota subsequitur, *Adhæc ab initio etiam usque ad visionem Tyri, accuratius emendatus est: Usi enim sumus ad finem usque visionis, quæ de Tyro est, Tomis Origenis; in quibus Esaiam explicat: & sedulo advertentes quo sensu singulas dictiones sumsisset, quantum potuimus, omne dubium ex sensu ipsius correximus. Præterea collata est etiam, quæ LXX. virorum est editio, cum iis, quæ in Esaiam scripsit Eusebius; atque in quibus erat varietas, ex indagato explicationis sensu ipsi quoque correximus.* Nonnihil igitur licentiæ videtur sumsisse, quisquis hoc Apographum exscripserit, ut collatis Exemplaribus diversis ipse de vera Lectione judicaret; ut ex Origenis Commentariis, in quibus notum est eum τὴν Κοινὴν secutum, Hexaplarem Lectionem corrigeret; ut denique consultis Eusebii scriptis in Esaiam, non ex Textu modo, quem inibi citatum compererat, sed *indagato explicationis sensu*, hoc est, ex conjectura, Hexapli Textum emendaret. Unde nil mirum est, si in aliquot errores inciderit. Quoniam igitur incertum adhuc videtur, utra, Marginalis an Textualis Lectio Codicis *Jes.* an potius utraque sit vere Hexaplaris, Usserianum Schema subjecimus, licet in eo quædam occurrant, in quibus *Curterio* duce in errorem lapsus videtur *Armachanus*. Unde Lectiones, quas uterque tanquam Hexaplares τῶν ό. perperam recenset, asteriscis (*) in schemate superiori distinximus. Sic Cap. II. v. 12. observante Montfaucono judice & teste optimo, *Notam Codicis Jes. prorsus vitiat Curterius, cum legit,* Α. Σ. Θ. ὅμως τε οἱ ό. ταπεινωθήσεται. *Nam sensus notæ est: Aquila & Symmachus* ταπεινωθήσεται *habent; Theodotio autem ut LXX.* ταπεινωθήσονται. *Codex enim Jes. sic habet:* Α. Σ. ταπεινωθήσεται. Θ. ὁμοίως τοῖς ό. Perperam igitur Lectionem τῆς Κοινῆς repræsentant Curterius, & Curterium secutus Usserius. Idem Cap. V. v. 2. Σωρὲκ ut Lectionem τῆς Κοινῆς, ἐκλεκτὴν ut Hexaplarem exhibet: quamvis ἐκλεκτὴν Symmachi sit Lectio, Σωρὲκ Hexaplaris. Cap. X. v. 33. οἱ ὑψηλοὶ habet ἡ κοινὴ, sed MS. *Jes.* in margine, Α. Σ. Θ. οἱ μετέωροι. Ὅμως τε, hoc est, ὁμοίως τοῖς ό. *Quia videlicet*, ut ait Montfauconus in loc. *in Editione Hexaplari sic ex tribus Interpretibus emendatum fuerat.* Cap. XIV. v. 1. vocem γειώρας Usserius τῆς Κοινῆς esse affirmat, προσήλυτος in Hexaplis. Contra, posteriorem esse Α. Σ. Θ. priorem vero esse genuinam τῶν ό. lectionem liquet tam ex Codice *Jes.* quam ex Eusebio & Procopio. Cap. XVI. v. 4. ἐκ τῆς γῆς non esse τῶν ό. Lectionem ex eodem MS. *Jes.* cernitur, ubi Α. Ο. ἀπὸ τῆς γῆς. Σ. Θ. ἐκ τῆς γῆς legisse dicuntur. Cap. XXIV. v. 5. Lectio τῶν ό. διεσκέδασαν asterisco notatur, quod ab Origene Textui τῶν ό. inserta videatur, ex Versione Symmachi & Theodotionis, quæ hoc modo exhibetur, Σ. Θ. ὁμοίως τοῖς ό. Cap. XXV. v. 1. πίστει tanquam Hexaplaris Lectio refertur in Schemate Usseriano: quæ non est τῶν ό. sed Symmachi. Cap. XXVI. v. 14. οὐ

μὴ

μὴ ἀναςῶσιν &c. in eodem Schemate pro Hexaplari τῶν ό. Versione proferuntur, quæ sunt Theodotionis: ut & vox βεχχῦ, in exemplo sequenti. Cap. XLIX. v. 23. οἱ προσδοκῶντές με, quæ est Symmachi Versio, τοῖς ό. ascribitur. Cap. LII. v. 12. ἀπελεύσεσθε, quod Symmacho debetur, perperam τοῖς ό. tribuitur: quomodo & Cap. LIX. v. 12. διαψηλαφήσομεν. Cap. LXII. v. 1. σωτήριον αὐτῆς pro Hexaplari τῶν ό. Lectione ponitur, quod τοῖς γ'. Aquilæ, *scilicet*, Symmacho & Theodotioni debetur. Mox v. 8. ἰσχύος non est τῶν ό. qui δόξης vel δεξιᾶς verterunt. Reliqua prætereo.

Jam ex hoc Schemate, quanquam satis imperfecto, patet *Alexandrinam* Lectionem cum Hexaplari melius quam *Vaticanam* aliquot locis, licet paucioribus, congruere; neutram vero, puram & simplicem, si modo pura fuerit in ipsis Hexaplis, τῶν ό. Versionem continere. Quod ideo monendum est, ut melius innotescat, quanto in errore versentur, qui Vaticanum Exemplar, & Romanam Editionem ita efferunt, ac si genuinam prorsus τῶν ό. Versionem nullis aut paucis admodum vitiis inquinatam exhiberet. Ut id conficiat, utitur hoc præsertim argumento *Morinus*, Exercit. Bibl. quod omnes fere loci in Hexaplis olim asterisco notati tam in *Romana* Editione, quam in Exemplari *Vaticano* desiderentur, omnes propemodum obelo insigniti in utroque reperiantur. Multis, ut opinor, exemplis supra prolatis ostensum est, Editionem *Romanam* à vera τῶν ό. Lectione discedere: sequitur jam, ut in Esaia locos aliquot asteriscis notatos indicemus, qui vel in Romana Editione reperiuntur, & in *Alex.* Codice desunt, vel qui in hoc extant, ab illa absunt. Primum est, Es. cap. I. v. 6. ⁜ οὐκ ἔςιν ἐν αὐτῷ ἐλδηλεγία R. Quæ desunt in *Alex.* & tam in Cod. *Jes.* quam *Reg.* (in 4to) asterisco notantur, utpote ex altero Interprete desumta. Cap. II. v. 14. ⁜ ὑψηλὸν R. deest A. Cap. V. v. 5. ⁜ ἐγὼ R. deest A. Cap. IX. v. 1. voces ὁδὸν θαλάσσης, κατοικοῦντες τὰ μέρη τῆς Ἰουδαίας, quæ in Edit. *Rom.* & *Veteri Versione* apud Hieronymum desunt, in *Alex.* occurrunt. v. 6. in *Alex.* additamentum insigne reperitur: de quo consuli potest Scholion ad loc. in Ed. *Rom.* ubi ostenditur, hoc à Patribus vetustissimis & veteri Latina Editione agnosci, licet in Hexaplis defuisse videatur. Hieronymus quidem in locum, *Nominum majestate perterritos*, arbitratur, *LXX. non esse ausos de puero dicere, quod aperte Deus appellandus sit*, *& cætera.* Quæ tamen in *Reg.* utroque inveniuntur, sed in altero quidem (in 4to) asteriscis signantur. Cap. XXII. v. 25. ⁜ καὶ ἐξολεθρευθήσεται R. Quod in *Jes.* asterisco signatur, & in *Alex.* deest. Ita & Cap. XXII. v. 17. ⁜ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς R. deest in *Alex.* & in *Reg.* cum asterisco legitur. Cap. XXV. v. 9. ⁜ καὶ σώσει ἡμᾶς &c. R. in A. desunt, in MS. *Jes.* asterisco distincta cum Σ. Θ. præfixo in margine leguntur, & in *Reg.* duo asterisci in margine opposito apparent, qui videntur huc pertinere. XXIX. 5. ⁜ τὸ πλῆθος τῶν καταδυναςευόντων σε R. Quæ

Sym-

Symmachi & Theodotionis ſunt, & in A. deſunt. v. 7. ※ νυκτὸς, R. ex Aquila, quod in A. deeſt. v. 13. ※ ἐν τῷ ςόματι αὐτῦ R. ex tribus Interpretibus: in A. deeſt. XXXI. 6. ※ υἱοὶ Ἰσραὴλ R. ex iisdem: ut oſtendit MS. *Jeſ.* in A. deeſt. v. 7. ※ τὰ χειροποίητα τὰ χρυσᾶ R. XXXIV. 4 ※ καὶ τακήσονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν R. Quæ tamen aſteriſco & nota οἱ γ΄. ſignat MS. *Jeſ.* Quin & Euſebius, in Scholiis Editionis Romanæ citatus, in LXX. defuiſſe confirmat. Μὴ κείμενον ἐν τῇ τῶν ό. ἑρμηνείᾳ τὸ, τακήσονται..... μετὰ ἀστερίσκων ἐκ τῆς τῶν λοιπῶν ἑρμηνείας προστέθη. In A. deſunt. Uti & mox v. 6. ※ ἀπὸ αἵματος τράγων καὶ ἀμνῶν R. quæ Origenis tempore deerant in LXX. v. 11. verba ultima, κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ R. addita ſunt ex Theodotione; καὶ οἰκήσονται ἐν αὐτῇ A. ante ὄρνεα &c. Voces autem καὶ εἰς χρόνον πολὺν, quæ cum (÷) leguntur in margine *Jeſ.* deſunt in A. XXXVI. 6. ※ καὶ τρήσει αὐτὴν R. ſed hæc olim in LXX. deerant, ut oſtendit *Jeſ.* & ex Editione Theodotionis cum aſteriſco ſunt addita. deſunt in A. v. 10. clauſula, ※ Κύριος εἶπεν κ. τ. λ. reperitur in R. deeſt in A. quippe quæ ex trium Editionibus in Hexaplarem τῶν ό. inducta eſt. XXXVII. 8. ※ βασιλέα R. A. ※ ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχεὶς R. ſed additum eſt ex A. Σ. Θ. & deeſt in A. v. 14. ※ καὶ ἀνέγνω αὐτὸ, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου R. inſertum ex Σ. Θ. deeſt in A. XXXVIII. 10. ※ ζώντων R. abeſt A. XXXIX. 2. ※ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῦ R. deſunt A. & olim deerant in LXX. Cap. XLII. v. 15. ※ ἐρημώσω ὄρη κ. τ. λ. R. deeſt A. quod ex Symmacho inductum ſit. XLIII. 25. ※ ἕνεκεν ἐμῦ καὶ τὰς ἁμαρτίας σου R. ſed alienum eſt, & deeſt in A. XLIV. 5. ※ χειρὶ αὐτοῦ R. deeſt A. v. 8. ※ μηδὲ πλανᾶσθε R. deeſt A. & in Textu *Jeſ.* ſed in margine, præmiſſo aſteriſco, ponitur cum nota Θ. XLV. 5. ※ ἐνίσχυσά σε R. deeſt A. XLVII. v. 1. ※ κάθισον εἰς τὴν γῆν R. deeſt A. LII. 6. ※ διὰ τῦτο prius R. A. ſed ex tribus Interpretibus inductum fuiſſe indicat *Jeſ.* LXI. 3. ※ δοῦναι αὐτοῖς *Jeſ.* δῦναι omittit R. αὐτοῖς retinet. Utrumque omittit A. v. 9. ※ ἐν μέσῳ τῶν λαῶν R. ex aliis verſionibus inductum, ut patet ex *Jeſ.* deeſt A. LXII. 4. ※ ὅτι εὐδόκησεν κ. τ. λ. R. quod *Jeſ.* habet in margine cum aſteriſco, deeſt A.

Omnes fere, quos recenſuimus, locos aſteriſcis prænotatos olim in genuina τῶν ό. Editione deſideratos, & ex aliis Verſionibus ſuppletos fuiſſe teſtatur Codex Inſigniſſimus olim Marchalianus, nunc R. R. P. P. Jeſuitarum. Si veram igitur & ſimplicem LXX. Verſionem, nullis prorſus additamentis inquinatam vel, ſi libet, *emendatam* quærimus, ſequitur omnino puriorem & magis intaminatam, quantum ad locos aſteriſco notatos in Eſaia pertinet, in *Alexandrino* Codice quam in *Vaticano* reperiri. Sed, ut verum fateamur, non ii ſumus, qui multum huic argumento tribuamus, cum ſolenne fuerit Librariis Aſteriſcos Obeloſque pro arbitrio vel exſcribere, vel præterire, Verſuſque & Sententias his Notis inſignitas vel totas negligere, vel partim omittere, partim

servare. Sic Hieronymus in Epist. ad Sun. & Fret. *Quæ signa dum per Scriptorum negligentiam à plerisque quasi superflua relinquuntur, magnus in legendo error oboritur.* Et idem in eadem Epistola queritur, *Scriptorum negligentia virgulis & asteriscis subtractis universam distinctionem confundi.* Nec aliter in Cod. *Jes.* quæ sub asteriscis in Hexaplari τῶν ὁ. Editione legebantur, (testibus *Valesio* & *Phelippæo*, qui Codicem hunc inspexerunt,) in Marginem relegantur. *In eo libro*, inquit Valesius in Epist. ad Usserium, *obeli penitus nulli sunt, sed lemnisci duntaxat & asterisci; ita tamen, ut quæ sub asteriscis in corpore ipso LXX. Interpretum posuerat Origenes, ad latus rejiciantur.* Quod cum in multis etiam aliis Exemplaribus factum verisimile sit, facillime fieri potuit, ut in aliis loci asteriscis notati penitus omitterentur, in aliis partim manerent, partim exciderent, ut in *Vaticano* & *Alexandrino* contigisse vidimus.

Duo tamen sunt in *Alex.* additamenta præ cæteris insignia, quorum alterum Es. IX. 6. supra memoravimus, quod cum nulla reliquorum Interpretum Versione ex omni parte congruit, & ab Ignatio & Irenæo fere totum recitatur, & propterea, quamvis ab Exemplaribus Origenianis absfuerit, Origenis ævo antiquius videtur. Alterum non minus celebre, & à multis notatum Es. LVIII. 11. occurrit. Καὶ τὰ ὀςᾶ σου ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ, καὶ πιανθήσεται, καὶ κληρονομήσουσι γενεὰς γενεῶν. De quo Hieronymus ad loc. *Quod in Alexandrinis Exemplaribus in principio hujus capituli additum est:* Et adhuc in te erit laus mea semper, & *in fine*, & ossa tua quasi herba orientur; & pinguescent, & hæreditate possidebunt in generationes & generationes; *in Hebraico non habetur, sed ne in LXX. quidem emendatis & veris exemplaribus. Unde obelo prænotandum est.* Idem Hieronymus alibi cum affirmet, *Alexandriam & Ægyptum in LXX. suis Hesychium laudare authorem*, inde Morinus aliique nonnulli sequi existimant, Editionem τῶν ὁ. Hesychianam in *Alex.* Codice contineri. Quod si ita sit, eodem jure etiam Eusebianus Card. Rupefucaldii, nunc *Jes.* in quo eadem verba teste Usserio (Syntag. pag. 69.) legebantur, licet ab ipsis Hexaplis derivatus, authorem habiturus est Hesychium. Sed si forte, quod suspicari licet, erraverit Usserius, cum Esaiæ Textum in Procopii Editione Curteriana ex MS. Rupefucaldino sumptum judicavit, non efficietur tamen Hesychianam esse Editionem, quæ in Codice *Alex.* exhibetur, nisi quis ostendat prius, aut non aliis Exemplaribus, quam Hesychianis, usas esse omnes per Ægyptum Ecclesias, etiam post Hieronymi tempora, (cum ipse in Præf. Comm. Dan. affirmet, *omnes Christi Ecclesias tam Græcorum, quam Latinorum Syrorumque & Ægyptiorum hanc sub asteriscis & obelis Editionem legisse*, & in Præfat. Evang. ad Damasum, Hesychii & Luciani Codices paucorum hominum perversa contentione asseri,) vel ex unico glossemate videri totum Codicis cujuslibet Textum

tum

tum vitiis obſitum eſſe & inquinatum. *Vaticanum* igitur Exemplar, in quo gloſſemata complura reperiri, tum à Cappello & Uſſerio, tum in his Prolegomenis oſtenſum eſt, ſimile judicium experiri neceſſe eſt. Sed, ut opinor, aliter longe de utroque Codice ſentiendum eſt, quos pariter in multis cum Hexaplari τῶν ό. Editioni convenire ſupra deprehendimus. Quod vero hunc locum *in emendatis & veris Exemplaribus deeſſe* notat Hieronymus, non alios per *emendatos & veros* Codices, quam Hexaplares intelligere videtur, quos his titulis paſſim inſignit. Sic in Ep. ad Sun. & Fret. *Ea autem Editio, quæ habetur in* ἐξαπλοῖς, *& quam nos vertimus, ipſa eſt, quæ in eruditorum libris* incorrupta & immaculata *LXX. Interpretum translatio reſervabatur.* Sic & alii ejusdem fere ſæculi Scriptores, *emendatos Codices*, Hexaplares vocabant, alios τῆς κοινῆς continentes, *inemendatos*. Sic Euſebius Demonſtr. Evang. lib. 8. Ὅθεν καὶ παρὰ τοῖς ἀκριβέσιν ἀντιγράφοις τῶν ό. τὸ, σὺ, μετὰ ἀστερίσκου προσθέσεως πρόσκειται. Et Baſilius Hom. 4. in *Hexaem.* ait, τὰ τῶν ἀντιγράφων ἀκριβῆ, *exquiſitiſſima LXX. exemplaria obelo fuiſſe notata.* Sic & Scholiaſtes 3. Reg. 6. ἐν τισι μεν τῶν ἀντιγράφων, τεσσαράκοντα κεῖται. ἐν δὲ τῷ Ἑξαπλῷ καὶ τοῖς ἀκριβεστέροις ἑξήκοντα. Quamobrem hæc verba Καὶ τὰ ὀστᾶ σου κ. τ. λ. ex aliqua τῆς Κοινῆς, (*cujus pro varietate regionum diverſa ferebantur exemplaria, quæque pro locis & temporibus, & pro voluntate Scriptorum corrupta eſt*, ut ait Hieronymus) potius quam ex Heſychiana Editione in *Alex.* Codicem irrepſiſſe credibile eſt. Eadem porro verba in Aldina Editione leguntur, & in MS. Juniano aſteriſcis diſtincto ad marginalia ſcholia rejecta, teſte Uſſerio Syntag. pag. 69. necnon in uno Codice *Reg.* in Fol. inveniuntur; unde non ex Heſychii, ſed ex Vulgata τῶν ό. Editione veniſſe veriſimile eſt.

V. Sequitur jam ut ultimo loco, de Ordine Librorum in hac Editione, de MSS. Exemplaribus, quibus ad hanc Editionem perficiendam uſus eſt Grabius, deque conjecturis, quas Textui inſeruit, pauca ſubjiciamus.

1. Ordo Prophetarum idem eſt in hac Editione, quem in LXX. antiquitus obtinuiſſe teſtis eſt Hieronymus. Epiſt. ad Paulinum. Ubi poſt XII. Prophetas recenſentur, *Eſajas, Jeremias, Ezechiel, Daniel.* Licet idem in Prologo *Galeato* juxta Hebræos hunc Ordinem invertat. Auguſtinus de Doctr. Chr. II. 18. *Reliqui ſunt eorum libri, qui proprie Prophetæ appellati ſunt. XII. Proph. libri ſinguli; qui connexi ſibimet, quoniam nunquam ſejuncti ſunt, pro uno habentur. Deinde IV. Proph. ſunt majorum vol. Eſai. Hier. Dan. Ezech.* In MS. *Alex.* (quicum conſentiunt Codex *Vaticanus*, & Stichometria Codicis Græci Prophetarum *Rupefucaldiani*, nunc *Jeſuitarum & Barb.* niſi quod *Joelem Amoſo* præponat,) hic Ordo cernitur, quem videre eſt in Grabii Proleg. ad Tom. I.

Ὠσηὲ	α΄.	Σοφονίας	θ΄.
Ἀμὼς	β΄.	Ἀγγαῖος	ι΄.
Μιχαίας	γ΄.	Ζαχαρίας	ια΄.
Ἰωὴλ	δ΄.	Μαλαχίας	ιβ΄.
Ἀβδειοὺ	ε΄.	Ἡσαίας	ιγ΄.
Ἰωνᾶς	ϛ΄.	Ἱερεμίας	ιδ΄.
Ναοὺμ	ζ΄.	Ἰεζεκιὴλ	ιε΄.
Ἀμβακοὺμ	η΄.	Δανιὴλ	ιϛ΄.

Notandum eſt autem, ut monet Grabius ibidem, quod *Jeremiæ ſubnectuntur, licet in Indice haud nominentur*, Βαρούχ, Θρῆνοι, & Ἐπιςολὴ Ἱερεμίου, quæ eſt 6. Caput Baruchi. Duodecim autem Prophetas hoc Ordine, non eo qui cernitur in Hebræis Codicibus, reperiri monet *Hieronymus* in Prooemio Commentariorum in Joelem. *Non idem eſt Ordo duodecim Prophetarum apud LXX. Interpretes, qui in Hebraica Veritate retinetur. Illi enim ponunt ſecundum Amos, tertium Michaam, quartum Joel, quintum Abdiam, ſextum Jonam, ſeptimum Naum, octavum Abbacuc, nonum Sophoniam, decimum Aggæum, undecimum Zachariam, duodecimum Malachiam. Hebræi autem poſt Oſee, qui apud utrosque primus eſt, ſecundum legunt Joel, tertium Amos &c.* Quod autem pertinet *ad Suſannæ Beliſque ac Draconis fabulas*, ut loquitur Hieronymus, quarum illa incipit, hæc claudit librum Danielis, notandum eſt ex Hieronymi Præf. Comm. in Dan. & Comm. in Eſaiam pag. 33. Ed. Bened. *Eccleſias Chriſti legiſſe librum Danielis juxta Theodotionis Editionem, in qua hiſtoria Suſannæ erat poſita in principio Voluminis, quam ad calcem repoſuit Hieronymus, quia non habetur in Textu Hebraico*, ut ait doctiſſ. Hieronymi Editor *Martianæus*. *Belis vero & Draconis fabula* tam in *Vaticano* quam *Alexandrino* Codice libro Danielis ſubjicitur: ubi olim Origenis & Hieronymi temporibus, ex Notis Hieronymi ad finem Danielis, poſita videtur.

Capitum & verſiculorum Ordinem quod ſpectat, non alium in hac Editione ſecutus eſt Grabius, quam quem Exemplarium optimorum, *Vat.* & *Alex.* autoritate comprobatum, licet ab Hebræo diſcrepantem, repperit. Unde animadverti licet, nec *Vatic.* nec *Alex.* Codicem ab Hexaplis, ſed ab aliqua τῆς Κοινῆς Editione deſcriptum eſſe. Nam, ut verbis utar Clariſſ. Hodii in elaborato opere de Bibliorum Textibus Originalibus. *In Codicibus Hexaplorum videntur ea, quæ ordine confuſa ac perturbata apud LXX. erant, qualia multa ſunt præſertim in Jeremiæ prophetiis, reducta fuiſſe ad ordinem Textus Hebr. reliquarumque Editionum, ut uno conſpectu cum aliis ob oculos proponerentur. Nam ut pulcre inſtituerentur parallelæ columnellæ, neceſſe fuit, ut Græca paſſim Hebraicis altera ex parte reſponderent. Hæc ſententia eſt quoque Nobilii, Morini, & Uſſerii. Hinc vero confirmatur, quod in Codice Jeremiæ MS. obelis & aſteriſcis juxta Editionem ex Hexaplis deſumptam interſtincto, qui ſervatur in Bibliotheca Reginæ noſtræ, idem qui in Hebræo ſervatur capitulorum ordo. Et in illo Codice, in quem commentabatur Theodoretus, exhibetur idem. In omnibus vero ante Origenem Codicibus LXX. viralibus, magnam fuiſſe in Jeremia confu-*

confusionem Capitum, *ipse docet in Epist. ad* Africanum, Πολλὰ τοιαῦτα καὶ ἐν Ἱερεμίᾳ κατενοήσαμεν, ἐν ᾧ καὶ πολλὴν μετάθεσιν καὶ ἐναλλαγὴν τῆς λέξεως τῶν προφητευομένων εὕρομεν. *Multa hujusmodi* (addita & detracta) *animadvertimus in Jeremia; in quo etiam magnam invenimus transpositionem & mutationem eorum, quæ prædicuntur. Testatur quoque Hieronymus* ordinem Visionum *in illo Propheta*, apud Græcos & Latinos omnino confusum fuisse. Quamobrem Grabius hunc Ordinem, licet perturbatum, non esse immutandum censuit, sed in margine cujuslibet Capitis annotavit, ad quæ Capita versusque Textus Massorethici Capita versusque LXX. aliter disposita referri deberent. Consulat Lector Cap. XXV. *Jer.* & sequentia ad finem Libri.

2. Codex MS. *Reg.* cujus mentionem facit *Hodius* in loco mox citato, idem videtur cum *Pachomiano*, unde, ut supra dictum est, versus in Jeremiæ τῶν ό. Versione desideratos supplevit Grabius: de cujus, ut & MS. *Alex.* prærogativa præ *Vaticano* dissertationem scribere destinaverat, è qua præter titulum nihil reliquit. Ex hoc quidem Codice, qui Prophetas omnes complectitur, multos non in *Jeremia*, sed etiam in aliis Prophetis, *Esaia* præsertim & *Ezechiele*, versus deperditos restituit, qui ex aliis quidem Versionibus profecti sunt, & propterea in hac Editione minori charactere sunt excusi, sed qui mutilam tamen τῶν ό. Versionem aliquo modo resarcire possunt: quod & Origenem in Hexaplari LXX. Editione fecisse accepimus. Ubicunque vera τῶν ό. Versio & integra supererat, alias Versiones pro instituto Grabius omisit, licet multæ suppeterent earum reliquiæ, unde nova Hexaplorum, quæ supersunt, Editio locupletari posset. Hujus Codicis Inscriptionem ex ipsius Grabii scriptis supra dedimus: sed omissæ sunt voces ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, ut nuper ex amici literis didici. Porro, descriptus est non uncialibus, sed minori literarum forma, lectu difficili, ne majusculis quidem ad initia Librorum adhibitis: ut ex eisdem literis certior sum factus.

Usus est præterea Grabius alio Codice MS. *Reg. in Folio*, ut ajunt, scripto, qui Prophetias minorum Prophetarum in Capita sua non dividit, sicut in certa Capita distribuit Esaiam, quorum Summaria ante ipsam Prophetiam literis miniatis scripta visuntur numero μη'. quæ sequuntur. Cæterum Caput ultimum *Esaiæ* cum tota Jeremiæ Prophetia in hoc Codice desideratur.

Κεφάλαια τῆς προφητείας Ἡσαΐου

α'. Κατηγορία τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ συμφορά, καὶ παραίτησις θυσιῶν, καὶ παραίνεσις βελτίονος βίου.

β'. Προφητεία ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἐσομένης εἰρήνης.

γ'. Κατηγορία τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πολιορκία ἐσομένη.

δ'. Κατηγορία τῆς τροφῆς αὐτῶν καὶ τῆς ὑπερηφανίας.

ε'. Ἀπο-

ε′. Ἀποβολὴ τοῦ Ἰσραὴλ διὰ τοῦ ὑποδείγματος τοῦ ἀμπελῶνος.

ς′. Διαβάλλει τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ εἰς πλεονεξίαν, καὶ εἰς μέθην, καὶ προλέγει αὐτοῖς ἐρήμωσιν, καὶ ἀπειλεῖ τοὺς (l. τοῖς) προτιμῶσι τοὺς ψευδοπροφήτας τῶν προφητῶν.

ζ′. Ἡ ἄνοδος τῶν πολεμίων αὐτῶν.

η′. Ὁρᾷ τὴν ὀπτασίαν Ἡσαίας, ἐν ᾗ ἐκαθάρθη αὐτοῦ τὰ χείλη.

θ′. Ἐπιστρατεύει ὁ Σύρων βασιλεὺς μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ προφητεύει Ἡσαίας περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ τῆς ἐρημώσεως Ἱερουσαλήμ, καὶ περὶ τῆς ἀνόδου τοῦ Ναβουχοδονόσορ.

ι′. Προφητεία περὶ τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων.

ια′. Περὶ τῆς ἰσχύος, καὶ ὑπερηφανίας, καὶ ἀπωλείας τοῦ Ἀσσυρίου.

ιβ′. Περὶ τῶν πιστευόντων τῷ Χριστῷ.

ιγ′. Περὶ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως Χριστοῦ· καὶ περὶ τῆς τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων ἐπιεικείας.

ιδ′. Ἀπώλεια Βαβυλῶνος.

ιε′. Κατὰ τῶν ἀλλοφύλων.

ις′. Ἀπώλεια Μωαβιτῶν, καὶ περὶ Χριστοῦ προφητεία.

ιζ′. Ἀπώλεια Δαμασκοῦ, καὶ τοῦ Ἰσραὴλ συμφορὰ καὶ σωτηρία.

ιη′. Ἀπώλεια Αἰγύπτου. ἀλληγορικῶς δὲ εἰς τὰ ἔθνη τὰ μὴ πιστεύσαντα τῷ Κυρίῳ, καὶ εἰς τὴν ἐρήμωσιν τῆς δυσσεβείας αὐτοῦ.

ιθ′. Κελεύεται Ἡσαίας γυμνὸς περιπατῆσαι.

κ′. Ἡ ἐπιστρατεία Μήδων κατὰ Βαβυλονίων γενομένη.

κα′. Κατὰ Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβείας, ἡ πολιορκία Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐσχάτη ἡ ἀπὸ Ναβουχοδονόσορ, καὶ πρόρρησις τῷ Σομνᾷ τῷ ταμίᾳ περὶ τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ· οἱ δὲ ταμίαι, τελέσιν οἱ φύλακες τῶν ἐν τῷ ἱερῷ χρημάτων ἀπὸ τῶν ἱερέων ἦσαν.

κβ′. Ἀπώλεια Τύρου καὶ ἡ μετὰ ταύτης σωτηρία, καὶ περὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἀλληγορικῶς.

κγ′. Ἀπώλεια Βαβυλῶνος ὑπὸ Μήδων, καὶ ἐπὶ ταύτης εὐχαριστεία τῷ Θεῷ ὑπὸ τοῦ προφήτου· καὶ περὶ τῶν τῷ Χριστῷ πιστευόντων προφητεία.

κδ′. Περὶ τῆς τοῦ διαβόλου ἀπωλείας, τῆς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ γενομένης, καὶ περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα παρουσίας.

κε′. Περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.

κς′. Ἐγκαλεῖται ὁ Ἰσραὴλ, ὅτι τὴν ἐλπίδα ἀπὸ Θεοῦ ἀποστήσας, ἐπ' Αἰγυπτίους αὐτὴν μετήγαγε, καὶ προαγορεύεται αὐτῷ κακά, καὶ εὐθηνία μετὰ ταῦτα προφητεύεται ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας.

κζ′. Περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἐθνῶν τῆς εἰς Χριστόν. καὶ περὶ τῆς ἐρημώσεως Ἱερουσαλήμ.

κη′. Περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα παρουσίας.

κθ′. Περὶ τῆς ἐκκλησίας, ἱστορικῶς μὲν εἰς τὴν Ἰδουμαίαν καὶ Ἱερουσαλήμ· κατὰ ἀναγωγὴν δὲ εἰς τὴν ἐρημίαν τῶν Ἰουδαίων, καὶ εἰς τὴν εὐπραγίαν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας.

λ′. Τὰ κατὰ τὸν Σενναχειρείμ.

λα′. Προφητεία περὶ Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, καὶ τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων.

λβ′. Τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως ἔνδειξις, καὶ κατηγορία τοῦ Ἰσραὴλ ὡς εἰδωλολατροῦντος, καὶ τῶν εἰς τὸν λαὸν εὐεργεσιῶν ὑπόμνησις.

λγ′. Περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, καὶ περὶ εἰδώλων ἀσθενείας.

λδ′. Περὶ Χριστοῦ προφητεία καὶ τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων.

λε′. Ὀνειδίζει τὸν Ἰσραὴλ ἁμαρτιῶν εἵνεκεν. λέγει τε διὰ τὴν παρακοὴν αὐτῶν ἐπενηνέχθαι αὐτοῖς τὰς συμφοράς.

λς′. Περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, ὅτι καὶ μὴ θύοντα σώσει τὸν λαόν, καὶ οὐκ ἄπιστ.

ἀπαιτεῖ τὴν διὰ θυσιῶν λατρείαν· καὶ περὶ τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων προφητεία.

λζ'. Ἔλεγχος τῆς εἰδώλων ἀσθενείας· καὶ ἔνδειξις τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως.

λη'. Ἀπώλεια Βαβυλῶνος, καὶ τῆς σκληροκαρδίας Ἰουδαίων ἔλεγχος. καὶ χρηστῶν γραμμάτων προφητεία.

λθ'. Περὶ Χριστοῦ προφητεία, καὶ παράκλησις Ἱερουσαλήμ.

μ'. Περὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ περὶ Χριστοῦ προφητεία.

μα'. Περὶ τῆς τοῦ χριστοῦ παρουσίας, καὶ πάθους, καὶ ἀναστάσεως, καὶ πλήθους τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων.

μβ'. Περὶ Χριστοῦ ἅμα καὶ περὶ Ἰσραὴλ καθ' ἱστορίαν· κατὰ ἀναγωγὴν δὲ περὶ τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων· καὶ κατηγορία Ἰουδαίων εἰδωλολατρείας ἕνεκεν· καὶ τῆς νηστείας αὐτῶν παραίτησις, καὶ ἑτέρας βελτίονος νηστείας ἔνδειξις.

μγ'. Κατηγορία τῶν δολερῶν αὐτῶν ἔργων, καὶ βουλευμάτων· καὶ προφητεία τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων.

μδ'. Περὶ Χριστοῦ προφητεία, καὶ τῶν ἰάσεων τῶν εἰς ψυχὴν καὶ εἰς σῶμα γενομένων ὑπ' αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τῶν πιστευόντων αὐτῷ.

με'. Περὶ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ.

μϛ'. Παρὰ τοῦ προφήτου ὡς ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἐξομολόγησις, καὶ παρὰ τοῦ Κυρίου ἔλεγχος· τῆς ἐκείνων ἀπειθείας, καὶ πρόληψις τῶν πιστευόντων αὐτῷ· καὶ κατηγορία τῆς τῶν Ἰουδαίων εἰδωλολατρείας.

μζ'. Περὶ τῶν πιστευόντων ἐξ Ἰουδαίων εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ κατηγορία τῶν ἀπειθησάντων.

μη'. Περὶ τῆς μελλούσης ζωῆς.

Duo ſunt præterea MSS. Codices *Prophetici* (de quibus hæc habet Grabius ad finem *Diſſertationis* præſtantiſſimæ *de Variis Vitiis LXX. Interpretum Verſioni ante B. Origenis ævum illatis*, quam nonniſi excuſis hucusque Prolegomenis videre mihi contigit) „ quorum alter *Regio* „ coævus in Bibliotheca *Bodleiana* „ inter libros B. Archiepiſcopi & „ Martyris *Laudi*, alter aliquantum „ recentior in *Novo Collegio Oxo-* „ *nienſi* aſſervatur. ---- Atque illo- „ rum Textus quidem à Regio E- „ xemplari parum diſcrepat, ideo- „ que pro Hexaplari omnino eſt „ habendus; ſed cum nulla in iis „ aſteriſcorum vel obelorum ſigna „ occurrant, de illis hic nihil am- „ plius dicam; ſed quæ de ipſis no- „ tatu digna ſunt, in Prolegome- „ nis Tomi Tertii, ubi de omni- „ bus promiſcue, quibus uſus ſum, „ *Prophetarum* Codicibus agam, „ Deo volente, recenſebo: atque „ de *Regio* etiam exemplari aliqua „ inſuper, quæ ad præſens inſtitu- „ tum haud pertinent, ibidem ad- „ dam. Sed cum hæc, ut alia permulta, quæ habuerat dicenda Grabius, ingenti literarum damno cum ipſo ſimul perierint, hoc unum adjici debet, Collationes horum omnium Codicum una cum reliquis Grabii ſcriptis non editis ex ipſius Teſtamento in Bibliothecam *Bodleianam* delatas eſſe, quas inter pretioſiſſima Bibliothecæ ſuæ κειμήλια ſervandas curabit ACADEMIA OXONIENSIS, Grabii meritorum de rep. literaria nunquam immemor futura, quem ut vivum ſummis ſuis honoribus exornavit, ita mortuum, pietatis,

erudi-

eruditionis, virtutis ergo, sempiterna laude prosequitur.

3. Quod ad conjecturas attinet, quas in hoc Tomo, perinde ut in aliis, Grabius in Textum intulit, multas supra recensuimus, cæteræ, quotquot in schedis suis annotatas reliquit Grabius, paucæ admodum subsequuntur. Malach. II. 16. ἐνθυμήματα habent Editiones omnes & MSS. Codices, quin & Hieronymus ex LXX. *cogitationes*, reddidit. Grabius tamen Cappellum secutus, ex Hebræo לבושו ἐνδύματα reposuit, quam Lectionem confirmant non Chaldæus modo, sed etiam Syrus & Arabs, qui Versiones suas ex LXX. videntur expressisse. Cap. III. 9. τὸ ἔτος συνετελέσθη legitur in Ed. *Rom.* ubi *Heb.* הגוי כלו, *Gens tota.* Hieronymi Versio, *Annus impletus est.* Quam Arabs Interpres sequitur. Syrus Hebraicum Textum expressit. Grabius igitur ἔθνος in Textu posuit, ἔτος in margine. Esaiæ VII. 15. ἢ προελέσθαι πονηρά. Sed juxta *Heb.* מאוס ברע, negativum μὴ pro ἢ Grabius inseruit. Cap. XXX. v. 10. λάλια exhibent duo *Reg.* Codd. Cujus loco δόλια substituit ex conjectura Grabius. Nam, ut inquit in Dissertatione modo laudata p. 120. *Vox λάλια mendosa videbatur, ac proculdubio legendum δόλια, quomodo Hebræum* חלקות *ab ipsis LXX.* Psalm. II. v. 2, 3. *versum est.* Apud Procopium autem, ubi hic versus ex Symmacho citatur, pro λάλια, λεῖα legitur, quæ melior & usitatior videtur vocis Hebraicæ Versio. Ibid. v. 11. τὸν λόγιον LXX. habuerunt, ut testatur Hieronymus in loc. Quod in marginem seposuit Grabius, & τὸν ἅγιον secundum Hebraicam veritatem קדוש in Textu collocavit. Mox v. 16. pro ἀναβάταις, quod est in *Vat.* & *Alex.* ἀναβάται in hac Editione legitur, ex conjectura. Quod sensus omnino postulat, cæteræque Versiones *Chald. Syr. Arab.* confirmant. Vetus tamen Hieronymi Versio, *super levibus ascensoribus*, habet. XXXII. 1. βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει. Juxta Hebr. לצדק, & Chaldæum & Syrum, Grabius δικαίως in Textu posuit, δίκαιος in margine. *Rex justus*, Hieron. Vide igitur MSS. an alicubi δικαίως scriptum sit. v. 4. τῶ ἀκούειν habent R. A. Sed MS. *Reg.* in 4to. τῶ νοεῖν, quod cum *Heb.* לדעת melius congruit. Quamobrem id in Textu legitur, ἀκούειν in margine. v. 6. νοήσει est tam in editis quam MSS. libris. Sed cum id Hebraicæ voci יעשה minus respondeat, & ΠΟΙΗΣΕΙ literis uncialibus scriptum in ΝΟΗΣΕΙ facillime mutari potuerit, illud Textui Grabius inseruit, hoc margini. v. 13. ἡ γῆ ... ἄκανθα ... ἀναβήσεται. Cui loco certissime vitiato medelam attulit Grabius substituendo ἐπὶ γῆν. Nam & Hieronymus, *Super terram*, ex LXX. vertit, & Ε occasione proxime præcedentis ε excidere potuit. Cæterum MS. *Reg.* in 4to. ἐν τῇ γῇ habet. Symmachus, ἐπὶ τὴν γῆν. XLIV. 13. Juxta MS. *Jes. Reg. Laud. Coll. Nov.* Textus hoc ordine procedit. ※ Καὶ ἐμόρφωσεν αὐτὸ ἐν παραγραφίδι, ἐποίησεν αὐτὸ ἐν περιγωνίσκοις· καὶ ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτὸ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν ἀνδρός. Ast cum recurrens

ens verbum יעשהו ἐποίησεν in causa fuerit omissionis duorum commatum, hinc istud καὶ ἐν κοιλῇ, utique à LXX. redditum ex Hebræo בשרד, ei parallelum à Grabio est positum, & illud καὶ ἐμόρφωσεν ἐν παραγραφίδι ex adverso posterioris commatis ובמחוגה יתארהו, cui apte respondet. LVII. 18. πενθηνοῖς in Apographo Grabiano legitur, quamvis ποθηνοῖς (fortasse pro ποθητοῖς) sit in MS. *Reg.* in *Fol.* unde accepta est hæc clausula, quæ in reliquis libris tam editis quam MSS. deest, nec in Cyrillo vel Theodoreto reperitur. Hac voce πενθηνοῖς vel ποθηνοῖς, quæ haud scio an uspiam occurrat, exprimitur Hebræum אבל. quæ plerumque per πενθεῖν & πενθοῦντες redditur, quod hic quoque sensus postulat. Jeremiæ Cap. XVI. 26. pro Μαννά, uti habent *Vat.* & *Alex.* Μαναὰ Grabius hic in Textu posuit, quomodo vocem מנחה sæpissime vertunt LXX. & nominatim Ezech. XLV. versu ultimo, & XLVI. 7, & 14. Cap. XXXII. 33. οἶδε, quod Latinus Interpres apud Bibl. Pol. *Illi* transtulit, cum potius, ut Grabius annotavit, Οἶδε, Initiali majuscula scribendum sit, ex *Heb.* הידד, quod in *Comp.* Αἰδὲδ exprimitur: quod est, ut ait Hieronymus, *Celeuma* vindemiantium Moabitarum, & clamantium invicem, οἶδε, οἶδε. Vide Not. *Flam. Nob.* in locum. Dan. XI. 37. ἐπ᾽ inseruit Grabius ante ἐπιθυμίαν ex conjectura, juxta *Heb.* על. Præpositio autem ἐπὶ ter in hoc versiculo occurrit, & videtur ante ἐπιθυμίαν propter literarum ἐπ᾽ similitudinem excidisse. Hi sunt omnes, qui investigari poterant, loci, in quibus conjecturas suas Textui Grabius inseruit. Multas præterea, quas in animo habuerat, emendationes per immaturum ipsius obitum amisimus. Sed hoc leve est: illud magis nos angere & sollicitos habere debet, quod integer *Commentarius Criticus*, in quo de sacro Textu, tum ex vetustissimis Patrum monumentis, tum ex optimis MSS. Codicibus, fusius disserere decreverat, ultimus futurus præstantis ejus eruditionis & subacti jam in his rebus judicii fructus, una cum ipso prorsus interiit.

Absoluto tandem hoc Opere, quod & in ingens Ecclesiæ emolumentum, & in immortalem ipsius Grabii laudem cessurum non temere augurari licet, superest, ut tam publico quam privato nomine persolvantur gratiæ tum Illustrissimo Viro FRIDERICO BONETO, & D^no HENRICO HOARE, quorum patrocinio duo, quos Grabius ineditos reliquerat, Tomi publico sunt donati: tum Reverendo Viro ROBERTO SHIPPEN Academiæ Oxoniensis Vice-Cancellario dignissimo, cujus eximio erga literas & literatos omnes, etiam infimos, favori debentur hæc Prolegomena, maximam partem ex ipsius Grabii scriniis depromta: in quibus siquid erudito Lectori placuerit, id totum Grabii meritis apponat; siquid minus arriserit, Editoris imperitiæ tribuat. Nominandus est denique honoris causa, propter consilia de hujus Tomi Editione promovenda benigne communicata, Illu-

ſtris & Reverendus admodum POTTERUS Epiſcopus Oxonienſis, cujus eruditionem ſummam tam in ſacris omnibus, quam profanis rebus qui maxime ſuſpiciunt, humanitate tamen vinci profitentur.

V. CL. LAMBERTI BOS
ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

AD ESAIAM.

Cap. V. v. 2. Καὶ ἐφύτευσα ἄμπελον Σωρὴκ.) Heſych. habet σωρὴχ, ut Codex *Alex.* & exponit ἐκλεκτὴ, uti vertit hanc vocem Symmachus.

Cap. XIII. v. 8. Καὶ συμφοράσουσιν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκςήσονται.) Mendoſum omnino mihi videtur illud συμφοράσουσιν. quod tamen eſt in omnibus quos vidi codicibus. Lege pro eo συμφυράσουσιν. h. e. *commiſcebunt ſe.* Heſychius procul dubio ex hoc loco: Συμφυράσουσι, συμμιγήσονται. ita συμφύρεσθαι apud Ezechiel. cap. XXII. v. 6. Ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ, ἕκαςος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συνεφύροντο ἐν σοὶ, *miſcuerunt ſe quisque propinquo ſuo in te.* & Hoſ. IV. v. 14. μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, *cum meretricibus ſeſe commiſcebant.*

Cap. XIV. v. 31. Καὶ οὐκ ἔςι τοῦ εἶναι.) Lat. *& non eſt ut ſit.* Durius & incommòdius videtur hoc loquendi genus. quare pro εἶναι mavelim legere μεῖναι. atque cum hac lectione conſentire videtur *Chald.* qui, *Et non erit qui moram faciat in temporibus ſuis.* Quinimmo ipſiſſima illa verba τοῦ μεῖναι occurrunt etiam ſupra cap. X. v. 32. Παρακαλεῖτε σήμερον ἐν ὁδῷ τοῦ μεῖναι.

Cap. XVI. v. 7. - - - τοῖς κατοικοῦσι δὲ σὲθ μελετήσεις.) Pro δὲ σὲθ *Hebr.* habet קִיר־חֲרֶשֶׂת. Conjecit Capellus, LXX. Interpr. ultimam tantum vocis ſyllabam שֶׂת legiſſe, omiſſis reliquis. id quod mihi quidem non fit veroſimile: putem enim pro חֲרֶשֶׂת legiſſe illos הֲדֶשֶׁת & Græce ſcripſiſſe Δεσὲθ, quod librarii perperam in duas voces diſtraxerunt. Certe *Arabs* habet, *Et incolis Hadaſath contritio.*

Cap. XXVIII. v. 13. Θλίψις &c. *Theodotio* vertit, δεισαλία εἰς δεισαλίαν. Sic enim legendum eſt. Apud Heſychium eſt Δίσαλα, ἀκαθαρσία. Sed recte monuit Martinius legendum eſſe Δισαλία. eſt à δεῖσα, quod Suidæ eſt ἡ κόπρος, cui item δεισαλέα ſunt κοπρώδη. In verſione *Theodot.* corrupte olim legebatur δυσαλία, quod crucem fixit Hieronymo, qui ad illa verba, *Miror*, inquit, *quid voluerit Theodotio*, *ut pro verbo Ebræo*, *pro quo Aquila interpretatus eſt* vomitum ſordium, *& Symmachus tantum* vomitum, *ille diceret* ἐμετὸν δυσαλίας, i. e. vomitum duſaliæ. *quod verbum ubi apud Græcos lectum ſit, invenire non potui, niſi forte novæ rei novum finxerit nomen.* Et deinceps; *quicquid nauſeam facit & vomitum*, δυσαλία dici poteſt. Sed deceptus

fuit

fuit doctissimus Pater prava lectione, legens δυσαλία pro δισαλία.

Cap. XXIX. v. 7. Καὶ ἔσαι ὡς ἐνυπνιαζόμενος καθ' ὕπνυς νυκτὸς, ὁ πλῦτος ἁπάντων τῶν ἐθνῶν.) Cogitavi aliquando, num pro ὁ πλῦτος legendum esset τὸ πλῆθος, ut Genes. XVII. v. 4. πλήθους ἐθνῶν habetur, ubi eadem vox *Hebr.* Sed tamen nunc nihil mutandum censeo, quia familiare videtur *Esaiæ* Interpreti πλῦτος usurpare pro πλῆθος. sic enim etiam cap. XVI. v. 14. - - παντὶ τῷ πλύτῳ πολλῷ. ubi doct. Drusius emendat πλήθει. Imitatus est Paulus Apostolus in *Epist. ad Rom.* cap. XI. v. 12. - - καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν, πλοῦτος ἐθνῶν. Antiquam autem fuisse hanc lectionem apud *Esaiam* hoc loco, constat ex Hieronymo, qui sic vertit: *Et erunt quomodo videntes somnium nocte divitiæ omnium gentium.*

Cap. XXX. v. 33. Σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτηθήσῃ.) Vera haud dubie est lectio cod. *Complut.* qui habet, ἀπατηθήσῃ. Ita etiam reddiderunt *Jerem.* XX. v. 10. εἰ ἀπατηθήσεται.

Cap. LV. v. 12. ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε.) Vera videtur lectio διαχθήσεσθε, quam sequutus quoque est Hieronymus, & habent codices nonnulli. in *Hebræo* enim est *deducemini.* & *Arab. cum lætitia dimittemini.*

Cap. LX. v. 5. Τότε ὄψῃ, καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ &c.) Ad illa, τότε ὄψῃ addit *Marchali* Codex Θ. καὶ χαρίσῃ. sed legendum, καὶ χαρήσῃ, *& lætaberis.* Dein pro ὅτι lege ὅτε, *quando. Symm.* hic vertit ὅταν.

- - v. 18. ἀλλὰ κληθήσεται Σωτήριον τὰ τείχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου Γλύμμα.) Quid sibi heic velint Græci cum voce Γλύμμα, quæ *sculpturam* significat, quum Hebr. habeat vocem quæ *laudem*, vel *laudationem* denotat, quamque *Aq.* ὕμνησις, *Sym.* αἴνεσις verterunt, expiscari nequeo, nec eos ita vertisse existimo, sed Γαυρίαμα, quod ab imperitis scribis depravatum mutatumque est in Γλύμμα. parum enim differunt, si majoribus scribas characteribus ΓΑΥΡΙΑΜΑ & ΓΛΥΜΜΑ. Et quod hanc nostram conjecturam confirmat, iidem Interpretes hanc ipsam Hebræam vocem sic reddidêre inferius cap. LXII. v. 7. - - - καὶ ποιήσῃ Ἱερουσαλὴμ γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς.

AD JEREMIAM.

Cap. VIII. v. 2. in *Hebr.* est, *non colligentur, neque sepelientur*; sed Gr. οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται. Legerunt illi pro יֵאָסְפוּ, *colligentur*, יִסָּפְדוּ *plangentur*, quemadmodum est in Hebræo cap. XVI. v. 4. ubi iterum οἱ ὁ. οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται. sed cap. XXV. v. 33. Hebræus utrumque verbum junxit, *non plangentur, neque colligentur.*

Cap. XXXII. (*Hebr.* XXV.) v. 30. Hieron. *Cumque ille rugierit, instar calcantium in torcularibus celeuma cantabitur, & in effusione sanguinis mutui carmen lugubre concinetur, quod Symmachus* καταληγμα, *Aquila* ἰασμὸν *vocat.* Ad hæc verba doct. Drusius: *Hæc duo vocabula mihi suspecta sunt de mendo; neque tamen occurrit qui ea emendem. Juvari cuperem ab iis qui habent Hieron. manuscriptum.* Profecto & mihi cum legerem hæc vocabula,

cabula, de mendo ſtatim erant ſuſpecta, & ſerio de iis cogitanti tandem in mentem venit, quî illa emendarem. Quod ad prius vocabulum attinet, καταληγμα, pro eo legendum κατάλεγμα per ε, quod *carmen lugubre* ſignificat, ἀπὸ τῦ καταλέγεσθαι, quod *Heſych.* exponit ὀδύρεσθαι τὸν τεθνεῶτα. atque ita recte legitur hæc vox apud Origenem ad Ezech. II. v. 10. ubi LXX. θρῆνος καὶ μέλος καὶ ὐαί docet, Symmachum tranſtuliſſe, θρῆνοι, καὶ κατάλεγμα, καὶ μέλος πενθικόν. Pro poſteriore vero ἰασμὸς, legendum eſt αἰασμὸς, quod etiam *lamentationem* & *lugubrem cantum* ſignificat, ἀπὸ τῦ αἰάζειν, *lamentari*, quod ab αἰ, *heu*. Sic jam videmur nobis duas haſce voces vitioſas, quæ etiam in Lexicis Græcis conſpiciuntur, receptæ ex ſolo hoc corrupto Hieronymi loco, integritati reſtituiſſe etiam ſine Hieronymi MSto, quod deſiderabat Druſius.

Cap. XXXII. v. 37. Καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης &c.) Vitioſum videtur illud κατάλοιπα. pro quo tamen non legerim, ut vult Capellus, καλὰ, nec etiam τὰ καταλύματα; ſed potius τὰ καλύβια h. e. *tuguria*. unde καλοίβια primo factum (pronunciare enim υ ſolebant fere ut οι.) quod tandem degeneravit in κατάλοιπα.

Cap. XXXVII. (*Hebr.* XXX.) v. 16. Καὶ ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα.) Pro διαφοροῦντες alii Codd. habent διαφοβοῦντες. Sed vera procul omni dubio eſt hæc lectio *Vatic.* διαφοροῦντες, quæ confirmari poteſt ex Heſychio, apud quem ipſiſſima hæc verba διαφορῦντές σε, exponuntur παίζοντές σε. apud eundem etiam διαφόρημα eſt παίγνιον, ut & apud Suidam.

Cap. XXXVIII. (*Hebr.* XXXI.) v. 21. Στῆσον σεαυτὴν Σιὼν, ποίησον τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς ὤμους.) De priore hujus pericopæ parte videatur Cappellus, qui tamen ad poſteriorem nihil adnotavit. Lat. Verſio habet, *da cor tuum in humeros*, ſecundum lectionem hodiernam Græcam. ubi *Hebr.* habet, *appone cor tuum viæ*. Quis non videt vitio laborare vocem ὤμους? Tolli illud facile poteſt, ſi pro ω ſcribatur οι. Οἴμους enim poſuerant veteres interpretes, non ὤμους. Denotare autem hanc vocem idem quod ὁδοὺς, notiſſimum eſt. Heſych. Οἶμοι, ςίχοι, ὁδοί. Idem, Οἶμος, ὁδὸς & τρίβος interpretatur. Atque hoc modo Græca Hebraicis reſpondent. Apud *Aggæum*, ut hoc addam, aliis verbis exprimitur hæc ſententia, cap. I. v. 5. Τάξατε δὴ καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. & v. 7. Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν.

Cap. XLV. (*Hebr.* XXXVIII.) v. 22. Ἠπάτησάν σε, καὶ δυνήσονταί σοι ἄνδρες εἰρηνικοί σου. καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήματι πόδα σου.) Pro καταλύσουσι exiſtimo ſcribi oportere καταδύσουσι, *demergent*. facilis enim eſt lapſus & crebra permutatio literarum Λ & Δ apud librarios propter ſimilitudinem. Sic in verſu Callimachi, quem citat Laertius lib. IX. Ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν, quidam codices perperam hab. κατελύσαμεν. Ceterum codex Hebr. hic habet etiam *immergent*: cui reſpondet Græcum καταδύσουσι, non vero καταλύσουσι. Eſt autem τὸ καταδύειν activo ſenſu quoque

que apud *Micham* VII. v. 19. καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν.

AD EZECHIELEM.

Cap. II. v. 10. Pro θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαὶ, *Aquila* habet κτίσις καὶ ἀντιβλησις. ad quæ Drusius notat, pro κτίσις conjicere se, legendum κτῆσις, ut sit verbale a קנה, *possedit*. Ἀντίβλησις vero explicat per ἀντιβολὴ, *collatio*. Sed pro ἀντίβλησις equidem legendum censeo ἀντιβόλησις, *postulatio, supplicatio*. Vide Suid.

Cap. VIII. v. 16. ubi Schol. ad vocem αἰλάμ, ὁ Σύρος, κυκλίδα καλεῖ. Leg. κιγκλίδα, quod *cancellos* significat. Κυκλὶς autem Græcum non est.

Cap. XIX. v. 12. de palmitibus vitis dicitur, ἐξεδικήθησαν. ubi *Hebr. confracti sunt*. Sensu plane commodo Hebr. ait Capellus; sed perperam Græci *vindicati sunt*, quod etiam Hieronymus se non capere dixit. Arabs similiter, *sumta ab ea est vindicta*. Sed non intellecta illis fuit verbi ejus significatio. Nam præter *vindicari* etiam *ejici* notat. Vide Budæum Comm. L. Gr. Eo significatu inveni hoc verbum apud *Sirachid*. c. XII. v. 8. οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος. h. e. *in secundis non ejicietur amicus*. Nota, quod pro ἐκδικηθήσεται ibi *Compl.* habet ἐκβληθήσεται. pariter *Alex*. sed corrupte, ἐνβληθήσεται. quare ἐξεδικήθησαν hic explico ἐξεβλήθησαν, *tanquam inutiles projecti sunt*. Hoc *Jerem*. c. XI. v. 16. ἠχρειώθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς.

Cap. XX. v. 37. Καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὸν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ.) *Et ducam vos sub sceptro meo, & introducam vos in numerum* vel *in supputationem*. Hebræus vero Codex habet, *introducam vos in vinculum fœderis*. Qua ratione id Græci reddere potuere, ἐν ἀριθμῷ; Putavit Capellus, eos pro מָסֹרֶת legisse מִסְפָּר. Sed equidem potius crederem, Græcos illos sic legisse, uti hodie in Codice Hebræo habetur, eosque recte & eleganter illud vertisse, ἐν ἀρθμῷ, vel ἐν ἀρθμῷ διαθήκης (nam in quibusdam codd. additur vox διαθήκης.) Optume vocabulum ἀρθμὸς exprimit illud Hebræum: denotat enim *fœdus, vinculum fœderis & amicitiæ*. Hesych. Ἀρθμὸς, εἰρήνη, συνθήκη, φιλία. Apud Aeschylum junguntur ἀρθμὸς & φιλότης in *Prometheo Vincto* vers. 191.

Τὴν δ' ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν,
Εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα
Σπεύδων σπεύδοντι ποθ' ἥξει.

Quod igitur bene admodum verterant Græci, corrupit scriba imperitus, qui forsan ignorans vocem ἀρθμῷ, pro ea reposuit ἀριθμῷ.

Cap. XXI. v. 9. Τάδε λέγει Κύριος, Εἰπὸν, Ῥομφαία, ῥομφαία, ὀξύνου καὶ θυμώθητι.) Pro θυμώθητι conjecit Capellus, scripsisse LXX. ἑτοιμώθητι. sed lapsus fuit vir doctissimus. Græcum enim non est ἑτοιμοῦσθαι, unde fieri deberet ἑτοιμώθητι. sed ἑτοιμάζεσθαι dicunt Græci, a quo themate fieret ἑτοιμάσθητι, quomodo scribendum foret, non ἑτοιμώθητι. Verum illud de gladio etiam infra occurrit v. 28. hujus cap. in cod. *Alex*. Ῥομφαία, ῥομφαία, ἑτοιμάζου ἐσπασμένη. Posset ceteroquin pro θυμώθητι, si quid mutandum esset, commode legi, στομώθητι; optime enim hæc duo, ὀξύνεσθαι καὶ στομοῦσθαι jun-

guntur. Τὸ ϛομοῦσθαι optimi quique Scriptores adhibuerunt pro *exacui*, ut contra ἀποϛομοῦσθαι pro *hebetari*.

Cap. XXIX. v. 7. Καὶ ὅτε ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χείρ.) Legendum hic pro ἐπεκρότησεν est ἐπεκράτησεν, ut habet cod. *Alex.* atque sic etiam legit Arabs, qui vertit, *cum tenuisset eos omnis manus.* Est hoc vitium librariis imputandum, non ipsis Interpretibus. nequaquam enim sic vertere potuere verbum Hebr. Idem mendum occupavit hoc verbum apud *Jerem.* c. V. v. 31. ubi: οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, pro Hebr. *Sacerdotes dominati sunt per manus eorum.* Ad quem locum recte conjecit Capellus, legendum ἐπεκράτησαν. sed quod idem Vir doctus isthic dicit, τὸ κροτεῖν esse *plaudere manibus* vel *pedibus*, in eo erravit: nam *manibus* tantum dicitur κροτεῖν. quod vero fit *pedibus*, ψοφεῖν. unde passim legimus, κροτεῖν τῇ χειρὶ, τὴν χεῖρα, τὰς χεῖρας, ἐπὶ χεῖρα &c. vide *Job.* XXVII. v. 23. *Psalm.* XLVI. v. 1. & *Psalm.* XCVII. v. 8. *Ezech.* XXI. v. 12. & 14. contra ψοφεῖν τῷ ποδί. Quin immo hæc duo sæpe in una periodo occurrunt, ita ut alterum de *pedibus*, alterum de *manibus* dicatur, e. g. Ezech. VI. v. 11. Τάδε λέγει Κύριος, Κρότησον τῇ χειρὶ, καὶ ψόφησον τῷ ποδί. & cap. XXV. v. 6. Διότι τάδε λέγει Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐψόφησας τῷ ποδί σου.

AD HOSEAM.

Cap. V. v. 10. Pro ὡς μεθατιθέντες ὅρια, Codex *Barberini* in marg. habet. Σ. ὡς παρορμίζοντες. pro quo legendum censeo, ὡς παρορίζοντες.

Cap. VI. v. 1. Ὅτι αὐτὸς ἥρπακε, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, πατάξει, καὶ μοτώσει ἡμᾶς.) Similis locus est. *Job.* V. v. 18. Αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν, ἔπαισε, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἰάσαντο. Ibi *Aquila* pro πάλιν ἀποκαθίστησι hab. μοτώσει. Apud Hesych. est μοτλώση (lege μοτώσει, ut recte Sopingius: nam respexit ad hæc *Hoseæ* verba Lexicographus) ἰάσεται δι' ὀθονίων.

- - v. 6. ἔλεος θέλω ἢ θυσίαν.) Reprehendit *Vossius* edit. *Rom.* quæ ita habet, & præfert *Alex.* codicis lectionem, καὶ οὐ θυσίαν. Sed sensus est idem. Ellipsis enim nota est ἢ pro μᾶλλον ἢ. Tertullian. de *Pœnitentia*: *Qui mavult misericordiam quam sacrificium.* Idem iterum de *Eleemos.* & Cyprian. l. III. *ad Quirinum*: *Misericordiam volo magis quam sacrificium.*

Cap. VII. v. 13. Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ.) Eleganter ἀποπηδᾶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ dicitur *à Deo deficere.* Usurpant hanc phrasin Græci de Philosophorum discipulis, qui a præceptoribus suis deflectunt. Sic de Alcibiade & Critia, Socratis discipulis, ἀποπηδήσαντε Σωκράτους, dixit Xenoph. *de dictis & factis Socratis* L. 1.

Cap. IX v. 8. παγὶς σκολιά.) *Barberini* codex hic in marg. habet: Ἀ. ἐσκωλομένη. pro quo lege ἐσκολιωμένη, i. e. *laqueus obliquus.*

AD AMOSUM.

Cap. 1. v. 11. ubi LXX. καὶ τὸ ὅρμημα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς νῖκος, *Symm.* καὶ τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἕως τέλους. Pro μνήμην lego μῆνιν, quod convenit

nit cum *Hebr.* & cum *Theodot.* qui ὀργὴν habet. Occurrit vox μῆνις etiam *Genes.* XLIX. 7. Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν ὅτι ἐσκληρύνθη. & apud Sirach. XXVII. 30. Μῆνις καὶ ὀργή.

Cap. VI. v. 5. Οἱ ἐπικρατοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων.) Recte monuit Cl. Grabius, in Præfatione, legendum hic esse ἐπικροτοῦντες, ut habet *Alex.* Addam tantum, sic habere etiam Justinum Mart. *dial. cum Tryph. Judæo*, & Tertullianum *de div. & divit. Complaudentes ad sonum organorum.*

Cap. VII. v. 14. κνίζων συκάμινα) h. e. *vellicans sycomoros.* Hesychius haud dubie hunc locum spectans, κνίζων inter alia exponit συκάμινα τέμνων. unde videmus, non debuisse illud συκάμινα mutari in κύμινα, ut de Φειδώλῳ diceretur, κύμινα τέμνων, quemadmodum conjiciebat Sopingius.

Cap. IX. v. 6. Ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν.) Mendosa hic videtur vox ἐπαγγελία, quoniam in Hebræo est vocabulum longe aliud quid significans, nimirum אגדה *fasciculus.* quare alii hic verterunt δέσμην, uti notat *Barberini* codex & Vulg. Versio hic habet *fasciculum.* ex quo fit ut credam, LXX. reddidisse non ἐπαγγελίαν, *promissum*, uti hodie legitur; sed στραγγαλιὰν, quæ vox idem denotat quod δέσμη. Hesych. Στραγγαλιαὶ, συστροφαὶ &c. Et eandem hanc vocem Hebræam verterunt Græci alio in loco στραγγαλιὰν, nim. *Esaj.* LVIII. v. 6. διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων. ubi Vulgatus iterum habet *fasciculos.* Scribamus jam majusculis literis, & facile videbimus errorem ab imperito librario esse ortum.

Vera } Lectio { ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΑΝ
Corrupta } Lectio { ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ.

AD NAHUMUM.

Cap. I. v. 4. Non adeo incommode, uti quidem statuit Capellus, verterunt Græci, πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν, *omnes fluvios vastans*, h. e. evacuans aqua. nam ἐξερημοῦν proprie est *evacuare.* atque ita IV. Reg. XIX. v. 24. Καὶ ἐξερήμωσα τῷ ἴχνει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμοὺς περιοχῆς. *Esaj.* L. v. 2. Ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν. *Jerem.* XXVIII. v. 36. Ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς, καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς. *Hoseæ* XIII. v. 15. Ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτῆς. ex quibus exemplis patet constans hujus verbi in hoc sensu usus apud τοὺς ό.

- - v. 5. Ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.) Putavit doctiss. Capellus, significationem verbi ἀνεστάλη non satis convenientem esse cum Hebræo. quare conjecit, reddidisse Græcos ἀνέστη, quod mutatum postea in ἀνεστάλη. At vero nihil mutandum: significat enim ἀνεστάλη ἡ γῆ non, *contraxit se terra*, quemadmodum vertit Capellus; sed *sublata, commota est terra.* id quod egregie exprimit Hebræum. Hesychius haud dubie ex h. l. Ἀνεστάλη, ἐσείσθη, μετεκλονήθη. *Symmachus* hic reddidit, ἐκινήθη. quod plane idem est cum τῷ ἀνεστάλη. Tria itaque hoc in versu occurrunt synonyma, σείεσθαι, σαλεύεσθαι, & ἀναστέλλεσθαι.

- - v. 11. *Ex te prodiit qui ma-*

chinatur malum adverſus Dominum. Gr. Ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρά. Merito dubitat Capellus, an bene dici poſſit Græce, λογισμὸς πονηρά. quare ſuſpicatur legendum eſſe λελογισμένος. ſed melius, meo quidem judicio, & minore cum mutatione legi poſſet λογιζόμενος, quod per compendium ſcriptum hoc modo λογιζμος, mutatum & depravatum eſt in λογισμός. *Vulgatus* habet, *cogitans malitiam.* quod etiam exprimit Græcum λογιζόμενος. Ita *Pſalm.* XXXIV. v. 4. Καταισχυνθείησαν οἱ λογιζόμενοί μοι κακά. *Jerem.* XXXI. v. 2. ἐλογίσαντο ἐπ' αὐτὴν κακά. *Ezech.* XI. v. 2. Οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια, καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηράν.

AD HABACUCUM.

Cap. II. v. 5. Ὁ δὲ κατοιόμενος, καὶ καταφρονητὴς, ἀνὴρ ἀλαζὼν, οὐθὲν μὴ περάνῃ.) Heſychius forſitan ex hoc loco, Κατοιόμενος, ὁ μετὰ πληροφορίας (Heinſ. leg. ὁ μὴ μετὰ πληροφορίας) πιστεύων, ἢ ὁ ἐν ὑπολήψει φερόμενος, καὶ ὁ ὑπερηφανευόμενος. Verum dubitaret aliquis, annon Græci primo verterint, κατοινώμενος, h. e. qui vino obruitur, quem vinum errare facit, qui ex vino protervus eſt. Hoc magis cum Hebræo conveniret. *Vulg.* ſic habet: *Sicut vinum potantem decipit.* & Chald. *quemadmodum homo erat in vino.* Nihil tamen muto.

Cap. III. v. 12. Hieronymum reprehendit Capellus in eo, quod Græca illa, ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη, reddiderit, *in furore detrahes gentes.* quaſi, inquit, κατάξεις ſit à κατάγω, *deduco*, cum ſit à κατάγνυμι, *frango.* Sed injuria ab eo carpitur doctiſſimus Pater: Græci enim Interpretes paſſim utuntur hac phraſi κατάγειν ἔθνη, non pro *frangere gentes*, ſed pro *ſedibus & poſſeſſionibus ejicere*, *ad humilem conditionem detrudere.* quod alioquin exprimi ſolet per καταβιβάζειν & καθαιρεῖν, ut Luc. *Evang.* I. & *Act.* VIII. ubi καθελὼν ἔθνη ἑπτά. Sed en tibi exempla alia verbi κατάγειν. *Pſalm.* LV. v. 7. ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις. ubi in Hebræo non eſt verbum quod *frangere* ſignificat; ſed *dejicere, deturbare, facere deſcendere.* iterum *Pſalm.* LVIII. v. 11. καὶ κατάγαγε αὐτούς. ubi idem verbum. *Eſaj.* XXVI. v. 5. κατάγειν ἕως ἐδάφους. *Thren.* II. v. 10. κατήγαγον εἰς γῆν ἀρχηγούς. Atque ita h. l. κατάξεις, non eſt *franges*, ſed *detrudes*, vel *detrahes*, ut Hieron. Adde, quod plerumque, quum hoc verbum denotat *franges*, dicatur inſerto ε, κατεάξεις, ut *Matth.* XII. v. 20. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει.

- - v. 14. Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν.) vertit hæc Hieron. *Diviſiſti in ſtupore capita potentum.* Neſcit Capellus, quid ſibi voluerint Græci, dum ita reddiderint, quoniam מַטֶּה non ſignificat ἔκστασιν. quare aliter eos legiſſe conjectat. Ego vero ſecus ſentio. ſc. non aliter legiſſe, ſed aliter vertiſſe Græcos, nimirum ἐκτάσει. vox enim Hebræa *extenſionem* ſignificat. intelligitur autem hic per ἔκτασιν, *baculus*, vel *virga extenſa*, ſive *manus extenſa*, quæ aliter χεὶρ ἐκτεταμένη dicitur. Sic *Jerem.* XXI. v. 5. Καὶ πολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένῃ. ubi participium eſt ejuſdem thematis Hebræi. Cæterum uti hic perpe-

ram ἐκϛάσει legitur pro ἐκτάσει, ita etiam *Ezech.* XVII. v. 3. in *Alex.* cod. ὁ μακρὸς τῇ ἐκϛάσει, ubi *Rom.* & alii recte habent ἐκτάσει.

Ejusd. Cap. verf. eod. διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν.) Quid cogitarint aut legerint hic Interpr. non videre videtur Capellus, fufpicatur eos retinuiffe vocem Hebr. *Galifutom*, quod poftea librariorum audacia mutatum in χαλινὺς αὐτῶν. Addit & aliam conjecturam, fc. צָלַח femel à LXX. reddi κατορθῶσαι, *dirigere.* quia autem equi frenis reguntur, fignificare vocem hanc *frenum.* Conjectura prior aliquam habet fpeciem. Pofterioris ratio nimis longe petita eft. Ut meam ego huc conferam fymbolam, Græcos Interpretes legiffe arbitror vocem Hebr. non per ע fed per ח hoc modo חֲלִיצוֹת quæ vox *veftes* & *exuvias* fignificat. hanc *Judic.* XIV. v. 19. verterunt ἱμάτια & ϛολάς. eandem vocem heic verterunt, ut ego quidem exiftimo, χλαίνας. quod ab librariis depravatum eft mutatumque in χαλινοὺς, facili lapfu; parum enim differunt hæc duo, fi fcribas majoribus literis:

ΧΛΑΙΝΑϹ

ΧΑΛΙΝΟΥϹ.

Quod vero attinet ad phrafin, διανοίγειν χλαίνας, fimilis eft quæ reperitur apud Achillem Tatium l. V. p. 321. ubi χιτῶνα ἀνοίγειν, de eo, qui fe detegit.

PRÆFATIO
IN
NOVAM HANC EDITIONEM.

Ex quo femel animum appuli ad procurandam novam divinorum Oraculorum ex præftantiffima pariter & antiquiffima τῶν Ο΄. interpretatione græca Editionem; quæ variis dotibus fefe præ cæteris, quas quidem hæc noftra ætas in publicam lucem protrufit, inprimis commendaret; quæ ob dignitatem fuam ac elegantiam in publicis quoque Bibliothecis locum fibi jure quodam fuo poftulare; quæ ob Lectionis quam fideliffime exprimeret, auctoritatem & adhibitam in recenfendo diligentiam Eruditorum ftudia excitare ac fidem fibi conciliare; quæ denique ob æquitatem pretii ab omnibus Literaturæ Sacræ ftudiofis commode comparari poffet: Ex hoc, inquam, tempore, quo hæc cura me tenuit fub pectore fixum & gravis adverfaria omnium expectatio mihi fuit conftituta, nihil habui antiquius, quam ne magnis aufis male exciderem ftudiofe cavere,

vere, & omnem curam, operam ac diligentiam in id conferre, ut excitatam de isthoc meo bene merendi conatu bonorum opinionem tueri, & communi, quantum pote, expectationi satisfacere possem: quo in genere quid quantumve hactenus a me fuerit præstitum, & qua fide susceptas partes expleverim, meum non est ambitiose statuere: Id certe confido, neminem fore quemquam, qui quidem unquam in tam longo opere desudavit, atque adeo perspectum habet, qui labores sint profligandi, quæ difficultates explicandæ, quot molestiæ devorandæ, quin facilem nobis veniam concesserit, ubi paucos in opere tam longo nævos, qui aciem intentionis & industriæ subterfugerant, deprehenderit: *nemo enim est tam lynceus, qui non aliquando offendat, qui nusquam incurrat*: id quod ante me cæteri omnes, quotquot in hoc opere versati sunt suo exemplo confirmarunt, ut in *Præfationibus* ad superiores Tomos in medium prolato magno exemplorum numero aperte palam feci: à quibus maculis ne quidem immunis censenda est rarissima illa *Romana Editio*, cujus editoribus nescio quod infallibilitatis privilegium arroganter adsignat vulgi credulitas.

Quod si vero æquis rerum æstimatoribus meam qualemcunque opellam ac diligentiam in promovendis publicis commodis exhaustam, ut confido, probavero; nullam inde mihi præter officii & præclaræ voluntatis conscientiam (quâ si perfruar, egregie compensatos omnes meos labores existimabo) laudem vanus arrogo: Deo primas & præcipuas, quæ inde proficiscuntur laudes deberi, qui mihi hanc mentem inspiravit, & corporis animique vires clementissime suppeditavit ac confirmavit, gratus agnosco & devota mente profiteor; siquidem in illum præcipue intuens hoc quicquid erat oneris æquo animo subii, non dubitans Deum piis conaribus adfuturum; neque vero me ea spes plurimis per integrum hujus operis cursum iisque clarissimis documentis confirmata fefellit. Proximæ post Deum grates debentur summo Literarum Mecœnati, & inprimis Græcæ Literaturæ, quatenus divinæ humanæque Sapientiæ omnis fons est, vindici, Viro summis in Rem publicam & literariam meritis Amplissimo, Domino JOANNI CASPARO ESCHERO, Reip. nostræ *Proconsuli* dignissimo, qui pro prolixa sua in promovendas optimas Literas voluntate, & singulari, qua me inde a prima ætate complectitur, gratiâ, institutum hocce meum judicio suo comprobavit, consiliis fovit, sponte currenti calcar addidit, & animum laboris assiduitate subinde fractum, summa qua pollet auctoritate erexit.

Quanquam vero Opere, quod IV. Voluminibus concluditur, jam confecto, summam votorum ac quam mihi ipse proposui metam attigerim, atque etiam illis qui nomina sua dederunt, sive ad operis molem & foliorum numerum, sive ad ejus dignitatem respicias, plenissime fuerit satisfactum, adeoque data

data fides & quæ inde profecta est obligatio in solidum nunc sit soluta: Nondum tamen ita plene vel publicæ expectationi, vel Literarum commodis consuluisse ac satisfecisse mihi videor, ut omnem prorsus curam & consilium illustrandæ & locupletandæ hujus Editionis temere abjiciendum censuerim: quin potius id ago, ut Deo cœptis annuente, ea quæ (iniquis hujus Editionis spatiis seu inclusus seu exclusus), intertexere non licuit, nova & insigni accessione aucta singulari Volumine complectar: Cujus consilii rationes peculiari Programmate expositas cum publico communicare & ita Eruditorum de hoc meo instituto sententias, judicia ac consilia explorare, eorumque operas mihi conciliare animus est: Istud autem quod molior Opus duabus partibus absolvetur, quarum prior varias sistet Dissertationes, quibus vexatissimæ in hoc argumento quæstiones de vera hujus Versionis ætate, Aristæanæ narrationis fide, de ipsius Interpretationis auctoritate & iniquis quæ jam ante Origenis ævum ac deinceps passa est fatis, de ejusdem in Novi Fœderis tabulis crebris allegationibus & usu, de Alexandrinæ Lectionis præ Vaticana præstantia, & quæ aliæ sunt ejus generis bene multæ, non sine adhibita Crisi expenduntur: Altera autem parte exhibebo in singulos prope Codicis S. Libros collationum cum antiquissimis & optimæ notæ MSS. Libris, hactenus maximam partem aut prorsus non aut oscitanter recensitis, integram Syllogen; cujus ope innumera ferme *Alexandrini* & *Vaticani* Codicis loca vel confirmari, vel emendari, & frequentiores in utroque Exemplari defectus suppleri possunt: quâ in parte gravis illa jactura præmaturo Clarissimi GRABII obitu huic Editioni illata, aliquo modo compensabitur: Desiderantur enim hactenus luculentissimæ illæ Notæ & Animadversiones Criticæ, quas Vir Eruditissimus operi, si per fata ad umbilicum perducere licuisset, succenturiare, quibus singularum Emendationum & Supplementorum fontes atque auctores aperire & ita universam hanc Editionem fœcunda luce collustrare in animo habuit, quâ de re videsîs *Prolegg.* ad *Tom.* I. Cap. 3. §. 8. & 9. In isthac autem Collationum Sylloge primum merito locum occupabit Liber Geneseos MSC. Bibliothecæ *Cottonianæ* omnium totius Orbis vetustissimus, quem pie defunctus Grabius ob antiquitatem & dignitatem, quâ cæteris præstaret, separatim luci donare voluit, siquidem huic Editioni superfuisset, ut idem testatur *Prolegg.* ad *Tom.* I. Cap. 3. §. 6. Cujus Codicis collationem à se de novo ac diligentissime institutam liberaliter nobis obtulit Vir in hoc Literarum genere apprime doctus Clariss. *Martinus Crusius* nuper Illustrissimo Regis Daniæ ad comitia Suessionensia Oratori a Sacris, cujus præclara in hanc nostram Editionem merita publico præconio honestare debeo: Plura h. l. de Codicibus *Sarraviano*, & ejusdem in *Colbertina* Bibliotheca asservatis *fragmentis*, de tribus MSC. *Augustanis*, *Basileensibus*, *Tigurino* &c. dicere supersedeo.

deo. Id unum tamen utpote tam præclaram nactus occasionem a me impetrare non possum, quominus Virum Summe Venerandum & tam doctrina, quam pietate Celeberrimum Dn. JABLONSQUIUM publico nomine compellem atque obtester, ut pretiosissimi sui (olim Masiani) Codicis Syriaci obeliscis & asteriscis Origenianis instructi, & in quo solo libro historicorum post Octateuchum reliquorum Editio Origeniana conservata extat, editionem jam per XXV. annos desideratam & omnium votis expetitam maturare, & vel ipse publicæ luci donare, vel nobis ejus usum quovis pretio concedere velit: quo facto de insigni hujus Interpretationis parte præclare mereri & Eruditorum desideriis satisfacere posset.

Quam autem hactenus in adornanda nova hac Editione fuerim secutus methodum, si quis ejus rei plenius cognoscendæ fuerit studiosior, consulat Præfationem nostram Tomo I. & IV. præmissam, in qua omnes illius rationes pluribus exposui; quandoquidem in recensendis quoque hujus Operis Tomo altero & tertio eidem constanter inhærere visum est: Etenim & hi Tomi exhibent duorum præstantissimorum & perfectissimorum totius Orbis Codicum textum quam diligentissime inter se comparatum; mutuam enim sibi lucem accendere, & subinde alterum alterius opem poscere, apud omnes ita in confesso est, ut nec ipse *Jo. Morinus*, acerrimus alioquin Editionis Romanæ patronus inficias ire fuerit ausus: sic enim in Epistola ad Patr. Junium exarata, quæ inter *Dissertationes Epistolicas de Eccles. Orient. Antiqq.* est LIV. sub finem testatur: ***Si Codex aliquis daretur exacte ut tuus & magna cum cura descriptus, quique Origenis ætate non esset inferior, cæteris paribus, illi potius in rebus dubiis crederem, quam editioni Romanæ: nec nego***, ***MULTIS IN LOCIS ILLAM EDITIONEM EX TUO*** (h. e. Alexandrino) ***UTILITER CORRIGI POSSE.*** In excerpendis autem diversis ab Alexandrinâ Romanæ Editionis Lectionibus, quas ad imas paginarum oras subjicere visum est, ita sum versatus, ut nullas inter utrumque Codicem discrepantias, utut levissimas prætermiserim, quanquam subinde non in Var. LL. censum; sed potius inter orthographiæ anomalias referendæ, aut ad dialecti Alexandrinæ proprietates pertinere viderentur, omissis tantum manifestis typothetarum lapsibus, cujus generis in *Edit. Rom.* sunt v. g. Joel. II. v. 4. ὃς ὅρασις. Esaj. I. v. 8. πολιορκυμένη. & XI. v. 6. συναπαύσεται, item βοσκηθήσονται. Jerem. XXVI. v. 16. πρὸν, loco πρός. XXVII. v. 21. ἐντέλλωμαι. XLV. v. 27. ἠρωθησαν. LI. v. 8. τῆς ἔθνεσι &c. &c. Malui enim hac in parte, Clariss. *Grabii* exemplo, nimiâ & tantum non superstitiosâ diligentiâ, quam aliorum more aut incuriâ aut licentiâ peccare; siquidem ita semper statui, æquum non esse ut veterum librorum Editores sibi universum harum rerum arbitrium confidenter arrogent, nihilque Lectorum judicio relinquant, quibus sæpe levissima

viſſima quæque diſcrepantia, aut corrupta etiam Lectio, quam alii auctoritate ſua abuſi temere proſcriberent, anſam præbuit inveſtigandæ veræ Lectionis: Et profecto, ſi qui primi veteres membranas tractarunt ac recenſuerunt, majorem hoc in genere adhibuiſſent diligentiam, ea Artis Criticæ doctrina, quæ MSS. Codicum conditionem & uſum ſpectat, certioribus principiis fundata & in clariore luce poſita eſſet: Et quamvis non ignorarem, utiliſſime & magna cum laude operam locari poſſe in inveſtiganda diſcrepantiarum omnium tam Interpretationis Græcæ ab ipſo Textu Ebræo, quam Codicum inter ſe, origine, cauſis & momento; ita ut innatæ, ab illatis probe ſeparari, & ſingulæ pro ſua dignitate in certas Claſſes diſtribui poſſent: quam in rem conſuli meretur egregia Commentatio Academica Clariſſ. Viri J. G. GERET *de cauſſis diſcrepantiarum Verſionis LXX. viralis, à textu originali*, & quæ ipſi de diſcrepantiis Codd. MSS. græcorum in Præfatione ad Tom. IV. notavimus: Verum hanc operam in aliud tempus rejicere viſum eſt, ut intra ſuos cancellos decurreret hæc noſtra Editio.

Rationem Codicis Alexandrini quoad hos Tomos intermedios, qui reliquos poſt octateuchum hiſtoricos & propheticos Libros omnes complectuntur, abunde cognoſces ex uberrimis & eruditiſſimis, quæ utrique Tomo præmiſſa ſunt, Prolegomenis ex ipſis ſchedis Grabianis abs Clariſſimo LEE, M. D. & altero ejus in hoc opere ſucceſſore ſumma arte atque induſtria concinnatis. Neque hujus loci eſſe arbitror pluribus tueri & vindicare præſtantiſſimi Codicis Alexandrini, ex quo Editio noſtra manavit, antiquitatem, & ipſius primi ejus ac diligentiſſimi Editoris Clariſſimi GRABII famam, quam omnibus modis labefactare & acerbis maledictis proſcindere impotens animi homo *Caſim. Oudinus* auſus eſt: in publicam lucem prodiit ejus vitilitigatio æternis tenebris digna ex officina *Sam. Luchtmanns*, a. 1717. Cui maximam partem modeſte ſatisfecit doctiſſimus *Leus* in *Prolegg.* ad Tom. II. cap. 1. Prop. 15. 17. 19.

Et merito exoſa eſt omnibus bonis leviſſimi ac mordaciſſimi illius hominis intemperantia; quam in rem graviſſimum Summi Viri JO. ALB. FABRITII teſtimonium extat in *Præfatione* ad Tom. II. *Operum S. Hippolyti;* quod transſcribere non pigebit: „ Dum autem, inquit, GRABII facio mentionem, non poſſum non deteſtari omnibus modis, & ſcio deteſtaturos mecum omnes qui Grabium noverunt, calumnias, quibus paullo ante mortem, peregrinantibus quibusdam habens temere fidem, famam GRABII jam extincti proſcindere non dubitavit *Caſimirus Oudinus*, in ſcripto quo ipſe teſtatur ſe jam natum eſſe duodeoctoginta annos. Nimirum illo die uno plus vixit ei quam vivendum fuit, quo non dubitavit de defuncto fratre, a quo in vita læſus nunquam

 fuerat,

„ fuerat, tam atroces & quod omnes qui GRABIUM noverunt confessuros mecum spero, omni destitutas verisimilitudine calumnias publicare, & ad posteros quantum in ipso fuit transmittere. „ Hactenus Vir Celeberrimus. Non tamen alienum ab hoc loco existimo paucis sub examen vocare quasdam Clariss. Viri LAMB. BOSII observationes de Codice Alexandrino, modeste propositas in *Prolegomenis* Editioni suæ præmissis Cap. 2. quibus ad imminuendam Codicis Alexandrini auctoritatem pulcre abuti posse sibi videbatur egregius Cavillator *Oudinus.* Prima hæc est: *Observavi in hoc Codice nonnulla esse, quæ Jonicam redolent dialectum, ut* τέσσερα, τεσσεράκοντα. *ubique* pro τέσσαρα, τεσσαράκοντα. μαχαίρης, *pro* μαχαίρας *Jerem.* XXXII. v. 16. λήμψομαι, λημφθεὶς, ἐλήμφθησαν passim, *pro* λήψομαι, ληφθεὶς, ἐλήφθησαν. *cujusmodi apud Herodotum invenias.* Hæc autem observatio tantum abest, ut Alexandrini Codicis auctoritatem imminuat, ut eam potius novo robore firmet: neque, ut Clariss. *Leus* pridem notavit, firmius argumentum pro asserenda hujus Codicis antiquitate remotissima Clariss. *Bos* excogitare aut comminisci potuisset, si vel eam stabilire ac tueri in se suscepisset: Si enim Jonicæ Dialecti vestigia in hoc Codice admittat; hoc ipso ad prisca illa secula nos remittit, quibus ejus dialecti usus adhuc aliquis obtinuit, vel quibus certe nondum penitus interciderat. Sed ne quod desperatæ caussæ manifestum indicium est, videar contradicentis hallucinationes in commoda nostra convertere, ostendam hanc observationem nullo nixam fundamento: etenim in *MSC. Alexandrino* non tantum Jonicæ dialecti vestigia occurrunt, sed plurimi diversi a nostro scribendi modi, qui ad reliquas etiam dialectos referri commode possent: e. g. πύλει, pro πύλη, τα τείχει, pro τείχη, quæ mutatio Atticis & Bœotis etiam familiaris. δύο pro δυο, 2. *Reg.* II. v. 12. contra φυλων, pro φίλων, 1. *Maccab.* VII. v. 8. Æolum more, qui etiam ω in ο convertere erant soliti, cujus exempla passim in MSC. *Alexandrino* invenias, ποιήσομεν, pro ποιήσωμεν & e converso. quæ frequentior mutatio, quam τοῦ η & ι, in ει, quæ Bœotis propria? quid magis obvium, quam consonantium frequens duplicatio & alterius ex geminatis elisio, Æolum more? & quid opus est plura hujus generis exempla cumulare? Ego, ut verum fatear, in Codice *Alex.* non certam aliquam dialectum, nisi forte Alexandrinam agnosco; quam Libris S. propriam esse testatur Lexicon Græcum Lutetiæ editum à *Mich. Vascosano* a. 1532. cum hoc titulo: Τῶν ὀνομάτων Ἀττικῶν συλλογὴ, ἐκλεγεῖσα ἀπὸ τῆς τεχνολογίας τῶν εἰκόνων τοῦ Φιλοστράτου· ἣν ἐξέδοτο ὁ σοφώτατος Κύριος Μανουὴλ ὁ Μοσχόπουλος, καὶ ἀπὸ τῶν βιβλίων τῶν ποιητῶν· συνετέθη δὲ ἐνταῦθα κατὰ στοιχεῖον. In isto Lexico hæc reperiuntur verba: Τὸ καθεὶς οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται, τὸ δὲ καθεῖς οὐδέποτε. ἀλλ' ἡ τῶν Ἀλεξανδρέων διάλεκτος, καθ' ἣν ἡ θεία γραφὴ γέγραπται. Atque adeo Alexandrinæ Dialecti proprietatem non tantum in peculiari vocum signifi-

gnificatione & uſu, ſingulari conſtructionis ratione ad genium Linguarum orientalium apte detorta, ſed inprimis etiam in propria & a profano uſu remota ſcribendi ratione quærendam, ſtatuo: De qua idem Clariſſ. *Bos: Animadverti in eodem peculiarem quoque ſcribendi modum, ut ε pro ο, ει pro ι, ι pro η, & ι pro ει, η pro ε, η pro ει, αι pro ε, ε pro αι, οι pro υ, αυ pro ευ, ω pro αυ, ν ſimplex pro duplici νν, ω pro αιν, μ in fine vocis pro ν*, cum initialis literа ſequentis vocis ſit ν. *Ex. Gr.* ὀλεθρεύειν *pro* ὀλοθρεύειν *paſſim, ſic* ἐξολεθρεύσαι σε *pro* ἐξολοθρεύσῃ σε Deut. XXVIII. v. 45. ἐκκλίνητε *pro* ἐκκλίνετε, cap. XX. v. 3. ῥιτίνην *pro* ῥητίνην Jerem. XXVIII. v. 8. γίτονος *pro* γείτονας cap. XXIX. v. 10. πλατίας *pro* πλατείας Ezech. XXVI. v. 11. διαφθίρω *pro* διαφθείρω Jerem. XXVII. v. 25. μιανῆται *pro* μιανεῖτε Deut. XXI. v. 23. γενέσθε *pro* γενέσθαι cap. XIV. v. 2. ἑταίροις *pro* ἑτέροις cap. XIII. v. 6. καικοιμημένον *pro* κεκοιμημένον, καικράξεται *pro* κεκράξεται, ἐπεναισάτωσαν *pro* ἐπαινεσάτωσαν, ἔλαιος *pro* ἔλεος, λοιμένετε *pro* λυμαίνεται, ἐκχαίειν *pro* ἐκχέειν, ἐρευνήσατε *pro* ἐρευνήσατε, ποιμαίνα *pro* ποιμένα, παιδίῳ *pro* πεδίῳ, διγνύω *pro* δεικνύω, κοίνησις *pro* κύνησις, καταβέννοντες *pro* καταβαίνοντες, ἀναβέννει *pro* ἀναβαίνει, διαβέννις *pro* διαβαίνεις, γένημα *pro* γέννημα paſſim, ut & ἐμμέσῳ pro ἐν μέσῳ, Ὠρεγνίτιδι pro Αὐεγνίτιδι &c. De iſthoc autem peculiari ſcribendi modo hoc eſt Clariſſimi Viri judicium: *Ortam eſſe maxime hanc Scripturæ diverſitatem conjicio ex pronuntiatione dictantis & imperitia ſcribentis. Non enim ſcriba ille Alexandrinus, ſive vir fuerit, ſive fœmina, ipſe ſuis oculis exemplar e quo deſcripſerat inſpexiſſe mihi quidem videtur, ſed ex ore dictantis alicujus excepiſſe. magna enim olim pronuntiationis erat affinitas inter* ε & ι, η & ε, η & ει, ε & αι, οι & υ, αυ & ω *quemadmodum a viris doctis jam pridem oſtenſum fuit. Nec ſatis in ſcribendis Græcis exercitatus fuiſſe videtur ille ſcriba, utpote qui ſcripſerit voces eodem modo quo pronuntiabantur. quod facere non conſueverunt ſcribæ periti. nunquam enim aliquis paullo peritior* διγνύω *ſcripſit pro* δεικνύω, *licet ita pronuntiaverit: nunquam* διαβέννις *pro* διαβαίνεις, *neque* κοίνησις *pro* κύνησις, *neque* σοὶ *pro* σύ, *& quæ ſunt ſimilia.* Hoc Clariſſ. Viri judicium ex recentioribus ſecuti ſunt plurimi, & noviſſime etiam *Prolegomenorum ad N. T. Editionem e MSS. Codicibus procurandam*, Auctor, qui cap. 2. inter Codices primæ Claſſis Alexandrinum primo loco numerat, & de eo ita cenſet, p. 11. *Imperitior fuit Librarius, vel ut cum aliis ſuſpicor libraria fœmina; paſſim enim confundit* αι & ε, ει & ι, οι & υ, ω & ο. *quod a doctis & orthographiæ gnaris toties fieri non potuit.* Sed falli utrumque conſtat, alterum quod membranarum veterum rationem minus haberet perſpectam, alterum quod ad eam minus adverterit animum & præpoſtera aliorum judicia ſequi, quam ſcrutari verum maluerit: manifeſtum enim eſt hanc ſcribendi proprietatem neque imperitiæ neque incuriæ librariorum tribuendam eſſe, conſtans enim & perpetua hæc eſt Codicis Alexandrini ſcriptura; quæ præterea in antiquiſſimis quibusque Sacrorum Librorum MSS. Codicibus obtinet: provoco ad Libri Geneſeως membranas *Cottonianas* vetuſtiſſi-

ſtiſſimas, ex quibus pauca hujus ſcribendi proprietatis exempla excerpam: Paſſim illæ ν παρελκλικὸν quamvis proxime ſequente conſona adjiciunt: conſtanter quoque legunt ἴδεν pro εἶδεν. *Geneſ.* III. v. 5. εἶδε pro ᾔδει. *Cap.* VIII. v. 19. κεινέμενον pro κινούμενον. X. v. 4. Κίτιοι pro Κήτιοι. XIV. v. 23. σφερωτῆρες pro σφαιρωτῆρες. XIV. v. 24. λήμψονται, XVIII. v. 4. λημφθήτω, & verſ. ſeq. λήμψομαι. ib. εἵνεκεν pro ἕνεκεν. ib. v. 11. γυναικία pro γυναικεῖα XIX. v. 15. ἐγίνετο pro ἐγένετο. XXI. v. 7. γήρει pro γήρᾳ. XXII. v. 5. ἀναςρέψωμεν pro ἀναςρέψομεν. XXIV. v. 47. ψέλια pro ψέλλια. ib. μοι pro με. & verſ. ſeq. σοι pro σε. XLVIII. v. 8. ἠσὶν pro εἰσὶν. ib. v. 22. μαχαίρῃ pro μαχαίρᾳ &c. Addam nonnullas obſervationes ex venerandæ itidem antiquitatis MSC. Libro Pſalmorum *Tigurino*, qui cum Alexandrino MSC. optime conſpirat: Pſalm. XXVI. v. 6. αἰνίσεως pro αἰνέσεως. v. 8. σύ pro σοί. XXX. v. 20. ἔλειπον, pro ἔλιπον. ib. v. 21. δανίζεται pro δανείζεται. v. 33. ἐνκαταλείπῃ pro ἐγκαταλιποι. XXXVIII. παλεςας pro παλαιςάς. XL. v. 4. βοηθήσῃ pro βοηθήσει. ibi v. 10. αἰσθίων pro ἐσθίων. XLIII. v. 4. ηὐδόκησας pro εὐδόκησας. XLIV. v. 2. γραμματαιως pro γραμματέως. XLV. v. 6. ἐμμέσῳ pro ἐν μέσῳ. ib. v. 8. & 12. ἀντιλήμπτωρ. XLIX. v. 9. χειμάῤῥους pro χιμάρους, ἔροντες pro αἴροντες. πείεται pro πίεται, ἐρύνησαν pro ἐῤῥύνησαν, κλίσεως pro κλήσεως, οἰκτίρησεν pro ὠκτείρησεν, ἀπέκτεννον pro ἀπέκτενον, πεπεδημένους pro πεπαιδευμένους, & infinita alia: Quid quod etiam *Codex Romanus* hanc obſoletam ſcribendi rationem confirmat, cujus veſtigia paſſim in prima ejus Editione relicta cernimus, uti in *præfatt. ad Tom. I. & IV.* pluribus docui: Ut adeo omnibus Codicibus, ne Romano quidem excepto, hæc Librariorum incuria & imperitia jure objici poſſet, ſi vera eſſet quam illi commenti ſunt hujus Scripturæ ratio, quod quam abſurdum ſit affirmare, nemo non intelligit: Itaque ſatis conſtare arbitror hanc ſcribendi proprietatem omnibus Codicibus communem quærendam eſſe in peculiari Linguæ Alexandrinæ dialecto, & Cod. *Alex.* merito ſuo inter vetuſtiſſimos quoſque numerandum, quod ejus temporis priſcam ſcribendi rationem conſtanter obſervet. Sed manum de tabula: Faxit DEUS O. M. ut hoc quicquid eſt operis cedat ad gloriæ divinæ illuſtrationem & in Eccleſiæ commodum: cui omnes meos conatus commendatos & dicatos eſſe velim.

J. B.

ΩΣΗΕ.

Ω Σ Η Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΛΟΓΟΣ Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὡσηὲ τὸν τοῦ Βεηρεὶ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἄχαζ, καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ τοῦ υἱοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραήλ.

2. Ἀρχὴ λόγου Κυρίου πρὸς Ὡσηέ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ὡσηέ· βάδιζε, λάβε σεαυτῷ γυναῖκα πορνείας, καὶ τέκνα πορνείας, διότι ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὄπισθεν τοῦ Κυρίου.

3. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Γόμερ θυγατέρα Δεβηλαείμ· καὶ συνέλαβε, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν.

4. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν· κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζραέλ· διότι ἔτι μικρὸν, καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ Ἰεζραὲλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ καταπαύσω βασιλείαν οἴκου Ἰσραήλ·

5. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, συντρίψω τὸ τόξον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἰεζραέλ.

6. Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκε θυγατέρα. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς, οὐκ ἠλεημένη· διότι οὐ μὴ προσθήσω ἔτι ἐλεῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτοῖς.

7. Τοὺς δὲ υἱοὺς Ἰούδα ἐλεήσω, καὶ σώσω αὐτοὺς ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν· καὶ οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ, οὔτε ἐν ῥομφαίᾳ, οὔτε ἐν πολέμῳ, οὔτε ἐν ἅρμασιν, οὔτε ἐν ἵπποις, οὔτε ἐν ἱππεῦσι.

8. Καὶ ἀπεγαλάκτισε τὴν οὐκ ἠλεημένην· καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν.

9. Καὶ εἶπε, κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὐ λαός μου· διότι ὑμεῖς οὐ λαός μου, καὶ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὑμῶν.

10. Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἐκμετρηθήσεται, οὐδὲ ἐξαριθμηθήσεται· καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐῤῥέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, (ἐκεῖ) κληθήσονται ⨯ αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος·

11. Καὶ συναχθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιτοαυτὸ, καὶ θήσονται αὐτοῖς ἀρχὴν μίαν, καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ Ἰεζραέλ.

ΩΣΗΕ. CAP. I. v. 1. τοῦ υἱοῦ Ἰωὰς) absque articulo. v. 2. πρὸς Ὡσηέ·) ἐν ὡσηέ. ibid. Ὡσηέ· λάβε) ὡσηέ. βάδιζε, λάβε. v. 3. Δεβηλαείμ·) δεβηλαΐμ. v. 5. ἐν τῇ κοιλάδι) ἐν κοιλάδι. v. 6. οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ) οἶκον ἰσραήλ. v. 7. οὔτε ἐν) οὐδὲ ἐν quater h. v. ibid. οὔτε ἐν ἅρμασιν) non habet. v. 10. ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ) κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ. v. 11. οἱ υἱοὶ Ἰούδα) υἱοὶ ἰούδα. ibid. αὐτοῖς) ἑαυτοῖς.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΕΙπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, λαός μου, καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, ἐλεημένη·

2. κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν, κρίθητε, ὅτι αὐτὴ ἐ γυνή μου, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνὴρ αὐτῆς. Καὶ ἐξαρῶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐκ προσώπȣ μου, καὶ τὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου μαςῶν αὐτῆς,

3. ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν, καὶ ἀποκαταςήσω αὐτὴν, καθὰς ἡμέ-
Θήσομαι ρα γενέσεως αὐτῆς· καὶ θήσω αὐτὴν ὡς ἔρημον, καὶ τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀποκτενῶ αὐτὴν ἐν δίψει.

4. Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ȣ̓ μὴ ἐλεήσω, ὅτι τέκνα πορνείας ἐςίν.

5 Ὅτι ἐξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατῄσχυνεν ἡ τεκȣ̃σα αὐτά· εἶπε γὰρ,
ἀκολȣ- πορεύσομαι ὀπίσω τῶν ἐραςῶν μȣ, τῶν
θήσω διδόντων μοι τȣ̀ς ἄρτȣς μȣ, καὶ τὸ ὕδωρ μȣ, καὶ τὰ ἱμάτιά μȣ, καὶ τὰ ὀθόνιά μȣ, καὶ τὸ ἔλαιόν μȣ, καὶ πάντα ὅσα μοι καθήκει.

6. Διὰ τȣ̃το ἰδȣ̀ ἐγὼ φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκόλοψι, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰς ὁδȣ̀ς αὐτῆς, καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς ȣ̓ μὴ εὕρῃ·

7. καὶ καταδιώξεται τȣ̀ς ἐραςὰς αὐτῆς, καὶ ȣ̓ μὴ καταλάβῃ αὐτȣ̀ς, καὶ ζητήσει αὐτȣ̀ς, καὶ ȣ̓ μὴ εὕρῃ αὐτȣ́ς. Καὶ ἐρεῖ· πορεύσομαι, καὶ ἐπιςρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μȣ τὸν πρότερον, ὅτι καλῶς μοι ἦν τότε, ἢ νῦν·

8. καὶ αὕτη ȣ̓κ ἔγνω, ὅτι ἐγὼ δέδωκα αὐτῇ τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργύριον ἐπλήθυνα αὐτῇ· αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησε τῇ Βάαλ.

9. Διὰ τοῦτο ἐπιςρέψω, καὶ κομιȣ̃μαι τὸν σῖτόν μȣ καθ' ὥραν αὐτȣ̃, καὶ τὸν οἶνόν μου ἐν καιρῷ αὐτȣ̃· καὶ ἀφελȣ̃μαι τὰ ἱμάτιά μȣ καὶ τὰ ὀθόνιά μȣ, τȣ̃ μὴ καλύπτειν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς·

10. καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς ἐναντίον τῶν ἐραςῶν αὐτῆς, καὶ ȣ̓δεὶς ȣ̓ μὴ ἐξέληται αὐτὴν ἐκ χειρός μȣ.

11. Καὶ ἀποςρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, τὰς ἑορτὰς αὐτῆς, καὶ τὰς νȣμηνίας αὐτῆς, καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς.

12. Καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον αὐτῆς, καὶ τὰς συκὰς αὐτῆς, ὅσα εἶπε· μισθώματά μου ταῦτά ἐςιν, ἃ ἔδωκάν μοι οἱ ἐραςαί μου· καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ καταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία τȣ̃ ἀγροῦ, ÷ καὶ τὰ πετεινὰ τȣ̃ ȣ̓ρανοῦ, καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς.

13. Καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὴν τὰς ἡμέρας τῶν Βααλεὶμ, ἐν αἷς ἐπέθυεν αὐτοῖς, καὶ περιετίθετο τὰ ἐνώτια αὐτῆς καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο ὀπίσω τῶν ἐραςῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει κύριος.

14. Διὰ τȣ̃το ἰδȣ̀ ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν,

καὶ

CAP. II. v. 3. θήσομαι) θήσω. ibid. ὡς ἔρημον) ἔρημον. v. 5. εἶπε γὰρ) ὅτι εἶπε. ibid. ἀκολουθήσω) πορεύσομαι. ib. καὶ τὸ ἔλαιον) καὶ abest. v. 6. ὁδȣ̀ς αὐτῆς, καὶ) ὁδοὺς, καί. v. 8. δέδωκα) ἔδωκα. v. 10. ἐναντίον) ἐνώπιον. ibid. ȣ̓δεὶς) οὐθείς. v. 11. τὰς ἑορτὰς) absque articulo.

καὶ τάξω αὐτὴν ὡς ἔρημον, καὶ λαλήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς.

15. Καὶ δώσω αὐτῇ τὰ κτήματα αὐτῆς ἐκεῖθεν, καὶ τὴν κοιλάδα Ἀχὼρ, διανοῖξαι σύνεσιν αὐτῆς· καὶ ταπεινωθήσεται ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

16. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καλέσει με Ὁ ἀνήρ μου, λέγει Κύριος, καὶ οὐ καλέσει με οὐκέτι Βααλείμ·

17. καὶ ἐξαρῶ τὰ ὀνόματα τῶν Βααλεὶμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν ἔτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

18. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διαθήκην μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἑρπετῶν τῆς γῆς, καὶ τόξον, καὶ ῥομφαίαν, καὶ πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κα-
σε ταικιῶ αὐτὰς ἐπ' ἐλπίδι.

19. Καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι, καὶ ἐν ἐλέει καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς·

20. καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ ἐπιγνώσῃ τὸν Κύριον.

21. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἐπακούσομαι τῷ οὐρανῷ, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐπακούσεται τῇ γῇ·

22. καὶ ἡ γῆ ἐπακούσεται τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον· καὶ αὐτὰ ἐπακούσεται τῷ Ἰεζραέλ.

23. Καὶ σπερῶ αὐτὴν ἐμαυτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐλεήσω τὴν οὐκ ἠλεημένην· καὶ ἐρῶ τῷ οὐ λαῷ μου, λαός μου εἶ σύ, καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ Θεός μου εἶ σύ.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

ΚΑΙ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἔτι πορεύθητι, καὶ ἀγάπησον γυναῖκα ἀγαπῶσαν πονηρὰ καὶ μοιχαλίν· καθὼς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἀποβλέπουσιν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους, καὶ φιλοῦσι πέμματα μετὰ σταφίδων.

2. Καὶ ἐμισθωσάμην ※ αὐτὴν ἐμαυτῷ πεντεκαίδεκα ἀργυρίου, καὶ Γομὸρ κριθῶν, καὶ νέβελ οἴνου.

3. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτήν· ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ' ἐμοὶ, καὶ οὐ μὴ πορνεύσῃς, οὐδὲ μὴ γένῃ ἀνδρὶ ÷ ἑτέρῳ", κἀγὼ ἐπὶ σοί.

4. Διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ὄντος βασιλέως, οὐδὲ ὄντος ἄρχοντος, οὐδὲ οὔσης θυσίας, οὐκ
οὐδὲ ὄντος θυσιαστηρίου, οὔτε ἱερατείας, οὔτε δήλων·

5. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιζητήσουσι τὸν Θεὸν Κύριον αὐτῶν, καὶ Δαυὶδ τὸν βασιλέα

v. 16. in Rom. καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, καλέσει με ὁ ἀνήρ μου, καὶ οὐ καλέσει με ἔτι Βααλείμ. v. 17. ἔτι τὰ) οὐκ ἔτι τά. v. 18. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διαθήκην) διαθήκην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ibid. καὶ μετὰ τῶν ἑρπετῶν) μετὰ deest. v. 21. καὶ ὁ οὐρανὸς) καὶ αὐτός. v. 23. καὶ ἐλεήσω τὴν οὐκ ἠλεημένην) καὶ ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένην. CAP. III. v. 1. ἀποβλέπουσιν) ἐπιβλέπουσιν. ibid. μετὰ σταφίδων.) μετὰ σταφίδος. v. 2. νέβελ) νέβελ. v. 3. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. v. 4. οὐκ οὔσης) οὐδὲ οὔσης. ibid. οὔτε) οὐδὲ utroque loco. v. 5. τὸν Θεὸν Κύριον) transposita.

αὐτῶν, καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ Κυρίῳ
ἐσχάτων καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάτου
τῶν ἡμερῶν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Ἀκούσατε λόγον Κυρίου υἱοὶ Ἰσραὴλ, διότι κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν· διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια, οὐδὲ ἔλεος, οὐδὲ ἐπίγνωσις Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς·

2. ἀρὰ, καὶ ψεῦδος, καὶ φόνος, καὶ κλοπὴ, καὶ μοιχεία κέχυται ÷ ἐπὶ τῆς γῆς," καὶ αἵματα ἐφ' αἵμασι μίσγουσι.

3. Διὰ τοῦτο πενθήσει ἡ γῆ, ※ καὶ σμικρυνθήσεται" σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ ÷ καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς," καὶ σὺν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλείψουσιν·

4. ὅπως μηθεὶς μήτε δικάζηται, μήτε ἐλέγχῃ μηδεὶς. Ὁ δὲ λαός μου ὡς ἀντιλεγόμενος ἱερεὺς,

5. καὶ ἀσθενήσει ἡμέρας· καὶ ἀσθενήσει καὶ προφήτης μετὰ σοῦ. Νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου·

6. (νυκτὶ) ὡμοιώθη ὁ λαός μου ὡς οὐκ ἔχων γνῶσιν· Ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπώσω, καὶ ἐγὼ ἀπώσομαί σε, τοῦ μὴ ἱερατεύειν μοι· καὶ ἐπελάθου νόμου Θεοῦ σου, κἀγὼ ἐπιλήσομαι τέκνων σου.

7. Κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὕτως ἥμαρτόν μοι· τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς ἀτιμίαν θήσω.

8. Ἁμαρτίας λαοῦ μου φάγονται, καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν λήψονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν,

9. καὶ ἔσται καθὼς ὁ λαὸς, οὕτως καὶ ὁ ἱερεύς· καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὸν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ διαβούλια αὐτοῦ ἀνταποδώσω αὐτῷ.

10. Καὶ φάγονται, καὶ οὐ μὴ ἐμπλη-
σθῶσιν· ἐπόρνευσαν, καὶ οὐ μὴ κατευθύνω- κατευ-
σι, διότι τὸν Κύριον ἐγκατέλειπον τοῦ φυ- θυνοῦσιν
λάξαι.

11. Πορνείαν καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ἐδέξατο καρδία λαοῦ μου.

12. Ἐν συμβολαῖς ἐπηρώτων, καὶ ἐν συμβό-
ῥάβδοις αὐτοῦ ἀπήγγελον αὐτῷ· ⁎ ὅτι λοις
πνεύματι πορνείας ἐπλανήθησαν, καὶ
ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν·

13. ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐθυσίαζον, καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυον ὑποκάτω δρυὸς, καὶ λεύκης, καὶ δένδρου συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη. Διὰ τοῦτο ἐκπορνεύσουσιν αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύσουσι·

14. καὶ οὐ μὴ ἐπισκέψωμαι ἐπὶ τὰς
θυγατέρας ὑμῶν, ὅταν πορνεύσωσι, καὶ πορνεύω-
ἐπὶ τὰς νύμφας ὑμῶν, ὅταν * μοιχεύ- σιν
σωσι. διότι καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν * μοι-
συνεφύροντο, καὶ μετὰ τῶν τετελεσ- χεύωσιν
μένων ἔθυον· καὶ ὁ λαὸς ὁ συνιὼν συνε- ὁ
πλέκετο μετὰ πόρνης.

15. Σὺ

CAP. IV. v. 1. διότι) ὅτι. v. 4. μηθεὶς) μηδεὶς. v. 5. καὶ προφήτης) ὁ προφήτης. v. 6. (νυκτὶ) abest. ibid. καὶ ἐγὼ) κἀγὼ. ib. νόμου) νόμον. v. 7. θήσω.) θήσομαι. v. 10. κατευθυνοῦσιν) κατευθύνωσι. ibid. ἐγκατέλειπον) ἐγκατέλιπον. v. 12. ἀπήγγελον) ἀπήγγελλον. v. 14. πορνεύωσιν) πορνεύσωσι. ibid. μοιχεύωσιν. διότι καὶ αὐτοὶ) μοιχεύσωσι. ὅτι αὐτοί.

15. Σὺ δὲ Ἰσραὴλ μὴ ἀγνόει, καὶ Ἰούδα· μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς Γάλγαλα, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον Ὤν. καὶ μὴ ὀμνύετε ζῶντα Κύριον.

της ἀδικίας

16. Ὅτι ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστρησεν Ἰσραήλ· νῦν νεμήσει αὐτοὺς Κύριος, ὡς ἀμνὸν ἐν εὐρυχώρῳ.

17. Μέτοχος εἰδώλων Ἐφραὶμ ἔθηκεν ἑαυτῷ σκάνδαλα,

18. ᾑρέτισε Χαναναίους· πορνεύοντες ἐξεπόρνευσαν, ἠγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ φρυάγματος αὐτῆς.

αὐτῶν

19. Συστροφὴ πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσονται ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

αὐτῶν

ΚΕΦ. Ε'. V.

Ἀκούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε οἶκος Ἰσραήλ, καὶ οἶκος τοῦ βασιλέως ἐνωτίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστὶ τὸ κρῖμα· ὅτι παγὶς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾷ, καὶ ὡς δίκτυον ἐκτεταμένον ἐπὶ τὸ Ἰταβύριον,

2. ὃ οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν· Ἐγὼ δὲ παιδευτὴς ὑμῶν·

3. ἐγὼ ἔγνων τὸν Ἐφραίμ, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἄπεστιν ἀπ' ἐμοῦ· διότι νῦν ἐξεπόρνευσεν Ἐφραίμ, ἐμιάνθη Ἰσραήλ.

4. Οὐκ ἔδωκαν τὰ διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν, ὅτι πνεῦμα πορνείας ἐν αὐτοῖς ἐστι, τὸν δὲ Κύριον οὐκ ἐπέγνωσαν.

5. Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἐφραὶμ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν· καὶ ἀσθενήσει καίγε Ἰούδας μετ' αὐτῶν.

6. Μετὰ προβάτων καὶ μόσχων πορεύσονται τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν, ὅτι ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν·

7. ὅτι τὸν Κύριον ἐγκατέλιπον, καὶ ὅτι τέκνα ἀλλότρια ἐγεννήθησαν αὐτοῖς· νῦν καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη, καὶ τοὺς κλήρους αὐτῶν.

8. Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνούς, ἠχήσατε ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ Ὤν, ἐξέστη Βενιαμείν,

9. Ἐφραὶμ εἰς ἀφανισμὸν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου. Ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἔδειξα πιστά,

10. ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα ὡς μετατιθέντες ὅρια· ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὅρμημά μου.

11. Κατεδυνάστευσεν Ἐφραὶμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησε κρῖμα, ὅτι ἤρξατο πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν ματαίων.

12. Καὶ ἐγὼ ὡς ἀράχνη τῷ Ἐφραίμ, καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα.

ταραχὴ

13. Καὶ εἶδεν Ἐφραὶμ τὴν νόσον αὐτοῦ, καὶ Ἰούδας τὴν ὀδύνην αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη Ἐφραὶμ πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ ἀπέστειλε ⁒ πρέσβεις" πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ· καὶ αὐτὸς οὐκ ἠδυνάσθη ἰάσα-

v. 15. της ἀδικίας) Ὤν. v. 16. Ὅτι ὡς) διότι ὡς. v. 18. αὐτῶν.) αὐτῆς. v. 19. πτέρυξιν αὐτῶν) πτέρυξιν αὐτῆς. CAP. V. v. 1. καὶ οἶκος τοῦ) καὶ ὁ οἶκος τοῦ. v. 3. ἄπεστιν ἀπ') ἀπέστη ἀπ'. v. 5. καίγε) καί. v. 6. ἐξέκλινεν) ἐκκέκλικεν. v. 7. καὶ ὅτι τέκνα) καὶ abest. v. 11. κρῖμα) τὸ κρῖμα. v. 13. καὶ αὐτὸς) καὶ οὗτος.

θαι ὑμᾶς, καὶ ὃ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὀδύνη.

14. Διότι ἐγώ εἰμι ὡς πανθὴρ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ἰέδα· καὶ ἐγὼ ἁρπῶμαι, καὶ πορεύσομαι, καὶ λήψομαι, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ ἐξαιρούμενος·

15. πορεύσομαι καὶ ἐπιςρέψω εἰς τὸν τόπον μυ, ἕως ὃ ἀφανισθῶσι, καὶ ἐπιζητήσουσι τὸ πρόσωπόν μου.

ΚΕΦ. ς'. VI.

ΕΝ θλίψει αὐτῶν ὀρθριῦσι πρός με, λέγοντες· πορευθῶμεν, καὶ ἐπιςρέψωμεν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς ἥρπακε καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς·

2. ὑγιάσει ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναςησόμεθα, καὶ ζησόμεθα ἐνώπιον αὐτῦ,

3 καὶ γνωσόμεθα· διώξωμεν τῦ γνῶναι τὸν Κύριον, ὡς ὄρθρον ἕτοιμον εὑρήσομεν αὐτὸν, καὶ ἥξει ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρώϊμος καὶ ὄψιμος τῇ γῇ.

4. Τί σοι ποιήσω Ἐφραίμ; τί σοι ποιήσω Ἰέδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωϊνὴ, καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη.

5. Διὰ τῦτο ἀπεθέρισα τὰς προφήτας ὑμῶν, ἀπέκτεινα αὐτοὺς ἐν ῥήμασι ςόματός μου· καὶ τὸ κρῖμά μου ὡς φῶς ἐξελεύσεται.

6. Διότι ἔλεος θέλω καὶ ὃ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν Θεοῦ ἢ ὁλοκαυτώματα.

7. Αὐτοὶ δέ εἰσιν ὡς ἄνθρωπος παραβαίνων διαθήκην· ἐκεῖ κατεφρόνησέ μυ,

8. Γαλαὰδ πόλις ἐργαζομένη μάταια, ταράσσυσα ὕδωρ,

9. καὶ ἡ ἰσχύς συ ἀνδρὸς πειρατοῦ. Ἔκρυψαν ἱερεῖς ὁδὸν Κυρίου, ἐφόνευσαν Σίκιμα, ὅτι ἀνομίαν ἐποίησαν.

10. Ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἶδον φρικώδη· ἐκεῖ πορνείαν τῦ Ἐφραὶμ, ἐμιάνθη Ἰσραὴλ καὶ Ἰέδας. ἄρχου τρυγᾶν σεαυτῷ, ἐν τῷ ἐπιςρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τῦ λαῦ μου.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΕΝ τῷ ἰάσασθαί με τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἀδικία Ἐφραὶμ, καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι εἰργάσαντο ψευδῆ· καὶ κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων λῃςὴς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ,

2. ὅπως συνᾴδωσιν ὡς συνᾴδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. Πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθην· νῦν ἐκύκλωσεν αὐτὺς τὰ διαβύλια αὐτῶν, ἀπέναντι τῦ προσώπου μου ἐγένοντο. συνᾴδυσιν

3. Ἐν ταῖς κακίαις αὐτῶν εὔφραναν βασιλεῖς, καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν ἄρχοντας·

4. πάντες μοιχεύοντες. Ὡς κλίβανος καιόμενος εἰς πέψιν κατακαύσει ἀπὸ τῆς καταcαύματος

v. 15. ἐπιζητήσυσι) ζητήσουσι CAP. VI. v. 2. ἀναςησόμεθα) ἐξαναςησόμεθα. v. 3. τῇ γῇ.) γῇ. v. 5. ἐν ῥήμασι) ἐν ῥήματι. v. 6. καὶ οὐ θυσίαν) ἢ θυσίαν. v. 9. ὁδὸν Κυρίου) κυρίου abest. v. 10. οἴκῳ Ἰσραὴλ εἶδον) οἴκῳ τῦ ἰσραὴλ. εἶδον. ibid. Ἰέδας.) ἰούδα. CAP. VII. v. 2. συνᾴδωσιν ὡς συνᾴδοντες) συνᾴδωσιν ὡς ᾄδοντες. ibid. ἐκύκλωσεν) ἐκύκλωσαν.

τῆς φλογὸς ἀπὸ φυράσεως στέατος, ἕως τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό.

5. αἱ ἡμέραι τῶν βασιλέων ἡμῶν. ἤρξαντο οἱ ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετὰ λοιμῶν·

6. διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐν τῷ καταράσσειν αὐτούς· ὅλην τὴν νύκτα ὕπνου Ἐφραὶμ ἐνεπλήσθη. πρωῒ ἐγενήθη, ἀνεκαύθη ὡς πῦρ φέγγος.

7. Πάντες ἐθερμάνθησαν, ὡς κλίβανος πυρὸς καιομένου αἱ καρδίαι αὐτῶν, καὶ κατέφαγε πῦρ τοὺς κριτὰς αὐτῶν· πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἔπεσον, οὐκ ἦν ὁ ἐπικαλέμενος ἐν αὐτοῖς πρὸς ἐμέ.

8. Ἐφραὶμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνανεμίγνυτο, Ἐφραὶμ ἐγένετο ἐγκρυφίας, οὐ μεταστρεφόμενος·

9. κατέφαγον ἀλλότριοι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐπέγνω· καὶ πολιαὶ ἐξήνθησαν αὐτῶν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω.

10. Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσι τούτοις.

11. Καὶ ἦν Ἐφραὶμ ὡς περιστερὰ ἄνους, οὐκ ἔχουσα καρδίαν· Αἴγυπτον ἐπεκαλεῖτο, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν.

12. Καθὼς ἂν πορεύωνται, ἐπιβαλῶ ἐπ' αὐτοὺς τὸ δίκτυόν μου, καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατάξω αὐτούς· παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν.

13. Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ· δήλαιοί εἰσιν, ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ· ἐγὼ δὲ ἐλυτρωσάμην αὐτούς, αὐτοὶ δὲ κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ.

14. Καὶ οὐκ ἐβόησαν πρὸς μὲ αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ' ἢ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν· ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο.

15. Ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ κατίσχυσα τοὺς βραχίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμὲ ἐλογίσαντο πονηρά.

16. Ἀπεστράφησαν εἰς οὐθέν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον· πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν δι' ἀπαιδευσίαν γλώσσης αὐτῶν. οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΕΙΣ κόλπον αὐτῶν, ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς ἐπ' οἶκον Κυρίου, ἀνθ' ὧν παρέβησαν τὴν διαθήκην μου, καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἠσέβησαν.

2. Ἐμὲ κεκράξονται· ὁ Θεός, ἐγνώκαμέν σε,

3. Ὅτι Ἰσραὴλ ἀπεστρέψατο ἀγαθά, ἐχθρὸν κατεδίωξαν·

4. ἑαυ-

V. 5. αἱ ἡμέραι τῶν β. ἡμῶν) ἡμέραι τῶν β. ὑμῶν. V. 6. ἐγενήθη) ἐνεγενήθη. ibid. ὡς πῦρ) ὡς πυρός. V. 7. πυρὸς καιομένου αἱ καρδίαι αὐτῶν) non habet. ibid. κατέφαγε πῦρ τοὺς κρ.) κατέφαγον τοὺς κριτάς. ib. ἔπεσον) ἔπεσαν. ib. ὁ ἐπικαλ. ἐν αὐτοῖς πρὸς ἐμέ.) ἐν αὐτοῖς ὁ ἐπικαλέμενος πρός με. V. 8. συνανεμίγνυτο) συνεμίγνυτο. V. 9. ἐπέγνω.) ἔγνω. ibid. ἐξήνθησαν αὐτῶν) ἐξήνθησαν αὐτῷ. V. 13. δήλαιοι) δείλαιοι. V. 15. καὶ ἐγὼ) κἀγώ. ibid. αὐτῶν, εἰς ἐμὲ) αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμέ. V. 16. οὐθὲν) οὐδέν. ibid. διὰ ἀπαιδ.) δι' ἀπαιδευσίαν.

4. ἑαυτοῖς ἐβασίλευσαν, καὶ ὐ δι' ἐμοῦ ἦρξαν· καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἴδωλα, ὅπως ἐξολεθρευθῶσιν.

5. Ἀπότριψαι τὸν μόσχον σου Σαμάρεια, παρωξύνθη ὁ θυμός μου ἐπ' αὐτούς· ἕως τίνος ὐ μὴ δύνωνται καθαρισθῆναι

6. ἐν τῷ Ἰσραήλ; Καὶ αὐτὸ τέκτων ἐποίησε, καὶ ὐ Θεός ἐστι· διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου Σαμάρεια.

ἀνεμοφθόρια 7. Ὅτι ἀνεμόφθορα ἔσπειραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά· δράγμα ὐκ ἔχον ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον, ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἀλλότριοι καταφάγονται αὐτό.

8. Κατεπόθη Ἰσραήλ, νῦν ἐγένετο ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἄχρηστον·

9. ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους. Ἀνέθαλε καθ' ἑαυτὸν Ἐφραίμ, δῶρα

ἠγάπησεν ἠγάπησαν·

παρεδόθησαν 10. διὰ τοῦτο παραδοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσι. Νῦν εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ κοπάσουσι μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας.

11. Ὅτι ἐπλήθυνεν Ἐφραὶμ θυσιαστήρια, εἰς ἁμαρτίαν ἐγένοντο αὐτῷ θυσιαστήρια τὰ ἠγαπημένα.

12. Καταγράψω αὐτῷ πλῆθος καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ, εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν θυσιαστήρια τὰ ἠγαπημένα.

13. Διότι ἐὰν θύσωσι θυσίαν, καὶ φάγωσι κρέα, Κύριος ὐ προσδέξεται αὐτά· νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ ἐκδικήσει τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Αὐτοὶ δὲ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, ÷ καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται·

14. καὶ ἐπελάθετο Ἰσραὴλ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν, καὶ ᾠκοδόμησαν τεμένη. Καὶ Ἰούδας ἐπλήθυνε πόλεις τετειχισμένας· καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΜΗ χαῖρε Ἰσραήλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοὶ, διότι ἐπόρνευσας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σου· ἠγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἅλωνα σίτου.

2. Ἅλων καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύσατο αὐτούς.

3. Οὐ κατῴκησαν ἐν τῇ γῇ τοῦ Κυρίου. κατῴκησεν Ἐφραὶμ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται.

4. Οὐκ ἔσπεισαν τῷ Κυρίῳ οἶνον, καὶ οὐκ ἡδύναντο αὐτῷ αἱ θυσίαι αὐτῶν· ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς, πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὰ μιανθήσονται· διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, οὐκ εἰσελεύσονται εἰς οἶκον Κυρίου.

5. Τί ποιήσετε ἐν ἡμέρᾳ πανηγύρεως, καὶ ἐν ἡμέραις ἑορτῆς τοῦ Κυρίου;

6. Διὰ

CAP. VIII. v. 7. ἀνεμοφθόρια) ἀνεμόφθορα. v. 9. ἠγάπησεν.) ἠγάπησαν. v. 10. παρεδόθησαν) παραδοθήσονται. ibid. κοπάσουσι) adjicit μικρὸν. v. 11. εἰς ἁμαρτίαν) εἰς ἁμαρτίας. ibid. τὰ ἠγαπημένα.) absque articulo. v. 13. Αὐτοὶ δὲ εἰς) αὐτοὶ εἰς. v. 14. θεμέλια αὐτοῦ.) θεμέλια αὐτῶν. CAP. IX. v. 3. εἰς Αἴγυπτον) αἴγυπτον. v. 4. ἡδύναντο αὐτῷ) ἥδυναν αὐτῷ. ibid. ἔσθοντες) ἐσθίοντες. ib. εἰς οἶκον) εἰς τὸν οἶκον. v. 5. ἐν ἡμέρᾳ) ἐν ἡμέραις. ibid. ἐν ἡμέραις) ἐν ἡμέρᾳ.

πορεύ- 6. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ πορεύονται ἐκ ταλαι-
σονται πωρίας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐ-
τοὺς Μέμφις, καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχ-
μάς· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὄλεθρος κλη-
ρονομήσει, ἄκανθαι ἐν τοῖς σκηνώμασιν
αὐτῶν.

7. Ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεώς
σου, ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταποδό-
σεώς σου, καὶ κακωθήσεται Ἰσραὴλ ὥ-
σπερ ὁ προφήτης ὁ παρεξεστηκώς, ἄν-
θρωπος ὁ πνευματοφόρος· ὑπὸ τοῦ πλή-
μνεία θους τῶν ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη μανία
σου.

8. Σκοπὸς Ἐφραὶμ μετὰ Θεοῦ, προ-
φήτης παγὶς σκολιὰ ἐπὶ πάσας τὰς
Κυρίου ὁδοὺς αὐτοῦ· μανίαν ἐν οἴκῳ Θεοῦ κατέ-
πηξαν.

9. Ἐφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας
αὐτοῦ τοῦ βουνοῦ· μνησθήσεται ἀδικίας αὐτῶν,
αὐτοῦ καὶ ἐκδικήσει ἁμαρτίας αὐτῶν.

10. Ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗρον τὸν
Ἰσραὴλ, καὶ ὡς σκοπὸν ἐν συκῇ πρώϊ-
μον εἶδον πατέρας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰσῆλ-
θον πρὸς τὸν Βεελφεγὼρ, καὶ ἀπηλ-
λοτριώθησαν εἰς αἰσχύνην, καὶ ἐγένοντο
ἠγαπη- οἱ ἐβδελυγμένοι, ὡς * ἠγαπημένοι.
μένοι 11. Ἐφραὶμ ὡς ὄρνεον ἐξεπετάσθη·
* ἐβδελυ- αἱ δόξαι αὐτῶν ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ
γμένοι συλλήψεων.

12. Διότι καὶ ἐὰν ἐκθρέψωσι τὰ τέ-
κνα αὐτῶν, ἀτεκνωθήσονται ἐξ ἀν-
θρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ἐστι,
σάρξ μου ἐξ αὐτῶν.

13. Ἐφραὶμ, ὃν τρόπον εἶδον, εἰς θή-
ραν παρέστησαν τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ
Ἐφραὶμ τοῦ ἐξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν
τὰ τέκνα αὐτοῦ.

14. Δὸς αὐτοῖς Κύριε· τί δώσεις αὐ-
τοῖς; δὸς αὐτοῖς μήτραν ἀτεκνοῦσαν,
καὶ μαστοὺς ξηρούς.

15. Πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν εἰς Γαλ-
γαλ, ὅτι ἐκεῖ αὐτοὺς ἐμίσησα διὰ τὰς
κακίας τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· ἐκ
τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτοὺς, οὐ μὴ προ-
θήσω τοῦ ἀγαπῆσαι αὐτούς· πάντες οἱ
ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες.

16. Ἐπόνεσεν Ἐφραίμ· τὰς ῥίζας
αὐτοῦ ἐξηράνθη, καρπὸν οὐκ ἔτι μὴ
ἐνέγκῃ· διότι καὶ ἐὰν γεννήσωσιν ἀπο-
κτενῶ τὰ ἐπιθυμήματα κοιλίας αὐτῶν.

17. Ἀπώσεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς, ὅτι
οὐκ εἰσήκουσαν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται ὡς
πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

Ἄμπελος εὐκληματοῦσα Ἰσραὴλ, ὁ καρπὸς αὐτῆς εὐθηνῶν· κατὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν αὐτοῦ ἐπλήθυνε τὰ θυσιαστήρια, καὶ κατὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ, ᾠκοδόμησε στήλας.

2. Ἐμέρισαν καρδίας αὐτῶν, νῦν ἀφανισθήσονται· αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ταλαιπωρήσουσιν αἱ στῆλαι αὐτῶν.

 3. Διότι

v. 6. πορεύσονται) πορεύονται. ibid. κληρονομήσει) addit αὐτό. v. 7. ἐκδικήσεώς σου) σου abest. ibid. μνεία) μανία. v. 8. Κυρίου) Θεοῦ. v. 9. ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ ἐκδικ. ἁμ. αὐτοῦ.) ἀδικίας αὐτῶν, ἐκδικήσει ἁμ. αὐτῶν. v. 10. εἶδον πατέρας αὐτῶν) transposita. ibid. οἱ ἠγαπημένοι, ὡς ἐβδελυγμένοι.) οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς οἱ ἠγαπημένοι. v. 14. αὐτοῖς; δὸς αὐτοῖς μήτραν) αὐτοῖς; μήτραν. v. 15. εἰς Γαλγαλ) ἐν γαλγαλ. ibid. αὐτοὺς ἐμίσησα) transposita. v. 17. ὡς πλανῆται) πλανῆται. CAP. X. v. 1. αὐτῆς εὐθηνῶν) transposita. ibid. καρπῶν αὐτοῦ) καρπῶν αὐτῆς. ib. καὶ κατὰ τὰ ἀγαθὰ) καὶ abest.

3. Διότι νῦν ἐρῦσιν· ὐκ ἔςι βασιλεὺς ἡμῖν, ὅτι ὐκ ἐφοβήθημεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει ἡμῖν;

4. λαλῶν ῥήματα προφάσεις ψευδεῖς, διαθήσεται διαθήκην· ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωςις κρῖμα ἐπὶ χέρσον ἀγρῦ.

5. Τῷ μόσχῳ τῦ οἴκυ Ὢν παροικήσυ-
διὰ τῦτο σιν οἱ κατοικῦντες Σαμάρειαν, ὅτι ἐπένθησεν ὁ λαὸς αὐτῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐτὸν, ἐπιχαρῦνται ἐπὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅτι μετῳκίσθη ἐπ' αὐτῦ.

6. Καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσσυρίους δήσαντες, ἀπήνεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ Ἰαρείμ· ἐν δόματι Ἐφραὶμ δέξεται, καὶ αἰσχυνθήσεται Ἰσραὴλ ἐν τῇ βυλῇ αὐτοῦ.

7. Ἀπέῤῥιψε Σαμάρεια τὸν βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγανον ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος·

8. καὶ ἐξαρθήσονται βωμοὶ Ὢν ἁμαρτήματα τῦ Ἰσραὴλ, ἄκανθαι καὶ τρίβολοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσιαςή-
πέσετε ρια αὐτῶν. Καὶ ἐρῦσι τοῖς ὄρεσι, καλύ-
ἐφ' ψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, * πέσατε ἐφ'
* καλύ- ἡμᾶς.
ψατε 9. Ἀφ' ὗ οἱ βουνοὶ, ἥμαρτεν Ἰσραήλ· ἐκεῖ ἔςησαν, ὐ μὴ καταλάβῃ αὐτὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος. Ἐπὶ τέκνα ἀδικίας.

10. Ἦλθε παιδεῦσαι αὐτὺς· καὶ συναχθήσονται ἐπ' αὐτὺς λαοὶ, ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτὺς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν.

11. Ἐφραὶμ δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγαπᾷν νεῖκος· ἐγὼ δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ τὸ κάλλιςον τῦ τραχήλυ αὐτῆς, ἐπιβιβῶ Ἐφραὶμ, καὶ παρασιωπήσομαι Ἰέδαν, ἐνισχύσει αὐτῷ Ἰακώβ.

12. Σπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, τρυγήσατε ἑαυτοῖς εἰς καρπὸν ζωῆς· φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως, ἐκζητήσατε τὸν Κύριον, ἕως τῦ ἐλθεῖν
γεννήματα δικαιοσύνης ὑμῖν. γενήματα

13. Ἱνατί παρεσιωπήσατε ἀσέβειαν, καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς ἐτρυγήσατε, ἐφάγετε καρπὸν ψευδῆ; Ὅτι ἤλπισας ἐν ἅρμασι σου, ἐν πλήθει δυνάμεώς σου,

14. καὶ ἐξαναςήσεται ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ συ, καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχήσεται. Ὡς ἄρχων Σα- οἰκήσεται
λαμὰν ἐκ τῦ οἴκου Ἱεροβοὰλ ἐν ἡμέραις πολέμυ μητέρα ἐπὶ τέκνοις ἠδάφισαν,

15. ὕτως ποιήσω ὑμῖν, οἶκος τῦ Ἰσραὴλ, ἀπὸ προσώπου ἀδικίας κακιῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

Ὄρθρυ ἀπεῤῥίφησαν. ἀπεῤῥίφη βασιλεὺς τῦ Ἰσραὴλ, διότι νήπιος Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ ἠγάπηκα

v. 5. διὰ τῦτο) ὅτι. ibid. ὁ λαὸς) absque articulo. ib. μετῳκίσθη ἐπ' αὐτοῦ.) μετῳκίσθη ἀπ' αὐτῦ. v. 7. τὸν βασιλέα) absque articulo, ibid. ἐπὶ πρόσωπον) ἐπὶ προσώπου. v. 8. πέσετε ἐφ' ἡμᾶς) καλύψατε ἡμᾶς. ibid. καλύψατε ἡμᾶς.) πέσατε ἐφ' ἡμᾶς. v. 9. πόλεμος. Ἐπὶ τέκνα) πόλεμος ἐπὶ τὰ τέκνα. v. 10. Ἦλθε) abest, & conjungitur constructio cum præcedentibus. v. 11. καὶ παρασιωπήσομαι) καὶ deest. v. 12. τρυγήσατε ἑαυτοῖς) ἑαυτοῖς deest. ibid γεννήματα) γεννήματα. v. 13. ἐν ἅρμασι συ) ἐν τοῖς ἁμαρτήμασί σου. v. 14. οἰκήσεται) οἰχήσεται. ibid. οἴκου Ἱεροβοὰλ) οἴκου τῦ Ἱεροβοάμ. v. 15. ἀπὸ προσώπου) addit ἀδικίας. CAP. XI. v. 1. τῦ Ἰσραὴλ, διότι) Ἰσραὴλ, ὅτι, ibid. ἠγάπηκα) ἠγάπησα.

κα αὐτὸν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετεκάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ.

2. Καθὼς μετεκαλέσατο αὐτοὺς, οὕτως ἀπῴχοντο ἐκ προσώπου μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλεὶμ ἔθυον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς ἐθυμίων.

3. Καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Ἐφραὶμ, ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τὸν βραχίονά μου, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι ἴαμαι αὐτούς.

4. Ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτοὺς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίζων ἄνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ· καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτὸν, δυνήσομαι αὐτῷ.

5. Κατῴκησεν Ἐφραὶμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ἀσσοὺρ αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ· ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιστρέψαι.

6. Καὶ ἠσθένησεν ῥομφαία ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ, καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν.

7. Καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ· ὁ δὲ Θεὸς ἐπὶ τὰ τίμια αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν.

8. Τί σε διαθῶ Ἐφραὶμ; ὑπερασπιῶ σου Ἰσραήλ; τί σε διαθῶ; ὡς Ἀδαμὰ θήσομαί σε καὶ ὡς Σεβοεὶμ; μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ αὐτῷ, συνεταράχθη ἡ μεταμέλειά μου·

9. οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου, οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸν Ἐφραίμ· διότι Θεὸς ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. Ἐν σοὶ ἅγιος, καὶ οὐκ εἰσελεύσομαι εἰς πόλιν·

10. ὀπίσω Κυρίου πορεύσομαι. ὡς λέων ἐρεύξεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσεται, καὶ ἐκστήσονται τέκνα ὑδάτων·

11. καὶ ἐκστήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύ- ἐκπλήσον-
πτου, καὶ ὡς περιστερὰ ἐκ γῆς Ἀσσυ- ται
ρίων· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τοὺς
οἴκους αὐτῶν, λέγει Κύριος.

12. Ἐκύκλωσέ με ἐν ψεύδει Ἐφραὶμ,
καὶ ἐν ἀσεβείᾳ οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. οἴκου
νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ Θεὸς, καὶ λαὸς ἅγιος
κληθήσεται Θεοῦ.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Ο Δὲ Ἐφραὶμ πονηρὸν πνεῦμα, ἐδίωξε καύσωνα ὅλην τὴν ἡμέραν· κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνε, καὶ διαθήκην μετὰ Ἀσσυρίων διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο.

2. Καὶ κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὸν Ἰούδαν, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ἰακώβ· κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ.

3. Ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρνισε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις αὐτοῦ ἐνίσχυσε πρὸς τὸν Θεὸν,

4. καὶ ἐνίσχυσε μετὰ ἀγγέλου, καὶ ἠδυνάσθη. Ἔκλαυσαν, ἐδεήθησάν μου·

v. 2. μετεκαλέσατο) μετεκάλεσα. v. 4. καὶ ἐγὼ ἔσομαι) καὶ ἔσομαι. v. 6. ἠσθένησεν ῥομφαία) ἠσθένησεν ἐν ῥομφαίᾳ. v. 7. ὁ δὲ Θεὸς) καὶ ὁ Θεός. v. 8. διαθῶ) διαθῶμαι, priore loco. v. 11. καὶ ἐκπλήσονται) ἐκστήσονται. v. 12. ἐν ἀσεβείᾳ οἴκου) ἐν ἀσεβείαις οἶκος. ibid. καὶ λαὸς ἅγιος κληθήσεται) καὶ ὁ λαὸς ἅγιος κεκλήσεται. CAP. XII. v. 2. πρὸς τὸν Ἰούδαν) absque articulo. ibid. ἀνταποδώσει) ἀποδώσει. v. 3. πρὸς τὸν Θεόν) πρὸς Θεόν. v. 4. ἐδεήθησαν) καὶ ἐδεήθησαν.

μου ἐν τῷ οἴκῳ Ὢν εὕροσάν με, καὶ ἐκεῖ
αὐτόν ἐλαλήθη πρὸς αὐτόν.

5. Ὁ δὲ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκρά-
τωρ ἔςαι μνημόσυνον αὐτῦ.

6. Καὶ σὺ ἐν Θεῷ σου ἐπιςρέψεις,
ἔλεον καὶ κρῖμα φυλάσσου, καὶ ἔγγιζε
πρὸς τὸν Θεόν σου διαπαντός.

7. Χαναὰν ἐν χειρὶ αὐτῦ ζυγὸς ἀδι-
κίας, καταδυναςεύειν ἠγάπησε.

8. Καὶ εἶπεν Ἐφραίμ· πλὴν πεπλέ-
τηκα, εὕρηκα ἀναψυχὴν ἐμαυτῷ πάν-
τες οἱ πόνοι αὐτῦ ὐχ εὑρεθήσονται αὐ-
τῷ, διὰ ἀδικίας ἃς ἥμαρτεν.

9. Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ Θεός σου ἀνήγα-
γόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἔτι κατοικιῶ
σε ἐν σκηναῖς, καθὼς ἡμέρα ἑορτῆς·

10. καὶ λαλήσω πρὸς προφήτας,
καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλήθυνα, καὶ ἐν χερ-
σὶ προφητῶν ὡμοιώθην.

11. Εἰ μὴ Γαλαάδ ἐςιν, ἄρα ψευ-
Γαλαὰδ δεῖς ἦσαν ἐν Γαλγάλοις ἄρχοντες θυσιά-
ζοντες, καὶ τὰ θυσιαςήρια αὐτῶν ὡς
χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ.

12. Καὶ ἀνεχώρησεν Ἰακὼβ εἰς πεδίον
Συρίας, καὶ ἐδέλευσεν Ἰσραὴλ ἐν γυ-
ναικὶ, καὶ ἐν γυναικὶ ἐφυλάξατο.

13. Καὶ ἐν προφήτῃ ἀνήγαγε Κύριος
τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐν προφή-
τῃ διεφυλάχθη.

14. Ἐθύμωσεν ἐν Ἐφραὶμ καὶ παρ-
ώργισε· καὶ τὸ αἷμα αὐτῦ ἐπ' αὐτὸν
ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῦ
ἀνταποδώσει αὐτῷ Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

ΚΑΤΑ τὸν λόγον Ἐφραὶμ δικαι-
ώματα αὐτὸς ἔλαβεν ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ, καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ Βά-
αλ καὶ ἀπέθανε.

2. Καὶ νῦν προσέθεντο τῦ ἁμαρτάνειν προσέ-
ἔτι, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα ἐκ θετο
τῦ ἀργυρίου ἑαυτῶν κατ' εἰκόνα εἰδώ-
λων, ἔργα τεκτόνων συντετελεσμένα
αὐτοῖς· αὐτοὶ λέγουσι· θύσατε ἀν-
θρώπους, μόσχοι γὰρ ἐκλελοίπασι.

3. Διὰ τῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωϊ-
νὴ, καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη,
ὥσπερ χνοῦς ἀποφυσώμενος ἀφ' ἅλωνος, χῦς
καὶ ὡς ἀτμὶς ἀπὸ ἀκρίδων. ἐκ κα-
πνοδόχης

4. Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ Θεός σου, ÷ ὁ
ςερεῶν ὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ ÷
χεῖρες ἔκτισαν πᾶσαν τὴν ςρατιὰν τῦ ÷
ὐρανοῦ, καὶ ὐ παρέδειξά σοι αὐτὰ τῦ ÷
πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν·˚ καὶ ἐγὼ ἀνή- ÷
γαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ Θεὸν
πλὴν ἐμοῦ ὐ γνώσῃ, καὶ σώζων ὐκ ἔςι
πάρεξ ἐμοῦ.

5. Ἐγὼ ἐποίμαινόν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ἐν γῇ ἀοικήτῳ

6. κατὰ τὰς νομὰς αὐτῶν· καὶ ἐνε-
πλήσθησαν εἰς πλησμονὴν, καὶ ὑψώθη-
σαν

v. 4. ἐν τῷ οἴκῳ μου) ἐν τῷ οἴκῳ Ὢν ibid. πρὸς αὐτόν.) πρὸς αὐτούς. v. 8. διὰ ἀδικίας) δι' ἀδικίας. v. 9. ἡμέρα) ἡμέραι. v. 12. καὶ ἐν γυναικὶ) ἐν deest. v. 13. ἐξ Αἰγύπτου) ἐκ γῆς αἰγύπτου. v. 14. ἐν Ἐφραὶμ) ἐν deest. ibid. αὐτῷ Κύριος.) transposita. CAP. XIII. v. 1. αὐτὸς ἔλαβεν) transposita. v. 2. Καὶ προσέθετο) καὶ νῦν προσέθεντο. ibid. ἔτι, abest. ib. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 3. ὥσπερ χῦς) ὡς χνοῦς. ibid. ἐκ καπνοδόχης.) ἀπὸ δακρύων. v. 4. ὐρανὸν) τὸν ὐρανόν. v. 6. ἐνεπλήσθησαν) præfigit καὶ.

σαν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἕνεκα τούτου ἐπελάθοντό μου.

7. Καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς πανθὴρ, καὶ ὡς πάρδαλις κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων·

8. ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς ἄρκτος ἀπορουμένη, καὶ διαῤῥήξω συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν· καὶ φάγονται αὐτοὺς ἐκεῖ σκύμνοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ διασπάσει αὐτούς.

9. Τῇ διαφθορᾷ σου Ἰσραὴλ τίς βοηθήσει;

10. ποῦ ὁ βασιλεύς σου ἔτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου· κρινάτω σε ὃν εἶπας, δός μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα·

11. Καὶ ἔδωκά σοι βασιλέα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου.

12. Συστροφὴν ἀδικίας Ἐφραὶμ, ἐγ-
ἀδικία κεκρυμμένη ἁμαρτία αὐτοῦ·

13. ὠδῖνες ἥξουσιν αὐτῷ ὡς τικτούσης.
σου Οὗτος ὁ υἱὸς ὁ ὁ φρόνιμος, διότι οὐ μὴ ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων.

14. Ἐκ χειρὸς ᾅδου ῥύσομαι αὐτοὺς, ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς· ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον
ἐξ σου, ᾅδη; Παράκλησις κέκρυπται ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου·

15. διότι οὗτος ἀναμέσον ἀδελφῶν δια-
διαςέλλει στελεῖ. Ἐπάξει ἄνεμον καύσωνα ἐκ τῆς ἐρήμου Κύριος ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς φλέβας αὐτοῦ, ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ· οὗτος καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ.

16. Ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς· ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται αὐτοὶ, καὶ τὰ ὑποτίτθια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν διαῤῥαγήσονται.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Ἐπιστράφηθι Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου, διότι ἠσθένησας ἐν ταῖς ἀδικίαις σου.

2. Λάβετε μεθ' ἑαυτῶν λόγους, καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· εἴπατε αὐτῷ, ὅπως μὴ λάβητε ἀδικίαν, καὶ λάβετε ἀγαθὰ, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων ἡμῶν·

3. Ἀσσοὺρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ'
ἵππων οὐκ ἀναβησόμεθα· οὐκ ἔτι μὴ εἴ- ἵππων
πωμεν, θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν· ὁ ἐν σοὶ ἐλεήσει ὀρφανόν.

4. Ἰάσομαι τὰς κατοικίας αὐτῶν, ἀγαπήσω αὐτοὺς ὁμολόγως, διότι ἀπο-
στρέψω τὴν ὀργήν μου ἀπ' αὐτοῦ· αὐτῶν

5. Καὶ ἔσομαι ὡς δρόσος τῷ Ἰσραὴλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον, καὶ βαλεῖ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ὡς Λίβανος·

6. πο-

V. 8. ἄρκτος ἀπορουμένη) ἄρκος ἡ ἀπορουμένη. ibid. φάγονται) καταφάγονται. V. 12. ἀδικία) ἡ ἁμαρτία. V. 13. ὠδῖνες ἥξουσιν αὐτῷ ὡς τικτούσης.) ὠδῖνες ὡς τικτούσης ἥξουσιν αὐτῷ. V. 14. ῥύσομαι αὐτοὺς) ῥύσομαι, καὶ. ibid. ἐξ ὀφθ.) ἀπὸ ὀφθαλμῶν. V. 15. διαστέλλει) διαστελεῖ. ibid. ἄνεμον καύσωνα - - ἐπ' αὐτὸν, καύσωνα ἄνεμον κύριος ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπ' αὐτόν. ibid. οὗτος) αὐτός. V. 16. Ab hoc versu *Edit. Rom.* incipit Cap. 14. CAP. XIV. V. 1. ἠσθένησας) ἠσθένησαν. V. 2. καὶ λάβετε) καὶ λάβητε. V. 3. ἐφ' ἵππων) ἐφ' ἵππον. ibid. εἴπωμεν) εἴπομεν. V. 4. διότι ἀποστρέψω τ. ὀ. μ. ἀπ' αὐτῶν.) ὅτι ἀπέστρεψεν τὴν ὀργήν μου ἀπ' αὐτοῦ. V. 5. Καὶ ἔσομαι) καὶ abest. ibid. Λίβανος.) ὁ Λίβανος.

6. πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτȣ̃, καὶ ἔςαι ὡς ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὀσφρασία αὐτȣ̃ ὡς Λιβάνου·

7. ἐπιςρέψȣσι καὶ καθιȣ̃νται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτȣ̃, ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ· καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος τὸ μνημόσυνον αὐτȣ̃, ὡς οἶνος Λιβάνου.

8. Τῷ Ἐφραὶμ τί ἔτι αὐτῷ καὶ εἰδώλοις; ἐγὼ ἐταπείνωσα αὐτὸν, καὶ ἐγὼ κατισχύσω αὐτόν· ἐγὼ ὡς ἄρκευθος πυκάζουσα, ἐξ ἐμȣ̃ ὁ καρπός σȣ εὕρηται.

9. Τίς σοφὸς καὶ συνήσει ταῦτα, ἢ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; διότι εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ τȣ̃ Κυρίȣ, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσȣσιν ἐν αὐταῖς.

v. 7. *τὸ μνημόσυνον*) absque articulo. v. 8. *τί ἔτι αὐτῷ*) *τί αὐτῷ ἔτι*. ibid. *καὶ ἐγὼ κατισχύσω*) *ἐγὼ* deest. v. 9. *διότι*) *ὅτι*. Subscriptio in *Edit. Rom.* deest.

ΩΣΗΕ Αʹ.

ΑΜΩΣ.

Α Μ Ω Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΟΓΟΙ Ἀμὼς οἳ ἐγένοντο ἐν Ἀκκαρεὶμ ἐκ Θεκουὲ, οὓς εἶδεν ὑπὲρ Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ τȣ̃ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραὴλ, πρὸ δύο ἐτῶν τȣ̃ σεισμȣ̃.

2. Καὶ εἶπε· Κύριος ἐκ Σιὼν ἐφθέγξατο, καὶ ἐξ Ἱερȣσαλὴμ ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν αἱ νομαὶ τῶν ποιμένων, καὶ ἐξηράνθη ἡ κορυφὴ τȣ̃ Καρμήλου.

3. Καὶ εἶπε Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Δαμασκȣ̃ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἔπριζον πρίοσι σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἐχȣ́σας τῶν ἐν Γαλαὰδ·

4. καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς τὸν οἶκον Ἀζαὴλ, καὶ καταφάγεται θεμέλια υἱοῦ Ἄδερ·

5. καὶ συντρίψω μοχλȣ̀ς Δαμασκȣ̃, καὶ ἐξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐκ πεδίου Ὢν, καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαῤῥὰν, καὶ αἰχμαλωτισθήσεται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει Κύριος.

6. Τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν ȣ̓κ ἀποστραφήσομαι αὐτȣ̀ς, ἕνεκεν τȣ̃ αἰχμαλωτεῦσαι αὐτȣ̀ς αἰχμαλωσίαν τȣ̃ Σαλωμὼν, τȣ̃ συγκλεῖσαι εἰς τὴν Ἰδουμαίαν·

7. καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Γάζης, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς·

8. καὶ ἐξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐξ Ἀζώτου, καὶ ἐξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μȣ ἐπὶ Ἀκκαρὼν, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι τῶν ἀλλοφύλων, λέγει Κύριος.

9. Τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν ȣ̓κ ἀποστραφήσομαι αὐτὴν, ἀνθ' ὧν συνέκλεισαν αἰχμαλωσίαν τȣ̃ Σαλωμὼν εἰς τὴν Ἰδυμαίαν, καὶ ȣ̓κ ἐμνήσθησαν Ἰȣδαίαν διαθήκης ἀδελφῶν·

10 καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Τύρȣ, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς.

11. Τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰδεμαίας καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν ȣ̓κ ἀποστραφήσομαι αὐτȣ̀ς, ἕνεκεν τȣ̃ διῶξαι αὐτȣ̀ς ἐν ῥομφαίᾳ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλυμήνατο μήτραν ἐπὶ γῆς, καὶ ἥρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτȣ̃, καὶ τὸ ὅρμημα αὐτȣ̃ ἐφύλαξεν εἰς νῖκος·

12. καὶ

ΑΜΩΣ. CAP. I. v. 1. καὶ ἐν ἡμέρ.) καὶ deest. v. 3. τῶν Γαλαὰδ.) τῶν ἐν γαλαὰδ. v. 4. ἐξαποστελῶ) ἀποστελῶ. ibid. θεμέλια) τὰ θεμέλια. v. 5. αἰχμαλωτισθήσεται) αἰχμαλωτευθήσεται. v. 7. θεμέλια) τὰ θεμέλια, ita quoque 10. versu. v. 9. Ἰȣδαίαν) ἰδȣμαίαν. v. 11. ἕνεκεν) ἕνεκα. ibid. ἕκαστος) deest. ib. μήτραν) μητέρα.

12. καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Θαιμὰν,
καὶ καταφάγεται θεμέλια τειχέων
αὐτῆς.

13. Τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρι-
σὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ ταῖς
τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς,
ἀνθ᾽ ὧν ἀνέσχιζον τὰς ἐν γαστρὶ ἐχού-
ἐμπλα- σας τῶν Γαλααδιτῶν, ὅπως ἐμπλατύνωσι
τύνουσιν τὰ ὅρια αὐτῶν·

14. καὶ ἀνάψω πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη
Ῥαββὰ, καὶ καταφάγεται θεμέλια
αὐτῆς μετὰ κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέ-
μου, καὶ σεισθήσεται ἐν ἡμέρᾳ συντε-
λείας αὐτῆς·

15. καὶ πορεύσονται οἱ βασιλεῖς αὐ-
τῆς ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν
καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπιτοαυτὸ, λέ-
γει Κύριος.

ΚΕΦ. Β΄. II.

ΤΑδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρι-
σὶν ἀσεβείαις Μωὰβ καὶ ἐπὶ
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφή-
σομαι αὐτὸν, ἀνθ᾽ ὧν κατέκαυσαν τὰ
ὀστᾶ βασιλέως τῆς Ἰδουμαίας εἰς κονίαν·

ἐπὶ 2. καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Μωὰβ,
καὶ καταφάγεται θεμέλια τῶν πό-
αὐτῶν λεων αὐτῆς, καὶ ἀποθανεῖται ἐν ἀδυ-
ναμίᾳ Μωὰβ μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ
φωνῆς σάλπιγγος·

3. καὶ ἐξολεθρεύσω κριτὴν ἐξ αὐ-
τῆς, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐ-
τῆς ἀποκτενῶ μετ᾽ αὐτοῦ, λέγει Κύ-
ριος.

4. Τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρι-
σὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐπὶ ταῖς
τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, αὐτοὺς
ἕνεκεν τοῦ ἀπώσασθαι αὐτοὺς τὸν νόμον
Κυρίου, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ οὐκ
ἐφυλάξαντο, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ
μάταια αὐτῶν ἃ ἐποίησαν, οἷς ἐξηκο- αἵματα
λούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὀπίσω αὐ-
τῶν.

5. καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Ἰούδαν,
καὶ καταφάγεται θεμέλια Ἱερουσα-
λήμ.

6. Τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρι-
σὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσ-
σαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ᾽
ὧν ἀπέδοντο ἀργυρίου δίκαιον, καὶ πέ-
νητα ἕνεκεν ὑποδημάτων,

7. τῶν πατέντων ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς, τὰ πα-
καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, τοῦντα
καὶ ὁδὸν ταπεινῶν ἐξέκλιναν· καὶ υἱὸς
καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰσεπορεύοντο πρὸς
τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως βεβηλώσω-
σι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν·

8 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες
σχοινίοις, παραπετάσματα ἐποίουν, ἐχό-
μενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οἶνον ἐκ συ-
κοφαντιῶν ἔπινον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ
αὐτῶν.

9. Ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Ἀμοῤῥαῖον ἐκ
προσώπου αὐτῶν, οὗ ἦν καθὰς ὕψος
κέδρου τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἦν
ὡς

v. 12. Θαιμὰν) Θαιμάν. v. 13. ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς) ἀποστραφήσομαι αὐτόν. ibid. ἐμπλατύνουσιν τὰ ὅρια αὐτῶν.) ἐμπλατύνωσι τὰ ὅρια ἑαυτῶν. v. 14. ἐπὶ τὰ τείχη Ῥαββὰ) ἐπὶ τείχη ῥαββαθ. ibid. ἐν ἡμέρᾳ) ἐν ἡμέραις, posteriore loco. CAP. II. v. 2. ἐπὶ Μωὰβ) εἰς μωαβ. ibid. θεμέλια τῶν π. αὐτῶν) τὰ θεμέλια τῶν πόλεων αὐτῆς v. 3. τοὺς ἄρχοντας) non habet. v. 4. αὐτοὺς, ἕνεκεν) αὐτὸν, ἕνεκα. ibid. νόμον Κυρίου) νόμ. τοῦ κυρίου. ib. τὰ αἵματα) τὰ μάταια. v. 7. βεβηλώσωσι) βεβηλῶσι.

ὡς δρῦς, καὶ ἐξήρανα τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἀπάνωθεν, καὶ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ὑποκάτωθεν·

10. καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ περιήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν τῶν Ἀμοῤῥαίων.

11. Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας, καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· μὴ οὐκ ἔστι ταῦτα υἱοὶ Ἰσραήλ; λέγει Κύριος·

12. Καὶ ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον, καὶ τοῖς προφήταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες· οὐ μὴ προφητεύσητε.

κωλύω 13. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν, ὃν τρόπον κυλίεται ἡ ἅμαξα ἡ γέμουσα καλάμης·

14. καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἐκ δρομέως, καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μαχητὴς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,

15. καὶ ὁ τοξότης οὐ μὴ ὑποστῇ, καὶ ὁ ὀξὺς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῇ, οὐδὲ ὁ ἱππεὺς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,

16. καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις, ὁ γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς οἶκος Ἰσραήλ, καὶ κατὰ πάσης φυλῆς, ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων·

2. πλὴν ὑμᾶς ἔγνων ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς, διὰ τοῦτο ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς πάσας τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

3. Εἰ πορεύσονται δύο ἐπιτοαυτὸ καθόλου, ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς;

4. εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ αὐτοῦ, θήραν οὐκ ἔχων; εἰ δώσει σκύμνος φωνὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ καθόλου, ἐὰν μὴ ἁρπάσῃ τί;

5. εἰ πεσεῖται ὄρνεον ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ ἰξευτοῦ; εἰ χαθήσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τί;

6. εἰ φωνήσει σάλπιγξ ἐν πόλει, καὶ λαὸς οὐ πτοηθήσεται; εἰ ἔσται κακία ἐν πόλει, ἣν Κύριος οὐκ ἐποίησε;

7. Διότι οὐ μὴ ποιήσῃ Κύριος ὁ Θεὸς πρᾶγμα, ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παιδείαν αὐτοῦ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας.

8. Λέων ἐρεύξεται, καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; Κύριος ὁ Θεὸς ἐλάλησε, καὶ τίς οὐ προφητεύσει;

9. Ἀπαγγείλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἐπὶ τὰς χώρας Αἰγύπτου, καὶ εἴπατε· συνάχθητε ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, καὶ ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ τὴν καταδυναστείαν τὴν ἐν αὐτῇ·

10. καὶ οὐκ ἔγνω ἃ ἔσται ἐναντίον αὐτῆς, ἐν αὐτῇ λέγει Κύριος, οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν

v. 9. ἀπάνωθεν) ἐπάνωθεν. v. 13. κωλύω) κυλίω. v. 14. καὶ ὁ μαχητὴς) adjicit οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. v. 15. οὐδὲ ὁ ἱππεὺς) καὶ ὁ ἱππεύς. v. 16. καὶ εὑρήσει) καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει. CAP. III. v. 1. ἐφ' ἡμᾶς) ἐφ' ὑμᾶς. v. 7. παιδείαν αὐτοῦ) αὐτοῦ deest. v. 9. Ἀπαγγείλατε) ἀναγγείλατε. ibid. Αἰγύπτου) τῆς αἰγύπτου ibid. τὴν καταδυναστείαν) absque articulo. v. 10. ἐν αὐτῇ) ἐναντίον αὐτῆς.

καὶ ταλαιπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν.

11. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· Τύρος κυκλόθεν ἡ γῆ σου ἐρημωθήσεται, καὶ κατάξει ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγήσονται αἱ χῶραί σου.

12. Τάδε λέγει Κύριος· ὃν τρόπον ὅταν ἐκσπάσῃ ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν ὠτίου, οὕτως ἐκσπασθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ κατοικοῦντες ἐν Σαμαρείᾳ κατέναντι Φυλῆς καὶ ἐν Δαμασκῷ Ἱερεῖς.

13. Ἀκούσατε καὶ ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ·

14. διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἐκδική-
ἀσέβειαν σω ἀσεβείας τοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια Βαιθὴλ, καὶ κατασκαφήσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πεσοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν·

15. συγχεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν θερινὸν, καὶ ἀπολοῦνται οἶκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προστεθήσονται οἶκοι ἕτεροι πολλοὶ, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος, αἱ ἐν τῷ ὄρει τῆς Σαμαρείας, αἱ κατα-
πένητας δυναστεύουσαι πτωχοὺς, καὶ καταπατοῦσαι πένητας, αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν· πτωχοὺς ἐπίδοτε ἡμῖν, ὅπως πίωμεν.

2. Ὀμνύει Κύριος κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ· ὅτι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται ἐφ' ὑμᾶς, καὶ λήψονται ὑμᾶς ἐν ὅπλοις, καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς λέβητας ἔμπυροι λοιμοί·

3. καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυμνοὶ κατέναντι γυμναὶ ἀλλήλων, καὶ ἀποῤῥιφήσεσθε εἰς τὸ ὄρος τὸ Ῥεμμὰν, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

4. Εἰσήλθατε εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἠνομήσατε, καὶ εἰς Γάλγαλα ἐπληθύνατε τοῦ ἀσεβῆσαι, καὶ ἠνέγκατε εἰς τοπρωῒ θυσίας ὑμῶν, εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν·

5. καὶ ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον, καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας· ἀπαγγείλατε ὅτι ταῦτα ἠγάπησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

6. Καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν γομφιασμὸν ὀδόντων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἔνδειαν ἄρτων ἐν πᾶσι τοῖς τόποις ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

7. Καὶ ἐγὼ ἀνέσχον ἐξ ὑμῶν τὸν ὑετὸν πρὸ τριῶν μηνῶν τοῦ τρυγητοῦ, καὶ βρέξω ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέξω· μερὶς μία βραχήσεται, καὶ μερὶς ἐφ' ἣν οὐ βρέξω ἐπ' αὐτὴν, ξηρανθήσεται·

8. καὶ συναθροισθήσονται δύο πόλεις καὶ τρεῖς πόλεις εἰς πόλιν μίαν τοῦ πιεῖν

v. 12. κατέναντι Φυλῆς) κατέναντι τῆς Φυλῆς. v. 14. ἐκδικήσω ἀσέβειαν) ἐκδικῶ ἀσεβείας. v. 15. οἶκοι ἕτεροι) transposita. CAP. IV. v. 1. πένητας) πτωχούς. ibid. πτωχοὺς) πένητας. v. 2. ὅτι ἰδοὺ) διότι ἰδού. ibid. εἰς λέβητας ἔμπυροι) εἰς λέβητας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσιν ἔμπυροι. v. 3. Ῥεμμὰν) ῥομμάν. ibid. ὁ Θεός.) abest. v. 4. ἠνομήσατε) ἠσεβήσατε. v. 5. ἀπαγγείλατε) ἀναγγείλατε. ibid. ὁ Θεός.) deest. v. 7. ἐπ' αὐτὴν) non habet. v. 8. δύο πόλεις καὶ) δύο καὶ.

πιεῖν ὕδωρ, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

9. Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν πυρώσει, καὶ ἐν ἰκτέρῳ· ἐπληθύνατε κήπους ὑμῶν, καὶ ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ συκῶνας ὑμῶν, καὶ ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ κάμπη, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

10. Ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέκτεινα ἐν ῥομφαίᾳ τοὺς νεανίσκους ὑμῶν μετὰ αἰχμαλωσίας ἵππων σου, καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς ὑμῶν ἐν τῇ ὀργῇ μου, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

11. Κατέστρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα, καὶ ἐγένεσθε ὡς δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρὸς, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

12. Διὰ τοῦτο οὕτως ποιήσω σοι Ἰσραήλ· πλὴν ὅτι οὕτως ποιήσω σοι, ἑτοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν Θεόν σου Ἰσραήλ·

13. διότι ἰδοὺ ἐγὼ στερεῶν βροντὴν, καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ποιῶν ὄρθρον καὶ ὁμίχλην, καὶ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς· Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου τοῦτον, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον· οἶκος Ἰσραὴλ

2. ἔπεσεν, οὐκέτι μὴ προσθῇ τοῦ ἀναστῆναι· παρθένος τοῦ Ἰσραὴλ ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ ἀναστήσων αὐτήν.

3. Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἡ
πόλις ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ὑπολει- ἐπορεύ-
φθήσονται ἑκατόν· καὶ ἐξ ἧς * ἐξεπο- οντο
ρεύοντο ἑκατὸν, ὑπολειφθήσονται δέκα * ἐπορεύ-
τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. οντο

4. Διότι τάδε λέγει Κύριος πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραήλ· ἐκζητήσατέ με, καὶ ζήσεσθε·

5. καὶ μὴ ἐκζητεῖτε Βαιθήλ, καὶ εἰς
Γάλγαλα μὴ εἰσπορεύεσθε, καὶ ἐπὶ τὸ
φρέαρ τοῦ ὅρκου μὴ διαβαίνετε· ὅτι Γάλ- ἀναβαί-
γαλα αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευ- νετε
θήσεται, καὶ Βαιθὴλ ἔσται ὡς οὐχ ὑ-
πάρχουσα.

6. Ἐκζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ζή-
σατε, ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ ὁ
οἶκος Ἰωσὴφ, καὶ καταφάγῃ αὐτὸν, καὶ καταφά-
οὐκ ἔσται ὁ σβέσων τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. γεται

7. Κύριος (ὁ Θεὸς) ὁ ποιῶν εἰς ὕψος κρίμα, καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν ἔθηκεν·

8. ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων, καὶ ἐκτρέπων εἰς τοπρωῒ σκιὰν, καὶ ἡμέραν εἰς νύκτα συσκοτάζων· ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης,

v. 8. καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε) καὶ οὐκ ἐπεστράφητε. v. 9. πυρώσει) πυρώσει. ibid. συκῶνας) συκαμῶνας. ibid. κάμπη) κάμπη. v. 10. παρεμβολὰς ὑμῶν ἐν τῇ ὀργῇ μου) παρεμβολὰς ἐν τῇ ὀργῇ ὑμῶν. v. 13. τὰ ὕψη) τὰ ὑψηλά. CAP. V. v. 2. προσθῇ) προσθήσει. ibid. ἐπὶ τῆς γῆς) addit αὐτοῦ. v. 3. Διότι) διατοῦτο. ibid. ἐπορεύοντο) ἐξεπορεύοντο, utroque loco. v. 5. ἀναβαίνετε) διαβαίνετε. v. 6. καταφάγεται) καταφάγῃ. v. 7. Κύριος ὁ Θεὸς) non habet. v. 8. ποιῶν) ὁ ποιῶν.

καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς· Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ·

9. ὁ διαιρῶν συντριμμὸν ἐπὶ ἰσχὺν, καὶ ταλαιπωρίαν ἐπὶ ὀχύρωμα ἐπάγων.

10. Ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο·

11. διὰ τοῦτο ἀνθ' ὧν κατεκονδυλίζετε πτωχὸν, καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἴκους ξυστοὺς * ᾠκοδομήσατε, καὶ οὐ μὴ κατοικήσητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀμπελῶνας ἐπιθυμητοὺς † ἐφυτεύσατε, καὶ οὐ μὴ πίητε τὸν οἶνον αὐτῶν.

κατεκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν
* οἰκοδομήσετε
† φυτεύσετε

12. Ὅτι ἔγνων πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ ἰσχυραὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν· καταπατοῦντες δίκαιον, λαμβάνοντες ἀλλάγματα, καὶ πένητας ἐν πύλαις ἐκκλίνοντες.

13. Διὰ τοῦτο ὁ συνιῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐστιν.

14. Ἐκζητήσατε τὸ καλὸν, καὶ μὴ τὸ πονηρὸν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὃν τρόπον εἴπατε·

15. μεμισήκαμεν τὸ πονηρὸν, καὶ ἠγαπήκαμεν τὸ καλόν· καὶ ἀποκαταστήσατε ἐν πύλαις κρῖμα, ὅπως ἐλεήσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοὺς περιλοίπους τοῦ Ἰωσήφ.

16. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ἐν πάσαις πλατείαις κοπετὸς, καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς ῥηθήσεται, οὐαὶ, οὐαί· κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετὸν, καὶ εἰς εἰδότας θρῆνον,

ἰδόντας

17. καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετὸς, διότι διελεύσομαι διὰ μέσου σου, εἶπε Κύριος.

ἐπελεύσομαι

18. Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν Κυρίου· ἱνατί αὕτη ὑμῖν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου; καὶ αὕτη ἐστὶ σκότος καὶ οὐ φῶς.

19. Ὃν τρόπον ὅταν ἐκφύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώπου τοῦ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκτος, καὶ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀπερείσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις.

πρὸς

20. Οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, καὶ οὐ φῶς; καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὕτη;

21. Μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ θυσίας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν·

22. διότι καὶ ἐὰν ἐνέγκητέ μοι τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὑμῶν, οὐ προσδέξομαι αὐτὰ, καὶ σωτηρίου ἐπιφανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι·

23. μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἦχον ᾠδῶν σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι·

24. καὶ

v. 8. ἐπὶ προσώπου) ἐπὶ πρόσωπον. ibid. ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ) deest. v. 9. διαιρῶν) ὁ διαιρῶν. v. 11. κατεκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν) κατεκονδυλίζον πτωχάς. ibid. ξυστοὺς οἰκοδομήσετε) ξεστὰς ᾠκοδομήσατε. ib. καὶ ἀμπελ. ἐπιθ. φυτεύσετε) ἀμπελῶνας ἐπιθυμητὰς ἐφυτεύσατε. v. 13. πονηρός ἐστιν.) πονηρῶν ἐστιν. v. 14. καὶ μὴ τὸ πονηρὸν) absque articulo. v. 15. τὸ πονηρὸν) τὰ πονηρά. ibid. ἠγαπήκαμεν τὸ καλόν.) ἠγαπήσαμεν τὰ καλά. v. 16. πλατείαις) ταῖς πλατείαις. ibid. ὁδοῖς) ταῖς ὁδοῖς. ib. ἰδόντας) εἰδότας. v. 17. ἐπελεύσομαι) ἐλεύσομαι. v. 19. ὅταν ἐκφύγῃ) ἐὰν φύγῃ. ibid. ἄρκτος) ἄρκος. ib. ἀπερείσῃ) ἀπερείσηται. ib. πρὸς τὸν τοῖχον) ἐπὶ τὸν τοῖχον. v. 22. διότι καὶ ἐὰν) διότι ἐάν. ibid. τὰ ὁλοκαυτώματα) absque articulo. ib. προσδέξομαι αὐτὰ, καὶ σωτηρίου) προσδέξομαι, καὶ σωτηρίους.

24. καὶ κυλισθήσεται ὡς ὕδωρ κρῖμα, καὶ δικαιοσύνη ὡς χειμάῤῥους ἄβατος.

25. Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη, λέγει Κύριος·

26. Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν Ῥαιφὰν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε ἑαυτοῖς·

27. καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Δαμασκοῦ, λέγει Κύριος, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

ΚΕΦ. ϛ΄. VI.

ΟΥΑΙ τοῖς ἐξουθενοῦσι Σιὼν, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας· ἀπετρύγησαν
αὐτοὶ ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλθον αὐτοῖς οἶκος
τοῦ Ἰσραήλ.

2. Διάβητε πάντες καὶ ἴδετε, καὶ διέλθατε ἐκεῖθεν εἰς Αἱμαθραββὰ, καὶ καταβῆτε ἐκεῖθεν εἰς Γὲθ ἀλλοφύλων, τὰς κρατίστας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων· εἰ πλείονα τὰ ὅρια αὐτῶν ἐστι τῶν ὑμετέρων ὁρίων;

εὐχόμε- 3. Οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν κακὴν, οἱ
νοι ἐγγίζοντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων
ψευδῶν·

4. οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων, καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρωμναῖς αὐτῶν, καὶ ἔσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων, καὶ μοσχάρια ἐκ μέσου βουκολίων γαλαθηνά·

5. οἱ ἐπικροτοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς ἑστῶτα ἐλογίσαντο, καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα·

6. οἱ πίνοντες τὸν διυλισμένον οἶνον, καὶ τὰ πρῶτα μύρα χριόμενοι, καὶ οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ Ἰωσήφ.

7. Διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται ἀπ᾽ ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ ἐξαρθήσεται χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφραίμ.

8. Ὅτι ὤμοσε Κύριος καθ᾽ ἑαυτοῦ·
ὅτι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὕβριν
Ἰακὼβ, καὶ τὰς χώρας αὐτοῦ μεμίσηκα, αὐτῶν
καὶ ἐξαρῶ πόλιν σὺν πᾶσι τοῖς
κατοικοῦσιν αὐτήν.

9. καὶ ἔσται, ἐὰν ὑπολειφθῶσι δέκα ἄνδρες ἐν οἰκίᾳ μιᾷ, καὶ ἀποθανοῦνται, (καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κατάλοιποι·)

10. καὶ λήψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῷ, καὶ αὐτῶν
οἱ παραβιωταὶ τοῦ ἐξενέγκαι τὰ ὀστᾶ
αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου· καὶ ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι τῆς οἰκίας· εἰ ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; καὶ ἐρεῖ· οὐκ ἔτι· καὶ ἐρεῖ· σῖγα, ἕνεκα τοῦ μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα Κυρίου.

11. Διότι ἰδοὺ Κύριος ἐντέλλεται, καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασι, καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥήγμασιν.

12. Εἰ διώξονται ἐν πέτραις ἵπποι; εἰ παρασιωπήσονται ἐν θηλείαις; ὅτι ὑμεῖς ἐξεστρέψατε εἰς θυμὸν κρῖμα, καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν·

v. 25. ἐν τῇ ἐρήμῳ - - fin.) οἶκος ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ. v. 26. τοὺς τύπους οὓς) τοὺς τύπους αὐτῶν οὓς. CAP. VI. v. 2. Αἱμαθραββὰ) Ἱεματραββά. ibid. πλείονα) πλέονα. v. 3. εὐχόμενοι) ἐρχόμενοι. v. 4. ἐκ βουκολίων) ἐκ μέσου βουκολίων. v. 5. ἐπικροτοῦντες) ἐπικρατοῦντες. ibid. ἑστῶτα) ἑστηκότα. v. 8. ὅτι βδελ.) διότι βδελύσσομαι. ibid. χώρας αὐτῶν) χώρας αὐτοῦ. v. 9. ἀποθανοῦνται) præfigit καί. v. 10. οἱ παραβιωταὶ) παραβιῶνται. v. 11. ῥήγμασι.) ῥάγμασιν. v 12. ὅτι ὑμεῖς) ὑμεῖς deest.

13. οἱ εὐφραινόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες· οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ ἡμῶν ἔχομεν κέρατα;

14. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπεγείρω ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ἔθνος, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Αἰμὰθ, καὶ ἕως τοῦ χειμάῤῥου τῶν δυσμῶν.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΟΥτως ἔδειξέ μοι κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ἰδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων ἐρχομένη ἑωθινὴ, καὶ ἰδοὺ βροῦχος εἷς, Γὼγ ὁ βασιλεύς.

2. Καὶ ἔσαι, ἐὰν συντελέσῃ τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἶπα· Κύριε Κύριε, ἵλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοσός ἐσι·

3. μετανόησον Κύριε ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐκ ἔσαι, λέγει Κύριος.

4. Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλεσε τὴν δίκην ἐν πυρὶ Κύριος, καὶ κατέφαγε τὴν ἄβυσσον τὴν πολλὴν, καὶ κατέφαγε τὴν μερίδα.

5. Καὶ εἶπα· Κύριε Κύριε, κόπασον δή· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοσός ἐσι,

6. μετανόησον Κύριε ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει Κύριος.

7. Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἑστηκὼς ἐπὶ τείχους ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας.

8. Καὶ εἶπε Κύριος πρός μέ· τί σὺ ὁρᾷς Ἀμώς; Καὶ εἶπα· ἀδάμαντα. Καὶ εἶπε Κύριος πρός μέ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα εἰς μέσον λαοῦ μου Ἰσραὴλ, οὐκ ἔτι μὴ προσθήσω τοῦ παρελθεῖν αὐτόν·

9. καὶ ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐξερημωθήσονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ἐν ῥομφαίᾳ.

10. Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερεὺς Βαιθὴλ πρὸς Ἱεροβοὰμ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, οὐ μὴ δύνηται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν ἅπαντας τοὺς γένηται λόγους αὐτοῦ·

11. διότι τάδε λέγει Ἀμώς· ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει Ἱεροβοὰμ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ.

12. Καὶ εἶπεν Ἀμασίας, πρὸς Ἀμώς· ὁ ὁρῶν, βάδιζε, ἐκχώρησον σοὶ εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις·

13. εἰς δὲ Βαιθὴλ οὐκέτι μὴ προσθῇς τοῦ προφητεῦσαι, ὅτι ἁγίασμα βασιλέως ἐσὶ, καὶ οἶκος βασιλείας ἐσί.

14. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀμὼς, καὶ εἶπε πρὸς Ἀμασίαν· οὐκ ἤμην προφήτης ἐγὼ, οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἢ αἰπόλος ἤμην καὶ κνίζων συκάμινα·

15. καὶ ἀνέλαβέ με Κύριος ἐκ τῶν προ-

v. 14. ἐπεγείρω) ἐπεγερῶ. ibid. οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ἔθνος, καὶ ἐκθλ. ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰς Αἰμὰθ, καὶ ἕως τοῦ) οἶκος ἰσραὴλ ἔθνος, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς αἰμὰθ, καὶ ὡς τοῦ. CAP. VII. v. 1. Κύριος) addit ὁ Θεός. v. 4. ὁ Θεὸς) abest. ibid. τὴν μερίδα.) addit κυρίου. v. 5. Κύριε, Κύριε) κύριε. v. 7. ἀνὴρ) abest. v. 8. εἰς μέσον) ἐν μέσῳ. ibid. προσθήσω) προσθῶ. v. 9. ἐξερημωθήσονται) ἐρημωθήσονται. v. 10. γένηται) δύνηται. ibid. ἅπαντας) πάντας. v. 12. ἐκχώρησον) adjicit σύ. v. 13. εἰς Β. οὐκέτι μὴ προσθῇς) εἰς δὲ βαιθὴλ οὐκ ἔτι προσθήσεις. v. 14. κνίζων) καὶ κνίζων.

προβάτων, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· βάδιζε, προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.

16. Καὶ νῦν ἄκουε λόγον Κυρίου· σὺ λέγεις· μὴ προφήτευε ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ ȣ̓ μὴ ὀχλαγωγήσῃς ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ·

17. διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν χοινίῳ καταμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις· ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Ο῝Υτως ἔδειξέ μοι Κύριος Κύριος, καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτȣ̃. Καὶ εἶπε· τί σὺ ὁρᾷς, Ἀμώς; Καὶ εἶπα· ἄγγος ἰξευτοῦ.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, οὐκέτι μὴ προσθῶ τȣ̃ παρελθεῖν αὐτόν.

3. καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τȣ̃ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγει Κύριος Κύριος· πολὺς ὁ πεπτωκὼς ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπιρίψω σιωπήν.

4. Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες εἰς τὸ πρωῒ πένητα, καὶ καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς,

5. Οἱ λέγοντες· πότε διελεύσεται ὁ μὴν, καὶ ἐμπολήσομεν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἀνοίξομεν θησαυρὸν, τȣ̃ ποιῆσαι μικρὸν μέτρον, καὶ τȣ̃ μεγαλῦναι σάθμιον, καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον, Θησαυρὸς σάθμια

6. τȣ̃ κτᾶσθαι ἐν ἀργυρίῳ πτωχοὺς καὶ ταπεινὸν ἀντὶ ὑποδημάτων, καὶ ἀπὸ παντὸς γεννήματος ἐμπορευσόμεθα;

7. Ὀμνύει Κύριος καθ' ὑπερηφανίας Ἰακώβ, εἰ ἐπιλήσεται εἰς νῖκος πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν·

8. καὶ ἐπὶ τούτοις ȣ̓ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσει πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ; καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου.

9. Καὶ ἔσαι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς·

10. καὶ μεταςρέψω τὰς ἑορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πάσας τὰς ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον, καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὀσφὺν σάκκον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα, καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητȣ̃, καὶ τȣ̀ς μετ' αὐτȣ̃ ὡς ἡμέραν ὀδύνης.

11. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ȣ̓ λιμὸν ἄρτου ȣ̓δὲ δίψαν ὕδατος,

v. 15. προφήτευσον) præfigit καὶ. ibid. τὸν Ἰσραὴλ.) absque articulo. CAP. VIII. v. 1. Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος) οὕτως ἔδειξέ μοι κύριος κύριος, hæc verba in *Edit. Rom.* ad præced. caput referuntur. ibid. ὁρᾷς) βλέπεις. v. 2. οὐκέτι μὴ προσθῶ) ȣ̓ προσθήσω ἔτι. v. 3. Κύριος) κύριος, κύριος. ibid. ἐπιρίψω) ἐπιῤῥίψω. v. 4. καταδυναστεύοντες) præfigit καὶ. v. 5. Οἱ λέγοντες) absque articulo. ibid. θησαυροὺς) θησαυρὸν. ib. μικρὸν μέτρον, καὶ μεγ. σάθμια) μέτρον μικρὸν, καὶ τȣ̃ μεγαλῦναι σάθμιον. v. 6. πτωχοὺς καὶ ταπεινὸν) καὶ πτωχὸς καὶ πένητα. v. 7. καθ' ὑπερηφανίας) κατὰ τῆς ὑπερηφανίας. ibid. ἐπιλήσεται) ἐπιλησθήσεται. v. 9. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) ἐν τῇ ἡμ. ἐκείνῃ. ibid. ὁ Θεὸς καὶ δύσεται) κύριος, δύσεται. v. 11. ἄρτȣ) ἄρτων.

τος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον Κυρίου·

12. καὶ σαλευθήσεται ὕδατα ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ βοῤῥᾶ ἕως ἀνατολῶν περιδραμοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν.

13. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ παρθένοι αἱ καλαὶ, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐν δίψει,

14. οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἱλασμοῦ Σαμαρείας, καὶ οἱ λέγοντες· ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ζῇ ὁ Θεός σου Βηρσαβεέ· καὶ πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσιν ἔτι.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Εἶδον τὸν Κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπε· πάταξον ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα, καὶ διάκοψον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τοὺς καταλοίπους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ διαφεύξῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, οὐδὲ μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασωζόμενος.

θυσιαστήριον

2. Ἐὰν κατορυγῶσιν εἰς ᾅδου, ἐκεῖθεν ἡ χείρ μου ἀνασπάσει αὐτούς· καὶ ἐὰν ἀναβῶσιν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐκεῖθεν κατάξω αὐτούς·

3. ἐὰν ἐγκρυβῶσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖθεν ἐξερευνήσω, καὶ λήψομαι αὐτούς· καὶ ἐὰν καταδύσωσιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῷ δράκοντι, καὶ δήξεται αὐτούς·

4. καὶ ἐὰν πορευθῶσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ, καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά.

τὸ πρόσωπον

5. Καὶ κύριος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμενος τῆς γῆς, καὶ σαλεύων αὐτὴν, καὶ πενθήσουσι πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου·

6. ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ γῆς θεμελιῶν, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

προσώπου

7. Οὐχ ὡς υἱοὶ Αἰθιόπων ὑμεῖς ἐστὲ ἐμοὶ υἱοὶ Ἰσραήλ; λέγει Κύριος· οὐ τὸν Ἰσραὴλ ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς ἀλλοφύλους ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τοὺς Σύρους ἐκ βόθρου;

8. Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὴν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· πλὴν ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐξαρῶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, λέγει Κύριος.

Ἰσραὴλ

9. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐντέλλομαι, καὶ λικμιῶ

v. 11. λόγον) τὸν λόγον. v. 12. σαλευθήσεται ὕδατα ἕως θ.) σαλευθήσονται ὕδατα ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἕως θ. v. 14. ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ) ζῇ ὁ Θεός σου Δὰν, καὶ. CAP. IX. v. 1. θυσιαστήριον) ἱλαστήριον. ibid. διαφεύξῃ) διαφύγῃ. ib. οὐδὲ μὴ διασωθῇ) καὶ οὐ μὴ διασωθῇ. v. 2. κατορυγῶσιν) κατακρυβῶσιν. v. 3. ἐγκρυβῶσιν) ἐγκατακρυβῶσιν. v. 4. τὸ πρόσωπον) τοὺς ὀφθαλμούς. v. 6. ἐπὶ γῆς θεμελιῶν) ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν. ibid. ἐπὶ προσώπου) ἐπὶ πρόσωπον. ib. Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκρ.) κύριος παντοκρ. v. 8. Ἰσραὴλ) Ἰακώβ. v. 9. ἰδοὺ) abest.

λικμιῶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τὸν οἶκον τȣ̃ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ, καὶ ȣ̓ μὴ πέσῃ σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν·

10. ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσι πάντες ἁμαρτωλοὶ λαȣ̃ μου, οἱ λέγοντες· ȣ̓ μὴ ἐγγίσῃ, οὐδ᾽ ȣ̓ μὴ γένηται ἐφ᾽ ἡμᾶς τὰ κακά.

11. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ
κατε- τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ
σραμμέ- ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι
να τȣ̃ αἰῶνος·

12. ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι
τὸν Κύ- τῶν ἀνθρώπων με καὶ πάντα τὰ ἔθνη,
ριον ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν ταῦτα.

13. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ καταλήψεται ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητὸν, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ, καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσονται·

14. καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τȣ̃ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσȣσι πόλεις τὰς ἠφανισμένας, καὶ κατοικήσȣσι, καὶ καταφυτεύσȣσιν ἀμπελῶνας, καὶ πίονται τὸν οἶνον αὐτῶν,
καὶ ποιήσȣσι κήπȣς, καὶ φάγονται τὸν κατα-
καρπὸν αὐτῶν· φυτεύ-

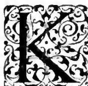
15. καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς σȣσιν
γῆς αὐτῶν, καὶ ȣ̓ μὴ ἐκσπασθῶσιν οὐκέτι ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ.

v. 9. λικμιῶ) λικμήσω. ibid. τȣ̃ Ἰσραὴλ) absque articulo. v. 10. οὐδ᾽ ȣ̓ μὴ) οὐδὲ μή. v. 11. κατεστραμμένα) κατεσκαμμένα. v. 12. ὅπως ἂν) ὅπως. ibid. τὸν Κύριον) abest. ib. ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν ταῦτα.) ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα. v. 13. ὁ ἀλοητὸς) ὁ ἀμητός. ibid. τὰ ὄρη) τὰ ὄρει. v. 14. καταφυτεύσȣσιν ἀμπ.) φυτεύσȣσιν ἀμπελῶνας. ibid. καταφυτεύσȣσιν κήπȣς) ποιήσȣσι κήπους. v. 15. ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν) αὐτῶν deest. ibid. ὁ παντοκράτωρ.) absque articulo.

ΑΜΩΣ Β′.

ΜΙΧΑΙΑΣ Γ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίȣ πρὸς Μιχαίαν τὸν τȣ̃ Μωρασθεί, ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ καὶ Ἄχαζ καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰȣ́δα, ὑπὲρ ὧν
Μωρασθεὶ βασιλέως ἶδε, περὶ Σαμαρείας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ.

2. Ἀκȣ́σατε λαοὶ λόγȣς, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ, καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ, καὶ ἔσαι Κύριος κύριος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, Κύριος ἐξ οἴκου ἁγίου αὐτȣ̃·

3. Διότι ἰδȣ̀ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τȣ̃ τόπȣ αὐτοῦ, καὶ καταβήσεται, καὶ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς·

4. καὶ σαλευθήσεται τὰ ὄρη ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακήσονται ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, καὶ ὡς ὕδωρ καταφερόμενον ἐν καταβάσει·

5. διὰ ἀσέβειαν Ἰακὼβ πάντα ταῦτα, καὶ διὰ ἁμαρτίαν οἴκου Ἰσραήλ.
οἴκȣ Τίς ἡ ἀσέβεια τȣ̃ Ἰακὼβ, οὐχὶ Σαμάρεια; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία οἴκου Ἰȣ́δα; οὐχὶ Ἱερουσαλήμ;

ὡς 6. Καὶ θήσομαι Σαμάρειαν εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγρȣ̃, καὶ εἰς φυτείαν ἀμπελῶνος, καὶ κατασπάσω εἰς χάος τȣ̀ς λίθους αὐτῆς, καὶ τὰ θεμέλια αὐτῆς ἀποκαλύψω·

7. καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψȣσι, καὶ πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρήσȣσιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν· διότι ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνήγαγε, καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνέστρεψεν.

8 Ἕνεκεν τȣ́τȣ κόψεται, καὶ θρηνήσει, πορεύσεται ἀνυπόδετος καὶ γυμνὴ, καὶ ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων, καὶ πένθος ὡς θυγατέρων σειρήνων·

9. ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς, διότι ἦλθεν ἕως Ἰȣ́δα, καὶ ἥψατε ἕως πύλης λαȣ̃ μου, ἕως Ἱερουσαλήμ.

10. Οἱ ἐν Γὲθ μὴ μεγαλύνεσθε, οἱ ἐν Ἀκεὶμ μὴ ἀνοικοδομεῖτε ἐξ οἴκου κατὰ γέλωτα ὑμῶν· γῆν κατασπάσασθε κατὰ καταπάσασθαι
γέλωτα ὑμῶν.

11. Κατοικȣ̃σα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς οὐκ ἐξῆλθε κατοικȣ̃σα Σενναὰρ, κόψασθαι οἶκον ἐχόμενον αὐτῆς, λήψεται ἐξ ἡμῶν πληγὴν ὀδύνης.

12. Τίς ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικȣ́σῃ ὀδύνας; ὅτι κατέβη κακὰ παρὰ Κυρίου ἐπὶ πύλας Ἱερȣσαλὴμ,

13. ψό-

ΜΙΧΑΙΑΣ Γ'. CAP. I. v. 1. Μωρασθεί) μωρασθεί. ibid. βασιλέως) βασιλέων. v. 2. Κύριος ἐν ὑμῖν) κύριος κύριος ἐν ὑμῖν. v. 3. τόπου αὐτȣ̃) adjicit, καὶ καταβήσεται. v. 5. διὰ ἀσέβειαν) δι' ἀσέβειαν. ibid. διὰ ἁμ.) δι' ἁμ. ib. οἴκȣ Ἰακὼβ) τȣ̃ ἰακώβ. ib. οὐχὶ Σαμ.) ȣ̓ ἡ σαμάρεια. v. 6. ὡς) εἰς. v. 8. καὶ ποιήσεται) καὶ abest. v. 10. οἱ ἐν Ἀκεὶμ) καὶ οἱ ἐνακείμ. ibid. γέλωτα ὑμῶν· καταπάσασθαι κατὰ) γέλωτα, γῆν κατασπάσασθε κατὰ

13. ψόφος ἁρμάτων, καὶ ἱππευόν-
των. Κατοικοῦσα Λαχεὶς ἀρχηγὸς ἁ-
αὐτῆς μαρτίας αὕτη ἐςὶ τῇ θυγατρὶ Σιὼν, ὅτι
ἐν σοὶ εὑρέθησαν αἱ ἀσέβειαι τῦ Ἰσ-
ραήλ.

14. Διὰ τῦτο δώσεις ἐξαποςελλομέ-
νους ἕως κληρονομίας Γὲθ, οἴκυς μα-
κενὰ ταίους· εἰς κενὸν ἐγένετο τοῖς βασιλεῦ-
σιν Ἰσραὴλ,

ἀγάγω- 15. ἕως τὺς κληρονόμους ἀγάγω σοι
σι κατοικοῦσα Λαχεὶς κληρονομία, ἕως
Ὀδολλὰμ ἥξει ἡ δόξα ⸆ τῆς θυγατρὸς⸇
Ἰσραήλ.

16. Ξύρησαι, καὶ κεῖραι ἐπὶ τὰ τέκνα τὰ τρυφερά σου· ἐμπλάτυνον τὴν χηρείαν σου ὡς ἀετὸς, ὅτι ἠχμαλωτεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

ΚΕΦ. Β΄. II.

Ἐγένοντο λογιζόμενοι κόπους, καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλυν αὐτά· διότι οὐκ ἦραν πρὸς τὸν Θεὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν·

2. καὶ ἐπεθύμουν ἀγρὺς, καὶ διήρπαζον ὀρφανὺς, καὶ οἴκυς κατεδυνάςευον, καὶ διήρπαζον ἄνδρα καὶ τὸν οἶκον αὐτῦ, καὶ ἄνδρα καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

3. Διὰ τῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδὺ ἐγὼ λογίζομαι ἐπὶ τὴν φυλὴν ταύτην κακὰ, ἐξ ὧν ὐ μὴ ἄρητε τὺς τραχήλυς ὑμῶν, καὶ ὐ μὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ ⸆ ἐξαίφνης⸇, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐςιν.

4. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ληφθήσεται
ἐφ᾽ ὑμᾶς παραβολὴ, καὶ θρηνηθήσε-
ται θρῆνος ἐν μέλει, λέγων· ταλαι-
πωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν, μερὶς λαῦ
μου κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ, καὶ ὐκ ἦν
ὁ κωλύσων αὐτὸν τῦ ἀποςρέψαι· οἱ ἀ-
γροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν. διεμετρή-

5. Διὰ τῦτο ὐκ ἔςαι σοι βάλλων σχοι- θησαν
νίον ἐν κλήρῳ ἐν ἐκκλησίᾳ Κυρίυ.

6. Μὴ κλαίετε δάκρυσι, μηδὲ δακρυέ-
τωσαν ἐπὶ τύτοις· ὐ γὰρ ἀπώσεται τέτῳ
ὀνείδη

7. ὁ λέγων· οἶκος Ἰακὼβ παρώργισε πνεῦμα Κυρίου. Εἰ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῦ ἐςιν; οὐχ οἱ λόγοι αὐτῦ εἰσὶ καλοὶ μετ᾽ αὐτῦ, καὶ ὀρθοὶ πεπόρευνται;

8. Καὶ ἔμπροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντικατέςη. Κατέναντι τῆς εἰρήνης αὐτῦ· τὴν δορὰν αὐτῦ ἐξέδειραν, τῦ ἀφελέσθαι ἐλπίδα συντριμμὸν πολέμου,

9. (διὰ τῦτο) ἡγούμενοι λαοῦ μου ἀποῤῥιφήσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν τρυφῆς αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐξώσθησαν. Ἐγγίσατε ὄρεσιν αἰωνίοις·

10. ἀνάςηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔςι σοι αὕτη ἡ ἀνάπαυσις ἕνεκεν ἀκαθαρσίας· διεφθάρητε φθορᾷ,

v. 13. ἁμαρτίας αὐτῆς ἐςὶν) ἁμαρτίας αὕτη ἐςί. ibid. αἱ ἀσέβειαι) absque articulo. v. 14. δώσεις) δώσει. ibid. εἰς κενὰ ἐγένετο τ. β. Ἰσρ.) εἰς κενὸν ἐγένοντο τοῖς βασ. τῦ ἰσραήλ. CAP. II. v. 1. τὰς χεῖρας) absque articulo. v. 2. ἄνδρα) καὶ ἄνδρα. v. 4. κωλύσων) κωλύων. ibid. ἡμῶν διεμετρήθησαν.) ὑμῶν διεμερίσθησαν. v. 5. ἐπὶ τύτῳ· ὐ γὰρ) ἐπὶ τύτοις. οὐ δὲ γάρ. v. 7. Εἰ ταῦτα) οὐ ταῦτα. v. 8. ἀντικατέςη.) ἀντέςη. ibid. ἐλπίδα) ἐλπίδας. v. 9. (διὰ τῦτο) abest. v. 10. ἡ ἀνάπαυσις) absque articulo.

11. κατεδιώχθητε ὐδενὸς διώκοντος· πνεῦμα ἔστησε ψεῦδος, ἐστάλαξέ σοι εἰς οἶνον καὶ μέθυσμα· καὶ ἔσαι, ἐκ τῆς σαγόνος τῦ λαοῦ τύτυ,

12. συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακὼβ σὺν πᾶσιν· ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι
λαῦ τού- τὺς καταλοίπους τῦ Ἰσραὴλ, ἐπιτοαυτὸ
τυ θήσομαι τὴν ἀποστροφὴν αὐτῶν. Ὡς πρόβατα ἐν θλίψει, ὡς ποίμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν ἐξαλοῦνται ἐξ ἀνθρώπων·

13. διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν διέκοψαν, καὶ διῆλθον πύλην, καὶ ἐξῆλθον δι' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ Κύριος ἡγήσεται αὐτῶν.

ΚΕΦ. Γʹ. III.

ΚΑΙ ἐρεῖ· ἀκύσατε δὴ ταῦτα αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ἰακὼβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραήλ· οὐχ ὑμῖν ἐστι τῦ γνῶναι τὸ κρῖμα;

2. Οἱ μισῦντες τὰ καλὰ, καὶ ζητῦντες τὰ πονηρὰ, ἁρπάζοντες τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν.

3. Ὃν τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τῦ λαῦ μου, καὶ τὰ δέρματα αὐ-
ἀπὸ τῶν τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ ὀστᾶ
ὀστέων αὐτῶν συνέθλασαν, καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα, καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν,

4. οὕτως κεκράξονται πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ εἰσακύσεται αὐτῶν· καὶ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτῦ ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐπ' αὐτύς.

5. Τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὺς προφήτας τὺς πλανῶντας τὸν λαόν μου, τὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὀδῦσιν αὐτῶν, καὶ κηρύσσοντας ἐπ' αὐτὸν εἰρήνην, καὶ ὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἤγειραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον·

6. διὰ τοῦτο νὺξ ὑμῖν ἔσαι ἐξ ὁράσεως, καὶ σκοτία ἔσαι ὑμῖν ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος ἐπὶ τὺς προφήτας, καὶ συσκοτάσει ἐπ' αὐτὺς ἡ ἡμέρα·

7. καὶ καταισχυνθήσονται οἱ ὁρῶντες τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάντεις, καὶ καταλαλήσουσι κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοὶ, διότι ὐκ ἔσαι ὁ
ἐπακύων αὐτῶν. ἐπακύ-

8. Ἐὰν μὴ ἐμπλήσω ἐγὼ ἰσχὺν ἐν σαν
πνεύματι Κυρίου καὶ κρίματος καὶ δυναστείας, τῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακὼβ ἀσεβείας αὐτῦ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ ἁμαρτίας αὐτοῦ.

9. Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἡγούμενοι οἴκου Ἰακὼβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ
Ἰσραὴλ, οἱ βδελυσσόμενοι κρῖμα, καὶ Ἰακὼβ
πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες,

10. οἱ οἰκοδομοῦντες Σιὼν ἐν αἵμασι, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ἀδικίαις·

11. οἱ

v. 12. τοῦ λαοῦ τύτυ) τῦ ἰσραήλ. ibid. ἀποστροφὴν αὐτῶν.) ἀποστροφὴν αὐτῦ. v. 13. διῆλθον) καὶ διῆλθον. CAP. III. v. 2. Οἱ μισῦντες) articulus deeſt. v. 3. ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν) ἀπ' αὐτῶν. ibid. ὀστᾶ) ὀστέα. v. 4. πρὸς Κύριον) πρὸς τὸν κύριον. v. 5. ἐπ' αὐτὸν εἰρήνην) transpoſita. v. 7. ἐπακύσων) ἐπακύων. v. 8. ἐμπλήσω ἐγὼ) transpoſita. v. 9. Ἰσραὴλ) ἰακώβ. ibid. Ἰακώβ) ἰσραήλ. v. 10. οἰκοδομῦντες) addit σιών.

11. οἱ ἡγέμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων ἔκρινον, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπανεπαύοντο, λέγοντες· οὐχὶ Κύριος ἐν ἡμῖν ἐστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς τὰ κακά.

12. Διὰ τοῦτο δι' ὑμᾶς Σιὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀπωροφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου ὡς ἄλσος δρυμοῦ.

ΚΕΦ. Δʹ. IV.

ΚΑΙ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου, ἕτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ μετεωρισθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν. καὶ σπεύσουσι πρὸς αὐτὸ λαοί,

2. καὶ πορεύσονται πρὸς αὐτὸ ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσι, δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ· καὶ δείξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ· ὅτι ἐκ Σιὼν ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ,

3. καὶ κρινεῖ ἀναμέσον λαῶν πολλῶν, καὶ ἐλέγξει ἔθνη ἰσχυρὰ ἕως εἰς γῆν μακράν. Καὶ κατακόψουσι τὰς ῥομφαίας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ἄρῃ ἔθνος ἐπ' ἔθνος ῥομφαίαν, καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν.

4. Καὶ ἀναπαύσεται ἕκαστος ὑποκάτω ἀμπέλου αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος ὑποκάτω συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ στόμα Κυρίου παντοκράτορος ἐλάλησε ταῦτα.

5. Ὅτι πάντες οἱ λαοὶ πορεύσονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα.

6. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, συνάξω τὴν συντετριμμένην, λέγει Κύριος, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ οὓς ἀπωσάμην.

7. Καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς ὑπόλειμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος ἰσχυρόν, καὶ βασιλεύσει Κύριος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ὄρει Σιὼν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.

8 καὶ σὺ πύργος ποιμνίου αὐχμώδης, θύγατερ Σιών, ἐπὶ σὲ ἥξει, καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρχὴ ἡ πρώτη βασιλεία ⁖ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ θυγατρὶ Ἱερουσαλήμ.

9. Καὶ νῦν ἱνατί ἔγνως κακά; μὴ βασιλεὺς οὐκ ἦν σοι; ἢ ἡ βουλή σε ἀπώλετο, ὅτι κατεκράτησάν σε ὠδῖνες ὡς τικτούσης;

10. ὤδινε καὶ ἀνδρίζου θύγατερ Σιὼν ὡς τίκτουσα. διότι νῦν ἐξελεύσῃ ἐκ πόλεως,

v. 11. οὐχὶ Κύριος) οὐχ ὁ κύριος. ibid. τὰ κακά.) absque articulo. v. 12. εἰς ὀπωροφ.) ὡς ὀπωροφυλάκιον. ibid. ὡς ἄλσος) εἰς ἄλσος. CAP. IV. v. 1. τοῦ Κυρίου) absque articulo. v. 2. πρὸς αὐτὸ) abest. ibid. τοῦ Κυρίου) absque articulo. v. 3. ἐλέγξει) ἐξελέγξει. ibid. εἰς γῆν μακράν) εἰς μακράν. ib. καὶ τὰς ζιβύνας) καὶ τὰ δόρατα. ib. οὐ μὴ ἄρῃ) μὴ ἀντάρῃ. ib. οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι) οὐκέτι μὴ μάθωσιν. v. 5. Θεοῦ) κυρίου θεοῦ. v. 6. συνάξω τὴν συντ. λέγει Κύριος) λέγει κύριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην. ibid. ἀπωσμένην) ἐξωσμένην. v. 7. ἰσχυρόν) δυνατόν. ibid. νῦν καὶ ἕως) καὶ deest. v. 9. κατεκράτησάν σε) κατεκράτησάν σου. v. 10. ἀνδρίζου) adjicit καὶ ἔγγιζε. ibid. θύγατερ) θυγάτηρ.

λεως, καὶ κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ, καὶ ἥξεις ἕως Βαβυλῶνος· ἐκεῖθεν ῥύσεταί σε, καὶ ἐκεῖθεν λυτρώσεταί σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου.

11. Καὶ νῦν ἐπισυνήχθη ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, οἱ λέγοντες, ἐπιχαρούμεθα, καὶ ἐπόψονται ἐπὶ Σιὼν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

12. Καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν Κυρίου, καὶ οὐ συνῆκαν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐτοὺς ὡς δράγματα ἅλωνος.

13. Ἀνάστα, καὶ ἀλόα αὐτοὺς θύγατερ Σιὼν, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρᾶ, καὶ τὰς ὁπλάς σου θήσομαι χαλκᾶς. καὶ λεπτυνεῖς λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναθήσεις τῷ Κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΝΥΝ ἐμφραχθήσεται θυγάτηρ Ἐφραὶμ ἐμφραγμῷ, συνοχὴν ἔταξεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, ἐν ῥάβδῳ πατάξουσιν ἐπὶ σιαγόνα τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. σιαγόνας

2. Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται ἡγούμενος τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.

3. Διὰ τοῦτο δώσει αὐτοὺς, ἕως καιροῦ τικτούσης τέξεται, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

4. καὶ στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἰσχύϊ Κύριος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ ὀνόματος Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν ὑπάρξουσι· διότι νῦν μεγαλυνθήσονται ἕως ἄκρων τῆς γῆς.

5. Καὶ ἔσται αὐτὴ ἡ εἰρήνη, ὅταν Ἀσσύριος ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγερθήσονται ἐπ᾽ αὐτὸν ἑπτὰ ποιμένες, καὶ ὀκτὼ δήγματα ἀνθρώπων,

6. καὶ ποιμανοῦσι τὸν Ἀσσοὺρ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρὼδ ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆς, καὶ ῥύσεται ἐκ τοῦ Ἀσσοὺρ, ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὰ ὅρια ὑμῶν.

7. Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς δρόσος παρὰ Κυρίου πίπτουσα, καὶ ὡς ἄρνες ἐπ᾽ ἄγρωστιν, ὅπως μὴ συναχθῇ μηδεὶς, μηδὲ ὑποστῇ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων.

8. Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς λέων ἐν κτήνεσιν ἐν τῷ δρυμῷ, καὶ ὡς σκύμνος ἐν ποιμνίοις προβάτων, ὃν τρόπον ὅταν διέλθῃ, καὶ διαστείλας ἁρπάσῃ, καὶ μὴ ᾖ ὁ ἐξαιρούμενος.

9. Ὑψωθήσεται ἡ χείρ σου ἐπὶ τοὺς θλίβον-

v. 11. ἐπισυνήχθη) ἐπισυνήχθησαν. ibid. οἱ λέγοντες) articulus deeſt. v. 12. Καὶ αὐτοὶ οὐκ) αὐτοὶ δὲ οὐκ. v. 13. Ἀνάστα) ἀνάστηθι. ibid. θύγατερ) θυγάτηρ. ibid. λεπτυνεῖς) κατατήξεις. CAP. V. v. 1. Ἐφραὶμ) deeſt. ibid. σιαγόνας) σιαγόνα. v. 2. τοῦ Ἐφραθὰ) absque articulo. ibid. ἡγούμενος) non habet. ib. ἐν τῷ Ἰσραὴλ) τοῦ Ἰσραήλ. ib. καὶ αἱ ἔξοδοι) absque articulo. v. 4. ἐν ἰσχύϊ) ἐν ἰσχύει. ibid. τοῦ ὀνόματος Κυρίου τοῦ Θεοῦ) ὀνόματος κυρίου θεοῦ. v. 5. ἡ εἰρήνη, ὅταν Ἀσσύριος) εἰρήνη ὥσπερ ὅταν. v. 7. ἐπ᾽ ἄγρωστιν) ἐπὶ ἄγρωστιν. v. 8. τοῦ Ἰακὼβ) absque articulo.

θλίβοντάς σε, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου ἐξολεθρευθήσονται.

10. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, ἐξολεθρεύσω τοὺς ἵππους σου ἐκ μέσου σου, καὶ ἀπολῶ τὰ ἅρματά σου,

11. καὶ ἐξολεθρεύσω τὰς πόλεις τῆς γῆς σου, καὶ ἐξαρῶ πάντα τὰ ὀχυρώματά σου,

12. καὶ ἐξαρῶ πάντα τὰ φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἀποφθεγγόμενοι οὐκ ἔσονται ἐν σοί.

13. Καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ γλυπτά σου, καὶ τὰς στήλας σου ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκ ἔτι μὴ προσκυνήσεις τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου,

14. καὶ ἐκκόψω τὰ ἄλση σου ἐκ μέσου σου, καὶ ἀφανιῶ τὰς πόλεις σου,

15. καὶ ποιήσω ἐν θυμῷ καὶ ἐν ὀργῇ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀνθ' ὧν οὐκ εἰσήκουσάν μου.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

Ἀκούσατε δὴ λόγον Κυρίου ἃ ὁ Κύριος εἶπεν· ἀνάστηθι καὶ κρίθητι πρὸς τὰ ὄρη, καὶ ἀκουσάτωσαν οἱ βουνοὶ φωνήν σου.

βουνοὶ 2. Ἀκούσατε ὄρη τὴν κρίσιν τοῦ Κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται.

3. Λαός μου, τί ἐποίησά σοι, ⁓ ἢ τί ἐλύπησά σε," ἢ τί παρηνώχλησά σοι; ἀποκρίθητί μοι.

4. Διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ οἴκου δουλείας ἐλυτρωσάμην σε, καὶ ἐξαπέστειλα πρὸ προσώπου σου τὸν Μωυσῆν, καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ.

5. Λαός μου μνήσθητι δή, τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βαλὰκ βασιλεὺς Μωάβ, καὶ τί ἀπεκρίθη αὐτῷ Βαλαὰμ υἱὸς τοῦ Βεώρ, ἀπὸ τῶν σχοίνων ἕως τοῦ Γαλγάλ, ὅπως γνωσθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Κυρίου.

6. Ἐν τίνι καταλάβω τὸν Κύριον; ἀντιλήψομαι Θεοῦ μου ὑψίστου; εἰ καταλήψομαι αὐτὸν ἐν ὁλοκαυτώμασιν ἐν μόσχοις ἐνιαυσίοις;

7. εἰ προσδέξεται ὁ Κύριος ἐν χιλιάσι κριῶν, ἢ ἐν μυριάσι χειμάῤῥων πιόνων; ἀρνῶν
εἰ δῶ πρωτότοκά μου ὑπὲρ ἀσεβείας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἁμαρτίας ψυχῆς μου;

8. Εἰ ἀνηγγέλη σοι, ἄνθρωπε, τί καλόν; ἢ τί Κύριος ἐκζητεῖ παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν κρίμα καὶ ἀγαπᾷν ἔλεος, καὶ ἕτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ Κυρίου Θεοῦ σου;

9. Φωνὴ Κυρίου τῇ πόλει ἐπικληθήσεται, καὶ σώσει τοὺς φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἄκουε φυλή, καὶ τίς κοσ- τί
μήσει πόλιν;

10. Μὴ

v. 10. ἵππους σου ἐκ) σου deest. v. 12. καὶ ἐξαρῶ πάντα τὰ φάρμ.) καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ φάρμακα. v. 14. ἄλση σου ἐκ) σου deest. v. 15. ἐν θυμῷ καὶ ἐν ὀργῇ) transposita. ibid. εἰσήκουσάν μου.) μου abest. CAP. VI. v. 1. λόγον Κυρίου ἃ ὁ Κύριος εἶπεν·) λογον. κύριος κύριος εἶπεν. ibid. καὶ κρίθητι) καὶ abest. ib. οἱ βουνοὶ) absque articulo. v. 2. βουνοὶ) ὄρη. v. 7. ὁ Κύριος) absque articulo. ibid. ἀρνῶν) χιμάρων. ib. ἀσεβείας) ὑπὲρ ἀσεβείας. v. 8. ἔλεος) ἔλεον. v. 9. τοὺς φοβουμένους) absque articulo. ibid. καὶ τί κοσμήσει) καὶ τίς κοσμήσει.

ἀνέμων 10. Μὴ πῦρ καὶ οἶκος ἀνόμε θησαυρίζων θησαυροὺς ἀνομίας, καὶ μετὰ ὕϐρεως ἀδικία;

11. Καὶ εἰ δικαιωθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος, καὶ ἐν μαρσίππῳ ςάθμια δόλε,

12. ἐξ ὧν τὸν πλἒτεν αὐτῶν ἀσεϐείας ἐνέπλησαν; καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ἐλάλουν ψεύδη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ὑψώθη ἐν τῷ ςόματι αὐτῶν.

13. Καὶ ἐγὼ ἄρξομαι τἒ πατάξαι σε, καὶ ἀφανιῶ σε ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις σου.

14. Σὺ φάγεσαι, καὶ ἐ μὴ ἐμπλησθῇς. καὶ σκοτάσει ἐν σοὶ, καὶ ἐκνεύσει, καὶ ἐ μὴ διασωθῇς, καὶ ὅσοι ἂν διασωθῶσιν, εἰς ῥομφαίαν παραδοθήσονται.

15. Σὺ σπερεῖς, καὶ ἐ μὴ ἀμήσης. σὺ πιέσεις ἐλαίαν, καὶ ἐ μὴ ἀλείψη ἔλαιον. καὶ οἶνον, καὶ ἐ μὴ πίητε. καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα λαοῦ μου.

16. Καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμϐρὶ, καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴκε Ἀχαάϐ, καὶ ἐπορεύθητε ἐν ταῖς βελαῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ σε εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὲς κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς συρισμὸν, καὶ ὀνείδη λαῶν λήψεσθε. παραδώσω

ΚΕΦ. Ζ′. VII.

οἴμμοι Οἶμοι, ὅτι ἐγενόμην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμητῷ, καὶ ὡς ἐπιφυλλίδα ἐν τρυγητῷ, ἐχ ὑπάρχοντος βότρυος τἒ φαγεῖν τὰ πρωτόγονα. οἴμοι ψυχὴ, οἴμμοι

2. ὅτι ἀπόλωλεν εὐλαϐὴς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει. πάντες εἰς αἵματα δικάζονται, ἕκαςος τὸν πλησίον αὐτἒ ἐκθλίϐεσιν ἐκθλιϐῇ,

3. ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἑτοιμάζεσιν. ὁ ἄρχων αἰτεῖ, καὶ ὁ κριτὴς εἰρηνικὲς λόγους ἐλάλησε, καταθύμιον ψυχῆς αὐτἒ ἐςίν. καὶ ἐξελἒμαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν,

4. ὡς σὴς ἐκτρώγων, καὶ βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς. ἐαὶ ἐαὶ αἱ ἐκδικήσεις σου ἥκασι, νῦν ἔσονται κλαυθμοὶ αὐτῶν.

5. Μὴ καταπιςεύετε ἐν φίλοις, καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγουμένοις, ἀπὸ τῆς συγκοίτε σε φύλαξαι, τἒ ἀναθέσθαι αὐτῇ τι.

6. Διότι υἱὸς ἀτιμάζει πατέρα, καὶ θυγάτηρ ἐπαναςήσεται ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς οἱ ἄνδρες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

7. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπιϐλέψομαι, ὑπομενῶ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, εἰσακέσεταί μου ὁ Θεός μου.

8. Μὴ ἐπίχαιρέ μοι ἡ ἐχθρά μου, ὅτι πέπτωκα, καὶ ἀναςήσομαι· διότι ἐὰν καθίσω ἐν τῷ σκότει ὁ Κύριος φωτιεῖ μοι.

9. Ὀρ-

v. 10. ἀνόμου) ἀνόμων. ibid. ἀνομίας, μετὰ) ἀνόμε, καὶ μετὰ. ib. ἀδικία;) ἀδικίας; v. 11. Καὶ εἰ δικαιωθ.) καὶ deest. v. 12. ἐνέπλησαν) ἔπλησαν. v. 13. καὶ ἀφ. σε ἐπὶ ταῖς) ἀφ. σε ἐν ταῖς. v. 14. σκοτάσει) συσκοτάσει. ibid. παραδοθήσονται.) παραδωθήσονται. v. 16. ἐν ταῖς βελαῖς αὐτῶν, ὅπως παραδώσω σε) ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ σε. CAP. VII. v. 1. Οἴμμοι, ὅτι ἐγενόμην) Οἴμοι ὅτι ἐγένηθην. ibid. οἴμμοι) οἴμοι. v. 2. εὐλαϐὴς) εὐσεϐὴς. v. 4. ἐαὶ ἐαὶ) ἐαὶ. v. 5. αὐτῇ τι.) τι αὐτῇ. v. 6. καὶ θυγάτηρ) καὶ deest. ibid. καὶ νύμφη) καὶ deest. ib. πάντες οἱ ἄνδρες) πάντες ἀνδρὸς. v. 8. ὁ Κύριος) absque articulo.

ἕ ἀποίσει

9. Ὀργὴν Κυρίου ὑποίσω, ὅτι ἥμαρτον αὐτῷ, ἕως τοῦ δικαιῶσαι αὐτὸν τὴν δίκην μου· καὶ ποιήσει τὸ κρίμα μου, καὶ ἐξάξει με εἰς τὸ φῶς· ὄψομαι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,

10. καὶ ὄψεται ἡ ἐχθρά μου, καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην, ἡ λέγουσα πρός με· ποῦ Κύριος ὁ Θεός σου; οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπόψονται αὐτήν, νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς.

ἡμέρας

11. Ἡμέρα ἀλοιφῆς πλίνθου, ἐξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ ἀπώσεται νόμιμα ἡ ἡμέρα ἐκείνη.

12. Καὶ αἱ πόλεις σου ἥξουσιν εἰς ὁμαλισμόν, καὶ εἰς διαμερισμὸν Ἀσσυρίων, καὶ αἱ πόλεις σου αἱ ὀχυραὶ εἰς διαμερισμὸν ἀπὸ Τύρου ἕως τοῦ ποταμοῦ Συρίας, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους ἡμέρας ὕδατος καὶ θορύβου.

αὐτῶν ἐκ

13. Καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν μετὰ τῶν κατοικούντων αὐτήν, ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

14. Ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, (φυλήν σου) πρόβατα κληρονομίας σου, κατασκηνοῦντας καθ᾽ ἑαυτοὺς δρυμὸν ἐν μέσῳ τοῦ Καρμήλου, νεμήσονται τὴν Βασανῖτιν, καὶ τὴν Γαλααδῖτιν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος.

15. Καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξοδίας σου ἐξ Αἰγύπτου, ὄψεσθε θαυμαστά,

16. ὄψονται ἔθνη καὶ καταισχυνθήσονται ἐκ πάσης τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ἐπιθήσουσι χεῖρα ἐπὶ στόμα αὐτῶν, καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν ἀποκωφωθήσονται,

17. λείξουσι χοῦν ὡς ὄφεις σύροντες γῆν, συγχυθήσονται ἐν συγκλεισμῷ αὐτῶν· ἐπὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται, καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σοῦ,

18. Τίς Θεὸς ὥσπερ σύ; ἐξαίρων ἀδικίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοίποις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ· καὶ οὐ συνέσχεν εἰς μαρτύριον ὀργὴν αὐτοῦ, ὅτι θελητὴς ἐλέους ἐστίν.

19. Αὐτὸς ἐπιστρέψει, καὶ οἰκτειρήσει ἡμᾶς, καὶ καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν καὶ ἀποῤῥίψει εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

20. Δώσει εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακώβ, ἔλεος τῷ Ἀβραάμ, καθότι ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

v. 9. ἕως τοῦ) ἕως τοῦ. ibid. ἀποίσει) ποιήσει. v. 10. πρός με·) abest. v. 11. ἡμέρας) ἡμέρα. ibid. ἀπώσεται νόμιμα ἡ) ἀποτρίψεται νόμιμά σου ἡ. v. 12. Συρίας) deest. ibid. ἀπὸ τοῦ ὄρους) absque articulo. ib. ἡμέρα ὕδατος καὶ θορύβου.) desunt. v. 13. μετὰ τῶν κατοικούντων αὐτῶν, ἐκ) σὺν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν, ἀπό. v. 14. ῥάβδῳ) adjicit σου. ib. (φυλήν σου) non habet. v. 16. ἐκ πάσης) καὶ ἐκ πάσης. ibid. χεῖρα ἐπὶ στόμα) χεῖρας ἐπὶ τὸ στόμα. ib. καὶ τὰ ὦτα) καὶ abest. ib. ἀποκωφωθήσονται) ἀποκωφωθήσεται, sive pro εται, sive loco ονται. v. 18. ἀδικίας) ἀνομίας. v. 19. Αὐτὸς) abest. ibid. καὶ καταδύσει) καὶ abest. ib. ἀποῤῥίψει) ἀποῤῥιφήσονται. v. 20. ἔλεος) ἔλεον.

ΜΙΧΑΙΑΣ Γʹ.

ΙΩΗΛ Δ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

όγος Κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωὴλ τὸν τοῦ Βαθουήλ.

2. Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν· εἰ γέγονε τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν.

3. Ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις ὑμῶν διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν.

4. Τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς, καὶ τὰ κατάλοιπα της ἀκρίδος κατέφαγεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη.

5. Ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες ἐξ οἴνου αὐτῶν, καὶ κλαύσατε· θρηνήσατε πάντες οἱ πίνοντες οἶνον εἰς μέθην, ὅτι ἐξῆρται ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά.

6. Ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν γῆν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀναρίθμητον· οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ μῦλαι αὐτοῦ σκύμνου·

7. ἔθετο τὴν ἄμπελόν μου εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὰς συκάς μου εἰς συγκλασμόν· ἐρευνῶν ἐξηρεύνησεν αὐτὴν, καὶ ἔῤῥιψεν, ἐλεύκανε κλήματα αὐτῆς.

8. Θρήνησον πρὸς μὲ ὑπὲρ νύμφην περιεζωσμένην σάκκον ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν παρθενικόν.

9. Ἐξῆρται θυσία καὶ σπονδὴ ἐξ οἴκου Κυρίου· πενθεῖτε οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ Κυρίου.

10. Ὅτι τεταλαιπώρηκε τὰ πεδία, πενθείτω ἡ γῆ, ὅτι τεταλαιπώρηκε σῖτος, ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη ἔλαιον.

11. Ἐξηράνθησαν οἱ γεωργοὶ, θρηνεῖτε κτήματα ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς, ὅτι ἀπόλωλε τρυγητὸς ἐξ ἀγροῦ·

12. ἡ ἄμπελος ἐξηράνθη, καὶ αἱ συκαῖ ὠλιγώθησαν· ῥοὰ, καὶ φοῖνιξ, καὶ μῆλον, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐξηράνθησαν, ὅτι ᾔσχυναν χαρὰν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

13. Περιζώσασθε καὶ κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς, θρηνεῖτε οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ· εἰσέλθατε, ὑπνώσατε ἐν σάκκοις λειτουργοῦντες Θεῷ, ὅτι ἀπέσχηκεν ἐξ οἴκου Θεοῦ ὑμῶν θυσία καὶ σπονδή.

14. Ἁγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγετε πρεσβυτέρους, πάν-

ΙΩΗΛ Δ'. CAP. I. v. 2. δὴ) abest. v. 5. ἐξῆρται ἐκ τοῦ στόματος) ἐξήρθη ἐκ στόματος. v. 7. ἐξηρεύνησεν) addit αὐτὴν. ibid. κλήματα) τὰ κλήματα. v. 9. θυσιαστηρίῳ) addit κυρίου. v. 11. οἱ γεωργοὶ) absque articulo. v. 13. εἰσέλθατε) εἰσέλθετε.

πάντας κατοικοῦντας γῆν εἰς οἶκον Κυρίου Θεοῦ ὑμῶν, καὶ κεκράξετε πρὸς Κύριον ἐκτενῶς·

οἴμμοι ter 15. οἴμοι οἴμοι οἴμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίε, καὶ ὡς ταλαιπωρία ἐκ ταλαιπωρίας ἥξει.

16. ⨉ ὅτι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν βρώματα ἐξωλεθρεύθη, ἐξ οἴκε Θεῦ ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά.

17. Ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, ἠφανίσθησαν θησαυροὶ, κατεσκάφησαν ληνοὶ, ὅτι ἐξηράνθη σῖτος.

18 Τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς; ἔκλαυσαν βυκόλια βοῶν, ὅτι ἐχ ὑπῆρχε νομὴ αὐτοῖς, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων ἠφανίσθη.

19. Πρὸς σὲ Κύριε βοήσομαι, ὅτι πῦρ ἀνήλωσε τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ φλὸξ ἀνῆψε πάντα τὰ ξύλα τῦ ἀγροῦ·

20. καὶ τὰ κτήνη τῦ πεδίου ἀνέβλεψε πρὸς σὲ, ὅτι ἐξηράνθησαν ἀφέσεις ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέφαγε τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου.

ΚΕΦ. Β'. II.

Σάλπισατε σάλπιγγι ἐν Σιών, κηρύξατε ἐν ὄρει ἁγίῳ μυ, καὶ συγ-
συγχυθή-τωσαν χυθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν· διότι πάρεστιν ἡ ἡμέρα τῦ Κυρίε, ὅτι ἐγγὺς (ἡ ἡμέρα τῦ Κυρίε.)

2. ἡμέρα σκότυς καὶ γνόφυ, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης. Ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρός· ὅμοιος αὐτῦ ὐ γέγονεν ἀπὸ τῦ αἰῶνος, καὶ μετ' αὐτὸν ὐ προςεθήσεται ἕως ἐτῶν εἰς γενεὰς γενεῶν.

3. Τὰ ἔμπροσθεν αὐτῦ πῦρ ἀναλίσκον, καὶ τὰ ὄπισθεν αὐτῦ ἀναπτομένη φλόξ· ὡς παράδεισος τρυφῆς ἡ γῆ πρὸ προσώπου αὐτῦ, καὶ τὰ ὄπισθεν αὐτῦ πεδίον ἀφανισμῦ, καὶ ἀνασωζόμενος ὐκ ἔσαι αὐτῷ. ἔστιν

4. Ὡς ὅρασις ἵππων ἡ ὅρασις αὐτῶν, ὄψις
καὶ ὡς ἱππεῖς οὕτως καταδιώξονται· οἱ

5. ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐξαλοῦνται, καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς κατεσθιέσης καλάμην, καὶ ὡς λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς παρατασσόμενος εἰς πόλεμον.

6. Ἀπὸ προσώπου αὐτῦ συντριβήσονται λαοί· πᾶν πρόσωπον ὡς πρόσκαυμα χύτρας.

7. Ὡς μαχηταὶ δραμοῦνται, καὶ ὡς ἄνδρες πολεμισαὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τείχη· καὶ ἕκασος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῦ πορεύσεται, καὶ ὐ μὴ ἐκκλινῦσι τὰς τρί- τὺς
βους αὐτῶν,

8. καὶ ἕκασος ἀπὸ τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ οὐκ ἀφέξεται· καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν πορεύσονται, καὶ ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτῶν πεσῦνται, καὶ ὐ μὴ συντελέσωσι.

v. 14. Κυρίε Θεῦ) Θεοῦ. v. 15. οἴμμοι, οἴμμοι, οἴμμοι) per simplex μ. v. 18. ἠφανίσθη.) ἠφανίσθησαν. v. 20. ἀνέβλεψεν πρὸς σὲ, ἐξηρ.) ἀνέβλεψαν πρὸς σὲ, ὅτι ἐξηράνθησαν. CAP. II. v. 1. συνχυθήτωσαν) συγχυθήτωσαν. ibid. ἡ ἡμέρα τῦ Κυρίου) ἡμέρα κυρίου. ib. (ἡ ἡμέρα τῦ Κυρίου.) non habet. v. 2. ὅμοιος αὐτοῦ) ὅμοιος αὐτῷ. v. 3. ὄπισθεν) ὀπίσω. ibid. ὐκ ἔστιν.) ὐκ ἔσαι αὐτῷ. v. 4. ἡ ὄψις αὐτῶν, καὶ οἱ) ἡ ὅρασις αὐτῶν, καὶ ὡς. v. 7. ἐκκλινῦσιν τὰς) ἐκκλίνωσι τὰς. v. 8. συντελέσωσι.) συντελεσθῶσι.

9. Τῆς πόλεως ἐπιλήψονται, καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων δραμοῦνται, καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας ἀναβήσονται, καὶ διὰ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς κλέπται.

αὐτῶν 10. Πρὸ προσώπου αὐτοῦ συγχυθήσεται ἡ γῆ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός· ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ τὰ ἄστρα δύσουσι τὸ φέγγος αὐτῶν.

11. Καὶ Κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλή ἐστι σφόδρα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ· διότι μεγάλη ἡμέρα τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπιφανὴς σφόδρα,
ἐστιν καὶ τίς ἱκανὸς ἔσται αὐτῇ;

12. Καὶ νῦν λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ἐπιστράφητε πρός με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐν νηστείᾳ, καὶ ἐν κλαυθμῷ, καὶ ἐν κοπετῷ,

13. καὶ διαῤῥήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ἐστὶ, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις.

14. Τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει, καὶ μετανοήσει, καὶ ὑπολείψεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, θυσίαν καὶ σπονδὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν;

15. Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιὼν, ἁγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν,

16. συναγάγετε τὸν λαὸν, ἁγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρεσβυτέρους, συναγάγετε νήπια θηλάζοντα μαστούς· ἐξελθάτω νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς.

17. Ἀναμέσον τῆς κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες Κυρίῳ, καὶ ἐροῦσι, Φεῖσαι Κύριε τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ δῷς τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄνειδος, τοῦ κατάρξαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι· ποῦ ἐστιν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν;

18. Καὶ ἐζήλωσε Κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

19. Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος, καὶ εἶπε τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμπλησθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκ ἔτι εἰς ὀνειδισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσι·

20. καὶ τὸν ἀπὸ βοῤῥᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐξώσω αὐτὸν εἰς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀφανιῶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην· καὶ ἀναβήσεται ἡ σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ,
ὅτι ἐμεγάλυνε τὰ ἔργα αὐτοῦ. ἐμεγαλύνθη

21. Θάρσει γῆ, χαῖρε καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι.

22. Θαρσεῖτε κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι βεβλάστηκε τὰ πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι

v. 9. ἐπὶ τὰς οἰκίας) ἐπὶ ταῖς οἰκίαις. v. 10. προσώπου αὐτῶν) προσώπου αὐτοῦ. ibid. τὰ ἄστρα) absque articulo. v. 11. ἡμέρα τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπιφ.) ἡ ἡμέρα κυρίου, ἐπιφανής. ibid. ἱκανὸς ἔσται) ἔσται ἱκανός. v. 12. ἐν νηστείᾳ) καὶ ἐν νηστείᾳ. v. 14. θυσίαν) καὶ θυσίαν. v. 16. τὸν λαόν) absque articulo. ibid. ἐξελθάτω) ἐξελθέτω. ib. παστοῦ) μαστοῦ. v. 17. Κυρίῳ) τῷ κυρίῳ. ibid. Κύριος ὁ Θεός) ὁ θεός. v. 20. ἐμεγαλύνθη) ἐμεγάλυνε.

ὅτι ξύλον ἤνεγκε τὸν καρπὸν αὐτοῦ, ἄμπελος καὶ συκῆ συκῆ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν.

23. Καὶ τὰ τέκνα Σιὼν χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδωκεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καθὼς ἔμπροσθεν·

24. καὶ ἐμπλησθήσονται αἱ ἅλωνες σίτου, καὶ ὑπερεκχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου.

25. Καὶ ἀνταποδώσω ὑμῖν ἀντὶ τῶν ἐτῶν ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη, ἡ δύναμίς μου ἡ μεγάλη, ἣν ἐξαπέστειλα ἐφ' ὑμᾶς·

26. καὶ φάγεσθε ἐσθίοντες καὶ ἐμπλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα Κυρίου Θεοῦ ὑμῶν, ἃ ἐποίησε μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια· καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῇ ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα·

27. καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἐγώ εἰμι, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν
καταισχυνθῇ ἐμοῦ· καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν οὐκέτι πᾶς ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα.

28. Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται. ἐνυπνίοις

29. Καίγε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου·

30. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·

31. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην, καὶ ἐπιφανῆ.

32. Καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται· ὅτι ἐν τῷ ὄρει Σιὼν καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται ἀνασωζόμενος, καθότι εἶπε Κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι, οὓς Κύριος προσκέκληται.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ,

2. καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ,

v. 22. ἄμπελος καὶ συκῆ) transposita. v. 24. ἐμπλησθήσονται) πλησθήσονται. ibid. ὑπερεκχυθήσονται) ὑπερχυθήσονται. v. 25. ἐφ' ὑμᾶς.) εἰς ὑμᾶς. v. 26. Κυρίου Θεοῦ) κυρίου τοῦ θεοῦ. v. 27. καταισχυνθῇ οὐκέτι πᾶς ὁ λαός μου) καταισχυνθῶσιν ἔτι ὁ λαός μου. v. 28. ἐκχεῶ) καὶ ἐκχεῶ. ibid. ἐνυπνίοις) ἐνύπνια. v. 29. Καίγε) καί. ibid. δούλας μου) μου abest. v. 30. δώσω τ. ἐν τῷ οὐρ.) δώσουσι τέρ. ἐν οὐρανῷ. v. 32. καὶ Ἱερουσαλὴμ) καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. CAP. III. v. 1. Διότι) ὅτι.

φάτ, καὶ διακριθήσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραὴλ, οἳ διεσπάρησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν γῆν μου κατεδιείλαντο,

3. καὶ ἐπὶ τὸν λαόν μου ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάρια πόρναις, καὶ τὰ κοράσια ἐπώλουν ἀντὶ οἴνου, καὶ ἔπινον.

4. Καὶ τί καὶ ὑμεῖς ἐμοὶ Τύρος, καὶ Σιδὼν· καὶ πᾶσα Γαλιλαία ἀλλοφύλων; μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; ἢ μνησικακεῖτε ὑμεῖς ἐπ' ἐμοὶ ἐξέως; Καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν·

5. ἀνθ' ὧν τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλάβετε, καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου καὶ τὰ καλά μου εἰσηνέγκατε εἰς τοὺς ναοὺς ὑμῶν·

θησαυροὺς

6. καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα καὶ τοὺς υἱοὺς Ἱερουσαλὴμ ἀπέδοτε τοῖς υἱοῖς τῶν Ἑλλήνων, ὅπως ἐξώσητε αὐτοὺς ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

7. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν·

8. καὶ ἀποδώσομαι τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀποδώσονται αὐτοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μακρὰν ἀπέχον, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

9. Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἁγιάσατε πόλεμον, ἐξεγείρατε τοὺς μαχητὰς, προσαγάγετε καὶ ἀναβαίνετε πάντες ἄνδρες πολεμισταί.

10. ἐγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς ῥομφαίας, καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας· ὁ ἀδύνατος λεγέτω, ὅτι ἰσχύω ἐγώ.

11. Συναθροίζεσθε καὶ εἰσπορεύεσθε πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν καὶ συνάχθητε ἐκεῖ· ὁ πραῢς ἔστω μαχητής·

12. ἐγειρέσθωσαν καὶ ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφὰτ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρίναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν.

13. Ἐξαποστείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν ὁ τρυγητός· εἰσπορεύεσθε, πατεῖτε, διότι πλήρης ἡ ληνὸς, ὑπερεκχεῖται ὑπερχεῖτε
τὰ ὑπολήνια, ὅτι πεπλήθυνται τὰ κακὰ αὐτῶν.

14. Ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, διότι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης.

15. ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσι τὸ φέγγος αὐτῶν.

16. Ὁ δὲ Κύριος ἐκ Σιὼν ἀνακράξεται, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ·

v. 3. ἀντὶ οἴνου) ἀντὶ τοῦ οἴνου. v. 4. Καὶ τί καὶ ὑμεῖς) καὶ τί ὑμεῖς. v. 5. καὶ τὰ καλά μου) τὰ καλά. ibid. θησαυροὺς) ναούς. v. 6. ἀπέδοτε) ἀπέδοσθε. v. 7. Ἰδοὺ ἐγὼ) καὶ ἰδοὺ ἐγώ. v. 8. θυγατέρας) addit ὑμῶν. ibid. υἱῶν) τῶν υἱῶν. v. 10. ἐγκόψατε) συγκόψατε. v. 12. ἐγειρέσθωσαν καὶ) ἐξεγειρέσθωσαν. v. 13. ὑπερχεῖτε) ὑπερεκχεῖτε. v. 14. διότι) ὅτι. ibid. ἡ ἡμέρα) absque articulo. v. 15. τὸ φέγγος) absque articulo. v. 16. ἀνακράξεται) ἀνακεκράξεται.

αὐτȣ̃· καὶ σειϑήσεται ὁ ȣ̓ρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὁ δὲ Κύριος φείσεται τȣ̃ λαȣ̃ αὐτȣ̃, καὶ ἐνισχύσει τȣ̀ς υἱοὺς Ἰσραήλ.

17. Καὶ ἐπιγνώσεσϑε, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ κατασκηνῶν ἐν Σιὼν ὄρει ἁγίῳ μου· καὶ ἔϛαι Ἱερουσαλὴμ ἁγία, καὶ ἀλλογενεῖς ȣ̓ διελεύσονται δι᾽ αὐτῆς οὐκέτι.

18. Καὶ ἔϛαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποϛαλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ οἱ βȣνοὶ ῥυήσονται γάλα, καὶ πᾶσαι αἱ ἀφέσεις Ἰούδα ῥυήσονται ὕδατα· καὶ πηγὴ ἐξ οἴκȣ Κυρίȣ ἐξελεύσεται, καὶ ποτιεῖ τὸν χειμάῤῥουν τῶν σχοίνων.

19. Αἴγυπτος εἰς ἀφανισμὸν ἔϛαι, καὶ ἡ Ἰδȣμαία εἰς πεδίον ἀφανισμȣ̃ ἔϛαι ἐξ ἀδικιῶν υἱῶν Ἰȣ́δα, ἀνθ᾽ ὧν ἐξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·

20. ἡ δὲ Ἰȣδαία εἰς τὸν αἰῶνα κατοικηϑήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς γενεὰς γενεῶν.

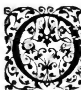
21. ⨯ Καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ ȣ̓ μὴ ἀϑωώσω· καὶ Κύριος κατασκηνώσει ἐν Σιών.

v. 17. ἁγίῳ μου.) ᴍs deest. v. 21. ἐκδικήσω) ἐκζητήσω.

ΙΩΗΛ Δ΄.

ΑΒΔΕΙΟΥ Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ὅρασις Ἀβδιού. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῇ Ἰδουμαίᾳ· ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ Κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν· ἀνάστητε, καὶ ἐξαναστῶμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον.

2\. Ἰδοὺ ὀλιγοστὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἠτιμωμένος σὺ εἶ σφόδρα·

3\. ὑπερηφανία τῆς καρδίας σου ἐπῆρέ σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὀπαῖς τῶν πετρῶν, ὑψῶν κατοικίαν αὐτοῦ, λέγων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· τίς με κατάξει ἐπὶ τὴν γῆν;

4\. Ἐὰν μετεωρισθῇς ὡς ἀετὸς, καὶ ἐὰν ἀναμέσον τῶν ἄστρων θῇς νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει Κύριος.

5\. Εἰ κλέπται εἰσῆλθον πρὸς σὲ, εἰ λῃσταὶ νυκτὸς, (ποῦ ἂν ἀπεῤῥίφης;) οὐκ ἂν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ ἑαυτοῖς; καὶ εἰ τρυγηταὶ εἰσῆλθον πρὸς σὲ, οὐκ ἂν ὑπελείποντο ἐπιφυλλίδα;

6\. Πῶς ἐξηρευνήθη Ἡσαῦ, καὶ κατελήφθη αὐτοῦ τὰ κεκρυμμένα;

7\. Ἕως τῶν ὁρίων σου ἐξαπέστειλάν σε· πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθήκης σου ἀντέστησάν σοι, ἠδυνάσθησαν πρὸς σὲ ἄνδρες εἰρηνικοί σου· ἔθηκαν ἔνεδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστι σοι σύνεσις ἐν αὐτοῖς.

8\. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἀπολῶ σοφοὺς ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ σύνεσιν ἐξ ὄρους Ἡσαῦ·

9\. καὶ πτοηθήσονται οἱ μαχηταί σου οἱ ἐκ Θαιμὰν, ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαῦ,

10\. διὰ τὴν σφαγὴν, καὶ τὴν ἀσέ-
βειαν ἀδελφοῦ σου Ἰακώβ· (καὶ) καλύ- τὴν εἰς
ψει σε αἰσχύνη, καὶ ἐξαρθήσῃ εἰς τὸν τὸν ἀδελ-
αἰῶνα. φὸν

11\. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀντέστης ἐξεναντίας ἐν ἡμέρᾳ, αἰχμαλωτευόντων ἀλλογενῶν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριοι εἰσῆλθον εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν.

12\. Καὶ μὴ ἐπίδῃς ἡμέραν ἀδελφοῦ ἐπίδοις
σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων, καὶ μὴ ἐπιχαρῇς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ μὴ μεγαλοῤῥημονήσῃς ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως·

13\. μηδὲ

ΑΒΔΕΙΟΥ Ε΄.) ΟΒΔΙΟΥ Ε΄. CAP. I. v. 1. Ἀβδιού.) ὀβδιά. v. 2. σὺ εἶ) εἶ σύ. v. 3. ἐπῆρέ σε) ἐπῆρεσε. ibid. ἐν τῇ καρδίᾳ) absque articulo. ib. με κατάξει) transposita. v. 4. καὶ ἀναμέσον) καὶ ἐὰν ἀναμέσον. v. 5. εἰ λῃσταὶ) ἢ λῃσταί. v. 6. ὑπελείποντο) ἐπελείποντο. ibid. αὐτοῦ τὰ κεκρυμμένα;) transposita. v. 7. ὁρίων σου) σου abest. ibid. οὐκ ἔστι σοι σύνεσις ἐν αὐτοῖς.) οὐκ ἔστι σύνεσις αὐτοῖς. v. 8. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. v. 10. τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν) ἀδελφοῦ. ibid. (καὶ) abest. v. 11. ἐν ἡμέρᾳ) ἐν ἡμέραις. ibid. εἰς τὰς πύλας) absque articulo. v. 12. ἐπίδοις) ἐπίδῃς. ibid. μεγαλοῤῥημονήσῃς) μεγαλοῤῥημονῇ.

λαῦ σε 13. μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς πύλας λαῶν ἐν
ἡμέρᾳ πόνου αὐτῶν, μηδὲ ἐπίδῃς καὶ
σὺ τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ὀλέ-
θρου αὐτῶν, μηδὲ συνεπιθῇ ἐπὶ τὴν δύ-
ναμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν·
14. μηδὲ στῇς ἐπὶ τὰς διεκβολὰς αὐ-
τῶν, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι τοὺς ἀνασωζομέ-
νους αὐτῶν, μηδὲ συγκλείσῃς τοὺς φεύ-
ἐξ αὐτῶν γοντας αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως.
15. Διότι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου
ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· ὃν τρόπον ἐποίη-
ἔσω σας, οὕτως ἔσται σοι, τὸ ἀνταπόδομά
σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλήν σου·
διὰ τοῦτο 16. διότι ὃν τρόπον ἔπιες ἐπὶ τὸ ὄρος
τὸ ἅγιόν μου, πίονται πάντα τὰ ἔθνη
οἶνον, πίονται καὶ καταβήσονται, καὶ
ἔσονται καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες.
17. Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σιὼν ἔσται ἡ σωτη-
ρία, καὶ ἔσται ἅγιον· καὶ κατακληρονο-
μήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακὼβ, τοὺς κατακλη-
ρονομήσαντας αὐτούς·

18. καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ἰακὼβ πῦρ, ὁ
δὲ οἶκος Ἰωσὴφ φλὸξ, ὁ δὲ οἶκος Ἡσαῦ
εἰς καλάμην, καὶ ἐκκαυθήσονται εἰς αὐ- ἐκκαυθή-
τοὺς, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς, καὶ σεται
οὐκ ἔσται πυρφόρος ἐν τῷ οἴκῳ Ἡσαῦ,
διότι Κύριος ἐλάλησε.

19. Καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν Να-
γὲβ τὸ ὄρος τὸ Ἡσαῦ, καὶ οἱ ἐν τῇ
Σεφηλὰ τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ κατα-
κληρονομήσουσι τὸ ὄρος Ἐφραὶμ, καὶ
τὸ πεδίον Σαμαρείας, καὶ Βενιαμεὶν,
καὶ τὴν Γαλααδῖτιν.

20. Καὶ τῆς μετοικεσίας ἡ ἀρχὴ αὕ-
τη τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, τῇ τῶν Χανα- γῆ
ναίων ἕως Σαρέπτων, καὶ ἡ μετοικεσία
Ἱερουσαλὴμ ἕως Σεφραθά· καὶ κληρονομή- Ἐφρα-
σουσι τὰς πόλεις τοῦ Ναγέβ. θὰ

21. Καὶ ἀναβήσονται ἀνασωζόμενοι ἐξ ἄνδρες
ὄρους Σιὼν, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος Ἡσαῦ· σεσωσμέ-
καὶ ἔσται τῷ Κυρίῳ ἡ βασιλεία. νοι.

v. 13. λαοῦ σου ἐν ἡμ. πόνου) λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων. ibid. μηδὲ συνεπιθῇ) καὶ μὴ συνεπιθῇ. v. 14. στῇς) ἐπιστῇς. ibid. αὐτῶν, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι) αὐτοῦ, ἐξολοθρεῦσαι. ib. φεύγοντας ἐξ αὐτῶν) φεύγοντας αὐτοῦ. v. 15. ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου) ἡμέρα κυρίου. ibid. ἔσω σοι) ἔσται σοι. v. 16. διὰ τοῦτο) διότι. v. 17. ἡ σωτηρία) absque articulo. v. 18. ἐκκαυθήσεται) ἐκκαυθήσονται. ibid. πυρφόρος ἐν τῷ) πυροφόρος τῷ. v. 20. καὶ κληρονομήσουσι) καὶ deest. v. 21. ἄνδρες σεσωσμένοι) ἀνασωζόμενοι. Subscript. ΑΒΔΙΟΥ Ε'.) ΟΒΔΙΟΥ Ε'.

ΑΒΔΙΟΥ Ε'.

ΙΩΝΑΣ ϛʹ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Αʹ.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τοῦ Ἀμαθὶ, λέγων·
2. ἀνάστηθι, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῆς πρός με.

3. Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσεὶς ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἰόππην· καὶ εὗρε πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσεὶς, καὶ ἔδωκε τὸ ναῦλον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβη εἰς αὐτὸ τοῦ πλεῦσαι εἰς Θαρσεὶς μετ' αὐτῶν ἐκ προσώπου Κυρίου.

εἰς 4. Καὶ Κύριος ἐξήγειρε πνεῦμα ἐπὶ
τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων μέ-
γας ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὸ πλοῖον
διαλυθῆ- ἐκινδύνευε τοῦ συντριβῆναι.
ναι 5. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοὶ, καὶ
ἐβόων ἀνεβόησαν ἕκαστος πρὸς τὸν Θεὸν * αὐτοῦ,
* αὐτῶν καὶ ἐκβολὴν ἐποιήσαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν. Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν κοίλην τοῦ πλοίου, καὶ ἐκάθευδε, καὶ ἔρεγχε.

6. Καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί σὺ ῥέγχεις; πρὸς αὐ-
ἀνάστα, καὶ ἐπικαλοῦ τὸν Θεόν σου, τὸν
εἴπως διασώσῃ ὁ Θεὸς ἡμᾶς, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα.

7. Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· δεῦτε βάλωμεν κλήρους, καὶ ἐπιγνῶμεν, τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. Καὶ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν.

8. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· ἀπάγγειλον δὴ ἡμῖν, τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν· τίς σου ἡ ἐργασία ἐστὶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας, καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σύ;

9. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· δοῦλος Κυρίου ἐγώ εἰμι, καὶ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν.

10. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἔγνωσαν οἱ ἄνδρες, ὅτι ἐκ προσώπου Κυρίου ἦν φεύγων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς.

11. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· τί σοι ποιήσομεν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ'
ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξή- ἐπωρύετο
γειρε μᾶλλον κλύδωνα.

12. Καὶ

ΙΩΝΑΣ ϛʹ. CAP. I. v. 2. πορεύθητι εἰς τὴν Νινευὴ) πορεύθητι εἰς νινευή. v. 3. Θαρσεὶς ἀπὸ) θαρσεὶς ἐκ. ibid. Θαρσεὶς) θαρσὶς, passim. ib. ἐνέβη) ἀνέβη. ib. εἰς Θαρσεὶς μετ' αὐτῶν) transposita. v. 4. εἰς τὴν θάλασσαν) ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ibid. διαλυθῆναι.) συντριβῆναι. v. 5. ἐβόων) ἀνεβόησαν. ibid. Θεὸν αὐτῶν) θεὸν αὐτοῦ. v. 6. πρὸς αὐτόν·) αὐτῷ. ibid. εἴπως) ὅπως. v. 8. εἶπαν) εἶπον. ibid. τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.) hæc desiderantur. v. 9. ἐγώ εἰμι) transposita. v. 11. τί σοι ποιήσομεν;) τί ποιήσομέν σοι. ibid. ἐπωρύετο [illegible] αὕτη.

12. Καὶ εἶπεν Ἰωνᾶς πρὸς αὐτούς· ἄρατέ με, καὶ ἐμβάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ὑμῶν· διότι ἔγνωκα ἐγὼ, ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ' ὑμᾶς ἐστί.

13. Καὶ παρεβιάζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐδύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο, καὶ ἐξηγείρετο μᾶλλον ἐπ' αὐτούς. ἐπωρύετο

14. Καὶ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπαν· μηδαμῶς Κύριε, μὴ ἀπολώμεθα ἕνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου τούτου, καὶ μὴ δῷς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, ὅτι σὺ Κύριε, ὃν τρόπον ἐβούλου, πεποίηκας.

15. Καὶ ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν, καὶ ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ τοῦ σάλου ἑαυτῆς.

16. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ τὸν Κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυρίῳ, καὶ ηὔξαντο εὐχάς.

ΚΕΦ. Β΄. II.

ΚΑΙ προσέταξε Κύριος κήτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν· καὶ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

2. Καὶ προσηύξατο Ἰωνᾶς πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους,

3. καὶ εἶπεν· (ᾠδή) ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου· ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου·

4. ἀπέῤῥιψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοί με ἐκύκλωσαν· πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.

5. Κἀγὼ εἶπα· ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου.

6. Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων·

7. κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι· καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωή μου, Κύριε ὁ Θεός μου.

8. Ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου εἰς ναὸν ἅγιόν σου.

9. Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἐγκατέλειπον.

10. Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι, ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω· (εἰς) σωτήριον (μου) τῷ Κυρίῳ.

11. Καὶ προσετάγη ἀπὸ Κυρίου τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν.

v. 12. ἐμβάλετε) addit με. v. 13. ἐδύναντο) ἠδύναντο. ibid. ἐπωρύετο) ἐπορεύετο. v. 14. ὅτι σὺ Κύριε) διότι συ κύριε. v. 15. ἐνέβαλον) ἐξέβαλον. ibid. ἑαυτῆς.) αὐτῆς. v. 16. εὐχάς.) τὰς εὐχάς. CAP. II. v. 3. (ᾠδή) abest. v. 4. με ἐκύκλωσαν) transposita. v. 5. Κἀγώ) καὶ ἐγώ. ibid. ἐπιβλέψαι) addit με. v. 7. ἐκ φθορᾶς ἡ ζωή μου) φθορὰ ζωῆς μου. v. 8. τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ) transposita. ibid. ναὸν ἅγιον) ναὸν τὸν ἅγιον. v. 9. ἐγκατέλειπον.) ἐγκατέλιπον. v. 10. ἀποδώσω· εἰς σωτήριόν μου τῷ) ἀποδώσω σοι σωτηρίου τῷ. v. 11. προσετάγη) adjicit ἀπὸ κυρίου.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου, λέγων.

2. ἀνάστηθι καὶ πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπροσθεν, ὃ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς σέ.

3. Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς, καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευὴ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος· ἡ δὲ Νινευὴ ἦν πόλις μεγάλη τῷ Θεῷ, ὡσεὶ πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν.

4. Καὶ ἤρξατο Ἰωνᾶς τοῦ εἰσπορεύ-
πορείας ἐσθαι εἰς τὴν πόλιν, ὡσεὶ πορείαν ὁδοῦ ἡμέ-
ρας μιᾶς, καὶ ἐκήρυξε, καὶ εἶπεν· ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται.

5. Καὶ ἐπίστευσαν οἱ ἄνδρες Νινευὴ τῷ Θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν, καὶ ἐνεδύ-
μικροῦ σαντο σάκκους ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἕως
μεγάλου μικροῦ αὐτῶν.

6. Καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νινευή· καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ περιείλατο τὴν στολὴν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ σποδοῦ.

7. Καὶ ἐκηρύχθη, καὶ ἐῤῥέθη ἐν τῇ Νινευὴ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ παρὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, λέγων· οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες, καὶ τὰ πρόβατα μὴ γευσάσθωσαν μηθὲν, μηδὲ νεμέσθωσαν, μηδὲ ὕδωρ πιέτωσαν.

8. Καὶ περιεβάλοντο σάκκους οἱ ἄν-
θρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν
πρὸς τὸν Θεὸν ἐκτενῶς. Καὶ ἀπέστρεψαν ἀπέστρε-
ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ψεν
ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν αὐτῶν,
λέγοντες·

9. τίς οἶδεν εἰ μετανοήσει ὁ Θεὸς, καὶ ἀποστρέψει ἐξ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα;

10. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ ἔργα αὐ-
τῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐ-
τῶν τῶν πονηρῶν· καὶ μετενόησεν ὁ Θεὸς
ἐπὶ τῇ κακίᾳ, ᾗ ἐλάλησε τοῦ ποιῆσαι αὐ- τὰ κα-
τοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησε. κὰ, ἃ

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΚΑΙ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην, καὶ συνεχύθη·

2. καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· ὦ ✕ δή· Κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῇ μου; διὰ τοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσεῖς, διότι ἔγνων, ὅτι σὺ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις.

3. Καὶ νῦν, δέσποτα Κύριε, λάβε τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν με.

4. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ;

5. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως,

CAP. III. v. 2. καὶ πορεύθητι) καὶ deest. v. 3. καθὼς) καθὰ. ibid. ἡμερῶν τριῶν.) transposita. v. 4. εἰσπορεύεσθαι) εἰσελθεῖν. ibid. πορείας ὁδοῦ) πορείαν. v. 5 ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου) ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἕως μικροῦ. v. 7. μὴ γευσάσθωσαν μηθὲν) μὴ γευσάσθωσαν. v. 8. περιεβάλοντο) περιεβάλλοντο. ibid. ἀπέστρεψεν) ἀπέστρεψαν. ib. ὁδοῦ αὐτοῦ) ὁδοῦ αὐτῶν. v. 10. ἐπὶ τὰ κακὰ, ἃ) ἐπὶ τῇ κακίᾳ, ᾗ. CAP. IV. v. 2. προσηύξατο) προσεύξατο. ibid. ὦ δὴ) abest. ib. ἐλάλησα) non habet.

λεως, καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς πόλεως, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ σκηνὴν ἑαυτῷ, καὶ ἐκάθητο ὑποκάτω αὐτῆς ἐν σκιᾷ, ἕως ὗ ἀφίδῃ τί ἔςαι τῇ πόλει.

6. Καὶ προσέταξε Κύριος ὁ Θεὸς κολοκύντῃ, καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφαλῆς τῦ Ἰωνᾶ, τῦ εἶναι σκιὰν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτῦ, τῦ σκιάζειν αὐτῷ ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἰωνᾶς ἐπὶ τῇ κολοκύντῃ χαρὰν μεγάλην.

7. Καὶ προσέταξεν Κύριος ὁ Θεὸς σκώληκι ἑωθινῇ τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐπάταξε τὴν κολόκυνταν, καὶ ἀπεξηράνθη.

8 Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ προσέταξε Κύριος ὁ Θεὸς
καύσωνος πνεύματι καύσωνι συγκαίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰωνᾶ· καὶ ὠλιγοψύχησε, καὶ ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐτῦ, καὶ εἶπε· καλόν μοι τὸ ἀποθανεῖν με, ἢ ζῆν.

9. Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ τῇ κολοκύντῃ; Καὶ εἶπε· σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτυ.

10. Καὶ εἶπε Κύριος· σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς κολοκύντης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακοπάθησας ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐξέθρεψας αὐτὴν, ἣ ὑπὸ νύκλα ἐγενήθη, καὶ ὑπὸ νύκλα ἀπώλετο·

11. ἐγὼ δὲ ὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευὴ τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ κατοικοῦσιν πλείους ἢ δώδεκα μυριάδες ἀνθρώπων, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν ὐδὲ ἀριςερὰν αὐτῶν, καὶ κλήνη πολλά;

v. 5. ἐκεῖ σκηνὴν ἑαυτῷ) αὐτῷ ἐκεῖ σκηνήν. ibid. ἐν σκιᾷ) abest. ib. ἀφίδῃ) ἀπίδῃ. v. 6. κολοκύντῃ) κολοκύνθῃ, passim. ibid. Ἰωνᾶ) τῦ ἰωνᾶ. v. 7. Κύριος ὁ Θεὸς) ὁ θεός. v. 8. Κύριος ὁ Θεὸς) ὁ θεός. ibid. καύσωνος) καύσωνι. ib. Ἰωνᾶ·) τῦ ἰωνᾶ. ib. τὸ ἀποθανεῖν) ἀποθανεῖν. ib. ζῆν) ζεῖν. v. 9. Κύριος ὁ Θεὸς) ὁ θεός. v. 10. ἐπ' αὐτῆς) ἐπ' αὐτήν, & statim καὶ ὐδὲ, pro καὶ ὐκ. ibid. ὑπὸ νύκλα ἐγενήθη) transposita. v. 11. πόλεως) addit τῆς μεγάλης. ibid. ὐδὲ ἀριςερὰν) ἢ ἀριςεράν. Subscript. in Rom. ΙΩΝΑΣ ς'.

ΙΩΝΑΣ προφήτης ς'.

ΝΑΟΥΜ

Ν Α Ο Υ Μ Ζ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

Λῆμμα Νινευή· βιβλίον ὁράσεως Ναοὺμ τοῦ Ἐλκεσαίου.

2. Θεὸς ζηλωτὴς, καὶ ἐκδικῶν Κύριος, ἐκδικῶν Κύριος, μετὰ θυμοῦ· ἐκδικῶν Κύριος τοὺς ὑπεναντίους αὐτοῦ, καὶ ἐξαίρων αὐτὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

3. Κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ ἀθῷων οὐκ ἀθῳώσει Κύριος· ἐν συντελείᾳ καὶ ἐν συσσεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν αὐτοῦ·

4. ἀπειλῶν θαλάσσῃ, καὶ ξηραίνων αὐτὴν, καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν. Ὠλιγώθη ἡ Βασανῖτις, καὶ ὁ Κάρμηλος, καὶ τὰ ἐξανθοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπε.

5. Τὰ ὄρη ἐσείσθησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ἡ σύμπασα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

6. Ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχὰς, καὶ αἱ πέτραι διεθρύβησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ.

7. Χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους αὐτόν.

8. Καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται· τοὺς ἐπεγειρομένους καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διώξεται σκότος.

9. Τί λογίζεσθε ἐπὶ τὸν Κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται, οὐκ ἐκδικήσει δὶς ἐπιτοαυτὸ ἐν θλίψει·

10. ὅτι ἕως θεμελίου αὐτῶν χερσω-
θήσονται, ὡς σμίλαξ περιπλεκομένη βρω- μίλαξ
θήσεται, καὶ ὡς καλάμη ξηρασίας
μεστή.

11. Ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κα-
τὰ τοῦ Κυρίου, πονηρὰ, βελευόμενος ποιή- λογιζό-
σει ἐναντία. μενος

12. Τάδε λέγει Κύριος· κατάρχων ὑδάτων πολλῶν, καὶ οὕτως διασταλήσονται, καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι.

13. Καὶ νῦν συντρίψω τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ τοὺς δεσμούς μου διαρρήξω·

14. καὶ ἐντελεῖται ὑπὲρ σοῦ Κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματός σου ἔτι· καὶ ἐξ οἴκου Θεοῦ σου ἐξολεθρεύσω τὰ γλυπτά σου καὶ χωνευτὰ θήσομαι ταφήν σου, ὅτι ταχεῖς.

ΚΕΦ.

ΝΑΟΥΜ Ζ'. CAP. I. v. 2. ἐκδικῶν Κύριος) repetit hæc verba priore loco, uti ſuppleta ſunt. v. 3. ἀθῷων) ἀθῷον. v. 10. θεμελίου αὐτῶν χερσωθήσονται, ὡς μίλαξ) θεμελίου αὐτοῦ χερσωθήσεται, καὶ ὡς σμίλαξ. v. 11. λογιζόμενος ποιήσει ἐναντία.) βελευόμενος ἐναντία. v. 13. δεσμούς σου) σου deeſt. v. 14. ὑπὲρ σοῦ) περὶ σοῦ. ibid. καὶ ἐξ οἴκου) καὶ deeſt. ib. γλυπτά σου) σου deeſt.

ΚΕΦ. Β'. II.

Ἰδοὺ ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελιζομένου, καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην· ἑόρταζε Ἰούδα τὰς ἑορτάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσθῶσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν διά σου εἰς παλαίωσιν· συντετέλεσται, ἐξῆρται·

2. ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, ἐξαιρούμενός σε ἐκ θλίψεως. σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὀσφύος, ἄνδρισαι τῇ ἰσχύϊ σφόδρα·

3. διότι ἀπέστρεψε Κύριος τὴν ὕβριν Ἰακὼβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετίναξαν αὐτοὺς, καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν διέφθειραν.

4. Ὅπλα δυναστείας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἄνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ ἡνίαι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἑτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱππεῖς θορυβηθήσονται

5. ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ ἅρματα, καὶ συμπλακήσονται ἐν ταῖς πλατείαις· ἡ ὅρασις αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρὸς, καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι.

6. Καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν, καὶ φεύξονται ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς πορείαις αὐτῶν, καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς, καὶ ἑτοιμάσουσι τὰς προφυλακὰς αὐτῶν. πύλαι τῶν πόλεων διηνοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσαν,

7. καὶ ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλύφθη· καὶ αὕτη ἀνέβαινε, καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἤγοντο, καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

8. Καὶ Νινευὴ ἦν ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τείχη ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες οὐκ ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων. βλέπων

9. Διήρπαζον τὸ ἀργύριον, διήρπαζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς· βεβάρυνται ὑπὲρ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς.

10. Ἐκτιναγμὸς καὶ ἀνατιναγμὸς, καὶ ἐκβρασμὸς, καὶ καρδίας θραυσμὸς, ἐκβραγμὸς καὶ ὑπόλυσις γονάτων, καὶ ὠδῖνες ἐπὶ πᾶσαν ὀσφὺν, καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς πρόσκαυμα χύτρας.

11. ποῦ ἐστι τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων, καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα (ἐν) τοῖς σκύμνοις; οὗ ἐπορεύθη λέων τοῦ εἰσελθεῖν, ἐκεῖ σκύμνος λέοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν.

12. Λέων ἥρπασε τὰ ἱκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐτοῦ, καὶ ἀπέπνιξε τοῖς λέουσιν αὐτοῦ· καὶ ἔπλησε θήρας νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἁρπαγῆς.

13. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, λέγει Κύριος ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ πλῆθός σου, καὶ τοὺς λέοντάς σου καταφά-

CAP. II. v. 1. προσθῶσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν εἰς) προσθήσωσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν διὰ σοῦ εἰς. ibid. συντετέλεσται) ab hac voce incipit cap. 2. v. 2. ἐξαιρούμενός σε) σε abest. v. 6. ἐν ταῖς πορείαις) ἐν τῇ πορείᾳ. ibid. τείχη) addit αὐτῆς. ib. διέπεσαν.) διέπεσε. v. 7. ἐν ταῖς καρδίαις) absque articulo. v. 8. ἦν κολυμβήθρα) ὡς κολυμβήθρα. ibid. τείχη ὕδατα) τὰ ὕδατα. ib. βλέπων.) ἐπιβλέπων. v. 9. ὑπὲρ πάντα) ἐπὶ πάντα. v. 10. ἐκβραγμὸς) ἐκβρασμὸς. v. 11. (ἐν) abest. ibid. οὗ ἐπορεύθη) ποῦ ἐπορεύθη. ibid. σκύμνος) σκύμνου. v. 13. ὁ παντοκράτωρ) absque articulo.

ταφάγεται ῥομφαία· καὶ ἐξολεθρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ οὐκέτι ἐ μὴ ἀκουσθῇ τὰ ἔργα σου.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ω Πόλις αἱμάτων, ὅλη ψευδὴς, πλήρης ἀδικίας, ἐ ψηλαφηθήσεται θήρα.

2. Φωνὴ μαστίγων, καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν, καὶ ἵππε διώκοντος, καὶ ἅρματος ἀναβράσσοντος,

3. καὶ ἱππέως ἀναβαίνοντος, καὶ στιλβέσης ῥομφαίας, καὶ ἐξαστραπτόντων ὅπλων, καὶ πλήθους τραυματιῶν, καὶ βαρείας πλώσεως, καὶ ἐκ ἦν πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς· καὶ ἀσθενήσεσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἀπὸ πλήθους πορνείας.

ἐπιχαρῆς 4. Πόρνη καλὴ καὶ ἐπίχαρις, ἡγεμένη φαρμάκων, ἡ πωλῆσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ φυλὰς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς.

5. Ἰδὲ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σε ἐπὶ πρόσωπόν σε, καὶ δείξω ἔθνεσι τὴν ἀσχημοσύνην σε, καὶ βασιλείαις τὴν ἀτιμίαν σε·

6. καὶ ἐπιῤῥίψω ἐπὶ σὲ βδελυγμὸν κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας σε, καὶ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα·

7. καὶ ἔσαι πᾶς ὁ ὁρῶν σε καταβήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐρεῖ· δειλαία Νινευὴ, τίς σενάξει αὐτήν; πόθεν ζητήσω ἀπὸ σῦ παρακλήσεις αὐτῇ;

8. (Ἑτοιμάσαι μερίδα,) ῥ ἁρμόσαι χορδὴν, ἑτοιμάσαι μερὶς Ἀμμὼν, ἡ κατοικῦσα ἐν ποταμοῖς· ὕδωρ κύκλῳ αὐτῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ αὐτῆς θάλασσα, καὶ ὕδωρ τὰ τείχη αὐτῆς· μερίδα

9. καὶ Αἰθιοπία ἡ ἰσχὺς αὐτῆς, καὶ Αἴγυπτος, καὶ οὐκ ἔσαι πέρας τῆς φυγῆς σου· καὶ Λίβυες ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς·

10. καὶ αὐτὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεται αἰχμάλωτος, καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ' ἀρχὰς πασῶν τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλῦσι κλήρους, καὶ πάντες οἱ μεγισᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις.

11. Καί γε σὺ μεθυσθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὑπερεωραμένη, καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῇ σάσιν ἐξ ἐχθρῶν.

12. Πάντα τὰ ὀχυρώματά σου συκαῖ σκοποὺς ἔχουσαι· ἐὰν σαλευθῶσι, καὶ πεσοῦνται εἰς σόμα ἔσθοντος.

13. Ἰδὲ ὁ λαός σου ὡς γυναῖκες ἐν σοί· τοῖς ἐχθροῖς σου ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσονται πύλαι τῆς γῆς σου, καὶ καταφάγεται πῦρ τὲς μοχλές σε.

14. Ὕδωρ

v. 13. καὶ ἐκέτι ἐ μὴ ἀκεσθῇ) καὶ ἐ μὴ ἀκεσθῇ ἐκέτι. CAP. III. v. 1. πλήρης ἀδικίας) transposita. v. 4. ἐπιχαρὴς) ἐπίχαρις. ibid. φυλὰς) λαοὺς. v. 5. ἐπὶ πρόσωπον) ἐπὶ τὸ πρόσωπον. ibid. ἀσχημοσύνην) αἰσχύνην. v. 6. ἐπιρίψω) ἐπιῤῥίψω. v. 7. σενάξει ἀπὸ σῦ) σενάξει αὐτὴν ibid. παρακλήσεις) παράκλησιν. v. 8. ἀρχὴ αὐτῆς) αὐτῆς deest. v. 9. ἡ ἰσχὺς) absque articulo. ibid. ἔσαι) ἔσῃ. ib. φυγῆς σου.) σε deest. v. 11. Καί γε σὺ) καὶ σὺ. v. 12. καὶ πεσοῦνται) καὶ deest. v. 13. καὶ καταφάγεται) καὶ deest.

14. Ὕδωρ περιοχῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ, κατακράτησον τῶν ὀχυρωμάτων σου· ἔμβηθι εἰς πηλὸν, καὶ συμπάτει ἐν ἀχύροις, κατακράτησον ὑπὲρ πλίνθον·

15. ἐκεῖ καταφάγεταί σε πῦρ, ἐξολοθρεύσει σε ῥομφαία, καὶ καταφάγεταί σε ὡς ἀκρὶς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς βροῦχος.

16. Ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· βροῦχος ὥρμησε, καὶ ἐξεπετάσθη·

17. ἐξήλατο ὡς ἀττέλαβος ὁ συμμικτός σου, ὡς ἀκρὶς ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν ἡμέρᾳ πάγους ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ ἀφήλατο, καὶ οὐκ ἔγνω τὸν τόπον αὐτῆς· οὐαὶ (οὐαὶ) αὐτοῖς. ἡμέραις

18. Ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βασιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισε τοὺς δυνάστας σου· ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος.

19. Οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συντριβῇ σου, ἐφλέγμανεν ἡ πληγή σου· πάντες οἱ ἀκούσαντες τὴν ἀγγελίαν σου, κροτήσουσι χεῖρα ἐπὶ σέ· διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλθεν ἡ κακία σου διαπαντός;

v. 14. σεαυτῇ, κατακρ.) σεαυτῇ, καὶ κατακράτ. ibid. συμπάτει) συμπατήθητι. v. 15. καὶ καταφάγεται) καὶ deest. v. 17. ἀττέλαβος) ἀττέλεβος. ibid. ἐν ἡμέραις πάγου) ἐν ἡμέρᾳ πάγους. ib. (οὐαί) abest. v. 19. ἀκούσαντες) ἀκούοντες. ib. χεῖρα) χεῖρας.

ΝΑΟΥΜ Ζ΄.

ΑΜΒΑΚΟΥΜ Η.

ΚΕΦΑΛΛΑΙΟΝ Α'.

Ο λῆμμα ὃ εἶδεν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης.

2. Ἕως τίνος, Κύριε, κεκράξομαι, καὶ ȣ̓ μὴ εἰσακούσεις; βοήσομαι πρὸς σὲ ἀδικούμενος, καὶ οὐ σώσεις;

3. ἱνατί μοι ἔδειξας κόπους καὶ πόνȣς ἐπιϐλέπειν, ἐπὶ ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέϐειαν ἐξεναντίας μου. Γέγονε κρίσις, καὶ ὁ κριτὴς λαμϐάνει.

4. διὰ τοῦτο διεσκέδαςαι νόμος, καὶ ȣ̓ διεξάγεται εἰς τέλος κρῖμα· ὅτι ὁ ἀσεϐὴς καταδυναςεύει τὸν δίκαιον, ἕνεκεν τȣ́τȣ ἐξελεύσεται τὸ κρῖμα διεςραμμένον.

5. Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ, καὶ ἐπιϐλέψατε, καὶ θαυμάσατε θαυμάσια, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ ȣ̓ μὴ πιςεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.

6. Ὅτι ἰδȣ̀ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐφ' ὑμᾶς τȣ̀ς Χαλδαίους τȣ̀ς μαχητὰς τὸ ἔθνος
ταχινὸν τὸ πικρὸν, καὶ τὸ * ταχινὸν, τὸ πορευό-
* πικρὸν μενον ἐπὶ † τὰ πλάτη τῆς γῆς, τȣ̃ κα-
† τὸ τακληρονομῆσαι σκηνώματα ȣ̓κ αὐτȣ̃·
πλάτος 7. Φοϐερὸς καὶ ἐπιφανής ἐςιν, ἐξ αὐτȣ̃ τὸ κρῖμα αὐτȣ̃ ἔςαι, καὶ τὸ λῆμμα αὐτȣ̃ ἐξ αὐτȣ̃ ἐξελεύσεται·

8. καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι αὐτȣ̃, καὶ ὀξύτεροι ὑπὲρ τȣ̀ς λύκȣς τῆς Ἀραϐίας· καὶ ἐξιππάσονται οἱ ἱππεῖς αὐτȣ̃, καὶ ὁρμήσȣσι μακρόθεν, καὶ πετασθήσονται ὡς ἀετὸς πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν.

9. Συντέλεια ἐπ' ἀσεϐεῖς ἥξει, ἀνθεςηκότας προσώποις αὐτῶν ἐξεναντίας, καὶ συνάξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσίαν.

10. Καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντρυφήσει, καὶ τύραννοι παίγνια αὐτȣ̃, καὶ αὐτὸς εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξεται, καὶ βαλεῖ χῶμα, καὶ κρατήσει αὐτȣ̃·

11. τότε μεταϐαλεῖ τὸ πνεῦμα, καὶ διελεύσεται, καὶ ἐξιλάσεται· αὕτη ἡ ἰςχὺς τῷ Θεῷ μȣ.

12. Οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ ἅγιός μου; καὶ ȣ̓ μὴ ἀποθάνωμεν. Κύριε, εἰς κρῖμα τέταχας αὐτὸν, καὶ ἔπλασέ με τȣ̃ ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ.

13. Καθαρὸς ὀφθαλμός σȣ τȣ̃ μὴ μȣ
ὁρᾷν πονηρὰ, καὶ ἐπιϐλέπειν ἐπὶ πόνους ȣ̓ δυνήσῃ· εἰς τί ἐπιϐλέπεις ἐπὶ

κατα-

ΑΜΒΑΚΟΥΜ Η'. CAP. I. v. 3. μοι ἔδειξας) transposita. ibid. ἐπὶ ταλαιπωρίαν) ἐπὶ deest. v. 4. ὁ ἀσεϐὴς) absque articulo. v. 5. ἐκδιηγῆται ὑμῖν.) ὑμῖν deest. v. 6. Ὅτι ἰδȣ̀) διότι ἰδού. ibid. ἐφ' ὑμᾶς τȣ̀ς Χαλδαίους τȣ̀ς μαχητὰς τὸ ἔθνος τὸ ταχινὸν, καὶ τὸ πικρὸν) τȣ̀ς χαλδαίȣς, τὸ ἔθνος τὸ πικρὸν, καὶ τὸ ταχινὸν. ib. τὸ πλάτος) τὰ πλάτη. v. 9. ἐπ' ἀσεϐεῖς) εἰς ἀσεϐεῖς. v. 12. ὁ Θεός μȣ) μȣ abest. ibid. τέταχας αὐτὸν) τέταχας αὐτό. v. 13. ὀφθαλμός μȣ τȣ̃) ὁ ὀφθαλμὸς τȣ̃. ibid. οὐ δυνήσῃ· εἰς τί) δύνῃ. ἱνατί.

καταφρονοῦντας; παρασιωπήσῃ ἐν τῷ καταπίνειν ἀσεβῆ τὸν δίκαιον;

14. Καὶ ποιήσεις τὰς ἀνθρώπους ὡς τὰς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, καὶ ὡς τὰ ἑρπετὰ ἀκ ἔχοντα ἡγέμενον.

15. Συντέλειαν ἐν ἀγκίςρῳ ἀνέσπασε, καὶ εἵλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήςρῳ, καὶ συνήγαγεν αὐτὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐτοῦ·

16. ἕνεκεν τούτου εὐφρανθήσεται, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτᾶ· ἕνεκεν τούτᾳ θύσει τῷ ἀμφιβλήςρῳ αὐτᾶ, καὶ θυμιάσει τῇ σαγήνῃ αὐτᾶ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπανε μερίδα αὐτᾶ, καὶ τὰ βρώματα αὐτᾶ ἐκλεκτά·

17. διὰ τᾶτο ἀμφιβαλεῖ τὸ ἀμφίβληςρον αὐτᾶ, καὶ διαπαντὸς ἀποκλείνειν ἔθνη ἀ φείσεται.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΕΠΙ τῆς φυλακῆς με ςήσομαι, καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν, καὶ ἀποσκοπεύσω τᾶ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ, καὶ τί ἀποκριθῶ ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου.

2. Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος πρὸς μὲ, καὶ εἶπε· γράψον ὅρασιν, καὶ σαφῶς ἐπὶ πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώσκων αὐτά.

3. Ὅτι ἔτι ὅρασις εἰς καιρὸν, καὶ ἀνατελεῖ εἰς πέρας, καὶ οὐκ εἰς κενόν· ἐὰν ὑςερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτὸν, ὅτι ἐρχόμενος ἥξει, καὶ ἀ μὴ χρονίσῃ.

4. Ἐὰν ὑποςείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ δίκαιος (μου) ἐκ πίςεώς μου ζήσεται.

5. Ὁ δὲ κατοιόμενος, καὶ καταφρονητὴς, ἀνὴρ ἀλαζὼν, οὐθὲν μὴ περάνῃ· ὃς ἐπλάτυνε καθὼς ὁ ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτᾶ, καὶ οὗτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος· καὶ ἐπισυνάξει πρὸς αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντας τὰς λαούς.

6. Οὐχὶ ταῦτα πάντα παραβολὴν κατ' αὐτᾶ λήψονται, καὶ πρόβλημα εἰς διήγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦσιν· ἀαὶ ὁ πληθύνων αὐτῷ τὰ ἀκ ὄντα αὐτᾶ ἕως τίνος, καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτᾶ ςιβαρῶς.

7. Ὅτι ἐξαίφνης ἀναςήσονται δάκνοντες αὐτόν· καὶ ἐκνήψασιν οἱ ἐπίβουλοί σα, καὶ ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς.

8. Διότι σὺ ἐσκύλευσας ἔθνη πολλὰ, σκυλεύσασί σε πάντες οἱ ὑπολελειμμένοι λαοὶ, δι' αἵματα ἀνθρώπων, καὶ ἀσέβειαν γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.

9. Ὦ ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτᾶ, τᾶ τάξαι εἰς ὕψος νοσσιὰν αὐτᾶ, τᾶ ἐκσπασθῆναι ἐκ, χειρὸς ἐκπαθῆναι κακῶν·

10. ἐβε-

v. 14. ἀκ ἔχοντα) τὰ οὐκ ἔχοντα. v. 16. τῷ ἀμφιβλήςρῳ) τῇ σαγήνῃ. ibid. τῇ σαγήνῃ) τῷ ἀμφιβλήςρῳ. v. 17. ἀποκλείνειν) ἀποκτένειν. CAP. II. v. 2. Κύριος πρὸς μὲ) transposita. ibid. ἐπὶ πυξίον) εἰς πυξίον. v. 3. Ὅτι ἔτι) διότι ἔτι. v. 4. (μου) deest. ibid. πίςεως) adjicit μου. v. 5. ὁ ᾅδης) absque articulo. ibid. ἐπισυνάξει πρὸς αὐτὸν) ἐπισυνάξει ἐπ' αὐτόν. v. 6. παραβολὴν κατ' αὐτοῦ) transposita. ibid. πληθύνων αὐτῷ) πληθύνων ἑαυτῷ. v. 8. Διότι συ) συ abest. ibid. σκυλεύσασί σε) σε abest. ib. ἀσέβειαν) ἀσεβείας. v. 9. ἐκπαθῆναι) ἐκσπασθῆναι.

10. ἐβουλεύσω αἰσχύνην τῷ οἴκῳ σου, συνεπέρανας λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχή σου·

11. διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά.

12. Οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασι, καὶ ἑτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικίαις.

13. Οὐ ταῦτά ἐστι παρὰ Κυρίου παντοκράτορος; καὶ ἐξέλιπον λαοὶ ἱκανοὶ ἐν πυρὶ, καὶ ἔθνη πολλὰ ὠλιγοψύχησαν.

Καὶ ἐνεπλήσθη 14. Ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ σύμπασα γῆ τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν Κυρίου, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψει αὐτούς.

15. Ὦ ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾷ καὶ μεθύσκων, ὅπως ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τὰ σπήλαια αὐτῶν.

16. πλησμονὴν ἀτιμίας ἐκ δόξης πίε καὶ σὺ, καρδία σαλεύθητι, καὶ σείσθητι· ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ ποτήριον δεξιᾶς Κυρίου, καὶ συνήχθη ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου.

17. Διότι ἀσέβεια τοῦ Λιβάνου καλύψει σε, καὶ ταλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε, διὰ αἵματα ἀνθρώπων, ἀσέβειαν γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.

18. Τί ὠφελεῖ γλυπτὸν, ὅτι ἔγλυψαν αὐτό; ἔπλασεν αὐτὸ χώνευμα, φαντασίαν ψευδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας ἐπὶ τὸ πλάσμα αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι εἴδωλα κωφά·

19. οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ, ἔκνηψον, ἐξεγέρθητι· καὶ τῷ λίθῳ, ὑψώθητι· καὶ αὐτό ἐστι φαντασία, τοῦτο δέ ἐστιν ἔλασμα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

20. Ὁ δὲ Κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ· εὐλαβείσθω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚΟΥΜ.

Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην.

2. Κύριε ÷ κατενόησα" τὰ ἔργα σου, ÷ καὶ ἐξέστην."

Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ,

Ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη, ἐπιγνωσθήσῃ·

Ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν, ἀναδειχθήσῃ·

Ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ.

3. Ὁ Θεὸς ἐκ Θαιμὰν ἥξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους

Φαρὰν κατασκίου δασέος. Διάψαλμα.

Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ,

Καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

4. Καὶ

v. 10. λαοὺς πολλοὺς) transposita. v. 14. Καὶ ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα γῆ) ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ γῆ. ibid. ὕδωρ πολὺ) πολὺ abest. v. 16. πίε καὶ σὺ) adjicit καρδία σαλεύθητι. v. 17. διὰ αἵματα) δι' αἵματα. ibid. ἀσέβειαν) καὶ ἀσεβείας. v. 18. ὅτι ἔγλυψαν) τι ἔγλυψαν. ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚΟΥΜ.) adjicit ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΜΕΤΑ ΩΔΗΣ. v. 3. stich. 2, δασέος) addit ΔΙΑΨΑΛΜΑ.

4. Καὶ φέγγος αὐτȣ̃ ὡς φῶς ἔςαι·
τέρατα Κέρατα ἐν χερσὶν αὐτȣ̃ ὑπάρχει αὐτῷ·
Καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραίαιὰν ἰσχύος αὐτȣ̃.

5. Πρὸ προσώπου αὐτȣ̃ πορεύσεται λόγος,
οἱ πόδες Καὶ ἐξελεύσεται ἐν πεδίοις κατὰ πόδας αὐτȣ̃.

6. Ἔςη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ·
Ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη·
Καὶ διεθρύβη τὰ ὄρη βίᾳ,
Ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι,
Πορείας αἰωνίους αὐτοῦ·

7. Ἀντὶ κόπων εἶδον
Σκηνώματα Αἰθιόπων, πτοηθήσονται
Καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. Διάψαλμα.

8. Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης Κύριε;
Μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου;
Ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά σου;
Ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τȣ̀ς ἵππους σου,
Καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία.

9. Ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον σου·
Ἐπὶ τὰ σκῆπτρα, λέγει Κύριος·
Διάψαλμα.
ποταμῶν Ποταμοὺς ῥαγήσεται γῆ.

10. Ὄψονταί σε, καὶ ὠδινήσȣσι λαοί,
Σκορπίζων ὕδατα πορείας (αὐτȣ̃.)
Ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς,
Ὕψος φαντασίας αὐτῆς ἐπήρθη.

11. Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἔςη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς·
Εἰς φῶς βολίδες σȣ πορεύσονται,
Εἰς φέγγος ἀςραπῆς ὅπλων σȣ.

12. Ἐν ἀπειλῇ (σȣ) ὀλιγώσεις γῆν,
Καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.

13. Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαȣ̃ σου, τȣ̃ σῶσαι τȣ̀ς Χριςούς σου.
Ἔβαλας εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον·
Ἐξήγειρας δεσμȣ̀ς (σȣ) ἕως τραχήλȣ εἰς τέλος·

14. Διέκοψας ἐν ἐκςάσει κεφαλὰς δυναςῶν,
Σεισθήσονται ἐν αὐτῇ.
Διανοίξȣσι χαλινȣ̀ς αὐτῶν, ὡς ἔσθων πτωχὸς λάθρα.

15. Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τȣ̀ς ἵππȣς σȣ, ταράσσοντας ὕδατα πολλά.

16. Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου,
Ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,

v. 4. ſtich. 2. Τέρατα ἐν χερσὶν αὐτȣ̃ αὐτῷ·) κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ. v. 5. ſtich. 2. ἐν πεδίοις οἱ πόδες) εἰς πεδία κατὰ πόδας. v. 6. ſtich. 2. ἐτάκη) διετάκη. ibid. ſtich. 3. Καὶ) deeſt. ib. ſtich. 5. αἰωνίους) αἰωνίας. v. 7. ſtich. 3. Διάψαλμα.) deeſt. v. 8. ὠργίσθης) ὠργήσθης, male. ibid. ſtich. 2. Μὴ ἐν) ἢ ἐν. v. 9. ἐντενεῖς τὸ τόξον) ἐνέτεινας τόξον. ibid. ſtich. 2. τὰ σκῆπτρα) absque articulo. ib. Κύριος.) addit ΔΙΑΨΑΛΜΑ. v. 10. ſtich. 2. (αὐτοῦ) abeſt. v. 12. (σου) abeſt. v. 13. τȣ̀ς Χριςȣ̀ς) τὸν χριςόν. ibid. ſtich. 2. Ἔβαλας) βαλεῖς. ibid. ſtich. 3. (σȣ) abeſt. ib. εἰς τέλος.) ΔΙΑΨΑΛΜΑ. v. 15. ἐπεβίβασας) ἐπιβιβᾷς. ibid. ὕδατα πολλά.) ὕδωρ πολύ.

Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀςᾶ
μου,
Καὶ ὑποκάτωθεν μου ἐταράχθη ἡ
ἕξις μȣ.
Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μȣ,
Τȣ̃ ἀναβῆναί μȣ εἰς λαὸν παροικίας
μȣ.

17. Διότι συκῆ ȣ̉ καρποφορήσει,
Καὶ ȣ̉κ ἔςαι γενήματα ἐν ταῖς ἀμ-
πέλοις·
Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,
Καὶ τὰ πεδία ȣ̉ ποιήσει βρῶσιν·
Ἐξέλειπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα,
Καὶ ȣ̉κ ὑπάρχȣσι βόες ἐπὶ φάτ-
ναις (ἐξιλάσεως αὐτῶν·)

18. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσο-
μαι,
Χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆ-
ρί μȣ.

19. Κύριος ὁ Θεὸς δύναμίς μȣ, Κύριῳ
Καὶ τάξει τȣ̀ς πόδας μȣ εἰς συν-
τέλειαν·
Ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾷ με,
Τȣ̃ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.

v. 16. ftich. 5. θλίψεώς μου) μου abeft. ibid. ftich. 6. ἀναβῆναί με) με deeft. v. 17. ftich. 5. Ἐξέλειπον) ἐξέλιπεν. ibid ftich. 6. (ἐξιλάσεως αὐτῶν.) deeft. v. 18. ἐπὶ τῷ Κυρίῳ) ἐν τῷ κυρίῳ. v. 19. Κύριε ὁ Θ.) κύριος ὁ Θεός.

Προσευχὴ ΑΜΒΑΚΟΥΜ.

ΣΟΦΟ-

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ογος Κυρίου, ὃς ἐγενή-
θη πρὸς Σοφονίαν τὸν
τοῦ Χουσεὶ, υἱὸν Γοδο-
λίου, τοῦ Ἀμορίου, τοῦ
Ἐζεκίου, ἐν ἡμέραις Ἰω-
'Αμὼς σίου υἱοῦ Ἀμὼν βασι-
λέως Ἰούδα.

2. Ἐκλείψει ἐκλειπέτω ἀπὸ προσώ-
που τῆς γῆς, λέγει Κύριος·

3. ἐκλειπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη,
ἐκλειπέτωσαν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης· ※ καὶ ἀσθε-
νήσουσιν οἱ ἀσεβεῖς,˚ καὶ ἐξαρῶ τοὺς
ἀνόμους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέ-
γει Κύριος.

4. Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ἰού-
δαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας
Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐξαρῶ ἐκ τοῦ τόπου
τούτου τὰ ὀνόματα τῆς Βαὰλ, καὶ
τὰ ὀνόματα τῶν ἱερέων,

5. καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ
δώματα τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς
προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ Κυρίου,
καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως
αὐτῶν,

6. καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας ἀπὸ τοῦ Κυ-
ρίου, καὶ τοὺς μὴ ζητήσαντας τὸν Κύ-
ριον, καὶ τοὺς μὴ ἀντεχομένους τοῦ Κυρίου.

7. Εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου Κυρίου
τοῦ Θεοῦ, διότι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ Κυ-
ρίου, ὅτι ἡτοίμασε Κύριος τὴν θυσίαν
αὐτοῦ, ἡγίασε τοὺς κλητοὺς αὐτοῦ.

8. Καὶ ἔσται, ἐν ἡμέρᾳ θυσίας Κυ-
ρίου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας,
καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
ἐπὶ πάντας τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα
ἀλλότρια·

9. καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ πάντας ἐμφα-
νῶς ἐπὶ τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρᾳ, τοὺς πληροῦντας τὸν οἶκον Κυρίου
τοῦ Θεοῦ αὐτῶν ἀνομίας καὶ δόλου.

10. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέ-
γει Κύριος, φωνὴ κραυγῆς ἀπὸ πύλης
ἀποκεντούντων, ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς
δευτέρας, καὶ συντριμμὸς μέγας ἀπὸ
τῶν βουνῶν.

11. Θρηνήσατε οἱ κατοικοῦντες τὴν
κατακεκομμένην, ὅτι ὡμοιώθη πᾶς ὁ
λαὸς Χαναὰν, ἐξωλεθρεύθησαν πάντες
οἱ ἐπηρμένοι ἀργυρίῳ.

12. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐξε-
ρευνή-

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ'. CAP. I. v. 1. Χουσεὶ) χουσί. ibid. Ἀμὼς) ἀμών. v. 2. ἐκλειπέτω) ἐκλι-πέτω, ita quoque v. 3. ubi *Edit. Rom.* legit ἐκλειπέτω, pro ἐκλειπέτωσαν. v. 5. τοῦ οὐρανοῦ) adjicit καὶ τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ κυρίου. v. 6. ζητήσαντας) ζητοῦντας. v. 7. ἡ ἡμέρα) absque articulo. ibid. ἡτοίμασε) ἡτοίμακε. ib. ἡγίασε) καὶ ἡγίακε. v. 9. ἐπὶ πάντας) deest. ibid. τοῦ Θεοῦ αὐτῶν ἀνομίας) Θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας. v. 10. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ibid. ὀλολυγμὸς) præmittit καί. v. 11. ἐξωλεθρεύθησαν) καὶ ἐξωλεθρεύθησαν. v. 12. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ρευνήσω τὴν Ἱερουσαλὴμ μετὰ λύχνου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν· οἱ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. οὐ μὴ ἀγαθοποιήσῃ Κύριος, οὐδ᾽ οὐ μὴ κακώσῃ.

13. Καὶ ἔσαι ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν· καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ
καταφυ- καταφυτεύσωσιν ἀμπελῶνας, καὶ οὐ μὴ πίω-
τεύσωσιν σι τὸν οἶνον αὐτῶν.

14. Ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα· φωνὴ ἡμέρας Κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται·

15. δυνατὴ ἡμέρα ὀργῆς, ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἀωρίας καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης,

16. ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κραυγῆς
ἰσχυρὰς ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς, καὶ ἐπὶ τὰς
γωνίας τὰς ὑψηλάς.

17 Καὶ ἐκθλίψω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοὶ, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἐξήμαρτον· καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χοῦν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιτα·

18. καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου. Καὶ ἐν πυρὶ ζήλου αὐτοῦ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ· διότι συντέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

ΚΕΦ. Β΄. II.

Συνάχθητε, καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον,

2. πρὸ τοῦ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενον, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ᾽ ὑμᾶς ὀργὴν Κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ Κυρίου·

3. Ζητήσατε τὸν Κύριον πάντες ταπεινοὶ γῆς· κρίμα ἐργάζεσθε, καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ ἀποκρίνεσθε αὐτά, ὅπως σκεπασθῆτε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου.

4. Διότι Γάζα διηρπασμένη ἔσαι, καὶ Ἀσκάλων ἔσαι εἰς ἀφανισμὸν, καὶ Ἄζωτος μεσημβρίας ἐκριφήσεται, καὶ Ἀκκαρὼν * ἐκριζωθήσεται.

5. Οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ σχοίνισμα ἐκριζωθή-
τῆς θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν· λό- σεται
γος Κυρίου πρὸς ὑμᾶς Χαναὰν, γῆ ἀλ- * ἐκριφή-
λοφύλων, καὶ ἀπολῶ ὑμᾶς ἐκ κατοι- σεται
κίας·

6. καὶ ἔσαι Κρήτη νομὴ ποιμνίων, καὶ μάνδρα προβάτων,

7. καὶ ἔσαι, τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης τοῖς καταλοίποις οἴκου Ἰούδα· ἐπ᾽ αὐτοῖς νεμήσονται ἐν τοῖς οἴκοις Ἀσκάλωνος, δείλης καταλύσουσιν ÷ ἀπὸ
προσώπου υἱῶν Ἰούδα·˙ ὅτι ἐπέσκεπται αὐτοῦ
αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψε τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν.

8. Ἤκου-

v. 12. οἱ λέγοντες. οὐ μὴ) οἱ δὲ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, οὐ μή· ibid. οὐδ᾽ οὐ μὴ) οὐδὲ μή. v. 13. καταφυτεύσωσιν) καταφυτεύσουσιν. v. 14. ἡ ἡμέρα) absque articulo. v. 15. ἡμέρα ἐκείνη) adjicit ἡμέρα θλίψεως, καὶ ἀνάγκης. ibid. σκότους καὶ γνόφου) transposita. v. 16. ἰσχυρὰς, ἐπὶ) ὀχυρὰς, καὶ ἐπί. CAP. II. v. 3. ἀποκρίνεσθε) ἀποκρίνασθε. v. 4. Ἀσκάλων ἔσαι εἰς) ἔσαι deest. ibid. ἐκριζωθήσεται) ἐκριφήσεται, & mox vice versa. v. 5. πρὸς ὑμᾶς) ἐφ᾽ ὑμᾶς. v. 7. ἐπ᾽ αὐτοῦ) ἐπ᾽ αὐτοῖς. ibid. ἀπέστρεψε) ἀποστρέψει.

8. Ἤκουσα ὀνειδισμοὺς Μωὰβ, καὶ κονδυλισμοὺς υἱῶν Ἀμμὼν, ἐν οἷς ὠνείδιζον τὸν λαόν μου, καὶ ἐμεγαλύνοντο ἐπὶ τὰ ὅριά μου.

9. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, διότι Μωὰβ ὡς Σόδομα ἔσαι, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὡς Γόμοῤῥα, καὶ Δαμασκὸς ἐκλελειμμένη ὡς θιμωνία ἅλωνος, καὶ ἠφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου διαρπᾶνται αὐτοὺς, καὶ οἱ κατάλοιποι ἔθνους μου κληρονομήσουσιν αὐτούς.

10. Αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνείδισαν, καὶ ἐμεγαλύνθησαν ἐπὶ τὸν Κύριον τὸν παντοκράτορα.

11. Ἐπιφανὴς ἔσαι Κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐξολεθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, (αὐτῶν) πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν.

12. Καὶ ὑμεῖς Αἰθίοπες τραυματίαι ῥομφαίας μου ἐσέ·

13. (ἐκ̓λενῶ μου) καὶ ἐκλινεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ βοῤῥᾶν, καὶ ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον, καὶ θήσει τὴν Νινευὴ εἰς ἀφανισμὸν ἄνυδρον, ὡς ἔρημον·

14. καὶ νεμήσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες, καὶ ἐχῖνοι ἐν τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς κοιτασθήσονται· καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς, κόρακες ἐν τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς.

15. Αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίστρια, ἡ κατοικοῦσα ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς· ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι μετ᾽ ἐμὲ ἔτι. Πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν νομὴ θηρίων; πᾶς ὁ παραπορευόμενος δι᾽ αὐτῆς συριεῖ, καὶ κινήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

Ω Ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀπολελυτρωμένη πόλις, ἡ περιστερά·

2. οὐκ εἰσήκουσε φωνῆς, οὐκ ἐδέξατο παιδείαν, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ οὐκ ἐπεποίθει, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς οὐκ ἤγγισεν. (ἐπεποίθησεν)

3. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὠρυόμενοι, οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Ἀραβίας, οὐχ ὑπελίποντο εἰς τοπρωΐ.

4. Οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί· οἱ ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσι τὰ ἅγια, καὶ ἀσεβοῦσι νόμον.

5. Ὁ δὲ Κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἄδικον· πρωῒ πρωῒ δώσει τὸ κρῖμα αὐτοῦ × εἰς φῶς." καὶ οὐκ εἰς νεῖκος ἀδικίαν. (νῖκος)

6. Ἐν διαφθορᾷ κατέσπασα ὑπερηφάνους, ἠφανίσθησαν γωνίαι αὐτῶν· ἐξερημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ παράπαν, τοῦ μὴ διοδεύειν· ἐξέλιπον αἱ πόλεις αὐτῶν διὰ τὸ μηδένα ὑπάρχειν, μηδὲ κατοικεῖν.

v. 9. οἱ υἱοὶ) καὶ υἱοί. ibid. τοῦ λαοῦ) absque articulo. v. 11. Ἐπιφανὴς ἔσαι) ἐπιφανήσεται. ibid. τόπου αὐτῶν) τόπου αὐτοῦ. v. 13. ἐκλινῶ τὴν χεῖρα μου) ἐκλινεῖ τὴν χ. αὐτοῦ. v. 14. κόρακες) καὶ κόρακες. v. 15. Ab hoc verſu incipit cap. 3. in *Edit. Rom.* ibid. παραπορευόμενος) διαπορευόμενος. CAP. III. v. 2. ἐπεποίθησεν) ἐπεποίθει. v. 4. οἱ ἱερεῖς) absque articulo. v. 5. τὸ κρῖμα αὐτοῦ) κρῖμα αὐτοῦ εἰς φῶς. καὶ οὐκ ἀπεκρύβη καὶ οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσει. ibid. νῖκος) νεῖκος. v. 6. διὰ τὸ μηδένα) παρὰ τὸ μηδένα.

7. Εἶπα, πλὴν φοβεῖσθέ με, καὶ δέξασθε παιδείαν, καὶ ἐ μὴ ἐξολεθρευθῆτε ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς, πάντα ὅσα ἐδίκησα ἐπ' αὐτήν· ἑτοιμάζου, ὄρθρισον, διέφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλὶς αὐτῶν.

8. Διὰ τῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει Κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον· διότι τὸ κρῖμά μυ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν τῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς, τῦ ἐκχέαι ἐπ' αὐτὺς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ μου· ὅτι ἐν πυρὶ τῦ ζήλου μου καταναλωθήσεται ἡ γῆ.

9. Ὅτι τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαὺς
γενεὰς αὐτῶν γλῶσσαν εἰς γενεὰν αὐτῆς, τῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα Κυρίυ, τῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα.

10. ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας ※ προσδέξομαι ἐν διεσπαρμένοις με," οἴσουσι θυσίας μοι.

11. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐ μὴ καταισχυνθῇς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σε, ὧν ἠσέβησας εἰς ἐμέ· ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα τῆς ὕβρεώς σου, καὶ ἐκ ἔτι μὴ προσθῇς τῦ μεγαλαυχῆσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μυ.

12. Καὶ ὑπολείψομαι ἐν σοὶ λαὸν
πολὺν πρᾳΰν καὶ ταπεινόν, καὶ εὐλαβηθήσονται ἀπὸ τῦ ὀνόματος τῦ Κυρίυ

13. οἱ κατάλοιποι τῦ Ἰσραήλ, καὶ ἐ ποιήσυσιν ἀδικίαν, ἐδὲ μὴ λαλήσυσι μάταια, καὶ ἐ μὴ εὑρεθῇ ἐν στόματι αὐτῶν γλῶσσα δολία· διότι αὐτοὶ νεμήσονται καὶ κοιταθήσονται, καὶ ἐκ ἔσαι ὁ ἐκφοβῶν αὐτές.

14. Χαῖρε, θύγατερ Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἱερυσαλήμ, εὐφραίνυ, καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σε, θύγατερ Ἱερουσαλήμ·

15. περιεῖλε Κύριος τὰ ἀδικήματά σε, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν
σε· βασιλεὺς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν μέσῳ σε, βασιλεύσει ὁ
καὶ ἐκ ὄψῃ κακὰ οὐκέτι

16. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρεῖ Κύριος τῇ Ἱερουσαλήμ· θάρσει Σιών, μὴ παρειέσθωσαν αἱ χεῖρές σου.

17. Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοί, δυνατὸς σώσει σε· ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην, καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτῦ, καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοὶ ἐν τέρψει, ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς.

18. Καὶ συνάξω τὺς συντετριμμένυς σου· οὐαὶ τίς ἔλαβεν ὀνειδισμὸν ἐπ' αὐτήν;

19. Ἰδὲ ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ ἕνεκά σε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει Κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκπεπιεσμένην, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ θήσομαι αὐτὺς εἰς καύχημα, καὶ ὀνομαστὺς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

20. Καὶ καταισχυνθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω,
καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὅταν εἰσδέξωμαι ὑμᾶς· εἰσδέχωμαι
διότι δώσω ὑμᾶς ὀνομαστούς, καὶ εἰς καύχημα ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει Κύριος.

v. 7. ἐδίκησα) ἐξεδίκησα. ib. διέφθαρται) ἔφθαρται. v. 8 διότι τὸ) διὸ τό. ib. ὅτι ἐν πυρὶ - - fin.) διότι ἐν πυρὶ ζήλυ μυ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ. v. 9. γενεὰς αὐτῶν) γενεὰν αὐτῆς. v. 10. Αἰθιοπίας) adjicit προσδέξομαι ἐν διεσπαρμένοις μου. v. 12. ὑπολείψομαι) ὑπολήψομαι. ibid. πολὺν) πρᾳΰν. ib. τῦ Κυρίου.) absque articulo. v. 13. ἐδὲ μὴ) καὶ ἐ. ibid. ἐν στόματι) ἐν τῷ στόματι. v. 15. βασιλεύσει ὁ Κύριος) βασιλεὺς ἰσραὴλ κύριος. ibid. καὶ ἐκ ὄψῃ) καὶ deest. v. 17. δυνατὸς) ὁ δυνατός. ibid. ἐπὶ σοὶ ἐν) ἐπὶ σὲ ἐν. v. 18. ὀνειδισμὸν ἐπ' αὐτήν;) transposita v. 19. ἕνεκά σε) ἕνεκέν σε. v. 20. εἰσδέχωμαι) εἰσδέξομαι.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ'.

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΕΝ τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων· εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ τὸν ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, λέγων·

2. τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ,
ἐκ λέγων· ὁ λαὸς οὗτος λέγουσιν· οὐχ ἥκει
ὁ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου.

3. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων·

4. εἰ καιρὸς ὑμῖν μέν ἐστι τοῦ οἰκεῖν
ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοσάθμοις, ὁ δὲ οἶκος
ἐξερήμωται οὗτος ἐξηρήμωται;

5. Καὶ νῦν τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· τάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν.

6. (Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ) ἐσπείρατε πολλὰ, καὶ εἰσενέγκατε ὀλίγα· ἐφάγετε, καὶ οὐκ εἰς πλησμονήν· ἐπίετε, καὶ οὐκ εἰς μέθην· περιεβάλεσθε, καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς· καὶ ὁ τοὺς μισθοὺς συνάγων, συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετρυπημένον.

7. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν·

8. ἀνάβητε ἐπὶ τὸ ὄρος, καὶ κόψατε ξύλα, καὶ οἰκοδομήσατε τὸν οἶκον, καὶ εὐδοκήσω ἐν αὐτῷ, καὶ ἐνδοξασθήσομαι, εἶπε Κύριος.

9. Ἐπεβλέψατε εἰς πολλὰ, καὶ ἐγένοντο ὀλίγα· καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐξεφύσησα αὐτά. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός μου ἐστὶν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,

10. διὰ τοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, καὶ ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς·

11. καὶ ἐπάξω ῥομφαίαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐπὶ τὸν σῖτον, καὶ ἐπὶ τὸν οἶνον, καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πόνους τῶν χειρῶν αὐτῶν.

12. Καὶ ἤκουσε Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ ὁ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ πάντες οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ τῶν λόγων Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι'. CAP. I. v. 1. εἰπὸν δὴ πρὸς) εἰπὸν πρὸς. ibid. τὸν ἐκ φυλῆς) ἐκ φυλῆς. v. 2. οὐκ ἥκει) οὐχ ἥκει. v. 4. ὑμῖν μὲν) transposita. ibid. ἐν οἴκοις) addit ὑμῶν. Ib. οὗτος ἐξερήμωται) ἡμῶν ἐξηρήμωται. v. 5. τὰς καρδίας) absque articulo. v. 6. (Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ) non habet. v. 8. ἐπὶ τὸ ὄρος) εἰς τὸ ὄρος. ibid. καὶ οἰκοδομήσατε) καὶ deest. v. 9. ἐγένοντο) ἐγένετο. v. 12. ὁ ἐκ φυλῆς) ἐκ φυλῆς. ibid. Ἀγγαίου) τοῦ ἀγγαίου.

πέςειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου.

13. Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος ἄγγελος Κυρίου ἐν ἀγγέλοις κυρίου τῷ λαῷ· ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν, λέγει Κύριος.

14. Καὶ ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ τὸ πνεῦμα τῶν καταλοίπων παντὸς τοῦ λαοῦ· καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἐποίουν τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος Θεοῦ αὐτῶν.

ΚΕΦ. Β΄. II.

ΤΗ τετράδη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἕκτου, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ, μιᾷ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων·

2. εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ πρὸς πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, λέγων·

οἶδεν 3. τίς ἐξ ὑμῶν, ὃς εἶδε τὸν οἶκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμπροσθεν; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα ἐνώπιον ὑμῶν;

4. Καὶ νῦν κατίσχυε Ζοροβάβελ, λέγει Κύριος, καὶ κατίσχυε Ἰησοῦ ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει Κύριος, καὶ ποιεῖτε· διότι ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·

5. ※ καὶ ὁ λόγος μου ὃν διεθέμην ὑμῖν ἐξελθόντων ὑμῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐφέστηκεν ἐν μέσῳ ὑμῶν· θαρσεῖτε.

6. Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν ξηράν,

7. καὶ συσσείσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἥξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν· καὶ πλήσω τὸν οἶκον τοῦτον δόξης, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

8. Ἐμὸν τὸ ἀργύριον, καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·

9. διότι μεγάλη ἔσται ἡ δόξα τοῦ οἴκου τούτου ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ⁒ καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι, τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον.

10. Τετράδι καὶ εἰκάδι, μηνὶ τῷ ἐνάτῳ ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην, λέγων·

11. τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐπερώτησον δὴ τοὺς ἱερεῖς νόμον, λέγων·

12. ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ἅψηται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου, ἢ ἑψήματος, ἢ οἴνου, ἢ ἐλαίου, ἢ παντὸς βρώματος, εἰ ἁγιασθήσεται; Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν· οὔ.

13. Καὶ

V. 13. Κυρίου τῷ) κυρίου ἐν ἀγγέλοις κυρίου τῷ. V. 14. τὰ ἔργα) absque articulo. CAP. II. V. 1. τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ) τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ. V. 2. τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ) τὸν abest. V. 3. οἶδεν) εἶδε. V. 4. ἐγὼ μεθ' ὑμῶν) transposita. ibid. παντοκράτωρ.) præfigit articulum. V. 6. γῆν) adjicit καὶ τὴν θάλασσαν. V. 7. πληρώσω) πλήσω. V. 9. παντοκράτωρ) adjicit καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εἰρήνην, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. V. 10. μηνὶ τῷ ἐνάτῳ) τοῦ ἐνάτου μηνὸς V. 11. ἐπερώτησον) addit δή. V. 12. ἑψήματος) ἑψέματος.

13. Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος· ἐὰν ἅψηται μεμιαμμένος ἢ ἀκάθαρτος ψυχῇ (ἐπὶ ψυχῇ) ἐπὶ παντὸς τούτων, εἰ μιανθήσεται; Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν· μιανθήσεται. ἀπὸ

14. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγγαῖος, καὶ εἶπεν· οὕτως ὁ λαὸς οὗτος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ὃς ἐὰν ἐγγίσῃ ἐκεῖ, μιανθήσεται ⁓ ἕνεκεν τῶν λημμάτων ⁓ αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν· ὀδυνηθήσονται ἀπὸ ⁓ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισεῖτε ἐν ⁓ πύλαις ἐλέγχοντας.

15. Καὶ νῦν θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπάνω, πρὸ τοῦ θεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν τῷ ναῷ Κυρίου,

16. τίνες ἦτε, ὅτε ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σάτα, καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς τὸ ὑπολήνιον ἐξαντλῆσαι πεντήκοντα μετρητάς, καὶ ἐγένοντο εἴκοσι.

17. Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορίᾳ καὶ ἐν ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ ἐν χαλάζῃ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

18. Τάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος τοῦ ἐνάτου μηνὸς, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐθεμελιώθη ὁ ναὸς Κυρίου· θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν,

19. εἰ ἔτι ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς ἅλω, καὶ εἰ ἔτι ἡ ἄμπελος, καὶ ἡ συκῆ, καὶ ἡ ῥοὰ, καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὐ φέροντα καρπόν; ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης (καὶ ἐπάνω) εὐλογήσω αὐτά.

20. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, λέγων·

21. εἰπὸν πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, λέγων· ἐγὼ σείω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ⁓ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν.

22. καὶ καταστρέψω θρόνους βασιλέων, ※ καὶ ἐξολεθρεύσω δύναμιν βασιλέων τῶν ἐθνῶν, καὶ καταστρέψω ἅρματα καὶ ἀναβάτας, (καὶ καταστρέψω πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῶν, καὶ καταβαλῶ τὰ ὅρια αὐτῶν, καὶ ἐνισχύσω τοὺς ἐκλεκτούς μου,) καὶ καταβήσονται ἀναβήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν, ἕκαστος ἐν ῥομφαίᾳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

23. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, λήψομαί σε Ζοροβάβελ, τὸν δοῦλόν μου, λέγει Κύριος, καὶ θήσομαί σε ὡς σφραγῖδα, ὅτι σὲ εἰς ᾑρέτισα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

v. 13. μεμιαμμένος - - παντὸς) μεμιασμένος ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἐπὶ παντός. v. 14. ἐλέγχοντας·) ἐλέγχοντα. v. 15. ἐπὶ τὰς κ.) εἰς τὰς καρδίας. ibid. ἐπάνω, τοῦ) ὑπεράνω, πρὸ τοῦ. v. 18. Τάξατε) ὑποτάξατε. ibid. ἐθεμελιώθη) τεθεμελίωται. v. 19. εἰ ἔτι) εἰ. ibid. καὶ ἡ) καὶ εἰ ἔτι ἡ. ib. (καὶ ἐπάνω) abest. ib. εὐλογήσω αὐτά.) αὐτά deest. v. 22. ἐξολεθρεύσω) ὀλοθρεύσω. ibid. (καὶ καταστρέψω πᾶσαν - - τοὺς ἐκλεκτούς μου,) omnia desunt. ib. ἀναβήσονται) καταβήσονται. v. 23. εἰς σφραγῖδα) ὡς σφραγίδα. ibid. ᾑρέτισα) ᾕρηκα.

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι'.

ΖΑΧΑ-

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΕΝ τῷ ὀγδόῳ μηνὶ, ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τοῦ Βαραχίου, υἱὸν Ἀδδὼ, τὸν προφήτην, λέγων·

2. Ὠργίσθη Κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὀργὴν μεγάλην.

3. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐπιστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

4. Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκάλεσαν αὐτοῖς οἱ προφῆται οἱ ἔμπροσθεν, λέγοντες· τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, καὶ οὐ προσέχον τοῦ εἰσακοῦσαί μου, λέγει Κύριος.

5. Οἱ πατέρες ὑμῶν ποῦ εἰσι καὶ οἱ προφῆται; μὴ ※ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσονται;

6. πλὴν τοὺς λόγους μου καὶ τὰ νόμιμά μου δέχεσθε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ἐν πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προφήταις, οἳ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν. Καὶ ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπαν· καθὼς παρατέτακται Κύριος παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι ἡμῖν κατὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἡμῶν, οὕτως ἐποίησεν ἡμῖν.

7. Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι, τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ, οὗτός ἐστιν ὁ μὴν Σαβὰτ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου, υἱὸν Ἀδδὼ, τὸν προφήτην, λέγων·

8. ἑώρακα τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐφ' ἵππον πυῤῥὸν, καὶ οὗτος εἱστήκει ἀναμέσον τῶν (δύο) ὀρέων τῶν κατασκίων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἵπποι πυῤῥοὶ, καὶ ψαροὶ, καὶ ποικίλοι, καὶ λευκοί.

9. Καὶ εἶπα· τί οὗτοι Κύριε; καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἐγὼ δείξω σοι τί ἐστι ταῦτα.

10. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεστηκὼς ἀναμέσον τῶν ὀρέων, καὶ εἶπε πρὸς μέ· οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξαπέσταλκε Κύριος, τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν.

11. Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἀγγέλῳ Κυρίου τῷ ἐφεστῶτι ἀναμέσον τῶν ὀρέων, καὶ εἶπαν· περιωδεύκαμεν πᾶσαν τὴν γῆν,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ'. CAP. I. v. 3. παντοκράτωρ.) τῶν δυνάμεων. in fine versus. ibid. οἱ ἔμπροσθεν) ἔμπροσθεν. v. 4. καὶ οὐ προσέχον) καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, καὶ οὐ προσέσχον. v. 6. ποιῆσαι) addit ὑμῖν. v. 8. ἐφ' ἵππον) ἐπὶ ἵππον. ibid. (δύο) deest. v. 10. ἐξαπέσταλκε) ἐξαπέστειλε. ibid. τοῦ περιοδεῦσαι) τοῦ abest. v. 11. εἶπαν) εἶπον. ibid. περιωδεύκαμεν) περιωδεύσαμεν.

γῆν, καὶ ἰδὲ πᾶσα ἡ γῆ κατοικεῖται, καὶ ἡσυχάζει.

12. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπε· Κύριε παντοκράτωρ, ἕως τίνος ὃ μὴ ἐλεήσεις τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερίδες τοῦτο ἑβδομηκοστὸν ἔτος;

13. Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ τῷ λαλοῦντι ἐν ἐμοὶ ῥήματα καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς.

14. Καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἀνάκραγε λέγων· τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐζήλωκα τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν Σιὼν ζῆλον μέγαν,

15. καὶ ὀργὴν μεγάλην ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτιθέμενα· ἀνθ' ὧν ἐγὼ μὲν ὠργίσθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέθεντο εἰς κακά.

16. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐπιστρέψω ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν οἰκτιρμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος παντο-
ἐκτεθή- κράτωρ, καὶ μέτρον ἐκταθήσεται ἐπὶ Ἱε-
σεται ρουσαλὴμ ἔτι.

17. Καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἀνάκραγε λέγων, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἔτι διαχυθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει Κύριος ἔτι τὴν Σιὼν, καὶ αἱρετιεῖ (Κύριος) τὴν Ἱερουσαλὴμ ἔτι.

18. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα κέρατα.

19. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί· τί ἐστι ταῦτα Κύριε; καὶ εἶπε πρὸς μέ· ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλήμ.

20. Καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος τέσσαρας τέκτονας.

21. Καὶ εἶπα· τί οὗτοι ἔρχονται ποιῆσαι; Καὶ εἶπε (πρός μέ·) ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν, καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἦρε κεφαλήν· καὶ εἰσῆλθον οὗτοι τοῦ ὀξῦναι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ τέσσαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ ἐπαιρόμενα κέρας ἐπὶ τὴν γῆν Κυρίου, τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΚΑΙ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδὲ ἀνὴρ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν.

2. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν· ποῦ σὺ πορεύῃ; Καὶ εἶπε πρὸς μέ· διαμετρῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστι, καὶ πηλίκον τὸ μῆκος.

3. Καὶ ἰδὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, εἱστήκει, καὶ ἄγγελος ἕτερος ἐξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

4. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, λέγων· δράμε, καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν ἐκεῖνον, λέγων· κατακάρπως κατοικηθήσεται

v. 12. ἐλεήσεις) ἐλεήσῃς. ibid. ὑπερίδες) ὑπερεῖδες. v. 15. ἐγὼ μὲν) transposita. v. 16. παντοκράτωρ) deest. ibid. ἐκταθήσεται) ἐκταθήσεται. v. 17. ἀνάκραγε) ἔτι ἀνάκραγε. ibid. Κύριος τὴν Ἱερουσαλὴμ ἔτι.) τὴν Ἱερουσαλήμ. v. 19. Ἰσραὴλ) addit καὶ Ἱερουσαλήμ. v. 21. (πρὸς μέ·) abest. ibid. τὸν Ἰούδαν) τὸν ἰούδα. ib. εἰσῆλθον) ἐξήλθοσαν. CAP. II. v. 3. ἀπάντησιν αὐτοῦ) συνάντησιν αὐτῷ.

ται Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν τῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς,

5. καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ, φησὶ Κύριος, τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν, καὶ εἰς δόξαν
αὐτῶν ἔσομαι ἐν μέσῳ αὐτῆς.

6. Ὦ ὦ, φεύγετε ἀπὸ γῆς βοῤῥᾶ, λέγει Κύριος, διότι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος·

7. εἰς Σιὼν ἀνασώζεσθε οἱ κατοικοῦντες θυγατέρα Βαβυλῶνος.

8. Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ὀπίσω δόξης ἀπέσταλκέ με ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι ὁ ἁπτόμενος ὑμῶν ὡς ὁ ἁπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ·

9. διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιφέρω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔσονται σκῦλα τοῖς δουλεύσασιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε, διότι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ με.

10. Τέρπου καὶ εὐφραίνου θύγατερ Σιὼν, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἔρχομαι, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει Κύριος.

11. Καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς λαὸν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐπιγνώσῃ, ὅτι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ με πρὸς σέ.

12. Καὶ κατακληρονομήσει Κύριος τὸν Ἰούδαν (καὶ) τὴν μερίδα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἁγίαν, καὶ αἱρετιεῖ ἔτι τὴν Ἱερουσαλήμ.

13. Εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, διότι ἐξεγήγερται ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Γʹ. III.

ΚΑΙ ἔδειξέ μοι Κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἑστῶτα πρὸ προσώπου ἀγγέλου Κυρίου, καὶ ὁ διάβολος εἱστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τὸν διάβολον· ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ, διάβολε, καὶ ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ· οὐκ ἰδοὺ τοῦτο ὡς δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρός;

3. Καὶ Ἰησοῦς ἦν ἐνδεδυμένος ἱμάτια ῥυπαρὰ, καὶ εἱστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου.

4. Καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἑστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγων· ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἰδοὺ ἀφῄρηκα ✕ ἀπὸ σοῦ τὰς ἀνομίας σου, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν ποδήρη,

5. καὶ ἐπίθετε κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐπέθηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ περιέβαλον αὐτὸν ἱμάτια. Καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου εἱστήκει·

6. καὶ διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος Κυρίου, λέγων πρὸς Ἰησοῦν· τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου φυλάσ-

v. 4. τῶν ἐν μέσῳ) ἐν μέσῳ. v. 5. φησὶ) λέγει. ibid. μέσῳ αὐτῶν.) μέσῳ αὐτῆς. v. 9. δουλεύσασιν) δουλεύσουσιν. ibid. διότι Κύριος) ὅτι κύριος. v. 10. ἰδοὺ ἔρχομαι) ἰδοὺ ἐγὼ ἔρχομαι. v. 11. ἀπέσταλκέ με) ἐξαπέσταλκέ με. v. 12. (καὶ) deest. ibid. ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἁγίαν) ἐπὶ τὴν ἁγίαν. v. 13. διότι) ὅτι. CAP. III. v. 1. Ἰησοῦν) τὸν ἰησοῦν. ibid. ἀντικεῖσθαι) præfigit τοῦ. v. 6. λέγων πρὸς Ἰησοῦν) transposita.

φυλάσσῃ, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν με· καὶ ἐὰν φυλάξῃς καίγε τὴν αὐλήν με, καὶ δώσω σοι ἀναστρεφομένες ἐν μέσῳ τῶν ἑστηκότων τέτων.

8. Ἄκουε δὴ Ἰησοῦ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου καὶ οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπε σου, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσί· διότι ἰδὲ ἐγὼ ἄγω τὸν δοῦλόν μου ἀνατολήν·

9. διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπε Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα ἑπτὰ ὀφθαλμοί εἰσιν· ἰδὲ ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

10. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, συγκαλέσετε ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ὑποκάτω ἀμπέλε καὶ ὑποκάτω συκῆς.

συγκαλέσατε

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΚΑΙ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐξήγειρέ με, ὃν τρόπον ὅταν ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ·

2. καὶ εἶπε πρὸς μέ· τί σὺ βλέπεις; Καὶ εἶπα· ἑώρακα, καὶ ἰδὲ λυχνία χρυσῆ ὅλη, καὶ τὸ λαμπάδιον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ λύχνοι ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ ἐπαρυστρίδες τοῖς λύχνοις τοῖς ἐπάνω αὐτῆς·

3. καὶ δύο ἐλαῖαι ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τε λαμπαδίου αὐτῆς, καὶ μία ἐξ εὐωνύμων.

4. Καὶ ἐπηρώτησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, λέγων· τί ἐςι ταῦτα Κύριε;

5. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπε πρός με· ὲ γινώσκεις τί ἐςι ταῦτα; Καὶ εἶπα· ὐχὶ Κύριε.

6. Καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε πρὸς μὲ, λέγων· ὗτος ὁ λόγος Κυρίου πρὸς Ζοροβάβελ, λέγων· οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ, ὐδὲ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλ' ἢ ἐν πνεύματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

7. Τίς εἶ σὺ τὸ ὄρος τὸ μέγα, τὸ πρὸ προσώπου Ζοροβάβελ τε κατορθῶσαι; καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ἰσότητα χάριτος χάριτα αὐτῆς.

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

9. αἱ χεῖρες Ζοροβάβελ ἐθεμελίωσαν τὸν οἶκον τῦτον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῦ ἐπιτελέσεσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι Κύριος παντοκράτωρ ἐξαπέςαλκέ με πρὸς σέ.

ἐπιτελῦσιν

10. Διότι τίς ἐξυδένωσεν εἰς ἡμέρας μικράς; καὶ χαρήσονται, καὶ ὄψονται τὸν λίθον τὸν κασσιτέρινον ἐν χειρὶ Ζοροβάβελ. Ἑπτὰ οὗτοι ὀφθαλμοί εἰσιν Κυρίου, οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν·

11. καὶ ἀπεκρίθην, καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν· τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται, αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων;

v. 7. φυλάσσῃ) φυλάξῃ. ibid. φυλάξῃς καίγε τὴν) διαφυλάσσῃς τὴν. v. 8. καὶ οἱ καθήμενοι) καὶ deest. ibid. πρὸ προσώπε σε) σε deest. v. 9. Ἰησῦ) τῦ Ἰησοῦ. CAP. IV. v. 4. ἐν ἐμοὶ) addit λέγων. v. 5. καὶ εἶπε) adjicit πρός με, λέγων. v. 6. ἀλλ' ἢ ἐν) ἀλλὰ ἐν. v. 9. ἐπιτελῦσιν) ἐπιτελέσεσιν. ibid. ἐξαπέςαλκέ με) ἐξαπέςαλκέ με. v. 10. χαρήσονται) χαροῦνται. ibid. εἰσιν Κυρίε, οἱ) εἰσιν, οἱ.

12. Καὶ ἐπηρώτησα ἐκ δευτέρου, καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν· τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαιῶν οἱ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ἐπιχεόντων, καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς;

13. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· οὐκ οἶδας τί ἐστι ταῦτα; Καὶ εἶπα· οὐχὶ Κύριε.

14. Καὶ εἶπεν· οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασι τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΚΑΙ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ δρέπανον πετόμενον.

2. Καὶ εἶπε πρὸς με· τί σὺ βλέπεις; Καὶ εἶπα· ὁρῶ ἐγὼ δρέπανον πετόμενον· μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ πλάτος πήχεων δέκα.

3. Καὶ εἶπε πρός μέ· αὕτη ἡ ἀρὰ ἡ
προσώπου ἐκπορευομένη ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς
γῆς· διότι πᾶς ὁ κλέπτης ἐκ τούτου ἕως θανάτου ἐκδικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ἐπίορκος ἐκ τούτου ἕως θανάτου ἐκδικηθήσεται.

αὐτὰ 4. Καὶ ἐξοίσω αὐτὸ, λέγει Κύριος παν-
εἰσελεύ- τοκράτωρ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον
σομαι τοῦ κλέπτου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ συντελέσει αὐτὸν, καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ, καὶ τοὺς λίθους αὐτοῦ.

5. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπε πρὸς μέ· ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τὸ ἐκπορευόμενον τοῦτο.

6. Καὶ εἶπα· τί ἐστι; Καὶ εἶπε· τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπορευόμενον. Καὶ εἶπεν· αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

7. Καὶ ἰδοὺ τάλαντον μολίβου ἐξαιρόμενον· καὶ ἰδοὺ γυνὴ μία ἐκάθητο ἐν μέ-
σῳ τοῦ μέτρου. ταλάντου

8. Καὶ εἶπεν· αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνομία·
καὶ ἔῤῥιψεν αὐτὴν εἰς μέσον τοῦ μέτρου, ἐν μέσῳ
καὶ ἔῤῥιψε τὸν λίθον τοῦ μολίβου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς.

9. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ δύο γυναῖκες ἐκπορευόμεναι, καὶ πνεῦμα ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν, καὶ αὗται εἶχον πτέρυγας ὡς πτέρυγας ἔποπος· καὶ ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀναμέσον τῆς γῆς, καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ.

10. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί· ποῦ αὗται ἀποφέρουσι τὸ μέτρον;

11. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος, καὶ ἑτοιμάσαι, καὶ θήσουσιν αὐτὸ ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ.

ΚΕΦ.

v. 14. τῷ Κυρίῳ) absque articulo. CAP. V. v. 2. ὁρῶ ἐγὼ) ἐγὼ ὁρῶ. ibid. μῆκος) μήκους. ibid. πλάτος) πλάτους. v. 3. ἐπὶ προσώπου) ἐπὶ πρόσωπον. ibid. ἕως θανάτου) posteriore loco deest. v. 4. ἐξοίσω αὐτὰ) ἐξοίσω αὐτό. ibid. εἰσελεύσομαι) εἰσελεύσεται. v. 7. μολίβου) μολίβδου. ibid. τοῦ ταλάντου) τοῦ μέτρου. v. 8. ἐν μέσῳ) εἰς μέσον. v. 9. ὡς πτέρυγας) deest.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

ΚΑΙ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα ἅρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὀρέων, καὶ τὰ ὄρη ἦν ὄρη χαλκᾶ·

2. ἐν τῷ ἅρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυῤῥοὶ, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες,

3. καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ τρίτῳ ἵπποι λευκοὶ, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ τετάρτῳ ἵπποι ποικίλοι ψαροί.

4. Καὶ ἀπεκρίθην, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί· τί ἐστι ταῦτα, Κύριε;

5. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν
ἔτοί εἰσιν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπε· ταῦτά ἐστιν οἱ τέσσαρες
ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ, ἐκπορεύονται παραστῆναι τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

6. Ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἵπποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν βοῤῥᾶ· καὶ οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατόπισθεν αὐτῶν· καὶ οἱ ποικίλοι ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν νότου·

7. καὶ οἱ ψαροὶ ἐξεπορεύοντο, καὶ ἐπέβλεπον τοῦ πορεύεσθαι καὶ τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν. Καὶ εἶπε· πορεύεσθε, καὶ περιοδεύσατε τὴν γῆν· καὶ περιώδευσαν τὴν γῆν.

8. Καὶ ἀνεβόησε, καὶ ἐλάλησε πρὸς μὲ, λέγων· ἰδοὺ οἱ ἐκπορευόμενοι ἐπὶ γῆν βοῤῥᾶ ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν μου ἐν γῇ βοῤῥᾶ.

9. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

10. λάβε τὰ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς, καὶ παρὰ τῶν ἐπε-
γνωκότων αὐτὴν, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ ἐν τῇ αὐτῶν
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἥκοντος ἐκ Βαβυλῶνος·

11. καὶ λήψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ποιήσεις στεφάνους, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου.

12. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἰδοὺ ἀνὴρ, ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον Κυρίου·

13. καὶ αὐτὸς λήψεται ἀρετὴν, καὶ καθιεῖται, καὶ κατάρξει ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βουλὴ εἰρηνικὴ ἔσται ἀναμέσον ἀμφοτέρων.

14. Ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς ὑπομένουσιν αὐτὸν, καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτὴν, καὶ
εἰς χάριτα υἱοῦ Σοφονίου, καὶ εἰς ψαλ- τοῖς υἱοῖς
μὸν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

15. Καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἥξουσι, καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακούοντες εἰσακούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

CAP. VI. v. 5. ἔτοί εἰσιν) ταῦτά ἐστιν. v. 6. οἱ ἵπποι) absque articulo. v. 7. καὶ περιοδεῦσαι) τοῦ περιοδεῦσαι. v. 8. ἀνέπαυσαν) καὶ ἀνέπαυσαν. v. 10. ἐπεγνωκότων αὐτῶν) ἐπεγνωκότων αὐτήν. v. 13. ὁ ἱερεὺς) ἱερεύς. v. 14. ὑπομένουσιν αὐτὸν) αὐτὸν deest. ibid. τοῖς υἱοῖς) υἱοῦ. v. 15. ἐπιγνώσεσθε) γνώσεσθε.

ΚΕΦ. Ζ΄. VII.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τῦ βασιλέως, ἐγένετο λόγος Κυρίυ πρὸς Ζαχαρίαν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τῦ μηνὸς τῦ ἐνάτυ, ὅς ἐςι Χασελεῦ.

2. Καὶ ἐξαπέςειλεν εἰς Βαιθὴλ, Σαρασαὲρ καὶ Ἀρβεσεσὲρ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῦ, τῦ ἐξιλάσασθαι τὸν Κύριον,

3. λέγων πρὸς τὺς ἱερεῖς τὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίυ παντοκράτορος, καὶ πρὸς τὺς προφήτας λέγων· εἰ εἰσελήλυθεν ὧδε τὸ ἁγίασμα ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμ-
ἐποίησαν πτῳ, καθότι ἐποίησα ἤδη ἱκανὰ ἔτη.

4. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίυ τῶν δυνάμεων πρὸς μὲ, λέγων·

5. εἰπὲ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ πρὸς τὺς ἱερεῖς, λέγων· ἐὰν νηςεύσητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπτοις ἢ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, (καὶ ἰδὺ ἑβδομήκοντα ἔτη) μὴ νηςείαν νενηςεύκατέ μοι;

6. καὶ ἐὰν φάγητε καὶ πίητε, οὐχ ὑμεῖς ἐσθίετε καὶ ὑμεῖς πίνετε;

7. Οὐχ ὗτοι οἱ λόγοι εἰσὶν, οὓς ἐλάλησε Κύριος ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν, ὅτε ἦν Ἱερουσαλὴμ κατοικουμένη, καὶ εὐθηνῦσα, καὶ αἱ πόλεις
* αὐτῶν * αὐτῆς κυκλόθεν αὐτῆς, καὶ ἡ ὀρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατῳκεῖτο;

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν, λέγων·

9. τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· κρίμα δίκαιον κρίνατε, καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν ποιεῖτε ἕκαςος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ,

10. καὶ χήραν καὶ ὀρφανὸν καὶ προσήλυτον καὶ πένητα μὴ καταδυναςεύετε, καὶ κακίαν ἕκαςος τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ μὴ μνησικακείτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

11. Καὶ ἠπείθησαν τῦ προσέχειν, καὶ ἔδωκαν νῶτον παραφρονῦντα, καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν ἐβάρυναν τῦ μὴ εἰσακύειν,

12. καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἔταξαν ἀπειθῆ τῦ μὴ εἰσακῦσαι τῦ νόμου μου καὶ τὺς λόγους, οὓς ἐξαπέςειλε Κύριος παντοκράτωρ ἐν πνεύματι αὐτῦ ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν· καὶ
ἐγένετο ὀργὴ μεγάλη παρὰ Κυρίου παν- ὁρμὴ
τοκράτορος.

13. Καὶ ἔςαι, ὃν τρόπον εἶπε, καὶ οὐκ εἰσήκυσαν αὐτῦ, οὕτως κεκράξονται, καὶ ὐ μὴ εἰσακύσω αὐτῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

14. Καὶ ἐκβαλῶ αὐτὺς εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἃ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ ἡ γῆ ἀφανισθήσεται κατόπισθεν αὐτῶν ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναςρέφοντος· καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανισμόν.

CAP. VII. v. 1. τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τῦ μηνὸς) τετράδι τῦ μηνὸς. v. 2. Ἀρβεσεσὲρ) ἀρβεσεσὲρ. ibid. τῦ ἐξιλάσασθαι) ἐξιλάσασθαι. v. 3. εἰ εἰσελήλυθεν) εἰ deest. ibid. τὸ ἁγ. ἐν τῷ μηνὶ τῷ π.) ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ ἁγίασμα. ib. ἐποίησαν) ἐποίησεν. v. 4. πρὸς μὲ) πρὸς ἐμέ. v. 5. εἰπὲ πρὸς πάντα) εἰπὸν πρὸς ἅπαντα. v. 6. καὶ πίητε) ἢ πίητε. ibid. ἐσθίετε καὶ ὑμεῖς πίνετε) ἔσθετε καὶ πίνετε. v. 7. λόγοι εἰσὶν, ὓς) λόγοι ὓς. ibid. πόλεις αὐτῶν κυκλόθεν) πόλεις κυκλόθεν αὐτῆς. v. 9. κρίνατε) κρίνετε. v. 11. ἠπείθησαν) ἠπείθεισαν. v. 12. εἰσακῦσαι) εἰσακύειν. ibid. ὁρμὴ) ὀργή. v. 13. εἰσήκυσαν αὐτῦ) αὐτοῦ deest. ibid. εἰσακύσω αὐτῶν) αὐτῶν deest.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος, λέγων·

2. τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐζήλωσα τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν Σιὼν ζῆλον μέγαν, καὶ θυμῷ μεγάλῳ ἐζήλωσα αὐτήν.

3. Τάδε λέγει Κύριος· καὶ ἐπιςρέψω ἐπὶ Σιὼν, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ κληθήσεται Ἱερουσαλὴμ πόλις ἀληθινὴ, καὶ τὸ ὄρος Κυρίου παντοκράτορος ὄρος ἅγιον.

4. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἔτι καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν ταῖς πλατείαις Ἱερουσαλὴμ, ἕκαςος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ πλήθους ἡμερῶν·

5. καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς πόλεως πλησθήσονται παιδαρίων καὶ κορασίων παιζόντων ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς.

6. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· διότι εἰ ἀδυνατήσει ἐνώπιον τῶν καταλοίπων τοῦ λαοῦ τούτου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ ἀδυνατήσει; λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

7. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἰδοὺ ἐγὼ ἀνασώζω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν,

8. καὶ εἰσάξω αὐτοὺς, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ.

9. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· κατισχυέτωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους τούτους ἐκ ςόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελίωται ὁ οἶκος Κυρίου παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ᾠκοδόμηται.

10. Διότι πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔςαι εἰς ὄνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ ὑπάρχει, καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔςαι εἰρήνη ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἐξαποςελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαςον ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ.

11. Καὶ νῦν οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ,

12. ἀλλ' ἢ δείξω εἰρήνην· ἡ ἄμπελος δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς δώσει τὴν δρόσον αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοίποις, τοῦ λαοῦ μου τούτου πάντα ταῦτα.

13. Καὶ ἔςαι, ὃν τρόπον ἦτε ἐν κατάρᾳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν οἶκος Ἰούδα καὶ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, οὕτως διασώσω ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε ἐν εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε καὶ κατισχύετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν.

14. Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκρά-

κρά-

CAP. VIII. v. 2. ἐζήλωσα) ἐζήλωκα, bis hoc versu. v. 3. καὶ ἐπιςρέψω) καὶ deest. ibid. κληθ. Ἱερουσαλὴμ) κληθήσεται ἡ Ἱερουσαλήμ. v. 4. ἐν χειρὶ) ἐν τῇ χειρί. v. 6. διότι) abest. ibid. ἐμοῦ) μου. v. 7. ἀνασώζω) σώζω. v. 8. μοι εἰς λ. καὶ ἐγὼ) ἐμοὶ εἰς λαὸν, κἀγώ. v. 10. ὑπάρχει) ὑπάρξει. v. 12. μου πάντα ταῦτα.) μου τούτου ταῦτα πάντα. v. 13. οἶκος Ἰούδα καὶ ὁ οἶκος) ὁ οἶκος Ἰούδα, καὶ οἶκος.

κράτωρ· ὃν τρόπον διενοήθην τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν τῷ παροργίσαι με τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μετενόησα·

15. οὕτως παρατέταγμαι, καὶ διανενόημαι ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν οἶκον Ἰούδα· θαρσεῖτε.

16. Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κρίμα εἰρηνικὸν κρίνετε ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν,

δίκαιον

17. καὶ ἕκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ ὅρκον ψευδῆ μὴ ἀγαπᾶτε· διότι πάντα ταῦτα ἐμίσησα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

18. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος πρὸς μὲ, λέγων·

19. τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· νηστεία ἡ τετρὰς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰούδα εἰς χαρὰν καὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ εἰς ἑορτὰς ἀγαθὰς, καὶ εὐφρανθήσεσθε· καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε.

20. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἔτι ἥξουσι λαοὶ πολλοὶ, καὶ κατοικοῦντες πόλεις πολλὰς,

21. καὶ συνελεύσονται κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς πόλιν μίαν, λέγοντες· πορευθῶμεν δεηθῆναι τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον Κυρίου παντοκράτορος, πορεύσομαι κἀγώ·

22. καὶ ἥξουσι λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον Κυρίου παντοκράτορος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοῦ ἐξιλάσκεσθαι τὸ πρόσωπον Κυρίου.

23. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐὰν ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ἰουδαίου, λέγοντες· πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν, ὅτι Θεὸς μεθ᾽ ὑμῶν ἐστιν.

μετὰ σοῦ

ΚΕΦ. Θʹ. IX.

ΛΗμμα λόγου Κυρίου ἐν γῇ Σεδρὰχ, καὶ Δαμασκοῦ θυσίαι αὐτοῦ, διότι Κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους, καὶ πάσας φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

Σεδρὰκ
θυσία

2. Καὶ Ἡμὰθ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, Τύρος καὶ Σιδὼν, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα·

3. καὶ ᾠκοδόμησε Τύρος ὀχυρώματα ἑαυτῇ, καὶ ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν, καὶ συνήγαγε χρυσίον ὡς πηλὸν ὁδῶν.

4. Διὰ τοῦτο Κύριος κληρονομήσει αὐτὴν, καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ αὕτη ἐν πυρὶ καταναλωθήσεται.

κατάξει

5. Ὄψεται Ἀσκάλων, καὶ φοβηθήσεται, καὶ Γάζα, καὶ ὀδυνηθήσεται σφό-

v. 16. αὐτοῦ, καὶ κρίμα δίκαιον κρίνετε) αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κρίμα εἰρηνικὸν κρίνατε. v. 17. πάντα ταῦτα) transposita. v. 19. εἰς εὐφροσύνην) sine præpositione. v. 21. πόλιν μίαν) transposita. v. 22. τοῦ ἐξιλάσκεσθαι) ἐξιλάσασθαι. v. 23. μετα σοῦ ἐστιν.) μεθ᾽ ὑμῶν ἐστιν. CAP. IX. v. 1. Σεδρὰκ) σεδράχ. v. 2. Καὶ Ἡμὰθ) καὶ ἐν ἡμάθ. v. 3. ἑαυτῇ) αὐτῇ. v. 4. Διὰ τοῦτο) καὶ διατοῦτο. ibid. αὐτὴν, καὶ κατάξει εἰς θ. τὴν δύν.) αὐτοὺς, καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν δύναμιν.

σφόδρα, καὶ Ἀκκάρων, ὅτι ᾐσχύνθη τῆς
Βασιλεία ἐλπίδος αὐτῆς· καὶ ἀπολεῖται βασιλεὺς
ἀπὸ Γάζης, καὶ Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῇ.

6. Καὶ κατοικήσουσιν ἀλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ὕβριν ἀλλοφύλων·

7. καὶ ἐξαρῶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκ στόματος αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα
αὐτῦ αὐτῶν ἐκ μέσου ὀδόντων αὐτῶν, καὶ ὑπολειφθήσονται καὶ οὗτοι τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χιλίαρχος ἐν Ἰούδᾳ, καὶ Ἀκκάρων ὡς ὁ Ἰεβουσαῖος.

8. Καὶ ὑποστήσομαι τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα, τοῦ μὴ διαπορεύεσθαι, μηδὲ ἀνακάμπτειν, καὶ οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοὺς οὐκέτι ἐξελαύνων· διότι νῦν ἑώρακα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου.

9. Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον.

10. Καὶ ἐξολεθρεύσει ἅρματα ἐξ Ἐφραίμ, καὶ ἵππον ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξολεθρευθήσεται τόξον πολεμικόν, καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθνῶν· καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης, καὶ ποταμῶν διεκβολὰς γῆς.

11. Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας τοὺς δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ·

12. καθήσεσθε ἐν ὀχυρώματι δέσμιοι καὶ θή-
τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας σονται
παροικεσίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι.

13. Διότι ἐνέτεινά σε, Ἰούδα, ἐμαυτῷ εἰς τόξον, ἔπλησα τὸν Ἐφραίμ, καὶ ἐπεγερῶ τὰ τέκνα σου, Σιών, ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ῥομφαίαν μαχητοῦ·

14. Καὶ ἔσται Κύριος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ βολίς· καὶ Κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγγι σαλπιεῖ, καὶ πορεύσεται ἐν σάλῳ ἀπειλῆς αὐτοῦ.

15. Κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ
αὐτῶν, καὶ καταναλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ καταναλώσωσιν
καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις σφενδόνης, καὶ ἐκπίονται τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς οἶνον, καὶ πλήσουσιν ὡς φιάλας θυσιαστήριον.

16. Καὶ σώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ· διότι λίθοι ἅγιοι κυλίονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ.

17. Ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ εἴ τι καλὸν παρ' αὐτοῦ, σῖτος νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς παρθένους.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

Αἰτεῖσθε ὑετὸν παρὰ Κυρίου καθ' ὥραν, πρώϊμον καὶ ὄψιμον· Κύριος ἐποίησε φαντασίας, καὶ ὑετὸν

V. 5. τῆς ἐλπίδος αὐτῆς· καὶ ἀπολ. βασιλεία ἀπὸ Γάζης) ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς. καὶ ἀπολ. βασιλεὺς ἐκ γάζης. V. 7. βδελύγματα αὐτοῦ) βδελ. αὐτῶν. V. 8. ἑώρακα τοῖς) ἑώρακα ἐν τοῖς. V. 9. βασιλεύς σου) σου abest. V. 10. ἐξολεθρευθήσεται) ἐξολοθρεύσεται. V. 11. διαθήκης ἐξαπέστειλας τοὺς δεσμίους) διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους. V. 12. καὶ θήσονται) καθήσεσθε. ibid. ὀχυρώματι) ὀχυρώμασι. V. 13. εἰς τόξον) τόξον. ibid. ἐπεγερῶ) ἐξεγερῶ. V. 14. ἔσται Κύριος) transposita. V. 15. αὐτῶν, καὶ καταναλώσωσιν) αὐτοὺς, καὶ καταναλώσουσιν. ibid. τὸ αἷμα αὐτῶν) αὐτούς. ib. ὡς φιάλας θυσ.) τὰς φιάλας ὡς θυσιαστήριον. V. 16. Κύριος ἐν τῇ) κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ. ibid. ἐπὶ τῆς γῆς) absque articulo. V. 17. καλὸν παρ' αὐτοῦ) καλὸν αὐτοῦ. CAP. X. V. 1. ὑετὸν παρὰ Κυρίου) transposita.

ὑετὸν χειμερινὸν δώσει αὐτοῖς, ἑκάςῳ βοτάνην ἐν ἀγρῷ.

2. Διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κόπες, καὶ οἱ μάντεις ὁράσεις ψευδεῖς, καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλάλουν, μάταια παρεκάλουν· διὰ τῦτο ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα, καὶ ἐκακώθησαν, ὅτι οὐκ ἦν ἴασις.

3. Ἐπὶ τὲς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυμός με, καὶ ἐπὶ τὲς ἀμνὲς ἐπισκέψομαι· καὶ ἐπισκέπτεται Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτῦ, τὸν οἶκον Ἰέδα, καὶ τάξει αὐτὲς ὡς ἵππον εὐπρεπῆ αὐτῦ ἐν πολέμῳ.

4. Καὶ ἐξ αὐτῦ ἐπέβλεψε, καὶ ἐξ αὐτῦ ἔταξε, καὶ ἐξ αὐτῦ τὸ τόξον ἐν θυμῷ· ἐξ αὐτῦ ἐξελεύσεται πᾶς ὁ ἐλαύνων ἐν τῷ αὐτῷ.

5. Καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ παρατάξονται, διότι Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτῶν· καὶ καταισχυνθήσονται ἀναβάται ἵππων.

6. Καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰέδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσὴφ σώσω, καὶ κατοικιῶ αὐτὲς, ὅτι ἠγάπηκα αὐτοὺς, καὶ ἔσονται, ὃν τρόπον ὐκ ἀπεςρεψάμην αὐτές· διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ ἐπακέσομαι αὐτοῖς.

ἔςαι

7. Καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τῦ Ἐφραὶμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὄψεται, καὶ εὐφρανθήσεται, καὶ χαρεῖται ἡ αὐτῶν καρδία ἐπὶ τῷ Κυρίῳ.

8. Σημανῶ αὐτοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτὲς, διότι λυτρώσομαι αὐτὲς, καὶ πληθυνθήσονται, καθότι ἦσαν πολλοί·

αὐτὲς, διότι λυτρώσομαι αὐτὲς· καὶ εἰσδέξομαι

9. καὶ σπερῶ αὐτὲς ἐν * λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνηθήσονταί μου, καὶ ἐκθρέψεσι τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἐπιςρέψουσι.

* ἀλλήλοις

10. Καὶ ἐπιςρέψω αὐτὲς ἐκ γῆς Αἰγύπτε, καὶ ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν Γαλααδῖτιν καὶ εἰς τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτὲς, καὶ ὐ μὴ ὑπολειφθῆ ἐξ αὐτῶν ὐδὲ εἷς·

11. καὶ διελεύσονται ἐν θαλάσσῃ ςενῇ, καὶ πατάξεσιν ἐν θαλάσσῃ κύματα, καὶ ξηρανθήσονται πάντα τὰ βάθη ποταμῶν, καὶ ἀφαιρεθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυρίων, καὶ σκῆπτρον Αἰγύπτου περιαιρεθήσεται.

12. Καὶ κατισχύσω αὐτὲς ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτῦ κατακαυχήσονται, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

Διάνοιξον, ὁ Λίβανος, τὰς θύρας σε, καὶ καταφαγέτω πῦρ τὰς κέδρους σου·

2. ὀλολυξάτω πίτυς, διότι πέπτωκε κέδρος, ὅτι μεγάλως μεγιςᾶνες εταλαι-

v. 2. ὅτι ὐκ ἦν) διότι ὐκ ἦν. v. 3. ἐπισκέπτεται) ἐπισκέψεται. v. 4. ἐξ αὐτοῦ) ἀπ' αὐτῦ, quater h. v. ibid. τὸ τόξον) absque articulo. ib. ἐλαύνων) ἐξελαύνων. v. 5. παντοκράτωρ) abest. v. 6. ἠγάπηκα) ἠγάπησα. ibid. καὶ ἔσαι, ὃν) καὶ ἔσονται, ὃν. v. 7. ὄψεται καὶ εὐφρανθήσεται) ὄψονται καὶ εὐφρανθήσονται. ibid. αὐτῶν καρδία) transposita. v. 8. αὐτὲς, διότι λυτρώσομαι αὐτοὺς καὶ εἰσδέξομαι) αὐτοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς, διότι λυτρώσομαι αὐτούς. v. 9. ἀλλήλοις) ἐν λαοῖς. ibid. καὶ ἐκθρέψεσι) καὶ deest. v. 11. ξηρανθήσονται) ξηρανθήσεται.

λαιπώρησαν· ὀλολύξατε δρύες τῆς Βασανίτιδος, ὅτι κατεσπάσθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος.

3. Φωνὴ θρηνούντων ποιμένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλωσύνη αὐτῶν· φωνὴ ὠρυομένων λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκε τὸ φρύαγμα τοῦ Ἰορδάνου.

4. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ποιμαίνετε τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς,

5. ἃ οἱ κτησάμενοι κατέσφαζον, καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον· εὐλογητὸς Κύριος, καὶ πεπλουτήκαμεν, καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπ᾽ αὐτοῖς.

6. Διὰ τοῦτο οὐ φείσομαι οὐκέτι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον εἰς χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρα βασιλέως αὐτοῦ, καὶ κατακόψουσι τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ ἐξελοῦμαι ἐκ χειρὸς αὐτῶν.

7. Καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν Χαναανῖτιν· καὶ λήψομαι ἐμαυτῷ δύο ῥάβδους, τὴν μίαν ἐκάλεσα κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα σχοίνισμα· καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα. [Margin: Χανανῖτιν]

8. Καὶ ἐξαρῶ τοὺς τρεῖς ποιμένας ἐν μηνὶ ἑνὶ, καὶ βαρυνθήσεται ἡ ψυχή μου ἐπ᾽ αὐτούς· καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρύοντο ἐπ᾽ ἐμέ.

9. Καὶ εἶπα· οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς, τὸ ἀποθνῆσκον ἀποθνησκέτω, καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐκλειπέτω, καὶ τὰ κατάλοιπα κατεσθιέτωσαν ἕκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ.

10. Καὶ λήψομαι τὴν ῥάβδον μου τὴν καλὴν, καὶ ἀποῤῥίψω αὐτὴν, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου· ἣν διεθέμην πρὸς πάντας τοὺς λαούς·

11. καὶ διασκεδασθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ γνώσονται οἱ Χαναναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενά μοι, διότι λόγος Κυρίου ἐστί. [Margin: διασκεδασθήσονται]

12. Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· εἰ καλὸν ἐνώπιον ὑμῶν ἐστι, δότε στήσαντες τὸν μισθόν μου, ἢ ἀπείπασθε· καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς.

13. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· κάθες αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψομαι αὐτὸ εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα ἀργυροῦς, καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον. [Margin: σκέψαι]

14. Καὶ ἀπέῤῥιψα τὴν ῥάβδον τὴν δευτέραν τὸ σχοίνισμα, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου ἀναμέσον Ἰούδα, καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἰσραήλ.

15. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἔτι λάβε σεαυτῷ σκεύη ποιμένος ἀπείρου ποιμενικά. [Margin: σκεῦος]

16. διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ποιμένας ἐπὶ τὴν γῆν, τὸ ἐκλιμπάνον οὐ μὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ διεσκορπισμένον οὐ μὴ ζητή-

CAP. XI. v. 6. παντοκράτωρ) abest. ibid. ἐξελοῦμαι) ἐξέλωμαι. v. 7. Χαναανῖτιν) χαναανίτινι ibid. τὴν μίαν) τὴν μὲν μίαν. v. 9. ἐκλειπέτω) ἐκλιπέτω. v. 11. διασκεδασθήσονται) διασκεδασθήσεται. ibid. φυλασσόμενα) addit μοι. v. 12. στήσαντες) abest. v. 13. σκέψαι αὐτὸ εἰ) σκέψομαι εἰ. ibid. εἰς οἶκον) εἰς τὸν οἶκον. v. 14. τὴν διαθήκην μου) τὴν κατάσχεσιν. ibid. τοῦ Ἰσραήλ.) absque articulo. v. 15. σκεῦος ποιμένος ἀπ. ποιμενικά.) σκεύη ποιμενικὰ ποιμένος ἀπείρου. v. 16. διεσκορπισμένον) ἐσκορπισμένον.

ζητήσῃ, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσηται, καὶ τὸ ὁλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνῃ, καὶ τὰ κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ τοὺς ἀστραγάλους
ἐκτρίψει αὐτῶν ἐκστρέψει.

17. Ὦ οἱ ποιμαίνοντες τὰ μάταια, καὶ οἱ καταλελοιπότες τὰ πρόβατα· μάχαιρα ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ· ὁ βραχίων αὐτοῦ ξηραινόμενος ξηρανθήσεται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ ὁ δεξιὸς ἐκτυφλούμενος ἐκτυφλωθήσεται.

ΚΕΦ. ΙΒʹ. XII.

ΛΗμμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος, ἐκτείνων οὐρανὸν, καὶ θεμελιῶν γῆν, καὶ
αὐτοῦ πλάσσων πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ·

2. ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς πρόθυρα σαλευόμενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ (καὶ) ἔσται περιοχὴ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ·

3. καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἱερουσαλὴμ λίθον καταπατούμενον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· πᾶς ὁ καταπατῶν αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίξεται, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ' αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

4. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκστάσει, καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει· ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα διανοίξω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πατάξω ἐν ἀποτυφλώσει.

5. Καὶ ἐροῦσιν οἱ χιλίαρχοι Ἰούδα ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· εὑρήσομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ ἐν Κυρίῳ παντοκράτορι Θεῷ αὐτῶν.

6. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τοὺς χιλιάρχους Ἰούδα ὡς δαλὸν πυρὸς ἐν ξύλοις, καὶ ὡς λαμπάδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν, καὶ ἐξ εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς κυκλόθεν· καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλὴμ ἔτι καθ' ἑαυτὴν ἐν Ἱερουσαλήμ.

7. Καὶ σώσει Κύριος τὰ σκηνώματα Ἰούδα, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλύνηται καύχημα οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἔπαρσις τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ ἐπάρξεις
τὸν Ἰούδαν.

8. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ Κύριος ὑπὲρ τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς Δαυὶδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυὶδ ὡς οἶκος Θεοῦ, ὡς ἄγγελος Κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν.

9. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ζητήσω τοῦ ἐξᾶραι πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπερχόμενα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.

10. Καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυὶδ, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρμοῦ καὶ ἐπιβλέψονται πρὸς μὲ, ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο· καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπε- αὐτοὺς
τὸν, ὡς ἐπ' ἀγαπητὸν, καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην ὡς ἐπὶ τῷ πρωτοτόκῳ.

11. Ἐν

v. 16. ἐκτρίψει) ἐκστρέψει. v. 17. καὶ οἱ καταλελοιπότες) καὶ οἱ deest. ibid. αὐτοῦ ὁ δεξιὸς) transposita. CAP. XII. v. 1. πνεῦμα αὐτοῦ) πνεῦμα ἀνθρώπου. v. 2. (καὶ) abest. v. 6. καθ' ἑαυτήν.) adjicit ἐν Ἱερουσαλήμ. v. 7. ἐπάρξεις) ἔπαρσις. ibid. Ἰούδαν.) Ἰούδα. v. 8. ὡς οἶκος) ὡς Δαυὶδ, ὁ δὲ οἶκος. v. 9. τοῦ ἐξᾶραι) ἐξᾶραι. ibid. ἐπερχόμενα) ἐρχόμενα. v. 10. ἐπ' αὐτοὺς) ἐπ' αὐτόν. ibid. ὡς ἐπ' ἀγαπητόν) ὡς ἐπ' ἀγαπητῷ. ib. ἐπὶ πρωτοτόκῳ.) ἐπὶ τῷ πρωτοτόκῳ.

11. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς κοπετὸς ῥοῶνος ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου·

12. καὶ κόψεται ἡ γῆ κατὰ φυλὰς φυλάς· φυλὴ καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Δαυὶδ καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Νάθαν καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς·

13. φυλὴ οἴκου Λευεὶ καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς· φυλὴ τοῦ Συμεὼν καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς·

14. πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ ὑπολελειμμέναι, φυλὴ καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς.

ΚΕΦ. ΙΓ΄. XIII.

※ ΕΝ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν μετακίνησιν, καὶ εἰς τὸν χωρισμόν. ※ ※ ※

ῥαντισμόν

2. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Σαβαὼθ, ἐξολεθρεύσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ἔσται αὐτῶν μνεία· καὶ τοὺς ψευδοπροφήτας, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρῶ ἀπὸ τῆς γῆς.

3. Καὶ ἔσται ἐὰν προφητεύσῃ ἄνθρωπος ἔτι, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν· οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῆ ἐλάλησας ἐν ὀνόματι Κυρίου· καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν.

4. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καταισχυνθήσονται οἱ προφῆται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνδύσονται δέρριν τριχίνην, ἀνθ᾽ ὧν ἐψεύσαντο.

5. Καὶ ἐρεῖ· οὐκ εἰμὶ προφήτης ἐγώ, διότι ἄνθρωπος ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέ με ἐκ νεότητός μου.

6. Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν· τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ, ἃς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀγαπητοῦ μου.

7. Ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ τὸν ποιμένα μου, καὶ ἐπ᾽ ἄνδρα πολίτην μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· πάταξον τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης· καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς μικρούς.

αὐτοῦ

ποιμένας

8. Καὶ ἔσται ἐν * πάσῃ τῇ γῇ, λέγει Κύριος, τὰ δύο μέρη αὐτῆς ἐξολεθρευθήσεται καὶ ἐκλείψει, τὸ δὲ τρίτον ὑπολειφθήσεται ἐν αὐτῇ·

* τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ

9. καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρὸς, καὶ πυρώσω αὐτοὺς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς, ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον· αὐτὸς ἐπικαλέσεται

v. 12. φυλὴ καθ᾽ ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτάς·) hæc defiderantur. v. 13. Λευεὶ) Λευί. v. 14. αἱ φυλαὶ αἱ ὑπολελειμμέναι) αἱ ὑπολελειμμέναι φυλαί. CAP. XIII. v. 1. ἐν τῷ οἴκῳ) τῷ οἴκῳ. ibid. ῥαντισμόν.) χωρισμόν. v. 2. Κύριος) addit σαβαώθ. ibid. ἔσται αὐτῶν) transpofita. v. 3. ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν) non habet. ibid. ἐν ὀνόματι) ἐπ᾽ ὀνόματι. v. 5. διότι ἄνθρωπος) adjicit ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος. v. 6. τοῦ ἀγαπητοῦ) τῷ ἀγαπητῷ. v. 7. ἐπὶ τὸν ποιμένα μου, καὶ ἐπ᾽ ἄνδρα π. αὐτοῦ) ἐπὶ τοὺς ποιμένας μου, καὶ ἐπὶ ἄνδρα πολίτην μου. ibid. πάταξον τὸν π. καὶ διασκορπ. τὰ πρ. τῆς π.) πατάξατε τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκσπάσατε τὰ πρόβατα. ibid. ποιμένας.) μικρούς. v. 8. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ) ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐγὼ ἐπακούσομαι αὐτῷ, καὶ ἐρῶ, λαός μου οὗτός ἐστι· καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ Θεός μου.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΙΔοὺ ἡμέραι ἔρχονται τοῦ Κυρίου, καὶ διαμερισθήσονται τὰ σκῦλα σου ἐν σοί·

2. καὶ ἐπισυνάξω πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἁλώσεται ἡ πόλις, καὶ διαρπαγήσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται· καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου οὐ μὴ ἐξολεθρευθῶσιν ἐκ τῆς πόλεως:

3. Καὶ ἐξελεύσεται Κύριος, καὶ παρατάξεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις, κα-
ἡμέραι θὼς ἡμέρα παρατάξεως αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ
πολέμου.

4. Καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν· καὶ σχισθήσεται τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς θάλασσαν, χάος μέγα σφόδρα· καὶ κλινεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς νότον·

5. καὶ ἐμφραχθήσεται φάραγξ ὀρέων μου, καὶ ἐγκολληθήσεται φάραγξ ὀρέων ἕως Ἀσαὴλ, καὶ ἐμφραχθήσεται, καθὼς ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ σεισμοῦ ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα· καὶ ἥξει Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ.

6. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχος καὶ πάγος·

7. ἔσται μία ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐ νὺξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

8. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν
τὴν ἐσχάτην· καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν ἔαρι ἔσται ἀέρει
οὕτως.

9. Καὶ ἔσται Κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος εἷς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕν.

10. Κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ τὴν κυκλοῦν
ἔρημον ἀπὸ Γαβεὲ ἕως Ῥεμμὼν κατὰ νότον Ἱερουσαλήμ· Ῥαμὰ δὲ ἐπὶ τόπου μενεῖ, ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμεὶν ἕως τοῦ τόπου τῆς πύλης τῆς πρώτης, ἕως τῆς πύλης γωνιῶν, καὶ ἕως τοῦ πύργου Ἀναμεὴλ, καὶ ἕως τῶν ὑποληνίων τοῦ βασιλέως·

11. κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἔσται κατοικοῦ-
ἀνάθεμα ἔτι, καὶ κατοικήσει Ἱερουσα- σιν
λὴμ πεποιθότως.

12. Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πλῶσις, ἣν κόψει Κύριος πάντας τοὺς λαοὺς, ὅσοι

ἐπε-

v. 9. καὶ ἐγὼ) κἀγώ. CAP. XIV. v. 1. τοῦ Κυρίου) absque articulo. v. 3. ἡμέραι) ἡμέρα. v. 4. τῶν ἐλαιῶν) supplementa minoribus typis expressa habet *Edit Rom.* ibid. καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς θάλασσαν) καὶ πρὸς θάλασσαν. ib. πρὸς βοῤῥᾶν) πρὸς τὸν βοῤῥᾶν. v. 5. ἐμφραχθήσεται φάραγξ ὀρέων μου) φραχθήσεται ἡ φάραγξ τῶν ὀρέων μου· ibid. Ἀσαὴλ, καθὼς) ἰασὸδ, καὶ ἐμφραχθήσεται καθώς. ib. σεισμοῦ) συσσεισμοῦ. v. 6. ἐν ἐκείνῃ) καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ. ibid. ψύχος) ψυχή. v. 7. μία ἡμέρα) μίαν ἡμέραν. ib. πρὸς ἑσπέραν) καὶ πρὸς ἑσπέραν. v. 8. ἀέρει) ἔαρι. v. 10. κυκλοῦν) κυκλῶν. ibid Γαβεὲ) γαβέ. ib. Βενιαμεὶν ἕως τῆς) Βενιαμὶν ἕως τοῦ τόπου τῆς. ib. γωνιῶν) τῶν γωνιῶν. ib. καὶ ἕως τῶν ὑποληνίων) ἕως τῶν ἀποληνίων. v. 11. κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἔσται ἀνάθ.) κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀνάθεμα οὐκ ἔσται.

ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· τακήσονται αἱ σάρκες αὐτῶν, ἑστηκότων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ῥυήσονται ἀπὸ τῶν ὀπῶν αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τακήσεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.

13. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκστα-
ἐπιλήμψεται σις Κυρίου ἐπ' αὐτοὺς μεγάλη· καὶ ἐπιλήψονται ἕκαστος τῆς χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ συμπλακήσεται ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ.

14. Καὶ ὁ Ιούδας παρατάξεται ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ συνάξει τὴν ἰσχὺν πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ ἱματισμὸν εἰς πλῆθος σφόδρα.

15. Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἡμιόνων, καὶ τῶν καμήλων, καὶ τῶν ὄνων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις, κατὰ τὴν πτῶσιν ταύτην.

καταλημφθῶσιν 16. Καὶ ἔσται, ὅσοι ἂν καταλειφθῶσιν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀναβήσονται κατ' ἐνιαυτὸν, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ τοῦ ἑορτάζειν τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας.

17. Καὶ ἔσται, ὅσοι ἐὰν μὴ ἀναβῶσιν ἐκεῖ ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ οὗτοι ἐκείνοις προστεθήσονται.

18. Ἐὰν δὲ φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῇ, μηδὲ ἔλθῃ ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τούτους ἔσται τούτοις
ἡ πτῶσις, ἣν πατάξει Κύριος πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐὰν μὴ ἀναβῇ, τοῦ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας.

19. Αὕτη ἔσται ἡ ἁμαρτία Αἰγύπτου, ἐστιν
καὶ ἡ ἁμαρτία πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσα ἐὰν μὴ ἀναβῇ τοῦ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας.

20. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἔσονται οἱ λέβητες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου·

21. καὶ ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδᾳ ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἥξουσι πάντες οἱ θυσιάζοντες, καὶ λήψονται ἐξ αὐτῶν, καὶ ἑψήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔσται Χαναναῖος οὐκέτι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

v. 12. ἑστηκότων αὐτῶν) αὐτῶν deest. ibid. ἀπὸ τῶν ὀπῶν) ἐκ τῶν ὀπῶν. v. 13. ἐπ' αὐτοὺς μεγάλη) transposita. ibid. ἐπιλήμψεται) ἐπιλήψονται. ib. πρὸς χεῖρα) πρὸς τὴν χεῖρα. v. 14. ὁ Ἰούδας) absque articulo. v. 15. αὕτη ἔσται) καὶ αὕτη ἔσται. v. 16. ἂν καταλημφθῶσιν) ἐὰν καταλειφθῶσιν. ibid. ἑορτάζειν) ἑορτάσαι. v. 17. ἐκεῖ) deest. v. 18. ἐκεῖ, ἐπὶ τούτοις ἔσται) καὶ ἐπὶ τούτους ἔσται. ibid. ὅσα ἐὰν μὴ) ὅσα ἂν μὴ. v. 19. Αὕτη ἐστὶν) αὕτη ἔσται. ibid. ὅσα ἐὰν μὴ) ὃς ἂν μὴ. ib. τοῦ ἑορτάσαι) ἑορτάσαι. v. 20. οἱ λέβητες οἱ ἐν) οἱ λέβητες ἐν. v. 21. ἅγιον) ἅγιοι. ib. οὐκέτι) ἔτι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ'.

ΜΑΛΑ-

ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ημμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτȣ̃· θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν.

2. Ἠγάπησα ὑμᾶς, λέγει Κύριος. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι ἠγάπησας ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ἠσαῦ τȣ̃ Ἰακώβ; λέγει Κύριος· καὶ ἠγάπησα τὸν Ἰακώβ,

3. τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα, καὶ ἔταξα τὰ ὅρια αὐτȣ̃ εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτȣ̃ εἰς δώματα ἐρήμου.

4. Διότι ἐρεῖ· ἡ Ἰδȣμαία κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψωμεν, καὶ ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἠρημωμένας. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἐγὼ καταστρέψω· καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς ὅρια ἀνομίας, καὶ λαὸς ἐφ᾽ ὃν παρατέτακται Κύριος ἕως αἰῶνος.

5. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε· ἐμεγαλύνθη Κύριος ὑπεράνω τῶν ὁρίων τȣ̃ Ἰσραήλ.

6. Υἱὸς δοξάζει πατέρα, καὶ δȣ̃λος
τὸν Κύριον αὐτȣ̃· καὶ εἰ πατὴρ εἰμὶ ἐγὼ,
πȣ̃ ἐστιν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ Κύριος εἰμὶ
ἐγὼ, πȣ̃ ἐστιν ὁ φόβος μου; λέγει Κύ-
ὑμεῖς ριος παντοκράτωρ· ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι ἐφαυλίσαμεν τὸ ὄνομά σου;

7. προσάγοντες πρὸς τὸ θυσιαστήριόν μου ἄρτȣς ἠλισγημένȣς. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι ἠλισγήσαμεν αὐτȣ́ς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα Κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα βρώματα ἐξȣδενωμένα.

8. Διότι ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν
εἰς θυσίαν, ȣ̓ κακόν; καὶ ἐὰν προσα-
γάγητε χωλὸν ἢ ἄῤῥωστον, ȣ̓ κακόν;
προσάγατε δὴ αὐτὸ τῷ ἡγουμένῳ σȣ,
εἰ προσδέξεταί σε, εἰ λήψεται πρόσω- αὐτὸ
πόν σȣ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

9. Καὶ νῦν ἐξιλάσκεσθε τὸ πρόσωπον τȣ̃ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ δεήθητε αὐτοῦ. Ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονε ταῦτα· εἰ λήψομαι ἐξ ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ;

10. Διότι καὶ ἐν ὑμῖν συγκλεισθήσονται θύραι, καὶ ȣ̓κ ἀνάψεται τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν· ȣ̓κ ἔστι μȣ θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν ȣ̓ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν

11. Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα

ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ΄. CAP. I. v. 4. τὰς ἠρημωμένας) τὰς ἐρήμȣς. v. 6. Κύριον αὐτοῦ·) κύριον ἑαυτοῦ. v. 7. βρώματα ἐξȣδενωμένα.) ἐξȣδενώσατε. v. 8. εἰς θυσίαν) εἰς θυσίας. ibid. δὴ αὐτὸ τῷ) δὴ αὐτῷ τῷ. ib. προσδέξεται αὐτὸ) προσδέξεταί σε. v. 11. ἡλίȣ, ἕως) ἡλίου, καὶ ἕως.

προσαγάγετε μα προσάγεται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ θυσία καθαρά· διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

12. Ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε αὐτὸ ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς· τράπεζα Κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουδένωνται βρώματα αὐτοῦ.

13. Καὶ εἴπατε· ταῦτα ἐκ κακοπαθείας ἐστὶ, καὶ ἐξεφυσήσατε αὐτὰ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ εἰσεφέρετε τὰ ἁρπάγματα, καὶ τὰ χωλὰ, καὶ τὰ ἐνοχλούμενα· καὶ ἐὰν φέρητε τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

ἐξεφύσησα

14. Καὶ ἐπικατάρατος, ὃς ἦν δυνατὸς, καὶ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν, καὶ εὐχὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θύει διεφθαρμένον τῷ Κυρίῳ· διότι μέγας βασιλεὺς ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσι.

αὐτῷ

ΚΕΦ. Β'. II.

ΚΑΙ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς, οἱ ἱερεῖς·

2. ἐὰν μὴ ὑπακούσητε, καὶ ἐὰν μὴ θῆσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ ὀνόματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ἐξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὴν κατάραν, καὶ ἐπικαταράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ καταράσομαι αὐτήν· καὶ διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν.

3. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὦμον, καὶ σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἑορτῶν ὑμῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό· ἑορτῆς ἐπὶ

4. καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος ἐξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, τοῦ εἶναι τὴν διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευίτας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

5. Ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαί με, καὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν·

6 νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὑρέθη ἐν χείλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη μετ' ἐμοῦ, καὶ πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας.

7. Ὅτι χείλη ἱερέως φυλάξεται γνῶσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ· διότι ἄγγελος Κυρίου παντοκράτορός ἐστιν.

8. Ὑμεῖς δὲ ἐξεκλίνατε ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ πολλοὺς ἠσθενήσατε ἐν νόμῳ, καὶ διεφθείρατε τὴν διαθήκην τοῦ Λευὶ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. διέφθειρα

9. Καὶ ἐγὼ δέδωκα ὑμᾶς ἐξουδενωμένους, καὶ ἀπεῤῥιμμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη·

v. 11. προσαγάγετε ἐπὶ τῷ) προσάγεται τῷ. v. 12. ἐξουδένωνται) ἐξουδένωται. v. 13. τὰ ἁρπάγματα) absque articulo. ibid. φέρητε θυσίαν) φέρητε τὴν θυσίαν. v. 14. αὐτῷ ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτῷ) ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ. ibid. μέγας βασιλεὺς) transposita. CAP. II. v. 2. ὑπακούσητε) ἀκούσητε. v. 3. ἑορτῆς) ἑορτῶν. ibid. ἐπὶ τὸ αὐτό.) εἰς τὸ αὐτό. v. 4. Κύριος) abest. v. 5. τοῦ ὀνόματος) absque articulo. v. 8. πολλοὺς ἠσθενήσατε) transposita. ibid. καὶ διέφθειρα) διεφθείρατε. v. 9. Καὶ ἐγὼ) κἀγώ.

ἔθιη· ἀνθ᾽ ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξαθε τὰς ὁδούς μου, ἀλλ᾽ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ.

10. Οὐχὶ Θεὸς εἷς ἔκτισεν ἡμᾶς; οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων ἡμῶν; τί ὅτι ἐγκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βεβηλῶσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν;

11. Ἐγκατελείφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας τὰ ἅγια Κυρίου, ἐν οἷς ἠγάπησε, καὶ ἐπετήδευσεν εἰς Θεοὺς ἀλλοτρίους.

12. Ἐξολεθρεύσει Κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἕως καὶ ταπεινωθῇ ἐκ σκηνωμάτων Ἰακὼβ, καὶ ἐκ προσαγαγόντων θυσίαν τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι.

13. Καὶ ταῦτα, ἃ ἐμίσουν, ἐποιεῖτε· ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων· ⨯ εἰ ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν;

ἁ 14. Καὶ εἴπατε, ἕνεκα τίνος; ὅτι Κύριος διεμαρτύρατο ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἣν ἐγκατέλιπες, καὶ αὕτη κοινωνός σου, καὶ γυνὴ διαθήκης σου.

15. Καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησε; καὶ ὑπό-
αὐτοῦ λειμμα πνεύματος αὐτοῦ. Καὶ εἴπατε· τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ Θεός; Καὶ φυλάξαθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπῃς·

16. ἀλλ᾽ ἐὰν μισήσας ἐξαποστείλῃς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ καλύψει ἀσέβεια
ἐπὶ τὰ ἐνδύματά σου, λέγει Κύριος παν- ἐνθυμή-
τοκράτωρ· καὶ φυλάξαθε ἐν τῷ πνεύ- ματα
ματι ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπητε.

17. Οἱ παροξύνοντες τὸν Θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι παροξύναμεν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς· πᾶς ποιῶν πονηρὸν, καλὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησε· καὶ ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

ΚΕΦ. Γ΄. III.

Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ Κύριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

2. Καὶ τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; καὶ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου, καὶ ὡς ποιὰ πλυνόντων.

3. Καὶ καθιεῖται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον, καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευὶ, καὶ

v. 9. ἀλλ᾽) ἀλλά. v. 10. Οὐχὶ Θ. εἷς - - πάντων ἡμῶν) οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων ὑμῶν, οὐχὶ θεὸς εἷς ἔκτισεν ὑμᾶς. v. 12. προσαγαγόντων θ. Κυρίῳ) προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ. v. 14. ἕνεκα τίνος; ὁ Κύριος) ἕνεκεν τίνος; ὅτι κύριος. v. 15. οὐκ ἄλλος) οὐ καλὸν. v. 16 ἀλλ᾽ ἐὰν) ἀλλὰ ἐάν. ibid. ὁ παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραὴλ) τοῦ ἰσραήλ. v. 17. παροξύνοντες) παροξύναντες. ibid. παροξύναμεν) παροξύναμεν αὐτόν. CAP. III. v. 1. Ἰδοὺ ἐγὼ) ἐγὼ abest. ibid ναὸν αὐτοῦ) ναὸν ἑαυτοῦ. v. 2. καὶ τίς ὑποστήσ.) ἢ τίς ὑποστήσεται. v. 3, Καὶ καθιεῖται) καὶ abest.

χεῖ καὶ χεῖ αὐτὲς ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὥσπερ τὸ χρυσίον· καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ,

4. καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ θυσία Ἰέδα καὶ Ἰερουσαλὴμ, καθὼς αἱ ἡμέραι τῆ αἰῶνος, καὶ καθὼς τὰ ἔτη τὰ ἔμπροσθεν.

5. Καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακὲς, καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας, καὶ ἐπὶ τὲς ὀμνύοντας τῷ ὀνόματί μȣ ἐπὶ ψεύδει, καὶ ἐπὶ τὲς ἀποςεροῦντας μισθὸν μισθωτῆ, καὶ τὲς καταδυναςεύοντας χήραν, καὶ τὲς κονδυλίζοντας ὀρφανὲς, καὶ τὲς ἐκκλίνοντας κρίσιν προσηλύτȣ, καὶ τὲς μὴ φοβȣμένους με, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·

6. διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ ἠλλοίωμαι.

7. Καὶ ὑμεῖς υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκ ἀπέχεσθε ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν πατέρων ὑμῶν. ἐξεκλίνατε νόμιμά μου, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε. Ἐπιςράφητε πρὸς μὲ, καὶ ἐπιςραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι ἐπιςρέψωμεν;

8. Εἰ πτερνιεῖ ἄνθρωπος Θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετέ με. Καὶ εἴπατε, ἐν τίνι ἐπτερνίκαμέν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκατα, καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν εἰσιν·

9. καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς πτερνίζετε· τὸ ἔθνος συνετελέσθη. ἔτος

10. Καὶ εἰσηνέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τὲς θησαυρούς, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτȣ̃ ἔςαι ἡ διαρπαγὴ αὐτȣ̃. Ἐπιςρέψατε δὴ ἐν τούτῳ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν τὲς καταῤῥάκτας τȣ̃ ἐρανȣ̃, καὶ ἐκχεῶ ὑμῖν τὴν εὐλογίαν μου, ἕως τȣ̃ ἱκανωθῆναι·

11. καὶ διαςελῶ ὑμῖν εἰς βρῶσιν; καὶ τὴν
ȣ̓ μὴ διαφθερῶ ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ ȣ̓ μὴ ἀσθενήσῃ ἡ ἄμπελος ὑμῶν ἡ ἐν ἀγρῷ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·

12. καὶ μακαριȣ̃σιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῆ θελητὴ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

13. Ἐξαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τὲς λόγους ὑμῶν, λέγει Κύριος. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι κατελαλήσαμεν κατὰ σοῦ;

14. Εἴπατε· μάταιος ὁ δȣλεύων Θεῷ, καὶ τί πλέον, ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἱκέται πρὸ προσώπου Κυρίου παντοκράτορος;

15. καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἀλλοτρίους, καὶ ἀνοικοδομȣ̃νται ποιȣ̃ντες ἄνομα, καὶ ἀντέςησαν Θεῷ, καὶ ἐσώθησαν.

V. 3. καὶ χεῖ αὐτοὺς ὡς τὸ ἀργ. καὶ ὥσπερ τὸ χρ.) καὶ χεεῖ αὐτοὺς ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον. V. 5. προσάξω ὑμᾶς) προσάξω πρὸς ὑμᾶς. V. 6. ὑμῶν ἐκ) ὑμῶν, καὶ ἐκ. V. 7. υἱοὶ) οἱ υἱοί. ibid. ἀπέχεσθε) ἀπέχεσθε. ib. ἐπιςράφητε) ἐπιςρέψατε. ib. ἐπιςρέψωμεν;) ἐπιςρέψομεν. V. 8. Εἰ πτερνιεῖ) μήτι πτερνιεῖ. ibid. εἴπατε) ἐρεῖτε. ib. ἐπτερνίκαμέν σε) ἐπτερνίσαμέν σε. V. 10. ἐν τῷ οἴκῳ αὐτȣ̃, ἔςαι ἡ διαρπαγὴ αὐτȣ̃.) transposita. ibid. καταρράκτας) καταῤῥάκτας. ib. ὑμῖν τὴν εὐλ. μȣ) τὴν εὐλογίαν μȣ ὑμῖν. V. 11. τὴν βρῶσιν) εἰς βρῶσιν. ibid. διαφθερῶ) διαφθείρω. ib. ἡ ἄμπελος ὑμῶν) transposita. ib. ἡ ἐν ἀγρῷ) ἡ ἐν τῷ ἀγρῷ. V. 14. διότι ἐπορ.) καὶ διότι ἐπορεύθημεν. V. 15. ποιȣ̃ντες ἄνομα, ἀντες. Θεῷ.) πάντες ποιȣ̃ντες ἄνομα, ἀντέςησαν τῷ Θεῷ.

ἔθνη· ἀνθ᾽ ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξασθε τὰς ὁδούς μου, ἀλλ᾽ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ.

10. Οὐχὶ Θεὸς εἷς ἔκτισεν ἡμᾶς; οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων ἡμῶν; τί ὅτι ἐγκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βεβηλῶσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν;

11. Ἐγκατελείφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας τὰ ἅγια Κυρίου, ἐν οἷς ἠγάπησε, καὶ ἐπετήδευσεν εἰς θεοὺς ἀλλοτρίους.

12. Ἐξολεθρεύσει Κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἕως καὶ ταπεινωθῇ ἐκ σκηνωμάτων Ἰακώβ, καὶ ἐκ προσαγαγόντων θυσίαν τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι.

13. Καὶ ταῦτα, ἃ ἐμίσουν, ἐποιεῖτε· ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων· ⨯ εἰ ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν;

ὁ 14. Καὶ εἴπατε, ἕνεκα τίνος; ὅτι Κύριος διεμαρτύρατο ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἣν ἐγκατέλιπες, καὶ αὕτη κοινωνός σου, καὶ γυνὴ διαθήκης σου.

15. Καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησε; καὶ ὑπό-
αὐτοῦ λειμμα πνεύματος αὐτῷ. Καὶ εἴπατε· τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ Θεός; Καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπῃς·

16. ἀλλ᾽ ἐὰν μισήσας ἐξαποστείλῃς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραήλ, καὶ καλύψει ἀσέβεια
ἐπὶ τὰ ἐνδύματά σου, λέγει Κύριος παν- ἐνθυμήματα
τοκράτωρ· καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπητε.

17. Οἱ παροξύνοντες τὸν Θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι παροξύναμεν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς· πᾶς ποιῶν πονηρόν, καλὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησε· καὶ ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

ΚΕΦ. Γ΄. III.

Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ Κύριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

2. Καὶ τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; καὶ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου, καὶ ὡς ποιὰ πλυνόντων.

3. Καὶ καθιεῖται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον, καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευὶ, καὶ

v. 9. ἀλλ᾽) ἀλλά. v. 10. Οὐχὶ Θ. εἷς - - πάντων ἡμῶν) οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων ὑμῶν, οὐχὶ θεὸς εἷς ἔκτισεν ὑμᾶς. v. 12. προσαγαγόντων θ. Κυρίῳ) προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ. v. 14. ἕνεκα τίνος; ὁ Κύριος) ἕνεκεν τίνος; ὅτι κύριος. v. 15. οὐκ ἄλλος) οὐ καλόν. v. 16 ἀλλ᾽ ἐὰν) ἀλλὰ ἐάν. ibid. ὁ παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραὴλ) τοῦ ἰσραήλ. v. 17. παροξύνοντες) παροξύναντες. ibid. παροξύναμεν) παρωξύναμεν αὐτόν. CAP. III. v. 1. Ἰδοὺ ἐγὼ) ἐγὼ abest. ibid ναὸν αὐτοῦ) ναὸν ἑαυτοῦ. v. 2. καὶ τίς ὑποστήσ.) ἢ τίς ὑποστήσεται. v. 3. Καὶ καθιεῖται.) καὶ abest.

χεῖ καὶ χεῖ αὐτοὺς ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὥσπερ τὸ χρυσίον· καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ,

4. καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ θυσία Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, καὶ καθὼς τὰ ἔτη τὰ ἔμπροσθεν.

5. Καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀμνύοντας τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀποστεροῦντας μισθὸν μισθωτοῦ, καὶ τοὺς καταδυναστεύοντας χήραν, καὶ τοὺς κονδυλίζοντας ὀρφανοὺς, καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας κρίσιν προσηλύτου, καὶ τοὺς μὴ φοβουμένους με, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·

6. διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ ἠλλοίωμαι.

7. Καὶ ὑμεῖς υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκ ἀπέχεσθε ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν πατέρων ὑμῶν. ἐξεκλίνατε νόμιμά μου, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε. Ἐπιστράφητε πρὸς μὲ, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι ἐπιστρέψωμεν;

8. Εἰ πτερνιεῖ ἄνθρωπος Θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετέ με. Καὶ εἴπατε, ἐν τίνι ἐπτερνίκαμέν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκατα, καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν εἰσιν·

9. καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς πτερνίζετε· τὸ ἔθνος συνετελέσθη. ἔτ..

10. Καὶ εἰσηνέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἔσται ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ. Ἐπιστρέψατε δὴ ἐν τούτῳ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν τοὺς καταῤῥάκτας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκχεῶ ὑμῖν τὴν εὐλογίαν μου, ἕως τοῦ ἱκανωθῆναι·

11. καὶ διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρῶσιν; καὶ τὴν
οὐ μὴ διαφθερῶ ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσῃ ἡ ἄμπελος ὑμῶν ἡ ἐν ἀγρῷ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·

12. καὶ μακαριοῦσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῆ θελητὴ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

13. Ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν, λέγει Κύριος. Καὶ εἴπατε· ἐν τίνι κατελαλήσαμεν κατὰ σοῦ;

14. Εἴπατε· μάταιος ὁ δουλεύων Θεῷ, καὶ τί πλέον, ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἱκέται πρὸ προσώπου Κυρίου παντοκράτορος;

15. καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἀλλοτρίους, καὶ ἀνοικοδομοῦνται ποιοῦντες ἄνομα, καὶ ἀντέστησαν Θεῷ, καὶ ἐσώθησαν.

V. 3. καὶ χεῖ αὐτοὺς ὡς τὸ ἀργ. καὶ ὥσπερ τὸ χρ.) καὶ χεεῖ αὐτοὺς ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον. V. 5. προσάξω ὑμᾶς) προσάξω πρὸς ὑμᾶς. V. 6. ὑμῶν ἐκ) ὑμῶν, καὶ ἐκ. V. 7. υἱοὶ) οἱ υἱοί. ibid. ἀπέχεσθε) ἀπέχεσθε. ib. ἐπιστράφητε) ἐπιστρέψατε. ib. ἐπιστρέψωμεν;) ἐπιστρέψομεν. V. 8. Εἰ πτερνιεῖ) μήτι πτερνιεῖ. ibid. εἴπατε) ἐρεῖτε. ib. ἐπτερνίκαμέν σε) ἐπτερνίσαμέν σε. V. 10. ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἔσται ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ.) transposita. ibid. καταῤῥάκτας) καταῤῥάκτας. ib. ὑμῶν τὴν εὐλ. μου) τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν. V. 11. τὴν βρῶσιν) εἰς βρῶσιν. ibid. διαφθερῶ) διαφθείρω. ib. ἡ ἄμπελος ὑμῶν) transposita. ib. ἡ ἐν ἀγρῷ) ἡ ἐν τῷ ἀγρῷ. V. 14. διότι ἐπορ.) καὶ διότι ἐπορεύθημεν. V. 15. ποιοῦντες ἄνομα, ἀντεσ. Θεῷ.) πάντες ποιοῦντες ἄνομα, ἀντέστησαν τῷ Θεῷ.

Ταῦτα 16. Τότε ἐλάλησαν οἱ φοβέμενοι τὸν Κύριον, ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ προσέσχε Κύριος, καὶ εἰσήκουσε, καὶ ἔγραψε βιβλίον μνημοσύνου ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς φοβουμένοις τὸν Κύριον, καὶ εὐλαβουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

17. Καὶ ἔσονταί μοι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν, ἣν ἐγὼ ποιῶ, εἰς περιποίησιν, καὶ αἱρετιῶ αὐτοὺς, ὃν τρόπον αἱρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν δουλεύοντα αὐτῷ·

18. καὶ ἐπιστραφήσεσθε, καὶ ὄψεσθε ἀναμέσον δικαίου, καὶ ἀναμέσον ἀδίκου, καὶ ἀναμέσον τοῦ δουλεύοντος τῷ Θεῷ, καὶ τοῦ μὴ δουλεύοντος.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ιότι ἰδοὺ ἡμέρα Κυρίου ἔρχεται καιομένη ὡς κλίβανος, καὶ φλέξει αὐτούς· καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἀλλογενεῖς, καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες ἄνομα καλάμη, καὶ ἀνάψει αὐτοὺς ἡ ἡμέρα ἡ ἐρχομένη, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν ῥίζα οὐδὲ κλῆμα.

2 Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ· καὶ ἐξε- αὐτῶν
λεύσεσθε, καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα·

3. καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσον- καταπα-
ται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν τήσατε
ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐγὼ ποιῶ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

4. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμῖν Ἡλίαν τὸν Θεσβίτην, πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ·

5. ὃς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, καὶ καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην.

6. Μνήσθητε νόμου Μωϋσῆ τοῦ δούλου μου, καθότι ἐνετειλάμην αὐτῷ ἐν Χωρὴβ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραὴλ, προστάγματα καὶ δικαιώματα.

v. 16. ἐλάλησαν) κατελάλησαν. v. 18. ἀδίκου) ἀνόμου. ib. τῷ Θεῷ) absque articulo. CAP. IV. v. 1. ἡμέρα Κυρίου) κυρίου deest. v. 2. πτέρυξιν αὐτῶν) πτέρυξιν αὐτοῦ. v. 3. καταπατήσατε) καταπατήσετε. v. 4. ἀποστέλλω) ἀποστελῶ. ibid. ἡμέραν) τὴν ἡμέραν. v. 6. Μωυσῆ) μωσῆ. Subscript. in Rom. ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ'.

Προφήτης ἄγγελος ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ'.

ΗΣΑΙ-

ΗΣΑΙΑΣ

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΙΓ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΡΑΣΙΣ ἣν εἶδεν Ἡσαίας υἱὸς Ἀμὼς, ἣν εἶδε κατὰ τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ Ἱερουσαλὴμ, ἐν βασιλείᾳ Ὀζείου καὶ Ἰωάθαμ,
Ἄχας καὶ Ἄχαζ καὶ Ἐζεκίου, οἳ ἐβασίλευσαν τῆς Ἰεδαίας.

2. Ἄκουε, ἐρανὲ, καὶ ἐνωτίζε, γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν. Υἱὲς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν.

3. Ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτνην τῦ κυρίου αὐτοῦ· Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω, καὶ ὁ λαός με οὐ συνῆκεν.

4. Οὐαὶ ἔθνος ἁμαρτωλὸν, λαὸς πλήρης ἁμαρτιῶν, σπέρμα πονηρὸν, υἱοὶ ἄνομοι, ἐγκατελίπετε τὸν Κύριον, καὶ παρωργίσατε τὸν ἅγιον τῦ Ἰσραήλ· ⋇ ἀπηλλοτριώθησαν εἰς τὰ ὀπίσω.

5. Τί ἔτι πληγῆτε, προστιθέντες ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον, καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην·

6. ἀπὸ ⨯ ἴχνυς ποδῶν ἕως κεφαλῆς ⋇ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὁλοκληρία, (ὔτε) τραῦμα, (ὔτε) μώλωψ, (ὔτε) πληγὴ φλεγμαίνυσα· οὐκ ἔστι μάλαγμα ἐπιθεῖναι, ὔτε ἔλαιον, ὔτε καταδέσμυς.

7. Ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι· τὴν χώραν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριοι κατεσθίεσιν αὐτὴν, καὶ ἠρήμωται κατεστραμμένη ὑπὸ λαῶν ἀλλοτρίων.

8. Ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιὼν, ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ, ὡς πόλις πολιορκυμένη·

9. καὶ εἰ μὴ Κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμοῤῥα ἂν ὡμοιώθημεν.

10. Ἀκέσατε λόγον Κυρίου, ἄρχοντες Σοδόμων· προσέχετε νόμον Θεοῦ ⋇ ἡμῶν, λαὸς Γομόῤῥας.

11. Τί ἐμοὶ πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν, λέγει Κύριος; πλήρης εἰμὶ ὁλοκαυτωμάτων κριῶν, καὶ στέαρ ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ὐ βούλομαι.

12. Οὐδ' ἂν ἔρχησθε ὀφθῆναί μοι· τίς γὰρ ἐξεζήτησε ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; Πατεῖν τὴν αὐλήν μου

13. ὐ προσθήσεσθε· ἐὰν φέρητέ μοι σεμίδαλιν, μάταιον· θυμίαμα, βδέλυγμά μοι ἐστί· τὰς νεμηνίας ὑμῶν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἡμέραν μεγάλην ὐκ ἀνέχομαι· νηστείαν, καὶ ἀργίαν,

14. καὶ

ΗΣΑΙΑΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΙΓ'.) ΗΣΑΙΑΣ. CAP. I. v. 1. Ἄχας) ἄχαζ. v. 4. ἐγκατελίπετε) ἐγκατελίπατε. v. 6. ἕως κεφαλῆς) addit ὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὁλοκληρία. v. 11. Τί ἐμοί) τί μοι. v. 13. φέρητέ μοι) μοι deest.

14. καὶ τὰς νουμηνίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἑορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχή μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονὴν, οὐκέτι ἀνήσω τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

15. Ὅταν τὰς χεῖρας ἐκτείνητε πρός με, ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀφ᾽ ὑμῶν· καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέησιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις.

16. Λούσασθε, καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου· παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν,

17. μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσασθε ἀδικούμενον, κρίνατε ὀρφανῷ, καὶ δικαιώσατε χήραν,

18. καὶ δεῦτε ※ δὴ, καὶ διελεγχθῶμεν, λέγει Κύριος· καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ· ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ.

[margin: θέλετε] 19. Καὶ ἐὰν θέλητε, καὶ εἰσακούσητέ μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε·

20. ἐὰν δὲ μὴ θέλητε, μηδὲ εἰσακούσητέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

21. Πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ, Σιὼν πλήρης κρίσεως; ἐν ᾗ δικαιοσύνη ἐκοιμήθη ἐν αὐτῇ, νῦν δὲ φονευταί.

22. Τὸ ἀργύριον ὑμῶν, ἀδόκιμον· (αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι·) οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι.

23. Οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσι, κοινωνοὶ κλεπτῶν, ἀγαπῶντες δῶρα, διώκοντες ἀνταπόδομα, ὀρφανοῖς οὐ κρίνοντες, καὶ κρίσιν χήρας οὐ προσέχοντες.

24. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει ὁ δεσπότης Κύριος σαβαώθ· οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες Ἰσραήλ· οὐ παύσεται γάρ μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ κρίσιν ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω· [margin: Ἱερουσαλήμ]

25. καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ πυρώσω σε εἰς καθαρὸν, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀπολέσω, καὶ ἀφελῶ πάντας ἀνόμους ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντας ὑπερηφάνους ταπεινώσω.

26. Καὶ ἐπιστήσω τοὺς κριτάς σου ὡς τὸ πρότερον, καὶ τοὺς συμβούλους σου ὡς τὸ ἀπ᾽ ἀρχῆς· καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ πόλις δικαιοσύνης, μητρόπολις πιστὴ Σιών

27. Μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς, καὶ μετὰ ἐλεημοσύνης.

28. Καὶ συντριβήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν Κύριον συντελεσθήσονται·

29. διότι καταισχυνθήσονται ἐπὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ἃ αὐτοὶ ἠβούλοντο, καὶ ἐπαισχυνθήσονται ἐπὶ τοῖς κήποις αὐτῶν, ἃ ἐπεθύμησαν.

30. Ἔσονται γὰρ ὡς τερέβινθος ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα, καὶ ὡς παράδεισος ὕδωρ μὴ ἔχων·

31. καὶ

v. 15. τὰς χεῖρας ἐκτείνητε) transposita. ibid. πρός με) abest. v. 18. καὶ διελεγχθῶμεν) καὶ deest. v. 19. θέλετε) θέλητε. v. 22. (αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι·) non habet. v. 23. χήρας) χηρῶν. v. 24. ὁ δεσπότης Κύριος) transposita. ibid. Ἱερουσαλήμ.) ἰσραήλ. v. 25. πυρώσω σε εἰς) σε deest. ibid. καὶ πάντας ὑπερηφάνους ταπεινώσω.) desunt. v. 29. καταισχυνθήσονται) αἰσχυνθήσονται. ibid. ἐπὶ τοῖς εἰδώλοις) ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ib. ἐπαισχυνθήσονται ἐπὶ τ. κ. αὐτῶν, ἃ) ᾐσχύνθησαν ἐπὶ τοῖς κήποις, ἃ.

31. καὶ ἔσαι ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ὡς καλά-
μη σιππύου, καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ὡς
σπινθῆρες πυρὸς, καὶ κατακαυθήσον-
ται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα,
καὶ ἐκ ἔσαι ὁ σβέσων.

ΚΕΦ. Β'. II.

Ο Λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου
πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμὼς περὶ
τῆς Ἰεδαίας, καὶ περὶ Ἰερε-
σαλήμ.

2. Ὅτι ἔσαι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις
ἐμφανὲς τὸ ὄρος τῦ Κυρίου, καὶ ὁ οἶκος
ἄκρων τῦ Θεῦ ἐπ' ἄκρου τῶν ὀρέων, καὶ ὑψω-
θήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν· καὶ ἥξε-
σιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη,

3. καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ, καὶ
ἐροῦσι· δεῦτε, καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος
τῦ Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τῦ Θεῦ
Ἰακὼβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν
αὐτῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ. Ἐκ
γὰρ Σιὼν ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος
Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ·

4. καὶ κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν, καὶ
ἐλέγξει ἐξελέγξει λαὸν πολύν· καὶ συγκόψεσι
τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ
τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ
ἐ λήψεται ἔτι ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαι-
ραν, καὶ ἐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν.

5. Καὶ νῦν ὁ οἶκος τῦ Ἰακὼβ, δεῦτε,
πορευθῶμεν τῷ φωτὶ Κυρίου·

6. ἀνῆκε γὰρ τὸν λαὸν αὐτῦ τὸν οἶ-
κον τῦ Ἰσραήλ· ὅτι ἐνεπλήσθη ὡς τὸ
ἀπ' ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν κληδονισμῶν,
ὡς ἡ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τέκνα πολλὰ
ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς.

7. Ἐνεπλήσθη γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν
ἀργυρίου καὶ χρυσίου, καὶ οὐκ ἦν ἀριθ-
μὸς τῶν θησαυρῶν αὐτῶν· καὶ ἐνεπλή-
σθη ἡ γῆ αὐτῶν, ἵππων, καὶ ἐκ ἦν ἀ-
ριθμὸς τῶν ἁρμάτων αὐτῶν·

8. καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ βδελυγμάτων
τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ
προσεκύνησαν οἷς ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι
αὐτῶν·

9. καὶ ἔκυψεν ἄνθρωπος, καὶ ἐτα-
πεινώθη ἀνὴρ, καὶ ἐ μὴ ἀνήσω αὐτές.

10. Καὶ νῦν εἰσέλθατε εἰς τὰς πέ-
τρας, καὶ κρύπτεσθε εἰς τὴν γῆν ἀπὸ
προσώπου τῦ φόβου Κυρίου, καὶ ἀπὸ
τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτῦ, ὅταν ἀνα-
σῇ θραῦσαι τὴν γῆν.

11. Οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ὑψηλοὶ,
ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός· καὶ ταπεινω-
θήσεται τὸ ὕψος τῶν ἀνθρώπων, καὶ
ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ.

12. Ἡμέρα γὰρ Κυρίου σαβαὼθ ἐπὶ
πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον, καὶ
ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ
ταπεινωθήσονται,

13 καὶ ἐπὶ πᾶσαν κέδρον τῦ Λιβάνε
τῶν ὑψηλῶν καὶ μετεώρων, καὶ ἐπὶ
πᾶν δένδρον βαλάνε Βασᾶν,

14. καὶ ἐπὶ πᾶν ※ ὑψηλὸν ὄρος, καὶ
ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν,

v. 31. πυρὸς) deest. CAP. II. v. 1. παρὰ Κυρίε) deest. v. 2. τῦ Κυρίου) absque articulo. ibid. ἄκρων) ἄκρου. v. 3. ἀναβῶμεν) καὶ ἀναβῶμεν. ibid. τῦ Κυρίου) absque articulo. v. 4. ἐλέγξει) ἐξελέγξει. ibid. ἔτι ἔθνος) ἔτι deest. v. 5. τῦ Ἰακὼβ) absque articulo. v. 9. ἡ γῆ αὐτῶν) αὐτῶν abest. v. 10. εἰσέλθατε) εἰσέλθετε. v. 14. ἐπὶ πᾶν ὄρος) ἐπὶ πᾶν ὑψηλὸν ὄρος.

15. καὶ ἐπὶ πάντα πύργον ὑψηλὸν, καὶ ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑψηλὸν,

16. καὶ ἐπὶ πᾶν πλοῖον θαλάσσης, καὶ ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους·

17. καὶ ταπεινωθήσεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕψος ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

18. Καὶ τὰ χειροποίητα πάντα κατακρύψουσιν,

19. εἰσενέγκαντες εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς χισμὰς τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰς τρώγλας τῆς γῆς, ἀπὸ προσώπου τῦ φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰχύος αὐτῦ, ὅταν ἀναςῇ θραῦσαι τὴν γῆν.

20. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκβαλεῖ ἄνθρωπος τὰ βδελύγματα αὐτῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν προσκυνεῖν τοῖς ματαίοις καὶ ταῖς νυκτερίσι, [ἐποίησεν]

21. τῦ εἰσελθεῖν εἰς τὰς τρώγλας τῆς ςερεᾶς πέτρας, καὶ εἰς τὰς χισμὰς τῶν πετρῶν, ἀπὸ προσώπυ τῦ φόβου Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰχύος αὐτῦ, ὅταν ἀναςῇ θραῦσαι τὴν γῆν.

22. ⁜ Παύσασθε ὑμεῖς ἀπὸ τῦ ἀνθρώπου, ὃ ἀναπνοὴ ἐν μυκτῆρι αὐτοῦ· ὅτι ἐν τίνι ἐλογίσθη αὐτός;

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ἰδοὺ δὴ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ ἀφελεῖ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἰχύοντα καὶ ἰχύουσαν, ἰχὺν ἄρτου καὶ ἰχὺν ὕδατος, [τῆς Ἰουδαίας Ἱερουσαλὴμ]

2. γίγαντα καὶ ἰχύοντα, καὶ ἄνθρωπον πολεμιςὴν, καὶ δικαςὴν, καὶ προφήτην, καὶ ςοχαςὴν, καὶ πρεσβύτερον,

3. καὶ πεντηκόνταρχον, καὶ θαυμαςὸν σύμβουλον, καὶ σοφὸν ἀρχιτέκτονα, καὶ συνετὸν ἀκροατήν·

4. καὶ ἐπιςήσω νεανίσκους ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐμπαῖκται κυριεύσουσιν αὐτῶν.

5. Καὶ συμπεσεῖται ὁ λαὸς, ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτῦ· προσκόψει τὸ παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτην, ὁ ἄτιμος πρὸς τὸν ἔντιμον.

6. Ὅτι ἐπιλήψεται ἄνθρωπος τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ, ἢ τῦ οἰκείου τῦ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων· ἱμάτιον ἔχεις, ἀρχηγὸς ἡμῶν γενῦ, καὶ τὸ βρῶμα τὸ ἐμὸν ὑπὸ σὲ ἔςω.

7. Καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· οὐκ ἔσομαί σου ἀρχηγὸς, ὐ γάρ ἐςιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄρτος, ὐδὲ ἱμάτιον· οὐκ ἔσομαι ἀρχηγὸς τῦ λαοῦ τούτυ.

8. Ὅτι ἀνεῖται Ἱερυσαλὴμ, καὶ ἡ Ἰυδαία συμπέπτωκε, καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας, τὰ πρὸς κύριον ἀπειθοῦντες· Διότι νῦν ἐταπεινώθη ἡ δόξα αὐτῶν,

9. καὶ ἡ αἰσχύνη τῦ προσώπυ αὐτῶν ἀντέςη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σοδόμων ἀπήγγειλαν, καὶ ἐνεφάνισαν. [ἀνήγγειλαν] Οὐαὶ τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὅτι βεβούλευνται βουλὴν πονηρὰν καθ' ἑαυτῶν,

10. εἴπαν-

V. 17. ὕψος ἀνθρώπων) ὕβρις τῶν ἀνθρώπων. V. 20. Τῇ ἡμέρᾳ) τῇ γὰρ ἡμέρᾳ. ibid. ἐποίησεν) ἐποίησαν. CAP. III. V. 1. ἀπὸ τῆς Ἰυδαίας, καὶ ἀπὸ Ἱερυσαλὴμ) transposita. V. 5. προσκόψει) προσκόψει. V. 6. ἡμῶν γενῦ) transposita V. 7. ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμ. ἐκ.) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκ. ἐρεῖ. V. 9. ὅτι βεβ.) διότι βεβ.

10. εἴπαντες· δήσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύχρηστος ἡμῖν ἐστι· τοίνυν τὰ γενήματα τῶν ἔργων αὐτῶν φάγονται.

11. Οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ· πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτȣ̃ συμβήσεται αὐτῷ.

12. Λαός μου, οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες κυριεύουσιν ὑμῶν· λαός μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς πλανῶσιν ὑμᾶς, καὶ τὴν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν ταράσσουσιν.

13. Ἀλλὰ νῦν καταστήσεται εἰς κρίσιν Κύριος, καὶ στήσει εἰς κρίσιν τὸν λαὸν αὐτȣ̃·

14. αὐτὸς Κύριος εἰς κρίσιν ἥξει μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τȣ̃ λαȣ̃, καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτȣ̃· Ὑμεῖς δὲ τί ἐνεπυρίσατε τὸν ἀμπελῶνά μου; καὶ ἡ ἁρπαγὴ τȣ̃ πτωχοῦ ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν;

15. Τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου, καὶ τὸ πρόσωπον τῶν πτωχῶν καταισχύνετε; ※ φησὶ Κύριος, Κύριος τῶν στρατιῶν.

16. Τάδε λέγει Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν ὑψώθησαν αἱ θυγατέρες Σιὼν, καὶ ἐπορεύθησαν ὑψηλῷ τραχήλῳ καὶ ἐν νεύμασιν ὀφθαλμῶν, καὶ τῇ πορείᾳ τῶν ποδῶν ἅμα σύρουσαι τὰς χιτῶνας, καὶ τοῖς ποσὶν ἅμα παίζȣσαι,

17. καὶ ταπεινώσει ὁ Θεὸς ἀρχȣ́σας
ἀποκαλύψει θυγατέρας Σιὼν, καὶ Κύριος ἀνακαλύψει
τὸ σχῆμα αὐτῶν

18. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἀφελεῖ Κύριος τὴν δόξαν τȣ̃ ἱματισμοῦ αὐτῶν, καὶ τὰς κόσμους αὐτῶν, καὶ τὰ ἐμπλόκια, καὶ τȣ̀ς κοσύμβȣς, καὶ τȣ̀ς μηνίσκȣς,

19. καὶ τὸ κάθεμα, καὶ τὸν κόσμον τȣ̃ προσώπȣ αὐτῶν,

20. καὶ τὴν σύνθεσιν τȣ̃ κόσμου τῆς σύνεσιν
δόξης αὐτῶν, καὶ τȣ̀ς χλιδῶνας, καὶ τὰ ψέλλια, καὶ τὸ ἐμπλόκιον, καὶ τὰ περιδέξια, καὶ τȣ̀ς δακτυλίους, καὶ τὰ ἐνώτια,

21. καὶ τὰ περιπόρφυρα, καὶ τὰ μεσοπόρφυρα,

22. καὶ τὰ ἐπιβλήματα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ διαφανῆ λακωνικὰ,

23. καὶ τὰ βύσσινα, καὶ τὰ ὑακίνθινα, καὶ τὰ κόκκινα, καὶ τὴν βύσσον, σὺν χρυσίῳ καὶ ὑακίνθῳ συγκαθυφασμένα, καὶ θέριστρα κατάκλιτα·

24. καὶ ἔσαι ἀντὶ ὀσμῆς ἡδείας κονιορτὸς, καὶ ἀντὶ ζώνης σχοινίῳ ζώσῃ, καὶ ἀντὶ τȣ̃ κόσμου τῆς κεφαλῆς τȣ̃ χρυσίου φαλάκρωμα ἕξεις διὰ τὰ ἔργα σου, καὶ ἀντὶ τȣ̃ χιτῶνος τȣ̃ μεσοπορφύρου περιζώσῃ σάκκον·

25. Καὶ ὁ υἱός σȣ ὁ κάλλιστος, ὃν ἀγαπᾷς, μαχαίρᾳ πεσεῖται, καὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ ταπεινωθήσονται·

26. καὶ πενθήσουσιν αἱ θῆκαι τȣ̃ κόσμου ὑμῶν, καὶ καταλειφθήσῃ μόνη, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐδαφισθήσῃ.

ΚΕΦ.

v. 10. εἴπαντες) εἰπόντες. v. 12. τὴν τρίβον) τὸν τρίβον. v. 16. νεύμασιν) ἐν νεύμασιν. v. 17. ἀποκαλύψει) ἀνακαλύψει. v. 18. καὶ τὰς κόσμους αὐτῶν, καὶ) non habet. v. 20. σύνεσιν) σύνθεσιν. ibid. δόξης αὐτῶν) αὐτῶν abest. ib. καὶ τὰ περιδέξια, καὶ τοὺς δακτυλίους) transposita. v. 23. τὰ κόκκινα) κόκκινα. ibid. χρυσίῳ) χρυσῷ.

ΚΕΦ. Δ΄. IV.

ΚΑΙ ἐπιλήψονται ἑπτὰ γυναῖκες ※ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνθρώπου ἑνὸς, λέγουσαι· τὸν ἄρτον ἡμῶν φαγόμεθα, καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν περιβαλούμεθα· πλὴν τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ᾽ ἡμᾶς, ἄφελε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν.

λάμψει 2. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπιλάμψει ὁ Θεὸς
ἐν βουλῇ μετὰ δόξης ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ
ὑψῶσαι καὶ δοξάσαι τὸ καταλειφθὲν
τοῦ Ἰσραήλ·

3. καὶ ἔσαι τὸ ὑπολειφθὲν ἐν Σιὼν, καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐν Ἱερουσαλήμ· ἅγιοι κληθήσονται πάντες οἱ γραφέντες εἰς ζωὴν ἐν Ἱερουσαλήμ.

4. Ὅτι ἐκπλυνεῖ Κύριος τὸν ῥύπον τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων Σιὼν, καὶ τὸ αἷμα ※ Ἱερουσαλὴμ ἐκκαθαριεῖ ἐκ μέσου αὐτῶν, ἐν πνεύματι κρίσεως καὶ πνεύματι καύσεως.

5. Καὶ ἥξει, καὶ ἔσαι πᾶς τόπος τοῦ ὄρους Σιὼν, καὶ πάντα τὰ περικύκλῳ αὐτῆς σκιάσει νεφέλη ἡμέρας, καὶ ὡς καπνοῦ καὶ ὡς φωτὸς πυρὸς καιομένου νυκτὸς, καὶ πάσῃ τῇ δόξῃ Κυρίου σκεπασθήσεται·

6. καὶ ἔσαι εἰς σκιὰν ※ ἡμέρας ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν σκέπῃ καὶ ἐν ἀποκρύφῳ ἀπὸ σκληρότητος καὶ ὑετοῦ.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΑΣΩ δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ᾆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελῶνί μου. Ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ πίονι·

2. καὶ φραγμὸν περιέθηκα καὶ ἐχα-
ράκωσα, καὶ ἐφύτευσα ἄμπελον Σωρὴκ, Σωρὴχ
καὶ ᾠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ,
καὶ προλήνιον ὤρυξα ἐν αὐτῷ, καὶ ἔμει-
να τοῦ ποιῆσαι ςαφυλὴν, ἐποίησε δὲ ἀ-
κάνθας.

3. Καὶ νῦν, ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, κρίνατε ※ δὴ ἐν ἐμοὶ καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου.

4. Τί ποιήσω ἔτι τῷ ἀμπελῶνί μου, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ; διότι ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι ςαφυλὴν, ἐποίησε δὲ ἀκάνθας.

5. Νῦν δὲ ἀναγγελῶ ※ δὴ ὑμῖν, τί ※ ἐγὼ ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου· ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσαι εἰς διαρπαγήν· καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ, καὶ ἔσαι εἰς καταπάτημα·

6. καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῇ, οὐδὲ μὴ σκαφῇ, καὶ ἀναβήσεται εἰς αὐτὸν, ὡς εἰς χέρσον ἄκανθα· καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι, τοῦ μὴ βρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν.

7. Ὁ γὰρ ἀμπελὼν Κυρίου σαβαὼθ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ἐςι, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα

CAP. IV. v. 1. ἱμάτια ἡμῶν) ἱμάτια ὑμῶν. v. 2. λάμψει) ἐπιλάμψει. v. 4. κρίσεως) adjicit καὶ πνεύματι καύσεως. v. 5. καὶ ὡς φωτὸς) ὡς deest. ibid. πάσῃ τῇ δόξῃ Κυρίου σκ.) καὶ πάσῃ τῇ δόξῃ σκεπ. v. 6. ἡμέρας) abest. ibid. σκληρότητος) ἀπὸ σκληρότητος. CAP. V. v. 1. ἀγαπητοῦ) adjicit μου. v. 2. Σωρήχ) σωρήκ. ibid. ἐποίησε δὲ) καὶ ἐποίησεν. v. 3. ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ) transposita. v. 5. τί ποιήσω) τί ἐγὼ ποιήσω. ibid. καθελῶ) κατελῶ. v. 6. οὐ μὴ τμηθῇ) οὐ τμηθῇ. ibid. ἀναβήσεται) ἀναβήσονται. ib. ἄκανθα.) ἄκανθαι. v. 7. Ἰσραὴλ ἐςι) ἰσραήλ.

Ἰούδα νεόφυτον ἠγαπημένον· ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν, ἐποίησε δὲ ἀνομίαν, καὶ οὐ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κραυγήν.

8. Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν, καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνταί τι· μὴ οἰκήσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς;

9. Ἠκούσθη γὰρ εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ ταῦτα· ἐὰν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολλαὶ, εἰς ἔρημον ἔσονται μεγάλαι καὶ καλαὶ, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες.

10. Οὗ γὰρ ἐργῶνται δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσει κεράμιον ἓν, καὶ ὁ σπείρων ἀρτάβας ἓξ, ποιήσει μέτρα τρία.

11. Οὐαὶ οἱ ἐγειρόμενοι τοπρωΐ, καὶ τὸ σίκερα διώκοντες, οἱ μένοντες τὸ ὀψέ· ὁ γὰρ οἶνος αὐτοὺς συγκαύσει·

12. μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσι, τὰ δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσι, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσι.

13. Τοίνυν αἰχμάλωτος ὁ λαός μου ἐγενήθη, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτοὺς τὸν Κύριον, καὶ πλῆθος ἐγενήθη νεκρῶν διὰ λιμὸν καὶ δίψαν ὕδατος·

14. καὶ ἐπλάτυνεν ὁ ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διήνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ, τοῦ μὴ διαλιπεῖν,

15. καὶ καταβήσονται οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς· καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνὴρ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται·

16. καὶ ὑψωθήσεται Κύριος Σαβαὼθ ἐν κρίσει, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ· κρίματι

17. καὶ βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς ἐρήμους τῶν ἀπειλημένων ἄρνες φάγονται.

18. Οὐαὶ οἱ ἐπισπώμενοι τὰς ἁμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ, καὶ ὡς ζυγοῦ ἱμάντι δαμάλεως τὰς ἀνομίας,

19. οἱ λέγοντες· τὸ τάχος ἐγγισάτω ἃ ποιήσει, ἵνα ἴδωμεν, καὶ ἔλθοι ἡ βουλὴ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶμεν.

20. Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν, καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκὺ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρόν.

21. Οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐνώπιον ἑαυτῶν ἐπιστήμονες.

22. Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν, οἱ τὸν οἶνον πίνοντες, καὶ οἱ δυνάσται οἱ κεραννῦντες τὸ σίκερα·

23. οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων, καὶ τὸ δίκαιον τοῦ δικαίου αἴροντες ※ ἀπ' αὐτοῦ.

24. Διὰ τοῦτο ὃν τρόπον καυθήσεται καλάμη ὑπὸ ἄνθρακος πυρὸς, καὶ συγκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀνειμένης, ἡ ῥίζα αὐτῶν ὡς χνοῦς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὡς κονιορτὸς ἀναβήσεται· οὐ γὰρ ἠθέ-

v. 9. ἐνοικοῦντες) adjicit ἐν αὐταῖς. v. 13. δίψαν) δίψος. v. 17. ἀπειλημένων) ἀπειλημμένων. v. 19. ἔλθοι) ἐλθάτω. ibid. τοῦ ἁγίου) addit ἰσραήλ. v. 21. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 22. τὸν οἶνον πίνοντες) transposita.

ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου Σαβαὼθ, ἀλλὰ τὸ λόγιον τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ παρώξυναν.

25. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος Σαβαὼθ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς· Καὶ παρωξύνθη τὰ ὄρη, καὶ ἐγενήθη τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν ὡς κοπρία ἐν μέσῳ ὁδοῦ. Ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

26. Τοιγαροῦν ἀρεῖ σύσσημον ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς μακρὰν, καὶ συριεῖ αὐτοῖς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, καὶ ἰδοὺ ταχὺ κούφως ἔρχονται·

27. οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ κοπιάσουσιν, οὐδὲ νυστάξουσιν, οὐδὲ κοιμηθήσονται, οὐδ' οὐ μὴ λύσουσι τὰς ζώνας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτῶν, οὐδὲ μὴ ῥαγῶσιν οἱ ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν·

ὀξεῖα 28. ὧν τὰ βέλη ὀξέα ἐστι, καὶ τὰ τόξα
οἱ πόδες ξα αὐτῶν ἐντεταμένα· αἱ ὁπλαὶ τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς στερεὰ πέτρα ἐλογίσθησαν, οἱ τροχοὶ τῶν ἁρμάτων αὐτῶν, ὡς καταιγίς.

ὁρμῶσιν 29. Ὀργιῶσιν ὡς λέοντες, καὶ παρεστή-
σκύμνος κασιν ὡς σκύμνοι λέοντος· καὶ ἐπιλήψεται καὶ βοήσεται ὡς θηρίον, καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ῥυόμενος,

30. καὶ βοήσεται δι' αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς φωνὴ θαλάσσης κυμαινούσης. καὶ ἐμβλέψονται εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ σκότος σκληρὸν ἐν τῇ ἀπορίᾳ αὐτῶν.

ΚΕΦ. ς΄. VI.

ΚΑΙ ἐγένετο, τοῦ ἐνιαυτοῦ οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς, ἴδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ.

2. Καὶ Σεραφεὶμ εἱστήκεισαν κύκλῳ αὐ- Σεραφεὶν
τοῦ, ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνὶ, καὶ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον ※ ἑαυτῶν, καὶ ταῖς δυσὶ κατεκάλυπτον τοὺς πόδας ※ ἑαυτῶν, καὶ ταῖς δυσὶν ἐπέταντο.

3. Καὶ ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτε- ἐκέκρα-
ρον, καὶ ἔλεγον· ἅγιος ἅγιος ἅγιος γον
Κύριος Σαβαὼθ· πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ.

4. Καὶ ἐπήρθη τὸ ὑπέρθυρον ἀπὸ τῆς φωνῆς ἧς ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος ἐπλήσθη καπνοῦ.

5. Καὶ εἶπα· ὦ τάλας ἐγὼ, ὅτι κατανένυγμαι, ὅτι ἄνθρωπος ὢν, καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων, ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χείλη ἔχοντος ἐγὼ οἰκῶ· καὶ τὸν βασιλέα Κύριον Σαβαὼθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου.

6. Καὶ ἀπεστάλη πρὸς μὲ ἓν τῶν Σεραφεὶμ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ※ αὐτοῦ εἶχεν ἄνθρακα πυρὸς, ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου·

7. καὶ

v. 24. τοῦ Ἰσραὴλ) τοῦ ἁγίου ἰσραήλ. v. 25. εἰς τὸν λαὸν) ἐπὶ τὸν λαόν. ibid. χεῖραν αὐτοῦ) αὐτοῦ deest. ib. Ἐν πᾶσι) καὶ ἐν πᾶσι. ib. θυμὸς, ἀλλ' ἔτι) θυμὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ ἔτι. v. 26. συριεῖ, αὐτοῖς) συριεῖ αὐτοὺς. v. 27. οὐ πεινάσουσιν) οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ κοπιάσουσιν. ibid. οὐδ' οὐ μὴ λύσουσι) οὐδὲ λύσουσι. v. 28. ὀξεῖα) ὀξέα. v. 29. ὁρμῶσιν) ὀργιῶσιν. ibid. παρεστήκασιν ὡς σκύμνος λέοντος) παρέστηκαν ὡς σκύμνοι λέοντος. ib. βοήσεται) βοήσει. ib. ῥυόμενος) addit αὐτούς. v. 30. βοήσεται) βοήσει. ibid. ἐν τῇ ἡμ.) τῇ ἡμέρᾳ. CAP. VI. v. 2. Σεραφεὶν) σεραφίμ. ibid. καὶ ταῖς δυσὶ) ταῖς δὲ δυσί. v. 2. ἐκέκραγον) ἐκέκραγεν. v. 4. ἐπλήσθη) ἐνεπλήσθη. v. 5. εἶπα) εἶπον. v. 6. Σεραφεὶμ) Σεραφίμ. ibid. πυρὸς) deest.

7. καὶ ἥψατο τȣ͂ ϛόματός μου, καὶ εἶπεν· ἰδὲ ἥψατο τȣ͂το τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

8. Καὶ ἤκȣσα τῆς φωνῆς Κυρίου λέγοντος· τίνα ἀποϛείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον; Καὶ εἶπα· ἰδὲ εἰμι ἐγώ· ἀπόϛειλόν με.

9. Καὶ εἶπε· πορεύθητι, καὶ εἰπὸν
ἀκέσητε τῷ λαῷ τȣ́τῳ· ἀκοῇ ἀκȣ́σετε, καὶ ȣ̓ μὴ
συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ
ȣ̓ μὴ ἴδητε·

10. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τȣ͂ λαοῦ τȣ́τȣ, καὶ τοῖς ὠσὶν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τȣ̀ς ὀφθαλμȣ̀ς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶ ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιϛρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

11. Καὶ εἶπα· ἕως πότε Κύριε; Καὶ εἶπεν· ἕως ἂν ἐρημωθῶσι πόλεις παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι, καὶ οἶκοι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπȣς, καὶ ἡ γῆ καταλειφθήσεται ἔρημος.

12. Καὶ μετὰ ταῦτα μακρυνεῖ ὁ Θεὸς τȣ̀ς ἀνθρώπȣς, καὶ οἱ καταλειφθέντες πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς,

13. καὶ ἔτι ἐπ' αὐτῆς ἐϛι τὸ ἐπιδέκατον, καὶ πάλιν ἔϛαι εἰς προνομὴν
ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος ὅταν
ἐκσπα- ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς· ※ σπέρμα ἅ-
σθῇ ἀπὸ γιον τὸ ϛήλωμα αὐτῆς.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἄχαζ τȣ͂ Ἰωάθαμ τȣ͂ υἱοῦ Ὀζίȣ βασιλέως Ἰȣ́δα, ἀνέβη Ῥαασὼν βασιλεὺς Ἀρὰμ καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ πολεμῆσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν πολιορκῆσαι αὐτήν.

2. Καὶ ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, λέγοντες· συνεφώνησεν Ἀρὰμ πρὸς τὸν Ἐφραίμ, καὶ ἐξέϛη ἡ ψυχὴ αὐτȣ͂, καὶ ἡ ψυχὴ τȣ͂ λαȣ͂ αὐτȣ͂· ὃν τρόπον ὅταν ἐν δρυμῷ ξύλον ὑπὸ πνεύματος σαλευθῇ.

3. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν· ἔξελθε εἰς συνάντησιν Ἄχαζ, σὺ καὶ ὁ
καταλειφθεὶς Ἰασȣ̀β ὁ υἱός σου πρὸς ἀδελφός
τὴν κολυμβήθραν τῆς ἄνω ὁδȣ͂ τȣ͂ ἀγροῦ τȣ͂ γναφέως,

4. καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· φύλαξαι τȣ͂ ἡσυχάσαι, καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ ψυχή σου ἀσθενείτω ἀπὸ τῶν δύο ξύλων τῶν δαλῶν τῶν καπνιζομένων τούτων· ὅταν γὰρ ὀργὴ τȣ͂ θυμοῦ μου γένηται, πάλιν ἰάσομαι.

5. Καὶ ὁ υἱὸς τȣ͂ Ἀρὰμ, καὶ ὁ υἱὸς τȣ͂ Ῥομελίȣ, ὅτι ἐβȣλεύσαντο βȣλὴν πονηρὰν περὶ σοῦ, ※ Ἐφραὶμ καὶ ὁ υἱὸς Ῥομελίȣ, λέγοντες·

6. ἀναβησόμεθα εἰς τὴν Ἰȣδαίαν, καὶ Ἰδȣμαί-
συλλαλήσαντες αὐτοῖς ἀποϛρέψομεν αν
αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, καὶ βασιλεύσομεν
αὐτῆς τὸν υἱὸν Ταβεήλ. αὐτοῖς

v. 8. εἰμι ἐγώ) transposita. v. 9. ἀκέσητε) ἀκȣ́σετε. v. 10. ὀφθαλμȣ̀ς αὐτῶν) αὐτῶν abest. v. 12. οἱ καταλειφθέντες πληθ.) πληθυνθήσονται οἱ ἐγκαταλειφθέντες. v. 13. ἐκσπασθῇ ἀπὸ) ἐκπέσῃ ἐκ. CAP. VII. v. 1. Ῥαασὼν) ῥασίν. v. 2. λέγοντες) λέγων. ibid. ὅταν ὃν) ὃν. v. 3. ὁ ἀδελφὸς) ὁ υἱός. ibid. τȣ͂ ἀγρȣ͂ τȣ͂ γναφέως,) ἀγρȣ͂ τȣ͂ κναφέως. v. 5. περὶ σοῦ, λέγοντες) non habet. v. 6. Ἰδουμαίαν) ἰȣδαίαν. ibid. αὐτοῖς) αὐτῆς.

7. Τάδε λέγει Κύριος Σαβαώθ· ὐ μὴ ἐμμείνῃ ἡ βυλὴ αὕτη, ὐδὲ ἔςαι,

8. ἀλλ᾽ ἡ κεφαλὴ Ἀρὰμ Δαμασκὸς, καὶ ἡ κεφαλὴ Δαμασκοῦ Ῥασεὶν· ἀλλ᾽ ἔτι ἑξήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, ἐκλείψει ἡ βασιλεία Ἐφραὶμ ἀπὸ λαοῦ,

9. καὶ ἡ κεφαλὴ Ἐφραὶμ Σομόρων, καὶ ἡ κεφαλὴ Σομόρων υἱὸς τῦ Ῥομελίου· καὶ ἐὰν μὴ πιςεύσητε, ὐδὲ μὴ συνῆτε.

10. Καὶ προσέθετο Κύριος λαλῆσαι
Ἀχαιὰζ τῷ Ἄχαζ, λέγων·

11. αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου Θεοῦ σου εἰς βάθος, ἢ εἰς ὕψος.

12. Καὶ εἶπεν Ἄχαζ· ὐ μὴ αἰτήσω, οὐδ᾽ οὐ μὴ πειράσω ⋇ τὸν Κύριον.

13. Καὶ εἶπεν· ἀκέσατε δὴ οἶκος Δαυίδ· μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ πῶς Κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα;

αὐτοῖς 14. Διὰ τῦτο δώσει Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδὲ ἡ παρθένος ἐν γαςρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτῦ Ἐμμανουήλ·

15. βύτυρον καὶ μέλι φάγεται, πρὶν ἢ γνῶναι αὐτὸν προελέσθαι πονηρὰ,
ἐκλέξεται ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν·

16. διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ἀπειθεῖ πονηρίᾳ, τῦ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθὸν, καὶ καταλειφθήσεται ἡ γῆ, ἣν σὺ φοβῇ, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων. αὐτῶν

17. Ἀλλὰ ἐπάξει ὁ Θεὸς ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τῦ πατρός σου ἡμέρας, αἳ οὔπω ἥκασιν ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀφεῖλεν Ἐφραὶμ ἀπὸ Ἰέδα τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων.

18. Καὶ ἔςαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συριεῖ Κύριος μυίαις, ὃ κυριεύει μέρυς ποταμῦ Αἰγύπτυ, καὶ τῇ μελίσσῃ, ἥ ἐςιν ἐν χώρᾳ Ἀσσυρίων·

19. καὶ ἐλεύσονται πάντες, καὶ ἀναπαύσονται ἐν ταῖς φάραγξι τῆς χώρας, καὶ ἐν ταῖς τρώγλαις τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰ σπήλαια, καὶ ἐπὶ πᾶσαν ῥαγάδα καὶ ἐν παντὶ ξύλῳ.

20. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυρήσει Κύριος ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεγάλῳ καὶ μεμεθυσμένῳ, ὅ ἐςιν πέραν τῦ ποταμῦ βασιλέως μεμεθυσμένῳ
Ἀσσυρίων, τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς τρίχας τῶν ποδῶν, ⨯ ἔτι καὶ τὸν πώγωνα ἀφελεῖ.

21. Καὶ ἔςαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψει ἄνθρωπος δάμαλιν βοῶν, καὶ δύο πρόβατα·

22. καὶ ἔςαι ἐπὶ τῦ πλεῖςον ποιεῖν γάλα, ⋇ φάγεται βύτυρον, ὅτι βύτυρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Καὶ ἔςαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ⋇ ἔςαι πᾶς τόπος, ὗ ἐὰν ὦσι χίλιαι ἀμπε-

v. 7. ἐμμείνῃ) μείνῃ. v. 8. Ῥασεὶν) ῥασίμ. v. 10. Ἀχαιὰζ) ἄχαζ. v. 10. οὐδ᾽ οὐ μὴ) ὐδὲ μή. v. 14. αὐτοῖς ὑμῖν) αὐτὸς ὑμῖν ibid. ἕξει) λήψεται. v. 15. αὐτὸν προελέσθαι) αὐτὸν ἢ προελέσθαι. ibid. ἐκλέξεται) ἐκλέξασθαι. v. 16. τῦ ἐκλέξασθαι) τῦ abest. ibid. αὐτῶν.) τῶν δύο βασιλέων. v. 18. κυριεύει μέρυς) κυριεύσει μέρος. v. 19. καὶ ἀναπαύσονται) non habet. ibid. ἐπὶ πᾶσαν) εἰς πᾶσαν. ib. καὶ ἐν παντὶ ξύλῳ) non habet. v. 20. τῷ ξυρῷ τῷ μεγάλῳ καὶ μεμεθυσμένῳ, ὅ ἐςιν πέραν) ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεμεθυσμένῳ πέραν. v. 22. ἐπὶ τοῦ πλεῖςον ποιεῖν) ἀπὸ τῦ πλεῖςον ποιεῖν.

ἄμπελοι χιλίων σίκλων, εἰς χέρσον ἔσονται, καὶ εἰς ἄκανθαν·

24. μετὰ βέλους καὶ τοξεύματος εἰσελεύσονται ἐκεῖ, ὅτι χέρσος καὶ ἄκανθα ἔσαι πᾶσα ἡ γῆ.

25. Καὶ πᾶν ὄρος ἀροτριώμενον ἀροτριαθήσεται, καὶ ἐ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος· ἔσαι γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσου καὶ ἀκάνθης εἰς βόσκημα προβάτου, καὶ εἰς καταπάτημα βοός.

ἀροτριαθήσεται

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΚΑΙ εἶπε Κύριος πρός με· λάβε σεαυτῷ τόμον χάρτου καινοῦ μεγάλου, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, τοῦ ὀξέως προνομὴν ποιῆσαι σκύλων, πάρεσι γάρ·

2. καὶ μάρτυράς μοι ποίησον πιστοὺς ἀνθρώπους, τὸν Οὐρίαν ⋇ τὸν ἱερέα καὶ τὸν Ζαχαρίαν υἱὸν Βαραχίου.

3. Καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προφῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν υἱόν. Καὶ εἶπε Κύριός μοι· κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον.

4. Διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήψεται ⋇ τὴν δύναμιν Δαμασκοῦ, καὶ τὰ σκῦλα Σαμαρείας ἔναντι βασιλέως Ἀσσυρίων.

5. Καὶ προσέθετο Κύριος λαλῆσαί μοι ἔτι, ⋇ λέγων·

6. διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὕδωρ τοῦ Σιλωάμ τὸ πορευόμενον ἡσυχῆ, ἀλλὰ βούλεσθαι ἔχειν τὸν Ῥασσὼν καὶ τὸν υἱὸν Ῥομελίου βασιλέα ἐφ' ὑμῶν,

7. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἀνάγει Κύριος ἐφ' ὑμᾶς τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ τὸ ἰσχυρὸν καὶ τὸ πολὺ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ⨯ πᾶσαν τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πᾶσαν φάραγγα ὑμῶν, καὶ περιπατήσει ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑμῶν,

8. καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἄνθρωπον, ὃς δυνήσεται κεφαλὴν ἆραι, ἢ δυνατὸν συντελέσαι τι· καὶ ἔσαι ἡ εἰ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τὰ πλάτη τῆς χώρας σου, μετ' ἡμῶν ὁ Θεός.

9. Γνῶτε, ἔθνη, καὶ ἡττᾶσθε, ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, ἰσχυκότες ἡττᾶσθε· ἐὰν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, πάλιν ἡττηθήσεσθε· ἐπακούσετε

10. καὶ ἣν ἂν βουλεύσησθε βουλὴν, διασκεδάσει Κύριος, καὶ τὸν λόγον ὃν ἐὰν λαλήσητε, ἐ μὴ ἐμμείνῃ ἐν ὑμῖν, ὅτι μεθ' ἡμῶν (Κύριος) ὁ Θεός.

11. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεός· τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἀπειθοῦσι τῇ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ τούτου, λέγοντες·

12. μήποτε εἴπητε σκληρόν· πᾶν γὰρ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἐστι·

v. 23. καὶ ἄκανθαν·) καὶ εἰς ἄκανθαν. v. 25. ἀροτριώμενον ἀροτριαθήσεται) ἠροτριωμένον ἀροτριωθήσεται. ibid. καὶ ἐ μὴ) ἐ μή. ib. καὶ εἰς καταπάτημα) εἰς deest. CAP. VIII. v. 1. χάρτου) deest. v. 2. τὸν Ζαχαρίαν) absque articulo. v. 4. τὴν δύναμιν) absque articulo. v. 6. Ῥασσὼν) Ῥασσίν. v. 7. ἀνάγει Κύριος transposita. v. 8. εἰ δυνατὸν συντελέσαι τι·) ἢ δυνατὸν συντελέσασθαί τι. ibid. αὐτοῦ, τὰ πλάτη) αὐτοῦ, ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτος. ib. μετ' ἡμ.) μεθ' ἡμῶν. v. 9. ἐπακούσετε) ἐπακούσατε. v. 10. καὶ τὸν λόγον) absque articulo. ibid. ἐμμείνῃ ὑμῖν) ἐμμείνῃ ἐν ὑμῖν. ib. μεθ' ἡμῶν Κύριος ὁ Θεός.) μεθ' ὑμῶν ὁ Θεός. v. 11. Οὕτως) οὕτω. ibid. ὁ Θεός·) abest. v. 12. εἴπητε) εἴπωσι.

Τὸν δὲ φόβον αὐτοῦ οὐ μὴ φοβηθῆτε, οὐδ' οὐ μὴ ταραχθῆτε·

13. ※ τὸν Κύριον ※ τῶν δυνάμεων αὐτὸν ἁγιάσατε καὶ αὐτὸς ἔσται σου φόβος.

14. Καὶ ἐὰν ἐπ' αὐτῷ πεποιθὼς ῇς, ἔσται σοι εἰς ἁγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματι συναντήσεσθε αὐτῷ·
ὁ οἶκος οὐδὲ ὡς πέτρας πτώματι. Οἱ δὲ οἶκοι Ἰακὼβ ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ·

15. διὰ τοῦτο ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς πολλοὶ, καὶ πεσοῦνται καὶ συντριβήσονται, καὶ ἐγγιοῦσι, καὶ ἁλώσονται ÷ ἄνθρωποι ἐν ἀσφαλείᾳ ὄντες·

16. τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μαθεῖν.

17. Καὶ ἐρεῖ· μενῶ τὸν Θεὸν τὸν ἀποστρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰακὼβ, καὶ πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ·

18. ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἅ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός· καὶ ἔσται εἰς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ Ἰσραὴλ παρὰ Κυρίου Σαβαὼθ, ὃς κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει Σιών.

19. Καὶ ἐὰν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς· ζητήσατε τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φωνοῦντας, καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους τοὺς κενολογοῦντας, οἳ ἀπὸ τῆς κοιλίας φωνοῦσιν, οὐκ
ἐκζητῶ- ἔθνος πρὸς Θεὸν αὐτοῦ ἐκζητήσουσιν; τί ἐκ-
σιν ζητοῦσι περὶ τῶν ζώντων τοὺς νεκρούς;

20. Νόμον γὰρ εἰς βοήθειαν ἔδωκεν, ἵνα εἴπωσιν οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, περὶ οὗ οὐκ ἔστι δῶρα δοῦναι περὶ αὐτοῦ.

21. Καὶ ἥξει ἐφ' ὑμᾶς σκληρὰ λιμὸς, καὶ ἔσται, ὡς ἂν πεινάσητε, λυπηθήσεσθε, καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν ἄρχοντα καὶ τὰ πάτρια· καὶ ἀναβλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω,

22. καὶ εἰς τὴν γῆν κάτω ἐμβλέψονται, καὶ ἰδοὺ θλίψις, καὶ στενοχωρία καὶ σκότος, ἀπορία στενὴ καὶ σκότος, ὥστε μὴ βλέπειν, καὶ οὐκ ἀπορηθήσεται ὁ ἐν στενοχωρίᾳ ὢν ἕως καιροῦ.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΤΟῦτο πρῶτον (πίε) ταχὺ ποίει χώρα Ζαβουλὼν, ἡ γῆ Νεφθαλεὶμ ὁδὸν θαλάσσης, καὶ οἱ λοι-
ποὶ οἱ τὴν παραλίαν κατοικοῦντες, καὶ παράλιον
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, τὰ μέρη τῆς Ἰουδαίας·

2. ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, ἴδετε καθήμενος
φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρᾳ
σκιᾶς θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ' ὑμᾶς. καὶ σκιᾷ

3. Τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ, ὃ κατήγαγες ἐν εὐφροσύνῃ σου· καὶ εὐφρανθήσονται ἐνώπιόν σου, ὡς οἱ εὐφραινόμενοι ἐν ἀμήτῳ, καὶ ὃν τρόπον εὐφραίνονται οἱ διαιρούμενοι σκῦλα.

4. Διότι ἀφῄρηται ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐ- ἀφαιρε-
τῶν θήσεται

v. 12. οὐδ' οὐ μὴ) οὐδὲ μή. v. 14. Καὶ ἐὰν) καὶ. ibid. συναντήσεσθε αὐτῷ) αὐτῷ deest. ib. ὁ δὲ οἶκος) οἱ δὲ οἶκοι. v. 15. ὄντες.) deest. v. 16. τοῦ μαθεῖν.) τοῦ μὴ μαθεῖν. v. 18. εἰς σημεῖα) σημεῖα. ibid. ἐν τῷ Ἰσρ.) ἐν τῷ οἴκῳ ἰσραήλ. v. 19. τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φ. καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους) transposita. ibid. ἀπὸ τῆς κοιλίας) ἐκ τῆς κοιλίας. ib. Θεὸν αὐτοῦ; τί ἐκζητῶσιν) θεὸν αὐτοῦ ἐκζητήσουσι. τί ἐκζητοῦσι. v. 22. θλίψις, καὶ στενοχωρία, καὶ σκότος, ἀπορία στενὴ καὶ σκότος) ἀπορία στενὴ, καὶ σκότος, θλίψις καὶ στενοχωρία, καὶ σκότος. ib. ἕως καιροῦ.) ὢν ἕως καιροῦ. CAP. IX. v. 1. ὁδὸν θαλάσσης) non habet. ibid. παράλιον κατοικοῦντες, καὶ πέραν) παραλίαν, καὶ πέραν. ib. τὰ μέρη τῆς Ἰουδαίας.) non habet. v. 2. ὁ καθήμενος) ὁ πορευόμενος. ibid. καὶ σκιᾷ) σκιᾶς. v. 3. τρόπον εὐφραίνονται) εὐφραίνονται deest. v. 4. ἀφαιρεθήσεται) ἀφῄρηται.

τῶν κείμενος, καὶ ἡ ῥάβδος ἡ ἐπὶ τῦ τραχήλου αὐτῶν· τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν ἀπαιτούντων διεσκέδασεν Κύριος, ὡς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπὶ Μαδιάμ.

5. Ὅτι πᾶσαν ςολὴν ἐπισυνηγμένην δόλῳ καὶ ἱμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσυσιν, καὶ θελήσυσιν, εἰ ἐγενήθησαν πυρίκαυςοι.

6. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, ὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ
καλέσει τῦ ὤμου αὐτῦ· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτῦ μεγάλης βυλῆς ἄγγελος, θαυμαςὸς, σύμβουλος, ἰσχυρὸς, ἐξουσιαςὴς, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐγὼ γὰρ ἄξω εἰρήνην ἐπὶ τὺς ἄρχοντας, εἰρήνην καὶ ὑγείαν αὐτῷ.

7. Μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτῦ, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτῦ οὐκ ἔςιν ὅριον ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυίδ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῦ, κατορθῶσαι αὐτὴν, καὶ ἀντιλαβέσθαι
δικαιοσύ- ※ αὐτῆς ˙ ἐν κρίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἀ-
νη κρί- πὸ τῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ὁ
ματι ζῆλος Κυρίυ Σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα.

8. Θάνατον ἀπέςειλε Κύριος ἐπὶ Ἰακὼβ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰσραήλ·

9. καὶ γνώσονται πᾶς ὁ λαὸς τῦ Ἐφραὶμ, καὶ οἱ ἐγκαθήμενοι ἐν Σαμαρείᾳ ἐφ' ὕβρει καὶ ὑψηλῇ καρδίᾳ, λέγοντες·

10. πλίνθοι πεπ'ώκασιν, ἀλλὰ δεῦτε λαξεύσωμεν λίθυς, καὶ ἐκκόψωμεν συκαμίνους καὶ κέδρους, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πύργον.

11. Καὶ ῥάξει ὁ Θεὸς τὺς ἐπανιςανομένους ἐπ' ὄρυς Σιὼν ἐπ' αὐτὸν, καὶ τὺς αὐτὺς
ἐχθρὺς ※ αὐτῦ διασκεδάσει· αὐτῶν

12. Συρίαν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ τὺς Ἕλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν, τὺς κατεσθίοντας τὸν Ἰσραὴλ ὅλῳ τῷ ςόματι. Ἐπὶ τύτοις πᾶσιν ὐκ ἀπεςράφη ὁ θυμὸς ※ αὐτῦ, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ※ αὐτῦ ὑψηλή.

13. Καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐπεςράφη, ἕως ἐ- ἀπεςρά-
πλήγη, καὶ τὸν Κύριον οὐκ ἐξεζήτη- φη
σαν.

14. Καὶ ἀφεῖλε Κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρὰν, μέγαν, καὶ μικρὸν, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ· πρεσβύτην, καὶ τὺς τὰ πρόσωπα θαυμάζοντας αὕτη ἡ ἀρχή·

15. καὶ προφήτην διδάσκοντα ἄνομα, οὗτος ἡ οὐρά·

16. καὶ ἔσονται οἱ μακαρίζοντες τὸν λαὸν τῦτον πλανῶντες, καὶ πλανῶσιν, ὅπως καταπίωσιν αὐτούς.

17. Διὰ τῦτο ἐπὶ τὺς νεανίσκυς αὐ-
τῶν οὐκ εὐφρανθήσεται ὁ Κύριος, καὶ τὺς Θεὸς
ὀρφανοὺς αὐτῶν καὶ τὰς χήρας αὐτῶν οὐκ ἐλεήσει· ὅτι πάντες ἄνομοι καὶ πονηροὶ, καὶ πᾶν ςόμα λαλεῖ ἄδικα. Ἐπὶ πᾶσι τύτοις ὐκ ἀπεςράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

18. Καὶ

v. 4. Κύριος) deest. v. 5. ἐγενήθησαν) ἐγένοντο. v. 6. καλέσει) καλεῖται. ibid. θαυμαςὸς, σύμβουλος, ἰσχυρὸς - - αἰῶνος.) omnia desiderantur. ib. Ἐγὼ γὰρ ἄξω) ἄξω γάρ. ib. εἰρήνην καὶ ὑγείαν) ὑγείαν. v. 7. αὐτῆς ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι) ἐν κρίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ. ibid. χρόνον) deest. v. 9. ἐγκαθήμενοι) καθήμενοι. v. 10. ἐκκόψωμεν) κόψωμεν. v. 11. ἐπανιςανομένυς ἐπ' ὄρυς Σιὼν ἐπ' αὐτὰς) ἐπανιςαμένυς ἐπὶ ὄρος σιὼν ἐπὶ αὐτόν. ibid. ἐχθρὺς αὐτῶν) αὐτῶν deest. v. 12. Ἐπὶ τύτοις πᾶσιν) ἐπὶ πᾶσι τύτοις. v. 13. ἀπεςράφη) ἐπεςράφη. ibid. ἐξεζήτησαν.) ἐζήτησαν. v. 16. καταπίωσιν) καταπίνωσιν. v. 17. νεανίσκυς) addit αὐτῶν. ibid. ὁ Θεὸς) ὁ Κύριος.

18. Καὶ καυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ἀνομία, καὶ ὡς ἄγρωστις ξηρὰ βρωθήσεται ὑπὸ πυρός· καὶ καυθήσεται ἐν τοῖς δάσεσι τοῦ δρυμοῦ, καὶ συγκαταφάγεται τὰ κύκλῳ τῶν βουνῶν πάντα·

19. διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου ※ Σαβαὼθ, συγκέκαυται ἡ γῆ ὅλη, καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ὑπὸ πυρὸς κατακεκαυμένος. Ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσει,

συγκαυθήσεται

20. ἀλλὰ ἐκκλινεῖ εἰς τὰ δεξιὰ, ὅτι πεινάσει, καὶ φάγεται ἐκ τῶν ἀριστερῶν, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇ ἄνθρωπος ἔσθων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ·

Μαννασσῆ

21. φάγεται γὰρ Μανασσῆς τοῦ Ἐφραὶμ, καὶ Ἐφραὶμ τοῦ Μαννασσῆ, ὅτι ἅμα πολιορκήσουσι τὸν Ἰούδαν. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς ※ αὐτοῦ· ἀλλ᾽ ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

ΚΕΦ. Ι΄. X.

ΟΥΑΙ τοῖς γράφουσι πονηρίαν· γράφοντες γὰρ, πονηρίαν γράφουσιν·

2. ἐκκλίνοντες κρίσιν πτωχῶν, ※ καὶ˅ ἁρπάζοντες κρῖμα πενήτων τοῦ λαοῦ μου, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς ἁρπαγὴν, καὶ ὀρφανὸν εἰς προνομήν.

3. Καὶ τί ποιήσουσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς; ἡ γὰρ θλῖψις ὑμῖν πόῤῥωθεν ἥξει, καὶ πρὸς τίνα καταφεύξεσθε τοῦ βοηθηθῆναι; καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν,

4. τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἐπαγωγήν; ※ καὶ ὑποκάτω ἀνῃρημένων πεσοῦνται.˅ Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη θυμὸς, ἀλλ᾽ ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

5. Οὐαὶ Ἀσσυρίοις, ἡ ῥάβδος τοῦ θυμοῦ μου, καὶ ὀργή ἐστιν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν·

ὀργῆς

6. τὴν ὀργήν μου εἰς ἔθνος ἄνομον ἀποστελῶ, καὶ τῷ ἐμῷ λαῷ συντάξω ※ τοῦ˅ ποιῆσαι σκῦλα καὶ προνομὴν, καὶ καταπατεῖν τὰς πόλεις ※ αὐτοῦ, καὶ θεῖναι αὐτὰς εἰς κονιορτόν.

ἀποστέλλω

7. Αὐτὸς δὲ οὐχ οὕτως ἐνεθυμήθη, καὶ τῇ ψυχῇ οὐχ οὕτως λελόγισται· ἀλλὰ ἀπαλλάξει ὁ νοῦς αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἔθνη οὐκ ὀλίγα.

8. Καὶ ἐὰν εἴπωσιν αὐτῷ, ※ οὐ σὺ μόνος εἶ ἄρχων;

οὐχ

9. καὶ ἐρεῖ· οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπάνω Βαβυλῶνος καὶ Χαλάννης, οὗ ὁ πύργος ᾠκοδομήθη, καὶ ἔλαβον Ἀραβίαν καὶ Δαμασκὸν καὶ Σαμάρειαν;

Χαλάννη

10. ὃν τρόπον ταύτας ἔλαβον ἐν τῇ χειρί μου, καὶ πάσας τὰς ἀρχὰς λήψομαι. Ὀλολύξατε τὰ γλυπτὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν Σαμαρείᾳ·

χώρας

11. ὃν τρόπον γὰρ ἐποίησα Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς χειροποιήτοις αὐτῆς, οὕτως ποιήσω καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῆς.

12. Καὶ

v. 19. συγκαυθήσεται) συγκέκαυται. ibid. ὑπὸ πυρὸς κατακεκαυμένος.) transposita. v. 20. τοῦ ἀδελφοῦ) deest. v. 21. γὰρ Μανασσῆ) γὰρ μανασσῆς. CAP. X. v. 2. καὶ ἁρπάζοντες) καὶ deest. ibid. εἰς ἁρπαγὴν) εἰς διαρπαγήν. v. 3. ἐπισκοπῆς) τῆς ἐπισκοπῆς. v. 4. ἐπαγωγὴν) ἀπαγωγήν. ibid. καὶ ὑποκάτω ἀνῃρημένων πεσοῦνται.) non habet. ib. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν) ἐπὶ πᾶσι τούτοις. ib. θυμὸς) ἡ ὀργή. v. 5. καὶ ὀργῆς ἐν) καὶ ὀργή ἐστιν ἐν. v. 6. ἀποστέλλω) ἀποστελῶ. ibid. τοῦ ποιῆσαι) ποιῆσαι. v. 7. τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἔθνη ὀλίγα.) τοῦ ἔθνη ἐξολοθρεῦσαι οὐκ ὀλίγα. v. 9. Χαλάννη) χαλάνης. v. 10. ἐν τῇ χειρί μου) desunt. ibid. χώρας) ἀρχάς. v. 11. οὕτως) οὕτω.

12. Καὶ ἔσαι, ὅταν συντελέσῃ Κύριος
πάντα ποιῶν ἐν τῷ ὄρει Σιὼν καὶ ἐν Ἰε-
ἐπάξει
ρεσαλὴμ, ἐπισκέψομαι ἐπὶ τὸν νοῦν τὸν
μέγαν, ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τῶν Ἀσσυρίων,
καὶ ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς δόξης τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτοῦ.

13. Εἶπε γάρ· ἐν τῇ ἰσχύϊ ※ τῆς χει-
συνέσεως
ρός μου ποιήσω, καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς συν-
τῆς σο-
έσεως ἀφελῶ ὅρια ἐθνῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν
φίας
αὐτῶν προνομεύσω·

14. καὶ σείσω πόλεις κατοικουμένας,
καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήψομαι
τῇ χειρὶ ※ μου ὡς νοσσιὰν, καὶ ὡς
καταλελειμμένα ὠὰ ἀρῶ· καὶ οὐκ ἔστιν
μοι
ὃς διαφεύξεταί με, ἢ ※ ἀνοίγων τὸ στόμα
ἀντείπῃ μοι.

15. Μὴ δοξασθήσεται ἀξίνη ἄνευ τοῦ
κόπτοντος ἐν αὐτῇ; ἢ ὑψωθήσεται πρί-
ὡσαύτως
ων ἄνευ τοῦ ἕλκοντος αὐτόν: ὡς ἐάν τις
ἄρῃ ῥάβδον ἢ ξύλον. Καὶ οὐχ οὕτως,

16. ἀλλὰ ἀποστελεῖ Κύριος Σαβαὼθ
εἰς τὴν σὴν τιμὴν ἀτιμίαν, καὶ εἰς τὴν
σὴν δόξαν πῦρ καιόμενον καυθήσεται·

ὡς
17. καὶ ἔσαι τὸ φῶς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς
αὐτὸ
πῦρ, καὶ ἁγιάσει αὐτὸν ἐν πυρὶ καιομέ-
νῳ, καὶ φάγεται ὡσεὶ χόρτον τὴν
ὕλην.

18. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσβεσθήσεται
τὰ ὄρη, καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ οἱ βουνοὶ, καὶ
καταφάγεται ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρ-
κῶν· καὶ ἔσαι ὁ φεύγων, ὡς ὁ φεύγων
ἀπὸ φλογὸς καιομένης,

19. καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ᾽ αὐ-
τῶν ἔσονται ἀριθμὸς, καὶ παιδίον γρά-
ψει αὐτούς.

20. Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
οὐκέτι προστεθήσεται τὸ καταλειφθὲν
Ἰσραὴλ, καὶ οἱ σωθέντες τοῦ Ἰακὼβ οὐκ-
έτι μὴ πεποιθότες ὦσιν ἐπὶ τοὺς ἀδι-
κήσαντας αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἔσονται πεποι-
θότες ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσ-
ραὴλ τῇ ἀληθείᾳ·

21. καὶ ἀναστρέψει τὸ καταλειφθὲν τοῦ ἔσαι
Ἰακὼβ ἐπὶ Θεὸν ἰσχύοντα.

22. Καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαός ※ σου
Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ
κατάλειμμα σωθήσεται· λόγον γὰρ
συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ,

23. ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει ὁ συντετε-
Θεὸς ※ Κύριος τῶν δυνάμεων ἐν τῇ οἰκουμέ- μημένον
νῃ ὅλῃ.

24. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Σα-
βαώθ· μὴ φοβοῦ ὁ λαός μου οἱ κατοι-
κοῦντες ἐν Σιὼν ἀπὸ Ἀσσυρίων, ὅτι ἐν
ῥάβδῳ πατάξει σε· πληγὴν γὰρ ἐπά-
γω ἐπὶ σὲ, τοῦ ἰδεῖν ὁδὸν Αἰγύπτου.

25. Ἔτι γὰρ μικρὸν, καὶ παύσεται
ἡ ὀργὴ, ὁ δὲ θυμός μου ἐπὶ τὴν βουλὴν
αὐτῶν·

26. καὶ ἐπεγερεῖ ὁ Θεὸς ※ τῶν δυνά-
μεων ἐπ᾽ αὐτοὺς ※ μάστιγας κατὰ τὴν
πληγὴν τὴν Μαδιὰμ ἐν τόπῳ θλίψεως,
καὶ ὁ θυμὸς αὐτοῦ τῇ ὁδῷ τῇ κατὰ

v. 12. καὶ ἐν Ἰερ. ἐπάξει ἐπὶ) καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπισκέψομαι ἐπὶ. ibid. τὸν ἄρχοντα) ἐπὶ τὸν ἄρχοντα. v. 13. τῇ ἰσχύϊ) ἐν τῇ ἰσχύϊ. ibid. καὶ τῇ συνέσεως τῆς σοφίας) καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς συνέσεως. v. 14. τῇ χειρί μου) μου deest. ibid. διαφεύξεταί μοι) διαφεύξεταί με. v. 15. ὡσαύτως ἐάν τις) ὡς ἄν τις. v. 17. ὡς πῦρ) εἰς πῦρ. ibid. ἁγιάσει αὐτὸ) ἁγιάσει αὐτόν. v. 18. καὶ οἱ δρυμοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ) transposita. v. 19. ἔσονται ἀριθμὸς) transposita. v. 20. ἀλλ᾽ ἔσονται) ἀλλὰ ἔσονται. v. 22. κατάλειμμα) addit αὐτῶν. ibid. λόγον γάρ) γὰρ abest. v. 23. συντετμημένον ποιήσει ὁ Θεὸς) συντετμημένον κύριος ποιήσει. v. 26. ἐπεγερεῖ) ἐγερεῖ. ibid. τὴν Μαδιὰμ) μαδιάμ.

θάλασσαν, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κατ' Αἴγυπτον.

27. Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀφαιρεθήσεται ὁ φόβος αὐτȣ̃ ἀπὸ σοῦ, καὶ ὁ ζυγὸς αὐτȣ̃ ἀπὸ τȣ̃ ὤμου σου, καὶ καταφθαρήσεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν ὤμων ὑμῶν.

28. Ἥξει γὰρ εἰς τὴν πόλιν Ἀγγαί,

29. καὶ παρελεύσεται εἰς Μαγεδδώ, καὶ ἐν Μαχμὰς θήσει τὰ σκεύη αὐτοῦ· καὶ παρελεύσεται φάραγγα, καὶ ἥξει εἰς Ἀγγαί· φόβος λήψεται Ῥαμά, πόλιν Σαοὺλ φεύξεται.

30. ※ Χρεμέτισον φωνήν σȣ, ἡ θυγάτερ ἐν Σαὶ Γαλλείμ, ἐπακȣ́σεται Λαισά, ἐπακȣ́σεται ἐν Ἀναθώθ·

31. ἐξέςη Μαδεβηνά, καὶ οἱ κατοικȣ̃ντες Γιββείρ.

32. Παρακαλεῖτε σήμερον ἐν τῇ ὁδῷ τȣ̃ μεῖναι· τῇ χειρὶ παρακαλεῖτε τὸ ὄρος τὴν θυγατέρα Σιών, καὶ οἱ βȣνοὶ οἱ ἐν Ἱερουσαλήμ·

33. ἰδȣ̀ γὰρ ὁ δεσπότης Κύριος Σαβαὼθ, συνταράσσει τȣ̀ς ἐνδόξȣς μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται, καὶ ταπεινωθήσονται οἱ ὑψηλοί,

34. καὶ πεσȣ̃νται ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ· ὁ δὲ Λίβανος σὺν τοῖς ὑψηλοῖς πεσεῖται.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

ΚΑΙ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται·

2. καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα τȣ̃ Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βȣλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας·

3. ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβȣ Θεοῦ. Οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ, ȣ̓δὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει,

4. ἀλλὰ κρινεῖ ※ ἐν δικαιοσύνῃ ταπεινῷ κρίσιν, καὶ ἐλέγξει ✕ ἐν εὐθύτητι τȣ̀ς ταπεινȣ̀ς τῆς γῆς· καὶ πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τȣ̃ σόματος αὐτȣ̃, καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ·

5. καὶ ἔσαι δικαιοσύνῃ ἐζωσμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἀληθείᾳ εἰλημμένος τὰς πλευρὰς ✕ αὐτȣ̃.

6. Καὶ συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνός, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει αὐτούς·

7. καὶ βȣ̃ς καὶ ἄρκος ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδία αὐτῶν ἔσονται, καὶ λέων * ὡς βȣ̃ς (ἅμα) † φάγονται ἄχυρα.

Βοσκηθήσονται * καὶ † φάγονται

8. Καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ τρώγλην ἀσπίδων, καὶ ✕ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ κοίτην

v. 27. ὁ φόβος αὐτοῦ ἀπὸ σȣ̃, καὶ ὁ ζ. αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὤμου σȣ) transpofita. v. 29. Μαγεδδώ) μαγγεδώ. v. 30. ἡ θυγάτερ) ἡ θυγάτηρ. ibid. ἐν Σαὶ) λαισά. v. 31. ἐξέςη) καὶ ἐξέςη. v. 32. ἐν τῇ ὁδῷ) ἐν ὁδῷ. v. 33. ἰδοὺ γὰρ ὁ) ἰδοὺ ὁ. ibid. ταπεινωθήσονται οἱ ὑψηλοί) transpofita. v. 34. μαχαίρᾳ·) καὶ πεσȣ̃νται ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ. CAP. XI. v. 5. εἰλημμένος) εἰλημένος. v. 7. αὐτῶν βοσκηθήσονται, καὶ λ. καὶ β. ἅμα φάγονται) αὐτῶν ἔσονται. καὶ λέων ὡς βȣ̃ς φάγεται. v. 8. τρώγλην) τρωγλῶν.

την ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ·

9. καὶ οὐ μὴ κακοποιήσωσιν, οὐδ' οὐ μὴ δύνωνται ἀπολέσαι οὐδένα ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου· ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψαι θαλάσσας.

10. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσι· καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ, τιμή.

11. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ προσθήσει Κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τοῦ ζηλῶσαι τὸ καταλειφθὲν ὑπόλειπον τοῦ λαοῦ ⨯ αὐτοῦ, ὃ ἂν καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ Βαβυλωνίας, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας, καὶ ἀπὸ Ἐλαμιτῶν, καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ ἐξ Ἀραβίας, ※ καὶ ἀπὸ νήσων τῆς θαλάσσης·

12. καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ συνάξει τοὺς ἀπολομένους Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς διεσπαρμένους Ἰούδα συνάξει ἐκ τῶν τεσσάρων πτερύγων τῆς γῆς.

ζυγὸς 13. Καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ ζῆλος Ἐφραὶμ, καὶ οἱ ἐχθροὶ Ἰούδα ἀπολοῦνται· Ἐφραὶμ οὐ ζηλώσει Ἰούδαν, καὶ Ἰούδας οὐ θλίψει Ἐφραίμ.

14. Καὶ πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων· θάλασσαν ἅμα προνομεύσουσι, καὶ τοὺς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ Ἰδουμαίαν· καὶ ἐπὶ Μωὰβ πρῶτον τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν, οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμμὼν πρῶτοι ὑπακούσονται.

15. Καὶ ἐρημώσει Κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου, καὶ ἐπιβαλεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαίῳ· καὶ πατάξει ⨯ αὐτῶν εἰς ἑπτὰ φάραγγας, ὥστε διαπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασι·

16. καὶ ἔσται δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔσται τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἡμέρα, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ὁδὸς

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΚΑΙ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· εὐλογήσω σε, Κύριε, διότι ὠργίσθης μοι, καὶ ἀπέστρεψας τὸν θυμόν σου, καὶ ἠλέησάς με.

2. Ἰδοὺ ὁ Θεός μου σωτήρ μου, πεποιθὼς ἔσομαι ἐν αὐτῷ, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· διότι ἡ δόξα μου καὶ ἡ αἴνεσίς μου ※ Ἰὰ Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.

3. Καὶ ἀντλήσετε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου·

4. καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὑμνεῖτε Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ· μιμνήσκεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

5. Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγείλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

v. 9. κακοποιήσωσιν, οὐδ' οὐ μὴ) κακοποιήσουσιν, οὐδὲ μή. v. 11. ἔσται ἐν τῇ) ἔσται τῇ. ibid. Κύριος) ὁ κύριος. ib. ἀπὸ τῶν Ἀσσυρ.) ὑπὸ τῶν ἀσσυρίων. ib. καὶ Βαβυλωνίας, καὶ Αἰθ.) καὶ ἀπὸ βαβυλωνίας, καὶ ἀπὸ αἰθιοπίας. v. 13. ὁ ζυγὸς) ὁ ζῆλος. v. 16. ὁδὸς) δίοδος. CAP. XII. v. 1. εὐλογήσω) εὐλογῶ. v. 2. ἔσομαι ἐν αὐτῷ) ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. v. 3. ἀντλήσετε) ἀντλήσατε.

6. Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε οἱ κατοικοῦντες ἐν Σιών, ὅτι ὑψώθη ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ σου.

ΚΕΦ. ΙΓʹ. XIII.

ΟΡΑΣΙΣ ΗΝ ΕΙΔΕΝ ΗΣΑΙΑΣ ΑΜΟΣ ΚΑΤΑ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ.

2. Ἐπ᾽ ὄρους πεδινοῦ ἄρατε σημεῖον,
ἑαυτοῖς ὑψώσατε τὴν φωνὴν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖ-
ψυχῇ σθε· παρακαλεῖτε τῇ χειρί, ἀνοίξατε οἱ
ἄρχοντες.

3. Ἐγὼ συντάσσω, (καὶ ἐγὼ αὐτούς.)
ἐγὼ ἡγιασμένοι εἰσί· καί γε ἄγω αὐτούς· γίγαντες ἔρχονται πληρῶσαι τὸν θυμόν μου χαίροντες, ἅμα καὶ ὑβρίζοντες.

4. Φωνὴ ἐθνῶν πολλῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων,
βασιλέ- ὁμοία ἐθνῶν πολλῶν, φωνὴ βασιλειῶν καὶ
ων ἐθνῶν συνηγμένων. Κύριος Σαβαὼθ ἐντέταλται ἔθνει ὁπλομάχῳ,

5. ἔρχεσθαι ἐκ γῆς πόῤῥωθεν ἀπ᾽ ἄκρου ÷ θεμελίου ˝ τοῦ οὐρανοῦ, κύριος καὶ οἱ ὁπλομάχοι αὐτοῦ, τοῦ καταφθεῖραι τὴν οἰκουμένην ὅλην.

6. Ὀλολύζετε, ἐγγὺς γὰρ ἡ ἡμέρα Κυρίου, καὶ συντριβὴ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἥξει.

7. Διὰ τοῦτο πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσον-
σεται ται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου δειλιάσει,

(margin: ἐκλυθή- / σεται)

8. καὶ ταραχθήσονται οἱ πρέσβεις, καὶ ὠδῖνες αὐτοὺς ἕξουσιν, ὡς γυναικὸς τικτούσης· καὶ συμφοράσουσιν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκστήσονται, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὡς φλὸξ μεταβαλοῦσιν.

9. Ἰδοὺ γὰρ ἡ ἡμέρα Κυρίου ἀνίατος ἔρχεται θυμοῦ καὶ ὀργῆς θεῖναι τὴν οἰκουμένην ἔρημον, καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπολέσαι ἐξ αὐτῆς.

10. Οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ ὠρίων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ, τὸ φῶς ※ αὐτῶν οὐ δώσουσι· καὶ σκοτισθήσεται τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς.

11. Καὶ ἐντελοῦμαι τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ κακά, καὶ τοῖς ἀσεβέσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἀπολῶ ὕβριν ἀνόμων, καὶ ὕβριν ὑπερηφάνων ταπεινώσω.

12. Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἔντιμοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον τὸ ἄπυρον· καὶ ὁ ἄνθρωπος μᾶλλον ἔντιμος ἔσται ἢ ὁ λίθος ὁ ἐκ σουφείρ.

13. Ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται, καὶ ἡ γῆ σεισθήσεται ἐκ τῶν θεμελίων αὐτῆς, διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου Σαβαώθ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ.

14. Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ὡς δορκάδιον φεῦγον, καὶ ὡς πρόβατον πλανώμενον, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων, ὥστε ἄνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστραφῆναι, καὶ ἄνθρωπον εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ διῶξαι.

15. Ὃς

v. 6. ἐν Σιών) σιών. ibid. ἐν μέσῳ σου.) ἐν μέσῳ αὐτῆς. CAP. XIII. v. 1. ΑΜΩΣ) ΥΙΟΣ ΑΜΩΣ. v. 2. ἑαυτοῖς, μὴ φοβεῖσθε· παρακαλεῖτε τῇ ψυχῇ) αὐτοῖς, παρακαλεῖτε τῇ χειρί. v. 3. καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτούς. ἡγιασμένοι εἰσί.) desunt. v. 5. τοῦ καταφθεῖραι τὴν οἰκ. ὅλην.) καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. v. 6. ἡ ἡμέρα) absque articulo. v. 7. πᾶσαι χεῖρες) πᾶσα χεὶρ. v. 8. καὶ ταραχθήσονται) καὶ deest. v. 9. ἡ ἡμέρα absque articulo. ibid. ἀνίατος ἔρχεται) transposita. v. 12. καὶ ὁ ἄνθρωπος) absque articulo. ibid. ὁ ἐκ σουφείρ.) ὁ ἐν σουφίρ. v. 13. τῇ ἡμέρᾳ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ. v. 14. καὶ ἄνθρωπον εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ διῶξαι.) καὶ ἄνθρωπος εἰς τὴν χώραν ἑαυτοῦ διώξεται.

15. Ὃς γὰρ ἐὰν ἁλῷ ἡττηθήσεται, καὶ ὅσοι συνηγμένοι εἰσὶ, μαχαίρᾳ πεσοῦνται.

16. Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν ῥάξουσι, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν προνομεύσουσι, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἕξουσιν.

17. Ἰδοὺ ἐπεγείρω ὑμῖν τοὺς Μήδους, οἳ
χρυσίον οὐ λογίζονται ἀργύριον, οὐδὲ χρυσίου χρείαν ἔχουσι.

18. Τοξεύματα νεανίσκων συντρίψουσι, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν οὐ μὴ ἐλεήσουσιν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις σου φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

19. Καὶ ἔσται Βαβυλὼν, ἣ καλεῖται ἔνδοξος ὑπὸ βασιλέως Χαλδαίων, ὃν τρόπον κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα,

20. Οὐ κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ μὴ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν διὰ πολλῶν γενεῶν, οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἄραβες, οὐδὲ ποιμένες οὐ μὴ ἀναπαύσωνται ἐν αὐτῇ.

21. Καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ θηρία, καὶ πληρωθήσονται οἰκίαι ἤχου, καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ σειρῆνες, καὶ δαιμόνια ἐκεῖ ὀρχηθήσονται,

22. καὶ ὀνοκένταυροι ἐκεῖ κατοικήσουσι, καὶ νοσσοποιήσουσιν ἐχῖνοι ἐν τοῖς οἴκοις ※ σπατάλης αὐτῶν. Ταχὺ ἔρχεται, καὶ οὐ χρονιεῖ, ※ καὶ αἱ ἡμέραι αὐτῆς οὐ μὴ ἐφελκυσθῶσιν.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΚΑΙ ἐλεήσει Κύριος τὸν Ἰακὼβ, καὶ ἐκλέξεται ἔτι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀναπαύσονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ὁ γειώρας προστεθήσεται πρὸς αὐτοὺς, καὶ προστεθήσεται ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ,

2. καὶ λήψονται αὐτοὺς ἔθνη, καὶ εἰσάξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσουσι ※ αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Θεοῦ εἰς δούλους καὶ δούλας· καὶ ἔσονται αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς, καὶ κυριευθήσονται οἱ κυριεύσαντες αὐτῶν.

3. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀ-
ναπαύσει σε Κύριος ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ ὁ Θεὸς ἐκ
τοῦ θυμοῦ σου καὶ τῆς δουλείας τῆς σκληρᾶς, ἧς ἐδούλευσας αὐτοῖς.

4. Καὶ λήψῃ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· πῶς ἀναπέπαυται ὁ ἀπαιτῶν· καὶ ἀναπέπαυται ὁ ἐπισπουδαστής;

5. Συνέτριψε Κύριος τὸν ζυγὸν τῶν ἁ- ὁ Θεὸς
μαρτωλῶν, τὸν ζυγὸν τῶν ἀρχόντων.

6. Πατάξας ἔθνος θυμῷ, πληγῇ ἀνιάτῳ, παίων ἔθνος πληγὴν θυμοῦ, ᾗ οὐκ ἐφείσατο, ἀνεπαύσατο πεποιθώς.

7. Πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης,

v. 15. ἐὰν) ἂν. ibid. καὶ ὅσοι) καὶ οἵτινες. ib. μαχαίρᾳ πεσοῦνται.) transposita. v. 16. ἐνώπιον αὐτῶν ῥάξουσι) transposita. v. 17. οἳ οὐ λογίζονται ἀργύριον) οἳ ἀργύριον οὐ λογίζονται. ibid. χρυσίου) χρυσίον. v. 18. ἐλεήσουσιν) ἐλεήσωσιν. v. 19. ὑπὸ βασιλέως) ἀπὸ βασιλέως. v. 20. ἀναπαύσωνται) ἀναπαύσονται. v. 21. πληρωθήσονται οἰκίαι) ἐμπλησθήσονται αἱ οἰκίαι. ibid. ὀρχηθήσονται) ὀρχήσονται. v. 22. Ταχὺ ἔρχεται, καὶ οὐ χρονιεῖ.) hæc verba in *Edit. Rom.* cum seq. Cap. conjunguntur. CAP. XIV. v. 1. ἐπὶ τὸν οἶκον) πρὸς τὸν οἶκον. v. 2. τῆς γῆς τοῦ Θεοῦ εἰς) τῆς γῆς εἰς. v. 3. ὁ Θεὸς ἐκ τῆς) κύριος ἀπὸ τῆς. ibid. καὶ τῆς δουλείας τῆς) τῆς δουλείας σου τῆς. v. 4. καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ) non habet. v. 5. ὁ Θεὸς) κύριος.

8. καὶ τὰ ξύλα τῦ Λιβάνου ηὐφράνθησαν ἐπὶ σοὶ, καὶ ἡ κέδρος τῦ Λιβάνου· ἀφ' ὗ σὺ κεκοίμησαι, οὐκ ἀνέβη ὁ κόπ]ων ἡμᾶς.

9. Ὁ ᾅδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι, ⋇ ἐρχομένε σε· συνηγέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς, οἱ ἐγείραντες ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας βασιλεῖς ἐθνῶν.

10. Πάντες ἀποκριθήσονται, καὶ ἐροῦσί σοι· καὶ σὺ ἑάλως, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς· ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης.

11. Κατέβη δὲ εἰς ᾅδε ἡ δόξα σου, ἡ πολλὴ εὐφροσύνη σου· ὑποκάτω σου ςρώσουσι σῆψιν, καὶ τὸ κατακάλυμμά σου σκώληξ.

12. Πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τῦ ὐρανοῦ ὁ ἑωσφόρος ὁ πρωῒ ἀνατέλλων; συνετρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποςέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη:

13. Σὺ δὲ εἶπας ἐν τῇ διανοίᾳ σῦ, εἰς τὸν ὐρανὸν

14. ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἄςρων τῦ ὐρανῦ θήσω τὸν θρόνον μῦ, καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῷ, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς βοῤῥᾶν, ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφελῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ ὑψίςῳ.

15. Νῦν δὲ εἰς ᾅδου καταβήσῃ, καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

16. Οἱ ἰδόντες σε, θαυμάσουσιν ἐπὶ σοὶ, καὶ ἐροῦσιν ✕ περὶ σῦ· οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὁ παροξύνων τὴν γῆν, σείων
βασιλεῖς βασιλείας,

17. ὁ θεὶς τὴν οἰκυμένην ὅλην ἔρημον, καὶ τὰς πόλεις αὐτῦ καθεῖλε, τὺς ἐν ἐπαγωγῇ ⋇ αὐτῦ ὐκ ἔλυσε ⋇ εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν.

18. Πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἐκοιμήθησαν ἐν τιμῇ, ἕκαςος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

19. Σὺ δὲ ῥιφήσῃ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκκεκεντημένων μαχαίραις, καταβαινόντων εἰς ᾅδου· ὃν τρόπον ἐν αἵματι ἱμάτιον πεφυρμένον οὐκ ἔςαι καθαρὸν,

20. ὕτως ὐδὲ σὺ ἔσῃ καθαρός· διότι τὴν γῆν μου ἀπώλεσας, καὶ τὸν λαόν μῦ ἀπέκτεινας· ὐ μὴ μείνῃς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, σπέρμα πονηρόν.

21. Ἑτοίμασον σφαγῆσαι τὰ τέκνα σου ταῖς ἁμαρτίαις τῦ πατρὸς αὐτῶν, σου
ἵνα μὴ ἀναςῶσι, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσωσι, καὶ ἐμπλήσωσι τὴν γῆν πολέμων.

22. Καὶ ἐπαναςήσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος Σαβαὼθ, καὶ ἀπολῶ αὐτῶν ὄνομα, καὶ κατάλειμμα, καὶ σπέρμα· τάδε λέγει Κύριος.

23. Καὶ θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον, ὥςε κατοικεῖν ἐχίνυς, καὶ ἔςαι εἰς ὐδέν· καὶ θήσω αὐτὴν πηλῦ βάραθρον βάθρον
εἰς ἀπώλειαν.

24. Τάδε λέγει Κύριος Σαβαώθ· ὃν τρόπον εἴρηκα, οὕτως ἔςαι, καὶ ὃν τρόπον βεβύλευμαι, οὕτως μενεῖ,

25. τῦ

v. 8. ηὐφράνθησαν) εὐφράνθησαν. v. 11. Κατέβη δὲ εἰς) κατέβη εἰς. v. 14. τῶν ἄςρων) τῶν ἀςέρων. ibid. νεφελῶν) νεφῶν. v. 15. εἰς ᾅδου) εἰς ᾅδην. v. 16. θαυμάσουσιν) θαυμάσονται. ibid. σείων βασιλεῖς.) ὁ σείων βασιλεῖς. v. 17. ὅλην ἔρημον) adjicit καὶ τὰς πόλεις αὐτῦ καθεῖλε. v. 18. ἕκαςος) ἄνθρωπος. v. 19. ἐν αἵματι ἱμάτιον) transposita. v. 21. σφαγῆναι τὰ τέκνα σῦ) transposita. ibid. τῦ πατρός σῦ) τῦ πατρὸς αὐτῶν. ib. τὴν γῆν κληρονομήσωσι) transposita. v. 23. βάθρον) βάραθρον.

ἀπὸ 25. τῦ ἀπολέσαι τὲς Ἀσσυρίους ἐπὶ
ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἐμῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων
μου· καὶ ἔσονται εἰς καλαπάτημα, καὶ
ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ ζυγὸς αὐ-
τῶν, καὶ τὸ κῦδος αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὤ-
μων ⨉ αὐτῶν ἀφαιρεθήσεται.

26. Αὕτη ἡ βυλὴ, ἣν βεβύλευται
Κύριος ἐπὶ τὴν οἰκυμένην ὅλην, καὶ αὕ-
τη ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθ-
νη τῆς οἰκουμένης.

27. Ἃ γὰρ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος βεβύλευ-
ται τίς διασκεδάσει; καὶ τὴν χεῖρα αὐτῦ
τὴν ὑψηλὴν τίς ἀποςρέψει;

28. Τῦ ἔτυς, ῦ ἀπέθανεν ὁ Ἄχαζ
ὁ βασιλεὺς, ἐγενήθη τὸ ῥῆμα τῦτο.

29. Μὴ εὐφρανθείητε πάντες οἱ ἀλλό-
φυλοι, συνετρίβη γὰρ ὁ ζυγὸς τῦ παίον-
ὄφεων τος ὑμᾶς· ἐκ γὰρ σπέρματος ὄφεως ἐξε-
λεύσεται ἔγγονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκ-
γονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὄφεις πετό-
μενοι,

30. καὶ βοσκηθήσονται πτωχοὶ δι'
αὐτῦ· πτωχοὶ δὲ ἄνδρες ἐπ' εἰρήνης ἀνα-
παύσονται· ἀνελεῖ δὲ ἐν λιμῷ τὸ σπέρ-
μα σου, καὶ τὸ καταλειμμά σου ἀνελεῖ.

31. Ὀλολύζετε πύλαι πόλεων, κε-
κραγέτωσαν πόλεις τεταραγμέναι, οἱ
ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι καπνὸς ἀπὸ
εἶναι βοῤῥᾶ ἔρχεται, καὶ ὀκ ἔςι τῦ μεῖναι
⨉ ἐν τοῖς συντεταγμένοις αὐτῦ.

32. Καὶ τί ἀποκριθήσονται βασιλεῖς
ἐθνῶν; ὅτι Κύριος ἐθεμελίωσε Σιὼν,
καὶ δι' αὐτῦ σωθήσονται οἱ ταπεινοὶ τῦ
λαῦ ⨉ αὐτῦ.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΜΩΑΒΙΤΙΔΟΣ. Νυκτὸς ἀ-
πολεῖται ἡ Μωαβῖτις, νυκτὸς
γὰρ ἀπολεῖται τὸ τεῖχος τῆς Μωα-
βίτιδος.

2. Λυπεῖσθε ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀπολεῖται
γὰρ καὶ Δηβὼν, ῦ ὁ βωμὸς ὑμῶν· ἐκεῖ Δαιβη-
ἀναβήσεσθε κλαίειν, ἐπὶ Ναβαῦ τῆς δὼν
Μωαβίτιδος· ὀλολύζετε, ἐπὶ πάσης κε-
φαλῆς φαλάκρωμα, πάντες βραχίονες
κατατετμημένοι, κατατε-
3. ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περιζώ- τετμημέ-
σασθε σάκκυς, καὶ κόπτεσθε ἐπὶ τῶν νοι
δωμάτων αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς πλατεί-
αις αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῆς,
πάντες ὀλολύζετε μετὰ κλαυθμοῦ.

4. Ὅτι κέκραγεν Ἐσεβὼν καὶ Ἐλεαλὴ, ἐλάλη-
ἕως Ἰασσὰ ἠκούσθη ἡ φωνὴ * αὐτῶν· διὰ σεν
τῦτο ἡ ὀσφὺς τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ, ἡ * αὐτῆς
ψυχὴ αὐτῆς γνώσεται,

5. ἡ καρδία τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ ἐν
ἑαυτῇ ἕως Σηγώρ· δάμαλις γάρ ἐςι
τριετὴς, ἐπὶ δὲ τῆς ἀναβάσεως τῆς
Λυιθ, πρὸς σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται
τῇ

v. 25. ἀπὸ τῆς γῆς) ἐπὶ τῆς γῆς. ibid. ἀπὸ τῶν ὀρέων) ἐπὶ τῶν ὀρέων. v. 26. οἰκυμένην ὅλην) transposita. ibid. τῆς οἰκυμένης.) abest. v. 27. χεῖρα) addit αὐτοῦ. v. 28. ὁ Ἄχαζ ὁ βασιλεὺς) ὁ βασιλεὺς ἄχαζ. v. 29. πάντες οἱ ἀλλόφυλοι) transposita. ibid. ὄφεων) ὄφεως. ib. ἔγγονα) ἔκγονα. ib. πετόμενοι) πετάμενοι. v. 30. ἄνδρες ἐπ' εἰρήνης) ἄνθρωποι ἐπὶ εἰρήνης. ibid. λιμῷ) ἐν λιμῷ. v. 31. Ὀλολύζετε) ὀλολύξατε. ibid. καπνὸς ἀπὸ βοῤῥᾶ) transposita. CAP. XV. v. 1. ΟΡΑΜΑ) ΡΗΜΑ. v. 2. ἐφ' ἑαυτοῖς) ἐφ' ἑαυτούς. ibid. Δαιβηδὼν) δηβών. ib. ὀλολύζετε) ὀλολύξατε. ib. κατατετέτμημένοι) κατατετμημένοι. v. 4. καὶ ἐλάλησεν ἕως ἠκύσθη ἡ φ. αὐτῆς) καὶ ἐλεαλὴ, ἕως ἰασσὰ ἠκύσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν. v. 5. ἐν ἑαυτῇ) ἐν αὐτῇ. ibid. τῆς πρὸς σὲ) λουείθ, πρὸς σέ.

Ἀδωνιεὶμ τῇ ὁδῷ Ἀρωνιείμ· βοὴ σύντριμμα καὶ σεισμός.

6. τὸ ὕδωρ τῆς Νεμρεὶμ ἔρημον ἔσαι ※ καὶ ξηρανθήσεται, καὶ ὁ χόρτος αὐτῆς ἐκλείψει· χόρτος γὰρ χλωρὸς οὐκ ἔσαι· μὴ καὶ οὕτως μέλλει σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ ἐπὶ τὴν Φάραγγα Ἄραβας, καὶ λήψονται αὐτήν.

ὅριος 8. Συνῆψε γὰρ ἡ βοὴ τὸ ὅριον τῆς Μωαβίτιδος τῆς Ἀγαλλεὶμ, καὶ ὀλολυγμὸς αὐτῆς ἕως τοῦ Φρέατος τοῦ Αἰλεὶμ ※ ὀλολυγμὸς αὐτῆς.

Ῥεμμὼν 9. Τὸ δὲ ὕδωρ τὸ Δειμὼν πλησθήσεται
Ῥεμμὼν αἵματος, ἐπάξω γὰρ ἐπὶ Δειμὼν Ἄραβας, καὶ ἀρῶ τὸ σπέρμα Μωὰβ, καὶ Ἀριὴλ, καὶ τὸ κατάλοιπον Ἀδαμα.

ΚΕΦ. Ιϛʹ. XVI.

Ἀποστελῶ ὡς ἑρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν· μὴ πέτρα ἔρημός ἐστι τὸ ὄρος θυγατρὸς Σιών;

2. ἔσῃ γὰρ ὡς πετεινοῦ ἀνιπταμένου νεοσσὸς ἀφῃρημένος, ἔσῃ θυγάτηρ Μωὰβ, ἔπειτα δὲ Ἀρνὼν πλεῖστα.

3. βουλεύου, ποίει τε σκέπην πένθους· αὐτῇ διαπαντὸς ἐν μεσημβρινῇ σκοτίᾳ
ἀπ᾽ ἀρ- φεύγουσιν, ἐξέστησαν. μὴ ἀχθῇς,
χῆς 4. παροικήσουσί σοι οἱ φυγάδες Μωάβ· ἔσονται γὰρ σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου διώκοντος, ὅτι ἤρθη ἡ συμμαχία σου, συνετελέσθη ταλαιπωρία, καὶ ὁ ἄρχων ἀπώλετο ὁ καταπατῶν ἀπὸ τῆς ἐπὶ γῆς.

5. Καὶ διορθωθήσεται μετὰ ἐλέους θρόνος, καὶ καθιεῖται ἐπ᾽ αὐτοῦ μετὰ ἀληθείας ἐν σκηνῇ Δαυὶδ, κρίνων καὶ ἐκζητῶν κρῖμα καὶ σπεύδων δικαιοσύνην.

6. Ἠκούσαμεν τὴν ὕβριν Μωὰβ, ὑβριστὴς σφόδρα, τὴν ὑπερηφανίαν ✕ αὐτοῦ
ἐξῆρας ἐξῆρα· ※ καὶ ἡ ὕβρις αὐτοῦ, καὶ ἡ μῆνις αὐτοῦ. ἐξῆρας
οὐχ οὕτως ἡ μαντεία σου, οὐχ οὕτως.

7. Ὀλολύξει Μωὰβ, ἐν γὰρ τῇ Μωαβίτιδι πάντες ὀλολύξουσι· τοῖς κατοικοῦσι δὲ Σὲθ μελετήσεις, καὶ οὐκ ἐντραπήσῃ

8. τὰ πεδία Ἐσεβὼν· πενθήσει ἄμπελος Σεβαμά· καταπίνοντες τὰ ἔθνη, καταπατήσατε τὰς ἀμπέλους αὐτῆς, ἕως Ἰαζήρ. οὐ μὴ συνάψητε, πλανήθητε τὴν ἔρημον, οἱ ἀπεσταλμένοι ※ ἀπ᾽ αὐτῆς ἐγκατελείφθησαν, διέβησαν γὰρ πρὸς τὴν θάλασσαν. τὴν ἔρη-
μον

9. Διὰ τοῦτο κλαύσομαι ὡς τὸν κλαυθμὸν Ἰαζὴρ ἄμπελον Σεβαμά· τὰ δένδρα σου κατέβαλεν Ἐσεβὼν καὶ Ἐλεαλὴ, ὅτι ἐπὶ τῷ θερισμῷ καὶ ἐπὶ τῷ τρυγετῷ σου καταπατήσω, καὶ πάντα πεσοῦνται. ἐλάλησεν

10. Καὶ ἀρθήσεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα ἐκ τῶν ἀμπελώνων σου, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελῶσί σου οὐ μὴ εὐφρανθήσονται, καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς

τὰ

v. 5. Ἀδωνιεὶμ) ἀδωνιείμ. v. 6. Νεμρεὶμ) νεμηρείμ. v. 8. τὸ ὅρος) τὸ ὅριον. ibid. Μωαβίτιδος τῆς Ἀγαλλεὶμ) μωαβείτιδος τῆς ἀγαλλείμ. v. 9. Ῥεμμὼν) Δειμὼν, bis. CAP. XVI. v. 1. ὄρος Σιών;) ὄρος θυγατρὸς σιών. v. 2. νεοσσὸς ἀφηρ. θυγ.) νοσσὸς ἀφηρ. ἔσῃ θυγ. v. 3. μὴ ἀπ᾽ ἀρχῆς) μὴ ἀχθῇς. v. 4. παροικήσουσι) addit σοι. ibid. ἔσονται γὰρ) γὰρ deest. ib. διώκοντος) διώκοντες. ib. συνετελέσθη ταλαιπωρία) non habet. ib. ἐπὶ τῆς γῆς.) ἀπὸ τῆς γῆς. v. 5. μετὰ ἐλέους) μετ᾽ ἐλέους. v. 6. ἐξῆρας) ἐξῆρα. v. 8. γὰρ τὴν ἔρημον.) γὰρ πρὸς τὴν θάλασσαν. v. 9. ἐλάλησεν ἐπὶ) ἐλεαλὴ, ὅτι ἐπὶ. ibid. τρυγετῷ) τρυγητῷ. v. 10. ἀμπελώνων σου) σου abest.

τὰ ὑπολήνια, πέπαυται γὰρ ※ κέλευσμα.

11. Διὰ τοῦτο ἡ κοιλία μου ἐπὶ Μωὰβ ὡς κιθάρα ἠχήσει, καὶ τὰ ἐντός μου ὡσεὶ τεῖχος (ὃ) ἐνεκαίνισας.

12. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ἐντραπῆναί σε, ὅτι ἐκοπίασε Μωὰβ ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ χειροποίητα αὐτῆς, ὥστε προσεύξασθαι, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτόν.

13. Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Μωὰβ, ὁπότε καὶ ἐλάλησε.

14. Καὶ νῦν λέγω, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μισθωτοῦ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωὰβ ἐν παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται ὀλιγοστὸς, καὶ οὐκ ἔντιμος.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

ΤΟ ΡΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΔΑΜΑΣΚΟΥ. Ἰδοὺ Δαμασκὸς ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων, καὶ ἔσται εἰς πτῶσιν

2. καταλελειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς κοίτην ποιμνίων καὶ ἀνάπαυσιν βουκολίων, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διώκων.

3. Καὶ οὐκέτι ἔσται ὀχυρὰ τοῦ καταφυγεῖν Ἐφραὶμ· καὶ οὐκέτι ἔσται βασιλεία ἐν Δαμασκῷ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων ἀπολεῖται· οὐ γὰρ σὺ βελτίων εἶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῆς δόξης αὐτῶν· τάδε λέγει Κύριος Σαβαώθ.

4. Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκλειψις τῆς δόξης Ἰακὼβ, καὶ τὰ πίονα τῆς δόξης αὐτοῦ σεισθήσεται.

5. Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀμητὸν ἑστηκότα, καὶ σπέρμα σταχύων ἐν τῷ βραχίονι αὐτοῦ ἀμήσῃ, καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ στάχυν ἐν φάραγγι στερεᾷ,

6. καὶ καταλειφθῇ ἐν αὐτῇ καλάμη, ἢ ὡς ῥῶγες ἐλαίας δύο ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετεώρου, ἢ τέσσαρες ἢ πέντε ἐπὶ τῶν κλάδων αὐτοῦ καταλειφθῇ· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

7. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πεποιθὼς ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἐμβλέψονται,

8. καὶ οὐ μὴ πεποιθότες ὦσιν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἃ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν, καὶ οὐκ ὄψονται τὰ ἄλση αὐτῶν, οὐδὲ τὰ βδελύγματα αὐτῶν.

9. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἔσονται αἱ πόλεις σου ἐγκαταλελειμμέναι, ὃν τρόπον ἐγκατέλειπον οἱ Ἀμοῤῥαῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται ἔρημοι,

10. διότι ἐγκατέλειπες τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ Κυρίου τοῦ βοηθοῦ σου οὐκ ἐμνήσθης· διὰ τοῦτο φυτεύσεις φύτευμα ἄπιστον, καὶ σπέρμα ἄπιστον.

v. 11. ὡσεὶ τεῖχος ὃ ἐνεκ.) ὡς τεῖχος ἐνεκαίνισας. v. 12. ὡς τὸ ἐντρ.) εἰς τὸ ἐντρ. ibid. ἐκοπίασε) ὅτι ἐκοπίασε. v. 13. ὁπότε καὶ) καὶ deest. v. 14. Μωὰβ ἐν παντὶ) ἐν deest. CAP. XVII. v. 2. βουκολίων) abest. v. 3. ἔσται βασιλεία) βασιλεία. ibid. ἀπολεῖται·) deest. ib. καὶ τῆς δόξης) καὶ deest. v. 4. τῆς δόξης) absque articulo. v. 5. ἐν τῷ βραχίονι αὐτοῦ) desunt. v. 7. ἄνθρωπος) ὁ ἄνθρωπος. v. 8. τὰ ἄλση αὐτῶν, οὐδὲ) τὰ δένδρα, οὐδέ. v. 9. ἐγκατέλειπον) κατέλιπον. v. 10. ἐγκατέλειπες) κατέλιπες.

11. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν φυτεύσῃς, πλανηθήσῃ· τὸ δὲ πρωῒ ἐὰν σπείρῃς, ἀνθήσει εἰς ἀμητὸν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κληρώσῃ, καὶ ὥσπερ πατὴρ ἀνθρώπου κληρώσῃ τοῖς υἱοῖς. *Φυτεύσῃς*

12. Οὐαὶ πλῆθος ἐθνῶν πολλῶν· ὡς θάλασσα κυμαίνουσα, οὕτως ταραχθήσεσθε· καὶ νῶτος ἐθνῶν πολλῶν, ὡς ὕδωρ ἠχήσει·

13. Ὡς ὕδωρ πολὺ ἔθνη πολλά, ὡς ※ ἦχος ὕδατος πολλοῦ βίᾳ καταφερομένου· καὶ ἀποσκορακιεῖ αὐτόν, καὶ πόῤῥω αὐτὸν διώξεται, ὡς χνοῦν ἀχύρου λικμώντων ἀπέναντι ἀνέμου, καὶ ὡς κονιορτὸν τροχοῦ καταιγὶς φέρουσα, *χοῦν*

14. πρὸς ἑσπέραν καὶ ἔσται πένθος, πρινὴ πρωῒ, καὶ οὐκ ἔσται· αὕτη ἡ μερὶς τῶν ἡμᾶς προνομευσάντων, καὶ κληρονομία τοῖς ἡμᾶς κληρονομήσασι. *τῶν κληρονομησάντων*

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

ΟΥΑΙ γῆς πλοίων πτέρυγες, ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας.

2. Ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ ὅμηρα, καὶ ἐπιστολὰς βιβλίνας ἐπάνω τοῦ ὕδατος· πορεύσονται γὰρ ἄγγελοι κοῦφοι πρὸς ἔθνος μετέωρον, καὶ ξένον λαὸν καὶ χαλεπόν· τί αὐτοῦ ἐπέκεινα; ἔθνος ἀνέλπιστον καὶ καταπεπατημένον (νῦν·) ※ διήρπασαν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς *κατεπατημένον. Νῦν*

3. πάντες, ὡς χώρα κατοικουμένη κατοικηθήσεται· ἡ χώρα αὐτῶν ὡσεὶ σημεῖον ἀπὸ ὄρους ἀρθῇ, ὡς σάλπιγγος φωνὴ ἀκουστὸν ἔσται.

4. Ὅτι οὕτως εἶπέ μοι Κύριος· ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει, ὡς φῶς καύματος μεσημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου ἡμέρας ἀμητοῦ ἔσται,

5. πρὸ τοῦ θερισμοῦ, ὅταν συντελεσθῇ ἄνθος, καὶ ὄμφαξ ἀνθήσῃ ἄνθος ὀμφακίζουσα· καὶ ἀφελεῖ τὰ βοτρύδια τὰ μικρὰ τοῖς δρεπάνοις, καὶ τὰς κληματίδας ἀφελεῖ, καὶ ἀποκόψει, *κατακόψει*

6. καὶ καταλείψει ἅμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτοὺς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ' αὐτὸν ἥξει.

7. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνενεχθήσεται δῶρα Κυρίῳ Σαβαὼθ ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου καὶ τετιλμένου, καὶ ἀπὸ λαοῦ μεγάλου, ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπατημένον, ὅ ἐστιν ἐν μέρει τοῦ ποταμοῦ τῆς χώρας αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ ὄνομα Κυρίου Σαβαὼθ ὄρος Σιών.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

ΟΡΑΣΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἰδοὺ Κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης, καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον, καὶ σεισθήσεται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου

v. 11. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ) δὲ abest. ibid. ἂν φυτεύσῃς) ἐὰν σπείρῃς. ib. ὥσπερ) ὡς. ib. τοῖς υἱοῖς) addit σου. v. 12. οὕτως) οὕτω. v. 13. καταφερομένου) φερομένου. ibid. χοῦν) χνοῦν. v. 14. ἔσται πένθος) præfigit καὶ. ibid ἡμᾶς προνομευσάντων) προνομευσάντων ὑμᾶς. ib. τῶν ἡμᾶς κληρονομησάντων.) τοῖς ἡμᾶς κληρονομήσασι. CAP. XVIII. v. 2. τί αὐτοῦ ἐπέκεινα;) τίς αὐτοῦ ἐπέκεινα; ibid. κατεπατημένον.) καταπεπατημένον. v. 4. Ὅτι) διότι. ibid. μοι Κύριος) transposita. v. 5. ἀνθήσῃ) ἐξανθήσῃ. ibid. κατακόψει) ἀποκόψει. v. 7. τοῦ ποταμοῦ) absque articulo.

αἱ καρδίαι ἡττηθήσονται

πτου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἡ καρδία αὐτῶν ἡττηθήσεται ἐν αὐτοῖς.

2. Καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ' Αἰγυπτίους, καὶ πολεμήσει ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἐπεγερθήσεται πόλις ἐπὶ πόλιν, καὶ νομὸς ἐπὶ νομόν.

3. Καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω, καὶ ἐπερωτήσουσι τοὺς Θεοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς φωνοῦντας, καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους, καὶ τοὺς γνώστας.

4. Καὶ παραδώσω τὴν Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων κυρίων σκληρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐτῶν· τάδε λέγει ⨯ ὁ δεσπότης Κύριος Σαβαώθ·

5. καὶ πίονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ παρὰ θάλασσαν, ὁ δὲ ποταμὸς ἐκλείψει, καὶ ξηρανθήσεται.

6. Καὶ ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοί, καὶ αἱ διώρυγες τοῦ ποταμοῦ· καὶ ξηρανθήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος, καὶ ἐν παντὶ ἕλει καλάμου καὶ παπύρου,

7. καὶ ÷ τὸ ἄχι ˸ τὸ χλωρὸν πᾶν τὸ κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, καὶ πᾶν τὸ σπειρόμενον διὰ τοῦ ποταμοῦ ξηρανθήσεται ἀνεμόφθορον.

8. Καὶ στενάξουσιν οἱ ἁλιεῖς, καὶ στενάξουσι πάντες οἱ βάλλοντες ἄγκιστρον εἰς τὸν ποταμόν, καὶ οἱ βάλλοντες σαγήνας, καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς πενθήσουσι.

9. Καὶ αἰσχύνη λήψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστόν, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν βύσσον,

10. καὶ ἔσονται οἱ διαλογιζόμενοι αὐτὰ ἐν ὀδύνῃ, καὶ πάντες οἱ τὸν ζῦθον ποιοῦντες λυπηθήσονται, καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσι.

11. Καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες Τάνεως, οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, ἡ βουλὴ αὐτῶν μωρανθήσεται· πῶς ἐρεῖτε τῷ βασιλεῖ, υἱοὶ συνετῶν, ἡμεῖς υἱοὶ βασιλέων τῶν ἐξ ἀρχῆς;

12. ποῦ εἰσι νῦν οἱ σοφοί σου, καὶ ἀναγγειλάτωσάν σοι; καὶ εἰπάτωσαν, τί βεβούλευται Κύριος Σαβαὼθ ἐπ' Αἴγυπτον;

13. Ἐξέλιπον οἱ ἄρχοντες Τάνεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμφεως, καὶ πλανήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς.

14. Κύριος γὰρ ἐκέρασεν αὐτοῖς πνεῦμα πλανήσεως, καὶ ἐπλάνησαν ⨯ τὴν Αἴγυπτον ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθύων, καὶ ὁ ἐμῶν ἅμα.

15. Καὶ οὐκ ἔσται τοῖς Αἰγυπτίοις ἔργον, ὃ ποιήσει κεφαλὴν καὶ οὐράν, ἀρχὴν καὶ τέλος.

16. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται οἱ Αἰγύπτιοι, ὡς γυναῖκες ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς Κυρίου Σαβαώθ, ἣν αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς.

CAA. XIX. v. 1. αἱ καρδίαι αὐτῶν ἡττηθήσονται) ἡ καρδία αὐτῶν ἡττηθήσεται. v. 2. ἐπεγερθήσεται) abest. v. 3. καὶ τοὺς γνώστας.) non habet. v. 4. Αἴγυπτον) τὴν αἴγυπτον. v. 6. διώρυγες) διώρυχες. v. 10. διαλογιζόμενοι) ἐργαζόμενοι. ibid. οἱ τὸν ζ. ποιοῦντες) οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον. v. 15. ἀρχὴν) καὶ ἀρχήν.

17. Καὶ ἔϛαι ἡ χώρα τῶν Ἰουδαίων τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς φόβητρον· πᾶς ὃς ἂν ὀνομάση αὐτὴν αὐτοῖς, φοβηθήσονται διὰ τὴν βουλὴν Κυρίου Σαβαὼθ, ἣν βεβούλευται Κύριος Σαβαὼθ ἐπ᾽ αὐτήν.

18. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πέντε πόλεις ἐν Αἰγύπτῳ λαλοῦσαι τῇ γλώσσῃ τῇ Χανανίτιδι, καὶ ὀμνύουσαι τῷ ὀνόματι Κυρίου Σαβαώθ· πόλις ἀσεδὲκ κληθήσεται ἡ μία πόλις.

Χαναν-ιτιδι

19. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔϛαι τὸ θυσιαϛήριον τῷ Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων, καὶ ϛήλη πρὸς τὸ ὅριον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ.

20. Καὶ ἔϛαι εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα Κυρίῳ ⨯ Σαβαὼθ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου· ὅτι κεκράξονται πρὸς Κύριον διὰ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, καὶ ἀποϛελεῖ αὐτοῖς Κύριος ἄνθρωπον, ὃς σώσει αὐτοὺς, κρίνων σώσει αὐτοὺς,

21. καὶ γνωϛὸς ἔϛαι Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ποιήσουσι θυσίας ⁜ καὶ δῶρον, καὶ εὔξονται εὐχὰς τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀποδώσουσι.

22. Καὶ πατάξει Κύριος τοὺς Αἰγυπτίους πληγῇ μεγάλῃ, καὶ ἰάσεται αὐτοὺς ἰάσει, καὶ ἐπιϛραφήσονται πρὸς Κύριον, καὶ ἐπακούσεται αὐτῶν, καὶ ἰάσεται αὐτούς.

23. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔϛαι ὁδὸς ἀπὸ Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον· καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δουλεύσουσιν οἱ Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις.

24. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔϛαι Ἰσραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῇ,

Ἀσσυρίοις Αἰγυπτίοις

25. ἣν εὐλόγησε Κύριος Σαβαὼθ, λέγων· εὐλογημένος ὁ λαός μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ⨯ ἔργον χειρός μου ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραήλ.

ἢ ὁ

ΚΕΦ. Κ΄. XX.

ΤΟΥ ἔτους οὗ εἰσῆλθε Ταναθὰν εἰς Ἄζωτον, ἡνίκα ἀπεϛάλη ὑπὸ Ἀρνὰ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ἄζωτον, καὶ κατελάβετο αὐτήν,

Νάθαν

2. τότε ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμὼς, λέγων· πορεύου, καὶ ἄφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὀσφύος σου, καὶ τὰ σανδάλιά σου ὑπόλυσαι ἀπὸ τῶν ποδῶν σου, καὶ ποίησον οὕτως, πορευόμενος γυμνὸς καὶ ἀνυπόδητος.

3. Καὶ εἶπε Κύριος· ὃν τρόπον πεπόρευται Ἡσαΐας ὁ παῖς μου γυμνὸς καὶ ἀνυπόδητος· τρία ἔτη ἔϛαι σημεῖα καὶ τέρατα τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ Αἰθίοψιν,

4. ὅτι

v. 17. πᾶς ὃς ἂν) πᾶς ὃς ἐάν. ibid. Κυρίου Σαβαὼθ) non habet. ib. Κύριος ἐπ᾽) κύριος σαβαὼθ ἐπ᾽. v. 18. ἐν Αἰγύπτῳ) ἐν τῇ αἰγύπτῳ. ibid. Χανανίτιδι, καὶ ὀμνύουσαι) χαναανίτιδι καὶ ὀμνῦντες. ib. Κυρίου) addit σαβαώθ. v. 19. τὸ θυσιαϛήριον) absque articulo. v. 20. αὐτοῖς Κύριος ἄνθρ.) κύριος abeſt. v. 22. μεγάλῃ) deeſt. ibid. ἐπακούσεται) εἰσακούσεται. ib. Rom. in fine v. addit ἰάσει. v. 23. ὁδὸς Αἰγύπτου) ἡ ὁδὸς ἀπὸ αἰγύπτου. ibid. οἱ Αἰγύπτιοι) absque articulo. v. 24. Ἀσσυρίοις, καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις) transpoſita. v. 25. ἣ εὐλόγησε) ἣν εὐλόγησε. CAP. XX. v. 1. οὗ εἰσῆλθε Νάθαν) ὅτε εἰσῆλθε ταναθάν. ibid. κατελάβετο) ἔλαβεν. v. 2. Ἡσαΐαν) addit υἱὸν ἀμώς. ibid. ἀνυπόδητος.) ἀνυπόδετος. v. 3. Ἡσαΐας ὁ παῖς μου) transpoſita. ib. ἀνυπόδητος τρία ἔτη ἔϛαι σημεῖα) ἀνυπόδετος τρία ἔτη, τρία ἔτη ἔϛαι εἰς σημεῖα.

4. ὅτι οὕτως ἄξει βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου καὶ Αἰθιόπων, νεανίσκους καὶ πρεσβύτας, γυμνοὺς καὶ ἀνυποδέτους, ἀνακεκαλυμμένους τὴν αἰσχύνην Αἰγύπτου.

5. Καὶ αἰσχυνθήσονται ἡττηθέντες οἱ Αἰγύπτιοι ἐπὶ τοῖς Αἰθίοψιν, ἐφ' οἷς ἦσαν πεποιθότες οἱ Αἰγύπτιοι, ἦσαν γὰρ αὐτοῖς δόξα.

6. Καὶ ἐροῦσιν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ※ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἦμεν πεποιθότες τοῦ φυγεῖν εἰς αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, οἳ οὐκ ἠδύναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ πῶς ἡμεῖς σωθησόμεθα;

ΚΕΦ. ΚΑ' XXI.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ. Ὡς καταιγὶς δι' ἐρήμου διέλθοι, ἐξ ἐρήμου ἐρχομένη ἐκ γῆς, φοβερὸν

2. τὸ ὅραμα, καὶ σκληρὸν ἀνηγγέλη μοι· ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖ, ὁ ἀνομῶν ἀνομεῖ· ἐπ' ἐμοὶ οἱ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Περσῶν ἐπ' ἐμὲ ἔρχονται· νῦν στενάξω καὶ παρακαλέσω ἐμαυτόν.

3. Διὰ τοῦτο ἐνεπλήσθη ἡ ὀσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὠδῖνες ἔλαβόν με ὡς τὴν
τὸ τίκτουσαν· ἠδίκησα τοῦ μὴ ἀκοῦσαι, ἐσπού-
τὸ δασα τοῦ μὴ βλέπειν.

4. Ἡ καρδία μου πλανᾶται, καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει, ἡ ψυχή μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον.

5. Ἑτοίμασον τὴν τράπεζαν, ※ σκόπευσον τὴν σκοπιάν· φάγετε, πίετε· ἀναστάντες πίετε
οἱ ἄρχοντες, ἑτοιμάσατε θυρεούς, φάγετε

6. ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος πρὸς μέ· βαδίσας σεαυτῷ στῆσον σκοπὸν, καὶ ὃ ἐὰν ἴδῃς, ἀνάγγειλον.

7. Καὶ ἴδον ἀναβάτας ἱππεῖς δύο, ἀναβάτην ὄνου, καὶ ἀναβάτην καμήλου, ἀκρόασαι ἀκρόασιν, πολλὴν ※ ἀκρόασιν.

8. Καὶ κάλεσον Οὐρίαν εἰς τὴν σκοπιὰν Κυρίου. Καὶ εἶπεν· ἔστην διαπαντὸς ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς ἐγὼ ἔστην ὅλην τὴν νύκτα,

9. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης συνωρίδος· καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε· πέπτωκε, πέπτωκε Βαβυλὼν, καὶ πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς, καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνετρίβησαν εἰς τὴν γῆν.

10. Ἀκούσατε οἱ καταλελειμμένοι, καὶ ὀδυνώμενοι ἀκούσατε, ἃ ἤκουσα παρὰ Κυρίου Σαβαὼθ, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν.

11. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΙΔΟΥ-
ΜΑΙΑΣ. Πρὸς ἐμὲ καλεῖ παρὰ τοῦ καλεῖτε
Σηείρ· φύλαξαι ἐπάλξεις φυλάξεται

12. * φυλάσσων· ※ τί ἀπὸ νυκτός; ἀπὸ *φυλάσσω
φυλάσσων· ἦλθε τοπρωῒ καὶ τὴν νύκτα· ἐὰν ζητῇς ζήτει, καὶ παρ' ἐμοὶ οἴκει.

13. ※ Λῆμμα ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· Ἐν τῷ δρυμῷ ἑσπέρας κοιμηθῇς, ἢ ἐν τῇ ὁδῷ Δαιδάν.

v. 5. οἱ Αἰγύπτιοι) abest priore loco. v. 6. νήσῳ ταύτῃ) adjicit ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. CAP. XXI. v. 3. τὸ μὴ) τοῦ μὴ bis hoc versu. v. 5. πίετε, φάγετε) transposita. v. 6. Κύριος πρὸς μέ·) transposita. ibid. ὃ ἐὰν) ὃ ἄν. v. 7. ἀναβάτην) καὶ ἀναβάτην. v. 8. Κυρίου. Καὶ εἶπεν) κύριος εἶπεν. ibid. ἔστην ὅλην) ἐγὼ ἔστην ὅλην. v. 9. συνωρίδος·) ξυνωρίδος. ibid. πέπτωκε) πέπτωκε, πέπτωκε. v. 10. ὀδυνώμενοι) οἱ ὀδυνώμενοι. v. 11. καλεῖτε) καλεῖ. ibid. φυλάξεται) φυλάσσετε.

14. Εἰς συνάντησιν ὕδωρ διψῶντι φέρετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ Θαιμὰν, ἄρτοις συναντᾶτε τοῖς φεύγουσι διὰ τὸ
Φευγόντων πλῆθος τῶν πεφονευμένων,

15. καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλανωμένων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῆς μαχαίρας, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοξευμάτων τῶν διατεταμένων, καὶ διὰ τὸ
πεδίῳ πλῆθος τῶν πεπτωκότων ἐν τῷ πολέμῳ.

16. Ὅτι οὕτως εἶπέ μοι Κύριος· ἔτι ἐνιαυτὸς ὡς ἐνιαυτὸς μισθωτοῦ, ἐκλείψει ἡ δόξα τῶν υἱῶν Κηδὰρ,

17. καὶ τὸ κατάλοιπον ⁜ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοξευμάτων τῶν ἰσχυρῶν υἱῶν Κηδὰρ ἔσται ὀλίγον, διότι Κύριος ἐλάλησεν ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΦΑΡΑΓΓΟΣ ΣΙΩΝ. Τί ἐγένετό σοι νῦν, ὅτι ἀνέβητε πάντες εἰς δώματα μάταια;

2. Ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βοώντων, ⁜ ἡ πόλις γαυριῶσα· οἱ τραυματίαι σου οὐ τραυματίαι μαχαίρας, οὐδὲ οἱ νεκροί σου νεκροὶ πολέμου.

3. Πάντες οἱ ἄρχοντές σου πεφεύ-
δεδεγμένοι γασι, καὶ οἱ ἁλόντες σκληρῶς δεδεμένοι εἰσὶ, καὶ οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ ⁜ ἐδέθησαν ὁμοθυμαδὸν, πόῤῥω πεφεύγασι.

4. Διὰ τοῦτο εἶπα· ἄφετέ με, πικρῶς κλαύσομαι· μὴ κατισχύσητε παρακαλεῖν με ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ γένους μου,

5. ὅτι ἡμέρα ταραχῆς καὶ ἀπωλείας καὶ καταπατήματος, καὶ πλάνησις παρὰ Κυρίου Σαβαώθ· ἐν φάραγγι Σιὼν πλανῶνται, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου πλανῶνται ἐπὶ τὰ ὄρη.

6. Οἱ δὲ Ἐλαμῖται ἔλαβον φαρέτρας, καὶ ἀναβάται ἄνθρωποι ἐφ' ἵπποις, καὶ συναγωγὴ παρατάξεως.

7. Καὶ ἔσονται αἱ ἐκλεκταὶ φάραγγές σου, πλησθήσονται ἁρμάτων, οἱ δὲ ἱππεῖς ἐμφράξουσι τὰς πύλας σου,

8. καὶ ἀνακαλύψουσι τὰς πύλας Ἰούδα· καὶ ἐμβλέψονται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴκους τῆς πόλεως,

9. καὶ ἀνακαλύψουσι τὰ κρυπτὰ τῶν οἴκων τῆς ἄκρας Δαυίδ· καὶ εἴδοσαν, ὅτι πλείους εἰσὶ, καὶ (ὅτι) ἀπέστρεψαν τὸ ὕδωρ τῆς ἀρχαίας κολυμβήθρας εἰς τὴν πόλιν ⁜ καὶ τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ ἠριθμήσατε, καὶ (ὅτι) καθείλοσαν τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀχύρωμα τοῦ τείχους τῇ πόλει.

11. Καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ὕδωρ ἀναμέσον τῶν δύο τειχέων, ἐσώτερον τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀρχαίας, καὶ οὐκ ἐνεβλέψατε εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς ποιήσαντα αὐτὴν, καὶ τὸν κτίσαντα αὐτὴν ⁜ πόῤῥωθεν οὐκ εἴδετε.

12. Καὶ

v. 14. ὕδωρ διψῶντι) transposita. ibid. Φευγόντων) πεφονευμένων. v. 15. πεδίῳ) πολέμῳ. v. 16. Ὅτι) διότι. v. 17. διότι Κ. ἐλάλησεν ὁ Θ. Ἰσρ.) ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἰσρ. ἐλάλησεν. CAP. XXII. v. 1. ΟΡΑΜΑ) ΡΗΜΑ. ibid. σοι νῦν, ὅτι) σοι, ὅτι νῦν. v. 2. μαχαίρας) ἐν μαχαίραις. ibid. πολέμου.) πολέμων. v. 3. δεδεγμένοι) δεδεμένοι. v. 6. ἀναβάται ἄνθρ. ἐφ' ἵπποις) καὶ ἀναβάται ἄνθρ. ἐφ' ἵπποις. v. 9. ἀπέστρεψαν) ἀπέστρεψε. v. 10. εἰς ὀχύρωμα τοῦ τείχους) εἰς ὀχυρώματα τείχους. v. 11. τειχέων) τειχῶν.

12. Καὶ ἐκάλεσε Κύριος Κύριος Σαβαὼθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ κοπετὸν, καὶ ξύρησιν καὶ ζῶσιν σάκκων,

13. αὐτοὶ δὲ ἐποιήσαντο εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα σφάζοντες μόσχους, καὶ θύοντες πρόβατα, ὥστε φαγεῖν κρέα, καὶ πιεῖν οἶνον, λέγοντες· Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.

14. Καὶ ἀνακεκαλυμμένα ταῦτα ἐστὶν ἐν τοῖς ὠσὶ Κυρίου Σαβαὼθ, ὅτι οὐκ ἀφεθήσεται ὑμῖν αὕτη ἡ ἁμαρτία, ἕως ἂν ἀποθάνητε, ⁜ εἶπεν Κύριος Κύριος τῶν δυνάμεων,

15. τάδε λέγει Κύριος Σαβαώθ· πορεύου ⁜ εἴσελθε εἰς τὸ παστοφόριον, πρὸς Σομνᾶν τὸν ταμίαν, καὶ εἰπὸν αὐτῷ. γραμματέα

16. Τί σὺ ὧδε, καὶ τί σοί ἐστιν ὧδε; ὅτι ἐλατόμησας σεαυτῷ ὧδε μνημεῖον, καὶ ἐποιήσας σεαυτῷ ἐν ὑψηλῷ μνημεῖον, καὶ ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκηνήν;

17. Ἰδοὺ δὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐκβαλεῖ καὶ ἐκτρίψει ἄνδρα, καὶ ἀφελεῖ τὴν στολήν σου καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἔνδοξον,

18. καὶ ῥίψει σε εἰς χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρητον, καὶ ἐκεῖ ἀποθανῇ· καὶ θήσει τὸ ἅρμα σου τὸ καλὸν εἰς ἀτιμίαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἄρχοντός σου εἰς καταπάτημα.

19. καὶ ἀφαιρεθήσῃ ἐκ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου.

20. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ καλέσω τὸν παῖδά μου Ἐλιακεὶμ τὸν τοῦ Χελκίου,

21. καὶ ἐνδύσω αὐτὸν τὴν στολήν σου, καὶ τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτῷ καὶ τὸ κράτος, καὶ τὴν οἰκονομίαν σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ἔσται ὡς πατὴρ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἰούδᾳ.

22. Καὶ δώσω τὴν δόξαν Δαυὶδ αὐτῷ, καὶ ἄρξει, οὐκ ἔσται ὁ ἀντιλέγων· καὶ δώσω τὴν κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποκλείσων, καὶ κλείσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνοίγων.

23. Καὶ στήσω αὐτὸν ἄρχοντα ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

24. Καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ᾽ αὐτὸν πᾶς ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· ⁜ πᾶν τὸ σκεῦος τὸ μικρὸν ἀπὸ σκεύους τῶν Ἀγανὼθ, καὶ ἔσονται ἐπικρεμάμενοι ἐν αὐτῷ.

25. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· τάδε λέγει Κύριος Σαβαὼθ, κινηθήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐστηριγμένος ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἀφαιρεθήσεται, καὶ πεσεῖται, ⁜ καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν. πεσεῖται ἀφαιρεθήσεται

ΚΕΦ.

v. 12. Κύριος) κύριος κύριος. v. 13. κρέα) κρέατα. v. 15. γραμματέα) ταμίαν. v. 17. ἐκβαλεῖ) ἐκβάλλει. v. 20. καλέσω) καὶ καλέσω. v. 21. καὶ τὸ κράτος) κατὰ κράτος. v. 22. καὶ δώσω τὴν κλεῖδα) καὶ δώσω αὐτῷ τὴν κλεῖδα. ibid. ἐπὶ τοῦ ὤμου) ἐπὶ τῷ ὤμῳ. ib. ἀποκλείσων) ἀποκλείων. v. 24. ἐν αὐτῷ.) αὐτῷ. v. 25. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ) τῇ ἡμέρᾳ. ibid. καὶ πεσεῖται, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἡ) καὶ ἀφαιρεθήσεται, καὶ πεσεῖται, καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ.

ΚΕΦ. ΚΓ΄. XXIII.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΥΡΟΥ. Ὀλολύζετε πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο, καὶ οὐκέτι ἔρχονται ἐκ γῆς Κητιαίων, ἦκται αἰχμάλωτος.

2. Τίνι ὅμοιοι γεγόνασιν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ, μετάβολοι Φοινίκης, διαπερῶντες τὴν θάλασσαν

3. ἐν ὕδατι πολλῷ, σπέρμα μεταβόλων; ὡς ἀμητοῦ εἰσφερομένου, οἱ μετάβολοι τῶν ἐθνῶν.

4. Αἰσχύνθητι Σιδὼν, εἶπεν ἡ θάλασσα· ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς θαλάσσης εἶπεν, οὐκ ὤδινον, οὐδὲ ἔτεκον, οὐδὲ ἐξέθρεψα νεανίσκους, οὐδὲ ὕψωσα παρθένους.

5. Ὅταν δὲ ἀκουστὸν γένηται ἐν Αἰγύπτῳ, λήψεται αὐτοὺς ὀδύνη περὶ Τύρου.

6. Ἀπέλθατε εἰς Καρχηδόνα, ὀλολύζετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ.

7. Οὐχ αὕτη ὑμῶν ἦν ἡ ὕβρις ἡ ἀπ' ἀρχῆς, πρινὴ παραδοθῆναι αὐτήν; ⁜ ἀπάξουσιν αὐτὴν οἱ πόδες αὐτῆς πόῤῥωθεν εἰς παροικίαν.

8. Τίς ταῦτα ἐβούλευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἥσσων ἐστὶν, ἢ οὐκ ἰσχύει; οἱ ἔμποροι αὐτῆς ἔνδοξοι ⁜ Χαναὰν, ἄρχοντες τῆς γῆς.

9. Κύριος Σαβαὼθ ἐβουλεύσατο παραλῦσαι πᾶσαν τὴν ὕβριν τῶν ἐνδόξων, καὶ ἀτιμάσαι πᾶν ἔνδοξον ἐπὶ τῆς γῆς.

10. Ἐργάζου τὴν γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα οὐκέτι ἔρχονται ἐκ Καρχηδόνος.

11. Ἡ δὲ χείρ σου οὐκέτι ἰσχύει κατὰ θάλασσαν, ἡ παροξύνουσα βασιλεῖς· Κύριος Σαβαὼθ ἐνετείλατο περὶ Χαναὰν ἀπολέσαι αὐτῆς τὴν ἰσχύν.

12. Καὶ ἐροῦσιν· οὐκέτι μὴ προσθῆτε τοῦ ὑβρίζειν καὶ ἀδικεῖν ✕ παρθένον τὴν
θυγατέρα Σιδῶνος· καὶ ἐὰν ἀπέλθῃς εἰς Σιὼν
Κητιείμ, οὐδὲ ἐκεῖ σοι ἀνάπαυσις ἔσαι.

13. Καὶ εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὕτη ἠρήμωται ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων, (οὐδὲ ἐκεῖ σοι ἀνάπαυσις ἔσαι) ⁜ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν οἷς Σηείμ, ἔστησαν ἐπάλξεις αὐτοῦ, ἐξήγειραν βάρεις αὐτῆς, ὅτι ὁ τοῖχος αὐτῆς πέπτωκεν.

14. Ὀλολύζετε πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο τὸ ὀχύρωμα ὑμῶν.

15. Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καταλειφθήσεται Τύρος ἔτη ἑβδομήκοντα, ὡς χρόνος βασιλέως, ÷ ὡς χρόνος ἀνθρώπου·˚ καὶ ἔσαι μετὰ ἑβδομήκοντα ἔτη, ἔσαι Τύρος ὡς ᾆσμα πόρνης.

16. Λάβε κιθάραν, ῥέμβευσον, πόλις πόρνη ἐπιλελησμένη, καλῶς κιθάρισον, πολλὰ ᾆσον, ἵνα σου ἡ μνεία γένηται· καὶ ἔσαι μετὰ ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκοπὴν ποιήσει ὁ Θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκατασθήσεται εἰς τὸ ἀρχαῖον,

17. καὶ ἔσαι ἐμπόριον πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς οἰκουμένης ⁜ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.

18. καὶ

CAP. XXIII. v. 1. ΟΡΑΜΑ) ΡΗΜΑ. ibid. Ὀλολύζετε) ὀλολύξατε. ib. Κητιαίων) κιτιαίων. v. 5. ἐν Αἰγύπτῳ) αἰγύπτῳ. v. 6. ὀλολύζετε οἱ ἐνοικοῦντες) ὀλολύξατε οἱ κατοικοῦντες. v. 7. αὕτη ὑμῶν ἦν ἡ ὕβρις ἡ ἀπ') αὕτη ἦν ὑμῶν ἡ ὕβρις ἀπ'. v. 9. τὴν ὕβριν) πᾶσαν τὴν ὕβριν. v. 10. ἔρχονται) ἔρχεται. v. 12. οὐκέτι μὴ προσθῆτε) οὐκέτι οὐ μὴ προστεθῆτε. ibid. Σιών·) σιδῶνος. ib. Κητιείμ) κιτιεῖς. ib. σοι ἀνάπαυσις ἔσαι.) ἀνάπαυσις ἔσαι σοι. v. 13. (οὐδὲ ἐκεῖ σοι ἀνάπαυσις ἔσαι) non habet. v. 14. Ὀλολύζετε) ὀλολύξατε. ibid. ἀπώλετο) ἀπόλωλε. v. 16. ἡ μνεία) μνεία. ibid. μετὰ ἑβδομήκοντα) μετὰ τὰ ἑβδομήκοντα. v. 17. οἰκουμένης.) addit ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.

18. καὶ ἔσαι αὐτῆς ἡ ἐμπορία καὶ ὁ μισθὸς ἅγιον τῷ Κυρίῳ, οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται, ※ οὐδὲ ἀποτεθήσεται εἰς θήκην, ἀλλὰ τοῖς κατοικῦσιν ἔναντι Κυρίου, πᾶσα ἡ ἐμπορία αὐτῆς, φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἐμπλησθῆναι, καὶ εἰς συμβολὴν ÷ μνημόσυνον ἔναντι Κυρίου."

ΚΕΦ. ΚΔ΄. XXIV.

Ἰδοὺ Κύριος καταφθείρει τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐρημώσει αὐτήν, καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ διασπερεῖ τὰς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ.

2. Καὶ ἔσαι ὁ λαὸς ὡς ὁ ἱερεὺς, καὶ ὁ παῖς ὡς ὁ κύριος, καὶ ἡ θεράπαινα ὡς ἡ κυρία· ἔσαι ὁ ἀγοράζων ὡς ὁ πωλῶν, καὶ ὁ δανείζων ὡς ὁ δανειζόμενος, καὶ ὁ ὀφείλων ὡς ᾧ ὀφείλει.

3. Φθορᾷ φθαρήσεται ἡ γῆ, καὶ προνομῇ προνομευθήσεται ἡ γῆ, τὸ γὰρ σόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

4. Ἐπένθησαν, ※ κατεφθάρη ἡ γῆ, καὶ ἐφθάρη, ※ κατεφθάρη ἡ οἰκουμένη, καὶ ἐπένθησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς.

5. Ἡ δὲ γῆ ἠνόμησε διὰ τὰς κατοικοῦντας αὐτήν, διότι παρέβησαν τὸν νόμον, καὶ ἤλλαξαν τὰ προστάγματα (Κυρίου,) ※ διεσκέδασαν διαθήκην αἰώνιον.

6. Διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἡμάρτοσαν οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ γῇ, καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι.

7. Πενθήσει οἶνος, πενθήσει ἄμπελος, σενάξουσι πάντες οἱ εὐφραινόμενοι τὴν ψυχήν.

8. Πέπαυται εὐφροσύνη τυμπάνων, πέπαυται αὐθάδεια καὶ πλοῦτος ἀσεβῶν, πέπαυται φωνὴ κιθάρας.

9. Ἠισχύνθησαν, οὐκ ἔπιον οἶνον, πικρὸν ἐγένετο τὸ σίκερα τοῖς πίνουσιν.

10. Ἠρημώθη πᾶσα πόλις, κλείσει οἰκίαν τοῦ μὴ εἰσελθεῖν.

11. Ὀλολύζεται περὶ τοῦ οἴνου πανταχῇ, πέπαυται πᾶσα εὐφροσύνη, ※ ἀπεχίσθη χαρὰ τῆς γῆς.

12. Καὶ καταλειφθήσονται πόλεις ἔρημοι, καὶ οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι ἀπολοῦνται.

13 Ταῦτα πάντα ἔσαι ἐν τῇ γῇ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν· ὃν τρόπον ἐάν τις καλαμήσηται ἐλαίαν, οὕτως καλαμήσονται αὐτούς· καὶ ἐὰν παύσηται ὁ τρυγητός,

14. οὗτοι φωνῇ βοήσονται, οἱ δὲ καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς εὐφρανθήσονται ἅμα τῇ δόξῃ Κυρίου, ταραχθήσεται τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης.

15. Διὰ τοῦτο ἡ δόξα Κυρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσαι τῆς θαλάσσης, τὸ ὄνομα Κυρίου ἔνδοξον ἔσαι.

16. Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς τέρατα ἠκούσαμεν, ἐλπὶς τῷ εὐσεβεῖ· καὶ ἐροῦσι· ※ τὸ μυστήριόν μου ἐμοί, τὸ μυστήριόν μου ἐμοί: οὐαὶ τοῖς ἀθε-

v. 18. τῷ Κυρίῳ) κυρίου. ibid. εἰς συμβολὴν) præfigit καὶ. CAP. XXIV. v. 2. ὁ ἱερεὺς) absque articulo ibid. καὶ ὁ δανείζων) καὶ abest. v. 4. Ἐπένθησαν) ἐπένθησεν. ibid. καὶ ἐπένθησαν) καὶ deest. v. 5. Ἡ δὲ γῆ) γῆ deest. ibid. παρέβησαν) παρῆλθοσαν. ib. (Κυρίου) abest. v. 8. πέπαυται αὐθάδεια καὶ πλοῦτος ἀσεβῶν.) ista desiderantur. v. 11. εὐφροσύνη τῆς γῆς.) adjicit ἀπῆλθεν πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς. v. 13. ἔσαι) ἔσονται. v. 14. φωνῇ βοήσονται) βοῇ φωνήσουσιν.

ἀθετῦσιν· οἱ ἀθετοῦντες ※ καὶ ἀθεσίαν ἀθετούντων τὸν νόμον,

17. Φόβος καὶ βόθυνος καὶ παγὶς ἐφ᾽ ὑμᾶς τὲς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Καὶ ἔςαι, ὁ φεύγων τὸν φόβον ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· ὁ δὲ ἐκβαίνων ἐκ τῦ βοθύνου, ἁλώσεται ὑπὸ τῆς παγίδος· ὅτι θυρίδες ἐκ τῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν, καὶ σεισθήσεται τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

19. Ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται ἡ γῆ.

20. Ἔκλινεν καὶ σεισθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ, ὡς ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν, καὶ πεσεῖται, καὶ ὐ μὴ δύνηται ἀναςῆναι, κατίσχυσεν γὰρ ἐπ᾽ αὐτῆς ἡ ἀνομία.

21. Καὶ ※ ἔςαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐπάξει ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον τῦ οὐρανοῦ ※ ἐν τῷ ὕψει τὴν χεῖρα, καὶ ἐπὶ τὲς βασιλεῖς τῆς γῆς ✕ ἐπὶ τῆς γῆς.

22. Καὶ συνάξυσι συναγωγὴν αὐτῆς, καὶ ἀποκλείσυσιν εἰς ὀχύρωμα καὶ εἰς δεσμωτήριον, διὰ πολλῶν γενεῶν ἐπισκοπὴ ἔςαι αὐτῶν.

23. Καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος· ὅτι βασιλεύσει Κύριος ἐν ※ τῷ ὄρει Σιὼν, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων δοξασθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΕ΄. XXV.

Ὦ Δὴ) Κύριε ὁ Θεός μου, δοξάσω σε, ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας θαυμαςὰ πράγματα· βυλὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν· γένοιτο Κύριε.

2. Ὅτι ἔθηκας πόλεις εἰς χῶμα, πόλεις ὀχυρὰς τῦ πεσεῖν αὐτῶν τὰ θεμέλια, τῶν ἀσεβῶν πόλις τὸν αἰῶνα ὐ μὴ οἰκοδομηθῇ.

3. Διὰ τῦτο εὐλογήσει σε ὁ λαὸς ὁ πτωχὸς, καὶ πόλεις ἀνθρώπων ἀδικυμένων εὐλογήσουσί σε.

4. Ἐγένου γὰρ πάσῃ πόλει ταπεινῇ βοηθὸς, καὶ τοῖς ἀθυμήσασι δι᾽ ἔνδειαν σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύσῃ αὐτὲς· σκέπη διψώντων, καὶ πνεῦμα ἀνθρώπων ἀδικυμένων (εὐλογήσυσί σε)

5. Ὡς ἄνθρωποι ὀλιγόψυχοι διψῶντες ἐν Σιὼν, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν, οἷς ἡμᾶς παρέδωκας ※ καύσωνα ἐν σκέπῃ νέφους, κλήματίδα ἰσχυρῶν ταπεινώσει.

6. Καὶ ποιήσει Κύριος Σαβαὼθ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ἐπὶ τὸ ὄρος τῦτο πίονται εὐφροσύνην, πίονται οἶνον.

7. χρίσονται μύρον ※ τρυγῶν διϋλισμένων ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, παράδος ταῦτα πάντα τοῖς ἔθνεσιν· ἡ γὰρ βυλὴ αὕτη ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

8. Κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν

v. 18. ὁ δὲ ἐκβαίνων) καὶ ὁ ἐκβαίνων. ibid. ἠνεῴχθησαν) ἀνεῴχθησαν. v. 20. in Rom. ἔκλινεν ὡς ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν, καὶ σεισθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ, κατίσχυσε γὰρ ἐπ᾽ αὐτῆς ἡ ἀνομία, καὶ πεσεῖται, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἀναςῆναι. v. 22. συνάξουσι) adjicit συναγωγὴν αὐτῆς. ibid. καὶ ἀποκλ. εἰς ὀχύρωμα καὶ εἰς δεσμωτ.) εἰς δεσμωτήριον, καὶ ἀποκλείσουσιν εἰς ὀχύρωμα. v. 23. ἐν Σιὼν, καὶ ἐν) ἐκ Σιὼν καὶ ἐκ. CAP. XXV. v. 1. (Ὦ Δὴ) abest. ibid. Θεός μυ) μυ abest. ib. in fine versus Κύριε abest a Rom. v. 2. τοῦ πεσεῖν) τοῦ μὴ πεσεῖν. v. 4. (εὐλογήσυσί σε.) abest.

πάλιν ἀφεῖλε Κύριος ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε.

9. Καὶ ἐροῦσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐφ᾽ ᾧ ἠλπίζομεν, ※ καὶ σώσει ἡμᾶς· οὗτος Κύριος, ὑπεμείναμεν αὐτῷ, καὶ ἠγαλλιώμεθα ※ καὶ εὐφράνθημεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἡμῶν.

10. Ὅτι ἀνάπαυσιν δώσει ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ καταπατηθήσεται ἡ Μωαβῖτις ※ ἐν τῷ τόπῳ αὐτῆς, ὃν τρόπον πατοῦσιν ἅλωνα ἐν ἁμάξαις.

11. Καὶ ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσε τοῦ ἀπολέσαι· καὶ ταπεινώσει τὴν ὕβριν αὐτοῦ, ἐφ᾽ ἃ τὰς χεῖρας ἐπέβαλε.

12. Καὶ τὸ ὕψος τῆς καταφυγῆς τοῦ τοίχου σου ταπεινώσει, καὶ καταβήσεται ἕως τοῦ ἐδάφους, ※ ἕως κόνεως.

ΚΕΦ. Κϛʹ. XXVI.

Ω(Δή) Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾄσονται τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ γῆς Ἰούδα, λέγοντες· ἰδοὺ πόλις ἰσχυρά, καὶ σωτήριον ἡμῖν θήσει τεῖχος, καὶ περίτειχος.

2. Ἀνοίξατε πύλας, εἰσελθάτω ※ δίκαιος λαὸς φυλάσσων δικαιοσύνην, καὶ φυλάσσων ἀλήθειαν,

3. ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας, καὶ φυλάσσων εἰρήνην, ※ εἰρήνην· ὅτι ἐπὶ σοὶ ἐλπίδι

4. ἤλπισαν, Κύριε, ἕως τοῦ αἰῶνος, ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος,

5. ὃς ταπεινώσας κατήγαγες τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν ὑψηλοῖς· πόλεις ὀχυρὰς καταβαλεῖς, καὶ κατάξεις αὐτὰς ἕως τοῦ ἐδάφους.

6. Καὶ πατήσουσιν αὐτὰς πόδες πραέων καὶ ταπεινῶν.

7. Ὁδὸς εὐσεβῶν εὐθεῖα ※ εὐθεῖα ἐγένετο, καὶ παρεσκευασμένη ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν.

8. Ἡ γὰρ ὁδὸς Κυρίου κρίσις· ἠλπίσαμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐπὶ τῇ μνείᾳ,

9. ᾗ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ ἡμῶν ※ ἐπιθυμίᾳ ψυχῆς. (Ὠδή) ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σὲ ὁ Θεὸς, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

10. Πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής· οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ· ἀρθήτω ὁ ἀσεβὴς, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.

11. Κύριε, ὑψηλός σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ᾔδεισαν, γνόντες δὲ αἰσχυνθήσονται· ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

v. 8. ἀφεῖλε) addit κύριος. v. 9. ἐν τῇ ἡμέρᾳ) ἐν abest. ibid. ἠλπίζομεν) adjicit καὶ σώσει ἡμᾶς οὗτος κύριος ὑπεμείναμεν αὐτῷ. ib. εὐφράνθημεν) εὐφρανθησόμεθα. v. 10. Ὅτι ἀνάπαυσιν) ὅτι deest. ibid. πατοῦσιν) πατῶσιν. v. 12. τοίχου σου) σου deest. CAP. XXVI. (Ὠδή) abest. ibid. ἐπὶ γῆς Ἰούδα) ἐπὶ γῆς τῆς ἰουδαίας. ib. λέγοντες) abest. ib. ὀχυρὰ, καὶ σωτ. ἡμῶν θήσει τεῖχος) ἰσχυρὰ, καὶ σωτήριον θήσει τὸ τεῖχος. v. 2. εἰσελθάτω) εἰσελθέτω. v. 3. & 4. ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν) ὅτι ἐπὶ σοὶ ἐλπίδι ἤλπισαν. v. 5. αὐτὰς ἕως τοῦ ἐδάφους.) ἕως ἐδάφους. v. 6. αὐτὰς) αὐτοὺς. v. 7. καὶ παρεσκευασμένη ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν) ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν καὶ παρεσκευασμένη. v. 9. (Ὠδή) abest. v. 10. οὐ μὴ μάθῃ) πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ. ibid. ποιήσῃ.) ποιήσει.

12. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ※ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀπέδωκας ἡμῖν.

13. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε ἐκτὸς σε ἄλλον ἐκ οἴδαμεν· τὸ ὄνομά σε ὀνομάζομεν,

14. οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν ἐ μὴ ἴδωσιν, ἐδὲ ἰατροὶ ἐ μὴ ἀναστήσεσι· διὰ τῦτο ἐπήγαγες, καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.

15. Πρόσθες αὐτοῖς κακὰ, Κύριε, πρόσθες κακὰ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις· ※ ἐμάκρυνας πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

16. Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου, ἐν θλίψει μικρᾷ ἡ παιδεία σε ἡμῖν.

17. Καὶ ὡς ἡ ὠδίνεσα ἐγγίζει τῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέκραξεν, ὕτως ἐγενήθημεν ⸓ τῷ ἀγαπητῷ σου.

18. Διὰ τὸν φόβον σου, Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν· πνεῦμα σωτηρίας σε ἐ ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

19. Ἀναστήσονται γὰρ οἱ νεκροὶ ※ σε, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ· ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

20. Βάδιζε ὁ λαός μου, εἴσελθε εἰς τὰ ταμιεῖά σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

21. Ἰδὲ γὰρ Κύριος ἀπὸ τῦ ἁγίε
ἐπάγει τὴν ὀργὴν ἐπὶ τὲς ἐνοικοῦντας
ἐπὶ τῆς γῆς ※ κατ' αὐτῶν· καὶ ἀνακα-
λύψει ἡ γῆ τὸ αἷμα αὐτῆς, καὶ ἐ κα- στόμα
ταλύψει ἔτι τὲς ἀνῃρημένους ※ ἔτι. ἡ γῆ

ΚΕΦ. ΚΖʹ. XXVII.

ΕΝ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ Θεὸς τὴν μάχαιραν ✕ αὐτῦ τὴν ἁγίαν, καὶ τὴν μεγάλην, καὶ τὴν ἰσχυρὰν ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιόν· καὶ ἀνελεῖ τὸν δράκοντα ✕ τὸν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

2. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀμπελὼν καλὸς ἐπιθύμημα ἐξάρχειν κατ' αὐτῆς.

3. Ἐγὼ πόλις ὀχυρὰ, πόλις πολιορ- ἰσχυρὰ
κεμένη, μάτην ποτιῶ αὐτήν· ἁλώσεται
γὰρ νυκτὸς, ἡμέρας δὲ πεσεῖται τὸ
τεῖχος.

4. Καὶ ἐκ ἔστιν, ἣ ἐκ ἐπελάβετο αὐτῆς· τίς με θήσει φυλάσσειν καλάμην ἐν ἀγρῷ; διὰ τὴν πολεμίαν ταύτην ἠθέτηκα αὐτήν· τοίνυν διὰ τῦτο ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς πάντα ὅσα συνέταξε· • καταχέκαυμαι,

5. βοήσονται οἱ ἐνοικῦντες ἐν αὐτῇ, ποιήσωμεν εἰρήνην αὐτῷ, ποιήσωμεν εἰρήνην

6. οἱ ἐρχόμενοι τέκνα Ἰακώβ· βλαστήσει καὶ ἐξανθήσει Ἰσραὴλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκεμένη τῦ καρποῦ αὐτῦ.

7. Μὴ

v. 15. κακὰ πᾶσι τοῖς) κακὰ τοῖς. v. 17. τῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ τῇ) τεκεῖν, ἐπὶ τῇ. v. 18. γῆς· ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ) γῆς· ἐ πεσόμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται πάντες οἱ. v. 19. Ἀναστήσονται γὰρ) γὰρ deest. v. 20. ὁ λαός μου) absque articulo. ibid. ταμιεῖα } ταμεῖα. v. 21. τὸ στόμα) τὸ αἷμα. CAP. XXVII. v. 3. ἰσχυρὰ) ὀχυρά. ibid. τὸ τεῖχος. } τεῖχος. v. 4. Καὶ ἐκ ἔστιν) καὶ abest. ibid. Κύριος ὁ Θεὸς) κύριος.

7. Μὴ ὡς αὐτὸς ἐπάταξε, καὶ αὐτὸς οὕτως πληγήσεται; καὶ ὡς αὐτὸς ἀνεῖλεν, οὕτως ἀναιρεθήσεται;

8. Μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων ἐξαποστελεῖ αὐτούς· οὐ σὺ ἦσθα ὁ μελετῶν τῷ πνεύματι τῷ σκληρῷ, ἀνελεῖν αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ;

9. Διὰ τοῦτο ἀφαιρεθήσεται ἡ ἀνομία Ἰακὼβ, καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ εὐλογία αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωμαι αὐτοῦ τὴν ἁμαρ-
θῶ τίαν, ὅταν θῶσι πάντας τοὺς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους, ὡς κονίαν λεπτήν· καὶ οὐ μὴ μείνῃ τὰ δένδρα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐκκεκομμένα, ὥσπερ δρυμὸς μακράν.

10. Τὸ κατοικούμενον ποίμνιον ἀνειμένον ἔσται, ὡς ποίμνιον καταλελειμμένον· καὶ ἔσται πολὺν χρόνον εἰς βόσκημα, κἀκεῖ ἀναπαύσονται.

11. Καὶ μετὰ χρόνον οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν διὰ τὸ ξηρανθῆναι· γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας δεῦτε· οὐ γάρ λαός ἐστιν ἔχων σύνεσιν, διὰ τοῦτο οὐ μὴ οἰκτειρήσῃ ὁ ποιήσας αὐτοὺς, οὐδὲ ὁ πλάσας αὐτοὺς οὐ μὴ ἐλεήσῃ.

12. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συμφράξει Κύριος ἀπὸ τῆς διώρυγος τοῦ ποταμοῦ ἕως Ῥινοκορούρων· ὑμεῖς δὲ συναγάγετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καθ' ἕνα ἕνα.

13. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, σαλπιοῦσιν ἐν τῇ σάλπιγγι τῇ μεγάλῃ, καὶ ἥξουσιν οἱ ἀπολόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσ- ἀπὸ ἀνατολῶν
συρίων, καὶ οἱ ἀπολόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ προσκυνήσουσι τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιον ἐν Ἱερουσαλήμ. προσκυνήσωσιν

ΚΕΦ. ΚΗʹ. XXVIII.

Οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως οἱ μισθωτοὶ Ἐφραὶμ, τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν ἐκ τῆς δόξης ⋇ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τοῦ παχέως, οἱ μεθύοντες ἄνευ οἴνου.

2. Ἰδοὺ ἰσχυρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς Κυρίου, ὡς χάλαζα καταφερομένη οὐκ ἔχουσα σκέπην, βίᾳ καταφερομένη· ὡς ὕδατος πολὺ πλῆθος σῦρον χώραν, τῇ γῇ ποιήσει ἀνάπαυσιν ταῖς χερσί,

3. καὶ τοῖς ποσὶ καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ τοῦ Ἐφραίμ.

4. Καὶ ἔσται τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος τῆς δόξης ⨯ αὐτοῦ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ· ὡς πρόδρομος σύκου, ὁ ἰδὼν αὐτὸ, πρινὴ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν, θελήσει αὐτὸ καταπιεῖν.

5. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος Σαβαὼθ ὁ στέφανος τῆς ἐλπίδος, ὁ πλακεὶς τῆς δόξης, τῷ καταλειφθέντι τοῦ μου λαῷ
λαοῦ αὐτοῦ·

6. Καὶ καταλειφθήσονται ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ⋇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ κρίσιν, κωλύων
καὶ ἰσχὺν κωλύοντων ἀνελεῖν.

v. 8. ὁ μελετῶν) absque articulo. v. 9. ἡ ἀνομία) absque articulo. ibid. αὐτοῦ τὴν ἁμαρτίαν, ὅταν θῶ) τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, ὅταν θῶσι. v. 10. κἀκεῖ) καὶ ἐκεῖ. ibid. ἀναπαύσονται.) addit ποίμνια. v. 12. Κύριος) ὁ Θεός. ibid. τοὺς υἱοὺς Ἰσρ καθ' ἕνα ἕνα.) κατὰ ἕνα τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. v. 13. ἐν τῇ σάλπιγγι) abest ἐν. ibid. οἱ ἀπὸ ἀνατολῶν) οἱ ἀπολόμενοι. ib. προσκυνήσουσι) προσκυνήσωσι. CAP. XXVIII. v. 2. ἀνάπαυσιν) ἀνάπαυμα. v. 4. πρινὴ) πρίν. ibid. λαβεῖν) addit αὐτό. v. 5. πλακεὶς) πλεκεὶς. ibid. μου λαῷ.) τοῦ λαοῦ. v. 6. Καὶ καταλειφθ.) καὶ abest, ibid. κωλύων) κωλυόντων.

7. Οὗτοι γὰρ οἴνῳ πεπλανημένοι εἰσίν· ἐπλανήθησαν διὰ τὸ σίκερα, ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐξέστησαν διὰ τὸ σίκερα, κατεπόθησαν διὰ τὸν οἶνον, ἐσείσθησαν ἀπὸ τῆς μέθης τοῦ σίκερα, ἐπλανήθησαν· τοῦτό ἐστι φάντασμα.

8. Ἀρὰ ἔδεται τρίτην τὴν βουλὴν, αὕτη γὰρ ἡ βουλὴ ἕνεκεν πλεονεξίας.

9. Τίνι ἀνηγγείλαμεν κακὰ, καὶ τίνι ἀνηγγείλαμεν ἀγγελίαν; οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γάλακτος, οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ,

10. θλίψιν ἐπὶ θλίψιν προσδέχου, ἐλπίδα ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν, ἔτι μικρὸν,

11. διὰ φαυλισμὸν χειλέων, διὰ γλώσσης ἑτέρας, ὅτι λαλήσουσι τῷ λαῷ τούτῳ,

αὐτῷ 12. λέγοντες αὐτοῖς, τοῦτο τὸ ἀνάπαυμα τῷ πεινῶντι, καὶ τοῦτο τὸ σύντριμμα, καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἀκούειν.

13. Καὶ ἔσται αὐτοῖς τὸ λόγιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ, θλίψις ἐπὶ θλίψιν, ἐλπὶς ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν, ἵνα πορευθῶσι καὶ πέσωσιν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ κινδυνεύσουσι, καὶ συντριβήσονται, καὶ ἁλώσονται.

14. Διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου ἄνδρες τεθλιμμένοι, καὶ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,

15. ὅτι εἴπατε, ἐποιήσαμεν διαθήκην μετὰ τοῦ ᾅδου, καὶ μετὰ τοῦ θανάτου συνθήκας· καταιγὶς φερομένη ἐὰν παρέλθῃ, οὐ μὴ ἔλθῃ ἡμῖν· ἐθήκαμεν ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ τῷ ψεύδει σκεπασθησόμεθα.

16. Διὰ τοῦτο οὕτως λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια ἐμβαλῶ
Σιὼν λίθον πολυτελῆ, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαῖον, ἔντιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.

17. Καὶ θήσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς σταθμοὺς, καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδει· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς καταιγὶς,

18. μὴ καὶ ἀφέλῃ ὑμῶν τὴν διαθήκην τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν ᾅδην οὐ μὴ ἐμμείνῃ· καταιγὶς φερομένη ἐὰν ἐπέλθῃ, ἔσεσθε αὐτῇ εἰς καταπάτημα.

19. Ὅταν παρέλθῃ, λήψεται ὑμᾶς· ※ ὅτι κατὰ πρωῒ πρωῒ παρελεύσεται ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ ἔσται ἐλπὶς πονηρά· μάθετε ἀκούειν

20. στενοχωρούμενοι· οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι, αὐτοὶ δὲ ἀσθενοῦμεν τοῦ ἡμᾶς συναχθῆναι.

21. Ὥσπερ ὄρος ἀσεβῶν ἀναστήσεται Κύριος, καὶ ἔσται ἐν τῇ φάραγγι Γαβαὼν, μετὰ θυμοῦ ποιήσει τὰ ἔργα αὐτοῦ, πικρίας ἔργον· ὁ δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, καὶ ἡ πικρία αὐτοῦ ἀλλοτρία.

22. Καὶ

v. 7. πεπλανημένοι) πεπλημμελημένοι. ibid. ἐξέστησαν) adjicit διὰ τὸ σίκερα, κατεπόθησαν. ib. μέθης τοῦ σίκερα) μέθης. ib. τοῦτό ἐστι φάντασμα.) τουτέστι φάσμα. v. 8. τρίτην) ταύτην. ibid. ἕνεκεν) ἕνεκα. v. 12. λέγοντες αὐτῷ) λέγοντες αὐτοῖς. v. 13. Κυρίου τοῦ Θεοῦ) τοῦ θεοῦ. ibid. πορευθῶσι) πορεύσωσι. ib. εἰς τὰ ὀπίσω) ὀπίσω. ib. καὶ κινδυν. καὶ συντριβ.) transposita. v. 14. ἄρχοντες) οἱ ἄρχοντες. ibid. τούτου ἐν) τούτου τοῦ ἐν. v. 15. ἔλθῃ ἡμῖν) ἔλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς. v. 16. οὕτως λέγει Κύριος) οὕτω λέγει κύριος κύριος. ibid. ἐμβαλῶ) ἐμβάλλω. ib. ἐπ᾽ αὐτῷ) abest. v. 20. τοῦ ἡμᾶς) τοῦ ὑμᾶς. v. 21. ἀναστήσεται) addit Κύριος. ibid. πικρία) σαπρία.

22. Καὶ ὑμεῖς μὴ εὐφρανθείητε, μηδὲ ἰσχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί· διότι
συντέλεσ- μημένα συντετελεσμένα καὶ συντετμημένα πράγματα ἤκουσα παρὰ Κυρίου ※ Κυρίου Σαβαὼθ, ἃ ποιήσει ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

23. Ἐνωτίζεσθε καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, προσέχετε καὶ ἀκούετε τοὺς λόγους μου.

24. Μὴ ὅλην τὴν ἡμέραν μέλλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾷν; ἢ σπόρον προετοιμάσει, πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν;

Καὶ 25. Οὐχ ὅταν ὁμαλίσῃ αὐτῆς τὸ πρόσωπον, πρῶτον σπείρει μικρὸν μελάνθιον καὶ κύμινον, καὶ πάλιν σπείρει πυρὸν, καὶ κριθὴν, καὶ ζέαν ἐν τοῖς ὁρίοις σου;

26. Καὶ παιδευθήσῃ κρίματι Θεοῦ σου, καὶ εὐφρανθήσῃ.

27. Οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον, οὐδὲ τροχὸς ἁμάξης περιάξει ἐπὶ τὸ κύμινον· ἀλλὰ ῥάβδῳ ἐκτινάσσεται τὸ μελάνθιον, τὸ δὲ κύμινον ╳ βακτηρίᾳ.

28. Μετὰ ἄρτου βρωθήσεται· οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγὼ ὑμῖν ὀργισθήσομαι, οὐδὲ φωνὴ τῆς πικρίας μου καταπατήσει ὑμᾶς.

29. Καὶ ταῦτα παρὰ Κυρίου Σαβαὼθ ἐξῆλθε τὰ τέρατα, βουλεύσασθε, ὑψώσατε ματαίαν παράκλησιν.

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

Οὐαὶ πόλις Ἀριὴλ, ἣν Δαυὶδ ἐπολέμησε· συναγάγετε γεννήματα ἐνιαυτὸν ἐπ' ἐνιαυτόν, ※ ἑορταὶ συγκρουσθήσονται· ⸓ φάγεσθε γὰρ σὺν Μωάβ.

2. Ἐκθλίψω γὰρ Ἀριήλ· καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλοῦτος ἐμοί, τὸ

3. καὶ κυκλώσω ὡς Δαυὶδ ἐπὶ σέ, καὶ βαλῶ περὶ σὲ χάρακα, καὶ θήσω περὶ ἐπὶ σὲ πύργους,

4. καὶ ταπεινωθήσονται οἱ λόγοι σου εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου δύσονται· καὶ ἔσται ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ φωνή σου, καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος ἡ φωνή σου ἀσθενήσει.

5. Καὶ ἔσται ὡς κονιορτὸς ἀπὸ τροχοῦ ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν, καὶ ὡς χνοῦς φερόμενος ※ τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε, καὶ ἔσται ὡς στιγμὴ παραχρῆμα

6. παρὰ Κυρίου Σαβαώθ· ἐπισκοπὴ γὰρ ἔσται μετὰ βροντῆς καὶ σεισμοῦ καὶ κραυγῆς φωνῆς μεγάλης καταιγὶς φερομένη, καὶ φλὸξ πυρὸς κατεσθίουσα.

7. Καὶ ἔσται ὡς ὁ ἐνυπνιαζόμενος ἐνύπνιον ※ νυκτὸς, ὁ πλοῦτος τῶν ἐθνῶν πάντων, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἀριὴλ, Ἰσραὴλ καὶ πάντες οἱ στρατευσάμενοι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐπ' αὐτὴν, καὶ οἱ θλίβοντες αὐτήν.

8. Καὶ

V. 22. συντετελεσμένα) συντετμημένα. V. 23. ἀκούσατε) ἀκούετε. V. 24. μέλλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾷν) ἀροτριάσει ὁ ἀροτριῶν. V. 25. Καὶ ὅταν) οὐχ ὅταν. ibid. αὐτῆς τὸ πρόσωπον, πρῶτον) τὸ πρόσωπον αὐτῆς, τότε. ib. πάλιν πυρὸν) πάλιν σπείρει πυρόν. ib. κριθὴν) addit καὶ κέγχρον. V. 27. ἐκτινάσσεται) τινάσσεται. V. 28 ἐγὼ ὑμῖν) ἐγώ εἰμι ὑμῖν. CAP. XXIX. V. 1. Οὐαὶ - - ἐπολέμησε) οὐαὶ ἀριὴλ πόλις, ἣν ἐπολέμησε δαυίδ. ibid. ἐπ' ἐνιαυτὸν, φάγεσθε γὰρ) ἐπὶ ἐνιαυτὸν, φάγεσθε, φάγεσθε γάρ. V. 2. τὸ πλοῦτος) ὁ πλοῦτος. V. 3. θήσω ἐπὶ σὲ) θήσω περὶ σέ. V. 4. οἱ λόγοι σου εἰς τὴν γῆν) transposita. ibid. καὶ ἔσται) καὶ ἔσονται. V. 5. φερόμενος) adjicit τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε. V. 6. κραυγῆς) βροντῆς. V. 7. ὡς ὁ ἐνυπνιάζ. ἐνύπνιον - - ἐπὶ Ἰσραὴλ) ὡς ἐνυπνιαζόμενος καθ' ὕπνους νυκτὸς, ὁ πλοῦτος ἁπάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ ἀριήλ. ibid. στρατευσάμενοι) στρατευόμενοι. ib. καὶ θλίβοντες) καὶ οἱ θλίβοντες.

πίνοντες 8. Καὶ ἔσονται ὡς οἱ ἐν ὕπνῳ πεινῶντες καὶ ἔσθοντες, καὶ ἐξαναςάντων, μάταιον αὐτῶν τὸ ἐνύπνιον· καὶ ὃν τρόπον ἐνυπνιάζεται ὁ διψῶν ὡς ὁ πίνων, καὶ ἐξαναςὰς ἔτι διψᾷ, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτȣ͂ εἰς κενὸν ἤλπισεν, οὕτως ἔςαι ὁ πλȣ͂τος πάντων τῶν ἐθνῶν ὅσοι ἐπεςράτευσαν ἐπὶ Ἰερȣσαλὴμ καὶ ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών.

9. Ἐκλύθητε καὶ ἔκςητε, ※ ἐξαπατήθητε καὶ ἀποτᾶσθε, καὶ κραιπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σίκερα, ȣ̓δ' ἀπὸ οἴνου ※ κινέμενοι·

10. ὅτι πεπότικεν ὑμᾶς Κύριος πνεύματι κατανύξεως, καὶ καμμύσει τȣ̀ς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ τῶν προφητῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, οἱ ὁρῶντες τὰ κρυπ7ά.

11. Καὶ ἔσονται ὑμῖν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ὡς οἱ λόγοι τȣ͂ βιβλίου τȣ͂ ἐσφραγισμένου τȣ́τȣ, ὃ ἐὰν δῶσιν αὐτὸ ἀνθρώπῳ ἐπιςαμένῳ γράμματα, λέγοντες, ἀνάγνωθι ✕ δὴ ταῦτα· καὶ ἐρεῖ, οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφράγιςαι γάρ.

12. Καὶ δοθήσεται τὸ βιβλίον τȣ͂το εἰς χεῖρας ἀνθρώπȣ μὴ ἐπιςαμένου γράμματα, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, ἀνάγνωθι τȣ͂το· καὶ ἐρεῖ, οὐκ ἐπίςαμαι γράμματα.

13. Καὶ εἶπε Κύριος· ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς ȣ̓͂τος ※ ἐν τῷ ςόματι αὐτȣ͂, καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας.

14. Διὰ τȣ͂το ἰδȣ̀ ἐγὼ προσθήσω τȣ͂ μεταθεῖναι τὸν λαὸν τȣ͂τον, καὶ μεταθήσω αὐτȣ̀ς, καὶ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν ✕ αὐτȣ͂, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ✕ αὐτȣ͂ κρύψω.

15. Οὐαὶ οἱ βαθέως βȣλὴν ποιοῦντες, καὶ ȣ̓ διὰ Κυρίȣ· ȣ̓αὶ οἱ ἐν κρυφῇ βȣλὴν ποιοῦντες, καὶ ἔςαι ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐρȣ͂σι, τίς ἡμᾶς ἑώρακεν; καὶ τίς ἡμᾶς γνώσεται, ἢ ἃ ἡμεῖς ποιȣ͂μεν;

16. Οὐχ ὡς ὁ πηλὸς τȣ͂ κεραμέως λογισθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι αὐτό, ȣ̓ σύ με ἔπλασας; ἢ τὸ ποίημα τῷ ποιήσαντι, ȣ̓ συνετῶς με ἐποίησας;

17. Οὐκέτι μικρὸν ※ βραχὺ καὶ μετατεθήσεται ὁ Λίβανος, ὡς τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ, καὶ τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται.

18. Καὶ ἀκȣ́σονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κωφοὶ λόγους βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἐν τῇ ὁμίχλῃ· ὀφθαλμοὶ τυφλῶν βλέψονται,

19. καὶ ἀγαλλιάσονται πτωχοὶ διὰ Κύριον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων ※ καὶ Ἰσραὴλ ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης.

20. Ἐξέλιπεν ἄνομος, καὶ ἀπώλε-

το

v. 8. Καὶ ἔσονται ὡς οἱ ἐν ὕπνῳ) καὶ ὡς οἱ ἐν τῷ ὕπνῳ. ibid. μάταιον αὐτῶν τὸ) αὐτῶν abeſt. ib. πάντων τῶν ἐθνῶν) transpoſita. ib. ἐπὶ Ἰερȣσαλὴμ καὶ) non habet. v. 9. ȣ̓δ' ἀπὸ) οὐδὲ ἀπό. v. 11. Καὶ ἔσονται) καὶ ἔςαι. ibid. πάντα τὰ ῥήματα) transpoſita. v. 13. ὁ λαὸς ȣ̓͂τος) adjicit ἐν τῷ ςόματι αὐτοῦ, καὶ ἐν. v. 14. ἰδȣ̀ ἐγὼ) ἰδού. v. 15. ἡμᾶς ἑώρακεν) transpoſita. v. 16. ὁ πηλὸς) absque articulo. ibid. πλάσαντι) addit αὐτό. ibid. καὶ τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ εἰς) καὶ τὸ χέρμελ εἰς. v. 18. βλέψονται) ὄψονται.

το ὑπερήφανος, καὶ ἐξωλεθρεύθησαν ※ πάντες οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ,

21. καὶ οἱ ποιοῦντες ἁμαρτεῖν ἀνθρώπους ἐν λόγῳ, πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσιν, καὶ ἐπλαγίασαν ἐν ἀδίκοις δίκαιον.

22. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, ὃν ἀφώρισεν ἐξ Ἀβραάμ· οὐ νῦν αἰσχυνθήσεται Ἰακὼβ, οὐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον × αὐτοῦ μεταβαλεῖ Ἰσραήλ·

23. ἀλλ᾽ ὅταν ἴδωσι τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ἔργα μου, δι᾽ ἐμὲ ἁγιάσουσι τὸ ὄνομά μου, καὶ ἁγιάσουσι τὸν ἅγιον Ἰακὼβ, καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ φοβηθήσονται.

24. Καὶ γνώσονται οἱ τῷ πνεύματι πλανώμενοι σύνεσιν, οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακούειν, ÷ καὶ αἱ γλῶσ-
÷ σαι αἱ ψελλίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν
÷ εἰρήνην."

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

ΟΥΑΙ τέκνα ἀποστάται, (τάδε) λέγει Κύριος· ἐποιήσατε βουλὴν, καὶ οὐ δι᾽ ἐμοῦ, καὶ συνθήκας οὐ διὰ τοῦ πνεύματός μου, προσθεῖναι ἁμαρτίας ἐφ᾽ ἁμαρτίαις·

2. οἱ πορευόμενοι καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπηρώτησαν, τοῦ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φαραὼ, καὶ σκεπασθῆναι ὑπὸ Αἰγυπτίων.

3. Ἔσται γὰρ ὑμῖν σκέπη Φαραὼ εἰς αἰσχύνην, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπ᾽ Αἴγυπτον ὄνειδος·

4. ὅτι εἰσὶν ἐν Τάνει ἀρχηγοὶ ※ αὐτοῦ, × καὶ ἄγγελοι × αὐτοῦ πονηροί.

5. Μάτην κοπιάσουσι πρὸς λαὸν, ὃς οὐκ ὠφελήσει αὐτοὺς οὔτε εἰς βοήθειαν, οὔτε εἰς ὠφέλειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.

6. Η ΟΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ. Ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ, λέων καὶ σκύμνος λέοντος, ἐκεῖθεν καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔκγονα ἀσπίδων πετομένων, οἳ ἔφερον ※ θησαυροὺς αὐτῶν ἐπ᾽ ※ ὤμων ὄνων, καὶ × ἐπὶ καμήλων τὸν πλοῦτον αὐτῶν πρὸς ἔθνος, ὃ οὐκ ὠφελήσει αὐτοὺς (εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.)

7. Αἰγύπτιοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς· ἀπάγγειλον αὐτοῖς, ὅτι ματαία ἡ παράκλησις ὑμῶν αὕτη.

8. Νῦν οὖν καθίσας γράψον ἐπὶ πυξίου ταῦτα, καὶ εἰς βιβλίον ※ ἐγχάραξον αὐτά· ὅτι ἔσται εἰς ἡμέρας καιρῶν ταῦτα, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.

9. Ὅτι λαὸς ἀπειθής ἐστιν, υἱοὶ ψευδεῖς, οἳ οὐκ ἠβούλοντο ἀκούειν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ·

10. οἱ λέγοντες τοῖς προφήταις, μὴ ἀναγγέλλετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τὰ ὁρά-

v. 21. καὶ ἐπλαγίασαν ἐν ἀδίκοις) ὅτι ἐπλαγίασαν ἐπ᾽ ἀδίκοις. v. 22. Ἰσραήλ.) abest. v. 24. οἱ τῷ πνεύματι πλανώμενοι) οἱ πλανώμενοι τῷ πνεύματι. CAP. XXX. v. 1. (τάδε) abest. ibid. καὶ οὐ δι᾽ ἐμοῦ) καὶ abest. ib. ἐφ᾽ ἁμαρτίαις.) ἐφ᾽ ἁμαρτίας. v. 5. οὔτε εἰς βοήθειαν, οὔτε εἰς ὠφέλειαν) εἰς βοήθειαν. v. 6. καὶ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ) ἐν deest. ibid. ἐπ᾽ ὄνων) ἐπὶ ὄνων. ib. (εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.) desunt. v. 8. καιρῶν ταῦτα, καὶ εἰς) ταῦτα καιρῷ, καὶ ἕως εἰς. v. 9. λαὸς) ὁ λαός.

ματα ὁρῶσι, μὴ λαλεῖτε ἡμῖν ⨯ ὀρθῶς,
ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε ⨯ δόλια, καὶ ἀναγ-
γέλλετε ἡμῖν ἑτέραν πλάνησιν,

11. καὶ ἀποστρέψατε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς
ὁδοῦ ταύτης· ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὴν
τρίβον τοῦτον, καὶ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν
τὸ λόγιον τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ.

12. Διὰ τοῦτο οὕτω λέγει Κύριος ὁ ἅ-
γιος τοῦ Ἰσραήλ· ὅτι ἠπειθήσατε τοῖς
λόγοις τούτοις, καὶ ἠλπίσατε ἐπὶ ψεύ-
δει, καὶ ὅτι ἐγόγγυσας, καὶ πεποιθὼς
ἐγένου ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ,

13. διὰ τοῦτο ἔσαι ὑμῖν ἡ ἁμαρτία
αὕτη, ὡς τεῖχος πίπτον παραχρῆμα,
πόλεως ὀχυρᾶς ἑαλωκυίας, ἧς παρα-
χρῆμα πάρεστι τὸ πτῶμα,

14. καὶ τὸ πτῶμα αὐτῆς ἔσαι ὡς
σύντριμμα ἀγγείου ὀστρακίνου, ἐκ κερα-
μίου λεπτὸν, ὥστε μὴ εὑρεῖν ἐν αὐτοῖς
ὄστρακον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς ⨯ ἀπὸ καύστρας,
καὶ ἐν ᾧ ἀποσυριεῖς ὕδωρ μικρόν.

15. ⨯ Ὅτι οὕτως λέγει κύριος Κύριος
στενάξῃ ὁ ἅγιος Ἰσραήλ· ὅταν ἀποστραφεὶς στενά-
ξῃς, τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ, ποῦ ἦ-
σθα· ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις,
ματαία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν ἐγενήθη. Καὶ οὐκ
ἠβούλεσθε ἀκούειν,

16. ἀλλὰ εἴπατε· ἐφ' ἵπποις φευξό-
μεθα· διὰ τοῦτο φεύξεσθε· καὶ εἴπατε,
ἀναβά- ἐπὶ κούφοις ἀναβάται ἐσόμεθα· διὰ τοῦ-
ταις το κοῦφοι ἔσονται οἱ διώκοντες ὑμᾶς.

17. Καὶ διὰ φωνὴν ἑνὸς φεύξονται
χίλιοι, καὶ διὰ φωνὴν πέντε φεύξονται
πολλοὶ, ἕως ἂν καταλειφθῆτε ὡς ἱστὸς
ἐπ' ὄρους, καὶ ὡς σημαίαν φέρων ἐπὶ
βουνοῦ.

18. Καὶ πάλιν μενεῖ ὁ Θεὸς τοῦ οἰκ-
τειρῆσαι ὑμᾶς, καὶ διὰ τοῦτο ὑψωθή-
σεται τοῦ ἐλεῆσαι ὑμᾶς· διότι κριτὴς
Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐστι, (καὶ ποῦ κα-
ταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν;) μακάριοι
⨯ πάντες" οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ.

19. Διότι λαὸς ÷ ἅγιος" ἐν Σιὼν
οἰκήσει, καὶ Ἰερουσαλὴμ κλαυθμῷ ⨯ οὐκ
ἔκλαυσεν, ἐλέησόν με· ἐλεήσει καί σε,
⨯ πρὸς τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου,
ἡνίκα εἶδεν, καὶ ἐπήκουσέ σου.

20. Καὶ δώσει Κύριος ὑμῖν ἄρτον θλί-
ψεως καὶ ὕδωρ στενὸν, καὶ οὐκ ἔτι οὐ
μὴ ἐγγίσωσί σοι οἱ πλανῶντές σε· ὅτι
οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται τοὺς πλα-
νῶντάς σε,

21. καὶ τὰ ὦτά σου ἀκούσονται τοὺς
λόγους τῶν ὀπίσω σε πλανησάντων, οἱ
λέγοντες· αὕτη ἡ ὁδὸς, πορευθῶμεν
ἐν αὐτῇ, εἴτε δεξιὰ εἴτε ἀριστερά.

22. Καὶ μιανεῖς τὰ εἴδωλα τὰ περιηρ- ἐξαρεῖς
γυρωμένα, καὶ τὰ περικεχρυσωμένα
λεπτὰ ποιήσεις, καὶ λικμήσεις ὡς ὕδωρ
ἀποκαθημένης, καὶ ὡς κόπρον ὤσεις
αὐτά.

23. Τότε ἔσαι ὁ ὑετὸς τῷ σπέρματι
τῆς

v. 12. οὕτω λέγει Κύριος ὁ) τάδε λέγει ὁ. v. 13. πόλεως) addit ὀχυρᾶς. v. 14. λεπτὸν) λεπτά. v. 15. οὕτως λέγει Κύριος ὁ) οὕτω λέγει κύριος κύριος ὁ. ibid. Ἰσραὴλ) τοῦ ἰσραήλ. ib. στενάξῃ) στενάξῃς. v. 16. ἀλλὰ) ἀλλ'. ibid. ἐφ' ἵπποις) ἐφ' ἵππων. ib. καὶ εἴπατε ἐπὶ) καὶ ἐπί. v. 17. Καὶ διὰ φωνὴν ἑνὸς φεύξονται χίλιοι) χίλιοι διὰ φωνὴν ἑνὸς φεύξονται. v. 18. ἐστι (καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν;) omnia desunt. ibid. πάντες οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ.) οἱ ἐμμένοντες ἐπ' αὐτῷ. v. 19. ἐλεήσει καὶ πρὸς τὴν) ἐλεήσει σε, τήν. ibid. καὶ ἐπήκουσε) καὶ deest. v. 20. ἔτι οὐ μὴ) ἔτι μή. v. 22. ἐξαρεῖς) μιανεῖς. ibid. καὶ τὰ περικεχρ.) absque articulo. ib. ποιήσεις, καὶ λικμήσεις) ποιήσῃς καὶ λικμήσῃς.

τῆς γῆς σου, καὶ ὁ ἄρτος τοῦ γεννήματος τῆς γῆς σου ἔσαι πλησμονὴ καὶ λιπαρός· καὶ βοσκηθήσεταί σου τὰ κτήνη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τόπον πίονα καὶ εὐρύχωρον,

24. ⁜ καὶ οἱ ταῦροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν, φάγονται ἄχυρα ἀναπεποιημένα ἐν κριθῇ λελικμημένη. λελικμημένα

25. Καὶ ἔσαι ἐπὶ παντὸς ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἐπὶ παντὸς βουνοῦ μετεώρου ὕδωρ διαπορευόμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ἀπόλωνται πολλοὶ, καὶ ὅταν πέσωσι πύργοι.

26. Καὶ ἔσαι τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔσαι ἑπταπλάσιον ⁜ ὡς τὸ φῶς τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἰάσηται Κύριος τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀδύνην τῆς πληγῆς σου ἰάσεται.

27. Ἰδοὺ τὸ ὄνομα Κυρίου διὰ χρόνου ἔρχεται πολλοῦ, καιόμενος ὁ θυμὸς ⁜ αὐτοῦ, μετὰ δόξης τό λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, τὸ λόγιον ὀργῆς πλῆρες, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ ὡς πῦρ ἔδεται·

28. καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ὡς ὕδωρ ἐν φάραγγι, σύρον ἥξει ἕως τοῦ τραχήλου, καὶ διαιρεθήσεται, τοῦ ἔθνη ταράξαι ἐπὶ πλανήσει ματαίᾳ, καὶ διώξεται αὐτοὺς πλάνησις ματαία, καὶ λήψεται αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.

29. Μὴ διαπαντὸς δεῖ ὑμᾶς εὐφραίνεσθαι, καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὰ ἅγιά μου διαπαντὸς ὡσεὶ ἑορτάζοντας, καὶ ὡσεὶ εὐφραινομένους εἰσελθεῖν μετὰ αὐλοῦ εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Θεὸν τὸν οἶκον
τοῦ Ἰσραήλ;

30. Καὶ ἀκουστὴν ποιήσει Κύριος τὴν δό- ὁ Θεὸς
ξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν
τοῦ βραχίονος αὐτοῦ δεῖξει μετὰ θυμοῦ δεῖξαι
καὶ ὀργῆς καὶ φλογὸς κατεσθιούσης· κεραυνώσει βιαίως, καὶ ὡς ὕδωρ καὶ χάλαζα συγκαταφερομένη βίᾳ.

31. Διὰ γὰρ τῆς φωνῆς Κυρίου ἡττηθή- τὴν φω-
σονται οἱ Ἀσσύριοι τῇ πληγῇ, ᾗ ἂν πα- νὴν
τάξει αὐτούς·

32. καὶ ἔσαι αὐτῷ κυκλόθεν, ὅθεν ἦν αὐτῷ ἡ ἐλπὶς τῆς βοηθείας, ἐφ' ᾗ
αὐτὸς ἐπεποίθει· αὐτοὶ μετὰ τυμπάνων αὐλῶν
καὶ κιθάρας πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς.

33. Σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν † ἀπαιτηθήσῃ· μὴ Οὐ γὰρ
καὶ * σοὶ ἡτοιμάσθη βασιλεύειν φά- σὺ
ραγγα βαθεῖαν, ξύλα κείμενα, πῦρ † ἀπαι-
καὶ ξύλα πολλά; ὁ θυμὸς Κυρίου ὡς τηθήσῃ
φάραγξ ὑπὸ θείου καιομένη. * σὺ

ΚΕΦ. ΛΑ΄. XXXI.

ΟΥΑΙ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ βοήθειαν, οἱ ἐφ' ἵπποις πεποιθότες καὶ ἐφ' ἅρμασιν· ἔσι γὰρ πολλὰ, καὶ ἐφ' ἵπποις πλῆθος σφόδρα· καὶ οὐκ ἦσαν πεποι-

V. 24. λελικμημένα.) λελικμημένη. V. 27. διὰ χρόνου ἔρχεται πολλοῦ) ἔρχεται διὰ χρόνου. ibid. ὁ θυμὸς) absque articulo. ib. τὸ λόγιον ὀργῆς) absque articulo. V. 28. τοῦ ἔθνη ταράξαι) τοῦ ταράξαι ἔθνη. ibid. πλανήσει ματαίᾳ) πλάνησει. V. 29. εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου) εἰς τὸ ὄρος Κυρίου. V. 30. ὁ Θεὸς) κύριος. V. 31. τὴν φωνὴν) τῆς φωνῆς. ibid. οἱ Ἀσσύριοι) absque articulo. ib. πατάξει) πατάξῃ. V. 32. ἦν αὐτῷ ἡ) ἦν αὐτῶν ἡ. ibid. αὐλῶν) τυμπάνων. V. 33. Οὐ γὰρ σὺ) σὺ γὰρ. ibid. σὺ ἡτοιμάσθη) σοὶ ἡτοιμάσθη.

θότες ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ
Θεὸν τὸν Κύριον οὐκ ἐξεζήτησαν,

2. καὶ αὐτὸς σοφὸς ἤγεν ἐπ' αὐτοὺς κακὰ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ ἀθετηθῇ, καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ' οἴκους ἀνθρώπων πονηρῶν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν τὴν ματαίαν,

3. Αἰγύπτιον ἄνθρωπον, καὶ οὐ Θεὸν, ἵππων σάρκας, καὶ οὐκ ἔστι βοήθεια· ὁ δὲ Κύριος ἐπάξει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς· καὶ κοπιάσουσιν οἱ βοηθοῦντες, ※ καὶ πεσεῖται ὁ βοηθούμενος, καὶ ἅμα πάντες ἀπολοῦνται.

4. Ὅτι οὕτως εἶπέ μοι Κύριος· ὃν τρόπον ἐὰν βοήσῃ ὁ λέων, ἢ ὁ σκύμνος ἐπὶ τῇ θήρᾳ ᾗ ἔλαβε, καὶ κεκράξῃ ἐπ' αὐτῇ, ἕως ἂν ἐμπλησθῇ τὰ ὄρη τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἡττήθησαν, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ θυμοῦ ἐπτοήθησαν, οὕτως καταβήσεται Κύριος Σαβαὼθ ἐπιστρατεῦσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σιὼν, καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη αὐτῆς.

5. Ὡς ὄρνεα πετόμενα, οὕτως ὑπερασπιεῖ Κύριος Σαβαὼθ, ὑπὲρ Ἰερουσαλὴμ ὑπερασπιεῖ, καὶ ἐξελεῖται, καὶ περιποιήσεται, καὶ σώσει.

6. Ἐπιστράφητε οἱ τὴν βαθεῖαν βουλὴν βουλευσάμενοι καὶ ἄνομον ※ υἱοὶ Ἰσραὴλ,

ἀπαρνηθήσονται 7. ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπαρνήσονται οἱ ἄνθρωποι τὰ χειροποίητα αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ, καὶ ※ τὰ χειροποίητα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν ※ ἁμάρτημα·

8. καὶ πεσεῖται Ἀσσοὺρ, οὐ μάχαιρα ἀνδρὸς, οὐδὲ μάχαιρα ἀνθρώπου καταφάγεται αὐτὸν, καὶ φεύξεται οὐκ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας· οἱ δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἥττημα, διώκοντος

9. πέτρᾳ γὰρ περιληφθήσονται ὡς χάρακι, καὶ ἡττηθήσονται, ὁ δὲ φεύγων ἁλώσεται· τάδε λέγει Κύριος· μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σιὼν σπέρμα, καὶ οἰκείους ἐν Ἰερουσαλήμ.

ΚΕΦ. ΛΒʹ. XXXII.

Ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἄρξουσι. δίκαιος

2. Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρύπτων τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ κρυβήσεται ὡς ἀφ' ὕδατος φερομένου· καὶ φανήσεται ἐν Σιὼν ὡς ποταμὸς φερόμενος ἔνδοξος ἐν γῇ διψώσῃ. τούτους

3. Καὶ οὐκέτι ἔσονται πεποιθότες ἐπ' ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὰ ὦτα δώσουσιν ἀκούειν,

4. καὶ ἡ καρδία τῶν ἀσθενῶν προσέξει τοῦ ἀκούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι ταχὺ μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην· ἀκούειν

5. καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εἴπωσι τῷ μωρῷ ἄρχειν, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εἴπωσιν οἱ ὑπηρέται σου, σίγα.

6. Ὁ

CAP. XXXI. v. 1. Θεὸν οὐκ ἐξεζήτησαν) κύριον οὐκ ἐξήτησαν. v. 2. σοφὸς) σοφῶς. v. 4. ἐὰν βοήσῃ λέων) βοήσῃ ὁ λέων. ib. καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη) καὶ deest. v. 5. Κύριος ὑπὲρ Ἱερ. καὶ) κύριος σαβαὼθ, ὑπὲρ Ἰερουσαλὴμ ὑπερασπιεῖ, καὶ. v. 6. βουλευσάμενοι καὶ ἄνομον) βουλευόμενοι καὶ ἄνομον υἱοὶ Ἰσραήλ. v. 7. ἀπαρνηθήσονται) ἀπαρνήσονται. ibid. καὶ τὰ χρυσᾶ) καὶ τὰ χειροποίητα τὰ χρυσᾶ. v. 8. διώκοντος) μαχαίρας. CAP. XXXII. v. 2. τούτους) αὐτοῦ. v. 3. δώσουσιν ἀκούειν) transposita. v. 4. ἀσθενῶν) ἀσθενούντων. v. 5. οὐκέτι οὐ μὴ) οὐκέτι μὴ, bis.

6. Ὁ γὰρ μωρὸς μωρὰ λαλήσει,
αὐτῶν καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια νοήσει, τοῦ
νοήσει συντελεῖν ἄνομα, καὶ λαλεῖν πρὸς Κύριον πλάνησιν, τοῦ διαφθεῖραι ψυχὰς πεινώσας, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς διψώσας κενὰς ποιῆσαι.

7. Ἡ γὰρ βουλὴ τῶν πονηρῶν ἄνομα βουλεύεται, καταφθεῖραι ταπεινοὺς ἐν
λογισμοὺς λόγοις ἀδίκοις, καὶ διασκεδάσαι λόγους ταπεινῶν ἐν κρίσει.

8. Οἱ δὲ εὐσεβεῖς συνετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὕτη ἡ βουλὴ μενεῖ.

9. Γυναῖκες πλούσιαι, ἀνάστητε ※ δὴ, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, θυγατέρες, ἐν ἐλπίδι ἀκούσατε τοὺς λόγους μου·

10. ἡμέρας ἐνιαυτοῦ μνείαν ποιήσασθε ἐν ὀδύνῃ μετὰ ἐλπίδος· ἀνήλωται ὁ τρυγητὸς, πέπαυται ὁ σπόρος, καὶ οὐκέτι μὴ ἔλθῃ.

11. ※ Εὐθυμοῦσαι ἔκστητε, λυπήθητε αἱ πεποιθυῖαι, ἐκδύσασθε, γυμναὶ γένεσθε, περιζώσασθε σάκκους τὰς ὀσφύας,

12. καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, περὶ ἀγροῦ ἐπιθυμήματος, καὶ ἀμπέλου γεννήματος.

Ἡ γῆ 13. Ἐπὶ γῆν τοῦ λαοῦ μου ἄκανθα καὶ χόρτος ἀναβήσεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφροσύνη ἀρθήσεται, πόλις πλουσία·

14. οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι πλοῦτον πόλεως καὶ οἴκους ἐπιθυμητοὺς ἀφήσουσιν· καὶ ἔσονται αἱ κῶμαι σπήλαια ἕως τοῦ αἰῶνος, εὐφροσύνη ὄνων ἀγρίων, βοσκήματα ποιμένων.

15. ἕως ἂν ἐπέλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς πνεῦμα ἀφ᾽ ὑψηλοῦ, καὶ ἔσαι ἔρημος ὁ Χέρμελ, καὶ ὁ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται.

16. Καὶ ἀναπαύσεται ἐν τῇ ἐρήμῳ κρῖμα, καὶ δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμήλῳ κατοικήσει·

17. καὶ ἔσαι τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης, εἰρήνη, καὶ κρατήσει ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυσιν, καὶ πεποιθότες ἔσονται ἕως τοῦ αἰῶνος·

18. καὶ κατοικήσει ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης, καὶ ἐνοικήσει πεποιθὼς, καὶ ἀναπαύσονται μετὰ πλούτου.

19. Ἡ δὲ χάλαζα ἐὰν καταβῇ, οὐκ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἥξει· καὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τοῖς δρυμοῖς πεποιθότες, ὡς οἱ ἐν τῇ πεδινῇ.

20. Μακάριοι οἱ σπείροντες ἐπὶ πᾶν ὕδωρ, οὗ βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ.

ΚΕΦ. ΛΓ΄. XXXIII.

ΟΥΑΙ τοῖς ταλαιπωροῦσιν ὑμᾶς,
ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ ταλαιπώρους, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς οὐκ ὑμῖν
ἀθετεῖ· ἁλώσονται οἱ ἀθετοῦντες, καὶ παραδοθήσονται, καὶ ὡς σὴς ἐφ᾽ ἱματίου, οὕτως ἡττηθήσονται. ἐπὶ

v. 6. καρδία αὐτῶν) καρδία αὐτοῦ. ibid. διαφθεῖραι) διασπεῖραι. ib. ποιῆσαι) ποιήσει. v. 7. βουλεύεται) βουλεύσεται. ibid. λογισμοὺς) λόγους. v. 9. ἀκούσατε τοὺς λόγους) εἰσακούσατε λόγους. v. 10. μετὰ ἐλπ.) μετ᾽ ἐλπίδος. ibid. ὁ σπορὸς, καὶ) deest. v. 11. σάκκους) abest. v. 12. περὶ ἀγροῦ) ἀπὸ ἀγροῦ. v. 14. καὶ οἴκους ἐπιθυμητοὺς ἀφήσουσιν·) ἀφήσουσιν, οἴκους ἐπιθυμήματος. v. 15. ἐπέλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς) ἔλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς. v. 17. ἔσονται) abest. CAP. XXXIII. v. 1. ἀθετῶν ὑμῶν) ἀθετῶν ὑμᾶς. ibid. ἐπὶ ἱματίου) ἐφ᾽ ἱματίου.

2. Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν· ἐγενήθη τὸ σπέρμα τῶν ἀπειθούντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ δὲ σωτηρία ἡμῶν ἐν καιρῷ θλίψεως.

3. Διὰ φωνὴν τοῦ φόβου σου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου, καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη,

4. νῦν δὲ συναχθήσεται τὰ σκῦλα ὑμῶν ἀπὸ μικροῦ καὶ μεγάλου· ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀκρίδας, οὕτως ἐμπαίξονται ὑμῖν.

ὑψηλοῖς 5. Ἅγιος ὁ Θεὸς ὁ κατοικῶν ἐν ὑψηλῷ, ἐνεπλήσθη Σιὼν κρίσεως καὶ δικαιοσύνης,

6. ἐν νόμῳ παραδοθήσονται, ἐν θησαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν, ἐκεῖ σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐσέβεια πρὸς τὸν Κύριον· οὗτοί εἰσι θησαυροὶ δικαιοσύνης.

7. Ἰδοὺ δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν αὐτοὶ
φοβηθήσονται Φοβηθήσονται· οὓς ἐφοβεῖσθε, βοήσονται ἀφ' ὑμῶν· ἄγγελοι γὰρ ἀποσταλήσονται ἀξιοῦντες εἰρήνην, πικρῶς κλαίοντες, παρακαλοῦντες εἰρήνην.

8. Ἐρημωθήσονται γὰρ αἱ τούτων ὁδοί· πέπαυται γὰρ ὁ φόβος τῶν ἐθνῶν, καὶ ἡ πρὸς τούτους διαθήκη αἴρεται, καὶ οὐ μὴ λογίσησθε αὐτοὺς ἀνθρώπους.

9. Ἐπένθησεν ἡ γῆ, ᾐσχύνθη ὁ Λίβανος, ἕλη ἐγένετο ὁ Σάρων· φανερὰ ἔσται ἡ Γαλιλαία, καὶ ὁ Κάρμηλος.

10. Νῦν ἀναστήσομαι λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι,

11. νῦν ὄψεσθε, νῦν αἰσθηθήσεσθε. ματαία ἔσται ἡ ἰσχὺς τοῦ πνεύματος ὑμῶν· πῦρ ὑμᾶς κατέδεται, αἰσχυνθήσεσθε

12. καὶ ἔσονται ἔθνη κατακεκαυμένα, ὡς ἄκανθα ἐν ἀγρῷ ἐῤῥιμμένη καὶ κατακεκαυμένη.

13. Ἀκούσονται οἱ πόῤῥωθεν ἃ ἐποίησα, γνώσονται οἱ ἐγγίζοντες τὴν ἰσχύν μου.

14. Ἀπέστησαν οἱ ἐν Σιὼν ἄνομοι, λήψεται τρόμος τοὺς ἀσεβεῖς· τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν, ὅτι πῦρ καίεται; τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τὸν αἰώνιον;

15. Πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδὸν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων· βαρύνων τὰ ὦτα, ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵματος· καμμύων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν,

16. οὗτος οἰκήσει ἐν ὑψηλῷ σπηλαίῳ πέτρας ὀχυρᾶς· ἄρτος αὐτῷ δοθήσεται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν.

17. Βασιλέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται γῆν πόῤῥωθεν,

18. ἡ ψυχὴ ὑμῶν μελετήσει φόβον Κυρίου· ποῦ εἰσιν οἱ γραμματικοί; ποῦ εἰσιν οἱ συμβουλεύοντες; ποῦ ἐστιν ὁ ἀριθμῶν τοὺς τρεφομένους συστρεφομένους

19. μι-

v. 3. φόβου σου ἐξέστησαν) σου deest. v. 4. ἀπὸ μικροῦ) ἀπὸ deest. ibid. ἐμπαίξονται) ἐμπαίξουσιν. v. 5. ἐν ὑψηλοῖς) ἐν ὑψηλῷ. v. 7. ὑμῶν αὐτοί) ὑμῶν οὗτοι. ibid. φοβηθήσονται ἀφ' ὑμῶν) βοήσονται ἀφ' ὑμῶν. ib. ἄγγελοι γάρ) γὰρ deest. ib. ἀξιοῦντες εἰρήνην) non habet. v. 8. πέπαυται γάρ) γὰρ deest. v. 9. Κάρμηλος) χέρμελ. v. 11. αἰσχυνθήσεσθε) αἰσθηθήσεσθε. ibid. ὑμᾶς κατέδεται) transposita. v. 16. ὀχυρᾶς) ἰσχυρᾶς. v. 17. καὶ οἱ ὀφθαλμοί) καὶ abest. v. 18. φόβον Κυρίου) κυρίου deest. ibid. συστρεφομένους) τρεφομένους.

19. μικρὸν καὶ μέγαν λαόν; ᾧ οὐ
συνεβού- συμβεβουλεύσατο, οὐδὲ ᾔδει βαθύφωνον, ὥστε
λευσαν μὴ ἀκοῦσαι λαὸς πεφαυλισμένος, καὶ
οὐκ ἔστι τῷ ἀκούοντι σύνεσις.

20. Ἰδοὺ Σιὼν ἡ πόλις, τὸ σωτήριον ἡμῶν, οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται Ἱερουσαλὴμ, πόλις πλουσία, σκηναὶ αἳ οὐ μὴ σεισθῶσιν, οὐδʼ οὐ μὴ κινηθῶσιν οἱ πάσσαλοι τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ τὰ σχοινία αὐτῆς οὐ μὴ διαῤῥαγῶσιν,

21. ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου μέγα ἡμῖν ἐστι, τόπος ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ καὶ διώρυγες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι· οὐ πορεύσῃ ταύτην τὴν ὁδὸν, οὐδὲ πορεύσεται πλοῖον ἐλαῦνον,

22. ὁ γὰρ Θεός μου μέγας ἐστίν· οὐ παρελεύσεταί με Κύριος πατὴρ, Κύριος κριτὴς ἡμῶν, Κύριος ἄρχων ἡμῶν, Κύριος βασιλεὺς ἡμῶν, Κύριος οὗτος ἡμᾶς σώσει.

23. Ἐῤῥάγησαν τὰ σχοινία σου, ὅτι
ἐνίσχυσαν οὐκ ἐνίσχυσαν· ὁ ἱστός σου ἔκλινεν, οὐ χα-
λάσει τὰ ἱστία, οὐκ ἀρεῖ σημεῖον, ἕως
οὗ παραδοθῇ εἰς προνομήν· τοίνυν πολ-
ποιήσω- λοὶ χωλοὶ προνομὴν ποιήσουσι,
σιν

24. καὶ οὐ μὴ εἴπῃ, κοπιῶ, ὁ λαὸς ὁ ἐνοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἀφέθη γὰρ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία.

ΚΕΦ. ΛΔ΄. XXXIV.

Προσαγάγετε, ἔθνη, καὶ ἀκούσατε, ἄρχοντες ※ προσέχετε· ἀκουσάτω ἡ γῆ, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκουμένη, καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ.

2. Διότι θυμὸς Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὀργὴ ἐπὶ ※ πάντα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, τοῦ ἀπολέσαι αὐτοὺς, καὶ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς σφαγήν.

3. Οἱ δὲ τραυματίαι αὐτῶν ῥιφήσονται, καὶ οἱ νεκροὶ, καὶ ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ ὀσμὴ, καὶ βραχήσεται τὰ ὄρη ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν·

4. ※ καὶ τακήσονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἑλιγήσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα ἐξ ἀμπέλου· καὶ ὡς πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς.

5. ※ Ὅτι ἐμεθύσθη ἡ μάχαιρά μου ἐν τῷ οὐρανῷ· ἰδοὺ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν καταβήσεται, καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν τῆς ἀπωλείας μετὰ κρίσεως.

6. Ἡ μάχαιρα Κυρίου ἐνεπλήσθη αἵματος, ἐπαχύνθη ἀπὸ στέατος (ἀρνῶν) ※ ἀπὸ αἵματος τράγων καὶ ἀμνῶν, καὶ ἀπὸ στέατος τράγων καὶ κριῶν· ὅτι θυσία τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ Βοσὸρ, καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ,

7. καὶ συμπεσοῦνται οἱ ἁδροὶ μετʼ αὐτῶν,

v. 19. συνεβούλευσαν) συμβεβουλεύσατο. v. 20. οὐδʼ οὐ μὴ) οὐδὲ μή. v. 21. μέγα ἐστι) μέγα ὑμῖν. ib. διώρυγες) διώρυχες. v. 22. Κύριος πατὴρ) deest. v. 23. ἐνίσχυσαν) ἐνίσχυσαν. ibid. ποιήσωσιν) ποιήσασι. v. 24. εἴπῃ) εἴπωσι. ibid. ὁ ἐνοικῶν) absque articulo. CAP. XXXIV. v. 1. ἐνοικοῦντες) abest. v. 2. ἔθνη) ἔθνει. v. 4. καὶ ἑλιγήσεται) καὶ τακήσονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἑλιγήσεται. v. 6. Κυρίου) τοῦ κυρίου. ibid. ἀπὸ στέατος ἀρνῶν, καὶ ἀπὸ στέατος) ἀπὸ στέατος, ἀπὸ αἵματος τράγων καὶ ἀμνῶν, καὶ ἀπὸ στέατος. ibid. Κυρίῳ ἐν τῇ Βοσὸρ) τῷ κυρίῳ ἐν Βοσόρ.

αὐτῶν, καὶ οἱ κριοὶ καὶ οἱ ταῦροι, καὶ μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἀπὸ τοῦ στέατος αὐτῶν ἐμπλησθήσεται.

8. Ἡμέρα γὰρ κρίσεως Κυρίου, καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σιών.

9. Καὶ στραφήσονται αὐτῆς αἱ φάραγγες εἰς πίσσαν, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς εἰς θεῖον· καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ γῆ καιομένη ὡς πίσσα

10. νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ οὐ σβεσθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀναβήσεται ὁ καπνὸς αὐτῆς ἄνω, εἰς γενεὰς ἐρημωθήσεται, ÷ καὶ" εἰς χρόνον πολύν· ※ οὐκ ἔστιν ὁ παραπορευόμενος ἐν αὐτῇ·

11. Καὶ κατοικήσονται ἐν αὐτῇ ὄρνεα καὶ ἐχῖνοι, καὶ ἴβεις καὶ κόρακες· καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ᾽ αὐτὴν σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου, καὶ ὀνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν αὐτῇ.

12. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς οὐκ ἔσονται· οἱ γὰρ βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ ※ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἔσονται εἰς ἀπώλειαν.

13. Καὶ ἀναφύσει εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ἄκανθα, καὶ ※ κνίδες καὶ ἄκανθαι εἰς τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς· καὶ ἔσται ἐπαύλεις σειρήνων, καὶ αὐλὴ στρουθῶν.

14. Καὶ συναντήσουσι δαιμόνια ὀνοκενταύροις, καὶ βοήσονται ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὀνοκένταυροι, εὗρον γὰρ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν.

15. Ἐκεῖ ἐνόσσευσεν ἐχῖνος, καὶ ἔσωσεν ἡ γῆ τὰ παιδία αὐτῆς μετὰ ἀσφαλείας· ἐκεῖ ἔλαφοι συνήντησαν, καὶ εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων.

16. Ἀριθμῷ παρῆλθον, καὶ μία αὐτῶν οὐκ ἀπώλετο, ἑτέρα τὴν ἑτέραν οὐκ ἐξεζήτησαν, ὅτι Κύριος ἐνετείλατο αὐτοῖς, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συνήγαγεν αὐτά. αὐταίς

17. Καὶ αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς κλήρους, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ διεμέρισε βόσκεσθαι· εἰς τὸν αἰῶνα κληρονομήσετε, εἰς γενεὰς γενεῶν ἀναπαύσονται ἐπ᾽ αὐτῆς. κληρονομήσατε

ΚΕΦ. ΛΕ΄. XXXV.

Εὐφράνθητι ἔρημος ἡ διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος, καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον,

2. καὶ ἐξανθήσει ※ καὶ ὑλοχαρήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ λαός μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου, καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ.

3. Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι, καὶ γόνατα παραλελυμένα,

4. περικαλέσατε, ※ εἴπατε" τοῖς ὀλιγοψύχοις τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσατε, μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ὑμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι, καὶ οἱ ὀλιγόψυχοι ἀνταποδώσει

v. 9. αὐτῆς αἱ φάραγγες) transposita. ibid. αὐτῆς ἡ γῆ καιομένη ὡς πίσσα) ἡ γῆ αὐτῆς ὡς πίσσα καιομένη. v. 10. εἰς γενεὰς ἐρημωθήσεται.) εἰς γενεὰς αὐτῆς ἐρημωθήσεται, καὶ εἰς χρόνον πολύν. v. 11. Καὶ κατοικήσονται - - κόρακες) ὄρνεα καὶ ἐχῖνοι, καὶ ἴβεις, καὶ κόρακες κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ. v. 12. αὐτῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς) desunt. v. 13. ἀναφύσει) ἀναφυήσει. ibid. ἄκανθα) ἀκάνθινα ξύλα. v. 14. εὗρον γὰρ αὐτοῖς) εὑρόντες αὐτῆς. v. 15. συνήντησαν ἔλαφοι) transposita. v. 16. ἐξεζήτησαν) ἐζήτησαν. ibid. ὅτι Κύριος ἐνετείλατο αὐτοῖς) ὅτι ὁ κύριος αὐτοῖς ἐνετείλατο. ib. αὐταίς.) αὐτά. v. 17. αἰῶνα κληρονομήσατε, εἰς γενεὰς) αἰῶνα χρόνον κληρονομήσετε, γενεὰς. CAP. XXXV. v. 1. ἡ διψῶσα) absque articulo. v. 2. καὶ ἡ δόξα) καὶ abest. v. 4. περικαλέσατε, εἴπατε οἱ) παρακαλέσατε οἱ. ibid. ἀνταποδώσει) ἀνταποδίδωσι.

καὶ ἀνταποδώσει, αὐτὸς ἥξει, καὶ σώσει ἡμᾶς.

5. Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται.

6. Τότε ἁλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλὸς, καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων, ὅτι ἐῤῥάγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψώσῃ,

7. καὶ ἡ ἄνυδρος ἔσται εἰς ἕλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος· ἐκεῖ εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις καλάμου καὶ ἕλη.

8. Ἐκεῖ ἔσται ὁδὸς καθαρὰ, καὶ ὁδὸς ἁγία κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἐκεῖ ἔσται ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι.

9. Καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν θηρίων τῶν πονηρῶν οὐ μὴ ἀναβῇ ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲ μὴ εὑρεθῇ ἐκεῖ, ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι·

10. καὶ συνηγμένοι διὰ Κύριον ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ' εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτοὺς, ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

ΚΕΦ. Λϛ'. XXXVI.

ΚΑΙ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Ἐζεκίου, ἀνέβη Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυρὰς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. συνέλαβεν

2. Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ῥαψάκην ἐκ Λαχεὶς εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως.

3. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰχ ὁ τοῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος.

4. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαψάκης· εἴπατε Ἐζεκίᾳ· τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων· τί πεποιθὼς εἶ;

5. Μὴ ἐν βουλῇ ἢ ἐν λόγοις χειλέων παράταξις γίνεται; καὶ νῦν ἐπὶ τίνι πέποιθας, ὅτι ἀπειθεῖς μοι;

6. Ἰδοὺ πεποιθὼς εἶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον· ὃς ἂν ἐπιστηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτὴν, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ※ καὶ τρήσει αὐτήν· οὕτως ἐστὶ Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.

v. 6. καὶ τρανὴ) τρανὴ δέ. v. 7. ἡ ἄνυδρος ἔσται) transposita. ibid. ὕδατος· ἐκεῖ) ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ. v. 8. Ἐκεῖ ἔσται) transposita, bis hoc versu. v. 9. τῶν θηρίων τῶν πονηρῶν) τῶν πονηρῶν θηρίων. ibid. ἐπ' αὐτὴν) εἰς αὐτήν. v. 10. ἀποστραφήσονται) præfigit, καί. ibid. ἐπὶ γὰρ κεφαλῆς) ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς. CAP. XXXVI. v. 1. συνέλαβεν) ἔλαβεν. v. 2. Ῥαψάκην ἐκ Λαχεὶς) τὸν ῥαβσάκην ἐκ λάχης. ibid. γναφέως.) κναφέως. v. 4. Ῥαψάκης) ῥαβσάκης, ita passim. v. 5. ἢ ἐν λόγοις) καὶ λόγοις. ibid. ἐπὶ τίνι) ἐπὶ τίνα. v. 6. ὃς ἂν ἐπιστηριχθῇ ἐπ' αὐτὴν) ὡς ἂν ἐπιστηρισθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν. ibid. χεῖρα αὐτοῦ) adjicit, καὶ τρήσει αὐτήν.

τῦ ἐκ τῆς χειρός μυ, ὅτι ῥύσεται ὁ Θεὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρός μυ;

21. Καὶ ἐσιώπησαν, καὶ ὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον, διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα μηδένα ἀποκριθῆναι ⨯ αὐτῷ.

22. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακεὶμ ὁ τῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωὰχ ὁ τῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν ἐχισμένοι τὺς χιτῶνας, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ τὺς λόγους Ῥαψάκου.

ΚΕΦ. ΛΖ'. XXXVII.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκῦσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἔχισε τὰ ἱμάτια, καὶ σάκκον περιεβάλετο, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον Κυρίου,

2. καὶ ἀπέστειλεν ⁜ τὸν Ἐλιακεὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα,
πρὸς καὶ τὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένυς σάκκους, πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν
Ἀμμῶς Ἀμὼς τὸν προφήτην,

3 καὶ εἶπαν αὐτῷ· τάδε λέγει Ἐζεκίας· ἡμέρα θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ ἐλεγμοῦ καὶ ὀργῆς ἡ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἥκει ἡ ὠδὶν τῇ τικτύσῃ, ἰσχὺν δὲ ὐκ ἔχει [τῦ τεκεῖν.

4. Εἰσακύσαι Κύριος ὁ Θεός σου τὺς λόγους Ῥαψάκου, οὓς ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγους οὓς ἤκυσε Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ δεηθήσῃ πρὸς Κύριόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων.

5. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τῦ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν,

6. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας· οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· τάδε λέγει Κύριος· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκυσας, οὓς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ἀσσυρίων.

7. Ἰδὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτῦ, καὶ πεσεῖται μαχαίρᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

8. Καὶ ἀπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ κατέλαβε πολιορκοῦντα τὸν ⁜ βασιλέα Ἀσσυρίων Λοβνά· καὶ ἤκουσεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ὅτι ⁜ ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχεὶς,

9. καὶ ἐξῆλθε Θαρακὰ βασιλεὺς Αἰθιό- Θαραθὰ
πων πολιορκῆσαι αὐτόν· καὶ ἀκούσας ἀπέστρεψε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλυς πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων.

10. Οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ τῆς Ἰυδαίας· μή σε ἀπατάτω ὁ Θεός σου, ἐφ' ᾧ ⁜ σὺ πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ, λέγων· ὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσα-
λὴμ ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. εἰς χεῖρας

11. Ἢ ⁜ σὺ οὐκ ἤκυσας, ἃ ἐποίησαν

v. 20, ἐκ τῆς χειρὸς) absque articulo. v. 22. ὁ οἰκονόμος) absque articulo. ibid. ἀπήγγειλαν) ἀνήγγειλαν. CAP. XXXVII. v. 1. σάκκον περιεβάλετο) transposita. v. 2. πρὸς τὺς πρεσβ.) καὶ τὺς πρεσβ. ibid. Ἀμμὼς) ἀμώς. v. 4. ὁ Θεὸς τὺς) ὁ θεός συ τύς. ibid. ἀπέστειλεν αὐτὸν) αὐτὸν abest. ib. Κύριος ὁ Θεός συ) adjicit καὶ δεηθήσῃ πρὸς Κύριόν συ. v. 5. βασιλέως) addit Ἐζεκίυ. v. 7. ἐμβαλῶ) ἐμβάλλω. v. 8. πολιορκῦντα τὸν β. Λοβνά·) τὸν βασιλέα ἀσσυρίων πολιορκῦντα λοβνάν. ibid. βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ὅτι) ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ λαχίς. v. 9. ἐξῆλθε Θαραθὰ) καὶ ἐξῆλθε θαρακά. v. 10. σὺ πεποιθὼς) πέποιθας. ibid. εἰς χεῖρας) ἐν χειρί. v. 11. Ἢ ὐκ ἤκυσας) σὺ οὐκ ἤκυσας.

βασιλεῖς Ἀσσυρίων, πᾶσαν τὴν γῆν ὡς ἀπώλεσαν ⨯ αὐτήν; ⁜ καὶ σὺ ῥυσθήσῃ;

12. Μὴ ἐῤῥύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν, τήν τε Γωζὰν, καὶ Χαῤῥὰν, καὶ Ῥαφεὶς, ⨯ καὶ υἱοὺς Ἀδὰν" οἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θαιμάδ;

αἱ

13. Ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Αἰμὰθ καὶ Ἀρφὰθ, καὶ ⨯ βασιλεὺς πόλεως Σεπφαρεὶμ, Ἀναεγγουγανά;

Ἀμὰρ

14. Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, ⁜ καὶ ἀνέγνω αὐτὸ, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἤνοιξεν αὐτὸ ⁜ Ἐζεκίας ἐναντίον Κυρίου.

15. Καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας πρὸς Κύριον, λέγων·

16. Κύριε Σαβαὼθ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβεὶμ, σὺ Θεὸς μόνος εἶ πάσης βασιλείας τῆς οἰκουμένης, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

17. κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, εἰσάκουσον Κύριε, ἄνοιξον Κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἴσβλεψον Κύριε; καὶ ἴδε τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλε Σενναχηρεὶμ ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα.

18. Ἐπ' ἀληθείας γὰρ, Κύριε, ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν,

19. καὶ ἐνέβαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς.

20. Νῦν δὲ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, ἵνα γνῷ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς, ὅτι σὺ εἶ Θεὸς μόνος.

Σὺ
αὐτῶν

21. Καὶ ἀπεστάλη Ἡσαίας υἱὸς Ἀμὼς πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἤκουσα ἃ προσηύξω πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρεὶμ βασιλέως Ἀσσυρίων.

22. Οὗτος ὁ λόγος, ὃν ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ ὁ Θεός· ἐφαύλισέ σε, καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιὼν, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν ἐκίνησε θυγάτηρ Ἱερουσαλήμ.

23. Τίνα ὠνείδισας καὶ παρώξυνας; ἢ πρὸς τίνα ὕψωσας τὴν φωνήν σου; καὶ οὐκ ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ;

24. Ὅτι δι' ἀγγέλων ⨯ σου ὠνείδισας Κύριον· σὺ γὰρ εἶπας, τῷ πλήθει τῶν ἁρμάτων ⨯ μου ἐγὼ ἀνέβην εἰς ὕψος ὀρέων, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοψα τὸ ὕψος τῆς κέδρου αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος κυπαρίσσου ⨯ αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς ὕψος μέρους τοῦ δρυμοῦ ⨯ τοῦ Καρμήλου·

25. καὶ ἔθηκα γέφυραν, καὶ ἠρήμωσα

v. 11. ἀπώλεσαν αὐτήν) ἀπώλεσαν, καὶ σὺ ῥυσθήσῃ. v. 12. οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν) transposita. ibid. Ῥαφεὶς) ῥαφείθ. ib. Θαιμάδ;) θεεμάθ. v. 13. in Rom. ποῦ εἰσι βασιλεῖς ἐμὰθ καὶ ποῦ ἀρφάθ; καὶ ποῦ πόλεως ἐπφαρκαίμ, ἀναγουγάνα. v. 14. ἀγγέλων) adjicit, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου. v. 16. Κύριε) κύριος. ibid. Χερουβεὶμ) χερουβίμ. ib. σὺ Θεὸς μόνος εἶ) σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος. v. 17. εἰσάκουσον Κύριε, εἴσβλεψον) κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, εἰσάκουσον Κύριε, ἄνοιξον κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἴσβλεψον. ibid. οὓς ἀπέστειλε Σενναχηρεὶμ) σενναχηρείμ, οὓς ἀπέστειλεν. v. 18. ἀληθείας γὰρ) addit Κύριε. v. 19. ἐνέβαλον) ἀνέβαλον. ibid. ἀπώλεσαν) ἀπώσαντο. v. 20. Σὺ δὲ) νῦν δέ. ibid. χειρὸς αὐτῶν) χειρὸς αὐτοῦ. ib. εἶ Θεὸς) εἶ ὁ Θεός. v. 23. εἰς τὸν ἅγιον) πρὸς τὸν ἅγιον. v. 24. κυπαρίσσου) τῆς κυπαρίσσου.

μωσα ὕδατα καὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος.

26. Οὐ ταῦτα ἤκεσας πάλαι, ἃ ἐγὼ ἐποίησα; ἐξ ἀρχαίων ἡμερῶν συνέταξα, νῦν δὲ ἐπέδειξα ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὀχυροῖς, καὶ ἐνοικοῦντας ἐν πόλεσιν ὀχυραῖς.

27. Ἀνῆκα τὰς χεῖρας, καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ ἐγένοντο ὡς χόρτος χλωρὸς ἐπὶ δωμάτων, καὶ ὡς ἄγρωςις ※ ἀφανιζομένη, πρὸ τῦ τελεσφορηθῆναι.

28. Νῦν δὲ τὴν ἀνάπαυσίν σου, καὶ τὴν ἔξοδόν σου, καὶ τὴν εἴσοδόν σου ἐγὼ ἐπίςαμαι·

29. ὁ δὲ θυμός σου, ὃν ἐθυμώθης ※ πρός με, καὶ ἡ πικρία σου ἀνέβη πρὸς μὲ, καὶ ἐμβαλῶ φιμὸν εἰς τὴν ῥῖνά σου, καὶ χαλινὸν εἰς τὰ χείλη σου, καὶ ἀποςρέψω σε τῇ ὁδῷ, ᾗ ἦλθες ἐν αὐτῇ.

30. Τῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον· φάγε
τῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἃ ἔσπαρκας, καὶ τῷ
ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ τὸ κατάλειμμα,
ἀμήσητε τῷ δὲ τρίτῳ ※ ἔτει σπείραντες ἀμήσατε,
καὶ φυτεύσατε ἀμπελῶνας, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν.

31. Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἐν τῇ Ἰεδαίᾳ, φυήσεσι ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσεσι σπέρμα ἄνω,

32. ὅτι ἐξ Ἰερεσαλὴμ ἐξελεύσονται
οἱ καταλελειμμένοι, καὶ οἱ σωζόμενοι
ἐπ' ἐξ ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος Κυρίου Σαβαὼθ
ποιήσει ταῦτα.

33. Διὰ τῦτο οὕτως λέγει Κύριος ἐπὶ
βασιλέα Ἀσσυρίων· οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς
τὴν πόλιν ταύτην, ἐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ'
αὐτὴν βέλος, ἐδὲ μὴ ἐπιβάλῃ ἐπ' αὐτὴν βάλῃ
θυρεὸν, οὐδ' ἐ μὴ κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν
χάρακα,

34. ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποςραφήσεται, ※ καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐ μὴ εἰσέλθῃ· τάδε λέγει Κύριος·

35. ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης τῦ σῶσαι αὐτὴν δι' ἐμὲ, καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν παῖδά μου.

36. Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν καὶ ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ἐξαναςάντες τοπρωῒ, εὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά.

37. Καὶ ἀποςραφεὶς ἀπῆλθε Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ᾤκησεν ἐν Νινευῇ,

38. καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν
οἴκῳ Νασαρὰχ τὸν πάτραρχον αὐτοῦ, Ἀ- Ἀσαραχ
δραμέλεχ καὶ * Σαρασὰρ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπά-
ταξαν αὐτὸν μαχαίραις, αὐτοὶ δὲ διε- * Σαρασὰ
σώθησαν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ ἐβασίλευσεν
Ἀσορδὰν ὁ υἱὸς αὐτῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΛΗ'. XXXVIII.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμαλακίσθη Ἐζεκίας ἕως θανάτυ· καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας

v. 26. ἀρχαίων ἡμερῶν) transposita. ibid. ἐνοικῦντας) οἰκῦντας. v. 27. χλωρὸς) ξηρός. v. 30. καὶ τῷ ἐνιαυτῷ) τῷ δὲ ἐνιαυτῷ. ibid. ἀμήσητε) ἀμήσατε. v. 32. ἐξελεύσονται) ἔσονται. ibid. ἐπ' ὄρει) ἐξ ὄρους. v. 33. βάλῃ) ἐπιβάλῃ, posteriore loco. v. 34. ἀποςραφήσεται) addit καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐ μὴ εἰσέλθῃ. v. 36. καὶ ὀγδοηκοντα.) καὶ deest. ibid. ἐξαναςάντες) ἀναςάντες. v. 37. ἀποςραφεὶς ἀπῆλθε βασ.) ἀπῆλθεν ἀποςραφεὶς σενναχηρεὶμ βασιλεύς. v. 38. ἐν οἴκῳ Ἀσαρὰχ) ἐν τῷ οἴκῳ νασαράχ. ibid. Σαρασὰ υἱοὶ) σαρασὰρ οἱ υἱοί.

υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει Κύριος· τάξαι περὶ τȣ̃ οἴκȣ σȣ, ὅτι ἀποθνήσκεις σὺ, καὶ ȣ̓ ζήσῃ.

2. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτȣ̃ πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον,

3. λέγων· ⁜ Ὠδή· μνήσθητι ⁜ δὴ, Κύριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν σȣ μετὰ ἀληθείας, ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν σȣ ἐποίησα, καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ μεγάλῳ.

4. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίȣ πρὸς Ἡσαίαν, λέγων.

5. Πορεύȣ, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἐζεκίαν· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Δαυὶδ τȣ̃ πατρός σȣ· ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σȣ, καὶ ἴδον τὰ δάκρυά σȣ, ἰδοὺ προστίθημι πρὸς τὸν χρόνον σȣ ἔτη δεκαπέντε,

6. καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων
σάσω ῥύσομαί σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης ὑπερασπιῶ.

7. Τȣ̃το δέ σοι τὸ σημεῖον παρὰ Κυρίου, ὅτι ὁ Θεὸς ποιήσει τὸ ῥῆμα τȣ̃το·

ϛρέφω 8. ἰδȣ̀ ἐγὼ στρέψω τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν, οὓς κατέβη ὁ ἥλιος, τȣ̀ς δέκα ἀναβαθμȣ̀ς τȣ̃ οἴκου τȣ̃ πατρός σȣ, ἀποστρέψω ⁜ εἰς τὰ ὀπίσω τὸν ἥλιον τȣ̀ς δέκα ἀναβαθμȣ́ς· καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τȣ̀ς δέκα ἀναβαθμοὺς, οὓς κατέβη ἡ σκιά.

9. (Ὠδή.) ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΖΕΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΙΟΥΔΑΙΑΣ ΗΝΙΚΑ ΕΜΑΛΑΚΙΣΘΗ ΚΑΙ ΑΝΕΣΤΗ ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΛΑΚΙΑΣ ΑΥΤΟΥ.

10. Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου, πορεύσομαι ἐν πύλαις ᾅδȣ,
καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα.

11. Εἶπα, ȣ̓κέτι ȣ̓ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τȣ̃ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ⁜ ζώντων,
Οὐκέτι ȣ̓ μὴ ἴδω ἄνθρωπον ⁜ μετὰ κατοικȣ́ντων·
12. ἐξέλιπεν ἐκ τῆς συγγενείας μου,
(Κατέλιπον τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μȣ,) ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ, ὥσπερ ὁ καταλύων σκηνὴν πήξας. λοιπὸν
Τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοὶ ἐγένετο, ὡς ἱστὸς ἐρίθου ἐγγιζȣ́σης ἐκτεμεῖν.

13. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ἕως πρωῒ ὡς λέοντι, ἕτως πάντα τὰ ὀστᾶ μου συνέτριψεν,
Ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως τῆς νυκτὸς παρεδόθην.

14. Ὡς

CAP. XXXVIII. v. 1. ὅτι ἀποθνήσκεις) ἀποθνήσκεις γάρ. v. 2. τοῖχον) τεῖχον. v. 4. Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Ἐζεκίαν·) πορεύθητι, καὶ εἶπον ἐζεκίᾳ. v. 5. τῆς φωνῆς) non habet. ibid. ἔτη δεκαπέντε) transpoſita. v. 6. in Rom. καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως ἀσσυρίων ῥύσομαί σε, καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης. v. 7. ὁ Θεὸς ποιήσει) transpoſita. v. 8. ἰδοὺ στρέφω) ἰδȣ̀ ἐγὼ στρέψω. ibid. ὁ ἥλιος, τȣ̀ς δ. ἀναβ. τȣ̃ οἴκȣ τȣ̃ πατρός σȣ) τȣ̀ς δέκα ἀναβαθμȣ̀ς τȣ̃ οἴκȣ τȣ̃ πατρός σȣ ὁ ἥλιος. v. 9. (Ὠδή.) abeſt. v. 11. ἐπὶ τῆς γῆς) ἐπὶ γῆς ζώντων. ib. ſtich. 2. Οὐκέτι ȣ̓ μὴ ἴδω ἄνθρωπον) ȣ̓κέτι μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τȣ̃ ἰσραὴλ ἐπὶ γῆς, ȣ̓κέτι μὴ ἴδω ἄνθρωπον. v. 12. ἐκ τῆς συγγενείας) ἐξέλιπεν ἐκ τῆς συγγενείας. ibid. ſtich. 2. λοιπὸν) ἐπίλοιπον. ib. καταλύων σκηνὴν) transpoſita. ibid. ſtich. 3. in Rom. ὡς ἱστὸς τὸ πνεῦμά μȣ παρ' ἐμοὶ ἐγένετο ἐρίθȣ ἐγγιζȣ́σης ἐκτεμεῖν. v. 13. τὰ ὀστᾶ μȣ συνέτριψεν) συνέτριψε πάντα τὰ ὀστᾶ μȣ. ibid. ſtich. 2. ἕως τῆς νυκτὸς) absque articulo.

14. Ὡς χελιδὼν, οὕτως φωνήσω, καὶ
ὡς περιστερὰ, οὕτως μελετήσω·
Ἐξέλιπον γάρ μου οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ
βλέπειν εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ
πρὸς τὸν Κύριον, ὃς ἐξείλατό με,
καὶ ἀφείλατό μου τὴν ὀδύνην τῆς
ψυχῆς·
15. ※ Καὶ αὐτὸς ἐποίησεν καθοδήγησιν πάντας
ἐνιαυτούς μου.
16. Κύριε, περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη
σοι, καὶ ἐξήγειράς μου τὴν πνοὴν,
καὶ παρακληθεὶς ἔζησα.
17. ※ Ἰδὲ εἰς εἰρήνην πικρία μου· εἵλου γάρ
μου τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ ἀπόληται,
καὶ ἀπέῤῥιψας ὀπίσω μου
πάσας τὰς ἁμαρτίας μου.
18. Οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾅδου αἰνέσουσί σε,
Οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσί σε,
οὐδὲ ἐλπιοῦσιν οἱ ἐν ᾅδου τὴν ἐλεημοσύνην σου·
19. Οἱ ζῶντες εὐλογήσουσί σε, ὃν τρόπον κἀγώ· ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον
παιδία ποιήσω,
Ἃ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην σου,
20. Κύριε, τῆς σωτηρίας μου·
Καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ
ψαλτηρίου πάσας τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς μου, κατέναντι τοῦ οἴκου
τοῦ Θεοῦ.
21. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν·
λάβε παλάθην ἐκ σύκων, καὶ
τρῖψον, καὶ κατάπλασαι ※ ἐπὶ
τὸ ἕλκος. καὶ ὑγιὴς ἔσῃ.
22. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅτι ἀναβήσομαι εἰς τὸν οἶκον
Κυρίου τοῦ Θεοῦ;

ΚΕΦ. ΛΘ'. XXXIX.

ΕΝ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδὰχ Βαλαδὰν υἱὸς τοῦ Βαλαδὰν, Ἀλαδὰν
ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας ἐπιστολὰς καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα Ἐζεκίᾳ·
ἤκουσε γὰρ, ὅτι ἐμαλακίσθη ἕως θανάτου· καὶ ἀνέστη,

2. καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας χαρὰν μεγάλην, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν οἶκον τοῦ νεχωθᾶ, καὶ τῆς στακτῆς, καὶ τῶν θυμιαμάτων, καὶ τοῦ μύρου, καὶ τοῦ ἀργυρίου, καὶ τοῦ χρυσίου, καὶ πάντας τοὺς οἴκους τῶν σκευῶν τῆς γάζης, καὶ πάντα ὅσα ἦν ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν οὐθὲν ὃ οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ※ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἦλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; καὶ πόθεν ἥκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· ἐκ γῆς πόῤῥωθεν ἥκασι πρὸς μὲ ἐκ Βαβυλῶνος.

4. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας· τί ἴδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· πάντα

τὰ

v. 14. οὕτως) οὕτω, bis. ibid. μελετήσω) μελετῶ. v. 17. ἁμαρτίας μου.) μου deest. v. 20. Κύριε) Θεέ. v. 22. τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅτι) τοῦτο σημεῖον πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι. ibid. Κυρίου) abest. CAP. XXXIX. v. 1. Ἀλαδὰν υἱὸς τοῦ Ἀλαδὰν) Βαλαδὰν ὁ υἱὸς τοῦ Βαλαδάν. v. 2. χαρὰν μεγάλην) non habet. ibid. νεχωθᾶ) interponit *Rom.* καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου, quæ verba in Alex. sequuntur post τοῦ μύρου. ibid. ὃ οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας) αὐτοῖς deest. ib. in fine versûs adjicit *Rom.* καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ. v. 4. ἴδον) εἴδοσαν.

τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου ἴδοσαν, καὶ οὐκ ἔστιν ⨯ πρᾶγμα ἐν τῷ οἴκῳ μου, ὃ οὐκ εἴδοσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου.

5. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡσαΐας· ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου Σαβαώθ.

6. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ λήψονται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα συνήγαγον οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλῶνα ἥξει, καὶ οὐ μὴ καταλείπωσιν οὐδέν· εἶπε δὲ ὁ Θεός.

7. Ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου ὧν
ἐγέννησας γεννήσεις, λήψονται καὶ ποιήσουσι σπάδοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων.

8. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν· ἀγαθὸς ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησε, γενέσθω δὴ εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

ΚΕΦ. Μ΄. XL.

ΠΑρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ Θεός·
Κύριος
2. ÷ ἱερεῖς, ˙ λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἱερουσαλὴμ, παρακαλέσατε αὐτὴν, ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις αὐτῆς, λέλυται αὐτῆς ἡ ἁμαρτία, ὅτι ἐδέξατο ἐκ χειρὸς Κυρίου διπλᾶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῆς.

3. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

4. Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν, καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία, ὁδοὺς λείας

5. καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

6. Φωνὴ λέγοντος, Βόησον· καὶ εἶπα· τί βοήσω; πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου, ὡς ἄνθος χόρτου.

7. Ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε, ⋇ ὅτι πνεῦμα Κυρίου ἐπνευσεν εἰς αὐτό· ἀληθῶς χόρτος ὁ λαός.

8. ἐξηράνθη χόρτος, ἐξέπεσε τὸ ἄνθος· τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

9. Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι, ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών, ὕψωσον τῇ ἰσχύϊ τὴν φωνήν σου, ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἱερουσαλήμ· ὑψώσατε, μὴ φοβεῖσθε· εἰπὸν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ὑμῶν,

10. ἰδοὺ Κύριος Κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίων ⨯ αὐτοῦ ˙ μετὰ κυρίας, ἰδοὺ ὁ μισθὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔργον ⨯ ἑκάστου ἐναντίον αὐτοῦ.

11. Ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ τῷ βραχίονι αὐτοῦ συνάξει ἄρνας, καὶ ⋇ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ βαστάσει· ἐν γαστρὶ ἐχούσας παρακαλέσει,

12 Τίς

v. 4. πρᾶγμα) abest. v. 5. αὐτῷ Ἡσαΐας.) transposita. v. 6. λέγει Κύριος) non habet. ibid. καὶ οὐ μὴ καταλείπωσιν οὐδέν·) καὶ οὐδὲν οὐ μὴ καταλείπωσιν. v. 7. ἐγέννησας) γεννήσεις. v. 8. πρὸς Ἡσαΐαν·) ἡσαΐαν. CAP. XL. v. 1. Κύριος·) ὁ Θεός. v. 4. ἔσται τὰ σκολιὰ) ἔσται πάντα τὰ σκολιά. ibid. εἰς ὁδοὺς λείας) εἰς πεδία. v. 10. ἰδοὺ Κύριος μετὰ) ἰδοὺ κύριος. κύριος μετά. ibid. βραχίων αὐτοῦ) αὐτοῦ deest.

12. Τίς ἐμέτρησε τῇ χειρὶ ⁜ αὐτοῦ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν δρακί; τίς ἔστησε τὰ ὄρη σταθμῷ, καὶ τὰς νάπας ζυγῷ;

13. Τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου, καὶ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;

14. Ἢ πρὸς τίνα συνεβουλεύσατο, καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἔδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἔδειξεν αὐτῷ; ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

15. Εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς σταγὼν ἀπὸ κάδου, καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, καὶ ὡς σίελος λογισθήσονται;

16. Ὁ δὲ Λίβανος οὐχ ἱκανὸς εἰς καῦσιν, καὶ πάντα τὰ τετράποδα οὐχ ἱκανὰ εἰς ὁλοκάρπωσιν,

17. καὶ πάντα τὰ ἔθνη ὡς οὐδέν εἰσι, καὶ εἰς οὐθὲν ἐλογίσθησαν ⁜ αὐτῷ.

18. Τίνι ὡμοιώσατε Κύριον, καὶ τίνι ὁμοιώματι ὡμοιώσατε αὐτόν;

19 Μὴ εἰκόνα ἐποίησε τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνεύσας χρυσίον περιεχρύσωσεν αὐτόν; ὁμοίωμα κατεσκεύασεν αὐτόν;

20. Ξύλον γὰρ ἄσηπτον ἐκλέγεται
ζητεῖ τέκτων, καὶ σοφῶς ζητήσει πῶς στήσει αὐτοῦ εἰκόνα, καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται.

21. Οὐ γνώσεσθε; οὐκ ἀκούσεσθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν; οὐκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια τῆς γῆς;

22. Ὁ κατέχων τὸν γῦρον τῆς γῆς· καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ ὡς ἀκρίδες· ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν, καὶ διατείνας ⨯ αὐτὸν ὡς σκηνὴν κατοικεῖν,

23. ὁ διδοὺς ἄρχοντας εἰς οὐδὲν ἄρχειν, τὴν δὲ γῆν ὡς οὐδὲν ἐποίησεν.

24. Οὐ γὰρ μὴ σπείρωσιν, οὐδὲ μὴ σπείρουσιν
* φυτεύσωσιν, οὐδὲ μὴ ῥιζωθῇ εἰς τὴν γῆν
ἡ ῥίζα αὐτῶν· ἔπνευσεν ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ * φυτεύ-
ἐξηράνθησαν, καὶ καταιγὶς ὡς φρύγανα σουσιν
ἀναλήψεται αὐτούς.

25. Νῦν οὖν τίνι με ὡμοιώσατε, καὶ ὑψωθήσομαι; εἶπεν ὁ ἅγιος,

26. Ἀναβλέψατε εἰς τὸ ὕψος τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἴδετε τίς κατέδειξε πάντα ταῦτα; ὁ ἐκφέρων κατὰ ἀριθμὸν τὸν κόσμον αὐτοῦ, πάντα ἐπ᾽ ὀνόματι καλέσει ἀπὸ τῆς πολλῆς δόξης, καὶ ἐν κράτει ἰσχύος οὐδέν σε ἔλαθε.

27. Μὴ γὰρ εἴπῃς Ἰακώβ, καὶ τί ἐλάλησας Ἰσραήλ; ἀπεκρύβη ἡ ὁδός μου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Θεός μου τὴν κρίσιν ⨯ μου ἀφεῖλε, καὶ ἀπέστη.

28. Καὶ νῦν οὐκ ἔγνως; εἰ μὴ ἤκουσας; Θεὸς αἰώνιος, Θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς, οὐ πεινάσει, οὐδὲ κοπιάσει, οὐδὲ ἔστιν ἐξεύρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ,

v. 13. σύμβουλος αὐτοῦ) transposita. ibid. συμβιβάσει) συμβιβᾷ. v. 14. ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;) non habet. v. 15. καὶ ὡς σίελος) καὶ deest. v. 20. ζητεῖ) ζητήσει. ibid. αὐτοῦ εἰκόνα) transposita. v. 23. εἰς οὐδὲν) ὡς οὐδέν. v. 24. σπείρουσιν) φυτεύσωσιν. ibid. φυτεύσουσιν) σπείρωσιν. ib. ἀναλήψεται) λήψεται. v. 26. εἰς τὸ ὕψος) absque articulo. ib. πάντα ταῦτα;) transposita. ib. κατὰ ἀριθμὸν) κατ᾽ ἀριθμόν. ib. πάντα ἐπ᾽) πάντας ἐπ᾽. ib. ἀπὸ τῆς πολλῆς) ἀπὸ πολλῆς. ib. ἰσχύος οὐδὲν) ἰσχύος αὐτοῦ οὐδέν. v. 28. Θεὸς ὁ κατασκ.) ὁ Θεὸς ὁ κατασκευάσας.

29. διδὲς τοῖς πεινῶσιν ἰσχὺν, καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις λύπην.

30. Πεινάσουσι γὰρ νεώτεροι, καὶ κοπιάσουσι νεανίσκοι, καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυες ἔσονται.

31. Οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχὺν, πτεροφυήσουσιν ὡς ἀετοὶ, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιάσουσι, βαδιοῦνται καὶ οὐ πεινάσουσιν.

ΚΕΦ. ΜΑ΄. XLI.

Ἐγκαινίζεσθε πρὸς μὲ, νῆσοι, οἱ γὰρ ἄρχοντες ἀλλάξουσιν ἰσχύν· ἐγγισάτωσαν καὶ λαλησάτωσαν
κρίσεις ἅμα, τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν.

2. Τίς ἐξήγειρεν ἀπὸ ἀνατολῶν δικαιοσύνην, ἐκάλεσεν αὐτὴν κατὰ πόδας αὐτοῦ, καὶ πορεύσεται; δώσει ἐναντίον ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει· καὶ δώσει εἰς γῆν τὰς μαχαίρας αὐτῶν, καὶ ὡς φρύγανα ἐξωσμένα τὰ τόξα αὐτῶν.

3. Καὶ διώξεται αὐτοὺς, καὶ διελεύσεται ἐν εἰρήνῃ ἡ ὁδὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ⋇ οὐκ ἥξει.

4. Τίς ἐνήργησε, καὶ ἐποίησε ταῦτα; ἐκάλεσεν αὐτὴν ὁ καλῶν αὐτὴν ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς· ἐγὼ Θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα ἐγώ εἰμι.

5. Εἴδοσαν ἔθνη καὶ ἐφοβήθησαν, τὰ ἄκρα τῆς γῆς ⋇ ἐξέστησαν· ἤγγισαν, καὶ ἤλθοσαν ἅμα,

6. κρίνων ἕκαστος τῷ πλησίον, καὶ τῷ ἀδελφῷ βοηθῆσαι, καὶ ἐρεῖ·

7. ἴσχυσεν ἀνὴρ τέκτων, καὶ χαλκεὺς τύπτων σφύρῃ, ἅμα ἐλαύνων· τότε μὲν ἐρεῖ, σύμβλημα καλόν ἐστιν, ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἥλοις, θήσουσιν αὐτὰ, καὶ οὐ κινηθήσονται.

8. Σὺ δὲ Ἰσραὴλ, παῖς μου, Ἰακὼβ, ὃν ἐξελεξάμην, σπέρμα Ἀβραὰμ, ὃν ἠγάπησα,

9. οὗ ἀντελαβόμην ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς, καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς ἐκάλεσά σε, καὶ εἶπά σοι, παῖς μου εἶ, ἐξελεξάμην σε· καὶ οὐκ ἐγκατέλιπόν σε,

10. μὴ φοβοῦ, μετὰ σοῦ γάρ εἰμι, μὴ πλανῶ· ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ Θεός σου, ὁ ἐνισχύσας σε καὶ ἐβοήθησά σοι, καὶ ἠσφαλισάμην σε τῇ δεξιᾷ τῇ δικαίᾳ μου.

11. Ἰδοὺ αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοί σοι, ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ ἀπολοῦνται πάντες οἱ ἀντίδικοί σου.

12. Ζητήσεις αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ εὕρῃς τοὺς ἀνθρώπους, οἳ παροινήσουσιν εἰς σέ· ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε·

13. ὅτι ἐγὼ ⋇ Κύριος ὁ Θεός σου, ὁ κρατῶν τῆς δεξιᾶς σου, ὁ λέγων σοι· μὴ φοβοῦ, ⋇ ἐγὼ ἐβοήθησά σοι·

14. μὴ φοβοῦ σκώληξ Ἰακὼβ, ὀλιγοστὸς Ἰσραὴλ, ἐγὼ ἐβοήθησά σοι, λέγει ὁ Θεὸς, ὁ λυτρούμενός σε ⋇ ἅγιος Ἰσραήλ.

15. Ἰδοὺ ἐποίησά σε ὡς τροχοὺς ἁμάξης ἀλοῶντας καινοὺς πριστοειδεῖς;

καὶ

CAP. XLI. v. 1. κρίσεις) κρίσιν. v. 2. πορεύσεται) καὶ πορεύσεται. v. 3. καὶ διελεύσεται) καὶ deest. v. 5. ἤλθοσαν) ἦλθον. v. 7. τότε μὲν) πότε μὲν. v. 8. Ἰακὼβ, ὃν) ἰακὼβ, καὶ ὃν. v. 13. ἐγὼ ὁ Θεὸς, ὁ) ἐγὼ ὁ Θεός σου, ὁ. v. 14. ὁ Θεὸς, ὁ) ὁ θεός σου, ὁ. v. 15. πριστοειδεῖς) πριστηροειδεῖς.

χοῦν καὶ ἀλοήσεις ὄρη, καὶ λεπτυνεῖς βουνοὺς, καὶ ὡς χνοῦν θήσεις,

16. καὶ λικμήσεις, καὶ ἄνεμος λήψεται αὐτὺς, καὶ καταιγὶς διασπερεῖ αὐτύς· σὺ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν ※ Κυρίῳ, ἐν τοῖς ἁγίοις Ἰσραὴλ,

17. καὶ ἀγαλλιάσονται οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς· ζητήσουσι γὰρ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἔσαι, ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, ἐγὼ ἐπακέσομαι ※ αὐτῶν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ὐκ ἐγκαταλείψω αὐτὺς,

18. ἀλλὰ ἀνοίξω ἐπὶ τῶν ὀρέων ποταμὺς, καὶ ἐν μέσῳ πεδίων πηγάς· ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς ἕλη ※ ὑδάτων, καὶ τὴν διψῶσαν γῆν ἐν ὑδραγωγοῖς.

19. Θήσω εἰς τὴν ἄνυδρον γῆν, κέδρον καὶ πύξον, καὶ μυρσίνην καὶ κυπάρισσον, καὶ λεύκην, ※ καὶ θήσω ἐν τῇ Ἀραβᾷ βραθυλάειν καὶ θασσὺρ ἅμα.

20. Ἵνα ἴδωσι καὶ γνῶσι, καὶ ἐννοηθῶσι καὶ ἐπισῶνται ἅμα, ὅτι χεὶρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα πάντα, καὶ ὁ ἅγιος τῦ Ἰσραὴλ κατέδειξεν ※ αὐτά.

21. Ἐγγίζει ἡ κρίσις ὑμῶν, λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἤγγισαν αἱ βυλαὶ ὑμῶν, λέγει ὁ βασιλεὺς Ἰακώβ.

22. Ἐγγισάτωσαν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν ἃ συμβήσεται, ἢ τὰ πρότερα τίνα ἦν, εἴπατε, καὶ ἐπισήσομεν τὸν νοῦν, καὶ γνωσόμεθα τί τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἐπερχόμενα· εἴπατε ἡμῖν,

23. ἀναγγείλατε τὰ ἐπερχόμενα ἐπ' ἐσχάτυ, καὶ γνωσόμεθα, ὅτι θεοί ἐσε· εὐποιήσατε καὶ κακώσατε, καὶ θαυμασόμεθα, καὶ ὀψόμεθα ἅμα,

24. ὅτι πόθεν ἐσὲ ὑμεῖς, καὶ πόθεν ἡ ἐργασία ὑμῶν· ἐκ γῆς βδέλυγμα ἐξελέξαντο ὑμᾶς,

25. ἐγὼ ἤγειρα τὸν ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ τὸν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν κλήσονται τῷ ὀνόματί μου· ἐρχέσθωσαν ἄρχοντες, καὶ ὡς πηλὸς κεραμέως, καὶ ὡς κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλὸν, ὕτως καταπατηθήσεσθε. ἀπ'

26. Τίς γὰρ ἀναγγελεῖ τὰ ἐξ ἀρχῆς, ἵνα γνῶμεν καὶ τὰ ἔμπροσθεν; καὶ ἐρῦμεν, ὅτι ἀληθῆ ἐσιν· ὐκ ἔσιν ὁ προλέγων, ὐδ' ἀκύων τὺς λόγυς ὑμῶν.

27. Ἀρχὴν Σιὼν δώσω, καὶ Ἱερυσαλὴμ παρακαλέσω εἰς ὁδόν. ἐν ὁδῷ

28. Ἀπὸ γὰρ τῶν ἐθνῶν, ἰδὺ ὐθείς· καὶ ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ ἀναγγέλλων· καὶ ἐὰν ἐρωτήσω αὐτὺς πόθεν ἐσέ; ὐ μὴ ἀποκριθῶσί μοι.

29. Εἰσὶ γὰρ οἱ ποιῦντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ πλανῶντες ὑμᾶς.

ΚΕΦ. ΜΒ'. XLII.

Ἰακὼβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήψομαι αὐτῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσεδέξατο αὐτὸν ἡ ψυχή μου, ἔδωκα

v. 15. χοῦν) χνῦν. v. 18. εἰς ἕλη) addit ὑδάτων. v. 19. καὶ μυρσίνην) καὶ deest. v. 20. ταῦτα πάντα, καὶ) ταῦτα, καί. v. 22. πρότερα) πρότερον. v. 23. ἀναγγείλατε τὰ ἐπερχόμενα) ἀναγγείλατε ἡμῖν τὰ ἐπερχόμενα. ibid. θαυμασόμεθα) adjicit καὶ ὀψόμεθα ἅμα. v. 25. ἐγὼ ἤγειρα) ἐγὼ δὲ ἤγειρα. ibid. ἀπ' ἡλίου) ἀφ' ἡλίυ. ib. κλήσονται) κληθήσονται. v. 26. ὐδ' ἀκύων τὺς λόγυς ὑμῶν.) οὐδὲ ὁ ἀκύων ὑμῶν τὺς λόγυς. v. 27. ἐν ὁδῷ) εἰς ὁδόν. v. 28. ὐθείς) ὐδείς.

κα τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει,

2. οὐ κράξεται, ὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἡ φωνὴ αὐτοῦ.

3. Κάλαμον συντεθλασμένον ὐ συντρίψει, καὶ λίνον καπνιζόμενον ὐ σϐέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἐξοίσει κρίσιν,

4. ἀναλάμψει, καὶ ὐ θραυσθήσεται, ἕως ἂν θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.

5. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ πήξας αὐτὸν, ὁ στερεώσας τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ δὺς πνοὴν τῷ λαῷ τῷ ἐπ' αὐτῆς, καὶ πνεῦμα τοῖς πατῦσιν αὐτήν.

6. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρατήσω τῆς χειρός σου, καὶ ἐνισχύσω σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν,

7. ἀνοῖξαι ὀφθαλμὺς τυφλῶν, ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους, καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς καθημένους ἐν σκότει.

8. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, τῦτό μου ἐςὶ τὸ ὄνομα, τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω, ὐδὲ τὰς ἀρετάς μου τοῖς γλυπτοῖς.

9. Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἰδοὺ ἥκασι, καὶ
ἀναγγελῶ καινὰ ἐγὼ ἀναγγέλλω, καὶ πρὸ τῦ ἀνατεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν.

10. Ὑμνήσατε τῷ Κυρίῳ ὕμνον καινόν· ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτῦ ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς· οἱ καταϐαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πλέοντες αὐτὴν, αἱ νῆσοι καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτάς. ἐπ'

11. Εὐφράνθητι ἔρημος, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ἐπαύλεις, καὶ οἱ κατοικοῦντες Κηδάρ· εὐφρανθήσονται οἱ κατοικοῦντες πέτραν, ἀπ' ἄκρου τῶν ὀρέων ἄκρων βοήσουσιν.

12. Δώσουσι τῷ Θεῷ δόξαν, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσι.

13. Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐξελεύσεται, καὶ συντρίψει πόλεμον, ἐπεγερεῖ ζῆλον, × σημανεῖ καὶ βοήσεται ἐπὶ τὺς ἐχθροὺς αὐτῦ μετὰ ἰσχύος.

14. Ἐσιώπησα, μὴ καὶ ἀεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι; ἐκαρτέρησα ὡς ἡ τίκτουσα, ἐκςήσω καὶ ξηρανῶ ἅμα,

15. ※ ἐρημώσω ὄρη καὶ βουνὺς, καὶ πάντα χόρτον αὐτῶν ξηρανῶ, καὶ θήσω ποταμὺς εἰς νήσυς, καὶ ἕλη ξηρανῶ.

16. Καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίϐους, ἃς οὐκ ᾔδεισαν, οὓς πατῆσαι ποιήσω αὐτούς· ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς φῶς, καὶ τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν· ταῦτα τὰ ῥήματα ἃ ποιήσω, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτὺς.

17. Αὐτοὶ δὲ ἀπεςράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω· αἰσχύνθητε αἰσχύνην οἱ πεποιθότες ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς, οἱ λέγοντες τοῖς χωνευτοῖς, ὑμεῖς ἐςε θεοὶ ἡμῶν.

18. Οἱ

CAP. XLII. v. 2. κράξεται) κεκράξεται. v. 3. συντεθλασμένον) τεθλασμένον. v. 5. Οὕτως) οὕτω. ibid. δὺς) διδοὺς. v. 7. καθημένους) præfigit καὶ. v. 9. καινὰ ἐγὼ ἀναγγελῶ) καινὰ ἃ ἐγὼ ἀναγγέλλω. ibid. ἀνατεῖλαι) ἀναγγεῖλαι. v. 10. ἐπ' ἄκρου) ἀπ' ἄκρου. v. 11. ἀπ' ἄκρου τῶν ὀρέων.) ἀπ' ἄκρων τῶν ὀρέων βοήσουσι. v. 14. ἐκαρτέρησα ὡς ἡ τίκτουσα) transposita. v. 15. quæ sub ※ minori charactere expressa leguntur habet *Edit. Rom.* v. 16. ἃς οὐκ) ἃς οὐκ. ibid. ἃ ποιήσω) ἃ abest.

18. Οἱ κωφοὶ ἀκέσατε, καὶ οἱ τυφλοὶ ἀναϐλέψατε ἰδεῖν.

19. Καὶ τίς τυφλὸς ἀλλ᾽ ἢ οἱ παῖδές μου, καὶ κωφοὶ ἀλλ᾽ ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν· καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ δȣ̃λοι τȣ̃ Θεȣ̃.

20. Ἴδετε πλεονάκις, καὶ οὐκ ἐφυλάξαθε· ἠνεῳγμένα τὰ ὦτα, καὶ οὐκ ἠκούσατε.

21. Κύριος ὁ Θεὸς ἐϐȣλεύσατο ἵνα δικαιωθῆ, καὶ μεγαλύνη αἴνεσιν.

22. Καὶ ἴδον, ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος, καὶ διηρπασμένος· ἡ γὰρ παγὶς ἐν τοῖς ταμιείοις πανταχȣ̃, καὶ ἐν οἴκοις ἅμα, ὅπου ἔκρυψαν αὐτȣ̀ς, ἐγένοντο εἰς προνομὴν· καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἅρπαγμα, καὶ οὐκ ἦν ὁ λέγων, ἀπόδος.

23. Τίς ἐν ὑμῖν ὃς ἐνωτιεῖται ταῦτα; ⨉ προσέξει καὶ εἰσακȣ́σεται εἰς τὰ ἐπερχόμενα.

24. Τίς ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν Ἰακὼϐ καὶ Ἰσραὴλ τοῖς προνομεύουσιν αὐτὸν; οὐχὶ ὁ Θεὸς ᾧ ἡμάρτοσαν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐϐȣ́λοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτȣ̃ πορεύεσθαι, ȣ̓δὲ ἀκȣ́ειν τȣ̃ νόμου αὐτοῦ;

25. Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ᾽ αὐτȣ̀ς ὀργὴν θυμȣ̃ αὐτȣ̃, καὶ κατίσχυσεν ἐπ᾽ αὐτȣ̀ς πόλεμος, καὶ οἱ συμφλέγοντες αὐτȣ̀ς κύκλῳ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕκαστος αὐτῶν, οὐδὲ ἔθεντο ἐπὶ ψυχὴν, ⨉ καὶ ἀνήφθη ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ΜΓ΄. XLIII.

ΚΑΙ νῦν ὅτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε Ἰακώϐ, καὶ ὁ πλάσας σε Ἰσραὴλ, μὴ φοϐȣ̃, ὅτι ἐλυτρωσάμην σε, ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου· ἐμὸς εἶ σύ.

2. Καὶ ἐὰν διαϐαίνης δι᾽ ὕδατος, μετὰ σȣ̃ εἰμι, καὶ ποταμοὶ ȣ̓ συγκλύσουσί σε· καὶ ἐὰν διέλθης διὰ πυρὸς, ȣ̓ μὴ κατακαυθῆς, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε.

3. Ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός σου ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ σώζων σε· ἐποίησά σȣ ἄλλαγμα Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, καὶ Σοήνην ὑπὲρ σοῦ.

4. Ἀφ᾽ ȣ̃ ἔντιμος ἐγένου ἐναντίον μȣ, ἐδοξάσθης, κἀγώ σε ἠγάπησα, καὶ δώσω ἀνθρώπους πολλȣ̀ς ὑπὲρ σοῦ, καὶ ἄρχοντας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς σου.

5. Μὴ φοϐȣ̃, ὅτι μετὰ σȣ̃ εἰμι· ἀπὸ ἀνατολῶν ἄξω τὸ σπέρμα σου, καὶ ἀπὸ δυσμῶν συνάξω σε.

6. Ἐρῶ τῷ βοῤῥᾷ, ἄγε, καὶ τῷ λιϐὶ, μὴ κώλυε· ἄγε τȣ̀ς υἱούς μου ἀπὸ τῆς πόῤῥωθεν, καὶ τὰς θυγατέρας μου ἀπ᾽ ἄκρων τῆς γῆς, γῆς

7. πάντας ὅσοι ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί μου· ἐν γὰρ τῇ δόξῃ μου κατεσκεύασα αὐτὸν, καὶ ἔπλασα αὐτὸν, καὶ ἐποίησα αὐτὸν,

8. καὶ ἐξήγαγον λαὸν τυφλὸν, καὶ ὀφθαλ-

v. 22. ἴδον, ἐγένετο) εἶδον, καὶ ἐγένετο. ibid. ταμιείοις) ταμείοις. ib. ὁ ἐξαιρούμενος) absque articulo. v. 23. εἰσακȣ́σεται) εἰσακȣ́σατε. v. 24. Τίς ἔδωκεν) οἷς ἔδωκεν. ibid. ἐϐούλοντο) ἠϐούλοντο. v. 25. ἐπ᾽ αὐτοὺς) αὐτοὺς. CAP. XLIII. v. 1. ὁ πλάσας) καὶ ὁ πλάσας. v. 3. σȣ ἄλλαγμα) transposita. v. 4. ἐναντίον μου) ἐναντίον ἐμοῦ. ibid. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ib. πολλȣ̀ς) deest. v. 6. ἀπὸ γῆς) ἀπὸ τῆς. v. 7. ἔπλασα) addit αὐτόν.

ἐφθαλμοί εἰσιν ὡσαύτως τυφλοὶ, καὶ κωφοὶ ὦτα ἔχοντες.

9. Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ※ ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τὲς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ, καὶ ἀκουσάτωσαν,

10. γένεσθέ μοι μάρτυρες, κἀγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς μου ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσετέ μοι, καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι· ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεὸς, καὶ μετ' ἐμὲ ἐκ ἔσαι.

11. Ἐγώ ※ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ ἐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ σώζων.

12. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, κἀγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς,

13. ἔτι ἀπ' ἀρχῆς ※ ἐγώ εἰμι, καὶ ἐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό;

14. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ λυτρέμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος Ἰσραήλ· ἕνεκεν ὑμῶν ἀποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπεγερῶ πάντας φεύγοντας, καὶ Χαλ-
κλοιοῖς δαῖοι ἐν πλοίοις δεθήσονται.

15. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος ὑμῶν, ὁ καταδείξας Ἰσραὴλ βασιλέα ὑμῶν.

16. ※ Ὅτι οὕτως λέγει Κύριος ὁ διδὺς ὁδὸν ἐν θαλάσσῃ, καὶ ἐν ὕδατι ἰσχυρῷ τρίβον,

17. ὁ ἐξάγων ἅρματα καὶ ἵππον καὶ ὄχλον ἰσχυρόν· ἀλλὰ ἐκοιμήθησαν, καὶ οὐκ ἀναστήσονται, ἐσβέσθησαν ὡς λῖνον ἐσβεσμένον.

18. Μὴ μνημονεύετε τὰ πρῶτα, καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε.

19. ※ Ὅτι ἰδὲ ἐγὼ ποιῶ καινὰ, ἃ νῦν ἀνατελεῖ, καὶ γνώσεσθε αὐτά· καὶ ποιήσω ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν, καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμές.

20. Εὐλογήσει με τὰ θηρία τῦ ἀγροῦ, σειρῆνες, καὶ θυγατέρες στρουθῶν, ὅτι ἔδωκα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ
ποταμὲς ἐν τῇ ἀνύδρῳ, ποτίσαι τὸ γένος ποτιῶ
μου τὸ ἐκλεκτὸν,

21. λαόν μυ, ὃν περιεποιησάμην, τὰς ἀρετάς μου διηγεῖσθαι.

22. Οὐ νῦν ἐκάλεσά σε Ἰακὼβ, ἐ κοπιάσαι σε ἐποίησα Ἰσραὴλ,

23. οὐκ ἤνεγκας ἐμοὶ πρόβατα τῆς ὁλοκαρπώσεώς σου, ἐδὲ ἐν ταῖς θυσίαις
σου ἐδόξασάς με, ἐκ ἐδέλωσά σε ἐν ταῖς ἐδὲ ἐδέ-
θυσίαις μου, οὐδὲ ἔγκοπον ἐποίησά σε λευσας
ἐν Λιβάνῳ,

24. ἐδὲ

v. 8. ὦτα) τὰ ὦτα. v. 9. καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ, καὶ ἀκουσάτωσαν) transposita. v. 10. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ibid. ὁ παῖς) addit μυ. ib. πιστεύσετέ μοι) πιστεύσητε. v. 12. ἀνήγγειλα) ἐγὼ ἀνήγγειλα. ibid. κἀγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος) καὶ ἐγὼ κύριος. v. 13. ἐξαιρούμενος) ὁ ἐξαιρούμενος. v. 14. Ἰσραήλ·) τῦ ἰσραὴλ. ibid. πάντας φεύγοντας) transposita. ib. κλοιοῖς) πλοίοις. v. 16. ὁδὸν ἐν θαλάσσῃ) transposita. v. 17. ὁ ἐξάγων) ὁ ἐξαγαγών. ibid. ἀλλὰ ἐκοιμ.) ἀλλ' ἐκοιμ. v. 18. μνημονεύετε) μὴ μνημονεύετε. v. 19. ἰδοὺ ποιῶ) ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ. v. 20. Εὐλογήσει) εὐλογήσουσι. ibid. ποτιῶ) ποτίσαι. v. 22. ἐ κοπιάσαι) οὐδὲ κοπιάσαι. v. 23. ἐκ ἐμοὶ πρόβατα τῆς ὁλοκ.) ἐκ ἤνεγκάς μοι πρόβατά σου τῆς ὁλοκ. ibid. ἐδὲ ἐδούλευσας ἐν ταῖς θυσ.' σε) ἐκ ἐδούλωσά σε ἐν θυσίαις

24. οὐδὲ ἐκτήσω μοι ἀργυρίου θυμίαμα, οὐδὲ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου
προέστην καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου προέστης μου.
σου 25. Ἐγώ εἰμι, ἐγώ εἰμι ὁ ἐξαλείφων τὰς ἀνομίας σου ※ ἕνεκεν ἐμοῦ, καὶ
ἀδικίας οὐ μὴ μνησθήσομαι ※ τὰς ἁμαρτίας σου.

26. Σὺ δὲ μνήσθητι, καὶ κριθῶμεν· λέγε σὺ τὰς ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιωθῇς.

27. Οἱ πατέρες ὑμῶν πρῶτοι, καὶ
αὐτῶν οἱ ἄρχοντες ὑμῶν ἠνόμησαν εἰς ἐμέ.

28. Καὶ ἐμίαναν οἱ ἄρχοντες τὰ ἅγιά μου, καὶ ἔδωκα ἀπολέσαι Ἰακώβ,
Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰσραὴλ εἰς ὀνειδισμόν.

ΚΕΦ. ΜΔ'. XLIV.

ΝΥΝ δὲ ἄκουσον, παῖς μου Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ, ὃν ἐξελεξάμην,

2. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε, καὶ ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας, ἔτι βοηθηθήσῃ· μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ἰακώβ, καὶ ὁ ἠγαπημένος Ἰσραὴλ, ὃν ἐξελεξάμην.

3. Ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνύδρῳ, ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰς εὐλογίας μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου,

4. καὶ ἀνατελοῦσιν ὡσεὶ χόρτος ἀναμέσον ὕδατος, καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραρρέον ὕδωρ.

5. Οὗτος ἐρεῖ, τοῦ Θεοῦ εἰμι, καὶ οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ, καὶ ἐρεῖ
ἕτερος ἐπιγράψει ※ χειρὶ αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ εἰμι, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται. ἐπιγράφει

6. Οὕτως λέγει ὁ Θεὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ὁ ῥυσάμενος αὐτὸν Θεὸς Σαβαώθ· ἐγὼ πρῶτος, καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα, ※ καὶ πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστι Θεός.

7. Τίς ὥσπερ ἐγὼ, στήτω, καλεσάτω, καὶ ἀναγγειλάτω, καὶ ἑτοιμασάτω μοι, ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν.

8. Μὴ παρακαλύπτεσθε, ※ μηδὲ πλανᾶσθε· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἠνωτίσασθε, καὶ ἀπήγγειλα ὑμῖν; μάρτυρες ὑμεῖς ἐστε, εἰ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· καὶ οὐκ ἦσαν τότε

9. οἱ πλάσσοντες, καὶ γλύφοντες, πάντες μάταιοι, οἱ ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτῶν, ἃ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς· ※ καὶ μάρτυρες αὐτῶν εἰσιν, ὅτι οὐ βλέπουσι, καὶ οὐ γινώσκουσι, ἀλλὰ αἰσχυνθήσονται,

10. πάντες οἱ πλάσσοντες Θεὸν, καὶ γλύφοντες ἀνωφελῆ,

11. καὶ

v. 24. θυμίαμα) θυσίασμα. ibid. στέαρ) τὸ στέαρ. ib. καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου προέστην σου.) προέστης μου καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. v. 25. ἀνομίας σου) addit ἕνεκεν ἐμοῦ, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου. ibid. τὰς ἀδικίας) abest. v. 27. αὐτῶν) ὑμῶν. v. 28. ἀπολέσαι) ἀπωλέσαι. ibid. Ἱερουσαλὴμ) Ἰσραὴλ. CAP. XLIV. v. 1. παῖς μου Ἰακὼβ) ἰακὼβ ὁ παῖς μου. v. 2. Οὕτως) ἔτω. ibid. ὁ ἠγαπημένος) absque articulo. v. 4. ὡσεὶ χόρτος ἀναμέσον ὕδατος) ὡς ἀναμέσον ὕδατος χόρτος. ibid. παραρρέον) παραρρέον. v. 5. οὗτος ἐρεῖ ἐπὶ) οὗτος βοήσεται ἐπὶ. ibid. ἐπιγράψει τοῦ) ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ, τοῦ. ib. εἰμι, ἐπὶ) εἰμί, καὶ ἐπί. ib. Ἰσραὴλ) addit βοήσεται. v. 6. τοῦ Ἰσραὴλ) absque articulo. ibid. ὁ ῥυσάμενος) καὶ ῥυσάμενος. v. 7. καλεσάτω) καὶ καλεσάτω, adjicit præterea, καὶ ἀναγγειλάτω. v. 8. παρακαλύπτεσθε) adjicit μηδὲ πλανᾶσθε. ibid. ἦσαν) ἤκουσαν. v. 9 καὶ γλύφοντες) καὶ οἱ γλύφοντες. ibid. οἱ ποιοῦντες) absque articulo. v. 10. πάντες) abest. ibid. ἀνωφελῆ) πάντες ἀνωφελῆ.

11. καὶ πάντες, ὅθεν ἐγένοντο, ἐξηράνθησαν· καὶ κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων
στήσονται συναχθήτωσαν πάντες, καὶ στήτωσαν ἅμα· ἐντραπήτωσαν, καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἅμα.

12. ὅτι ὤξυνε τέκτων σίδηρον, σκεπάρνῳ εἰργάσατο αὐτὸ ※ ἐν ἄνθραξι,
ἔτρησεν καὶ ἐν τερέτρῳ ἔστησεν αὐτὸ, καὶ εἰργάσατο αὐτὸ ἐν τῷ βραχίονι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· καὶ πεινάσει, καὶ ἀσθενήσει, καὶ οὐ μὴ πίῃ ὕδωρ.

13. Ἐκλεξάμενος τέκτων ξύλον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτό· ἐποίησεν αὐτὸ × ἐν παραγωνίσκοις, καὶ ἐμόρφωσεν αὐτὸν ἐν παραγραφίδι· καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν ἀνδρὸς, καὶ ὡς ὡραιότητα ἀνθρώπου, στῆσαι αὐτὸ ἐν οἴκῳ.

14. (Ὁ) ἔκοψεν ※ ἑαυτῷ κέδρον, καὶ ἔλαβεν ἀγριοβάλανον καὶ δρῦν, καὶ ἐκαρτέρωσεν ἑαυτῷ ξύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ, ὃ ἐφύτευσε Κύριος, ※ πίτυν, καὶ ὑετὸς ἐμήκυνεν,

15. ἵνα ᾖ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν, καὶ λαβὼν ἀπ' αὐτοῦ, ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτοῦ, τὸ δὲ λοιπὸν εἰργάσατο εἰς Θεοὺς, καὶ
αὐτούς προσκυνοῦσιν αὐτοῖς· ※ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν, καὶ ἔκαμπτον αὐτοῖς.

16. οὗ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρέας ὀπτήσας ※ ὀπτὸν ἔφαγε, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ θερμανθεὶς εἶπεν· ἡδύ μοι, ὅτι ἐθερμάνθην, καὶ ἴδον πῦρ.

17. Τὸ δὲ λοιπὸν × αὐτοῦ ἐποίησεν εἰς Θεὸν γλυπτὸν, καὶ προσκυνεῖ αὐτῷ, καὶ προσεύχεται λέγων, ἐξελοῦ με, ὅτι Θεός μου εἶ σύ.

18. Οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαυρώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν.

19. Καὶ οὐκ ἐλογίσατο τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, (οὐδὲ ἂν ἐλογίσατο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ,) οὐδὲ ἔγνω τῇ φρονήσει, ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἔπεψεν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων αὐτοῦ ἄρτους, καὶ ὀπτήσας κρέας ἔφαγε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ εἰς βδέλυγμα ἐποίησε, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ.

20. Γνῶθι, ὅτι σποδὸς ἡ καρδία αὐ- γνῶτε
τῶν, καὶ πλανῶνται, καὶ οὐδεὶς δύναται ἐξελέσθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἴδετε, οὐκ ἐρεῖτε, ὅτι ψεῦδος ἐν τῇ δεξιᾷ μου.

21. Μνήσθητι ταῦτα, Ἰακὼβ καὶ Ἰσραὴλ, ὅτι παῖς μου εἶ σὺ, ἔπλασά σε παῖδά μου, καὶ σὺ, Ἰσραὴλ, μὴ ἐπιλανθάνου μου.

22. Ἰδοὺ γὰρ ἀπήλειψα ὡς νεφέλην τὰς ἀνομίας σου, καὶ ὡς γνόφον τὰς ἁμαρτίας σου· ἐπιστράφηθι πρὸς μὲ, καὶ λυτρώσομαί σε.

23. Εὐ-

v. 11. στήσονται) στησάτωσαν. ibid. ἐντραπήτωσαν) præfigit καί. v. 12. ἔτρησεν αὐτὸ, εἰργ.) ἔστησεν αὐτό, καὶ εἰργ. v. 13. ἐποίησεν αὐτό) καὶ ἐποίησεν αὐτό. v. 14. (Ὁ) abest. ibid. Κύριος) addit πίτυν. v. 15. ἐπ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτῶν. ibid. εἰργάσατο εἰς θεούς) εἰργάσαντο θεούς. ib. προσκυνοῦσιν αὐτούς.) προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. v. 16. καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν) καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ ἔπεψαν ἐν τοῖς ἄνθραξιν ἄρτους. v. 17. Θεόν) ib. εἰς θεόν. ibid. προσκυνεῖ αὐτῷ) αὐτῷ abest. v. 19. τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ) τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. ibid. (οὐδὲ ἂν ἐλογίσατο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ) desunt. ib. κρέας) κρέα. v. 20. γνῶτε) γνῶθι. v. 22. τὰς ἁμαρτίας σου.) τὴν ἁμαρτίαν σου.

23. Εὐφράνθητε οὐρανοὶ, ὅτι ἠλέη-
σεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραήλ· σαλπίσατε θε-
μέλια τῆς γῆς, βοήσατε ὄρη εὐφροσύ-
νην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ
ἠλέησεν ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ Θεὸς τὸν Ἰα-
κὼβ, καὶ Ἰσραὴλ δοξασθήσεται.

λυτρώ- 24. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ λυτρώμενός
μενος σε, καὶ πλάσσων σε ἐκ κοιλίας· ἐγὼ
ταῦτα Κύριος ὁ συντελῶν πάντα, ἐξέτεινα τὸν
οὐρανὸν μόνος, καὶ ἐστερέωσα τὴν γῆν.

διασκέδα- 25. Τίς ἕτερος διασκεδάσει σημεῖα ἐγ-
σε γαστριμύθων, καὶ μαντείας ἀπὸ καρ-
δίας, ἀποστρέφων φρονίμους εἰς τὰ
μωρεύων ὀπίσω, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωραίνων,

26. καὶ ἱστῶν ῥήματα παίδων αὐτοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων; ὁ λέγων τῇ Ἱερουσαλὴμ, κατοικηθήσῃ, καὶ ταῖς πόλεσι τῆς Ἰουδαίας οἰκοδομηθήσεσθε, καὶ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ.

27. Ὁ λέγων τῇ ἀβύσσῳ, ἐρημωθήσῃ, καὶ τοὺς ποταμούς σου ξηρανῶ.

28. Ὁ λέγων Κύρῳ φρονεῖν, καὶ πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει· ὁ λέγων Ἱερουσαλὴμ, οἰκοδομηθήσῃ, καὶ τὸν οἶκον τὸν ἅγιόν μου θεμελιώσω.

ΚΕΦ. ΜΕ΄. XLV.

Ο ΥΑΙ λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς, ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, καὶ ἰσχὺν βασιλέων διαῤῥήξω, ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται.

2. Ἐγὼ ἔμπροσθέν σου πορεύσομαι, αὐτοῦ
καὶ ὄρη ὁμαλιῶ, θύρας χαλκᾶς συν-
τρίψω, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγ-
κλάσω,

3. καὶ δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου Θεὸς Ἰσραήλ.

4. Ἕνεκεν Ἰακὼβ τοῦ παιδός μου, καὶ
Ἰσραὴλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου, ἐγὼ καλέσω
σε τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσδέξομαί σε· μου
σὺ δὲ οὐκ ἔγνως με,

5. ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ
ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ Θεός· ⁜ ἐνίσχυσά σε,
καὶ οὐκ ᾔδεις με, ᾔδεισας

6. ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν ⁜ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι πλὴν ἐμοῦ· καὶ ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι.

7. Ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς, καὶ ποιήσας σκότος, ὁ ποιῶν εἰρήνην, καὶ κτίζων κακά· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.

8. Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν,
καὶ αἱ νεφέλαι ῥανάτωσαν δικαιοσύνην· ἀ- ῥαινέτω-
νατειλάτω ἡ γῆ, καὶ βλαστησάτω ἔλεος, σαν

v. 23. θεμέλια) τὰ θεμέλια. ibid. ὅτι ἠλέησεν) ὅτι ἐλυτρώσατο. v. 24. Οὕτως) οὕτω ibid. λυτρώμενος) λυτρούμενος. ib. συντελῶν ταῦτα) συντελῶν πάντα. v. 25. διεσκέδασε) διασκεδάσει. ibid. μωρεύων) μωραίνων. v. 26. ῥήματα παίδων) ῥῆμα παιδός. ibid. Ἱερουσαλὴμ) τῇ ἱερουσαλὴμ. ib. τῆς Ἰουδαίας) τῆς ἰδουμαίας. CAP. XLV. v. 1. ΟΥΑΙ) Οὕτω: Huissius affirmat *Alex.* habere οὕτως. v. 2 ἔμπροσθεν αὐτοῦ) ἔμπροσθέν σου. v. 3. γνώσῃ) γνῷς. ibid. ὁ Θεὸς ὁ καλῶν τὸ ὄν. σου Θεὸς) ὁ θεός σου ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου ὁ θεός. v. 4. Ἰακὼβ τοῦ παιδός μου) transposita. ibid. ὀνόματί μου) ὀνόματί σου. v. 5. ἐμοῦ Θεὸς) adjicit ἐνίσχυσά σε. ibid. ᾔδεισαν) ᾔδεις. v. 6. ἀπὸ ἀνατ.) ἀπ' ἀνατολῶν. ibid. ἔστι πλὴν) ἔστι θεὸς πλήν. ib. καὶ ὅτι ἐγὼ) ἐγώ. v. 7. ταῦτα πάντα.) transposita. v. 8. ῥαινέτωσαν) ῥανάτωσαν.

καὶ δικαιοσύνη ἀνατειλάτω ἅμα· ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ κτίσας σε.

9. Ποῖον βέλτιον κατεσκεύασα ὡς πηλὸν κεραμέως; μὴ ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσει τὴν γῆν; μὴ ἐρεῖ ὁ πηλὸς τῷ κεραμεῖ, τί ποιεῖς, ὅτι οὐκ ἐργάζῃ, οὐδὲ ἔχεις χεῖρας;

10. Οὐαὶ ὁ λέγων τῷ πατρὶ, τί γεννήσεις; καὶ τῇ μητρὶ, τί ὠδινήσεις;

11. Ὅτι οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ ποιήσας ※ αὐτόν· τὰ ἐπερχόμενα ἐρωτήσατέ με περὶ τῶν υἱῶν μου, καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου, καὶ περὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐντείλασθέ μοι.

12. Ἐγὼ ἐποίησα γῆν, καὶ ἄνθρωπον ἐπ᾽ αὐτῆς, ἐγὼ τῇ χειρί μου ἐστερέωσα τὸν οὐρανὸν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἄστροις ἐνετειλάμην.

13. Ἐγὼ ἤγειρα αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι. αὐτὸς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λύτρων, οὐδὲ μετὰ δώρων, εἶπε Κύριος Σαβαώθ.

14. Οὕτως λέγει Κύριος Σαβαώθ· ἐκοπίασεν Αἴγυπτος, καὶ ἐμπορία Αἰ-
Σεβωεὶμ θιόπων, καὶ οἱ Σαβαεὶμ ἄνδρες ὑψηλοὶ ἐπὶ σὲ διαβήσονται, καὶ σοὶ ἔσονται δοῦλοι, καὶ ὀπίσω σου ἀκολουθήσουσι δεδεμένοι χειροπέδαις, καὶ διαβήσονται πρός σε, καὶ προσκυνήσουσί σοι, καὶ ἐν σοὶ προσεύξονται· ὅτι ἐν σοὶ ὁ Θεός ἐστι, καὶ (ἐροῦσιν) οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς πλὴν σοῦ.

15. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς, καὶ οὐκ ᾔδειμεν, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ σωτήρ.

16. Αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πορεύσονται ἐν αἰσχύνῃ· ἐγκαινίζεσθε πρός με νῆσοι.

17. Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον· οὐκ αἰσχυνθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐντραπῶσιν ἕως τοῦ αἰῶνος ἔτι.

18. Ὅτι οὕτως λέγει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, οὗτος ὁ Θεὸς ὁ καταδείξας τὴν γῆν, καὶ ποιήσας αὐτὴν, αὐτὸς διώρισεν αὐτὴν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν αὐτὴν, ἀλλὰ κατοικεῖσθαι ἔπλασεν αὐτήν· ἐγώ εἰμι Κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι.

19. Οὐκ ἐν κρυφῇ λελάληκα, οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ· οὐκ εἶπα τῷ σπέρματι Ἰακὼβ, μάταιον ζητήσατε· ἐγώ εἰμι, ἐγώ εἰμι Κύριος λαλῶν δικαιοσύνην, καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν.

20. Συνάχθητε, καὶ ἥκετε, βουλεύσασθε ἅμα οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· οὐκ ἔγνωσαν οἱ αἴροντες τὸ ξύλον γλύμμα αὐτῶν, καὶ προσευχόμενοι ὡς πρὸς θεοὺς, οἳ οὐ σώσουσιν.

21. Εἰ ἀναγγέλλουσιν, ἐγγισάτωσαν, ἵνα γνῶσιν ἅμα, τίς ἀκουστὰ ἐποίησε ταῦ- γνῶμεν
τα

v. 8. καὶ δικαιοσύνη) καὶ δικαιοσύνην. v. 9. τὴν γῆν) adjicit ὅλην τὴν ἡμέραν. v. 10. ὁ λέγων τῷ πατρὶ) μὴ ἀποκριθήσεται τὸ πλάσμα πρὸς τὸν πλάσαντα αὐτό; ὁ λέγων τῷ πατρί. ibid. ὠδινήσεις) ὠδίνεις. v. 11. οὕτως) οὕτω. ibid. καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου) non habet. v. 13. δικαιοσύνης) addit βασιλέα. ibid. αὐτὸς οἰκοδομήσει) οὗτος οἰκοδομήσει. v. 14. Οὕτως) οὕτω. ibid. Σεβωεὶμ) σαβαείμ. ib. χειροπέδαις) adjicit καὶ διαβήσονται πρός σε. ib. (ἐροῦσιν) abest. ib. οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς πλὴν) οὐκ ἔτι θεὸς πλήν. v. 17. αἰῶνος) adjicit ἔτι. v. 18. κατοικεῖσθαι) addit ἔπλασεν αὐτήν. ibid. ἐγώ εἰμι) addit Κύριος. v. 19. ἐγώ εἰμι λαλῶν) ἐγώ εἰμι κύριος ὁ λαλῶν. v. 20. καὶ προσευχόμενοι ὡς πρὸς) καὶ οἱ προσευχόμενοι πρός. ibid. σώσουσιν) σώζουσιν. v. 21. ἀναγγέλλουσιν) ἀπαγγελοῦσιν. ibid. γνῶμεν) γνῶσιν.

τα ἀπ' ἀρχῆς· τότε ἀνηγγέλη ὑμῖν· ἐγὼ ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτὴρ, οὐκ ἔστιν (ἄλλος) πάρεξ ἐμοῦ.

22. Ἐπιστράφητε πρός με, καὶ σωθήσεσθε, οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς· ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος (πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτὴρ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ.)

23. Κατ' ἐμαυτοῦ ὀμνύω, εἰ μὴν ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματός μου δικαιοσύνη, οἱ λόγοι μου οὐκ ἀποστραφήσονται· ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ ἐξομολογήσεται πᾶσα γλῶσσα τῷ Θεῷ,

ἥξουσιν 24. λέγων· δικαιοσύνη καὶ δόξα πρὸς αὐτὸν ἥξει. καὶ αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ ἀφορίζοντες αὐτοὺς,

25. ἀπὸ Κυρίου δικαιωθήσονται, καὶ ἐν τῷ Θεῷ ἐνδοξασθήσονται (καὶ) πᾶν τὸ σπέρμα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. Μϛʹ. XLVI.

Δαγὼν Ἔπεσε Βὴλ, συνετρίβη Ναβὼ, ἐγένετο τὰ γλυπτὰ αὐτῶν εἰς θη-
ἔδεται ρία, καὶ κτήνη· αἴρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον κοπιῶντι,

2. καὶ πεινῶντι, καὶ ἐκλελυμένῳ, οὐκ ἰσχύοντι ἅμα, οἳ οὐ μὴ δύνανται σωθῆναι ἀπὸ πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμάλωτοι ἤχθησαν.

3. Ἀκούσατέ μου, οἶκος τοῦ Ἰακὼβ, καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ αἰρόμενοι ἐκ κοιλίας, καὶ παιδευόμενοι ἀπὸ παιδίου

4. ἕως γήρους· ἐγώ εἰμι, καὶ ἕως ἂν καταγηράσητε, ἐγώ εἰμι, ἐγὼ ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγὼ ἐποίησα, καὶ ἐγὼ ἀνήσω, ※ καὶ ἐγὼ ἀναλήψομαι, καὶ σώσω ὑμᾶς.

5. Τίνι με ὡμοιώσατε; ἴδετε, τεχνάσασθε οἱ πλανώμενοι,

6. οἱ συμβαλλόμενοι χρυσίον ἐκ μαρσιππίου, καὶ ἀργύριον ἐν ζυγῷ, στήσουσιν ἐν σταθμῷ, καὶ μισθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν χειροποίητα, καὶ κύψαντες προσκυνοῦσιν αὐτῷ. αὐτό,

7. Αἴρουσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶ πο- τῶν ὤ-
ρεύονται· ἐὰν δὲ θῶσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ τό- μων
που αὐτοῦ, μένει, οὐ μὴ κινηθῇ· καὶ ὃς ἂν βοήσῃ πρὸς αὐτὸν, οὐ μὴ ἀκούσῃ, ἀπὸ κακῶν οὐ μὴ σώσῃ αὐτόν.

8. Μνήσθητε ταῦτα, καὶ στενάξατε, μετανοήσατε οἱ πεπλανημένοι, ἐπιστρέψατε τῇ καρδίᾳ,

9. καὶ μνήσθητε τὰ πρότερα ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ,

10. ἀναγγέλλων πρότερον τὰ ἔσχατα πρὶν αὐτὰ γενέσθαι, καὶ ἅμα συνετελέσθη· καὶ εἶπα, πᾶσά μου ἡ βουλὴ στήσε-

v. 21. (ἄλλος) abest. v. 22. πρός με) ἐπ' ἐμέ. ibid. (πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτὴρ οὐκ ἔστιν πάρεξ ἐμοῦ.) non habet. v. 23. εἰ μὴν) εἰ μή. ibid. ἐξομολογήσεται π. γλ. τῷ Θεῷ) ὀμεῖται πᾶσα γλῶσσα τὸν Θεόν. v. 24. ἥξουσιν) ἥξει. ibid. ἀφορίζοντες) διορίζοντες. v. 25. ἐνδοξασθήσονται) ἐνδοξασθήσεται. ibid. (καὶ) abest. CAP. XLVI. v. 1. Δαγὼν) ναβώ. ibid. καὶ κτήνη· ἔδεται) καὶ τὰ κτήνη. αἴρετε. v. 2. καὶ πεινῶντι, καὶ ἐκλ.) ἐκλελυμένῳ, καὶ πεινῶντι. ibid. οἳ οὐ μὴ δύνανται) οἳ οὐ δυνήσονται. v. 3. Ἀκούσατέ μου) ἀκούετέ μου. ibid. ἀπὸ παιδίου) ἐκ παιδίου. v. 4. γήρους) γήρως. v. 6. μαρσιππίου) μαρσυπίου. ibid. αὐτό.) αὐτοῖς. v. 7. τῶν ὤμων) τοῦ ὤμου ibid. ὃς ἂν) ὃς ἐάν. ib. ἀκούσῃ) εἰσακούσῃ. v. 10. πρὶν αὐτὰ γενέσθαι) αὐτὰ deest. ibid. μου ἡ βουλὴ) ἡ βουλή μου.

σήσεται, καὶ πάντα ὅσα βεβούλευμαι, ποιήσω.

11. Καλῶν ἀπ᾽ ἀνατολῶν πετεινὸν, καὶ ἀπὸ γῆς πόῤῥωθεν περὶ ὧν βεβούλευμαι, ἐλάλησα, καὶ ἤγαγον· ἔκτισα καὶ ἐποίησα, ἤγαγον αὐτὸν, καὶ εὐώδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

12. Ἀκούσατέ μου οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, οἱ μακρὰν ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης.

13. Ἤγγισα τὴν δικαιοσύνην μου, ⁜ οὐ μὴ μακρυνθῇ, καὶ τὴν σωτηρίαν τὴν παρ᾽ ἐμοῦ οὐ βραδυνῶ· δέδωκα ἐν Σιὼν σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ εἰς δόξασμα.

ΚΕΦ. ΜΖ΄. XLVII.

Καταβῆθι, κάθισον ἐπὶ τὴν γῆν, παρθένος θυγάτηρ Βαβυλῶνος, ⁜ κάθισον εἰς τὴν γῆν, οὐκ ἔστι θρόνος· εἴσελθε εἰς τὸ σκότος, θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι οὐκέτι προστεθήσῃ κληθῆναι ἁπαλὴ καὶ τρυφερά.

2. Λάβε μύλον, ἄλεσον ἄλευρον, ἀποκάλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιὰς, ἀνάσυρε τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμοὺς,

3. ἀνακαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου, φανήσονται οἱ ὀνειδισμοί σου· τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήψομαι, οὐκέτι μὴ παραδῶ ἀνθρώποις.

4. Εἶπεν ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος Σαβαὼθ, ὄνομα αὐτῷ ἅγιος Ἰσραήλ.

5. Κάθισον κατανενυγμένη, εἴσελθε εἰς τὸ σκότος, θυγάτηρ Χαλδαίων, οὐκέτι μὴ κληθήσῃ ἰσχὺς βασιλείας.

6. Παρωξύνθην ἐπὶ τῷ λαῷ μου, ἐμίανας τὴν κληρονομίαν μου· ✕ καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοὺς εἰς τὴν χεῖρά σου, σὺ δὲ οὐκ ἔδωκας αὐτοῖς ἔλεος, τοῦ πρεσβυτέρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σφόδρα,

7. καὶ εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσομαι ἄρχουσα· οὐκ ἐνόησας ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου, οὐδὲ ἐμνήσθης τὰ ἔσχατα;

8. Νῦν δὲ ἄκουσον ταῦτα ἡ τρυφερὰ, ἡ καθημένη, ἡ πεποιθυῖα, ἡ λέγουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς· ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα, οὐ καθιῶ χήρα, οὐδὲ γνώσομαι ὀρφανίαν.

9. Νῦν δὲ ἥξει ἐπὶ σὲ ἐξαίφνης τὰ δύο ταῦτα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ χηρεία, καὶ ἀτεκνία ἥξει ἐξαίφνης ἐπὶ σὲ, ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου, ἐν τῇ ἰσχύϊ τῶν ἐπαοιδῶν σου σφόδρα,

10. τῇ ἐλπίδι τῆς πονηρίας σου· σὺ γὰρ εἶπας· ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα· γνῶθι, ὅτι ἡ σύνεσις τούτων ἔσται, καὶ ἡ πορνεία σου ἔσται σοι αἰσχύνη· καὶ εἶπας τῇ καρδίᾳ σου· ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα.

11. Καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνῷς, βόθυνος, καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτόν· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ταλαιπωρία, καὶ οὐ μὴ δυνήσῃ καθαρὰ γενέσθαι· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἐξαίφνης ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ. γνῷς

12. Στῆθι

v. 11. ἀπ᾽ ἀνατ.) ἀπὸ ἀνατολῶν. CAP. XLVII. v. 1. εἴσελθε εἰς τὸ σκότος) κάθισον εἰς τὴν γῆν. v. 4. Εἶπεν) abest. v. 6. ἐγὼ ἔδωκα) addit αὐτοὺς. v. 8. ἄκουσον ταῦτα ἡ τρ.) ἄκουε ταῦτα τρ. ibid. ἐν τῇ καρδίᾳ) absque articulo. v. 9. ἥξει ἐξαίφνης τὰ - - ἀτεκνία) ἥξει ἐπὶ σὲ τὰ δύο ταῦτα ἐξαίφνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἀτεκνία καὶ χηρεία. v. 10. ὅτι ἡ σύνεσις τούτων) ἡ σύνεσις τούτων ἔσται, ibid. σοι ἔσται σοι) ἔσται deest. v. 11. ἐξαίφνης) ἐξαπίνης. ibid. γνῷς.) γνώσῃ.

12. Στῆθι νῦν ἐν ταῖς ἐπαοιδαῖς σου, καὶ ἐν τῇ πολλῇ φαρμακείᾳ σου, ἃ ἐμάνθανες ἐκ νεότητός σου, εἰ δυνήσῃ ὠφεληθῆναι,

13. ※ εἰ δυνήσῃ ἰσχύσαι· κεκοπίακας ἐν ταῖς βουλαῖς σου· στήτωσαν δὴ, καὶ σωσάτωσάν σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ὁρῶντες τοὺς ἀστέρας ἀναγγειλάτωσάν σοι, τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἔρχεσθαι.

14. Ἰδοὺ πάντες ὡς φρύγανα ἐπὶ πυρὶ κατακαήσονται, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωνται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ φλογὸς, ὅτι ἔχεις ἄνθρακας πυρὸς, κάθισαι ἐπ' αὐτοὺς,

15. οὗτοι ἔσονταί σοι βοήθεια· ἐκοπίασας ἐν τῇ μεταβολῇ σου ἐκ νεότητος, ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη, σοὶ δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

ΚΕΦ. ΜΗ'. XLVIII.

Ἀκούσατε ταῦτα οἶκος Ἰακώβ, οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ, καὶ οἱ ἐξ ※ ὕδατος Ἰούδα ἐξελθόντες, οἱ ὀμνύοντες τῷ ὀνόματι Κυρίου ⨯ καὶ Θεοῦ Ἰσραὴλ, μιμνησκόμενοι οὐ μετὰ ἀληθείας, οὐδὲ μετὰ δικαιοσύνης,

2. καὶ ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ ἐπὶ τῷ Θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ ἀντιστηριζόμενοι· Κύριος Σαβαὼθ ὄνομα αὐτῷ,

3. τὰ πρότερα ἔτι ἀνήγγειλα, καὶ ἐκ τοῦ στόματός μου ἐξῆλθε, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο· ἐξάπινα ἐποίησα, καὶ ἐπῆλθε,

4. Γινώσκω ἐγὼ, ὅτι σκληρὸς εἶ, καὶ νεῦρον σιδηροῦν ὁ τράχηλός σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν.

5. Καὶ ἀνήγγειλά σοι τὰ πάλαι πρὶν ἐλθεῖν ἐπὶ σέ· ἀκουστόν σοι ἐποίησα, μή ποτε εἴπῃς, ὅτι τὰ εἴδωλά μοι ἐποίησαν, καὶ μὴ εἴπῃς· τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ ἐνετείλατό μοι.

6. Ἠκούσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἔγνωτε· ἀλλὰ καὶ ἀκουστά σοι ἐποίησα τὰ καινὰ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἃ μέλλει γίνεσθαι· καὶ οὐκ εἶπας,

7. νῦν γίνεται, καὶ οὐ πάλαι, καὶ οὐ προτέραις ἡμέραις ἤκουσας αὐτά· μὴ εἴπῃς· ὅτι ναὶ γινώσκω αὐτά.

8. Οὔτε ἔγνως, οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἤνοιξα τὰ ὦτά σου· ἔγνων γὰρ, ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις, καὶ ἄνομος ἔτι ἐκ κοιλίας κληθήσῃ.

9. Ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος δείξω σοι τὸν θυμόν μου, καὶ τὰ ἔνδοξά μου ἐπάξω ἐπὶ σοὶ, ἵνα μὴ ἐξολεθρεύσω σε.

10. Ἰδοὺ πέπρακά σε, οὐχ ἕνεκεν ἀρ- οὐκ
γυρίου· ἐξειλάμην δέ σε ἐκ καμίνου
πτωχείας·

11. ἕνεκεν ἐμοῦ ποιήσω σοι, ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα βεβηλοῦται, καὶ τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω.

v. 13. στήτωσαν) addit δή. v. 14. κατακαήσονται) κατακαυθήσονται. v. 15. μεταβολῇ σου) σου abest. CAP. XLVIII. v. 1. τῷ ὀνόματι) ἐπὶ τῷ ὀνόματι. ibid. καὶ οἱ ἐξ Ἰούδα) καὶ ἐξ ἰούδα. v. 2. τοῦ Ἰσραὴλ) absque articulo. v. 4. ἐγὼ) deest. v. 5. τὰ πάλαι πρὶν) πάλαι ἃ πρίν. ibid. μὴ εἴπῃς) μήποτε εἴπῃς. ib. ἐποίησαν, καὶ μὴ εἴπῃς· τὰ) ἐποίησε, καὶ εἴπῃς ὅτι τά. v. 6. καὶ ἀκουστά σοι) καὶ deest. v. 7. ὅτι ναὶ) ναί. v. 8. τὰ ὦτά σου·) σου τὰ ὦτα. v. 9. ἐπὶ σοὶ) ἐπὶ σέ. v. 10. οὐκ ἕνεκεν) οὐχ ἕνεκεν.

12. Ἄκουέ μου Ἰακὼβ, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐγὼ καλῶ· ἐγώ εἰμι πρῶτος, καὶ ἐγώ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα.

13. Καὶ ἡ χείρ μου ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, καὶ ἡ δεξιά μου ἐστερέωσε τὸν οὐρανόν· καλέσω ⁜ ἐγὼ αὐτοὺς, καὶ στήσονται ἅμα,

14. καὶ συναχθήσονται πάντες, καὶ ἀκούσονται· τίς αὐτοῖς ἀνήγγειλε ταῦτα; ✕ Κύριος ἀγαπῶν σε ἐποίησα (ταῦτα) ἐπὶ Βαβυλῶνα τὸ θέλημά σου, τοῦ ἆραι σπέρμα Χαλδαίων,

15. Ἐγὼ ἐλάλησα, ἐγὼ ἐκάλεσα, ἤγαγον αὐτὸν, καὶ εὐώδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

16. Προσαγάγετε πρός με, καὶ ἀκούσατε ταῦτα, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐν κρυφῇ ἐλάλησα, οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ· ἡνίκα ἐγένετο, ἐκεῖ ἤμην, καὶ νῦν Κύριος Κύριος ἀπέσταλκέ με, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

17. Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ ῥυσάμενός σε, ὁ ἅγιος Ἰσραήλ· ἐγώ εἰμι ὁ Θεός σου, δέδειχά σοι ✕ εἰς ὠφέλειαν τοῦ εὑρεῖν σε τὴν ὁδὸν, ἐν ᾗ πορεύσῃ ἐν αὐτῇ.

18. Καὶ εἰ ἤκουσας τῶν ἐντολῶν μου, ἐγένετο ἂν ὡσεὶ ποταμὸς ἡ εἰρήνη σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κῦμα θαλάσσης.

19. Καὶ ἐγένετο ἂν ὡσεὶ ἄμμος τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς· οὐδὲ νῦν οὐ μὴ ἐξολεθρευθῇς, οὐδὲ ἀπολεῖται τὸ ὄνομά σου ἐνώπιόν μου.

20. Ἔξελθε ἐκ Βαβυλῶνος φεύγων ἀπὸ τῶν Χαλδαίων, φωνὴν εὐφροσύνης ἀναγγείλατε, καὶ ἀκουστὸν γενέσθω τοῦτο, ἀπαγγείλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· λέγετε, ἐρύσατο Κύριος τὸν δοῦλον αὐτοῦ λαὸν
Ἰακὼβ,

21. καὶ ἐὰν διψήσωσι, δι' ἐρήμου ἄξει αὐτοὺς, ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξάξει αὐτοῖς, σχισθήσεται πέτρα, καὶ ῥυήσεται ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου

22. Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσι, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. ΜΘ'. XLIX.

Ἀκούσατέ μου νῆσοι, καὶ προσέχετε ἔθνη, διὰ χρόνου πολλοῦ στήσεται, λέγει Κύριος· ✕ ἐκ γαστρὸς ἐκάλεσέν με, καὶ ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσε τὸ ὄνομά μου,

2. Καὶ ἔθηκε τὸ στόμα μου ὡσεὶ μάχαιραν ὀξεῖαν, καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυψέ με· ✕ καὶ ἔθηκέ με ὡς βέλος ἐκλεκτὸν, καὶ ἐν τῇ
φαρέτρᾳ αὐτοῦ ἔκρυψέ με, ἐσκέπασε

3. καὶ εἶπέ μοι· δοῦλός μου εἶ σὺ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν σοὶ δοξασθήσομαι.

4. Καὶ ἐγὼ εἶπα· κενῶς ἐκοπίασα, καὶ εἰς μάταιον καὶ εἰς οὐθὲν ἔδωκα

τὴν

v. 14. (ταῦτα) abeſt. ibid. ἐπὶ Βαβυλῶνα τὸ θέλημά σου) transpoſita. v. 15. ἐλάλησα) λελάληκα. ibid. οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ·) non habet. ib. Κύριος ἀπέσταλκέ με) κύριος κύριος ἀπέσταλκέ με. v. 17. Οὕτως) οὕτω. ibid. ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ) ἅγιος ἰσραήλ. præterea adjicit, ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου. v. 19. ὡσεὶ ἄμμος) ὡς ἡ ἄμμος. ibid. ἐνώπιόν μου.) ἐνώπιον ἐμοῦ. v. 20. ἀπαγγείλατε) ἀναγγείλατε. ibid. ἐρύσατο) ἐῤῥύσατο. ib. λαὸν) δοῦλον. v. 22. τοῖς ἀσεβέσι, λέγει Κύριος) transpoſita. CAP. XLIX. v. 2. ὡσεὶ) ὡς. ibid. ἐσκέπασε) ἔκρυψε. v. 3. δοξασθήσομαι) ἐνδοξασθήσομαι. v. 4. καὶ εἰς μάταιον) καὶ abeſt. ibid. οὐθὲν) οὐδὲν.

τὴν ἰσχύν μου· διὰ τοῦτο ἡ κρίσις μου
Κυρίου παρὰ Κυρίῳ, καὶ ὁ πόνος μου ἐναντίον τοῦ Θεοῦ μου.

5. Καὶ νῦν οὕτως λέγει Κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δοῦλον ἑαυτῷ, τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰακὼβ καὶ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτόν· συναχθήσομαι καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον Κυρίου, καὶ ὁ Θεός μου ἔσαι μου ἰσχύς.

6 Καὶ εἶπέ μοι· μέγα σοι ἐστὶ τοῦ κληθῆναί σε παῖδά μου, τοῦ στῆσαι τὰς φυλὰς Ἰακὼβ, καὶ τὴν διασπορὰν τοῦ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι· ἰδοὺ τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

7. Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ ῥυσάμενός σε, ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἁγιάσατε τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸν βδελυσσόμενον ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν δούλων τῶν ἀρχόντων· βασιλεῖς ὄψονται αὐτὸν, καὶ ἀναστήσονται ἄρχοντες, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ, ἕνεκεν Κυρίου· ὅτι πιστός ἐστιν ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, καὶ ἐξελεξάμην σε.

8. Οὕτως λέγει Κύριος· καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, καὶ ἔπλασά σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην ἐθνῶν τοῦ καταστῆσαι
κληρονομίαν ἐρήμου τὴν γῆν, καὶ κληρονομῆσαι κληρονομίας ἐρήμους,

9. λέγοντα τοῖς ἐν δεσμοῖς, ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει, ἀνακαλυφθῆναι· καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν βοσκηθήσονται, καὶ ἐν πάσαις ταῖς τρίβοις ἡ νομὴ αὐτῶν.

10. Οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ διψήσουσιν, μὴ πατάξει αὐτοὺς ὁ καύσων, οὐδὲ ὁ ἥλιος, ἀλλὰ ὁ ἐλεῶν αὐτοὺς παρακαλέσει ✕ αὐτούς, καὶ διὰ πηγῶν ὑδάτων ἄξει αὐτούς,

11. *καὶ θήσω πᾶν ὄρος εἰς * ὁδὸν, καὶ πᾶσαν τρίβον εἰς βόσκημα αὐτοῖς.

12. Ἰδοὺ οὗτοι πόῤῥωθεν ἥξουσι, οὗτοι ἀ- ἔρχονται
πὸ βοῤῥᾶ, καὶ οὗτοι ἀπὸ θαλάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς Περσῶν.

13. Εὐφραίνεσθε οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, ῥηξάτωσαν τὰ ὄρη εὐφροσύνην, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παρεκάλεσεν.

14. Εἶπε δὲ Σιὼν, ἐγκατέλιπέ με
Κύριος, καὶ Κύριος ἐπελάθετό μου. ὁ Θεὸς

15. Μὴ ἐπιλήσεται γυνὴ τοῦ παιδίου μήτηρ
αὐτῆς, τοῦ μὴ ἐλεῆσαι τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ ἐπιλάθοιτο ταῦτα γυνὴ, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαί σου, εἶπε Κύριος.

16. Ἰδοὺ ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐζωγράφησά σου τὰ τείχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διαπαντὸς,

17. καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ, ὑφ' ὧν καθῃρέθης, καὶ οἱ ἐρημώσαντές σε ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται.

18. Ἆρον

v. 4. Κυρίου) κυρίῳ. v. 5. οὕτως) ὧτω. ibid. καὶ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτὸν) transposita. ib. μου ἰσχύς.) μοι ἰσχύς. v. 6. τέθεικά σε εἰς φῶς) δέδωκά σε εἰς διαθήκην γένους εἰς φῶς. v. 8. ἐβοήθησά σοι) addit καὶ ἔπλασά σε. ibid. κληρονομίαν ἐρήμου) κληρονομίας ἐρήμους. v. 9. καὶ ἐν πάσαις) καὶ deest. ibid. ὁδοῖς αὐτῶν) ὁδοῖς. v. 10. μὴ πατάξει) οὐδὲ πατάξει ibid. ἀλλὰ ὁ) ἀλλ' ὁ. v. 12. ἔρχονται) ἥξουσιν. ibid. καὶ οὗτοι ἀπὸ θαλάσσης) καὶ θαλάσσης. v. 14. καὶ ὁ Θεὸς ἐπιλ.) καὶ ὅτι Κύριος ἐπελάθ v. 15. μήτηρ) γυνή. ibid. τοῦ μὴ) ἢ τοῦ μή. ib. ἐπιλάθοιτο ταῦτα) transposita. v. 16. ἐζωγράφησα) ἐζωγράφηκα. v. 17. ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται.) transposita.

18. Ἆρον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε πάντας, ἰδοὺ συνήχθησαν, καὶ ἦλθοσαν πρὸς σέ· ζῶ ἐγὼ λέγει Κύριος, ὅτι πάντας αὐτοὺς ἐνδύσῃ, καὶ περιθή-
νύμφης σῃ αὐτοὺς, ὡς κόσμον νύμφη.

19. Ὅτι τὰ ἔρημά σου καὶ τὰ διεφθαρμένα καὶ τὰ πεπτωκότα, ὅτι νῦν στενοχωρήσει ἀπὸ τῶν ἐνοικούντων, καὶ μακρυνθήσονται ἀπὸ σοῦ οἱ καταπίνοντές σε.

20. Ἐροῦσι γὰρ εἰς τὰ ὦτά σου οἱ υἱοί
ἀπώλε- σου, οὓς ἀπολώλεκας, στενός μοι ὁ τόπος,
κας ποίησόν μοι τόπον, ἵνα κατοικήσω.

21. Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τίς ἐγέννησέ μοι τούτους; ἐγὼ δὲ ἄτεκνος καὶ χήρα, ※ πάροικος καὶ ἐγκεκλεισμένη; τούτους δὲ τίς ἐξέθρεψέ μοι; ἐγὼ δὲ κατελείφθην μόνη, οὗτοι δέ μοι ποῦ ἦσαν;

22. Οὕτως λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ αἴρω εἰς τὰ ἔθνη τὴν χεῖρά μου, καὶ εἰς τὰς νήσους ἀρῶ σύσσημόν μου, καὶ ἄξουσι τοὺς υἱούς σου ἐν κόλπῳ, τὰς δὲ θυγατέρας σου ἐπ' ὤμων ἀροῦσι,

23. καὶ ἔσονται βασιλεῖς τιθηνοί σου, αἱ δὲ ἄρχουσαι αὐτῶν τροφοί σου· ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς προσκυνήσουσί σοι, καὶ τὸν χοῦν τῶν ποδῶν σου λείξουσι, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος, καὶ οὐκ
αἰσχυνθή- αἰσχυνθήσονται οἱ ὑπομένοντές με.
σῃ

24. Μὴ λήψεταί τις παρὰ γίγαντος σκῦλα; καὶ ἐὰν αἰχμαλωτεύσῃ τις ἀδίκως, σωθήσεται;

25. ※ Ὅτι οὕτως λέγει Κύριος· ἐάν τις αἰχμαλωτεύσῃ γίγαντα, λήψεται σκῦλα· λαμβάνων δὲ παρὰ ἰσχύοντος σωθήσεται· ἐγὼ δὲ τὴν κρίσιν σου κρινῶ, καὶ ἐγὼ τοὺς υἱούς σου ῥύσομαι,

26. καὶ φάγονται οἱ θλίβοντές σε τὰς σάρκας αὐτῶν, καὶ πίονται ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ μεθυσθήσονται, καὶ αἰσθανθήσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ῥυσάμενός σε, καὶ ἀντιλαμβανόμενος ἰσχύος Ἰακώβ.

ΚΕΦ Ν΄. L.

Οὕτως λέγει Κύριος· ποῖον τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου τῆς μητρὸς ὑμῶν, ᾧ ἐξαπέστειλα αὐτήν; ἢ τίνι ὑπόχρεῳ πέπρακα ὑμᾶς ※ αὐτῷ; ἰδοὺ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν ἐπράθητε, καὶ ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ἐξαπέστειλα τὴν μητέρα ὑμῶν.

2. Τί ὅτι ἦλθον, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος, ἐκάλεσα, καὶ οὐκ ἦν ὁ ὑπακούων; μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χείρ μου τοῦ ῥύσασθαι, ἢ οὐκ ἰσχύω τοῦ ἐξελέσθαι; ἰδοὺ τῇ ἀπειλῇ μου ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν, καὶ θήσω ποταμοὺς ἐρήμους, καὶ ξηρανθήσονται οἱ ἰχθύες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ὕδωρ, καὶ ἀποθανοῦνται ἐν δίψει. οὐχ ὑπήκουσεν

3. Καὶ ἐνδύσω τὸν οὐρανὸν σκότος, καὶ θήσω

v. 18. αὐτοὺς ἐνδύσῃ) αὐτοὺς ὡς κόσμον ἐνδύσῃ. ibid. περιθήσῃ) περιθήσεις. ib. νύμφης.) νύμφη. v. 19. διεφθαρμένα) κατεφθαρμένα. ibid. καὶ τὰ πεπτωκότα, νῦν) καὶ πεπτωκότα, ὅτι νῦν. ib. ἐνοικούντων) κατοικούντων. v. 20. ἀπώλεκας) ἀπολώλεκας. v. 22. Κύριος) κύριος κύριος. v. 23. ἄρχουσαι) addit αὐτῶν. ibid. προσκυνήσουσί σοι) προσκυνήσουσί σε. ib. αἰσχυνθήσῃ) αἰσχυνθήσονται οἱ ὑπομένοντές με. v. 25. οὕτως λέγει) ὅτι οὕτω λέγει. v. 26. θλίβοντες) θλίψαντες. ibid. ὅτι ἐγὼ ὁ) ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ. CAP. L. v. 2. καὶ οὐχ ὑπήκουσεν) καὶ οὐκ ἦν ὑπακούων. ibid. τῇ ἀπειλῇ μου) τῷ ἐλεγμῷ μου. v. 3. Καὶ ἐνδύσω) καὶ deest.

θήσω ὡς σάκκον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ.

4. Κύριος Κύριος δίδωσί μου γλῶσσαν
σοφίας παιδείας, τοῦ γνῶναι ἐν καιρῷ ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν λόγον· ἔθηκέ μοι τὸ πρωῒ, προσέθηκέ μοι ὠτίον ἀκούειν,

5. καὶ ἡ παιδεία Κυρίου Κυρίου ἀνοίγει τὰ ὦτά μου, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω.

6. Τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων,

μου 7. καὶ Κύριος Κύριος βοηθός μοι ἐγενήθη· διὰ τοῦτο οὐκ ἐνετράπην, ἀλλὰ ἔθηκα τὸ πρόσωπόν μου ὡς στερεὰν πέτραν, καὶ ἔγνων, ὅτι οὐ μὴ αἰσχυνθῶ,

8. ὅτι ἐγγίζει ὁ δικαιώσας με· τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἀντιστήτω μοι ἅμα· καὶ τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι.

βοηθεῖ 9. Ἰδοὺ Κύριος Κύριος βοηθήσει μοι· τίς κακώσει με; ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς, ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεσθε, καὶ ὡς σὴς καταφάγεται ὑμᾶς.

10. Τίς ἐν ὑμῖν ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; ἀκουσάτω τῆς φωνῆς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· οἱ πορευόμενοι ἐν σκότει, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς φῶς, πεποίθατε ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ ἀντιστηρίσασθε ἐπὶ τῷ Θεῷ ✕ ὑμῶν.

11. Ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε, καὶ κατισχύετε φλόγα· πορεύεσθε τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ὑμῶν, καὶ τῇ φλογὶ ᾗ ἐξεκαύσατε· δι᾽ ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε.

ΚΕΦ. ΝΑ΄. LI.

Ἀκούσατέ μου, οἱ διώκοντες τὸ δίκαιον, καὶ ζητοῦντες τὸν Κύριον, ἐμβλέψατε εἰς τὴν στερεὰν πέτραν, ἣν ἐλατομήσατε, καὶ εἰς τὸν βόθυνον τοῦ λάκκου, ὃν ὠρύξατε.

2. Ἐμβλέψατε εἰς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ εἰς Σάῤῥαν τὴν ὠδίνουσαν ὑμᾶς· ὅτι εἷς ἦν, καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, καὶ ηὐλόγησα αὐτὸν, καὶ ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐπλήθυνα αὐτόν.

3. Καὶ σὲ νῦν παρακαλέσω, Σιὼν, καὶ παρεκάλεσα πάντα τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ θήσω τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς αὐτῆς ὡς παράδεισον Κυρίου· εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἐξομολόγησιν καὶ φωνὴν αἰνέσεως.

4. Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατε λαός μου, καὶ οἱ βασιλεῖς πρός με ἐνωτίσασθε, ὅτι νόμος παρ᾽ ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ κρίσις μου, εἰς φῶς ἐθνῶν.

5. Ἐγγίζει ταχὺ ἡ δικαιοσύνη μου, καὶ ἐξελεύσεται τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἔθνη ἐλπιοῦσιν· ἐμὲ νῆσοι ὑπομενοῦσι, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἐλπιοῦσιν.

v. 3. θήσω ὡς σάκκον) transposita. v. 4. Κύριος) Κύριος κύριος. ibid. γλῶσσαν σοφίας) γλῶσσαν παιδείας. ib. ἐν καιρῷ) abest. ib. τὸ πρωῒ) τὸ abest. v. 5. Κυρίου ἀνοίγει τὰ ὦτά μου) κυρίου κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὦτα. v. 6. δέδωκα) ἔδωκα. v. 7. Κύριος βοηθός μου) κύριος κύριος βοηθός μοι. v. 9. Κύριος βοηθεῖ) κύριος κύριος βοηθήσει. ibid. ὡς σὴς) σής. v. 10. ἀκουσάτω) ὑπακουσάτω. ibid. σκότει, οὐκ) σκότει καὶ οὐκ. CAP. LI. v. 2. ηὐλόγησα) εὐλόγησα. v. 3. τὰ ἔρημα αὐτῆς) adjicit καὶ θήσω τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς αὐτῆς. v. 4. ἀκούσατε λαός μου) ἀκούσατέ μου λαός μου. v. 5. ἐξελεύσεται τὸ) ἐξελεύσεται ὡς φῶς τό.

6. Ἄρατε εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἐμβλέψατε εἰς τὴν γῆν κάτω, ὅτι ὁ οὐρανὸς ὡς καπνὸς ἐστερεώθη, καὶ ἡ γῆ ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεται, οἱ δὲ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὥσπερ ταῦτα ἀποθανοῦνται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου οὐ μὴ ἐκλείπῃ.

7. Ἀκούσατέ μου, οἱ εἰδότες κρίσιν, λαός μου, οὗ ὁ νόμος μου ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε ὀνειδισμὸν ἀνθρώπων, καὶ τῷ φαυλισμῷ αὐτῶν μὴ ἡττᾶσθε.

8. Ὥσπερ γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ χρόνου, καὶ ὥσπερ ἔρια βρωθήσεται ὑπὸ σητός, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεὰς γενεῶν.

9. Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου ÷ Ἱερουσαλὴμ, ˙ καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχὺν τοῦ βραχίονός σου, ἐξεγείρου ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος· οὐ σὺ εἶ ※ ἡ λατομήσασα πλάτος, διαῤῥήξασα δράκοντα;

10. οὐ σὺ εἶ ἡ ἐρημοῦσα θάλασσαν, ὕδωρ ἀβύσσου πλῆθος; ἡ θεῖσα τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὁδὸν διαβάσεως ῥυομένοις,

11. καὶ λελυτρωμένοις; ὑπὸ γὰρ Κυρίου ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ᾽ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἀγαλλίαμα καὶ αἴνεσις, καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός· ἐγώ εἰμι,

12. ἐγώ εἰμι ※ αὐτὸς ὁ παρακαλῶν σε, γνῶθι, τίς οὖσα ἐφοβήθης ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ, καὶ ἀπὸ υἱοῦ ἀνθρώπου, οἱ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθησαν. τίνα εὐλαβηθεῖσα

13. Καὶ ἐπελάθου Θεὸν τὸν ποιήσαντά σε, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν, καὶ θεμελιώσαντα τὴν γῆν· καὶ ἐφοβοῦ ἀεὶ πάσας τὰς ἡμέρας τὸ πρόσωπον τοῦ θυμοῦ τοῦ θλίβοντός σε· ὃν τρόπον γὰρ ἐβουλεύσατο τοῦ ἆραί σε, καὶ νῦν ποῦ ὁ θυμὸς τοῦ θλίβοντός σε; ἀρέσαι

14. Ἐν γὰρ τῷ σώζεσθαί σε, οὐ στήσεται, οὐδὲ χρονιεῖ· ※ καὶ οὐ θανατώσει εἰς διαφθορὰν, καὶ οὐ μὴ ὑστερήσει ἄρτος αὐτοῦ.

15. Ὅτι ἐγὼ ※ Κύριος ὁ Θεός σου, ὁ ταράσσων τὴν θάλασσαν, καὶ ἠχῶν τὰ κύματα αὐτῆς, Κύριος Σαβαὼθ ὄνομά μοι.

16. Θήσω τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου, καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς χειρός σκεπάσω σε, ἐν ᾗ ἔστησα τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν, καὶ ἐρεῖ Σιὼν, λαός μου εἶ σύ. δεξιὰν

17. Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, ἀνάστηθι Ἱερουσαλὴμ, ἡ πιοῦσα τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς Κυρίου· τὸ ποτήριον γὰρ τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυ τοῦ θυμοῦ ἔπιες καὶ ἐξεκένωσας,

18. καὶ οὐκ ἦν ὁ παρακαλῶν σε ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων σου ὧν ἔτεκες, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλαμβανόμενος τῆς χειρός σου, οὐδὲ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν σου ὧν ὕψωσας.

19. Δύο

v. 6. καὶ ἡ γῆ) ἡ δὲ γῆ. ibid. τὴν γῆν) deeſt. v. 7. λαός μου) μου deeſt. v. 8. Ὥσπερ) ὡς, bis. v. 11. ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς) ἐπὶ κεφαλῆς γάρ. ibid. ἀγαλλίαμα καὶ) non habet. v. 12. τίνα εὐλαβηθεῖσα) τί. οὖσα. v. 13. ἀρέσαι σε) ἆραί σε. v. 16. τὴν δεξιάν σκ.) τὴν σκιὰν τῆς χειρός μου σκεπάσω. v. 17. τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ. ἐκ χειρὸς Κυρίου·) ἐκ χειρὸς κυρίου, τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ. ibid. ἔπιες) ἐξέπιες.

19. Δύο ταῦτα ἀντικείμενά σοι, τίς σοι συλλυπηθήσεται; πτῶμα καὶ σύντριμμα, λιμὸς καὶ μάχαιρα· τίς σε παρακαλέσει;

σοι 20. Οἱ υἱοί σου, οἱ ἀπορούμενοι, οἱ καθεύδοντες ἐπ' ἄκρου πάσης ἐξόδου ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, οἱ πλήρεις θυμοῦ Κυρίου, ἐκλελυμένοι διὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ✕ σου.

21. Διὰ τοῦτο ἄκουε ⁜ τοῦτο τεταπεινωμένη, καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ οἴνου.

22. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ· ἰδοὺ εἴληφα ἐκ τῆς χειρός σου τὸ ποτήριον τῆς πτώσεως, τὸ κονδὺ τοῦ θυμοῦ μου, καὶ οὐ προσθήσῃ ἔτι πιεῖν αὐτό,

ἐμβαλῶ 23. καὶ δώσω αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε καὶ τῶν ταπεινωσάντων σε, οἳ εἶπαν τῇ ψυχῇ σου, κύψον, ἵνα παρέλθωμεν· καὶ ἔθηκας

μετά- ἴσα τῇ γῇ τὰ μέσα σου ἔξω τοῖς παρα-

φερνα πορευομένοις.

ΚΕΦ. ΝΒ'. LII.

Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου ⁜ Σιών, ✕ ἔνδυσαι τὴν ἰσχύν σου Σιών, καὶ ἔνδυσαι τὴν δόξαν σου, Ἱερουσαλὴμ πόλις ἡ ἁγία, οὐκέτι προστεθήσεται διελθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος καὶ ἀκάθαρτος.

2. Ἐκτίναξαι τὸν χοῦν, καὶ ἀνάστηθι, κάθισον Ἱερουσαλήμ, ἔκδυσαι τὸν δεσμὸν τοῦ τραχήλου σου, ἡ αἰχμάλωτος θυγάτηρ Σιών.

3. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, δωρεὰν ἐπράθητε, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου λυτρωθήσεσθε.

4. Οὕτως λέγει Κύριος· εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ λαός μου τὸ πρότερον παροικῆσαι ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους βίᾳ ἤχθησαν,

5. καὶ νῦν τί ὧδέ ἐστε; τάδε λέγει Κύριος· ὅτι ἐλήφθη ὁ λαός μου δωρεάν, θαυμάζετε καὶ ὀλολύζετε· τάδε λέγει Κύριος· δι' ὑμᾶς διαπαντὸς τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι·

6. διὰ τοῦτο γνώσεται ὁ λαός μου τὸ ὄνομά μου ⁜ διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτὸς ὁ λαλῶν, πάρειμι

7. ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθά, ὅτι ἀκουστὴν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου, λέγων ✕ τῇ Σιών· βασιλεύσει σου ὁ Θεός,

8. ὅτι φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ ἅμα εὐφρανθήσονται· ὅτι ὀφθαλμοὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ὄψονται, ἡνίκα ἂν ἐλεήσει Κύριος τὴν Σιών,

9. ῥηξάτω εὐφροσύνην ἅμα τὰ ἔρημα Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἠλέησε Κύριος ✕ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐρρύσατο Ἱερου- αὐτὴν
σαλήμ.

10. Καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὸν βραχίονα αὐτοῦ τὸν ἅγιον ἐνώπιον πάντων

v. 19. Δύο) δύο. ibid. σοι συλλυπηθήσεται) transposita. ib. σε παρακαλέσει;) transposita. v. 20. υἱοί σοι) υἱοί σου. v. 22. Οὕτως) ὅτω. ibid. θυμοῦ) addit μου. v. 23. ἐμβαλῶ, δώσω. ibid. κύψον) κύψον. ib. μετάφρενα) μέσα. CAP. LII. v. 1. καὶ ἔνδυσαι) καὶ σὺ ἔνδυσαι. ibid. πόλις ἁγία) πόλις ἡ ἁγία. v. 5. ὧδε ἐστε) ἐστὲ ὧδε. v. 8. ἐλεήσει) ἐλεήσῃ. v. 10. αὐτοῦ τὸν ἅγιον) transposita.

τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

11. Ἀπόστητε, ἀπόστητε, ἐξέλθατε ἐκεῖθεν, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε, ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῆς, ἀφορίσθητε οἱ φέροντες τὰ σκεύη Κυρίου,

12. ὅτι οὐ μετὰ ταραχῆς ἐξελεύσεσθε, οὐδὲ φυγῇ πορεύσεσθε· πορεύσεται γὰρ πρότερος ὑμῶν Κύριος, καὶ ὁ ἐπισυνάγων ὑμᾶς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

13. Ἰδοὺ, συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψωθήσεται, καὶ δοξασθήσεται, ※ καὶ μετεωρισθήσεται σφόδρα.

14. Ὃν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοὶ, οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ ἀνθρώπων
τῶν τὸ εἶδός σου, καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.

15. Οὕτως θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ συνέξουσι βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν· ὅτι οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι, συνήσουσι.

ΚΕΦ. ΝΓ'. LIII.

Κύριος, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου ※ ἐπὶ τίνι ἀπεκαλύφθη;

2. Ἀνηγγείλαμεν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς παιδίον, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψάσῃ οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ, οὐδὲ δόξα· καὶ ἴδομεν αὐτὸν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος,

3. ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον, καὶ ἐκλεῖπον παρὰ πάντας ἀνθρώπους· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν, καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠτιμάσθη, καὶ οὐκ ἐλογίσθη.

4. Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ ※ ὑπὸ Θεοῦ, καὶ ἐν κακώσει.

5. Αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἀνομίας
ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ μεμαλάκισθη διὰ
τὰς ἀνομίας ἡμῶν, παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἁμαρ-
ἐπ' αὐτὸν, τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. τίας

6. Πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη, καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν·

7. καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ· ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

8. Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου ἤχθη εἰς θάνατον.

9. Καὶ

v. 10. τὰ ἄκρα) absque articulo. ibid. Θεοῦ.) addit ἡμῶν. v. 11. ἅπτεσθε) ἅψησθε. ibid. ἐξέλθατε) ἐξέλθετε. v. 12. πορεύσεται) προπορεύσεται. ibid. Κύριος ὁ Θεὸς) ὁ Θεός. v. 14. ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων) absque articulo. ibid. ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων) ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων. v. 15. Οὕτως) ὅτι. CAP. LIII. v. 2. ἐναντίον αὐτοῦ ὡς παιδίον) transposita. v. 3. ἐκλεῖπον) καὶ ἐκλεῖπον. ibid. παρὰ πάντας ἀνθρώπους·) παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. v. 5. ἀνομίας) ἁμαρτίας. ibid. ἐμαλακίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας) μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας. v. 7. τὸ στόμα) addit αὐτοῦ. ibid. κείραντος αὐτὸν) κείροντος. ib. στόμα αὐτοῦ.) στόμα.

9. Καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ,

10. καὶ Κύριος βούλεται καθαρίσαι
δῶτε αὐτὸν ἀπὸ τῆς πληγῆς· ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὄψεται σπέρμα μακρόβιον· καὶ βούλεται Κύριος ※ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ,

11. δεῖξαι αὐτῷ φῶς, καὶ πλάσαι τῇ συνέσει, δικαιῶσαι δίκαιον εὖ δουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει.

12. Διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς, καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα· ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη, καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκε,
ἁμαρτίας καὶ διὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν παρεδόθη.

ΚΕΦ. ΝΔ'. LIV.

ΕΥφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ※ καὶ τέρπου ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον, ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα· εἶπε γὰρ Κύριος.

2. Πλάτυνον τὸν τόπον τῆς σκηνῆς σου, καὶ τῶν αὐλαιῶν σου, πῆξον, μὴ φείσῃ, μάκρυνον τὰ σχοινίσματά σου, καὶ τοὺς πασσάλους σου κατίσχυσον·

3. ἔτι εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκπέτασον· καὶ τὸ σπέρμα σου ἔθνη κληρονομήσει, καὶ πόλεις ἠρημωμένας κατοικήσεις.

4. Μὴ φοβοῦ, ὅτι κατῃσχύνθης, μηδὲ ἐντραπῇς, ὅτι ὠνειδίσθης, ὅτι αἰσχύνην αἰώνιον ἐπιλήσῃ, καὶ ὄνειδος τῆς χηρείας σου οὐ μὴ μνησθήσῃ ἔτι.

5. Ὅτι Κύριος ὁ ποιῶν σε, Κύριος Σαβαὼθ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ὁ ῥυσάμενός σε, Θεὸς ἅγιος Ἰσραὴλ, πάσῃ τῇ γῇ αὐτὸς κληθήσεται.

6. Οὐχ ὡς γυναῖκα καταλελειμμένην καὶ ὀλιγόψυχον κέκληκέ σε Κύριος, οὐδ' ὡς γυναῖκα ἐκ νεότητος μεμισημένην, εἶπεν ὁ Θεός σου.

7. Χρόνον μικρὸν κατέλιπόν σε, καὶ μετὰ ἐλέους μεγάλου ἐλεήσω σε.

8. Ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἠλέησά σε· εἶπεν ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος,

9. ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπὶ Νῶε τοῦτό μοι ἐστὶ, καθότι ὤμοσα αὐτῷ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ τῇ γῇ, μὴ θυμωθήσεσθαι ἐπὶ σοὶ ἔτι, μηδὲ ἐν ἀπειλῇ σου

10. τὰ ὄρη μεταστήσεσθαι, οὐδὲ οἱ βουνοί σου μετακινηθήσονται· οὕτως οὐδὲ τὸ παρ' ἐμοῦ σοι ἔλεος ἐκλείψει, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης σου οὐ μὴ μεταστῇ· εἶπε γὰρ Κύριος ἵλεώς σοι.

v. 9. οὐδὲ εὑρέθη δόλος) οὐδὲ δόλον. v. 10. ἀπὸ τῆς πληγῆς) ἀπὸ deest. ibid. ψυχὴ ὑμῶν) ψυχὴ ἡμῶν. v. 12. τὰς ἁμαρτίας) τὰς ἀνομίας. CAP. LIV. v. 3. καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ) εἰς abest. ibid. κατοικήσεις.) κατοικιεῖς. v. 4. μνησθήσῃ) addit ἔτι. v. 5. Θεὸς αὐτὸς transposita. v. 6. Κύριος) ὁ κύριος. v. 7. μετὰ ἐλέους) μετ' ἐλέει. v. 8. ἠλέησά σε) ἐλεήσω σε. v. 10. μεταστήσεσθαι, οὐδὲ οἱ) μεταστήσεσθαι, οὐδ' οἱ. ibid. Κύριος ἵλεώς σοι.) ἵλεώς σοι κύριε.

11. Ταπεινὴ καὶ ἀκατάστατος οὐ παρεκλήθης· ἰδοὺ ἐγὼ ἑτοιμάζω σοι ἄνθρακα τὸν λίθον σου, καὶ τὰ θεμέλιά σου σάπφειρον,

12. καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου ἴασπιν, καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου, καὶ τὸν περίβολόν σου λίθους ἐκλεκτούς.

13. Καὶ πάντας τοὺς υἱούς σου διδακτοὺς Θεοῦ, καὶ ἐν πολλῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου.

14. Καὶ ἐν δικαιοσύνῃ οἰκοδομηθήσῃ, ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ, καὶ τρόμος οὐκ ἐγγιεῖ σοι.

15. Ἰδοὺ προσήλυτοι προσελεύσονταί σοι δι' ἐμοῦ, καὶ παροικήσουσί σοι, καὶ ἐπὶ σὲ καταφεύξονται.

16. Ἰδοὺ ἐγὼ κτίζω σε, οὐχ ὡς χαλκεὺς φυσῶν ※ ἐν πυρὶ ἄνθρακας, καὶ ἐκφέρων σκεῦος εἰς ἔργον· ἐγὼ δὲ ἔκτισά σε, οὐκ εἰς ἀπώλειαν φθεῖραι.

φθαρτὸν 17. Πᾶν σκεῦος σκευαστὸν ἐπὶ (δὲ) σὲ,
εὐδοκήσω οὐκ εὐοδωθήσεται, καὶ πᾶσα φωνὴ ἡ ἀναστήσεται ἐπὶ σὲ εἰς κρίσιν· πάντας αὐτοὺς ἡττήσεις, ÷ οἱ δὲ ἔνοχοί σου ἔσονται ἐν αὐτῇ.' Ἔστι κληρονομία τοῖς θε-
Κυρίῳ ραπεύουσι Κύριον, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι δίκαιοι, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. ΝΕ'. LV.

ΟΙ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βα-
πίετε δίσαντες ἀγοράσατε, καὶ φάγετε ※ καὶ πορεύεσθε καὶ ἀγοράσατε ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς οἶνον καὶ στέαρ.

2. Ἱνατί τιμᾶσθε ἀργυρίου ※ ἐν οὐκ ἄρτοις καὶ τὸν μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; ἀκούσατε ※ ἀκοήν μου, καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ, καὶ ἐντρυφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν.

3. Προσέχετε τοῖς ὠτίοις ὑμῶν, καὶ ἐπακολουθήσατε ταῖς ὁδοῖς μου· ἐπακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν, καὶ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά.

4. Ἰδοὺ μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν δέδωκα αὐτὸν ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνεσιν.

5. ※ Ἰδοὺ ἔθνη ἃ οὐκ ἤδεισάν σε, ἐπικαλέσονταί σε, καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ✕ καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέ σε.

6. Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ἐν τῷ Θεὸν
εὑρίσκειν αὐτὸν ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα ἂν ἐγγίζει ὑμῖν,

7. ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλὰς αὐτοῦ, καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

8. Οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδὲ ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν ὁδοί μου, λέγει Κύριος.

9. Ἀλλ'

v. 15. δι' ἐμοῦ) καὶ παροικήσουσί σοι. v. 16. κτίζω σε) ἔκτισά σε. v. 17. φθαρτὸν ἐπὶ δὲ σὲ, οὐκ εὐδοκήσω) σκευαστὸν ἐπὶ σὲ, οὐκ εὐοδώσω. ibid. ἡ ἀναστήσεται) ἡ deest. ib. θεραπεύουσιν Κυρίῳ) θεραπεύουσι κύριον. CAP. LV. v. 1. καὶ πίετε) καὶ φάγετε. v. 3. τοῖς ὠτίοις) τοῖς ὠσίν; ibid. ἐπακούσατέ μου) εἰσακούσατέ μου. v. 4. δέδωκα) ἔδωκα. v. 5. ἤδεισάν σε) εἴδασίν σε. ibid. ἕνεκεν τοῦ Θεοῦ) ἕνεκεν κυρίου τοῦ θεοῦ. v. 6. τὸν Θεὸν) τὸν κύριον. ibid. ἂν ἐγγίζει) δ' ἂν ἐγγίζῃ. v. 8. οὐδὲ ὥσπερ) οὐδ' ὥσπερ.

9. Ἀλλ᾽ ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου.

10. Ὡς γὰρ ἐὰν καταβῇ ὁ ὑετὸς ἢ
ἀπὸ χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ※ ἐκεῖ ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ ἐκτέκῃ, καὶ βλαστήσει, καὶ δώσει σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν,

11. οὕτως ἔσαι τὸ ῥῆμά μου, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, οὐ μὴ ἀποστραφῇ ※ πρός με κενὸν, ἕως ἂν συντελεσθῇ ὅσα ἠθέλησα, καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδούς σου, καὶ τὰ ἐντάλματά μου.

12. Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις,

13. καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσαι Κύριος εἰς ὄνομα, καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

ΚΕΦ. Νϛ΄. LVI.

ΤΑδε λέγει Κύριος· Φυλάσσεσθε κρίσιν, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην, ἤγγισε γὰρ τὸ σωτήριόν μου παραγίνεσθαι, καὶ τὸ ἔλεός μου ἀποκαλυφθῆναι.

2. Μακάριος ἀνὴρ ὁ ποιῶν ταῦτα, καὶ ἄνθρωπος ὁ ἀντεχόμενος αὐτῶν, καὶ φυλάσσων τὰ σάββατα μὴ βεβηλοῦν, καὶ διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ μὴ ποιεῖν ἀδίκημα.

3. Μὴ λεγέτω ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσκείμενος πρὸς Κύριον, ※ λέγων· ἀφορισμῷ ἀφοριεῖ με ἄρα Κύριος ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ μὴ λεγέτω ὁ εὐνοῦχος, ὅτι ἐγώ εἰμι ξύλον ξηρόν.

4. ※ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος τοῖς εὐνούχοις, ὅσοι ἂν φυλάξωνται τὰ σάββατά μου, καὶ ἐκλέξωνται ἃ ἐγὼ θέλω, καὶ ἀντέχωνται τῆς διαθήκης μου,

5. δώσω αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ
ἐν τῷ τείχει μου τόπον ὀνομαστὸν, κρείττω κρείσσων
υἱῶν καὶ θυγατέρων, ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

6. Καὶ τοῖς ἀλλογενέσι τοῖς προσκειμένοις πρὸς Κύριον δουλεύειν αὐτῷ, καὶ ἀγαπᾷν τὸ ὄνομα Κυρίου, τοῦ εἶναι αὐτῷ εἰς δούλους ÷ καὶ δούλας,˚ καὶ πάντας τοὺς φυλασσομένους τὰ σάββατά μου μὴ βεβηλοῦν, καὶ ἀντεχομένους τῆς διαθήκης μου,

7. εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ εὐφρανῶ αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσευχῆς μου· τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δεκταὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου μου· ὁ γὰρ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,

8. εἶπε

v. 10. ἐὰν καταβῇ ὑετὸς) ἂν καταβῇ ὁ ὑετὸς. ibid. ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ib. βλαστήσει, καὶ δώσει) ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῷ. v. 11. συντελεσθῇ) τελεσθῇ. ibid. ὅσα ἠθέλησα) ὅσα ἂν ἠθέλησα. CAP. LVI. v. 1. ποιήσατο) καὶ ποιήσατε. ibid. ἤγγισε) ἤγγικε. v. 2. ἀδίκημα) ἄδικα. v. 3. ἐγώ εἰμι ξύλον) ξύλον ἐγώ εἰμι. v. 5. κρείσσων) κρείττω. v. 6. πρὸς Κύριον) κυρίῳ. v. 7. ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου) ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

8. εἶπε Κύριος ὁ συνάγων τοὺς διεσπαρμένους Ἰσραὴλ, ὅτι συνάξω ἐπ᾽ αὐτὸν συναγωγήν.

9. Πάντα τὰ θηρία τὰ ἄγρια, δεῦτε, φάγετε πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ.

10. Ἴδετε ὅτι πάντες ἐκτετύφλωνται, οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, πάντες κύνες ἐνεοὶ οὐ δυνήσονται ὑλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι κοίτην, φιλοῦντες νυστάξαι.

11. Καὶ οἱ κύνες ἀναιδεῖς τῇ ψυχῇ,
οὐκ εἰδότες πλησμονήν· καὶ εἰσι πονη-
ροὶ οὐκ εἰδότες σύνεσιν, πάντες (ἐν)
ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν, ἕκα-
αὐτὸ στος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ ※ ἀπ᾽ ἄκρου αὐτοῦ.

12. Δεῦτε, λάβωμεν οἶνον, καὶ οἰνοφλυγήσωμεν μέθην, καὶ ἔσται τοιαύτη ἡμέρα αὔριον, μεγάλη περισσοῦ σφόδρα.

ΚΕΦ. ΝΖ΄. LVII.

Ἴδετε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐδεὶς ※ ἀνὴρ ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ, καὶ ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ· ἀπὸ γὰρ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος,

2. ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ, ἦρται ἐκ τοῦ μέσου.

3. Ὑμεῖς δὲ προσαγάγετε ὧδε υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα μοιχῶν καὶ πόρνης·

4. ἐν τίνι ἐνετρυφήσατε; καὶ ἐπὶ τίνα ἠνοίξατε τὸ στόμα ὑμῶν; καὶ ἐπὶ τίνα ἐχαλάσατε τὴν γλῶσσαν ὑμῶν; οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ τέκνα ἀπωλείας; σπέρμα ἄνομον;

5. Οἱ παρακαλοῦντες ※ ἐπὶ τὰ εἴδωλα ὑπὸ δένδρα δασέα, σφάζοντες τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν ταῖς φάραγξιν ἀναμέσον ※ ἄκρων τῶν πετρῶν ※ ἐν ταῖς μερίσι φάραγγος.

6. Ἐκείνη σου ἡ μερὶς, οὗτός σου ὁ κλῆρος· κἀκείνοις ἐξέχεας σπονδὰς, κἀκείνοις ἀνήνεγκας θυσίας· ἐπὶ τούτοις οὖν οὐκ ὀργισθήσομαι;

7. Ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, ἐκεῖ σου ἡ κοίτη, καὶ ἐκεῖ ἀνεβίβασας ※ θυσιάσαι θυσίας·

8. καὶ ὀπίσω τῶν σταθμῶν τῆς θύρας σου ἔθηκας μνημόσυνά σου· Ὤιου, ὅτι ἐὰν ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀποστῇς, πλεῖόν τι ἕξεις· ※ ἐπλάτυνας τὴν κοίτην σου, καὶ διέθου σεαυτῇ παρ᾽ αὐτῶν· ἠγάπησας τοὺς κοιμωμένους μετὰ σοῦ,

9. καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου μετ᾽ αὐτῶν, καὶ πολλοὺς ἐποίησας τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπέστειλας πρέσβεις ὑπὲρ τὰ ὅριά σου, (καὶ ἀπέστρεψας) καὶ ἐταπεινώθης ἕως ᾅδου.

10. Ταῖς πολυοδίαις σου ἐκοπίασας, καὶ οὐκ εἶπας· παύσομαι· ἐνισχύουσα (ὅτι) ἔπραξας ταῦτα, διὰ τοῦτο οὐ κατεδεήθης μου σύ.

11. Τίνα εὐλαβηθεῖσα ἐφοβήθης, καὶ ἐψεύσω με, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, οὐδὲ ἔλαβές με εἰς τὴν διάνοιαν οὐδὲ εἰς τὴν καρδίαν σου; κἀγώ σε ἰδὼν παρορῶ, καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης.

12. Καὶ-

v. 10. πάντες ἐκτετύφλωνται) transposita. ibid. φρονῆσαι, πάντες) non habet. v. 11. (ἐν) abest. ibid. κατὰ τὸ αὐτό.) κατὰ τὸ ἑαυτοῦ. CAP. LVII. v. 5. τὰ εἴδωλα) absque articulo. v. 6. κἀκείνοις ἀνήνεγκας) καὶ τούτοις ἀνήνεγκ. v. 7. θυσίας.) θυσίας σου. v. 8. Ὤιου) ᾤου. v. 9. (καὶ ἀπέστρεψας) non habet. v. 11. ἐμνήσθης μου) μου deest. ibid. κἀγώ) καὶ ἐγώ.

ἀπαγ- 12. Κἀγὼ ἀπαγγελῶ τὴν δικαιοσύνην
γέλλω σου, καὶ τὰ κακά σου, ἃ οὐκ ὠφελή-
μου σουσί σε·

13. ὅταν ἀναβοήσῃς, ἐξελέσθωσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου· τούτους γὰρ πάντας ἄνεμος λήψεται, καὶ ἀποίσει καταιγίς· Οἱ δὲ ἀντεχόμενοί μου κτήσονται γῆν, καὶ κληρονομήσουσι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου.

14. Καὶ ἐροῦσι· καθαρίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδοὺς, καὶ ἄρατε σκῶλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ μου.

15. ※ Ὅτι τάδε λέγει Κύριος ὁ ὕψιστος, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν τὸν αἰῶνα, ἅγιος ἐν ἁγίοις ὄνομα αὐτῷ, (Κύριος) ὕψιστος ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, καὶ ὀλιγοψύχοις διδοὺς μακροθυμίαν, καὶ διδοὺς ζωὴν τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν·

16. καὶ οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκδικήσω ὑμᾶς, οὐδὲ διαπαντὸς ὀργισθήσομαι ὑμῖν· πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ πνοὴν πᾶσαν ἐγὼ ἐποίησα.

17. Διὰ ἁμαρτίαν βραχύ τι ἐλύπησα αὐτὸν, καὶ ἐπάταξα αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλυπήθη, καὶ ἐπορεύθη στυγνὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς ※ τῆς καρδίας αὐτοῦ·

18. τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἑώρακα, καὶ ἰασάμην αὐτὸν, καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ παράκλησιν ἀληθινὴν, ※ καὶ τοῖς πενθοῦσιν αὐτοῦ·

19. βλίζων καρπὸν χειλέων εἰρήνην ἐπ' εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς οὖσι. Καὶ εἶπε Κύριος· ἰάσομαι αὐτούς.

20. Οἱ δὲ ἄδικοι ※ ὡς θάλασσα οὕτως κλυδωνισθήσονται, καὶ ἀναπαύσασθαι οὐ δυνήσονται· ※ καὶ ἀποβαλεῖται ὕδωρ αὐτῆς καταπάτημα καὶ πηλόν.

21. Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν, εἶπεν (Κύριος) ὁ Θεός.

ΚΕΦ. ΝΗ'. LVIII.

Ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ, καὶ μὴ φείσῃ, ὡς σάλπιγγα ὕψωσον τὴν φωνήν σου, καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν.

2. Ἐμὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ζητήσουσι, καὶ γνῶναί μου τὰς ὁδοὺς ἐπιθυμοῦσιν, ὡς λαὸς ※ ὁ δικαιοσύνην (Θεοῦ) πεποιηκὼς, καὶ κρίσιν Θεοῦ αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλελοιπώς· αἰτοῦσί με νῦν κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίζειν Θεῷ ἐπιθυμοῦσι,

3. λέγοντες· τί ὅτι ἐνηστεύσαμεν, καὶ
οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς
ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔγνως; ἐν γὰρ ταῖς ἡμέ- ὃ προσεί-
ραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὑρίσκετε τὰ θε- χες
λήματα ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ὑπο-
χειρίους ὑμῶν ὑπονύσσετε.

4. ※ Ἰδοὺ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε, καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινόν· ἱνατί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον, ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν ὑμῶν;

v. 12. Κἀγὼ ἀπαγγέλλω τὴν δικ. μου) καὶ ἐγὼ ἀπαγγελῶ τὴν δικαιοσύνην σου. ibid. ὠφελήσουσί σε·) ὠφελήσει σε. v. 15. Κύριος) abeſt utroque loco. ibid. ὁ ἐν ὑψηλοῖς) ὁ deeſt. v. 16. καὶ οὐκ εἰς) καὶ deeſt. v. 17. Διὰ ἁμ.) δι' ἁμαρτίαν. v. 19. ἐπ' εἰρήνην) ἐπ' εἰρήνῃ. v. 20. οὕτως) deeſt. ibid. (Κύριος) abeſt. CAP. LVIII. v. 1. ὡς σάλπιγγα) ὡς σάλπιγγι. v. 2. ζητήσουσι) ζητοῦσι. ibid. (Θεοῦ) deeſt. v. 3. ὃ προσεῖχες) οὐκ ἔγνως. v. 4. εἰς κρίσεις) εἰ εἰς κρίσεις.

ϛ. Οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην, καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, οὐδ' ἂν κάμψης ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ' οὕτως καλέσετε νηστείαν ※ καὶ ἡμέραν δεκτὴν ✕ τῷ Κυρίῳ.

6. Οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐγὼ ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος, ἀλλὰ λύε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διάσπα.

7. Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου, καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐὰν ἴδῃς γυμνὸν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψῃ·

8. τότε ῥαγήσεται πρώϊμον τὸ φῶς σου, καὶ τὰ ἰάματά σου ταχὺ ἀνατελεῖ· καὶ προπορεύσεται ἔμπροσθέν σου ἡ δικαιοσύνη σου, καὶ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ περιστελεῖ σε.

9. Τότε βοήσῃ, καὶ ὁ Θεὸς εἰσακούσεταί σου, ἔτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ, ἰδοὺ πάρειμι· ἐὰν ἀφέλῃς ἀπὸ σοῦ σύνδεσμον καὶ χειροτονίαν, καὶ ῥῆμα γογγυσμοῦ,

10. καὶ δῷς πεινῶντι τὸν ἄρτον σου ἐκ ψυχῆς σου, καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσῃς, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία,

11. καὶ ἔσται ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ διαπαντός· καὶ ἐμπλησθήσῃ καθάπερ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ τὰ ὀστᾶ σου πιανθήσεται, καὶ ἔσται ὡς κῆπος μεθύων, καὶ ὡς πηγὴ ※ ὕδατος. ἣν μὴ ἐξέλιπεν ὕδωρ· καὶ τὰ ὀστᾶ σου ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ καὶ πιανθήσεται, καὶ κληρονομήσουσι γενεὰς γενεῶν.

12. Καὶ οἰκοδομηθήσονταί σου αἱ ἔρημοι αἰώνιοι, καὶ ἔσται σου τὰ θεμέλια αἰώνια, γενεῶν γενεαῖς ※ ἀναστήσεις· καὶ κληθήσῃ οἰκοδόμος φραγμῶν, καὶ τοὺς τρίβους τοὺς ἀναμέσον παύσεις.

13. Ἐὰν ἀποστρέψῃς τὸν πόδα σου ἀπὸ τῶν σαββάτων τοῦ μὴ ποιεῖν τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἁγίᾳ, καὶ καλέσεις τὰ σάββατα τρυφερὰ, ἅγια τῷ Θεῷ (σου) δεδοξασμένα, καὶ δοξάσῃς αὐτὰ, οὐκ ἀρεῖς τὸν πόδα σου ἐπ' ἔργῳ, οὐδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματός σου,

14. καὶ ἔσῃ πεποιθὼς ἐπὶ Κύριον, καὶ ἀναβιβάσει σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ ψωμιεῖ σε τὴν κληρονομίαν Ἰακὼβ τοῦ πατρός σου· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

ΚΕΦ. ΝΘ'. LIX.

ΜΗ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ Κυρίου τοῦ σῶσαι; ἢ ἐβάρυνε τὸ οὖς αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι;

2 Ἀλλὰ τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν διιστῶσιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ. διασῶσιν

καὶ

v. 5. οὐδ' οὕτως) οὐ δ' οὕτω. v. 6. ἐγὼ) abeſt. v. 7. ὑπερόψῃ·) ὑπερόψει. v. 10. ἄρτον σου) σου deeſt. v. 11. ὁ Θεός σου) addit μετὰ σοῦ. ibid. καὶ τὰ ὀστᾶ σου ὡς βοτάνη - - fin.) deſunt. v. 12. σου τὰ θεμέλια transpoſita. ibid. καὶ τοὺς τρίβους τοὺς) καὶ τὰς τρίβους σου. v. 13. (σου) deeſt. CAP. LIX. v. 2. διιστῶσιν) διιστῶσιν. ibid. ἀναμέσον ὑμῶν) addit καὶ ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ. ib. πρόσωπον αὐτοῦ) αὐτοῦ deeſt.

καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτῦ ἀφ᾽ ὑμῶν τῦ μὴ ἐλεῆσαι.

3. Αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν μεμολυμμέναι αἵματι, καὶ οἱ δάκτυλοι ὑμῶν ἐν ἁμαρτίαις, τὰ δὲ χείλη ὑμῶν ἐλάλησεν ἀνομίαν, καὶ ἡ γλῶσσα ὑμῶν ἀδικίαν μελετᾷ.

4. Οὐδεὶς λαλεῖ δίκαια, ὐδὲ ἔστι κρίσις ἀληθινή· πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις, καὶ λαλῦσι κενὰ, ὅτι κύῦσι πόνον, καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν.

5. Ὠὰ ἀσπίδων ἔῤῥηξαν, καὶ ἱστὸν ἀράχνης ὑφαίνουσι, καὶ ὁ μέλλων τῶν ᾠῶν αὐτῶν φαγεῖν, συντρίψας οὔριον, εὗρε καὶ ἐν αὐτῷ βασιλίσκον.

6. Ὁ ἱστὸς αὐτῶν οὐκ ἔσται εἰς ἱμάτιον, οὐδὲ μὴ περιβάλωνται ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν, ἔργα ἀνομίας, ※ καὶ ἔργον ἀδικίας ἐν χερσὶν αὐτῶν.

7. Οἱ δὲ πόδες αὐτῶν ἐπὶ πονηρίαν τρέχυσι, ταχινοὶ ἐκχέαι αἷμα ※ ἀναίτιον, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν, διαλογισμοὶ ἀφρόνων· σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,

8. καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, καὶ οὐκ ἔστι κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ τρίβοι αὐτῶν διεστραμμέναι, ἃς διοδεύουσι, καὶ οὐκ οἴδασιν εἰρήνην.

9. Διὰ τῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ ὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς δικαιοσύνη· ὑπομεινάντων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκότος, μείναντες αὐγὴν ἐν ἀωρίᾳ περιεπάτησαν.

10. Ψηλαφήσυσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον, καὶ ὡς ὐχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσι, καὶ πεσοῦνται ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἀποθνήσκοντες στενάξυσιν,

11. ὡς ἄρκος καὶ ὡς περιστερὰ ἅμα πορεύσονται· ἀνεμείναμεν κρίσιν, καὶ ὐκ ἔστι σωτηρία, μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ᾽ ἡμῶν.

12. Πολλὴ γὰρ ἡμῶν ἡ ἀνομία ἐναντίον συ, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· αἱ γὰρ ἀνομίαι ἡμῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἔγνωμεν,

13. ἠσεβήσαμεν καὶ ἐψευσάμεθα ※ ἐν Κυρίῳ, καὶ ἀπέστημεν ἀπὸ ὄπισθεν τῦ Θεῦ ἡμῶν· ἐλαλήσαμεν ἄδικα, καὶ ἠπειθήσαμεν· ἐκύομεν, καὶ ἐμελετήσαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν λόγυς ἀδίκους,

14 καὶ ἀπεστήσαμεν ὀπίσω τὴν κρίσιν, καὶ ἡ δικαιοσύνη μακρὰν ἀφέστησεν ἀφ᾽ ἡμῶν· ὅτι κατηναλώθη ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, καὶ δι᾽ εὐθείας οὐκ ἠδύναντο διελθεῖν. καταναλαθῇ

15. Καὶ ἡ ἀλήθεια ἦρται, καὶ μετέστησαν τὴν διάνοιαν αὐτῶν τῦ συνιέναι· καὶ εἶδε Κύριος, καὶ οὐκ ἤρεσεν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἦν κρίσις.

16. Καὶ ἴδε, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ, καὶ κατενόησε, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιληψόμενος, καὶ ἠμύνατο αὐτὺς τῷ βραχίονι αὐτῦ, καὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ※ αὐτῦ ἐστηρίσατο.

v. 3. μεμολυμμέναι) μεμολυσμέναι. v. 4. Οὐδεὶς) οὐδεὶς. v. 7. ἀφρόνων) ἀπὸ φόνων. v. 8. ἔγνωσαν) οἴδασι. v. 13. ἀπὸ ὄπισθεν) ὄπισθεν. v. 14. ἀφ᾽ ἡμῶν·) non habet. ibid. καταναλωθῇ) κατηναλώθη. ib. ἠδύναντο) ἐδύναντο. v. 15. διάνοιαν αὐτῶν) αὐτῶν deest.

17. Καὶ ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θώρακα, καὶ περιέθετο περικεφαλαίαν σωτηρίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ περιεβάλετο ἱμάτιον ἐκδικήσεως καὶ τὸ περιβόλαιον ※ ζήλου.

18. ὡς ἀνταποδώσων ἀνταπόδοσιν ὄνειδος τοῖς ὑπεναντίοις ※ αὐτοῦ, ἄμυναν τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ, ※ ταῖς νήσοις ἀνταπόδωμα ἀνταποδώσει.

19. Καὶ φοβηθήσονται οἱ ἀπὸ δυσμῶν τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οἱ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου τὸ ὄνομα ※ αὐτοῦ τὸ ἔνδοξον· ἥξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὀργὴ παρὰ Κυρίου, ÷ ἥξει μετὰ θυμοῦ."

20. Καὶ ἥξει ἕνεκεν Σιὼν ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, ※ εἶπε Κύριος.

21. Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, εἶπε Κύριος· τὸ πνεῦμα τὸ ἐμὸν, ὅ ἐστιν ἐπὶ σοὶ, καὶ τὰ ῥήματά μου, ἃ ἔδωκα εἰς τὸ στόμα σου, οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σπέρματός σου, ※ καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σπέρματος τοῦ σπέρματός σου, εἶπε Κύριος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ Ξ'. LX.

Φωτίζου, φωτίζου ÷ Ἱερουσαλὴμ," ἥκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνατέταλκεν.

καλύπτει 2. ※ "Οτι ἰδοὺ σκότος καλύψει γῆν, καὶ γνόφος ἐπ' ἔθνη, ἐπὶ δὲ σὲ φανήσεται Κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐπὶ σὲ ὀφθήσεται.

3. Καὶ πορεύσονται βασιλεῖς τῷ φωτί σου, καὶ ἔθνη τῇ λαμπρότητι ※ τῆς ἀνατολῆς σου.

4. Ἆρον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε ※ πάντα συνηγμένα τὰ τέκνα σου· ἰδοὺ ἥκασι πάντες οἱ υἱοί σου μακρόθεν, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται.

5. Τότε ὄψῃ, ※ καὶ χαρήσῃ, καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης, καὶ ἐθνῶν καὶ λαῶν, καὶ ἥξουσί σοι.

6. ἀγέλαι καμήλων, καὶ καλύψουσί σε κάμηλοι Μαδιὰμ καὶ Γαιφά· πάν- Γαιφὰρ
τες ἐκ Σαβὰ ἥξουσι φέροντες χρυσίον, καὶ λίβανον οἴσουσι, καὶ λίθον τίμιον, καὶ τὸ σωτήριον Κυρίου εὐαγγελιοῦνται.

7. Καὶ πάντα τὰ πρόβατα Κηδὰρ συναχθήσονται, καὶ οἱ κριοὶ Ναβαιὼθ ἥξουσί σοι, καὶ ἀνενεχθήσεται δεκτὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται.

8 Τίνες οἵδε ὡς νεφέλαι πέτανται, καὶ ὡς περιστεραὶ σὺν νεοσσοῖς;

9 Ἐμὲ νῆσοι ὑπέμειναν, καὶ πλοῖα Θαρσεὶς ἐν πρώτοις, ἀγαγεῖν τὰ τέκνα σου μακρόθεν, καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῶν μετ' αὐτῶν, διὰ τὸ ὄνομα Κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ τὸ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἔνδοξον εἶναι.

10. Καὶ

v. 17. περιβόλαιον) addit αὐτοῦ. v. 19. ἀπὸ ἀνατολῶν) ἀπ' ἀνατολῶν. v. 21. εἶπε Κύριος ἀπὸ τοῦ) εἶπε γὰρ κύριος ἀπὸ τοῦ. CAP. LX. v. 2. καλύπτει) καλύψει. ibid. ἐπὶ σὲ φανήσ.) ἐπὶ δὲ σὲ φανήσεται. v. 4. ἰδοὺ ἥκασι) ἥκασι. v. 6. Γαιφάρ) γαιφά. ibid. καὶ λίθον τίμιον) non habet. v. 7 οἱ κριοὶ) absque articulo. ibid. ἥξουσί σοι) σοι deest. v. 8. καὶ ὡς) καὶ ὡσεὶ. ibid. σὺν νεοσσοῖς;) σὺν νεοσσοῖς ἐπ' ἐμέ. v. 9. ἐμὲ νῆσοι) ἐμὲ αἱ νῆσοι. ibid. χρυσὸν μετ') χρυσὸν αὐτῶν μεθ'. ib. διὰ τὸ ὄνομα) præfigit καὶ.

10. Καὶ οἰκοδομήσουσιν ※ υἱοὶ ἀλλογενεῖς τὰ τείχη σου, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν παραστήσονταί σοι· διὰ γὰρ ὀργήν μου ἐπάταξά σε, καὶ διὰ ἔλεός μου ἠγάπησά σε.

11. Καὶ ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι σου διαπαντὸς, ἡμέρας καὶ νυκτὸς οὐ κλεισθήσονται, εἰσαγαγεῖν πρὸς σὲ δύναμιν ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς αὐτῶν ἀγομένους.

12. Τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς
ἀποθα- αὐτῶν, οἵτινες οὐ δουλεύσουσί σοι, ἀπο-
νοῦνται λοῦνται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημίᾳ ἐρημωθήσονται.

13. Καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου πρὸς σὲ ἥξει, ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ, ἅμα δοξάσαι τὸν τόπον τὸν ἅγιόν μου, ※ καὶ τὸν τόπον τῶν ποδῶν μου δοξάσω.

14. Καὶ πορεύσονται πρὸς σὲ δεδοικότες υἱοὶ ταπεινωσάντων σε ÷ καὶ παροξυνάντων σε, ˚ ※ καὶ προσκυνήσουσιν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν σου πάντες οἱ παροξύναντές σε· καὶ κληθήσῃ πόλις Κυρίου, Σιὼν ἁγίου Ἰσραήλ.

15. Διὰ τὸ γεγενῆσθαί σε ἐγκαταλελειμμένην καὶ μεμισημένην, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν· καὶ θήσω σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεαῖς.

16. Καὶ θηλάσεις γάλα ἐθνῶν, καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ σώζων σε, καὶ ἐξαιρούμενός σε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

17. Καὶ ἀντὶ χαλκοῦ οἴσω σοι χρυσίον, ἀντὶ δὲ σιδήρου οἴσω σοι ἀργύριον, ἀντὶ δὲ ξύλων, οἴσω σοι χαλκὸν, ἀντὶ ξύλα
δὲ λίθων, σίδηρον· καὶ δώσω τοὺς ἄρχοντάς σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ τοὺς ἐπισκόπους σου ἐν δικαιοσύνῃ.

18. καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἔτι ἀδικία ἐν τῇ γῇ σου, οὐδὲ σύντριμμα, οὐδὲ ταλαιπωρία ἐν τοῖς ὁρίοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται σωτήριον τὰ τείχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου γλύμμα.

19. Καὶ οὐκ ἔσται σοι ἔτι ὁ ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας, οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ σοι τὴν νύκτα, ἀλλ' ἔσται σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ Θεός σου δόξα σου.

20. Οὐ γὰρ δύσεται ὁ ἥλιός σου, καὶ ἡ σελήνη σοι οὐκ ἐκλείψει· ἔσται γὰρ Κύριός σοι φῶς αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου,

21. καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκαιος, καὶ δι' αἰῶνος κληρονομήσουσι τὴν γῆν, φυλάσσων τὸ φύτευμα, ἔργα χειρῶν αὐτοῦ εἰς δόξαν.

22. Ὁ ὀλιγοστὸς ἔσται εἰς χιλιάδας, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς ἔθνος μέγα· ἐγὼ Κύριος κατὰ καιρὸν συνάξω αὐτούς.

v. 10. ἔλεος) ἔλεον. v. 11. βασιλεῖς) addit αὐτῶν. v. 12. βασιλεῖς αὐτῶν) αὐτῶν deest. ibid. ἀποθανοῦνται) ἀπολοῦνται. ib. ἐρημωθήσονται.) ἐρημωθήσεται. v. 14. πόλις Κυρίου Σιὼν) πόλις σιών. v. 16. σε ὁ Θεὸς) absque articulo. v. 17. ξύλα) ξύλων. v. 19. ἔσται σοι ὁ) ἔσται σοι ἔτι ὁ. ibid. φωτιεῖ σοι) φωτιεῖ σου. v. 20. ἥλιός σου) ἥλιός σοι. ibid. Κύριός σοι) σοι κύριος. v. 21. καὶ διὰ αἰῶνος) δι' αἰῶνος.

ΚΕΦ. ΞΑʹ. LXI.

ΠΝεῦμα Κυρίου ἐπ᾽ ἐμὲ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με ※ Κύριος· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τῇ καρδίᾳ, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

2. καλέσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν, καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως ※ τῷ Θεῷ ἡμῶν, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας,

3. δοθῆναι τοῖς πενθοῦσι Σιὼν ✕ δοῦναι αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, ἄλειμμα εὐφροσύνης τοῖς πενθοῦσι, καταστολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας· καὶ κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης, φύτευμα Κυρίου εἰς δόξαν·

4. καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐρήμους αἰω-
προτέ- νίας, ἐξηρημωμένας προτέρων ἐξαναστήσου-
ρας σι, καὶ καινιοῦσι πόλεις ἐρήμους, ἐξηρη-
μωμένας εἰς γενεὰς ✕ καὶ γενεάς.

5. Καὶ ἥξουσιν ἀλλογενεῖς· ποιμαίνοντες τὰ πρόβατά σου, καὶ ἀλλόφυλοι ἀροτῆρες καὶ ἀμπελουργοὶ ✕ ὑμῶν·

6. Ὑμεῖς δὲ ἱερεῖς Κυρίου κληθήσε-
σθε, (καὶ) λειτουργοὶ Θεοῦ ※ ὑμῶν, ῥηθήσεται ὑμῖν· ἰσχὺν ἐθνῶν κατέδεσθε, καὶ
ἐπὶ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε.

7. ※ Ἀντὶ τῆς αἰσχύνης ὑμῶν διπλῆς καὶ ἐντροπῆς ἀγαλλιάσονται μερὶς αὐτῶν· οὕτως ἐκ δευτέρας κληρονομήσουσι τὴν γῆν, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν.

8. Ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ ἀγαπῶν δικαιοσύνην, καὶ μισῶν ἁρπάγματα ἐξ ἀδικίας· καὶ δώσω τὸν μόχθον αὐτῶν δικαίοις, καὶ διαθήκην αἰώνιον διαθήσομαι αὐτοῖς.

9. Καὶ γνωσθήσεται ἐν τοῖς ἔθνεσι τὸ σπέρμα αὐτῶν, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ※ ἐν μέσῳ τῶν λαῶν· πᾶς ὁ ὁρῶν αὐτοὺς ἐπιγνώσεται αὐτοὺς, ὅτι οὗτοί εἰσι σπέρμα ηὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ,

10. καὶ ἐν εὐφροσύνῃ εὐφρανθήσονται ἐπὶ Κύριον. Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

11. Καὶ ὡς γῆ αὔξουσα τὸ ἄνθος αὐ- γῆν αὔ-
τῆς, καὶ ὡς * κῆποι τὰ σπέρματα αὐτοῦ ξουσαν
※ ἀνατέλλει· οὕτως ἀνατελεῖ Κύριος Κύ- * κῆπον
ριος δικαιοσύνην καὶ ἀγαλλίαμα ἐναντίον
πάντων τῶν ἐθνῶν.

ΚΕΦ. ΞΒʹ. LXII.

ΔΙΑ Σιὼν οὐ σιωπήσομαι, καὶ διὰ
Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἀνήσω, ἕως ἂν
ἐξέλθῃ ὡς φῶς δικαιοσύνη αὐ- μου
τῆς, τὸ δὲ σωτήριόν μου ὡς λαμπὰς καυθήσεται.

2. Καὶ ὄψονται ἔθνη τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ ※ πάντες βασιλεῖς τὴν δόξαν σου, καὶ καλέσει σε τὸ ὄνομά σου τὸ καινὸν, ὃ ὁ Κύριος ὀνομάσει αὐτό.

3 Καὶ

CAP. LXI. v. 1. τῇ καρδίᾳ) τὴν καρδίαν. v. 3. Σιὼν δόξαν) σιὼν αὐτοῖς δόξαν. v. 4. ἐξηρημωμένας προτέρας) ἐξηρημωμένας πρότερον. v. 6. (καὶ) deeſt. ibid. καὶ ἐπὶ τῷ πλ.) καὶ ἐν τῷ πλούτῳ. v. 9. ἔκγονα αὐτῶν) adjicit ἐν μέσῳ τῶν λαῶν. v. 10. καὶ ἐν εὐφροσύνῃ) καὶ εὐφροσύνῃ. v. 11. κῆποι) κῆπος. ibid. Κύριος δικαιοσύνην) κύριος κύριος δικαιοσύνην. CAP. LXII. v. 1. δικαιοσύνη μου) ἡ δικαιοσύνη αὐτοῖς. v. 2. τὸ ὄνομά σου) σου deeſt.

3. Καὶ ἔσῃ στέφανος κάλλους ἐν χειρὶ Κυρίου, καὶ διάδημα βασιλείας ἐν χειρὶ Θεοῦ σου.

4. Καὶ οὐκέτι κληθήσῃ καταλελειμμένη, καὶ ἡ γῆ σου οὐ κληθήσεται ἔτι ἔρημος· σοὶ γὰρ κληθήσεται θέλημα ἐμὸν, καὶ τῇ γῇ σου οἰκουμένη· ⁜ Ὅτι εὐδόκησε Κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου συνοικηθήσεται.

5. Καὶ ὡς συνοικῶν νεανίσκος παρθένῳ, οὕτως κατοικήσουσιν οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ· καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφρανθήσεται νυμφίος ἐπὶ νύμφῃ, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ σοί.

6. Καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων σου Ἱερουσαλὴμ κατέστησα φύλακας ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα, οἳ διὰ τέλους οὐ σιωπήσονται μιμνησκόμενοι Κυρίου.

7. Οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὅμοιος· ἐὰν διορθώσῃ, καὶ ποιήσῃ Ἱερουσαλὴμ ἀγαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς.

δόξης 8 Ὤμοσε Κύριος κατὰ τῆς δεξιᾶς αὐ-
τοῦ, καὶ κατὰ τῆς ἰσχύος τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, εἰ ἔτι δώσω τὸν σῖτόν σου, καὶ τὰ βρώματά σου τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ εἰ ἔτι πίονται υἱοὶ ἀλλότριοι τὸν οἶνόν σου, ἐφ' ᾧ ἐμόχθησας,

9. ἀλλ' ἢ οἱ συνάγοντες φάγονται αὐτὰ, καὶ αἰνέσουσι Κύριον, καὶ οἱ συνάγοντες πίονται αὐτὰ ἐν ταῖς ἐπαύλε-
σου σι ταῖς ἁγίαις μου.

10. Πορεύεσθε, ⁜ περιέλθετε διὰ τῶν πυλῶν μου, καὶ ὁδοποιήσατε τῷ λαῷ μου· ⁜ σκελίσατε τὴν ὁδὸν, καὶ ὁδοποιήσατε, καὶ τοὺς λίθους τοὺς ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε· ἐξάρατε σύσσημον εἰς τὰ ἔθνη.

11. Ἰδοὺ γὰρ Κύριος ἐποίησεν ἀκουστὸν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιὼν, ἰδού σοι ὁ σωτὴρ παραγίνεται ἔχων τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν ⁜ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ πρὸ προσώπου αὐτοῦ.

12. Καὶ καλέσει αὐτὸν λαὸν ἅγιον, λελυτρωμένον ὑπὸ Κυρίου, σὺ δὲ κληθήσῃ ἐπιζητουμένη πόλις, καὶ οὐκ ἐγκαταλελειμμένη.

ΚΕΦ. ΞΓʹ. LXIII.

ΤΙΣ οὗτος ὁ παραγινόμενος ἐξ
Ἐδώμ; ἐρύθημα ἱματίων ἐκ Βοσόρ; Ἐδὲμ
οὗτος ὡραῖος ἐν στολῇ ⁜ αὐτοῦ, ἐρυθή-
βίᾳ μετὰ ἰσχύος; ἐγὼ διαλέγομαι δι- ματα
καιοσύνην καὶ κρίσιν σωτηρίου.

2. Διατί σου ἐρυθρὰ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ ἐνδύματά σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ;

3. Πλήρης καταπεπατημένης, καὶ
τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔστιν ἀνὴρ μετ' ἐμοῦ;
καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου,
καὶ κατέθλασα αὐτοὺς, ⁜ ἐν ὀργῇ μου, ὡς γῆν
καὶ

v. 4. κληθήσεται ἔρημος) κληθήσεται ἔτι ἔρημος. ibid. οἰκουμένη·) adjicit ὅτι εὐδόκησε κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου συνοικισθήσεται. v. 5. οὕτως) οὕτω priore loco. ibid. μετὰ σοῦ) deest. v. 6. τειχέων) τειχῶν. v. 7. ἀγαυρίαμα) γαυρίαμα. v. 8. καὶ ἔτι πίονται) καὶ εἰ ἔτι πίονται. v. 9. ἀλλ' ἢ οἱ συνάγοντες) ἀλλ' οἱ συναγαγόντες. ibid. συνάγοντες) συναγαγόντες. ib. ἁγίαις σου.) ἁγίαις μου. v. 10. τοὺς λίθους τοὺς ἐκ) τοὺς λίθους ἐκ. v. 11. σοι ὁ σωτὴρ παραγίνεται) ὁ σωτήρ σοι παραγέγονεν. ibid. τὸ ἔργον πρὸ) τὸ ἔργον αὐτοῦ πρὸ. CAP. LXIII. v. 1. παραγινόμενος ἐξ Ἐδέμ) παραγενόμενος ἐξ ἐδώμ. ibid. ἐρυθήματα ἱμάτιον) ἐρύθημα ἱματίων. ib. οὗτος) οὕτως. v. 3. ἐν θυμῷ) addit μου.

καὶ καθήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν, ⁜ καὶ πάντα τὰ ἐνδύματά μου ἐμόλυνα.

4. Ἡμέρα γὰρ ἀνταποδόσεως ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ ἐνιαυτὸς λυτρώσεως πάρεστι.

5. Καὶ ἐπέβλεψα, καὶ οὐδεὶς βοηθός· καὶ προσενόησα, καὶ οὐθεὶς ἀντελαμβάνετο· καὶ ἐῤῥύσατο αὐτοὺς ὁ βραχίων μου, καὶ ὁ θυμός μου ἐπέστη.

6. Καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς τῇ ὀργῇ μου, ⁜ καὶ ἐμέθυσα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν.

7. Τὸν ἔλεον Κυρίου ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς Κυρίου ἐν πᾶσιν οἷς ὁ Κύριος ἡμῖν ἀνταποδίδωσι. Κύριος, κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ἐπάγει ἡμῖν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ.

8. Καὶ εἶπεν, οὐχ ὁ λαός μου; τέκνα, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσωσι· καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν

9. ἐκ πάσης θλίψεως αὐτῶν· οὐ πρέσβυς, οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ' αὐτὸς Κύριος ἔσωσεν αὐτοὺς, διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ φείδεσθαι αὐτῶν. καὶ αὐτὸς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς, καὶ ὕψωσεν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος.

10. Αὐτοὶ δὲ ἠπείθησαν, καὶ παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἔχθραν, καὶ αὐτὸς ἐπολέμησεν αὐτοὺς,

11. καὶ ἐμνήσθη ἡμερῶν αἰωνίων ⁜ Μωυσῆ λαοῦ αὐτοῦ·" ποῦ ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν ποιμένα τῶν προβάτων γῆς
⨯ αὐτοῦ; ποῦ ἐστιν ὁ θεὶς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον;

12. Ὁ ἀγαγὼν τῇ δεξιᾷ Μωσῆν, ὁ βραχίων τῆς δόξης αὐτοῦ; κατίσχυσεν ὕδωρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ποιῆσαι αὐτῷ ὄνομα αἰώνιον.

13. Καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἀβύσσου, ὡς ἵππον δι' ἐρήμου, καὶ οὐκ ἐκοπίασαν,

14. καὶ ὡς κτήνη διὰ πεδίου, Καὶ κατέβη πνεῦμα παρὰ Κυρίου, καὶ ὡδήγησεν αὐτούς· οὕτως ἤγαγες τὸν λαόν σου, ποιῆσαι σεαυτῷ ὄνομα δόξης.

15. Ἐπίστρεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ δόξης σου· ποῦ ἐστιν ὁ ζῆλός σου καὶ ἡ ἰσχύς σου; ποῦ ἐστι τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου, ὅτι ἀνέσχου ἡμῶν;

16. Σὺ γὰρ ἡμῶν εἶ πατὴρ, ὅτι Ἀβραὰμ οὐκ ἔγνω ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπέγνω ἡμᾶς, ἀλλὰ σὺ, Κύριε, πατὴρ ἡμῶν, ῥῦσαι ἡμᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὄνομά σου ἐστὶν ἐφ' ἡμᾶς. ἐν ἡμῖν

17. Τί ἐπλάνησας ἡμᾶς, Κύριε, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου; ἐσκλήρυνας ἡμῶν τὰς καρδίας, τοῦ μὴ φοβεῖσθαί σε; ἐπίστρεψον

v. 5. οὐδεὶς βοηθός·) οὐκ ἦν βοηθός. v. 7. οἷς ὁ Κύριος ἡμῖν) οἷς ἡμῖν. v. 8. τέκνα, καὶ οὐ μὴ) τέκνα οὐ μή. v. 9. θλίψεως) addit αὐτῶν. ibid. ἀλλ' αὐτὸς Κύριος) κύριος deest. ib. καὶ αὐτὸς ἐλυτρ.) καὶ deest. v. 10. παρώξυναν) καὶ παρώξυναν. ibid. τὸ ἅγιον) addit αὐτοῦ. ib. ἔχθραν, καὶ αὐτὸς) καὶ deest. v. 11. ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς γῆς) ποῦ ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς θαλάσσης. v. 12. ποιῆσαι αὐτῷ) ποιῆσαι ἑαυτῷ. v. 13. Καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἀβύσσου) ἤγαγεν αὐτοὺς δι' ἀβύσσου. v. 14. Καὶ κατέβη) καὶ deest. v. 15. δόξης) addit σου. ibid. τῶν οἰκτιρμῶν) absque articulo v. 16. ἡμῶν εἶ πατὴρ) εἶ πατὴρ ἡμῶν. ibid. ἐστιν ἐν ἡμῖν.) ἐφ' ἡμᾶς ἐστι. v. 17. ἡμῶν τὰς καρδίας) transposita.

ψον διὰ τὰς δέλες σου, διὰ τὰς φυλὰς τῆς κληρονομίας σου,

18. ἵνα μικρὸν κληρονομήσωμεν τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου σου· οἱ ὑπεναντίοι ἡμῶν κατεπάτησαν τὸ ἁγίασμά σου.

19. Ἐγενόμεθα ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε οὐκ ἦρξας ἡμῶν, ὐδὲ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς.

ΚΕΦ. ΞΔ'. LXIV.

Ἐὰν ἀνοίξῃς τὸν ὐρανὸν, τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ τακήσονται,

2. ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς τήκεται, καὶ κατακαύσει πῦρ τὲς ὑπεναντίους, καὶ φανερὸν ἔσαι τὸ ὄνομά
Κυρίου σου ἐν τοῖς ὑπεναντίοις σου· ἀπὸ προσώπου σου ἔθνη ταραχθήσονται,

3. ὅταν ποιῇς τὰ ἔνδοξα· τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη.

4. Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ὐκ ἠκέσαμεν, ὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἴδον Θεὸν πλὴν σοῦ, καὶ τὰ ἔργα σου, ἃ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσιν ἔλεον.

5. Συναντήσεται γὰρ × ἔλεος τοῖς ποιοῦσι τὸ δίκαιον, καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται· ἰδοὺ σὺ ὠργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἡμάρτομεν· διὰ τοῦτο ἐπλανήθημεν,

6. καὶ ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς, × καὶ ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν· καὶ ἐξερρύημεν ὡς φύλλα ※ πάντες ἡμεῖς, διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· οὕτως ἄνεμος οἴσει ἡμᾶς,

7. καὶ οὐκ ἔςιν ὁ ἐπικαλέμενος τὸ ὄνομά σου, καὶ ὁ μνησθεὶς ἀντιλαβέσθαι σου· ὅτι ἀπέςρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

8. Καὶ νῦν, Κύριε, πατὴρ ἡμῶν σὺ, ἡμεῖς δὲ πηλὸς, ※ καὶ σὺ πλάστης ἡμῶν· ἔργον τῶν χειρῶν σου πάντες × ἡμεῖς.

9. Μὴ ὀργίζου ἡμῖν, × Κύριε, ※ ἕως σφόδρα, καὶ μὴ ἐν καιρῷ μνησθῇς ἁμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ νῦν ἐπίβλεψον, ὅτι λαός σου πάντες ἡμεῖς.

10. Πόλις τοῦ ἁγίου σου ἐγενήθη ἔρημος, Σιὼν ὡς ἔρημος ἐγενήθη, Ἱερουσαλὴμ εἰς κατάραν.

11. Ὁ οἶκος τὸ ἅγιον ἡμῶν, καὶ ἡ δόξα ἣν ηὐλόγησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐγενήθη πυρίκαυςος, καὶ πάντα τὰ ἔνδοξα ἡμῶν συνέπεσε.

12. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀνέσχου, Κύριε, καὶ ἐσιώπησας, καὶ ἐταπείνωσας ἡμᾶς ※ ἕως σφόδρα.

ΚΕΦ. ΞΕ'. LXV.

Ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν, εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν
ζητοῦσιν· εἶπα, ἰδέ εἰμι, ※ ἰδέ εἰμι, ἐπερωτῶσιν
τῷ ἔθνει, οἵ τινες οὐκ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομά μου.

v. 18. οἱ ὑπεναντίοι ἡμῶν κατεπάτησαν τὸ ἁγίασμά σου.) non habet. ibid. ἐπεκλήθη) ἐκλήθη. CAP. LXIV. v. 2. τὸ ὄνομα Κυρίου) τὸ ὄνομά σου. ibid. ὑπεναντίοις σου·) σου abest. v. 6. ἐξερρύημεν) ἐξεῤῥύημεν. v. 8. ἔργον) ἔργα. v. 11. ηὐλόγησαν) εὐλόγησαν. ibid. τὰ ἔνδοξα) ἔνδοξα ἡμῶν. CAP. LXV. v. 1. ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν) ἐγενήθην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. ibid. ἐπερωτῶσιν) ζητοῦσιν. ibid. οἵ τινες οὐκ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομά μου.) οἱ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα.

2. Ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, οἳ οὐκ ἐπορεύθησαν ὁδῷ ἀληθινῇ, ἀλλ᾽ ὀπίσω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

3. ὁ λαὸς οὗτος ὁ παροξύνων με ἐναν-
θυμιά- τίον ἐμοῦ διαπαντός· αὐτοὶ θυσιάζουσιν ἐν
ζουσιν τοῖς κήποις, καὶ θυμιῶσιν ἐπὶ ταῖς
ἐστι] πλίνθοις τοῖς δαιμονίοις, ἃ οὐκ ἔστι.

4. Ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ ἐν τοῖς
σπηλαίοις κοιμῶνται δι᾽ ἐνύπνια, οἱ ἔσθον-
κρέα ὕια τες κρέας ὕειον, καὶ ζωμὸν θυσιῶν· με-
μολυμμένα πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν,

5. οἱ λέγοντες, πόῤῥω ἀπ᾽ ἐμοῦ, μὴ
μου ἐγγίσῃς μοι, ὅτι καθαρός εἰμι· οὗτος
καπνὸς τοῦ θυμοῦ μου, πῦρ καίεται ἐν
αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας.

6. Ἰδοὺ γέγραπται ἐνώπιόν μου, οὐ σιωπήσομαι, ἕως ἂν ἀποδῶ εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν

7. τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν ※ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, λέγει Κύριος· οἳ ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν ὠνείδισάν με, ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν.

8. ※ ὅτι οὕτως λέγει Κύριος· ὃν τρόπον εὑρεθήσεται ὁ ῥὼξ ἐν τῷ βότρυϊ, καὶ ἐροῦσι, μὴ λυμήνῃ αὐτὸν, ὅτι εὐλογία Κυρίου ἐστὶν ἐν αὐτῷ, οὕτως ποιήσω ἕνεκεν τοῦ δουλεύοντός μοι, τούτου ἕνεκεν οὐ μὴ ἀπολέσω πάντας.

9. Καὶ ἐξάξω τὸ ἐξ Ἰακὼβ σπέρμα καὶ τὸ ἐξ Ἰούδα, καὶ κληρονομήσει τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ κληρονομήσουσιν οἱ ἐκλεκτοί μου, καὶ οἱ δοῦλοί μου, κατοικήσουσιν ἐκεῖ.

10. Καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμνίων, καὶ φάραγξ Ἀχὼρ εἰς ἀνάπαυσιν βουκολίων τῷ λαῷ μου, οἳ ἐζήτησάν με.

11. Ὑμεῖς δὲ οἱ ἐγκαταλειποντές με, καὶ ἐπιλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ ἑτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν, καὶ πληροῦντες τῇ τύχῃ κέρασμα,

12. ἐγὼ παραδώσω ὑμᾶς εἰς μάχαιραν, πάντες ἐν σφαγῇ πεσεῖσθε· ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς, καὶ οὐχ ὑπηκούσατε· ἐλάλησα, καὶ παρηκούσατε, καὶ ἐποιήσατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην, ἐξελέξασθε.

13. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ
οἱ δουλεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ
πεινάσετε· ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι πίον-
ται, ὑμεῖς δὲ διψήσετε· ἰδοὺ οἱ δουλεύον- διψήσε-
τές μοι εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰ- σθε
σχυνθήσεσθε.

14. Ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὀλολύξετε.

15. Καταλείψετε γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς
δὲ

v. 2. οἳ οὐκ ἐπορεύθησαν ὁδῷ ἀληθινῇ) τοῖς πορευομένοις ὁδῷ οὐ καλῇ. v. 3. θυμιάζουσιν) θυσιάζουσιν. ibid. ἃ οὐκ ἔστι.) ἃ οὐκ ἔστιν. v. 4. δι᾽ ἐνύπνια) διὰ ἐνύπνια. ibid. κρέα ὕια) κρέας ὕειον. v. 5. ἐγγίσῃς μου) ἐγγίσῃς μοι. v. 6. σιωπήσομαι) σιωπήσω. ibid. ἀποδῶ) ἀποδώσω. v. 8. εὐλογία Κυρίου) κυρίου deest. v. 9. καὶ τὸ ἐξ Ἰούδα) καὶ ἐξ ἰούδα. ibid. κατοικήσουσιν) præfigit καὶ. v. 11. ἐγκαταλείποντες) ἐγκαταλειπόντες. v. 13. διψήσεσθε.) διψήσετε. v. 14. πνεύματος) addit ὑμῶν.

δὲ ἀνελεῖ Κύριος ⋇ ὁ Θεὸς, τοῖς δὲ δουλεύουσιν αὐτῷ κληθήσεται ὄνομα καινὸν,

16. ὃ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς, εὐλογήσουσι γὰρ τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν· καὶ οἱ ὀμνύοντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὀμοῦνται τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν· ἐπιλήσονται γὰρ τὴν θλίψιν αὐτῶν τὴν πρώτην, καὶ οὐκ ἀναβήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν.

17. Ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς, καὶ ἡ γῆ καινὴ, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσι τῶν προτέρων, οὐδ᾽ οὐ μὴ ἐπέλθῃ αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν,

18. ἀλλ᾽ εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ⋇ ὅσα ἐγὼ κτίζω. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ⋇ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀγαλλίαμα, καὶ τὸν λαόν μου εὐφροσύνην.

19. Καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ λαῷ μου. καὶ οὐκέτι μὴ ἀκουσθῇ ἐν αὐτῇ φω-
οὐδὲ νὴ κλαυθμοῦ, καὶ φωνὴ κραυγῆς,

20. καὶ οὐ μὴ γένηται ἔτι ἐκεῖ ἄωρος ⋇ ἡμέραιν καὶ πρεσβύτης, ὃς οὐκ ἐμπλήσει τὸν χρόνον αὐτοῦ· ἔσται γὰρ ὁ νέος ⋇ υἱὸς ἑκατὸν ἐτῶν, ὁ δὲ ἀποθνήσκων ἁμαρτωλὸς ⋇ υἱὸς ἑκατὸν ἐτῶν, καὶ
ἐστίν ἐπικατάρατος ἔσται.

21. Καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ αὐτοὶ ἐνοικήσουσι· καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ αὐτοὶ φάγονται τὰ γεννήματα αὐτῶν·

22. καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἄλλοι ἐνοικήσουσι, καὶ οὐ μὴ φυτεύσουσι, καὶ ἄλλοι φάγονται· κατὰ γὰρ τὰς ἡμέρας τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἔσονται αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ μου· τὰ γὰρ ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν,

23. οἱ δὲ ἐκλεκτοί μου οὐ κοπιάσουσιν
εἰς κενὸν, οὐδὲ τεκνοποιήσουσιν εἰς κατάραν, τέκνα
ὅτι σπέρμα ηὐλογημένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ποιήσου-
ἐστι, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν μετ᾽ αὐτῶν σιν
ἔσονται.

24. Καὶ ἔσται πρὶν ἢ κεκράξαι αὐτοὺς, ἐγὼ ἐπακούσομαι αὐτῶν, ἔτι λαλούντων αὐτῶν ἐρῶ, τί ἐστι;

25. Τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα, καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα, ὄφις δὲ γῆν ὡς ἄρτον, οὐκ ἀδικήσουσιν, οὐδὲ μὴ λυμανοῦνται ἐπὶ τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. Ξϛ΄. LXVI.

ΟΥτως λέγει Κύριος· ὁ οὐρανός μου μοι
θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδο-
μήσετέ μοι; καὶ ποῖος τόπος τῆς κατα- ἢ
παύσεώς μου;

2. Πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν ἡ χείρ μου, καὶ ἔστιν ἐμὰ πάντα ταῦτα, λέγει Κύριος· καὶ ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ᾽ ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον, καὶ τρέμοντα τοὺς λόγους μου;

v. 15. δουλεύουσιν αὐτῷ) δουλεύουσί μοι. v. 16. θλίψιν αὐτῶν τὴν) θλίψιν τὴν. v. 18. ἰδοὺ ἐγὼ) ὅτι ἰδοὺ ἐγώ. ibid. Ἱερουσαλὴμ ἀγαλλίαμα) transposita. v. 19. οὐδὲ φωνὴ) καὶ φωνή. v. 20. καὶ οὐ μὴ γένηται ἐκεῖ) οὐδ᾽ οὐ μὴ γένηται ἔτι ἐκεῖ. ibid. ἐστίν.) ἔσται. v. 22. καὶ οὐ μὴ) οὐ μὴ, ab initio versûs. ibid. τὰ ἔργα) τὰ γὰρ ἔργα. v. 23. οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ) δὲ abest. ibid. τέκνα ποιήσουσιν) τεκνοποιήσουσιν. ib. ηὐλογημένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ) εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ. ib. ἔσονται.) deest. v. 24. ἐπακούσομαι) ὑπακούσομαι. v. 25. οὐδὲ μὴ λυμ.) οὐδὲ λυμανοῦνται. CAP. LXVI. v. 1. οὐρανός μοι) οὐρανός μου. ibid. ἡ δὲ γῆ) καὶ ἡ γῆ. ib. ἢ ποῖος) καὶ ποῖος.

3. ÷ Ὁ δὲ ἄνομος ὁ θύων μοι μόσχον, ※ ὡς ὁ τύπτων ἄνδρα· καὶ ὁ θυσιάζων ἐκ ποιμνίου, ὡς ὁ ἀποκτένων κύνα· ὁ δὲ ἀναφέρων σεμίδαλιν, ὡς αἷμα ὕειον, ὁ διδοὺς λίβανον εἰς μνημόσυνον, ὡς βλάσφημος· καὶ οὗτοι ἐξελέξαντο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ἃ ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἠθέλησε.

4. Κἀγὼ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἀνταποδώσω αὐτοῖς· ὅτι ἐκάλεσα αὐτοὺς, καὶ οὐχ ὑπήκουσάν μου· ἐλάλησα, καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον μου, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην ἐξελέξαντο.

5. Ἀκούσατε τὸ ῥῆμα Κυρίου οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ, εἴπατε, ἀδελφοὶ ἡμῶν, τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένοις, ἵνα τὸ ὄνομα Κυρίου δοξασθῇ, καὶ ὀφθῇ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν, κἀκεῖνοι αἰσχυνθήσονται.

6. Φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ ἐκ ναοῦ, φωνὴ Κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντικειμένοις ✕ αὐτῷ.

7. Πρινὴ τὴν ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὸν πόνον τῶν ὠδίνων, ἐξέφυγε, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν.

8. Τίς ἤκουσε τοιοῦτο, καὶ τίς ἑώρακεν οὕτως; εἰ ὤδινε γῆ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, εἰ ἐτέχθη ἔθνος εἰς ἅπαξ; ὅτι ὤδινε καὶ ἔτεκε Σιὼν τὰ παιδία αὐτῆς.

9. Ἐγὼ δὲ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπε Κύριος· οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γεννῶσαν καὶ στεῖραν ἐποίησα; εἶπεν ὁ Θεός σου.

10. Εὐφράνθητι ※ ἅμα Ἱερουσαλὴμ, καὶ πανηγυρίσατε πάντες οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὴν, χάρητε ※ ἅμα αὐτῇ χαρὰν, πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῇ. αὐτῆς

11. ἵνα θηλάσητε, καὶ ἐμπλησθῆτε ἀπὸ μαστοῦ παρακλήσεως αὐτῆς, ἵνα ἐκθηλάσαντες τρυφήσητε ἀπὸ εἰσόδου δόξης αὐτῆς.

12. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκκλίνω εἰς αὐτοὺς ὡς ποταμὸς εἰρήνης, καὶ ὡς χειμάῤῥους ἐπικλύζων δόξαν ἐθνῶν· τὰ παιδία αὐτῶν ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται, καὶ ἐπὶ γονάτων παρακληθήσονται.

13. Ὡσεὶ τινα μήτηρ ✕ αὐτοῦ παρακαλέσει, ὅτι οὕτως καὶ ἐγὼ παρακαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ παρακληθήσεσθε.

14. Καὶ ὄψεσθε, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ὄψεται
ἡ καρδία, καὶ τὰ ὀστᾶ ὑμῶν ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ· καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν, καὶ ἀπειλήσει τοῖς ἀπειθοῦσιν. σεβομένοις

15. Ἰδοὺ γὰρ Κύριος ὡς πῦρ ἥξει, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀποδοῦναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν αὐτοῦ, καὶ ἀποσκορακισμὸν αὐτοῦ ἐν φλογὶ πυρός.

16. Ἐν

v. 3. ἀποκτένων) ἀποκτέννων. ibid. καὶ οὗτοι) καὶ αὐτοί. ib. ἃ ἡ ψυχὴ) ἡ ψυχή. v. 4. Κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ibid. ἁμαρτίας αὐτῶν) αὐτῶν. ib. ἐναντίον μου) ἐναντίον ἐμοῦ. v. 5. τὸ ῥῆμα) ῥήματα. ibid. ἀδελφοὶ ἡμῶν) ἀδελφοὶ ὑμῶν. ib κἀκεῖνοι) καὶ ἐκεῖνοι. v. 7. Πρινὴ) πρίν. ibid. πρὶν ἢ ἐλθεῖν) πρὶν ἐλθεῖν. v. 8. μιᾷ ἡμέρᾳ) transposita. ibid. εἰ ἐτέχθη) ἢ καὶ ἐτέχθη. v. 9. εἶπεν ὁ Θεός.) addit σου. v. 10. πανηγυρίσατε - - fin.) πανηγυρίσατε ἐν αὐτῇ πάντες οἱ ἀγαπῶντες αὐτὴν, χάρητε ἅμα αὐτῇ χαρᾷ πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῇ. v. 13. ὡσεὶ τινα) ὡς εἴ τινα. ibid. ὅτι οὕτως καὶ ἐγὼ) οὕτω κἀγώ. v. 14. ὄψεται) ὄψεσθε. ibid. ὑμῶν ἡ καρδία) transposita. ib. σεβομένοις) φοβουμένοις. v. 15. ἐκδίκησιν) addit αὐτοῦ. ibid. ἀποσκορακισμὸν) addit αὐτοῦ.

καταναλωθήσεται 16. Ἐν γὰρ τῷ πυρὶ Κυρίου κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα σάρξ· πολλοὶ τραυματίαι ἔσονται ὑπὸ Κυρίου,

17. οἱ ἁγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, καὶ ἐν τοῖς προθύροις
κρέα ἔσθοντες κρέας ὕειον, καὶ τὰ βδελύγματα, καὶ τὸν μῦν, ἐπιτοαυτὸ καταναλωθήσονται, εἶπε Κύριος.

18. Κἀγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὸν λογισμὸν αὐτῶν, ἔρχομαι συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἥξουσι καὶ ὄψονται τὴν δόξαν μου,

σημεῖα 19. καὶ καταλείψω ἐπ᾽ αὐτῶν σημεῖον, καὶ ἐξαποστελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ ἔθνη εἰς Θαρσεὶς, καὶ Φοὺδ, καὶ Λοὺδ, καὶ Μοσὸχ, καὶ Θοβὲλ, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς πόῤῥω, οἳ οὐκ ἀκηκόασί μου τὸ ὄνομα, οὐδὲ ἑωράκασι τὴν δόξαν μου· καὶ ἀναγγελοῦσί μου τὴν δόξαν ἐν τοῖς ἔθνεσι,

20. καὶ ἄξουσι τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν δῶρον Κυρίῳ, μεθ᾽ ἵππων καὶ ἁρμάτων ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλὴμ, εἶπε Κύριος, ὡς ἀνενέγκαισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐμοὶ τὰς θυσίας αὐτῶν μετὰ ψαλμῶν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου,

21. καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν λήψομαι ἐμαυτῷ ἱερεῖς καὶ λευΐτας, εἶπε Κύριος.

22. Ὃν τρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινὴ, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μένει ἐνώπιόν μου, λέγει Κύριος, οὕτως στήσεται τὸ σπέρμα ὑμῶν, καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν.

23. Καὶ ἔσται μῆνα ἐκ μηνὸς, καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου, ἥξει πᾶσα σὰρξ ἐνώπιόν μου προσκυνῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἶπε Κύριος.

24. Καὶ ἐξελεύσονται, καὶ ὄψονται τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί· ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν
οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβε- τελευτᾷ
θήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὅρασιν πάσῃ σαρκί.

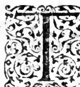
v. 16. καταναλωθήσεται) κριθήσεται. v. 17. κρέα) κρέας. ibid. καταναλωθήσονται) ἀναλωθήσονται. v. 19. σημεῖα) σημεῖον. ibid. Θαρσεὶς) Θαρσίς. ib. καὶ Θοβὲλ) καὶ εἰς Θοβέλ. ib. οὐδὲ ἑωράκασι τὴν δόξαν μου.) οὔτε ἑωράκασί μου τὴν δόξαν. ib. μου τὴν δόξαν) transpofita. v. 20. ἐμοὶ τὰς θυσίας αὐτῶν) τὰς θυσίας αὐτῶν ἐμοί. v. 21. ἐμαυτῷ) abeſt. v. 22. ἐνώπιόν μου) ἐνώπιον ἐμοῦ. ibid. οὕτως) οὕτω. v. 23. μῆνα) μὴν ibid ἐνώπιόν μου προσκυνῆσαι) τοῦ προσκυνῆσαι ἐνώπιον ἐμοῦ. v. 24. τελευτᾷ) τελευτήσει. Subſcriptio abeſt in *Rom. Edit.*

ΗΣΑΙΑΣ προφήτης.

ΙΕΡΕ-

Ι Ε Ρ Ε Μ Ι Α Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἱερεμίαν Ο ῥῆμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ἱερεμίαν τὸν τοῦ Χελκίου, ἐκ τῶν ἱερέων, ὃς κατῴκει ἐν Ἀναθὼθ ἐν γῇ Βενιαμείν,

2. ὡς ἐγενήθη λόγος Θεοῦ πρὸς αὐτὸν, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσία υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, ἔτους τρισκαιδεκάτου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἕως ἑνδεκάτου ἔτους τοῦ Σεδεκίου υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα, ἕως τῆς αἰχμαλωσίας Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί.

4. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

ἐκ κοιλίας 5. πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ, ἐπίσαμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ ἐξελθεῖν σε ἐκ μήτρας, ἡγίακά σε, προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε.

6. Καὶ εἶπα· ὁ ὢν δέσποτα Κύριε, ἰδοὺ οὐκ ἐπίσαμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι.

7. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· μὴ λέγε, ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι, ὅτι πρὸς πάντας οὓς ἐὰν ἐξαποστείλω σε, πορεύσῃ, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, λαλήσεις.

8. Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος. Φοβῆς

9. Καὶ ἐξέτεινε Κύριος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς μὲ, καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἰδοὺ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου,

10. ἰδοὺ καθέστακά σε σήμερον ἐπὶ ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας, ἐκριζοῦν, καὶ κατασκάπτειν, καὶ ἀπολλύειν, ※ καὶ καταλύειν, καὶ ἀνοικοδομεῖν, καὶ καταφυτεύειν. Βασιλεῖς

11. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων· τί σὺ ὁρᾷς, Ἱερεμία; Καὶ εἶπα· βακτηρίαν καρυΐνην.

12. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· καλῶς ἑώρακας, διότι ἐγρήγορα ἐγὼ ἐπὶ τοὺς λόγους μου τοῦ ποιῆσαι αὐτούς.

13. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ ἐκ δευτέρου, λέγων· τί σὺ ὁρᾷς; καὶ εἶπα· λέβητα ὑποκαιόμενον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου βοῤῥᾶ.

14. Καὶ

ΙΕΡΕΜΙΑΣ. CAP. I. v. 1. Ἱερεμίαν) ἱερεμίαν. v. 2. λόγος Θεοῦ) λόγος τοῦ θεοῦ. v. 3. Σεδεκίου) τοῦ σεδεκία. ibid. Ἰωσία) ἰωσία. v. 4. πρὸς μὲ, λέγων·) πρὸς αὐτόν. v. 5. ἐκ κοιλίας) ἐν κοιλίᾳ. ibid. ἐξελθεῖν σε) transpofita. v. 7. ὅσα ἂν) ὅσα ἐάν. v. 8. φοβῆς) φοβηθῇς. v. 10. καθέστακα) ἰδοὺ καθέστακα. ibid. βασιλεῖς) βασιλείας. ib. ἀπολλύειν) ἀπολύειν, præterea adjicit, καὶ ἀνοικοδομεῖν, καὶ καταφυτεύειν. v. 11. Ἱερεμία;) abeſt. v. 13. πρὸς μὲ ἐκ δευτέρου) transpofita.

14. Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· ἀπὸ προσώπου βοῤῥᾶ ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

15. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ συγκαλῶ πάσας τὰς βασιλείας ἀπὸ προσώπου βοῤῥᾶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος· καὶ ἥξουσι καὶ θήσουσιν ἕκαστος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῶν πυλῶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τείχη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα.

16. Καὶ λαλήσω πρὸς αὐτοὺς περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν μετὰ κρίσεως, ὡς ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἔθυσαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ προσεκύνησαν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.

17. Καὶ σὺ περίζωσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἀνάστηθι, καὶ εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἐναντίον αὐτῶν, ÷ ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος.

18. Ἰδοὺ τέθεικά σε ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὡς πόλιν ὀχυρὰν, ※ καὶ ὡς στύλον σιδηροῦν, καὶ ὡς τεῖχος χαλκοῦν, ὀχυρὸν ἅπασι τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα, καὶ τοῖς αὐτῶν ἄρχουσιν αὐτοῦ, καὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς.

19. Καὶ πολεμήσουσί σε, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σὲ, διότι ἐγὼ μετὰ σοῦ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. Β΄ II.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων· ※
※
2. πορεύθητι καὶ ἀνάγνωθι ἐν τοῖς ὠσὶν ※
Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰπέ· τάδε λέγει Κύριος· ※
ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου, τοῦ ἐξακολουθῆσαί σε τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ ※ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ μὴ σπειρομένῃ, λέγει Κύριος.

3. Ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ ἀρχὴ γεννημάτων αὐτοῦ, πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὸν πλημμελήσουσι, κακὰ ἥξει ἐπ' αὐτοὺς, φησὶ Κύριος.

4. Ἀκούσατε λόγον Κυρίου οἶκος Ἰακὼβ, καὶ πᾶσα πατριὰ οἴκου Ἰσραήλ.

5. Τάδε λέγει Κύριος· τί εὕροσαν οἱ εὕροισαν πατέρες ὑμῶν ἐν ἐμοὶ πλημμέλημα; ὅτι ἀπέστησαν μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν,

6. καὶ οὐκ εἶπαν, ποῦ ἐστι Κύριος, ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὁ καθοδηγήσας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀβάτῳ καὶ ἀπείρῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ, ἐν γῇ ἐν ᾗ οὐ διώδευσεν ἐν αὐτῇ ἀνὴρ οὐθὲν, καὶ οὐ κατῴκησεν ἄνθρωπος ἐκεῖ;

7. Καὶ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς τὸν Κάρμηλον, τοῦ φαγεῖν ὑμᾶς τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ· καὶ εἰσήλθατε, καὶ ἐμιάνατε τὴν γῆν μου, καὶ

v. 15. ἀπὸ προσώπου βοῤῥᾶ τῆς γῆς) τῆς γῆς ἀπὸ βοῤῥᾶ. v. 16. περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν, μετὰ κρίσεως) transposita. v. 17. εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς πάντα) καὶ εἶπον πάντα. ibid. μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι) μετὰ σοῦ εἰμι. v. 18. ἅπασι) πᾶσι. ibid. ἄρχουσιν αὐτῶν) ἄρχουσιν αὐτοῦ. v. 19. ἐγὼ μετὰ σοῦ εἰμι) μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι. ibid. λέγει) εἶπε. CAP. II. v. 3. Ἅγιος) ὁ ἅγιος. v. 5. εὕροισαν) εὕροσαν. v. 6. ἀβάτῳ καὶ ἀπείρῳ) transposita. ibid. ἐν ᾗ οὐ) ᾗ οὐ. ib. ἐν αὐτῇ οὐθὲν) ἐν αὐτῇ ἀνὴρ οὐθὲν. v. 7. εἰσήλθατε) εἰσήλθετε.

καὶ καὶ τὴν κληρονομίαν μου ἔθεσθε εἰς βδέλυγμα.

8. Οἱ ἱερεῖς οὐκ εἶπαν, πῦ ἐςι Κύριος, καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τῦ νόμου μου, οὐκ ἠπίςαντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἠσέβουν εἰς ἐμὲ, καὶ οἱ προφῆται ἐπροφητεύοντο τῇ Βάαλ, καὶ ὀπίσω ἀνωφελῦς ἐπορεύθησαν.

9. Διὰ τῦτο ἔτι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος, καὶ πρὸς τὺς υἱὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν κριθήσομαι.

10. Διότι ἔλθετε εἰς νήσους Χετιεὶμ, καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηδὰρ ἀποςείλατε, καὶ νοήσατε σφόδρα, καὶ ἴδετε εἰ γέγονε τοιαῦτα·

ἀλλάξονται 11. εἰ ἀλλάξωνται τὰ ἔθνη θεοὺς αὐτῶν, καὶ οὗτοι ὐκ εἰσὶ θεοί· ὁ δὲ λαός μυ ἠλλάξατο τὴν δόξαν αὐτῦ, ἐξ ἧς ὐκ ὠφεληθήσονται.

12. Ἐξέςη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφριξεν ἐπὶ πλεῖον σφόδρα, λέγει Κύριος.

13. Ὅτι δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζῶντος, καὶ ὤρυξαν ἑαυτοῖς λάκκυς συντετριμμένους, οἳ ὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν.

14. Μὴ δῦλός ἐςιν Ἰσραὴλ, ἢ οἰκογενής ἐςι; διατί εἰς προνομὴν ἐγένετο;

15. Ἐπ' αὐτὸν ὠρύοντο λέοντες, καὶ ἔδωκαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, οἳ ἔταξαν τὴν γῆν αὐτῦ εἰς ἔρημον, καὶ αἱ πόλεις αὐτῦ κατεσκάφησαν, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι.

16. Καὶ υἱοὶ Μέμφεως καὶ Τάφνας ἔγνωσάν σε, καὶ κατέπαιξάν σου· οὐχὶ ταῦτα ἐποίησέ σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμὲ,

17. λέγει Κύριος ὁ Θεός σου, ※ ἐν τῷ καιρῷ ἄγοντός σε ἐν τῇ ἐρήμῳ;

18. Καὶ νῦν τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Αἰγύπτυ τῦ πιεῖν ὕδωρ Γηῶν; καὶ τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Ἀσσυρίων τῦ πιεῖν ὕδωρ ποταμῶν; γῆ γῆ

19. Παιδεύσει σε ἡ ἀποςασία σου, καὶ ἡ κακία συ ἐλέγξει σε· καὶ γνῶθι, καὶ ἴδε, ὅτι πικρὸν ✕ καὶ πονηρόν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμὲ, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου· καὶ ὐκ ηὐδόκησα ἐν σοὶ, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου.

20. Ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγόν σου, καὶ διέσπασας τὺς δεσμύς συ, καὶ εἶπας, ὐ δυλεύσω, ἀλλὰ πορεύσομαι ἐπὶ πάντα βυνὸν ὑψηλὸν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου κατασκίου, ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μυ.

21. Ἐγὼ δὲ ἐφύτευσά σε ἄμπελον καρποφόρον ἀληθινὴν πᾶσαν· πῶς ἐςράφης εἰς πικρίαν ἡ ἄμπελος ἡ ἀλλοτρία; ἐςράφη

22. Ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν νίτρῳ, καὶ πληθυνῇς σεαυτῇ πόαν, κεκηλίδωσαι ἐναντίον ἐμῦ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου.

23. Πῶς

v. 7. καὶ ἔθεσθε) μου ἔθεσθε. v. 8. νόμυ μου) νόμυ. ibid. ἐπίςαντο) ἠπίςαντο. ib. ἐπροφητεύοντο) ἐπροφήτευον. v. 9. λέγει Κύριος) deest. v. 11. ἀλλάξονται) ἀλλάξωνται. ibid τὰ ἔθνη) absque articulo. v. 13. ζῶντος) ζωῆς. v. 16. κατέπαιξάν σε) κατέπαιξόν σε. v. 18. καὶ γῆ Αἰγ.) καὶ τῇ ὁδῷ αἰγύπτυ. ibid. καὶ τῇ γῇ Ἀσσ.) καὶ τῇ ὁδῷ ἀσσυρίων. v. 19. ηὐδόκησα ἐν σοὶ) εὐδόκησα ἐπὶ σοί. v. 20. ὐ δυλεύσω) ὐ δυλεύσω σοι. v. 21. ἀληθινὴν πᾶσαν) transposita. ibid. ἐςράφη) ἐςράφης. v. 22. πόαν) ποίαν. ibid. ἐναντίον ἐμῦ, ἐν ταῖς ἀδικίαις συ) transposita. ib. Κύριος ὁ Θεός συ.) non habet

23. Πῶς ἐρεῖς, οὐκ ἐμιάνθην, καὶ ὀπίσω τῆς Βάαλ οὐκ ἐπορεύθην; ἴδε τὰς ὁδούς σου ἐν τῷ πολυανδρίῳ, καὶ γνῶθι τί ἐποίησας· ὀψὲ φωνὴ αὐτῆς ὠλόλυξε,

24. τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπλάτυνεν ἐφ᾽ ὕδατα ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίαις ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, παρεδόθη, τίς ἐπιστρέψει αὐτήν; πάντες οἱ ζητοῦντες αὐτὴν οὐ κοπιάσουσιν, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς εὑρήσουσιν αὐτήν.

25. Ἀπόστρεψον τὸν πόδα σου ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας, καὶ τὸν φάρυγγά σου ἀπὸ δίψους· ἡ δὲ εἶπεν, ἀνδριοῦμαι· ὅτι ἠγαπήκει ἀλλοτρίους, καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἐπορεύετο.

26. Ὡς αἰσχύνη κλέπτου, ὅταν ἁλῷ, οὕτως αἰσχυνθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν.

27. Τῷ ξύλῳ εἶπαν, ὅτι πατήρ μου εἶ σὺ, καὶ τῷ λίθῳ, σὺ ἐγέννησάς με· καὶ ἔστρεψαν ἐπ᾽ ἐμὲ νῶτα, καὶ οὐ πρόσωπα αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν ἐροῦσιν, ἀνάστα καὶ σῶσον ἡμᾶς.

28. Καὶ ποῦ εἰσὶν οἱ θεοί σου, οὓς ἐποίησας σεαυτῷ; εἰ ἀναστήσονται καὶ σώσουσίν σε ἐν καιρῷ τῆς κακώσεώς σου; ὅτι κατὰ ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἦσαν θεοί σου Ἰούδα, καὶ κατὰ ἀριθμὸν διόδων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔθυον τῇ Βάαλ.

29. Ἱνατί λαλεῖτε πρός με; πάντες ὑμεῖς ἠνομήσατε εἰς ἐμὲ, λέγει Κύριος.

30. Μάτην ἐπάταξα τὰ τέκνα ὑμῶν, παιδείαν οὐκ ἐδέξασθε, μάχαιρα κατέφαγε τοὺς προφήτας ὑμῶν ὡς λέων ὀλεθρεύων, καὶ οὐκ ἐφοβήθητε.

31. Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος· μὴ ἔρημος ἐγενόμην τῷ ἐγενάμην
Ἰσραὴλ, ἢ γῆ κεχερσωμένη; διατί εἶπεν ὁ λαός μου, οὐ δουλευθησόμεθα, καὶ οὐχ ἥξομεν πρὸ σὲ ἔτι; οὐκ

32. Μὴ ἐπιλήσεται νύμφη τὸν κόσμον αὐτῆς, καὶ παρθένος τὴν στηθοδεσμίδα αὐτῆς; ὁ δὲ λαός μου ἐπελάθετό μου ἡμέρας, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.

33. Τί ἔτι καλὸν ἐπιτηδεύσεις ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, τοῦ ζητῆσαι ἀγάπησιν; οὐχ οὕτως· ἀλλὰ καὶ σὺ ἐπονηρεύσω τοῦ μιᾶναι τὰς ὁδούς σου,

34. καὶ ἐν ταῖς χερσί σου εὑρέθη αἵματα ψυχῶν ἀθῴων· οὐκ ἐν διορύγμασιν εὗρον αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἐπὶ πάσῃ δρυΐ. ἐν

35. Καὶ εἶπας· ἀθῷός εἰμι, ἀλλὰ ἀποστραφήτω ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀπ᾽ ἐμοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ κρίνομαι πρὸς σὲ, ἐν τῷ λέγειν σε, οὐχ ἥμαρτον,

36. ὅτι κατεφρόνησας σφόδρα τοῦ δευτερῶσαι τὰς ὁδούς σου· καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καταισχυνθήσῃ, καθὼς κατῃσχύνθης ἀπὸ Ἀσσοὺρ, ὅτι καὶ ἐντεῦθεν ἐξελεύσῃ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου· ὅτι ἀπώσατο Κύριος τὴν ἐλπίδα σου, καὶ οὐκ εὐοδωθήσῃ ἐν αὐτῇ.

v. 26. ἄρχοντες) addit αὐτῶν. v. 28. σώσουσί σε) σώσουσιν. ibid. κατὰ ἀριθμὸν) κατ᾽ ἀριθμὸν, utroque loco. v. 29. λαλεῖτε πρός με) adjicit πάντες ὑμεῖς ἠσεβήσατε, καί. v. 30. ὀλοθρεύων) ὀλοθρεύων. v. 31. τὸν λόγον) absque articulo. ibid. ἐγενάμην) ἐγενόμην. ib. δουλευθησόμεθα, καὶ οὐκ) κυριευθησόμεθα καὶ οὐχ. v. 34. εὑρέθη) εὑρέθησαν. ibid. ἀλλ᾽ ἐν πάσῃ) ἀλλ᾽ ἐπὶ πάσῃ.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΕΑΝ ἐξαποςείλῃ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτȣ̃, καὶ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτȣ̃, καὶ γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, μὴ ἀνακάμπλουσα ἀνακάμψει πρὸς αὐτὸν ἔτι, ȣ̓ μιαινομένη μιανθήσεται ἡ
γυνὴ γῆ ἐκείνη; καὶ σὺ ἐξεπόρνευσας ἐν ποιμέσι πολλοῖς, καὶ ἀνέκαμπλες πρὸς μὲ, λέγει Κύριος.

2. Ἆρον εἰς εὐθεῖαν τȣ̀ς ὀφθαλμȣ́ς σȣ, λέγει Κύριος, καὶ ἴδε, πȣ̃ ȣ̓χὶ ἐξεφύρθης· ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς αἷς ἐκάθισας αὐτοῖς ὡσεὶ κορώνη ἠρημωμένη, καὶ ἐμίανας τὴν γῆν ἐν ταῖς πορνείαις σου καὶ ἐν ταῖς κακίαις σου,

3. καὶ ἔχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ· ὄψις πόρνης ἐγένετό σοι, ἀπηναισχύντησας πρὸς πάντας.

4. Οὐχ ὡς οἶκόν με ἐκάλεσας καὶ πατέρα καὶ ἀρχηγὸν τῆς παρθενίας σου;

5. Μὴ διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, ἢ διαφυλαχθήσεται εἰς νῖκος; ἰδȣ̀ ἐλάλησας, καὶ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ ἠδυνάσθης.

6. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσία τȣ̃ βασιλέως· ἴδες ἃ ἐποίησέ μοι ἡ κατοικία τȣ̃ Ἰσραήλ; ἐπορεύθησαν ἐπὶ πᾶν ὄρος ὑψηλὸν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, καὶ ἐπόρνευσαν ἐκεῖ.

7. Καὶ εἶπα· μετὰ τὸ πορνεῦσαι αὐτὴν πάντα ταῦτα, πρὸς μὲ ἀνάςρεψον, καὶ ȣ̓κ ἀνέςρεψε. Καὶ ἴδε τὴν ἀσυνθεσίαν αὐτῆς ἡ ἀσύνθετος Ἰȣ́δα ⨯ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς.

8. Καὶ ἴδον, διότι περὶ πάντων ὧν κατελήφθη ἐν οἷς ἐμοιχᾶτο ἡ κατοικία τȣ̃ Ἰσραήλ· καὶ ἐξαπέςειλα αὐτὴν, καὶ ἔδωκα αὐτῇ βιβλίον ἀποςασίου εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς· καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσύνθετος Ἰȣ́δα, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐπόρνευσε καὶ αὐτή,

9. καὶ ἐγένετο εἰς ȣ̓θὲν ἡ πορνεία αὐτῆς, ⨯ καὶ ἐφονοκτόνει τὴν γῆν, καὶ ἐμοίχευσε τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον.

10. Καὶ ἐν πᾶσι τȣ́τοις ȣ̓κ ἐπεστράφη ἀπεςράφη
πρὸς μὲ ἡ ἀσύνθετος ⨯ ἀδελφὴ αὐτῆς Ἰούδα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ ψεύδει, ⨯ φησὶ Κύριος.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἐδικαίωσε τὴν ψυχὴν αὐτȣ̃ ⨯ ἡ ἀποστροφὴ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ἀσυνθέτȣ Ἰȣ́δα.

12. Πορεύθητι καὶ ἀνάγνωθι τȣ̀ς λό- ἀνάγνωσον
γους τούτȣς πρὸς Βοῤῥᾶν, καὶ ἐρεῖς, ἐπι-
ςράφηθι πρὸς μὲ ἡ κατοικία τȣ̃ Ἰσ- Βοῤῥᾶ
ραὴλ, λέγει Κύριος· καὶ ȣ̓ ςηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐλεῶν ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος, καὶ ȣ̓ μηνιῶ ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα.

13. Πλὴν γνῶθι τὴν ἀδικίαν σου, ὅτι εἰς Κύριον τὸν Θεόν σȣ ἠσέβησας, καὶ διέχεας τὰς ὁδȣ́ς σȣ εἰς ἀλλοτρίους ὑποκάτω

CAP. III. v. 2. εἰς εὐθεῖαν, τȣ̀ς ὀφθαλμȣ́ς σȣ) transposita. ibid. λέγει Κύριος) deest. ibid. ὁδοῖς αἷς) αἷς deest. ib. ἠρημωμένη) ἐρημωμένη. ib. πορνείαις σȣ) addit καὶ ἐν ταῖς κακίαις σȣ. v. 3. ἐγένετό σοι) ἐγένετό σου. v. 15. διαφυλαχθήσεται) φυλαχθήσεται. v. 6. Ἰωσία· ἴδες) Ἰωσίȣ τȣ̃ βασιλέως, ἴδες. v. 7. πάντα ταῦτα) transposita. v. 8. διότι) ὅτι. ibid. τȣ̃ Ἰσραὴλ) absque articulo. v. 10. ἀπεστράφη) ἐπεστράφη. v. 12. Πορεύθητι καὶ ἀνάγνωσον) πορεύου καὶ ἀνάγνωθι. ibid. πρὸς βοῤῥᾶ) πρὸς βοῤῥᾶν. ib. καὶ οὐ ςηριῶ) καὶ μὴ ςηριῶ. ib. ἐλεῶν) ἐλεήμων.

κάτω παντὸς ξύλε ἀλσώδους, τῆς δὲ
φωνῆς μου οὐκ ἤκουσας, λέγει Κύριος.

14. Ἐπισράφητε υἱοὶ ἀφεστηκότες,
λέγει Κύριος, διότι ἰδὲ ἐγὼ κατακυριεύ-
σω ὑμῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἕνα ἐκ
πόλεως καὶ δύο ἐκ πατριᾶς, καὶ εἰσά-
ξω ὑμᾶς εἰς Σιὼν,

15. καὶ δώσω ὑμῖν ποιμένας κατὰ τὴν
καρδίαν μου, καὶ ποιμανῦσιν ὑμᾶς ποι-
μένες μετ' ἐπιστήμης.

16. Καὶ ἔσαι ἐὰν πληθυνθῆτε, καὶ
αὐξηθῆτε ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις, λέγει Κύριος, ἐκ ἐρῦσιν ἔτι,
κιβωτὸς διαθήκης ἁγίου Ἰσραὴλ, οὐκ
ἀναβήσεται ἐπὶ καρδίαν, καὶ ἐκ ὀνομα-
σθήσεται ✕ ἐν αὐτῇ, ἐδὲ ἐπισκεφθήσε-
ται, καὶ ἐ ποιηθήσεται ἔτι.

17. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καλέσουσι τὴν Ἰε-
θρόνος ρουσαλὴμ, θρόνον Κυρίου, καὶ συναχθή-
σονται εἰς αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη ✕ τῷ
ὀνόματι Κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐ πορεύ-
ἐπιθυμη- σονται ἔτι ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῆς
μάτων καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς.

18. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συν-
Ἰσραὴλ ελεύσεται οἶκος Ἰέδα ἐπὶ τὸν οἶκον
Ἰούδα Ἰσραὴλ, καὶ ἥξεσιν ἐπιτοαυτὸ ἀπὸ γῆς
Βοῤῥᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν ἐπὶ
κατεκλη- τὴν γῆν, ἣν κατεκληρονόμησα τὰς πατέρας
ρονόμη- αὐτῶν.
σαν οἱ
πατέρες

19. Καὶ ἐγὼ εἶπα, γένοιτο Κύριε, ὅτι
τάξω σε εἰς τέκνα, καὶ δώσω σοι γῆν
ἐκλεκὴν, κληρονομίαν Θεοῦ παντοκρά-
τορος ἐθνῶν· καὶ εἶπα· πατέρα κα-
λέσετέ με, καὶ ἀπ' ἐμοῦ οὐκ ἀποςρα-
φήσεσθε.

20. Πλὴν ὡς ἀθετεῖ γυνὴ εἰς τὸν
συνόντα αὐτῇ, οὕτως ἠθέτησεν εἰς ἐμὲ
ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος.

21. Φωνὴ ἐκ χειλέων ἠκέσθη κλαυθ-
μοῦ καὶ δεήσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἠδί-
κησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ἐπελάθον-
το Θεοῦ ἁγίου αὐτῶν,

22. ἐπισράφητε υἱοὶ ἐπιςρέφοντες,
καὶ ἰάσομαι τὰ συντρίμματα ὑμῶν· ἰδὲ δοῦ- αὐτὰς
λοι ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι, ὅτι σὺ Κύριος
ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶ.

23. Ὄντως εἰς ψεῦδος ἦσαν οἱ βου-
νοὶ, καὶ ἡ δύναμις τῶν ὀρέων, πλὴν διὰ
Κυρίου Θεῦ ἡμῶν ἡ σωτηρία τῦ Ἰσραήλ. τῷ

24. Ἡ δὲ αἰσχύνη κατηνάλωσε τὰς μόχ- κατανά-
θους τῶν πατέρων ἡμῶν, ἀπὸ νεότη- λωσεν
τος ἡμῶν, τὰ πρόβατα αὐτῶν, καὶ τὰς αὐτῶν
μόσχους αὐτῶν, καὶ τὰς υἱοὺς αὐτῶν,
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν.

25. Ἐκοιμήθημεν ἐν τῇ αἰσχύνῃ ἡμῶν,
καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν,
διότι ἔναντι τῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμάρτομεν
ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀπὸ νεότη-

v. 13. οὐκ ἤκουσας) οὐχ ὑπήκουσας. v. 14. ἰδὲ) deest. v. 15. ποιμένας) ποιμαίνοντες. v. 16. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος) transposita. ibid. καρδίαν, καὶ οὐκ) καὶ deest. v. 17. θρόνος) θρόνον. ibid. εἰς αὐτὴν, πάντα τὰ ἔθνη) transposita. ib. ἐπιθυμημάτων) ἐνθυμημάτων. v. 18. Καὶ ἐν ταῖς ἡμ. ἐκ. συνελεύσεται οἶκος Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰέδα) ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνελεύσονται ὁ οἶκος ἰούδα ἐπὶ τὸν οἶκον τῦ ἰσραήλ. ibid. βοῤῥᾶ ἀπὸ) βοῤῥᾶ καὶ ἀπό. ib. κατεκληρονόμησαν οἱ πατέρες) κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας. v. 22. ἰάσομαι αὐτοὺς) ἰάσομαι τὰ συντρίμματα ὑμῶν. ibid. ὅτι Κύριος) ὅτι σὺ κύριος. v. 23. τῷ Ἰσραήλ.) τῦ ἰσραήλ. v. 24. κατανάλωσε) κατηνάλωσε. ibid. νεότητος αὐτῶν) νεότητος ἡμῶν. v. 25. Θεοῦ ἡμάρτομεν, καὶ) θεοῦ ἡμῶν ἡμάρτομεν ἡμεῖς, καὶ.

τος ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΕΑΝ ἐπιστραφῇ Ἰσραὴλ πρὸς μὲ, λέγει Κύριος, ἐπιστραφήσεται· καὶ ἐὰν περιέλῃ τὰ βδελύγμα-
αὐτοῦ τα αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ προσώπου μου εὐλαβηθῇ,

2. καὶ ὀμόσῃ, ζῇ Κύριος μετὰ ἀληθείας καὶ ἐν κρίσει καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ εὐλογήσουσιν ἐν αὐτῷ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῷ αἰνέσουσι τῷ Θεῷ ἐν Ἱερουσαλήμ.

3. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος τοῖς ἀνδράσιν Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ· νεώσατε ἑαυτοῖς νεώματα, καὶ μὴ σπείρητε ἐπ' ἀκάνθαις.

περιτμη- 4. Περιτμήθητε τῷ Θεῷ ὑμῶν, καὶ πε-
θήσεσθε ριέλεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, μὴ ἐξέλθῃ ὡς πῦρ ὁ θυμός μου, καὶ ἐκκαυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων ἀπὸ προσώπου πονηρίας ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν.

5. Ἀναγγείλατε ἐν τῷ Ἰούδα, καὶ ἀκουσθήτω ἐν Ἱερουσαλήμ· εἴπατε, σημάνατε ἐπὶ τῆς γῆς σάλπιγγι, κεκράξατε μέγα, καὶ εἴπατε· συνάχθητε, καὶ
εἰσέλθα- εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς·
τε 6. ἀναλαβόντες φεύγετε εἰς Σιών· σπεύσατε, μὴ στῆτε, ὅτι ἐγὼ κακὰ ἐπάγω ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ συντριβὴν μεγάλην.

7. Ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξολεθρεύων ἔθνη ἐξῆρε, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, τοῦ θεῖναι τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν· καὶ πόλεις καθαιρεθήσονται, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς.

8. Ἐπὶ τούτοις περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε, καὶ ἀλαλάξατε, διότι οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς Κυρίου ἀφ' ὑμῶν.

9. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἀπολεῖται ἡ καρδία τοῦ βασιλέως, καὶ ἡ καρδία τῶν ἀρχόντων, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκστήσονται, καὶ οἱ προφῆται θαυμάσονται.

10. Καὶ εἶπα· ὦ δέσποτα Κύριε, ἄρά γε ἀπατῶν ἠπάτησας τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, εἰρήνη ἔσται ὑμῖν, καὶ ἥψατο ἡ μάχαιρα ἕως τῆς ψυχῆς αὐτῶν.

11. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐροῦσι τῷ λαῷ τούτῳ
τούτῳ καὶ τῇ Ἱερουσαλήμ· πνεῦμα πλανήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁδὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ εἰς καθαρὸν, οὐδ' εἰς ἅγιον

12. Πνεῦμα πληρώσεως, ⨯ ἀπὸ τούτων ἥξει μοι· νῦν δὲ ἐγὼ λαλῶ κρίματα πρὸς αὐτούς.

13. Ἰδοὺ ὡς νεφέλη ἀναβήσεται, καὶ ὡς

v. 25. οὐκ ἠκούσαμεν) οὐχ ὑπηκούσαμεν. CAP. IV. v. 1. πρὸς μὲ, λέγει Κύριος) transposita. ibid. ἐὰν περιέλῃ) καὶ ἐὰν περιέλῃ. ib. βδελύγματα αὐτοῦ - - fin.) βδελύγματα αὐτοῦ ἐκ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου μου εὐλαβηθῇ. v. 2. καὶ ἐν κρίσει) καὶ deest. v. 3. Quæ minori charactere suppleta sunt exhibet *Edit. Rom.* v. 4. περιτμηθήσεσθε) περιτμήθητε. ibid. περιέλεσθε) περιτέμεσθε. ib. ἐν Ἱερουσαλὴμ) ἐν deest. v. 5. καὶ εἴπατε) καὶ abest. ibid. εἰσέλθατε) εἰσέλθωμεν. ib. ὀχυράς·) τειχήρεις. v. 6. ἐγὼ κακὰ) transposita. v. 7. καὶ πόλεις) καὶ αἱ πόλεις. v. 9. ἐκστήσονται) adjicit καὶ οἱ προφῆται θαυμάσονται. v. 10. ἔσται ὑμῖν καὶ ἥψατο.) ἔσται, καὶ ἰδοὺ ἥψατο. v. 11. καιρῷ τούτῳ) καιρῷ ἐκείνῳ. v. 12. κρίματα) addit μου.

αὐτῶν ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐτῦ, κουφό-
αὐτῶν τεροι ἀετῶν οἱ ἵπποι αὐτοῦ· οὐαὶ ἡμῖν,
ὅτι ταλαιπωροῦμεν.

14. Ἀπόπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου Ἱερουσαλὴμ, ἵνα σωθῇς· ἕως πότε ὑπάρξουσιν ἐν σοὶ διαλογισμοὶ πόνων σου;

15. Διότι φωνὴ ἀναγγέλλοντος ἐκ Δὰν ἥξει, καὶ ἀκουσθήσεται πόνος ἐξ ὄρες Ἐφραίμ.

16. Ἀναμνήσατε ἔθνη, ἰδὲ ἥκασιν· ἀναγγείλατε ἐν Ἱερουσαλὴμ, συστροφαὶ ἔρχονται ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰέδα φωνὴν αὐτῶν.

17. Ὡς φυλάσσοντες ἀγρὸν, ἐγένοντο ἐπ' αὐτὴν κύκλῳ, ὅτι ἐμῦ ἠμέλησας, λέγει Κύριος.

18. Αἱ ὁδοί σε καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά σε ἐποίησαν ταῦτά σοι· αὕτη ἡ κακία σε, ὅτι πικρὰ, ὅτι ἥψατο ἕως τῆς καρδίας σου.

19. Τὴν κοιλίαν μου, τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, καὶ τὰ αἰσθητήρια τῆς καρδίας μου μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, σπαράσσεται ἡ καρδία μου· ἐ σιωπήσομαι, ὅτι φωνὴν σάλπιγγος ἤκουσεν ἡ ψυχή μου, κραυγὴν πολέμου.

20. Καὶ ταλαιπωρίαν καὶ συντριμμὸν ἐπικαλεῖται, ὅτι τεταλαιπώρηκε πᾶσα ἡ γῆ, ἄφνω τεταλαιπώρηκεν
σκηναὶ σκηνὴ, διεσπάσθησαν αἱ δέῤῥεις μου.

21. Ἕως πότε ὄψομαι φεύγοντας ἀκούων φωνὴν σαλπίγγων;

22. Διότι οἱ ἡγέμενοι τῦ λαῦ μου ἐμὲ ἐκ ᾔδεισαν· υἱοὶ ἄφρονές εἰσι καὶ οὐ συνετοὶ, σοφοί εἰσι τῦ κακοποιῆσαι,
τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἔγνωσαν. καλὸν
23. Ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰδὲ ποιῦντες
οὐθὲν, καὶ εἰς τὸν ἐρανὸν, καὶ οὐκ ἦν τὰ φῶτα αὐτῦ.

24. Ἴδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάντας τὲς βουνὲς ταρασσομένους.

25. Ἐπέβλεψα, καὶ ἰδὲ ἐκ ἦν ἄνθρωπος, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τῦ ἐρανῦ ἐπτοεῖτο.

26. Ἴδον, καὶ ἰδὲ ὁ Κάρμηλος ἔρημος, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐμπεπυρισμέναι πυρὶ ἀπὸ προσώπου Κυρίε, καὶ ἀπὸ προσώπε ὀργῆς θυμῦ αὐτῦ ἠφανίσθησαν.

27. Τάδε λέγει Κύριος· ἔρημος ἔσαι πᾶσα ἡ γῆ, συντέλειαν δὲ ἐ μὴ ποιήσω.

28. Ἐπὶ τέτοις πενθείτω ἡ γῆ, καὶ συσκοτασάτω ὁ ἐρανὸς ἄνωθεν· διότι ἐλάλησα, ⨉ παρατέταγμαι, καὶ ἐ μετανοήσω· ὥρμησα, καὶ ἐκ ἀποςρέψω ἀπ' αὐτῆς.

29. Ἀπὸ φωνῆς ἱππέως, καὶ ἐντεταμένου τόξου ἀνεχώρησε πᾶσα ἡ χώρα· εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰ ἄλση ἐκρύβησαν, καὶ εἰς τὰς πέτρας ἀνέβησαν· πᾶσα πόλις ἐγκατε-
λείφθη, ἐ κατῴκει ἐν αὐταῖς ἄνθρωπος. κατοική-
30. Καὶ σὺ ⨉ ἡ ταλαίπωρος, τί ποιή- σει
σεις ἐὰν περιβάλῃ κόκκινον, καὶ κοσ-

v. 13. ἅρματα αὐτῶν) ἅρματα αὐτῦ. ibid. ἵπποι αὐτῶν) ἵπποι αὐτοῦ. v. 14. ὑπάρξουσιν) ὑπάρχουσιν. v. 15 ἀναγγέλλοντος) ἀγγέλλοντος. v. 20. ταλαιπωρίαν καὶ) ταλαιπωρίας. ibid. σκηναὶ) ἡ σκηνή. v. 22. καλὸν ποιῦντες ἐκ ἔγνωσαν.) καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν. v. 29. πᾶσα χώρα) πᾶσα ἡ χώρα. ibid. εἰς τὰς πέτρας) ἐπὶ τὰς πέτρας. ib. κατοικήσει) κατῴκει.

μήσῃ κόσμῳ χρυσῷ, καὶ ἐὰν ἐγχρίσῃ
σίμμη σίμμῃ τὺς ὀφθαλμὺς σε, εἰς μάτην ὁ
ὡραϊσμός σε· ἀπώσαντό σε οἱ ἐρασαὶ
σε, τὴν ψυχήν σε ζητήσεσιν,

31. ὅτι φωνὴν ὡς ὠδινέσης ἤκεσα τῦ
ςεναγμῦ σε, ὡς πρωτοτοκέσης, φωνὴ
θυγατρὸς Σιὼν ἐκλυθήσεται, καὶ παρ-
ὄμμοι ήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς· οἴμοι ἐγὼ,
ὅτι ἐκλείπει ἡ ψυχή με ἐπὶ τοῖς ἀνη-
ρημένοις.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΠΕριδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ ἴδετε, καὶ γνῶτε,
καὶ ζητήσατε ἐν ταῖς πλατείαις
αὐτῆς· ἐὰν εὕρητε ※ ἄνδρα, εἰ ἔςι ποιῶν
κρῖμα, καὶ ζητῶν πίςιν, καὶ ἵλεως ἔσο-
μαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος.

2. Ζῇ Κύριος, λέγουσι, διὰ τῦτο οὐκ
ἐπὶ ψεύδεσιν ὀμνύουσι.

καὶ 3. Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς πίςιν,
οὐχ ἐμαςίγωσας αὐτοὺς, καὶ ἐκ ἐπόνεσαν,
συνετέλεσας αὐτὺς, καὶ οὐκ ἠθέλησαν
ἐςερεώ- δέξασθαι παιδείαν· ἐστερέωσαν τὰ πρόσω-
θησαν πα αὐτῶν ὑπὲρ πέτραν, καὶ ἐκ ἠθέλη-
σαν ἐπιςραφῆναι.

4 Καὶ ἐγὼ εἶπα· ἴσως πτωχοί εἰσι,
διὰ τῦτο ἐκ ἠδυνήθησαν, ὅτι ἐκ ἔγνω-
σαν ὁδὸν Κυρίε, καὶ κρίσιν Θεοῦ·

5. Πορεύσομαι πρὸς τὺς ἁδρούς, καὶ
λαλήσω πρὸς αὐτὺς, ὅτι αὐτοὶ ἐπέ-
γνωσαν ὁδὸν Κυρίου, καὶ κρίσιν Θεοῦ·
καὶ ἰδὲ ὁμοθυμαδὸν συνέτριψαν ζυγὸν,
διέῤῥηξαν δεσμύς.

6. Διὰ τῦτο ἔπαισεν αὐτὺς λέων ἐκ
δρυμοῦ, καὶ λύκος ἕως τῶν οἰκιῶν ὠλέ-
θρευσεν αὐτὺς, καὶ πάρδαλις ἐγρηγό-
ρησεν ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῶν· πάντες
οἱ ἐκπορευόμενοι ἀπ᾽ αὐτῶν θηρευθήσονται, θηρεύ-
ὅτι ἐπλήθυναν ἀσεβείας αὐτῶν, καὶ σονται
ἴσχυσαν ἐν ταῖς ἀποςροφαῖς αὐτῶν.

7. Ποίᾳ τύτων ἵλεως γένωμαί σοι;
οἱ υἱοί σου ἐγκατέλιπόν με, καὶ ὤμνυον
ἐν τοῖς οὐκ οὖσι Θεοῖς· καὶ ἐχόρτασα
αὐτὺς, καὶ ἐμοιχῶντο, καὶ ἐν οἴκοις
πορνῶν κατέλυον. κατελύ-
8. Ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, οντο
ἕκαςος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τῦ πλησίον
αὐτῦ ἐχρεμέτιζον.

9. Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι,
λέγει Κύριος; ἢ ἐν ἔθνει τοιύτῳ οὐκ
ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου;

10. Ἀνάβητε ἐπὶ τὺς προμαχῶνας
αὐτῆς, καὶ κατασκάψατε, συντέλειαν
δὲ ὲ μὴ ποιήσετε· ὑπολίπεσθε τὰ ὑπο-
ςηρίγματα αὐτῆς, ὅτι τῦ Κυρίου εἰσὶν,

11. ὅτι ἀθετῶν ἠθέτησεν εἰς ἐμὲ οἶ-
κος Ἰσραὴλ, καὶ οἶκος Ἰούδα

12. ἐψεύσατο τῷ Κυρίῳ αὐτῶν, καὶ
εἶπαν, ἐκ ἔςι ταῦτα· ἐχ ἥξει ἐφ᾽ ἡ-
μᾶς κακὰ, καὶ μάχαιραν καὶ λιμὸν
οὐκ ὀψόμεθα. οὐχ

13. Οἱ

v. 30. καὶ ἐὰν ἐγχρίσῃ σίμμη) ἐὰν ἐγχρίσῃ σίβει. ibid. εἰς μάτην ὁ ὡρ.) εἰς μάταιον ὡραϊσμός. ib. ζητήσουσιν) ζητοῦσιν. v. 31. ὄμμοι) οἴμοι. CAP. V. v. 2. ἐπὶ ψεύδεσιν) ἐν ψεύδεσιν. v. 3. καὶ, οἱ ὀφθ.) κύριε οἱ ὀφθαλμοί. ibid. ἐχ) ἐκ. ib. ἐστερεώθησαν) ἐστερέωσαν. v. 4. διὰ τῦτο ἐκ ἠδυνήθησαν) διότι οὐκ ἐδυνάσθησαν. v. 5. λαλήσω πρὸς αὐτοὺς) λαλήσω αὐτοῖς. v. 6. ἐκ δρυμοῦ) ἐκ τῦ δρυμοῦ. ibid. θηρεύσονται) θηρευθήσονται. ib. καὶ ἴσχυσαν) καὶ deest. v. 7. κατελύοντο.) κατέλυον. v. 10. οὐ μὴ ποιήσετε) μὴ ποιήσητε. v. 11. εἰς ἐμὲ) adjicit λέγει κύριος. v. 12. οὐχ) ἐκ.

13. Οἱ προφῆται ἡμῶν ἦσαν εἰς ἄνεμον, καὶ λόγος Κυρίου οὐχ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ⨯ οὕτως ἔσται αὐτοῖς.

14. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἀνθ᾽ ὧν ἐλαλήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου πῦρ, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον ξύλα, καὶ καταφάγεται αὐτούς.

15. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ᾽ ὑμᾶς ἔθνος πόῤῥωθεν οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος· ⨯ ἔθνος ἀρχαῖόν ἐστιν, ἔθνος ἀπ᾽ αἰῶνος, ἔθνος οὗ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ·

16. ⁜ ἡ φαρέτρα αὐτοῦ ὡς τάφος ἀνεῳγμένος· πάντες ἰσχυροὶ, καὶ κατέδονται τὸν
αὐτῶν θερισμὸν ὑμῶν,

17. καὶ τοὺς ἄρτους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ κατέδονται τὰ πρόβατα ὑμῶν καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν, καὶ τοὺς συκῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν· καὶ ἀλοήσουσι τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ὑμῶν, ἐφ᾽ αἷς ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ᾽ αὐταῖς, ἐν ῥομφαίᾳ.

18. Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου, οὐ μὴ ποιήσω ὑμᾶς εἰς συντέλειαν.

19. Καὶ ἔσται ὅταν εἴπητε, τίνος ἕνεκεν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν ἅπαντα ταῦτα; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· ἀνθ᾽ ὧν ⨯ ἐγκατελείπετέ με, καὶ ἐδουλεύσατε
Θεοῖς ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύσε- ἑτέροις
τε ἀλλοτρίοις ἐν γῇ οὐχ ὑμῶν.

20. Ἀναγγείλατε ταῦτα εἰς τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν τῷ Ἰούδᾳ.

21. Ἀκούσατε δὴ ταῦτα λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος, ὀφθαλμοὶ αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν, ὦτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσι.

22. Μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε, λέγει Κύριος; μὴ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ εὐλαβηθήσεσθε; τὸν τάξαντα ἄμμον ὅριον τῇ θαλάσσῃ πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτὸ, καὶ ταραχθήσεται, καὶ οὐ δυνηθήσεται· καὶ ἠχήσουσι τὰ κύματα αὐτῆς καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό,

23 Τῷ δὲ λαῷ τούτῳ ἐγενήθη καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθὴς, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπήλθοσαν,

24 καὶ οὐκ εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, φοβηθῶμεν δὴ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν διδόντα ἡμῖν ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, κατὰ καιρὸν πληρώσεως προστάγματος θερισμοῦ, καὶ ἐφύλαξεν ἡμῖν.

25. Αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τὰ ἀγαθὰ ἀφ᾽ ὑμῶν.

26. Ὅτι εὑρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου
ἀσεβεῖς· παγίδας ἔστησαν διαφθεῖραι ἄν- ἀσέβειαι
δρας, καὶ συνελαμβάνοσαν.

27. Ὡς

V. 15. ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ.) ἀκούσει τῆς φωνῆς τῆς γλώσσης αὐτοῦ. V. 16. θερισμὸν αὐτῶν.) θερισμὸν ὑμῶν. V. 17. μόσχους) addit ὑμῶν. V. 19. ἅπαντα) πάντα. ibid. ἑτέροις ἐν γῇ οὐχ ὑμῶν.) ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύσετε ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ οὐχ ὑμῶν. V. 20. ἐν τῷ Ἰούδᾳ.) ἐν τῷ οἴκῳ Ἰούδα. V. 22. μὴ ἀπὸ) ἢ ἀπό. ibid. οὐχ) οὐκ. priore loco. ibid δυνηθήσεται) δυνήσεται. V. 24. εἶπαν) εἶπον. V. 25. ἐξαπέστησαν) ἀπέστησαν. V. 26. ἀσέβειαι) ἀσεβεῖς, καί. ibid. διαφθεῖραι) τοῦ διαφθεῖραι.

ἐκτεταμέ- 27. Ὡς παγὶς ἐφεσαμένη πλήρης πε-
νη τεινῶν, οὕτως οἱ οἶκοι αὐτῶν πλήρεις
δόλου· διὰ τοῦτο ἐμεγαλύνθησαν, καὶ
ἐπλούτησαν·

28. ※ ἐλιπάνθησαν, ἐστεατώθησαν, καὶ παρέβησαν ※ τοὺς λόγους μου εἰς πονηρόν· κρίσιν οὐκ ἔκριναν, κρίσιν ὀρφανοῦ, καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἐκρίνοσαν.

29. Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει Κύριος; ἢ ἐν ἔθνει τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου;

30. Ἔκστασις καὶ φρικτὰ ἐγενήθη ἐπὶ τῆς γῆς.

31. Οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἄδι-
ὑπεκρό- κα, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκράτησαν ταῖς χερσὶν
τησαν αὐτῶν, καὶ ὁ λαός μου ἠγάπησαν οὕ-
τως; καὶ τί ποιήσετε εἰς τὰ μετὰ
ταῦτα;

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

ΕΝισχύσατε υἱοὶ Βενιαμεὶν ἐκ μέσου
ἐκ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν Θεκουὲ
σημάνατε σάλπιγγι, καὶ ὑπὲρ
Βηθθα- Βαιθαχαρμὰ ἄρατε σημεῖον, ὅτι κακὰ ἐκ-
χὰρ κέκυφεν ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ συντριβὴ με-
γάλη γίνεται,

2. καὶ ἀφαιρεθήσεται τὸ ὕψος σου,
θυγάτηρ θύγατερ Σιών.

3. Εἰς αὐτὴν ἥξουσι ποιμένες, καὶ τὰ
ποίμνια αὐτῶν, καὶ πήξουσιν ἐπ' αὐ-
τὴν σκηνὰς κύκλῳ, καὶ ποιμανοῦσιν
αὐτῶν ἕκαστος τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

4. Παρασκευάσασθε ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν μεσημβρίας· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι κέκλικεν ἡ ἡμέρα, ὅτι ἐκλείπουσιν αἱ σκιαὶ τῆς ἑσπέρας.

5. Ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐν τῇ νυκτὶ, διαβῶμεν
καὶ διαφθείρωμεν τὰ θεμέλια αὐτῆς.

6. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· ἔκκοψον τὰ ξύλα αὐτῆς, ἔκχεον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ δύναμιν· ὦ πόλις ψευδὴς, ὅλη καταδυναστεία ἐν αὐτῇ.

7. Ὡς ψύχει λάκκος ὕδωρ, οὕτως ψύχει κακία αὐτῆς· ἀσέβεια καὶ ταλαιπωρία ἀκουσθήσεται ἐν αὐτῇ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς διαπαντός· πόνῳ καὶ μάστιγι

8. παιδευθήσῃ Ἱερουσαλὴμ, μὴ ἀπο-
στῇ ἡ ψυχή μου ἀπὸ σοῦ, μὴ ποιήσω σε
ἄβατον γῆν, ἥτις οὐ κατῳκισθῇ. κατοικη-
θήσεται

9. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· καλαμᾶσθε, καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε ✕ χεῖρα ὡς ὁ τρυγῶν ἐπὶ τὸν κάρταλλον αὐτοῦ.

10. Πρὸς τίνα λαλήσω, καὶ διαμαρ-
τύρωμαι, καὶ ἀκούσεται; ἰδοὺ ἀπερίτ-
μητα τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ οὐ * δυνήσονται ὑμῶν
ἀκούειν· ἰδοὺ τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο αὐ- * δύνασθε
τοῖς εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ οὐ μὴ βουληθῶ-
σιν αὐτὸ ἀκοῦσαι.

11. Καὶ τὸν θυμόν μου ἔπλησα, καὶ ἐπέ-

v. 27. ἐκτεταμένη) ἐφεσαμένη. v. 29. ἢ ἔθνει τοιούτῳ) ἢ ἐν ἔθνει τῷ τοιούτῳ. v. 31. λαὸς ἠγάπησαν) λαός μου ἠγάπησεν. CAP. VI. v. 1. Βενιαμεὶν) Βενιαμίν. ibid. ἐκ Θεκουὲ) ἐν Θεκουέ. ib. Βηθθαχὰρ) Βαιθαχαρμά. v. 2. σου θυγάτηρ Σιών.) θύγατερ Σιών. v. 3. χειρὶ αὐτῶν) χειρὶ αὐτοῦ. v. 4. τῆς ἑσπέρας) τῆς ἡμέρας. v. 5. διαβῶμεν ἐν τῇ νυκτὶ) ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν νυκτί. v. 7. ὥτως) οὕτω. v. 8. κατοικηθήσεται) κατοικισθῇ. v. 10. ἀκούσεται) εἰσακούσεται. ibid. ὦτα ὑμῶν καὶ οὐ δύνασθε) ὦτα αὐτῶν, καὶ οὐ δυνήσονται. ib. καὶ οὐ μὴ β. αὐτὸ ἀκοῦσαι.) οὐ μὴ βουλ. αὐτό.

ἐπέχον, καὶ ἐ συνετέλεσα αὐτούς· ἐκ-
χεῶ ἐπὶ νήπια ἔξωθεν, καὶ ἐπὶ συνα-
γωγὴν νεανίσκων ἅμα, ὅτι ἀνὴρ καὶ
γυνὴ συλληφθήσονται, πρεσβύτερος καὶ
μετὰ πλήρους ἡμερῶν,

12. καὶ μεταστραφήσονται αἱ οἰκίαι
αὐτῶν εἰς ἑτέρους, ἀγροὶ καὶ αἱ γυναῖ-
κες αὐτῶν ἐπιτοαυτό· ὅτι ἐκτενῶ τὴν
χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν
γῆν ταύτην, λέγει Κύριος.

13. Ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ ἕως
μεγάλου πάντες συνετέλεσαν ἄνομα,
ἀπὸ ἱερέως καὶ ἕως ψευδοπροφήτου πάν-
τες ἐποίησαν ψευδῆ,

14. καὶ ἰῶντο τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ
μου, ἐξουθενοῦντες καὶ λέγοντες, εἰρή-
νη, εἰρήνη· καὶ ποῦ ἐστιν εἰρήνη;

15. κατῃσχύνθησαν, ὅτι ἐξελίποσαν·
ᾐσχύνθη- καὶ οὐδ᾽ ὡς καταισχυνόμενοι κατῃσχύνθησαν,
σαν καὶ τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν·
διὰ τοῦτο πεσοῦνται ἐν τῇ πτώσει αὐ-
τῶν, καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀ-
πολοῦνται, εἶπε Κύριος.

16. Τάδε λέγει Κύριος· στῆτε ἐπὶ ταῖς
ὁδοῖς, καὶ ἴδετε, καὶ ἐρωτήσατε τρί-
βους Κυρίου αἰωνίους· καὶ ἴδετε ποία ἐστὶν
ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθή, καὶ βαδίσατε ἐν αὐ-
ἁγιασ- τῇ, καὶ εὑρήσετε ἁγνισμὸν ταῖς ψυχαῖς
μὸν ὑμῶν· καὶ εἶπαν, οὐ πορευσόμεθα.

κατέστα- 17. Καθέστακα ἐφ᾽ ὑμᾶς σκοπούς· ἀκού-
κα σατε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, καὶ
εἶπαν, οὐκ ἀκουσόμεθα.

18. Διὰ τοῦτο ἤκουσαν τὰ ἔθνη, καὶ
οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν.

19. Ἄκουε γῆ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ Ἰούδα
τὸν λαὸν τοῦτον κακά, τὸν καρπὸν ἀπο-
στροφῆς αὐτῶν, ὅτι τοῖς λόγοις μου οὐ
προσέσχον, καὶ τὸν νόμον μου ἀπώ-
σαντο.

20. Ἱνατί μοι λίβανον ἐκ Σαβὰ φέ-
ρετε, καὶ κιννάμωμον ἐκ γῆς μακρό-
θεν; τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰσὶ
δεκτά, καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἥδυ-
νάν μοι.

21. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ
ἐγὼ δίδωμι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἀσθέ-
νειαν, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν αὐτῇ πατέ-
ρες καὶ υἱοὶ ἅμα, γείτων καὶ ὁ πλησίον
αὐτοῦ ἀπολοῦνται.

22. Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ λαὸς ἔρ-
χεται ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔθνος μέγα ἐξε-
γερθήσεται ἀπ᾽ ἐσχάτου τῆς γῆς,

23. τόξον καὶ ζιβύνην κρατήσουσιν·
ἰταμός ἐστι, καὶ οὐκ ἐλεήσει· φωνὴ αὐ-
τοῦ, ὡς θάλασσα κυμαίνουσα, ἐφ᾽ ἵπ-
ποις καὶ ἅρμασι παρατάξεται ὡς πῦρ
εἰς πόλεμον πρὸς σέ, θύγατερ Σιών.

24. Ἠκούσαμεν τὴν ἀκοὴν αὐτῶν,
παρελύθησαν αἱ χεῖρες ἡμῶν, θλίψις
κατέσχεν ἡμᾶς, ὠδῖνες ὡς τικτούσης.

25. Μὴ ἐκπορεύεσθε εἰς ἀγρόν, καὶ
ἐν ταῖς ὁδοῖς μὴ βαδίζετε, ὅτι ῥομφαία
τῶν ἐχθρῶν παροικεῖ κυκλόθεν.

v. 11. καὶ ἐ συνετ.) ἐ deest. ibid. καὶ μετὰ πλήρους) καὶ abest. v. 13. καὶ μεγάλου) καὶ ἕως μεγάλου. ibid. συνετέλεσαν) συνετελέσαντο. v. 14. τὸ σύντριμμα) absque articulo. v. 15. ᾐσχύνθησαν) κατῃσχύνθησαν. ibid. ἐπισκοπῆς αὐτῶν) αὐτῶν deest. v. 16. βαδίσατε) βαδίζετε. ibid. ἁγιασμὸν) ἁγνισμόν. v. 17. κατέστακα) καθέστακα. v. 19. Ἰούδα) ἰδού. ibid. τοῖς λόγοις μου) τῶν λόγων μου. v. 20. κιννάμωμον) κινάμωμον. v. 21. ἐν αὐτῇ) non habet. v. 22. ἔθνος μέγα ἐξεγερθήσεται) ἔθνη ἐξεγερθήσονται.

26. Θύγατερ λαοῦ μου, περίζωσαι
καταπα- σάκκον, καὶ κατάπασαι ἐν σποδῷ, πένθος
σαι σπο- ἀγαπητοῦ ποίησαι σεαυτῇ κοπετὸν οἰ-
δὸν κτρὸν, ὅτι ἐξαίφνης ἥξει ταλαιπωρία ἐφ' ὑμᾶς.

27. Δοκιμαστὴν δέδωκά σε ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένοις, καὶ γνώσῃ με ἐν τῷ δοκιμάσαι με τὴν ὁδὸν αὐτῶν,

28. πάντες ἀνήκοοι πορευόμενοι σκολιῶς· χαλκὸς καὶ σίδηρος, καὶ πάντες διεφθαρμένοι εἰσίν.

τῆς γῆς 29. Ἐξέλειπε φυσητὴρ ἀπὸ πυρὸς, ἐξέλειπε μόλιβος· εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ, πονηρία αὐτῶν οὐκ ἐτάκη.

30. Ἀργύριον ἀποδεδοκιμασμένον καλέσατε αὐτοὺς, ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς Κύριος.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

※ Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἰερεμίαν παρὰ
※ Κυρίου, λέγων·
※ 2. στῆθι ἐν πύλῃ οἴκου Κυρίου, καὶ ἀ-
※ νάγνωθι ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἐρεῖς· ἀκούσατε λόγον Κυρίου πᾶσα ἡ Ἰουδαία, ※ οἱ εἰσπορευόμενοι διὰ τῶν πυλῶν, προσκυνεῖν τῷ Κυρίῳ·

3. τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· διορθώσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

4. Μὴ πεποίθατε ἐφ' ἑαυτοῖς ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ⁜ ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς, ⁜ λέγοντες, ναὸς Κυρίου, ναὸς Κυρίου, ※ ναὸς Κυρίου ἐστίν.

5. Ὅτι ἐὰν διορθοῦντες διορθώσητε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ ποιοῦντες ποιήσητε κρίμα ἀναμέσον ἀνδρὸς, καὶ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ,

6. καὶ προσήλυτον καὶ ὀρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύσητε, καὶ αἷμα ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων μὴ πορεύσησθε εἰς κακὸν ὑμῖν,

7. καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐν γῇ ᾗ ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐξ αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος.

8. Εἰ δὲ ὑμεῖς πεποίθατε ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅθεν οὐκ ὠφεληθήσεσθε,

9. καὶ φονεύετε, καὶ μοιχᾶσθε, καὶ κλέπτετε, καὶ ὀμνύετε ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ θυμιᾶτε τῇ Βάαλ καὶ ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων πορεύεσθε, ὧν οὐκ οἴδατε,

10. τοῦ κακῶς εἶναι ὑμῖν, καὶ ἤλθατε, καὶ ἔστητε ἐνώπιόν μου ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, καὶ εἴπατε, ἀπεσχήμεθα τοῦ μὴ ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα ταῦτα.

11. Μὴ σπήλαιον λῃστῶν ὁ οἶκός μου, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ ἐκεῖ ἐνώπιον ὑμῶν; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἑώρακα, λέγει Κύριος.

12. ὅτι πορεύθητε εἰς τὸν τόπον μου
τὸν ἐν Σηλὼ, οὗ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά Σηλὼμ
μου

v. 26. κατάπασαι σποδὸν) κατάπασαι ἐν σποδῷ. v. 28. καὶ πάντες) καὶ deest. v. 29. Ἐξέλειπε) ἐξέλιπε, bis. ibid. ἀπὸ τῆς γῆς) ἀπὸ πυρός. CAP. VII. 2. ἡ Ἰουδαία) absque articulo. v. 5. ὁδοὺς ὑμῶν) adjicit καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ibid. κρίμα) κρίσιν. v. 6. πορεύσησθε) πορευθῆτε. v. 9. καὶ ὀπίσω θ. ἀλλ. πορεύεσθε) καὶ ἐπορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων. v. 10. ἤλθατε) ἤλθετε. ibid. ἐνώπιόν μου) ἐνώπιον ἐμοῦ. v. 12. πορεύθητε) ὅτι πορεύθητε. ib. Σηλὼμ) σηλώ.

μου ἐκεῖ ἔμπροσθεν, καὶ ἴδετε ἃ ἐποίη-
σα αὐτῷ ἀπὸ προσώπου κακίας λαοῦ
μου Ἰσραήλ.

13. Καὶ νῦν ἀνθ᾽ ὧν ἐποιήσατε πάν-
τα τὰ ἔργα ταῦτα, φησὶ Κύριος, καὶ
ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ※ ὀρθρίζων καὶ λα-
λῶν, καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου, καὶ ἐκάλε-
σα ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀπεκρίθητε,

τόπῳ 14. τοίνυν κἀγὼ ποιήσω τῷ οἴκῳ ᾧ
τούτῳ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτῷ,
ἐφ᾽ ᾧ ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ
ἐλάλησα τῷ τόπῳ ᾧ ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατρά-
σιν ὑμῶν, καθὼς ἐποίησα τῇ Σηλώ.

15. Καὶ ἀπορίψω ὑμᾶς ἀπὸ προσώ-
που μου, καθὼς ἀπέῤῥιψα τοὺς ἀδελ-
φοὺς ἡμῶν, πᾶν τὸ σπέρμα Ἐφραίμ.

16. Καὶ σὺ μὴ προσεύχου ὑπὲρ τοῦ
λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξίου τοῦ ἐλεηθῆ-
ναι αὐτούς, καὶ μὴ εὔχου, καὶ μὴ προσέλθῃς
οὐχ μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι.

17. Ἢ οὐχ ὁρᾷς, τί αὐτοὶ ποιοῦσιν
ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερου-
σαλήμ;

18. Οἱ υἱοὶ αὐτῶν συλλέγουσι ξύλα,
καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν καίουσι πῦρ, καὶ
αἱ γυναῖκες αὐτῶν τρίβουσι σταῖς, τοῦ
Χαυῶνας ποιῆσαι Καυῶνας τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ σπεῖσαι σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις,
ἵνα παροργίσωσί με.

19. Μὴ ἐμὲ αὐτοὶ παροργίζουσι, λέ-
γει Κύριος, οὐχ ἑαυτοὺς; ὅπως καται-
σχυνθῇ τὰ πρόσωπα αὐτῶν;

20. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος·
ἰδοὺ ὀργὴ καὶ θυμός μου ἐκχεῖται ἐπὶ
τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους, καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶν
ξύλον τοῦ ἀγροῦ αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πάντα
τὰ γεννήματα τῆς γῆς, καὶ καυθήσεται αὐτῆς
καὶ οὐ σβεσθήσεται, (καὶ οὐκ ἔσται ὁ
σβέσων.)

21. Τάδε λέγει Κύριος· τὰ ὁλοκαυ-
τώματα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ τῶν
θυσιῶν ὑμῶν, καὶ φάγετε κρέα·

22. ὅτι οὐκ ἐλάλησα πρὸς τοὺς πα- καὶ
τέρας ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς
ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς
Αἰγύπτου περὶ ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυ-
σιῶν.

23. Ἀλλ᾽ ἢ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐνετειλά-
μην αὐτοῖς, λέγων· ἀκούσατε τῆς φω-
νῆς μου, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν, καὶ ὑμῶν
ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, καὶ πορεύε-
σθε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς μου, αἷς ἂν
ἐντείλωμαι ὑμῖν, ὅπως ἂν εὖ ᾖ ὑμῖν.

24. Καὶ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ οὐ
προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἐπορεύθη-
σαν ἐν τοῖς ἐνθυμήμασι τῆς καρδίας αὐ- ἐπιθυ-
τῶν τῆς κακῆς, καὶ ἐγενήθησαν εἰς τὰ μήμασιν
ὄπισθεν, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔμπροσθεν,

25. ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐξήλθοσαν οἱ πα-

v. 14. τόπῳ τούτῳ) οἴκῳ. ibid. ἐλάλησα) ἔδωκα. v. 15. ἀπορίψω) ἀποῤῥίψω. ibid. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 16. ὑπὲρ τοῦ) περὶ τοῦ. ibid. ἐλεηθῆναι αὐτούς, ὅτι οὐχ) ἐλεηθῆναι αὐτούς, καὶ μὴ εὔχου, καὶ μὴ προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ. v. 17. ἐν ταῖς ὁδοῖς) ἐν ταῖς πόλεσιν ἰούδα, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἱερουσαλήμ. v. 18. Χαυῶνας) καυῶνας. ibid. σπεῖσαι) ἔσπεισαν. v. 19. οὐχ) οὐχί. v. 20. ἐκχεῖται) χεῖται. ibid. ἐπὶ πάντα τὰ γεννήματα αὐτῆς) ἐπὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς. ib. (καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων.) non habet. v. 22. καὶ οὐκ) ὅτι οὐκ. ibid. θυσιῶν.) θυσίας. v. 23. ἔσομαι ὑμῖν) ἔσομαι ὑμῶν. v. 24. εἰσήκουσάν μου) ἤκουσάν μου. ibid. ἐνθυμήμασιν) ἐνθυμήμασι.

τέρες αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξαπέστειλα πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς δούλους μου, τοὺς προφήτας, ἡμέρας καὶ ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα,

26. καὶ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ οὐ προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ✕ καὶ ἐκακοποίησαν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν.

27. ✕ Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦτον, καὶ οὐ μὴ ἀκούσωσί σου, καὶ καλέσεις αὐτοὺς, καὶ μὴ ἀποκριθῶσί σοι.

28. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦτον· τοῦτο τὸ ἔθνος ὃ οὐκ ἤκουσε τῆς φωνῆς Κυρίου, οὐδὲ ἐδέξατο παιδείαν, ἐξέλιπεν ἡ πίστις, ✕ καὶ ἐξῆρται ἐκ στόματος αὐτῶν.

29. Κεῖρε τὴν κεφαλήν σου, καὶ ἀπόῤῥιπτε, καὶ ἀνάλαβε ἐπὶ χειλέων θρῆνον, ὅτι ἀπεδοκίμασε καὶ ἀπώσατο Κύριος τὴν γενεὰν τὴν ποιοῦσαν ταῦτα.

τὰ πονηρὰ 30. Ὅτι ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα τὸ πονηρὸν ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος· ἔταξαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτὸν, τοῦ μιᾶναι αὐτόν.

31. Καὶ ᾠκοδόμησαν τὸν βωμὸν τοῦ Ταφὲθ, ὅς ἐστιν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, ὃ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, οὐδὲ διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

32. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, βωμὸς τοῦ Ταφὲθ, καὶ φάραγξ υἱοῦ Ἐννὸμ, ἀλλ᾽ ἡ φάραγξ τῶν ἀνῃρημένων· καὶ θάψουσιν ἐν τῷ (τάφῳ) Ταφὲθ, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν τόπον,

33. καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν.

34. Καὶ καταλύσω ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἐκ διόδων Ἱερουσαλὴμ φωνὴν εὐφραινομένων, καὶ φωνὴν χαιρόντων, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται πᾶσα ἡ γῆ. πόλεως

ΚΕΦ. Η΄. VIII.

ΕΝ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει Κύριος, ἐξοίσουσι τὰ ὀστᾶ τῶν βασιλέων Ἰούδα, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἱερέων, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν προφητῶν αὐτῶν, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλὴμ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν,

2. καὶ ψύξουσιν αὐτὰ πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἀστέρας, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ἠγάπησαν, καὶ οἷς ἐδούλευσαν, καὶ ὧν ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ὧν ἀντείχοντο, καὶ οἷς προσεκύνησαν αὐτοῖς· οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται, καὶ ἔσονται εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς,

3. ὅτι εἵλαντο τὸν θάνατον μᾶλλον ἢ τὴν

v. 25. ἀπέστειλα) καὶ ἀπέστειλα. v. 28. τὸν λόγον τοῦτον.) transposita. v. 29. καὶ ἀπώσατο Κύριος) κύριος, καὶ ἀπώσατο. v. 30. τὰ πονηρὰ) τὸ πονηρὸν. ibid. ἐνώπιον) ἐναντίον. v. 31. οὐδὲ διενοήθην) καὶ οὐ διενοήθην. v. 32. (τάφῳ) abest. v. 33. κατάβρωμα πᾶσι τοῖς πετεινοῖς) βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς. v. 34. πόλεως) πόλεων. CAP. VIII. v. 1. τῶν προφητῶν αὐτῶν) προφητῶν. ibid. Ἱερουσαλὴμ) ἐν ἱερουσαλήμ. v. 3. εἵλαντο) εἵλοντο. ibid. μᾶλλον) abest.

ἢ τὴν ζωὴν, καὶ πᾶσι τοῖς καταλοίποις τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης ⨯ πονηρᾶς, ἐν παντὶ τόπῳ
ᾧ οὗ ἐὰν ἐξώσω αὐτοὺς ἐκεῖ, ⨯ λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων.

4. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅτι τάδε λέγει Κύριος· μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων οὐκ ἐπιστρέψει;

5. Διατί ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς οὗτος ⨯ Ἱερουσαλὴμ ἀποστροφὴν ἀναιδῆ, καὶ κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠθέλησαν τοῦ ἐπιστρέψαι;

6. Ἐνωτίσασθε δὴ, καὶ ἀκούσατε·
λαλοῦσιν οὐχ οὕτως λαλήσουσιν, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος μετανοῶν ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, λέγων, τί ἐποίησα; διέλειπεν ὁ τρέχων ἐκ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ὡς ἵππος κάθιδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ.

7. Καὶ ἡ ἀσίδα ἐν τῷ οὐρανῷ ἔγνω τὸν καιρὸν αὐτῆς· τρυγὼν καὶ χελιδὼν ἀγροῦ, στρουθία ἐφύλαξαν καιροὺς εἰσόδου αὐτῶν· ὁ δὲ λαός μου οὐκ ἔγνω τὰ κρίματα Κυρίου.

8 Πῶς ἐρεῖτε, ὅτι σοφοί ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ νόμος Κυρίου μεθ' ἡμῶν ἐστι; εἰς μάτην ἐγενήθη σχοῖνος ψευδὴς γραμματεῦσιν.

9. Ἠσχύνθησαν σοφοὶ, καὶ ἐπτοήθησαν καὶ ἑάλωσαν, ὅτι τὸν λόγον Κυρίου ἀπεδοκίμασαν· σοφία τίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς;

10. Διὰ τοῦτο δώσω τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἑτέροις, καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν τοῖς κληρονόμοις· ※ ὅτι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου πάντες φιλαργυρίαν ἀποδιώκουσι, καὶ ἐκ προ- ※
φήτου ἕως ἱερέως πάντες ποιοῦσι ψεῦδος. ※

11. Καὶ ἰατρεύοντο σύντριμμα θυγατρὸς τοῦ ※
λαοῦ μου πρὸς ἀτιμίαν, λέγοντες, εἰρήνη, εἰρήνη, ※
καὶ οὐκ ἦν εἰρήνη. ※

12. Ἠσχύνθησαν, ὅτι βδέλυγμα ἐποίησαν, καὶ ※
αἰσχύνῃ οὐκ ᾐσχύνθησαν, καὶ αἰσχυνθῆναι οὐκ οἴδα- ※
σι, διὰ τοῦτο πεσοῦνται πίπτοντες, ἐν καιρῷ ἐπι- ※
σκοπῆς αὐτῶν πεσοῦνται, εἶπε Κύριος. ※

13. Καὶ συνάξουσι τὰ γεννήματα αὐτῶν, λέγει Κύριος· οὐκ ἔστι σταφυλὴ ἐν ταῖς ἀμπέλοις, καὶ οὐκ ἔστι σῦκα ἐν ταῖς συκαῖς, καὶ τὰ φύλλα κατεῤῥύηκεν· ⨯ καὶ ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ παρῆλθον αὐτάς.

14. Ἐπὶ τί ἡμεῖς καθήμεθα; συνάχθητε, καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς, καὶ ἀποῤῥιφῶμεν ἐκεῖ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέῤῥιψεν ἡμᾶς, καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ.

15. Συνήχθημεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ, εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ σπουδή.

16. Ἐκ Δὰν ἀκουσόμεθα φωνὴν ὀξύτητος ἵππων αὐτοῦ· ἀπὸ φωνῆς χρεμε- ἀκούσομαι
τισμοῦ ἱππασίας ἵππων αὐτοῦ ἐσείσθη (ἀπ' αὐτοῦ) πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἥξει καὶ καταφάγεται τὴν γῆν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ.

17. Διό-

v. 3. ᾧ ἐὰν) οὗ ἐάν. v. 4. ἐπιστρέψει) ἀναστρέψει. v. 5. λαός οὗτος) λαός μου οὗτος. ibid. τῇ προαιρέσει) ἐν τῇ προαιρέσει. ib. ἐπιστρέψαι) τοῦ ἐπιστρέψαι. v. 6. οὕτως λαλοῦσιν) οὕτω λαλήσουσιν. ibid. μετανοῶν) ὁ μετανοῶν. ib. διέλειπεν ὁ τρ. ἐκ τοῦ) διέλιπεν ὁ τρ. ἀπὸ τοῦ. v. 7. εἰσόδου αὐτῶν.) εἰσόδων ἑαυτῶν. ibid. λαός μου οὐκ) λαός μου οὗτος οὐκ. v. 9. τὸν λόγον) τὸν νόμον. v. 14. ἀποῤῥιφῶμεν) addit ἐκεῖ. v. 16. ἀκούσομαι) ἀκουσόμεθα. ibid. (ἀπ' αὐτοῦ) abest.

ἐφ' 17. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας, οἷς οὐκ ἔστιν
ἐπιλαλῆσαι ἐπᾷσαι, καὶ δήξονται ὑμᾶς, ✕ φησὶ Κύριος,

18. ἀνίατα μετ' ὀδύνης καρδίας ὑμῶν ἀπορουμένης.

19. Ἰδοὺ φωνὴ κραυγῆς θυγατρὸς λαοῦ μου ἀπὸ γῆς μακρόθεν· μὴ Κύριος οὐκ ἔστιν ἐν Σιών; ἢ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διότι παρώργισάν με ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ματαίοις ἀλλοτρίοις.

20. Διῆλθε θέρος, παρῆλθεν ἀμητὸς, καὶ ἡμεῖς οὐ διεσώθημεν.

21. Ἐπὶ συντρίμματι θυγατρὸς λαοῦ μου ✕ συνετρίβην, ἐσκοτώθην· ἐν ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὠδῖνες ὡς τικτούσης.

22. Μὴ ῥητίνη οὐκ ἔστιν ἐν Γαλαάδ, ἢ ἰατρὸς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διατί οὐκ ἀνέβη ἴασις θυγατρὸς λαοῦ μου;

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΤΙΣ δώσει κεφαλῇ μου ὕδωρ, καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων; καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ τοὺς τετραυματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου.

2. Τίς δῴη μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ σταθμὸν ἔσχατον, καὶ καταλείψω τὸν λαόν μου, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπ' αὐτῶν; ὅτι πάντες μοιχῶνται, σύνοδος ἀθετούντων,

3. καὶ ἐνέτειναν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ὡς τόξον· ψεῦδος, καὶ οὐ πίστις ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακὰ ἐξήλθοσαν, καὶ ἐμὲ οὐκ ἔγνωσαν, φησὶ Κύριος.

4. Ἕκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐξήλθοσαν· φυλάξασθε, καὶ ἐπ' ἀδελφοῖς ἑαυτῶν μὴ πεποίθατε, ὅτι πᾶς ἀδελφὸς πτέρνῃ πτερνιεῖ, καὶ πᾶς φίλος δολίως πορεύσεται.

5. Ἕκαστος κατὰ τοῦ φίλου ἑαυτοῦ καταπαίξεται, ἀλήθειαν οὐ μὴ λαλήσουσι· μεμάθηκεν ἡ γλῶσσα αὐτῶν λαλεῖν ψευδῆ, ἠδίκησαν, καὶ οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι.

6. Τόκος ἐπὶ τόκῳ, καὶ δόλος ἐπὶ δόλῳ· οὐκ ἤθελον εἰδέναι με, φησὶ Κύριος.

7. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ πυρώσω αὐτοὺς, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς, ὅτι ποιήσω ἀπὸ προσώπου πονηρίας θυγατρὸς λαοῦ μου.

8. Βολὶς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐ- καρδία
τῶν, δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλησίον αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ, καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἔχθραν.

9. Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει Κύριος, ἢ ἐν λαῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου;

10. Ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπετὸν ✕ καὶ μέλος, καὶ ἐπὶ τὰς τρίβους τῆς ἐρήμου θρῆνον, ὅτι ἐξέλιπον παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους ✕ παραπορευομένους· οὐκ ἤκουσαν φωνὴν ὑπάρξεως ἀπὸ πετεινῶν τοῦ

v. 17. ἐφ' ὑμᾶς) εἰς ὑμᾶς. ibid. ἐπιλαλῆσαι) ἐπᾷσαι. v. 21. ἀπορίᾳ) ἐν ἀπορίᾳ. v. 22. Μὴ ῥητίνη) καὶ μὴ ῥητίνη. CAP. IX. v. 1. νυκτὸς, καὶ τετρ.) νυκτὸς, τοὺς τετρ. v. 3. Rom. à fine versus adjicit, φησὶ κύριος. v. 4. ἐξήλθοσαν) deest. ibid. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 5. ἑαυτοῦ) αὐτοῦ. ibid. λαλήσουσι.) λαλήσωσι. v. 6. Rom. in fine versûs adjicit, φησὶ κύριος. v. 8. ἡ καρδία) ἡ γλῶσσα.

τῦ οὐρανοῦ καὶ ἕως τῶν κτηνῶν, ἐξέστησαν, ᾤχοντο.
11. Καὶ δώσω τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς με-
κατοικητήριον τοικίαν καὶ εἰς κατοικητήριον δρακόντων, καὶ
τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμὸν θήσομαι, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι.
12. Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ συνετὸς, καὶ
ὁ συνιεῖται τοῦτο; καὶ ᾧ λόγος στόματος Κυρίου πρὸς αὐτὸν, ἀναγγειλάτω ἡμῖν, τίνος ἕνεκεν ἀπώλετο ἡ γῆ, ἀνήφθη, ὡς ἔρημος παρὰ τὸ μὴ διοδεύεσθαι;
13. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, διὰ τὸ ἐγκαταλιπεῖν αὐτοὺς τὸν νόμον μου, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς μου, ⨯ καὶ οὐχ ὥδευσαν ἐν αὐτῇ,
14. ἀλλ' ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν
ἐραστῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς, καὶ ὀπίσω τῶν εἰδώλων, ἃ ἐδίδαξαν αὐτοὺς οἱ πατέρες αὐτῶν.
15. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδοὺ ἐγὼ ψωμίζω ὑμᾶς αὐτοὺς ἀνάγκας, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ χολῆς,
16. καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς οὐκ ἐγίνωσκον αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτοὺς τὴν μάχαιραν, ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐν αὐτῇ.
17. Τάδε λέγει Κύριος· ⨯ σύνετε καὶ καλέσατε τὰς θρηνούσας καὶ ἐλθάτωσαν· καὶ πρὸς τὰς σοφὰς ἀποστείλατε, καὶ φθεγξάσθωσαν,
18. ⨯ καὶ ταχυνάτωσαν καὶ λαβέτωσαν ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον, καὶ καταγαγέτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, καὶ τὰ βλέφαρα ὑμῶν ῥείτω ὕδωρ,
19. ὅτι φωνὴ οἴκτρου ἠκούσθη ἐν Σιών· πῶς ἐταλαιπωρήσαμεν, κατῃσχύνθημεν σφόδρα, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὴν γῆν, καὶ ἀπερρίψαμεν τὰ σκηνώματα ἡμῶν;
20. Ἀκούσατε δὴ γυναῖκες λόγον Κυρίου, καὶ δεξάσθω τὰ ὦτα ὑμῶν λόγους στόματος αὐτοῦ, καὶ διδάξατε τὰς θυ-
γατέρας ὑμῶν οἶκτον, καὶ γυνὴ τὴν πλη- οἶκτρον
σίον ἑαυτῆς θρῆνον.
21. Ὅτι ἀνέβη θάνατος διὰ τῶν θυρίδων εἰς τὴν
ὑμῶν, καὶ ἦλθεν * εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, τοῦ γῆν
ἐκτρίψαι νήπια ἔξωθεν, καὶ νεανίσκους * διὰ τῶν
ἀπὸ τῶν πλατειῶν ⨯ θανάτῳ. θυρίδων
22. Τάδε λέγει Κύριος· καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ ὡς χόρτος ὀπίσω θερίζοντος, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων.
23. Τάδε λέγει Κύριος· μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ,
24. ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν τούτοις τὸ θέλημά μου, λέγει Κύριος.

25. Ἰδοὺ

v. 10. ἕως τῶν κτηνῶν) absque articulo. v. 11. κατοικητήρια) κατοικητήριον. v. 12. ἄνθρωπος συνετὸς) ὁ ἄνθρωπος ὁ συνετός. ibid. συνιεῖται τοῦτο; καὶ ὁ λόγος) συνιέτω τοῦτο; καὶ ᾧ λόγος. ib. ἡμῖν τίνος ἕνεκεν) ὑμῖν, ἕνεκεν τίνος. ib. διοδεύεσθαι) addit αὐτήν; v. 14. ἐραστῶν) ἀρεστῶν. v. 15. ψωμίζω ὑμᾶς αὐτοὺς) ψωμιῶ αὐτούς. v. 17. ἐλθάτωσαν) ἐλθέτωσαν. v. 20. λόγον Κυρίου) λόγον Θεοῦ. ibid. οἶκτρον) οἶκτον. ib. ἑαυτῆς) αὐτῆς. v. 21. θάνατος εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ἦλθε διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν) θάνατος διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν ὑμῶν. v. 22. καὶ ὡς χόρτος) ὡς χόρτος.

25. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύ-
περιτε- ριος, καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ πάντας πε-
τελμημέ- ριτετμημένους ἀκροβυστίας αὐτῶν·
νους

26. ἐπ᾽ Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδου-
μαίαν, καὶ ἐπὶ Ἐδὼμ, καὶ ἐπὶ πάντας
τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς
Μωὰβ, καὶ ἐπὶ πᾶν περικειρόμενον τὰ
κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, τοὺς κατοικοῦν-
τας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη
ἀπερι- ἀπερίτμητα σαρκὶ, καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ
τέτμηται * ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν.
* ἀπερίτ
μητος

ΚΕΦ. Ί. X.

Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐλά-
λησε Κύριος ἐφ᾽ ὑμᾶς, οἶκος
Ἰσραήλ.

2. Τάδε λέγει Κύριος· κατὰ τὰς ὁδοὺς
πορεύε- ἐθνῶν μὴ μανθάνετε, καὶ ἀπὸ τῶν ση-
σθε μείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε, ὅτι φο-
βοῦνται αὐτὰ τοῖς προσώποις αὐτῶν.

3. Ὅτι τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν μάταια,
ξύλον ἐστὶν ἐκ τοῦ δρυμοῦ ἐκκεκομμένον,
ἔργον τέκτονος, καὶ χώνευμα,

4. ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισ-
μένα ἐστὶν ἐν σφύραις, καὶ ἥλοις ἐστε-
ρέωσαν αὐτὰ,

5. καὶ οὐ κινηθήσονται, αἰρόμενα ἀρ-
θήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται· μὴ φο-
βηθῆτε αὐτὰ, ὅτι οὐ κακοποιήσουσι, καὶ
ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς.

6. ※ Πόθεν ὅμοιός σοι Κύριε; μέγας εἶ σὺ,
καὶ μέγα τὸ ὄνομά σου ἐν δυνάμει. ※

7. Τίς οὐ φοβηθήσεταί σε, βασιλεῦ τῶν ἐθνῶν; ※
ὅτι σοὶ ἐπέπρεψας προσκυνήσει, ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς ※
σοφοῖς τῶν ἐθνῶν καὶ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις αὐ- ※
τῶν πόθεν ὅμοιός σοι, Κύριε; ※

8. Καὶ εἰσάπαξ ἀσυνετισθήσονται καὶ ἀνοητι- ※
σθήσονται, καὶ παιδεία ματαιοτήτων ἐν αὐτοῖς ξύ- ※
λον ἐστι. ※

9. Ἀργύριον τορευτόν ἐστιν, οὐ πορεύ-
σονται ἀργύριον προσβλητὸν ἀπὸ Θαρ-
σὶς, ἥξει χρυσίον Μωφὰζ, καὶ χεῖρες
χρυσοχόων, ἔργα τεχνιτῶν πάντα·
ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐνδύσουσιν αὐτὰ
※ ἔργα σοφῶν ἅπαντα αὐτοῖς.

10. Ὁ δὲ Κύριος ἀληθινὸς Θεός ἐστι, Θεὸς ※
ζώντων, καὶ βασιλεὺς αἰώνιος· ἀπὸ παροξυσμοῦ ※
αὐτοῦ σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ οὐχ ὑποίσουσιν ἔθνη ※
ἐμβρίμησιν αὐτοῦ. ※

11. Οὕτως ἐρεῖτε αὐτοῖς· θεοὶ οἳ τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπο-
λέσθωσαν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ὑποκά-
τωθεν τοῦ οὐρανοῦ τούτου.

12. Κύριος ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ
ἰσχύϊ αὐτοῦ, ὁ ἀνορθώσας τὴν οἰκουμέ-
νην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονή-
σει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανὸν,

13. καὶ ※ εἰς φωνὴν διδόντος αὐτοῦ πλῆθος
ὕδατος ἐν οὐρανῷ· καὶ ἀνήγαγε νεφέ-
λας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς
ὑετὸν

v. 25. περιτετμημένους) περιτετμημένους. v. 26. ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν) absque articulo. ibid. ἐπὶ πάντας τοὺς) ἐπὶ τὰς. ib. καὶ ἐπὶ τὰς υἱοὺς Μωὰβ) καὶ ἐπὶ υἱὰς μωὰβ. ib. καὶ ἐπὶ πᾶν περικ.) καὶ ἐπὶ πάντα περικ. ib. ἀπεριτέτμηται) ἀπερίτμητα. ib. ἀπερίτμητος) ἀπερίτμητοι. CAP. X. v. 1. λόγον) τὸν λόγον. ibid. Κύριος) abest. v. 2. ἐθνῶν μὴ πορεύεσθε) τῶν ἐθνῶν μὴ μανθάνετε. v. 4. κεκαλλωπισμένα ἐστὶν ἐν) ἐστὶν deest. v. 5. in Rom. ita habet: θήσουσιν αὐτὰ, καὶ οὐ κινηθήσονται, vide infra ad v. 9. reliqua hujus versûs. v. 9. προσβλητὸν) addit ἐστι. ibid. χεῖρες) χεὶρ. ib. ἐνδύσουσιν αὐτά.) adjicit h. l. Rom. reliqua v. 5. αἰρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται. μὴ φοβηθῆτε αὐτὰ, ὅτι οὐ μὴ κακοποιήσωσιν, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. v. 11. ἀπὸ τῆς γῆς) ἐκ τῆς γῆς.

ὑετὸν ἐποίησε, καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.

14. Ἐμωράνθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατῃσχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῦ, ὅτι ψευδῆ ἐχώνευσεν, οὐκ ἔστι πνεῦμα ἐν αὐτοῖς.

15. Μάταιά ἐστιν ἔργα ἐμπεπαιγμένα, ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀπολοῦνται.

16. Οὐκ ἔστι τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα, αὐτὸς κληρονομία αὐτοῦ, ⨯ καὶ Ἰσραὴλ ῥάβδος κληρονομίας αὐτοῦ· Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτοῦ.

17. Συνήγαγεν ἔξωθεν τὴν ὑπόστασίν σου, ἡ κατοικῦσα ἐν ἐκλεκτοῖς.

18. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· ἰδὺ ἐγὼ σκελίζω τὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει, ὅπως εὑρεθῇ ἡ πληγή σου.

19. Οὐαὶ ἐπὶ συντρίμματί σου, ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου· καὶ ἐγὼ εἶπα, ὄν-
ἐ τως τῦτο τὸ τραῦμά μου, καὶ κατέλαβέ με.

σου 20. Ἡ σκηνή μου ἐταλαιπώρησεν, ὤ-
σου λετο· καὶ πᾶσαι αἱ δέῤῥεις μου διεσπάσθησαν· οἱ υἱοί μου καὶ τὰ πρόβατά μου ὐκ εἰσὶν, ὐκ ἔστιν ἔτι τόπος τῆς σκηνῆς μου, τόπος τῶν δέῤῥεών μου.

21. Ὅτι οἱ ποιμένες (μου) ἠφρονεύσαντο, καὶ τὸν Κύριον οὐκ ἐξεζήτησαν· διὰ τῦτο ὐκ ἐνόησε πᾶσα ἡ νομὴ, καὶ διεσκορπίσθησαν.

22. Φωνὴ ἀκοῆς ἰδὺ ἔρχεται καὶ σεισμὸς μέγας ἐκ γῆς Βοῤῥᾶ, τῦ τάξαι τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμὸν, καὶ κοίτην στρουθῶν.

23. Οἶδα, Κύριε, ὅτι οὐχὶ τῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτῦ, ὐδὲ ἀνὴρ πορεύσεται, καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτῦ.

24. Παίδευσον ἡμᾶς, Κύριε, πλὴν ἐν κρίσει, καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσῃς.

25. Ἔκχεον τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἔθνη τὴν ὀρ-
τὰ μὴ * εἰδότα σε, καὶ ἐπὶ γενεὰς, αἳ γὴν
τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο, ὅτι * ἰδόντα
κατέφαγον τὸν Ἰακὼβ, καὶ ἐξανήλωσαν
αὐτὸν, καὶ τὴν νομὴν αὐτῦ ἠρήμωσαν. τὸν Ἰσ-
ραὴλ

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ, ΛΕΓΩΝ·

2. Ἀκούσατε τὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, καὶ λαλήσεις πρὸς ἄνδρας Ἰούδα, καὶ πρὸς τὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ,

3. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ὐκ ἀκύσεται τῶν λόγων τῆς διαθήκης ταύτης,

4. ἣν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἀνήγαγον αὐτὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ καμίνου τῆς σιδηρᾶς, λέγων, ἀκύσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ

v. 16. ὄνομα αὐτοῦ.) ὄνομα αὐτῷ. v. 17. ἡ κατοικοῦσα) κατοικῦσαν. v. 19. καὶ ἐγὼ) κἀγώ. ibid. τραῦμα ἐ, καὶ κατελ. με.) τραῦμά σε, καὶ κατέλαβέ σε. v. 21. (μου) abest. ibid. ἐξεζήτησαν) ἐζήτησαν. v. 25. τὴν ὀργήν σε) τὸν θυμόν σε. ibid. μὴ ἰδόντα σε) μὴ εἰδότα σε. ib. τὸν Ἰσραὴλ) αὐτόν. CAP. XI. v. 2. καὶ τοὺς κατοικ.) καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐν. v. 4. ἣν ἐνετ.) ἣν ἐνετειλάμην. ibid. πάντα ὅσα ἐντειλ.) πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλ.

ποιήσατε πάντα ὅσα ἐντείλωμαι ὑμῖν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεὸν,

5. ὅπως στήσω τὸν ὅρκον μου, ὃν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα, γένοιτο Κύριε.

6. Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, λέγων· ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, καὶ ποιήσατε αὐτούς.

7. ※ Ὅτι διαμαρτυρόμενος διεμαρτυράμην τοῖς
※ πατράσιν ὑμῶν, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς
※ Αἰγύπτου, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὀρθρίζων
※ καὶ ἐπιμαρτυρόμενος, καὶ λέγων· ἀκούσατε τῆς
※ φωνῆς μου.
※ 8. Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐξέκλιναν τὸ οὖς αὐ-
※ τῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἀνὴρ ἐν τῇ εὐθύτητι τῆς καρ-
※ δίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς· καὶ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτοὺς
※ πάντας τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ἣν ἐνετει-
※ λάμην ποιῆσαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐποίησαν.

9. Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· εὑρέθη
πόλεσιν σύνδεσμος ἐν ἀνδράσιν Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ.

10. Ἐπεστράφησαν ἐπὶ τὰς ἀδικίας τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν πρότερον, οἳ οὐκ ἤθελον ἀκοῦσαι τῶν λόγων μου, καὶ
βαδίζου- ἰδοὺ αὐτοὶ πορεύονται ὀπίσω θεῶν ἀλλο-
σιν τρίων, τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ διεσκέδασεν οἶκος Ἰσραὴλ καὶ οἶκος Ἰούδα τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν.

11. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακὰ, ἐξ ὧν οὐ δυνήσονται ἐξελθεῖν ἐξ αὐτῶν· καὶ κεκράξονται πρός με, καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν,

12. καὶ πορεύσονται πόλεις Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ κεκράξονται πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῶν, οἷς αὐτοὶ θυμιῶσιν αὐτοῖς, ※ καὶ σωτηρίᾳ οὐ μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν.

13. Ὅτι κατὰ ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἦσαν θεοί σου Ἰούδα, καὶ κατὰ ἀ-
ριθμὸν ἐξόδων τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἐτάξατε ἔταξαν
βωμοὺς ※ τῇ αἰσχύνῃ θυσιαστήρια τοῦ θυμιᾷν τῇ Βάαλ.

14. Καὶ σὺ μὴ προσεύχου ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξίου περὶ αὐτῶν ἐν δεήσει καὶ προσευχῇ, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐπικαλοῦνταί με, ἐν καιρῷ κακώσεως αὐτῶν.

15. Τί ἡ ἠγαπημένη ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησε βδέλυγμα; μὴ εὐχαὶ καὶ κρέα ἅγια ἀφελοῦσιν ἀπὸ σοῦ τὰς κακίας σου, ἢ τούτοις διαφεύξῃ;

16. Ἐλαίαν ὡραίαν εὔσκιον τῷ εἴδει ἐκάλεσε Κύριος τὸ ὄνομά σου, εἰς φωνὴν
περιτομῆς αὐτῆς· ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτὴν, ἐν αὐτῇ
μεγάλη ἡ θλῖψις ἐπὶ σὲ, ἠχρειώθησαν οἱ ἠχρεώ-
κλάδοι αὐτῆς, θησαν

17. καὶ

v. 5. ὡς ἡ ἡμέρα) καθὼς ἡ ἡμέρα. v. 9. ἐν πόλεσιν) ἐν ἀνδράσιν. ibid. Ἱερουσαλήμ.) ἐν Ἱερουσαλήμ. v. 10. ἤθελον ἀκοῦσαι) ἠθέλησαν εἰσακοῦσαι. ibid. βαδίζουσιν) πορεύονται. v. 12. τοὺς θεοὺς αὐτῶν) αὐτῶν deest. ibid. μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν καιρῷ) οὐ μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ. v. 13. κατὰ ἀριθμὸν) κατ' ἀριθμὸν, bis. ibid. ἔταξαν β. τοῦ θυμιᾷν) ἐτάξατε βωμοὺς θυμιᾷν. v. 14. ὑπὲρ τοῦ) περὶ τοῦ. ibid. καιρῷ ᾧ) καιρῷ ἐν ᾧ. v. 16. ἐν αὐτῇ) ἐπ' αὐτήν. ibid. ἠχρεώθησαν) ἠχρειώθησαν

17. καὶ Κύριος ὁ καταφυτεύσας σε, ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακὰ ἀντὶ τῆς κακίας οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα, ὅτι ἐποίησαν αὐτοῖς τοῦ παροργίσαι με ἐν τῷ θυμιᾷν αὐτοὺς τῇ Βάαλ.

18. Κύριε, γνώρισόν μοι, καὶ γνώσομαι· τότε ἴδον τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν,

19. ἐγὼ δὲ ὡς ἀρνίον ἄκακον ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι, οὐκ ἔγνων· ⨯ ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν πονηρὸν, κατὰ σοῦ λέγοντες· δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ γῆς ζώντων, καὶ ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῇ ἔτι.

20. Κύριε, κρίνων δίκαια, δοκιμάζων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐξ αὐτῶν, ὅτι πρὸ σὲ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμά μου.

21. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Ἀναθὼθ τοὺς ζητοῦντας τὴν ψυχήν μου, τοὺς λέγοντας, οὐ μὴ προφητεύσῃς ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, εἰ δὲ μὴ, ἀποθάνῃ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν.

22. ⨯ Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτούς·
πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ,

23. καὶ ἐγκατάλειμμα οὐκ ἔσται αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀναθὼθ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΒ΄. XII.

Ικαιος εἶ Κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ· πλὴν κρίματα λαλήσω πρὸς σέ· τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐοδοῦται; εὐθήνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήσει;

2. Ἐφύτευσας αὐτοὺς, καὶ ἐῤῥιζώθησαν ἐῤῥίζωσαν
ἐτεκνοποίησαν, καὶ ἐποίησαν καρπόν· ἐγγὺς εἶ σὺ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ πόῤῥω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν.

3. Καὶ σὺ, Κύριε, γινώσκεις με, ⨯ ἑώρακάς με, καὶ ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου ἐναντίον σου· ⨯ ἄθροισον αὐτοὺς ὡς πρόβατα εἰς σφαγὴν, καὶ ἅγνισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς αὐτῶν.

4. Ἕως πότε πενθήσει ἡ γῆ, καὶ πᾶς χόρτος τοῦ ἀγροῦ ξηρανθήσεται ἀπὸ
κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ; ἠφανί- αὐτῶν;
σθησαν κτήνη καὶ πετεινὰ, ὅτι εἶπαν, οὐκ ἠφάνι-
ὄψεται ὁ Θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν. σας. καὶ

5. Σοῦ οἱ πόδες τρέχουσι, καὶ ἐκλύουσί ἐκλύουσιν
σε· πῶς παρασκευάσῃ ἐφ' ἵπποις, καὶ ἐν γῇ εἰρήνης σου πέποιθας; πῶς ποιήσεις ἐν φρυάγματι τοῦ Ἰορδάνου;

6. Ὅτι καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, καὶ οὗτοι ἠθέτησάν σε, καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν, ἐκ τῶν ὀπίσω

V. 17. ἐποίησαν αὐτοῖς) ἐποίησαν ἑαυτοῖς. V. 19. ἐγὼ ὡς) ἐγὼ δὲ ὡς. ibid κατὰ σοῦ) deest. ib. τράχηλον) deest. ib. καὶ ὄνομα) καὶ τὸ ὄνομα. ib. ἔτι.) ἐπέτι. V. 21. ὁ Θεὸς) abest. ibid. προφητεύσῃς) προφητεύσεις. V. 12. πεσοῦνται) ἀποθανοῦνται. CAP. XII. V. 1. ἀθετήσει.) ἀθετήματα. V. 2. ἐῤῥίζωσαν) ἐῤῥιζώθησαν. ibid. ἐτεκνοποίησαν) ἐτεκνοποιήσαντο. V. 3. ἐδοκίμασας) δεδοκίμακας. V. 4. πᾶς χόρτος) πᾶς ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ. ibid. αὐτῶν; ἠφάνισας) ἐν αὐτῇ; ἠφανίσθησαν. ib. καὶ εἶπαν) ὅτι εἶπαν. V. 5. ἐκλύουσι, ἐκλύουσι. V. 6. Ὅτι οἱ ἀδελφοὶ) ὅτι καὶ οἱ ἀδ. ibid. ἠθέτησάν σε) καὶ οὗτοι ἠθέτησάν σε.

σου ἐπισυνήχθησαν, μὴ πιςεύσῃς ἐν
ἐπὶ αὐτοῖς, ὅτι λαλήσουσι πρὸς σὲ καλά.

7. Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μȣ, ἔδωκα τὴν ἠγαπημένην ψυχήν μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς.

8. Ἐγενήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ, ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν φωνὴν αὐτῆς, διὰ τȣ̃το ἐμίσησα αὐτήν.

λῃςῶν 9. Μὴ σπήλαιον ὑαίνης ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ, ἢ σπήλαιον κύκλῳ αὐτῆς; Βαδίσατε καὶ συναγάγετε πάντα τὰ θηρία τȣ̃ ἀγροῦ, καὶ ἐλθάτωσαν τȣ̃ καταφαγεῖν αὐτήν.

10. Ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν τὴν μερίδα μου ἐπιθυμητὴν εἰς ἔρημον ἄβατον,

ἐγενήθη 11. ἐτέθη εἰς ἀφανισμὸν ἀπωλείας· δι' ἐμὲ ἀφανισμῷ ἠφανίσθη πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι ȣ̓κ ἔςιν ἀνὴρ τιθέμενος ἐν καρδίᾳ.

12. Ἐπὶ πᾶσαν διεκβολὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἤλθοσαν ταλαιπωροῦντες, ὅτι μάχαιρα τȣ̃ Κυρίου κατέφαγεν ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, καὶ ἕως ἄκρου τῆς γῆς οὐκ ἔςιν εἰρήνη πάσῃ σαρκί.

13. Ἐσπείρατε πυρὸς, καὶ ἀκάνθας θερίσατε· οἱ κλῆροι αὐτῶν ȣ̓κ ὠφελήσȣσιν ἑαυτȣ́ς· αἰσχύνθητε αἰσχύνην ἀπὸ καυχήσεως ὑμῶν, ἀπὸ ὀνειδισμοῦ ἔναντι Κυρίου,

14. ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων τῶν σκληρῶν, τῶν ἁπτομένων τῆς κληρονομίας μου, ἧς ἐμέρισα τῷ λαῷ μου Ἰσραήλ· ἰδȣ̀ ἐγὼ ἀποσπῶ αὐτȣ̀ς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ τὸν Ἰούδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν.

15. Καὶ ἔςαι μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτȣ̀ς, ἐπιςρέψω καὶ ἐλεήσω αὐτȣ̀ς, καὶ κατοικιῶ αὐτȣ̀ς, ἕκαςον εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτȣ̃, καὶ ἕκαςον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

16. Καὶ ἔςαι ἐὰν μανθάνοντες μάθωσι τὴν ὁδὸν τȣ̃ λαȣ̃ μου, τȣ̃ ὀμνύειν τῷ ὀνόματί μȣ· ζῇ Κύριος, καθὼς ἐδίδαξαν τὸν λαόν μȣ ὀμνύειν τῇ Βάαλ, καὶ οἰκοδομηθήσονται ἐν μέσῳ τȣ̃ λαȣ̃ μȣ·

17. ἐὰν δὲ μὴ ἐπιςρέψωσι, καὶ ἐξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει καὶ ἀπωλείᾳ.

ΚΕΦ. ΙΓʹ. XIII.

ΤΑδε λέγει Κύριος ✕ πρός με· Βάδισον καὶ κτῆσαι σεαυτῷ περίζωμα λινοῦν, καὶ περίθȣ περὶ τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἐν ὕδατι ȣ̓ διελεύσεται.

2. Καὶ ἐκτησάμην τὸ περίζωμα κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, καὶ περιέθηκα περὶ τὴν ὀσφύν μȣ.

3. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων.

4. Λάβε

v. 6. ἐπὶ σὲ καλά.) πρὸς σὲ καλά. v. 9. σπήλαιον λῃςῶν) σπήλαιον ὑαίνης. ibid. μου ἐμοί; Βαδίσατε καὶ συναγ.) μου ἐμοὶ, ἢ σπήλαιον κύκλῳ αὐτῆς; βαδίσατε, συναγάγετε. ib. ἐλθάτωσαν τȣ̃ καταφαγεῖν) ἐλθέτωσαν τȣ̃ φαγεῖν. v. 10. μερίδα μου ἐπιθυμητὴν) τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητήν μου. v. 11. ἐγενήθη) ἐτέθη. v. 12. ἤλθοσαν) ἦλθον. ibid. κατέφαγεν) καταφάγεται. ib. καὶ ἕως ἄκρȣ) καὶ deest. v. 13. Ἐσπείρατε) σπείρατε. ibid. θερίσατε) θερίζετε. ib. ἑαυτȣ́ς·) αὐτȣ́ς. ib. αἰσχύνην) abest. v. 14. τῶν σκληρῶν) τῶν πονηρῶν. v. 15. ἐκβαλεῖν) addit με. v. 16. μανθάνοντες) μαθόντες. ibid. τὴν ὁδόν μου) τὴν ὁδὸν τȣ̃ λαȣ̃ μου. ib. οἰκοδομηθήσονται) οἰκοδομηθήσεται. v. 17. ἐξαρῶ) καὶ ἐξαρῶ. CAP. XIII. v. 3. ἐγένετο) ἐγενήθη.

4. Λάβε τὸ περίζωμα ※ ὃ ἐκτήσω, τὸ περὶ τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἀνάστηθι, καὶ βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ κατάκρυψον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας.

5. Καὶ ἐπορεύθην, καὶ ἔκρυψα αὐτὸ ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετείλατό μοι Κύριος.

6. Καὶ ἐγένετο μεθ᾽ ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἶπε Κύριος πρός μέ· ἀνάστηθι, καὶ βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ λάβε ἐκεῖθεν τὸ περίζωμα, ὃ ἐνετειλάμην σοι τοῦ κατακρύψαι ἐκεῖ.

7. Καὶ ἐπορεύθην ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ ὤρυξα, καὶ ἔλαβον τὸ περίζωμα ἐκ τοῦ τόπου, οὗ κατώρυξα αὐτὸ ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ διεφθαρμένον ἦν, ὃ οὐ μὴ χρησθῇ εἰς οὐθέν.

8. Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων· τάδε λέγει Κύριος.

9. Οὕτως φθερῶ τὴν ὕβριν Ἰούδα καὶ τὴν ὕβριν Ἱερουσαλὴμ,

10. τὴν πολλὴν ταύτην ὕβριν, ※ τὸν λαὸν τοῦτον τὸν πονηρὸν. τοὺς μὴ βουλομένους ὑπακούειν τῶν λόγων μου, ⁜ καὶ πορευομένους ἐν τῇ εὐθύτητι τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ πορευθέντας ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ ἔσονται ὥσπερ τὸ περίζωμα τοῦτο, ὃ οὐ μὴ χρησθήσεται εἰς οὐθέν.

11. Ὅτι καθάπερ κολλᾶται τὸ περίζωμα περὶ τὴν ὀσφὺν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς ἐμαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν οἶκον Ἰούδα, ※ φησὶ Κύριος, τοῦ γενέσθαι μοι εἰς λαὸν ὀνομαστὸν, καὶ εἰς καύχημα καὶ εἰς δόξαν, καὶ οὐκ ἤκουσάν μου.

12. Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν ※ τὸν λόγον τοῦτον· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται οἴνου· καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σὲ, μὴ γνόντες οὐ γνωσόμεθα, ὅτι πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται οἴνου;

13. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέ-
γει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ πληρῶ ※ πάντας
τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην, καὶ
τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς καθημένους
υἱοὺς τοῦ Δαυὶδ ἐπὶ θρόνου αὐτῶν, καὶ τοὺς θρόνους
ἱερεῖς καὶ τοὺς προφήτας, καὶ τὸν Ἰού-
δαν καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερου- καθημέ-
σαλὴμ μεθύσματι· νους

14. καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἄνδρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς πατέρας αὐτῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ· οὐκ ἐπιποθήσω, λέγει Κύριος, καὶ οὐ φείσομαι, καὶ οὐκ οἰκτειρήσω ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν.

15. Ἀκούσατε, καὶ ἐνωτίσασθε, καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

16. Δότε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν δόξαν πρὸ τοῦ συσκοτάσαι, καὶ πρὸ τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ᾽ ὄρη σκοτεινά· καὶ ἀναμενεῖτε εἰς φῶς, καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου, καὶ τεθήσονται εἰς σκότος.

17. Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε, κεκρυμμένως κλαύσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀπὸ

 προσ-

v. 6. καὶ βάδισον) καὶ deest. v. 9. Οὕτως) οὕτω. v. 10. ὃ οὐ μὴ χρησθήσεται) μὴ deest. v. 11. πάντα τὸν οἶκον) absque articulo. ibid. ἤκουσάν μου) εἰσήκουσάν μου. v. 13. Δαυὶδ ἐπὶ θρόνου αὐτῶν) τοῦ Δαυὶδ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτῶν. ibid. καθημένους) κατοικοῦντας. v. 17. Ἐὰν μὴ) ἐὰν δὲ μή.

προσώπου ὕβρεως, ※ καὶ δακρύσει δακρύσι, καὶ κατάξουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, ὅτι συνετρίβη τὸ ποίμνιον Κυρίε.

18. Εἴπατε τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς δυναστεύεσι, ταπεινώθητε, καθίσατε, ὅτι καθηρέθη ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος δόξης ὑμῶν.

19. Πόλεις αἱ πρὸς νότον, συνεκλείσθησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων· ἀπῳκίσθη Ἰέδας, συνετέλεσεν ἀποικίαν τελείαν.

20. Ἀνάλαβε τὲς ὀφθαλμὲς σου Ἰσραὴλ, καὶ ἴδε τὲς ἐρχομένους ἀπὸ Βοῤῥᾶ· ποῦ ἐςι τὸ ποίμνιον ὃ ἐδόθη σοι, πρόβατα δόξης σου;

21. Τί ἐρεῖς ὅταν ἐπισκέπτωνταί σε; καὶ σὺ ἐδίδαξας αὐτὲς ἐπὶ σὲ μαθη-
ὐχ τὰς εἰς ἀρχήν· οὐκ ὠδῖνες καθέξουσί
ὐχ ὡς σε, καθὼς γυναῖκα τίκτουσαν;

22. Καὶ ἐὰν εἴπης ἐν τῇ καρδίᾳ σε, διατί ἀπήντησέ μοι ταῦτα; διὰ τὸ
κακίας πλῆθος τῆς ἀδικίας σε ἀνεκαλύφθη τὰ ὀπίσθιά σε, παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρνας σου.

23. Εἰ ἀλλάξεται Αἰθίοψ τὸ δέρμα αὐτῦ, καὶ πάρδαλις τὰ ποικίλματα
δυνήσεσθε αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς δυνήσεσθε εὐποιῆσαι μεμαθηκότες τὰ κακά.

24. Καὶ διέσπειρα αὐτὲς, ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμε εἰς ἔρημον τόπον. διέφθειρα

25. Οὗτος ὁ κλῆρός σου, καὶ μερὶς τῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς ἐμοὶ, λέγει Κύριος· ὡς ἐπελάθου νόμε μυ, καὶ ἤλπισας ἐπὶ ψεύδεσι,

26. κἀγὼ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσθιά σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ ὀφθήσεται ἡ ἀτιμία σου,

27. καὶ αἱ μοιχεῖαί σου, καὶ ὁ χρεμετισμός σου, καὶ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῆς πορνείας σου· ἐπὶ τῶν βενῶν, καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἑώρακα τὰ βδελύγματά σου· οὐαί σοι Ἱερουσαλὴμ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθης ὀπίσω μου ἕως τίνος ἔτι.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΒΡΟΧΙΑΣ. γενάμενος

2. Ἐπένθησεν ἡ Ἰουδαία, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐκενώθησαν, καὶ ἐσκοτώθησαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀνέβη,

3. καὶ οἱ μεγιςᾶνες αὐτῆς ἀπέστειλαν τὲς νεωτέρες αὐτῶν ἐφ' ὕδωρ· ἦλ- αὐτῆς
θοσαν ἐπὶ τὰ φρέατα, καὶ οὐχ εὗρον ὕδωρ· ἀπέςρεψαν τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν κενά·

v. 18. ταπεινώθητε) adjicit καὶ καθίσατε. ibid. ἀπὸ τῆς κεφαλῆς) absque articulo. ib. δόξης) adjicit ὑμῶν. v. 19. ἀπῳκίσθη) ἀποικίσθη. ibid. συνετέλεσεν) συνετέλεσαν. v. 20. τὰς ὀφθαλμοὺς) absque articulo. ibid. Ἰσραὴλ) Ἱερουσαλήμ. v. 21. μαθητὰς) μαθήματα. ibid. ὐχ ὠδῖνες) οὐκ ὠδῖνες. ib. οὐχ ὡς) καθώς. v. 22. τί ἀπήντησε) διατί ἀπήντησε. ibid. τῆς κακίας) τῆς ἀδικίας. v. 23. δέρμα) addit αὐτοῦ. ibid. δυνήσετε) δυνήσεσθε. v. 24. διέφθειρα) διέσπειρα. ibid. τόπον.) deest. v. 25. ἐπελάθου νόμου μου) ἐπελάθου μου. v. 26. τὰ ὀπισθία σε κατὰ πρόσωπον) τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπον. v. 27. αἱ μοιχεῖαι) ἡ μοιχεία. ibid. ὁ χρεμετισμὸς) absque articulo. CAP. XIV. v. 1. Ο ΛΟΓΟΣ ΓΕΝΑΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ) ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ. v. 3. νεωτέρους αὐτῆς) νεωτέρους αὐτῶν. ibid. εὗρον) εὕροσαν. ib. ἀπέστρεψαν) καὶ ἀπέστρεψαν.

κενά· ⁜ ἠσχύνθησαν καὶ ἐπεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.

4. Καὶ τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπεν, ὅτι οὐκ ἦν ὑετὸς ⨯ ἐπὶ τῆς γῆς, ἠσχύνθησαν γεωργοὶ, ἐπεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.

5. Καὶ ἔλαφοι ἐν ἀγρῷ ἐτέκοσαν, καὶ ἐγκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη.

6. Ὄνοι ἄγριοι ἔστησαν ἐπὶ νάπας, καὶ εἵλκυσαν ἄνεμον ⨯ ὡς δράκων, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ ἦν χόρτος ἀπὸ λαοῦ ἀδικίας.

7. ⨯ Εἰ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν, Κύριε, ποίησον ἡμῖν ἕνεκεν ⁜ τοῦ ὀνόματός σου, ὅτι πολλαὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐναντίον σου, ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν.

8. Ὑπομονὴ Ἰσραὴλ, Κύριε, καὶ σώζεις ἐν καιρῷ κακῶν· ἱνατί ἐγενήθης ὡσεὶ πάροικος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὡς αὐτόχθων ἐκκλίνων εἰς κατάλυμα;

9. Μὴ ἔσῃ ὥσπερ ἄνθρωπος ὑπνῶν, ἢ ὡς ἀνὴρ οὐ δυνάμενος σώζειν; καὶ σὺ ἐν ἡμῖν εἶ Κύριε, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς, μὴ ἐπιλάθῃ ἡμῶν.

10. Οὕτως λέγει Κύριος τῷ λαῷ τούτῳ· ἠγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν, καὶ
οὐκ ἐφείσαντο, καὶ ὁ Θεὸς οὐκ ηὐδόκησεν
τῶν ἀδι- ἐν αὐτοῖς, νῦν μνησθήσεται τῆς ἀδικίας
κιῶν αὐτῶν, ⨯ καὶ ἐπισκέψεται τὰς ἀνομίας αὐτῶν.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς ἀγαθά·

12. ὅτι ἐὰν νηστεύσωσιν, οὐκ εἰσακούσο- νηστεύσου-
μαι τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ἐὰν προσ- σιν
ενέγκωσιν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας,
οὐκ εὐδοκήσω ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐν μαχαίρᾳ μαχαίρῃ
καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ ἐγὼ συντελέσω αὐτούς.

13. Καὶ εἶπα· ὁ ὢν, δέσποτα Κύριε, ἰδοὺ οἱ προφῆται αὐτῶν προφητεύουσι, καὶ λέγουσιν, οὐκ ὄψεσθε μάχαιραν, οὐδὲ λιμὸς ἔσαι ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην δώσω ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

14. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ψευδῆ οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ὅτι ὁράσεις ψευδεῖς, καὶ μαντείας καὶ οἰωνίσματα, καὶ προαιρέσεις καρδίας αὐτῶν αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν.

15. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος περὶ
τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ἐπὶ
τῷ ὀνόματί μου ψευδῆ, κἀγὼ οὐκ ἀπέ-
στειλα αὐτοὺς, οἳ λέγουσι, μάχαιρα καὶ οἱ λέγον-
λιμὸς οὐκ ἔσαι ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, τες
ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται· ⨯ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται οἱ προφῆται ⨯ ἐκεῖνοι,

16. καὶ ὁ λαὸς, οἷς αὐτοὶ προφητεύουσιν αὐτοῖς, καὶ ἔσονται ἐῤῥιμμένοι ἐν
ταῖς διόδοις Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ προσώ-
που μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ, καὶ οὐκ ἔσαι μαχαί-
ὁ θάπτων αὐτοὺς, καὶ αἱ γυναῖκες αὐ- ρης
τῶν

v. 4. γεωργοὶ) οἱ γεωργοί. ibid. τὴν κεφαλὴν) τὰς κεφαλάς. v. 5. ἐτέκοσαν) ἔτεκον. v. 6. ἀπὸ λαοῦ ἀδικίας.) non habet. v. 10. ηὐδόκησεν) εὐώδωσεν. ibid. τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν) τῆς ἀδικίας αὐτῶν. v. 12. νηστεύσουσιν) νηστεύσωσιν. ibid. μαχαίρῃ) μαχαίρᾳ. v. 13. ὁ ὢν, δέσποτα Κύριε) ὁ ὢν κύριε. v. 15. τῷ ὀνόματι) ἐπὶ τῷ ὀνόματι. ibid. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ib. οἱ λέγοντες) οἱ λέγουσι. v. 16. διόδοις) ὁδοῖς. ibid. μαχαίρης) μαχαίρας.

τῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν, καὶ ἐκχεῶ ἐπ' αὐτὰς τὰ κακὰ αὐτῶν.

17. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦτον· καταγάγετε ἐπ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μὴ διαλιπέτωσαν, ὅτι συντρίμματι συνετρίβη ἡ θυγάτηρ λαοῦ μου, καὶ πληγῇ ὀδυνηρᾷ σφόδρα.

18. Ἐὰν ἐξέλθω εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδοὺ τραυματίαι ῥομφαίας, καὶ ἐὰν εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ πόνος λιμοῦ, ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐπο-
ἰδὼν ῥεύθησαν εἰς γῆν, ἣν οὐκ ᾔδεισαν.

19. Μὴ ἀποδοκιμάζων ἀπεδοκίμασας τὸν Ἰούδαν, καὶ ἀπὸ Σιὼν ἀπέστη ἡ ψυχή σου; ἱνατί ἔπαισας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴασις; ὑπεμείναμεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ ταραχή.

20. Ἔγνωμεν, Κύριε, ἁμαρτήματα ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου.

21. Κόπασον διὰ τὸ ὄνομά σου, μὴ ἀπολέσῃς θρόνον δόξης σου· μνήσθητι, μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου μεθ' ἡμῶν.

22. Μὴ ἔστιν ἐν εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; καὶ εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει πλησμονὴν αὐτοῦ, οὐχὶ σὺ εἶ αὐτός; καὶ ὑπομενοῦμέν σε, ὅτι σὺ ἐποίησας πάντα ταῦτα.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

ΚΑΙ εἶπε Κύριος πρός με· ἐὰν στῇ
Μωσῆς καὶ Σαμουὴλ πρὸ προσώ- Ἀαρὼν
που μου, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχή μου πρὸς αὐτούς· ἐξαπόστειλον τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἐξελθάτωσαν.

2. Καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σὲ, ποῦ ἐξελευσόμεθα; καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ὅσοι εἰς θάνατον, εἰς θάνατον· καὶ ὅσοι εἰς μάχαιραν, εἰς μάχαιραν· καὶ ὅσοι εἰς λιμὸν, εἰς λιμόν· καὶ ὅσοι εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν.

3. Καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτοὺς τέσσαρα εἴδη, λέγει Κύριος· τὴν μάχαιραν εἰς σφαγὴν, καὶ τοὺς κύνας εἰς διασπασμὸν, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰς βρῶσιν καὶ εἰς διαφθοράν.

4. Καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς ἀνάγκας πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, διὰ Μανασσῆ υἱὸν Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

5. Τίς φείσεται ἐπὶ σοὶ Ἱερουσαλήμ; καὶ τίς δειλιάσει ἐπὶ σοί; ἢ τίς ἀνακάμψει ※ ἐρωτῆσαι εἰς εἰρήνην σοι;

6. Σὺ ἀπεστράφης με, λέγει Κύριος· ὀπίσω μου πορεύσῃ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ διαφθερῶ σε, καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς.

7. Καὶ

v. 17. ἡ θυγάτηρ) absque articulo. v. 18. ῥομφαίας) μαχαίρας. ibid. ὁδὸν) εἰς γῆν. v. 21. σου μεθ' ἡμῶν.) σου τὴν μεθ' ἡμῶν. v. 22. ὑπομενοῦμέν σε) addit Κύριε. CAP. XV. v. 1. Ἀαρὼν) σαμουὴλ. ibid. ἐξελθάτωσαν.) ἐξελθέτωσαν. v. 2. ὁ Θεός) abest. v. 3. καὶ εἰς διαφθοράν.) εἰς deest. v. 4. Ἐζεκίου βασιλέως) ἐζεκία βασιλέως. v. 6. ὀπίσω μου) μου deest. ibid. χεῖρά μου ἐπὶ σε) χεῖρά μου.

διαφθε-ρῶ 7. Καὶ διασπερῶ αὐτὰς ἐν * διασπορᾷ, ἐν
πύλαις λαῶ μου ἠτεκνώθησαν, ἀπώλε-
*διαφθο-ρᾷ σαν τὸν λαόν μου διὰ τὰς κακίας αὐ-
τῶν, ⨯ καὶ οὐκ ἐπεστράφησαν.

8. Ἐπληθύνθησαν ⨯ ἐπ' ἐμὲ χῆραι αὐτῶν ὑπὲρ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· ἐπήγαγον ἐπὶ μητέρα νεανίσκους ταλαιπωρίαν ἐν μεσημβρίᾳ, ἐπέῤῥιψα ἐπ' αὐτὴν ἐξαίφνης τρόμον καὶ σπουδήν.

9. Ἐκενώθη ἡ τίκτουσα ἑπτὰ, ἀπεκάκησεν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, ἐπέδυ ὁ ἥλιος αὐτῇ ἔτι μεσούσης τῆς ἡμέρας, κατῃσχύνθη καὶ ὠνειδίσθη· τοὺς καταλοίπους αὐτῶν εἰς μάχαιραν δώσω ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ⨯ φησὶ Κύριος.

"Ομμοι 10. Οἴμοι ἐγὼ, μῆτερ, ὡς τινά με ἔτεκες ἄνδρα δικαζόμενον, καὶ διακρινόμενον πάσῃ τῇ γῇ· οὔτε ὠφέλησα, οὔτε ὠφέλησέ με οὐδείς· ἡ ἰσχύς μου ἐξέλιπεν ἐν τοῖς καταρωμένοις με.

11. Γένοιτο, δέσποτα, κατευθυνόντων αὐτῶν· εἰ μὴ παρέστην σοι ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, εἰς ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐχθρόν.

12. Εἰ γνωσθήσεται σίδηρος; καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν ἡ ἰσχύς σου.

13. Καὶ τοὺς θησαυρούς σου εἰς προνομὴν δώσω ἀντάλλαγμα, διὰ πάσας
κακίας τὰς ἁμαρτίας σου· καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου.

καταδου-λώσουσι 14. Καὶ καταδελώσω σε κύκλῳ τοῖς ἐχθροῖς σου, ἐν τῇ γῇ ᾗ οὐκ ᾔδεις· ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, ἐφ' ὑμᾶς καυθήσεται.

15. ⋇ Σὺ ἔγνως, Κύριε, μνήσθητί μου, καὶ ἐπίσκεψαί με, καὶ ἀθῴωσόν με ἀπὸ τῶν καταδιωκόντων με, μὴ εἰς μακροθυμίαν ⨯ σου λάβῃς με· γνῶθι, ὡς ἔλαβον περὶ σοῦ ὀνειδισμὸν

16. ὑπὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου, συντέλεσον αὐτούς, καὶ ἔσται ὁ λόγος σου ἐμοὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καρδίας μου, ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' ἐμοὶ, Κύριε παντοκράτωρ.

17. Οὐκ ἐκάθισα ἐν συνεδρίῳ αὐτῶν παιζόντων, ἀλλὰ εὐλαβούμην ἀπὸ προσώπου χειρός σου· καταμόνας ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας ἐνεπλήσθην.

18. Ἱνατί οἱ λυποῦντές με κατισχύουσί μου; ἡ πληγή μου στερεὰ, πόθεν ἰάσομαι; γινομένη μοι ἐγενήθη ὡς ὕδωρ ψευδὲς, οὐκ ἔχον πίστιν.

19. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἐὰν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἀποκαταστήσω σε, καὶ πρὸ προσώπου μου στήσῃ· καὶ ἐὰν
ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς στόμα ἀξίου
μου ἔσῃ· καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ πρὸς σὲ, καὶ σὺ οὐκ ἀναστρέψεις πρὸς αὐτούς.

20. Καὶ δώσω σε τῷ λαῷ τούτῳ, ὡς τεῖχος ὀχυρὸν, χαλκοῦν· καὶ πολεμήσουσι πρὸς σὲ, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σὲ, διότι μετὰ σοῦ εἰμι τοῦ σώζειν σε,

v. 7. διαφθερῶ ἐν διαφθορᾷ) διασπερῶ αὐτὰς ἐν διασπορᾷ. v. 8. χῆραι) αἱ χῆραι. v. 10. "Ομμοι) οἴμοι. ibid. τῇ γῇ) πάσῃ τῇ γῇ. v. 13. κακίας) ἁμαρτίας. v. 14. καταδελώσουσιν) καταδουλώσω. v. 16. Rom. ἀθεθέντων pro ἀθετούντων. v. 18. ἰάσομαι) ἰαθήσομαι. ibid. γινομένη μοι ἐγενήθη) γινομ. ἐγενήθη μοι. v. 19. ἀξίου) ἀναξίου. ibid. ὡς στόμα) ὡς τὸ στόμα. v. 20. πολεμήσουσι σέ) πολεμήσουσι πρὸς σέ.

21 καὶ τῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, ⨯ φησὶ Κύ-
ριος· καὶ ῥύσομαί σε ἐκ χειρὸς πονηρῶν, καὶ
λυτρώσομαί σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν.

ΚΕΦ. Ιϛʹ. XVI.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·
καὶ σὺ μὴ λάβῃς γυναῖκα, λέ-
γει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ,

2. καὶ ἐ γεννηθήσεταί σοι υἱὸς, οὐδὲ
θυγάτηρ ἐν τῷ τόπῳ τέτῳ.

3. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ τῶν
υἱῶν καὶ περὶ τῶν θυγατέρων τῶν γεννω-
μένων ἐν τῷ τόπῳ τέτῳ, καὶ περὶ τῶν
μητέρων αὐτῶν τῶν τετοκυιῶν αὐτὲς,
καὶ περὶ τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν γε-
γεννηκότων αὐτὲς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

4. Ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται,
ἐ κοπήσονται, ὐδὲ ταφήσονται· εἰς πα-
ράδειγμα ἐπὶ προσώπε τῆς γῆς ἔσον-
ται, καὶ ⨯ ἔσται τὰ θνησιμαῖα εἰς βρῶσιν τοῖς
θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τῦ
μαχαίρῃ ὐρανῦ· ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ ἐν λι-
μῷ συντελεσθήσονται.

5. Τάδε λέγει Κύριος· μὴ εἰσέλθῃς εἰς
θίασον αὐτῶν, καὶ μὴ πορευθῇς τῦ κό-
ψασθαι, καὶ μὴ πενθήσῃς αὐτὲς, ὅτι
ἀφέστηκα τὴν εἰρήνην με, ἀπὸ τῦ λαῦ
τέτε, ※ φησὶ Κύριος, καὶ τὸν ἔλεόν με καὶ
※ τὰς οἰκτιρμές με.

※ 6. Καὶ ἀποθανοῦνται μεγάλοι καὶ μικροὶ ἐν τῇ
οὐ ※ γῇ ταύτῃ· ἐ μὴ ταφῶσιν, οὐδὲ μὴ κόψονται
αὐτὲς, ὐδὲ ἐντομίδας ἐ μὴ ποιήσεσιν,
ὐδὲ ξυρήσονται,

7. καὶ ἐ μὴ κλασθῇ ἄρτος ἐν πένθει
αὐτῶν εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι·
ἐ ποτιέσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παράκλη-
σιν ἐπὶ πατρὶ αὐτῦ καὶ ἐπὶ μητρὶ αὐ- ἢ
τοῦ.

8. Εἰς οἰκίαν πότου οὐκ εἰσελεύσῃ σὺ,
τῦ καθίσαι μετ' αὐτῶν τῦ φαγεῖν καὶ
πιεῖν.

9. Διότι τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς
Ἰσραήλ· ἰδὲ ἐγὼ καταλύω ἐκ τῦ τόπε
τέτε ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, φωνὴν χαρᾶς,
καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίε,
καὶ φωνὴν νύμφης.

10. Καὶ ἔσται, ὅταν ἀπαγγείλῃς τῷ
λαῷ τέτῳ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα,
καὶ εἴπωσι πρὸς σὲ, διατί ἐλάλησε Κύ-
ριος ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα
⨯ τὰ μεγάλα; τίς ἡ ἀδικία ἡμῶν; καὶ
τίς ἡ ἁμαρτία ἡμῶν, ἣν ἡμάρτομεν
ἐναντίον Κυρίου τῦ Θεῦ ἡμῶν;

11. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὲς, ἀνθ' ὧν
ἐγκατέλιπόν με οἱ πατέρες ὑμῶν, λέγει αὐτῶν
Κύριος, καὶ ᾤχοντο ὀπίσω θεῶν ἀλλο-
τρίων, καὶ ἐδέλευσαν αὐτοῖς, καὶ προσ-
εκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐμὲ ἐγκατέλιπον, καὶ
τὸν νόμον μου ὐκ ἐφυλάξαντο,

12. καὶ ὑμεῖς ἐπονηρεύσασθε ⨯ τῦ
ποιῆσαι ὑπὲρ τὲς πατέρας ὑμῶν· καὶ
ἰδὲ

v. 21. ἐξαιρεῖσθαι) τῦ ἐξαιρεῖσθαι. CAP. XVI. v. 3. καὶ τῶν θυγ.) καὶ περὶ τῶν θυγατέρων. v. 4. ὐδὲ ταφ.) καὶ οὐ ταφήσονται. ibid. τῆς γῆς, καὶ τοῖς) τῆς γῆς ἔσονται, καὶ τοῖς. ib. μαχαίρῃ) μαχαίρᾳ. v. 5. καὶ πενθήσῃς) καὶ μὴ πενθήσῃς. ibid. ἀφέστηκα) ἀφέστηκα. v. 6. ὐδὲ ξυρήσονται) καὶ ἐ ξυρηθήσονται. v. 7. πατρὶ αὐτοῦ ἢ ἐπὶ) πατρὶ καὶ. v. 8. τῦ καθίσαι) συγκαθίσαι. v. 9. ἐν ταῖς ἡμ.) καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις. v. 10. ἀπαγγείλῃς τῷ λ. πάντα) ἀναγγείλῃς τῷ λαῷ τέτῳ ἅπαντα. ibid. ἐναντίον) ἔναντι. v. 11. πατέρες αὐτῶν) πατέρες ὑμῶν. ibid. ἐδέλευσαν αὐτοῖς) adjicit καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς.

ἰδοὺ ὑμεῖς πορεύεσθε ἕκαστος ὀπίσω τῶν
ἐραςῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας ὑμῶν τῆς πονηρᾶς,
τοῦ μὴ ὑπακούειν μου.

13. Καὶ ἀποῤῥίψω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν οὐκ ᾔδειτε ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ δουλεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις ✕ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, οἳ οὐ δώσουσιν ὑμῖν ἔλεος.

14. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, ζῇ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου·

15. ἀλλὰ ζῇ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς Βοῤῥᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὗ ἐξώσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

16. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἁλιεῖς
τοὺς πολλοὺς, λέγει Κύριος, καὶ ἁλιεύ-
σουσιν αὐτούς· καὶ μετὰ ταῦτα ἀπο-
σοφὲς στελῶ τοὺς πολλοὺς θηρευτὰς, καὶ θηρεύ-
σουσιν αὐτοὺς ἐπάνω παντὸς ὄρους, καὶ
ἐπάνω παντὸς βουνοῦ ὑψηλοῦ, καὶ ἐκ
τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν.

17. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν· ✕ οὐκ ἐκρύβησαν ἀπὸ προσώπου μου, καὶ οὐκ ἐκρύβη τὰ ἀδικήματα αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου.

18. Καὶ ἀνταποδώσω ⁜ πρῶτον διπλᾶς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἐφ' αἷς ἐβεβήλωσαν τὴν γῆν μου ἐν τοῖς θνησιμαίοις τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ἐν αἷς ἐπλημμέλησαν τὴν κληρονομίαν μου.

19. Κύριε, ἰσχύς μου, καὶ βοήθειά μου, καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέραις κακῶν· πρὸς σὲ ἔθνη ἥξουσιν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, καὶ ἐροῦσιν, ὡς ψευδῆ ἐκτήσαντο οἱ πατέρες ἡμῶν εἴδωλα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὠφέλημα.

20. Εἰ ποιήσει ἑαυτῷ ἄνθρωπος θεοὺς, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί;

21. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὴν χεῖρά μου, καὶ γνωριῶ αὐτοῖς τὴν δύναμίν μου, καὶ γνώσονται, ὅτι ὄνομά μοι Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΖ΄. XVII.

Ἁμαρτία Ἰούδα ἐγγέγραπται ἐν γραφῇ, ἐν ⁜
ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, ἐγκεκολαμμένη ἐπὶ ⁜
τοῦ στήθους τῆς καρδίας αὐτῷ, καὶ ἐν τοῖς ⁜
κέρασι τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν. ⁜

2. Οὕτως ἡνίκα δὴ μνησθῶσιν οἱ υἱοὶ αὐτῶν τῶν ⁜
θυσιαστηρίων αὐτῶν, καὶ ἀλσῶν αὐτῶν, ἐπὶ ξύλου ⁜
δασέως, καὶ ἐπὶ βουνῶν μετεώρων, ⁜

3. καὶ ὀρέων ἐν ἀγρῷ· τὴν ἰσχύν σου, καὶ τοὺς ⁜
θησαυρούς σου, εἰς προνομὴν δώσω, καὶ τὰ ὑψη- ⁜
λά σου, διὰ τὰς ἁμαρτίας σου, τὰς ἐν πᾶσι τοῖς ⁜
ὁρίοις σου, ⁜

4. καὶ ἀφεθήσῃ μόνη, καὶ ταπεινωθήσῃ ἀπὸ ⁜
τῆς κληρονομίας σου, ἧς ἔδωκά σοι· καὶ καταδουλώ- ⁜
σω σε τοῖς ἐχθροῖς σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ οὐκ ἔγνως· ὅτι ⁜
πῦρ ἐκκέκαυται ἐν τῷ θυμῷ μου, ἕως αἰῶνος καυ- ⁜
θήσεται. ⁜

5. Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον, καὶ στηρίσει σάρκα βραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐ-

v. 12. ἐραστῶν) ἀρεστῶν. v. 13. δουλεύσετε) addit ἐκεῖ. v. 16. ἀποστελῶ τοὺς σοφοὺς) ἀποστέλλω τοὺς πολλούς. ibid. ὑψηλοῦ) deest. v. 18. ἀδικίας) κακίας. v. 19. Κύριε) addit σύ.

τὸν, καὶ ἀπὸ Κυρίȣ ἀποςῇ ἡ καρδία αὐτȣ͂.

6. Καὶ ἔςαι ὡς ἡ ἀγριομυρίκη ἡ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἣ οὐκ ὄψεται ὅταν ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ, καὶ κατασκηνώσει ἐν ἁλίμοις, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἁλμυρᾷ, ἥτις ȣ̓ κατοικεῖται.

7. Καὶ εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔςαι Κύριος ἐλπὶς αὐτȣ͂,

8. καὶ ἔςαι ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ ῥίζας αὐτȣ͂· καὶ ȣ̓ φοβηθήσεται, ὅταν ἔλθῃ καῦμα, καὶ ἔςαι ἐν αὐτῷ ςελέχη ἀλσώδη, ἐν ἐνιαυτῷ ἀβροχίας ȣ̓ φοβηθήσεται, καὶ ȣ̓ διαλείψει ποιῶν καρπόν.

9. Βαθεῖα ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρωπός ἐςι, καὶ τίς γνώσεται αὐτόν;

10. Ἐγὼ Κύριος ἐτάζων καρδίας, καὶ δοκιμάζων νεφροὺς, τȣ͂ δοῦναι ἑκάςῳ κατὰ τὰς ὁδȣ̀ς αὐτȣ͂, καὶ κατὰ τȣ̀ς καρπȣ̀ς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτȣ͂.

11. Ἐφώνησε πέρδιξ, συνήγαγεν ἃ οὐκ ἔτεκε, ποιῶν πλȣ͂τον αὐτȣ͂ ȣ̓ μετὰ κρίσεως, ἐν ἡμίσει ἡμερῶν αὐτȣ͂ ἐγκαταλείψουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὐτȣ͂ ἔςαι ἄφρων.

12. Θρόνος δόξης ὑψώμενος ⨯ ἐξ ἀρχῆς, τόπος ἁγιάσματος ἡμῶν,
ἁγίασμα

13. ὑπομονὴ Ἰσραήλ· Κύριε, πάντες οἱ καταλείποντές σε καταισχυνθήτωσαν, ἀφεςηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς, τὸν Κύριον.

14. Ἴασαί με Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι· σῶσόν με, καὶ σωθήσομαι, ὅτι καύχημά μου εἶ.

15. Ἰδȣ̀ αὐτοὶ λέγȣσι πρὸς μέ· πȣ͂ ἐςιν ὁ λόγος Κυρίȣ, ἐλθάτω.

16. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατακολȣθῶν ὀπίσω σȣ, καὶ ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα· σὺ ἐπίςασαι τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου, πρὸ προσώπου σου ἐςί. μου

17. Μὴ γεννηθῇς μοι εἰς ἀλλοτρίωσιν, φειδόμενός μου ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ.

18. Καταισχυνθήτωσαν οἱ διώκοντές με, καὶ μὴ καταισχυνθείην ἐγώ· πτοηθείησαν αὐτοὶ, καὶ μὴ πτοηθείην ἐγώ· ἐπάγαγε ἐπ' αὐτȣ̀ς ἡμέραν πονηρὰν, δισσὸν σύντριμμα σύντριψον αὐτȣ́ς. πτοηθείην λιμὸν

19. Τάδε λέγει Κύριος ⨯ πρὸς μέ· βάδισον, καὶ ςῆθι ἐν πύλαις υἱῶν λαοῦ σȣ, ἐν αἷς εἰσπορεύονται ἐν αὐταῖς βασιλεῖς Ἰȣ́δα, καὶ ἐν αἷς ἐκπορεύονται ἐν αὐταῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πύλαις Ἱερουσαλήμ,

20. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτȣ́ς· ἀκȣ́σατε λόγον Κυρίου βασιλεῖς Ἰȣ́δα, καὶ πᾶσα Ἰȣδαία, καὶ πάντες ⨯ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις. πᾶσα

21. Τάδε

CAP. XVII. v. 6. ἣ οὐκ ὄψεται) ἣ deest. ibid. ἐν τῇ ἐρήμῳ) absque articulo. v. 8. ῥίζας αὐτοῦ καὶ οὐ) ῥίζαν αὐτȣ͂. ȣ̓. ibid. ἔςαι ἐν αὐτῷ) ἔςαι ἐπ' αὐτῷ. v. 12. ὑψούμενος τόπος) ὑψώμενος. v. 13. καταλείποντες) καταλιπόντες. v. 14. καύχημά μου εἶ.) ὅτι καύχημά μȣ σὺ εἶ. v. 15. ἐλθάτω.) ἐλθέτω. v. 15. ἐπίςασαι) ἐπίςῃ. ibid. προσώπου μου) προσώπου σου. v. 17. γεννηθῇς) γενηθῇς. v. 18. πτοηθείην ἐγώ.) καταισχυνθείην ἐγώ. ibid. καὶ μὴ ἐγώ.) καὶ μὴ πτοηθείην ἐγώ. ib. λιμὸν) ἡμέραν. v. 19. ἐν πύλαις) ἐν ταῖς πύλαις. v. 20. ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀκούσατε λόγον) ἐρεῖς αὐτοῖς. ἀκούσατε τὸν λόγον. ibid. Ἰȣ́δα, καὶ πᾶσα Ἱερ.) ἰȣ́δα, καὶ πᾶσα ἰȣδαία, καὶ πᾶσα Ἱερουσαλήμ.

21. Τάδε λέγει Κύριος· Φυλάσσεσθε
Φυλακαῖς ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, καὶ μὴ αἴρετε βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ μὴ ἐκπορεύεσθε ταῖς πύλαις Ἱερουσαλήμ,

22. καὶ μὴ ἐκφέρετε βαστάγματα ἐξ οἴκων ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· ἁγιάσατε τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, καθὼς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν.

23. καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν, τοῦ μὴ εἰσακοῦσαί μου, καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν.

24. Καὶ ἔσται, ἐὰν ἀκούσητέ μου, λέγει Κύριος, τοῦ μὴ εἰσφέρειν βαστάγματα διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ ποιεῖν ✕ ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον,

25. καὶ εἰσελεύσονται διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυίδ, καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ᾽ ἅρμασι καὶ ἵπποις αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ· καὶ κατοικηθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς τὸν αἰῶνα,

26. καὶ ἥξουσιν ἐκ τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ κυκλόθεν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκ γῆς Βενιαμείν, καὶ ἐκ τῆς πεδινῆς, καὶ ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐκ τῆς πρὸς νότον, φέροντες ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίαν καὶ
θυμίαμα καὶ Μαννὰ καὶ λίβανον, φέ- Μάννα
ροντες αἴνεσιν εἰς οἶκον Κυρίου.

27. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσητέ μου τοῦ ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ αἴρειν βαστάγματα, καὶ εἰσπορεύεσθαι ταῖς πύλαις Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν ταῖς πύλαις αὐτῆς, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐ σβεσθήσεται.

ΚΕΦ. ΙΗ′. XVIII.

Ο Λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων.

2. Ἀνάστηθι, καὶ κατάβηθι εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἐκεῖ ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου.

3. Καὶ κατέβην εἰς τὸν οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐποίει ἔργον ἐπὶ τῶν λίθων,

4. καὶ ἔπεσε τὸ ἀγγεῖον, ὃ αὐτὸς ἐποίει ✕ ἐκ τοῦ πηλοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ πάλιν αὐτὸ ἐποίησεν ἀγγεῖον ἕτερον, καθὼς ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι.

5. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων.

6. Εἰ καθὼς ὁ κεραμεὺς οὗτος οὐ δυνήσομαι τοῦ ποιῆσαι ὑμᾶς οἶκος Ἰσραήλ;

v. 21. Φυλακαῖς) ψυχαῖς. v. 22. οἰκιῶν) οἴκων. v. 23. εἰσακοῦσαί μου.) ἀκοῦσαί μου, καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν. v. 24. ἀκούσητέ μου) εἰσακούσητέ μου. v. 25. Ἱερουσαλήμ.) ἐν ἱερουσαλήμ. ibid. κατοικηθήσεται) κατοικισθήσεται. v. 26. Βενιαμείν, καὶ ἐκ τῆς πεδινῆς) βενιαμίν, καὶ ἐκ γῆς πεδινῆς. ibid. θυσίαν καὶ θυμίαμα) θυσίας καὶ θυμιάματα. v. 27. εἰσακούσητε) ἀκούσητε. ibid. καὶ εἰσπορεύεσθαι) καὶ μὴ εἰσπορεύεσθαι. CAP. XVIII. 4. πάλιν αὐτὸ ἐποίησεν ἀγγ.) πάλιν αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὸ ἀγγεῖον. ibid. τοῦ ποιῆσαι.) ποιῆσαι.

× φησὶ Κύριος· ἰδὲ ὡς ὁ πηλὸς × ἐν χειρὶ
τῦ κεραμέως, × ὕτως ὑμεῖς ἐςε ἐν ταῖς
χερσί μου.

7. Πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος ἢ ἐπὶ
βασιλεί- βασιλείαν, τῦ ἐξᾶραι αὐτὺς, × καὶ καθε-
αις. λεῖν καὶ τῦ ἀπολλύειν,

8. καὶ ἐπιςρέψῃ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἀπὸ
πάντων τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ μετανοή-
ἐλάλησα σω περὶ πάντων τῶν κακῶν, ὧν ἐλογι-
σάμην, τῦ ποιῆσαι αὐτοῖς.

ἔθνη 9. Καὶ πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος καὶ
βασιλεί- ἐπὶ βασιλείαν, τῦ ἀνοικοδομεῖσθαι καὶ τῦ
ας καταφυτεύεσθαι,

10. καὶ ποιήσυσι τὰ πονηρὰ ἐναντίον
μου, τῦ μὴ ἀκούειν τὴν φωνήν μου· καὶ
μετανοήσω περὶ τῶν ἀγαθῶν ὧν ἐλά-
λησα, τῦ ποιῆσαι αὐτοῖς.

11. Καὶ νῦν εἰπὸν πρὸς ἄνδρας Ἰύδα,
καὶ πρὸς τὺς κατοικῦντας Ἱερουσαλὴμ,
× λέγων· οὕτως λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ πλάσ-
σω ἐφ᾽ ὑμᾶς κακὰ, καὶ λογίζομαι
ἐφ᾽ ὑμᾶς λογισμόν· ἀποςραφήτω δὴ
ἕκαςος ἀπὸ τῆς ὁδῦ αὐτοῦ τῆς πονη-
ρᾶς, καὶ καλλίονα ποιήσατε τὰ ἐπι-
τηδεύματα ὑμῶν, × καὶ τὰς ὁδὺς ὑμῶν.

12. Καὶ εἶπαν· ἀνδριέμεθα, ὅτι ὀπί-
σω τῶν ἀποςροφῶν ἡμῶν πορευσόμε-
θα, καὶ ἕκαςος τὰ ἀρεςὰ τῆς καρ-
δίας αὐτῦ τῆς πονηρᾶς ποιήσομεν.

13. Διὰ τῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἐρω-
τήσατε δὴ ἐν ἔθνεσι, τίς ἤκουσε τοιαῦ-
τα φρικτὰ, ἃ ἐποίησε μοι σφόδρα
παρθένος Ἰσραήλ; Ἱερυσα-

14. Μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας λήμ
μαςοὶ, ἢ χιὼν ἀπὸ τῦ Λιβάνου; μὴ
ἐκκλίνῃ ὕδωρ βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον;

15. Ὅτι ἐπελάθοντό μου ὁ λαός
μου, εἰς κενὸν ἐθυμίασαν, καὶ ἀσθενή-
σουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν σχοίνους αἰω-
νίους, τῦ ἐπιβῆναι τρίβυς οὐκ ἔχοντας
ὁδὸν πορείας,

16. τῦ τάξαι τὴν γῆν αὐτῶν εἰς ἀ-
φανισμὸν, καὶ εἰς σύριγμα αἰώνιον· πάν- σύῤῥηγ-
τες οἱ παραπορευόμενοι δι᾽ αὐτῆς ἐκςή- μα
σονται, καὶ κινήσυσι τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. τὰς κε-
φαλὰς

17. Ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ
αὐτὺς κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐ-
τῶν, δείξω αὐτοῖς ἡμέραν ἀπωλείας
αὐτῶν.

18. Καὶ εἶπαν· δεῦτε καὶ λογισώμε-
θα ἐπὶ Ἱερεμίαν λογισμὸν, ὅτι οὐκ ἀ-
πολεῖται νόμος ἀπὸ ἱερέως, καὶ βυλὴ
ἀπὸ συνετῦ, καὶ λόγος ἀπὸ προφήτυ·
δεῦτε, καὶ πατάξωμεν αὐτὸν ἐν γλώσ-
σῃ, καὶ × οὐκ ἀκουσόμεθα πάντας τὺς
λόγους αὐτῦ.

19. Εἰσάκυσόν μου, Κύριε, καὶ ἐπά-
κουσον τῆς φωνῆς τῦ δικαιώματός μου.

20. Εἰ ἀνταποδίδοται ἀντὶ ἀγαθῶν
κακά; ὅτι συνελάλησαν ῥήματα κατὰ
τῆς

v. 6. ἐν ταῖς χερσίν μου.) absque articulo. v. 7. βασιλείαις) βασιλείαν. v. 8. ἐπιςρέψῃ) ἐπιςραφῇ. ibid. κακῶν, καὶ) κακῶν αὐτῶν, καὶ. ib. περὶ πάντων τῶν κ. ὧν ἐλάλησα) περὶ τῶν κακῶν, ὧν ἐλογισάμην. v. 9. ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας) ἔθνος καὶ βασιλείαν. v. 10. ποιήσωσι) ποιήσωσι. ibid. τὴν φωνήν μου.) τῆς φωνῆς μυ. v. 11. ἀπὸ τῆς ὁδοῦ) absque articulo. v. 13. ἐποίησέ μοι σφόδρα) μοι deest. ibid. Ἱερουσαλὴμ;) ἰσραήλ. v. 15. ὁ λαός μου) absque articulo. ibid. ὁδὸν πορείας) ὁδὸν εἰς πορείαν. v. 16. σύῤῥηγμα) σύριγμα. ibid. παραπορευόμενοι) διαπορευόμενοι. ib. τὰς κεφαλὰς) τὴν κεφαλήν. v. 17. τῶν ἐχθρῶν) absque articulo. v. 18. δεῦτε λογισώμεθα) δεῦτε καὶ λογισώμεθα. ibid. γλώσσῃ) ἐν γλώσσῃ. v. 19. ἐπάκυσον) εἰσάκουσον.

τῆς ψυχῆς μου, καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἔκρυψάν μοι· μνήσθητι ἑστηκότος μου κατὰ πρόσωπόν σου, τοῦ λαλῆσαι ὑπὲρ αὐτῶν ἀγαθὰ, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμόν σου ἀπ' αὐτῶν.

21. Διὰ τοῦτο δὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
εἰς λιμὸν, καὶ ἄθροισον αὐτοὺς εἰς χεῖ-
μαχαί- ρας μαχαίρας· γενέσθωσαν αἱ γυναῖκες
ρης αὐτῶν ἄτεκνοι καὶ χῆραι, καὶ οἱ ἄν-
ἐξαίτεσαν δρες αὐτῶν γενέσθωσαν ἀνῃρημένοι ἐν θανά-
ἠρημένοι τῳ, καὶ οἱ νεανίσκοι αὐτῶν πεπτωκότες
μαχαίρῃ ἐν μαχαίρᾳ ἐν πολέμῳ.

22. Γενηθήτω κραυγὴ ἐν ταῖς οἰκίαις
ἐπάγα- αὐτῶν, ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς λῃστὰς ἄφνω,
γε ὅτι ἐνεχείρησαν λόγον εἰς σύλληψίν μου,
καὶ παγίδας ἔκρυψαν ἐπ' ἐμέ.

23. Καὶ σὺ, Κύριε Κύριε, ἔγνως ἅπασαν τὴν βουλὴν αὐτῶν, ἣν ἐβουλεύσαντο ἐπ' ἐμὲ εἰς θάνατον· μὴ ἀθῳώσῃς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου (καὶ) μὴ ἐξαλείψῃς· γενέσθω ἡ ἀσθένεια αὐτῶν ἐναντίον σου, ἐν καιρῷ θυμοῦ σου ποίησον ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

Τότε εἶπε Κύριος πρὸς μέ· βάδισον, καὶ κτῆσαι βικὸν πεπλασμένον ὀστράκινον, καὶ ἄξεις ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἱερέων,

2. Καὶ ἐξελεύσῃ εἰς τὸ πολυάνδριον υἱῶν τῶν τέκνων αὐτῶν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύλης τῆς χαρσειθ· καὶ ἀνάγνωθι ἐκεῖ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐὰν λαλήσω πρὸς σὲ,

3. καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· ἀκούσατε λόγον λόγους
Κυρίου, βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἠχήσει τὰ ὦτα αὐτοῦ,

4. ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἀπηλλοτρίωσαν τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐθυμίασαν ἐν αὐτῷ θεοῖς ἀλλοτρίοις, οἷς οὐκ ᾔδεισαν αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν· καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἔπλησαν τὸν τόπον τοῦτον αἱμάτων ἀθῴων,

5. καὶ ᾠκοδόμησαν ὑψηλὰ τῇ Βάαλ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ ※ ὁλοκαυτώματα τῷ Βάαλ, ἃ οὐκ ἐνετειλάμην, οὐδὲ ἐλάλησα, οὐδὲ διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

6. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται,
λέγει Κύριος, καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τῷ ἐπὶ
τόπῳ τούτῳ διάπτωσις καὶ πολυάνδριον υἱοῦ Ἐννὼμ, ἀλλ' ἢ πολυάνδριον τῆς σφαγῆς.

7. Καὶ σφάξω τὴν βουλὴν Ἰούδα, καὶ τὴν βουλὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ

v. 20. ἔκρυψαν) addit μοι. v. 21. μαχαίρης) μαχαίρας. ibid. χῆραι) καὶ χῆραι. ib. ἐξαίτεσαν ἠρημένοι ἐν θ.) γενέσθωσαν ἀνῃρημένοι θανάτῳ. ib. ἐν μαχαίρῃ) μαχαίρᾳ. v. 22. ἐπάγαγε) ἐπάξεις. v. 23. Κύριε Κύριε) κύριε. ibid. ἣν ἐβουλεύσαντο) non habet. ib. τῶν πατέρων) deest. ib. (καὶ) abest. ib. ποίησο αὐτοῖς.) ποίησον ἐν αὐτοῖς. CAP. XIX. v. 1. τοῦ λαοῦ σου καὶ) σου deest. ibid. ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἱερέων) ἀπὸ τῶν ἱερέων. v. 2. τῆς πύλης) absque articulo. ibid. λόγους, οὓς ἐὰν) λόγους τούτους, οὓς ἂν. v. 3. λόγους) τὸν λόγον. ibid. Ἰούδα, καὶ οἱ) ἰούδα, καὶ ἄνδρες ἰούδα, καὶ οἱ. ibid. Ἱερουσαλὴμ) ἐν ἱερουσαλὴμ. ib. ἀκούοντος) addit αὐτά. v. 5. οὐδὲ ἐλάλησα) non habet. v. 6. ἐπὶ τῷ τόπῳ τούτῳ) τῷ τόπῳ τούτῳ ἔτι.

μαχαίρῃ τέτῳ, καὶ καταβαλῶ αὐτὲς ἐν μα-
χαίρᾳ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ
ἐν χερσὶ τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς
αὐτῶν· καὶ δώσω τὲς νεκροὺς αὐτῶν
εἰς βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τῦ οὐρανοῦ,
καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς,

8. καὶ τάξω τὴν πόλιν ταύτην εἰς
ἀφανισμὸν, καὶ εἰς συριγμόν· πᾶς ὁ
παραπορευόμενος ἐπ' αὐτῆς σκυθρωπά-
σει, καὶ συριεῖ ὑπὲρ πάσης τῆς πλη-
γῆς αὐτῆς.

9. Καὶ ἔδονται τὰς σάρκας τῶν υἱῶν
αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέ-
ρων αὐτῶν· καὶ ἕκαστος τὰς σάρκας τῦ
πλησίον αὐτῦ ἔδονται ἐν τῇ περιοχῇ,
καὶ ἐν πολιορκίᾳ, ᾗ πολιορκήσουσιν αὐ-
τὲς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, ⨯ καὶ οἱ ζητοῦντες
τὴν ψυχὴν αὐτῶν.

10. καὶ συντρίψεις τὸν βικὸν τοῦ-
τον κατ' ὀφθαλμὲς τῶν ἀνδρῶν τῶν
ἐκπορευομένων μετὰ σοῦ,

11. καὶ ἐρεῖς ⨯ πρὸς αὐτές· τάδε λέγει
Κύριος· οὕτως συντρίψω τὸν λαὸν τοῦ-
τον, καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καθὼς
συντρίβεται ἄγγος ὀστράκινον, ὃ ἐ δυ-
νήσεται ἰαθῆναι ἔτι.

12. Οὕτως ποιήσω τῷ τόπῳ τέτῳ,
λέγει Κύριος, καὶ τοῖς κατοικῦσιν ἐν
αὐτῷ, τῦ δοθῆναι τὴν πόλιν ταύτην,
ὡς τὴν διαπίπτεσαν.

13. Καὶ οἶκοι Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἶκοι
βασιλέων Ἰέδα ἔσονται, καθὼς ὁ τόπος
ὁ διαπίπτων ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν ἐν
πάσαις ταῖς οἰκίαις, ἐν αἷς ἐθυμίασαν ἐθυμία-
ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν πάσῃ τῇ στρα- σαν
τιᾷ τῦ ἐρανοῦ, καὶ ἔσπεισαν σπον-
δὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις.

14. Καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας ἀπὸ τῆς δια- Ἰηρεμίας
πτώσεως τῦ τόπυ Ταφὲθ, ὖ ἀπέστει-
λεν αὐτὸν Κύριος ἐκεῖ, τῦ προφητεῦσαι·
καὶ ἔστη ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου, καὶ εἶπε
πρὸς πάντα τὸν λαόν.

15. Τάδε λέγει Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων
ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδὲ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὴν πό-
λιν ταύτην κακὰ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις
αὐτῆς πάσας, καὶ ἐπὶ τὰς κώμας αὐ-
τῆς, ἅπαντα τὰ κακὰ, ἃ ἐλάλησα
ἐπ' αὐτὴν καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῆς,
ὅτι ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν,
τῦ μὴ εἰσακέειν τῶν λόγων μου.

ΚΕΦ. Κ΄. XX.

ΚΑΙ ἤκεσε Πασχὼρ υἱὸς Ἐμμὴρ ὁ
ἱερεὺς, καὶ ἔτος ἦν καθεσταμέ-
νος ἡγούμενος οἴκε Κυρίε τῦ Ἰε-
ρεμίε προφητεύοντος τὲς λόγες τούτες.

2. Καὶ ἐπάταξεν ⨯ Πασχὼρ τὸν Ἱερεμίαν αὐτὸν
τὸν προφήτην, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸν
καταράκτην, ὃς ἦν ἐν πύλῃ οἴκου ἀπο-
τεταγμένου τῦ ὑπερῴου, ὃς ἦν ἐν οἴκῳ
Κυρίου.

3. ⨯ Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξή-
γαγε

v. 7. ἐν μαχαίρῃ) ἐν μαχαίρᾳ. v. 8. τάξω) κατάξω. ibid. καὶ συριγμόν·) καὶ εἰς συρισμόν. v. 9. ἐν πολιορκίᾳ) ἐν τῇ πολιορκίᾳ. v. 10. βικὸν τῦτον) τῦτον abest. v. 12. τῷ τόπῳ τέτῳ, λέγει Κύριος, καὶ τοῖς) λέγει κύριος, τῷ τόπῳ τέτῳ, καὶ τοῖς. ibid. πόλιν, ὡς) πόλιν ταύτην, ὡς. v. 13. ἀκαθαρσιῶν) addit αὐτῶν. ibid. ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν δ. πάσῃ) ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν πάσῃ. v. 14. Ἰηρεμίας) ἱερεμίας. ibid. τῦ τόπου Ταφὲθ) non habet. ib. Κύριος) addit ἐκεῖ. ib. ἐν αὐλῇ) ἐν τῇ αὐλῇ. v. 15. κακὰ) deest. ibid. καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις πάσας) καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς. ib. καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῆς) non habet. ib. λόγων μου.) ἐντολῶν μου. CAP. XX. v. 1. υἱὸς) ὁ υἱός.

γαγε Πασχὼρ τὸν Ἰερεμίαν ἐκ τῦ καταῤῥάκτυ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰερεμίας· ὀχὶ Πασχὼρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομά σου, ἀλλ' ἢ μέτοικον ⨯ κυκλόθεν.

Διὰ τοῦτο μαχαίρῃ

4. Διότι ᵇτάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμί σε εἰς μετοικίαν σὺν πᾶσι τοῖς φίλοις σου· καὶ πεσοῦνται ἐν μαχαίρᾳ ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται, καὶ σὲ καὶ πάντα Ἰούδαν δώσω εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ μετοικιοῦσιν αὐτοὺς ⨯ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν μαχαίρᾳ.

5. Καὶ δώσω πᾶσαν τὴν ἰσχὺν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πάντας τοὺς πόνους αὐτῆς, ⨯ καὶ σύμπασαν τὴν τιμὴν αὐτῆς, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως Ἰούδα ⨯ δώσω εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, ⨯ καὶ διαρπῶνται αὐτοὺς, καὶ λήψονται αὐτοὺς, καὶ ἄξουσιν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα.

ἐν Βαβυλῶνι

6. Καὶ σὺ ⨯ Πασχὼρ, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, πορεύσεσθε ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ εἰς Βαβυλῶνα ⨯ ἥξεις καὶ ἐκεῖ ἀποθανῇ, καὶ ἐκεῖ ταφήσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι σου, οἷς ἐπροφήτευσας αὐτοῖς ψευδῆ.

7. Ἠπάτησάς με, Κύριε, καὶ ἐπατήθην, ἐκράτησας, καὶ ἠδυνάσθης· ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος.

8. Ὅτι πικρῷ λόγῳ μου γελάσομαι, ἀθεσίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσομαι, ὅτι ἐγενήθη λόγος Κυρίου εἰς ὀνειδισμὸν ἐμοὶ καὶ εἰς χλευασμὸν πᾶσαν ἡμέραν μου.

9. Καὶ εἶπα· οὐ μὴ ὀνομάσω τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οὐ μὴ λαλήσω ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ⨯ ἐν τῇ καρδίᾳ μου ὡς πῦρ καιόμενον, φλέγον ἐν τοῖς ὀστέοις μου, καὶ παρεῖμαι πάντοθεν, καὶ οὐ δύναμαι φέρειν, τούτῳ·

10. ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν συναθροιζομένων κυκλόθεν· ἐπισύστητε, καὶ ἐπισυστῶμεν ἐπ' αὐτῷ πάντες ἄνδρες φίλοι αὐτοῦ· τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ, εἰ ἀπατηθήσεται, καὶ δυνησόμεθα αὐτῷ, καὶ ληψόμεθα τὴν ἐκδίκησιν ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ. αὐτὸν

11. Καὶ Κύριος μετ' ἐμοῦ καθὼς μαχητὴς ἰσχυρός· διὰ τοῦτο ἐδίωξαν, καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο· ᾐσχύνθησαν σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐνόησαν ἀτιμίας αὐτῶν, αἳ δι' αἰῶνος οὐκ ἐπιλησθήσονται.

12. Κύριε, δοκιμάζων δίκαια, συνιῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐν αὐτοῖς, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὰ ἀπολογήματά μου.

13. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, αἰνέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐξείλατο τὴν ψυχὴν πένητος ἐκ χειρὸς πονηρευομένων. στερεωτέρων αὐτοῦ

14. Ἐπικατάρατος ἡ ἡμέρα, ἧ * ἐτέχθην ἐν αὐτῇ· ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἔτεκέ με ἡ μήτηρ μου, μὴ ἔστω ἐπευκτή. * ἐγενήθην

V. 4. Διὰ τοῦτο τάδε) διότι τάδε. ibid. μαχαίρῃ) μαχαίρᾳ. ib. Ἰούδαν) ἰούδα. ib. αὐτοὺς ἐν μαχαίρᾳ.) ἐν μαχαίραις. V. 5. πᾶσαν τὴν) transposita. ibid. ἐχθρῶν αὐτῶν) ἐχθρῶν αὐτοῦ. V. 7. ἐπατήθην) ἠπατήθην. V. 9. ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ·) ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ibid. ὀστέοις) ὀστοῖς. V. 10. ἐπ' αὐτὸν) ἐπ' αὐτῷ. V. 11. Καὶ Κύριος) ὁ δὲ κύριος. ibid. ἰσχυρὸς) ἰσχύων. V. 13. ψυχὴν) τὴν ψυχήν. ibid. στερεωτέρων αὐτοῦ·) πονηρευομένων. ib. ἧ ἐγενήθην ἐν αὐτῇ·) ἐν ᾗ ἐτέχθην ἐν αὐτῇ.

15. Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐαγγελισάμενος τῷ πατρί μου λέγων, ἐτέχθη σοι ※ υἱὸς ἄρσην, εὐφραινόμενος ※ εὔφρανεν αὐτὸν·

16. ἔσαι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὡς αἱ πόλεις ἃς κατέστρεψε Κύριος ἐν θυμῷ, καὶ ἐ μετεμελήθη· ἀκουσάτω κραυγῆς τῷ πρωΐ, καὶ ἀλαλαγμοῦ ※ ἐν καιρῷ μεσημβρίας,

τὸ

17. ὅτι ἐκ ἀπέκτεινέ με ἐν μήτρᾳ μητρὸς, καὶ ἐγένετό μοι ἡ μήτηρ μου τάφος μου, καὶ ἡ μήτρα συλλήψεως αἰωνίας.

18. Ἱνατί τῦτο ἐξῆλθον ἐκ μήτρας, τῦ βλέπειν κόπυς καὶ πόνυς, καὶ διετέλεσαν ἐν αἰσχύνῃ αἱ ἡμέραι μου;

ΚΕΦ. ΚΑ' XXI.

Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ, ΟΤΕ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΕΔΕΚΙΑΣ ΤΟΝ ΠΑΣΧΩΡ ΥΙΟΝ ΜΕΛΧΙΟΥ, ΚΑΙ ΣΟΦΟΝΙΑΝ ΥΙΟΝ ΜΑΣΣΑΙΟΥ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ, ΛΕΓΩΝ.

Ἰηρεμίαν, ὅτι

2. Ἐπερώτησον περὶ ἡμῶν τὸν Κύριον, ὅτι ※ Ναβεχοδονόσορ (ὁ) βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐφέστηκεν ἐφ' ἡμᾶς, εἰ ※ πως ποιήσει Κύριος ※ μεθ' ἡμῶν κατὰ πάντα τὰ θαυμάσια αὐτῦ, καὶ ἀπελεύσεται ἀφ' ἡμῶν.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὺς Ἱερεμίας· οὕτως ἐρεῖτε πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα.

4. Τάδε λέγει Κύριος ※ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδὺ ἐγὼ μεταστρέφω τὰ ὅπλα τὰ πολεμικὰ ※ τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, ἐν οἷς ὑμεῖς πολεμεῖτε ἐν αὐτοῖς πρὸς ※ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ τὺς Χαλδαίους τὺς συγκλείοντας ὑμᾶς ἔξωθεν τῦ τείχους· καὶ συνάξω αὐτὺς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης,

5. καὶ πολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένῃ, καὶ ἐν βραχίονι κραταιῷ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς ※ καὶ παροργισμῦ μεγάλου.

ἐντεταμένῃ

6. Καὶ πατάξω πάντας τὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη ἐν θανάτῳ μεγάλῳ, καὶ ἀποθανοῦνται.

7. Καὶ μετὰ ταῦτα, οὕτως λέγει Κύριος· δώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ τὺς παῖδας αὐτῦ, καὶ τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀπὸ τῦ θανάτυ καὶ ἀπὸ τῦ λιμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς μαχαίρας, ⁜ ἐν χειρὶ Ναβεχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ⁜ ἐν χειρὶ ἐχθρῶν αὐτῶν, ⁜ καὶ ἐν χειρὶ τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ κατακόψυσιν αὐτὺς ἐν στόματι μαχαίρας· ὐ φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ὐ μὴ οἰκτειρήσω αὐτούς.

εἰς χεῖρας

αὐτὺς

8. Καὶ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος· ἰδὺ ἐγὼ δέδωκα πρὸ

προσ-

v. 16. ἔσαι ὁ) ἔσω ὁ. ibid. τὸ πρωΐ) τῷ πρωΐ. v. 17. μητρὸς) deest. CAP. XXI. v. 1. Ἰηρεμίαν, ὅτι) ΙΕΡΕΜΙΑΝ, ΟΤΕ. ibid. ΜΑΣΣΑΙΟΥ) ΒΑΣΑΙΟΥ. v. 2. (ὁ) deest. v. 4. συγκλείοντας) συγκεκλεικότας. ibid. τῦ τείχους·) addit καὶ συνάξω αὐτούς. v. 5. ἐντεταμένῃ) ἐκτεταμένῃ. ibid. μεγάλου.) μεγάλης. v. 7. τὸν καταλειφθέντα) absque articulo. ibid. ἐπ' αὐτοὺς) ἐπ' αὐτοῖς.

προσώπου ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου.

9. Ὁ καθήμενος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθανεῖται ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ, × καὶ ἐν θανάτῳ· καὶ ὁ ἐκπορευόμενος προσχωρῆσαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλεικότας ὑμᾶς, ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς σκῦλα, καὶ ζήσεται.

10. Διότι ἐστήρισα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ, καὶ οὐκ εἰς ἀγαθὰ × φησὶ Κύριος· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσεται, καὶ κατακαύσει αὐτὴν ἐν πυρί.

11. Ὁ οἶκος βασιλέως Ἰούδα, ἀκούσατε λόγον Κυρίου,

12. οἶκος Δαυὶδ, τάδε λέγει Κύριος· κρίνατε πρωῒ κρῖμα, καὶ κατευθύνατε, καὶ ἐξέλεσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, ὅπως μὴ ἀναφθῇ ὡς πῦρ ἡ ὀργή μου, καὶ καυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων, ※ ἀπὸ προσώπου ἀδικίας τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν.

13. Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα Σὸρ, τὴν πεδινὴν, τοὺς λέγοντας, τίς πτοήσει ἡμᾶς; ἢ τίς εἰσελεύσεται πρὸς τὸ κατοικητήριον ἡμῶν;

14. ※ Καὶ ἐπισκέψομαι ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, φησὶ Κύριος, καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ κατέδεται πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

Τάδε λέγει Κύριος· πορεύου καὶ κατάβηθι εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ λαλήσεις ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον,

2. καὶ ἐρεῖς· ἄκουε λόγον Κυρίου, βασιλεῦ Ἰούδα, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου × καὶ οἱ παῖδές σου, καὶ ὁ λαός σου, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις.

3. Τάδε λέγει Κύριος· ποιεῖτε κρίσιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἐξαιρεῖσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, καὶ προσήλυτον καὶ ὀρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύετε, καὶ μὴ ἀσεβεῖτε, καὶ αἷμα ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

4. Διότι ἐὰν ποιοῦντες ποιήσητε τὸν λόγον τοῦτον, καὶ εἰσελεύσονται ἐν ταῖς πύλαις τοῦ οἴκου τούτου βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ' ἁρμάτων καὶ ἵππων, αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν.

5. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε τοὺς λόγους τούτους, κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται ὁ οἶκος οὗτος.

6. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος κατὰ τοῦ οἴκου βασιλέως Ἰούδα· Γαλαὰδ σύ μοι ἀρχὴ τοῦ Λιβάνου, ἐὰν μὴ θῶ σε εἰς ἔρημον, πόλεις μὴ κατοικηθησομένας,

7. καὶ εἰσάξω ἐπὶ σὲ ἄνδρα ὀλεθρεύοντα, καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ, καὶ ἐκκό-

v. 10. ἐστήρισα) ἐστήρικα. v. 13. πεδινήν) πεδεινήν. v. 14. κατέδεται) ἔδεται. CAP. XXII. v. 2. ἐν ταῖς π.) ταῖς πύλαις. v. 4. καὶ ἄρχοντες) non habet. v. 7. εἰσάξω) ἐπάξω. ibid. ἄνδρα ὀλεθρεύοντα) ὀλεθρεύοντα ἄνδρα.

ἐκκόψουσι τὰς ἐκλεκτὰς κέδρους σου, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς τὸ πῦρ.

8. Καὶ διελεύσονται ἔθνη ✕ πολλὰ διὰ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ ἐροῦσιν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· διατί ἐποίησε Κύριος οὕτως τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ ταύτῃ;

9. Καὶ ἐροῦσιν, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς.

10. Μὴ κλαίετε τὸν τεθνηκότα, μηδὲ θρηνεῖτε αὐτόν· κλαύσατε κλαυθμῷ τὸν ἐκπορευόμενον, ὅτι οὐκ ἀναστρέψει ἔτι, οὐδὲ ὄψεται τὴν γῆν πατρίδος αὐτοῦ.

11. Διότι τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ Σελλὴμ υἱὸν Ἰωσίου ✕ τοῦ βασιλέως Ἰούδα τὸν βασιλεύοντα ἀντὶ Ἰωσία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου τούτου· οὐκ ἀναστρέψει ἐκεῖ οὐκέτι,

12. ἀλλ' ἢ ἐν τῷ τόπῳ, οὗ μετῴκισα αὐτὸν, ἐκεῖ ἀποθανεῖται, καὶ τὴν γῆν ταύτην οὐκ ὄψεται ἔτι.

13. Ὦ ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ οὐκ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίματι, παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐργᾶται δωρεὰν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ μὴ ἀποδώσει αὐτῷ.

14. Ὠικοδόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῷα ῥιπιστὰ διεσταλμένα θυρίσι, καὶ ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μίλτῳ.

15. Μὴ βασιλεύσεις, ὅτι σὺ παροξυνῇ ἐν Ἄχαζ τῷ πατρί σου; οὐ φάγονται, καὶ οὐ πίονται· βέλτιον ἦν σε ποιεῖν κρῖμα καὶ δικαιοσύνην καλήν.

16. Οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ταπεινῶν, οὐδὲ κρίσιν πένητος· οὐ τοῦτό σοι ἐστὶ τὸ μὴ γνῶναί σε ἐμὲ, λέγει Κύριος;

17. Ἰδοὺ οὐκ εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί σου, οὐδὲ ἡ καρδία σου καλὴ, ἀλλὰ εἰς τὴν πλεονεξίαν σου, καὶ εἰς τὸ αἷμα τὸ ἀθῷον τοῦ ἐκχέειν αὐτὸ, καὶ εἰς ἀδικήματα καὶ εἰς φόνον, τοῦ ποιεῖν ταῦτα.

18. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ Ἰωακεὶμ υἱὸν Ἰωσία βασιλέα Ἰούδα· οὐαὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον, οὐ μὴ κόψονται αὐτὸν, οὐαὶ ἀδελφὲ, οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτὸν, οἴμοι Κύριε.

19. Ταφὴν ὄνου ταφήσεται, συμψησθεὶς ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης Ἱερουσαλήμ. συνψηθεὶς

20. Ἀνάβηθι εἰς τὸν Λίβανον, καὶ κέκραξον, καὶ εἰς τὴν Βασὰν δὸς τὴν φωνήν σου, καὶ βόησον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτι συνετρίβησαν πάντες οἱ ἐρασταί σου.

21. Ἐλά-

v. 8. ἐροῦσιν) ἐρεῖ. ibid. τῇ μεγάλῃ ταύτῃ.) ταύτῃ τῇ μεγάλῃ. v. 9. τοῦ Θεοῦ) absque articulo. v. 10. ἀναστρέψει) ἐπιστρέψει. v. 11. Ἰωσίου) ἰωσία. ibid. Ἰωσία) ἰωσίου. ib. οὐκέτι.) ἔτι. v. 12. τόπῳ, οὗ) τόπῳ τούτῳ οὗ. v. 13. Ὦ ὁ οἰκοδ. - - δικαιοσύνῃ) ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μετὰ δικαιοσύνης. v. 15. βασιλεύσεις) βασιλεύσῃς. ibid. βέλτιον - - fin.) βέλτιόν σε ποιεῖν κρῖμα καὶ δικαιοσύνην. v. 16. ταπεινῶν) ταπεινῷ. ibid. οὐ τοῦτό σοι ἐστὶ τὸ) οὐ τοῦτό ἐστιν τό. v. 17. ἐκχέειν) ἐκχέαι. ibid. ποιεῖν ταῦτα.) ποιεῖν αὐτά. v. 18. οὐαὶ) καί. ibid. οὐ μὴ κόψονται) μὴ deest. ib. οὐαὶ ἀδελφὲ) ὦ ἀδελφέ, præterea adjicit οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτὸν, οἴμοι κύριε. v. 19. ταφήσεται, συνψηθεὶς) ταφήσονται, συμψησθεὶς. v. 20. κέκραξον) κράξον. ibid. πέραν) πέρας.

ἐλάλησαν 21. Ἐλάλησα πρὸς σὲ ἐν τῇ παραπλώσει σου, καὶ εἶπας, οὐκ ἀκούσομαι· αὕτη ἡ ὁδός σου ἐκ νεότητός σου, ⨯ ὅτι οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς μου.

22. Πάντας τοὺς ποιμένας σου ποιμανεῖ ἄνεμος, καὶ οἱ ἐρασταί σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐξελεύσονται, ὅτι τότε αἰσχυνθήσῃ καὶ ἀτιμασθήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν φιλούντων σε.

23. Κατοικοῦσα ἐν τῷ Λιβάνῳ, ἐννοσσεύουσα ἐν ταῖς κέδροις, ⨯ ὅτι καταστενάξεις ἐν τῷ ἐλθεῖν σοι ⨯ ὠδῖνας, ὠδῖνας ὡς τικτούσης·

24. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ἐὰν γενόμενος γένηται Ἰεχονίας υἱὸς Ἰωακεὶμ Βασιλεὺς Ἰούδα, ἀποσφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ⨯ ὅτι ἐκεῖθεν ἐκσπάσω σε,

Ἰωακεὶμ
Ἰεχονίας

25. καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ζητούντων τὴν ψυχήν σου, ⨯ καὶ εἰς χεῖρας ὧν σὺ εὐλαβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, εἰς χεῖρας ⨯ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐν χειρὶ τῶν Χαλδαίων,

παραδώσω 26. καὶ ἀπορρίψω σε καὶ τὴν μητέρα σου τὴν τεκοῦσάν σε εἰς γῆν, οὗ οὐκ ἐτέχθης ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε.

27. Εἰς δὲ τὴν γῆν, ἣν αὐτοὶ εὔχονται ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν ⨯ τοῦ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ, ἐκεῖ οὐ μὴ ἐπιστρέψουσιν.

28. ⋇ Τὸ σῶμα τὸ ἐξουδενωμένον καὶ ἐκτετιναγμένον ἀνὴρ οὗτος· ἠτιμάσθη Ἰεχονίας ὡς σκεῦος, οὗ οὐκ ἔστι χρεία αὐτοῦ, ὅτι ἐξεῤῥίφη ⨯ αὐτὸς καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ ἐξεβλήθη εἰς γῆν, ἣν οὐκ ᾔδει.

29. Γῆ, γῆ, ἄκουε λόγον Κυρίου.

30. ⨯ Τάδε λέγει Κύριος· γράψον τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκκήρυκτον ἄνθρωπον, ⋇ ἀνευόδωτον ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ· ὅτι οὐ μὴ αὐξηθῇ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυίδ, ἄρχων ἔτι ἐν τῷ οἴκῳ Ἰούδα.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

Ω Οἱ ποιμένες οἱ διασκορπίζοντες καὶ ἀπολλύοντες τὰ πρόβατα τῆς νομῆς μου, ⨯ φησὶ Κύριος.

2. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ⨯ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ ⨯ τοὺς ποιμένας τοὺς ποιμαίνοντας τὸν λαόν μου· ὑμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά μου, καὶ ἀπώσατε αὐτὰ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθε αὐτὰ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, ⨯ φησὶ Κύριος. ἐπεσκέψατε

3. Κἀγὼ εἰσδέξομαι τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ μου ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, οὗ ἐξῶσα αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ καταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν νομὴν αὐτῶν, καὶ αὐξηθήσονται, καὶ πληθυνθήσονται.

4. Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς ποιμένας, καὶ ποιμανοῦσιν αὐτοὺς, καὶ οὐ φοβηθήσονται ἔτι, καὶ οὐ πτοηθήσονται ἔτι, ⨯ οὐδὲ διαφωνήσουσι, λέγει Κύριος.

V. 21. ἐλάλησαν) ἐλάλησα. ibid. παραπτώσει σου οὐκ ἤκουσας) παραπτώσει σου, καὶ εἶπας, οὐκ ἀκούσομαι. αὕτη ἡ ὁδός σου ἐκ νεότητός σου, οὐκ ἤκουσας. V. 22. καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ) καὶ οἱ ἐρασταί σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ. ibid. ἀτιμασθήσῃ) ἀτιμωθήσῃ. V. 23. ὠδῖνας) ὀδύνας. V. 24. Ἰωακεὶμ υἱὸς Ἰεχονίας) ἰεχονίας υἱὸς ἰωακείμ. V. 26. παραδώσω σε) ἀπορρίψω σε. V. 27. ἐπιστρέψουσιν.) ἀποστρέψουσιν. V. 28 ἐξεῤῥίφη) ἐξεῤῥίφη. ibid. ἀνὴρ καθήμενος) ἀνὴρ deest. ib. ἐν τῷ οἴκῳ Ἰούδα.) ἐν τῷ ἰούδα. CAP. XXIII. v. 1. in Rom. Ω ποιμένες οἱ ἀπολλύοντες καὶ διασκορπίζοντες τὰ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτῶν. V. 2. ἀπώσατε) ἐξώσατε. ibid. ἐπεσκέψατε) ἐπεσκέψασθε. ib. ἐκδικήσω) ἐκδικῶ. V. 3. Κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ibid. τὸ κατάλοιπον) τοὺς καταλοίπους. ib. ἀπὸ πάσης) ἐπὶ πάσης. V. 4. καὶ ποιμανοῦσιν) οἳ ποιμανοῦσιν. ibid. καὶ οὐ πτοηθήσονται ἔτι) οὐδὲ πτοηθήσονται.

5. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἀναστήσω τῷ Δαυὶδ ἀνατολὴν δικαίαν, καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς, καὶ συνήσει, καὶ ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς.

ἐκείναις 6. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ σωθήσεται Ἰούδας, καὶ Ἰσραὴλ κατασκηνώσει πεποιθὼς, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, * v. 7. & 8. sub fin. capitis. ὃ καλέσει αὐτὸν Κύριος, Ἰωσεδέκ. * Ἐν τοῖς προφήταις.

σὺν 9. Συνετρίβη ἡ καρδία μου ἐν ἐμοὶ, ἐσαλεύθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου, ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος συντετριμμένος, καὶ ὡς ἄνθρωπος συνεχόμενος ἀπὸ οἴνου ἀπὸ προσώπου Κυρίου καὶ ἀπὸ προσώπου εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ.

10. ※ Ὅτι μοιχῶν ἐνεπλήσθη ἡ γῆ, ὅτι ἀπὸ προσώπου τούτων ἐπένθησεν ἡ γῆ, ἐξηράνθησαν αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐγένετο ὁ δρόμος αὐτῶν πονηρὸς, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν οὐχ οὕτως.

11. Ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐμολύνθησαν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ μου ἴδον πονηρίας αὐτῶν, ✕ φησὶ Κύριος.

12. Διὰ τοῦτο γενέσθω ἡ ὁδὸς αὐτῶν αὐτοῖς εἰς ὀλίσθημα ἐν γνόφῳ, καὶ ὑποσκελισθήσονται, καὶ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ· διότι ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κακὰ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν, φησὶ Κύριος.

13. Καὶ ἐν τοῖς προφήταις Σαμαρείας ἴδον ἀνομήματα· ἐπροφήτευσαν ἐπ' ὀνόματί μου διὰ τῆς Βάαλ, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου Ἰσραήλ.

14. Καὶ ἐν τοῖς προφήταις Ἱερουσαλὴμ ἑώρακα φρικτὰ, μοιχωμένους, καὶ πορευομένους ἐν ψεύδεσι, καὶ ἀντιλαμβανομένους χειρῶν πονηρῶν, τοῦ μὴ ἀποστραφῆναι ἕκαστον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς· ἐγενήθησάν μοι πάντες ὡς Σόδομα, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ὡς Γόμοῤῥα.

15. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ✕ τῶν δυνάμεων ἐπὶ τοὺς προφήτας· ἰδοὺ ἐγὼ ψωμίζω αὐτοὺς ὀδύνην, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὀδύνας ὕδωρ πικρὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν Ἱερουσαλὴμ ἐξῆλθε μολυσμὸς πάσῃ τῇ γῇ.

16. Οὕτως λέγει Κύριος παντοκράτωρ· μὴ ἀκούετε τοὺς λόγους τῶν προφητῶν ✕ τῶν προφητευόντων ὑμῖν, ὅτι ματαιοῦσιν ✕ αὐτοὶ ὑμᾶς, ὁράσεις, (καὶ) αὐτοῖς ἀπὸ καρδίας ἑαυτῶν λαλοῦσι, καὶ οὐκ ἀπὸ στόματος Κυρίου.

17. Λέγουσι ✕ λέγοντες τοῖς ἀπωθουμένοις τὸν λόγον Κυρίου· εἰρήνη ἔσται ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς πορευομένοις τοῖς θελήμασιν αὐτῶν, καὶ παντὶ τῷ πορευομένῳ πλάνῃ καρδίας αὐτοῦ, εἶπαν· οὐχ ἥξει ἐπὶ σὲ κακά.

18. Ὅτι τίς ἔστη ἐν ὑποστήματι Κυρίου, καὶ ἴδε ✕ καὶ ἤκουσεν τὸν λόγον αὐτοῦ, τίς ἐνωτίσατο ✕ τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἤκουσεν;

19. Ἰδοὺ

v. 8. ἡμέραις ἐκείναις) ἡμέραις αὐτοῦ. ibid. ὄνομα, ὃ) ὄνομα αὐτοῦ, ὃ. v. 9. σὺν ἐμοὶ) ἐν ἐμοί. ibid. ὡς ἄνθρωπος) ὡς ἀνήρ. v. 10. αὐτῶν οὐχ οὕτως.) αὐτῶν οὕτως. v. 12. φησὶ Κύριος.) non habet. v. 13. ἐπ' ὀνόματί μου) non habet. v. 14. χειρῶν πονηρῶν) χειρῶν πολλῶν. ibid. ὡς Γόμοῤῥα.) ὥσπερ γόμοῤῥα. v. 15. ψωμίζω αὐτοὺς ὀδύνας) ψωμιῶ αὐτοὺς ὀδύνην. v. 16. αὐτοῖς ὁράσεις, καὶ ἀπὸ κ. ἑαυτῶν) ἑαυτοῖς ὅρασιν, ἀπὸ καρδίας αὐτῶν. v. 17. αὐτοῦ· οὐχ) αὐτοῦ. εἶπαν, οὐχ. v. 18. Ὅτι ἔστη) ὅτι τίς ἔστη. ibid. ἐνωτίσατο) ἠνωτίσατο.

19. Ἰδὲ σεισμὸς παρὰ Κυρίου, καὶ
ἐκπορευο- ὀργὴ ἐκπορεύεται εἰς συσσεισμὸν, συστρεφο-
μένη μένη ἥξει ἐπὶ τὲς ἀσεβεῖς,

20. καὶ οὐκ ἔτι ἀποστρέψει ὁ θυμὸς Κυρίου, ἕως ἂν ποιήσῃ αὐτὸ, καὶ ἕως ἂν στήσῃ αὐτὸ, ἀπὸ ἐγχειρήματος καρ-
ἐσχάτων δίας αὐτῦ· ἐπ' ἐσχάτε τῶν ἡμερῶν νοή-
αὐτά σεσιν αὐτὸ ✕ νοήσει.

21. Οὐκ ἀπέστελλον τὲς προφήτας, καὶ αὐτοὶ ἔτρεχον· οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτὲς, καὶ αὐτοὶ ἐπροφήτευον.

22. Καὶ εἰ ἔστησαν ἐν τῇ ὑποστάσει μου, καὶ εἰ ἤκεσαν τῶν λόγων μου, καὶ τὸν λαόν μου ἀποστρέφειν αὐτὲς ✕ ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν.

23. Θεὸς ἐγγίζων ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος, καὶ ὁ Θεὸς πόρρωθεν.

24. Εἰ κρυβήσεται ἄνθρωπος ἐν κρυφαίοις, καὶ ἐγὼ ἐκ ὄψομαι αὐτόν; ✕ φησὶ Κύριος· μὴ ὀχὶ τὸν ὀρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ, λέγει Κύριος;

25. Ἤκουσα ἃ λαλῦσιν οἱ προφῆται, ἃ προφητεύεσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί με, ψευδῆ λέγοντες· ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον.

26. Ἕως πότε ἔσαι ἐν καρδίᾳ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ψευδῆ, καὶ ἐν τῷ προφητεύειν αὐτὲς τὰ θελήματα τῆς καρδίας αὐτῶν,

27. τῶν λογιζομένων τῦ ἐπιλαθέσθαι τῦ νόμου μου ἐν τοῖς ἐνυπνίοις αὐτῶν, ἃ διηγῦνται ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτῦ, καθάπερ ἐπελάθοντο οἱ πατέρες αὐτῶν τῦ ὀνόματός μου ἐν τῇ Βάαλ.

28. Ὁ προφήτης, ἐν ᾧ τὸ ἐνύπνιόν ἐστι, διηγησάσθω τὸ ἐνύπνιον αὐτῦ, καὶ ἐν ᾧ ὁ λόγος μου πρὸς αὐτὸν, διηγησάσθω τὸν λόγον μου ἐπ' ἀληθείας· τί τὸ ἄχυρον πρὸς τὸν σῖτον ✕ φησὶ Κύριος.

29. Οὕτως οἱ λόγοι μου, λέγει Κύριος· οὐκ ἰδὲ οἱ λόγοι μου, ὥσπερ φλέγον πῦρ, λέγει Κύριος, καὶ ὡς πέλεκυς κόπτων πέτραν; οὐκ

30. Διὰ τῦτο ἰδὲ ἐγὼ πρὸς τὲς προφήτας, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, τὲς κλέπτοντας τὲς λόγους μου ἕκαστος παρὰ τῦ πλησίον αὐτῦ.

31. Ἰδὲ ἐγὼ πρὸς τὲς προφήτας, ✕ φησὶ Κύριος, τὲς ἐκβάλλοντας προφητείαν γλώσσῃ, καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν ἑαυτῶν.

32. Ἰδὲ ἐγὼ πρὸς τὲς προφήτας τὲς προφητεύοντας ψευδῆ ἐνύπνια, ✕ φησὶ Κύριος, καὶ διηγῦντο αὐτὰ, καὶ ἐπλάνησαν λαόν μου ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς πλάνοις αὐτῶν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτὲς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ ὠφέλειαν οὐκ ὠφελήσεσι τὸν λαὸν τῦτον.

33. Καὶ

v. 19. ἐκπορευομένη) ἐκπορεύεται. ibid. ἥξει ἐπὶ τὰς ἀσεβεῖς) transposita. v. 20. ἕως ἂν ποιήσῃ) ἂν deest. ibid. ἐσχάτων) ἐσχάτου. ib. αὐτά.) αὐτό. v. 21. ἐκ ἐλάλησα) οὐδὲ ἐλάλησα. v. 22. ἀποστρέφειν - - fin.) ἂν ἀπέστρεφον αὐτὰς ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. v. 23. καὶ οὐ) καὶ οὐχί. v. 24. κρυβήσεται ἄνθρωπος) κρυβήσεταί τις. v. 25. ἐνυπνιασάμην) ἠνυπνιασάμην. v. 26. καὶ ἐν τῷ) ἐν τῷ. v. 27. διηγοῦνται) διηγοῦντο. v. 29. οὐκ οἱ λόγοι) οὐκ ἰδοὺ οἱ λόγοι. ibid. ὥσπερ φλέγον πῦρ) ὥσπερ πῦρ. ib. πέλεκυς) πέλυξ. v. 30. Διὰ τῦτο ἰδοὺ ἐγὼ) transposita. ibid. ἕκαστος) ἕκαστον. v. 31. προφητείαν γλώσσῃ) προφητείας γλώσσης. ibid. ἑαυτῶν.) αὐτῶν. v. 32. Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς) διατῦτο ἰδὲ ἐγὼ πρὸς. ibid. ψευδῆ ἐνύπνια, καὶ διηγῦντο) ἐνύπνια ψευδῆ, καὶ οὐ διηγοῦντο. ib. λαόν μου) τὸν λαόν μου.

33. Καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσί σε ὁ λαὸς οὗτος, ἢ ἱερεὺς, ἢ προφήτης, ⨯ λέγων· τί τὸ λῆμμα Κυρίου; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ λῆμμα, καὶ ῥάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος.

34. Ὁ προφήτης, καὶ ὁ ἱερεὺς, καὶ ὁ λαὸς, οἳ ἂν εἴπωσι, λῆμμα Κυρίου, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.

35. Ὅτι οὕτως ἐρεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· τί ἀπεκρίθη Κύριος, καὶ τί ἐλάλησε Κύριος.

36. Καὶ λῆμμα Κυρίου μὴ ὀνομάζετε ἔτι, ὅτι τὸ λῆμμα Κυρίου ἔσται τῷ ἀνθρώπῳ ὁ λόγος αὐτοῦ. ※ Καὶ ἐξεστρέ-
※ ψατε τοὺς λόγους Θεοῦ ζῶντος, Κυρίου τῶν δυνάμεων,
※ Θεοῦ ἡμῶν.
※ 37. Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν προφήτην· τί ἀπε-
διατί κρίθη σοι Κύριος, καὶ τί ἐλάλησε Κύριος (ὁ Θεὸς ἡμῶν;

38. ※ Καὶ λῆμμα Κυρίου μὴ εἴπητε. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ' ὧν εἴπατε τὸν λόγον τοῦτον, λῆμμα Κυρίου, καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς, λέγων, οὐκ ἐρεῖτε λῆμμα Κυρίου.

39. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ⨯ ὑμᾶς λήμματι, καὶ ῥάσσω ὑμᾶς καὶ τὴν πόλιν, ἣν ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ⨯ ἀπὸ προσώπου μου.

40. Καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς ὀνειδισμὸν αἰώνιον, καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἥτις οὐκ ἐπιλησθήσεται.

*7. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, ζῇ Κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

*8. ἀλλὰ ζῇ Κύριος, ὃς συνήγαγεν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς Βοῤῥᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν, οὗ ἐξῶσεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

ΚΑΙ ἔδειξέ μοι Κύριος δύο καλάθους σύκων, κειμένους κατὰ πρόσωπον ναοῦ Κυρίου, μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς ἄρχοντας βασιλέως Ἰούδα, καὶ τοὺς τεχνίτας, καὶ τοὺς δεσμώτας, καὶ τοὺς πλουσίους ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα.

2. Ὁ κάλαθος ὁ εἷς σύκων χρηστῶν σφόδρα, ὡς τὰ σῦκα τὰ πρώϊμα· καὶ ὁ κάλαθος ὁ ἕτερος σύκων πονηρῶν σφόδρα, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν.

3. Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· τί σὺ ὁρᾷς Ἱερεμία; καὶ εἶπα, σῦκα· καὶ τὰ σῦκα χρηστὰ, χρηστὰ λίαν· καὶ τὰ πονηρὰ, πονηρὰ λίαν, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν.

4. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με λέγων.

5. Τάδε

v. 33. ἐρωτήσωσί σε) ἐρωτήσωσιν. v. 34. ὁ ἱερεὺς) οἱ ἱερεῖς. v. 35. Ὅτι οὕτως) ὅτι deest. ibid. in fine adjicit Rom. καὶ τί ἐλάλησε κύριος. v. 36. ὀνομάζετε, ὅτι λῆμμα Κυρίου ἔσται τῷ ἀνθρώπῳ ὁ) ὀνομάζετε ἔτι, ὅτι τὸ λῆμμα τῷ ἀνθρώπῳ ἔσται ὁ. v. 38. ὁ Θεὸς) addit ἡμῶν. v. *8. ἅπαν) πᾶν. CAP. XXIV. v. 1. Καὶ ἔδειξέ μοι) καὶ deest. ibid. ἄρχοντας βασιλέως Ἰούδα, καὶ) ἄρχοντας, καὶ. v. 3. σῦκα. καὶ τὰ σῦκα) σῦκα. σῦκα.

5. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ὡς τὰ σῦκα τὰ χρηστὰ ταῦτα, οὕτως ἐπιγνώσομαι τοὺς ἀποικισθέντας Ἰούδα, οὓς ἐξαπέσταλκα ἐκ τοῦ τόπου τούτου εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς ἀγαθά. ἐξαπέσταλκας

6. Καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς ἀγαθά, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἀγαθά· καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ καθελῶ αὐτοὺς, καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω.

7. Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν τοῦ εἰδέναι αὐτοὺς ἐμὲ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐπ' ἐμὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν.

8. Καὶ ὡς τὰ σῦκα τὰ πονηρὰ, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν, τάδε λέγει Κύριος, οὕτως παραδώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, καὶ τὸ κατάλοιπον Ἱερουσαλὴμ τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ.

9. Καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται ※ εἰς κακὰ, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς παραβολὴν, καὶ εἰς μῖσος, καὶ εἰς κατάραν ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ.

τὴν 10. Καὶ ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς τὸν λιμὸν καὶ τὸν θάνατον, καὶ τὴν μάχαιραν, ἕως ἂν ἐκλείπωσιν ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς ※ καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΚΕ΄. XXV.

Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τοῦ Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα, (※ αὐτὸς ἐνιαυτὸς πρῶτος τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος) γενάμενος

2. ὃν ἐλάλησε ※ Ἱερεμίας προφήτης πρὸς πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ, λέγων.

3. Ἐν τρισκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἴκοσι καὶ τρία ἔτη, ※ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρίζων, καὶ λέγων,

4. καὶ ἀπέστελλον πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας, ὄρθρου ἀποστέλλων, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε, καὶ οὐ προσέσχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ※ τοῦ ἀκοῦσαι,

5. λέγων· ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἀπ' αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

6. Μὴ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων, τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυ-

v. 5. Ἰούδα, οὓς ἐξαπέσταλκας ἐκ) ἰουδαίους, οὓς ἐξαπέσταλκα ἐκ. v. 8. βρωθήσεται) βρωθήσονται. ibid. ἐν τῇ πόλει ταύτῃ) ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. v. 10. τὸν λιμὸν) τὸν λιμόν. CAP. XXV. v. 1. ΓΕΝΑΜΕΝΟΣ) ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ. v. 3. τοῦ βασιλέως Ἰωσίου) ἰωσία. v. 5. ἕως τοῦ αἰῶνος.) absque articulo.

κυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργίζητέ με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, τȣ͂ κακῶσαι ὑμᾶς·

εἰσήκουσάν 7. καὶ ȣ̓κ εἰσηκούσατέ μȣ, ※ φησὶ Κύριος, ὅπως παροργίσητέ μου ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν εἰς κακὸν ὑμῖν.

8. Διὰ τȣ͂το τάδε λέγει Κύριος· ἐπειδὴ οὐκ ἐπιςεύσατε τοῖς λόγοις μου,

9. ἰδȣ̀ ἐγὼ ἀποςέλλω, καὶ λήψομαι
τὴν πατριὰν ※ πάσας τὰς πατριὰς (ἀπὸ) βοῤῥᾶ, ※ καὶ πρὸς Ναβεχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν δȣ͂λόν με, καὶ ἄξω αὐτȣ̀ς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐπὶ τȣ̀ς κατοικȣ͂ντας αὐτὴν, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ἐξερημώσω αὐτȣ̀ς, καὶ δώσω αὐτȣ̀ς εἰς ἀφανισμὸν, καὶ εἰς συριγμὸν, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον.

10. Καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτῶν φωνὴν
εὐφροσύνης χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίȣ, καὶ φωνὴν νύμφης, ὀσμὴν μύρου,
χαρᾶς καὶ φῶς λύχνου.

11. Καὶ ἔςαι πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν, ※ καὶ εἰς ἐρήμωσιν, καὶ δȣλεύσουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ※ τȣ́τοις τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ἑβδομήκοντα ἔτη,

12. καὶ ἐν τῷ συμπληρωθῆναι τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐκδικήσω ※ ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ ἐπὶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, φησὶ Κύριος, ※ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν Χαλδαίων, καὶ θήσομαι αὐτȣ̀ς εἰς ἀφανισμὸν αἰώνιον,

13. καὶ ἐπάξω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἅπαντας τȣ̀ς λόγȣς μου, οὓς ἐλάλησα κατ' αὐτῆς, πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ἃ ἐπροφήτευσεν Ἱερεμίας ※ προφήτης" κατὰ ※ πάντων τῶν ἐθνῶν·" Ἰηρεμίας ἐπὶ τὰ ἔθνη

14. ※ ὅτι ἐδȣλεύσαν ἐν αὐτοῖς, καίγε δȣλώσονται γὰρ καὶ αὐτὰς ἔθνη πολλὰ καὶ βασιλεῖς ※ μεγάλοι, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα ※ αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων ※ ὑμῶν.* ※

34. ※ Ὡς ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην περὶ" τῆς Αἰλὰμ ※ ἐν ἀρχῇ βασιλείας Σεδεκίου βασιλέως Ἰȣ́δα, λέγων·

35. Τάδε λέγει Κύριος ※ τῶν δυνάμεων· ἰδȣ̀ * συντρίβη τὸ τόξον Αἰλὰμ, ἀρχὴ δυναςείας αὐτῶν.

36. Καὶ ἐπάξω ἐπὶ Αἰλὰμ τέσσαρας ἀνέμους ἐκ τῶν τεσσάρων ἄκρων τȣ͂ οὐρανȣ͂, καὶ διασπερῶ αὐτȣ̀ς ἐν πᾶσι τοῖς ἀνέμοις τȣ́τοις, καὶ οὐκ ἔςαι ἔθνος ὃ οὐχ ἥξει ἐκεῖ· οἱ ἐξωσμένοι Αἰλάμ.

37. Καὶ πτοήσω αὐτȣ̀ς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτȣ̀ς κατὰ τὴν ὀργὴν τȣ͂ θυμοῦ μου ※ φησὶ Κύριος· καὶ ἐξαποςελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μάχαιράν μου, ἕως τȣ͂ ἐξαναλῶσαι αὐτȣ́ς.

38. Καὶ θήσω τὸν θρόνον μου ἐν Αἰλὰμ, καὶ ἐξαποςελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα καὶ μεγιςᾶνας,

39. καὶ ἔςαι ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, ἐσχάτων ἀπο-

* V. 15. & seqq. Κεφ. ΛΒ'. apud LXX constituunt; quæ autem hîc sequuntur, sunt postremi versus Capit. XLIX. juxta Hebr.

* συντριβήτω

v. 7. in Rom. καὶ ȣ̓κ ἠκούσατέ μου. v. 8. τὰς τὴν πατριὰν) πατριάν. v. 9. ἐξερημώσω) καὶ ἐξερημώσω. v. 10. εὐφροσύνης καὶ φωνὴν χαρᾶς) χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης. v. 12. συμπληρωθῆναι) πληρωθῆναι. ibid. φησὶ Κύριος) deest. v. 13. ἅπαντας) πάντας. ibid. ἃ ἐπροφήτευσεν Ἱερεμίας ἐπὶ τὰ ἔθνη, τὰ Αἰλάμ.) Α ΕΠΡΟΦΗΤΕΥΣΕ ΙΕΡΕΜΙΑΣ ΕΠΙ ΤΑ ΕΘΝΗ ΤΑ ΑΙΛΑΜ. v. 35. συντριβήτω) συντρίβη. v. 37. ἐξαποςελῶ) ἐκαποςελῶ. v. 39. ἐσχάτων) ἐσχάτου.

ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰλαὶμ,
λέγει Κύριος.

ΚΕΦ. Κϛ'. XXVI.

(Hebr. Cap. XLVI.)

Caput XXVI. juxta Hebr est apud LXX. Κεφ. ΛΓ'.

Ὁ Λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰε-
ρεμίαν τὸν προφήτην ἐπὶ πάντα τὰ ἔθ-
νη· (ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σε-
δεκίου ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος ἐπὶ Αἰ-
λαίμ·)

2. ΤΗ ΑΙΓΥΠΤΩ ΕΠΙ ΔΥ-
ΝΑΜΙΝ ΦΑΡΑΩ ΝΕΧΑΩ ΒΑ-
ΣΙΛΕΩΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ, ὃς ἦν
ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου ἐν Χαρμεὶς,
ὃν ἐπάταξε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς
Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ
Ἰωακεὶμ ⁜ υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα.

3. Ἀναλάβετε ὅπλα καὶ ἀσπίδας,
καὶ προσαγάγετε εἰς πόλεμον,

4. ἐπισάξατε τοὺς ἵππους, ἐπίβητε
οἱ ἱππεῖς, καὶ κατάστητε ἐν ταῖς πε-
προβάλατε ρικεφαλαίαις ὑμῶν, προβάλετε τὰ δό-
ρατα ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθε τοὺς θώρα-
κας ὑμῶν.

πτοοῦνται 5. Τί ὅτι αὐτοὶ πτοοῦνται, καὶ ἀποχω-
ροῦσιν εἰς τὰ ὀπίσω; διότι οἱ ἰσχυροὶ αὐ-
τῶν κοπήσονται, φυγῇ ἔφυγον, καὶ
οὐκ ἀνέστρεψαν περιεχόμενοι κυκλόθεν,
λέγει Κύριος.

6. Μὴ φευγέτω ὁ κοῦφος, καὶ μὴ
ἀνασωζέτω ἀνασωζέσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐπὶ βοῤῥᾶν· τὰ πα-
ρὰ τὸν Εὐφράτην ἠσθένησαν, καὶ πε-
πτώκασι.

7. Τίς οὗτος ὡς ποταμὸς ἀναβήσε-
ται, καὶ ὡς ποταμοὶ κυμαίνουσιν ὕδωρ;

8. Ὕδατα Αἰγύπτου ὡς ποταμὸς ἀ-
ναβήσεται, ⨯ καὶ ὡς ποταμῶν ἐκταράσσεται
τὰ ὕδατα αὐτῆς. Καὶ εἶπεν· ἀναβήσομαι,
καὶ κατακαλύψω τὴν γῆν καὶ ἀπολῶ
⨯ τὴν πόλιν καὶ κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ.

9. Ἐπίβητε ἐπὶ τοὺς ἵππους, καὶ κα-
τασκευάσατε τὰ ἅρματα, ἐξέλθατε
οἱ μαχηταὶ Αἰθιόπων, καὶ Λίβυες καθ-
ωπλισμένοι ὅπλοις καὶ Λυδοὶ ἀνάβη-
τε, ἐντείνατε τόξον,

10. καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη Κυρίῳ τῷ
Θεῷ ἡμῶν ἡμέρα ἐκδικήσεως, τοῦ ἐκδι-
κῆσαι τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ· καὶ καταφά-
γεται ἡ μάχαιρα Κυρίου, καὶ ἐμπλη-
σθήσεται, καὶ μεθυσθήσεται ἀπὸ τοῦ
αἵματος αὐτῶν, ὅτι θυσία τῷ Κυρίῳ
Σαβαὼθ ἀπὸ γῆς βοῤῥᾶ ἐπὶ ποταμῷ
Εὐφράτῃ.

11. Ἀνάβηθι Γαλαὰδ, καὶ λάβε ῥη-
τίνην τῇ παρθένῳ θυγατρὶ Αἰγύπτου·
εἰς κενὸν ἐπλήθυνας ἰάματά σου, ὠφέ-
λεια οὐκ ἔστι σοί.

12. Ἤκουσαν ἔθνη φωνήν σου, καὶ
τῆς κραυγῆς σου ἐπλήσθη ἡ γῆ, ὅτι
μαχητὴς πρὸς μαχητὴν ἠσθένησαν, ἐπι- ἠσθένησεν
τοαυτὸ ἔπεσαν ἀμφότεροι.

v. 39. ἀποστρέψω) καὶ ἀποστρέψω. CAP. XXVI. v. 1. Σεδεκίου) addit βασιλέως. ibid. ἐπὶ Αἰλαίμ.) περὶ αἰλαίμ. v. 2. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου) ἐπὶ τῷ ποταμῷ εὐφράτῃ. v. 3. προσαγάγετε) καὶ προσαγάγετε. v. 4. ἐπισάξατε) καὶ ἐπισάξατε. ibid. προβάλατε) προσβάλετε. ib. δόρατα ὑμῶν) ὑμῶν deest. v. 5. πτοοῦνται) πτοοῦνται. ibid. ὀπίσω) εἰς τὸ ὀπίσω. v. 6. ἀνασωζέτω) ανασωζέσθω. ibid. ἠσθένησαν, πεπτ.) ἠσθένησε, καὶ πεπτώκασι. v. 7. κυμαίνουσιν) κυμαίνουσι. v. 8. κατοικοῦντας) τοὺς κατοικοῦντας. v. 9. καὶ κατασκευάσατε) παρασκευάσατε. v. 10. Σαβαὼθ) deest. v. 11. εἰς κενὸν) εἰς τὸ κενόν. ibid. οὐκ ἔστι σοί.) οὐκ ἔστιν ἐν σοί. v. 12. ἠσθένησεν) ἠσθένησαν.

13. ΕΛΑΛΗΣΕ ΚΥΡΙΟΣ ἐν χειρὶ Ἱερεμίου ⨯ τοῦ προφήτου περὶ τοῦ ἐλθεῖν Ναβουχοδονόσορ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος τοῦ ἐκκόψαι τὴν γῆν Αἰγύπτου. καὶ

14. Ἀναγγείλατε ⨯ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀκουστὸν ποιήσατε εἰς Μαγδωλὸν, καὶ παραγγείλατε εἰς Μέμφιν, ⨯ καὶ ἐν Τάφναις· εἴπατε, ἐπίστηθι, καὶ ἑτοίμασον ※ σεαυτὴν, ὅτι κατέφαγε μάχαιρα τὴν σμίλακά σου.

15. Διατί ἔφυγεν ὁ Ἆπις; ὁ μόσχος ὁ ἐκλεκτός σου οὐκ ἔμεινεν· ὅτι ὁ Κύριος παρέλυσεν αὐτόν.

16. Καὶ τὸ πλῆθός σου ἠσθένησε, καὶ
ἔπεσον ἔπεσε καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐλάλουν· ἀναστῶμεν, καὶ ἀποστρέ-
εἰς ψωμεν πρὸς τὸν λαὸν ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἑλληνικῆς.

17. Καλέσατε τὸ ὄνομα Φαραὼ Νεχαὼ βασιλέως Αἰγύπτου, Σαὼν Ἐσβεὶ Ἐμωήδ.

18. Ζῶ ἐγὼ λέγει βασιλεὺς Κύριος ὁ Θεὸς ※ τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ· ὅτι ὡς τὸ Ἰταβύριον ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ὡς ὁ Κάρμηλος ἐν τῇ θαλάσσῃ ἥξει.

19. Σκεύη ἀποικισμοῦ ποίησον σεαυτῇ, κατοικοῦσα θύγατερ Αἰγύπτου, ὅτι Μέμφις εἰς ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ κληθήσεται οὐαὶ, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ.

20. Δάμαλις κεκαλλωπισμένη Αἴγυπτος, ἀπόσπασμα ἀπὸ βορρᾶ ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτὴν,

21. καὶ οἱ μισθωτοὶ αὐτῆς ἐν αὐτῇ, ὥσπερ μόσχοι σιτευτοὶ τρεφόμενοι ἐν αὐτῇ· διότι καὶ οὗτοι ἀπεστράφησαν, καὶ ἔφυγον ὁμοθυμαδὸν· οὐκ ἔστησαν, ὅτι ἡμέρα ἀπωλείας ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτοὺς, αὐτοῖς καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν.

22. Φωνὴ αὐτῶν ὡς ὄφεως συρίζοντος, ὅτι ἐν ἄμμῳ πορεύσονται, ἐν ἀξίναις ἥξουσιν ἐπ᾽ αὐτήν.

23. Ὡς κόπτοντες ξύλα, ἐκκόψουσι τὸν δρυμὸν αὐτῆς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, ὅτι οὐ μὴ εἰκασθῇ, ὅτι ἐπλήθυνεν ὑπὲρ ἀκρίδα, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀριθμός. ἀκρίδας

24. Κατῃσχύνθη ἡ θυγάτηρ Αἰγύπτου, παρεδόθη εἰς χεῖρας λαοῦ ἀπὸ βορρᾶ.

25. ※ Εἶπεν Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ τὸν Ἀμμὼν τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ Φαραὼ ※ καὶ ἐπ᾽ Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ ἐπὶ Φαραὼ καὶ ἐπὶ τοὺς πεποιθότας ἐπ᾽ αὐτῷ.

26. ※ Καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα ἠρεμήσει κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν, φησὶ Κύριος. ※ ※ ※ ※

27. Σὺ δὲ μὴ φοβηθῇς, δοῦλός μου Ἰακὼβ,

v. 13. Ναβουχοδονόσορ) non habet. ibid. καὶ ἐκκόψαι τὴν γῆν) τοῦ κόψαι γῆν. v. 15. ἔφυγεν ὁ Ἆπις) ἔφυγεν ἀπὸ σοῦ ὁ Ἆπις. ibid. ὅτι ὁ Κύριος) deest articulus. v. 16. ἔπεσον) ἔπεσε. ibid. ἐλάλουν.) ἐλάλει. ib. ἀποστρέψωμεν εἰς - - πρὸ προσώπου) ἀναστρέψωμεν πρὸς τὸν λαὸν ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀπὸ προσώπου. v. 17. Ἐσβεὶ Ἐμωήδ.) ἐσβεὲ μωήδ. v. 18. ἐν τῇ θαλ.) ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ. v. 21. οὗτοι ἀπεστράφησαν) αὐτοὶ ἀπεστράφησαν. ibid. ἐπ᾽ αὐτοῖς) ἐπ᾽ αὐτούς. v. 22. Φωνὴ) addit αὐτῶν. ibid. πορεύσονται) πορεύονται. v. 23. ὁ Θεός) abest. ibid. ὅτι ἐπλήθυνεν ὑπὲρ ἀκρίδας) ὅτι πληθύνει ὑπὲρ ἀκρίδα.

κὼβ, μηδὲ πτοηθῆς Ἰσραήλ· διότι ἐγὼ σώζω ἰδὲ σώζων σε μακρόθεν, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν· καὶ ἀναστρέψει Ἰακὼβ, καὶ ἡσυχάσει καὶ ὑπνώσει, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ παρενοχλῶν αὐτόν.

28. Καὶ σὺ μὴ φοβοῦ παῖς μου Ἰακὼβ, λέγει Κύριος, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι· ἡ ἀπ̓ίοητος καὶ τρυφερὰ παρεδόθη, ὅτι ποιήσω συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνει, εἰς οὓς ἔξωσά σε ἐκεῖ, σὲ δὲ ὀ μὴ ποιήσω ἐκλείπειν, καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίσιν, καὶ ἀθῷον ἐκ ἀθῳώσω σε.

Caput XXVII. juxta Hebr est apud LXX. Κεφ. ΛΔ'.

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

(Hebr. Cap. L.)

Ο ΛΟΓΟΣ ΟΝ ΕΛΑΛΗΣΕ ΚΥΡΙΟΣ ΕΠΙ ΒΑΒΥΛΩΝΑ ⁜ ἐπὶ γῆν Χαλδαίων ἐν χειρὶ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου.

2. Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἀκουστὰ ποιήσατε, ⁜ καὶ ἐπάρατε σημεῖον, ἀκουτίσατε, καὶ μὴ κρύψητε· εἴπατε, ἑάλωκε Βαβυλὼν, κατῃσχύνθη Βὴλ ἡ Μεωδὰχ ἀπ̓ίοητος, ἡ τρυφερὰ παρεδόθη Μαιρωδάχ· ⁜ ᾐσχύνθη εἴδωλα αὐτῆς, ᾐσχύνθη τὰ βδελύγματα αὐτῆς.

3. Ὅτι ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἔθνος ἀπὸ Βοῤῥᾶ, οὗτος θήσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφανισμὸν, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ ἕως κτήνους· ⁜ ἐσαλεύθησαν, ἀπῆλθον.

4. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ⁜ φησὶ Κύριος, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἥξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ αὐτοὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα Ἰακὼβ ἐπὶ τὸ αὐτὸ βαδίζοντες καὶ κλαίοντες πορεύσονται, τὸν Κύριον Θεὸν αὐτῶν ζητοῦντες.

5. Ἕως εἰς Σιὼν ἐρωτήσουσι τὴν ὁδὸν, ὧδε γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῶν δώσουσι, καὶ ἥξουσι, καὶ καταφεύξονται πρὸς Κύριον Θεὸν, διαθήκη γὰρ αἰώνιος οὐκ ἐπιλησθήσεται.

6. Πρόβατα ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λαός μου, οἱ ποιμένες αὐτῶν ἔξωσαν αὐτοὺς, ἐπὶ τὰ ὄρη ἀπεπλάνησαν αὐτοὺς, ἐξ ὄρους ἐπὶ βουνὸν ᾤχοντο, ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν.

7. Πάντες οἱ εὑρίσκοντες αὐτοὺς κατανάλισκον αὐτούς· οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν εἶπαν, μὴ ἀνῶμεν αὐτοὺς, ἀνθ' ὧν ἥμαρτον τῷ Κυρίῳ· νομὴ δικαιοσύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν ⁜ Κυρίῳ.

8. Ἀπαλλοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος Ἀπηλλοτριώθητε καὶ ἀπὸ γῆς Χαλδαίων καὶ ἐξέλθατε, καὶ γένεσθε ὥσπερ δράκοντες κατὰ πρόσωπον προβάτων.

9. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ⁜ καὶ ἀνάγω ἐπὶ Βαβυλῶνα συναγωγὰς ἐθνῶν ⁜ μεγάλων ἐκ γῆς Βοῤῥᾶ, καὶ παρατάξονται αὐτῇ· ἐκεῖθεν ἁλώσεται ⁜ τὰ βέλη ἁλώσονται αὐτῆς, ὡς βολὶς μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ ἐπιστρέψει κενή.

v. 27. ἐγὼ σώζω σε) ἐγὼ ἰδοὺ σώζων σε. v. 28. Καὶ σὺ μὴ φοβοῦ) μὴ φοβοῦ. ibid. ποιήσω συντέλειαν) ποιήσω ἔθνει συντέλειαν. ib. ἐκλείπειν) ἐκλιπεῖν. ib. εἰς κρίσιν) εἰς κρῖμα. CAP. XXVII. v. 1. in Rom. ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΟΝ ΕΛΑΛΗΣΕ ΕΠΙ ΒΑΒΥΛΩΝΑ. v. 2. Βὴλ) βῆλος. ibid. Μεωδὰχ) μαιρωδάχ. v. 3. ἕως κτήνους·) καὶ ἕως κτήνους. v. 4. υἱοὶ Ἰακὼβ καὶ) υἱοὶ ἰσραὴλ αὐτοὶ, καὶ. v. 5. Ἕως εἰς Σιὼν) ἕως σιών. ibid. Κύριον Θεὸν) κύριον τὸν θεὸν v. 7. κατανάλισκον) ἀνήλισκον. v. 8. Ἀπηλλοτριώθητε) ἀπαλλοτριώθητε. v. 9. ἁλώσονται) ἁλώσεται.

10. Καὶ ἔσαι ἡ Χαλδαία εἰς προνομὴν, πάντες οἱ προνομεύσαντες αὐτὴν ἐμπλησθήσονται, ⨯ λέγει Κύριος.

11. Ὅτι ηὐφραίνεσθε, καὶ κατεκαυχᾶσθε, διαρπάζοντες τὴν κληρονομίαν μȢ, διότι ἐσκιρτᾶτε, ὡς βοίδια ἐν βοτάνῃ, καὶ ἐκερατίζετε ὡς ταῦροι.

12. Ἠισχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα, ἐνετράπη ἡ τεκȢσα ὑμᾶς μήτηρ ἐπ᾽ ἀγαθά, ἐσχάτη ἐθνῶν, ἔρημος ⨯ καὶ ἄνυδρος καὶ ἄβατος,

13. ἀπὸ ὀργῆς Κυρίου ȣ κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἔσαι εἰς ἀφανισμὸν πᾶσα ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ διοδεύων διὰ Βαβυλῶνος σκυθρωπάσει, καὶ συριȢσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς.

14. Παρατάξασθε ἐπὶ Βαβυλῶνα κύκλῳ πάντες τείνοντες τόξον, τοξεύσατε ἐπ᾽ αὐτὴν, μὴ φείσησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν, ⨯ ὅτι τῷ Κυρίῳ ἥμαρτεν.

καταικρατήσατε
15. Καὶ κατακρατήσατε ἐπ᾽ αὐτὴν ⨯ κύκλῳ· παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπεσαν αἱ ἐπάλξεις αὐτῆς, κατεσκάφη τὸ τεῖχος αὐτῆς· ὅτι ἐκδίκησις παρὰ ΘεȢ ἐσιν, ἐκδικεῖτε ἐπ᾽ αὐτὴν, καθὼς ἐποίησε, ποιήσατε αὐτῇ.

16 Ἐξολοθρεύσατε σπέρμα ἐκ Βαβυλῶνος, κατέχοντα δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἑλληνικῆς, ἕκασος εἰς τὸν λαὸν αὐτȢ ἀποσρέψουσι, καὶ ἕκασος εἰς τὴν γῆν αὐτȢ φεύξεται.

τόπον τὸν οἶκον

17. Πρόβατον πλανώμενον Ἰσραὴλ, λέοντες ἔξωσαν αὐτόν· ὁ πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσοὺρ, καὶ ȣτος ὕσερον τὰ ὀσᾶ αὐτȢ ⨯ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος.

18. Διὰ τȢτο τάδε λέγει Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· ἰδȢ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν αὐτȢ, καθὼς ἐξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσούρ.

19. Καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ, καὶ νεμήσεται ἐν τῷ Καρμήλῳ, ⨯ καὶ ἐν τῇ Βασὰν, καὶ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ ἐν τῷ Γαλαὰδ, καὶ γῆ
ἐκπλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτȢ.

20. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, φησὶ Κύριος, ζητήσουσι τὴν ἀδικίαν Ἰσραὴλ, καὶ ȣ̓χ ὑπάρξει, καὶ τὰς ἁμαρτίας Ἰȣδα, καὶ ȣ μὴ εὑρεθῶσιν· ὅτι ἵλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολελειμμένοις.

21. ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος· πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ ἐπὶ τȢς κατοικοῦντας αὐτήν· ἐκδίκησον, μάχαιρα, καὶ ἀφάνισον κατόπισθεν αὐτῶν, λέγει Κύριος, καὶ ποίει κατὰ πάντα ὅσα ἐντέλλομαί σοι.

22. Φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων.

23. Πῶς συνεκλάσθη καὶ συνετρίβη ἡ σφῦρα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν Βαβυλὼν ἐν ἔθνεσιν;

24. Ἐπι-

v. 10. προνομεύσαντες) προνομεύοντες. v. 13. εἰς τὸν αἰῶνα.) non habet. ibid. πᾶσα ἡ γῆ, καὶ) πᾶσα, καὶ. v. 15. ἐπ᾽ αὐτὴν) αὐτήν. ibid. κατεσκάφη) καὶ κατεσκάφη. v. 16. Ἐξολοθρεύσατε) ἐξολοθρεύσασθε. ibid. εἰς τὸν τόπον) εἰς τὸν λαόν. ib. τὸν οἶκον) τὴν γῆν. v. 18. ἐξεδίκησαν) ἐξεδίκησα. v. 19. ἐν γῇ Γαλαὰδ) ἐν τῷ γαλαάδ. ibid. ἐκπλησθήσεται) πλησθήσεται. v. 20. φησὶ Κύριος) non habet. v. 21. κατοικοῦντας αὐτήν.) κατοικοῦντας ἐπ᾽ αὐτήν. v. 23. συνεκλάσθη) ἐκλάσθη.

24. Ἐπιβήσονταί σοι, καὶ ἁλώσῃ, καὶ ἐ γνώσῃ, ὡς Βαβυλών· καὶ εὑρέθης, καὶ ἐλήφθης, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἀντέστης.

25. Ἤνοιξε Κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκε τὰ σκεύη ὀργῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔργον τῷ Κυρίῳ Θεῷ ⨯ τῶν δυνάμεων ἐν γῇ Χαλδαίων,

26. ὅτι ἐληλύθασιν οἱ καιροὶ αὐτῆς· ἀνοίξατε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, καὶ ἐρευνήσατε αὐτὴν ὡς σπήλαιον, καὶ ἐξολεθρεύσατε αὐτήν· μὴ γενέσθω αὐτῆς κατάλειμμα,

27. ἀναξηράνατε αὐτῆς πάντας τοὺς καρποὺς, καὶ καταβήτωσαν εἰς σφαγήν· οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν, καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν.

28. Φωνὴ φευγόντων, καὶ ἀνασωζομένων ἐκ γῆς Βαβυλῶνος, τοῦ ἀναγγεῖλαι εἰς Σιὼν τὴν ἐκδίκησιν παρὰ Κυρίου
αὐτῶν Θεοῦ ἡμῶν, ⨯ ἐκδίκησιν ναοῦ αὐτοῦ.

29. Παραγγείλατε ἐπὶ Βαβυλῶνα πολλοῖς, παντὶ ἐντείνοντι τόξον, παρεμβάλετε ἐπ' αὐτὴν κυκλόθεν· μὴ ἔστω αὐτῆς ἀνασωζόμενος, ἀνταπόδοτε αὐτῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε, ποιήσατε αὐτῇ, ὅτι πρὸς τὸν Κύριον ἀντέστη Θεὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ.

30. Διὰ τοῦτο πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ῥιφήσονται ⨯ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπε Κύριος.

31. Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ τὴν ὑβρίστριαν, ὑβρίστιαν
λέγει Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων, ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα σου, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐκδικήσεώς σου,

32. καὶ ἀσθενήσει ἡ ὕβρις σου, καὶ πεσεῖται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνιστῶν αὐτήν· καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς· καὶ καταφάγεται πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

33. Τάδε λέγει Κύριος ※ τῶν δυνάμεων, καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ἅμα πάντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς κατεδυνάστευσαν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ ἠθέλησαν ἐξαποστεῖλαι αὐτούς.

34. Καὶ ὁ λυτρούμενος αὐτοὺς ἰσχυρὸς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ· κρίσιν κρινεῖ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἐξάρῃ τὴν γῆν· καὶ παροξυνεῖ τοῖς κατοικοῦσι Βαβυλῶνα.

35. μάχαιραν ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, ⨯ φησὶ Κύριος, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα, καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς συνετοὺς αὐτῆς·

36. ⨯ μάχαιραν ἐπὶ τὰ μαντεῖα αὐτῆς, μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθήσονται· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν.

37. Μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὸν σύμμικτον τὸν ἐν

μέσῳ

v. 24. καὶ ἁλώσῃ, καὶ ἐ γν. ὡς Βαβ.) καὶ ἐ γνώσῃ, ὡς Βαβυλὼν καὶ ἁλώσῃ. ibid καὶ εὑρέθης) καὶ deest. v. 25. τῷ Κυρίῳ) addit Θεῷ. v. 26. καὶ ἐρευνήσατε) καὶ deest. v. 28. ἐκδίκησιν) τὴν ἐκδίκησιν. ibid. Θεοῦ αὐτῶν.) Θεοῦ ἡμῶν. v. 29. παρεμβάλατε) παρεμβάλετε. ibid. πρὸς τὸν Κύριον) absque articulo. v. 31. πρὸς σὲ τὴν ὑβρίστιαν) ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν. ibid. τῆς ἐκδικήσεως) absque articulo. v. 32. καὶ οὐκ ἔσται) καὶ οὐδεὶς ἔσται. v. 37. καὶ τὸν σύμμικτον) καὶ ἐπὶ τὸν σύμμικτον.

μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔσονται ὡς γυναῖκες· μάχαιραν ἐπὶ τὲς θησαυροὺς αὐτῆς, καὶ διασκορπισθήσονται·

38. ⨯ μάχαιραν ἐπὶ τῷ ὕδατι αὐτῆς, ἐπεποίθει, καὶ καταισχυνθήσονται, ὅτι γῆ τῶν γλυπτῶν ἐςι, καὶ ἐν ταῖς νήσοις κατεκαυχῶντο.

39. Διὰ τῦτο κατοικήσουσιν ἰνδάλματα ἐν ταῖς νήσοις, καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ θυγατέρες σειρήνων, ἐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα, ⨯ καὶ ἐ κατοικηθήσεται ἔτι εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

40. Καθὼς κατέςρεψεν ὁ Θεὸς Σό-
ὁμοῤῥοῦσας δομα καὶ Γόμοῤῥα, καὶ τὰς ὁμοροῦσας
αὐταῖς, εἶπε Κύριος, ἐ μὴ κατοικήσει
κατοική- ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἐ μὴ παροικήσει ἐκεῖ
σει υἱὸς ἀνθρώπου.

41. Ἰδὲ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ γῆς Βοῤῥᾶ, καὶ ἔθνος μέγα, καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐχάτε τῆς γῆς,

42. τόξον καὶ ἐγχειρίδιον ἔχοντες,
ἰταμός ἐςι, καὶ ἐ μὴ ἐλεήσῃ· φωνὴ
αὐτῦ αὐτῶν ὡς θάλασσα ἠχήσει, ἐφ' ἵπποις
ἱππάσονται παρεσκευασμένοι, ὥσπερ
θυγάτηρ πῦρ, εἰς πόλεμον· πρὸς σὲ, θύγατερ Βα-
βυλῶνος.

43. Ἤκουσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὴν
ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖ-
αὐτὸς ρες αὐτῦ· θλίψις κατεκράτησεν αὐτῦ,
ὠδῖνες ὡς τικτέσης.

44. Ἰδὲ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται
ἀπὸ ⨯ φρυάγματος τῦ Ἰορδάνε εἰς τόπον
Αἰθάν, ὅτι ταχέως ἐκδιώξω αὐτὲς ἀπ' Αἰθάμ
αὐτῆς, καὶ πάντα νεανίσκον ἐπ' αὐ-
τὴν ἐπιςήσω· ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ, καὶ
τίς ἀντιςήσεταί μοι; καὶ τίς ὗτος ποι-
μὴν, ὃς ςήσεται κατὰ πρόσωπόν μου;

45. Διὰ τῦτο ἀκέσατε τὴν βυλὴν
Κυρίε, ἣν βεβέλευται ἐπὶ Βαβυλῶνα,
καὶ διαλογισμὲς αὐτῦ, ὃς διελογίσατο
ἐπὶ τὲς κατοικῦντας Χαλδαίους· ἐὰν
μὴ διαφθαρῇ τὰ ἀρνία τῶν προβάτων διαφθεί-
αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἀφανισθῇ νομὴ ἀπ' ρω
αὐτῶν.

46. Ὅτι ἀπὸ φωνῆς ἁλώσεως Βαβυλῶνος σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.

(Hebr. LI.)

Caput XXVIII. in Hebr. est apud LXX. Κεφ. ΛΕ'.

ΤΑδε λέγει Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τὲς κατοικῦντας Χαλδαίους ἄνεμον καύσωνα διαφθείροντα.

2. Καὶ ἐξαποςελῶ εἰς Βαβυλῶνα ὑβριςὰς, καὶ καθυβριῦσιν αὐτὴν, καὶ λυμανοῦνται τὴν γῆν αὐτῆς· ⨯ ὅτι οὐαὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα κυκλόθεν ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως αὐτῆς.

3. ⨯ Ἐπ' αὐτῇ τεινέτω ὁ τείνων τὸ τόξον αὐτῦ, καὶ ⨯ ἐπ' αὐτῇ περιθέσθω, ᾧ ἐςιν

v. 37. ὡς γυναῖκες) ὡσεὶ γυναῖκες. ibid. θησαυροὺς αὐτῆς) αὐτῆς deest. v. 38. ἐπεποίθει) deest. ibid. κατεκαυχῶντο.) οὗ κατεκαυχῶντο. v. 40. ὁμοῤῥούσας) ὁμορούσας. ibid. κατοικήσει) παροικήσει. v. 41. ἀπὸ τῆς βοῤῥᾶ) ἀπὸ βοῤῥᾶ. v. 42. φωνὴ αὐτοῦ) ἡ φωνὴ αὐτῶν. ibid. θυγάτηρ) θύγατερ. v. 43. κατεκράτησεν αὐτούς) κατεκρ. αὐτοῦ. v. 44. εἰς τόπον Αἰθάμ.) εἰς γαιθάν. v. 45. διαλογισμοὺς, οὓς δε ἐλογίσατο) λογισμὲς αὐτῦ, οὓς ἐλογίσατο. ibid. διαφθείρω) διαφθαρῇ. CAP. XXVIII. v. 2, καθυβριοῦσιν) καθυβρίσουσιν.

ὧ ἐστιν ὅπλα αὐτοῦ, καὶ μὴ φείσησθε ἐπὶ νεανίσκους αὐτῆς, καὶ ἀφανίσατε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς.

4. Καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν γῇ Χαλδαίων, καὶ κατακεκεντημένοι ἔξωθεν αὐτῆς.

Διατὶ 5. Διότι οὐκ ἐχήρευσεν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, ἀπὸ Κυρίου παντοκράτορος, ὅτι ἡ γῆ αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἰσραήλ.

6. Φεύγετε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος, καὶ ἀνασώζετε ἕκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπορριφῆτε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ὅτι καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῆς ἐστι παρὰ Κυρίου, ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ.

7. Ποτήριον χρυσοῦν Βαβυλὼν ἐν χειρὶ Κυρίου, μεθύσκον πᾶσαν τὴν γῆν, ἀπὸ τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίοσαν ἔθνη, διὰ τοῦτο ἐσαλεύθησαν ※ ἔθνη.

8. καὶ ἄφνω ἔπεσε Βαβυλὼν, καὶ συνετρίβη· θρηνεῖτε αὐτὴν, λάβετε ῥητίνην τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς, εἴ πως ἰαθήσεται.

9. Ἰατρεύσαμεν τὴν Βαβυλῶνα, καὶ οὐκ ἰάθη· ἐγκαταλίπωμεν αὐτὴν, καὶ ἀπέλθωμεν ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ὅτι ἤγγισεν εἰς οὐρανὸν τὸ κρῖμα αὐτῆς, ἐξῆρεν ἕως τῶν ἄστρων.

10. Ἐξήνεγκε Κύριος τὸ κρῖμα αὐτοῦ·
εἰς δεῦτε, καὶ ἀναγγείλωμεν ἐν Σιὼν τὰ ἔργα Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

11. Παρασκευάσατε τὰ τοξεύματα, πληροῦτε τὰς φαρέτρας· ἤγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα βασιλέως Μήδων, ὅτι εἰς Βαβυλῶνα ἡ ὀργὴ αὐτοῦ, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτὴν, ὅτι ἐκδίκησις Κυρίου ἐστὶν, ἐκδίκησις λαοῦ αὐτοῦ ἐστιν.

12. Ἐπὶ τειχέων Βαβυλῶνος ἄρατε σημεῖον, ἐπιστήσατε φαρέτρας, ἐγείρατε φυλακὰς, ἑτοιμάσατε ὅπλα, ὅτι ἐνεχείρησε, καὶ ποιήσει Κύριος ἃ ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα,

13. κατασκηνοῦντας ἐφ' ὕδασι πολλοῖς, καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν αὐτῆς· ἥκει τὸ πέρας σου ἀληθῶς ἐπὶ τὰ σπλάγχνα σου.

14. Ὅτι ὤμοσε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, διότι πληρώσω σε ἀνθρώπων ὡσεὶ ἀκρίδων, καὶ φθέγξονται ἐπὶ σὲ οἱ καταβαίνοντες.

15. Ποιῶν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, ἑτοιμάζων οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανὸν,

16. εἰς φωνὴν ἔθετο ἦχος ὕδατος ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἀνήγαγε νεφέλας ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησε, καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ.

17. Ἐματαιώθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ Ἐμωράνθη
γνώσεως, κατῃσχύνθη πᾶς χρυσοχόος
ἀπὸ τῶν γλυπτῶν αὐτοῦ, ὅτι ψευδῆ
ἐχώνευσαν, οὐκ ἔστι πνεῦμα ἐν αὐτοῖς, ἐχώνευσαν

v. 3. ἐπὶ νεανίσκους) ἐπὶ τοὺς νεανίσκους. v. 5. Διατὶ) διότι. ibid. ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, Κυρίου) ἀπὸ θεοῦ αὐτῶν ἀπὸ κυρίου. v. 6. ἀπορριφῆτε) ἀπορριφῆτε. v. 9. ἤγγισεν) ἤγγικεν. v. 10. εἰς Σιὼν) ἐν σιών. ibid. Κυρίου Θεοῦ) κυρίου τοῦ θεοῦ. v. 11. Παρασκευάσατε) παρασκευάζετε. v. 12. ἐγείρατε) ἐγείρατε. ibid. ἐνεχείρησε) ἐνεχείρισε. v. 13. ἐπὶ τὰ σπλάγχνα) εἰς τὰ σπλάγχνα. v. 15. Ποιῶν) κύριος ποιῶν. v. 16. ἐν τῷ οὐρανῷ) absque articulo. v. 17. Ἐμωράνθη) ἐματαιώθη. ibid. ἐχώνευσαν) ἐχώνευσαν.

18. μάταιά ἐςιν ἔργα μεμωκημένα, ἐν καιρῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἀπολοῦνται.

19. Οὐ τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακὼϐ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα, αὐτός ἐςιν
κληρονομίας ※ ῥάϐδος" κληρονομίας αὐτῦ, Κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ.

20. Διασκορπίζεις σύ μοι σκεύη πολέμυ, κἀγὼ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἔθνη, καὶ ἐξαρῶ ἐκ σῦ βασιλεῖς.

21. Καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ ἀναϐάτην αὐτῦ,

22. καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἅρματα καὶ ἀναϐάτας αὐτῶν, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ※ καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ πρεσϐύτην καὶ νεανίσκον, νεανίσκον καὶ παρθένον,

23. καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ποιμένα καὶ τὸ ποίμνιον αὐτῦ, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ γεωργὸν καὶ τὸ γεώργιον αὐτῦ,
ἡγεμόνα καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἡγεμόνας καὶ ςρατηγύς συ.

24. Καὶ ἀνταποδώσω τῇ Βαϐυλωνίᾳ καὶ πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Χαλδαίοις πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, ἃς ἐποίησαν ἐπὶ Σιὼν κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, λέγει Κύριος.

25. Ἰδὺ ἐγὼ πρὸς σὲ, τὸ ὄρος τὸ διεφθαρμένον, ※ λέγει Κύριος, τὸ διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μυ ἐπὶ σὲ, καὶ κατακυλίσω σε ἀπὸ τῶν πετρῶν, καὶ δώσω σε ὡς ὄρος ἐμπεπυρισμένον,

26. καὶ ὐ μὴ λάϐωσιν ἀπὸ σου λίθον εἰς γωνίαν, καὶ λίθον εἰς θεμέλιον, ὅτι εἰς ἀφανισμὸν ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος.

27. Ἄρατε σημεῖον ἐπὶ τῆς γῆς, σαλπίσατε ἐν ἔθνεσι σάλπιγγι, ἁγιάσατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, παραγγείλατε ἐπ' αὐτὴν βασιλείας Ἀραρὲθ παρ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς Ἀσχαναζαίοις· ἐπιςήσατε ἐπ' αὐτὴν βελοςάσεις, ἀναϐιϐάσατε ἐπ' αὐτὴν ἵππον ὡς ἀκρίδων πλῆθος.

28. Ἀναϐιϐάσατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, τὸν βασιλέα τῶν Μήδων καὶ πάσης τῆς γῆς, τὺς ἡγεμόνας αὐτῦ, καὶ πάντας τὺς ςρατηγοὺς αὐτῦ, καὶ πάσης τῆς γῆς ἐξυσίας αὐτῦ.

29. Ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ ἐπόνεσε, διότι ἐξανέςη ἐπὶ Βαϐυλῶνα λογισμὸς Κυρίου, τῦ θεῖναι τὴν γῆν Βαϐυλῶνος εἰς ἀφανισμὸν, καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτήν.

30. Ἐξέλιπε μαχητὴς Βαϐυλῶνος τῦ πολεμεῖν, καὶ καθήσονται ἐκεῖ ἐν περιοχῇ, ἐθραύσθη ἡ δυναςεία αὐτοῦ, ἐγενήθησαν ὡσεὶ γυναῖκες· ἐνεπυρίσθη τὰ σκηνώματα αὐτῆς, συνετρίϐησαν οἱ μοχλοὶ αὐτῆς.

31. Διώκων εἰς ἀπάντην διώκοντος διώξεται, καὶ ἀναγγέλλων εἰς ἀπάντησιν ἀναγγέλλοντος τῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ Βαϐυλῶνος, ὅτι ἑάλωκεν ἡ πόλις αὐτῦ,

32. ἀπ'

v. 20. κἀγὼ) καί. v. 21. ἀναβάτην) ἐπιβάτην. v. 22. ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, νεανίσκον, καὶ παρθένον) ἐν σοὶ νεανίσκον, καὶ παρθένον, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα. v. 23. ἡγεμόνα) ἡγεμόνας. v. 24. Βαβυλωνίᾳ) Βαβυλῶνι. ibid. ἀδικίας) κακίας. v. 25. κατακυλίσω σε ἀπὸ τῶν) κατακυλιῶ σε ἐπὶ τῶν. v. 27. βασιλείας Ἀραρὲθ παρ' ἐμῦ) βασιλεῦσι ἄρατε παρ' ἐμοῦ. ibid. Ἀσχαναζαίοις) ἀχαναζίοις. v. 28. ἡγεμόνας) ἡγουμένους. ibid. καὶ πάσης τῆς γῆς ἐξουσίας αὐτῦ.) non habet. v. 30. καὶ καθήσονται) καὶ deest. v. 31. ἀπάντην) ἀπάντησιν.

32. ἀπ' ἐσχάτε τῶν διαβάσεων αὐτῆ ἐλήφθησαν, καὶ τὰ συςήματα αὐτῆ ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ, καὶ ἄνδρες αὐτῆ οἱ πολεμιςαὶ ἐξέρχονται. (ἐνεπρήσθησαν)

33. Διότι τάδε λέγει Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· οἶκοι βασιλέως Βαβυλῶνος ὡς ἅλων ὥριμος ἀλοηθήσονται· ἔτι μικρὸν, καὶ ἥξει ὁ ἀμητὸς αὐτῆς. (ἀλοηθήσεται)

34. Κατέφαγέ με, ἐμερίσατό με, κατέλαβέ με σκότος λεπτὸν, Ναβεχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατέπιέ με, ὡς δράκων ἔπλησε τὴν κοιλίαν αὐτῆ ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου,

35. ἔξωσάν με οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου εἰς Βαβυλῶνα, ἐρεῖ κατοικοῦσα Σιὼν, καὶ τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὲς κατοικοῦντας Χαλδαίες, ἐρεῖ Ἱερουσαλήμ.

36. Διὰ τῆτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ κρινῶ τὴν ἀντίδικόν σε, καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδίκησίν σε, καὶ ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς, καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς. (γῆν)

37. Καὶ ἔςαι Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν, ⨯ καὶ εἰς κατοικίαν δρακόντων, καὶ εἰς θῶας, καὶ εἰς συριγμὸν, καὶ ἐ κατοικηθήσεται.

38. Ὡς λέοντες ἐξηγέρθησαν ἅμα, καὶ ⨯ οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ὡς σκύμνοι λεόντων.

39. Ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς, καὶ μεθύσω αὐτὲς, ὅπως καρωθῶσι, καὶ ὑπνώσωσιν ὕπνον αἰώνιον, καὶ ἐ μὴ ἐξεγερθῶσι, λέγει Κύριος. (ὑπνώσουσιν)

40. Καταβίβασον αὐτὲς ὡς ἄρνας εἰς σφαγὴν, καὶ ὡς κριοὺς μετ' ἐρίφων.

41. Πῶς ἑάλω ⨯ Σισὰχ, καὶ ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγένετο Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν;

42. Ἀνέβη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἡ θάλασσα ἐν ἤχῳ κυμάτων αὐτῆς, καὶ κατεκαλύφθη.

43. Ἐγενήθησαν αἱ πόλεις αὐτῆς ⨯ εἰς ἀφανισμὸν, γῆ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, ⨯ γῆ ἐν ᾗ ἐ κατοικήσει ἐν αὐτῇ ἐδὲ εἷς, ἐδὲ μὴ καταλύσει ἐν αὐτῇ υἱὸς ἀνθρώπε.

44. Καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ ⨯ τὸν Βὴλ ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ἐξοίσω ἃ κατέπιεν ἐκ τῆ ςόματος αὐτῆς, καὶ ἐ μὴ συναχθῶσιν ἔτι πρός αὐτὴν τὰ ἔθνη, ※ καίγε τεῖχος Βαβυλῶνος πεσεῖται. (Βαβυλῶνος)

※ 45. Ἐξέλθετε ἀπὸ μέσου αὐτῆ λαὸς ἐμὸς, καὶ σώσατε ἕκαστος τὴν ἑαυτῆ ψυχὴν ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ Κυρίου.

※ 46. Μήποτε ἀπαλυνθῇ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ φοβηθῆτε διὰ τὴν ἀκοὴν, ἣ ἀκουσθήσεται ἐν τῇ γῇ, καὶ ἥξει ἐν ἐνιαυτῷ ἀκοὴ, καὶ μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἀκοὴ, ταλαιπωρία, καὶ ἀδικία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κυριεύων ἐπὶ κυριεύοντα.

※ 47. Διὰ τῆτο ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ Βαβυλῶνος· καὶ πᾶσα ἡ γῆ αὐτῶν αἰσχυνθήσεται, πάντες τραυματίαι αὐτῆς πεσῦνται ἐν μέσῳ αὐτῆς.

v. 32. αὐτοῦ ἐνεπρήσθησαν) αὐτῶν ἐνέπρησαν. v. 33. ἀλεηθήσεται.) ἀλοηθήσονται. v. 36. ἀντίδικόν σου) adjicit, καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδίκησίν σε. ibid. τὴν γῆν) τὴν πηγήν. v. 38. Ὡς λέοντες ἐξ. ἅμα) ὅτι ἅμα ὡς λέοντες ἐξηγέρθησαν. v. 39. ὑπνώσωσι) ὑπνώσωσιν. v. 40. Καταβίβασον) καὶ καταβίβασον. v. 43. γῆ) ὡς γῆ. v. 44. ἔτι πρὸς αὐτὴν) transposita.

※ 48. Καὶ εὐφρανθήσονται ἐπὶ Βαβυλῶνα οἱ οὐ-
※ ρανοί, καὶ ἡ γῆ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὅτι
※ ἀπὸ βοῤῥᾶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ἐξολεθρεύοντες,
※ λέγει Κύριος· καίγε Βαβυλὼν πεσεῖν ἐποίησε τοὺς
※ τραυματίας Ἰσραὴλ,

49. καὶ ἐν Βαβυλῶνι πεσοῦνται τραυματίαι πάσης τῆς γῆς.

50. Ἀνασωζόμενοι ἐκ γῆς πορεύεσθε, μὴ ἵστασθε· οἱ μακρόθεν μνήσθητε τοῦ Κυρίου, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἀναβήτω ἐπὶ τὴν καρδίαν ὑμῶν.

51. Ἠσχύνθημεν ὅτι ἠκούσαμεν ὀνειδισμὸν ἡμῶν, κατεκάλυψεν ἀτιμία τὸ πρόσωπον ἡμῶν, εἰσῆλθον ἀλλογενεῖς εἰς τὰ ἅγια ἡμῶν, εἰς οἶκον Κυρίου.

52. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς πεσοῦνται τραυματίαι.

53. Ὅτι ἐὰν ἀναβῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανὸς, καὶ ὅτι ἐὰν ὀχυρώσῃ ὕψος ἰσχύος αὐτῆς, παρ' ἐμοῦ ἥξουσιν ἐξολεθρεύοντες αὐτὴν, λέγει Κύριος.

54. Φωνὴ κραυγῆς ἐν Βαβυλῶνι, καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐκ γῆς Χαλδαίων,

55. ὅτι ἐξωλέθρευσε Κύριος τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἀπώλεσεν ἀπ' αὐτῆς φωνὴν μεγάλην ἠχοῦσαν ὡς ὕδατα πολλά· ἔδωκεν εἰς ὄλεθρον φωνὴν αὐτῆς.

56. Ὅτι ἦλθεν ἐπὶ Βαβυλῶνα ταλαιπωρία, ἑάλωσαν οἱ μαχηταὶ αὐτῆς, ἐπτόηται τὸ τόξον αὐτῶν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτοῖς.

57. Κύριος ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ τὴν ἀνταπόδοσιν· καὶ μεθύσει μέθῃ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῆς, καὶ τοὺς σοφοὺς αὐτῆς,
× καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ τοὺς στρατηγοὺς
αὐτῆς, καὶ τοὺς δυνατοὺς αὐτῆς, καὶ ὑπνώσουσιν ×
ὕπνον αἰώνιον, καὶ μὴ ἐξεγερθῶσι, λέγει ὁ ×
βασιλεὺς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

58. Τάδε λέγει Κύριος· τεῖχος Βαβυλῶνος ἐπλατύνθη, κατασκαπτόμενον κατασκαφήσεται, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐμπυρισθήσονται, καὶ οὐ κοπιάσουσι λαοὶ εἰς κενὸν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ ἐκλείψουσιν.

59. Ο ΛΟΓΟΣ ΟΝ ΕΝΕΤΕΙΛΑΤΟ ΚΥΡΙΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑ ΤΩ ΠΡΟΦΗΤΗ, εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ υἱῷ Νηρείου, υἱοῦ Μαασαίου, ὅτε ἐπορεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα εἰς Βαβυλῶνα, ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Σαραίας ἄρχων δώρων.

60. Καὶ ἔγραψεν Ἱερεμίας πάντα τὰ Ἱερεμίας κακὰ, ἃ ἥξει ἐπὶ Βαβυλῶνα, ἐν βιβλίῳ ἑνὶ, πάντας τοὺς λόγους τούτους τοὺς ἐγγεγραμμένους ἐπὶ Βαβυλῶνα.

61. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Σαραίαν· ὅταν ἔλθῃς εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὄψῃ καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς λόγους τούτους,

62. καὶ ἐρεῖς, Κύριε, Κύριε, σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτὸν, καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ

v. 50. μὴ ἵστασθε.) καὶ μὴ ἵστασθε. v. 53. ὕψος ἰσχύος αὐτῆς) τὰ τείχη ἰσχύϊ αὐτῆς. v. 54. ἐκ γῆς) ἐν γῇ. v. 57. αὐτῇ τὴν ἀνταπόδοσιν) non habet. ibid. σοφοὺς αὐτῆς,) adjicit, καὶ τοὺς στρατηγοὺς αὐτῆς. v. 59. Μαασαίου) μαασαίου. ibid. ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει) ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ. v. 60. Ἱερεμίας) ἱερεμίας. ibid. βιβλίῳ ἑνὶ) ἑνὶ deest. ib. λόγους τοὺς ἐγγεγρ.) λόγους τούτους τοὺς γεγρ.

αὐτῷ κατοικοῦντας ἀπὸ ἀνθρώπυ ἕως κτήνυς, ὅτι ἀφανισμὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἔςαι.

ἀναγιγνώσκων αὐτῷ

63. Καὶ ἔςαι ὅταν παύσῃ τῦ ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον τῦτο, καὶ ἐπιδήσεις ἐπ' αὐτὸ λίθον, καὶ ῥίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τῦ Εὐφράτυ,

64. καὶ ἐρεῖς, ὕτως καταδύσεται Βαβυλὼν, καὶ ὁ μὴ ἀναςῇ ἀπὸ προσώπου τῶν κακῶν, ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτήν. ※ Καὶ ἔςησαν ἐνταῦθα οἱ λόγοι Ἱερεμίου.

Caput XXIX. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. Λς'.

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

(Hebr. Caput XLVII· & pars Capitis XLIX.)

ΕΠΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΦΥΛΟΥΣ ⨯ ὃς ἐγένετο λόγος Κυρίυ πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, πρὸ τῦ πατάξαι Φαραὼ τὴν Γάζαν. ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΚΥΡΙΟΣ.

2. Ἰδὺ, ὕδατα ἀναβαίνει ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ ἔςαι εἰς χειμάῤῥυν κατακλύζοντα, καὶ κατακλύσει γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τὺς ἐνοικῦντας ἐν αὐτῇ· καὶ κεκράξονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλαλάξονται πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν,

3. ἀπὸ φωνῆς ὁρμῆς αὐτῦ, ἀπὸ τῶν ὅπλων τῶν ποδῶν αὐτῦ, καὶ ἀπὸ σεισμοῦ τῶν ἁρμάτων αὐτῦ, καὶ ἤχου τῶν τροχῶν αὐτῦ· ὐκ ἐπέςρεψαν πατέρες ἐφ' υἱοὺς αὐτῶν ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν ἐπὶ αὐτῶν.

4. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐρχομένῃ τῦ ἀπολέσαι πάντας τὺς ἀλλοφύλους· καὶ ἀφανιῶ τὴν Τύρον, καὶ τὴν Σιδῶνα, καὶ πάντας τὺς καταλοίπους τῆς βοηθείας αὐτῶν, ὅτι ἐξολεθρεύσει Κύριος, ⨯ τὺς ἀλλοφύλυς, τὰς καταλοίπυς τῶν νήσων, ⨯ καὶ Καππαδοκίας.

5. Ἥκει φαλάκρωμα ἐπὶ Γάζαν, ἀπεῤῥίφη Ἀσκάλων, καὶ τὰ κατάλοιπα Ἐνακείμ.

6. Ἕως τίνος κόψεις ἡ μάχαιρα Κυρίου; ἕως τίνος οὐχ ἡσυχάσεις; ἀποκατάςηθι εἰς τὸν κολεόν σου, ἀνάπαυσαι, καὶ ἐπάρθητι. οὐκ

7. Πῶς ἡσυχάσει; καὶ Κύριος ἐνετείλατο ἡσυχάσεις
αὐτῇ ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ ἐπὶ τὰς παραθαλασσίους, ἐπὶ τὰς καταλοίπους ἐπεγερθῆναι. ΤΗ ΙΔΟΥΜΑΙΑ, τάδε λέγει Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων· οὐκ ἔςιν ἔτι σοφία ἐν Θαιμὰν, ἀπώλετο βουλὴ ἐκ συνετῶν, ᾤχετο σοφία αὐτῶν,

8. ἠπατήθη ὁ τόπος αὐτῶν, βαθύνατε ἑαυτοῖς εἰς κάθισιν οἱ κατοικοῦντες κάθησιν
ἐν Δαιδάν· ὅτι δύσκολα ἐποίησεν· ἤγαγον ἐπ' αὐτὸν ἐν χρόνῳ, ᾧ ἐπεσκεψάμην αὐτὸν,

9. ὅτι τρυγηταὶ ἦλθόν σοι, ὓ καταλείψουσί σοι καταλείμματα· ὥσπερ

v. 63. ἀναγιγνώσκων) τῦ ἀναγινώσκειν. ibid. ἐπιδήσεις αὐτῷ) ἐπιδήσεις ἐπ' αὐτό. v. 64. ὁ μὴ ἀναςῇ.) καὶ ὁ μὴ ἀναςῇ. CAP. XXIX. v. 2. Ἐνοικοῦντας) κατοικοῦντας. ibid. ἀλαλάξονται πάντες) ἀλαλάξουσιν ἅπαντες. v. 3. καὶ ἤχου τῶν τροχῶν) ἤχου τροχῶν. ibid. ἐπὶ υἱοὺς) ἐφ' υἱούς. v. 4. ἐρχομένῃ) ἐπερχομένῃ. ibid. Σιδῶνα) σειδῶνα. ib. τὰς καταλοίπους) τὺς καταλοίπους. v. 5. ἀπεῤῥίφη) ἀπεῤῥίφη. ibid. καὶ τὰ κατάλοιπα Ἐνακείμ.) καὶ οἱ κατάλοιποι ἐνακείμ. v. 6. Κυρίου) τῦ κυρίου. ibid. οὐκ ἡσ.) ὐχ ἡσυχάσεις v. 7. ἡσυχάσεις;) ἡσυχάσει. v. 8. ἑαυτοῖς εἰς κάθησιν οἱ) εἰς κάθισιν. ibid. Δαιδάν.) δαιδάμ. ib. ἐπεσκεψάμην αὐτὸν) ἐπεσκεψάμην ἐπ' αὐτόν. v. 9. ἦλθόν σοι, ὓ καταλ. σοι καταλείμματα. ὥσπερ) ἦλθον, οἳ ὐ καταλείψουσίν σοι κατάλειμμα. ὡς.

κλέπλαι ἐν νυκλὶ, ἐπιθήσουσι χεῖρας αὐτῶν,

καἸηραύνησα

10. ὅτι ἐγὼ κατίσυρα τὸν Ἡσαῦ, ἀνεκάλυψα τὰ κρυπλὰ αὐτῶν, κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται, ἄλοντο διὰ χεῖρα ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ γείτονος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν

11. ὑπολείπεσθαι ὀρφανόν σου, ἵνα ζήσηται· καὶ ἐγὼ ζήσομαι, καὶ αἱ χῆραι ἐπ' ἐμὲ πεποίθασιν.

αἰθουμένη

12. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· οἷς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ✕ πάντες ἔπιον· καὶ σὺ αἰθωμένη ✕ αἰθωωθήσῃ; οὐ μὴ αἰθωωθῇς, ὅτι πίνων πίεσαι.

13. Ὅτι κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι ✕ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς ἄβατον καὶ εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς κατάραν ἔσῃ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς ἔσονται ἔρημοι εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Ἀκοὴν ἤκουσαν παρὰ Κυρίου, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλεν, συνάχθητε, καὶ παραγένεσθε εἰς αὐτὴν, ἀνάστητε εἰς πόλεμον.

15. Ἰδοὺ, μικρὸν δέδωκά σε ἐν ἔθνεσι, καὶ εὐκαταφρόνητον ἐν ἀνθρώποις.

16. Ἡ παιγνία σου ἐνεχείρησέ σοι, ἰταμία καρδίας σου κατέλυσε τρυμαλιὰς πετρῶν, συνέλαβεν ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ· ὅτι ἐὰν ὑψώσεις ὥσπερ ἀετὸς νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν καθελῶ σε, ✕ φησὶ Κύριος.

17. καὶ ἔσται ἡ Ἰδουμαία εἰς ἄβατον, πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτὴν ✕ ἐκστήσεται, καὶ συριεῖ ✕ ἐπὶ πάσῃ τῇ πληγῇ αὐτῆς.

18. Ὥσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ πάροικοι αὐτῆς, εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, οὐ μὴ καθίσει ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου.

κατοικήσει
καθίσει

19. Ἰδοὺ, ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον Ἠθαὶμ, ὅτι ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ' αὐτὴν ἐπιστήσεται· ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεταί μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν, ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου;

20. Διὰ τοῦτο ἀκούσατε βουλὴν Κυρίου, ἣν ἐβουλεύσατο ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ λογισμὸν αὐτοῦ, ὃν ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαιμὰν, ἐὰν μὴ συμψηθῶσι τὰ ἐλάχιστα τῶν προβάτων, ἐὰν μὴ ἀβατωθῇ ἐπ' * αὐτοὺς καλάλυσις αὐτῶν,

συμψηφισθῶσιν
* αὐτῇ

21. ὅτι ἀπὸ φωνῆς πλώσεως αὐτῶν ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ κραυγή σου ἐν θαλάσσῃ ✕ ἐρυθρᾷ, ἠκούσθη ✕ ἡ φωνή σου·

22. Ἰδοὺ, ὥσπερ ἀετὸς ὄψεται, ✕ καὶ ἐπιπλήσεται, καὶ ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας ✕ αὐτοῦ ἐπ' ὀχυρώματα αὐτῆς· καὶ ἔσται

v. 9. χεῖρας) χεῖρα. v. 10. κατηραύνησα) κατίσυρα. ibid. καὶ γείτονος αὐτοῦ) γείτονός μου. v. 12. λέγει) εἶπε. ibid. αἰθουμένη) αἰθωμένη. ib. ὅτι πίνων πίεσαι.) non habet. v. 13. κατ' ἐμαυτοῦ) ὅτι κατ' ἐμαυτοῦ. ibid. κατάραν) κατάρασιν. ib. εἰς τὸν αἰῶνα.) absque articulo. v. 14. ἤκουσαν) ἤκουσα. v. 15. Ἰδοὺ) abest. ibid. δέδωκά σε ἐν ἔθν. καὶ εὐκατ.) ἔδωκά σε ἐν ἔθνεσιν, εὐκαταφρόνητον. v. 16. ὅτι ἐὰν ὑψώσεις) ὅτι ὕψωσεν. ibid. ἀετὸς νοσσιάν σου) ἀετὸς νοσσιὰν αὐτοῦ. v. 18. κατοικήσει) καθίσει. ibid. καθίσει) κατοικήσει. v. 19. εἰς τὸν τόπον Ἠθαὶμ) εἰς τόπον αἰθάμ. ibid. ἐπιστήσεται.) ἐπιστήσατε. v. 20. συμψηφισθῶσιν) συμψηθῶσι. ibid. ἐπ' αὐτῇ) ἐπ' αὐτούς. v. 21. ἐσείσθη) ἐφοβήθη. ibid. κραυγή σου ἐν θαλάσσῃ ἠκούσθη.) κραυγὴ θαλάσσης οὐκ ἠκούσθη.

ἔσαι ἡ καρδία τῶν ἰχυρῶν τῆς Ἰδεμαί-
ας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς καρδία γυ-
ναικὸς ὠδινέσης.

Caput XXX. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. ΛΖ'.

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

(Hebr. Caput XLIX.)

ΤΟΙΣ υἱοῖς Ἀμμὰν οὕτως εἶπε
Κύριος· μὴ υἱοὶ ὐκ εἰσὶν ἐν Ἰσ-
ραὴλ, ἢ παραληψόμενος οὐκ
διότι ἔσιν ἐν αὐτοῖς; διατί παρέλαβε Μελ-
χὸλ τὴν Γαλαὰδ, καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν
ἐν πόλεσιν αὐτῶν ἐνοικεῖ;

2. Διὰ τῦτο ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, φη-
σὶ Κύριος, καὶ ἀκετιῶ ἐπὶ Ῥαββὰθ
※ υἱῶν Ἀμμὰν θόρυβον πολέμε, καὶ ἔ-
σονται εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀπώλειαν,
καὶ οἱ βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ κατακαυ-
θήσονται, καὶ παραλήψεται Ἰσραὴλ
τὴν ἀρχὴν αὐτῦ, ※ φησὶ Κύριος.

3. Ἀλάλαξιν Ἐσεβὼν, ὅτι ὤλετο
Καί Γαί· κεκράξατε, θυγατέρες Ῥαββὰθ,
περιζώσασθε σάκκους, καὶ ἐπιληπτεύσ-
ασθε, καὶ κόψασθε (ἐπὶ Μελχὸμ,) καὶ
διαδράμετε διὰ τῶν τριγχῶν, ὅτι Μελχὸμ ἐν
ἀποικίᾳ βαδιεῖται, οἱ ἱερεῖς αὐτῦ καὶ
οἱ ἄρχοντες αὐτῦ ἅμα.

ὅτι 4. Τί ἀγαλλιάσῃ ἐν τοῖς πεδίοις Ἐνα-
κείμ; ※ διέῤῥευσε τὰ πεδία σου, θυγάτηρ
ἰταμίας, ἡ πεποιθυῖα ἐπὶ τοῖς θησαυ-
ροῖς αὐτῆς, ἡ λέγεσα, τίς εἰσελεύσε-
ται ἐπ' ἐμέ;

5. Ἰδὲ ἐγὼ φέρω φόβον ἐπὶ σὲ, εἶπε
Κύριος ※ τῶν δυνάμεων, ἀπὸ πάσης τῆς
περιοίκου σου, καὶ διασπαρήσεσθε ἕκασος παροίκου
εἰς πρόσωπον αὐτῦ, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ συν-
άγων ※ μετανάστην.

6. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλω-
σίαν Μωὰβ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

28. ΤΗ ΚΗΔΑΡ ΤΗ ΒΑΣΙ-
ΛΙΣΣΗ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ, ΗΝ Ε-
ΠΑΤΑΞΕΝ ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟ-
ΣΟΡ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΒΥΛΩ-
ΝΟΣ, ὕτως εἶπε Κύριος· ἀνάσητε,
καὶ ἀνάβητε ἐπὶ Κηδὰρ, καὶ πλήσατε
τὲς υἱὲς Κεδέμ.

29. Σκηνὰς αὐτῶν, καὶ τὰ πρόβα-
τα αὐτῶν λήψονται· ἱμάτια αὐτῶν,
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ κα-
μήλους αὐτῶν λήψονται ἑαυτοῖς. καὶ κα- ἑαυτῶν
λέσατε ἐπ' αὐτὲς ἀπορίαν κυκλόθεν. ἀπώλει-

30. Φεύγετε λίαν, ※ ἀνασπάσθητε, ἐβα- αν
θύνατε εἰς κάθισιν, καθήμενοι ἐν τῇ αὐ- κάθησιν
λῇ, ※ φησὶ Κύριος, ὅτι ἐβελεύσατο ἐφ'
ὑμᾶς ※ Ναβεχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶ-
νος βελὴν, καὶ ἐλογίσατο ἐφ' ὑμᾶς
λογισμόν.

31. Ἀνάσηθι· καὶ ἀνάβηθι ἐπὶ ἔθ-
νος εὐσαθοῦν, καθήμενον εἰς ἀναψυ-
χὴν, ※ φησὶ Κύριος, οἷς ὐκ εἰσὶ θύραι,
ὐδὲ βάλανοι, οὐ μοχλοὶ, μόνοι κατα-
λύεσι.

32. Καὶ ἔσονται οἱ κάμηλοι αὐτῶν εἰς προ-
νομὴν,

CAP. XXX. v. 1. ἐν αὐτοῖς; διότι παρέλαβε) αὐτοῖς; διατί παρέλαβε. ibid. ἐνοικεῖ; ἐνοικήσει. v. 2. υἱῶν θόρυβον πολέμου) θόρυβον πολέμων. ibid. οἱ βωμοὶ) absque articulo. v. 3. Καί) γαί. ibid. καὶ ἐπιληπτεύσασθε) non habet. ib. ἐπὶ Μελχὸμ ὅτι ἐν ἀποικίᾳ βαδιεῖται) ὅτι μελχὸλ βαδιεῖται ἐν ἀποικίᾳ. v. 4. ὅτι ἀγαλλιάσῃ) τί ἀγαλλιᾶσθε. ibid. θυγάτηρ) θύγατερ. ib. ἐπὶ τοῖς θησαυροῖς αὐτῆς) ἐπὶ θησαυροῖς. v. 5. παροίκου) περιοίκου. ibid. εἰς πρόσωπον) εἰς τὸ πρόσωπον. ib. ὐκ ἔσαι) οὐκ ἔσαι. v. 28. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ) absque articulo. v. 29. ἑαυτῶν) αὐτῶν. ibid. καλέσατε αὐτοὺς) καλέσατε ἐπ' αὐτούς. v. 30. ἐβαθύνατε εἰς κάθησιν) ἐμβαθύνατε εἰς κάθισιν. ibid. ἐφ' ὑμᾶς λογισμὸν) λογισμόν. v. 31. ἐπὶ ἔθνος) ἐπ' ἔθνος. ibid. ὐδὲ βάλανοι) οὐ βάλανοι. v. 32. οἱ κάμηλοι) absque articulo.

νομὴν, καὶ πλῆθος κτηνῶν αὐτῶν εἰς ἀπώλειαν, καὶ λικμήσω αὐτοὺς παντὶ
κεκραμμένους πνεύματι κεκαρμένους πρὸ προσώπου αὐτῶν, ἐκ παντὸς * πέραν αὐτῶν οἴσω τὴν
* μέρους τροπὴν αὐτῶν, εἶπε Κύριος.

33. Καὶ ἔσαι ἡ αὐλὴ διατριβὴ στρουθῶν, καὶ ἄβατος ἕως αἰῶνος, ἐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου.

* 23. ΤΗ, ΔΑΜΑΣΚΩ, κατῃσχύνθη Ἡμαθ, καὶ Ἀρφαθ, ὅτι ἤκουσαν ἀκοὴν πονηρὰν, ἐξέστησαν ⨯ ἐν θαλάσσῃ,
ἐκοιμήθησαν ἐθυμώθησαν, ἀναπαύσασθαι ἐ μὴ δύνανται.

24. Ἐξελύθη Δαμασκὸς, ἀπεστράφη εἰς φυγὴν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτῆς, ⨯ καὶ ὠδῖνες κατέσχον αὐτὴν ὡς τικτέσης.

ἐγκατέλειπον 25. Πῶς ἐχὶ ἐγκατέλιπεν πόλιν ἐμὴν, κώμην ἠγάπησαν;

26. Διὰ τοῦτο πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν πλατείαις σε, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμιςαὶ σε πεσοῦνται, φησὶ Κύριος.

27. Καὶ καύσω πῦρ ἐν τείχει Δαμασκοῦ, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα υἱοῦ Ἄδερ.

Caput XXXI. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. ΛΗ'.

ΚΕΦ. ΛΑ' XXXI.

(Hebr. XLVIII.)

ΤΗ ΜΩΑΒ οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· οὐαὶ ἐπὶ Ναβαῦ, ὅτι ὤλετο ⨯ ἐκεῖ, ἐλήφθη Καριαθαΐμ, ᾐσχύνθη Ἀμαθ τὸ κραταίωμα, καὶ ἡττήθη.

2. Καὶ γὰρ οὐκ ἔςιν ἔτι ἰατρεία ἐν Μωὰβ, ἀγαυρίαμα ἐν Ἐσεβὼν, ἐλογίσατο ἐπ' αὐτὴν κακά· ⨯ δεῦτε καὶ ἐκόψωμεν αὐτὴν ἀπὸ ἔθνες, καὶ παῦσιν παύσεται· ὄπισθέν σε βαδιεῖται μάχαιρα,

3. ὅτι φωνὴ κεκραγότων ἐξ Ὡρωναΐμ, ὄλεθρος καὶ σύντριμμα μέγα.

4. Συνετρίβη Μωὰβ, ἀναγγείλατε εἰς Ζογόρα,

5. ὅτι ἐπλήσθη Ἀλαὼθ ἐν κλαυθμῷ· ἀναβήσεται κλαίων ἐν ὁδῷ Ὡρωναΐμ, ⨯ οἱ ἐχθροὶ κραυγὴν συντρίμματος ἠκούσατε,

6. φεύγετε καὶ σώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε ὥσπερ ὄνος ἄγριος ἐν ἐρήμῳ,

7. ἐπειδὴ ἐπεποίθεις ἐν ὀχυρώμασί σου, ⨯ ἔξεσί σοι θλίψεις, καὶ γε σὺ συλληφθήσῃ· καὶ ἐξελεύσεται Χαμὼς ἐν ἀποικίᾳ, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῦ ἅμα.

8. Καὶ ἥξει ὄλεθρος ἐπὶ πᾶσαν πόλιν, καὶ πόλις ἐ μὴ σωθῇ, καὶ ἀπολεῖται ὁ αὐλὼν, καὶ ἐξολεθρευθήσεται ἡ πεδινὴ, καθὼς εἶπε Κύριος.

9. Δότε σημεῖον τῇ Μωὰβ, ὅτι ἀφῇ τῇ ἀναφθήσεται, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἄβατον ἔσονται ἀπὸ ἐνοικέντων αὐτάς.

10. Ἐπι-

v. 32. κεκραμμένας) κεκαρμένους. ibid. μέρους) πέραν. v. * 23. ἐκοιμήθησαν) ἐθυμώθησαν. v. 26. ἐγκατέλειπον) ἐγκατέλιπεν. ibid. σε, φησὶ) σε πεσοῦνται, φησί. CAP. XXXI. v. 1. Καριαθαΐμ) καριαθὶμ. ibid. Ἀμαθ τὸ κρ. καὶ ἡττήθη.) καὶ ἀγαθ. v. 2. Καὶ γὰρ) deest. ibid. ἐν Μωὰβ, ἀγαυρ.) μωὰβ, γαυρίαμα. v. 3. ὄλεθρος. ὄλεθρον. v. 5. Ἀλαὼθ) ἀλὼθ. v. 7. ὀχυρώμασι) ὀχυρώματι. ibid. καὶ συλ.) καὶ σὺ συλληφθήσῃ. v. 8. καὶ πόλις) non habet. v. 9. in Rom. δότε σημεῖα τῇ μωὰβ, ὅτι ἀφῇ ἀφθήσεται, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἄβατον ἔσονται. πόθεν ἐνοικος αὐτῇ·

10. Ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς, ✕ καὶ ἐπικατάρατος ἐξαίρων μάχαιραν αὐτȢ ἀφ' αἵματος.

11. Ἀνεπαύσατο Μωὰβ ἐκ παιδαρίου, καὶ πεποιθὼς ἦν ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτȢ, οὐκ ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον, καὶ εἰς ἀποικισμὸν οὐκ ᾤχετο· διὰ τȢ̃το ἔστη γεῦμα αὐτȢ ἐν αὐτῷ, καὶ ὀσμὴ αὐτȢ οὐκ ἐκλείπει.

12. Διὰ τȢ̃το ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀποστελῶ αὐτῷ κλίνοντας, καὶ κλινȢ̃σιν αὐτὸν, καὶ τὰ σκεύη αὐτȢ λεπτυνȢ̃σι, καὶ τὰ κέρατα αὐτȢ συγκόψȢσι,

καταισχύνθη 13. καὶ καταισχυνθήσεται Μωὰβ ἀπὸ Χαμὼς, ὥσπερ κατῃσχύνθη ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀπὸ Βαιθὴλ ἐλπίδος αὐτῶν πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

14. Πῶς ἐρεῖτε, ἰσχυροί ἐσμεν, καὶ ἄνθρωπος ἰσχύων εἰς τὰ πολεμικά;

15. Ὤλετο Μωὰβ πόλις αὐτȢ, καὶ ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι αὐτȢ κατέβησαν εἰς σφαγὴν, ✕ φησὶ ὁ βασιλεὺς, Κύριος τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ.

16. Ἐγγὺς ἡμέρα Μωὰβ ἐλθεῖν, καὶ πονηρία αὐτȢ ταχεῖα σφόδρα.

αὐτὸν 17. Κινήσατε αὐτῷ πάντες κυκλόθεν αὐτȢ, πάντες εἰδότες ὄνομα αὐτȢ· εἴπατε, πῶς συνετρίβη βακτηρία εὐκλεὴς, ῥάβδος μεγαλώματος;

18. Κατάβηθι ἀπὸ δόξης, καὶ κάθισον ἐν ὑγρασίᾳ καθημένη, θυγάτηρ Δαιβὼν, ἐκτρίβητε, ὅτι ὤλετο Μωὰβ, ἀνέβη εἰς σὲ λυμαινόμενος ὀχυρώματά σου.

19. Ἐφ' ὁδȢ̃ στῆθι, καὶ ἔπιδε καθημένη ἐν Ἀροὴρ, καὶ ἐρώτησον φεύγοντα, καὶ σωζόμενον, καὶ εἶπον, τί ἐγένετο;

20. Κατῃσχύνθη Μωὰβ, ὅτι συνετρίβη· ὀλόλυξον καὶ κέκραξον, ἀνάγγειλον ἐν Ἀρνὼν, ὅτι ὤλετο Μωάβ,

21. καὶ κρίσις ἔρχεται εἰς τὴν γῆν τȢ̃ Μεισὼρ ἐπὶ Χελὼν, καὶ ἐπὶ Ῥεφὰς, καὶ Μωφὰς,

22. καὶ ἐπὶ Δαιβὼν, καὶ ἐπὶ Ναβαῦ, καὶ ἐπ' οἶκον Δεβλαθαίμ,

23. καὶ ἐπὶ Καριαθαὶμ, καὶ ἐπὶ οἶκον Γαιμὼλ, καὶ ἐπ' οἶκον Μαὼν, Γαμῶλα

24. καὶ ἐπὶ Καριὼθ, καὶ ἐπὶ Βοσὸρ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις ✕ γῆς Μωὰβ τὰς πόῤῥω καὶ τὰς ἐγγύς.

25. Κατεάχθη κέρας Μωὰβ, καὶ τὸ ἐπίχειρον αὐτȢ συνετρίβη, ✕ φησὶ Κύριος.

26. Μεθύσατε αὐτὸν, ὅτι ἐπὶ Κύριον ἐμεγαλύνθη· καὶ ἐπικρούσει Μωὰβ ἐν χειρὶ αὐτȢ, καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ αὐτός.

27. Καὶ εἰ μὴ εἰς γελοιασμὸν ἦν σοι Ἰσραὴλ, εἰ ἐν κλοπαῖς σȢ εὑρέθη, ὅτι ἐπολέμεις αὐτὸν, ✕ μετακινήσεις.

28. Κατέλιπον τὰς πόλεις, καὶ ᾤκησαν ἐν πέτραις οἰκȢ̃ντες Μωάβ· ἐγενήθη-

v. 11. ἐκλείπει.) ἐξέλιπε. v. 12. ἡμέραι) addit αὐτοῦ. v. 13. καταισχύνθη ὁ οἶκος) κατῃσχύνθη οἶκος. v. 17. Κινήσατε αὐτὸν) κινήσατε αὐτῷ. v. 18. θυγάτηρ Δαιβὼν, ἐκτρίβητε) δαιβὼν ἐκτριβήσεται. ibid. ὀχυρώματα) ὀχύρωμα. v. 19 Ἀροὴρ) ἀρὴρ. v. 20. Ἀρνὼν) ἀρνών. v. 21. τȢ̃ Μεισὼρ) absque articulo. ibid. καὶ ἐπὶ Ῥεφὰς) καὶ ῥεφάς. v. 22. Δεβλαθαίμ) δαιθλαθαίμ. v. 23. ἐπὶ οἶκον Γαμῶλα) ἐπ' οἶκον γαιμώλ. v. 27. Καὶ μὴ εἰς γελ. σοι) καὶ εἰ μὴ εἰς γελ. ἦν σοι. ibid. εἰ ἐν κλοπαῖς, καὶ ἐν κλοπαῖς. v. 28. οἰκȢ̃ντες) οἱ κατοικοῦντες.

ἐνοσσεῦσαι νήθησαν ὡς περιστεραὶ νοσσεύουσαι ἐν πέ-
τραις βοθύνε σόματι.

29. Ἤκεσα ὕβριν Μωάβ, (ὕβρισε σφόδρα) ✕ τὸ ὕψος αὐτῦ, καὶ ✕ τὴν ὕβριν αὐτῦ, καὶ ὑπερηφανίαν αὐτῦ· καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ,

30. ἐγὼ δὲ ἔγνων τὰ ἔργα αὐτῦ, ✕ φησὶ Κύριος· ἐχὶ τὸ ἱκανὸν αὐτῦ ἐχ οὕτως ἐποίησε;

31. Διὰ τῦτο ἐπὶ Μωάβ ὀλολύζετε
Κιδάρας πάντοθεν· βοήσατε ἐπ᾽ ἄνδρας Κειράδας
αὐχμοῦ.

32. Ὡς κλαυθμὸν Ἰαζὴρ ἀποκλαύσομαί σοι, ἄμπελος Ἀσερημά, κλήματά σε διῆλθε θάλασσαν, πόλεις Ἰαζὴρ ἥψαντο, ἐπὶ ὀπώραν σε καὶ ἐπὶ τρυγηταῖς σε ὄλεθρος ἔπεσε.

Συνεψή- 33. Συνεψήσθη χαρμοσύνη καὶ εὐφροσύ-
θη νη ἐκ τῆς Μωαβίτιδος, καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ
ἐπατή- ληνοῖς σου· πρωῒ ἐκ ἐπάτησαν, ἐδὲ δείλης
θησαν ἐκ ἐποίησαν Αἰδέ.

34. Ἀπὸ κραυγῆς Ἐσεβὼν ἕως Ἐλεαλὴ καὶ ἕως Ἰασσὰ αἱ πόλεις αὐτῶν ἔδωκαν φωνὴν αὐτῶν ἀπὸ Ζογὸρ ἕως Ὡρωναΐμ, καὶ Ἀγγελία Σαλισία, ὅτι
Ἐβρὶμ καὶ τὸ ὕδωρ Νεβρεὶμ εἰς κατάκαυμα ἔσαι.

35. Καὶ ἀπολῶ τὸν Μωάβ, φησὶ Κύ-
Μωάβ ριος, ἀναβαίνοντα ἐπὶ τὸν βωμόν, καὶ
θυμιῶντα θεοῖς αὐτῦ.

36. Διὰ τῦτο καρδία τῦ Μωάβ, ὥσπερ αὐλοὶ βομβήσεσι, καὶ καρδία με
ἐπ᾽ ἀνθρώπους Κειράδας ὥσπερ αὐλὸς Κειδάρεις
βομβήσει· διὰ τῦτο, ἃ περιεποιήσατο, ἀπώλετο ἀπὸ ἀνθρώπου.

37. Πᾶσαν κεφαλὴν ἐν παντὶ τόπῳ ξυρήσονται, καὶ πᾶς πώγων ξυρηθήσεται, καὶ πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὀσφύος σάκκος.

38. Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δωμάτων Μωάβ, καὶ ἐπὶ πλατείαις αὐτῆς ✕ ὅλαις κοπετόν, ὅτι συνέτριψα, φησὶ Κύριος, τὸν Μωάβ ὡς ἀγγεῖον, ὃ ἐκ ἔσιν χρεία αὐτῦ.

39. Πῶς κατήλλαξε; ✕ ὀλολύξατε· πῶς ἔστρεψε νῶτον Μωάβ; ᾐσχύνθη, καὶ ἐγένετο Μωάβ εἰς γέλωτα, καὶ ἐγκό-
τημα πᾶσι τοῖς κύκλῳ αὐτῆς. αὐτῦ

40. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος· ✕ ἰδὲ ὡς ἀετὸς ὁρμήσει, καὶ ἐκπετάσει τὰς πτέρυγας αὐτῦ ἐπὶ Μωάβ.

41. Ἐλήφθη Ἀκκαριώθ, καὶ τὰ ὀχυρώματα συνελήφθη· ✕ καὶ ἔσαι ἡ καρδία τῶν δυνασῶν Μωάβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς καρδία γυναικὸς ὠδινέσης.

42. Καὶ ἀπολεῖται Μωάβ ἀπὸ ὄχλου, ὅτι ἐπὶ τὸν Κύριον ἐμεγαλύνθη.

43. Παγὶς καὶ φόβος καὶ βόθυνος ἐπὶ σὲ καθήμενος ἐπὶ Μωάβ, ✕ φησὶ σοὶ Κύριος.

44. Ὁ

v. 28. ὡς περιστεραὶ - - fin.) ὥσπερ περιστεραὶ νοσσεύουσαι ἐν πέτραις σόματι βοθύνου. v. 29. Ἤκεσα) καὶ ἤκουσα. ibid. ὕβρισε σφόδρα, καὶ ὕβριν αὐτοῦ) ὕβρισε λίαν ὕβριν αὐτοῦ. v. 30. τὰ ἔργα) absque articulo. ibid. ἱκανὸν αὐτῦ) ἱκανὸς αὐτῷ. v. 31. Κιδάρας) κειράδας. v. 32. ἀποκλαύσομαί) addit σοι. ibid. πόλεις) πόλις. ib. καὶ ἐπὶ τρυγηταῖς) καὶ deest. ib. ἔπεσε.) ἐπέπεσε. v. 33. Συνεψήσθη) συνεψήθη. ibid. ἐπατήθησαν) ἐπάτησαν. ibi & v. 34. Αἰδέ. Ἀπὸ) αἱ δὲ ἀπό. ib. Ἐλεαλὴ καὶ ἕως Ἰασσὰ) αἰτάιμ. ib. Ἀγγελία Σαλισία) ἀγγελίαν σαλασία. ib. Ἐβρὶμ) νεβρείν. v. 35. ἐπὶ Μωάβ) ἐπὶ τὸν βωμόν. v. 36. καὶ καρδία) καὶ deest. ibid. Κειδάρεις) κειράδας. v. 37. ξυρήσονται) ξυρηθήσονται. v. 38. ἐπὶ πλατείαις) ἐπὶ ταῖς πλατείαις. ibid. τὸν Μωάβ) abest. v. 39. κύκλῳ αὐτῦ.) κύκλῳ αὐτῆς. v. 41. Ἀκκαριώθ) καριώθ. v. 43. ἐπὶ σοὶ καθήμενος ἐπὶ Μωάβ) ἐπὶ σὲ καθήμενος μωάβ.

44. Ὁ φεύγων ἀπὸ προσώπου τῦ φόβου ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· καὶ ὁ ἀναβαίνων ἐκ τῦ βοθύνου, συλληφθήσεται ἐν τῇ παγίδι· διότι ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ Μωάβ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως
αὐτῆς αὐτῶν, ⨯ φησὶ Κύριος.

45. ※ Ἐν σκιᾷ Ἐσεβὼν ἐστάθησαν ἀπὸ δυνά-
※ μεως φυγόντες, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἐσεβὼν, καὶ
※ φλὸξ ἀπὸ μέσου Σεὼν, καὶ κατέφαγεν τὸ κλίτος
※ Μωάβ, καὶ τὴν κορυφὴν υἱῶν Σαών.
※
※ 46. Οὐαί σοι, Μωάβ, ἀπώλετο λαὸς Χα-
※ μὼς, ὅτι ἔλαβον τοὺς υἱούς σε, καὶ τὰς θυγατέρας
※ σε εἰς αἰχμαλωσίαν.
※
※ 47. Καὶ ἐπιστρέψω αἰχμαλωσίαν τῦ Μωάβ ἐν
※ ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις· λέγει Κύριος. Ἕως τῦτε τὸ
※ κρῖμα τῦ Μωάβ.

ΚΕΦ. ΛΒʹ. XXXII.

Caput XXXII. in Hebr. est Κεφ. ΛΘʹ. apud LXX.

(Hebr. Cap. XXV. v. 15. usque ad finem)

ΟΣΑ ἐπροφήτευσεν Ἰερεμίας ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη·) ※ ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ⨯ πρός με· λάβε τὸ ποτήριον τῦ οἴνου τῦ ἀκράτου τούτου ἐκ χειρός μου, καὶ ποτιεῖς ⨯ αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ἃ ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτοὺς,

16. καὶ πίονται, καὶ ἐξεμοῦνται,
μαχαί- καὶ μανήσονται ἀπὸ προσώπου τῆς μα-
ρης χαίρας, ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀναμέσον αὐ-
τῶν.

17. Καὶ ἔλαβον τὸ ποτήριον ἐκ χειρὸς Κυρίου, καὶ ἐπότισα ⨯ πάντα τὰ
ἔθνη, πρὸς ἃ ἀπέστειλέ με Κύριος πρὸς ἐπ'
αὐτὰ,

18. τὴν Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἄρχοντας αὐτῦ, τῦ θεῖναι αὐτὰς εἰς ἐρήμωσιν, καὶ εἰς ἄβατον, καὶ εἰς συριγμὸν, ⨯ καὶ εἰς κατάραν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην,

19. καὶ τὸν Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ τοὺς παῖδας αὐτῦ, καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῦ,

20. καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτῦ, καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους αὐτῦ, ※ καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς γῆς Οὖζ, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς ⨯ γῆς (πάντων τῶν) ἀλλοφύλων, καὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ τὴν Γάζαν, καὶ τὴν Ἀκκάρων, καὶ τὸ ἐπίλοιπον Ἀζώτου,

21. καὶ τὴν Ἰδυμαίαν, καὶ τὴν Μωαβῖτιν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν,

22. καὶ ⨯ πάντας βασιλεῖς Τύρου, καὶ ⨯ πάντας βασιλεῖς Σιδῶνος, καὶ βα-
σιλεῖς ⨯ τῆς νήσε" τῆς ἐν τῷ πέραν τῆς τοὺς
θαλάσσης,

23. καὶ τὴν Δαιδὰν, καὶ τὴν Θαιμὰν, καὶ τὴν Ῥῶς, καὶ πᾶν περικεκαρμένον κατὰ πρόσωπον αὐτῦ,

24. ⨯ καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἀραβίας, καὶ πάντας ⨯ τοὺς βασιλεῖς τοὺς συμμίκτους (αὐτῦ) τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ ἐρήμῳ,

25. ⨯ καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ζαμβρὶ,
καὶ πάντας βασιλεῖς Αἰλὰμ, καὶ πάν- Δαιδὰν
τας βασιλεῖς Περσῶν,

v. 44. συλληφθήσεται) præfigit καὶ. ibid. διότι) ὅτι. ibid. ἐπισκέψεως αὐτῆς.) ἐπισκέψεως αὐτῶν. CAP. XXII. v. 15. Ὅσα ἐπροφήτευσεν Ἰερεμίας ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.) non habet. v. 16. μανήσονται) ἐκμανήσονται. ibid. μαχαίρης) μαχαίρας. ib. ἀναμέσον αὐτῷ.) ἀναμέσον αὐτῶν. v. 17. ἐπ' αὐτὰ) πρὸς αὐτά. v. 20. συμμίκτους αὐτῦ) αὐτοῦ deest. ibid. (πάντων τῶν) abest. v. 22. πάντας) deest. v. 24. (αὐτοῦ) abest. v. 25. Δαιδὰν) Αἰλάμ.

26. καὶ πάντας βασιλεῖς τῦ ἀπη-
λιώτου τὺς πόῤῥω καὶ τὺς ἐγγὺς, ἕκα-
ϛον πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ, καὶ πά-
σας τὰς βασιλείας τὰς ἐπὶ προσώπου
τῆς γῆς, ⨯ καὶ βασιλεὺς Σησὰχ πίεται ἔσχα-
τος αὐτῶν.

27. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, οὕτως εἶπε Κύ-
ριος παντοκράτωρ ⨯ ὁ Θεὸς τῦ Ἰσραήλ·
πίετε καὶ μεθύσθητε, καὶ ἐξεμέσατε,
καὶ πεσεῖσθε, καὶ ὐ μὴ ἀναϛῆτε ἀπὸ
προσώπου τῆς μαχαίρας, ἧς ἐγὼ ἀπο-
ϛέλλω ἀναμέσον ὑμῶν.

28. Καὶ ἔϛαι ὅταν μὴ βέλωνται δέ-
ξασθαι τὸ ποτήριον ἐκ τῆς χειρός σου,
ὥϛε πιεῖν, καὶ ἐρεῖς ⨯ αὐτοῖς· ὕτως εἶ-
πε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων· πίοντες πίε-
σθε,

29. ὅτι ἐν πόλει ἐφ᾽ ᾗ ὠνομάσθη τὸ
αὐτῆς ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτήν, ἐγὼ ἄρχομαι κα-
κῶσαι, καὶ ὑμεῖς καθάρσει ⨯ καθαρι-
σθήσεσθε; ὐ μὴ καθαρισθῆτε, ὅτι μά-
καλέσω χαιραν ἐγὼ καλῶ ἐπὶ πάντας τὺς καθη-
μένους ἐπὶ τῆς γῆς, ⨯ φησὶ Κύριος τῶν
δυνάμεων.

30. Καὶ σὺ προφητεύσεις ⨯ πάντας
τὺς λόγυς τύτυς ἐπ᾽ αὐτὺς, καὶ ἐρεῖς
αὐτοῖς· Κύριος ἀφ᾽ ὑψηλοῦ χρηματιεῖ,
ἀπὸ τῦ ἁγίυ αὐτῦ δώσει φωνὴν αὐτῦ,
ἀπὸ λόγον χρηματιεῖ ἐπὶ τῦ τόπυ * αὐτῦ,
* τύτυ καὶ οἵδε ὥσπερ † τρυγῶντες ἀποκριθήσον-
† τρυγῶ- ται· καὶ ἐπὶ πάντας τὺς καθημένους
τες ἐπὶ τὴν γῆν ἥκει ὄλεθρος,

31. ἐπὶ μέρος τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ
Κυρίῳ ἐν τοῖς ἔθνεσι· κρίνεται αὐτὸς
πρὸς πᾶσαν σάρκα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐδό-
θησαν εἰς μάχαιραν, λέγει Κύριος.

32. Οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων·
ἰδὺ κακὰ ἔρχεται ἀπὸ ἔθνυς εἰς ἔθνος·
καὶ λαῖλαψ μεγάλη ἐκπορεύεται ἀπ᾽
ἐσχάτου τῆς γῆς,

33. καὶ ἔσονται τραυματίαι ὑπὸ Κυ-
ρίου ἐν ἡμέρᾳ Κυρίυ, ἐκ μέρους τῆς γῆς,
καὶ ἕως εἰς μέρος τῆς γῆς· ⨯ ὐ μὴ κο-
πῶσιν, ὐδὲ μὴ συναχθῶσιν, καὶ ὐ μὴ κατορυ- κατορύ-
γῶσιν εἰς κόπριαν, ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ξωσιν
ἔσονται.

34. Ἀλαλάξατε ποιμένες, καὶ κε- κεκρά-
κράξατε, καὶ κόπτεσθε οἱ κριοὶ τῶν προ- ξετε
βάτων, ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ὑ-
μῶν εἰς σφαγήν, ⨯ καὶ οἱ σκορπισμοὶ ὑμῶν,
καὶ πεσεῖσθε ὥσπερ οἱ κριοὶ οἱ ἐκλε-
κτοὶ,

35. καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἀπὸ τῶν
ποιμένων, καὶ σωτηρία ἀπὸ τῶν κριῶν
τῶν προβάτων.

36. Φωνὴ κραυγῆς τῶν ποιμένων, καὶ
ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων καὶ τῶν
κριῶν, ὅτι ὠλόθρευσε Κύριος τὰ βοσκή-
ματα αὐτῶν,

37. καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα
τῆς εἰρήνης ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυ-
μοῦ μου.

38. Κατέλιπέ με ὥσπερ λέων κατά-
λυμα αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθη ἡ γῆ αὐτῶν
εἰς ἄβατον ἀπὸ προσώπου μαχαίρας
τῆς

v. 26. τῦ ἀπηλιώτου) ἀπὸ ἀπηλιώτου. ibid. πάσας τὰς βασιλ.) absque articulo. v. 27. ἐξεμέσατε) ἐξεμέσετε. v. 29. ἐφ᾽ ᾗ) ἐν ᾗ. ibid. ἐπ᾽ αὐτῆς) ἐπ᾽ αὐτήν. ib. καλέσω ἐπὶ τὰς) καλῶ ἐπὶ πάντας τὰς. v. 30. τὰς λόγους τύτους ἐπ᾽ αὐτοὺς) transposita. ibid. ἐρεῖς αὐτοῖς.) αὐτοῖς deest. ib. ἀπὸ τῦ τόπου τύτυ) ἐπὶ τῦ τόπου αὐτοῦ. ib. τρυγῦτες) τρυγῶντες. ib. καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς καθ. ἐπὶ τὴν γῆν) καὶ ἐπὶ καθημένους τὴν γῆν. v. 32. εἰς ἔθνος) ἐπὶ ἔθνος. v. 33. κατορύξωσιν) κατορυγῶσιν. v. 34. κεκράξετε) κεκράξατε. v. 38. Κατέλιπέ με, ὥσπερ λ. κατάλυμα) ἐγκατέλιπεν ὥσπερ λέων κατάλειμμα. ibid. μαχαίρας) τῆς μαχαίρας.

τῆς μεγάλης, ⨯ καὶ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ.

Caput XXXIII. in Hebr. est Κεφ. Μʹ. apud LXX.

ΚΕΦ. ΛΓʹ. XXXIII.

(Hebr. XXVI.)

ἐγένη

ΕΝ ΑΡΧΗ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΥΙΟΥ ΙΩΣΙΑ ⨯ βασιλέως Ἰούδα ΕΓΕΝΗΘΗ Ο ΛΟΓΟΣ ΟΥΤΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ, ⨯ λέγων·

2. οὕτως εἶπε Κύριος· στῆθι ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου, καὶ χρηματιεῖς πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἅπαντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξά σοι αὐτοῖς χρηματίσαι, μὴ ἀφέλῃς ῥῆμα.

3. Ἴσως ἀκούσονται, καὶ ἀποστραφήσονται
αὐτῶν σονται ἕκαστος ἀπὸ ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ παύσομαι ἀπὸ τῶν κακῶν, ὧν ἐγὼ λογίζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἕνεκεν τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν,

4. καὶ ἐρεῖς ⨯ πρὸς αὐτούς· οὕτως εἶπε Κύριος· ἐὰν μὴ ἀκούσητέ μου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τοῖς νόμοις μου οἷς ἔδωκα κατὰ πρόσωπον ὑμῶν,

5. εἰσακούειν τῶν λόγων μου καὶ τῶν παίδων μου τῶν προφητῶν, οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου,

6. καὶ δώσω τὸν οἶκον τοῦτον ὥσπερ
Σηλὼμ Σηλώ, καὶ τὴν πόλιν ταύτην δώσω εἰς κατάραν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι πάσης τῆς γῆς.

7. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἱερεμίου λαλοῦντος τοὺς λόγους τούτους ἐν οἴκῳ Κυρίου.

8. Καὶ ἐγένετο Ἱερεμίου παυσαμένου λαλοῦντος πάντα ὅσα συνέταξεν αὐτῷ Κύριος λαλῆσαι παντὶ τῷ λαῷ, καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς λέγων, θανάτῳ ἀποθανῇ,

9. ὅτι ἐπροφήτευσας τῷ ὀνόματι Κυ-
ρίου λέγων, ὥσπερ Σηλὼ ἔσται ὁ οἶκος οὗ- Σηλὼμ
τος, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐρημωθήσεται ἀπὸ ἐνοικούντων. Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἱερεμίαν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

10. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες Ἰούδα τῶν λόγων τούτων, καὶ ἀνέβησαν ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἐκάθισαν ἐν προθύροις πύλης Κυρίου τῆς καινῆς.

11. Καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ παντὶ τῷ λαῷ, ⨯ λέγοντες· κρίσις θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ὅτι ἐπροφήτευσε κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, καθὼς ἠκούσατε ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.

12. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ παντὶ τῷ λαῷ, λέγων· Κύριος ἀπέστειλέ με προφητεῦσαι ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύ-

CAP. XXXIII. v. 1. ἐγένη) ΕΓΕΝΗΘΗ. v. 2. πᾶσι) ἅπασι, priore loco. ibid. αὐτοῖς χρηματίσαι) transposita v. 3. ἀπὸ ὁδοῦ αὐτῶν) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ. v. 4. νόμοις μου) νομίμοις μου. v. 5. λόγων μου καὶ τῶν παίδων) λόγων τῶν παίδων. ibid. εἰσηκούσατε) ἠκούσατε. v. 6. Σηλὼμ) σηλώ. ibid. πόλιν ταύτην δώσω) ταύτην deest. v. 8. ὅσα συνέταξεν αὐτῷ Κύριος) ἃ συνέταξε κύριος αὐτῷ. v. 9. Σηλὼμ) σηλώ. ibid. ἐνοικούντων.) κατοικούντων. v. 10. τῶν λόγων τούτων) τὸν λόγον τοῦτον. ibid. πύλης Κυρίου τῆς) πύλης τῆς.

ταύτην πάντας τὲς λόγους τούτους, οὓς ἠκούσατε.

13. Καὶ νῦν βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδὲς ὑμῶν, καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ
ἀκέσετε ἀκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου ※ τῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ παύσεται Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὧν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς.

14. Καὶ ἰδὲ ἐγὼ ἐν χερσὶν ὑμῶν, ποιήσατέ μοι ὡς συμφέρει, καὶ ὡς βέλτιον ὑμῖν ※ φαίνεται·

15. ἀλλ' ἢ γνόντες γνώσεσθε, ὅτι εἰ ἀναιρεῖτέ με, ※ ὅτι αἷμα ἀθῷον δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπὶ τὲς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ ἀπέςειλέ με Κύριος πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν πάντας τὲς λόγους τέτες.

16. Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς τὲς ἱερεῖς καὶ πρὸς τὲς ψευδοπροφήτας· ἐκ ἔςι τῷ ἀνθρώπῳ τέτῳ κρίσις θανάτε, ὅτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίε τῦ Θεῦ ἡμῶν ἐλάλησε πρὸς ἡμᾶς.

17. Καὶ ἀνέςησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς, καὶ εἶπαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ τῦ λαοῦ, ※ λέγοντες·

18. Μιχαίας ὁ Μωραθίτης ἦν ※ προφητεύων ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίε βασιλέως Ἰέδα, καὶ εἶπε παντὶ τῷ λαῷ Ἰέδα, λέγων· οὕτως εἶπε Κύριος· Σιὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔςαι, καὶ τὸ ὄρος
τῦ οἴκυ εἰς ἄλσος δρυμῦ. ὡς

19. Μὴ ἀναίρων ἀνεῖλεν αὐτὸν Ἐζεκίας ※ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ πᾶς Ἰέδα; οὐχὶ ὅτι ἐφοβήθησαν τὸν Κύριον, καὶ ὅτι
ἐδεήθησαν τῦ προσώπυ Κυρίε; καὶ ἐπαύ- αὐτῦ
σατο Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὧν ἐλάλησεν ἐπ' αὐτούς; καὶ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχαῖς ἡμῶν,

20. καὶ ἄνθρωπος ἦν προφητεύων ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίε Οὐρίας υἱὸς Σαμαίε ἐκ Καριαθιαρεὶμ, καὶ ἐπροφήτευσε ※ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τὲς λόγους
Ἱερεμίου, Ἰηρεμίου

21. καὶ ἤκεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακεὶμ ※ καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ αὐτῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τὲς λόγους αὐτῦ, καὶ ἐζήτεν ἀποκτεῖναι αὐτὸν, καὶ ἤκεσεν Οὐρίας, ※ καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔφυγεν καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον.

22. Καὶ ἐξαπέςειλεν ὁ βασιλεὺς ※ Ἰωακεὶμ ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, ※ τὸν Ἐλδαθὰν υἱὸν Ἀχοβὼρ, καὶ ἄνδρας μετ' αὐτῦ εἰς Αἴγυπτον,

23. καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν, καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα ※ Ἰωακεὶμ,
καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ μαχαί-
ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μνῆμα υἱῶν λαοῦ ρῃ
αὐτοῦ. μνημεῖον

24. Πλὴν

v. 12. λόγυς τέτους, ὓς) λόγους, οὓς. v. 13. ἀκέσετε) ἀκούσατε. v. 15. ἀπέςειλέ με) ἀπέςαλκέ με. v. 16. εἶπαν) εἶπον. ibid. καὶ τὲς ψευδοπρ.) καὶ πρὸς τὲς ψευδοπροφήτας. v. 18. Ἰέδα, λέγων· οὕτως) λέγων deest. ibid. ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔςαι) εἰς ἄβατον ἔςαι. ib. ὡς ἄλσος) εἰς ἄλσος. v. 19. ἀναίρων) ἀνελὼν. ibid. ἐχὶ ὅτι) οὐχ ὅτι. ib. προσώπου αὐτοῦ) προσώπου κυρίου. ib. ἐπὶ ψυχαῖς) ἐπὶ ψυχάς. v. 20. ἐπὶ τῷ ὀνόματι) ἐπὶ deest. ibid. Ἰηρεμίου) ἱερεμίου. v. 23. καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν) non habet. ibid. ἐξήγαγον) ἐξηγάγοσαν. ib. εἰσήγαγον) εἰσηγάγοσαν. ib. μαχαίρῃ) μαχαίρᾳ. ib. μνημεῖον) μνῆμα.

24. Πλὴν χεὶρ Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφὰν
Ἰηρεμίου ἦν μετὰ Ἱερεμίου, τοῦ μὴ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτόν.

Caput XXXIV. in Hebraeo est apud LXX. Κεφ. ΜΑ'.

ΚΕΦ. ΛΔ'. XXXIV.

(Hebr. XXVII.)

※ ※ ΕΝ ἀρχῇ βασιλείας Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα ἐγένετο λόγος οὗτος πρὸς Ἰερεμίαν παρὰ Κυρίου, λέγων·

2. οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ πρὸς μέ. ποίησον σεαυτῷ δεσμοὺς καὶ κλοιοὺς, καὶ περίθου περὶ τὸν τράχηλόν σου,

3. καὶ ἀποστελεῖς αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδουμαίας, καὶ πρὸς βασιλέα Μωὰβ, καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὰν, καὶ πρὸς βασιλέα Τύρου, καὶ πρὸς βασιλέα Σιδῶνος, ἐν χερσὶ τῶν ἀγγέλων αὐτῶν τῶν ἐρχομένων εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα.

4. Καὶ συντάξεις αὐτοῖς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν εἰπεῖν, οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὕ-
τοῖς κυρίοις τως ἐρεῖτε πρὸς τοὺς κυρίους ὑμῶν,

5. ὅτι ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν ⨯ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἐν τῇ ἰσχύϊ μου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ ἐπιχείρῳ μου τῷ ὑψηλῷ, καὶ δώσω αὐτὴν ᾧ ἐὰν δόξῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου.

6. ⨯ Καὶ νῦν ἐγώ εἰμι, ἔδωκα τὴν γῆν πᾶσαν ⨯ ταύτην ἐν χειρὶ τοῦ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος δουλεύειν αὐτῷ, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ ※ δέδωκα αὐτῷ ἐργάζεσθαι αὐτῷ·

7. ※ καὶ δουλεύσουσιν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη, ※
καὶ τῷ υἱῷ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἕως ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς ※
γῆς αὐτοῦ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ ἔθνη πολλὰ καὶ ※
βασιλεῖς μεγάλοι·

8. καὶ ⨯ ἔσται τὸ ἔθνος καὶ ἡ βασιλεία, ὅσοι ἂν μὴ ⨯ δουλεύσωσι τῷ Ναβουχοδονόσορι βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ ὅσοι μὴ ἐμβάλωσι τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὸ ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος, (καὶ δουλεύσωσιν αὐτῷ,) ἐν μαχαίρᾳ (πεσοῦνται) καὶ ἐν λιμῷ ⨯ καὶ ἐν θανάτῳ ἐπισκέψομαι αὐτοὺς, εἶπε Κύριος, ἕως ἂν ἐκλίπωσιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

9. Καὶ ὑμεῖς μὴ ἀκούετε τῶν ψευδοπροφητῶν ὑμῶν, καὶ τῶν μαντευομένων ὑμῖν, καὶ τῶν ἐνυπνιαζομένων ὑμῖν, καὶ τῶν οἰωνισμάτων ὑμῶν, καὶ τῶν φαρμακῶν ὑμῶν, τῶν λεγόντων ⨯ πρὸς ὑμᾶς, τῷ λέγειν· οὐ μὴ ἐργάσησθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος,

10. ὅτι ψευδῆ αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, πρὸς τὸ μακρῦναι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν, ⨯ καὶ διασπερῶ ὑμᾶς, καὶ ἀπολεῖσθε,

11. καὶ τὸ ἔθνος, ὃ ἂν * εἰσαγάγῃ τὸν ὅσοι
τράχηλον † αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασι- *εἰσαγά-
λέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐργάσηται αὐ- γωσιν
τῷ, καὶ καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς † αὐτῶν
γῆς

v. 41. Ἰηρεμίου) ἱερεμίου. ibid. τοῦ μὴ ἀνελεῖν) μὴ ἀνελεῖν. CAP. XXXIV. v. 2. ποίησον) addit σεαυτῷ. v. 3. πρὸς τὸν βασιλέα) absque articulo. ibid. πρὸς βασ. Τύρου) πρὸς τὸν βασιλέα τύρου. ib. τῶν ἀγγέλων) absque articulo. v. 4. τοῖς κυρίοις) πρὸς τοὺς κυρίους. v. 6. γῆν πᾶσαν τῷ Ναβ.) πᾶσαν deest. v. 8 ἂν μὴ) ἐὰν μή. ibid. ὑπὸ ζυγὸν) ὑπὸ τὸν ζυγόν. ib. (καὶ δουλεύσωσιν αὐτῷ) non habet. ib. πεσοῦνται) abest. ib. ἕως ἂν) ἕως. v. 11. ὅσοι ἂν εἰσαγάγωσιν τὸν τρ. αὐτῶν) ὃ ἐὰν εἰσαγάγῃ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

γῆς αὐτῦ, ✕ φησὶ Κύριος· καὶ ἐργᾶται αὐτῷ, καὶ ἐνοικήσει ἐν αὐτῇ.

12. Καὶ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα ἐλάλησα κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων· εἰσαγάγετε τὸν τράχηλον ὑμῶν. ※ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βα-
※ βυλῶνος, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ,
※ καὶ ζήσετε.
※
13. Καὶ ἱνατί ἀποθνήσκετε σὺ καὶ ὁ λαός σου
※ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καθὰ
※ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς τὸ ἔθνος, ὃ ἐὰν μὴ δουλεύ-
※ σει τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.
※
14. Καὶ μὴ ἀκούετε τῶν λόγων τῶν προφητῶν
καὶ ἐρ- τῶν λεγόντων πρὸς ὑμᾶς· οὐκ ἐργάσεσθε τῷ βα-
γάζεσθε σιλεῖ Βαβυλῶνος,

15. ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, φησὶ Κύριος, καὶ ✕ αὐτοὶ προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ, πρὸς τὸ
ἀπολέ- ἀπολέσαι ὑμᾶς, καὶ ἀπολεῖσθε ὑμεῖς,
σθαι καὶ οἱ προφῆται ὑμῶν, οἱ προφητεύοντες ὑμῖν ἐπ' ἀδίκῳ ψευδῆ.

16. Ὑμῖν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐλάλησα, λέγων· οὕτως εἶπε Κύριος· μὴ ἀκούετε τῶν λόγων τῶν προφητῶν, τῶν προφητευόντων ὑμῖν ψευδῆ, καὶ λεγόντων· ἰδοὺ σκεύη οἴκου Κυρίου ἐπιστρέφει ἐκ Βαβυλῶνος ※ νῦν ταχύ, ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν· οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς.

17. ※ Μὴ ἀκούετε αὐτῶν· δουλεύσατε βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ ζήσατε καὶ ἱνατί γίνεται ἡ πόλις αὕτη ἔρημος;

18. Εἰ προφῆταί εἰσι, καὶ εἰ ἔστι λόγος Κυρίου ἐν αὐτοῖς, ἀπαντησάτωσαν
※ δή τῷ Κυρίῳ τῶν δυνάμεων πρὸς τὸ μὴ πο- μοι
ρευθῆναι τὰ σκεύη τὰ ὑπολελειμμένα ἐν οἴκῳ Κυ- ※
ρίου, καὶ ἐν οἴκῳ βασιλέως, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς ※
Βαβυλῶνα. ※

19. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος ✕ τῶν δυ-
νάμεων περὶ τῶν στύλων, καὶ περὶ τῆς θαλάσσης, ✕
καὶ περὶ τῶν Μεχωνὼθ, καὶ τῶν ἐπιλοίπων ✕
σκευῶν, ※ τῶν ὑπολελειμμένων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ·

20. ὧν οὐκ ἔλαβε ✕ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ὅτε ἀπῴκισε τὸν Ἰεχονίαν ※ υἱὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα ἐξ Ἱερουσαλὴμ ※ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πάντας τοὺς
ἐλευθέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. ※

21. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ ※
Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὰ σκεύη τὰ καταλειφθέντα ἐν ※
οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ※
Ἱερουσαλήμ· ※

22. εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσεται, ※ καὶ ἐκεῖ ἔσται, ἕως ἡμέρας ἧς ἐπισκέψομαι αὐτά, λέγει Κύριος· ※ καὶ ἀναβιβῶ αὐτά, καὶ ἐπιστρέψω αὐτὰ εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

ΚΕΦ. ΛΕ'. XXXV.
(Hebr. XXVIII.)

Caput XXXV. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. ΜΒ'.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ✕ ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί, εἶπέ μοι Ἀνανίας υἱὸς Ἀζὼρ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ἀπὸ Γαβαὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου, κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων.

2. Οὐ·

v. 14. καὶ ἐργάζεσθε) καὶ ἐργάσασθε. v. 15. ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου) ἐπὶ deest. ibid. ἀπολέσθαι) ἀπολέσαι. v. 16. ὑμῖν ψευδῆ, καὶ λεγόντων) ὑμῖν, λεγόντων. ibid. ἐπιστρέψει) ἐπιστρέψει. v. 18. καὶ ἔστι) καὶ εἰ ἔστι. CAP. XXXV. v. 1. βασιλεύοντος Σεδεκίου) σεδεκια. ibid. ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ) ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ. ib. ὁ ἀπὸ Γαβ.) ἀπὸ γαβαών.

2. Οὕτως εἶπε Κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων· συνέτριψα τὸν ζυγὸν τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.

3. Ἔτι ἔτη δύο ἡμερῶν, ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τοῦτον ※ πάντα τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, ⁜ ὅσα ἔλαβεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὰ εἰς Βαβυλῶνα,

4. καὶ τὸν Ἰεχονίαν ※ υἱὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ τὴν ⁜ πᾶσαν ἀποικίαν Ἰούδα, ⁜ τοὺς εἰσελθόντας εἰς Βαβυλῶνα· ἐγὼ
⁜ ἐπιστρέψω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, φησὶ Κύριος, ὅτι
συνέτρεψα συντρίψω τὸν ζυγὸν τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.

5. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας ※ ὁ προφήτης πρὸς Ἀνανίαν ⁜ τὸν ψευδοπροφήτην κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἑστηκότων ἐν οἴκῳ Κυρίου,

6. καὶ εἶπεν Ἱερεμίας ※ ὁ προφήτης· ἀληθῶς οὕτως ποιήσαι Κύριος, στήσαι Κύριος τὸν λόγον σου, ὃν σὺ προφητεύεις, τοῦ ἐπιστρέψαι τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποικίαν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

7. Πλὴν ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν καὶ εἰς τὰ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ.

8. Οἱ προφῆται οἱ γεγονότες πρότεροί μου καὶ πρότεροι ὑμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐπροφήτευσαν ἐπὶ γῆς πολλῆς, καὶ ἐπὶ βασιλείας μεγάλας εἰς πόλεμον, ※ καὶ εἰς κακὰ, καὶ εἰς θάνατον·

9. ὁ προφήτης ὁ προφητεύσας εἰς εἰρήνην, ἐλθόντος τοῦ λόγου ※ τοῦ προφήτου, γνώσονται τὸν προφήτην ὃν ἀπέστειλεν αὐτοῖς Κύριος ἐν πίστει.

10. Καὶ ἔλαβεν Ἀνανίας ⁜ ὁ ψευδοπροφήτης ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου Ἱερεμίου ※ τοῦ προφήτου, καὶ συνέτριψεν αὐτούς.

11. Καὶ εἶπεν Ἀνανίας κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων· οὕτως εἶπε Κύριος· οὕτως συντρίψω τὸν ζυγὸν ※ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος ⁜ ἔτι ἐν δύο ἔτεσι ἡμερῶν ἀπὸ τραχήλων πάντων τῶν ἐθνῶν· καὶ ᾤχετο Ἱερεμίας εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

12. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, μετὰ τὸ συντρίψαι Ἀνανίαν τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου Ἱερεμίου, λέγων·

13. βάδισον, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἀνανίαν, λέγων· οὕτως εἶπε Κύριος· κλοιοὺς ξυλίνους συνέτριψας, καὶ ποιήσω ἀντ᾽ αὐτῶν κλοιοὺς σιδηροῦς,

14. ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος· ζυγὸν σιδηροῦν ἔθηκα ἐπὶ τὸν τράχηλον πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐργάζεσθαι τῷ ※ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ⁜ καὶ δουλεύσουσιν αὐτῷ, καίγε τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ δέδωκα αὐτῷ.

15. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας ※ ὁ προφήτης τῷ Ἀνανίᾳ ⁜ τῷ ψευδοπροφήτῃ· ἄκουσον δὴ, Ἀνανία· οὐκ ἀπέσταλκέ σε Κύριος, καὶ σὺ πεποιθέναι ἐποίησας τὸν λαὸν τοῦτον ἐπ᾽ ἀδίκῳ.

v. 3. ἔτη δύο) δύο ἔτη. ibid. ἐγὼ ἀποστρ.) καὶ ἐγὼ ἀποστρέψω. v. 4. καὶ τὸν Ἰεχονίαν) absque articulo. ibid. συνέτριψα τὸν ζυγὸν τοῦ βασ.) ὅτι συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως. v. 6. οὕτως) οὕτω. ibid. στήσαι Κύριος τὸν) στῆσαι τόν. v. 12. τραχήλου Ἱερεμίου) τραχήλου αὐτοῦ. v. 13. βάδισον) βάδιζε. v. 15. καὶ σὺ πεποιθ.) σὺ deest.

16. Διὰ τῦτο οὕτως εἶπε Κύριος· ἰδὲ, ἐγὼ ἐξαποςέλλω σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀποθανῇ, ⨯ ὅτι ἐκκλισιν ἐλάλησας πρὸς Κύριον.

17. Καὶ ἀπέθανεν ⨯ Ἀνανίας ὁ ψευδοπροφήτης ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνί.

Caput XXXVI. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. ΜΓ'.

ΚΕΦ. Λϛ'. XXXVI.
(Hebr. XXIX.)

ΚΑΙ ὗτοι οἱ λόγοι τῆς βίβλου, οὓς ἀπέςειλεν Ἱερεμίας ⨯ ὁ προφήτης ἐξ Ἱερυσαλὴμ πρὸς τὲς πρεσβυτέρους τῆς ἀποικίας, καὶ πρὸς τὲς ἱερεῖς, καὶ πρὸς τὲς ψευδοπροφήτας, ἐπιςολὴν εἰς Βαβυλῶνα ἐν ἀποικίᾳ, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν, ⨯ ὃς ἀπῴκισεν Ναβεχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερυσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα,

2. ὕςερον ἐξελθόντος Ἰεχονίου τῦ βασιλέως, καὶ τῆς βασιλίσσης, καὶ τῶν εὐνέχων, καὶ παντὸς ἐλευθέρου, καὶ δεσμώτε, καὶ τεχνίτε ἐξ Ἱερυσαλὴμ,

3. ἐν χειρὶ Ἐλεασὰρ υἱοῦ Σαφὰν, καὶ Γαμαρίου υἱοῦ Χελκίου, ὃν ἀπέςειλε Σεδεκίας βασιλεὺς Ἰέδα, πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, λέγων·

4. οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀποικίαν, ἣν
ἀποίκισεν ἐξ ἀπῴκισα ἀπὸ Ἱερυσαλὴμ ⨯ εἰς Βαβυλῶνα·

5. οἰκοδομήσατε οἰκίας, καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε παραδείσες, καὶ
φάγεσθε; φάγετε τὲς καρπὲς * αὐτῶν,
* αὐτῦ

6. καὶ λάβετε γυναῖκας, καὶ τεκνοποιήσατε υἱὲς καὶ θυγατέρας, καὶ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἀνδράσι, ⨯ καὶ γεννησάτωσαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ πληθύνεσθε, καὶ μὴ σμικρυνθῆτε,

7. καὶ ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς, εἰς ἣν ἀπῴκισα ὑμᾶς ἐκεῖ· καὶ προσεύχεσθε περὶ αὐτῶν πρὸς Κύριον, ὅτι ἐν
τῇ εἰρήνῃ αὐτῆς ἔςαι ἡ εἰρήνη * ὑμῶν· αὐτῶν
* ὑμῶν

8. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ ψευδοπροφῆται οἱ ἐν ὑμῖν, καὶ μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ μάντεις ὑμῶν, καὶ μὴ ἀκέετε εἰς τὰ ἐνύπνια ὑμῶν, ἃ ὑμεῖς ἐνυπνιάζεσθε,

9. ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὐκ ἀπέςειλα αὐτές, ⨯ φησὶ Κύριος.

10. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος· ὅταν μέλλῃ πληροῦσθαι Βαβυλῶνι ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκέψομαι ὑμᾶς, καὶ ἐπιςήσω τὲς λόγους με ⨯ τὲς ἀγαθὲς ἐφ'
ὑμᾶς, τῦ ἀποςρέψαι τὸν λαὸν ὑμῶν εἰς τῦτον
τὸν τόπον τῦτον. Καὶ

11. ⋇ Ὅτι ἐγὼ οἶδα τὸν λογισμὸν, ὃν ἐγὼ λογίζομαι ἐφ' ὑμᾶς, ⨯ φησὶ Κύριος, λογισμὸν εἰρήνης, καὶ ὐ κακὰ, τῦ δοῦναι ὑμῖν ⋇ τὰ μετὰ ταῦτα ⋇ καὶ ἐλπίδα·

12. καὶ ἐπικαλέσεσθέ με, καὶ πορεύσεσθε, καὶ προσεύξασθε πρὸς μὲ, καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν.

13. Καὶ

v. 17. ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνί.) ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ. CAP. XXXVI. v. 1. ἐν ἀποικίᾳ) τῇ ἀποικίᾳ. ibid. πρὸς πάντα) πρὸς ἅπαντα. v. 3. Ἐλεασὰρ) Ἐλεασάε. v. 4. ἀποίκισεν ἐξ) ἀπῴκισα ἀπό. v. 5. οἰκίας) οἴκους. ibid φάγεσθε τοὺς κ. αὐτοῦ) φάγετε τὰς καρπὰς αὐτῶν. v. 7. προσεύχεσθε) προσεύξασθε. ibid. ἐν τῇ εἰρήνῃ αὐτῶν ἔσαι ἡ εἰρήνη ὑμῶν.) ἐν εἰρήνῃ αὐτῆς εἰρήνη ὑμῖν. v. 8. οὕτως εἶπε) ὅτι οὕτως εἶπε. v. 10. ἀποςρέψαι τῦτον) τῦ ἀποςρέψαι τόν.

13. Καὶ ἐκζητήσετέ με, καὶ εὑρήσετέ με· ὅταν ζητήσετέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν,

14. καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν, ※ φησὶ Κύ-
※ ριος, καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν, καὶ
※ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐκ πάν-
※ των τῶν τόπων, οὗ διέσπειρα ὑμᾶς ἐκεῖ, φησὶ Κύ-
※ ριος· καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὸν τόπον, ὅθεν ἀπῴ-
※ κισα ὑμᾶς ἐκεῖ.

※ 16. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος πρὸς τὸν καθήμε-
※ νον ἐπὶ θρόνου Δαυίδ, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς λαοὺς τοὺς
※ κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀδελφοὺς ὑμῶν,
※ μὴ ἐξελθόντας μεθ᾽ ὑμῶν ἐν τῇ ἀποικίᾳ.

※ 17. Τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, ἰδοὺ ἐγὼ
※ ἐξαποστελῶ εἰς αὐτοὺς τὴν μάχαιραν, τὸν λιμόν,
※ καὶ τὸν θάνατον, καὶ δώσω αὐτοὺς ὥσπερ τὰ σῦ-
※ κα τὰ σύντρεια, ἃ οὐ βρωθήσεται ὑπὸ πονηρίας.

※ 18. Καὶ διώξω ὀπίσω αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ
※ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς σά-
※ λον πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς, εἰς ὅρκον, καὶ εἰς
※ ἀφανισμόν, καὶ εἰς συρισμόν, καὶ εἰς ὄνειδος ἐν πᾶ-
※ σι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ.

※ 19. Ἀνθ᾽ ὧν ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῶν λόγων μου,
※ φησὶ Κύριος, ὅτι ἀπέστειλα πρὸς αὐτοὺς τοὺς δούλους
※ μου προφήτας, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων, καὶ οὐκ
※ ἠκούσατε, φησὶ Κύριος.

※ 20. Καὶ ὑμεῖς ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶσα
※ ἀποικία, ἣν ἐξαπέστειλα ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυ-
※ λῶνα.

15. Ὅτι εἴπατε, κατέστησεν ὑμῖν Κύ-
προφήτην ριος προφήτας ἐν Βαβυλῶνι·

21. οὕτως εἶπε Κύριος, ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἀχιὰβ ⨯ υἱὸν Κωλίου, καὶ ἐπὶ Σεδεκίαν ⨯ υἱὸν Μαασίου, τοὺς προφητεύοντας ὑμῖν τῷ ὀνόματί μου ἐπ᾽ ἀδίκῳ· ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτοὺς εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ πατάξει αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν.

22. Καὶ λήψονται ἀπ᾽ αὐτῶν κατά- ἐπ᾽
ραν ἐν πάσῃ τῇ ἀποικίᾳ Ἰούδα ἐν Βαβυλῶνι λέγοντες, ποιήσαι σε Κύριος, ὡς Σεδεκίαν ἐποίησε, καὶ ὡς Ἀχιὰβ, οὓς ἀπετηγάνισε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν πυρί,

23. δι᾽ ἣν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐμοιχῶντο τὰς γυναῖκας τῶν πολιτῶν αὐτῶν, καὶ λόγον ἐχρημάτισαν ἐν τῷ ὀνόματί μου ⨯ ἄδικον, ὃν οὐ συνέταξα αὐτοῖς, κἀγὼ ※ εἰμὶ ὁ γνώστης καὶ μάρτυς, φησὶ Κύριος.

24. Καὶ πρὸς Σαμαίαν τὸν Αἰλαμίτην ἐρεῖς, ※ λέγων·

25. Τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς
Ἰσραήλ, λέγων· ἀνθ᾽ ὧν σὺ ἀπέστειλας ἐν τῷ οὐκ ἀπέ-
ὀνόματί μου ※ τὰ βιβλία πρὸς πάντα τὸν στειλά σε
λαὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ πρὸς Σοφονίαν υἱὸν Μαασαίου τὸν ἱερέα, ※ καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἱερεῖς εἰπεῖν·

26. Κύριος ἔδωκέ σε ἱερέα ἀντὶ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, γενέσθαι ἐπιστάτην ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντὶ ἀνθρώπῳ προφητεύοντι, καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ μαινομένῳ, καὶ δώσεις αὐτὸν εἰς τὸ ἀπόκλεισμα, καὶ εἰς τὸν καταῤῥάκτην.

27. Καὶ νῦν διατί συνελοιδορήσατε Ἱερεμίαν τὸν ἐξ Ἀναθώθ, τὸν προφητεύσαντα ὑμῖν;

28. Ὅτι διὰ τοῦτο ἀπέστειλε πρὸς ὑμᾶς εἰς Βαβυλῶνα, λέγων· μακράν

 ἐστιν,

v. 13. ἐκζητήσετε) ἐκζητήσατε. ibid. ὅταν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ) ὅτι ζητήσετέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν. v. 15. ὑμῖν Κύριος προφήτην) ἡμῖν κύριος προφήτας. v. 22. ἐπ᾽ αὐτῶν) ἀπ᾽ αὐτῶν. v. 23. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. v. 25. Μασσαίου τὸν ἱερέα) μαασαίου τὸν ἱερέα εἰπέ. v. 28. Ὅτι διὰ τοῦτο ἀπέστειλε) οὐ διὰ τοῦτο ἀπέστειλε; ὅτι διὰ τοῦ μηνὸς τούτου ἀπέστειλα.

ἐςιν, οἰκοδομήσατε οἰκίας, καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε κήπες, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν.

29. Καὶ ἀνέγνω Σοφονίας ⨯ ὁ ἱερεὺς τὸ βιβλίον ⨯ τέτο εἰς τὰ ὦτα Ἱερεμίου ⨯ τε̃ προφήτε.

30. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων.

31. Ἀπόςειλον πρὸς ⨯ πᾶσαν τὴν ἀποικίαν, λέγων· οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Σαμαίαν τὸν Αἰλαμίτην· ἐπειδὴ ἐπροφήτευσεν ὑμῖν Σαμαίας, κἀγὼ οὐκ ἀπέςειλα αὐτὸν, καὶ πεποιθέναι ἐποίησεν ὑμᾶς ἐπ᾽ ἀδίκῳ,

32. διὰ τε̃το ὕτως εἶπε Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπὶ Σαμαίαν ⨯ τὸν Αἰλαμίτην, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτε̃, καὶ οὐκ ἔςαι αὐτῶν ἄνθρωπος καθήμενος ἐν μέσῳ ὑμῶν, τε̃ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐγὼ ποιήσω ὑμῖν, ὐκ ὄψονται, ⨯ λέγει Κύριος, ὅτι ἔκκλισιν ἐλάλησεν κατὰ τε̃ Κυρίου.

'Caput XXXVII. in Hebr. eſt apud LXX. Κεφ. ΜΔ΄.

* γενάμενος

ΚΕΦ. ΛΖ΄. XXXVII.

(Hebr. XXX.)

Ο ΛΟΓΟΣ Ο *ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ, ΕΙΠΕΙΝ·

2. οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων· γράψον ⨯ σεαυτῷ πάντας τὲς λόγες, οὓς ἐγὼ ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ βιβλίου.]

3. Ὅτι ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀποςρέψω τὴν ἀποικίαν λαε̃ μου Ἰσραὴλ καὶ Ἰέδα, εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ἀποςρέψω αὐτὲς εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κυριεύσεσιν αὐτῆς.

4. ΚΑΙ ΟΥΤΟΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΟΥΣ ΕΛΑΛΗΣΕΝ ΚΥΡΙΟΣ ΕΠΙ ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΙΟΥΔΑ.

5. Οὕτως εἶπε Κύριος· φωνὴν φόβου ἀκέσεσθε· φόβος, καὶ οὐκ ἔςιν εἰρήνη. ἀκέσασθε

6. Ἐρωτήσατε, καὶ ἴδετε, εἰ ἔτεκεν ἄρσεν; καὶ περὶ φόβου ἐν ᾧ καθέξουσιν ὀσφὺν καὶ σωτηρίαν; διότι ἑώρακα πάντα ἄνθρωπον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτε̃ ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτε̃, ⨯ ὡς τικτέσης· ἐςράφησαν ⨯ πάντα πρόσωπα εἰς ἴκτερον.

7. Ἐγενήθη, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ οὐκ ἔςι τοιαύτη, καὶ χρόνος ςενός ἐςι τῷ Ἰακὼβ,

8. καὶ ἀπὸ τούτε σωθήσεται· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπε Κύριος, συντρίψω ζυγὸν ἀπὸ τραχήλου αὐτῶν, καὶ τὲς δεσμοὺς διαῤῥήξω· καὶ οὐκ ἐργῶνται αὐτοὶ ἔτι ἐν ἀλλοτρίοις,

9. καὶ ἐργῶνται τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα αὐτῶν ἀναςήσω αὐτοῖς.

10. ※ Σὺ δὲ μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ἰακὼβ,
φησὶ Κύριος, μηδὲ δειλιάσῃς Ἰσραὴλ· ὅτι ἰδὲ σώ- ※
ζω σε μακρόθεν, καὶ τὸ σπέρμα σου ἀπὸ γῆς αἰχ- ※
μαλωσίας αὐτῶν· καὶ ἐπιςρέψει Ἰακὼβ, καὶ ἡσυ- ※
χάσει, καὶ εὐπαθήσει, καὶ ἐκ ἔςαι ὁ ἐκφοβῶν. ※

11. Ὅτι

v. 31. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ibid. ἐπ᾽ ἀδίκῳ) ἐπ᾽ ἀδίκοις. CAP. XXXVII. v. 1. γενάμενος) ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ. v. 2. ὓς ἐγὼ) οὓς. v. 3. παντοκράτωρ) deeſt. v. 5. ἀκούσασθε) ἀκέσεσθε. v. 7. Ἐγενήθη, ὅτι μεγάλη) ὅτι ἐγενήθη μεγάλη. v. 8. ζυγὸν ἀπὸ τρ.) τὸν ζυγὸν ἀπὸ τε̃ τρ. ibid. δεσμοὺς) addit αὐτῶν. ib. ἔτι ἐν ἀλλοτρίοις) ἐν abeſt. v. 9. τὸν βασιλέα) absque articulo.

※ 11. Ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι, φησὶ Κύριος, τοῦ
※ σώζειν σε· ὅτι ποιήσω ἔκλειψιν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,
※ εἰς οὓς διεσκόρπισά σε ἐκεῖ· πλὴν σὲ οὐ ποιήσω εἰς
※ ἔκλειψιν. καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίσιν, καὶ ἀθῷον
※ οὐκ ἀθῳώσω σε.

12. Οὕτως λέγει Κύριος· ἀνέστησα
σύντριμμά σου, ἀλγηρὰ ἡ πλήγη σου,

13. οὐκ ἔστι κρίνων κρίσιν σου, εἰς ἀλ-
γηρὸν ἰατρεύθης, ὠφέλεια οὐκ ἔστι σοι.

14. Πάντες οἱ φίλοι σου ἐπελάθον-
τό σου, οὐ μὴ ἐπερωτήσωσι ※ περὶ σοῦ·
ὅτι πληγὴν ἐχθροῦ ἔπαισά σε, παι-
δείαν στερεὰν, ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν σου
ἐπλήθυναν αἱ ἁμαρτίαι σου.

15. ※ Τί βοᾷς ἐπὶ τὸ σύντριμμά σου; βίαιον
※ τὸ ἄλγος σου διὰ πλῆθος ἀνομιῶν σου· ὅτι ἴσχυσαν
※ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἐποίησά σοι ταῦτα.

16. Διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἔσθοντές σε
βρωθήσονται, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί
σου κρέας αὐτῶν πᾶν ἔδονται· ἐπὶ πλῆ-
θος ἀδικίας σου ἐπληθύνθησαν αἱ ἁ-
μαρτίαι σου, ἐποίησαν ταῦτά σοι· καὶ
ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφό-
ρημα, καὶ πάντας τοὺς προνομεύοντάς
σε δώσω εἰς προνομήν.

ἱμάτιον 17. Ὅτι ἀνάξω τὸ ἴαμά σου, ἀπὸ
πληγῆς ὀδυνηρᾶς ἰατρεύσω σε, φησὶ
Κύριος· ὅτι ἐσπαρμένη ἐκλήθης, θή-
ρευμα ὑμῶν ἐστιν, ὅτι ζητῶν οὐκ ἔστιν
αὐτήν.

18. Οὕτως εἶπε Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἀπο-
στρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν ※ σκηνωμάτων
Ἰακὼβ, καὶ τὴν ἀποικίαν αὐτοῦ ἐλεήσω·
καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις ἐπὶ ὕψος αὐ- τεῖχος
τῆς, καὶ ὁ λαὸς κατὰ τὸ κρίμα αὐτοῦ
καθεδεῖται.

19. καὶ ἐξελεύσονται ἀπ' αὐτῶν ᾄ-
δοντες καὶ φωνὴ παιζόντων· καὶ πλεο-
νάσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ἐλαττωθῶσι,
※ καὶ ἐνισχύσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσι·

20. καὶ εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
ὡς τὸ πρότερον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐ-
τῶν ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς κατὰ πρόσωπόν
μου ὀρθωθήσεται· καὶ ἐπισκέψομαι
※ ἐπὶ πάντας τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς,

21. καὶ ἔσονται ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐπ' αὐτῶν
αὐτοὺς, καὶ ὁ ἄρχων αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ
ἐξελεύσεται· καὶ συνάξω αὐτοὺς, καὶ
ἀποστρέψουσι πρὸς μὲ, ὅτι τίς ἐστιν οὗ-
τος, ὃς ἔδωκε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐπι-
στρέψαι πρὸς μὲ, φησὶ Κύριος;

22. ※ Καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσο-
μαι ὑμῖν εἰς Θεόν.

23. Ὅτι ὀργὴ Κυρίου ἐξῆλθε θυμώ-
δης, ἐξῆλθεν ὀργὴ στρεφομένη, ἐπ' ἀσε-
βεῖς ἥξει.

24. Οὐ μὴ ἀποστραφῇ ὀργὴ θυμοῦ
Κυρίου, ἕως ποιήσῃ, καὶ ἕως καταστή-
σῃ ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ· ἐπ' ἐσχά-
του τῶν ἡμερῶν γνώσεσθε αὐτά.

v. 12. λέγει) εἶπε. ibid. σύντριμμά σου) σου deest. v. 13. οὐκ ἔστι σοι.) σοι οὐκ ἔστι. v. 14. περὶ σοῦ·) non habet. v. 16. ἀδικίας σου) ἀδικιῶν σου. ibid. προνομεύοντάς σε) προνομευσάντας σε. v. 17. ἱμάτιον) ἴαμα. v. 18. αἰχμαλωσίαν) ἀποικίαν, & statim vice versa. ibid. ἐπὶ τεῖχος) ἐπὶ τὸ ὕψος. v. 19. καὶ φωνὴ) καὶ deest. v. 20. οἱ υἱοὶ αὐτοῦ) οἱ υἱοὶ αὐτῶν. ibid. ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς) non habet. v. 21. ἰσχυρότεροι αὐτῶν) ἰσχυρότεροι αὐτοῦ. ibid. ἐπιστρέψαι) ἀποστρέψαι. v. 24. ποιήσῃ) ποιήσει. ibid. ἐπ' ἐσχάτου) ἐπ' ἐσχάτων.

ΚΕΦ. ΛΗ'. XXXVIII.

ΕΝ τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἶπε Κύριος, καὶ ἔσομαι εἰς Θεὸν τῷ γένει Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν.

2. Οὕτως εἶπε Κύριος· εὗρον θερμὸν
μαχαίρῃ ἐν ἐρήμῳ μετὰ ὀλωλότων ἐν μαχαίρᾳ·
βαδίσατε, καὶ μὴ ὀλέτητε τὸν Ἰσραὴλ,

ὀφθήσεται 3. Κύριος πόῤῥωθεν ὤφθη αὐτῷ· ἀγάπησιν αἰωνίαν ἠγάπησά σε· διὰ τοῦτο εἵλκυσά σε εἰς οἰκτείρημα.

4. Ἔτι οἰκοδομήσω σε, καὶ οἰκοδομηθήσῃ, παρθένος Ἰσραήλ· ἔτι λήψῃ τύμπανόν σου, καὶ ἐξελεύσῃ μετὰ συναγωγῆς παιζόντων.

5. Ἔτι φυτεύσατε ἀμπελῶνας ἐν ὄρεσι Σαμαρείας, φύσαντες φυτεύσατε, καὶ αἰνέσατε,

6. ὅτι ἔστιν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογουμένων ἐν ὄρεσιν Ἐφραίμ· ἀνάστητε, καὶ
ἐν ὄρεσιν ἀνάβητε εἰς Σιὼν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡ-
Κυρίου μῶν,
Θεοῦ 7. ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος τῷ Ἰακώβ·
※ ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφράνθητε, καὶ χρε-
κεφαλῆς μετίσατε ἐπὶ κεφαλὴν ἐθνῶν· ἀκουστὰ ποιήσατε, καὶ αἰνέσατε· εἴπατε, ἔσωσε Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραήλ.

8. Ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω αὐτοὺς ἀπὸ ※ γῆς
ἐπ' Βοῤῥᾶ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπ' ἐσχάτου
τεκνο- τῆς γῆς ἐν ἑορτῇ Φασέκ· καὶ τεκνοποιήσει
ποιήσῃ ὄχλον πολὺν, καὶ ἀποστρέψουσιν ὧδε.

9. Ἐν κλαυθμῷ ἐξῆλθον, καὶ ἐν παρακλήσει ἀνάξω αὐτοὺς, αὐλίζων ἐπὶ διωρυγὰς ὑδάτων ἐν ὁδῷ ὀρθῇ, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ εἰς πατέρα, καὶ Ἐφραὶμ πρωτότοκός μου ἐστίν.

10. Ἀκούσατε λόγους Κυρίου, ἔθνη, καὶ ἀναγγείλατε εἰς νήσους τὰς μακράν· εἴπατε, ὁ λικμήσας τὸν Ἰσραὴλ συνάξει αὐτὸν, καὶ φυλάξει αὐτὸν, ὡς ὁ βόσκων τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.

11. Ὅτι ἐλυτρώσατο Κύριος τὸν Ἰακὼβ, ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ.

12. Καὶ ἥξουσι, καὶ εὐφρανθήσονται ἐν τῷ ὄρει Σιὼν, καὶ ἥξουσιν ἐπ' ἀγαθὰ Κυρίου, ἐπὶ γῆν σίτου καὶ οἴνου, καὶ καρπῶν, καὶ κτηνῶν, καὶ προβάτων· καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, ὥσπερ ξύλον ἔγκαρπον, καὶ οὐ πεινάσουσιν ἔτι.

13. Τότε χαρήσονται παρθένοι ἐν συναγωγῇ νεανίσκων, καὶ πρεσβῦται χαρήσονται, καὶ στρέψω τὸ πένθος αὐτῶν εἰς εὐφροσύνην, ※ καὶ παρακαλέσω αὐτοὺς, καὶ ποιήσω αὐτοὺς εὐφραινομένους.

14. Μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερέων υἱῶν Λευΐ ※ πιότητος, καὶ ὁ λαός μου τῶν ἀγαθῶν μου ἐμπλησθήσεται, ※ φησὶ Κύριος.

15. Οὕ-

CAP. XXXVIII. v. 1. καὶ ἔσομαι) καὶ deest. ibid. καὶ ἔσονται) καὶ αὐτοὶ ἔσονται. v. 2. μαχαίρῃ) μαχαίρᾳ. v. 3. ὀφθήσεται) ὤφθη. ibid. αἰωνίαν) αἰώνιον. v. 4. Ἔτι) ὅτι, ita quoque ab initio versûs 5. ibid. φυτεύσατε) ἐφυτεύσατε. ib. φύσαντες) abest v. 6. εἰς ὄρεσιν Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν) πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. v. 7. κεφαλῆς) κεφαλήν. v. 8 ἐπ' ἐσχάτου) ἀπ' ἐσχάτου. ibid. τεκνοποιήσῃ) τεκνοποιήσει. v. 9. διωρυγὰς) διώρυγας. v. 10. μακράν.) μακρόθεν. ibid. συνάξει) καὶ συνάξει. ib. τὸ ποίμνιον) absque articulo. v. 13. εἰς εὐφροσύνην) εἰς χαρμονήν.

τῇ ὑψη-λῇ 15. Οὕτως εἶπε Κύριος· Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη θρήνου, καὶ κλαυθμοῦ, καὶ ὀδυρμοῦ· Ῥαχὴλ ἀποκλαιομένης ἐπὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, ὅτι οὐκ εἰσίν.

16. Οὕτως εἶπε Κύριος· διαλειπέτω ἡ φωνή σου ἀπὸ κλαυθμοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀπὸ δακρύων, ὅτι ἔστι μισθὸς τοῖς σοῖς ἔργοις, ※ φησὶ Κύριος, καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐκ γῆς ἐχθρῶν·

17. καὶ ἔσται ἐλπὶς τῇ ἐσχάτῃ σου, καὶ μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις ※ εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν.

18. Ἀκοὴν ἤκουσα Ἐφραὶμ ὀδυρομένου, ἐπαίδευσάς με, καὶ ἐπαιδεύθην· ἐγὼ ὥσπερ μόσχος οὐκ ἐδιδάχθην· ἐπίστρεψόν με, καὶ ἐπιστρέψω, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεός μου,

19. ὅτι ὕστερον αἰχμαλωσίας μου μετενόησα, καὶ ὕστερον τοῦ γνῶναί με, ἐστέναξα ἐφ᾽ ἡμέρας αἰσχύνης, καὶ ὑπέδειξά σοι, ὅτι ἔλαβον ὀνειδισμὸν ἐκ νεότητός μου.

20. Υἱὸς ἀγαπητὸς Ἐφραὶμ, ἐμοὶ παιδίον ἐκτρυφῶν, ὅτι ἀνθ᾽ ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνείᾳ μνησθήσομαι αὐτοῦ ※ ἔτι, διὰ τοῦτο ἔσπευσα ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλεήσω αὐτὸν, φησὶ Κύριος.

21. Στῆσον σεαυτὴν Σιὼν, ποίησον ※ σεαυτῇ τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς
ἣν τοὺς ὤμους σου, ὁδὸν, ᾗ ἐπορεύθης, ἀ-
Ἱερουσα-λὴμ ποστράφηθι, παρθένος θυγάτηρ Ἰσραὴλ, ἀποστράφηθι εἰς τὰς πόλεις σου πενθοῦσα.

22. Ἕως πότε ἀποστρέψεις, θυγάτηρ ἠτιμωμένη; ὅτι ἔκτισε Κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν ἐν ᾗ σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄνθρωποι.

23. Οὕτως εἶπε Κύριος· ἔτι ἐροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ, εὐλογημένος Κύριος ἐπὶ δίκαιον ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ·

24. Καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ· ἅμα γεωργῷ καὶ ἀρθήσεται ἐν ποιμνίῳ.

25. Ὅτι ἐμέθυσα πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν, καὶ πᾶσαν ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησα·

26. Διὰ τοῦτο ἐξηγέρθην, καὶ ἴδον, καὶ ὁ ὕπνος μου ἡδύς μοι ἐγένετο.

27. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ σπερῶ τὸν ※ οἶκον Ἰσραὴλ καὶ τὸν ※ οἶκον Ἰούδα, σπέρμα Ἰούδαν ἀνθρώπου καὶ σπέρμα κτήνους.

28. Καὶ ἔσται ὥσπερ ἐγρηγόρουν ἐπ᾽ αὐτοὺς ※ ἐκτίλλειν, καὶ κατασκάπτειν, καὶ καθαιρεῖν, καὶ ※ ἀπολλύειν, καὶ κακοῦν, οὕτως γρηγορήσω ἐπ᾽ αὐτοὺς, τοῦ οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν, φησὶ Κύριος.

29. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐ μὴ εἴπωσιν, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα,

καὶ

v. 15. ἐν τῇ ὑψηλῇ) ἐν ῥαμᾷ. ibid. ἀποκλαιομένης - - fin.) ἀποκλαιομένη οὐκ ἤθελε παύσασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, ὅτι οὐκ εἰσίν. v. 16. δακρύων) addit σου. v. 20. ἐκτρυφῶν) ἐντρυφῶν. v. 21. ὤμους σου, ὁδὸν, ἣν) ὤμους. ὁδὸς, ᾗ. ibid. θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ) ἰσραήλ. v. 22. ἐν ᾗ σωτηρίᾳ) ἐν σωτηρίᾳ. v. 23. Οὕτως) ὅτι οὕτως. v. 24. οἱ ἐνοικοῦντες) absque articulo. ibid. ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ·) ἐν ταῖς πόλεσιν ἰούδα, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ. v. 26. ἐγένετο·) ἐγενήθη.

καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἠμωδίασαν.

30. Ἀλλ' ἢ ἕκαστος ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῦ ἀποθανεῖται, ※ πᾶς ἄνθρωπος, καὶ τῦ φαγόντος τὸν ὄμφακα αἱμωδιάσυσιν οἱ ὀδόντες αὐτῦ.

31. Ἰδὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰύδα διαθήκην καινὴν,

32. ὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, φησὶ Κύριος.

33. Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, φησὶ Κύριος, διδοὺς νόμους μυ εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπιγράψω αὐτὺς ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ὄψομαι αὐτὺς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν.

34. Καὶ ὐ μὴ διδάξωσιν ※ ἔτι ἕκα-
ἀδελφὸν στος τὸν πλησίον αὐτῦ, καὶ ἕκαστος τὸν
πλησίον ἀδελφὸν αὐτῦ, λέγων, γνῶθι τὸν Κύριον·
ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλυ αὐτῶν· ※ φησὶ Κύριος· ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

*37. Ἐὰν ὑψωθῇ ὁ ὐρανὸς εἰς τὸ μετέωρον, φησὶ Κύριος, καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς κάτω, καὶ ἐγὼ ὐκ ἀποδοκιμῶ τὸ γένος Ἰσραὴλ, φησὶ Κύριος, περὶ πάντων ὧν ἐποίησάν μοι.

35. Οὕτως εἶπε Κύριος, ὁ δοὺς τὸν ἥλιον εἰς φῶς τῆς ἡμέρας, ※ ἀκριβείας
σελήνης καὶ τὰ ἄστρα εἰς φῶς τῆς νυ- σελήνην
κτὸς, καὶ κραυγὴν ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐβόμβησε τὰ κύματα αὐτῆς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

36. Ἐὰν παύσωνται οἱ νόμοι ὗτοι ἀπὸ προσώπου μου, φησὶ Κύριος, καὶ
τὸ γένος Ἰσραὴλ παύσεται, γενέσθαι ἔθ- παύση-
νος κατὰ πρόσωπόν μου πάσας ἡμέ- ται
ρας, φησὶ Κύριος.

*38. Ἰδὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύ-
ριος, καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις τῷ Κυρίῳ οἰκοδομή-
ἀπὸ πύργυ Ἀναμεὴλ, ἕως τῆς πύλης σεται
τῆς γωνίας,

39. καὶ ἐξελεύσεται ※ ἔτι τὸ χοινίον
τῆς διαμετρήσεως αὐτῆς ἀπέναντι αὐτῶν ἡ διαμέ-
ἕως βουνῶν Γαβὴρ, καὶ περικυκλωθή- τρησις
σεται κύκλῳ ἐξ ἐκλεκτῶν λίθων,

40. ※ καὶ πᾶσαν τὴν κοιλάδα τῶν Φαγαρίμ, καὶ τὴν σποδιὰν, καὶ πᾶσαι Ἀσαρημὼθ πάντες
ἕως χειμάῤῥυ Νάχαλ κέδρων, ἕως γωνίας πύλης ἵππων ἀνατολῆς, ἁγίασμα τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκέτι ὐ μὴ ἐκλίπῃ, καὶ ὐ μὴ καθαιρεθῇ ἕως τῦ αἰῶνος.

ΚΕΦ.

v. 30. ἁμαρτίᾳ αὐτῦ) ἑαυτῦ ἁμαρτίᾳ. v. 31. λέγει) φησί. v. 32. κἀγὼ) καὶ ἐγώ. v. 33. διαθήκη) addit μου. ibid. διδοὺς addit δώσω. ib. καὶ ἐπιγράψω αὐτοὺς ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν) καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτούς. ib καὶ ὄψομαι αὐτοὺς) non habet. v. 34. τὸν ἀδελφὸν) τὸν πολίτην. ibid. πλησίον) ἀδελφόν. ib. μικροῦ ἕως) μικροῦ αὐτῶν ἕως. v. *37. ἐποίησάν μοι.) μοι deest. v. 35. τὰ ἄστρα) ἀστέρας. ibid. ἐν τῇ θαλάσσῃ) absque articulo. v. 36. παύσηται) παύσεται. ibid. πάσας ἡμέρας, φησὶ Κύριος.) πάσας τὰς ἡμέρας. v. *38. οἰκοδομήσεται) οἰκοδομηθήσεται. ibid. ἕως τῆς πύλης) absque articulo. v. 39. ἐκλεκτῶν) addit λίθων. v. 40. χειμάῤῥου) deest.

ΚΕΦ. ΛΘʹ. XXXIX.

γενάμενος Ο Λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δεκάτῳ τῷ βασιλεῖ ⨯ Ἰέδα Σεδεκίᾳ βασιλεῖ Ἰέδας, ἔτος ὁ ἐνιαυτὸς ὀκτωκαιδέκατος τῷ βασιλεῖ Ναβεχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

2. Καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος
ἐν ἐχαράκωσεν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἱερεμίας ἐφυλάσσετο ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἥ ἐστιν ἐν οἴκῳ τῦ βασιλέως,

3. ἐν ᾗ κατέκλεισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ⨯ Ἰέδα Σεδεκίας, λέγων· διατί σὺ προφητεύεις, λέγων; οὕτως εἶπε Κύριος, ἰδὲ ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χερσὶ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήψεται αὐτήν,

4. καὶ Σεδεκίας ⨯ βασιλεὺς Ἰέδα ἐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς βασιλέως τῶν Χαλδαίων, ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λαλήσει στόμα αὐτῦ πρὸς στόμα αὐτῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῦ τὲς ὀφθαλμὲς αὐτῦ ὄψονται,

5. καὶ εἰσελεύσεται εἰς Βαβυλῶνα
ἀποθα- Σεδεκίας, καὶ ἐκεῖ καθιεῖται ⁜ ἕως ὃ ἐπι-
νεῖται σκέψομαι αὐτὸν, φησὶ Κύριος, ὅτι πολεμεῖτε τὰς
⁜ Χαλδαίες, εἰς δὲ μὴ κατευθύνητε.

6. Καὶ ⨯ εἶπεν Ἱερεμίας· ΕΓΕΝΕΤΟ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ, ΛΕΓΩΝ·

7. ἰδὲ Ἀναμεὴλ υἱὸς Σαλὼμ, ἀδελφῦ πατρός σου ἔρχεται πρὸς σὲ, λέγων σοι· κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν Ἀναθὼθ, ὅτι σοὶ κρῖμα παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν.

8. Καὶ ἦλθε πρὸς μὲ Ἀναμεὴλ υἱὸς Σαλὼμ, ἀδελφῦ πατρός μου, ⨯ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς φυλακῆς, καὶ εἶπέ μοι· κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν γῇ Βενιαμεὶν τὸν ἐν
Ἀναθὼθ, ὅτι σοὶ κρῖμα κτήσασθαι αὐτὸν, παρα-
⨯ καὶ σὴ ἡ ἀγχιστεία, καὶ σὺ πρεσβύτε- λαβεῖν
ρος, καὶ ἔγνων, ὅτι λόγος Κυρίε ἐστι, εἰς κτῆσιν

9. καὶ ἐκτησάμην τὸν ἀγρὸν Ἀναμεὴλ υἱῦ ἀδελφῦ πατρός μυ, ⨯ τὸν ἐν Ἀναθὼθ, καὶ ἔστησα αὐτῷ ⨯ ἀργύριον ἑπτὰ σίκλες, καὶ δέκα ἀργυρίε,

10. καὶ ἔγραψα εἰς βιβλίον, καὶ διεσφραγισάμην, καὶ διεμαρτυράμην μάρτυρας, καὶ ἔστησα τὸ ἀργύριον ἐν ζυγῷ.

11. Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τὸ ἐσφραγισμένον ⁜ τὴν ἐντολὴν καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον·

12. Καὶ ἔδωκα ⨯ τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως αὐτὸ
τῷ Βαρούχ υἱῷ Νηρίου υἱῦ Μαασαίου, καὶ Μασαί-
ὀφθαλμὲς Ἀναμεὴλ υἱῦ ἀδελφοῦ πα- ου
τρός μου. καὶ κατ' ὀφθαλμὲς τῶν ἑστηκότων καὶ γραφόντων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς

κτήσεως,

CAP. XXXIX. v. 1. γενάμενος) γενόμενος. ibid. πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου) transposita. ib. τῷ δεκάτῳ τῷ βασιλεῖ) articulus utroque loco deest. ib. βασιλεῖ Ἰέδα) non habet. ib. ὁ ἐνιαυτὸς) absque articulo. ib. Βαβυλῶνος) βασιλεῖ βαβυλῶνος. v. 2. ἐν Ἱερουσαλὴμ) ἐπὶ ἱερουσαλὴμ. ibid. ἐν τῇ αὐλῇ) absque articulo. ib. τοῦ βασιλέως) absque articulo. v. 3. ἰδοὺ δίδωμι) ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι. v. 4. βασιλέως Χαλδαίων) τῶν χαλδαίων. v. 5. εἰς Βαβυλῶνα Σεδεκίας, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖται) σεδεκίας εἰς βαβυλῶνα, καὶ ἐκεῖ καθιεῖται. v. 6. ΕΓΕΝΕΤΟ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ) Ο ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΕΓΕΝΗΘΗ. v. 7. λέγων σοι·) λέγων. ibid. κρῖμα) κρίσις. v. 8. εἶπέ μοι.) μοι deest. ibid. παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν) κτήσασθαι αὐτόν. v. 10. διεσφραγισάμην) ἐσφραγισάμην. v. 11. καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον·) non habet. v. 12. υἱοῦ Μασσαίου) υἱῷ μαασαίου. ibid. τῶν ἑστηκότων) τῶν ἀνδρῶν τῶν παρεστηκότων.

κλήσεως, καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν Ἰουδαίων ※ πάντων, τῶν καθημένων ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

13. Καὶ συνέταξα τῷ Βαροὺχ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων.

14. Οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ ※ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· λάβε τὸ βιβλίον τῆς κλήσεως τοῦτο ※ τὸ ἐσφραγισμένον, καὶ τὸ βιβλίον τὸ ἀνεγνωσμένον ※ τοῦτο, καὶ θήσεις αὐτὸ εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον, ἵνα διαμείνῃ ἡμέρας πλείους.

15. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος ※ παντοκράτωρ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἔτι κληθήσονται ἀγροὶ, καὶ οἰκίαι, καὶ ἀμπελῶνες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

16. Καὶ προσηυξάμην πρὸς Κύριον μετὰ τὸ δοῦναί με τὸ βιβλίον τῆς κλήσεως πρὸς Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου, λέγων.

17. Ὁ ὢν Κύριε Κύριε, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύει σου τῇ μεγάλῃ καὶ τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ καὶ τῷ μετεώρῳ, οὐ μὴ ἀποκρυβῇ ἀπὸ σοῦ οὐθὲν ※ ῥῆμα,

18. ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, καὶ ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων εἰς κόλπους τέκνων αὐτῶν μετ' αὐτούς· ὁ Θεὸς

καὶ ὁ μέγας ὁ ἰσχυρὸς,

19. Κύριος μεγάλης βουλῆς, καὶ ὁ δυνατὸς τοῖς ἔργοις, ὁ Θεὸς ὁ μέγας ὁ παντοκράτωρ, καὶ μεγαλώνυμος Κύριος· οἱ ὀφθαλμοί σου ※ ἀνεῳγμένοι εἰς ※ πάσας τὰς ὁδοὺς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ※ καὶ κατὰ τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ·

20. ὃς ἐποίησας σημεῖα καὶ τέρατα ὅσα
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐν τοῖς γηγενέσι· καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,

21. καὶ ἐξήγαγες τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ,

22. καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ※ δοῦναι αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

23. Καὶ εἰσήλθοσαν καὶ ἐλάβοσαν αὐτὴν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί σου οὐκ ἐπορεύθησαν· ἅπαντα ἃ ἐνετείλω αὐτοῖς οὐκ ἐποίησαν, καὶ ἐποίησαν συμβῆναι αὐτοῖς ἅπαντα τὰ κακὰ ταῦτα.

24. Καὶ ἰδοὺ ὄχλος ἥκει εἰς τὴν πόλιν ταύτην συλλαβεῖν αὐτὴν, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων τῶν πολεμούντων αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας, καὶ τοῦ λιμοῦ, ※ καὶ τοῦ θανάτου, καὶ ὡς ἐλάλησας, οὕτως ἐγένετο· ※ καὶ σὺ ὁρᾷς.

25. Καὶ σὺ λέγεις πρὸς μὲ, ※ Δέσποτα Κύριε, κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρὸν ἀργυρίου·

v. 12. καθημένων) deest. v. 14. θήσεις) addit αὐτό. v. 15. κληθήσονται) κτισθήσονται. v. 16. προσηυξάμην) προσευξάμην. v. 17. Κύριε Κύριε) κύριε. ibid. ἐν τῇ ἰσχύει) τῇ ἰσχύει. v. 18. καὶ ἰσχυρὸς) ὁ ἰσχυρός. v. 19. ὁ δυνατὸς) δυνατός. ibid. τῶν ἀνθρώπων ἀποδοῦναι) τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, δοῦναι. v. 20. ὅσα ἐποίησας) ὃς ἐποίησας. ibid. ὡς ἡ ἡμέρα) absque articulo. v. 21. καὶ τέρασι, καὶ ἐν) καὶ ἐν τέρασιν, ἐν. v. 23. ἐλάβοσαν) ἔλαβον. ibid. αὐτοῖς ἅπαντα) αὐτοῖς πάντα. v. 24. Καὶ ἰδὲ) ἰδού. ibid. πόλιν ταύτην) πόλιν. v. 25. σεαυτῷ ἀγρὸν) σεαυτῷ τὸν ἀγρόν.

γυρίου· καὶ ἔγραψα εἰς βιβλίον, καὶ
ἐσφραγισάμην, καὶ ἐπεμαρτυράμην μάρ-
τυρας, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας
Χαλδαίων.

26. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
μὲ, λέγων.

27. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς πάσης σαρ-
κὸς, μὴ ἀπ᾽ ἐμοῦ κρυβήσεται ※ πᾶς
τι ὁ λόγος;

28. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος ὁ
Θεὸς Ἰσραήλ· δοθεῖσα παραδοθήσεται
ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας ※ Χαλδαίων,
καὶ εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βα-
βυλῶνος, καὶ λήψεται αὐτὴν,

29. καὶ ἥξουσιν οἱ Χαλδαῖοι πολε-
μοῦντες ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ καύ-
γῆν σουσι τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ, καὶ
καύσωσιν καύσουσι τὰς οἰκίας, ἐν αἷς ἐθυμίασαν
ἐν αὐταῖς ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν τῇ
Βάαλ, καὶ ἔσπενδον σπονδὰς Θεοῖς ἑτέ-
ροις πρὸς τὸ παραπικρᾶναι με.

30. Ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ
υἱοὶ Ἰούδα μόνοι ποιοῦντες τὸ πονηρὸν ἐκ
νεότητος αὐτῶν κατ᾽ ὀφθαλμούς μου·
※ πλὴν ὅτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρώργισάν με ἐν τοῖς
※ ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, φησὶ Κύριος.

31. Ὅτι ἐπὶ τὴν ὀργήν μου, καὶ ἐπὶ
τὸν θυμόν μου ἦν ἡ πόλις αὕτη, ἀφ᾽
ἧς ἡμέρας ᾠκοδόμησαν αὐτὴν, καὶ ἕως
αὐτὲς τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀπαλλάξαι αὐτὴν
ἀπὸ προσώπου μου,

32. διὰ πάσας τὰς πονηρίας υἱῶν
Ἰσραὴλ καὶ ※ τῶν υἱῶν Ἰούδα, ὧν ἐποίη-
σαν παραπικρᾶναι με, αὐτοὶ καὶ οἱ
πατέρες αὐτῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐ-
τῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ οἱ
ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν,
ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ,

33. καὶ ἀπέστρεψαν πρὸς μὲ νῶτον,
καὶ οὐ πρόσωπον· καὶ ἐδίδαξα αὐτοὺς
ὀρθρίζων ※ καὶ διδάσκων, καὶ οὐκ * ἤκουσαν ὄρθρου
ἔτι λαβεῖν παιδείαν. * ἠθέλη-
σαν

34. Καὶ ἔθηκαν τὰ μιάσματα αὐ-
τῶν ἐν τῷ οἴκῳ, ᾧ ἐπεκλήθη τὸ ὄνο-
μά μου ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐν ἀκαθαρσίαις
αὐτῶν.

35. Καὶ ᾠκοδόμησαν τοὺς βωμοὺς αὐ-
τῶν τῇ Βάαλ τοὺς ἐν φάραγγι υἱοῦ
Ἐννὸμ, τοῦ ἀναφέρειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τῷ Μολὸχ
βασιλεῖ, ἃ οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ
οὐκ ἀνέβη τὴν καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι
τὸ βδέλυγμα τοῦτο, πρὸς τὸ ἐφαμαρ-
τεῖν τὸν Ἰούδα.

36. Καὶ νῦν οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς
Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν πόλιν, ἣν σὺ λέγεις,
παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως
Βαβυλῶνος ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἐν λιμῷ, καὶ μαχαίρῃ
ἐν ἀποστολῇ.

37. Ἰδοὺ ἐγὼ συνάγω αὐτοὺς ἐκ πά-
σης τῆς γῆς, οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ
ἐν ὀργῇ μου, καὶ τῷ θυμῷ μου καὶ ἐν
παροξυσμῷ μεγάλῳ· καὶ ἐπιστρέψω

v. 25. εἰς βιβλίον) βιβλίον. v. 29. ἐπὶ τὴν γῆν) ἐπὶ τὴν πόλιν. ibid. καὶ καύσουσιν τὰς οἰκίας) καὶ κατακαύσουσι τὰς οἰκίας. ib. ἐθυμίασαν ἐν αὐταῖς) ἐθυμιῶσιν. v. 30. ἐκ νεότητος αὐτῶν κατ᾽ ὀφθαλμούς μου.) transposita. v. 31. ἀπαλλάξαι αὐτοὺς) ἀπαλλάξαι αὐτήν. v. 32. υἱῶν) τῶν υἱῶν. ib. παραπικρᾶναι) πικρᾶναι. ib. καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν) non habet. v. 33. ἠθέλησαν) ἤκουσαν. v. 34. ᾧ ἐπεκλ.) οὗ ἐπεκλ. v. 35. βωμοὺς αὐτῶν) αὐτῶν abest ibid. τὴν καρδίαν) ἐπὶ καρδίαν. ib. Ἰούδα.) Ἰούδαν. v. 36. ἐν μαχαίρῃ) ἐν μαχαίρᾳ. v. 37. καὶ παροξυσμῷ) καὶ ἐν παροξυσμῷ.

κατοικιῶ αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ καθιῶ αὐτοὺς πεποιθότας,

38. καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν.

39. Καὶ δώσω αὐτοῖς ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑτέραν, φοβηθῆναί με πάσας τὰς ἡμέρας καὶ εἰς ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν μετ' αὐτούς.

40. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην αἰώνιον, ἣν οὐ μὴ ἀποστρέψω ὄπισθεν αὐτῶν, ⨯ ὥστε ἀγαθοποιεῖν με αὐτοὺς, καὶ τὸν φόβον μου δώσω εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ.

41. Καὶ ἐπισκέψομαι τοῦ ἀγαθῶσαι αὐτοὺς, καὶ φυτεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐν πίστει, καὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ μου.

42. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος· καθὰ ἐπήγαγον ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον πάντα τὰ κακὰ τὰ μεγάλα ταῦτα, οὕτως ἐγὼ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς.

43. Καὶ κληθήσονται ἔτι ἀγροὶ ἐν τῇ
ἐπάγω γῇ, ἣν σὺ λέγεις, ἄβατος ἔσται ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ κτήνους, καὶ παρεδόθησαν εἰς χεῖρας Χαλδαίων,

44. καὶ κτήσονται ἀγροὺς ἐν ἀργυρίῳ· καὶ γράψεις βιβλίον, καὶ σφραγιῇ, καὶ διαμαρτύρῃ μάρτυρας ἐν γῇ Βενιαμεὶν, καὶ κυκλόθεν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν τοῦ ὄρους, καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφηλὰ, καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγὲβ, ὅτι ἀποστρέψω τὰς ἀποικίας αὐτῶν, ⨯ φησὶ Κύριος.

ΚΕΦ Μʹ. XL.

(Hebr. Cap. XXXIII.)

Cap. XL. in Hebræo est Κεφ. ΜΖʹ. apud LXX.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐκ δευτέρου, (καὶ αὐτὸς ἔτι ἦν δεδεμένος ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων·

2. οὕτως εἶπε Κύριος, ποιῶν γῆν, καὶ πλάσσων αὐτὴν, τοῦ ἀνορθῶσαι αὐτὴν, Κύριος ὄνομα αὐτῷ·

3. κέκραξον πρός με, καὶ ἀποκριθήσομαί σοι, καὶ ἀναγγελῶ σοι μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ, ἃ οὐκ ἔγνως αὐτά.

4. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ περὶ οἴκων τῆς πόλεως ταύτης, καὶ περὶ οἰκίας βασιλέως Ἰούδα
τῶν καθηρημένων εἰς χάρακας καὶ προ- καθημέναν
μαχῶνας,

5. τοῦ μάχεσθαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους, καὶ πληρῶσαι αὐτὴν νεκρῶν τῶν ἀν-
θρώπων, οὓς ἐπάταξα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἐπάταξεν
ἐν θυμῷ μου, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, περὶ πασῶν τῶν πονηριῶν αὐτῶν.

6. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτοὺς συνέλωσιν καὶ ἴαμα, καὶ ἰατρεύσω αὐτοὺς,
τοὺς, καὶ φανερώσω αὐτοῖς εἰσακούειν Φανερῶ
(καὶ

v. 37. κατοικιῶ) καθιῶ. v. 40. αἰώνιον) αἰωνίαν. v. 41. καρδίᾳ, καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ μου.) καρδίᾳ μου, καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ. v. 42. ἐπάγω) ἐπάξω. v. 43. ἣν σὺ λέγεις) ᾗ σὺ λέγεις. ibid. ἀπὸ ἀνθρώπου) ἀπὸ ἀνθρώπων. v. 44. κυκλόθεν Ἱερουσαλὴμ) κύκλῳ τῆς ἱερουσαλὴμ. CAP. XL. v. 1. ἐκ δευτέρου) δεύτερον. ibid. ἔτι ἦν) transposita. v. 3. ἀναγγελῶ) ἀπαγγελῶ. v. 4. ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ) non habet. ibid. περὶ οἰκίας) περὶ οἴκων. ib. καθημένων) καθῃρημένων. v. 5. νεκρῶν) τῶν νεκρῶν. ibid. ἐπάταξεν ὀργῇ) ἐπάταξα ἐν ὀργῇ. v. 6. ἐπάγω ἐπ' αὐτοὺς) ἀνάγω αὐτῇ.

(καὶ ἰατρεύσω αὐτὺς, καὶ ποιήσω αὐτοῖς) εἰρήνην καὶ πίςιν·

7. καὶ ἀποςρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσω αὐτὺς ὡς τοπρότερον·

8. καὶ καθαριῶ αὐτὺς ἀπὸ πασῶν
τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν, ὧν ἥμαρτόν μοι,
καὶ ὐ μὴ μνηθήσομαι ἁμαρτιῶν αὐ-
μου τῶν ὧν ἥμαρτέν μοι, καὶ ἀπέςησαν ἀπ'
ἐμοῦ.

εὐφροσύ- 9. Καὶ ἔςαι εἰς ※ ὄνομα εὐφροσύνης καὶ
νην εἰς αἴνεσιν καὶ εἰς μεγαλειότητα παντὶ
τῷ λαῷ τῆς γῆς, οἵτινες ἀκύσονται
πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐγὼ ποιῶ αὐτοῖς,
καὶ φοβηθήσονται, καὶ πικρανθήσονται
περὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ περὶ
πάσης τῆς εἰρήνης, ἧς ἐγὼ ποιῶ αὐ-
τοῖς.

10. Οὕτως εἶπε Κύριος· ἔτι ἀκυσθήσεται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ᾧ ὑμεῖς λέγετε, ἔρημός ἐςιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, ταῖς ἠρημωμέναις, (καὶ) παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον ※ καὶ παρὰ τὸ μὴ εἶναι οἰκῦντα καὶ κτήνη,

11. Φωνὴ εὐφροσύνης, καὶ φωνὴ χαρ-
μονῆς, φωνὴ νυμφίου, καὶ φωνὴ νύμ-
λέγοντες φης, φωνὴ λεγόντων· ἐξομολογεῖσθε Κυ-
ρίῳ, παντοκράτορι, ὅτι χρηςὸς Κύριος
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
καὶ εἰσοίσυσι δῶρα αἰνέσεως εἰς οἶκον
Κυρίου, ὅτι ἀποςρέψω τὴν ἀποικίαν
πάσης τῆς γῆς ἐκείνης καθὰ πρότερον,
εἶπε Κύριος.

12. Οὕτως εἶπε Κύριος τῶν δυνά-
μεων· ἔτι ἔςαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἠρημω-
μένῳ τύτῳ, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρω-
πον καὶ κτήνη, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πό-
λεσιν αὐτῦ, καταλύματα ποιμένων κοι-
ταζόντων πρόβατα. προβά-
των

13. Ἐν πόλεσιν τῆς ὀρεινῆς, καὶ ἐν πόλεσι τῆς Σεφηλὰ, καὶ ἐν πόλεσι τῆς Ναγὲβ, καὶ ἐν γῇ Βενιαμεὶν, καὶ ἐν κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα, ἔτι παρελεύσεται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμῦντος, εἶπε Κύριος.

14. ※ Ἰδὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ
ἀναςήσω τὸν λόγον μου τὸν ἀγαθὸν, ὃν ἐλάλησα ※
ἐπὶ τὸν οἶκόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα. ※

15. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ※
ἐκείνῳ ἀνατολῶ τῷ Δαβὶδ ἀνατολὴν δικαίαν, καὶ ※
ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐν τῇ γῇ. ※

16. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις σωθήσεται Ἰούδα, ※
καὶ Ἱερουσαλὴμ κατασκηνώσει πεποιθῦια· καὶ τῦ- ※
το τὸ ὄνομα ᾧ καληθήσεται, Κύριος δικαιοσύνη ἡμῶν. ※

17. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· οὐκ ἐξολοθρευθή- ※
σεται τῷ Δαβὶδ ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ θρόνυ οἴκυ ※
Ἰσραήλ· ※

v. 6. καὶ ἰατρεύσω αὐτοὺς, καὶ φανερῶ αὐτοῖς εἰσακούειν - - fin.) καὶ φανερώσω αὐτοῖς, καὶ ἰατρεύσω αὐτὴν, καὶ ποιήσω, καὶ εἰρήνην καὶ πίστιν v. 7. καὶ τὴν ἀποικίαν) absque articulo. ibid. ὡς τοπρότερον.) καθὼς καὶ τοπρότερον. v. 8. ὧν ἥμαρτόν μοι) ὧν ἡμάρτοσάν μοι. ibid. ἥμαρτόν μου) ἥμαρτόν μοι. v. 9. εἰς αἴνεσιν,) αἴνεσιν. ibid. ποιῶ, καὶ φοβηθήσονται περὶ) ποιήσω καὶ φοβηθήσονται, καὶ πικρανθήσονται περὶ. ib. ποιῶ αὐτοῖς.) ποιήσω αὐτοῖς. v. 10. (καὶ) deest. v. 11. χαρμονῆς) χαρμοσύνης. ibid. λέγοντος) λεγόντων. ib. δῶρα αἰνέσεως εἰς) δῶρα εἰς. ib. τὴν ἀποικίαν πάσης τῆς γῆς ἐκ. καθὰ πρότ.) πᾶσαν τὴν ἀποικίαν τῆς γῆς ἐκείνης κατὰ τοπρότερον. v. 12. τῷ ἠρημωμένῳ τύτῳ) τύτῳ τῷ ἐρήμῳ. ibid. κτήνη, καὶ ἐν) κτήνος, ἐν. ib. προβάτων.) πρόβατα. v. 13. καὶ ἐν πόλεσι τῆς Ναγέβ) καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφηλὰ, καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγέβ. ibid. καὶ ἐν κύκλῳ Ἱερ.) καὶ ἐν ταῖς κύκλῳ ἱερ.

※ 18. καὶ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις οὐκ ἐξολοθρευθήσεται ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου, ἀναφέρων ὁλοκαυτώματα, καὶ θυμιῶν θυσίαν, καὶ ποιῶν θυσίας πάσας τὰς ἡμέρας.

※ 19. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων·

※ 20. Τάδε λέγει Κύριος· εἰ διασκεδασθήσεται ἡ διαθήκη μου τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ διαθήκη μου τῆς νυκτὸς, τοῦ μὴ εἶναι ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ καιρῷ αὐτῶν,

※ 21. καίγε ἡ διαθήκη μου διασκεδασθήσεται ἡ μετὰ Δαβὶδ τοῦ δούλου μου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτῷ υἱὸν βασιλεύοντα ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας τοὺς λειτουργοῦντάς μοι.

※ 22. Ὡς οὐκ ἐξαριθμηθήσεται ἡ δύναμις τοῦ οὐρανοῦ, οὐδὲ ἐκμετρηθήσεται ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης· οὕτω πληθυνῶ τὸ σπέρμα Δαβὶδ τοῦ δούλου μου, καὶ τοὺς Λευίτας τοὺς λειτουργοῦντάς μοι.

※ 23. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων·

※ 24. ἆρά γε οὐκ εἶδες τί ὁ λαὸς οὗτος ἐλάλησε, λέγων· αἱ δύο πατριαὶ, ἃς ἐξελέξατο Κύριος ἐν αὐταῖς, καὶ ἰδοὺ ἀπώσατο αὐτάς· καὶ παρώξυναν τὸν λαόν μου, τοῦ μὴ εἶναι ἔθνος ἔτι ἐνώπιόν μου.

※ 25. Τάδε λέγει Κύριος· εἰ μὴ διαθήκην μου ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἀκριβάσματα οὐρανοῦ καὶ γῆς οὐκ ἔταξα,

※ 26. καί γε τὸ σπέρμα Ἰακὼβ καὶ Δαβὶδ τοῦ δούλου μου ἀποδοκιμῶ, τοῦ μὴ λαβεῖν ἄρχοντας ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ πρὸς τὸ σπέρμα Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· ὅτι ἐπιστρέψω τὴν ἀποστροφὴν αὐτῶν, καὶ οἰκτειρῶ αὐτούς.

ΚΕΦ. ΜΑ'. XLI.
(Hebr. Cap. XXXIV.)

Cap XLI. in Hebr. est ΚΕΦ. ΜΗ'. apud LXX.

Ὁ Λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου, (καὶ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, καὶ ※ πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ※ καὶ πάντες οἱ λαοὶ ἐπολέμουν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα) λέγων·

γενάμενος — πᾶσα ἡ γῆ

2. οὕτως εἶπε Κύριος ※ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· βάδιζον, εἰπὲ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· οὕτως εἶπε Κύριος· παραδόσει παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήψεται αὐτὴν, καὶ καύσει αὐτὴν ἐν πυρί.

3. Καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ συλλήψει συλληφθήσῃ, καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσῃ· καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, καὶ στόμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ στόματός σου λαλήσει, καὶ εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσῃ. αὐτῶν

4. Ἀλλὰ ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου, Σεδεκία βασιλεῦ Ἰούδα· οὕτως λέγει Κύριος ※ περὶ σοῦ· οὐκ ἀποθανῇ ἐν ῥομφαίᾳ,

5. ἐν εἰρήνῃ ἀποθανῇ· καὶ ὡς ἔκαυσαν τοὺς πατέρας σου τοὺς βασιλεύσαντας πρότερόν σου, καύσουσι καὶ σὲ, ὦ Κύριε, καὶ ὦ Ἀδὼν, κλαύσονταί σε, ὅτι λόγον ἐγὼ ἐλάλησα εἶπε Κύριος.

ἔκλαυσαν — κλαύσονται — ἕως ᾅδου

6. Καὶ

CAP. XLI. v. 1. γενάμενος) γενόμενος. v. 3. ἐκ χειρὸς αὐτῶν) ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ibid. συλληφθήσῃ· καὶ οἱ ὀφθ.) συλληφθήσῃ, καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσῃ, καὶ ὀφθαλμοί. ib. καὶ στόμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ στόματός σου λαλήσει) hæc desiderantur. v. 5. ὦ Κύριε) ὀαὶ κύριε. ibid. κλαύσονταί σε, ὅτι λ. ἐλάλησα) κόψονταί σε, ὅτι λόγον ἐγὼ ἐλάλησα.

6. Καὶ ἐλάλησεν Ἰερεμίας ⨯ ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα ⨯ Ἰούδα Σεδεκίαν πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν Ἱερουσαλήμ.

7. Καὶ ἡ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐπολέμει ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα τὰς καταλελειμμένας, ἐπὶ Λαχεὶς, καὶ ἐπὶ Ἄζηκα, ὅτι αὗται κατελείφθησαν ἐν πόλεσιν Ἰούδα πόλεις ὀχυραί.

γενάμενος 8. Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἰερεμίαν παρὰ Κυρίου, μετὰ τὸ συντελέσαι τὸν βασιλέα Σεδεκίαν διαθήκην πρὸς ⨯ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῦ καλέσαι ⨯ αὐτοῖς ἄφεσιν,

9. τοῦ ἐξαποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, τὸν Ἑβραῖον καὶ τὴν Ἑβραίαν ἐλευθέρους, πρὸς τὸ μὴ δουλεύειν ἄνδρα

ἐξ Ἰσραήλ ἐκ Ἰουδαίων.

10. Καὶ ἐπεστράφησαν πάντες οἱ μεγιστᾶνες, καὶ πᾶς ὁ λαὸς, οἱ ἐλθόντες εἰς τὴν διαθήκην, τοῦ ἀποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ. ⨯ ἐλευθέρους, πρὸς τὸ μὴ καταδουλοῦσθαι αὐτοὺς ἔτι· καὶ ἐπήκουσε, καὶ ἔωσαν.

11. ⨯ Καὶ ἐπεστράφησαν μετὰ ταῦτα, καὶ
⨯ ἐπέστρεψαν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, οὓς ἐξα-
⨯ πέστειλαν ἐλευθέρους, καὶ ἔσχον αὐτοὺς εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας.

12 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, λέγων·

13. οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἐγὼ διεθέμην διαθήκην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐξειλάμην αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, λέγων·

14. ὅταν πληρωθῇ ἓξ ἔτη, ἀποστελεῖς τὸν ἀδελφόν σου τὸν Ἑβραῖον, ὃς πραθήσεταί σοι, καὶ ἐργᾶταί σοι ἓξ ἔτη, καὶ ἀποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ⨯ ἀπὸ σοῦ· καὶ οὐκ ἤκουσάν μου ⨯ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν.

15. Καὶ ἐπεστρέψατε σήμερον ποιῆσαι τὸ ἔστρεψαν
εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ· καὶ
συνετελέσατε διαθήκην κατὰ πρόσωπόν συνετέ-
μου ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά λεσαν
μου ἐπ᾽ αὐτῷ.

16. Καὶ ἐπεστρέψατε, καὶ ἐβεβηλώσατε τὴν διαθήκην μου, τοῦ ἐπιστρέψαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὓς ἐξαπεστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ αὐτῶν· ⨯ καὶ ὑπετάξατε αὐτούς, τοῦ εἶναι ὑμῖν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας.

17. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος· ὑμεῖς οὐκ ἠκούσατέ μου, τοῦ καλέσαι ἕκαστος ἄφεσιν πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· ἰδοὺ ἕκαστον
ἐγὼ καλῶ ἄφεσιν ὑμῖν ⨯ φησὶ Κύριος, εἰς μάχαιραν, καὶ εἰς τὸν θάνατον

καὶ

v. 7. πρὸς βασιλέα) πρὸς τὸν βασιλέα. v. 7. Ἰούδα τὰς καταλελειμμένας, ἐπὶ Λαχεὶς) ἰούδα καὶ ἐπὶ λαχείς. v. 8. γενάμενος) γενόμενος. ibid. τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ) non habet. v. 9. ἐξ Ἰσραήλ.) ἐξ ἰούδα. v. 10. ἐλθόντες εἰς τὴν διαθήκην) εἰσελθόντες ἐν τῇ διαθήκῃ. ibid. παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἔωσαν.) παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, καὶ ἔωσαν. v. 12. ἐγένετο) ἐγενήθη. v. 13. ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.) non habet. v. 14. καὶ ἀποστελεῖς) καὶ ἐξαποστελεῖς. v. 15. ἔστρεψαν) ἐπέστρεψαν. ibid. ἐν ὀφθαλμοῖς μου) πρὸ ὀφθαλμῶν μου. ib. ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ·) ἕκαστον τοῦ πλησίον αὐτοῦ. v. 16. τὴν διαθήκην μου) τὸ ὄνομά μου. v. 17. καλέσαι ἕκαστος ἄφεσιν) τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἕκαστος. ibid. πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον) non habet.

καὶ εἰς τὸν λιμὸν, καὶ δώσω ὑμᾶς εἰς διασποραὶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς·

18. καὶ δώσω τὰς ἄνδρας τὰς παρεληλυθότας τὴν διαθήκην μου, ※ τὰς μὴ σήσαντας τὰς λόγους τῆς διαθήκης μου, ἣν ἐποίησαν κατὰ πρόσωπόν μου, τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν ※ εἰς δύο, καὶ διῆλθον διὰ μέσου τῶν διχοτομημάτων αὐτοῦ,

ἐργάζεσθαι αὐτῷ

19. τὰς ἄρχοντας Ἰούδα ※ καὶ τὰς ἄρχοντας Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς δυνάστας, καὶ τὰς ἱερεῖς, καὶ ※ πάντα τὸν λαὸν ※ τῆς γῆς, τὰς διελθόντας ἀναμέσον τῶν διχοτομημάτων τοῦ μόσχου.

20. Καὶ δώσω αὐτὰς ※ ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ※ καὶ ἐν χειρὶ τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν· καὶ ἔσαι τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς.

τοῖς ἐχθροῖς

21. Καὶ τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ τὰς ἄρχοντας αὐτῶν δώσω εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, ※ καὶ εἰς χεῖρας ζητούντων ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἐν χειρὶ δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος, τῶν ἀποτρεχόντων ἀπ' αὐτῶν.

δυνάμεις οἱ ἀποτρέχοντες

22. Ἰδοὺ ἐγὼ συντάσσω, φησὶ Κύριος, καὶ ἐπιστρέψω αὐτὰς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ πολεμήσουσιν ἐπ' αὐτὴν, καὶ λήψονται αὐτὴν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρί· καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα δώσω αὐτὰς εἰς ἄβατον ἀπὸ κατοικούντων.

αὐτὰς

ΚΕΦ. ΜΒ'. XLII.

(Hebr. Cap. XXXV.)

Caput XLII. in Hebr. est Κεφ. ΛΘ'. apud LXX.

Ο Λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν ἡμέραις Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσίου, βασιλέως Ἰούδα, λέγων·

γενάμενος

2. πορεύθητι εἰς οἶκον Ἀρχαβεὶν, καὶ κάλεσον αὐτὰς εἰς οἶκον Κυρίου, εἰς μίαν τῶν αὐλῶν, καὶ ποτιεῖς αὐτὰς οἶνον.

Ἀλχαβεὶν

3. Καὶ ἤγαγον τὸν Ἰεζονίαν, υἱὸν Ἱερεμίου υἱοῦ Χαβασὶν, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν Ἀρχαβείν·

Ἰεχονίαν

Χαραβεὶν

4. καὶ εἰσήγαγον αὐτὰς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ παστοφόριον υἱῶν Ἀνανίου, υἱοῦ Γοδολίου, ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐγγὺς οἴκου τῶν ἀρχόντων, τοῦ ἐπάνω τοῦ οἴκου Μασαίου υἱοῦ Σελὼμ, τοῦ φυλάσσοντος τὴν αὐλήν.

ὅς οἰκέντων

5. Καὶ ἔστησα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν κεράμιον οἴνου καὶ ποτήρια, καὶ εἶπα· πίετε οἶνον.

6. Καὶ εἶπαν· οὐ πίομεν οἶνον, ὅτι Ἰωναδὰβ, υἱὸς Ῥηχὰβ, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν, εἴπας· οὐ μὴ πίητε οἶνον ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἕως αἰῶνος·

7. καὶ

v. 18. τὴν διαθήκην μου, ἣν) τὴν διαθήκην μου, τὰς μὴ σήσαντας τὴν διαθήκην μου, ἥν. v. 20. βρώματα) βρῶσιν. v. 21. βασιλέα Ἰούδα) βασιλέα τῆς ἰουδαίας. ibid. καὶ δυνάμεως) καὶ δύναμις. ib. οἱ ἀποτρέχοντες) τοῖς ἀποτρέχουσιν. v. 22. ἐπ' αὐτοὺς) ἐπ' αὐτήν. ibid. δώσω αὐτὰς εἰς ἄβατον) καὶ δώσω αὐτὰς ἐρήμους. CAP. XLII. v. 1. γενάμενος) ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ. ibid. παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν) transposita. ib. υἱοῦ Ἰωσίου) abest. v. 2. πορεύθητι εἰς οἶκον Ἀλχαβεὶν. καὶ κάλεσον) βάδισον εἰς οἶκον ἀρχαβεὶν, καὶ ἄξεις. v. 3. ἤγαγον) ἐξήγαγον. ibid. Ἱερεμίου) ἱερεμίν. ib. Χαραβεὶν) ἀρχαβείν. v. 4. παστοφόριον Ἀνανίου) παστοφόριον υἱῶν ἰωνὰν υἱοῦ ἀνανίου. ibid. ἐγγὺς οἰκέντων ἀρχόντων) ἐγγὺς τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων. ib. ἐπάνω) τῶν ἐπάνω. ib. Μασαίου) μαασαία. v. 5. ἔστησα) ἔδωκα. v. 6. εἶπαν· οὐ πίομεν) εἶπον, οὐ μὴ πίωμεν. ibid. εἴπας) λέγων.

7. καὶ οἰκίας ὐ μὴ οἰκοδομήσητε, καὶ
ἀμπελὼν σπέρμα ὐ μὴ σπείρητε, καὶ ⨯ ἀμπελῶνα
ὐκ ἔσαι μὴ φυτεύσητε, μηδὲ ἔστω ὑμῖν· ὅτι ἐν σκηναῖς κατοικήσετε πάσας τὰς ἡμέρας (τῆς ζωῆς) ὑμῶν, ὅπως ἂν ζῆτε ἡμέρας πολλὰς ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ᾽ ἧς διατρίβετε ὑμεῖς ἐπ᾽ αὐτῆς.

8. Καὶ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς Ἰωναδὰβ τῦ πατρὸς ἡμῶν, ⁜ κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο ἡμῖν, πρὸς τὸ μὴ πιεῖν οἶνον πάσας τὰς ἡμέρας (τῆς ζωῆς) ἡμῶν, ἡμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν,

9. καὶ πρὸς τὸ μὴ οἰκοδομεῖν οἰκίας τῦ κατοικεῖν ἐκεῖ· καὶ ἀμπελὼν, καὶ ἀγρὸς, καὶ σπέρμα ὐκ ἐγένετο ἡμῖν.

10. καὶ ᾠκήσαμεν ἐν σκηναῖς, καὶ ἠκέσαμεν, καὶ ἐποιήσαμεν κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο ἡμῖν Ἰωναδὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν.

11. Καὶ ἐγενήθη, ὅτε ἀνέβη Ναβυχοδονόσορ ⨯ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἴπαμεν· ἀναβάντες εἰσελευσόμεθα εἰς Ἱερυσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Χαλδαίων, καὶ ἀπὸ προσώπυ τῆς δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ᾠκήσαμεν ἐκεῖ.

12. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

13. οὕτως λέγει Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων, ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· πορεύου, καὶ εἰπὸν ἀνθρώπῳ Ἰύδα, καὶ τοῖς κατοικῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ· ὐ μὴ λάβητε παιδείαν ἀκέειν τὺς λόγους μου; ⨯ φησὶν Κύριος.

14. Ἔστησαν ῥῆμα υἱοὶ Ἰωναδὰβ, υἱοῦ Ῥηχὰβ, ὃ ἐνετείλατο τοῖς τέκνοις αὐτῦ, πρὸς τὸ μὴ πιεῖν οἶνον, καὶ οὐκ ἔπιον ⨯ ἕως ἡμέρας ταύτης, ὅτι ἤκουσαν τῆς ἐντολῆς τῦ πατρὸς αὐτῶν· κἀγὼ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὄρθρυ, ⨯ ὀρθρίζων καὶ λαλῶν, καὶ ὐκ εἰσηκέσατε.

15 Καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τὺς δέλους μου τὺς προφήτας, ⨯ ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων, καὶ λέγων· ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδῦ αὐτῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ βέλτιον ποιήσατε ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ ὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῦ δυλεύειν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ οὐκ ἐκλίνατε τὰ ὦτα ὑμῶν, καὶ οὐκ ἠκέσατε.

16. Καὶ ἔστησαν οἱ υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τῦ πατρὸς αὐτῶν, ⨯ ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς· ὁ δὲ λαός (μου) ὗτος οὐκ ἤκουσάν μου.

17. Διὰ τῦτο οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ·". ἰδὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ Ἰύδαν καὶ ἐπὶ τὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ ἅπαντα τὰ κακὰ, ἃ ἐλάλησα ἐπ᾽ αὐτάς· ⁜ ἀνθ᾽

v. 7. κατοικήσετε) οἰκήσετε. ibid. (τῆς ζωῆς) deest. ib. ζῆτε) ζήσητε. v. 8. εἰσηκούσαμεν) ἠκούσαμεν. ibid. (τῆς ζωῆς) non habet. ib. ἡμῶν, καὶ οἱ υἱοὶ) ἡμῶν, ἡμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ οἱ υἱοί. v. 9. πρὸς τὸ μὴ) καὶ πρὸς τὸ μή. v. 10. ἠκέσαμεν) adjicit καὶ ἐποιήσαμεν. ibid. ὅσα) ἃ. v. 11. ἀναβάντες εἰσελευσόμεθα) εἰσελθεῖν καὶ εἰσήλθομεν. ibid. δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων) δυνάμεως τῶν χαλδαίων, καὶ ἀπὸ προσώπυ τῆς δυνάμεως τῶν ἀσσυρίων. ibid. ᾠκήσαμεν) ᾠκοῦμεν. v. 13. ἐν Ἱερουσαλήμ·) ἐν abest. ibid. ἀκούειν) τοῦ ἀκούειν. v. 14. ἔπιον· κἀγὼ) ἐπίοσαν. καὶ ἐγώ. ibid. εἰσηκέσατε) ἠκούσατε. v. 15. τὺς δέλους) τοὺς παῖδας. ibid. βέλτιον ποιήσατε ἐπιτηδ.) βελτίω ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα. ib. ἀλλοτρίων) ἑτέρων. ib. ἠκέσατε.) εἰσηκούσατε. v. 16. οἱ υἱοὶ) absque articulo. ibid. λαός μου ὐκ ἤκυσάν μυ.) λαὸς οὗτος ὐκ ἤκυσέ μυ. v. 17. Διὰ τῦτο ὕτως εἶπε Κύριος) adjicit ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ ἰούδαν καὶ ἐπὶ τὰς κατοικῦντας ἱερουσαλὴμ πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐλάλησα ἐπ᾽ αὐτούς.

[illegible]ν ἐλάλησα πρὸς αὐτὰς, καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐκάλεσα αὐτὰς, καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν.

18. Καὶ τῷ οἴκῳ ⁜ Ῥηχὰβ εἶπεν Ἰερεμίας· " Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος ✕ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· Ἐπειδὴ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν ✕ Ἰωναδὰβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ✕ καὶ ἐφύλαξαν συμπάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ποιεῖν ✕ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν.

19. ✕ Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἀνὴρ τῶν υἱῶν Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ παρεστηκὼς κατὰ πρόσωπόν μου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ΜΓ΄. XLIII.

ΚΑΙ ✕ ἐγένετο ΕΝ ΤΩ ΕΝΙΑΥΤΩ ΤΩ ΤΕΤΑΡΤΩ ΙΩΑΚΕΙΜ υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα, ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων.

2. Λάβε σεαυτῷ χάρτην βιβλίου,
αὐτῷ καὶ γράψον ἐπ' αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἀφ' ἧς ἡμέρας λαλήσαντός μου πρὸς σὲ ἀφ' ἡμερῶν Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

3. Ἴσως ἀκούσεται οἶκος Ἰούδα πάντα
ἐλάλησα τὰ κακὰ, ἃ ἐγὼ λογίζομαι ποιῆσαι αὐτοῖς, ἵνα
ἐπ' αὐτὰς
ἀποστρέψωσιν ✕ ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν.

4. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰερεμίας τὸν Βαρούχ υἱὸν Νηρίου, καὶ ἔγραψε Βαρούχ ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου πάντας τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἐχρημάτισε πρὸς αὐτὸν εἰς χαρτίον βιβλίου.

5. Καὶ ἐνετείλατο Ἰερεμίας τῷ Βαρούχ, λέγων· ἐγὼ φυλάσσομαι, καὶ οὐ μὴ δύναμαι εἰσελθεῖν εἰς οἶκον Κυρίου· δύναμαι

6. ✕ καὶ εἰσελεύσῃ σὺ, καὶ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ χάρτῃ τούτῳ ✕ ἐν ᾧ ἔγραψας ἐκ τοῦ στόματός μου τοὺς λόγους Κυρίου, εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ νηστείας, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Ἰούδα τῶν ἐρχομένων ἐκ πόλεων αὐτῶν, ἀναγνώσῃ αὐτοῖς. πόλεως

7. Ἴσως πεσεῖται ἔλεος αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου, καὶ ἀποστρέψουσιν ✕ ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς Κυρίου καὶ ἡ ὀργὴ, ἣν ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. τόπον

8. Καὶ ἐποίησε Βαρούχ ✕ υἱὸς Νηρίου κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ Ἰερεμίας ✕ ὁ προφήτης, τοῦ ἀναγινῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους Κυρίου ἐν οἴκῳ Κυρίου.

9. Καὶ

v. 18. adjicit præterea διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος. ibid. οἱ υἱοὶ) absque articulo. ib. ὅσα ἐνετείλατο) καθότι ἐνετείλατο. CAP. XLIII. v. 1. ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ) ΕΝ ΤΩ. ibid. Ἰωσίου) ἰωσία. v. 2. χάρτην) χαρτίον. ibid. ἐπ' αὐτῷ) ἐπ' αὐτοῦ. ib. ἐχρημάτισα πρός σε ἐπὶ Ἰσραὴλ) ἐλάλησα πρὸς σὲ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ. v. 3. οἶκος) ὁ οἶκος. ibid. ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτὰς, ἵνα - - πονηρᾶς) ἃ ἐγὼ λογίζομαι ποιῆσαι αὐτοῖς, ἵνα ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. v. 4. ἔγραψε Βαρούχ) ἔγραψε. ibid. ἐχρημάτισε) ἐλάλησε. v. 5. καὶ οὐ δύναμαι) οὐ μὴ δύναμαι. v. 6. χάρτῃ) χαρτίῳ. ibid. παντὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχ. ἐκ πόλεως) παντὸς ἰούδα τῶν ἐρχομένων ἐκ πόλεων. v. 7. ἀπὸ τῆς ὁδοῦ) ἐκ τῆς ὁδοῦ. ibid. Κυρίου, καὶ ἡ ὀργὴ) καὶ ἡ ὀργὴ κυρίου. ib. ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν τόπον) ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν λαόν.

9. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμ-
πτῳ Ἰωακεὶμ ⨯ υἱῷ Ἰωσίου βασιλεῖ ⨯ Ἰού-
δα ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ, ἐξεκκλησία-
σαν νηστείαν κατὰ πρόσωπον Κυρίου
εἰς πᾶς ὁ λαὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ⨯ πᾶς
οἶκος ὁ λαὸς οἱ ἐρχόμενοι ἐκ πόλεων Ἰούδα ⨯ εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ.

10. Καὶ ἀνεγίνωσκε Βαρούχ ἐν τῷ
βιβλίῳ τοὺς λόγους Ἱερεμίου ἐν οἴκῳ Κυ-
ρίου, ἐν οἴκῳ Γαμαρίου, υἱοῦ Σαφὰν τοῦ
γραμματέως, ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐπάνω
ἐν προθύροις πύλης οἴκου Κυρίου τῆς καινῆς
εἰς τὰ ἐν ὠσὶν παντὸς τοῦ λαοῦ.
ὦτα

11. Καὶ ἤκουσε Μιχαίας υἱὸς Γαμα-
ρίου υἱοῦ Σαφὰν πάντας τοὺς λόγους Κυ-
ρίου ἐκ τοῦ βιβλίου.

12. Καὶ κατέβη εἰς οἶκον τοῦ βασι-
λέως, εἰς τὸν οἶκον τοῦ γραμματέως,
καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκά-
θηντο, Ἐλισαμὰ ὁ γραμματεὺς, καὶ
Δαλαίας υἱὸς Σελεμίου, καὶ Νάθαν
υἱὸς Ἀχοβὼρ, καὶ Γαμαρίας υἱὸς Σα-
φὰν, καὶ Σεδεκίας υἱὸς Ἀνανίου, καὶ
πάντες οἱ ἄρχοντες,

13. καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς Μιχαίας
πάντας τοὺς λόγους οὓς ἤκουσεν ἀνα-
γιγνώσκοντος τοῦ Βαρούχ ⨯ ἐν τῷ βιβλίῳ
εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ.

14. Καὶ ἀπέστειλαν πάντες οἱ ἄρ-
χοντες πρὸς Βαρούχ υἱὸν Νηρίου τὸν
Ἰουδὶ υἱὸν Ναθανίου, υἱοῦ Σαλαμίου,
υἱοῦ Χουσὶ, λέγοντες· τὸ χαρτίον ἐν ᾧ ἀ- βιβλίον
ναγινώσκεις ἐν αὐτῷ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ,
λάβε αὐτὸ εἰς τὴν χεῖρά σου, καὶ ἧκε·
καὶ ἔλαβε Βαρούχ υἱὸς Νηρίου τὸ χαρ-
τίον ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κατέβη πρὸς αὐ-
τούς.

15. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· πάλιν ἀνά-
γνωθι εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν· καὶ ἀνέγνω
Βαρούχ ⨯ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν.

16. Καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσαν πάντας
τοὺς λόγους, συνεβουλεύσαντο ἕκαστος
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπαν
⨯ πρὸς Βαρούχ· ἀναγγέλλοντες ἀναγγελοῦμεν ἀναγγεί-
τῷ βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους. λαντες

17. Καὶ τὸν Βαρούχ ἠρώτησαν, λέ-
γοντες· ⨯ ἀνάγγειλον ἡμῖν, " πῶς ἔγραψας. πόθεν
πάντας τοὺς λόγους τούτους;

18 Καὶ εἶπε Βαρούχ· ἀπὸ στόματος
αὐτοῦ ἀνήγγειλέ μοι Ἱερεμίας πάντας
τοὺς λόγους τούτους, κἀγὼ ἔγραφον ἐν
βιβλίῳ ⨯ ἐν μέλανι.

19. Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πρὸς Βα-
ρούχ· βάδισον καὶ κρύβηθι σὺ, καὶ Ἱε-
ρεμίας, καὶ ἄνθρωπος μὴ γνῷ ποῦ ὑ-
μεῖς.

20. Καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα
εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ τὸ χαρτίον ἔδωκαν βιβλίον
φυλάσσειν ἐν οἴκῳ Ἐλισαμὰ ⨯ τοῦ γραμ-
ματέως·

v. 9. τῷ πέμπτῳ Ἰωακεὶμ βασιλεῖ ἐν) τῷ ὀγδόῳ τῷ βασιλεῖ ἰωακεὶμ ἐν. ibid. λαὸς οἱ Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ οἶκος Ἰούδα.) λαὸς ἐν ἱερουσαλὴμ, καὶ οἶκος ἰούδα. v. 10. λόγους) τοὺς λόγους. ibid. προθύροις οἴκου Κ. τῆς κ. εἰς τὰ ὦτα) προθύροις πύλης τοῦ οἴκου κυρίου τῆς καινῆς καὶ ἐν ὠσί. v. 11. πάντας) ἅπαντας. v. 12. εἰς οἶκον) εἰς οἶκον. ibid. Νάθαν υἱὸς Ἀχοβὼρ) καὶ ἰωνάθαν υἱὸς ἀχοβώρ. v. 13. ἀναγιγνώσκοντος τοῦ Βαρούχ) ἀναγινώσκοντος βαρούχ. v. 14. Ἰουδὶ) ἰουδίν. ibid. Σαλαμίου) σελεμίου. ib. τὸ βιβλίον ἐν ᾧ ἀναγινώσκεις) τὸ χαρτίον ἐν ᾧ σὺ ἀναγινώσκεις. ib. υἱὸς Νηρίου) abest. v. 15. εἶπαν) εἶπον. ibid. εἶπαν. ἀναγγελλόντες) εἶπον. ἀναγγείλαντες. ib. ἀναγγελοῦμεν) ἀναγγελοῦμεν. ib. πάντας) ἅπαντας. v. 17. πόθεν) πῶς. v. 18. στόματος) addit αὐτοῦ. ibid. κἀγὼ ἔγραφον) καὶ ἔγραφον. v. 19. Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαρούχ.) καὶ εἶπον τῷ βαρούχ. ibid. κρύβηθι) κατακρύβηθι. ib. καὶ ἄνθρωπος μὴ γνῷ) ἄνθρωπος μὴ γνώτω. v. 20. βιβλίον) χαρτίον.

ματίου· καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους.

21. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἰουδεὶν, λαβεῖν τὸ χαρτίον· καὶ ἔλαβεν αὐτὸ ἐξ οἴκου Ἐλισαμὰ ※ τοῦ γραμματέως. Καὶ ἀνέγνω Ἰουδεὶν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, καὶ εἰς τὰ ὦτα πάντων τῶν ἀρχόντων, τῶν ἑστηκότων πρὸς τὸν βασιλέα.

22. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐν οἴκῳ χειμερινῷ ※ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ, καὶ ἐσχάρα πυρὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐγενήθη ἀναγινώσκοντος Ἰουδεὶν τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας, ἀπέτεμεν αὐτὰ τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματέως, καὶ ἔριπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἕως οὗ ἐξέλιπε πᾶς ὁ χάρτης εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας.

24. Καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν, καὶ οὐ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ ※ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ ἀκούσαντες πάντας τοὺς λόγους τούτους.

25. Καὶ Νάθαν καὶ Γοδολίας καὶ Γαμαρίας ὑπέθεντο τῷ βασιλεῖ, πρὸς
βιβλίον τὸ μὴ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον. ※ καὶ οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν.

26. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰερεμιὴλ υἱῷ τοῦ βασιλέως, καὶ τῷ
Ἐσζριὴλ Σαραίᾳ υἱῷ Ἐζριὴλ. ※ καὶ τῷ Σελεμίᾳ υἱῷ τοῦ Ἀβδιὴλ, συλλαβεῖν τὸν Βαροὺχ ※ τὸν γραμματέα, καὶ τὸν Ἰερεμίαν ※ τὸν προφήτην· καὶ κατεκρύβησαν ※ ὑπὸ Κυρίου.

27. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, μετὰ τὸ καῦσαι τὸν βασιλέα τὸ χαρτίον πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἔγραψε Βαροὺχ ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου, λέγων.

28. Πάλιν λάβε σεαυτῷ χαρτίον ἕτερον, καὶ γράψον ἅπαντας τοὺς λόγους, τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῦ χαρτίου, οὓς κατέκαυσεν ὁ βασιλεὺς ※ Ἰούδα Ἰωακείμ.

29. Καὶ ※ πρὸς Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα ἐρεῖς, οὕτως εἶπε Κύριος· σὺ κατέκαυσας τὸ χαρτίον τοῦτο, λέγων, διατί ἔγρα- βιβλίον
ψας ἐπ᾽ αὐτῷ, λέγων, εἰσπορευόμενος εἰσπορεύσεται ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐξολεθρεύσει τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐκλείψει ἀπ᾽ αὐτῆς * ἄνθρωπος καὶ κτήνη; ἐκλείψει * ἄνθρωπον

30. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα· οὐκ ἔσται αὐτῷ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ θρόνον
τὸ θνησιμαῖον αὐτοῦ ἔσται ἐῤῥιμμένον ἐν ῥεριμμένον
τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν τῷ παγετῷ τῆς νυκτὸς,

31. καὶ ἐπισκέψομαι ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ※ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ γῆν Ἰούδα πάντα

τὰ

v. 21. Ἰουδεὶν) ἰουδὶν, passim. ibid. τῶν ἀρχόντων) πάντων τῶν ἀρχόντων. ib. πρὸς τὸν βασιλέα.) περὶ τὸν βασιλέα. v. 23. ἀπέτεμεν αὐτὰ) ἀπέτεμεν αὐτάς. ibid. ἔριπτεν) ἐῤῥιπτεν. ib. ἕως οὗ ἐξέλιπε) ἕως ἐξέλιπε. v. 24. ἐξεζήτησαν) ἐζήτησαν. ibid. ἀκούσαντες) οἱ ἀκούοντες. v. 25. Νάθαν) ἐλνάθαν. ibid. καὶ Γαμαρίας) abest. ib. πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι τὸ βιβλίον) πρὸς τὸ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον. v. 26. Ἰερεμιὴλ) ἱερεμεηλ. ibid. Ἐσζριὴλ) ἐσριηλ. v. 27. τὸ καῦσαι) τὸ κατακαῦσαι. v. 28. σεαυτῷ χαρτίον) σὺ χαρτίον. ibid. ἅπαντας) πάντας. v. 29. βιβλίον) χαρτίον. ibid. ὁ βασιλεὺς) absque articulo. ibid. καὶ ἐκλείψει ἀπ᾽ αὐτῆς ἄνθρωπον) καὶ ἐκλείψει ἐπ᾽ αὐτῆς ἄνθρωπος. v. 30. θρόνον) θρόνου. ibid. ῥεριμμένον) ἐῤῥιμμένον. v. 31. ἐπάξω ἐπ᾽ αὐτοὺς) ἐπάξω ἐπ᾽ αὐτόν.

ἐπ' τὰ κακὰ, ἃ ἐλάλησα πρὸς αὐτὲς, καὶ
ἐκ ἤκεσαν.

Βαρούχ 32 Καὶ ἔλαβε Ἱερεμίας χαρτίον ἕτερον,
⨯ καὶ ἔδωκεν αὐτὸ Βαρούχ ⨯ υἱῷ Νηρίε
τῷ γραμματεῖ, καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐ-
τῷ ἀπὸ ςόματος Ἱερεμίου ἅπαντας τὲς
λόγους τε βιβλίου, ὃς κατέκαυσεν
Ἰωακεὶμ ⨯ βασιλεὺς Ἰέδα. Καὶ ἔτι προ-
σετέθησαν αὐτῷ λόγοι πλείονες, ὡς
ἔτοι.

ΚΕΦ. ΜΔ'. XLIV.

ΚΑΙ ἐβασίλευσε Σεδεκίας υἱὸς Ἰω-
σία ἀντὶ Ἰεχονίου υἱοῦ Ἰωακεὶμ,
ὃν ἐβασίλευσεν Ναβεχοδονόσορ
βασιλεὺς Βαβυλῶνος, βασιλεύειν τε
Ἰέδα,

2. καὶ ἐκ ἤκεσαν αὐτὸς καὶ οἱ παῖ-
δες αὐτε καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς τὲς λό-
γες Κυρίου, ὃς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἱερε-
μίε ⨯ τε προφήτε.

3. Καὶ ἀπέςειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδε-
Ἰωάχαζ κίας τὸν Ἰωάχαλ υἱὸν Σελεμίου, καὶ τὸν
Μασαίου Σοφονίαν υἱὸν Μαασαίου τὸν ἱερέα πρὸς
Ἱερεμίαν ⨯ τὸν προφήτην, λέγων· πρόσευ-
ξαι δὴ περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον ⨯ τὸν
Θεὸν ἡμῶν.

4. Καὶ Ἱερεμίας ἦλθε, καὶ διῆλθεν
ἀναμέσον τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔδωκαν
αὐτὸν εἰς οἶκον τῆς φυλακῆς.

5. Καὶ δύναμις Φαραὼ ἐξῆλθεν ἐξ
Αἰγύπτου, καὶ ἤκεσαν οἱ Χαλδαῖοι
⨯ οἱ πολεμοῦντες τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἀκοὴν
αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ Ἱερουσα-
λήμ.

6. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱε-
ρεμίαν ⨯ τὸν προφήτην, λέγων·

7. οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ·
οὕτως ἐρεῖς πρὸς βασιλέα Ἰέδα τὸν
ἀποςείλαντα πρὸς σὲ, τε ἐκζητῆσαί
με· ἰδὲ δύναμις Φαραὼ ἡ ἐξελθοῦσα
ὑμῖν εἰς βοήθειαν, ἀποςρέψουσιν εἰς
γῆν Αἰγύπτε,

8. καὶ ἀναςρέψεσιν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ οἱ πολε-
πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ συλ- μοῦντες
λήψονται αὐτὴν, καὶ καύσουσιν αὐτὴν τὴν γῆν
ἐν πυρί.

9. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος· μὴ ὑπο-
λάβητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, λέγοντες,
ἀποτρέχοντες ἀπελεύσονται ἀφ' ἡμῶν
οἱ Χαλδαῖοι, ὅτι οὐ μὴ ἀπέλθωσι.

10. Καὶ ἐὰν πατάξητε πᾶσαν δύ-
ναμιν τῶν Χαλδαίων τὲς πολεμοῦντας
ὑμᾶς, καὶ καταλειφθῶσι ⨯ ἐν αὐτοῖς
τινες ἐκκεκεντημένοι, ἕκαςος ἐν τῷ τό-
πῳ αὐτε, ὅτι αὐτοὶ ἀναςήσονται καὶ
καύσεσιν τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρί.

11. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἀνέβη ἡ δύναμις
τῶν Χαλδαίων ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ἐπὶ
προσώπε τῆς δυνάμεως Φαραὼ,

12. ἐξῆλθεν Ἱερεμίας ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ Ἱερεμίας
τε πορευθῆναι εἰς γῆν Βενιαμεὶν, τε
ἀγοράσαι ἐκεῖθεν ἐν μέσῳ τε λαοῦ,

 13. καὶ

v. 31. ἐπ' αὐτὰς) πρὸς αὐτοὺς. v. 32. Βαρούχ υἱῷ Νηρίου τῷ γραμματεῖ) non habet. CAP. XLIV. v. 1. Ἰεχονίου υἱὲ) non habet. ibid. βασιλεὺς Βαβυλῶνος) non habet. v. 3. τὸν Ἰωάχαζ) τὸ ἰωάχαλ. ibid. Μασαίου) μαασαίου. v. 4. ἀναμέσον) διὰ μέσου. ibid. εἰς οἶκον) εἰς τὸν οἶκον. v. 5. ἀπὸ Ἱερ.) ἐπὶ ἱερουσαλὴμ. v. 7. ἐκζητῆσαι) τοῦ ἐκζητῆσαι. v. 8. οἱ Χαλδαῖοι οἱ πολεμοῦντες τὴν γῆν) αὐτοὶ οἱ χαλδαῖοι, καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν. v. 10. ἐν τόπῳ) ἐν τῷ τόπῳ. ibid. ὅτι αὐτοὶ) ὅτι ἔτοι. v. 11. ἐπὶ Ἱερουσ.) ἀπὸ ἱερουσαλὴμ. v. 12. Ἱερεμίας) ἱερεμίας.

13. καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἐν πύλῃ Βενιαμεὶν, καὶ ἐκεῖ ἄνθρωπος παρ' ᾧ κατέλυσε Σαρουΐας υἱὸς Σελεμίου, υἱοῦ Ἀνανίου, καὶ συνέλαβε τὸν Ἱερεμίαν ※ τὸν προφήτην, λέγων· πρὸς τοὺς Χαλδαίους σὺ φεύγεις.

14. Καὶ εἶπε· ψεῦδος, οὐχὶ πρὸς τοὺς Χαλδαίους ἐγὼ φεύγω· καὶ οὐκ ἤκουσεν αὐτοῦ· καὶ συνέλαβε Σαρουΐας τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄρχοντας.

15. Καὶ ἐπικράνθησαν οἱ ἄρχοντες ἐπὶ Ἱερεμίαν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς ※ οἶκον φυλακῆς, τὴν οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως, ὅτι ταύτην ἐποίησαν εἰς οἶκον φυλακῆς.

16. Καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου, καὶ εἰς τὴν Χερὲθ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς.

17. Καὶ ἀπέστειλε ※ ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ※ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ κρυφαίως εἰπεῖν, εἰ ἔστιν λόγος παρὰ Κυρίου; καὶ εἶπεν (αὐτῷ) ※ Ἱερεμίας· ἔστιν. ※ Καὶ εἶπεν· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσῃ.

Ἱερεμίας 18. Καὶ εἶπεν ὁ Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ· τί ἠδίκησά σε, καὶ τοὺς παῖδάς σου, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι σὺ δίδως με εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς;

19. Καὶ ποῦ εἰσιν οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ προφητεύσαντες ὑμῖν, λέγοντες, ὅτι οὐ μὴ προφηέλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ※ ἐφ' ὑμᾶς ταύτες καὶ ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην;

20. Καὶ νῦν ※ ἄκουσον δὴ Κύριέ μου βασιλεῦ, πεσέτω δὴ τὸ ἔλεός μου κατὰ πεσάτω πρόσωπόν σου· καὶ τί ἀποστρέφεις με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ;

21. Καὶ συνέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐνεβάλοσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς, καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ἄρτον ἕνα τῆς ἡμέρας, ἔξωθεν οὗ πέσσουσιν, ἕως ἐξέλιπον οἱ ἄρτοι ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

ΚΕΦ. ΜΕ'. XLV.
(Hebr. XXXVIII.)

Caput XLV. in Hebr. est postrema pars Κεφ. ΝΑ'. apud LXX.

ΚΑΙ ἤκουσε Σαφανίας υἱὸς Νάθαν, καὶ Γοδολίας υἱὸς Πασχὼρ, καὶ Ἰωάχαλ υἱὸς Ἐλεμίου, ※ καὶ Φασχὼρ υἱὸς Μελχίου τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησεν Ἱερεμίας ἐπὶ ※ πάντα τὸν λαὸν, Ἱερεμίας λέγων,

2. οὕτως εἶπε Κύριος· ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀποθανεῖται ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν λιμῷ, ※ καὶ ἐν θανάτῳ· καὶ ὁ ἐκπορευόμενος πρὸς τοὺς Χαλδαίους ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὕρημα, καὶ ζήσεται.

3. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος· παραδιδομένη

v. 13. κατέλυσε Σαρουΐας) κατέλυε σαρουΐα. v. 14. οὐχὶ πρὸς τοὺς) οὐκ εἰς τοὺς. ibid. ἤκουσεν) εἰσήκουσεν. ib. Σαρουΐας) σαρουΐα. v. 15. εἰς οἶκον) εἰς οἰκίαν. v. 17. ἐπηρώτησεν αὐτὸν κρυφαίως; εἰ ἔστιν) ἠρώτα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κρυφαίως εἰπεῖν, εἰ ἔστιν. ibid. λόγος Κυρίου) ὁ λόγος παρὰ κυρίου. ibid. (αὐτῷ) deest. v. 18. Ἱερεμίας) ἱερεμίας. ibid. τῆς φυλακῆς) absque articulo. v. 19. προφητεύοντες) προφητεύσαντες. v. 20. Κύριέ μου β. πεσάτω δὴ τὸ) κύριε βασιλεῦ, πεσέτω τὸ. CAP. XLV. v. 1. Ἐλεμίου) σελεμίου. ibid. οὓς ἐλάλησεν Ἱερεμίας) ὡς ἱερεμίας ἐλάλει. v. 2. εὕρημα) adjicit καὶ ζήσεται.

δομένη παραδοθήσεται πόλις αὕτη εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήψεται αὐτήν. συλλήμψονται

4. Καὶ εἶπαν ⨯ οἱ ἄρχοντες τῷ βασιλεῖ· ἀναιρεθήτω δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι αὐτὸς ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν καταλελειμμένων ἐν τῇ πόλει ⨯ ταύτῃ, καὶ τὰς χεῖρας παντὸς τοῦ λαοῦ, λαλῶν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους· ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ χρησμολογεῖ εἰρήνην τῷ λαῷ τούτῳ, ἀλλ᾽ ἢ πονηρά. ἐπὶ

5. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· ἰδοὺ αὐτὸς ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· ὅτι οὐκ ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς.

6. ⨯ Καὶ ἔλαβον τὸν Ἰερεμίαν, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον Μελχίου υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐχάλασαν αὐτὸν ⨯ ἐν σχοινίοις εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἐν τῷ λάκκῳ οὐκ ἦν ὕδωρ, ἀλλ᾽ ἢ βόρβορος, καὶ ἦν ἐν τῷ βορβόρῳ.

7. Καὶ ἤκουσεν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, ⨯ ἀνὴρ εὐνοῦχος, καὶ αὐτὸς ἐν οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔδωκαν Ἰερεμίαν εἰς τὸν λάκκον· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν τῇ πύλῃ Βενιαμείν, αὐλῇ

8. καὶ ἐξῆλθεν ⨯ Ἀβδεμέλεχ πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν·

9. ⋇ Κύριε βασιλεῦ," ἐπονηρεύσαντο ⋇ οἱ ἄνδρες οὗτοι ἃ ἐποίησαν ⋇ Ἰερεμίᾳ τῷ προφήτῃ, (ἀποκλεῖναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον·) ⋇ ὅτι ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἀποθανεῖται ὑποκάτω αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ λιμοῦ, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἔτι ἄρτοι ἐν τῇ πόλει. ἐπονηρεύσω ἐποίησας

10. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀβδεμέλεχ, ⨯ τῷ Αἰθίοπι, λέγων· λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου ἀπ᾽ ἐντεῦθεν τριάκοντα ἀνθρώπους, καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ.

11. Καὶ ἔλαβεν Ἀβδεμέλεχ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόγαιον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία, καὶ ἔρριψεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἰερεμίαν εἰς τὸν λάκκον·

12. καὶ εἶπε ⋇ πρὸς αὐτὸν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ· ταῦτα θὲς ⋇ τὰ παλαιὰ ῥάκη καὶ τὰ Μαλεεὶν ὑπὸ τοὺς ἀγκῶνας τῶν χειρῶν σου ὑποκάτω τῶν σχοινίων, καὶ ἐποίησεν Ἱερεμίας οὕτως. Ἰηρεμίας

13. Καὶ εἵλκυσαν αὐτὸν ἐν τοῖς σχοινίοις, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν αὐλῇ τῆς φυλακῆς, Ἰηρεμίας

14. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἰκίαν Ἀσελεισηλ, τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ἐρωτήσω σε λόγον, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ᾽ ἐμοῦ ῥῆμα. Σαλαθιὴλ

15. Καὶ

v. 3. πόλει) ἡ πόλει. ibid. συλλήμψονται) συλλήψεται. v. 4. εἶπαν) εἶπον. ibid. ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι ἐκλύει) δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι αὐτὸς ἐκλύει. ib. τῶν πολεμιστῶν - - τῇ πόλει) τῶν πολεμούντων τῶν καταλειπομένων ἐν τῇ πόλει. ib. τῷ λαῷ, ἀλλ᾽) τῷ λαῷ τούτῳ, ἀλλ᾽. v. 5. ἐν ταῖς χερσὶν) absque articulo. v. 6. εἰς τὸν λάκκον) absque articulo, priore loco. v. 7. αὐλῇ) πύλῃ. v. 9. ἀποκλεῖναι) τοῦ ἀποκλεῖναι. v. 10. εἰς τὴν χεῖρά σου ἀπ᾽ ἐντεῦθεν) εἰς τὰς χεῖράς σου ἐντεῦθεν. v. 11. πρὸς τὸν Ἱερεμίαν) absque articulo. v. 12. Ἰηρεμίας) Ἱερεμίας ita & versu seq. v. 13. ἐν τοῖς σχοινίοις) ἐν deest. ibid. ἐν αὐλῇ) ἐν τῇ αὐλῇ. v. 14. Σαλαθιὴλ) Ἀσελεισηλ. ibid. καὶ μὴ κρύψῃς) καὶ μὴ δὴ κρύψῃς

15. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ· ἐὰν ἀναγγείλω σοι, ἐχὶ θανάτῳ θανατώσεις με; καὶ ἐὰν συμβουλεύσω σοι, ἐ μή μου ἀκούσης.

16. Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ※ Σεδεκίας κρυφῆ, λέγων· ζῇ Κύριος, ὃς ἐποίησεν ἡμῖν τὴν ψυχὴν ταύτην, εἰ ἀποκτενῶ σε, καὶ εἰ παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τέτων, ※ τῶν ζητέντων τὴν ψυχήν σε.

17. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱερεμίας· ὅτως εἶπε Κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· ἐὰν ἐξελθὼν ἐξέλθης πρὸς ἡγεμόνας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐ μὴ κατακαυθῇ ἐν πυρὶ, καὶ ζήσῃ σὺ καὶ ἡ οἰκία σε.

18. Καὶ ἐὰν μὴ ἐξέλθης ※ πρὸς τὲς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶνος, παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων,
Βασιλέως καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ σὺ ἐ
Βαβυλῶνος μὴ σωθῇς ※ ἐκ χειρὸς αὐτῶν.

19. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἱερεμίᾳ· ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν Ἰεδαίων τῶν πεφευγότων πρὸς τὲς Χαλδαίους, μὴ δῶσιν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ καταμωκήσονταί μου.

20. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας· ἐ μὴ παραδώσουσί σε· ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω πρὸς σὲ, καὶ βέλτιον ἔςαι σοι, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή σου.

21. Καὶ εἰ μὴ βέλῃ σὺ ἐξελθεῖν, ὅτος ὁ λόγος ὃν ἔδειξέ μοι Κύριος.

22. Καὶ ἰδὲ πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἱ καταλειφθεῖσαι ἐν οἰκίᾳ βασιλέως Ἰέδα, ἐξήγοντο πρὸς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶνος· καὶ αὗται ἔλεγον, ἠπάτησάν σε, καὶ δυνήσονταί σοι ἄνδρες εἰρηνικοί σου, καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήμασι
πόδα σε, καὶ ἀπέςρεψαν ἀπὸ σε. πόδας

23. καὶ τὰ τέκνα σου καὶ ※ πάσας τὰς γυναῖκάς σου ἐξάξουσιν πρὸς τὲς Χαλδαίες· καὶ σὺ ἐ μὴ σωθῇς ※ ἐκ χει-
ρὸς αὐτῶν, ὅτι ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶ- εἰς χεῖ-
νος *συλληφθήσῃ, καὶ ἡ πόλις αὕτη κατα- ρας
καυθήσεται ※ ἐν πυρί. *παρα-
δοθήσῃ

24. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ἄνθρωπος μὴ γνώτω ἐκ τῶν λόγων τούτων, καὶ σὺ ἐ μὴ ἀποθάνῃς.

25. Καὶ ἐὰν ἀκούσωσιν οἱ ἄρχοντες, ὅτι ἐλάλησά σοι, καὶ ἔλθωσι πρὸς σὲ, καὶ εἴπωσί σοι, ἀνάγγειλον ἡμῖν, τί ἐλάλησέ σοι ὁ βασιλεύς; μὴ δὴ κρύψῃς ἀφ᾽ ἡμῶν, καὶ ἐ μὴ ἀνέλωμέν σε· καὶ τί ἐλάλησε πρὸς σὲ ὁ βασιλεύς;

26. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ῥίπτω ἐγὼ τὸ ἔλεός μου κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τε βασιλέως πρὸς τὸ μὴ ἐπιςρέψαι με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν, ἀποθανεῖν ἐκεῖ.

27. Καὶ ἦλθαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Ἱερεμίαν, καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς κατὰ πάντας τὲς

λόγους

v. 15. ἐχὶ θανατώσεις με) ἐχὶ θανάτῳ με θανατώσεις. ibid. μου ἀκέσῃς.) transposita. v. 16. παραδώσω) δώσω. v. 17. καὶ ζήσεται) καὶ deest. v. 18. παραδοθήσεται) δοθήσεται. ibid. βασιλέως) τῶν Χαλδαίων. v. 20. παραδώσουσί σε· ἄκουσον λόγον) παραδῶσιν σε, ἄκουσον τὸν λόγον. v. 21. βέλῃ σὺ) θέλῃς σύ. v. 22. πόδας σου, καὶ ἀπέςρ.) πόδα σου, ἀπέςρεψαν. v. 23. καὶ τὰ τέκνα σε καὶ τὰς γυναῖκάς σου) transposita. ibid. εἰς χεῖρας β. B. παραδοθήσῃ) ἐν χειρὶ βασ. βαβ. συλληφθήσῃ. v. 25. ἀκούσωσιν οἱ ἄρχοντες) transposita. ibid. μὴ δὲ κρύψῃς) δὴ abest. v. 26. ἐπιςρέψαι) addit με. ibid. ἀποθανεῖν) addit με. v. 27. ἦλθαν) ἤλθοσαν.

λόγους τούτους, οὓς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεύς· καὶ ἐσιώπησαν, ὅτι οὐκ ἠκούσθη ὁ λόγος Κυρίου.

28. Καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἕως χρόνου, οὗ συνελήφθη Ἱερουσαλὴμ ἡ πόλις.

Caput XLVI. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. Κϛ'.

ΚΕΦ. Μϛ'. XLVI.

(Hebr. XXXIX.)

ΚΑΙ ἐγένετο ※ ἡνίκα κατελήφθη Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τοῦ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ παρεγένετο Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπολιόρκουν αὐτήν.

ἐπολιόρκει

2. Καὶ ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Σεδεκίου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ, ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐῤῥάγη ἡ πόλις,

3. καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ Νηργελσαρασάρ, καὶ Σαμαγὰθ, καὶ Ναβουσάχαρ, καὶ * Ναβουσαρεὶς, καὶ Ναγαργὰς, † Νασεῤῥεβαμὰχ, καὶ οἱ κατάλοιποι ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος.

Νηργελσαὶρ Εἰσαμαγὰθ * Ναβουζαρεὶς † Νασεῤῥεμαβὰκ

4. ✕ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἶδεν αὐτοὺς Σεδεκίας βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες πολεμισταὶ, καὶ ἔφυγον, καὶ ἐξῆλθον νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως κατὰ τὴν ὁδὸν κήπου τοῦ βασιλέως διὰ τὴν πύλην ἀναμέσον τοῦ τείχους καὶ τοῦ προτειχίσματος· καὶ ἐξῆλθον διὰ τὴν ὁδὸν ἀραβά.

5. Καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω αὐτῶν, καὶ συνέλαβον τὸν Σεδεκίαν ἐν Ἀραβὼθ Ἱεριχὼ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ῥεβλαθὰ τὴν ἐν γῇ Αἱμὰθ, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ κρίσεως.

6. Καὶ ἔσφαξεν ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἐν Ῥεβλαθὰ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἔσφαξεν.

7. Καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσεν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

8. Καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς οἰκίας τοῦ λαοῦ ἐνέπρησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐν πυρὶ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ καθεῖλαν.

9. Καὶ τὸ περισσὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας, οἳ ἐνέπεσαν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τοὺς καταλελειμμένους ἀπῴκισε Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς Βαβυλῶνα.

10. Καὶ ἐκ τῶν πτωχῶν τοῦ λαοῦ, οἷς οὐκ ἦν οὐθὲν, κατέλιπεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀμπελῶνας, καὶ ἀγροὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

11. Καὶ ἐνετείλατο Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ὑπὲρ τοῦ Ἱερεμίου ἐν χειρὶ Ναβουζαρδὰν τοῦ ἀρχιμαγείρου, λέγων.

12. Λάβε αὐτὸν, καὶ θὲς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ' αὐτὸν, καὶ μὴ ποιήσῃς αὐτῷ οὐθὲν κακόν· ἀλλὰ καθὼς λαλήσῃ πρὸς σὲ, καὶ οὕτως ποίησον αὐτῷ.

13. Καὶ ἀπέστειλεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ Ναβουσεζβὰν, καὶ Ῥαψακὴς, καὶ Νηργὲλ, καὶ Σαρασὰρ, καὶ Φαβμὰν, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος."

v. 27. ἐσιώπησαν) ἀπεσιώπησαν. ibid. λόγου) ὁ λόγος. v. 28. ἡ πόλις.) deest. CAP. XLVI. v. 1. ἐν τῷ ἔτει - - δεκάτῳ) τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ τοῦ σεδεκία βασιλέως ἰούδα. ibid. ἐπολιόρκει) ἐπολιόρκουν. v. 2. Σεδεκίου) σεδεκία. v. 3. ἡγεμόνες) ἡγούμενοι. ibid. ἐν τῇ πύλῃ) absque articulo. ib. Νηργελσὰρ, εἰσαμαγὰθ) μαργαναςάρ, καὶ σαμαγὰθ. ib. καὶ Ναβουζαρεὶς, καὶ) καὶ ναβουσαρεὶς. ib. Νασεῤῥεμαβάχ.) νασεῤῥεβαμάθ. à v. 4. usque ad 14. omnia ✕ ✕ inducenda.

14. Καὶ ἀπέστειλαν, καὶ ἔλαβον τὸν Ἰερεμίαν ἐξ αὐλῆς τῆς φυλακῆς, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν πρὸς Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ υἱοῦ Σαφὰν, καὶ ἐξήγαγον αὐ-

ἐκάθισαν τὸν ※ εἰς τὸν οἶκον· καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

15. Καὶ πρὸς Ἰερεμίαν ἐγένετο λόγος Κυρίου] ※ ὄντος αὐτοῦ συνεχομένου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων·

16. πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Ἀβδεμέλεχ τὸν Αἰθίοπα, ※ λέγων· οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδοὺ ἐγὼ φέρω

εἰς γῆν τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά· ※ καὶ ἔσονται κατὰ πρόσωπόν σου ἐν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ·

17. Καὶ σώσω σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐ μὴ παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων, ὧν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν,

18. ὅτι σώζων σώσω σε, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ οὐ μὴ πέσῃς· καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου εἰς εὕρημα, ὅτι ἐπεποίθεις ἐπ' ἐμοί, φησὶ Κύριος.

Caput XLVII. in Hebr. est apud LXX. prior pars ΚΕΦ. ΓΘʹ.

ΚΕΦ. ΜΖʹ. XLVII.

(Hebr. XL.)

Ὁ λόγος ὁ * γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν ὕστερον, μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ναβουζαρδὰν τὸν ἀρχιμάγειρον ἐκ Ῥαμὰ, ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν ※ δεδεμένον ἐν χειροπέδαις, ἐν μέσῳ ἀποικίας ※ Ἰερουσαλὴμ καὶ Ἰούδα τῶν ἀπαγομένων εἰς Βαβυλῶνα.

* γενόμενος

2. Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριος ὁ Θεός σου ἐλάλησε τὰ κακὰ ταῦτα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον·

3. ※ καὶ ἐπήγαγε καὶ ἐποίησε Κύριος, ὅτι ἡμάρτετε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ· ※ καὶ ἐγένετο ὑμῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

4. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔλυσά σε ※ σήμερον ἀπὸ τῶν χειροπέδων τῶν ἐπὶ τὰς χεῖράς σου· εἰ καλὸν ἐναντίον σου ἐλθεῖν μετ' ἐμοῦ εἰς Βαβυλῶνα, ἧκε, καὶ θήσω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ σέ· ※ καὶ εἰ ※ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐλθεῖν μετ' ἐμοῦ εἰς Βα- ※ βυλῶνα, ἀπόμενον· ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου· ※ ὅπου ἂν εἰς ἀγαθὸν καὶ εἰς τὸ εὐθὲς ἐκπορευθῆναι, ※ πορεύου·

ὑπὸ

5. εἰ δὲ μὴ, ἀπόστρεψον καὶ ἀπότρεχε πρὸς Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ, υἱοῦ Σαφὰν, ὃν κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ἰούδα εἰς ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ πορευθῆναι, καὶ πορεύου· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἀρχιμάγειρος ※ ἑστιατορίαν καὶ δῶρα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν.

6. Καὶ ἦλθε ※ Ἰερεμίας πρὸς Γοδολίαν ※ υἱὸν Ἀχικὰμ εἰς Μασσηφὰ, καὶ ἐκάθισεν ※ μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ τοῦ καταλειφθέντος ἐν τῇ γῇ.

7. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως τῆς ἐν ἀγρῷ, αὐτοὶ καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι

v. 14. πρὸς Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ) πρὸς τὸν γοδολίαν υἱὸν ἀχικάμ. ibid. ἐκάθισαν) ἐκάθισεν. v. 16. εἰπὸν) εἰπέ. ibid. εἰς τὴν γῆν) εἰς τὴν πόλιν. v. 17. παραδώσω) δώσω. ibid. ἀνθρώπων) τῶν ἀνθρώπων. CAP. XLVII. v. 1. γενάμενος) γενόμενος. ibid. ὕστερον) abest. ib. ἐκ Ῥαμὰ) τὸν ἐκ ῥαμά. ib. ἀπαγομένων) ἠγμένων. v. 2. ὁ Θεὸς) addit σου. v. 3. εἰσηκούσατε) ἠκούσατε. v. 4. ὑπὸ) ἐπί. ibid. ἧκε, θήσω); καὶ θήσω. v. 5. ἀπόστρεψον καὶ ἀπότρεχε πρὸς Γοδ.) ἀπότρεχε, ἀνάστρεψον πρὸς τὸν γοδολίαν. ibid. τοῦ πορευθῆναι) addit ἐκεῖ. v. 6. τοῦ λαοῦ) adjicit αὐτοῦ. v. 7. καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν) non habet.

ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν
Γοδολίαν ※ υἱὸν Ἀχικὰμ ἐν τῇ γῇ, καὶ
※ ὅτι παρεκατέθεντο αὐτῷ ἄνδρας καὶ
γυναῖκας αὐτῶν ※ καὶ ὄχλον πολὺν, καὶ
ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς, οὓς οὐ κατῴκισεν
εἰς Βαβυλῶνα·

8. καὶ ἦλθε πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασ-
σηφὰ Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ Ἰω-
άνναν ※ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Κάρηε, καὶ
Ὠφὲτ Σαραίας υἱὸς Θανεεμὲθ, καὶ υἱοὶ Ὠφὲ
τοῦ Νετωφαθεὶ, καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ
Μαχαθεὶ, αὐτοὶ, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν.

9. Καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς Γοδολίας ※ υἱὸς
Ἀχικὰμ υἱοῦ Σαφὰν, καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐ-
τῶν, λέγων· μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσ-
ώπου τῶν παίδων τῶν Χαλδαίων· κατοι-
ἐργάζε- κήσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐργάσασθε τῷ βα-
σθε σιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ βέλτιον ἔσται ὑμῖν.

10. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κάθημαι ἐναντίον
ὑμῶν, εἰς Μασσηφὰ, στῆναι κατὰ πρόσ-
ωπον τῶν Χαλδαίων, οἳ ἐὰν ἔλθωσιν
ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ὑμεῖς συναγάγετε οἶνον
καὶ ὀπώραν, καὶ συναγάγετε ἔλαιον,
καὶ βάλετε εἰς τὰ ἀγγεῖα ὑμῶν, καὶ
οἰκήσατε οἰκήσατε ἐν ταῖς πόλεσιν αἷς κατεκρα-
τήσατε.

11. Καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν γῇ
Μωὰβ, καὶ οἱ ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν, καὶ οἱ
ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ γῇ,
ἤκουσαν ὅτι ἔδωκε βασιλεὺς Βαβυλῶνος
τὰ καταλείμματα τῷ Ἰούδα, καὶ ὅτι
κατέστησεν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Γοδολίαν υἱὸν
Ἀχικὰμ ※ υἱοῦ Σαφάν.

12. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ πάντων τῶν ※
τόπων, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, καὶ ἦλθον πρὸς ※
Γοδολίαν εἰς γῆν Ἰούδα εἰς Μασσηφὰ,
καὶ συνήγαγον οἶνον καὶ ὀπώραν πολ-
λὴν σφόδρα, καὶ ἔλαιον.

13. Καὶ Ἰωάνναν υἱὸς Κάρηε, καὶ
πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, οἱ
ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἦλθαν πρὸς Γοδολίαν
εἰς Μασσηφὰ,

14. καὶ εἶπαν αὐτῷ· εἰ γνώσει γι-
νώσκεις, ὅτι βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν Βε-
λισὰ ἀπέστειλε πρὸς σὲ τὸν Ἰσμαὴλ
※ υἱὸν Ναθανίου πατάξαι σου ψυχήν;
καὶ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς Γοδολίας
※ υἱὸς Ἀχικάμ.

15. Καὶ Ἰωάνναν ※ υἱὸς Καρηὲ εἶπε τῷ
Γοδολίᾳ κρυφαίως ἐν Μασσηφᾷ, ※ λέ- εἰς
γων· πορεύσομαι δὴ καὶ πατάξω τὸν
Ἰσμαὴλ ※ υἱὸν Ναθανίου, καὶ μηδεὶς γνώ-
τω, μή ποτε πατάξῃ σου ψυχὴν, καὶ
διασπαρήσονται πᾶς Ἰούδα οἱ συνηγμένοι πάντες
πρὸς σὲ, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοι- οἱ Ἰουδαῖοι
ποι Ἰούδα.

16. Καὶ εἶπε Γοδολίας ※ υἱὸς Ἀχικὰμ
πρὸς Ἰωάνναν ※ υἱὸν Καρηέ· μὴ ποιήσῃς
τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ὅτι ψευδῆ σὺ λέγεις
κατὰ τοῦ Ἰσμαήλ.

v. 7. παρεκατέθεντο) παρακατέθεντο. v. 8. Ἰωάνναν) ἰωάναν. ibid. Ὠφὲτ) ὠφέ. ib. Ἰεζονίας) ἰεζο-
νίας. v. 9. ἐργάζεσθε) ἐργάσασθε. v. 10. οἳ ἐὰν) οἳ ἄν. ibid. ὑμεῖς συναγάγετε) ὑμεῖς συνάγετε.
ib. καὶ συναγάγετε ἔλαιον) καὶ ἔλαιον. ib. οἰκήσετε) οἰκήσατε. v. 11. ἐν γῇ Μωὰβ, καὶ οἱ ἐν)
ἐν μωὰβ, καὶ ἐν. ibid. τὰ καταλείμματα) κατάλειμμα. v. 13. Ἰωάνναν) ἰωάναν, passim. ib.
ἦλθαν πρὸς Γοδ.) ἦλθον πρὸς τὸν γοδολίαν. v. 14. εἶπαν) εἶπον. ibid. ὅτι βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν
Βελισὰ) ὅτι βελεισσὰ βασιλεὺς υἱῶν ἀμμών. v. 15. Ἰωάνναν εἶπε) transposita. ibid. εἰς Μασση-
φᾷ) ἐν μασσηφᾷ. ibid. μήποτε) μή. ib. διασπαρήσονται πάντες οἱ Ἰουδαῖοι) διασπαρῇ πᾶς ἰούδα.
v. 16. τοῦτο) abest. ibid. κατὰ τοῦ Ἰσμ.) ὑπὲρ ἰσμαήλ.

Caput XLVIII. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. ΛΑ'.

ΚΕΦ. ΜΗ'. XLVIII.

(Hebr. XLI.)

Ἐλασά

ΚΑΙ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμὰ ἀπὸ γένους ⨯ τῆς βασιλείας, καὶ τὰ παιδάρια τοῦ βασιλέως, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ πρὸς Γοδολίαν ⨯ υἱὸν Ἀχικὰμ εἰς Μασσηφὰ, καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἄρτον ἅμα ⨯ ἐν Μασσηφᾶ.

2. Καὶ ἀνέστη Ἰσμαὴλ ⨯ υἱὸς Ναθανίου, καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολίαν ⨯ υἱὸν Ἀχικὰμ υἱοῦ Σαφὰν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τῆς γῆς,

3. καὶ πάντας τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄν-
εἰς τας μετ' αὐτοῦ ⨯ τοῦ Γοδολίου, ἐν Μασσηφὰ, καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους τοὺς εὑρεθέντας ἐκεῖ ⨯ καὶ τοὺς ἄνδρας πολέμου ἐπάταξεν Ἰσμαήλ.

4. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολίαν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἔγνω.

5. Καὶ ἤλθοσαν ἄνδρες ἀπὸ Συχὲμ, καὶ ἀπὸ Σαλὼμ, καὶ ἀπὸ Σαμαρείας, ὀγδοήκοντα ἄνδρες, ἐξυρημένοι πώγω-
διεῤῥηχότες νας, καὶ διεῤῥηγμένοι τὰ ἱμάτια, καὶ κο-
πτόμενοι, καὶ * Μαναὰ, καὶ λίβανος ἐν
* Μάννα ταῖς χερσὶν αὐτῶν, τοῦ εἰσενέγκαι εἰς οἶκον Κυρίου.

6. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς Ἰσμαὴλ ⨯ υἱὸς Ναθανίου ἐκ τῆς Μασσηφά· καὶ αὐτοὶ ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον. ⨯ Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· εἰσέλθατε πρὸς Γοδολίαν ⨯ υἱὸν Ἀχικάμ.

7. Καὶ ἐγένετο, εἰσελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, ⨯ καὶ ἔσφαξεν αὐτοὺς ⨯ Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου εἰς τὸ φρέαρ, ⨯ αὐτὸς καὶ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ.

8. Καὶ δέκα ἄνδρες εὑρέθησαν ἐκεῖ, καὶ εἶπαν τῷ Ἰσμαήλ· μὴ ἀνέλῃς ἡμᾶς, ὅτι εἰσὶν ἡμῖν θησαυροὶ ἐν ἀγρῷ, πυροὶ καὶ κριθαὶ, μέλι καὶ ἔλαιον· καὶ παρῆλθε, καὶ οὐκ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

9. Καὶ τὸ φρέαρ, εἰς ὃ ἔῤῥιψεν ἐκεῖ
Ἰσμαὴλ πάντα ⨯ τὰ σώματα τῶν ἀνδρῶν, πάντας
οὓς ἐπάταξε ⨯ μετὰ Γοδολίου, φρέαρ μέγα τοῦτό ἐστιν, ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ ἀπὸ προσώπου Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ, τοῦτο ἐνέπλησεν Ἰσραὴλ τραυματιῶν.

10. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰσμαὴλ πάντα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα εἰς Μασσηφὰ, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, ἃς παρεκατέθετο ⨯ Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος τῷ Γοδολίᾳ υἱῷ Ἀχικὰμ, ⨯ καὶ ὤρθρισεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ ᾤχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμών.

11. Καὶ ἤκουσεν Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐποίησεν Ἰσμαὴλ ⨯ υἱὸς Ναθανίου,

12. καὶ ἤγαγον ἅπαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, καὶ ᾤχοντο πολεμεῖν αὐτὸν, καὶ

CAP. XLVIII. v. 1. Ἐλασὰ) ἐλεασά. v. 2. ὁ βασιλεὺς) absque articulo. v. 3. εἰς Μασσηφὰ) ἐν μασσηφά. v. 5. Σαλὼμ) σαλήμ. ibid. διεῤῥηχότες) διεῤῥηγμένοι. ib. ἐν ταῖς χερσὶν) absque articulo. ib. εἰσενέγκαι) εἰσενεγκεῖν. v. 6. καὶ αὐτοὶ) καὶ deest. ibid. εἰσέλθατε) εἰσέλθετε. v. 8. εἶπαν) εἶπον. v. 10. παρεκατέθετο) παρακατέθετο.

καὶ εὗρον αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος πολλοῦ ἐν Γαβαών.

13. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἴδον (αὐτὸν) πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰσμαὴλ τὸν Ἰωάναν ※ τὸν υἱὸν Καρηὲ, καὶ πάντας τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτοῦ,

14. ※ ἐχάρησαν καὶ ἀνέστρεψαν ※ πᾶς
※ ὁ λαὸς ὃν ᾐχμαλώτευσεν Ἰσμαὴλ ἐκ τῆς Μασση-
※ φὰ, καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον πρὸς Ἰωάνναν
※ υἱὸν Καρηέ.

15. Καὶ Ἰσμαὴλ ※ υἱὸς Ναθανίου ἐσώθη σὺν ὀκτὼ ἀνθρώποις, καὶ ᾤχετο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμών.

16. Καὶ ἔλαβεν Ἰωάνναν ※ υἱὸς Καρηὲ, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ, πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, οὓς ἀπέστρεψεν ἀπὸ Ἰσμαὴλ ※ υἱοῦ Ναθανίου, μετὰ τὸ πατάξαι τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ, δυνατοὺς ἄνδρας ἐν πολέμῳ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τοὺς εὐνούχους, οὓς ἀπέστρεψαν ἀπὸ Γαβαὼν,

ἀπέστρεψαν

17. καὶ ᾤχοντο, καὶ ἐκάθισαν ἐν Γηβηρωθχαμαάμ τῇ πρὸς Βηθλεὲμ, τοῦ πορευθῆναι εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον,

18. ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι ἐπάταξεν Ἰσμαὴλ τὸν Γοδολίαν ※ υἱὸν Ἀχικὰμ, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῇ γῇ.

ΚΕΦ. ΜΘ΄. XLIX.

(Hebr. XLII.)

Caput XLIX. in Hebr. est apud LXX. postrema pars Κεφ. ΚΕ΄. posterior Κεφ. ΚΘ. & prior Κεφ. Λ.

ΚΑΙ προσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωάννας ※ υἱὸς Καρηὲ, καὶ Ἀζαρίας υἱὸς * Μαασαίου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου,

* Μασσαίου

2. πρὸς Ἰερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπαν αὐτῷ· πεσέτω δὴ τὸ ἔλεος ὑμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ πρόσευξαι πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου περὶ τῶν καταλοίπων τούτων· ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν, καθὼς οἱ ὀφθαλμοί σου βλέπουσι.

ἐπὶ πεσάτω

3. Καὶ ἀναγγειλάτω ἡμῖν Κύριος ὁ Θεός σου τὴν ὁδὸν, ἐν ᾗ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ λόγον ὃν ποιήσομεν.

4. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἱερεμίας ※ ὁ προφήτης· ἤκουσα, ἰδοὺ ἐγὼ προσεύξομαι πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, κατὰ τοὺς λόγους ὑμῶν· καὶ ἔσαι ὁ λόγος ὃν ἀποκριθήσεται Κύριος, ἀναγγελῶ ὑμῖν, οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν ῥῆμα.

5. Καὶ αὐτοὶ εἶπαν τῷ Ἱερεμίᾳ· ἔστω Κύριος ἐν ἡμῖν εἰς μάρτυρα δίκαιον καὶ πιστὸν, εἰ μὴ κατὰ πάντα τὸν λόγον, ὃν ἀποστείλῃ ※ σε Κύριος ※ ὁ Θεός σου πρὸς ἡμᾶς, * οὕτως ποιήσωμεν. ἀπέστειλεν * οὐ

6. Καὶ ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν κακὸν, τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, οὗ ἡμεῖς

v. 13. ἴδον αὐτὸν πᾶς ὁ λ. μετὰ) εἶδε πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετά. ibid. καὶ πάντας τοὺς) καὶ τούς. v. 16. ἀπέστρεψαν) ἀπέστρεψεν. v. 17. Γηβηρωθχαμαάμ) γαβηρωχαμαάν. ibid. εἰσελθεῖν) abest. v. 18. βασιλεὺς) ὁ βασιλεύς. CAP. XLIX. v. 1. Μαασαίου) μαασαίου. ibid. ἕως μεγάλου) καὶ ἕως μεγάλου. v. 2. ἐπὶ Ἰερεμίαν) πρὸς Ἰερεμίαν. ibid. πεσάτω) πεσέτω. ib. ἔλεος ὑμῶν) ἔλεος ἡμῶν. v. 3. ὁ Θεὸς) addit σου. ibid. ἐν ᾗ) ᾗ. v. 4. προσεύξομαι) addit ὑπὲρ ὑμῶν. ibid. Θεὸν ὑμῶν) Θεὸν ἡμῶν. ib. ὃν ἀποκρ.) ὃν ἂν ἀποκριθήσεται. ib. Κύριος) addit ὁ Θεός. v. 5. Κύριος ἡμῖν) Κύριος ἐν ἡμῖν. ibid. ὃν ἀπέστειλεν) ὃν ἐὰν ἀποστείλῃ. ib. οὐ ποιήσωμεν.) οὕτως ποιήσωμεν.

ἀποστέλλομέν σε πρὸς αὐτὸν, ἀκουσόμεθα, ἵνα βέλτιον ἡμῖν γένηται, ὅτι ἀκουσόμεθα τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

7. Καὶ ἐγενήθη μεθ' ἡμέρας δέκα, ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν.

8. Καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἰωάναν ✕ υἱὸν Καρηὲ, καὶ πάντας τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως ✕ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου,

9. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· οὕτως εἶπε Κύριος ✕ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἀπεστείλατέ με, ῥίψαι ἔλεον ὑμῶν ἐναντίον αὐτοῦ·

10. ἐὰν καθίσαντες καθίσητε ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οἰκοδομήσω ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ καθελῶ, καὶ φυτεύσω ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ
ἀπὸ τῶν ἐκτίλω, ὅτι ἀναπέπαυμαι ἐπὶ τοῖς κακοῖς
κακῶν οἷς ἐποίησα ὑμῖν.

11. Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Βαβυλῶνος, οὗ ὑμεῖς φοβεῖσθε· ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ μὴ φοβηθῆτε, φησὶ Κύριος, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἐγώ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαι ὑμᾶς, καὶ σώζειν ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν.

12. Καὶ δώσω ὑμῖν ἔλεος, καὶ ἐλεήσω ὑμᾶς, καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν.

13. Καὶ εἰ λέγετε ὑμεῖς, οὐ μὴ καθίσωμεν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, πρὸς τὸ μὴ ἀκοῦσαι φωνῆς Κυρίου ✕ τοῦ Θεοῦ ὑμῶν,

14. λέγοντες οὐχὶ, ὅτι εἰς γῆν Αἰγύπτου εἰσελευσόμεθα, καὶ οὐ μὴ ἴδωμεν πόλεμον, καὶ φωνὴν σάλπιγγος οὐ μὴ ἀκούσομεν, καὶ ἐν ἄρτοις οὐ μὴ πεινάσωμεν, καὶ ἐκεῖ οἰκήσομεν.

15. Διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου ✕ οἱ κατάλοιποι τῆς γῆς· οὕτως εἶπε Κύριος· ἐὰν ὑμεῖς ✕ δόντες δῶτε τὸ πρόσωπον ὑμῶν ✕ ἀπελθεῖν εἰς Αἴγυπτον, καὶ εἰσέλθητε ἐκεῖ κατοικεῖν,

16. καὶ ἔσται, ἡ ῥομφαία, ἣν ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτῆς, ✕ ἐκεῖ εὑρήσει ὑμᾶς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ λιμὸς οὗ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καταλήψεται ὑμᾶς ὀπίσω ὑμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε.

17. Καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ πάντες οἱ ἀλλογενεῖς, οἱ θέντες τὸ πρόσωπον αὐτῶν ✕ ἀπελθεῖν εἰς γῆν Αἰγύπτου ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ἐκλείψουσιν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν τῷ λιμῷ ✕ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν οὐθεὶς σωζόμενος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτούς.

18. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος ✕ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· ὅτι καθὼς ἔσταξεν ὁ θυμός μου ✕ καὶ ἡ ὀργή μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ, οὕτως στάξει ὁ θυμός μου ἐφ' ὑμᾶς, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον, καὶ ὑποχείριοι, καὶ εἰς ἀρὰν, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ οὐ μὴ ἴδητε οὐκέτι τὸν τόπον τοῦτον,

19. ἃ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς τοὺς καταλοίπους Ἰούδα, μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἴγυπτον· καὶ νῦν γνόντες γνώσεσθε ✕ ὅτι διεμαρτυράμην ὑμῖν σήμερον·

20. ὅτι

v. 8. καὶ πάντας τοὺς) καὶ τούς. ibid. ἕως) καὶ ἕως. v. 10. ἀπὸ τῶν κακῶν) ἐπὶ τοῖς κακοῖς. v. 11. ἐγώ εἰμι, τοῦ ἐξαιρ.) ἐγὼ ἐξαιρεῖσθαι. v. 14. ἀκούσομεν) ἀκούσωμεν. v. 16. ἐν γῇ Αἰγύπτῳ) ἐν γῇ αἰγύπτου. v. 17. οὐθεὶς) οὐδείς. v. 18. ὅτι καθὼς) καθώς. ibid. καὶ ὀνειδισμὸν) καὶ εἰς ὀνειδισμόν.

20. ὅτι ἐπονηρεύσασθε ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἀποστείλαντές με ※ πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, λέγοντες· πρόσευξαι περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον ※ τὸν Θεὸν ἡμῶν· καὶ κατὰ πάντα ἃ ἂν λαλήσῃ σοι Κύριος ※ ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὕτως ἀνάγγειλον ἡμῖν, καὶ ποιήσομεν.

21. ※ Καὶ ἀπήγγειλα ὑμῖν σήμερον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου ※ τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ἧς ἀπέστειλέ με πρὸς ὑμᾶς.

22. Καὶ νῦν ※ γινώσκοντες γνώσεσθε, ὅτι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ※ καὶ ἐν θανάτῳ ἐκλείψετε ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ὑμεῖς βούλεσθε εἰσελθεῖν κατοικεῖν ἐκεῖ.

βουλεύεσθε

Caput L. in Hebræo est apud LXX. Κεφ. ΚΖ'.

ΚΕΦ Ν'. L.

(Hebr. XLIII.)

ΚΑΙ ἐγενήθη, ὡς ἐπαύσατο Ἱερεμίας λέγων πρὸς ※ πάντα τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, οὓς ἀπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς πάντας τοὺς λόγους τούτους,

Μαασίου

2. καὶ εἶπεν Ἀζαρίας υἱὸς Μαασαίου, καὶ Ἰωάναν υἱὸς Καρηὲ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες ※ οἱ ὑπερήφανοι, οἱ εἰπόντες τῷ Ἱερεμίᾳ, λέγοντες, ψεύδη, οὐκ ἀπέστειλέ σε Κύριος ※ ὁ Θεὸς ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, εἰπεῖν, μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἴγυπτον κατοικεῖν ἐκεῖ.

3. ἀλλ' ἢ Βαροὺχ υἱὸς Νηρίου συμβάλλει σε πρὸς ἡμᾶς, ἵνα δῷς ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, τοῦ θανατῶσαι ἡμᾶς, καὶ τοῦ ἀποικισθῆναι ἡμᾶς εἰς Βαβυλῶνα.

4. Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἰωάναν ※ υἱὸς Καρηὲ, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς φωνῆς Κυρίου, κατοικῆσαι ἐν γῇ Ἰούδα. ἤκουσαν

5. Καὶ ἔλαβεν Ἰωάναν ※ υἱὸς Καρηὲ, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως ἅπαντας τοὺς καταλοίπους Ἰούδα, τοὺς ἀποστρέψαντας ※ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, τοῦ κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ Ἰούδα, λοιποὺς

6. τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ νήπια καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, καὶ πάσας τὰς ψυχὰς ἃς κατέλιπε Ναβουζαρδὰν ※ ὁ ἀρχιμάγειρος μετὰ Γοδολίου υἱοῦ Ἀχικὰμ ※ υἱοῦ Σαφὰν, καὶ Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου,

7. καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ εἰσῆλθον εἰς Τάφνας. ἐν

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν Τάφνας, λέγων·

9. λάβε σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κατάκρυψον αὐτοὺς ※ ἐν τῷ κρυφίῳ ἐν προθύροις ἐν πύλῃ τῆς οἰκίας Φαραὼ ἐν Τάφνας, κατ' ὀφθαλμοὺς ἀνδρῶν Ἰούδα,

10. καὶ

v. 20. ἐν ταῖς ψυχαῖς) absque articulo. ibid. ἃ ἂν λαλήσῃ) ἃ ἐὰν λαλήσει. v. 21. εἰσηκούσατε) ἠκούσατε. v. 22. οὗ ὑμεῖς βούλεσθε) οὗ ὑμεῖς βούλεσθε. CAP. L. v. 1. Θεοῦ αὐτῶν) non habet. ibid. ὁ Θεὸς αὐτῶν) abest. v. 2. Μαασαίου) μαασαίου. ibid. εἰπεῖν) λέγων. ib. κατοικεῖν) οἰκεῖν. v. 3. τοῦ ἀποικισθῆναι) τοῦ deest. v. 4. ἤκουσαν) ἤκουσεν. ibid. οἱ ἡγεμόνες) absque articulo. v. 5. ἅπαντας τοὺς λοίπους) πάντας τοὺς καταλοίπους. ibid. γῇ Ἰούδα) γῇ. v. 6. καὶ τὰ λοιπὰ) καὶ deest. ibid. καὶ πάσας τὰς ψυχὰς) καὶ τὰς ψυχὰς. ib. Ἀχικὰμ) Ἀχεικάμ. v. 7. ἐν Τάφνας.) εἰς τάφνας. v. 9. οἰκίας) adjicit Φαραώ.

10. καὶ ἐρεῖς ✕ πρὸς αὐτούς· οὕτως εἶπε Κύριος ✕ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω, καὶ ἄξω Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος ✕ τὸν δοῦλόν μου, καὶ θήσει αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν λίθων τούτων ὧν κατέκρυψας, καὶ αἴρει τὰ ὅπλα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς,

11. καὶ εἰσελεύσεται, καὶ πατάξει γῆν Αἰγύπτου, οὓς εἰς θάνατον εἰς θάνατον, καὶ οὓς εἰς ἀποικισμὸν εἰς ἀποικισμὸν, καὶ οὓς εἰς ῥομφαίαν εἰς ῥομφαίαν.

12. Καὶ καύσει πῦρ ἐν οἰκίαις θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐμπυριεῖ αὐτὰς, καὶ ἀποικιεῖ αὐτοὺς, καὶ φθειριεῖ γῆν Αἰγύπτου, ὥσπερ φθειρίζει ὁ ποιμὴν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύσεται ✕ ἐκεῖθεν ἐν εἰρήνῃ,

Φθειριεῖ αὐτοῦ Φθειρίζει

13. καὶ συντρίψει τοὺς στύλους Ἡλιουπόλεως, τοὺς ἐν Ὢν, καὶ τὰς οἰκίας ✕ θεῶν αὐτῶν κατακαύσει ἐν πυρί.

Ἐνὰν

Cap. XLI. in Hebr. est apud LXX. Κεφ. ΚΗ΄.

ΚΕΦ. ΝΑ΄ LI.

(Hebr. XLIV.)

*γενόμενος

Ο ΛΟΓΟΣ Ο *ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατοικοῦσιν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς καθημένοις ἐν Μαγδωλῷ, καὶ ἐν Τάφναις, ✕ καὶ ἐν Μέμφει, καὶ ἐν γῇ Παθούρης, λέγων·

2. οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ ἰδού εἰσιν ἔρημοι ✕ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀπὸ ἐνοικούντων,

3. ἀπὸ προσώπου πονηρίας αὐτῶν, ἧς ἐποίησαν παραπικράναι με, πορευθέντες θυμιᾷν ✕ καὶ λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις, οἷς οὐκ ἔγνωτε ✕ αὐτοὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν.

4. Καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους ✕ πάντας μου τοὺς προφήτας ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, λέγων, μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης, ἧς ἐμίσησα.

5. Καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ θυμιᾷν θεοῖς ἑτέροις.

6. Καὶ ἔσταξεν ὁ θυμός μου ἡ ὀργή μου, καὶ ἐξεκαύθη ἐν πύλαις Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐγενήθησαν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

7. Καὶ νῦν οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ ✕ ὁ Θεὸς Σαβαὼθ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἱνατί ὑμεῖς ποιεῖτε κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχαῖς ὑμῶν; ἐκκόψαι ἀφ' ὑμῶν ἄνθρωπον καὶ γυναῖκα, νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐκ μέσου Ἰούδα, πρὸς τὸ μὴ καταλειφθῆναι ὑμῶν μηδένα,

καὶ ἐκκόψαι

8. παραπικρᾶναί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, θυμιᾷν θεοῖς ἑτέ-

ροις

v. 10. ὅπλα αὐτοῦ ἐπ') ὅπλα ἐπ'. v. 12. θεῶν) τῶν θεῶν. ibid. Φθειριεῖ γῆν αὐτοῦ, ὥσπερ Φθειρίζει ὁ ποιμὴν) Φθειριεῖ γῆν αἰγύπτου, ὥσπερ Φθειρίζει ποιμήν. v. 13. Ἐνὰν) ὤν. CAP. LI. v. 1. γενάμενος) ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ. ibid. Αἰγύπτῳ) αἰγύπτου. ib. ἐν Παθούρης) ἐν γῇ παθουρής. v. 2. ἐνοικούντων) ἐνοίκων. v. 4. τοὺς δούλους) τοὺς παῖδας. ibid. ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς) abest. v. 6. ὁ θυμός μου ἡ ὀργή μου) ἡ ὀργή μου καὶ ὁ θυμός μου. v. 7. καὶ ἐκκόψαι ἀφ' ὑμῶν) ἐκκόψαι ὑμῶν.

ροις ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, εἰς ἣν εἰσήλθατε
ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ἵνα ἐκκοπῆτε, καὶ ἵνα γέ-
ἔργων νηθε εἰς κατάραν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν ἐν
πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τῆς γῆς.

9. Μὴ ἐπιλέλησθε ὑμεῖς τῶν κακῶν
τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ τῶν κακῶν τῶν
βασιλέων Ἰούδα, καὶ τῶν κακῶν τῶν
ἀρχόντων ὑμῶν, ※ καὶ τῶν κακῶν ὑμῶν,
καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν, ὧν
πόλεσιν ἐποίησαν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερου-
σαλήμ;

10. Καὶ οὐκ ἐπαύσαντο ἕως τῆς ἡμέ-
ρας ταύτης, ※ καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν, καὶ
οὐκ ἀντείχοντο ※ τῶν νόμων μου, καὶ
τῶν προσταγμάτων μου, ὧν ἔδωκα
※ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, καὶ κατὰ πρόσω-
πον τῶν πατέρων αὐτῶν.

11. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος
ἐπίστημι ※ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐφί-
※ στημι τὸ πρόσωπόν μου ※ ἐφ' ὑμᾶς εἰς κα-
※ κά, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι πάντα τὸν Ἰούδαν·

※ 12. καὶ λήψομαι τοὺς καταλοίπους Ἰούδα, τοὺς
※ θέντας τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἰσελθεῖν εἰς γῆν Αἰγύ-
※ πτου παροικεῖν ἐκεῖ, τοῦ ἀπολέσαι πάντας
τοὺς καταλοίπους τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ
πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν λιμῷ
ἐκλείψουσιν ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγά-
λου· ※ καὶ ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἀποθα-
νοῦνται, καὶ ἔσονται ※ εἰς ὅρκον, εἰς ὀνει-
δισμὸν, καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ εἰς κατ-
άραν.

13. Καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ τοὺς καθη-
μένους ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὡς ἐπεσκεψά-
μην ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν
λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ,

14. καὶ οὐκ ἔσται σεσωσμένος ※ οὐδὲ
περιλελειμμένος οὐδεὶς τῶν ἐπιλοίπων Ἰούδα
τῶν ※ ἐλθόντων παροικεῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, παροι-
τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, ἐφ' ἣν κούντων
αὐτοὶ ἐλπίζουσι ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν
τοῦ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ· οὐ μὴ ἐπιστρέψουσιν,
ἀλλ' ἢ οἱ ἀνασεσωσμένοι.

15. Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἱερεμίᾳ ἅ-
παντες οἱ ἄνδρες, οἱ γνόντες, ὅτι θυ-
μιῶσιν αἱ γυναῖκες αὐτῶν θεοῖς ἑτέροις,
καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες ※ αἱ ἑστῶσαι, συν-
αγωγὴ μεγάλη, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ
καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν Παθούρῃ,
λέγοντες·

16. ὁ λόγος ὃν ἐλάλησας πρὸς ἡ-
μᾶς τῷ ὀνόματι Κυρίου, οὐκ ἀκουσόμε-
θά σου,

17. ὅτι ποιοῦντες ποιήσομεν πάντα
τὸν λόγον, ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στό-
ματος ἡμῶν· θυμιᾶν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς,
καθὰ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες
ἡμῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ
ἄρχοντες ἡμῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ
ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπλήσθημεν
ἄρτων, καὶ ἐγενόμεθα χρηστοί, καὶ κακὰ ἐγενάμε-
οὐκ εἴδομεν. θα

v. 8. εἰσήλθατε ἐνοικεῖν) ἤλθετε κατοικεῖν. ibid. ἐκκοπῆτε) κοπῆτε. ib. πᾶσι τοῖς ἔθνεσι) ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. v. 9. τῶν ἔργων) τῶν κακῶν. ibid. ἐν πόλεσιν Ἰούδα) ἐν γῇ ἰούδα. v. 10. τῶν νόμων μου, καὶ) non habet.. v. 11. ἐπίστημι) ἐφίστημι. v. 12. ἐκλείψουσιν) καὶ ἐκλείψουσιν. ibid. καὶ ἕως) ἕως. v. 13. ἐν Αἰγύπτῳ) ἐν γῇ αἰγύπτῳ. ibid. καὶ ἐν θανάτῳ) non habet. v. 14. ἐπιστρέψουσιν) ἐπιστρέψωσιν. v. 15. ἅπαντες) πάντες. ibid. θεοῖς ἑτέροις) non habet. ib. ἐν Αἰγύπτῳ) ἐν γῇ αἰγύπτῳ. v. 16. ἀκουσόμεθά σου) ἀκούσομέν σου. v. 17. ἐγενάμεθα) ἐγενόμεθα.

18. Καὶ ὡς διελίπομεν θυμιῶντες τῇ Βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ, ⨯ καὶ σπένδοντες αὐ-
ἡμεῖς τῇ σπονδάς, ⁚ ἠλαττονώθημεν πάντες, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐξελίπομεν.

19. Καὶ ὅτι θυμιῶμεν ἡμεῖς τῇ Βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς, μὴ ἄνευ τῶν ἀνδρῶν ἡμῶν ἐποιήσαμεν αὐτῇ χαυῶνας, καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς;

20. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας παντὶ τῷ λαῷ, τοῖς δυνατοῖς καὶ ταῖς γυναιξὶ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς ἀποκριθεῖσιν αὐτῷ λόγους, λέγων·

21. οὐχὶ τοῦ θυμιάματος, οὗ ἐθυμιάσατε ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς ὑμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ὁ λαὸς γῆς, ἐμνήσθη Κύριος; καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ;

22 Καὶ οὐκ ἠδύνατο Κύριος ἔτι φέρειν ἀπὸ προσώπου πονηρίας πραγμάτων ὑμῶν, ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων ὧν ἐποιήσατε· καὶ ἐγένετο ἡ γῆ ὑμῶν εἰς ἐρήμωσιν, καὶ εἰς ἄβατον, καὶ εἰς ἀρὰν, ⨯ παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν ἐνοικοῦντα, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

23. ἀπὸ προσώπου ὧν ἐθυμιᾶτε, καὶ ὧν ἡμάρτετε τῷ Κυρίῳ· καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ ἐπελάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα, καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη.

24. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας ⨯ παντὶ τῷ λαῷ, καὶ ταῖς γυναιξὶν· ἀκούσατε λόγον Κυρίου ⨯ πᾶς Ἰούδα οἱ ἐν γῇ Αἰγύπτου·

25. οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ⨯ λέγων· ὑμεῖς ⨯ καὶ γυναῖκες ⨯ ὑμῶν ἐν τῷ στόματι ὑμῶν ἐλαλήσατε, καὶ ⨯ ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν ἐπληρώσατε, λέγουσαι, ποιοῦσαι ποιήσωμεν τὰς ὁμολογίας ἡμῶν ἃς ὡμολογήσαμεν, θυμιᾶν τῇ Βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς· ἐμμείνασαι ἐνεμείνατε ταῖς ὁμολογίαις ὑμῶν, καὶ ποιοῦσαι ἐποιήσατε ⨯ τὰς εὐχὰς ὑμῶν

26. Διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶς Ἰούδα οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ἰδοὺ ὤμοσα τῷ ὀνόματί μου τῷ μεγάλῳ, λέγει Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι ὄνομά μου ⨯ καλέμενον ἐν τῷ στόματι παντὸς Ἰούδα εἰπεῖν· ζῇ Κύριος Κύριος ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ.

27. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγρήγορα ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ κακῶσαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀγαθῦναι, καὶ ἐκλείψουσι πᾶς Ἰούδα, οἱ κατοικοῦντες ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ἕως ἂν ἐκλείπωσιν.

28. Καὶ οἱ σεσωσμένοι ἀπὸ ῥομφαίας ἐπιστρέψουσιν ⨯ ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς γῆν Ἰούδα ὀλίγοι ἀριθμῷ, καὶ γνώσονται ⨯ πάντες ἀριθμοὶ

v. 18. ἠλαττονώθημεν ἡμεῖς) ἠλαττώθημεν πάντες. v. 19. θυμιῶμεν ἡμεῖς) ἡμεῖς ἐθυμιῶμεν. ibid. καὶ εἰ ἐσπείσαμεν) εἰ deest. v. 21. λαὸς γῆς) λαὸς τῆς γῆς. v. 22. ἀπὸ τῶν βδελ. ὧν) καὶ ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων ὑμῶν ὧν. ibid. ἐγένετο) ἐγενήθη. v. 23. νόμῳ αὐτοῦ) νόμῳ. v. 25. ποιήσωμεν) ποιήσομεν. ibid. ὡμολογήσαμεν) ὡμολογήκαμεν. v. 26, λέγει Κύριος) εἶπε κύριος. ibid. Κύριος Κύριος) κύριος. v. 27. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ) ὅτι ἐγώ. ibid. ἀγαθῦναι) ἀγαθῶσαι. ib. Αἰγύπτου) αἰγύπτῳ. v. 28. ἀριθμοὶ) ἀριθμῷ.

τες οἱ κατάλοιποι Ἰούδα καὶ οἱ καταβαίνοντες ἐν γῇ Αἰγύπτε, παροικῆσαι ἐκεῖ, λόγος τίνος ἐμμενεῖ, ⨯ ὁ ἐμὸς ἢ ὁ αὐτῶν.

29. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, ⨯ φησὶ Κύριος, ὅτι ἐπισκέψομαι ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς ⨯ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἰς κακά, ὅπως γνῶ-
⨯ τε ὅτι στάσει στήσονται οἱ λόγοι μου ἐφ' ὑμᾶς εἰς πονηρά.

30. Οὕτως εἶπε Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὸν ⨯ Φαραὼ Οὐαφρῆ βασιλέα Αἰγύπτου εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρας ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καθὰ ἔδωκα τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ ζητοῦντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

1. Ο ΛΟΓΟΣ ΟΝ ΕΛΑΛΗΣΕΝ ΙΕΡΕΜΙΑΣ ὁ προφήτης πρὸς Βαρούχ υἱὸν Νηρίου, ὅτε ἔγραψε τοὺς λόγους τούτους ἐν τῷ βιβλίῳ ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ τῷ Ἰωακεὶμ υἱῷ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα.

2. Οὕτως εἶπε Κύριος ⨯ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ σοὶ Βαρούχ,

οἴμμοι 3. ὅτι εἶπας, οἴμοι οἴμοι, ὅτι προσέ-
οἴμμοι θηκέ (μοι) Κύριος κόπον ἐπίπονόν μοι·
ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς, ἀνάπαυσιν οὐχ εὗρον.

4. Εἰπὸν αὐτῷ· οὕτως εἶπε Κύριος· ἰδοὺ οὓς ἐγὼ ᾠκοδόμησα, ἐγὼ καθαιρῶ· καὶ οὓς ἐφύτευσα, ἐγὼ ἐκτίλλω, ⨯ καὶ σύμπασαν τὴν γῆν ἐκείνην·

5. καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῷ μεγάλα; ἑαυτῷ
μὴ ζητήσῃς· ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, λέγει Κύριος· καὶ δώσω τὴν ψυχήν σου εἰς εὕρημα ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν βαδίσῃς ἐκεῖ.

ΚΕΦ. ΝΒ'. LII.

ΟΝτος ἑνὸς καὶ εἰκοστοῦ ἔτους Σεδε- δευτέρου
κίου, ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτάαλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου, ἐκ Λοβενά.

2. ⨯ Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου,
ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰωακείμ· ⨯

3. ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν Κυρίου ἐγένετο κατὰ Ἱε- ⨯
ρουσαλὴμ καὶ Ἰούδα, ἕως οὗ ἀπέῤῥιψεν αὐτοὺς ἐκ ⨯
προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἀπέστη Σεδεκίας τοῦ βασιλέως ⨯
Βαβυλῶνος. ⨯

4. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνά-
τῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ μηνὶ
τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε Να- ἑβδόμῳ
βουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ
πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, περιεχα-
καὶ περιεχαράκωσαν αὐτὴν, καὶ * περιῳκοδό- ράκωσεν
μησαν αὐτὴν † τετραπέδοις λίθοις κύκλῳ. *περιῳκο-

 5. Καὶ δόμησεν
† τετρα-
πόδοις

v. 28. καὶ οἱ καταβαίνοντες ἐν γῇ Αἰγύπτου, παροικῆσαι ἐκεῖ) οἱ κατασταθέντες ἐν γῇ αἰγύπτῳ, κατοικῆσαι ἐκεῖ. v. 29. ὑμῖν τὸ σημεῖον) transposita. v. 30. ζητούντων) ζητοῦντος. v. 1. ἔγραψε) ἔγραφε. ibid. τῷ Ἰωακείμ) absque articulo. v. 3. οἴμμοι οἴμμοι) οἴμοι οἴμοι. ibid. (μοι) abest. v. 4. οὓς ἐφύτευσα) οὓς ἐγὼ ἐφύτευσα. v. 5. ἑαυτῷ μεγάλα; ὅτι ἰδοὺ) σεαυτῷ μεγάλα; μὴ ζητήσῃς, ὅτι ἰδού. CAP. LII. v. 1. δευτέρου καὶ εἰκοστοῦ) εἰκοστοῦ καὶ ἑνός. ibid. Ἀμιτάαλ) ἀμειτάαλ. v. 4. ἐν τῷ ἔτει - - δεκάτῃ τοῦ μηνὸς) τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν μηνὶ τῷ ἐνάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός. ibid. περιεχαράκωσεν) περιεχαράκωσαν. ib. περιῳκοδόμησεν αὐτὴν τετραπόδοις κύκλῳ·) περιῳκοδόμησαν αὐτὴν τετραπέδοις λίθοις κύκλῳ.

5. Καὶ ἦλθεν ἡ πόλις εἰς συνοχὴν, ἕως ἑνδεκάτου ἔτους τῷ βασιλεῖ Σεδεκίᾳ.

6. ⋇ Ἐν μηνὶ τῷ τετάρτῳ" ἐν ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς, καὶ ἐστερεώθη ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς.

7. Καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ⋇ ἔφυγον καὶ ἐξῆλθον ⋇ ἐκ τῆς πόλεως νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης, ἀναμέσον τῆς πύλης, καὶ τοῦ προτειχίσματος, ὃ ἦν κατὰ τὸν κῆπον τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι
ἐκύκλω- ἐπὶ τῆς πόλεως κύκλῳ, καὶ ᾤχοντο ὁδὸν
σαν τὴν εἰς ἀραβά.

8. Καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ
κατέλα- κατέλαβον αὐτὸν ἐν τῷ πέραν Ἱεριχὼ,
βεν· καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπ' αὐτοῦ.

9. Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, εἰς Δεβλαθὰ ⋇ εἰς γῆν Αἱμὰθ· καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ κρίσεως.

10. Καὶ ἔσφαξε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἔσφαξεν ἐν Δεβλαθά.

11. Καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος, ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανε.

12. Καὶ ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ⋇ (Ἔτος ὁ ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος τοῦ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος) ἦλθε ⋇
Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ὁ ἑστηκὼς κατὰ πρόσωπον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ,

13. καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ πᾶσαν οἰκίαν μεγάλην ἐνέπρησεν ἐν πυρί.

14. καὶ πᾶν τεῖχος (ἐν) Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ καθεῖλεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων, ἡ μετὰ τοῦ ἀρχιμαγείρου.

15. ⋇ Ἀπὸ δὲ τῶν πενήτων τοῦ λαοῦ, καὶ
τὸ λεῖμμα τοῦ λαοῦ, καὶ τοὺς καταλειφθέντας ἐν ⋇
τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας, καὶ τοὺς ἐμπεπτω- ⋇
κότας πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λεῖμμα ⋇
τοῦ πλήθους ἀπῴκισεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμά- ⋇
γειρος· ⋇

16. καὶ τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ κατέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργούς.

17. καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰς βάσεις καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον ⋇ πάντα τὸν χαλκὸν αὐτῶν, καὶ ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα·

18. ⋇ καὶ τὰς ποδιστῆρας, καὶ τὰς ἀναληπτῆρας, καὶ τὴν στεφάνην, καὶ τὰς φιάλας,

v. 6. ἐνάτῃ) ἐν τῇ ἐνάτῃ. v. 7. ἀναμέσον τῆς πύλης) ἀναμέσον τοῦ τείχους. ibid. ἐκύκλωσαν, καὶ ᾤχοντο ὁδὸν) κύκλῳ, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδόν. v. 8. κατέλαβεν) κατέλαβον. v. 11. ἕως ἀπέθανε.) ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανε. v. 12. τῷ πέμπτῳ) absque articulo. ibid. ὁ ἑστηκὼς) absque articulo. ib. βασιλέως) τοῦ βασιλέως. v. 14. (ἐν) deest. v. 17. τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου) adjicit καὶ τὰς βάσεις, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου.

λας, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλειτούργουν ἐν αὐτοῖς, ※ ἔλαβον·
ἐλειτέργων

19. καὶ τὰ θυμιατήρια, καὶ τὰς Ἀπφωθ, καὶ τὰς μασμαρώθ, καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας, καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, ἃ ἦν χρυσᾶ χρυσᾶ, καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος.
Ἀφφωθ

20. Καὶ οἱ στύλοι δύο, καὶ ἡ θάλασσα μία, καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εἰς οἶκον Κυρίου, οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ ※ πάντων τῶν σκευῶν" τούτων.
αὐτῶν

21. Καὶ οἱ στύλοι τριακονταπέντε πήχεων ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνὸς, καὶ σπαρτίον δωδεκαπήχεων περιεκύκλου αὐτὸν, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ τεσσάρων δακτύλων κύκλῳ,
περικυκλῶν

22. καὶ γεῖσος ἐπ' αὐτοῖς χαλκοῦν, καὶ πέντε πήχεων τὸ μῆκος, ὑπεροχὴ τοῦ γείσους τοῦ ἑνὸς, καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τοῦ γείσους κύκλῳ τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ, ὀκτὼ ῥοαὶ τῷ πήχει τοῖς δώδεκα πήχεσι.
αὐτὰ

23. Καὶ ἦσαν αἱ ῥοαὶ ἐνενηκονταὲξ τὸ ἓν μέρος, καὶ ἦσαν αἱ πᾶσαι ῥοαὶ ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ δικτύου κύκλῳ.

24. Καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν Σαραίαν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν ※ Σοφονίαν ἱερέα τὸν δευτεροῦντα, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὴν ὁδόν.

25. Καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν εὐνοῦχον ἕνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ ἑπτὰ ἄνδρας ὀνομαστοὺς, τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως, τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα ※ τὸν ἄρχοντα τῶν δυνάμεων, τὸν γραμματεύοντα τῷ λαῷ τῆς γῆς, καὶ ἑξήκοντα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, τοὺς εὑρεθέντας ἐν μέσῳ τῆς πόλεως.

26. Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθὰ,

27. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ※ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς ἐν Δεβλαθὰ, ἐν γῇ Αἰμαάθ· ※ ἀπῳκίσθη Ἰούδας ἀπὸ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. Αἰμαάθ
※

28. Οὗτός ἐστιν ὁ λαὸς, ὃν μετῴκισε Ναβουχοδονόσορ ἐν ἔτει ἑβδόμῳ· Ἰουδαίους τρεῖς χιλιάδας, καὶ εἰκοσιτρεῖς· ※
※
※

29. Ἐν ἔτει ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ Ναβουχοδονόσορ, μετῴκισεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ψυχὰς ὀκτακοσίας τριάκοντα δύο. ※
※
※

30. Ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ εἰκοστῷ Ναβουχοδονόσορ, μετῴκισεν ὁ ἀρχιμάγειρος Ἰουδαίων ψυχὰς ἑπτακοσίας τεσσαρακονταπέντε· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἑξακόσιαι. ※
※
※
※

v. 18. ἐλειτούργουν) ἐλειτούργουν. v. 19. Ἀφφωθ) ἀπφωθ. v. 20. οὐκ ἦν) ὧ οὐκ ἦν. v. 21. πηχέων) πηχῶν. ibid. περικυκλοῦν) περιεκύκλου. ibid. τεσσάρων δακτύλων) transposita. v. 22. ἐπὶ γείσους) ἐπὶ τοῦ γείσους. ibid. καὶ κατὰ αὐτὰ τῷ) καὶ κατὰ ταῦτα τῷ. v. 25. ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν) non habet. v. 26. ὁ ἀρχιμάγειρος) addit τοῦ βασιλέως. ibid. πρὸς τὸν βασιλέα) absque articulo. v. 27. Αἰμαάθ) αἰμάθ.

31. Καὶ ἐγένετο ἐν τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει, ἀποικισθέντος τοῦ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἔλαβεν Οὐλαιμαράδαχ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, ᾧ ἐβασίλευσε, τὴν κεφαλὴν Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἰκίας, ἧς ἐφυλάττετο,

32. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστὰ, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι,

33. καὶ ἤλλαξε τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἔζησε.

34. Καὶ ἡ σύνταξις ✕ αὐτοῦ ταγὴ αὐ-
τῷ ἐδίδοτο διαπαντὸς παρὰ τοῦ βασιλέως ἐδίδετο
Βαβυλῶνος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἕως ἡ- ἡμερῶν
μέρας ἧς ἀπέθανεν ✕ πάσας τὰς ἡμέρας ἡμέρας
τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

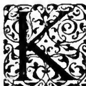
ΙΕΡΕΜΙΑΣ προφήτης ΙΔ΄.

v. 31. ἐν τριακοστῷ) ἐν τῷ τριακοστῷ. ibid. Οὐλαιμαράδαχ) οὐλαιμαδάχαρ. ib. Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν) ἰούδα, καὶ ἔκειρεν αὐτὸν, καὶ ἐξήγαγεν. v. 32. ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν βασ.) ἐπάνω τῶν βασιλέων. v. 34. ἐδίδετο) ἐδίδοτο. ibid. ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας) ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. ΙΕΡΕΜΙΑΣ προφήτης ΙΔ΄.) Rom. non habet.

ΒΑ-

ΒΑΡΟΥΧ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΚΑΙ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου, οὓς ἔγραψε Βαρούχ υἱὸς Νηρίου, υἱοῦ Μαασαίου, υἱοῦ Σεδεκίου, υἱοῦ Σαδαίου, υἱοῦ Χελκίου, ἐν Βαβυλῶνι,

2. ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ, ἐν ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς, ἐν τῷ καιρῷ, ᾧ ἔλαβον οἱ Χαλδαῖοι τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν ἐν πυρί.

3. Καὶ ἀνέγνω Βαρούχ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὠσὶν Ἰεχονίου, υἱοῦ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν βίβλον,

4. καὶ ἐν ὠσὶ τῶν δυνατῶν, καὶ υἱῶν
τοῦ βασιλέως — τῶν βασιλέων, καὶ ἐν ὠσὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σούδ.

5. Καὶ ἔκλαιον, καὶ ἐνήστευον, καὶ ηὔχοντο εὐχὰς ἔναντι Κυρίου,

6. καὶ συνήγαγον ἀργύριον, καθὰ ἑκάστου ἠδύνατο ἡ χείρ.

7. Καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Ἰωακεὶμ υἱὸν Χελκίου, υἱοῦ Σαλὼμ, τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν, τοὺς εὑρεθέντας μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ,

8. ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, τὰ ἐξενεχθέντα ἐκ τοῦ ναοῦ, ἀποστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, τῇ δεκάτῃ τοῦ Σιουὰν, σκεύη ἀργυρᾶ, ἃ ἐποίησε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσία βασιλεὺς Ἰούδα,

9. μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ἰεχονίαν, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς δεσμώτας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν λαὸν τῆς γῆς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα· — εἰσήγαγεν

10. καὶ εἶπαν, ἰδοὺ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύριον, καὶ ἀγοράσατε τοῦ ἀργυρίου ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ λίβανον, καὶ ποιήσατε μάννα, καὶ ἀνοίσατε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν,

11. καὶ προσεύξασθε περὶ τῆς ζωῆς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ εἰς ζωὴν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, ἵνα ὦσιν αἱ ἡμέραι αὐτῶν, ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. — αὐτοῦ

12. Καὶ

ΒΑΡΟΥΧ. CAP. I. v. 1. Σεδεκίου) ασαδίου. v. 2. ἑβδόμῃ) ἐν ἑβδόμῃ. v. 4. τοῦ βασιλέως) τῶν βασιλέων. ibid. μεγάλου αὐτῶν) αὐτῶν deest. ib. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ) absque articulo. v. 5. εὐχὰς ἔναντι) ἐναντίον. v. 6. καθὰ) καθὸ. v. 7. εἰς Ἱερουσαλὴμ) ἐν Ἱερουσαλήμ. v. 8. Σιουὰν) σειουὰλ. v. 9. εἰσήγαγεν αὐτοὺς) ἤγαγεν αὐτὸν. v. 10. Θεοῦ ὑμῶν) Θεοῦ ἡμῶν. v. 11. ἡμέραι αὐτοῦ) ἡμέραι αὐτῶν.

12. Καὶ δώσει Κύριος ἰσχὺν ἡμῖν, καὶ φωτίσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ζησόμεθα ὑπὸ τὴν σκιὰν Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δουλεύσομεν αὐτοῖς ἡμέρας πολλὰς καὶ εὑρήσομεν χάριν ἐναντίον αὐτῶν.

13. Καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον Θεὸν ὑμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ θυμὸς Κυρίου καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἀφ᾽ ἡμῶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

14. Καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον τοῦτο, ὃ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἐξαγορεῦσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν ἡμέραις ἑορτῆς, καὶ ἐν ἡμέραις καιροῦ,

15. καὶ ἐρεῖτε· τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ ἡ αἰσχύνη τῶν προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνθρώπῳ Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ,

16. καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς προφήταις ἡμῶν, καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν,

17. ὧν ἡμάρτομεν ἐναντίον Κυρίου,

18. καὶ ἠπειθήσαμεν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι Κυρίου, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν,

19. ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγε Κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἤμεθα ἀπειθοῦντες πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐσχεδιάσαμεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακά, καὶ ἡ ἀρὰ ἣν συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ παιδὶ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήγαγε τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα
καὶ μέλι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ταύτη

21. Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, κατὰ πάντας τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, οὓς ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς.

22. Καὶ ᾠχόμεθα ἕκαστος ἐν διανοίᾳ καρδίας ἡμῶν τῆς πονηρᾶς, ἐργάζεσθαι θεοῖς ἑτέροις, ποιῆσαι τὰ κακὰ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Β΄ II.

ΚΑΙ ἔστησε Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς δικαστὰς ἡμῶν, τοὺς δικάσαντας τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ ἐπὶ ἄνθρωπον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα,

2. τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, ἃ οὐκ ἐποιήθη ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, καθὰ ἐποιήθη ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσῇ,

3. τοῦ

v. 13. Κύριον Θεὸν ὑμῶν) κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. ibid. Κυρίῳ) τῷ κυρίῳ. v. 14. ἐν ἡμέραις ἑορτῆς) ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς. v. 15. ἡ αἰσχύνη) absque articulo. v. 17. ἐναντίον) ἔναντι. v. 18. πορεύεσθαι ἐν τοῖς) ἐν deest. v. 19. ἐσχεδιάσαμεν) ἐσχεδιάζομεν. v. 20. εἰς ἡμᾶς) εἰς ὑμᾶς. ibid. Μωϋσῇ) τῷ μωυσῆ. ib. πατέρας ὑμῶν) πατέρας ἡμῶν. ib. ἡμέρα ταύτη.) ἡμέρα αὕτη. v. 21. Κυρίου Θεοῦ) κυρίου τοῦ θεοῦ. ibid. οὓς) ὧν. v. 22. καρδίας ἡμῶν) καρδίας αὐτοῦ. CAP. II. v. 2. ἐποιήθη) ἐποίησεν, priore loco.

3. τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς, ἄνθρωπον σάρκας υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπον σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ.

4. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὑποχειρίους πάσαις ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν, εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς ἄβατον ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν, οὗ διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐκεῖ.

5. Καὶ ἐγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτομεν τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

6. Τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἡ αἰσχύνη τῶν προσώπων, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

7. Ἃ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα (ἃ) ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς,

8. καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου Κυρίου, τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον ἀπὸ τῶν νοημάτων τῆς καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς.

9. Καὶ ἐγρηγόρησε Κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ ἐπήγαγε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος Κύριος ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν.

10. Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασι Κυρίου, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν.

11. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν δυνάμει μεγάλη, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,

12. ἡμάρτομεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαιώμασί σου.

13. Ἀποστραφήτω δὴ ὁ θυμός σου ἀφ' ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ.

14. Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς προσευχῆς ἡμῶν, καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, καὶ δὸς ἡμῖν χάριν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς,

15. ἵνα γνῷ πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ.

16. Κύριε, κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ ἐννόησον εἰς ἡμᾶς, κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, καὶ εἰσάκουσον.

17. Καὶ ἄνοιξον, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε, ὅτι οὐχ οἱ τεθνεῶτες ἐν τῷ ᾅδῃ, ὧν ἐλήφθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν, δώσουσι δόξαν καὶ δικαίωμα τῷ Κυρίῳ,

18. ἀλλ' ἡ ψυχὴ ἡ λυπουμένη ἐπὶ τὸ μέγεθος, ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθε-

v. 3. υἱῶν αὐτοῦ) υἱοῦ αὐτοῦ. v. 4. εἰς ἄβατον) ἄβατον. ibid. κύκλῳ ἡμῶν) ἡμῶν deest. v. 5. τῷ Κυρίῳ) absque articulo. v. 8. καρδίας αὐτοῦ) καρδίας αὐτῶν. v. 9. Κύριος) ὁ κύριος. v. 11. Κύριε ὁ Θεὸς) καὶ νῦν κύριε ὁ θεός. v. 13. Ἀποστραφήτω δὴ) δὴ abest. v. 14. ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου) ἕνεκέν σου. v. 15. ἐπικέκληται) ἐπεκλήθη. v. 16. ἐννόησον ἡμᾶς) ἐννόησον εἰς ἡμᾶς. ibid. κλῖνον) καὶ κλῖνον. ib. εἰσάκουσον.) ἄκουσον. v. 17. Καὶ ἄνοιξον, κύριε, τοὺς ὀφθ.) ἄνοιξον ὀφθαλμούς. ib. τεθνεῶτες) τεθνηκότες. v. 18. ἀλλ' ἡ) ἀλλὰ ἡ.

νοῦν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐκλείποντες, καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινῶσα δώσουσι δόξαν σοι, καὶ δικαιοσύνην Κύριε.

19. Ὅτι οὐκ ἐπὶ τὰ δικαιώματα τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ τῶν βασιλέων ἡμῶν ἡμεῖς καταβάλλομεν τὸν ἔλεον ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν,

20. ὅτι ἐνῆκας τὸν θυμόν σε καὶ τὴν ὀργήν σε ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἐλάλησας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σε τῶν προφητῶν, λέγων·

21. οὕτως εἶπε Κύριος· κλίνατε τὸν
ἐργάζεσθε ὦμον ὑμῶν καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καθίσατε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

22. Καὶ ἐὰν μὴ ἀκέσητε τῆς φωνῆς Κυρίου, ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος,

πόλεως 23. ἐκλείψειν ποιήσω ἐκ πόλεων Ἰέδα καὶ ἔξωθεν Ἱερεσαλὴμ φωνὴν εὐφροσύνης, καὶ φωνὴν χαρμοσύνης, φωνὴν νυμφίε, καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ ἔςαι πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων.

24. Καὶ οὐκ ἠκέσαμεν τῆς φωνῆς σου, ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος· καὶ ἔςησας τὲς λόγους σου, οὓς ἐλάλησας ἐν χερσὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν, τε ἐξενεχθῆναι τὰ ὀςᾶ τῶν βασιλέων ἡμῶν, καὶ τὰ ὀςᾶ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, καὶ τὰ ὀςᾶ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκ τε τόπε αὐτῶν, αὐτε

25. καὶ ἰδὲ εἰσιν ἐξεριμμένα τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀπεθάνοσαν ἐν πόνοις πονηροῖς, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν ἀποςολῇ.

26. Καὶ ἔθηκας τὸν οἶκόν σου, ὃ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῷ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, διὰ πονηρίαν οἴκε Ἰσραὴλ καὶ οἴκε Ἰέδα.

27. Καὶ ἐποίησας εἰς ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κατὰ πᾶσαν ἐπιείκειάν σου, καὶ κατὰ πάντα οἰκτιρμόν σου τὸν μέγαν,

28. καθὰ ἐλάλησας ἐν χειρὶ παιδός σου Μωσῆ, ἐν ἡμέρᾳ ἐντειλαμένε σε αὐτῷ γράψαι τὸν νόμον σου ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων·

29. ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, εἰ μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη, καὶ ἡ πολλὴ αὕτη ἀποςρέψει εἰς μικρὰν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ διασπερῶ αὐτὲς ἐκεῖ. μακρὰν

30. Ὅτι ἔγνων, ὅτι ἐ μὴ εἰσακέσωσί μου, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλός ἐςι· καὶ ἐπιςρέψουσιν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν,

31. καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν· καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὦτα ἀκέοντα,

32. καὶ αἰνέσεσί με ἐν γῇ ἀποικισμε αὐτῶν, καὶ μνηθήσονται τε ὀνόματός με,

33. καὶ

v. 18. δώσουσι δόξαν σοι) δώσεσι σοι δόξαν. v. 19. ἔλεον ἡμῶν) ἡμῶν deest. v. 20. ἐφ' ἡμᾶς) εἰς ἡμᾶς. ibid. λέγων) abest. v. 21. καὶ ἐργάζεσθε) ἐργάσασθαι. ibid. ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα) ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν δέδωκα. v. 22. ἐργάζεσθαι) ἐργάσασθαι. v. 23. ἐκ πόλεως) ἐκ πόλεων. v. 24. ἐργάζεσθαι) ἐργάσασθαι. ibid. ὀςᾶ τῶν βασιλέων) absque articulo. ib. καὶ τὰ ὀςᾶ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν) non habet. ib. ἐκ τε τόπου αὐτε) ἐκ τε τόπου αὐτῶν. v. 25. καὶ ἰδού εἰσιν ἐξεριμμένα) καὶ ἰδοὺ ἐσιν ἐξεῤῥιμμένα. v. 26. οἶκόν σε, οὗ) οἶκον, ὃ. v. 28. Μωσῆ) μωϋσῆ. ibid. ἐνώπιον) ἐναντίον. v. 29. καὶ ἡ πολλὴ) καὶ deest. ibid. εἰς μακρὰν) εἰς μικρὰν. v. 30. εἰσακούσωσί με) ἀκέσωσί μου.

ἐπιςρέ-ψετιν | ἁμαρτα-νόντων

33. καὶ ἀποςρέψουσιν ἀπὸ νώτου αὐτῶν τοῦ σκληροῦ, καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν πραγμάτων αὐτῶν, ὅτι μνησθήσονται τῆς ὁδοῦ πατέρων αὐτῶν τῶν ἁμαρτόντων ἔναντι Κυρίου.

34. Καὶ ἀποςρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακὼβ, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς· καὶ πληθυνῶ αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσι.

35. Καὶ ςήσω αὐτοῖς διαθήκην αἰώνιον, τοῦ εἶναί με αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν· καὶ οὐ κινήσω ἔτι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

ΚΥριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ψυχὴ ἐν ςενοῖς, καὶ πνεῦμα ἀκηδιῶν ἐκέκραξε πρὸς σὲ,

2. ἄκουσον, Κύριε, καὶ ἐλέησον, ὅτι Θεὸς ἐλεήμων εἶ· καὶ ἐλέησον, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου,

3. ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶνα, καὶ ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα.

4. Κύριε, παντοκράτωρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἄκουσον δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθνηκότων Ἰσραὴλ, καὶ υἱῶν τῶν ἁμαρτανόντων ἐναντίον σου, οἱ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ προσεκολλήθη ἡμῖν τὰ κακά.

5. Μὴ μνησθῇς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ μνήσθητι χειρός σου καὶ ὀνόματός σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ,

6. ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ αἰνέσομέν σε, Κύριε,

7. ὅτι διὰ τοῦτο ἔδωκας τὸν φόβον σου ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν, τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου· καὶ αἰνέσομέν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἀπεςρέψαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν, τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον σου. | ἐπὶ καρδίαν

8. Ἰδοὺ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς ἀρὰν, καὶ εἰς ὄφλησιν κατὰ πάσας τὰς ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, οἳ ἀπέςησαν ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

9. Ἄκουε, Ἰσραὴλ, ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωτίσασθε γνῶναι φρόνησιν.

10. Τί ἐςιν Ἰσραὴλ; τί ὅτι ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν εἶ; ἐπαλαιώθης ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, συνεμιάνθης τοῖς νεκροῖς,

11. προσελογίσθης μετὰ τῶν εἰς ᾅδου,

12. ἐγκατέλιπες τὴν πηγὴν τῆς σοφίας,

13. τῇ ὁδῷ τοῦ Θεοῦ εἰ ἐπορεύθης, κατῴκεις ἂν ἐν εἰρήνῃ τὸν αἰῶνα χρόνον.

14. Μάθε ποῦ ἐςι φρόνησις, ποῦ ἐςιν ἰσχὺς, ποῦ ἐςι σύνεσις, τοῦ γνῶναι ἅμα ποῦ ἐςι μακροβίωσις καὶ ζωὴ, ποῦ ἐςι φῶς ὀφθαλμῶν καὶ εἰρήνη.

v. 33. ἐπιςρέψουσιν ἀπὸ νώτου) ἀποςρέψουσιν ἀπὸ τοῦ νώτου. ibid. ἀπὸ τῶν πονηρῶν πραγμάτων) ἀπὸ πονηρῶν προςαγμάτων. ib. ἁμαρτανόντων) ἁμαρτόντων. CAP. III. v. 1. ἐκέκραξε) κέκραγε. v. 2. ὅτι Θεὸς ἐλεήμων εἶ· καὶ ἐλέησον) non habet. v. 4. φωνῆς Θεοῦ) φωνῆς σου Θεοῦ. ibid. προσεκολλήθη) ἐκολλήθη. v. 7. τοῦ ἐπικαλεῖσθαι) καὶ ἐπικαλεῖσθαι. ibid. ἐπὶ καρδίαν) ἀπὸ καρδίας. v. 8. πάσας ἀδικίας) πάσας τὰς ἀδικίας. v. 10. ὅτι ἐν τῇ γῇ τῶν) τί ὅτι ἐν γῇ τῶν. v. 13. χρόνον.) deest.

15. Τίς εὗρε τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ τίς εἰσῆλθεν εἰς τὺς θησαυροὺς αὐτῆς;

16. Πῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, καὶ οἱ κυριεύοντες τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,

17. οἱ ἐν τοῖς ὀρνέοις τῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες, καὶ τὸ ἀργύριον θησαυρίζοντες, καὶ τὸ χρυσίον ᾧ ἐπεποίθεισαν ἄνθρωποι, καὶ οὐκ ἔςι τέλος τῆς κτήσεως αὐτῶν;

18. Ὅτι οἱ τὸ ἀργύριον τεκλαίνοντες καὶ μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἔςιν ἐξεύρεσις τῶν ἔργων αὐτῶν.

19. Ἠφανίσθησαν, καὶ εἰς ᾅδε κατέβησαν, καὶ ἄλλοι ἀντανέςησαν ἀντ' αὐτῶν.

20. Νεώτεροι ἴδον φῶς, καὶ κατῴκησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν δὲ ἐπιςήμης ὐκ ἔγνωσαν,

21. ὐδὲ συνῆκαν τρίβους αὐτῆς, ὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς οἱ υἱοὶ αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ὁδῦ αὐτῶν πόῤῥω ἐγενήθησαν,

22. ὐδὲ ἠκύσθη ἐν Χαναὰν, ὐδὲ ὤφθη ἐν Θαιμάν·

23. οὔτε υἱοὶ Ἄγαρ οἱ ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ἔμποροι τῆς Μεῤῥὰν, καὶ Θαιμὰν, καὶ οἱ μυθολόγοι, καὶ οἱ ἐκζητηταὶ τῆς συνέσεως ὁδὸν τῆς σοφίας οὐκ ἔγνωσαν, ὐδὲ ἐμνήσθησαν τὰς τρίβους αὐτῆς.

24. Ὦ Ἰσραὴλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τῦ Θεοῦ; καὶ ἐπιμήκης ὁ τόπος τῆς κτήσεως αὐτῦ;

25. Μέγας, καὶ οὐχ ἔχει τελευτὴν, ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος.

26. Ἐκεῖ ἐγενήθησαν οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαςοὶ οἱ ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι εὐμεγέθεις, ἐπιςάμενοι πόλεμον.

27. Οὐ τούτυς ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ὐδὲ ὁδὸν ἐπιςήμης ἔδωκεν αὐτοῖς,

28. καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν φρόνησιν, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν.

29. Τίς ἀνέβη εἰς τὸν ὐρανὸν, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ κατεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τῶν νεφελῶν;

30. Τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ εὗρεν αὐτὴν, καὶ οἴσει αὐτὴν χρυσίου ἐκλεκτῦ;

31. Οὐκ ἔςιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς, ὐδὲ ὁ ἐνθυμέμενος τὴν τρίβον αὐτῆς.

32. Ἀλλ' ὁ εἰδὼς τὰ πάντα γινώσκει αὐτὴν, ἐξεῦρεν αὐτὴν τῇ συνέσει αὐτῦ· ὁ κατασκευάσας τὴν γῆν εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν κτηνῶν τετραπόδων.

33. Ὁ ἀποςέλλων τὸ φῶς· καὶ πορεύεται, ἐκάλεσεν αὐτὸ, καὶ ὑπήκυσεν αὐτῷ τρόμῳ.

34. Οἱ δὲ ἀςέρες ἔλαμψαν ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν, καὶ εὐφράνθησαν.

35. Ἐκάλεσεν αὐτὺς, καὶ εἶπον· πάρεσμεν, καὶ ἔλαμψαν μετ' εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι αὐτύς.

36. Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν.

37. Ἐξεῦ-

v. 19. ἀντανέςησαν) ἀνέςησαν. v. 23. οὔτε υἱοὶ) οἵ τε υἱοί. ibid. ὁδὸν τῆς σοφίας) ὁδὸν δὲ σοφίας. v. 25. οὐχ ἔχει) ὐκ ἔχει. v. 26. ἐγενήθησαν) ἐγεννήθησαν. ibid. οἱ ἀπ' ἀρχῆς) ἀπ' ἀρχῆς. v. 32. καὶ ἐνέπλησεν) καὶ abest. v. 35. καὶ ἔλαμψαν) καὶ deest.

37. Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἠγαπημένῳ αὐτοῦ,

38. μετὰ τοῦτο ἐπὶ γῆς ὤφθη, καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΑΥΤΗ ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα· πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτῆς, εἰς ζωήν· οἱ δὲ καταλείποντες αὐτήν, ἀποθανοῦνται.

2. Ἐπιστρέφου Ἰακὼβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς, διόδευσον πρὸς τὴν λάμψιν κατέναντι τοῦ φωτὸς αὐτῆς.

3. Μὴ δῷς ἑτέρῳ τὴν δόξαν σου, καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνει ἀλλοτρίῳ.

4. Μακάριοι ἐσμὲν Ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ Θεῷ ἡμῖν γνωστά ἐστιν.

5. Θαρσεῖτε, λαός μου, μνημόσυνον Ἰσραήλ.

6. Ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν οὐκ εἰς ἀπώλειαν, διὰ δὲ τὸ παροργίσαι ὑμᾶς τὸν Θεόν· παρεδόθητε τοῖς ὑπεναντίοις,

7. παρωξύνατε γὰρ τὸν ποιήσαντα ὑμᾶς, θύσαντες δαιμονίοις, καὶ οὐ Θεῷ.

8. Ἐπελάθεσθε δὲ τὸν τροφεύσαντα ὑμᾶς Θεὸν αἰώνιον, ἐλυπήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν ἡμᾶς Ἱερουσαλήμ.

9. Ἴδε γὰρ τὴν ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν· ἀκούσατε αἱ πάροικοι Σιὼν, ἐπήγαγε γάρ μοι ὁ Θεὸς πένθος μέγα·

10. ἴδον γὰρ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ τῶν υἱῶν μου καὶ τῶν θυγατέρων, ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος,

11. ἔθρεψα γὰρ αὐτοὺς μετ' εὐφροσύνης, ἐξαπέστειλα δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους.

12. Μηδεὶς ἐπιχαιρέτω μοι τῇ χήρᾳ, καὶ καταλειφθείσῃ ὑπὸ πολλῶν, ἠρημώθην διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν τέκνων μου, διότι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ,

13. δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν, ἐφύλα-
οὐδὲ ἐπορεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν Θεοῦ, ξαν
οὐδὲ τρίβους παιδείας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβησαν.

14. Ἐλθάτωσαν αἱ πάροικοι Σιὼν, καὶ μνήσθητε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ τῶν θυγατέρων, ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος,

15. ἐπήγαγε γὰρ ἐπ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἔθνος μακρόθεν, ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον· οἳ οὐκ ᾐσχύνθησαν πρεσβύτην, οὐδὲ παιδίον ἠλέησαν,

16. καὶ ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς ἤγαγον
χήρας, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τὴν μονογενῆ ἠρήμωσαν.

17. Ἐγὼ δὲ τί δύναμαι βοηθῆσαι ὑμῖν;

v. 37. ἠγαπημένῳ αὐτοῦ) ἠγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. v. 38. ἐπὶ γῆς ὤφθη) ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη. CAP. IV. v. 3. ἀρεστὰ τῷ Θεῷ) ἀρεστὰ τοῦ Θεοῦ. v. 6. διὰ δὲ τὸ) διὰ τό. v. 8. Ἐπελάθεσθε δὲ) δὲ deest. v. 9. Ἴδε τὴν) ἴδε γὰρ τὴν. ibid. ἐπήγαγε γάρ μοι) γὰρ deest. v. 10. τοῦ λαοῦ) non habet. v. 13. δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐφύλαξαν) καὶ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν. v. 14. Ἐλθάτωσαν) ἐλθέτωσαν. ibid. καὶ τῶν θυγατέρων) absque articulo. ib. ὁ αἰώνιος) ὁ αἰώνιος. v. 15. ὁ Θεὸς ἔθνος) ἔθνος. ibid. οἳ οὐκ) ὅτι οὐκ. v. 16. ἤγαγον) ἀπήγαγον. ibid. μονογενῆ) μονήν. v. 17. δύναμαι) δυνατή.

18. Ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν τὰ κακὰ ὑμῖν ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν.

19. Βαδίζετε, τέκνα, βαδίζετε, ἐγὼ γὰρ κατελείφθην ἔρημος,

20. ἐξεδυσάμην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, καὶ ἐνεδυσάμην σάκκον τῆς δεήσεώς μου· κεκράξομαι πρὸς τὸν αἰώνιον ὕψιστον ἐν ταῖς ἡμέραις μου,

21. θαρσεῖτε, τέκνα, καὶ βοήσατε πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ δυναστείας, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν.

22. Ἐγὼ γὰρ ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ ἤλπισα τὴν σωτηρίαν ὑμῶν· καὶ ἦλθέ μοι χαρὰ παρὰ τοῦ ἁγίου ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ, ἣ ἥξει ὑμῖν ἐν τάχει παρὰ τοῦ αἰωνίου σωτῆρος ὑμῶν.

23. Ἐξέπεμψα γὰρ ὑμᾶς μετὰ πένθους καὶ κλαυθμοῦ, ἀποδώσει δέ μοι ὁ Θεὸς ὑμᾶς μετὰ χαρμοσύνης καὶ εὐφροσύνης εἰς τὸν αἰῶνα.

24. Ὥσπερ γὰρ νῦν ἑωράκασιν αἱ πάροικοι Σιὼν τὴν ὑμετέραν αἰχμαλωσίαν, οὕτως ὄψονται ἐν τάχει τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑμῶν σωτηρίαν, ἣ ἐπελεύσεται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότητος τοῦ αἰωνίου.

25. Τέκνα, μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργήν, κατεδίωξε γάρ σε ὁ ἐχθρός σου, καὶ ὄψῃ αὐτοῦ τὴν ἀπώλειαν ἐν τάχει, καὶ ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

26. Οἱ τρυφεροί μου ἐπορεύθησαν ὁδοὺς τραχείας, ἤρθησαν ὡς ποίμνιον ἡρπασμένον ὑπὸ ἐχθρῶν. ἀπὸ

27. Θαρσήσατε, τέκνα, καὶ βοήσατε πρὸς τὸν Θεὸν, ἔσται γὰρ ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος μνεία.

28. Ὥσπερ γὰρ ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς τὸ πλανηθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, οὕτω νῦν δεκαπλασιάσατε ἐπιστραφέντες ζητῆσαι αὐτόν.

29. Ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν τὰ κακὰ, ἐπάξει ὑμῖν τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην μετὰ τῆς σωτηρίας ὑμῶν.

30. Θάρσει Ἱερουσαλὴμ, παρακαλεῖ σε ὁ ὀνομάσας σε.

31. Δείλαιοι οἱ σὲ κακώσαντες καὶ ἐπιχαρέντες τῇ σῇ πτώσει, ἐπιχάραντες

32. δείλαιαι αἱ πόλεις, αἷς ἐδούλευσαν τὰ τέκνα σου, δειλαία ἡ δεξαμένη τοὺς υἱούς σου.

33. Ὥσπερ γὰρ ἐχάρη ἐπὶ τῇ σῇ πτώσει, καὶ ηὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί σου, οὕτως λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἑαυτῆς ἐρημίᾳ.

34. Καὶ περιελῶ αὐτῆς τὸ ἀγαλλίαμα τῆς πολυοχλίας, καὶ τὸ ἀγαυρίαμα αὐτῆς ἔσται εἰς πένθος. ἄγαλμα

35. Πῦρ

v. 18. τὰ κακὰ ὑμῖν) ὑμῖν deest. v. 20. καὶ ἐνεδυσάμην) ἐνεδυσάμην δὲ. ibid. ὕψιστον) abest. v. 21. θαρσεῖτε, τέκνα, καὶ βοήσατε) θαρσεῖτε τέκνα, βοήσατε. ibid. ἐξελεῖται ὑμᾶς) adjicit ἐκ δυναστείας. ib. ἐχθρῶν ὑμῶν.) ὑμῶν deest. v. 22. ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ ἤλπισα) transposita. ibid. τοῦ ἁγίου) adjicit ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ. v. 23. πένθους καὶ κλαυθμοῦ) transposita. v. 25. κατεδίωξε γάρ σε ὁ ἐχθρός σου, καὶ ὄψῃ) κατεδίωξέ σε ὁ ἐχθρὸς, καὶ ὄψει. ibid. ἐπὶ τοὺς τραχήλους) absque articulo. v. 26. ἀπὸ ἐχθρῶν.) ὑπὸ ἐχθρῶν. v. 28. πλανηθῆναι ὑμᾶς) ὑμᾶς deest. ibid. οὕτω νῦν) abest. v. 30. παρακαλεῖ) παρακαλέσει. v. 31. ἐπιχάραντες) ἐπιχαρέντες. v. 33. ηὐφράνθη ἐπὶ πτώματί σου) εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί σου. v. 34. ἄγαλμα) ἀγαλλίαμα. ibid. αὐτῆς ἔσται εἰς) ἔσται deest.

35. Πῦρ γὰρ ἐπελεύσεται αὐτῇ παρὰ τῦ αἰωνίου εἰς ἡμέρας μακρὰς, καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ δαιμονίων τὸν πλείονα χρόνον.

36. Περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς, Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἴδε τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τῦ Θεῦ σοι ἐπερχομένην.

37. Ἰδοὺ ἔρχονται οἱ υἱοί σου, οὓς ἐξαπέστειλας, συνηγμένοι ἔρχονται ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως δυσμῶν τῷ ῥήματι τῦ ἁγίου, χαίροντες τῇ τῦ Θεῦ δόξῃ.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΕΚδυσαι, Ἱερυσαλὴμ, τὴν στολὴν τῦ πένθους καὶ τῆς κακώσεώς σου, καὶ ἔνδυσαι τὴν εὐπρέπειαν τῆς παρὰ τῦ Θεῦ σοι δόξης εἰς τὸν αἰῶνα.

2. Περιβαλοῦ τὴν διπλοΐδα τῆς παρὰ τῦ Θεῦ δικαιοσύνης, ἐπίθυ τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου τῆς δόξης τῦ
ἁγίου αἰωνίου.
δείξῃ 3. Ὁ γὰρ Θεὸς δείξει τῇ ὑπ' ὐρανὸν πάσῃ τὴν σὴν λαμπρότητα.

4. Κληθήσεται γάρ σου τὸ ὄνομα παρὰ τῦ Θεῦ εἰς τὸν αἰῶνα, εἰρήνη δικαιοσύνης, καὶ δόξα θεοσεβείας.

5. Ἀνάστηθι, Ἱερουσαλὴμ, καὶ στῆθι ἐπὶ τῦ ὑψηλοῦ, καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἴδε σῦ συνηγμένα τὰ τέκνα ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν καὶ ἕως ἀνατολῶν τῷ ῥήματι τῦ ἁγίου, χαίροντας χαίροντες
τῇ τῦ Θεῦ μνείᾳ.

6. Ἐξῆλθον γὰρ παρὰ σῦ πεζοὶ ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν, εἰσάγει δὲ αὐτῦς ὁ Θεὸς πρὸς σὲ αἰρομένους μετὰ δόξης
ὡς θρόνον βασιλείας. υἱοὺς

7. Συνέταξε γὰρ ὁ Θεὸς ταπεινῦσθαι πᾶν ὄρος ὑψηλὸν, καὶ θῖνας αἰεννάυς, καὶ φάραγγας πληρῦσθαι εἰς ὁμαλισμὸν τῆς γῆς, ἵνα βαδίσῃ Ἰσραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τῦ Θεῦ δόξῃ.

8. Ἐσκίασαν δὲ καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ πᾶν ξύλον εὐωδίας τῷ Ἰσραὴλ προστάγματι τῦ Θεοῦ.

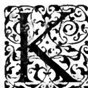
9. Ἡγήσεται γὰρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ μετ' εὐφροσύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτῦ σὺν ἐλεημοσύνῃ καὶ τῇ παρὰ τῦ Θεῦ δικαιοσύνῃ.

ΒΑΡΟΥΧ.

v. 36. περίβλεψαι) περίβλεψον. ibid. ἐπερχομένην.) ἐρχομένην. v. 37. συνηγμένοι ἔρχονται) transposita. ibid. ἀπὸ ἀνατολῆς) ἀπὸ ἀνατολῶν. CAP. V. v. 1. πένθες κακώσεώς σε) πένθες καὶ τῆς κακώσεώς σε. ibid. Θεοῦ σοι δόξης) θεῦ δόξης. v. 2. τοῦ ἁγίου) τῦ αἰωνίυ. v. 3. δείξῃ) δείξει. v. 5. ἴδε σε συνηγμένα τὰ τέκνα ἀπὸ) ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνά σου ἀπὸ. ibid. καὶ ἕως ἀνατολῶν) καὶ deest. ib. χαίροντες) χαίροντας. v. 6. μετὰ δόξης υἱοὺς) μετὰ δόξης ὡς θρόνον. v. 9. καὶ τῇ παρὰ τῦ Θεῦ δικαιοσύνῃ.) καὶ δικαιοσύνῃ τῇ παρ' αὐτοῦ. ΒΑΡΟΥΧ) deest.

ΘΡΗΝΟΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι, ἐκάθισεν Ἱερεμίας κλαίων, καὶ ἐθρήνησε τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ εἶπεν.

Ἄλεφ.

1. Πῶς ἐκάθισε μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν; ἐγενήθη ὡς χήρα πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν, ἄρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον.

Βήθ.

2. Κλαίουσα ἐδάκρυσεν ἐν νυκτὶ, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ τῶν σιαγόνων αὐτῆς, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτὴν ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαπώντων αὐτήν· πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν ἠθέτησαν ἐν αὐτῇ, ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς.

Γίμελ.

3. Μετῳκίσθη ἡ Ἰουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπὸ πλήθους δουλείας αὐτῆς· ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσι, οὐχ εὗρεν ἀνάπαυσιν· πάντες οἱ καταδιώκοντες αὐτὴν, κατέλαβον αὐτὴν ἀναμέσον τῶν θλιβόντων αὐτήν.

Δάλεθ.

4. Ὁδοὶ Σιὼν πενθοῦσι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἐρχομένους ἐν ἑορτῇ, πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἠφανισμέναι, οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἀναστενάζουσιν, αἱ παρθένοι αὐτῆς ἀγόμεναι, καὶ αὐτὴ πικραινομένη ἐν αὐτῇ.

Ἤ.

5. Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφαλὴν, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς εὐθηνοῦσαν, ὅτι Κύριος ἐταπείνωσεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς· τὰ νήπια αὐτῆς ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος.

Οὐαῦ.

6. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ θυγατρὸς Σιὼν πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς· ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ὡς κριοὶ μὴ εὑρίσκοντες νομὴν, καὶ ἐπορεύοντο ἐν οὐκ ἰσχύϊ ἐνώπιον διώκοντος.

Ζαΐν.

7. Ἐμνήσθη Ἰερουσαλὴμ ἡμερῶν ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπωσμῶν αὐτῆς· πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐτῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν αὐτῇ· ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐγέλασαν ἐπὶ μετοικεσίας αὐτῆς.

Ἠθ.

ΘΡΗΝΟΙ.) ΘΡΗΝΟΙ ΙΕΡΕΜΙΟΥ. CAP. I. v. 2. ἐδάκρυσεν) ἔκλαυσεν. v. 3. ἡ Ἰουδαία) absque articulo. ibid. θλιβόντων αὐτήν.) αὐτὴν deest. v. 4. ἐν αὐτῇ.) ἑαυτῇ. v. 6. ἐξῆλθεν) ἐξήρθη. ibid. μὴ εὑρίσκοντες) οὐχ εὑρίσκοντες. ib. ἐνώπιον) κατὰ πρόσωπον. v. 7. ἐπὶ μετοικεσίας αὐτῆς.) ἐπὶ κατοικεσίᾳ αὐτῆς.

Ἠθ.

8. Ἁμαρτίαν ἥμαρτεν Ἱερουσαλὴμ, διὰ τοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο· πάντες οἱ δοξάζοντες αὐτὴν, ἐταπείνωσαν αὐτήν·
ἰδόντες ἴδον γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καί γε αὐτὴ στενάζουσα, καὶ ἀπεστράφη εἰς τὰ ὀπίσω.

Τήθ.

9. Ἀκαθαρσία αὐτῆς πρὸς ποδῶν αὐτῆς, οὐκ ἐμνήσθη ἐσχάτων αὐτῆς, καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα· οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν· ἴδε, Κύριε, τὴν ταπείνωσίν μου, ὅτι ἐμεγαλύνθη ὁ ἐχθρός.

Ιώδ.

10. Χεῖρα αὐτοῦ ἐξεπέτασεν θλίβων ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς,
ἴδον ἴδεν γὰρ ἔθνη εἰσελθόντα εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτῆς, αὐτῆς, ἃ ἐνετείλω μὴ εἰσελθεῖν εἰς ἐκκλησίαν σου.

Χάφ.

11. Πᾶς ὁ λαὸς αὐτῆς καταστενάζοντες, ζητοῦντες ἄρτον· ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει, τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχήν· ἴδε, Κύριε, καὶ ἐπίβλεψον, ὅτι ἐγενήθην ἠτιμωμένη.

Λάμεδ.

12. Οἱ πρὸς ὑμᾶς πάντες παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐπιστρέψατε καὶ ἴδετε, εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου, ὃ ἐγενήθη· φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ ἐταπείνωσέ με Κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.

Μήμ.

13. Ἐξ ὕψους αὐτοῦ ἀπέστειλε πῦρ, ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγαγεν αὐτό· διεπέτασε δίκτυον τοῖς ποσί μου, ἀπέστρεψέ με εἰς τὰ ὀπίσω, ἔδωκέ με Κύριος ἠφανισμένην, ὅλην τὴν ἡμέραν ὀδυρωμένην.

Νούν.

14. Ἐγρηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά μου, ἐν χερσί μου συνεπλάκησαν· ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου, ἠσθένησεν ἡ ἰσχύς μου, ὅτι ἔδωκε Κύριος ἐν χερσί μου ὀδύνας, οὐ δυνήσομαι στῆναι.

Σάμεχ.

15. Ἐξῆρε πάντας τοὺς ἰσχυρούς μου ὁ Κύριος ἐκ μέσου μου, ἐκάλεσεν ἐπ' ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντρίψαι ἐκλεκτούς μου· ληνὸν ἐπάτησε Κύριος παρθένῳ θυγατρὶ Ἰούδα, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ κλαίω.

Ἀΐν.

16. Ὁ ὀφθαλμός μου κατήγαγεν ὕδωρ, ὅτι ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ὁ ἐπιστρέφων ψυχήν μου· ἐγένοντο οἱ υἱοί μου ἠφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη ὁ ἐχθρός.

Φή.

17. Διεπέτασε Σιὼν τὰς χεῖρας αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν. ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰακώβ, κύκλῳ αὐτοῦ οἱ θλίβοντες αὐτόν· ἐγενήθη Ἱερουσαλὴμ εἰς ἀποκαθημένην ἀναμέσον αὐτῶν.

Τσαδή.

18. Δίκαιός ἐστι Κύριος, ὅτι τὸ στόμα αὐτοῦ παρεπίκρανα· ἀκούσατε δὴ πάντες οἱ λαοί, καὶ ἴδετε τὸ ἄλγος μου· παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

v. 8. ἰδόντες) εἶδον. ibid. εἰς τὰ ὀπίσω.) ὀπίσω. v. 9. πρὸς ποδῶν) πρὸ ποδῶν. ibid. ἐσχάτων) ἔσχατα. v. 10. ἴδον) εἶδε. ibid. εἰσελθεῖν εἰς) εἰσελθεῖν αὐτὰ εἰς. v. 11. ἴδε, καὶ) ἴδε κύριε καὶ. ibid. ἐγενήθην) ἐγενήθη. v. 13. Κύριος) abest. ibid. ὀδυρωμένην.) ὠδινωμένην. v. 17. τὰς χεῖρας αὐτῆς) χεῖρα αὐτῆς. ibid. κύκλῳ οἱ) κύκλῳ αὐτοῦ οἱ. v. 18. ὅτι τὸ στόμα) absque articulo.

Κώφ.

19. Ἐκάλεσα τοὺς ἐραστάς μου, αὐτοὶ δὲ παρελογίσαντό με· οἱ ἱερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου ἐν τῇ πόλει ἐξέλιπον, ὅτι ἐζήτησαν βρῶσιν αὐτοῖς, ἵνα ἐπιστρέψωσι ψυχὰς αὐτῶν, καὶ οὐχ εὗρον.

Ῥήχς.

20. Ἴδε Κύριε, ὅτι θλίβομαι, καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη, καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν ἐμοὶ, ὅτι παραπικραίνουσα παρεπικράνθην, ἔξωθεν ἠτέκνωσέ με μάχαιρα ὥσπερ θάνατος ἐν οἴκῳ.

Χσέν.

21. Ἀκούσατε δὴ, ὅτι στενάζω ἐγὼ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με· πάντες οἱ ἐχθροί μου ἤκουσαν τὰ κακά μου, καὶ ἐχάρησαν, ὅτι σὺ ἐποίησας, ἐπήγαγες
ἐγένετο ἡμέραν, ἐκάλεσας καιρὸν, καὶ ἐγένοντο
οἴμμοι ὅμοιοι ἐμοί.

οἴμμοι

Θαῦ.

22. Εἰσέλθοι πᾶσα ἡ κακία αὐτῶν
ἐπιφαύλισον κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοῖς, ὃν τρόπον ἐποίησαν ἐπιφυλλίδα περὶ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων μου, ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου, καὶ ἡ καρδία μου λυπεῖται.

ΚΕΦ. Β΄ II.

Ἄλεφ.

ΠΩΣ ἐγνόφωσεν ἐν ὀργῇ αὐτοῦ Κύριος τὴν θυγατέρα Σιὼν, κατέῤῥιψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.

Βήθ.

2. Κατεπόντισε Κύριος, οὐ φεισάμενος· πάντα τὰ ὡραῖα Ἰακὼβ καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ, τὰ ὀχυρώματα τῆς θυγατρὸς Ἰούδα ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν, ἐβεβήλωσεν εἰς τὴν γῆν βασιλέα αὐτῆς,
καὶ ἄρχοντας αὐτῆς. ἄρχοντα

Γίμελ.

3. Συνέκλασεν ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν κέρας Ἰσραὴλ, ἀπέστρεψεν εἰς τὰ ὀπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, καὶ ἀνῆψεν ἐν Ἰακὼβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ κατέφαγεν πάντα τὰ κύκλῳ.

Δάλεθ.

4. Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς ὑπ- Ἐνέτειλεν
εναντίος, ἐστερέωσε δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος, καὶ ἀπέκτεινε πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐν σκηνῇ θυγατρὸς Σιὼν, ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

Ἤ.

5. Ἐγενήθη Κύριος ὡς ἐχθρὸς, κατεπόντισεν Ἰσραὴλ, κατεπόντισε πάσας τὰς βάρεις αὐτῆς· διέφθειρε τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς, καὶ ἐπλήθυνε ἐν τῇ θυγατρὶ Ἰούδα ταπεινούμενον καὶ τεταπεινωμένην.

Οὐαῦ.

v. 20. καὶ ἡ κοιλία) καὶ deest. v. 21. καὶ ἐγένετο οἴμμοι οἴμμοι.) ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί. v. 22. ἐπιφαύλισον) ἐπιφύλλισον. CAP. II. v. 1. ἐν ὀργῇ αὐτοῦ τὴν) ἐν ὀργῇ αὐτοῦ κύριος τήν. ibid. ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.) ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ, referuntur autem in Rom. hæc verba ad literam Βηθ v. 2. ibid. ἐβεβήλωσεν εἰς τὴν γῆν βασιλέα) ἐβεβήλωσεν βασιλέα. ib. ἄρχοντα) ἄρχοντας. v. 3. εἰς τὰ ὀπίσω) ὀπίσω. ibid. Ἰακώβ) ἐν ἰακώβ. v. 4. Ἐνέτειλεν) ἐνέτεινε. ibid. σκηνῇ) ἐν σκηνῇ. v. 5. πάσας) deest. ibid. ὀχυρώματα αὐτῆς) ὀχυρώματα αὐτοῦ. ib. ταπεινώμενον) ταπεινουμένην.

Οὐαῦ.

6. Καὶ διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα αὐτȣ͂, διέφθειρεν ἑορτὴν αὐτȣ͂· ἐπελάθετο Κύριος ὃ ἐποίησεν ἐν Σιὼν ἑορτῆς καὶ σαββάτου, καὶ παρώξυνεν ἐμβριμήματι ὀργῆς αὐτȣ͂ βασιλέα καὶ ἱερέα καὶ ἄρχοντα.

Ζαΐν.

7. Ἀπώσατο θυσιαστήριον αὐτȣ͂ Κύριος, ἀπετίναξεν ἁγίασμα αὐτȣ͂, συνέτριψεν ἐν χειρὶ ἐχθρȣ͂ τεῖχος βάρεων αὐτῆς, φωνὴν ἔδωκαν ἐν οἴκῳ Κυρίου ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς. ἔδωκεν

Ἥθ.

8. Καὶ ἐπέστρεψε Κύριος τȣ͂ διαφθεῖραι τεῖχος θυγατρὸς Σιών· ἐξέτεινε Κύριος μέτρον, οὐκ ἀπέστρεψε χεῖρα αὐτȣ͂ ἀπὸ καταπατήματος, καὶ ἐπένθησε τὸ προτείχισμα, καὶ τεῖχος ὁμοθυμαδὸν ἠσθένησαν.

Τήθ.

9. Ἐνεπάγησαν εἰς τὴν γῆν αἱ πύλαι αὐτῆς, ἀπώλεσε καὶ συνέτριψε μοχλοὺς αὐτῆς, βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἄρχοντας αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν· οὐκ ἔστι νόμος, καί γε προφῆται αὐτῆς οὐκ εἶδον ὅρασιν παρὰ Κυρίου.

Ἰώδ.

10. Ἐκάθισαν εἰς τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς Σιών, ἀνεβίβασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιεζώσαντο σάκκους, κατήγαγον εἰς τὴν γῆν ἀρχηγοὺς παρθένους ἐν Ἱερουσαλήμ.

Χάφ.

11. Ἐξέλιπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδία μου, ἐξεχύθη εἰς γῆν ἡ δόξα μου, ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τȣ͂ λαȣ͂ μου, ἐν τῷ ἐκλείπειν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν πλατείαις πόλεως.

Λάμεδ.

12. Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν, πȣ͂ σῖτος καὶ οἶνος, ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας ἐν πλατείαις πόλεως, ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν.

Μήμ.

13. Τί μαρτυρήσω σοι, ἢ τί ὁμοιώσω σοι, θύγατερ Ἱερουσαλήμ; τίς σώσει σε καὶ παρακαλέσει σε, παρθένος θύγατερ Σιών; ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συντριβῆς σου, τίς ἰάσεταί σε;

Νούν.

14. Προφῆταί σοι ἴδον σοι μάταια καὶ ἀφροσύνην, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου, τȣ͂ ἐπιστρέψαι αἰχμαλωσίαν σȣ, καὶ ἴδοσάν σοι λήμματα μάταια καὶ ἐξώσματα.

Σάμεχ.

15. Ἐκρότησαν ἐπὶ σὲ χεῖρας πάντες οἱ παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐσύρισαν, καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν

v. 6. ὃ ἐποίησεν) ἃ ἐποίησεν. v. 7. θυσιαστήριον αὐτοῦ Κύριος) κύριος θυσιαστήριον αὐτοῦ. ibid. ἔδωκαν) ἔδωκεν. v. 8. Κύριος τȣ͂ διαφθεῖραι τεῖχος) διαφθεῖραι τεῖχος. ibid. ἐξέτεινε Κύριος) κύριος abest. ib. ἠσθένησαν.) ἠσθένησε. v. 9. εἰς τὴν γῆν αἱ πύλαι) εἰς γῆν πύλαι. ibid. ἄρχοντας) ἄρχοντα. v. 10. κατήγαγον εἰς τὴν γῆν) κατηγ. εἰς γῆν. v. 11. εἰς γῆν) εἰς τὴν γῆν. ibid. τȣ͂ λαȣ͂ μȣ) absque articulo. v. 13. σώσει σε) σε deest. v. 14. ἴδον μάταια) εἴδοσάν σοι μάταια.

θυγατέρα Ἱερουσαλήμ· ἡ αὕτη ἡ πόλις, ἣν ἐροῦσι, στέφανος δόξης εὐφροσύνης πάσης τῆς γῆς.

Αἴν.

16. Διήνοιξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροί σου, ἐσύριξαν, καὶ ἔβρυξαν ὀδόντας, καὶ εἶπαν, κατεπίομεν αὐτήν· πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν προσεδοκῶμεν, εὕρομεν αὐτήν, εἴδομεν.

Φῆ.

17. Ἐποίησε Κύριος ἃ ἐνεθυμήθη,
ἐνεθυμήθη συνετέλεσε ῥήματα αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο
ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων· καθεῖλε, καὶ οὐκ
ἐφείσατο. καὶ ηὔφρανεν ἐπὶ σὲ ἐχθρόν,
κεφαλὰς ὕψωσε κέρας θλίβοντός σε.

Τσαδή.

18. Ἐβόησε καρδία αὐτῶν πρὸς Κύ-
καταγαγέτωσαν ριον, τείχη Σιὼν καταγάγετε ὡς χειμάῤ-
ῥους δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτός· μὴ δῷς
ἔκνηψιν σεαυτῇ, μὴ σιωπήσαιτο, θύγατερ, ὁ ὀφθαλμός σου.

Κώφ.

19. Ἀνάστα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου, ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι προσώπου Κυρίου, ἆρον ἆρον πρὸς αὐτὸν χεῖράς σου περὶ ψυχῆς νηπίων σου, τῶν ἐκλυομένων λιμῷ ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

Ῥήχς.

20. Ἴδε, Κύριε, καὶ ἐπίβλεψον τίνι
ἐπεφαύλισας ἐπεφύλλισας οὕτως· εἰ φάγονται γυναῖκες
καρπὸν κοιλίας αὐτῶν; ἐπιφυλλίδα
ἐποίησε μάγειρος, φονευθήσονται νήπια θηλάζοντα μαστούς; ἀποκτενεῖς ἐν ἁγιάσματι Κυρίου ἱερέα καὶ προφήτην;

Χσέν.

21. Ἐκοιμήθησαν εἰς τὴν ἔξοδον παιδάριον καὶ πρεσβύτης· παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ· ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἀπέκτεινας, ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἐμαγείρευσας, οὐκ ἐφείσω.

Θαῦ.

22. Ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἐγένετο ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου ἀνασωζόμενος καὶ καταλελειμμένος, ὡς ἐπεκράτησα, καὶ ἐπλήθυνα ἐχθρούς μου πάντας.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ἄλεφ.

ΕΓΩ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχείαν, ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ.

2. Παρέλαβέ με καὶ ἀπήγαγέ με εἰς σκότος, καὶ οὐ φῶς.

3. Πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν,

4. ἐπαλαίωσε σάρκα μου καὶ δέρμα τὰς σάρ-
μου, ὀστᾶ μου συνέτριψεν. κας

Βήθ.

5. Ἀνῳκοδόμησε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἐκύκλωσε κεφαλήν μου καὶ ἐμόχθησεν,

6. ἐν σκοτεινοῖς ἐκάθισέ με ὡς νεκροὺς ἐν σκοτει-
αἰῶνος. νοῖς

7. Ἀνῳ-

v. 15. ἡ αὕτη ἡ πόλις ἣν ἐροῦσι) αὕτη ἡ πόλις, ἐροῦσι. ibid. δόξης) abest. v. 17. ῥήματα αὐτοῦ, ἃ ἐνεθυμήθη) ῥῆμα αὐτοῦ, ὃ ἐνετείλατο. ibid. κεφαλὰς) κέρας. v. 18. καταγαγέτωσαν) καταγάγετε. ibid. θύγατερ, ὁ ὀφθαλμός σου.) θυγάτηρ ὀφθαλμῶν σου. v. 19. ἆρον ἆρον) ἆρον. v. 20. ἐπεφαύλισας) ἐπεφύλλισας. ibid. μαστούς) μαστούς. v. 22. ἐγένετο) ἐγένοντο. CAP. III. v. 4. τὰς σάρκας μου) σάρκα μου. ibid. ὀστᾶ) ὀστέα. v. 6. ἐν σκοτεινοῖς) ὡς νεκρούς.

7. Ἀνῳκοδόμησε κατ᾽ ἐμοῦ, καὶ ἐκύκλωσε κεφαλήν μου, καὶ ἐμόχθησε· ἐν σκοτεινοῖς ἐκάθισέ με, ὡς νεκροὺς αἰῶνος. Ἀνῳκοδόμησε κατ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσομαι, ἐβάρυνε χαλκόν μου.

Γίμελ.

8. Καί γε κεκράξομαι, καί γε βοήσω, ἀπέφραξε προσευχήν μου.

Δάλεθ.

9. Ἀνῳκοδόμησεν ὁδούς μου, ἐνέφραξε τρίβους μου, ἐτάραξεν

10 ἄρκος ἐνεδρεύουσα, αὐτός μοι λέων ἐν κρυφαίοις,

11. κατεδίωξεν ἀφεστηκότα, καὶ κατέπαυσέ με, ἔθετό με ἠφανισμένην.

Ἤ.

12. Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ, καὶ ἐστήλωσέ με ὡς σκοπὸν εἰς βέλος.

13. Εἰσήγαγεν ἐν τοῖς νεφροῖς μου ἰοὺς φαρέτρας αὐτοῦ.

14. Ἐγενήθην γέλως παντὶ τῷ λαῷ μου, ψαλμὸς αὐτῶν ὅλην τὴν ἡμέραν.

Οὐαῦ.

15. Ἐχόρτασέ με πικρίας, ἐμέθυσέ με χολῆς,

16. καὶ ἐξέβαλε ψήφῳ τοὺς ὀδόντας μου, ἐψώμισέ με σποδόν,

17. καὶ ἀπώσατο ἐξ εἰρήνης ψυχήν μου,

18 ἐπελαθόμην ἀγαθά· καὶ ἀπώλετο νῖκός μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ Κυρίου.

Ζαΐν.

19. Ἐμνήσθην ἀπὸ πτωχείας μου, καὶ ἐκ διωγμοῦ μου,

20. πικρία γὰρ καὶ χολή μου μνησθήσεται, καὶ καταδολεσχήσει ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ ψυχή μου.

21. Ταύτην τάξω εἰς τὴν καρδίαν μου, διὰ τοῦτο ὑπομενῶ.

Ἤθ.

22. Τὰ ἐλέη Κυρίου, ὅτι οὐκ ἐξέλιπέ με, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ· μῆνας εἰς τὰς πρωΐας ἐλέησον, Κύριε, ὅτι οὐ συνετελέσθημεν, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ.

23. Καινὰ εἰς τὰς πρωΐας, πολλὴ ἡ πίστις σου.

24. Μερίς μου Κύριος, εἶπεν ἡ ψυχή μου· διὰ τοῦτο ὑπομενῶ αὐτῷ.

[Ἤθ.]

25. Ἀγαθὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν,

26. ψυχὴ ἣ ζητήσει αὐτόν, ἀγαθόν· καὶ ὑπομενεῖ, καὶ ἡσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον Κυρίου.

Τήθ.

27. Ἀγαθὸν ἀνδρί, ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ,

28. καθήσεται κατὰ μόνας, καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἦρεν ἐφ᾽ ἑαυτῷ.

Ἰώδ.

29. Δώσει τῷ παίοντι αὐτὸν σιαγόνα, χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν,

30. ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται Κύριος.

Χάφ.

31. Ὅτι ὁ ταπεινώσας οἰκτειρήσει κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ,

Oo 3 32. οὐκ

v. 8. καί γε βοήσω) καὶ βοήσω. v. 11. κατέπαυσε) addit με. v. 13. τοῖς νεφροῖς) ἐν τοῖς νεφροῖς. v. 14. τῷ λαῷ) absque articulo. v. 16. ἐξέβαλε) καὶ ἐξέβαλε. ibid. τοὺς ὀδόντας) absque articulo. v. 19 διωγμοῦ μου) μου abest. v. 20. πικρία γὰρ καὶ) γὰρ deest. v. 22. v. 23. & v. 24. in *Rom.* habentur, uti h l. minori charactere suppleti leguntur. v. 25. (Ἤθ.) Τήθ. v. 31. κατὰ τὸ πλῆθος) καὶ κατὰ τὸ πλῆθος.

32. οὐκ ἀπεκρίθη ἀπὸ καρδίας αὐτȣ͂, καὶ ἐταπείνωσεν υἱοὺς ἀνδρός.

Λάμεδ.

33. Τȣ͂ ταπεινῶσαι ὑπὸ τȣ͂ς πόδας αὐτȣ͂ πάντας δεσμίους γῆς,

34. τȣ͂ ἐκκλῖναι κρίσιν ἀνδρὸς κατέναντι προσώπȣ ὑψίςου,

35. καταδικάσαι ἄνθρωπον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν Κύριος ȣ̓κ εἶπε.

Κύριος 36. Τίς οὕτως εἶπε, καὶ ἐγενήθη; Κύριος ȣ̓κ ἐνετείλατο,

37. ἐκ ςόματος ὑψίςȣ ȣ̓κ ἐξελεύσεται τὰ κακὰ καὶ τὸ ἀγαθόν.

Μήμ.

38. Τί γογγύσει ἄνθρωπος ζῶν, ἀνὴρ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ;

Νούν.

39. Ἐξηρευνήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν, καὶ ἠτάσθη, καὶ ἐπιςρέψωμεν ἕως τȣ͂ Κυρίου.

40. Ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς ὑψηλὸν ἐν ȣ̓ρανῷ.

41. Ἡμαρτήσαμεν, ἠσεβήσαμεν,
οὐκ καὶ ȣ̓χ ἱλάσθης.

Σάμεχ.

42. Ἐπεσκέπασας ἐν θυμῷ, καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς, ἀπέκτεινας, καὶ ȣ̓κ ἐφείσω·

43. Ἐπεσκέπασας νεφέλην σεαυτῷ εἵνεκεν προσευχῆς, καμμύσαι με

ἀπωσθῆναι 44. καὶ ἀπωσθῆναι,

Αἶν.

Ἔθηκας ἡμᾶς ἐν μέσῳ τῶν λαῶν,

45. διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς ςόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν.

46. Φόβος καὶ θυμὸς ἐγενήθη ἡμῖν, ἔπαρσις καὶ σύντριψις.

47. Ἀφέσεις ὑδάτων κατάξει ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τȣ͂ λαȣ͂ μου.

Φή.

48. Ὁ ὀφθαλμός μȣ κατεπόθη, καὶ ȣ̓ σιωπήσομαι τȣ͂ μὴ εἶναι ἔκνηψιν,

49. ἕως ȣ̓ διακύψῃ καὶ ἴδῃ Κύριος ἐξ ȣ̓ρανȣ͂.

50. Ὁ ὀφθαλμός μου ἐπιφυλλιεῖ ἐπὶ τὴν ψυχήν μου παρὰ πάσας θυγατέρας πόλεως.

Τσαδή.

51. Θηρεύοντες ἐθήρευσάν με ὡς ςρȣθίον, οἱ ἐχθροί μου δωρεάν

52. ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωήν μου, καὶ ἐπέθηκαν λίθον ἐπ' ἐμοί.

53. Ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου· εἶπα, ἄπωσμαι. Ἐπερχύθη

Κώφ.

54. Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομά σȣ, Κύριε, ἐκ λάκκȣ κατωτάτȣ,

55. Φωνήν μου ἤκουσας· μὴ κρύψῃς τὰ ὦτά σου εἰς τὴν δέησίν μου,

56. εἰς τὴν βοήθειάν μου ἤγγισας, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐπεκαλεσάμην σε, εἶπάς μοι, μὴ φοβοῦ.

Ῥήχς.

57. Ἐδίκασας, Κύριε, τὰς δίκας τῆς ψυχῆς μȣ, ἐλυτρώσω τὴν ζωήν μȣ. ἀδικίας

58. Ἴδες,

v. 36. Κύριος οὕτως εἶπε) τίς οὕτως εἶπε. v. 39. ἐπιςρέψωμεν ἕως τοῦ.) ἐπιςρέψομεν ἕως κυρίου. v. 41. καὶ ȣ̓χ ἱλ.) καὶ ȣ̓χ ἱλάσθης. v. 42. καὶ ȣ̓κ ἐφείσω.) καὶ deeſt. v. 43. εἵνεκεν) ἕνεκεν. v. 44. ἀπωσθῆναι) ἀπωσθῆναι. v. 45. ςόμα) τὸ ςόμα. v. 48. σιωπήσομαι) σιγήσομαι. v. 51. οἱ ἐχθροί μȣ) πάντες οἱ ἐχθροί μȣ. v. 53. Ἐπερχύθη) ὑπερεχύθη. v. 54. 55. & 56. in Edit. Rom. habentur, uti h. l. minori charactere expreſſi leguntur. v. 57. Ῥήχς. hanc diſtinct. notam habet Rom. ibid. τὰς ἀδικίας) τὰς δίκας.

58. Ἴδες, Κύριε, τὰς ταραχάς μου, ἔκρινας τὴν κρίσιν μου.

59. Ἴδες πᾶσαν τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν, καὶ πάντας διαλογισμὲς αὐτῶν ἐν ἐμοί.

Χσὶν.

60. Ἤκεσας τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τὲς διαλογισμὲς αὐτῶν καὶ ἐμῦ.

61. Χείλη ἐπανιςανομένων μοι καὶ μελέτας αὐτῶν καὶ ἐμῦ ὅλην τὴν ἡμέραν,

62. καθέδραν αὐτῶν, καὶ ἀνάςασιν αὐτῶν· ἐπίβλεψον ἐπὶ τὲς ὀφθαλμὲς αὐτῶν,

63. ἀποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν.

Θαῦ.

64. Ἀποδώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισμὸν, καρδίας μόχθον

Σὺ αὐτοῖς 65. σὺ αὐτοῖς. Καταδιώξεις ἐν ὀργῇ, καὶ
καταλύσεις ἐξαναλώσεις αὐτοὺς ὑποκάτω τῦ ὐρανῦ, Κύριε.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Ἄλεφ.

Πῶς ἀμαυρωθήσεται τὸ χρυσίον, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν; ἐξεχύθησαν λίθοι ἅγιοι, ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

Βήθ.

2. Υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι, οἱ ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ, πῶς ἐλογίσθησαν εἰς ἀγγεῖα ὀςράκινα, ἔργα χειρῶν κεραμέως;

Γίμελ.

3. Καί γε δράκοντες ἐξέδυσαν μαςὲς, ἐθήλασαν σκύμνοι αὐτῶν θυγατέρας Θυγατέ-
λαοῦ μου εἰς ἀνίατον, ὡς ςρεθίον ἐν ρες
ἐρήμῳ.

Δάλεθ.

4. Ἐκολλήθη ἡ γλῶσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐτῦ ἐν δίψει, νήπια ᾔτησαν ἄρτον, καὶ ὁ διακλῶν ὐκ ἔςιν κλῶν
αὐτοῖς.

Ἤ.

5. Οἱ ἐσθίοντες τὰς τρυφὰς ἠφανίσθη- τροφὰς
σαν ἐν ταῖς ἐξόδοις, οἱ τιθηνούμενοι
ἐπὶ κόκκων περιεβάλλοντο κοπρίας. κόλπων

Οὐαῦ. περιέλα-

6. Καὶ ἐμεγαλύνθη ἡ ἀνομία θυγα- βον
τρὸς λαοῦ μυ ὑπὲρ ἀνομίας Σοδόμων τῆς κατεςραμμένης ὥσπερ σπουδὴ, καὶ ὐκ ἐπόνεσαν ἐν αὐτῇ χεῖρας.

Ζαΐν.

7. Ἐκαθαριώθησαν Ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα, ἔλαμψαν ὑπὲρ γάλα,
ἐπυῤῥώθησαν ὑπὲρ λίθους, * σάπφειρος τὸ ἀ- ἐτυρώθη-
πόσπασμα αὐτῶν. σαν

Ἤθ. * σαπ-

8. Ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην τὸ εἶ- φείρου
δος αὐτῶν, ὐκ ἐπεγνώσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις· ἐπάγη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀςᾶ αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθησαν ὥσπερ ξύλον.

Τήθ.

v. 61. ἐπανιςανομένων) ἐπανιςαμένων. v. 62. ἐπὶ τὲς ὀφθαλμοὺς) absque articulo. v. 64. καρδίας) addit μου. v. 65. καταλύσεις) καταδιώξεις. ibid. ὑποκάτω) ὑποκάτωθεν. CAP. IV v. 1. τὸ χρυσίον) absque articulo. v. 2. Υἱοὶ) Οἱ υἱοί. ibid ἐπηρμένοι) οἱ ἐπηρμένοι. v. 3. θυγατέρες) θυγατέρας. v. 4. καὶ ὁ κλῶν) ὁ διακλῶν. v. 5. Οἱ ἐσθίοντες τὰς τροφὰς) οἱ ἔδοντες τὰς τρυφάς. ibid. κόλπων περιέλαβον) κόκκων περιεβάλλοντο. v. 6. ἡ ἀνομία) absque articulo. v. 7. ἐτυρώθησαν ὑπὲρ λίθους,) ἐπυῤῥώθησαν, ὑπὲρ λίθῳ. v. 8. ὀςᾶ) ὀςέα.

Τὴθ.

9. Καλοὶ ἦσαν οἱ τραυματίαι ῥομφαίας, ἢ οἱ τραυματίαι λιμοῦ· ἐπορεύθησαν ἐκκεκεντημένοι ἀπὸ γεννημάτων ἀγρῶν.

Ἰώδ.

10. Χεῖρες γυναικῶν οἰκτιρμόνων ἥψησαν τὰ παιδία αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς βρῶσιν αὐταῖς, ἐν τῷ συντρίμματι τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.

Χάφ.

11. Συνετέλεσε Κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεε ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀνῆψε πῦρ ἐν Σιὼν, καὶ κατέφαγε τὰ θεμέλια αὐτῆς.

Λάμεδ.

12. Οὐκ ἐπίστευσαν βασιλεῖς γῆς, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, ὅτι εἰσελεύσεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν Ἱερουσαλήμ.

Μήμ.

αὐτῶν 13. Ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν αὐτῆς, ἀδικιῶν ἱερέων αὐτῆς, τῶν ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Νούν.

14. Ἐσαλεύθησαν ἐγρήγοροι αὐτῆς
ἐπὶ ἐν ταῖς ἐξόδοις, ἐμολύνθησαν ἐν αἵματι
ἥψατο ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς, ἥψαντο ἐνδυμάτων αὐτῶν.

Σάμεχ.

15. Ἀπόστητε ἀπὸ ἀκαθάρτων, καλέσατε αὐτοὺς, ἀπόστητε, ἀπόστητε, μὴ ἅπτεσθε, ὅτι ἀνήφθησαν, καί γε ἐσαλεύθησαν, εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὐ μὴ προσθῶσι τοῦ παροικεῖν.

Αἴν.

16. Πρόσωπον Κυρίου μερὶς αὐτῶν, οὐ προσθήσει ἐπιβλέψαι αὐτοῖς· πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλαβον, πρεσβύτας οὐκ ἠλέησαν.

Φῆ.

17. Ἔτι ὄντων ἡμῶν ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν μάταια ἀποσκοπευόντων ἡμῶν.

Τσαδή.

18. Ἀπεσκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σῶζον, ἐθηρεύσαμεν μικροὺς ἡμῶν, τοῦ μὴ παραπορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν.

Κώφ.

19. Ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν· κοῦφοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ ἀετοὺς οὐρανοῦ, ἐπὶ τῶν
ὀρέων ἐξήφθησαν, ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρευσαν ἐπὶ τῶν
ἡμᾶς. ὀρέων

Ῥήχς.

20. Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν χριστὸς Κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν· οὗ εἴπαμεν ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσι.

Χσέν.

21. Χαῖρε, καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Ἰδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ τῆς γῆς, καί γε ἐπὶ σὲ διελεύσεται ποτήριον Κυρίου, καὶ μεθυσθήσῃ καὶ ἀποχέεις.

Θαῦ.

v. 11. Χάφ habet hanc distinct. notam *Rom.* ibid. ὀργὴν θυμοῦ) θυμὸν ὀργῆς. v. 13. προφήτων αὐτῶν) προφητῶν αὐτῆς. v. 14. ἐπὶ ταῖς ἐξόδοις) ἐν ταῖς ἐξόδοις. ibid. ἥψατο) ἥψαντο. v. 15. ἀπὸ ἀκαθάρτων) ἀπὸ deest. v. 16. πρεσβύτας) προφήτας. v. 18. παραπορεύεσθαι) πορεύεσθαι. v. 19. ἐξήφθησαν, ἐπὶ τῶν ὀρέων) ἐξέπλησαν, ἐν ἐρήμῳ. v. 20. οὗ εἴπαμεν) ὃ εἴπαμεν. v. 21. ἐπὶ τῆς γῆς) absque articulo. ibid. ποτήριον) τὸ ποτήριον. ib. καὶ μεθυσθήσῃ) καὶ deest.

Θαῦ.

22. Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου θύγατερ
ἔτι Σιών, οὐ προσθήσει τοῦ ἀποικίσαι σε· ἐπεσκέψατο ἀδικίαν σου, θύγατερ Ἐδώμ, ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά σου.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

Μνήσθητι, Κύριε, ὅτι ἐγενήθη ἡμῖν· ἐπίβλεψον, καὶ ἴδε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν.

2. Κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη ἀλλοτρίοις, οἱ οἶκοι ἡμῶν ξένοις.

3. Ὀρφανοὶ ἐγενήθημεν, οὐχ ὑπάρχει πατήρ, μητέρες ἡμῶν ὡς χῆραι.

ἐξ ἡμερῶν 4. Ὕδωρ ἡμῶν ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἦλθον ἐπὶ τὸν τράχηλον ἡμῶν.

5. Ἐδιώχθημεν, ἐκοπιάσαμεν, οὐκ ἀνεπαύθημεν.

6. Αἴγυπτος ἔδωκε χεῖρα, Ἀσσοὺρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν.

7. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἥμαρτον, οὐχ ὑπάρχουσιν, ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέσχομεν.

8. Δοῦλοι ἐκυρίευσαν ἡμῶν, λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

9. Ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν, ἀπὸ προσώπου ῥομφαίας τῆς ἐρήμου.

10. Τὸ δέρμα ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη, συνεσπάσθησαν ἀπὸ προσώπου καταιγίδων λιμοῦ.

11. Γυναῖκας ἐν Σιὼν ἐταπείνωσαν, παρθένους ἐν πόλεσιν Ἰούδα.

12. Ἄρχοντες ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν, πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξάσθησαν.

13. Ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἠσθένησαν.

14. Καὶ πρεσβῦται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν, ἐκλεκτοὶ οὐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν.

15. Κατέλυσε χαρὰ καρδίας ἡμῶν, ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν,

16. ἔπεσεν ὁ στέφανος τῆς κεφαλῆς ἡμῶν· Οὐαὶ δὲ ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν.

17. Περὶ τούτου ἐγενήθη ὀδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν, περὶ τούτου ἐσκότασαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

18. Ἐπ' ὄρος Σιών, ὅτι ἠφανίσθη, ἀλώπεκες διῆλθον ἐν αὐτῇ.

19. Σὺ δὲ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεις, ὁ θρόνος σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

20. Ἱνατί εἰς νῖκος ἐπιλήσῃ ἡμῶν, καταλείψεις ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμερῶν;

21. Ἐπίστρεψον ἡμᾶς, Κύριε, πρὸς σὲ, καὶ ἐπιστραφησόμεθα· καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν.

22. Ὅτι ἀπωθούμενος ἀπώσω ἡμᾶς, ὠργίσθης ἐφ' ἡμᾶς ἕως σφόδρα.

ΘΡΗΝΟΙ ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

v. 22. ἔτι ἀποικίσαι) τοῦ ἀποικίσαι. ibid. ἀδικίαν σου) ἀνομίας σου. CAP. V. v. 3. ὡς χῆραι.) ὡς αἱ χῆραι. v. 4. ἡμῶν ἐξ ἡμερῶν, ξύλα) ἡμῶν ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα. ibid. ἦλθον) ἦλθεν. v. 15. τῆς κεφαλῆς ἡμῶν·) ἡμῶν τῆς κεφαλῆς. v. 17. ὀδυνηρὰ) ὀδύνη ὀδυνηρά. Subscript. ΘΡΗΝΟΙ ΙΕΡΕΜΙΟΥ abest a *Rom.*

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ντίγραφον ἐπιςολῆς, ἧς ἀπέςειλεν Ἰερεμίας πρὸς τὰς ἀχθησομένους αἰχμαλώτους εἰς Βαβυλῶνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων, ἀναγγεῖλαι αὐτοῖς καθότι ἐπετάγη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· διὰ τὰς ἁμαρτίας, ἃς ἡμαρτήκατε ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ἀχθήσεσθε εἰς Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων.

ὑπετάγη αὐτοῖς

2. Εἰσελθόντες οὖν εἰς Βαβυλῶνα, ἔσεσθε ἐκεῖ ἔτη πλείονα καὶ χρόνον μακρὸν, ἕως γενεῶν ἑπτά· μετὰ τοῦτο δὲ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκεῖθεν μετ' εἰρήνης.

3. Νυνὶ δὲ ὄψεσθε ἐν Βαβυλῶνι Θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνους ἐπ' ὤμοις αἰρομένους, δεικνύντας φόβον τοῖς ἔθνεσιν.

4. Εὐλαβήθητε οὖν μὴ καὶ ὑμεῖς ἀφομοιωθέντες τοῖς ἀλλοφύλοις ἀφομοιωθῆτε, καὶ φόβος ὑμᾶς λάβῃ ἐπ' αὐτοῖς.

5. ἰδόντες ὄχλον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν αὐτῶν προσκυνοῦντας αὐτά· εἴπατε δὲ τῇ διανοίᾳ· σοὶ δεῖ προσκυνεῖν, δέσποτα.

6. Ὁ γὰρ ἄγγελός μου μεθ' ὑμῶν ἐστιν, αὐτός τε ἐκζητῶν τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

7. Γλῶσσα γὰρ αὐτῶν ἐστιν κατεξυσμένη ὑπὸ τέκτονος, αὐτά τε περίχρυσα καὶ περιάργυρα, ψευδῆ δὲ ἐστὶ καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν,

8. καὶ ὥσπερ παρθένῳ φιλοκόσμῳ λαμβάνοντες χρυσίον,

9. κατασκευάζουσι στεφάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν Θεῶν αὐτῶν· ἔστι δὲ καὶ ὅτι ὑφαιρούμενοι οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τῶν Θεῶν αὐτῶν χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ἑαυτοὺς καταναλώσουσι,

10. δώσουσι δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ τοῦ τέγους πόρναις· κοσμοῦσι δὲ αὐτοὺς, ὡς ἀνθρώπους, τοῖς ἐνδύμασι, Θεοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς, καὶ ξυλίνους.

11. Οὗτοι δὲ οὐ διασώζονται ἀπὸ ἰοῦ

καὶ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ. CAP. I. v. 1. ὑπετάγη αὐτοῖς) ἐπετάγη αὐτῷ. ibid. ἔναντι) ἐναντίον. ib. τοῦ βασιλέως) absque articulo. v. 5. ἰδόντες) ἰδόντας. ibid. ὄπισθεν) adjicit αὐτῶν. ib. προσκυνοῦντας αὐτά·) adjicit εἴπατε δὲ τῇ διανοίᾳ· σοὶ δεῖ προσκυνεῖν, δέσποτα. v. 7. γὰρ αὐτῶν) addit ἐστιν. ibid. ψευδῆ δὲ ἐστὶν) ψευδῆ δ' ἐστίν. v. 9. ἔστι δὲ καὶ ὅτι) ἔστι δὲ καὶ ὅτε. ibid. καταναλώσουσι) καταναλοῦσι. v. 10. τέγους) τέγους. ibid. κοσμοῦσι δὲ) κοσμοῦσί τε. ib. χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς) ἀργυροῦς καὶ θεοὺς χρυσοῦς.

καὶ βρωμάτων, περιβεβλημένων αὐτῶν ἱματισμὸν πορφυροῦν.

12. Ἐκμάσσονται τὸ πρόσωπον αὐτῶν διὰ τὸν ἐκ τῆς οἰκίας κονιορτὸν, ὅς ἐςι πλείων ἐπ᾽ αὐτοῖς.

13. Καὶ σκῆπτρον ἔχει ὡς ἄνθρωπος κριτὴς χώρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν ἁμαρτάνοντα οὐκ ἀνελεῖ.

14. Ἔχει δὲ ἐγχειρίδιον ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ πέλεκυν· ἑαυτὸν δὲ ἐκ πολέμων καὶ λῃςῶν οὐκ ἐξελεῖται· ὅθεν γνώριμοί εἰσιν οὐκ ὄντες Θεοί· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς.

15. Ὥσπερ γὰρ σκεῦος ἀνθρώπου συντριβὲν ἄχρηστον γίνεται,

16. τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν οἱ Θεοὶ αὐ-
κήποις τῶν, καθιδρυμένων αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις εἰσὶ κονιορτοῦ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν εἰσπορευομένων.

17. Καὶ ὥσπερ τινὶ ἠδικηκότι βασιλέα περιπεφραγμέναι εἰσὶν αἱ αὐλαὶ, ἢ ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγμένῳ, τοὺς οἴκους αὐτῶν ὀχυροῦσιν οἱ ἱερεῖς αὐτῶν θυρώμασί τε καὶ κλείθροις καὶ μοχλοῖς, ὅπως μὴ ὑπὸ τῶν λῃςῶν συληθῶσιν.

18. Λύχνους καίουσι, καὶ πλείονας
ὃ αὐτοῖς, ὧν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν.

19. Ἔςι δὲ ὥσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν φασιν ἐκλείχεσθαι τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἑρπετῶν, κατεσθόντων αὐτούς τε καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν οὐκ αἰσθάνονται.

20. Μεμελανωμένοι τὸ πρόσωπον αὐ-
τῶν ἀπὸ τοῦ καπνοῦ τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας γῆς
καιομένου·

21. ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐφίπτανται χελιδόνες καὶ νυκτερίδες, καὶ τὰ ὄρνεα, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ αἴλουροι,

22. ὅθεν γνώσεσθε, ὅτι οὐκ εἰσὶ Θεοί· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτά.

23. Τὸ γὰρ χρυσίον ὃ περίκειται εἰς κάλλος, ἐὰν μή τις ἐκμάξῃ τὸν ἰὸν, οὐ μὴ ςίλψωσιν, οὐδὲ γὰρ ὅτε ἐχωνεύοντο, ᾐσθάνοντο.

24. Ἐκ πάσης τιμῆς ἠγορασμένα ἐςὶν, ἐν οἷς οὐκ ἔςι πνεῦμα.

25. Ἄνευ ποδῶν ἐπ᾽ ὤμοις αἴρονται ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυτῶν ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις, αἰσχύνονται δὲ καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτά,

26. διὰ τὸ, ἄνποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέσῃ, μήποτε
μὴ δι᾽ ἑαυτῶν ἀνίςασθαι· μή τε ἐάν τις μήποτε
αὐτὸ ὀρθὸν ςήσῃ, δι᾽ ἑαυτοῦ κινηθήσεται, αὐτὸν
μή τε ἐὰν κλιθῇ, οὐ μὴ ὀρθωθῇ, ἀλλὰ μήποτε
ὥσπερ νεκροῖς τὰ δῶρα αὐτοῖς παρατίθεται,

27. τὰς δὲ θυσίας αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καταχρῶνται· ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἀπ᾽

v. 12. πλείων) πλεῖον. v. 14. ἐν τῇ δεξιᾷ) δεξιᾷ. ibid. πολέμων) πολέμου. v. 15. ἄχρηστον) ἀχρεῖον. v. 16. κήποις) οἴκοις. v. 17. ἢ ὡς ἐπὶ) ἢ deeft. ibid. οἱ ἱερεῖς αὐτῶν) αὐτῶν deeft. ib. ὅπως μὴ ὑπὸ τῶν λ. συλ.) ὅπως ὑπὸ τῶν λῃςῶν μὴ συληθῶσιν. v. 18. πλείονας αὐτοῖς, ὧν οὐ δ.) πλείους ἢ ἑαυτοῖς ὧν οὐδένα δύνανται. v. 19. Ἔςι δὲ ὥσπερ) ἔςι μὲν ὥσπερ. ibid. τὸν ἱματισμὸν) τὸ ἱματισμόν. v. 20. ἐκ τῆς γῆς καιομένου·) ἐκ τῆς οἰκίας. v. 21. χελιδόνες καὶ νυκτερίδες) νυκτερίδες, χελιδόνες. v. 22. φοβηθῆτε) φοβεῖσθε. v. 25. αἴρονται) φέρονται. ibid. αἰσχύνονται δὲ) αἰσχύνονταί τε. v. 26. μήποτε) οὔποτε. ibid. δι᾽ ἑαυτῶν) μὴ δι᾽ αὐτῶν. ib. μήποτε ἐάν τις αὐτὸν) μή τε ἐάν τις αὐτό. ib. μήποτε ἐὰν κλιθῇ) μή τε ἐὰν κλιθῇ. ib. ἀλλὰ) ἀλλ᾽. v. 27. γυναῖκες αὐτῶν ἀπ᾽) γυναῖκες ἀπ᾽.

αὐτῶν ταριχεύȣσαι ὔτε πτωχῷ ὔτε ἀδυνάτῳ μεταδιδόασι·

28. τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθημένη, καὶ λεχῶ ἅπτονται· γνόντες οὖν ἀπὸ τȣ́των ὅτι οὐκ εἰσὶ Θεοὶ, μὴ φοβηθῆτε αὐτȣ́ς.

κληθήσονται
29. Πόθεν γὰρ κληθείησαν Θεοί; ὅτι γυναῖκες παρατιθέασι Θεοῖς ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις·

διαφθείρȣσιν
30. καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν οἱ ἱερεῖς διφρεύουσιν, ἔχοντες τȣ̀ς χιτῶνας διεῤῥωγότας, καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ τȣ̀ς πώγωνας ἐξυρημένοι, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀκάλυπτοί εἰσιν,

31. ὠρύονται δὲ βοῶντες ἐναντίον τῶν Θεῶν αὐτῶν, ὥσπερ τινὲς ἐν περιδείπνῳ νεκρȣ͂,

32. ἀπὸ τȣ͂ ἱματισμοῦ αὐτῶν ἀφελόμενοι οἱ ἱερεῖς ἐνδύσουσι τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ παιδία, ὔτε ἐὰν κακὸν πάθωσιν ὑπό τινος,

33. ὔτε ἐὰν ἀγαθὸν, δυνήσονται ἀνταποδȣ͂ναι· ὔτε καταστῆσαι βασιλέα δύνανται, ὔτε ἀφελέσθαι,

34. ὡσαύτως ὔτε πλȣ͂τον, ὔτε χαλκὸν, ȣ̓ μὴ δύνωνται διδόναι· ἐάν τις αὐτοῖς εὐχὴν εὐξάμενος μὴ ἀποδῷ, ȣ̓ μὴ ἐπιζητήσωσιν·

35. ἐκ θανάτου ἄνθρωπον ȣ̓ μὴ ῥύσωνται, ὔτε ἥττονα ἀπὸ ἰσχυρȣ͂ ȣ̓ μὴ ἐξέλωνται,

36. ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς ὅρασιν ȣ̓ μὴ παραστήσωσιν, ἐν ἀνάγκῃ ἄνθρωπον ὄντα ȣ̓ μὴ ἐξέλωνται,

37. χήραν ȣ̓ μὴ ἐλεήσωσιν, ὔτε ὀρφανὸν εὖ ποιήσωσι.

38. Τοῖς ἀπὸ τȣ͂ ὄρους λίθοις ὡμοιωμένοι εἰσὶ τὰ ξύλινα, καὶ τὰ περίχρυσα, καὶ τὰ περιάργυρα, οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καταισχυνθήσονται.

39. Πῶς οὖν νομιστέον, ἢ κλητέον αὐτοὺς ὑπάρχειν Θεούς;

40. Ἔτι δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτὰ, οἳ ὅταν ἴδωσιν ἐνεὸν ȣ̓ δυνάμενον λαλῆσαι, προσενεγκάμενοι τὸν Βὴλ ἀξιȣ͂σι τότε λαλῆσαι, ὡς δυνατȣ͂ ὄντος αὐτȣ͂ αἰσθέσθαι,

41. καὶ ȣ̓ δύνανται αὐτοὶ τȣ͂το νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτὰ, αἴσθησιν γὰρ ȣ̓κ ἔχουσιν.

42. Αἱ δὲ γυναῖκες περιτιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται, θυμιῶσαι τὰ πίτυρα. θυμιῶντες

43. Ὅταν δέ τις αὐτῶν * ἐφελκυσθεῖσα ὑπό τινος τῶν παραπορευομένων κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, τὴν πλησίον αὐτῆς ὀνειδίζει, ὅτι οὐκ ἠξίωται ὥσπερ καὶ αὐτὴ, ȣ̓δὲ τὸ σχοινίον αὐτῆς διεῤῥάγη. * ἀπελκυσθεὶς

44. Πάντα τὰ γινόμενα παρ' αὐτοῖς ἐςὶ ψευδῆ· πῶς οὖν νομιςέον ἢ κλητέον ὡς Θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν; ὥςε

45. Ὑπὸ

v. 27. μεταδιδόασι.) μὴ μεταδῶσι. v. 28. λεχῶ) λεχῶς. v. 29. κληθήσονται) κληθείησαν. v. 30. διαφθείρουσιν,) διφρεύουσιν. ibid. ἐξυρημένοι) ἐξυρημένους. v. 34. αὐτοῖς εὐχὴν) transposita. v. 35. οὐ μὴ ἐξέλωνται) μὴ ἐξέλωνται. v. 36. παραστήσωσιν) περιστήσωσιν. v. 39. αὐτοὺς ὑπάρχειν) transposita. v. 40. ȣ̓ δυνάμενον) μὴ δυνάμενον. ibid. τὸν Βὴλ) τὸν βῆλον. ib. τότε λαλῆσαι) φωνῆσαι. v. 41. τȣ͂το) deest. v. 42. περιτεθέμεναι) περιθέμεναι. ibid. θυμιῶντες) θυμιῶσαι. v. 43. ἀπελκυσθεὶς) ἐφελκυσθεῖσα. ibid. κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς) κοιμηθῇ. ib. τὴν πλησίον αὐτῆς) αὐτῆς deest. ib. οὐδὲ τὸ) οὔτε τό. v. 44. γινόμενα παρ' αὐτοῖς) γενόμενα ἐν αὐτοῖς. ibid. ὥστε θεȣ̀ς) ὡς θεούς.

45. Ὑπὸ τεκτόνων καὶ χρυσοχόων κατεσκευασμένα ἐςίν· ἐθὲν γὰρ ἄλλο ἐ μὴ γένωνται, ἢ ὃ βέλονται οἱ τεχνῖται αὐτὰ γενέσθαι.

46. Αὐτοί τε οἱ καλασκευάζονλες αὐτὰ ἐ μὴ γένωνται πολυχρόνιοι.

47. Πῶς οὖν μέλλει τὰ ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντα εἶναι θεοί; κατέλιπον γὰρ ψεύδη καὶ ὄνειδος τοῖς ἐπιγινομένοις.

48. Ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὲς πόλεμος καὶ κακὰ, βελεύονται πρὸς ἑαυτὲς οἱ ἱερεῖς, πῦ συναποκρυβῶσι μετ' αὐτῶν.

49. Πῶς οὖν ἐκ εἰσὶ θεοί; οἳ οὔτε σώζουσιν αὐτὲς ἐκ πολέμων, οὔτε ἐκ κακῶν.

50. Ὑπάρχονλα γὰρ ξύλινα καὶ περίχρυσα καὶ περιάργυρα γνωσθήσεται μετὰ ταῦτα, ὅτι εἰσὶ ψευδῆ· τοῖς ἔθνεσι πᾶσι, τοῖς τε βασιλεῦσι φανερόν ἐςιν, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί· ἀλλὰ ἔργα
οὖν χειρῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐθὲν θεῦ ἔργον ἐν αὐτοῖς ἐςι.

51. Τίνι οὖν γνωςὸν ἐκ ἔςαι, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί;

52. Βασιλέα γὰρ χώρας ἐ μὴ ἀναςήσωσιν, οὔτε ὑετὸν ἀνθρώποις ἐ μὴ δῶσι,

53. κρίσιν τε ἐ μὴ διακρίνωσιν αὐτῶν, ἐδὲ μὴ ῥύσονται ἀδικέμενον, ἀδύνατοι ὄντες,

54. ὥσπερ αἱ κορῶναι αἱ ἀναμέσον τῦ ἐρανῦ καὶ τῆς γῆς· καὶ γὰρ ὅταν ἐμπέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξυλίνων ἢ περιχρύσων ἢ περιαργύρων πῦρ, οἱ μὲν ἱερεῖς αὐτῶν φεύξονται καὶ διασωθήσονται, αὐτοὶ δὲ ὥσπερ δοκοὶ μέσοι καλακαυθήσονται,

55. Βασιλεῖ τε καὶ πολεμίοις ἐ μὴ ἀντιςῶσι.

56. Πῶς οὖν ἢ νομιςέον ἢ δεκλέον, ὅτι εἰσὶ θεοί; ἔτε ἀπὸ κλεπλῶν, ἔτε ἀπὸ λῃςῶν ἐ μὴ διασωθῶσι, θεοὶ ξύλινοι, καὶ διασώσουσιν
περιάργυροι, καὶ περίχρυσοι.

57. Ὧν οἱ ἰσχύοντες περιελοῦνται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς, καὶ ἀπελεύσονται ἔχοντες, οἱ δὲ ἑαυτοῖς ἐ μὴ βοηθήσωσιν.

58. Ὥςε κρεῖσσον εἶναι βασιλέα ἐπιδεικνύμενον τὴν ἑαυτῦ ἀνδρείαν, ἢ σκεῦος ἐν οἰκίᾳ χρήσιμον, ἐφ' ᾧ χρήσεται ὁ κτησάμενος, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί· ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασώζεσα τὰ ἐν αὐτῇ ὄντα, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί· καὶ ξύλινος ςύλος ἐν βασιλείοις, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί.

59. Ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄςρα ὄντα λαμπρὰ, καὶ ἀποςελλόμενα ἐπὶ χρείας, εὐήκοά ἐςιν.

  60. Ὡσαύ-

v. 45. κατεσκευασμένα ἐςίν· ἐθὲν γὰρ ἄλλο ἐ μὴ γένωνται) κατεσκ. εἰσίν. οὐθὲν ἄλλο μὴ γίνηται. ibid. βέλονται) adjicit, οἱ τεχνῖται αὐτὰ γενέσθαι. v. 47. πῶς οὖν μέλλει) πῶς τε δὴ μέλλει. ibid. εἶναι θεοί;) non habet. v. 48. Ὅταν γὰρ ἐπ' αὐτούς) ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτά. v. 49. Πῶς οὖν ἐκ εἰσί) πῶς ἂν ἐκ ἔςιν αἰσθέσθαι, ὅτι οὐκ εἰσί. ibid. ἔτε σώζουσιν αὐτοὺς ἐκ πολέμου) οἳ ἔτε σώζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ πολέμου. v. 50. ὅτι εἰσὶ ψευδῆ.) ὅτι ἐςὶ ψευδῆ. ibid. τοῖς β. φανερόν ἐςιν) τοῖς τε βασιλεῦσι φανερὸν ἔςαι. ib. οὐδὲν οὖν ἔργον) ἐδὲν θεοῦ ἔργον. v. 51. γνωςὸν ἐκ ἔςαι) γνωςέον ἐςίν. v. 53. αὐτῶν) ἑαυτῶν. ibid. ἀδικούμενον) ἀδίκημα. v. 54. ὥσπερ αἱ κορῶναι) ὥσπερ γὰρ κορῶναι. ibid. αἱ ἀναμέσον) ἀναμέσον. ib. περιαργύρων) addit πῦρ. v. 55. Βασιλεῖ τε) βασιλεῖ δέ. v. 56. ἢ νομιςέον ἢ δεκλέον) ἐκδεκλέον ἢ νομιςέον. ibid. διασώσουσιν) διασωθῶσι. v. 57. καὶ ἀπελεύσονται) καὶ deest. ibid. οἱ δὲ ἑαυτοῖς) ἔτε ἑαυτοῖς. v. 58. χρήσεται ὁ κτησάμενος) κεχρήσεται ὁ κεκτημένος. v. 59. εὐήκοά ἐςιν.) εὐήκοά εἰσιν.

60. Ὡσαύτως καὶ ἀστραπὴ ὅταν ἐπιφανῇ, εὔοπτός ἐστι· τὸ δ' αὐτὸ πνεῦμα ἐν πάσῃ χώρᾳ πνεῖ.

νεφέλη 61. Καὶ νεφέλαις ὅταν ἐπιταγῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐπιπορεύεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, συντελοῦσι τὸ ταχθέν.

δὲ 62. Τό, τε πῦρ ἐξαποσταλὲν ἄνωθεν ἐξαναλῶσαι ὄρη καὶ δρυμοὺς, ποιεῖ τὸ συνταχθέν· ταῦτα δὲ οὐδὲ ταῖς ἰδέαις, οὐδὲ ταῖς δυνάμεσιν ἑνὶ αὐτῶν ἀφωμοιωμένα ἐστίν.

63. Ὅθεν οὔτε νομιστέον, οὔτε ἐκδεκλέον, αὐτοὺς ὑπάρχειν Θεοὺς, οὐ δυνατῶν ὄντων αὐτῶν, οὔτε κρίσιν κρῖναι, οὔτε εὖ ποιεῖν ἀνθρώποις.

64. Γνόντες οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶ Θεοὶ, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς,

65. οὔτε γὰρ βασιλεῦσιν οὐ μὴ καταράσονται, οὔτε μὴ εὐλογήσωσιν.

66. Σημεῖά τε ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ μὴ δείξωσιν· οὔτε ὡς ὁ ἥλιος οὐ μὴ ἐκλάμψουσιν, οὔτε μὴ φωτίσωσιν ὡς ἡ σελήνη.

67. Τὰ θηρία κρείττω ἐστὶν αὐτῶν, ἃ κρείσσων δύνανται ἐκφυγόντα εἰς σκέπην, αὐτὰ ὠφελῆσαι.

68. Καθ' οὐδένα οὖν τρόπον ἐστὶν ἡμῖν φανερὸν, ὅτι εἰσὶ Θεοί· διὸ μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

69. Ὥσπερ γὰρ ἐν σικυηράτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυλάσσον, οὕτως οἱ Θεοὶ αὐτῶν εἰσι ξύλινοι καὶ περίχρυσοι καὶ περιάργυροι, συκηρεαύτῳ

70. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῇ ἐν κήπῳ ῥάμνῳ, ἐφ' ἧς πᾶν ὄρνεον ἐπικάθηται, ὡσαύτως καὶ νεκρῷ ἐῤῥιμμένῳ ἐν σκότει ἀφωμοίωνται οἱ Θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι, καὶ περίχρυσοι, καὶ περιάργυροι.

71. Ἀπό τε τῆς πορφύρας καὶ τῆς μαρμάρου τῆς ἐπ' αὐτῶν σηπομένης γνώσεσθε, ὅτι οὐκ εἰσὶ Θεοί· αὐτά τε ἐξ ὑστέρου βρωθήσονται ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν χώρᾳ.

72. Κρείσσων οὖν ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔχων εἴδωλα, ἔσται γὰρ αὐτὸς μακρὰν ἀπὸ ὀνειδισμοῦ.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ, ΒΑΡΟΥΧ ΘΡΗΝΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

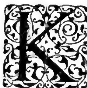
v. 60. τὸ δ' αὐτὸ πν.) τὸ δ' αὐτὸ καὶ πνεῦμα. v. 61. νεφέλη) νεφέλαις. v. 62. Τὸ δὲ) τό, τε. ibid. οὐδὲ) ὅτε utroque loco. ib. ἑνὶ) abest. v. 63. ἐκδεκλῆον, αὐτοὺς ὑπάρχειν) κλητέον ὑπάρχειν αὐτούς. ibid. ποιεῖν) ποιῆσαι. v. 65. καταράσονται) καταράσωνται. ibid. εὐλογήσωσιν) εὐλογήσωσιν. v. 66. ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ἔθνεσιν) ἐν ἔθνεσιν, ἐν οὐρανῷ. ibid. οὔτε ὡς ὁ ἥλιος οὐ μὴ ἐκλάμψουσιν) οὐδὲ ὡς ὁ ἥλιος λάμψουσιν. ib. οὔτε μὴ φωτίσωσιν) μὴ deest. v. 67. κρείσσων ἐστὶν αὐτῶν) αὐτῶν ἐστι κρείττω. ibid. αὐτὰ) ἑαυτά. v. 68. ἐστιν ἡμῖν) ἡμῖν ἐστι. v. 69. συκηράτῳ) σικυηράτῳ. v. 70. ὡσαύτως καὶ) ὡσαύτως δὲ καὶ. v. 71. ἐπ' αὐτῶν σηπ. γνώσεσθε) ἐπ' αὐτοὺς σηπομένης γνωσθήσονται. ibid. βρωθήσονται ἀπ' αὐτῶν) βρωθήσονται. ib. ἐν χώρᾳ) ἐν τῇ χώρᾳ. v. 72. Κρείσσων) κρείσσων. ibid. αὐτὸς) deest. Subscriptio in Rom. non habetur.

ΙΕ-

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΙΕ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐν τῷ τετάρτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ ἠνοίχθησαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἴδον ὁράσεις Θεοῦ

2. πέμπτῃ τοῦ μηνὸς, τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Βασιλέως Ἰωακεὶμ· καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰεζεκιὴλ υἱὸν Βουζεὶ, τὸν ἱερέα ἐν γῇ Χαλδαίων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ.

3. Καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου,

4. καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαῖρον ἤρχετο ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ νεφέλη μεγάλη ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ ἐξαστράπτον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ
ὁμοίωμα αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, ÷ καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ·"

5. καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὁμοίωμα τεσσάρων ζώων· καὶ αὕτη ἡ ὅρασις αὐτῶν, ὁμοίωμα ἀνθρώπου ἐπ' αὐτοῖς.

6. Καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ, καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἑνὶ,

7. καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ὀρθὰ, καὶ πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ σπινθῆρες ὡς ὁ ἐξαστράπτων χαλκός· καὶ ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν,

8. καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων

9. ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά· ἕκαστον κατέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο.

10. Καὶ ἡ ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν, πρόσωπον ἀνθρώπου αὐτοῖς, καὶ πρόσωπον λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τεσσάρσι, καὶ πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρσι, καὶ πρόσωπον αετοῦ τοῖς τέσσαρσι.

11. Καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν, ἑκατέρῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ δύο ἐπεκάλυπτον ἐπάνω τοῦ σώματος αὐτῶν,

12 καὶ

ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΙΕ'.) ΙΕΖΕΚΙΗΛ. CAP. I. v. 2. ἔτος πέμπτον) ἔτος τὸ πέμπτον. v. 3. ἐκεῖ) deest. v. 4. ὁμοίωμα) ὅρασις. v. 7. ὁ ἐξαστράπτων) absque articulo. v. 8. καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν) non habet. v. 9. ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν) desunt. ibid. κατέναντι) ἀπέναντι. v. 10. ἡ ὁμοίωσις) absque articulo. ibid. ἀνθρώπου αὐτοῖς) αὐτοῖς deest. ib. λέοντος) τοῦ λέοντος. ib. τοῖς τεσσάρσι) τοῖς τέσσαρσι.

12. καὶ ἑκάτερον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο· οὗ ἂν ᾖ τὸ πνεῦμα πο-
ἐπορεύετο ρευόμενον ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον.

ἐπέστρεφεν 13. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων ὅρασις ὡς ἀνθράκων πυρὸς καιομένων, ὡς ὄψις λαμπάδων συστρεφομένων ἀναμέσον τῶν ζώων καὶ φέγγος τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξεπορεύετο ὡς ἀστραπή,

14. ※ καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον, καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ Βεζέκ."

15. Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἷς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζώων τοῖς τέσσαρσι.

16. Καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν ὡς εἶδος θαρσεῖς, καὶ ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσι· καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν καθὼς ἂν εἴη τροχὸς ἐπὶ τροχῷ,

17. ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο· οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά,

18. οὐδ' οἱ νῶτοι αὐτῶν, καὶ ὕψος ἦν αὐτοῖς· καὶ ἴδον αὐτά, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν.

19. Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ ζῶα, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ ζῶα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήροντο οἱ τροχοί.

20. Οὗ ἂν ἦν ἡ νεφέλη, ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι, ἐπορεύοντο τὰ ζῶα, καὶ οἱ τροχοὶ ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς.

21. Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ εἱστήκεισαν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς, ὅτι πνεῦμα ζωῆς ἐν τοῖς τροχοῖς ἦν.

22. Καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς
αὐτῶν τῶν ζώων ὡσεὶ στερέωμα, ὡς ὅρα- αὐτοῖς
σις κρυστάλλου ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν,

23. καὶ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, πτερυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρα, ἑκάστῳ δύο
συνεζευγμέναι, καλύπτουσαι τὰ σώματα τῷ σώ-
(τὰ πρόσωπα) αὐτῶν. ματι

24. Καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ, ὡς φωνὴν ἱκανοῦ· ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ φωνὴ τοῦ λόγου ὡς φωνὴ παρεμβολῆς, καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτά, κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν.

25. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν, ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἀνίεντο αἱ πτέρυγες αὐτῶν.

26. Καὶ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν, ὡς ὅρασις λίθου σαπφείρου, ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν.

27. Καὶ

v. 12. οὗ ἂν ᾖ τὸ) οὗ ἂν ἦν τό. ibid. ἐπορεύετο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφεν.) ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον. v. 13. ἀνθράκων) ὡς ἀνθράκων. ibid. ὡς ἀστραπή,) ἀστραπή. v. 14. desideratur in *Edit. Rom.* v. 16. ἐπὶ τροχῷ,) ἐν τροχῷ. v. 20. τὰ ζῶα, καὶ) non habet. ibid. ἐξήροντο) καὶ ἐξήροντο. ib. ζωῆς ἦν ἐν) ἦν deest. v. 21. ἐν τοῖς τροχοῖς ἦν.) ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς. v. 22. κεφαλῆς αὐτοῖς) κεφαλῆς αὐτῶν. v. 23. ὑποκάτω) ὑποκάτωθεν. ibid. δύο συνεζευγμέναι, καλ. τῷ σώματι τὰ πρόσωπα αὐτῶν.) δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν. v. 24. ὡς φωνὴν ἱκανοῦ· ἐν - - παρεμβολῆς,) omnia desunt. v. 25. ὑπερ..νω) ὑπεράνωθεν. ibid. & v. 26. ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ - - κεφαλῆς αὐτῶν,) omnia desiderantur., ib, ἐπ' αὐτῷ) ἐπ' αὐτά.

27. Καὶ εἶδον ὡς ὄψιν ἠλέκτρου, ὡς ὅρασιν πυρὸς ἔσωθεν αὐτῦ κύκλῳ ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ ἕως κάτω εἶδον ὡς ὅρασιν πυρὸς, καὶ τὸ φέγγος αὐτῦ κύκλῳ

28. ὡς ὅρασις τόξου, ὅταν ᾖ ἐν τῇ
ἡμέραις νεφέλῃ ἐν ἡμέρᾳ ὑετῦ, οὕτως ἡ στάσις τῦ φέγγους κυκλόθεν· αὕτη ἡ ὅρασις ὁμοιώματος δόξης Κυρίου· καὶ εἶδον, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἤκουσα φωνὴν λαλοῦντος.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΚΑΙ εἶπε πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, στῆθι ἐπὶ τὺς πόδας συ, καὶ λαλήσω πρὸς σέ.

2. Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐξήγειρέ με, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τὺς πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐτῦ λαλοῦντος πρὸς μὲ,

3. καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ἐξαποστελῶ ἐγώ σε πρὸς τὸν οἶκον τῦ Ἰσραὴλ, τὺς παραπικραίνοντάς με, οἵ τινες παρεπίκρανάν με, αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἠθέτησαν ἐν ἐμοὶ, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

4. ※ Καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι· ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτὺς." Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτύς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος.

5. Ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ, καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης εἶ σὺ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

6. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῇς αὐτὺς, μηδὲ ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· διότι παροιστρήσουσι, καὶ ἐπισυστήσονται ἐπὶ σὲ κύκλῳ, καὶ ἐν μέσῳ σκορπίων σὺ κατοικεῖς· τὺς λόγυς αὐτῶν μὴ φοβηθῇς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῇς, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

7. Καὶ λαλήσεις τὺς λόγους μου πρὸς αὐτὺς, ἐὰν ἄρα ἀκύσωσιν ἢ πτοηθῶσιν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

8. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἄκουε τῦ λαλοῦντος πρὸς σὲ, μὴ γίνου παραπικραίνων καὶ σὺ, καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων· χάνε τὸ στόμα συ, καὶ φάγε ἃ ἐγὼ δίδωμί σοι.

9. Καὶ ἴδον, καὶ ἰδὺ χεὶρ ἐκτεταμένη πρὸς μὲ, καὶ ἐν αὐτῇ κεφαλὶς βιβλίυ.

10. Καὶ ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ἦν τὰ ὄπισθεν καὶ τὰ ἔμπροσθεν· καὶ ἐγέγραπτο εἰς αὐτὴν θρῆνος καὶ μέλος καὶ ὐαί.

v. 27. ὡς ὅρασιν πυρὸς ἔσωθεν αὐτῦ κύκλῳ) non habet. ibid. ὡς ὅρασιν) ὡς deest. v. 28. αὕτη ἡ ὅρασις) ab his verbis *Edit. Rom.* Cap. 2 inchoat. ibid. ὁμοίωμα τῆς δόξης) ὁμοιώματος δόξης. CAP. II. v. 2 ἐξήγειρέ με) ἐξῆρέ με. v. 3. ἐξαποστελῶ) ἐξαποστέλλω. ibid. ἠθέτησαν ἐν ἐμοὶ) non habet. v. 4. Καὶ υἱοὶ - - ἀποστέλλω πρὸς αὐτούς.) non habet.. ibid Κύριος Κύριος) κύριος. v. 7 διότι, ὅτι. v. 8. καὶ σὺ) deest. ibid. ἃ ἐγὼ) ὃ ἐγώ. v. 10. ἐνώπιον ἐμοῦ, ἐνώπιόν μου. ibid καὶ ἐν αὐτῇ γεγρ. ἦν τὰ ὄπισθεν καὶ τὰ ἔμπρ.) καὶ ἦν ἐν αὐτῇ γεγρ. τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὄπισω. ibid. εἰς αὐτην) non habet.

ΚΕΦ. Γʹ. III.

ΚΑΙ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην, καὶ πορεύθητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

2. Καὶ διήνοιξε τὸ στόμα μου, καὶ ἐψώμισέ με τὴν κεφαλίδα ※ ταύτην.

3. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης τῆς δεδομένης εἰς σέ· καὶ ἔφαγον αὐτὴν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ στόματί μου, ὡς μέλι γλυκάζον.

4. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, βάδιζε, εἴσελθε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτοὺς,

5. διότι οὐ πρὸς λαὸν βαθύχειλον καὶ βαρύγλωσσον σὺ ἐξαποστέλλῃ, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ·

6. οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλογλώσσους, οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὧν οὐκ ἀκούσῃ τοὺς λόγους αὐτῶν, καὶ εἰ πρὸς τοιούτους ἐξαπέστειλά σε, οὗτοι ἂν εἰσήκουσάν σου.

7. Ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ οὐ μὴ θελήσουσιν εἰσακοῦσαί σου, διότι οὐ βούλονται εἰσακούειν μου, ὅτι πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ φιλόνεικοί εἰσι καὶ σκληροκάρδιοι.

8. Καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέναντι τῶν προσώπων αὐτῶν, καὶ τὸ νεῖκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νείκους αὐτῶν,

9. καὶ ἔσται, διαπαντὸς κραταιότερον πέτρας δέδωκα τὸ νεῖκός σου, μὴ φοβηθῇς ἀπ' αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

10. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας τοὺς λόγους, οὓς λελάληκα μετὰ σοῦ, λάβε εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τοῖς ὠσί σου ἄκουε,

11. καὶ βάδιζε, εἴσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσι.

12. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤκουσα κατόπισθέν μου φωνὴν σεισμοῦ μεγάλου, λεγόντων· εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

13. Καὶ εἶδον φωνὴν πτερύγων τῶν ζώων πτερυσσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν ἐχομένη αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ σεισμοῦ.

14. Καὶ τὸ πνεῦμα Κυρίου ἐξῆρέ με, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐπορεύθην μετέωρος ἐν ὁρμῇ τοῦ πνεύματός μου, καὶ χεὶρ Κυρίου ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ κραταιά.

15. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβὰρ

τοὺς

CAP. III. v. 3. ab hoc versu *Edit. Rom.* Cap. 3. inchoat. v. 4. εἴσελθε) καὶ εἴσελθε. v. 5. βαθύχειλον καὶ βαρύγλωσσον) βαθύγλωσσον. v. 6. τοὺς λόγους αὐτῶν) τοὺς λόγους. v. 7. τοῦ Ἰσραὴλ) absque articulo. v. 8. νεῖκός σου) νῖκος σου. ibid. νείκους) νίκους. v. 9. δέδωκα τὸ νεῖκός σου) non habet. v. 11. Κύριος Κύριος·) κύριος. v. 12. λεγόντων) abest. v. 13. πτερύγων) τῶν πτερύγων. v. 14. Κυρίου) deest priore loco. ibid. μετέωρος) abest.

τὰς ὄντας ἐκεῖ· καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

16. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων.

17. Υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον, καὶ διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ,

18. ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ, θανάτῳ θανατωθήσῃ· καὶ οὐ διεστείλω αὐτῷ, οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ διαστείλασθαι τῷ ἀνόμῳ, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ τοῦ ζῆσαι αὐτόν· ὁ ἄνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρός σου ἐκζητήσω.

19. Καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου ἐρύσῃ·

20. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ παράπτωμα, καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποθανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ· καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω.

21. Σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν, καὶ αὐτὸς μὴ ἁμάρτῃ, ὁ δίκαιος ζωῇ ζήσεται, ὅτι διεστείλω αὐτῷ, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου ῥύσῃ.

22. Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς μέ· ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρὸς σέ.

23. Καὶ ἀνέστην καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δόξα Κυρίου εἱστήκει, καθὼς ἡ ὅρασις, καὶ καθὼς ἡ δόξα, ἣν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου,

24. καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἐλάλησε πρὸς μὲ, καὶ εἶπέ μοι· εἴσελθε, καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου.

25. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ δέδονται ἐπὶ σὲ δεσμοὶ, καὶ δήσουσί σε ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ μέσου αὐτῶν.

26. Καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω ✕ πρὸς τὸν φάρυγγά σου, καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα ἐλέγχοντα, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

27. Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρὸς σὲ, ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

v. 18. οὐδὲ ἐλάλησας) non habet. ibid. ἐκ χειρός σου) ἐκ τῆς χειρός σου. v. 19. καὶ τῆς ὁδοῦ) καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ. ibid. ἐρύσῃ) ῥύσῃ. v. 20. ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ) ἀπὸ τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ, καὶ ποιήσει. ibid. ἃς ἐποίησεν) abest. v. 21. ἁμαρτάνειν) ἁμαρτεῖν. ibid. τὴν ψυχήν σου) τὴν σεαυτοῦ ψυχήν. v. 23. εἰς τὸ πεδίον) πρὸς τὸ πεδίον. ibid. ἡ δόξα, ἣν) ἡ δόξα κυρίου, ἣν. v. 24. ἐπὶ πόδας) ἐπὶ τοὺς πόδας. v. 25. καὶ σὺ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐξ αὐτῶν.) καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ μέσου αὐτῶν. v. 27. Κύριος Κύριος) κύριος. ibid. ἀπειθέτω) ἀπειθείτω.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΚΑΙ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθον, καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις ἐπ' αὐτὴν πόλιν τὴν Ἱερουσαλήμ,

2. καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχὴν, καὶ οἰκοδομήσεις ἐπ' αὐτὴν προμαχῶνας, καὶ περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν χάρακα, καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν παρεμβολὰς, καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις κύκλῳ.

3. Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν, καὶ θήσεις αὐτὸ τεῖχον σιδηροῦν ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον τῆς πόλεως, καὶ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις αὐτήν· σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

4. Καὶ σὺ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερὸν, καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, ἃς κοιμηθήσῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν.

5. Καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι τὰς δύο ἀδικίας αὐτῶν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

αὐτὰ 6. Καὶ συντελέσεις ταῦτα πάντα, καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιὸν ※ τὸ δεύτερον, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰούδα τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν τέθεικά σοι.

7. Καὶ εἰς συγκλεισμὸν Ἱερουσαλὴμ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βραχίονά σου στερεώσεις, καὶ προφητεύσεις ἐπ' αὐτήν.

8. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ἐπὶ σὲ δεσμοὺς, καὶ οὐ μὴ στραφῇς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου, ἕως οὗ συντελεσθῶσιν αἱ ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου.

9. Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ πυροὺς, καὶ κριθὰς, καὶ κύαμον, καὶ φακὸν, καὶ κέγχρον, καὶ ὀλύραν, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος ἓν ὀστράκινον· καὶ ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ εἰς ἄρτους, καὶ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ἃς σὺ καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου, ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας φάγεσαι αὐτά.

10. Καὶ τὸ βρῶμά σου ὃ φάγεσαι ἐν σταθμίῳ, εἴκοσι σίκλους τὴν ἡμέραν φάγεσαι ἀπὸ καιροῦ, καὶ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά.

11. Καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ πίεσαι, τὸ ἕκτον τοῦ εἶν ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ πίεσαι.

12. Καὶ ἐγκρυφίαν κρίθινον φάγεσαι αὐτά, ἐν βολβίτοις κόπρου ἀνθρωπίνης κατακρύψεις αὐτὰ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,

13. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ· οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀκάθαρτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ※ οὗ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐκεῖ.

14. Καὶ

CAP. IV. v. 4. ἑκατὸν ἡμέρας, ἃς) ἑκατὸν, ἅς. v. 5. τὰς δύο ἀδικίας) τὰς ἀδικίας. v. 6. αὐτὰ πάντα) ταῦτα. v. 7. εἰς συγκλεισμὸν) εἰς τὸν συγκλεισμόν. v. 8. ἰδοὺ ἐγὼ) ἐγὼ ἰδού. ibid. καὶ οὐ μὴ στρ.) καὶ μὴ στραφῇς. ib. αἱ ἡμέραι) absque articulo. v. 10. ὃ φάγεσαι ἐν σταθμίῳ) φάγεται ἐν σταθμῷ. ibid. φάγεσαι ἀπὸ καιροῦ, καὶ ἕως) ἀπὸ καιροῦ, ἕως. v. 11. τὸ ἕκτον) καὶ τὸ ἕκτον. v. 12. κατακρύψεις) ἐγκρύψεις. v. 13. υἱοὶ Ἰσραὴλ) υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ.

14. Καὶ εἶπα· μηδαμῶς, Κύριε Κύριε Θεὲ τοῦ Ἰσραήλ· εἰ ἡ ψυχή μου οὐ μεμίανται ἐν ἀκαθαρσίᾳ, καὶ θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ τῆς γενέσεώς μου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας
βέβηλον ἕωλον.

15. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἰδοὺ δέδωκά σοι βόλβιτα βοῶν ἀντὶ τῶν βολβίτων τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς ἄρτους σου ἐπ᾽ αὐτῶν.

16. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου· ἰδοὺ ἐγὼ συντρίβω στήριγμα ἄρτου ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ καὶ ἐν ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίονται,

17. ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου καὶ ὕδατος· καὶ ἀφανισθήσεται ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ τακήσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΚΑΙ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως, κτῆσαι αὐτὴν σεαυτῷ, καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνά σου· καὶ λήψῃ ζυγὸν σταθμίων, καὶ διαστήσεις αὐτούς,

2. τὸ τέταρτον (τὸ) ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ· καὶ λήψῃ τὸ τέταρτον, καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν ῥομφαίᾳ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον διασκορπιεῖς τῷ πνεύματι· καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν.

3. Καὶ λήψῃ ἐκεῖθεν ὀλίγους ἐν ἀριθμῷ, καὶ συμπεριλήψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου.

4. Καὶ ἐκ τούτων λήψῃ ἔτι, καὶ ῥίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρὸς, καὶ κατακαύσεις αὐτοὺς ἐν πυρί· ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται πῦρ· καὶ ἐρεῖς παντὶ οἴκῳ Ἰσραήλ.

5. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· αὕτη ἡ τῇ
Ἱερουσαλὴμ, ἐν μέσα τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν, καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας,

6. καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου ἐκ τῶν χωρῶν τῶν κύκλῳ αὐτῆς, διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς.

7. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν, τῶν κύκλῳ ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλ᾽ οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν οὐκ ἐποιήσατε,

8. διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, καὶ ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρῖμα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν,

v. 14. Κύριε Κύριε Θεὲ Ἰσραὴλ) κύριε θεὲ ἰσραὴλ. ibid. ἀπὸ τῆς γενέσεώς μου) absque articulo. ib. βέβηλον) ἕωλον. v. 15. Κύριος) deest. v. 16. Κύριος) abest. v. 17. τακήσονται) ἐντακήσονται. CAP. V. v. 1. κτῆσαι) κτήσῃ. v. 2. (τὸ) deest. v. 5. Ἀδωναῒ Κύριος· τῇ Ἱερουσαλὴμ) κύριος. αὕτη ἡ ἱερουσαλήμ. v. 6. ἐκ τῶν χωρῶν) τῶν χωρῶν. v. 7. Ἀδωναῒ) abest. ibid. οὐκ ἐποιήσατε) οὐ πεποιήκατε. v. 8. Ἀδωναῒ) abest.

9. καὶ ποιήσω ἐν σοὶ ἃ οὐκ ἐποίησα, καὶ ἃ οὐ μὴ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά σου.

10. Διὰ τοῦτο πατέρες φάγονται τέκνα ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα φάγονται πατέρας· καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, καὶ διασκορπιῶ πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον.

11. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, εἰ μὴ ἀνθ᾽ ὧν τὰ ἅγιά μου ἐμίανας ἐν πᾶσι τοῖς προσοχθίσμασί σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασί σου, καὶ ἐγὼ ἀπώσομαί σε, καὶ οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλεήσω σε.

12. Τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου, καὶ τὸ τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ αὐτοὺς, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλῳ σου, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν.

13. Καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμός μου, καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα ἐν τῷ ζήλῳ μου, ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς.

14. Καὶ θήσομαί σε εἰς ἔρημον, καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλῳ σου ἐνώπιον παντὸς διοδεύοντος,

15. καὶ ἔσῃ στενακτὴ καὶ δειλαία ✕ τῇ παιδείᾳ καὶ ἀφανισμῷ ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ καὶ ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ μου· ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

16. Ἐν τῷ ἐξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας μου τοῦ λιμοῦ ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν, καὶ συντρίψω στήριγμα ἄρτου σου. θυμοῦ

17. Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σὲ λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ τιμωρήσομαί σε, καὶ θάνατος καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπὶ σὲ, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐπὶ σὲ κυκλόθεν· ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

ΚΕΦ. ϛ΄. VI.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ προφήτευσον ἐπ᾽ αὐτὰ,

3. καὶ ἐρεῖς· τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, ἀκούσατε λόγον Ἀδωναῒ Κυρίου· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς νάπαις καὶ ταῖς φάραγξι· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ᾽ ὑμᾶς ῥομφαίαν, καὶ ἐξολεθρευθήσεται τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν,

4. καὶ ἀφανισθήσονται τὰ θυσιαστήρια συντρι- ὑμῶν, καὶ συντριβήσονται τὰ τεμένη ὑμῶν, ϐήσονται καὶ καταβαλῶ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων ὑμῶν.

5. ※ Καὶ

v. 9. ἃ οὐκ ἐποίησα, οὐ μὴ) οὐ πεποίηκα, καὶ ἃ οὐ. v. 11. Ἀδωναῒ) desideratur. ibid. εἰ μὴ ἀνθ᾽ ὧν) ἦ μὴ ἀνθ᾽ ὧν. ib. ἐν πᾶσι τοῖς προσοχθίσμασί σου, καὶ) non habet. ib. καὶ ἐγὼ ἀπ. σε, καὶ οὐ φ.) κἀγὼ ἀπώσομαί σε, οὐ φείσεται. ib. καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλεήσω σε.) κἀγὼ οὐκ ἐλεήσω. v. 12. διασπερῶ.) σκορπιῶ. v. 13. ἐν τῷ ζήλῳ) absque articulo. v. 15. δειλαία) δηλαϊστή. ibid. ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ καὶ) deest. v. 16. Ἐν τῷ ἐξαποστεῖλαί με - - ἐπ᾽ αὐτοὺς) καὶ ἐν τῷ ἀποστεῖλαί με βολίδας τοῦ λιμοῦ ἐπ᾽ αὐτάς. CAP. VI v. 3. Ἀδωναῒ) abest utroque loco. ibid. καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς νάπαις καὶ ταῖς φάραγξι.) καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις.

5. ⁜ Καὶ δώσω τὰ πτώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν," καὶ διασκορπιῶ τὰ ὀστᾶ ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν,

6. Ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν· αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀφανισθήσονται, ὅπως ἐξολεθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ συντριβήσονται τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ ἐξαρθήσεται τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ ἐξαλειφθῶσι τὰ ἔργα ὑμῶν,

7. καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

8. Καὶ ὑπολείψομαι ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις,

9. καὶ μνησθήσονταί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ᾐχ-
ὀμώμε- μαλωτεύθησαν ἐκεῖ· ※ ὅτι ὀμώμοκα τῇ
χα καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορνευούσῃ (ἀπ' ἐμοῦ)
※ τῇ ἀποστάσῃ" ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· καὶ κόψονται τὰ πρόσωπα αὐτῶν περὶ τῶν κακιῶν, ὧν ἐποίησαν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν (καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.)

10. Καὶ ἐπιγνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἅπαντα τὰ κακὰ ταῦτα.

11. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδὶ, καὶ εἰπὸν, εὖγε εὖγε ἐπὶ πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν οἴκου Ἰσραήλ· ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ πεσοῦνται.

12. Ὁ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, τελευτή-
ὁ δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει, καὶ σει
ὁ ὑπολειφθεὶς καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται· καὶ συντελέσω τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτοὺς,

13. καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος· ἐν τῷ εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν· ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν ⁜ καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων" καὶ ὑποκάτω δένδρου συσκίου ⁜ καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας," οὗ ἔδωκαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.

14. Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Δεβλαθὰ ἐκ πάσης τῆς κατοικίας αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

v. 5. Καὶ δώσω τὰ πτώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν) desunt ista. v. 6. Ἐν πάσῃ) καὶ ἐν πάσῃ. ibid. ἀφανισθήσονται) ἀφανισθήσεται. ib. ἐξαρθήσεται) ἐξαρθῇ. ib. καὶ ἐξαλειφθῶσι τὰ ἔργα ὑμῶν) non habet. v. 8. Καὶ ὑπολείψομαι) abest. v. 9. ὀμώμεχα) ὀμώμοκα. ibid. ἀπ' ἐμοῦ τῇ ἀποστάσῃ) non habet. ib. τὰ πρόσωπα) absque articulo. ib. περὶ τῶν κακιῶν, ὧν ἐποίησαν) non habet. ib. (καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.) non habet. v. 10. in *Rom.* ita habet : καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα. v. 11. Ἀδωναῒ) deest. v. 12. τελευτήσει) πεσεῖται. ibid. καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς) non habet. v. 13. καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων) desunt. ibid. καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας) non habet. v. 14. κατοικίας, καὶ ἐπιγν.) κατοικεσίας αὐτῶν, ἐπιγνώσεσθε.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἰπὸν, τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ πέρας ἥκει, τὸ πέρας ἥκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας τῆς γῆς.

3. Ἥκει τὸ πέρας, νῦν τὸ πέρας πρὸς σὲ, καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐκδικήσω σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου.

4. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ σὲ, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὴν ὁδόν σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος.

5. Διότι τάδε λέγει Κύριος· ⋇ κακία
⋇ μία, κακία ἰδοὺ ἔρχεται.
⋇ 6. Τὸ πέρας ἥκει, ἥκει τὸ πέρας, ἐξηγέρθη
⋇ πρὸς σὲ, ἰδοὺ ἥκει τὸ πέρας.
⋇ 7. Ἥκει ἡ πλοκὴ ἐπὶ σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν· ἥκει ὁ καιρὸς, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα, οὐ μετὰ θορύβων, οὐδὲ μετ' ὠδίνων.

8. Νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὀργήν μου ἐπὶ σὲ, καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐν σοὶ, καὶ κρινῶ σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου.

9. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὰς ὁδούς σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ τύπτων.

10. Ἰδοὺ ἡμέρα Κυρίου, ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, καὶ ἤνθηκεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις,

11. καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου, καὶ οὐ μετὰ θορύβων, οὐδὲ μετὰ σπουδῆς. Καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν εἰσιν, οὐδὲ ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς.

12. Ἥκει ὁ καιρὸς, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα· ὁ κτώμενος μὴ χαιρέτω, καὶ ὁ πωλῶν μὴ θρηνείτω· ὅτι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.

13. Διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα οὐκέτι οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ, καὶ ἔτι ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς οὐκ ἀνακάμψει, καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρατήσει.

14. Σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι, κρίνατε τὰ σύμπαντα, καὶ οὐκ ἔστι πορευόμενος εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.

15. Ὁ πόλεμος ἐν ῥομφαίᾳ ἔξωθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσωθεν·

οἱ ἐν

CAP. VII. v. 2. Ἀδωναΐ) abest. v. 3. νῦν τὸ πέρας πρὸς σε - - fin.) omnia desiderantur. v. 4. & 5. non habentur in *Rom.* v. 7. μετ' ὠδίνων.) μετὰ ὠδίνων. v. 9. *Edit. Rom* post hunc versum interserit, quæ supra v. 3. 4. & 5. omissa notavi: Legit autem v. 3. pro ἐκδικήσω σε ἐν ταῖς ὁδοῖς) ἐκδικήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς. item v. 4. pro ὀφθαλμός μου ἐπὶ σε) ὀφθαλμός μου. ibid. pro καὶ γνώσῃ ὅτι) καὶ ἐπιγνώσῃ διότι : denique v. 5. pro λέγει Κύριος, adjicit, ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει. v. 10. in *Rom.* ita habet : ἰδοὺ ἡ ἡμέρα κυρίου. εἰ καὶ ἡ ῥάβδος ἤνθηκεν, ἡ ὕβρις ἐξανέστηκεν. v. 11. θορύβων) θορύβου. ibid. Καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν εἰσιν, οὐδὲ ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς.) non habet. v. 12. ὅτι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.) non habet v. 13. οὐκέτι οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ ; οὐκέτι μὴ ἐπιστρέψει. ibid. καὶ ἐν ζωῇ - - ἀνακάμψει) omnia desiderantur. v. 14. κρίνατε) καὶ κρίνατε. ibid. καὶ οὐκ ἔστι πορευόμενος - - fin.) desunt.

οἱ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσι, τοὺς δὲ ἐν τῇ πόλει λιμὸς καὶ θάνατος συντελέσει.

16. Καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς περιστεραὶ μελετητικαί· πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ.

17. Πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ,

18. καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ καλύψει αὐτοὺς θάμβος· καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα.

19 Τὸ ἀργύριον αὐτῶν ῥιφήσεται ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ὑπεροφθήσεται ※ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνηθήσεται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου.˚ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν οὐ μὴ πληρωθῶσι, διότι βάσανος τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἐγένετο.

20. Ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτά, καὶ εἰκόνας τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν· ἕνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀκαθαρσίαν.

21. Καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, τοῦ διαρπάσαι αὐτά, καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς εἰς σκῦλα, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά.

διαφθεῖραι

22. Καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ μιανοῦσι τὴν ἐπισκοπήν μου, καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά,

23. καὶ ποιήσουσι φυρμόν· διότι ἡ γῆ πλήρης λαῶν, καὶ ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας·

24. ※ Καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσι τοὺς οἴκους αὐτῶν·˚ καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα τῆς ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἅγια αὐτῶν.

25. Ἐξιλασμὸς ἥξει, καὶ ζητήσει (εἰς) εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται.

26. Οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ ἔσται, καὶ ἀγγελία ἐπὶ ἀγγελίαν ἔσται, καὶ ζητηθήσεται ὅρασις ἐκ προφήτου, καὶ νόμος ἀπολεῖται ἐξ ἱερέως, καὶ βουλὴ ἐκ πρεσβυτέρων.

27. ※ Ὁ βασιλεὺς πενθήσει, καὶ ὁ˚ ἄρχων ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ αἱ χεῖρες τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθήσονται· κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτούς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

ΚΕΦ. Ηʹ. VIII.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί, πέμπτῃ τοῦ μηνός, ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰούδα ἐκάθηντο ἐνώ-

v. 15. οἱ ἐν τῷ) ὁ ἐν τῷ. ibid. τελευτήσουσι, τοὺς δὲ ἐν τῇ) τελευτήσει, τοὺς δ' ἐν τῇ. v. 16. ὡς περιστεραὶ μελετητικαί) non habet. ibid. πάντας ἀποκτενῶ) καὶ πάντας ἀποκτενῶ. v. 19. τὸ ἀργύριον αὐτῶν - - ὀργῆς Κυρίου.) non habet. v. 21. τοῦ διαφθεῖραι) τοῦ διαρπάσαι. v. 24. Καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κλ. τοὺς οἴκους αὐτῶν·) non habet. v. 25. ἐξιλασμός) καὶ ἐξιλασμό. ibid. (εἰς) abest. v. 27. Ὁ βασιλεὺς πενθήσει, καὶ ὁ) abest. ibid. καὶ τοῖς κρίμασιν) καὶ ἐν τοῖς κρίμασιν. CAP. VIII. v. 1. ἐκαθήμην) ἐγὼ ἐκαθήμην.

ἐνώπιον ἐμοῦ· καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Ἀδωναῒ Κυρίου,

2. καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὁμοίωμα ἀνδρὸς, ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ἕως κάτω
τὰ πῦρ, καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ ὡς ὅρασις ※ αὔρας, ὡς εἶδος˝ ἠλέκτρου.

3. Καὶ ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρὸς, καὶ ἀνέλαβέ με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγέ με εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὁράσει Θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας τῆς βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη ※ τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλου τοῦ κτωμένου.

4. Καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ ἦν δόξα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ὅρασιν, ἣν ἴδον ἐν τῷ πεδίῳ.

5. Καὶ εἶπε πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς βοῤῥᾶν· καὶ ἀνέβλεψα τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ ἰδοὺ ἀπὸ βοῤῥᾶ ἐπὶ τὴν πύλην ※ τοῦ θυσιαστηρίου ἡ εἰ-
ζήλους κὼν τοῦ ζήλου τούτου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτήν˝ (τὴν βλέπουσαν) πρὸς ἀνατολάς.

6. Καὶ εἶπε πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας τί οὗτοι ποιοῦσιν; ἀνομίας μεγάλας, ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ποιοῦσιν ὧδε, τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἁγίων μου, καὶ ἔτι ὄψῃ ἁμαρτίας μείζονας.

7. Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς αὐλῆς, ※ καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ.˝

8. Καὶ εἶπε πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ. Καὶ ὤρυξα ἐν τῷ τοίχῳ, καὶ ἰδοὺ θύρα μία.

9. Καὶ εἶπε πρός μέ· εἴσελθε, καὶ ἴδε τὰς ἀνομίας τὰς πονηρὰς, ἃς οὗτοι ποιοῦσιν ὧδε σήμερον.

10. Καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ※ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους˝ μάταια βδελύγματα, καὶ (εἶδον) πάντα τὰ εἴδωλα οἴκου Ἰσραὴλ διαγεγραμμένα ἐπ' αὐτοῦ τοίχου κύκλῳ κύκλῳ. αὐτοῦ

11. Καὶ ἑβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ Ἰεζονίας ὁ τοῦ Σαφὰν ἐν μέσῳ αὐτῶν εἱστήκει πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινε.

12. Καὶ εἶπε πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας ἃ οἱ πρεσβύτεροι οἴκου Ἰσραὴλ ποιοῦσιν ὧδε ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν· διότι εἶπαν· ἐγκαταλέλοιπε Κύριος, οὐκ ἐφορᾷ ὁ Κύριος τὴν γῆν.

13. Καὶ

v. 1. ἐνώπιον ἐμοῦ·) ἐνώπιόν μου. ibid. Ἀδωναῒ) deeſt. v. 2. τὰ ὑπεράνω) ὑπεράνω. ibid. αὔρας, ὡς εἶδος) deeſt. v. 3. τῆς ἐσωτέρας) non habet. ibid. πρὸς βοῤῥᾶν) εἰς βοῤῥᾶν. v. 4. ἐκεῖ ἦν) transpoſita. v. 5. τοῦ θυσιαστηρίου ἡ εἰκὼν τοῦ ζήλους τούτου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν τὴν βλέπουσαν) deſunt. ibid. πρὸς ἀνατολάς.) τὴν πρὸς ἀνατολάς. v. 6. ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ) deeſt. ibid. ὄψῃ ἁμαρτίας) ὄψει ἀνομίας. v. 7. καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ - - fin.) deſunt. v. 8. ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ. Καὶ) ὄρυξον. καὶ. ibid. μία.) deeſt. v. 9. τὰς πονηρὰς) deeſt. ibid. σήμερον.) abeſt. v. 10. πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους non habet. ibid. (εἶδον) deeſt. ib. ἐπ' αὐτοῦ κύκλῳ αὐτοῦ.) ἐπ' αὐτοὺς κύκλῳ. v. 11. Ἰεζονίας) ἰεχονίας. ibid. ἐν χειρὶ αὐτοῦ) ἐν τῇ χειρί. v. 12. υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας) transpoſita. ibid. ὧδε) abeſt. ibid. ἐγκαταλέλοιπε Κύριος, οὐκ ἐφορᾷ ὁ Κύριος τὴν γῆν.) οὐχ ὁρᾷ ὁ κύριος, ἐγκαταλέλοιπε κύριος τὴν γῆν.

13. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· ἔτι ὄψη ἀνο-
μίας μείζονας, ἃς οὗτοι ποιοῦσι.

14. Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρό-
θυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς βλε-
πούσης πρὸς βοῤῥᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυ-
ναῖκες καθήμεναι θρηνοῦσαι τὸν Θαμ-
μούζ.

15. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώ-
που ἑώρακας, μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰούδα
πεποίη- τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας, ἃς πεποιήκασιν
κασιν αὐτοὶ ὧδε· καὶ ἔτι ὄψη ἐπιτηδεύματα
μείζονα τούτων.

16. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν
οἴκου Κυρίου τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ, ἐπὶ
τῶν προθύρων ναοῦ Κυρίου ἀναμέσον τῶν
αἰλὰμ, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου,
ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες τὰ ὀπίσθια
αὐτῶν δεδωκότες πρὸς τὸν ναὸν Κυρίου,
καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ
οὗτοι προσεκύνουν κατ' ἀνατολὰς τῷ ἡ-
λίῳ.

17. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· ἑώρακας υἱὲ
Ἰσραὴλ ἀνθρώπου, μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰούδα τοῦ
ποιεῖν τὰς ἀνομίας ἃς πεποιήκασιν ὧ-
δε; διότι ἔπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας, καὶ
ἐπέστρεψαν τοῦ παροργίσαι με· καὶ ἰδοὺ
αὐτοὶ ※ ἐκτείνουσι τὸ κλῆμα" ὡς μυκ-
τηρίζοντες,

18. καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ
θυμοῦ· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου,
οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· ※ καὶ καλέσουσιν ἐν
τοῖς ὠσί μου, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐ-
τῶν."

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΚΑΙ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὦτά μου
φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· ἤγγικεν
ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως· καὶ
ἕκαστος εἶχε τὰ σκεύη τῆς ἐξολεθρεύσεως αὐτὸς
ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἰδοὺ ἓξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς ὑψηλῆς τῆς
βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ ἑκάστου
πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ εἷς ἀνὴρ
ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυκὼς ποδήρη, καὶ
ζώνη σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, ζώνην
καὶ εἰσήλθοσαν, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα
τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ.

3. Καὶ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἀνέβη ἐπὶ
τῶν Χερουβὶμ, ἣ οὖσα ἐπ' αὐτῶν εἰς τὸ Χερουβεὶν
αἴθριον τοῦ οἴκου· καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄν-
δρα τὸν ἐνδεδυκότα τὸν ποδήρη, ὃς εἶ-
χεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὴν ζώνην,

4. καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν· δίελ-
θε μέσην ⨯ τὴν πόλιν μέσην τὴν Ἱερουσα-
λὴμ, καὶ δὸς τὸ σημεῖον, ἐπὶ τὰ μέτω-
πα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων
καὶ τῶν κατοδυνωμένων ἐπὶ πάσαις
ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινομέναις ἐν μέσῳ
αὐτῆς.

 5. Καὶ

v. 13. ὄψη) ὄψει, ita & verſu ſeq. v. 15. μὴ μικρὰ - - αὐτοὶ ὧδε.) deſunt. v. 16. ἰδοὺ) abeſt. ibid. ναοῦ) τοῦ ναοῦ. ib. εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες) εἴκοσι ἄνδρες. ib. δεδωκότες) abeſt. ib. ναὸν Κυρίου) ναὸν τοῦ Κυρίου. ib. προσεκύνουν κατ' ἀνατολὰς τῷ) προσκυνοῦσι τῷ. v. 17. τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ) τῷ οἴκῳ ἰούδα. ibid. καὶ ἐπέστρεψαν παροργίσαι με) non habet. ib. ἐκτείνουσι τὸ κλῆμα) abeſt. v. 18. καὶ καλέσουσιν ἐν τοῖς ὠσί μου, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν.) non habet. CAP. IX. v. 1. καὶ αὐτὸς εἶχε) καὶ ἕκαστος εἶχε. v. 2. ζώνην) ζώνη. ibid. ἐχόμενα) ἐχόμενοι. v. 3. Θεοῦ Ἰσρ. ἀνέβη ἐπὶ τῶν Χερουβεὶν) Θεοῦ τοῦ ἰσρ. ἀνέβη ἀπὸ τῶν χερουβὶμ. v. 4. εἶπε Κύριος πρὸς) Κύριος abeſt. ibid. τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὸς τὸ σημεῖον) articulus utroque loco deeſt. ib. ἐν μέσῳ αὐτῆς.) ἐν μέσῳ αὐτῶν.

5. Καὶ τούτοις εἶπεν ἀκούοντός μου, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ κόπτετε, καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε.

6. Πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νήπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνατε εἰς ἐξάλειψιν· ἐπὶ δὲ πάντας, ἐφ' οὓς ἐστι τὸ σημεῖον, μὴ ἐγγίσητε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου ἄρξασθε· καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσβυτέρων, οἳ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ.

7. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὲς· μιάνατε τὸν οἶκον, καὶ πληρώσατε τὰς ὁδὲς νεκρῶν ἐκπορευόμενοι, καὶ κόπτετε.

8. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτὲς, ※ ὑπελείφθην ἐγώ, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα, καὶ εἶπα· οἴμμοι Ἀδωναΐ Κύριε, ἐξαλείφεις σὺ τὲς καταλοίπους τῦ Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐκχέαι σε τὸν θυμόν σου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ;

9. Καὶ εἶπε πρός μέ· ἀδικία τῦ οἴκου Ἰσραὴλ καὶ Ἰέδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ λαῶν πολλῶν, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας, ὅτι εἶπαν, ἐγκαταλέλοιπε ὁ Κύριος τὴν γῆν, οὐκ ἐφορᾷ ὁ Κύριος·

10. Καὶ ἐγὼ εἶπα· ἐγώ εἰμι, ὁ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, ὐδὲ μὴ ἐλεήσω, τὰς ὁδὲς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα.

11. Καὶ ἰδὲ ὁ ἀνὴρ ὁ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη, καὶ περιεζωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτῦ, καὶ ἀπεκρίνατο λόγον, λέγων· πεποίηκα, καθὰ ἐνετείλω μοι.

ΚΕΦ. Ι΄. X.

ΚΑΙ ἴδον, καὶ ἰδὲ ἐπάνω τῦ στερεώματος τῦ ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν Χερουβεὶμ, ὡς λίθος σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῶν. αὐτῷ

2. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὴν στολήν· εἴσελθε εἰς τὸ μέσον τῶν τροχῶν, τῶν ὑποκάτω τῶν Χερεβεὶμ, καὶ πλῆσον τὰς χεῖράς σου
ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν Χερουβεὶμ, Χερουβεὶν
καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον ἐμῦ,

3. καὶ τὰ Χερεβεὶμ εἱστήκει ἐκ δεξιῶν Χερουβεὶν
τῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ νεφέλη ἔπλησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν.

4. Καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα Κυρίου ἀπὸ τῶν Χερουβεὶμ εἰς τὸ αἴθριον τῦ οἴκου, καὶ ἔπλησε τὸν οἶκον ἡ νεφέλη· καὶ ἡ αὐλὴ ἐπλήσθη τῦ φέγγους τῆς δόξης Κυρίῦ.

5. Καὶ φωνὴ τῶν πτερύγων τῶν Χε- Χερουβεὶν
ρουβεὶμ

v. 5. φείσησθε) φείδεσθε. v. 6. καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων) καὶ deest. ibid. ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων) ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσβυτέρων. v. 7. πληρώσατε) πλήσατε. v. 8. οἴμμοι Ἀδωναΐ Κύριε) οἴμοι κύριε. ibid. ἐκχέαι τὸν) ἐκχέαι σε. v. 9. ἐγκαταλέλοιπεν ὁ Κύριος τὴν γῆν) ἐγκατέλιπε κύριος τὴν γῆν, ἐκ ἐφορᾷ ὁ κύριος. v. 10. Καὶ ἐγὼ εἶπα· ἐγώ εἰμι, ὁ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου) καὶ οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλμός. v. 11. περιεζωσμένος) ἐζωσμένος. ibid. λέγων) deest. ib. καθὰ) καθώς. CAP. X. v. 1. Χερουβεὶμ) χερουβὶμ, ita & versu seq. ibid. ἐπ' αὐτῷ.) ἐπ' αὐτῶν. v. 2. τὰς χεῖράς σου) τὰς δ ἀκας σου. ibid. Χερουβεὶν) χερουβὶμ. v. 3. Χερουβεὶν) χερουβὶμ, ita passim per totum hoc caput, nisi quod aliquoties *Alex.* legat Χερουβεὶμ.

ρουβεὶμ ἠκέετο ἕως τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέ-
ρας, ὡς φωνὴ Θεᾶ σαδδαὶ λαλοῦντος.

6. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι
αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν σολὴν
τὴν ἁγίαν, λέγων, λάβε πῦρ ἐκ μέσε
τῶν τροχῶν ἐκ μέσε τῶν Χερουβεὶμ,
καὶ εἰσῆλθε, καὶ ἔσῃ ἐχόμενος τῶν
τροχῶν.

7. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ Χερουβ τὴν χεῖρα
αὐτᾶ εἰς μέσον τᾶ πυρὸς τᾶ ὄντος ἐν
Χερουβεὶν μέσῳ τῶν Χερουβεὶμ, καὶ ἔλαβε, καὶ ἔ-
δωκεν εἰς τὰς χεῖρας τᾶ ἐνδεδυκότος
τὴν σολὴν τὴν ἁγίαν, καὶ ἔλαβε, καὶ
ἐξῆλθε.

ἰδᾶ 8. Καὶ ἴδον τὰ Χερουβεὶμ ὁμοίωμα χει-
Χερουβεὶν ρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πλερύ-
γων αὐτῶν.

9. Καὶ ἴδον, καὶ ἰδᾶ τροχοὶ τέσσα-
Χερουβεὶν ρες εἱςήκεισαν ἐχόμενοι τῶν Χερουβεὶμ·
τροχὸς εἷς ἐχόμενος τᾶ Χερουβ τᾶ ἑνὸς,
καὶ τροχὸς εἷς ἐχόμενος τᾶ Χερουβ
τᾶ ἑνός· καὶ ἡ ὄψις τῶν τροχῶν, ὡς ὄ-
ψις λίθου ἄνθρακος.

10. Καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ὁμοίωμα ἓν
τοῖς τέσσαρσιν, ὃν τρόπον ὅταν ᾖ τρο-
χὸς ἐν μέσῳ τροχοῦ.

11. Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ, εἰς τὰ
τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ
ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά· ὅτι
εἰς ὃν ἂν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ
μία, ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν
τῷ πορεύεσθαι αὐτά.

12. ⨯ Καὶ πᾶσαι αἱ σάρκες αὐτῶν, καὶ οἱ
νῶτοι αὐτῶν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν, καὶ
αἱ πλέρυγες αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ
πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσ-
σαρσι τροχοῖς αὐτῶν.

13. Τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη τᾶτο
Γελγέλ·

14. ⋇ Καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ
ἑνί· τὸ πρόσωπον τᾶ ἑνὸς πρόσωπον ⋇
Χερουβ, καὶ τὸ πρόσωπον τᾶ δευτέρου ⋇
πρόσωπον ἀνθρώπε, καὶ τὸ πρόσω- ⋇
πον τᾶ τρίτε πρόσωπον λέοντος, καὶ ⋇
τὸ τέταρτον πρόσωπον ἀετοῦ." ⋇

15. Καὶ ἐπῆραν τὰ Χερουβεὶμ· τοῦτο τὸ Χερουβεὶν
ζῶον ὃ εἶδον ἐπὶ τᾶ ποταμᾶ τᾶ Χοβάρ.

16. Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ Χερου- Χερουβεὶν
βὶμ, ἐπορεύοντο καὶ οἱ τροχοὶ, καὶ οὗτοι
ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ
Χερουβὶμ τὰς πλέρυγας αὐτῶν τᾶ μετεω- Χερουβεὶν
ρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς, οὐκ ἐπέστρεφον
οἱ τροχοὶ αὐτῶν, καίγε αὐτοὶ ἀπὸ τῶν
ἐχόμενα αὐτῶν.

17. Ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ, εἱςήκει-
σαν· καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτὰ;
ἐμετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν· διότι πνεῦ-
μα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν.

18. Καὶ ἐξῆλθε δόξα Κυρίου ἀπὸ τᾶ
αἰθρίου τᾶ οἴκου, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ
Χερουβὶμ. Χερουβεὶν

19. καὶ ἀνέλαβον τὰ Χερουβὶμ τὰς Χερουβεὶν
πλέρυγας αὐτῶν, καὶ ἐμετεωρίσθησαν

v. 7. ὁ Χερουβ) abest. ibid. ἐν μέσῳ) εἰς μέσον. v. 8. Καὶ ἰδοὺ τὰ Χερουβεὶν) καὶ ἴδον τὰ χερουβίμ. v. 9. τοῦ Χερουβ τᾶ ἑνὸς) χερουβ ἑνὸς. ibid. καὶ τροχὸς εἷς ἐχόμενος τᾶ Χερουβ. ἡ ὄψις) καὶ ἡ ὄψις. v. 10. ἡ ὄψις) absque articulo. v. 12. ὀφθαλμῶν) addit κυκλόθεν. ibid. τροχοῖς αὐτῶν.) αὐτῶν abest. v. 13. τᾶτο) τούτοις. ibid. Γελγέλ.) addit ἀκούοντός μου. v. 14. non habetur in Rom. v. 15. Καὶ ἐπῆραν τὰ Χερουβεὶν· τοῦτο τὸ) καὶ τὰ χερουβὶμ ἦσαν τᾶτο τό. v. 16 καὶ οἱ τροχοὶ) καὶ deest. ibid. καίγε αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἐχόμενα αὐτῶν.) non habet. v. 17. ἐμετεωρίζοντο μετεωρίζοντο. v. 18. τᾶ αἰθρίου) abest.

ἐξαίρειν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὰ, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς ἀπέναντι, καὶ δόξα (Κυρίου) Θεοῦ Ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω.

20. Τοῦτο τὸ ζῶον ἐστὶν, ὃ εἶδον ὑποκάτω Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χεροῦβεὶν Χοβὰρ, καὶ ἔγνων ὅτι Χερουβεὶμ ἐστι.

21. Τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ, καὶ ὀκτὼ πτέρυγες τῷ ἑνὶ, καὶ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν.

22. Καὶ ὁμοίωμα τῶν προσώπων αὐτῶν· ταῦτα τὰ πρόσωπα ἐστὶν, ἃ εἶδον ὑποκάτω τῆς δόξης Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβὰρ τὴν ὅρασιν αὐτῶν, καὶ αὐτὰ ἕκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

ΚΑΙ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ οἴκου Κυρίου τὴν κατέναντι, τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύλης ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ ἴδον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ἰεχονίαν τὸν τοῦ Ἰάζερ καὶ Φαλτίαν τὸν τοῦ Βαναίου, τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηρὰν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,

3. οἱ λέγοντες, οὐχὶ προσφάτως ᾠκοδόμηνται αἱ οἰκίαι; αὕτη ἐστὶν ὁ λέβης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα.

4. Διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπ' αὐτοὺς, προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου.

5. Καὶ ἔπεσεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς μέ· λέγε· τάδε λέγει Κύριος· οὕτως εἴπατε, ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι,

6. ἐπληθύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐνεπλήσατε τὰς ὁδοὺς αὐτῆς τραυματιῶν.

7. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· τοὺς νεκροὺς ὑμῶν, οὓς ἐνάξατε ἐφονεύσατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσι τὰ κρέα, αὐτὴ δὲ ὁ λέβης ἐστὶ, καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου αὐτῆς.

8. Ῥομφαίαν φοβεῖσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

9. Καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς, καὶ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, καὶ ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα.

10. ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, (καὶ) ἐπὶ τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς, ὀρέων καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

11. ※ Αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένησθε ἐν μέσῳ ※ αὐτῆς

v. 19. ἐξαίρειν) ἐξελθεῖν ibid. (Κυρίου) deest. v. 21. ἀνθρώπου) ἀνθρώπων. v. 22. ὁμοίωμα) ὁμοίωσις. ibid. Θεοῦ) τοῦ Θεοῦ. ib. τὴν ὅρασιν αὐτῶν) non habet. CAP. XI. v. 1. Ἰάζερ) Ὄζερ. v. 5. ὁ οἶκος) absque articulo. v. 6. ὁδοὺς αὐτῆς) ὁδοὺς αὐτῶν. v. 7. Ἀδωναῒ) deest. ibid. ἐφονεύσατε) ἐπατάξατε. v. 8. Ἀδωναῒ) deest. v. 10. (καὶ) deest. v. 11. & 12. desiderantur in Rom.

※ αὐτῆς εἰς κρέας· ἐπὶ τῶν ὁρίων τῦ Ἰσ-
※ ραὴλ κρινῶ ὑμᾶς.

※ 12. Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύ-
※ ριος· ὅτι ἐν τοῖς δικαιώμασί μου οὐκ ἐπορεύθητε,
※ καὶ τὰ κρίματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλὰ κατὰ
※ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν ἐποιή-
※ σατε.

13. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με, καὶ Φαλτίας ὁ τῦ Βαναίϋ ἀπέθανε, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπα· οἴμμοι οἴμμοι Ἀδωναΐ Κύριε, εἰς συντέλειαν σὺ ποιεῖς τὺς καταλοίπους τῦ Ἰσραήλ;

14. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

15. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ πᾶς ὁ οἶκος τῦ Ἰσραὴλ συντετέλεσαι, οἷς εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τῦ Κυρίου, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κληρονομίαν.

16. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ὅτι ἀπώσομαι αὐτὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις, οὗ ἐὰν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ.

17. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ εἰσδέξομαι αὐτὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτὺς ἐκ τῶν χωρῶν, ὗ διέσπειρα αὐτὺς ἐν αὐταῖς, καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τῦ Ἰσραήλ,

18. καὶ εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ ἐξαρῦσι πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς ἐξ αὐτῆς.

19. Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἑτέραν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκσπάσω τὴν καρδίαν (αὐτῶν) τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν, καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην,

20. ὅπως ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύωνται, καὶ τὰ δικαιώματά μυ φυλάσσωνται, καὶ ποιῶσιν αὐτά, καὶ ποιήσε-
ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι σιν
αὐτοῖς εἰς Θεὸν, (λέγει Κύριος.)

21. Καὶ κατὰ τὰς καρδίας τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν καὶ τῶν πονηρῶν ὧν ἐποίησαν, ὡς ἡ καρδία αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

22. Καὶ ἐξῆραν τὰ Χερυβεὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτοῖς ὑπεράνω αὐτῶν.

23. Καὶ ἀνέβη δόξα Κυρίου ἐκ μέσυ τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τῦ ὄρυς, ὃ ἦν ἀπέναντι τῆς πόλεως.

24. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤγαγέ με εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς τὴν αἰχμα-

v. 13. οἴμμοι οἴμμοι Ἀδωναῒ Κύριε) οἴμοι οἴμοι κύριε. ibid. σὺ ποιεῖς) transposita. v. 16. Ἀδωναΐ) deest. ibid. τὴν γῆν) absque articulo. v. 17. Διὰ τῦτο) addit εἰπόν. ibid. Ἀδωναΐ) abest. v. 19. (αὐτῶν) deest v. 20. ποιήσυσιν) ποιῶσιν. ibid. (λέγει Κύριος) deest. v. 21. Καὶ κατὰ τὰς καρδίας) καὶ εἰς τὴν καρδίαν. ibid. καὶ τῶν πονηρῶν ὧν ἐποίησαν) desunt. ib. εἰς κεφαλὰς) εἰς τὰς κεφαλάς. ib. Ἀδωναΐ) abest. v. 22. Χερυβεὶμ) χερυβίν. ibid. ἦν ἐπ' αὐτοῖς) ἐπ' αὐτά. v. 23. δόξα) ἡ δόξα· ibid. ἐκ μέσυ) ἐκ μέσης.

αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνεύματι Θεοῦ· καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως, ἧς ἴδον,

25. καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τὸς λόγυς Κυρίου, οὓς ἔδειξέ μοι (Κύριος.)

ΚΕΦ. ΙΒʹ. XII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίυ πρὸς μὲ, λέγων·

2. Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἳ ἔχυσιν ὀφθαλμοὺς τῦ ὁρᾷν, καὶ ὐ βλέπυσι, καὶ ὦτα ἔχυσι τῦ ἀκύειν, καὶ ὐκ ἀκύσουσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐςί.

3. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπυ, ποίησον
σεαυτῷ σκεύη αἰχμαλωσίας, καὶ αἰχμαλωτίσθητι ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν,
οἴκου καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τῦ τόπου σου
εἰς ἕτερον τόπον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐςί.

4. Καὶ ἐξοίσεις τὰ σκεύη συ σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐξελεύσῃ σὺ ἑσπέρας ἐνώπιον αὐτῶν, ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος.

5. Ἐνώπιον αὐτῶν διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ διεξελεύσῃ δι᾽ αὐτοῦ.

6. Ἐνώπιον αὐτῶν· ἐπ᾽ ὤμων ἀναληφθήσῃ, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσῃ, τὸ πρόσωπόν σου συγκαλύψεις, καὶ ὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν, διότι τέρας δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.

7. Καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα
ὅσα ἐνετείλατό μοι· καὶ σκεύη μου ἐξήνεγκα
ὡς σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας,
καὶ ἑσπέρας διώρυξα ἐμαυτῷ τὸν τοῖχον ὤρυξα
τῇ χειρὶ, καὶ κεκρυμμένος ἐξῆλθον, ἐπ᾽ ὤμων ἀνελήφθην ἐνώπιον αὐτῶν.

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ τοπρωΐ, λέγων·

9. Υἱὲ ἀνθρώπου, οὐκ εἶπαν πρὸς σὲ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, οἶκος ὁ παραπικραίνων, τί σὺ ποιεῖς;

10. Εἰπὸν πρὸς αὐτύς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· εἰπὸν τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγυμένῳ ἐν Ἱερυσαλὴμ καὶ παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οἵ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν,

11. εἰπὸν, ὅτι ἐγὼ τέρατα ποιῶ ἐν μέσῳ αὐτῆς· ὃν τρόπον πεποίηκα, ὕτως ἔςαι αὐτοῖς, ἐν μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται,

12. καὶ ὁ ἄρχων αὐτῶν ἐν μέσῳ
αὐτῶν ἐπ᾽ ὤμων ἀρθήσεται, καὶ κεκρυμ- αὐτῆν
μένος ἐξελεύσεται διὰ τῦ τοίχυ, καὶ
διορύξει τῦ ἐξελθεῖν αὐτὸν δι᾽ αὐτῦ, τὸ
πρόσωπον αὐτῦ συγκαλύψει, ὅπως μὴ ὀρύξει
ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν
οὐκ ὄψεται.

13. Καὶ

v. 25. λόγους Κυρίου) λόγυς τοῦ κυρίου. ibid. (Κύριος.) abest. CAP. XII. v. 2. ὁρᾷν) βλέπειν. ibid. ἀκύσουσιν) ἀκούουσι. v. 3. καὶ αἰχμαλωτίσθητι) abest. ibid. ἐκ τοῦ οἴκου) ἐκ τοῦ τόπου. v. 4. ἐξελεύσῃ σὺ) transposita ibid. ἐνώπιον αὐτῶν) deest. v. 7. καὶ ἐξήνεγκα ὡς σκεύη) καὶ σκεύη ἐξήνεγκα. ibid. ὤρυξα) διώρυξα. ib. τῇ χειρὶ) deest. v. 8. πρὸς μὲ τοπρωΐ) transposita. v. 9. Ἰσραὴλ, ὁ παραπικρ.) τῦ Ἰσραὴλ, οἶκος ὁ παραπικραίνων. v. 10. εἰπὸν τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγουμένῳ Ἱερυσαλὴμ) ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν Ἱερουσαλήμ. v. 11. ἐν μέσῳ αὐτῶν) non habet. ibid. ἔςαι αὐτοῖς) ἔςαι αὐτῷ. v. 12. αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς) ἐν μέσῳ αὐτῶν. ibid. ὀρύξει) διορύξει.

13. Καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλδαίαν, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται, καὶ ἐκεῖ τελευτήσει.

14. Καὶ πάντας τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς
ἐκχεῶ πάντα ἄνεμον, καὶ ῥομφαίαν ἐκκενώσω
ὀπίσω αὐτῶν.

15. Καὶ γνώσονται, διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ διασκορπίσαι με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις.

16. Καὶ ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας, καὶ ἐκ λιμοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἐκδιηγήσωνται πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

17. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

18. υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν ἄρτον σου μετ᾽ ὀδύνης φάγεσαι, καὶ τὸ ὕδωρ σου μετὰ βασάνου καὶ ἐκθλίψεως πίεσαι.

19. Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τῆς γῆς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ· τοὺς ἄρτους αὐτῶν μετ᾽ ἐνδείας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ σὺν τῷ πληρώματι αὐτῆς, ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

20. Καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικούμεναι ἐξερημωθήσονται, καὶ ἡ γῆ
αὐτῶν εἰς ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ ἐπιγνώ- αὐτῆς
σεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος.

21. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

22. υἱὲ ἀνθρώπου, τίς ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγοντες· μακρὰν αἱ ἡμέραι, ἀπόλωλεν ※ πᾶσα ὅρασις;

23. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσι τὴν παραβολὴν ταύτην οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς, ἤγγικασιν αἱ ἡμέραι, καὶ λόγος πάσης ὁράσεως.

24. Ὅτι οὐκ ἔτι ἔσται πᾶσα ὅρασις Καὶ
ψευδὴς, καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

25. Διότι ἐγὼ Κύριος λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καὶ ποιήσω, καὶ οὐ μὴ μηκύνω ἔτι· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν οἶκος ὁ παραπικραίνων· λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

26. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

v. 14. ἐκχεῶ) ἐκκενώσω. v. 16. ἐκδιηγήσωνται τὰς) ἐκδιηγῶνται πάσας τάς. v. 18. μετ᾽ ὀδύνης) μετὰ ὀδύνης. ibid. ὕδωρ σου) σου deest. ibid. ἐκθλίψεως) θλίψεως. v. 19. Ἀδωναῒ) deest. ibid. μετ᾽ ἐνδείας) μετὰ ἐνδείας. ib. σὺν τῷ πληρώματι) absque articulo. v. 20. ἡ γῆ αὐτῆς) ἡ γῆ. v. 22. τίς ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη) τίς ἡ παραβολὴ ὑμῖν. ibid. μακρὰν) μακραί. v. 23. Ἀδωναῒ) abest. ibid. ἀποστρέψω) καὶ ἀποστρέψω. v. 24. Καὶ οὐκ ἔτι ἔσται πᾶσα) ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα. v. 25. ὅτι ἐν ταῖς) ἔτι· ὅτι ἐν ταῖς. ibid. παραπικραίνων) ὁ παραπικραίνων. ib. Ἀδωναῒ) deest.

27. υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδὲ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ὁ παραπικραίνων, λέγοντες λέγυσιν, ἡ ὅρασις ἣν οὗτος ὁρᾷ, εἰς ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗτος προφητεύει,

28. διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς, τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἐ μὴ μηκύνωσιν ἐκέτι πάντες οἱ λόγοι με, ὓς ἂν λαλήσω· ὅτι λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΓ΄. XIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίε πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπε, προφήτευσον ἐπὶ τὲς προφήτας τε Ἰσραὴλ, τὲς προφητεύοντας, καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύεσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτές· ἀκέσατε λόγον Κυρίου.

3. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· οὐαὶ τοῖς προφητεύεσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, ※ τοῖς πορευομένοις ἀπὸ τε πνεύματος αὐτῶν, καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν.

4. Οἱ προφῆταί σου Ἰσραὴλ ὡσεὶ
ἀλώπηκες ἐν ταῖς ἐρήμοις· (ἀλώπηκες)

5. ἐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι· καὶ συνήγαγον ποίμνια καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τε Ἰσραήλ· οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου,

6. βλέποντες ψευδῆ, μαντευόμενοι μάταια, οἱ λέγοντες· τάδε λέγει Κύριος, καὶ ὁ Κύριος ἐκ ἀπέσαλκεν αὐτὲς, καὶ ἤρξαντο τε ἀναστῆσαι λόγον.

7. Οὐχὶ ὅρασιν ψευδῆ ἑωράκατε; καὶ μαντείας ματαίας εἰρήκατε; Καὶ ※ λέγετε, φησὶ Κύριος, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα.

8. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς, καὶ αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο ἰδὲ ἐγὼ ἐφ᾽ ὑμᾶς, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος,

9. καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά με ἐπὶ τὲς προφήτας τὲς ὁρῶντας ψευδῆ καὶ τὲς ἀποφθεγγομένες μάταια· ἐν παιδείᾳ τε λαε με οὐκ ἔσονται, ἐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου Ἰσραὴλ ἐ γραφήσονται, καὶ εἰς τὴν γῆν τε Ἰσραὴλ ἐκ εἰσελεύσονται, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Ἀδωναῒ Κύριος.

10. Ἀνθ᾽ ὧν ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου, λέγοντες, εἰρήνη, εἰρήνη, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη, καὶ ἕτος οἰκοδομεῖ τὸν τοῖχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτὸν, πεσεῖται. (ἄλλοι)

11. Εἰπὸν πρὸς τὲς ἀλείφοντας αὐτόν· πεσεῖται, καὶ ἔσαι ὑετὸς κατακλύζων, καὶ δώσω λίθους πετροβόλους εἰς τὲς ἐνδέσμους αὐτῶν, καὶ πεσοῦνται, καὶ πνεῦμα ἐξαῖρον, καὶ ῥαγήσεται.

12. Καὶ

v. 28. Ἀδωναῒ) abest. ibid. ὅτι λαλήσω λόγον καὶ) λαλήσω καὶ. ib. Ἀδωναῒ) abest. CAP. XIII. v. 2. τοὺς προφητεύοντας ἀπὸ καρδίας αὐτῶν) desiderantur. v. 3. Ἀδωναῒ) abest. v. 4. Οἱ προφῆταί σε Ἰσραὴλ ὡσεὶ ἀλώπηκες ἐν ταῖς ἐρήμοις·) ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφῆταί σου ἰσραήλ. v. 5. ποίμνια καὶ ἐπὶ) καὶ deest. v. 6. τάδε λέγει Κ. καὶ ὁ Κύριος) λέγει κύριος, καὶ κύριος. v. 7. λέγετε, φησὶ Κύριος, καὶ ἐγὼ ἐκ ἐλάλησα.) desunt. v. 8. Ἀδωναῒ) abest utroque loco. v. 9. ὅτι ἐγώ εἰμι Ἀδωναῒ Κύριος.) διότι ἐγὼ κύριος. v. 10. εἰρήνη, εἰρήνη) εἰρήνη. ibid. τὸν τοῖχον) absque articulo. ib. καὶ ἄλλοι ἀλείφουσιν αὐτόν.) καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτὸν, πεσεῖται. v. 11. ἀλείφοντας αὐτὸν) αὐτὸν deest.

12. Καὶ ἰδὲ πέπlωκεν ὁ τοῖχος, καὶ οὐκ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς· πῦ ἐςιν ἡ ἀλοιφὴ ὑμῶν, ἣν ἠλείψατε;

13. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ῥήξω πνοὴν ἐξαίρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς καlακλύζων ἐν ὀργῇ μου ἔςαι· καὶ τὲς λίθες τὲς πετροβόλες ἐπάξω ἐν θυμῷ εἰς συντέλειαν,

14. καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον, ὃν ἠλείψατε, καὶ πεσεῖται· καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται τὰ θεμέλια αὐτῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ συντελεσθήσεσθε μετ' ἐλέγχων, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος.

συντελεσθήσεται

15. Καὶ συντελέσω τὸν θυμόν με ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ ἐπὶ τὲς ἀλείφοντας αὐτὸν, καὶ πεσεῖται· καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· οὐκ ἔςιν ὁ τοῖχος, ὐδὲ οἱ ἀλείφοντες αὐτὸν

16. προφῆται τῦ Ἰσραὴλ, οἱ προφητεύοlες ἐπὶ Ἱερυσαλὴμ, καὶ οἱ ὁρῶντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔςιν εἰρήνη, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

17. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ςήρισον τὸ πρόσωπόν σε ἐπὶ τὰς θυγατέρας τῦ λαοῦ σου, τὰς προφητευούσας ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰς,

18. καὶ ἐρεῖς (πρὸς αὐτάς·) τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ὐαὶ ταῖς συῤῥαπλέσαις προσκεφάλαια ἐπὶ πάνlα ἀγκῶνα χειρὸς, καὶ ποιέσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, τῦ διαςρέφειν ψυχάς· καὶ αἱ ψυχαὶ διεςράφησαν τῦ λαοῦ μου, καὶ ψυχὰς περιεποιοῦντο,

19. καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν λαόν μου, ἕνεκεν δρακὸς κριθῶν, καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτυ τῦ ἀποκlεῖναι ψυχὰς, ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, καὶ τῦ περιποιήσασθαι ψυχὰς, ἃς οὐκ ἔδει ζῆν, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς λαῷ εἰσακέοντι μάταια ἀποφθέγματα.

κλάσματος

περιεποιῦντο

20. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν, ἐφ' ἃ ὑμεῖς συςρέφετε ἐκεῖ ψυχάς· καὶ διαῤῥήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν, καὶ ἐξαποςελῶ τὰς ψυχὰς, ἃς ὑμεῖς ἐκςρέφετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμὸν,

21. καὶ διαῤῥήξω τὰ περιβόλαια ὑμῶν, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν χερσὶν ὑμῶν εἰς συςροφήν· καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

22. Ἀνθ' ὧν διαςρέφετε καρδίαν δικαίου ἀδίκως· κ) ἐγὼ ὐ διέςρεφον αὐτὸν, κ) τῦ κατισχῦσαι χεῖρας ἀνόμου, τὸ καθόλου μὴ ἀποςρέψαι (τὸν) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῦ τῆς πονηρᾶς, κ) ζῆσαι αὐτὸν,

23. διὰ τῦτο ψευδῆ ὐ μὴ ἴδητε, κ) μαν-

v. 12. καὶ ἐροῦσι) καὶ ὐκ ἐροῦσι. v. 13. Ἀδωναῒ) abest. ibid. ἐπάξω ἐν θυμῷ) transposita. v. 14. συντελεσθήσεται) συντελεσθήσεσθε. v. 15. καὶ πεσεῖται) πεσεῖται. v. 16 ὁρῶντες) οἱ ὁρῶντες. ibid. Ἀδωναῒ) abest. v. 18 (πρὸς αὐτάς·) non habet. ibid. Ἀδωναῒ) deest. ib. ἐπὶ πάντα) ὑπὸ πάντα. ib. καὶ αἱ ψυχαὶ) καὶ deest. v. 19. καὶ κλάσματος ἄρτου ἀποκlεῖναι) καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτων τῦ ἀποκlεῖναι. ibid. καὶ περιεποιοῦντο) καὶ τοῦ περιποιήσασθαι. ib. ζῆν) ζῆσαι. v. 20. συνςρέφετε ἐκεῖ) transposita. v. 21. περιβόλαια) ἐπιβόλαια. ibid. ὅτι) διότι. v. 22. διαςρέφετε) διεςρέφετε. ibid. ἀδίκως·) deest. ib. (τὸν) abest.

ὅτι μαντείαν οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι· καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΚΑΙ ἦλθον πρὸς μὲ ἄνδρες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου.

2. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

3. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὴν κόλασιν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν· εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς;

4. Διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ὃς ἂν θῇ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ,

5. ὅπως μὴ διαστρέψωσι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.

6. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν.

ἐπιστράφητε πρὸς μὲ

7. Διότι ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυτευόντων ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἐὰν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ θῇ τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοὶ, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ, ἐν ᾧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ.

προσκειμένων ἀπηλλοτριώθη

8. Καὶ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ θήσω αὐτὸν εἰς ἔρημον καὶ εἰς ἀφανισμὸν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

9. Καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανηθῇ καὶ λαλήσῃ × λόγον, ἐγὼ Κύριος ἐπλάνησα τὸν προφήτην ἐκεῖνον, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ,

10. καὶ λήψονται τὴν ἀδικίαν * αὐτῶν· κατὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἐπερωτῶντος· καὶ κατὰ τὸ ἀδίκημα ὁμοίως τῷ προφήτῃ ἔσται,

λήμψομαι *αὐτοῦ

11. ὅπως μὴ πλανᾶται ἔτι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μιαίνωνται

ται

v. 23. μαντείαν) μαντείας. ibid. ὅτι ῥύσομαι) καὶ ῥύσομαι. ib. ἐπιγνώσεσθε) γνώσεσθε. CAP. XIV. ἄνδρες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσρ.) ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἄνδρες τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ. v. 2. λόγος Κυρίου πρὸς μὲ) transposita. v. 4. Ἀδωναῒ) abest a *Cod. Rom.* constanter, quod h. l. monuisse sufficiat. v. 5. ὅπως μὴ διαστρέψωσι) ὅπως πλαγιάσῃ. v. 6. πρὸς τὸν οἶκον) εἰς τὸν οἶκον. ibid. ὁ Θεὸς) abest. ib. ἐπιστράφητε πρὸς μέ.) ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν. v. 7. καὶ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν - - καὶ θῇ τὰ) καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυτευόντων ἐν τῷ ἰσραὴλ, ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ θῆται τά. v. 8. θήσω) θήσομαι. v. 9. πλανηθῇ) πλανήσῃ. ibid. ἐπλάνησα) πεπλάνηκα. v. 10. λήμψομαι τὴν ἀδ. αὐτοῦ) λήψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν. v. 11. οἶκος Ἰσρ.) οἶκος τοῦ ἰσραήλ.

ται ἔτι ἐν πᾶσι τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος·

12. καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

13. υἱὲ ἀνθρώπου, γῆ ἐὰν ἁμάρτῃ
παρα- μοι τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα, καὶ ἐκ-
πλώματι τενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὴν, καὶ
συντρίψω ἀπ' αὐτῆς στήριγμα ἄρτου, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν λιμὸν, καὶ ἐξαρῶ ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνη.

14. Καὶ ἐὰν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ, οὗτοι ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

15. Ἐὰν δὲ καὶ θηρία πονηρὰ ἐπαγάγω ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τιμωρήσομαι αὐτὴν, καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων ἀπὸ προσώπου τῶν θηρίων,

16. καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὦσι· ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ υἱοὶ καὶ θυγατέρες αὐτῶν σωθήσονται, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται, ἡ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὄλεθρον.

17. Ἢ καὶ ἐὰν ῥομφαίαν ἐπαγάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ εἴπω, ῥομφαία διελθάτω διὰ τῆς γῆς, καὶ ἐξα-
κλήνη ρῶ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος,

18. καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὦσι, ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, οὐ μὴ ῥύσωνται υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται.

19. Ἢ καὶ θάνατον ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτὴν ἐν αἵματι, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος,

20. καὶ Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ ἐν μέσῳ αὐτῆς ὦσι, ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, ἐὰν υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν αὐτοῖς, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν.

21. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἐὰν δὲ καὶ τὰς τέσσαρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηρὰς, ῥομφαίαν, καὶ λιμὸν, καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ θάνατον ἐπαποστελῶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος.

22. Καὶ ἰδοὺ ὑπολελειμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ ἀνασεσωσμένοι ἐξ αὐτῆς, οἱ ἐξάγουσιν οὗτοι ἐξά-
υἱοὺς καὶ θυγατέρας, αὐτοὶ ἐκπορεύ- ξουσιν
ονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακὰ, ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτὴν,

23. καὶ παρακαλέσουσιν ὑμᾶς, διό-

v. 11. Ἀδωναῒ) hæc vox a *Cod. Rom.* conſtanter abeſt. v. 13. γῆ ἐὰν) γῆ ἢ ἐάν. ibid. παραπτώματι) παράπτωμα. ibid. ἀπ' αὐτῆς στήριγμα) αὐτῆς στήριγμα. ib. ἐξαρῶ ἀπ' αὐτῆς) ἐξαρῶ ἐξ αὐτῆς. v. 14. οὗτοι ἐν τῇ δικαιοσύνῃ) αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ. v. 15. Ἐὰν δὲ καὶ) ἐὰν καί. ib. ἐπαγάγω) ἐπάγω. ib. καὶ οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων) καὶ deeſt. v. 16. καὶ θυγατέρες αὐτῶν) ἢ θυγατέρες. v. 17. Ἢ καὶ ἐὰν ῥομφαίαν ἐπαγάγω) ἢ καὶ ῥομφαίαν ἐὰν ἐπάγω. ibid. ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνη) ἐξ αὐτῶν ἄνθρ. καὶ κτῆνος. v. 18. ὦσι) deeſt. ibid. ῥύσωνται) ῥύσονται. ib. ἢ θυγατέρας) οὐδὲ θυγατέρας. v. 19. ἐπάγω) ἐπαποστείλω. v. 20. ὦσι) deeſt. ibid. ὑπολειφθ. αὐτοῖς) ὑπολειφθῶσιν. v. 21. ἐπαποστελῶ) ἐξαποστείλω. v. 22. ἐξ αὐτῆς, οὗτοι ἐξάξουσιν) αὐτῆς, οἳ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς. ibid. αὐτοὶ ἐκπορεύονται) ἰδοὺ ἐκπορεύονται.

τι ὄψεσθε τὰς ὁδὲς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐ μάτην πεποίηκα πάντα ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτῇ, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΕ΄. XV.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίε πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπε, τί ἂν γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν ξύλων τῶν κλημάτων τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τε δρυμε;

3. Εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τε ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν; εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον τε κρεμάσαι ἐπ' αὐτε πᾶν σκεῦος;

4. Πάρεξ ὃ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνάλωσιν, τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κάθαρσιν αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ ἐκλείπει εἰς τέλος· μὴ χρήσιμον ἔσαι εἰς ἐργασίαν;

5. Οὐδὲ ἔτι αὐτε ὄντος ὁλοκλήρου
διότι ἐὰν οὐκ ἔσαι εἰς ἐργασίαν; μὴ ὅτι ἐὰν καὶ
καὶ μὴ πῦρ αὐτὸ ἀναλώσῃ εἰς τέλος, ⁎ οἱ ἔσαι
⁎ μὴ ἔτι εἰς ἐργασίαν.

6. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ὃν τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις τε δρυμε, ὃ δέδωκα αὐτὸ τῷ πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τὲς κατοικεντας ἐν Ἱερυσαλήμ.

στηρίω 7. Καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς· ἐκ τε πυρὸς ἐξελεύσονται, καὶ πῦρ αὐτὲς καταφάγεται, καὶ ἐπιγνώσονται, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτές.

8. Καὶ δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν, ἀνθ' ὧν παρέπεσον παραπτώματι, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

ΚΕΦ. Ιϛ΄. XVI.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίε πρός με, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπε, διαμάρτυραι τῇ Ἱερυσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς,

3. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος τῇ Ἱερουσαλήμ· ἡ ῥίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς Χαναάν· ὁ πατήρ σου Ἀμοῤῥαῖος, καὶ ἡ μήτηρ σου Χετταία.

4. Καὶ ἡ γένεσίς σε ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐ-
τέχθης, οὐκ ἔδησας τὲς μασές σου, καὶ ἔδησαν
ἐν ὕδατι οὐκ ἐλέθης (τε Χρισε με) ⨯
εἰς σωτηρίαν, οὐδὲ ἁλὶ ἡλίσθης, καὶ σπαργάνοις οὐκ ἐσπαργανώθης,

5. οὐδὲ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός με ἐπὶ οὐ φεί-
σοὶ, τε ποιῆσαί σοι ἓν ἐκ πάντων τέ- σεται
των, τε παθεῖν τι ἐπὶ σοί· καὶ ἀπεῤῥίφης ἐπὶ πρόσωπον τε πεδίου τῇ σκολιότητι τῆς ψυχῆς σε, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης.

6. Καὶ διῆλθον ἐπὶ σὲ, καὶ ἴδον σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματί σου· καὶ εἶ-

πα

CAP. XV. v. 2. υἱὲ ἀνθρ.) καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπε. v. 3. ἐπ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτόν. v. 4. κάθαρσιν αὐτῆς) κάθαρσιν ἀπ' αὐτῆς. v. 5. διότι ἐὰν καὶ μὴ) μὴ ὅτι ἐὰν καί. ibid. μὴ ἔσαι ἔτι) οἱ ἔτι ἔσαι. v. 6. τῷ πυρὶ) absque articulo. ibid. ἐν Ἱερουσαλήμ.) absque præpositione. v. 7. στηρίω) δώσω. CAP. XVI. v. 4. ἔδησαν) ἔδησας ibid. (τοῦ Χριστοῦ μου) abest. ib. καὶ σπαργάνοις) καὶ ἐν σπαργάνοις. v. 5. οὐ φείσεται) οὐδὲ ἐφείσατο. ibid. ἐν ᾗ ἡμέρᾳ) ἐν ἡμέρᾳ ᾗ.

πά σοι· ἐκ τȣ͂ αἵματός σου ἡ ζωή σου.

7. Καὶ πληθύνου, καθὼς ἡ ἀνατολὴ τȣ͂ ἀγρȣ͂ δέδωκά σε, καὶ ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύνθης, καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων· οἱ μαστοί σου ἀνωρθώθησαν, καὶ ἡ θρίξ σου ἀνέτειλε, καὶ ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονȣ͂σα.

8. Καὶ διῆλθον διὰ σοῦ, καὶ ἴδον σε· καὶ ἰδȣ̀ καιρός σου, ὡς καιρὸς καταλυόντων· καὶ διεπέτασα τὰς πτέρυγάς μου ἐπὶ σὲ, καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσχημοσύνην σȣ, καὶ ὤμοσά σοι· καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σȣ͂, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ἐγένου μοι,

9. καὶ ἔλουσά σε ἐν ὕδατι, καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά σȣ ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔχρισά σε ἐν ἐλαίῳ.

10. Καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα, καὶ ὑπέδησά σε ὑάκινθον· καὶ ἔζωσά σε βύσσῳ, καὶ περιέβαλόν σε τριχαπτῷ,

11. καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα ψέλια περὶ τὰς χεῖράς σȣ, καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σȣ,

12. καὶ ἔδωκα ἐνώτιον ἐπὶ τὸν μυκτῆρά σου, καὶ τροχίσκȣς ἐπὶ τὰ ὦτά σȣ, καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλήν σȣ,

κόσμῳ 13. καὶ ἐκοσμήθης χρυσίῳ καὶ * ἀργυρίῳ,
χρυσῷ καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσινα, καὶ
* ἀργυρῷ τριχαπτὰ καὶ ποικίλα, σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἔφαγες, καὶ ἐγένου καλὴ σφόδρα σφόδρα, ⁜ καὶ κατευθύνθης εἰς βασιλείαν·

14. καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὡραιότητι, ᾗ ἔταξα ἐπὶ σὲ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

15. Καὶ κατεπεποίθεις ἐν τῷ κάλ- ἐπὶ
λει σου, καὶ ἐπόρνευσας ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας τὴν πορνείαν σȣ ἐπὶ πάντα πάροδον, ὃ οὐκ ἔσαι·

16. καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σȣ, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἴδωλα ῥαπτὰ, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ᾽ αὐτὰ, καὶ ȣ̓ μὴ εἰσέλθῃς, οὐδ᾽ ȣ̓ μὴ γένηται.

17. Καὶ ἔλαβες τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου καὶ ἐκ τȣ͂ χρυσίου μου καὶ ἐκ τȣ͂ ἀργυρίου μου, ἐξ ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικὰς, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν αὐταῖς,

18. καὶ ἔλαβες τὸν ἱματισμὸν τὸν
ποικίλον σου, καὶ περιέβαλες αὐτὰς, καὶ αὐτὰ
τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θυμίαμά μου ἔθηκας πρὸ προσώπου αὐτῶν,

19. καὶ τȣ̀ς ἄρτȣς μου, οὓς ἔδωκά σοι, σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ⨯ ἃ ἐψώμισά σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπȣ αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος,

20. καὶ

v. 6. ἡ ζωή σου.) ζωή. v. 7. Καὶ πληθύνου) πληθύνε. ibid. καὶ ἦσθα) σὺ δὲ ἦσθα. v. 8. ὡς καιρὸς) καὶ καιρὸς. ibid. Ἀδωναῒ) constanter desideratur. v. 10. ὑπέδησα) ὑπέδυσα. v. 12. ἐπὶ τὸν μυκτῆρα) περὶ τὸν μυκτῆρα. v. 13. κόσμῳ χρυσῷ καὶ ἀργυρῷ) χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ. ibid. σφόδρα σφόδρα) σφόδρα. v. 14. ἐπὶ τῷ κάλλει) ἐν τῷ κάλλει. v. 15. Καὶ κατεπ. ἐπὶ τῷ κ.) κατεπεποίθεις ἐν τῷ κάλλει. ibid. ὃ οὐκ ἔσαι.) non habet. v. 16. οὐδ᾽ ȣ̓ μὴ) οὐδὲ μὴ. v. 17. καὶ ἐκ τοῦ χρυσίου μȣ) καὶ deest. v. 18. αὐτὰ) αὐτὰς. v. 19. μετὰ ταῦτα) abest.

20. καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ θυγατέρας σου ἃς ἐγέννησας, καὶ ἔθυσας αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν· ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας,

21. καὶ ἔσφαξας τὰ τέκνα σου, καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαί σε αὐτὰ (ἐν) αὐτοῖς.

22. Τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν πορνείαν σου καὶ τὰ βδελύγματά σου· καὶ οὐκ ἐμνήσθης τὰς ἡμέρας τῆς νηπιότητός σου, ὅτε ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα, καὶ πεφυρμένη ἐν τῷ αἵματί σου ἔζησας.

23. Καὶ ἐγένετο μετὰ πάσας τὰς κακίας σου, ※ οὐαὶ οὐαί σοι, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

24. Καὶ ᾠκοδόμησας σεαυτῇ οἴκημα πορνικὸν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν πάσῃ πλατείᾳ,

ἀρχὴν 25. καὶ ἐπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ᾠκοδόμη-
πασῶν σας τὰ πορνεῖά σου, καὶ ἐλυμήνω τὸ
ἐξόδων κάλλος σου· καὶ διήγαγες τὰ σκέλη σου
* ἤγαγες παντὶ παρόδῳ, καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου,

26. καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὁμοροῦντάς σοι τοὺς μεγαλοσάρκους, καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας τοῦ παροργίσαι με.

27. Ἐὰν δὲ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ ἐξαρῶ τὰ νόμιμά σου, καὶ παραδώσω σε εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς ἐκκλινούσας
σε ἐκ τῆς ὁδοῦ σου, ἧς ἠσέβησας, ἐξεπόρ-
28. καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τὰς θυγατέ- νευσας
ρας Ἀσσοὺρ, καὶ οὐδ' οὕτως ἐνεπλήσ- ἢ ἠσέ-
θης, καὶ ἐξεπόρνευσας καὶ οὐκ ἐνεμπί- βησας
πλω,

29. καὶ ἐπλήθυνας τὴν διαθήκην σου πρὸς γῆν Χανααναίων καὶ Χαλδαίων, καὶ οὐδ' ἐν τούτοις ἐνεπλήσθης.

30. Τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος; ἐν τῷ ποιῆσαί σε πάντα ταῦτα ἔργα γυναικὸς πόρνης ※ παῤῥησιαζομένης ⁓ καὶ ἐξεπόρνευσας τρισ-
σῶς ἐν ταῖς θυγατράσι σου." ἐπὶ
31. Καὶ τὸ πορνεῖον ᾠκοδόμησας ἐν ἐπὶ πά-
πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ, καὶ τὴν βάσιν σου ἐποίη- σης ἀρ-
σας ἐν πάσῃ πλατείᾳ, καὶ ※ οὐκ ἐγέ- χῆς
νου ὡς πόρνη συνάγουσα μισθώματα,

32. ἡ γυνὴ ἡ μοιχωμένη ⁓ ὁμοία ὡς
σοι," παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα,

33. πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύουσιν αὐτὴν προσεδίδου μισθώματα· καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες αὐτοὺς τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σὲ κυκλόθεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου,

34. Καὶ

v. 20. ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ θυγ. σου, καὶ) καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγατέρας σου, ἃς ἐγέννησας, καὶ. ibid. ἔθυσας αὐτὰ αὐτοῖς) ἔθυσας αὐτοῖς. v. 21. σε ἐν αὐτοῖς.) σε αὐτὰ αὐτοῖς. v. 22. καὶ τὰ βδελύγματά σου) non habet. ibid. τὰς ἡμέρας) deest. ib. καὶ πεφυρμένη) καὶ deest. v. 23. οὐαὶ οὐαί σοι) deest. v. 25. ἐπ' ἀρχὴν πασῶν ἐξόδων) ἐπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ. ibid. ἤγαγες) διήγαγες. v. 27. ἐξάρω) καὶ ἐξάρω. ibid. παραδώσω σε) σε abest. ib. & v. 28. ἐξεπόρνευσας καὶ ἠσέβησας) ἧς ἠσέβησας καὶ ἐξεπόρνευσας. ib. ἐξεπόρνευσας καὶ οὐκ ἐνεμπίπλω) καὶ ἐξεπόρν. καὶ οὐκ ἐνεπίπλω. v. 29. τὴν διαθήκην) τὰς διαθήκας. ibid. Χαναναίων καὶ) abest. ib. οὐδ' ἐν) οὐδὲ ἐν. v. 30. ποιῆσαί σε ἔργα) ποιῆσαί σε πάντα ταῦτα ἔργα. ibid. ἐξεπόρνευσας τρ. ἐπὶ ταῖς) καὶ ἐξεπόρνευσας τρισσῶς ἐν ταῖς. v. 31. Καὶ τὸ πορνεῖον) καὶ deest. ibid. ἐπὶ πάσης ἀρχῆς ὁδοῦ, τὴν) ἐν πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ, καὶ τὴν. v. 32. ὡς γυνὴ μ.) ἡ γυνὴ ἡ μοιχ. v. 33. ἐκπορνεύουσι) ἐκπορνεύουσιν. ibid. μισθώματα.) adjicit καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα.

34. καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ ἐξεςραμμένον παρὰ τὰς γυναῖκας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ μετὰ σοῦ πεπορνεύκασιν, ἐν τῷ *προδιδόναι* προσδιδόναι σε μισθώματα, καὶ σοὶ μισθώματα οὐκ ἐδόθη, καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ ἐξεςραμμένα.

35. Διὰ τοῦτο, πόρνη, ἄκουε λόγον Κυρίου.

36. Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορνείᾳ σου πρὸς τοὺς ἐραςάς σου καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου, καὶ ἐν τοῖς αἵμασι τῶν τέκνων σου, ὧν ἔδωκας αὐτοῖς.

ἐπὶ σὲ συνάγω 37. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισυνάγω πάντας τοὺς ἐραςάς σου, ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, καὶ πάντας οὓς ἠγάπησας, σὺν πᾶσιν οἷς ἐμίσεις· καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν, καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας σου πρὸς αὐτοὺς, καὶ ὄψονται πᾶσαν τὴν αἰσχύνην σου,

38. καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει μοιχαλίδος καὶ ἐκχεούσης αἷμα, καὶ θήσομαί σε ἐν τῷ αἵματί σου, καὶ δώσω σε *ζήλους* εἰς αἷμα θυμοῦ καὶ ζήλου.

39. Καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσι τὸ πορνεῖόν σου, καὶ καθελοῦσι τὴν βάσιν σου, *τὸν ἱματισμόν* καὶ ἐκδύσουσί σε τὰ ἱμάτιά σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου· καὶ ἀφήσουσί σε γυμνὴν, καὶ ἀσχημονοῦσαν.

40. Καὶ ἄξουσιν ἐπὶ σὲ ὄχλους, καὶ λιθοβολήσουσί σε ἐν λίθοις, καὶ κατασφάξουσί σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν.

41. Καὶ ἐμπρήσουσι τοὺς οἴκους σου ἐν πυρὶ, καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν· καὶ ἀποςρέψω σε ἀπὸ τῆς πορνείας σου, καὶ μισθώματα οὐ μὴ δῷς οὐκέτι,

42. καὶ ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ σὲ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ· καὶ ἀναπαύσομαι, καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκέτι,

43. ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἐμνήσθης τὴν ἡμέραν τῆς νηπιότητός σου, καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις· καὶ ἐγὼ ἰδοὺ τὰς ὁδούς σου εἰς κεφαλήν σου δέδωκα, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ οὕτως ἐποίησας τὴν ἀσέβειάν σου ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου.

44. Ταῦτά ἐςι πάντα ὅσα εἶπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ, λέγοντες, καθὼς ἡ μήτηρ θυγάτηρ.

45. Καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς μητρός σου σὺ εἶ, ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ αἱ ἀδελφαί σου τῶν ἀδελφῶν αἱ ἀπωσάμεναι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἡ μήτηρ ὑμῶν Χετταία, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν Ἀμορραῖος.

v. 34. σοὶ ἐξεςραμμένον) ἐν σοὶ διεςραμμένον. ibid. προδιδόναι σε) προσδιδόναι σε. ib. ἐξεςραμμένα.) διεςραμμένα. v. 36. καὶ ἐπὶ πάντα τὰ) καὶ εἰς πάντα τά. v. 37. ἐγὼ ἐπὶ σὲ συνάγω) ἐγὼ ἐπισυνάγω. v. 38. καὶ ἐκχεούσης αἷμα) non habet. ibid. θήσομαί σε ἐν τῷ αἵμ. σου - - fin.) καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου. v. 39. τὸν ἱματισμὸν) τὰ ἱμάτια. v. 41. ἐν πυρὶ) πυρί. ibid. ἀπὸ τῆς πορνείας σου) ἐκ πορνείας. ib. δῷς) δώσω. v. 43. τὴν ἡμέραν) abeſt. ibid. καὶ ἐγὼ ἰδοὺ) καὶ ἰδοὺ ἐγώ. ib. τὴν ἀσέβειάν σου) τὴν ἀσέβειαν. v. 45. μητρὸς σὺ εἶ) μητρός σου σὺ εἶ. ibid. αἱ ἀδελφαί σου τῶν ἀδελφῶν αἱ) ἀδελφαὶ τῶν ἀδελφῶν σου αἱ. ibid. μήτηρ ὑμῶν) μήτηρ ἡμῶν. ib. πατὴρ ὑμῶν) ὑμῶν deeſt.

46. Ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμάρεια αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ εὐωνύμων σου· καὶ ἡ ἀδελφή σου ἡ νεωτέρα σου, ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς.

47. Καὶ οὐδ᾽ ὡς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας παρὰ μικρὸν, καὶ ὑπέρ-
μικρὸν κεισαι αὐτὰς παρὰ μικρὸν ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

48. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, εἰ πεποίηκε Σόδομα ἡ ἀδελφή σου αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ὃν τρόπον πεποίηκας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου.

49. Πλὴν τοῦτο τὸ ἀνόμημα Σοδόμων τῆς ἀδελφῆς σου ὑπερηφανία, ἐν πλησμονῇ ἄρτων καὶ ἐν εὐθηνίᾳ οἴνου ἐσπατάλων ÷ αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς· τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς· καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελάβοντο,

50. καὶ ἐμεγαλαύχουν, καὶ ἐποίη-
ἀνομα σαν ἀνομήματα ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐξῆρα αὐτὰς, καθὼς ἴδον.

51. Καὶ Σαμάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐχ ἥμαρτε·
ἁμαρ- καὶ ἐπλήθυνας τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ
τίας αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου, αἷς ἐποίησας.

52. Καὶ σὺ κόμισαι βάσανόν σου, ἐν ᾗ διέφθειρας τὰς ἀδελφάς σου, ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου, αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτήν· καὶ σὺ αἰσχύνθητι, καὶ λάβε τὴν ἀτιμίαν σου ἐν τῷ δικαιῶσαί σε τὰς ἀδελφάς σου.

53. Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφὰς αὐτῶν τὴν ἀποστροφὴν Σοδόμων καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς· καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν Σαμαρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφήν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν,

54. ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν σου, καὶ ἀτιμωθήσῃ ἐκ πάντων, ὧν ἐποίησας, ἐν τῷ σε παροργίσαι με.

55. Καὶ ἡ ἀδελφή σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται, καθὼς ἦσαν ἀπ᾽ ἀρχῆς· καὶ Σαμάρεια καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται, καθὼς ἦσαν ἀπ᾽ ἀρχῆς· καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε, καθὼς ἀπ᾽ ἀρχῆς ἦτε.

56. Καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερηφανίας σου,

57. πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὄνειδος εἶ θυγατέρων Συρίας καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ,

58. τὰς

v. 47. παρὰ μικρὸν) non habet.. v. 48 ἡ ἀδελφή σου) abest. ibid. πεποίηκας) ἐποίησας. v. 49. εὐθηνίᾳ οἴνου) οἴνου deest. ibid. ἀντελάβοντο) ἀντελαμβάνοντο. v. 50. ἄνομα) ἀνομήματα. ibid. καθὼς) addit ἴδον. v. 51. ἁμαρτίας) ἀνομίας. v. 52. διέφθειρας) ἔφθειρας. v. 54. ἐν τῷ σε παροργίσαι με) σε deest. v. 55. καὶ Σαμάρεια καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται) desiderantur.

ἐν ταῖς 58. τὰς ἀσεβείας σȣ καὶ * τὰς ἀνομίας
ἀσεβείαις σȣ σὺ † κόμισαι αὐτὰς, λέγει Κύριος.

* ταῖς ἀνομίαις † κεκόσμησαι
59. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ
ποιήσω ἐν σοὶ, καθὼς ἐποίησας, ὡς ἠ-
τίμασας ταῦτα τȣ̃ παραβῆναι τὴν δια-
θήκην μȣ,

60. καὶ μνησθήσομαι ἐγὼ τῆς δια-
θήκης μου τῆς μετὰ σȣ̃ ἐν ἡμέραις νη-
πιότητός σȣ, καὶ ἀναστήσω σοι διαθή-
κην αἰώνιον.

61. Καὶ μνησθήσῃ τὴν ὁδόν σȣ, καὶ
ἀτιμωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς
ἀδελφάς σȣ τὰς πρεσβυτέρας σȣ σὺν
ταῖς νεωτέραις σȣ, καὶ δώσω αὐτάς
σοι εἰς οἰκοδομὴν, καὶ ȣ̓κ ἐκ διαθήκης
μου σου.

62. Καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην
μȣ μετὰ σȣ̃, καὶ ἐπιγνώσῃ, ὅτι ἐγὼ
Κύριος,

63. ὅπως μνησθῇς καὶ αἰσχυνθῇς,
καὶ μὴ ᾖ σοι ἔτι ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἀπὸ
προσώπου ἀτιμίας σȣ καὶ ἐν τῷ ἐξιλάσ-
κεσθαί με σοὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας,
λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

ΚΕΦ. ΙΖ΄. XVII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
με, λέγων·
2. υἱὲ ἀνθρώπου, διήγησαι
διήγημα καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν
οἶκον τȣ̃ Ἰσραὴλ,

3. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύ-
ριος· ὁ ἀετὸς ὁ μέγας, ὁ μεγαλοπτέρυγος,
ὁ μακρὸς τῇ ἐκτάσει, πλήρης ὀνύχων, ὃς ἐκσπάσει
ἔχει τὸ ἥγημα εἰσελθεῖν εἰς τὸν Λίβα-
νον, καὶ ἔλαβε τὰ ἐκλεκτὰ τῆς κέ-
δρου,

4. τὰ ἄκρα τῆς ἁπαλότητος ἀπέκ-
νισε, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Χαναὰν, Χαλδαί-
εἰς πόλιν τετειχισμένην ἔθετο αὐτά. ων

5. Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τȣ̃ σπέρματος
τῆς γῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ πε-
δίον φυτὸν ἐφ᾽ ὕδατι πολλῷ, ἐπιβλε-
πόμενον ἔταξεν αὐτό.

6. Καὶ ἀνέτειλε καὶ ἐγένετο εἰς ἄμ-
πελον εὐθηνοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέ-
θει, τȣ̃ ἐπιφαίνεσθαι αὐτῇ τὰ κλήμα- τῷ
τα αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτήν· καὶ αἱ ῥίζαι αὐ-
τῆς ὑποκάτω αὐτῆς ἦσαν· καὶ ἐγένετο
εἰς ἄμπελον μεγάλην, καὶ ἐποίησεν ἀ-
παφυάδας, καὶ ἐξέτεινε τὴν ἀναδενδρά-
δα αὐτῆς.

7. Καὶ ἐγένετο ἀετὸς ἕτερος μέγας,
μεγαλοπτέρυγος, πολὺς ὄνυξι· καὶ ἰδȣ̀
ἡ ἄμπελος αὕτη περιπεπλεγμένη πρὸς
αὐτὸν, καὶ αἱ ῥίζαι αὐτῆς πρὸς αὐτὸν,
καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς (καὶ) ἐξαπέ-
στειλεν αὐτῷ, τȣ̃ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ αὐτήν
βώλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς.

v. 58. in Rom. ita habet: τὰς ἀσεβείας σου, καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺ κεκόμισαι αὐτὰς, λέγει κύριος. v. 59. ποιήσω σοι) ποιήσω ἐν σοί. ibid. ἠτίμασας) ἠτίμωσας. v. 61. ἀτιμωθήσῃ) ἐξατιμωθήσῃ. ibid. διαθήκης μου.) διαθήκης σου. v. 62. ἀναστήσω) addit ἐγὼ. v. 63. τὸ στόμα) addit σε. ibid. ἀτιμίας) τῆς ἀτιμίας. ib. καὶ ἐν τῷ ἐξιλ.) καὶ deest. CAP. XVII. v. 3. ὁ ἀετός) absque articulo. ibid. ἐκτάσει) ἐκτάσει. ib. ἐκλεκτὰ) ἐπίλεκτα. v. 4. Χαλδαίων) χαναάν. v. 6. εὐθηνοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέθει, τῷ ἐπιφ.) ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν, τοῦ ἐπιφαίνεσθαι. ibid. αὐτῇ τὰ κλ. αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτήν· καὶ αἱ ῥίζαι) αὐτὴν τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτό. καὶ ῥίζαι. ib. ἄμπελον μεγάλην) μεγάλην deest. v. 7. καὶ αἱ ῥίζαι) absque articulo. ibid. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτήν) ἐξαπέστειλεν αὐτῷ. ib. βώλῳ) βόλῳ.

8. Εἰς πεδίον καλὸν ἐφ' ὕδατι πολ-
καρπὸν λῷ αὕτη πιαίνεται, τῦ ποιῆσαι βλαςὸν,
βλαςὸν καὶ ἐνέγκαι καρπὸν, τῦ εἶναι εἰς ἄμπε-
λον μεγάλην.

9. Διὰ τῦτο εἰπόν· τάδε λέγει Ἀ-
κατευ- δωναΐ Κύριος· εἰ κατευθυνεῖ, ὐχὶ αἱ ῥίζαι
θυνθήσε- τῆς ἁπαλότητος αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς
ται σαπήσεται; καὶ ξηρανθήσεται πάντα
τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐν
βραχίονι μεγάλῳ, ὐδὲ ἐν λαῷ πολλῷ
τῦ ἐκσπᾶσαι αὐτὴν ἐκ ῥιζῶν αὐτῆς.

10. Καὶ ἰδὲ πιαίνεται· μὴ κατευθυ-
νεῖ; ὐχὶ ἅμα τῷ ἅψασθαι αὐτῆς ἄνε-
μον τὸν καύσωνα ξηρανθήσεται ξηρα-
σίᾳ; σὺν τῷ βώλῳ ἀνατολῆς αὐτῆς
ξηρανθήσεται.

11. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
μὲ, λέγων·

12. υἱὲ ἀνθρώπε, εἰπὸν δὴ πρὸς τὸν
οἶκον Ἰσραὴλ τὸν παραπικραίνοντα· οὐκ
ἃ εἶπον ἐπίςασθε τί ἐςι ταῦτα; εἰπόν· ὅταν ἔλ-
θῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ,
καὶ λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ
τὰς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ ἄξει αὐτὲς πρὸς
αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

13. Καὶ λήψεται ἐκ τῦ σπέρματος
τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς
αὐτὸν διαθήκην, καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν
ἀρᾷ, καὶ τὲς ἡγεμένους τῆς γῆς λή-
ψεται,

14. τῦ γενέσθαι εἰς βασιλείαν ἀσθε-
νῆ, τὸ καθόλε μὴ ἐπαίρεσθαι, τῦ φυ-
λάσσειν τὴν διαθήκην αὐτῦ, τῦ ἱςάνειν
αὐτήν.

15. Καὶ ἀποςήσεται ἀπ' αὐτῦ, τῦ
ἐξαποςέλλειν ἀγγέλους ἑαυτῦ εἰς Αἴγυ-
πτον, τῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν
πολύν· εἰ κατευθυνεῖ, εἰ διασωθήσεται
ὁ ποιῶν ἐναντία; καὶ παραβαίνων δια-
θήκην εἰ διασωθήσεται; σωθήσε-
ται

16. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναΐ
Κύριος, ἐὰν μὴ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ὁ βα-
σιλεὺς ὁ βασιλεύσας αὐτὸν, ὃς ἠτίμα-
σε τὴν ἀράν μου, καὶ ὃς παρέβη τὴν
διαθήκην μου, μετ' αὐτῦ ἐν μέσῳ Βα-
βυλῶνος τελευτήσει.

17. Καὶ οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ ὐδὲ
ἐν ὄχλῳ πολλῷ, ποιήσει πρὸς αὐτὸν
Φαραὼ πόλεμον ἐν χαρακοβολίᾳ καὶ
ἐν οἰκοδομῇ βελοςάσεως, τῦ ἐξᾶραι
ψυχὰς πολλάς·

18. καὶ ἠτίμασεν ὁρκωμοσίαν τῦ πα- ὅτι
ραβῆναι διαθήκην· καὶ ἰδὲ δέδωκε τὴν
χεῖρα αὐτῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίη-
σεν αὐτῷ, μὴ σωθήσεται.

19. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε λέγει Ἀ-
δωναΐ Κύριος· ζῶ ἐγὼ ἐὰν μὴ τὴν ὁρκωμο- διαθήκην
σίαν μου, ἣν ἠτίμωσε, καὶ τὴν * διαθήκην παρέβη
μου, ἣν παρέβη, καὶ δώσω † αὐτὴν εἰς κε- * ὁρκω-
φαλὴν αὐτῦ, μωσίαν

20. καὶ ἠτίμωσεν
† αὐτὰ

v. 8. τῦ ποιῆσαι καρπὸν, καὶ ἐνέγκαι βλαςὸν) τῦ ποιεῖν βλαςὰς καὶ φέρειν καρπόν. v. 9. κατευθυνθήσεται) κατευθυνεῖ. v. 10. ἅψασθαι) ἅψεσθαι. ibid. ξηρασίᾳ) deest. ib. βώλῳ) βόλῳ. ib. a fine Rom. adjicit ξηρανθήσεται. v. 12. Ἰσραὴλ) abest. ibid. τί ἐςι ταῦτα; τί ἦν ταῦτα. ib. ἃ εἶπον) εἰπόν. ib. εἰς Ἱερουσαλὴμ, λήψεται) ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ λήψεται. ib. βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἄξει αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν) βασιλέα αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ ἄξῃ αὐτοὺς πρὸς αὐτούς. v. 13. ἡγουμένους) ἡγεμόνας. v. 14. τῦ ἱςάνειν) καὶ ἱςάνειν. v. 15. εἰ σωθήσεται) εἰ διασωθήσεται. v. 16. Διὰ τῦτο) deest. ibid. ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ὁ βασ.) ἐν τόπῳ ὁ βασιλεύς. v. 17. βελοςάσεως) βελοςάσεων. v. 18. ὅτι ἠτίμασεν) καὶ ἠτίμωσεν. ibid. ἰδὲ) δέδωκε. v. 19. τὴν διαθήκην μου, ἣν παρέβη, καὶ τὴν ὁρκωμοσίαν μου, ἣν ἠτίμωσεν, καὶ δώσω αὐτὰ εἰς) τὴν ὁρκωμοσίαν μου, ἣν ἠτίμωσε, καὶ τὴν διαθήκην μου, ἣν παρέβη, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς.

20. καὶ ἐκπετάσω ἐπ' αὐτὸν τὸ δίκ]υόν μου, καὶ ἁλώσεται ἐν τῇ περιοχῇ αὐτȣ͂, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαϐυλῶνα, καὶ διακριθήσομαι μετ' αὐτȣ͂ ἐκεῖ τὴν ἀδικίαν αὐτȣ͂, ἣν ἠδίκησεν ἐν ἐμοί·

21. καὶ πάσας Φυγαδείας αὐτȣ͂ ἐν πάσῃ τῇ παρατάξει αὐτȣ͂ ἐν ῥομφαίᾳ πεσȣ͂νʃαι· καὶ τȣ̀ς καʃαλοίπȣς εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

22. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος· καὶ λήψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐπιλεκ]ῶν τῆς κέδρου ἐκ κορυφῆς, ⋇ καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς παραφυάδων αὐτῆς," καρδίας αὐτῶν ἀποκνιῶ, καὶ καταφυτεύσω ἐγὼ ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν,

23. καὶ κρεμάσω αὐτὸν ἐν ὄρει μεʃεώρῳ τȣ͂ Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει βλαςὸν, καὶ ποιήσει καρπὸν, καὶ ἔςαι εἰς κέδρον μεγάλην· καὶ ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτȣ͂ πᾶν
θηρίον ὄρνεον, καὶ * πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν
* τὰ πε- αὐτȣ͂ ἀναπαύσεται, ⸓ τὰ κλήματα
τεινὰ αὐτȣ͂ ἀποκαταςαθήσεται,"

24. καὶ γνώσονται πάντα τὰ ξύλα τȣ͂ ἀγροῦ, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ταπεινῶν ξύλον ὑψηλὸν, καὶ ὁ ὑψῶν ξύλον ταπεινὸν, καὶ ξηραίνων ξύλον χλωρὸν, καὶ ἀναθάλλων ξύλον ξηρὸν, ἐγὼ Κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω.

ΚΕΦ. ΙΗʹ. XVIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. ⸓ υἱὲ ἀνθρώπου," τί ὑμῖν ἡ παραϐολὴ αὕτη ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν.

3. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραϐολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραήλ.

4. Ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐμαί εἰσιν, ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τȣ͂ πατρὸς, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ τȣ͂ υἱοῦ, ἐμαί εἰσιν, ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνȣσα, αὕτη ἀποθανεῖται, καὶ τȣ͂ φάγοντος τὸν ὄμφακα, αἱμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτȣ͂.

5. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔςαι δίκαιος, ὁ ποιῶν κρῖμα καὶ δικαιοσύνην,

6. ἐπὶ τῶν ὀρέων ȣ̓ φάγεται, καὶ τȣ̀ς ὀφθαλμοὺς αὐτȣ͂ ȣ̓ μὴ ἐπάρῃ πρὸς ἐπὶ
τὰ ἐνθυμήματα οἴκȣ Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τȣ͂ πλησίον αὐτȣ͂ ȣ̓ μὴ μιάνῃ, καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφέδρῳ οὖσαν ȣ̓ προσεγγιεῖ,

7. καὶ ἄνθρωπον ȣ̓ μὴ καταδυναςεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει, καὶ ἅρπαγμα ȣ̓χ ἁρπᾶται· τὸν ἄρτον αὐτȣ͂ τῷ πεινῶντι δώσει, καὶ γυμνὸν περιϐαλεῖ ἱμάτιον,

v. 20. δίκ]υόν μου) μου deest. ibid. καὶ ἄξω αὐτὸν - - fin.) omnia desiderantur; praeterea v. 21. priora verba καὶ πάσας φυγαδείας αὐτοῦ desunt. ib. τῇ παρατάξει) absque articulo. v. 22. Διὰ τȣ͂το εἰπόν· τάδε) διότι τάδε. ibid. ἐπιλεκ]ῶν) ἐκλεκ]ῶν. ib. κορυφῆς) ἐκ κορυφῆς. ib. καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς παραφυάδων αὐτῆς) non habet. v. 23. τȣ͂ Ἰσραὴλ) ἰσραήλ. ibid. πᾶν θηρίον καὶ τὰ πετεινὰ) πᾶν ὄρνεον, καὶ πᾶν πετεινόν. v. 24. τοῦ ἀγροῦ) τοῦ πεδίου. ibid. ὁ ὑψῶν) absque articulo. CAP. XVIII. v. 1. ἐπὶ τῆς γῆς) abest. v. 3. Ἀδωναῒ) constanter deest. v. 4. ἀποθανεῖται) αὕτη ἀποθανεῖται. ibid. καὶ τοῦ φάγοντος - - fin.) desunt. v. 5. ἔςαι) ὃς ἔςαι. v. 6. ἐπάρῃ ἐπὶ τὰ) ἐπάρῃ πρὸς τά. v. 7. ἱμάτιον) deest.

8. καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει, καὶ πλεονασμὸν οὐ λήψεται· καὶ ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρῖμα δίκαιον ποιήσει ἀναμέσον ἀνδρὸς, καὶ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ,

9. καὶ τοῖς προστάγμασί μου πεπόρευται, καὶ δικαιώματά μου πεφύλακται, τοῦ ποιῆσαι αὐτά· δίκαιός ἐστι, ζωῇ ζήσεται, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος·

γεννήσῃ 10. Ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν, ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα ἁμαρτήματα,

11. ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγε, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμίανε,

12. καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσε, καὶ ἅρπαγμα ἥρπασε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκε, καὶ εἰς τὰ εἴδωλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκε,

13. μετὰ τόκου ἔδωκε, καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν· οὗτος ζωῇ οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησε, θανάτῳ ἀποθανεῖται· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

γεννήσῃ 14. Ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱὸν, καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἁμαρτίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἃς ἐποίησε, καὶ φοβηθῇ, καὶ μὴ ποιήσῃ κατ' αὐτάς,

15. ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐκ ἔφαγε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἐμίανε,

16. καὶ ἄνθρωπον οὐ κατεδυνάστευσε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασε, καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἥρπασε, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκε, καὶ γυμνὸν περιέβαλεν ※ ἱμάτιον,

17. καὶ ἀπὸ ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον οὐδὲ πλεονασμὸν οὐχ ἔλαβε, δικαιοσύνην ἐποίησε, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου ἐπορεύθη, οὐ τελευτήσει ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζωῇ ζήσεται.

18. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐὰν θλίψει ἐν θλίψῃ, καὶ ἁρπάσῃ ἅρπαγμα, ἐναντία ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἀποθανεῖται ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ.

19. Καὶ ἐρεῖτε· τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν ὁ υἱὸς τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; ὅτι ὁ υἱὸς δικαιοσύνην καὶ ἔλεος ἐποίησε, πάντα τὰ νόμιμά μου συνετήρησε, καὶ ἐποίησεν αὐτά, ζωῇ ζήσεται.

20. Ἡ δὲ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθανεῖται· υἱὸς οὐ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐδὲ πατὴρ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· δικαιοσύνη δικαίου ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

21. Ἐὰν δὲ ἀποστρέψῃ ὁ ἄνομος ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, καὶ φυλάξῃ πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ

v. 9. καὶ δικαιώματά μου) καὶ τὰ δικαιώματά μου. ibid. δίκαιός ἐστι) δίκαιος οὗτός ἐστι. v. 10. Ἐὰν δὲ γεννήσῃ) καὶ ἐὰν γεννήσῃ. v. 13. ἀποθανεῖται) θανατωθήσεται. v. 14. γεννήσῃ) γεννήσῃ. v. 15. οὐκ ἔφαγε) οὐ βέβρωκε. v. 18. ἐν θλίψει) ἐὰν θλίψει. v. 19. ὅτι οὐκ ἔλαβεν υἱὸς ἀδικίαν πατρὸς αὐτοῦ) τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν τὴν ἀδικίαν ὁ υἱὸς τοῦ πατρός. ibid. ἐποίησε) πεποίηκε. v. 20. αὕτη ἀποθανεῖται) αὕτη deest. ibid. υἱὸς οὐ λήψ.) ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήψεται. ib. αὐτοῦ utroque loco deest. ib. οὐδὲ πατὴρ) οὐδὲ ὁ πατήρ. ib. δικαιοσύνη δικαίου) δικαιοσύνη δικαίῳ. ib. ἀνόμου) ἀνόμῳ. v. 21. Ἐὰν δὲ ἀποστρέψῃ ἄνομος ἀπὸ) καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἀποστρέψῃ ἐκ. ib. φυλάξῃ) φυλάξηται.

τὰ δι- καιώματά μου καὶ ποιήση δικαιοσύνην καὶ ἔλεον, ζωῇ ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνη·

22. πᾶσαι αἱ ἀδικίαι αὐτοῦ, ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν, ἀλλ᾽ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ζήσεται.

ὅτι οὐ βού- λομαι 23. Μὴ θελήσει θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, λέγει Κύριος Κύριος, ὡς τὸ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆν αὐτόν;

24. Ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀ-
ποιήσῃ πὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας, ἃς ἐποίησεν ὁ ἄνομος, ※ καὶ ποιήσει, καὶ ζήσεται; πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν· ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ ᾧ παρέπεσε, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἥμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται.

κατορθοῖ 25. Καὶ εἴπατε· οὐ κατευθυνεῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἀκούσατε δὴ πᾶς οἶκος Ἰσραήλ· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατευθυνεῖ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατευθυνεῖ;

26. Ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ παράπτωμα, καὶ ἀποθάνῃ ἐν τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθανεῖται.

27. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησε, καὶ ποιήσῃ κρῖμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξε.

28. Καὶ ἴδε, καὶ ἀπέστρεψεν ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, ζωῇ ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ.

29. Καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος Ἰσραήλ, οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ οἶκος Ἰσραήλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατορθοῖ;

30. Διὰ τοῦτο ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ, λέγει ὑμεῖς
Ἀδωναῒ Κύριος· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας.

31. Ἀποῤῥίψατε ἀπὸ ἑαυτῶν πά-
σας τὰς ἀσεβείας ὑμῶν ἃς ἠσεβήσατε εἰς ἐποιήσα-
ἐμέ, καὶ ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν και- τε
νὴν καὶ πνεῦμα καινὸν, καὶ ποιήσατε πάσας τὰς ἐντολάς μου· καὶ ἵνατί ἀποθνήσκετε οἶκος Ἰσραήλ; λέγει Κύριος·

32. Διότι οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ἐπιστρέψατε, καὶ ζήσατε.

ΚΕΦ. ΙΘ΄. XIX.

ΚΑΙ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ Ἰσραήλ,

2. καὶ

v. 21. τὰ δικαιώματά μου) δικαιοσύνην καὶ ἔλεος. v. 22. in Rom. πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ ὅσα ἐποίησε οὐ μνησθήσονται. ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησε, ζήσεται. v. 23. ὅτι οὐ βούλομαι τὸν) μὴ θελήσει θελήσω τόν. ibid. Κύριος Κύριος) κύριος. ib. ὁδοῦ αὐτοῦ) αὐτοῦ abest. v. 24. ἀπὸ τῆς δικ.) ἐκ τῆς δικαιοσύνης. ibid. καὶ ποιήσῃ) καὶ ποιῆσαι. v. 25. οὐ κατορθοῖ) οὐ κατευθύνει. ibid. πᾶς οἶκος) πᾶς ὁ οἶκος. ib. ὑμῶν οὐ κατευθυνεῖ;) οὐ deest. v. 26. δίκαιον) τὸν δίκαιον. ib. ποιήσῃ) ποιήσει. v. 27. ποιήσῃ) ποιήσει. v. 28. Καὶ ἴδε) abest. ibid. τῶν ἀσεβειῶν) absque articulo. v. 29. Ἰσραήλ) τοῦ ἰσραήλ, priore loco. v. 30. Διὰ τοῦτο) abest. ibid. κρινῶ ὑμεῖς) κρινῶ ὑμᾶς. v. 31. ἀπὸ ἑαυτῶν) ἀφ᾽ ἑαυτῶν. ibid. ἃς ἐποιήσατε) ἃς ἠσεβήσατε εἰς ἐμέ. ib. καὶ ποιήσατε πάσας τὰς ἐντολάς μου·) non habet. ib. λέγει Κύριος.) abest. v. 32. καὶ ἐπιστρέψατε καὶ ζήσατε.) non habet. CAP. XIX. v. 1. υἱὲ ἀνθρώπου) abest.

2. καὶ ἐρεῖς· τί ἡ μήτηρ σου σκύμνος, ἐν μέσῳ λεόντων ἐγεννήθη, καὶ ἐν μέσῳ λεόντων ἐπλήθυνε σκύμνους αὐτῆς;

ἀπεδήμησεν 3. Καὶ ἀπεπήδησεν εἷς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν τοῦ ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγε.

4. Καὶ ἤκουσαν κατ' αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήφθη, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου,

ἀποσπᾶται 5. καὶ ἴδεν, ὅτι ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἀπώλετο ἡ ὑπόστασις αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέοντα ἔταξεν αὐτόν,

6. καὶ ἀνεστρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν ἁρπάζειν ἁρπάγματα· ἀνθρώπους ἔφαγε,

7. καὶ ἐνέμετο ἐν τῷ θράσει αὐτοῦ, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐξερήμωσε, καὶ ἠφάνισε γῆν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς
ὠρύματος ἀπὸ φωνῆς ὠρυώματος αὐτοῦ,

8. καὶ ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν ἔθνη ἀπὸ χωρῶν κυκλόθεν, καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ' αὐτὸν τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἐν διαφθορᾷ αὐτῶν καὶ συνελήφθη,

9. καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ, καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν ἐν γαλεάγρᾳ πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς φυλακήν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ.

10. Ἡ μήτηρ σου ὡς ἄμπελος, ὡς ἄνθος ἐν ῥοᾷ ἐν ὕδατι πεφυτευμένη, ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ ὕδατος πολλοῦ.

11. Καὶ ἐγένοντο αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος ἐπὶ φυλὴν ἡγουμένων, καὶ ὑψώθη ἐν τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ στελεχέων· καὶ ἴδε τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν πλήθει κλημάτων αὐτῆς,

12. καὶ κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐρίφη, καὶ ἄνεμος ὁ καύσων ἐξήρανε τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς· ἐξεδικήθησαν καὶ ἐξεδικήθη
ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς· πῦρ ἀνήλωσεν αὐτήν,

13. καὶ νῦν ἐφύτευσαν αὐτὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ.

14. Καὶ ἐξῆλθε πῦρ ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῆς, καὶ κατέφαγεν αὐτήν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς, φυλὴ εἰς παραβολὴν θρήνου ἐστὶ, καὶ ἔσται εἰς θρῆνον.

ΚΕΦ. Κ΄. XX.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ, τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθον ἄνδρες ἐκ τῶν

v. 2. καὶ ἐν μέσῳ) καὶ deest. v. 3. ἀπεδήμησεν) ἀπεπήδησεν. v. 5. ἀποσπᾶται) ἀπῶσται. ibid. καὶ ἀπώλετο) καὶ deest. v. 7. ἐν τῷ θράσει) τῷ θράσει. ibid. ἐξερήμωσε) ἐξηρήμωσε. ib. ὠρύματος) ὠρυώματος. v. 8. ἀπὸ χωρῶν) ἐκ χωρῶν. ibid. τὰ δίκτυα) absque articulo. ib. καὶ συνελήφθη) καὶ deest. v. 9. ἤνεγκαν αὐτὸν) abest. ibid. πρὸς βασιλέα) ἦλθε πρὸς βασιλέα. ib. εἰσήγαγον) εἰσήγαγεν. v. 10. ὡς ἄνθος) καὶ ὡς ἄνθος. v. 11. ἐγένοντο αὐτῇ) ἐγένετο αὐτῃ. ibid. ἰσχύος) abest. ib. ἐν τῷ μεγέθει) ἐν deest. ib. στελεχέων·) στελεχῶν. v. 12. ἐρίφη) ἐῤῥίφη. ibid. καύσων) ὁ καύσων. ib. ἐξεδικήθη) ἐξεδικήθησαν. v. 13. ἐφύτευσαν) πεφύτευσαν. v. 14. ἰσχύος αὐτῆς) αὐτῆς deest. ibid. θρήνου) θρόνου. CAP. XX. v. 1. ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς) τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός.

ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τȣ̃ οἴκου Ἰσραὴλ, ἐπερωτῆσαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπȣ μȣ.

2. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

3. υἱὲ ἀνθρώπȣ, λάλησον πρὸς τȣ̀ς πρεσβυτέρους τȣ̃ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτȣ́ς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· εἰ ἐπερωτῆσαί με ὑμεῖς ἔρχεσθε; ζῶ ἐγὼ, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος,

4. εἰ ἐκδικήσω αὐτȣ̀ς ἐκδικήσει· υἱὲ ἀνθρώπου, τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν διαμάρτυραι αὐτοῖς,

5. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτȣ́ς· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἡρέτισα τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνωρίσθην τῷ σπέρματι τȣ̃ οἴκου Ἰακὼβ, καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν, λέγων, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

6. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν, τȣ̃ ἐξαγαγεῖν αὐτȣ̀ς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν
ὤμοσα γῆν, ἣν ἡτοίμασα αὐτοῖς, γῆν ῥέȣσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐςὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

7. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτȣ́ς· ἕκαςος τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτȣ̃ ἀποῤῥιψάτω, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν Αἰγύπτου μὴ μιαίνεσθε, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

8. Καὶ ἀπέςησαν ἀπ᾽ ἐμȣ̃, καὶ ȣ̓κ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί μου· ⁜ ἕκαςοι τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέῤῥιψαν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτȣ οὐκ ἐγκατέλιπον· καὶ εἶπον τȣ̃ ἐκχέαι τὸν θυμόν μȣ ἐπ᾽ αὐτȣ̀ς, τȣ̃ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ γῆς Αἰγύπτου.

9. Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν αὐτοί εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν, τȣ̃ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτȣ.

10. Καὶ ἐξήγαγον αὐτȣ̀ς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἤγαγον αὐτȣ̀ς εἰς τὴν ἔρημον,

11. καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ προςάγματά μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

12. Καὶ τὰ σάββατά μου ἔδωκα αὐτοῖς, τȣ̃ εἶναι εἰς σημεῖον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον αὐτῶν, τȣ̃ γνῶναι αὐτȣ̀ς, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτȣ́ς.

13. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν οἶκον τȣ̃ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν τοῖς προςάγμασί μου πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσετε τȣ̃ ποιεῖν αὐτὰ, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Καὶ παρεπίκρανάν με ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν τοῖς προςτάγμασί μου ȣ̓κ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ

v. 1. τοῦ οἴκου) absque articulo. v. 3. ἐπερωτῆσαί με) εἰ ἐπερωτῆσαί με. v. 5. ὁ Θεός.) abest priore loco. ibid. τοῦ οἴκου) absque articulo. ib. ἐν γῇ Αἰγύπτῳ) ἐν γῇ αἰγύπτου. v. 6. ὤμοσα) ἡτοίμασα. v. 7. τὰ βδελύγματα) absque articulo. ibid. ἀποῤῥιψάτω) ἀποῤῥιψάτω. v. 8. καὶ εἶπον) καὶ εἶπα. ibid. τὴν ὀργήν μου) absque articulo. ib. γῆς Αἰγύπτου) τῆς αἰγύπτου. v. 10. Καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου) deest. v. 13. καὶ τὰ δικαιώματά με φυλάσσετε - - ἐν τοῖς προςτάγμασί μου) omnia desiderantur. ibid. ȣ̓κ ἐπορεύθησαν) καὶ ȣ̓κ ἐπορεύθησαν.

δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν σφόδρα· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς.

14. Καὶ οὐκ ἐποίησα, ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξήγαγεν αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

15. Καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ παράπαν, τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

16. Ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί
μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ
σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω
τῶν καρ- τῶν ἐνθυμημάτων καρδίας αὐτῶν ἐπο-
διῶν ρεύοντο,

17. καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

18. Καὶ εἶπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πατέρων ὑμῶν μὴ πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυλάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν μὴ συναναμίγνυσθε, καὶ μὴ μιαίνεσθε.

19. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσεσθε, καὶ ποιεῖτε αὐτά.

20. Καὶ τὰ σάββατά μου ἁγιάζετε, καὶ ἔστω εἰς σημεῖον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον ὑμῶν, τοῦ γινώσκειν ὑμᾶς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

21. Καὶ παρεπίκρανάν με, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν αὐτὰ, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς.

22. ※ Καὶ ἐπέστρεψα τὴν χεῖρά μου, καὶ (οὐκ) ἐποίησα, ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

23. Καὶ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐ-
τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ διασκορπίσαι αὐ-
τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ τοῦ διασπεῖραι αὐ- διασκορ-
τοὺς ἐν ταῖς χώραις, πίσαι

24. ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησαν, καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώσαντο, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

25. Καὶ

v. 14. οὐκ ἐποίησα) οὐκ abest. ibid. ἐξήγαγεν) ἐξήγαγον. v. 16. τῶν καρδιῶν) καρδίας. v. 18. συναναμίγνυσθε) συναμίσγεσθε. v. 20. καὶ ἀναμέσον ὑμῶν) καὶ ὑμῶν. ibid. γινώσκειν ὑμᾶς) ὑμᾶς deest. ib. ὅτι ἐγὼ) διότι ἐγώ. v. 21. καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου) καὶ deest. ibid. ἃ ποιήσει αὐτὰ) αὐτὰ deest. ib. in fine *Edit. Rom.* post ἐπ᾽ αὐτοὺς adjicit, ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς. v. 22. (οὐκ) abest. ibid. ὧν ἐξήγαγον) καὶ ἐξήγαγον. v. 23. Καὶ ἐξῆρα) καὶ deest. ibid. καὶ τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς) διασπεῖραι αὐτούς.

25. Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ, καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς.

26. Καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν, ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν διανοῖγον μήτραν, ὅπως ἀφανίσω αὐτοὺς ※ ἵνα γνῶσιν· ὅτι ἐγὼ Κύριος.

27. Διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἕως τούτου παρώργισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν, ἐν οἷς παρέπεσαν εἰς ἐμέ.

28. Καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν
γῆν, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦ-
πᾶν ναι αὐτὴν αὐτοῖς· καὶ εἶδαν πάντα βου-
νὸν ὑψηλὸν καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ⨯ θυμὸν δώρων αὐτῶν, καὶ ἔθεντο ὀσμὴν εὐωδίας αὐτῶν, καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ τὰς σπονδὰς αὐτῶν,

29. καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς· τί ἐστιν
ἢ Ἀββα- Ἀββαμὰ ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ
νὰ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀββαμὰ ἕως
Ἀββανὰ τῆς σήμερον ἡμέρας.

30. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαίνεσθε, καὶ ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε·

31. καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς υἱῶν ὑμῶν ἐν πυρὶ ὑμεῖς μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας· καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ ὑμῖν οἶκος τοῦ Ἰσραήλ; ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο,

32. καὶ οὐκ ἔσται ὃν τρόπον ὑμεῖς λέγετε· ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη, καὶ ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, τοῦ λατρεύειν ξύλοις καὶ λίθοις.

33. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἐὰν μὴ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ᾽ ὑμᾶς,

34. καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν, οὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ.

35. Καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον.

36. Ὃν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὕτως κἀγὼ κρινῶ ὑμᾶς, λέγει Κύριος ὁ Θεός·

37. καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ,

 38. καὶ

v. 26. δόμασιν) δόγμασιν. ibid. ἵνα γνῶσιν· ὅτι ἐγὼ Κύριος.) non habet. v. 27. Ἀδωναΐ) constanter abest. ibid. παρέπεσαν) παρέπεσον. v. 28. εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτοῖς· καὶ εἶδαν πᾶν) ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς. καὶ ἴδεν πάντα. ibid. εὐωδίας αὐτῶν) αὐτῶν deest. v. 29. εἶπα) εἶπον. ibid. ἢ Ἀββανὰ) ἀβαμά, utroque loco. v. 30. Κύριος ὁ Θεός·) abest. v. 31. καὶ ἐν τοῖς ἀφορ.) καὶ deest. ibid. υἱῶν ὑμῶν ἐν πυρὶ ὑμεῖς μιαίνεσθε) οἷς ὑμεῖς μιαίνεσθε. v. 33. ἐὰν μὴ) deest. v. 36. ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ) non habet. ibid. κἀγὼ κρινῶ) οὕτως κρινῶ. ib. ὁ Θεός.) desideratur.

38. καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τὰς ἀσεβεῖς
καὶ τὰς ἀφεστηκότας, διότι ἐκ τῆς πα-
ἐξαρῶ ροικεσίας αὐτῶν ἐξάξω αὐτὰς, καὶ εἰς
τὴν γῆν τῦ Ἰσραὴλ ὐκ εἰσελεύσονται,
καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ
Θεός.

39. Καὶ ὑμεῖς οἶκος Ἰσραήλ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἕκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῦ ἐξάρατε, καὶ μετὰ ταῦτα εἰ μὴ ὑμεῖς εἰσακύετέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μυ τὸ ἅγιον ὐ βεβηλώσετε ὐκέτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν,

40. διότι ἐπὶ τῦ ὄρους τῦ ἁγίου μυ, ἐπ᾽ ὄρους ὑψηλῦ, ἐκεῖ δυλεύσυσί μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰς τέλος· καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι, καὶ ἐκεῖ ἐπισκέψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγιάσμασιν ὑμῶν.

41. Ἐν ὀσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ ἐξάγειν με ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν, ὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ᾽ ὀφθαλμὺς τῶν λαῶν.

42. Καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύ-
ριος, ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς
τὴν γῆν τῦ Ἰσραὴλ, εἰς τὴν γῆν, εἰς
ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μυ τῦ δῦναι αὐτὴν
αὐτοῖς τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

43. Καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, ἐν οἷς ἐμιαίνεσθε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν ※ αἷς ἐποιήσατε,

44. καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με οὕτως ὑμῖν, ὅπως τὸ ὄνομά μου μὴ βεβηλωθῇ κατὰ τὰς ὁδὺς ὑμῶν τὰς κακὰς καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα, ※ οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

45. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίυ πρὸς μὲ, λέγων·

46. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσ-
ωπόν συ ἐπὶ Θαιμὰν, καὶ ἐπίβλεψον
ἐπὶ Δαρὼμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν Δαγὼν
ἡγύμενον Ναγὲβ,

47. καὶ ἐρεῖς τῷ δρυμῷ Ναγέβ· ἄκυε λόγον Κυρίυ· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἰδὺ ἐγὼ ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφάγεται ἐν σοὶ πᾶν ξύλον χλωρὸν καὶ πᾶν ξύλον ξηρὸν, ὐ σβεσθήσεται ἡ φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτυ ἕως βοῤῥᾶ.

48. Καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐξέκαυσα αὐτὸ, καὶ ὐ σβεσθήσεται ἔτι.

49. Καὶ εἶπα· μηδαμῶς, Κύριε Κύριε, αὐτοὶ λέγυσι πρὸς μὲ, ὐχὶ παραβολή ἐστι λεγομένη αὕτη;

ΚΕΦ.

v. 38. ἐξαρῶ) ἐξάξω. ibid. Κύριος ὁ Θεός.) κύριος κύριος. v. 39. εἰ μὴ ὑμεῖς εἰσακύετέ) εἰ ὑμεῖς εἰσακούετέ μου. v. 40. ἐκεῖ δυλεύσυσί μοι πᾶς οἶκος Ἰσρ. λέγει Κύριος Κύριος) λέγει κύριος κύριος, ἐκεῖ δυλεύσυσί μοι πᾶς οἶκος ἰσραήλ. v. 41. ἐξάγειν) ἐξαγαγεῖν. ibid. εἰσδέξομαι) εἰσδέχεσθαι. ib. οὗ διεσκορπ.) ἐν αἷς διεσκορπίσθητε. v. 42. ὅτι ἐγὼ) διότι ἐγώ. ibid. δῦναι αὐτὴν αὐτοῖς.) δῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. v. 46. ἐπὶ Δαγὼν) ἐπὶ δαρώμ. v. 47. Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσρ.) κύριος κύριος. ibid. ἀνάπτω πῦρ) ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ. v. 48. καὶ οὐ σβεσθήσεται ἔτι.) ὐ σβεσθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΑ΄. XXI.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,

3. καὶ ἐρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ, καὶ ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολεθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον.

4. Ἀνθ᾽ ὧν ἐξολεθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον, οὕτως ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως βοῤῥᾶ,

5. καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐκέτι.

6. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὀσφύος σου, καὶ ἐν ὀδύναις στενάξεις κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

7. Καὶ ἔσαι ἐὰν εἴπωσι πρὸς σὲ, ἕνεκα τίνος σὺ στενάζεις; καὶ ἐρεῖς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ, ὅτι ἔρχεται, καὶ θραυσθήσεται πᾶσα καρδία, καὶ πᾶσαι χεῖρες παραλυθήσονται, καὶ ἐκψύξει πᾶσα σὰρξ, καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ· ἰδοὺ ἔρχεται, καὶ ἔσαι, λέγει Κύριος ὁ Θεός·

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

9. υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· εἰπὸν, ῥομφαία, ῥομφαία, ὀξύνου καὶ θυμώθητι,

10. ὅπως σφάξῃς σφάγια, ὀξύνου, ὅπως γένῃ εἰς στίλβωσιν, ἑτοίμη εἰς παράλυσιν· σφάζε, ἐξουδένει, ἀπωθοῦ πᾶν ξύλον.

11. Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἑτοίμην τοῦ κρατεῖν ⨯ εἰς χεῖρας αὐτοῦ· ἐξηκονήθη
ῥομφαία, ἐστὶν ἑτοίμη τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς δοθῆναι
χεῖρα ἀποκεντοῦντος. χεῖρας

12. Ἀνάκραγε, καὶ ὀλόλυξον, υἱὲ ἀνθρώπου, ὅτι αὕτη ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου, αὕτη ἐν πᾶσι τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραὴλ παροικήσουσιν, ἐπὶ ῥομφαίᾳ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου· διὰ τοῦτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου,

13. ὅτι δεδικαίωται· καὶ τί εἰ καὶ ἔτι
φυλὴ ἀπωσθῇ; οὐκ ἔσαι, λέγει Κύριος ἀπωθῇς
Κύριος.

14. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προ-
φήτευσον, καὶ κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖ- τῇ χειρὶ
ρα, καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν· ἡ τρίτη ῥομφαία τραυματιῶν ἐστι, ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη· καὶ ἐκστήσει αὐτοὺς,

CAP. XXI. v. 2. υἱὲ ἀνθρώπου, διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ) διατοῦτο προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου. v. 3. Κύριος ὁ Θεός.) κύριος. ibid. ἄδικον καὶ ἄνομον.) transposita. v. 4. οὕτως ἐξελεύσεται) præmittit ἀνθ᾽ ὧν ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον. v. 5. ὅτι ἐγὼ) διότι ἐγώ. ibid. καὶ οὐκ ἀποστρέψει) καὶ deest. v. 7. ὅτι) διότι. ibid. καὶ ἔσαι, λέγει Κύριος ὁ Θεός.) λέγει Κύριος v. 10. ἀπωθοῦ) ἀπῶθει. v. 11. ῥομφαία) ἡ ῥομφαία. ibid. τοῦ δοθῆναι αὐτὴν εἰς χεῖρας) τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρα. v. 13. καὶ ἔτι εἰ καὶ φυλὴ ἀπωθῇς) καὶ τί εἰ καὶ φυλὴ ἀπωσθῇ; v. 14. τῇ χειρὶ) χεῖρα. ibid. ἐκστήσει) ἐκστήσει.

θραυθή-σεται παραδο-θήσονται εἰς 15. ὅπως θραυσθῇ (πᾶσα) καρδία, καὶ πληθυνθῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν πύλην αὐτῶν, (καὶ) παραδίδονται εἰς σφάγια ῥομφαίας· εὖ γέγονεν εἰς σφαγήν, εὖ γέγονεν εἰς στίλβωσιν.

16. Διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, ὗ ἂν τὸ πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται.

17. Καὶ ἐγὼ δὲ κροτήσω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου, καὶ ἐναφήσω τὸν θυμόν μου ἐν σοί, ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα.

18. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

19. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, διάταξον σεαυτῷ δύο ὁδοὺς,

20. τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βασι-
ἀρχαὶ λέως Βαβυλῶνος, ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται αἱ δύο, καὶ χεῖρα ἑτοιμάσουσιν ἐπ' ἀρχῆς ὁδοῦ πόλεως, ἐπ' ἀρχῆς ὁδοῦ διατάξεις, τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ Ῥαββάθ, καὶ ἐπὶ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ αὐτῆς·

21. διότι στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν, ἐπ' ἀρχῆς τῶν δύο ὁδῶν, τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ ἀναβράσαι ῥαβδία, καὶ ἐπερωτῆσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς, καὶ ἡπατοσκοπήσασθαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.

22. Ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ βαλεῖν χάρακα, καὶ τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ, ὑψῶσαι φωνὴν μετὰ κραυγῆς, τοῦ βαλεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς, καὶ βαλεῖν χῶμα, καὶ οἰκοδομῆσαι βελοστάσεις.

23. Καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος μαντείαν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀναμιμνήσκων ἀδικίας αὐτῶν μνησθῆναι.

24. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν, ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, τοῦ ὁραθῆναι ἁμαρτίας ὑμῶν, ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν· ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις ἁλωθήσεσθε.

25. Καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἥκει ἡ ἡμέρα, ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας.

26. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἀφείλου τὴν κίδαριν, καὶ ἐπέθου (αὐτῇ) τὸν στέφανον, αὐτὴ οὐ τοιαύτη ἔσται· ἐταπείνωσας τὸ ὑψηλὸν, καὶ τὸ ταπεινὸν ὕψωσας.

27. Ἀδικίαν, ἀδικίαν, ἀδικίαν, θήσομαι αὐτήν, οὐ τοιαύτη ἔσται, ἕως οὗ ἔλθῃ, ᾧ καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτήν.

28. καὶ

V. 15. ὅπως θραυσθήσεται πᾶσα καρδία) ὅπως μὴ θραυσθῇ ἡ καρδία. ibid. πύλην αὐτῶν καὶ παραδοθήσονται) πύλην, παραδίδονται. V. 16. Διαπορεύου) καὶ διαπορεύου. V. 17. τὸν θυμόν μου ἐν σοί) θυμόν μου. ibid. ἐλάλησα.) λελάληκα. V. 20. ἀρχαὶ δύο) αἱ δύο. ibid. καὶ χεῖρα ἑτοιμάσουσιν ἐπ' ἀρχῆς ὁδοῦ) καὶ χεὶρ ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ. ib. καὶ ἐπὶ υἱῶν Ἀμμὼν) υἱῶν ἀμμών. V. 21. ῥαβδία) ῥάβδον. ibid. ἡπατοσκοπήσασθαι) κατασκοπήσασθαι. V. 22 καὶ τοῦ διανοῖξαι) καὶ deest. V. 23. ἀδικίας αὐτῶν) ἀδικίας αὐτοῦ. V. 24. Κύριος ὁ Θεός·) non habet. ibid ἁλωθήσεσθε.) ἁλώσεσθε. V. 26. Κύριος ὁ Θεός·) non habet ibid. αὐτῇ τὸν στέφανον) τὸν στέφανον αὐτῇ. ib. τὸ ταπεινὸν ὕψωσας) transposita. V. 27. *Edit. Rom* ἀδικίαν ter repetit. ibid. οὐ τοιαύτη ἔσται, ἕως οὗ) οὐαὶ αὐτῇ, τοιαύτη ἔσται ἕως οὗ. ib. παραδώσω αὐτήν.) παραδώσω αὐτῷ.

28. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ πρὸς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖς· ῥομφαία, ῥομφαία ἑτοιμάζου ἐσπασμένη εἰς σφάγια, καὶ ἐσπασμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου, ὅπως στίλβῃς

29. ἐν τῇ ὁράσει σου τῇ ματαίᾳ, καὶ ἐν τῷ μαντεύεσθαί σε ψευδῆ, τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ τραχήλους τραυματιῶν ἀνόμων, ὧν ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας.

30. Ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσῃς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ γεγέννησαι, ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε,

σοι 31. καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ σὲ ὀργήν μου, ἐν πυρὶ ὀργῆς μου ἐμφυσήσω ἐπὶ σέ· καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκταινόντων διαφθοράν.

32. Ἐν πυρὶ ἔσῃ κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου· οὐ μὴ γένηταί σου μνεία, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, οὐ κρινεῖς ※ κρίσιν τὴν πόλιν τῶν αἱμάτων; καὶ παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς,

3. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ὦ πόλις ἐκχέουσα αἵματα ἐν μέσῳ αὐτῆς, τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν αὐτῆς, καὶ ποιοῦσα ἐνθυμήματα καθ' αὐτῆς, τοῦ μιαίνειν αὐτὴν

4. ἐν τοῖς αἵμασιν αὐτῶν, οἷς ἐξέχεας· παραπέπτωκας, καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασί σου οἷς ἐποίεις, ἐμιαίνου· καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας σου, καὶ ἤγαγες καιρὸν ἐτῶν σου. διὰ τοῦτο δέδωκά σε εἰς ὄνειδος τοῖς ἔθνεσι, καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις

5. ταῖς ἐγγιζούσαις πρὸς σὲ, καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαίξονται ἐν σοὶ ἀκάθαρτος ἡ ὀνομαστὴ, καὶ πολλὴ ἐν ταῖς ἀνομίαις.

6. Ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ, ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συνανεφύροντο ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα.

7. Πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολόγουν ἐν σοὶ, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον ἀνεστρέφοντο ἐν ἀδικίαις ἐν σοί· ὀρφανὸν καὶ χήραν κατεδυνάστευον ἐν σοί·

8. Καὶ τὰ ἅγιά μου ἐξουθένουν, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν σοί.

9. Ἄνδρες λῃσταὶ ἦσαν ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν ἐν σοὶ αἷμα· καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἤσθιον ἐν σοὶ, ἀνόσια ἐποίουν ἐν μέσῳ σου.

10. Αἰσχύνην πατρὸς ἀπεκάλυψαν
ἐν σοὶ, καὶ ἐν ἀκαθαρσίαις ἀποκαθημένην ἀποκαθημένης
ἐταπείνουν ἐν σοί.

11. Ἑκα-

v. 18. ὁ Θεός·) non habet. ibid. ἑτοιμάζου) abest. ib. σφάγια) εἰς σφάγια. v. 29. ὧν ἥκει) ἥκει. v. 31. ἐπὶ σοί) ἐπὶ σέ. ibid. διαφθοράν.) διαφθοράν. CAP. XXII. v. 2. οὐ κρινεῖς) εἰ κρινεῖς. v. 3. ὁ Θεός) abest. ibid. καθ' αὐτῆς) καθ' ἑαυτῆς. v. 4. εἰς ὄνειδος) εἰς ὀνειδισμόν. v. 5. ἐμπαίξονται) ἐμπαίξεται. v. 6. συνανεφύροντο) συνεφύροντο. v. 7. κατεδυνάστευον ἐν σοί.) ἐν σοί deest. v. 9. λῃσταί) abest. ibid. ἤσθιον ἐν σοί) ἤσθιον ἐπὶ σοί. v. 10. ἀποκαθημένης) ἀποκαθημένην.

11. Ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον
ἀδελφὴν αὐτοῦ ἠνομοῦσαν, καὶ ἕκαστος τὴν νύμφην
αὐτοῦ ἐμίαινον ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἕκαστος
τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ ἐταπείνουν ἐν σοί.

12. Δῶρα ἐλάμβανον ἐν σοὶ, ὅπως
ἐκχέωσιν αἷμα· τόκον καὶ πλεονασμὸν
ἐλαμβάνοσαν ἐν σοί· καὶ συντελέσω
συντέλειαν κακίας σου τὴν ἐν καταδυ-
ναστείᾳ σου, ὅτι ἐμοῦ ἐπελάθου, λέγει
Κύριος Κύριος.

13. Ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου πρὸς
χεῖρά μου, ἐφ' οἷς συντετέλεσαι, οἷς
ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἵμασί σου τοῖς
γεγεννημένοις ἐν μέσῳ σου,

14. εἰ ὑποστήσεται ἡ καρδία σου; εἰ
κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις αἷς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοί; ἐγὼ Κύριος
λελάληκα καὶ ποιήσω.

15. Καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνε-
σι, καὶ διασπερῶ σε ἐν ταῖς χώραις,
καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ,

σὲ 16. καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ ἐνώ-
πιον τῶν ἐθνῶν, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ
Κύριος.

17. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
μὲ, λέγων·

γέγονεν 18. υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ γεγόνασί μοι ὁ
ἀναμε- οἶκος Ἰσραὴλ ἀναμεμιγμένοι πάντες χαλκῷ,
μιγμένος
καὶ σιδήρῳ, καὶ κασσιτέρῳ, καὶ μολί-
βδῳ, ἐν μέσῳ ⨯ καμίνου" ἀργύριον ἀναμεμιγ- ἀργυρίου
μένον ἐστί. ἀναμε-

19. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, τάδε λέγει μιγμένος
Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε
πάντες εἰς σύγκρασιν μίαν, διὰ τοῦτο
ἰδοὺ ἐγὼ εἰσδέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ἰε-
ρουσαλήμ.

20. Καθὼς εἰσδέχεται ἄργυρος, καὶ
χαλκὸς, καὶ σίδηρος, καὶ κασσίτερος,
μόλιβδος εἰς μέσον καμίνου πυρὸς, τοῦ
ἐμφυσῆσαι εἰς αὐτὰ πῦρ τοῦ χωνεῦσαι,
οὕτως εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐν ὀργῇ μου καὶ
ἐν τῷ θυμῷ μου, καὶ συνάξω καὶ χω-
νεύσω ὑμᾶς,

21. καὶ ἐκφυσήσω ἐφ' ὑμᾶς ἐκφύση- εἰς
μα ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ χωνευθή-
σεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς.

22. Ὃν τρόπον χωνεύεται ἀργύριον
ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε
ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι
ἐγὼ Κύριος ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐφ'
ὑμᾶς.

23. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
μὲ, λέγων·

24. υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν αὐτῇ· σὺ
εἶ γῆ ἡ βρεχομένη, οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο
σοὶ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς. καταβρέ-
χεται

25. Οἱ ἀφηγούμενοι αὐτῆς ἐν μέσῳ
αὐτῆς

v. 11. τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐμίαινον) τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμίαινον. v. 12. ἐλάμβανον) ἐλαμβάνοσαν. ibid. σοῦ, ὅτι ἐμοῦ ἐπελάθου, λέγει Κύριος Κύριος.) ἐμοῦ δὲ ἐπελάθου, λέγει Κύριος. v. 13. πρὸς χεῖρά μου) deest. v. 16. σε ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν) ἐν σοὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἐθνῶν. ibid. γνώσῃ, ὅτι) γνώσεσθε διότι. v. 18. ἰδοὺ γέγονεν ὁ οἶκος Ἰσρ. ἀναμεμιγμένος) ἰδοὺ γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ἰσρ. ἀναμεμιγμένοι πάντες. ibid. μολίβδῳ) μολίβῳ. v. 19. ὁ Θεός.) abest. ibid. πάντες) deest. ib. ἰδοὺ) abest. v. 20. μόλιβδος) καὶ μόλιβος. ibid. πυρὸς) abest. ib. τοῦ ἐμφυσῆσαι εἰς αὐτὰ) τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτό. ib. τοῦ χωνεῦσαι) τοῦ χωνευθῆναι. ib. ὑμᾶς ἐν ὀργῇ μου καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου) ἐν ὀργῇ μου. v. 21. εἰς ὑμᾶς ἐκφύσημα) ἐφ' ὑμᾶς. v. 24. σὺ βρεχομένη - - fin.) ἡ οὐ βρεχομένη οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο ἐπὶ σὲ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς. v. 25. Οἱ ἀφηγούμενοι αὐτῆς) ἧς οἱ ἀφηγούμενοι.

αὐτῆς ὡς λέοντες ἐρευγόμενοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, ψυχὰς κατεσ-
ʼ δῶρα Θίοντες, ἐδυνάστευσαν ἐν δυναστείᾳ; καὶ
ἐλάμβα- τιμὰς λαμβάνοντες· καὶ χῆραί σου ἐπλη-
νον ἐν ἀ- Θύνθησαν ἐν μέσῳ σου,
.. δικίᾳ

26. καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν τὸν νόμον μου, καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἅγιά μου· ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλου ἐ διέστελλον, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ ἐ διέστελλον, καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς ὀφ-
τὰ σάβ- θαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐβεβηλέμην ἐν μέσῳ
βατά μου αὐτῶν.
ἐβεβήλουν

27. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, τοῦ ἐκχέαι αἷμα, ὅπως πλεονεξίᾳ πλεονεκτῶσι.

28. Καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς οἱ ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, οἱ ὁρῶντες μάταια, μαντευόμενοι ψευδῆ, λέγοντες, τάδε λέγει Κύριος, καὶ Κύριος οὐκ ἐλάλησε.

29. τὸν λαὸν τῆς γῆς ἐκπιεζοῦντες ἐν ἀδικίᾳ καὶ διαρπάζοντες ἁρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος.

30. Καὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς, καὶ ἑστῶτα πρὸ προσώπου μου τὸ ὁλοσχερὲς ἐν καιρῷ τῆς ὀργῆς μου, τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλεῖψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον.

31. Καὶ ἐξέχεα ἐπ᾽ αὐτὴν τὸν θυμόν μου ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, τοῦ συντελέσαι αὐτούς· τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Κύριος Κύριος.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, δύο γυναῖκες ἦσαν θυγατέρες μητρὸς μιᾶς,

3. καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν ἐπόρνευσαν· ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, καὶ ἐκεῖ διεπαρθενεύθησαν,

4. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦν Ὀολὰ 'Ολλὰ
ἡ πρεσβυτέρα, καὶ Ὀολιβὰ ἡ ἀδελφὴ 'Ολιβὰ
αὐτῆς, καὶ ἐγένοντό μοι, καὶ ἔτεκον
υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ τὰ ὀνόματα
αὐτῶν, Σαμάρεια ἡ Ὀολὰ, καὶ Ἱερου- 'Ολλὰ
σαλὴμ Ὀολιβὰ, 'Ολλὰ

5. καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὀολὰ ἀπ᾽ ἐ- 'Ολιβὰ
μοῦ, καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς, προσέ-
ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς ἐγγίζοντας αὐ- θετο
τῇ,

6. ἐνδεδυμένους ὑακίνθινα, ἡγουμένους καὶ στρατηγοὺς, νεανίσκους ἐπιλέκτους, πάντες ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ᾽ ἵππων,

v. 25. ἐρευγόμενοι) ἀρυόμενοι. ibid. ἐδυνάστευσαν) abest. ib. δῶρα ἐλάμβανον ἐν ἀδικίᾳ) καὶ τιμὰς λαμβάνοντες. v. 26. τὸν νόμον) absque articulo. ibid. τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν) ἐβεβηλούμην. v. 28. οἱ ἀλείφοντες) abest articulus. ibid. οἱ ὁρῶντες) absque articulo. v. 29. τὸν λαὸν) absque articulo. ibid. ἐν ἀδικίᾳ) ἐν deest. v. 30. τὸ ὁλοσχερὲς ἐν καιρῷ τῆς ὀργῆς μου) ὁλοσχερῶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὀργῆς. v. 31. τὸν θυμόν μου) absque articulo. ibid. συντελέσαι αὐτούς.) αὐτούς abest. CAP. XXIII. v. 3. ἐπόρνευσαν) deest. ibid. καὶ ἐκεῖ) ἐκεῖ. v. 4. 'Ολλὰ) ὀολὰ. ibid. 'Ολιβὰ) ὀολιβὰ. ib. ἡ 'Ολλὰ, καὶ Ἱερουσαλὴμ ὀλλὰ) ἦν ὀολὰ, καὶ ἱερουσαλὴμ ἦν ὀολιβά. v. 5. ἡ 'Ολιβὰ ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ προσέθετο) ἡ ὀολὰ ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ ἐπέθετο. v. 6. ἐνδεδυμένους) ἐνδεδυκότας. ibid. νεανίσκους ἐπιλέκτους) νεανίσκοι καὶ ἐπίλεκτοι.

αὐτῶν 7. καὶ ἔδωκε τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐπ' αὐτὲς· ἐπίλεκτοι υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες, καὶ ἐπὶ πάντας οὓς ἐπέθετο· ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῆς ἐμιαίνετο.

8. Καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐξ Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλειπεν, ὅτι μετ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν αὐτήν, καὶ ἐξέχεαν τὴν πορνείαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν.

9. Διὰ τοῦτο παρέδωκα αὐτὴν εἰς χεῖρας τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυρίων, ἐφ' οὓς ἐπετίθετο.

ἀσχημοσύνην 10. Αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, υἱὲς καὶ θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτὴν ἐν ῥομφαίᾳ ἀπέκτειναν· καὶ ἐγένετο λάλημα εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ ἐποίησαν ἐκδικήσεις ἐν αὐτῇ εἰς τὰς θυγατέρας αὐτῆς.

11. Καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ
Ὀλιβὰ Ὀολιβά, καὶ διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτήν, καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

12. Ἐπὶ τὲς υἱοὺς τῶν Ἀσσυρίων ἐπέθετο ἡγεμένους καὶ στρατηγὲς τὲς
εὐπόρφυρα ἐγγὺς αὐτῆς ἐνδεδυμένες εὐπάρυφα, ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων, νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες.

13. Καὶ εἶδον, ὅτι μεμίανται ὁδὸς μία τῶν δύο,

14. καὶ προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ εἶδεν ἄνδρας ἐζωγραφημένες ἐπὶ τῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων ἐζωγραφημένας, ἐν γραφίδι

15. διεζωσμένους ποικίλματα ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ τιάραι βαπτὰ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὄψις τριστὴ πάντων, ὁμοίωμα υἱῶν Χαλδαίων, γῆς πατρίδος αὐτῶν.

16. Καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτὲς ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν αὐτῆς· καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν Χαλδαίων.

17. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὴν υἱοὶ Βαβυλῶνος, εἰς κοίτην καταλυόντων, καὶ ἐμίαινον αὐτὴν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμιάνθη ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν.

18. Καὶ ἀπεκάλυψε τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἀπεκάλυψεν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς· καὶ ἀπέστη ἡ ψυχή μυ ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἀσχημοσύνην

19. Καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν συ, τῦ ἀναμνῆσαι ἡμέρας νεότητός σου, ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἰγύπτῳ,

20. καὶ ἐπέθυ ἐπὶ τὲς Χαλδαίους, ὧν ἦσαν ὡς ὄνων αἱ σάρκες αὐτῶν, καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν,

21. καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός

v. 7. πορνείαν αὐτῶν) πορνείαν αὐτῆς. ibid. αὐτῆς ἐμιαίνετο.) αὐτοῖς ἐμιαίνετο. v. 8. ἐγκατέλειπεν) ἐγκατέλιπεν. ibid. ἐν τῇ νεότητι) absque articulo. v. 10. ἀσχημοσύνην) αἰσχύνην. ibid. εἰς τὰς γυναῖκας) absque articulo. ib. θυγατέρας αὐτῆς.) αὐτῆς abest. v. 11. ἡ Ὀλιβὰ) ὀολιβά. v. 12. ἐνδεδυμένους εὐπόρφυρα ἱππεῖς ἱππαζόμενοι) ἐνδεδυκότας εὐπάρυφα, ἱππεῖς ἱππαζομένους. v. 14. ἐζωγραφημένας) ἐζωγραφημένους. v. 15. διεζωσμένους) ἐζωσμένας. ibid. καὶ τιάραι βαπτὰ ἐπὶ) παραβαπτὰ καὶ ἐπί. ib. πατρίδος αὐτῶν.) πατρίδος αὐτῦ. v. 16. ἐν ὁράσει) τῇ ὁράσει. v. 17. ἦλθον) ἤλθοσαν. v. 18. τὴν ἀσχημοσύνην) αἰσχύνην. v. 19. ἡμέρας) ἡμέραν. v. 20. ἦσαν) deest. v. 21. ἐπεσκέψω) ἐπισκέψω.

τητός σου, ἃ ἐποίεις ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ
καταλύματί σου, ὓ οἱ μαστοὶ ἔπεσαν
νεότητός σου.

Ὀλιβὰ 22. Διὰ τοῦτο Ὀολιβά, τάδε λέγει
Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς ἐπὶ σέ, Ὀλιβά·
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ
σέ, ἀφ᾽ ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ᾽ αὐ-
τῶν· καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν

23. υἱοὺς Βαβυλῶνος, καὶ πάντας
καὶ Φὲδ τοὺς Χαλδαίους, Φακοὺκ, καὶ * Σοὶ, καὶ
* Σοὺδ † Ὑχοὺ, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀσσυ-
† Λοὺδ ρίων μετ᾽ αὐτῶν, νεανίσκους ἐπιλέκτους,
ἡγεμόνας καὶ στρατηγοὺς, πάντας τρισ-
σοὺς καὶ ὀνομαστοὺς, ἱππεύοντας ἐφ᾽
ἵππων πάντες.

24. Ἥξουσιν ἐπὶ σὲ ἀπὸ Βοῤῥᾶ, ἅρ-
ματα καὶ τροχοὶ ἵπποι μετὰ ὄχλου
λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλται καὶ περικε-
φαλαῖαι, καὶ βαλεῖ ἐπὶ σὲ προφυλα-
κὴν κύκλῳ.

25. Καὶ δώσω πρὸ προσώπου αὐτῶν
κρῖμα, καὶ ἐκδικήσουσί σε ἐν τοῖς κρίμα-
σιν αὐτῶν· καὶ δώσω τὸν ζῆλόν μου ἐν
σοί, καὶ ποιήσουσι μετὰ σοῦ ἐν ὀργῇ θυ-
μοῦ μου, μυκτῆρας σου καὶ ὦτά σου
ἀφελοῦσι· καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν
ῥομφαίᾳ καταβαλοῦσιν· αὐτοὶ τοὺς υἱούς
σου καὶ τὰς θυγατέρας σου λήψονται,
καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐμπρήσουσιν
ἐν πυρί·

26. καὶ ἐκδύσουσί σε τὸν ἱματισμόν
σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυ-
χήσεώς σου.

27. Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσεβείας
σου ἐκ σοῦ, καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ γῆς
Αἰγύπτου· καὶ οὐ μὴ ἄρῃς τοὺς ὀφθαλ-
μούς σου ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ Αἰγύπτου οὐ
μὴ μνησθῇς οὐκέτι.

28. Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ
Θεός· ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμί σε εἰς χεῖ-
ρας ὧν μισεῖς, ἀφ᾽ ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή
σου ἀπ᾽ αὐτῶν.

29. Καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐν μίσει,
καὶ λήψονται πάντας τοὺς πόνους σου
καὶ τοὺς μόχθους σου, καὶ ἔσῃ γυμνὴ
καὶ ἀσχημονοῦσα, καὶ ἀποκαλυφθήσε-
ται ἡ αἰσχύνη (σου) πορνείας σου καὶ ἀ- πορνείας
σέβειά σου· καὶ ἡ πορνεία σου

30. ἐποίησε ταῦτά σοι, ἐν τῷ ἐκ-
πορνεῦσαί σε ὀπίσω ἐθνῶν, καὶ ἐμιαί-
νου ἐν τοῖς ἐπιθυμήμασιν αὐτῶν.

31. Ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀδελφῆς σου ἐπο-
ρεύθης, καὶ δώσω τὸ ποτήριον αὐτῆς
εἰς τὰς χεῖράς σου.

32. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος Κύριος
ὁ Θεός· τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου
πίεσαι, τὸ βαθὺ καὶ τὸ πλατὺ, ἔσται
εἰς γέλωτα καὶ εἰς μυκτηρισμὸν, τὸ
πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην,

33. καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ. καὶ τὸ πο- ἐν χεῶ
τήριον ἵπως

v. 21. ἔπεσαν) abest. v. 22. Ὀλιβά) ὀολιβά. ibid. Κύριος ὁ Θεὸς ἐπὶ σὲ ὀλιβά.) non habet. v. 23 καὶ Φὲδ, καὶ Σοὺδ, καὶ Λοὺδ) Φακοὺκ, καὶ σοὶ, καὶ ὑχοὺ. ibid. τοὺς υἱοὺς) absque articulo. ib. πάντες.) in fine versûs deest. v. 24. Ἥξουσιν) καὶ πάντες ἥξουσιν. ibid. ἵπποι) abest. ib. μετὰ) μετ᾽. ib. καὶ περικεφαλαῖαι) non habet. ib. ἐπὶ σὲ προφυλακὴν) φυλακὴν ἐπὶ σέ. v. 25. θυμοῦ μου· μου abest. ibid. τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγ.) υἱούς σου καὶ θυγατέρας. ib. ἐμπρήσουσιν ἐν πυρί·) πῦρ καταφάγεται. v. 28. ὁ Θεός.) abest. v. 29. ἀσχημονοῦσα) αἰσχυνομένη. ibid. ἡ αἰσχύνη σου πορνεία σου) αἰσχύνη πορνείας σου. v. 30. ἐπιθυμήμασιν) ἐνθυμήμασιν. v. 31. εἰς τὰς χεῖράς σου.) absque articulo. v. 32. Ἀδωναῒ Κύριος Κύριος ὁ Θεός·) τάδε λέγει κύριος. ibid. ἔσται εἰς γέλωτα καὶ εἰς μυκτηρισμὸν) non habet. ibid. τὸ πλεονάζον) καὶ τὸ πλεονάζον. v. 33. καὶ ἐκχεῶ ὅπως πλησθήσῃ·) καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ.

τήριον τῆς ἀδελφῆς σου Σαμαρείας πο-
τήριον ✕ ἀφανίας καὶ ἀφανισμοῦ.

34. Πίεσαι αὐτὸ, καὶ ἐκστραγγιεῖς,
καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς νουμηνίας αὐ-
τῆς ἀποστρέψω· διότι ἐγὼ ἐλάλησα,
λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός.

35. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύ-
ριος· ἀνθ᾽ ὧν ἐπελάθου μου, καὶ ἀπέῤ-
ῥιψάς με ὀπίσω τοῦ σώματός σου, καὶ
σὺ λάβε τὴν ἀσέβειάν σου καὶ τὴν πορ-
νείαν σου.

36. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ. υἱὲ ἀν-
Ὀλλὰν θρώπου, οὐ κρινεῖς τὴν Ὀολλὰν καὶ τὴν
Ὀλιβὰν Ὀολιβὰν, καὶ ἀπαγγελεῖς αὐταῖς τὰς
ἀνομίας αὐτῶν,

37. ὅτι ἐμοιχῶντο, καὶ αἷμα ἐν χερ-
σὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐ-
τῶν ἐμοιχῶντο, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν,
αὐτὰ ἃ ἐγέννησάν μοι, διῆγον αὐτοῖς δι᾽ ἐμ-
πύρων.

38. Ἕως καὶ ταῦτα ἐποίησάν μοι,
καὶ ἃ ἐμίσουν, ἐποίησαν· τὰ ἅγιά μου
ἐμίαινον, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβε-
βήλουν,

39. καὶ ἐν τῷ σφάζειν αὐτοὺς τὰ
τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ
εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ ἅγιά μου ἀφυ-
λάκτως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τοῦ βεβη-
λοῦν αὐτά· καὶ ὅτι οὕτως ἐποίουν ἐν
μέσῳ τοῦ οἴκου μου,

40. καὶ ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἐρχο-
μένοις μακρόθεν, οἷς ἀγγέλους ἐξαπε-
στέλλοσαν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἅμα τῷ ἔρ-
χεσθαι αὐτοὺς, εὐθὺς ἐλούου, καὶ ἐστιβί-
ζου τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἐκόσμου
κόσμῳ,

41. καὶ ἐκάθου ἐπὶ κλίνης ἐστρωμένης,
καὶ τράπεζα κεκοσμημένη πρὸ προσώπου
αὐτῆς· καὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ τὸ
ἔλαιόν μου ἐξευφραίνοντο ἐν αὐτοῖς,

42. καὶ φωνὴν ἁρμονίας ἀνεκρούοντο,
καὶ πρὸς ἄνδρας ἐκ πλήθους ἀνθρώ-
πων ἥκοντας οἰνωμένους ἐκ τῆς ἐρήμου·
καὶ ἐδίδοσαν ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας * αὐ- ψέλια
τῶν, καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὰς * σου, σὺ
κεφαλὰς αὐτῶν. δὲ

43. Καὶ εἶπα, οὐκ ἐν τούτοις μοιχῶν- εἶπας
ται; ἔργα γυναικὸς πόρνης ἐποίεις,
καὶ αὐτὴ ἐξεπόρνευσε;

44. Καὶ εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτὴν,
ὃν τρόπον εἰσεπορεύοντο πρὸς γυναῖκα
πόρνην, οὕτως εἰσεπορεύοντο πρὸς Ὀολλὰν, Ὀλλὰν
καὶ πρὸς Ὀολιβὰν, τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν. Ὀλιβὰν

45. Καὶ ἄνδρες δίκαιοι, αὐτοὶ καὶ ἐκ-
δικήσουσιν αὐτὰς ἐκδικήσει μοιχαλίδος,
καὶ ἐκδικήσει αἵματος, ὅτι μοιχαλίδες
εἰσὶ, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐτῶν. αἵματα

46. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνά-
γαγε

v. 33. τῆς ἀδελφῆς σου Σαμαρείας ποτήριον ἀφανισμοῦ.) ἀφανισμοῦ ποτήριον ἀδελφῆς σου σαμαρείας. v. 34. καὶ ἐκστραγγιεῖς) abest. ibid. ἐλάλησα) λελάληκα. ib. Κύριος ὁ Θεός·) abest. v. 36. Ὀλλὰν καὶ τὴν Ὀλιβὰν) ὀολλὰν καὶ τὴν ὀολιβάν. ibid. ἀπαγγελεῖς) ἀναγγελεῖς. v. 37. καὶ τὰ ἐνθυμήματα) καὶ deest. ibid. διῆγον αὐτά) διήγαγον αὐτοῖς. v. 38. καὶ ἃ ἐμίσουν, ἐποίησαν·) non habet. v. 39. ἀφυλάκτως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ) desideratur. v. 40. καὶ τοῖς ἀνδράσι) absque articulo. ibid. ἐξαπεστέλλοσαν) ἐξαπέστειλον. v. 41. θυμίαμά μου) μου deest. ibid. ἐξευφραίνοντο) εὐφραίνοντο. v. 42. οἰνωμένους) abest. ibid. ψέλια) ψέλλια. ib. χεῖράς σου, σὺ δὲ στέφανον) χεῖρας αὐτῶν, καὶ στέφανον. v. 43. εἶπας) εἶπα. ibid. μοιχῶνται - - fin.) μοιχεύουσι; καὶ ἔργα πόρνης καὶ αὐτὴ ἐξεπόρνευσε. v. 44. εἰσεπορεύοντο πρὸς) εἰσεπορεύοντο πρός. ibid. τρόπον εἰσεπορεύοντο) τρόπον εἰσπορεύονται. ib. ὀλλὰν, καὶ πρὸς Ὀλιβὰν) ὀολλὰν καὶ πρὸς ὀολιβάν. v. 45. αἵματα) αἷμα. v. 46. Ἀδωναῒ Κύριος·) κύριος κύριος.

ἐπ' αὐ-ταῖς

γαγε ἐπ' αὐταῖς ὄχλον, καὶ δὸς ἐν αὐταῖς ταραχὴν καὶ διαρπαγὴν,

47. καὶ λιθοβόλησον ἐπ' αὐταῖς λίθοις ὄχλων, καὶ καταπέντησον αὐταῖς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν· υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν ⨯ ἐν πυρὶ ἐμπυριοῦσι,

48. καὶ ἀποστρέψω ἀσέβειαν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυναῖκες, καὶ οὐ μὴ ποιήσουσι κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν.

49. Καὶ δοθήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἐνθυμημάτων ὑμῶν λήψεσθε, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, γράψον σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀφ' ἧς ἀπηρείσατο βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον.

3. Καὶ εἰπὸν ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολὴν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἐπίστησον τὸν λέβητα, καὶ ἔκχεον εἰς αὐτὸν ὕδωρ,

4. καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτομήματα, πᾶν διχοτόμημα καλὸν, καὶ σκέλος καὶ ὦμον ἐκσεσαρκισμένα ἐκ τῶν ὀστέων αὐτῶν,

5. ἐξ ἐπιλέκτων κτηνῶν εἰλημμένα· καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ ὑποκάτω αὐτῶν, ἔζεσε καὶ ἐξέζεσε, καὶ ἡψήθη τὰ ὀστᾶ αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς.

6. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ὦ πόλις αἱμάτων λέβης, ἐν ᾧ ἐστιν ἰὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἰὸς ἐν αὐτῷ οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς, κατὰ μέλος αὐτῆς ἐξήνεγκεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος.

7. Ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐστιν, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό· οὐκ ἐκκέχυκα αὐτὸ ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ καλύψαι ἐπ' αὐτὸ γῆν,

λεοπε-τρίαν

8. τοῦ ἀναβῆναι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικηθῆναι· δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν, τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό.

9. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος. ⋇ οὐαὶ πόλις τῶν αἱμάτων·˸ κἀγὼ μεγαλυνῶ τὸν δαλὸν,

10. καὶ πληθυνῶ τὰ ξύλα, καὶ ἐκκαύσω τὸ πῦρ, ὅπως ἐλαττωθῇ ὁ ζωμὸς, καὶ ἐκτακῇ τὰ κρέα, καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσωνται,

v. 46. ἐπ' αὐταῖς) ἐν αὐταῖς. v. 47. λιθοβόλησον αὐταῖς) λιθοβόλησον ἐπ' αὐταῖς. ibid. κατακέντησον) κατακέντει. ib. ἐμπυριοῦσι) ἐμπρήσουσιν. v. 48. ἀπὸ τῆς γῆς) ἐκ τῆς γῆς. CAP. XXIV. v. 1. ἐνάτῳ) ἐννάτῳ. v. 3. Ἀδωναῒ) abest. ibid. ἔκχεον) ἔγχεον. v. 4. καὶ σκέλος) καὶ deest. ibid. ἐκ τῶν ὀστέων αὐτῶν) ἀπὸ τῶν ὀστῶν. v. 5. εἰλημμένα·) εἰλημμένων. ibid. καὶ ἐξέζεσε) deest. ib. ἡψήθη) ἥψηται. v. 6. Ἀδωναῒ) constanter abest. ibid. καὶ ὁ ἰὸς ἐν αὐτῷ οὐκ) καὶ ὁ ἰὸς οὐκ. v. 7. λεοπετρίαν) λεωπετρίαν. ibid. καλύψαι αὐτὸ) καλύψαι ἐπ' αὐτό. v. 9. οὐαὶ πόλις τῶν αἱμάτων) non habet. v. 10. καὶ ἐκκαύσω - - fin.) καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῇ τὰ κρέα, καὶ ἐλαττωθῇ ὁ ζωμός.

11. καὶ στῆ ἐπὶ τὰς ἄνθρακας αὐτῆς, ἐξήφθη, ὅπως ἐκκαυθῆ, ὅπως συμφρυγῆ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῆ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς, καὶ ἐκλίπη ὁ ἰὸς αὐτῆς,

12. καὶ ἐ μὴ ἐξέλθη ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἰὸς αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς,

13. ※ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ σου ζέμμα," ἀνθ' ὧν ἐμιάνθης σὺ, ※ καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθη ἀπὸ ἀκαθαρσίας σε," καὶ
ἔτι τί ἔσαι ἐὰν μὴ καθαρισθῇς ἔτι, ἕως ὅ ἐμπλήσω τὸν θυμόν με ἐν σοί.

14. Ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ἥξει, καὶ ποιήσω, ἐ διασελῶ, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· κατὰ τὰς ὁδές σε, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σε κρινῶ σε, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος. ÷ Διὰ τῦτο ἐγὼ κρι-
÷ νῶ σε κατὰ τὰ αἵματά σε, καὶ κατὰ
÷ τὰ ἐνθυμήματά σε κρινῶ σε, ἡ ἀκά-
÷ θαρτος, ἡ ὀνομασὴ, καὶ πολλὴ, τῦ
÷ παραπικραίνειν."

15. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίε πρὸς μὲ, λέγων·

16. υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδὲ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σε, τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν σε ἐν παρατάξει, ἐ μὴ κοπῇς, οὐδ' ἐ μὴ κλαυθῇς, ✕ οὐδὲ μὴ ἔλθη σοι δάκρυα.

17. Στεναγμὸς αἵματος, ὀσφύος πένθες ἔσαι αὐτη· οὐκ ἔσαι τὸ τρίχωμά σου συμπεπλεγμένον ἐπὶ σὲ, καὶ τὰ ὑποδήματά σε ἐν τοῖς ποσί σε, ἐ μὴ παρακληθῇς ἐν χείλεσιν αὐτῶν, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν ἐ μὴ φάγῃς.

18. Καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τοπρωῒ, ὃν τρόπον ἐνετείλατό μοι, καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή μου ἑσπέρας, καὶ ἐποίησα τοπρωῒ, καθὼς ἐπετάγη μοι.

19. Καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ λαός· ἐκ ἐ μὴ
ἀπαγγείλεις ἡμῖν, τί ἐςι ταῦτα ἃ σὺ ποιεῖς;

20. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτές· λόγος Κυ- τάδε λέ-
ρίε ἐγένετο πρὸς μὲ, λέγων· γει Ἀδω-

21. εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τῦ Ἰσραήλ· ναΐ Κύ-
τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἰδὲ ριος·
ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἅγιά μου, φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχαὶ ὑμῶν· καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν ὓς ἐγκατελίπετε, ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται,

22. καὶ ποιήσετε ὃν τρόπον ἐποίησα· ποιήσω
ἀπὸ σόματος αὐτῶν ἐ μὴ παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν ἐ μὴ φάγησθε,

23. καὶ αἱ κόμαι ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν· ἐ μὴ κόψησθε, οὔτε μὴ κλαύσητε. καὶ ἐντακήσεσθε ἐν κλαυθῆ-
ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ παρακαλέσε- τε
τε ἕκασος τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ.

24. Καὶ

▼ 11 in Rom. καὶ στῆ ἐπὶ τὰς ἄνθρακας, ὅπως προσκαυθῆ καὶ θερμανθῆ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῆ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς. καὶ ἐκλείπῃ ὁ ἰὸς αὐτῆς. v. 12. καὶ καταισχυνθήσεται) καὶ deest. v. 13. in Rom. ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σὺ, καὶ τί ἐὰν μὴ καθαρισθῇς ἔτι, ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμόν μου. v. 16. ὀφθαλμῶν) τῶν ὀφθαλμῶν. v. 17. πένθες ἔσαι αὐτη·) πένθος ἐστί. v. 18. μοι, καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή με) non habet. ibid. καθὼς) ὃν τρόπον. v. 19. ἐ μὴ ἀπαγγείλεις) ἐκ ἀναγγέλλεις. v. 20. τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος·) λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς με, λέγων. v. 21. Κύριος ὁ Θεός·) abest. v. 22. ποιήσω) ποιήσετε. ibid. ἐποίησα) πεποίηκα. ib. οὐ μὴ) οὐ. ib. ἐ μὴ φάγησθε) οὐ φάγεσθε. v 23. ἐ μὴ κόψησθε, οὔτε μὴ κλαυθῆτε) οὔτε μὴ κόψησθε, οὔτε μὴ κλαύσητε.

24. Καὶ ἔσαι Ἰεζεκιὴλ ὑμῖν εἰς τέρας, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησα, ποιήσετε, ὅταν ἔλθῃ ταῦτα, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Ἀδωναῒ Κύριος.

25. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπε, ἐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν λαμβάνω τὴν ἰχὺν αὐτῶν παρ᾽ αὐτῶν, τὴν ἔπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ τὴν ἔπαρσιν τῆς ψυχῆς αὐτῶν, υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν,

26. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἥξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς σὲ, τῦ ἀναγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὦτά σου.

27. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διανοιχθήσεται τὸ ϛόμα σοὺ πρὸς τὸν ἀνασωζό-
ἐρεῖς μενον, καὶ λαλήσεις, καὶ ἐ μὴ ἀποκω-
φωθῇς ἐκέτι, καὶ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς τέρας,
καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίυ πρός με, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, ϛήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὲς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ προφήτευσον ἐπ᾽ αὐτὲς,

3. καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἀμμών· ἀκέσατε λόγον Ἀδωναῒ Κυρίυ· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἅγιά με, ὅτι ἐβεβηλώθησαν, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ,

4. διὰ τῦτο ἰδὲ ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς Κεδὲμ εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν ἐν σοὶ, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν· αὐτοὶ φάγονται τὲς καρπές σου, καὶ αὐτοὶ πίονται τὴν πιότητά σου.

5. Καὶ δώσω τὴν πόλιν τῦ Ἀμμὼν
εἰς νομὰς καμήλων, καὶ τὲς υἱοὺς Ἀμ-
μὼν εἰς νομὴν προβάτων, καὶ ἐπιγνώ- προνο-
σεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. μὴν

6. Διότι τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός·
ἀνθ᾽ ὧν ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου, καὶ τὰς χεῖ-
ἐπεψόφησας τῷ ποδί σου, καὶ ἐπέχα- ράς
ρας ἐκ ψυχῆς σου ἐπὶ τὴν γῆν τῦ Ἰσ-
ραὴλ,

7. διὰ τῦτο ἰδὲ ἐγὼ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐξολεθρεύσω σε ἐκ τῶν λαῶν, καὶ ἀπολῶ σε ἐκ τῶν χωρῶν ἀπωλείᾳ, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος·

8. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν εἶπε Μωὰβ ※ καὶ Σηείρ," ἰδὲ, ὃν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη, ὁ οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰέδα,

9. διὰ τῦτο ἰδὲ ἐγὼ παραλύω τὸν ὦμον Μωὰβ ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀπὸ πόλεων ἀκρωτηρίων αὐτῦ, ἐκλεκτὴν γῆν,

v. 25. ἰσχὺν αὐτῶν) αὐτῶν abest. ibid. τῆς ψυχῆς) absque articulo. v. 26. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ibid. ὦτά σου.) σου abest. v. 27. καὶ ἐρεῖς, ἐ μὴ) λαλήσεις, καὶ οὐ μή. CAP. XXV. v. 3. ἐβεβηλώθησαν) ἐβεβηλώθη. ibid. οἶκον Ἰούδα) οἶκον τῦ Ἰέδα. v 4. σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ) ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ. v. 5. εἰς προνομὴν) εἰς νομήν. v. 6. ὁ Θεός.) abest ibid. τὰς χεῖράς σου) τὴν χεῖρά σε. ibid. ἐπεψόφησας) ἐψόφησας. v. 7. ἰδοὺ ἐγὼ) abest ibid. ἐκ τῶν χωρῶν) ἐκ τῶν χειρῶν. v. 8. καὶ Σηείρ, ἰδοὺ ὃν) ἰδοὺ οὐχ ὃν. ibid. ὁ οἶκος absque articulo. v. 9. ἀπὸ τῶν πόλεων) non habet.

Βεθιασιμὼθ οἶκον Ἰασιμὼθ ἐπάνω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας,

10. τοὺς υἱοὺς Κεδὲμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν δέδωκα αὐτῷ εἰς κληρονομίαν, ὅπως μὴ γένηται μνεία τῶν υἱῶν Ἀμμὼν ἐν τοῖς ἔθνεσι.

11. Καὶ ἐν Μωὰβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.

12. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐποίησεν ἡ Ἰδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἐμνησικάκησαν, καὶ ἐξεδίκησαν δίκην,

13. διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐξολεθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ θήσομαι αὐτὴν ἔρημον· καὶ ἐκ Θαιμὰν διωκόμενοι ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται,

14. καὶ δώσω τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ποιήσουσιν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ κατὰ
τοῦ θυμοῦ τὴν ὀργήν μου καὶ κατὰ τὸν θυμόν μου, καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

15. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει, καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν, ἐπιχαίροντες ἐκ ψυχῆς τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως αἰῶνος,

16. διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐξολεθρεύσω
Κρῆτας, καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοίπους κριταῖς
τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραθαλασσίαν. Σιδῶνος.

17. Καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας ※ ἐν ἐλεγμοῖς θυμοῦ, ↓ καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Ἀδωναῒ Κύριος, ἐν τῷ δοῦναί με τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπ' αὐτούς.

ΚΕΦ. Κϛ΄. XXVI.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει δωδεκάτῳ
μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων.

2. υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνθ' ὧν εἶπε Σὸρ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, εὖγε, συνετρίβη, ἀπόλωλε τὰ ἔθνη, ἐπεστράφη πρὸς μὲ, ἡ πλήρης ἠρήμωται.

3. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος·. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Σὸρ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, ὡς ἀναβαίνει ἡ θάλασσα ἐν τοῖς κύμασιν αὐτῆς.

4. Καὶ καταβαλοῦσι τὰ τείχη Σὸρ,
καὶ καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ καθελοῦσιν
λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ * λικμήσουσιν
δώσω αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν. † σε

5. Ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος Κύριος· καὶ ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς ἔθνεσι,

6. καὶ

v. 9. Βεθιασιμοὺθ) βεθασιμούθ. v. 10. γένηται μνεία) transpofita. ibid. ἐν τοῖς ἔθνεσι.) deest. v. 11. ἐν Μωὰβ) εἰς μωάβ. v. 12. ἐκδικῆσαι) ἐν τῷ ἐκδικῆσαι. v. 14. τὴν ἐκδίκησιν) absque articulo. ibid. ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου) ὀργήν μου καὶ κατὰ τὸν θυμόν μου. v. 15. ἕως αἰῶνος) ἕως ἐχθρός. v. 16. ἐκτενῶ) ἐκτείνω. ibid. Κριταῖς Σιδῶνος) κρῆτας. ibid. τὴν παραθαλασσίαν.) τὴν παραλίαν. v. 17. δοῦναί με) με abeft. CAP. XXVI. v. 1. Καὶ ἐγένετο - - τοῦ πρώτου) Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνός. v. 2. ἀνθ' ὧν εἶπε) ἀνθ' ὃ εἶπε. v. 3. ἐν τοῖς κύμασιν αὐτῆς.) τοῖς κύμασιν αὐτῆς. v. 4 καθελοῦσιν) καταβαλοῦσι. ibid. λικμήσουσιν) λικμήσω. ibid σε εἰς λεωπετρίαν.) αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν. v. 5. τῆς θαλάσσης) absque articulo. ibid. ἐλάλησα λέγει Κύριος Κύριος) λελάληκα, λέγει κύριος. ib. ἔθνεσι) τοῖς ἔθνεσι.

6. καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἱ ἐν τῷ
πεσῦνται πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσονται, καὶ γνώ-
σονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

Διὰ τῦ- 7. Ὅτι τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος·
το ἰδὲ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ Σὸρ τὸν Ναβου-
χοδονόσορ (βασιλέα) βασιλέα Βαβυ-
λῶνος ἀπὸ τῦ βοῤῥᾶ, βασιλεὺς βασι-
μετὰ λέων ἐςὶ, μεθ' ἵππων καὶ ἁρμάτων καὶ
πολλῆς ἱππέων καὶ συναγωγῆς πολλῶν ἐθνῶν σφό-
δρα.

8. Οὗτος τὰς θυγατέρας σου τὰς
ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀνελεῖ, καὶ δώ-
σει ἐπὶ σὲ προφυλακὴν, καὶ περιοικο-
δομήσει, καὶ περιποιήσει ἐπὶ σὲ κύκλῳ
βελοςά- σου χάρακα καὶ περίςασιν ὅπλων, καὶ
σεις τὰς λόγχας αὐτῦ * ἀπέναντί σου δώσει.
* ἐπὶ σὲ

9. Τὰ τείχη σου, καὶ τὺς πύργυς
σου καταβαλεῖ ἐν ταῖς μαχαίραις αὐ-
τῦ.

10. Ἀπὸ τῦ πλήθυς τῶν ἵππων αὐ-
τῦ καλύψει σε ὁ κονιορτὸς αὐτῶν· ἀπὸ
φωνῆς τῶν ἱππέων αὐτῦ καὶ τῶν τρο-
χῶν τῶν ἁρμάτων αὐτῦ σειωθήσεται
τὰ τείχη σῦ· εἰσπορευομένυ αὐτῦ τὰς
πύλας σῦ, ὡς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς πό-
λιν ἐκ πεδίυ.

11. Ἐν ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἵππων αὐ-
τῦ καταπατήσυσιν πάσας τὰς πλα-
τείας σῦ· τὸν λαόν σῦ μαχαίρᾳ ἀνε-
λεῖ· καὶ τὴν ὑπόςασιν τῆς ἰσχύος σῦ
ἐπὶ τὴν γῆν κατάξει.

12. Καὶ προνομεύσει τὴν δύναμίν σῦ,
καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σῦ, καὶ κα- τὸν πλῦ-
ταβαλεῖ τὰ τείχη σου, καὶ καθελεῖ τον
τὺς οἴκυς σῦ τὺς ἐπιθυμητὺς, καὶ τὺς
λίθυς σῦ, καὶ τὰ ξύλα σῦ, καὶ τὸν
χοῦν σῦ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης ἐμβα-
λεῖ.

13. Καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν
μουσικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλ-
τηρίων σῦ ὐ μὴ ἀκυσθῇ ἐν σοὶ οὐκέτι.

14. Καὶ δώσω σε εἰς λεωπετρίαν,
καὶ ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσῃ, ὐ μὴ οἰκοδο-
μηθῇς ἔτι, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα,
λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

15. Διότι τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος
Κύριος τῇ Σόρ· οὐχὶ ἀπὸ φωνῆς τῆς ἐπὶ σὲ
πλώσεώς σου ἐν τῷ ςενάξαι τραυμα-
τίας σου· ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν ἐν
μέσῳ σῦ, σειωθήσονται αἱ νῆσοι;

16. Καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν
θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκ
τῶν ἐθνῶν τῆς θαλάσσης, καὶ ἀφελῦν- καθελῦ-
ται τὰς μίτρας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν αὐ- σι
τῶν, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον
αὐτῶν ἐκδύσονται· καὶ ἐνςάσει ἐκςή-
σονται, ἐπὶ τὴν γῆν καθεδῦνται, καὶ

v. 6. αἱ ἐν τῷ πεδίῳ μ. πεσῦνται) ἐν πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσονται. ibid. ἐγώ εἰμι Κύριος.) ἐγὼ κύριος. v. 7. Διὰ τῦτο τάδε) ὅτι τάδε. ibid. (βασιλέα) abest. ibid. μετὰ ἵππων καὶ ἁρμ. - - fin.) μεθ' ἵππων, καὶ ἁρμάτων καὶ ἱππέων καὶ συναγωγῆς ἐθνῶν πολλῶν σφόδρα. v. 8. περιποιήσει ἐπὶ σὲ - - fin.) ποιήσει ἐπὶ σὲ κύκλῳ χάρακα καὶ περίςασιν ὅπλων, καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ ἀπέναντί σου δώσει. v. 10. καλύψει) κατακαλύψει. ibid. ἀπὸ φωνῆς τῶν) καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν. ib. ὁ εἰσπορευόμενος) absque articulo. v. 11. πάσας τὰς πλ. σῦ·) σῦ πάσας τὰς πλατείας. v. 12. τὸν πλῦτον) τὰ ὑπάρχοντά σῦ. ibid. καθελεῖ τοὺς οἴκυς σου τὺς ἐπιθυμητὺς) τὺς οἴκους σῦ τὺς ἐπιθυμητοὺς καθελεῖ. ib. θαλάσσης ἐμβαλεῖ.) θαλάσσης σου ἐμβαλεῖ. v. 13. ἐν σοὶ οὐκέτι.) ἔτι. v. 14. εἰς λεωπετρίαν, καὶ) λεωπετρίαν. ibid. ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα) ὅτι ἐγὼ κύριος ἐλάλησα. v. 15. ἐπὶ σὲ Σόρ.) τῇ σόρ. ibid. οὐχὶ ἀπὸ) ὐκ ἀπό. ib. τραυματίας σου·) σου deest. v. 16. καὶ καθελῦσι) καὶ ἀφελοῦνται. ibid. καὶ ἐνςάσει) καὶ abest. ib. ἐπὶ τὴν γῆν) ἐπὶ γῆν.

φοβηθήσονται τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ,

17. καὶ λήψονται ἐπὶ σὲ θρῆνον, καὶ ἐροῦσί σοι· πῶς ἀπώλου, καὶ κατελύθης ἐκ θαλάσσης, ἡ πόλις ἡ ἐπαινετή, ἥτις ἐγενήθη ἰσχυρὰ ἐν θαλάσσῃ, αὐτὴ καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν;

18. Καὶ νῦν φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀπὸ ἡμέρας πτώσεώς σου, καὶ ταραχθήσονται αἱ νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς ἐξοδίας σου.

19. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὅταν δῶ σε πόλιν ἠρημωμένην ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ κατοικισθησομένας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σὲ τὴν ἄβυσσον, καὶ κατακαλύψει σε ὕδωρ πολύ.

κατοικηθησομένας

20. Καὶ καταβιβῶ σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος, καὶ κατοικιῶ σε εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰώνιον μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῇς, μηδὲ ἀνασταθῇς ἐπὶ γῆς ζωῆς.

21. Ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι· καὶ ζητηθήσῃ καὶ οὐχ εὑρεθήσῃ ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός.

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

2. καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ Σόρ,

3. καὶ ἐρεῖς τῇ Σὸρ τῇ κατοικούσῃ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν, ἀπὸ νήσων πολλῶν· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος Κύριος τῇ ἐπὶ Σόρ· σὺ εἶπας· ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου,

ὁδοῦ

4. ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελεὶμ, καὶ υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος.

5. Κέδρος ἐκ Σανεὶρ ᾠκοδομήθη σοι, ταινίαι σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλήφθησαν, τοῦ ποιῆσαί σοι ἱστοὺς ἐλατίνους,

κυπαρισσίνων

6. ἐκ τῆς Βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος, οἴκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων τῶν Χεττιείμ.

7. Βύσσος μετὰ ποικιλίας ἐξ Αἰγύπτου ἐγένετό σοι στρωμνή, τοῦ περιθεῖναί σοι δόξαν, καὶ περιβαλεῖν σε ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐκ τῶν νήσων Ἐλισαί, καὶ περιβόλαια ἐγένετό σοι.

8. Καὶ οἱ ἄρχοντές σου οἱ κατοικοῦντες Σιδῶνα καὶ Ἀράδιοι ἐγένοντο κωπηλάται σου· οἱ σοφοί σου Σὸρ οἳ ἦσαν ἐν σοί, οὗτοι κυβερνῆταί σου.

9. Οἱ

v. 17. ἀπώλου, καὶ) abest ibid. ἥτις ἐγενήθη ἰσχυρὰ - - fin.) ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν; v. 18. νῦν) abest. ibid. καὶ ταραχθήσονται νῆσοι - - fin.) omnia desiderantur. v. 19. ὅταν δῶ σε) σε abest. ibid. κατοικισθησομένας) κατοικηθησομένας. v. 20. καταβιβῶ σε) καταβιβάσω σε. ibid. εἰς τὰ βάθη) εἰς βάθη. ib. ἀνασταθῇς) ἀναστῇς. v. 21. καὶ ζητηθήσῃ) abest. ibid. ὁ Θεός.) abest. CAP. XXVII. v. 2. θρῆνον ἐπὶ Σόρ) ἐπὶ σὸρ θρῆνον. v. 3. τῆς ὁδοῦ) τῆς εἰσόδου. ibid. Ἀδωναΐ Κύριος Κύριος ἐπὶ Σόρ.) κύριος τῇ σόρ. v. 4. καὶ υἱοί σου) καὶ deest. v. 5. Σανεὶρ) σενίρ. ibid. κυπαρισσίνων) κυπαρίσσου. v. 6. Χεττιείμ.) χεττιείμ. v. 7. περιβόλαια ἐγένετό σοι.) ἐγένετο περιβόλαιά σου.

9. Οἱ πρεσβύτεροι βιβλίων, καὶ οἱ σοφοὶ αὐτῶν ἦσαν ἐν σοὶ, οὗτοι ἐνίσχυον τὴν βουλήν σου· καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν.

αὐτῆς

10. Πέρσαι, καὶ Λυδοὶ, καὶ Λίβυες ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες πολεμισαί σου πέλτας καὶ περικεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοὶ, οὗτοι ἔδωκαν τὴν δόξαν σου.

11. Υἱοὶ Ἀραδίων καὶ ἡ δύναμίς σου ἐπὶ τῶν τειχέων σου κύκλῳ· Φύλακες ἐν τοῖς πύργοις σου ἦσαν, τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὅρμων σου κύκλῳ, οὗτοι ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος.

12. Καρχηδόνιοι ἔμποροί σου ἀπὸ πλήθους πάσης ἰσχύος σου, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλιβδον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου.

13. Ἡ Ἑλλὰς, καὶ ἡ σύμπασα, καὶ τὰ παρατείνοντα, αὐτοὶ ἐνεμπορεύονταί σοι ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἔδωκαν τὴν ἐμπορίαν σου,

τὰ σύμπαντα

14. ἐξ οἴκου Θογαρμὰ ἵππους καὶ ἱππεῖς καὶ ἡμιόνους ἔδωκαν ἀγοράν σου.

Θεργαμαὶ

15. Υἱοὶ Ῥοδίων ἔμποροί σου, ἀπὸ νήσων ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθούς σου,

Ἀραδίων

16. ἀνθρώπους ἐμπορίας σου ἀπὸ πλήθους τοῦ συμμίκτου σου, στακτὴν καὶ ποικίλματα ἐκ Θαρσεὶς, καὶ * Ῥαμὸθ, καὶ † Χορχὸρ ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου.

ἐμπορίαν

Θάρσεις

* Ραμμὸθ

† Κορχορὺς

17. Ἰούδας καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὗτοι ἔμποροί σου, ἐν σίτου πράσει καὶ μύρων καὶ κασσίας, καὶ πρῶτον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ ῥητίνην ἔδωκαν εἰς τὸν σύμμικτόν σου.

18. Δαμασκὸς ἔμποροί σου ※ ἐν πλήθει ἔργων σου, ἐκ πλήθους πάσης δυνάμεώς σου· οἶνον ἐκ Χελβὼν, καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου, καὶ οἶνον εἰς τὴν ἀγοράν σου ἔδωκαν.

Χεβρὼν

19. Ἐξ Ἀσὴλ σίδηρον εἰργασμένον, ※ στακτῆς καὶ τροχιὰς ἔδωκαν· ἐν τῷ συμμίκτῳ σου ἐστί.

Ἀσαὴλ

20. Δαιδὰν ἔμποροί σου, μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἅρματα.

21. Ἡ Ἀραβία καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Κηδὰρ, οὗτοι ἔμποροί σου διὰ χειρός σου, καμήλους καὶ ἀμνοὺς καὶ κριοὺς καὶ μόσχους ἐν οἷς ἐνεμπορεύονταί σοι.

ἐνεπορεύοντο

22. Ἔμποροι Σαβὰ, καὶ Ῥαγμὰ, οὗτοι ἔμποροί σου, μετὰ πρώτων ※ πάντων ἡδυσμάτων, καὶ λίθων χρηστῶν, καὶ χρυσίον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου.

ἐκλεκτῶν

23. Χαῤῥὰν καὶ Χαναὰ καὶ Δαιδὰν αὐτοὶ

Χαναὰν

v. 9. ἦσαν ἐν σοὶ) οἳ ἦσαν ἐν σοί. ibid. κωπηλάται αὐτῆς) κωπηλάται αὐτῶν. v. 11. κύκλῳ·) abest priore loco. v. 12. καὶ χαλκὸν) abest. ibid. μόλιβδον) μόλιβον. v. 13. τὰ σύμπαντα) ἡ σύμπασα. ibid. αὐτοὶ ἐνεμπορεύονταί σοι) οὗτοι ἐνεπορεύοντό σοι. v. 14. Θεργαμαὶ ἵππους καὶ ἱππεῖς, καὶ ἡμιόνους) θογαρμὰ ἵπποι καὶ ἱππεῖς. ibid. ἀγοράν σου.) τὴν ἀγοράν σου. v. 15. Ἀραδίων) ῥοδίων. v. 16. ἐκ Θάῤῥεις καὶ Ῥαμμὸθ, καὶ Κορχορὺς) ἐκ θαρσὶς, καὶ ῥαμὸθ, καὶ χορχὸρ. v. 17. Ἰούδα καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσρ.) ἰούδας καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ἰσραήλ. ibid. σίτου πράσει) transposita. v. 18. οἶνον ἐκ Χεβρὼν) οἶνος ἐκ χελβών. v. 19. ἐξ Ἀσαὴλ - - ἔδωκαν·) ἐξ ἀσὴλ σίδηρος εἰργασμένος, καὶ τροχιάς. v. 21. καμήλους - - fin.) καμήλους καὶ ἀμνοὺς καὶ κριοὺς ἐν οἷς ἐμπορεύονταί σε. v. 22. Σαβὰ καὶ Ῥαγμὰ) σαββὰ καὶ ῥαμμά. ibid. ἐκλεκτῶν καὶ χρυσίον) χρηστῶν, καὶ χρυσόν. v. 23. Χαῤῥὰν καὶ Χαναὰν καὶ Δαιδὰν αὐτοὶ) χαῤῥὰ καὶ χαναὰ, οὗτοι.

τοὶ ἔμποροί σου· ⨯ Σαβὰ Ἀσσοὺρ καὶ
Χαρμὰν ἔμποροί σου,
24. Φέροντες ἐμπορίαν ※ ἐν Μαχαλὶμ
πορφύ καὶ ἐν Γαλιμὰ ὑάκινθον ※ καὶ ποικιλίαν"
ραν καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτοὺς δεδεμένους σχοι-
νίοις, ἐν κυπαρισσίνοις
25. πλοίοις (ἐν αὐτοῖς) Καρχηδόνιοι
Θαρσὸς ἔμποροί σου, Θαρσεὶς ἔμποροί σου, ἐν τῷ
πλήθει, ἐν τῷ συμμίκτῳ σου, καὶ ἐνε-
πλήσθης, καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν
καρδίᾳ θαλάσσης·
26. ἐν ὕδατι πολλῷ ἦγόν σε οἱ κωπη-
λάται σου, τὸ πνεῦμα τοῦ νότου συνέ-
μέσῳ τριψέ σε ἐν καρδίᾳ θαλάσσης,
27. ἦσαν δυνάμεις σου, καὶ ὁ μισθός
ἐν τῷ σου, ἐκ τῶν συμμίκτων σου, οἱ κωπη-
συμμίκτῳ λάται σου, καὶ οἱ κυβερνῆταί σου, καὶ
οἱ σύμβουλοί σου, καὶ οἱ σύμμικτοί σου ἐκ
τῶν συμμίκτων σου, καὶ πάντες οἱ ἄν-
δρες οἱ πολεμισταί σου οἱ ἐν σοί· καὶ πᾶ-
σα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου πεσοῦν-
ται ἐν καρδίᾳ θαλάσσης· ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῆς πτώσεώς σου
28. πρὸς τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου
οἱ κυβερνῆταί σου φόβῳ φοβηθήσονται.
29. Καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν πλοί-
ων αὐτῶν πάντες οἱ κωπηλάται σου,
καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς
τῆς γῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται,

30. καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σέ, * τῇ φωνῇ ἀλλάξον-
αὐτῶν, καὶ κεκράξονται † πικρόν, καὶ ται
ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν * τὴν
γῆν, καὶ σποδὸν ὑποστρώσονται. κραυγὴν
31. ※ Καὶ φαλακρώσουσιν ἐπὶ σὲ † πικρῶς
φαλάκρωμα, καὶ * περιζώσονται σάκκον, καὶ φαλα-
κλαύσονται περὶ σοῦ ἐν πικρασμῷ ψυ- κρώματα
χῆς, καὶ κοπετὸν πικρὸν" (ἐκστήσον- * περι-
ται.) ζῶνται
32. Καὶ λήψονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ
σὲ θρῆνον, καὶ θρήνημα ἐπὶ σοί. ※ Τίς
ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ
θαλάσσης·"
33. Πόσον καὶ τίνα εὗρες μισθὸν ἀπὸ
τῆς θαλάσσης; ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ ἐνεποίη-
πλήθους σου, καὶ ἀπὸ ⨯ τοῦ πλήθους τοῦ σας
συμμίκτου σου ἐπλούτισας πάντας τοὺς
βασιλεῖς τῆς γῆς.
34. Νῦν συνετρίβης ἐν θαλάσσῃ, ἐν
βάθει ὕδατος ὁ σύμμικτός σου, καὶ πᾶ-
σα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου.
35. Ἔπεσον πάντες οἱ κατοικοῦντες
τὰς νήσους, καὶ οἱ κωπηλάται σου ἐστύ-
γνασαν ἐπὶ σέ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν
ἐκστάσει ἐξέστησαν, καὶ ἐδάκρυσαν τῷ
προσώπῳ αὐτῶν ἐπὶ σοί.
36. Ἔμποροι ἀπὸ ἐθνῶν ἐσύρισάν
σε,

v. 24. καὶ πορφύραν) deest. ibid. κυπαρισσίνοις) κυπαρίσσινα. v. 25. πλοίοις ἐν αὐτοῖς Καρχηδόνιοι ἔμποροί σου, Θαρσὸς ἔμποροί σου) πλοῖα. ἔμποροί σου. v. 26. ἐν μέσῳ) ἐν καρδίᾳ. v. 27 μισθός σου, ἐν τῷ συμμίκτῳ σου) μισθός σου, καὶ τῶν συμμίκτων σου, καί. ibid. πολεμισταί σου· καὶ π. ἡ συναγ.) πολεμισταί σου οἱ ἐν σοί· καὶ πᾶσα συναγωγή. v. 28. φωνὴν τῆς κραυγῆς) κραυγὴν τῆς φωνῆς. ibid. φοβηθήσονται) φόβῳ φοβηθήσονται. v. 29. καταβήσονται) καὶ καταβήσονται. ibid. πλοίων αὐτῶν) αὐτῶν deest. ib. κωπηλάται σου) σου abest. ib. ἐπὶ τῆς γῆς) ἐπὶ τὴν γῆν. v. 30. in Rom. καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ τῇ φωνῇ αὐτῶν, καὶ κεκράξονται πικρόν, καὶ ἐπιθήσουσι γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ σποδὸν στρώσονται v 31. desideratur in Edit. Rom v. 32. καὶ θρήνημα σοί.) θρήνημα σόν, Reliqua usque ad finem versûs non habet Edit Rom. v. 33. Πόσον καὶ τίνα) καὶ deest. ibid. ἐνεποίησας) ἐνέπλησας. ib. ἐπλούτισας πάντας τοὺς βασ.) ἐπλάτυνας πάντας βασιλεῖς. v. 35. οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους καὶ οἱ κωπηλάται σου) οἱ κωπηλάται σου, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους. ibid. ἐδάκρυσαν τῷ προσώπῳ αὐτῶν ἐπὶ σοί.) ἐδάκρυσε τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

σε, ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

ΚΕΦ. ΚΗ΄. XXVIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίε πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπε, εἰπὸν τῷ ἄρχοντι Τύρου· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ᾽ ὧν ὑψώθη σε ἡ καρδία, καὶ εἶπας Θεός εἰμι ἐγὼ, κατοικίαν Θεῦ κατῴκησα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ ὐ Θεὸς, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σε ὡς καρδίαν Θεοῦ,

3. μὴ σοφώτερος εἶ σὺ τῦ Δανιήλ; (ἢ) σοφοὶ ὐκ ἐπαίδευσάν σε ἐν τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν;

4. Μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σε ἢ ἐν τῇ φρονήσει σε ἐποίησας σεαυτῷ δύναμιν, καὶ ἐποίησας χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς θησαυροῖς σε;

5. Ἢ ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σε καὶ
δυνάμεις ἐμπορίᾳ σε ἐπλήθυνας δύναμίν σε, ὑψώθη ἡ καρδία σε ἐν τῇ δυνάμει σου.

6. Διὰ τῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ᾽ ὧν ἔδωκας τὴν καρδίαν σε ὡς καρδίαν Θεοῦ,

7. ἀντὶ τέτε ἰδὲ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ἀλλοτρίους λοιμὲς ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ ἐκκενώσεσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς ἐπιστήμης σου, καὶ στρώσεσι τὸ κάλλος σε εἰς ἀπώλειαν,

8. καὶ καταβιβάσεσί σε, καὶ ἀποθανῇ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρδίᾳ θαλάσσης.

9. Μὴ λέγων ἐρεῖς, Θεός εἰμι ἐγὼ ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων σε; σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος, καὶ ὐ Θεὸς ἐν πλήθει τραυματιζόντων σε.

10. Θανάτοις ἀπεριτμήτων ἀπολῇ ἐν ἀπεριτ-
χερσὶν ἀλλοτρίων, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, μήτοις
λέγει Κύριος.

11. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

12. υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου, καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει Ἀδωναὶ Κύριος· σὺ εἶ ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως ✕ πλήρης σοφίας, καὶ στέφανος κάλλους

13. ἐν τῇ τρυφῇ τῦ παραδείσε τῦ Θεῦ ἐγενήθης· πάντα λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι, σάρδιον τοπάζιον, καὶ σμάραγδον καὶ ἄνθρακα, καὶ σάπφειρον καὶ ἴασπιν, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην, καὶ ἀμέθυστον καὶ χρυσόλιθον, καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, καὶ χρυσίου ἐνέπλησας τὲς θησαυρές σε καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί.

14. Ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐκτίσθης σὺ, ✕ ἡτοίμασαν μετὰ τῦ Χερούβ κεχρισμένε τῦ κατασκηνῦντος· καὶ ἔθηκά σε ἐν ὄρει ἁγίῳ Θεοῦ,

v. 36. λέγει Κύριος ὁ Θεός.) non habet. CAP. XXVIII. v. 2. υἱὲ ἀνθρ.) καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου. ibid. Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ᾽ ὧν) κύριος ἀνθ᾽ ὧν. ibid. κατῴκησα) κατῴκηκα. v. 3. ἐν τῇ ἐπιστήμῃ) ἐν deest v. 4. ἢ ἐν τῇ φρονήσει) ἢ τῇ φρονήσει. ibid. καὶ ἐποίησας χρυσίον) καὶ χρυσίον. v. 5. Ἢ ἐν τῇ πολλῇ) ἐν τῇ πολλῇ. ibid. δυνάμεις) δύναμιν. v. 6. Κύριος ὁ Θεός.) abest. ibid. ἀνθ᾽ ὧν ἔδωκας) ἐπειδὴ δέδωκας. v. 9. τραυματιζόντων σε.) abest. v. 10. Θανάτοις ἀπεριτμήτοις) ἀπεριτμήτων. v. 12. Κύριος· σὺ εἶ) κύριος κύριος. σύ. v. 13. πάντα λίθον) πᾶν λίθον. ibid. σάρδιον) addit καί.

Θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων,

15. ἐγενήθης ἄμωμος σὺ ἐν ταῖς ἡμέραις σου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης ἕως ἡμέρας εὑρέθη τὰ ἀδικήματά σου ἐν σοί.

16. Ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου
ἐπλήθυ- ἔπλησας τὰ ταμιεῖά σου ἀνομίας, καὶ
ναι ἥμαρτες καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὄρους
τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤγαγέ σε τὸ Χερουβ ※
ἐμμέσῳ τὸ συσκιάζον" ἐκ μέσου λίθων πυρίνων.

17. Ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ κάλλους σου· διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου ἐπὶ τὴν γῆν ἔριψά σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγματισθῆναι.

18. Διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου, ἐβεβήλωσας τὰ ἱερά σου, καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέσου σου, τοῦτο καταφάγεταί σε· καὶ δώσω σε εἰς σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάντων τῶν ὁρώντων σε.

19. Καὶ πάντες οἱ ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσι στυγνάσουσιν ἐπὶ σέ· ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐπὶ Σιδῶνα.

20. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

21. υἱὲ ἀνθρώπου, στήριξον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Σιδῶνα, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτήν,

22. καὶ εἰπόν· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, Σιδὼν, καὶ
ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοὶ, καὶ γνώσονται ὅτι γνώσῃ
ἐγώ εἰμι Κύριος ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν σοί.

23. Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σεαυτὴν θάνατον, καὶ αἷμα (καὶ θάνατος) ἐν ταῖς πλατείαις σου ἔσαι, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι ※ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐν μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλῳ σου,
καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. γνώσῃ

24. Καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὀδύ-
νης ἀπὸ ※ πάντων τῶν περικύκλῳ αὐτῶν κύκλῳ
τῶν ἀτιμασάντων αὐτοὺς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν.

25. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός·
καὶ συνάξω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν ἐθνῶν οὗ χωρῶν
διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν λαῶν τῶν ἐθνῶν.

26. Καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἧς ἔδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακὼβ, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἐλπίδι,
καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ φυτεύσουσιν φυτεύσω-
ἀμπελῶνας, καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλ- σιν
πίδι, ὅταν ποιήσω κρίμα ἐν πᾶσι τοῖς ἀτιμά-

v 14. Θεοῦ ἐν μέσῳ) θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ. v. 15. ἄμωμος σὺ) σὺ ἄμωμος. ibid. ἕως ἡμέρας εὑρέθη) ἕως εὑρέθη. v. 16. ἐπλήθυνας) ἔπλησας. ibid. ἐμμέσῳ) ἐκ μέσου. v. 17. διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου) διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν σου. ibid ἔριψα) ἔῤῥιψα. v. 18. καὶ ἀδικιῶν) καὶ τῶν ἀδικιῶν. ibid. ἐβεβήλωσας) ἐβεβήλωσα. ibid. σε εἰς σποδὸν) σε σποδόν. v. 19. στυγνάσουσιν) στενάξουσιν. ibid. Ἐπὶ Σιδῶνα) deest. v. 23. Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σεαυτὴν θάνατον, καὶ) non habet. ibid. σου ἔσαι, καὶ) σου, καὶ. ibid. ἐν μαχαίραις) μαχαίραις. ibid. καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι) καὶ γνώσονται διότι ἐγώ εἰμι. v. 24. Καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰσρ. σκόλοψ) καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ σκόλοψ. ibid. τῶν κύκλῳ αὐτῶν) τῶν περικύκλῳ αὐτῶν. ibid. ὁ Θεὸς αὐτῶν.) abest. v. 25. ὁ Θεός.) abest. ibid. ἐκ τῶν χωρῶν) ἐκ τῶν ἐθνῶν. ibid. ἐνώπιον τῶν λ. τῶν) καὶ ἐνώπιον τῶν λαῶν καὶ τῶν. v. 26. ἧς ἔδωκα) ἣν ἔδωκα. ibid. φυτεύσωσιν) φυτεύσουσιν.

ἀτιμάσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ÷ καὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν."

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

ἐνδεκάτῳ ΕΝ τῷ ἔτει τῷ δεκάτῳ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπ' Αἴγυπτον ὅλην,

3. καὶ λάλησον, καὶ εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Φαραὼ, βασιλεῦ Αἰγύπτου, τὸν δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ, τὸν λέγοντα, ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς.

4. Καὶ δώσω τὰς παγίδας εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ προσκολλήσω τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου, καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου· ⨯ ταῖς λεπίσι σου προσκολληθήσονται.

5. Καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πέσῃ, καὶ οὐ μὴ συναχθῇς, οὐδ' οὐ μὴ περισταλῇς, τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ ἀγροῦ τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς βρῶσιν,

6. καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Αἴγυπτον, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐγενήθης ῥάβδος καλαμίνη τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ,

7. ὅτε ἐπελάβοντό σου τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης, καὶ ὅτε ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χεὶρ, καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σὲ, συνετρίβης, καὶ συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὀσφύν. ἐπεκράτησεν

8. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπί σὲ ῥομφαίαν, καὶ ἀπολῶ ἀπὸ σοῦ ἄνθρωποι καὶ κτῆνος.

9. Καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ Αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἀντὶ τοῦ λέγειν σε, ὅτι οἱ ποταμοὶ ἐμοί εἰσι, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς.

10. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου, καὶ δώσω τὴν γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ῥομφαίαν καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ Μαγδώλου καὶ Σοήνης καὶ ἕως ὁρίων Αἰθιοπίας.

11 Οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ πᾶς ἄνθρωπος, καὶ * πᾶν κτῆνος οὐ μὴ διέλθῃ αὐτήν, οὐδὲ κατοικηθήσεται τεσσαράκοντα ἔτη. ἄνθρωπος * κτῆνος

12. Καὶ

CAP. XXIX. v. 1. δεκάτῳ ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ) δωδεκάτῳ ἐν τῷ δεκάτῳ. v. 3. καὶ λάλησον) abest. ibid. ὁ Θεός.) abest. ibid. ἐπὶ σὲ Φαραὼ, βασιλεῦ Αἰγύπτου, τὸν) ἐπὶ Φαραὼ, τόν. v. 4. Καὶ δώσω) καὶ ἐγὼ δώσω ibid. τὰς παγίδας) absque articulo. ibid. τοῦ ποταμοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας) non habet. v 5. οὐδ' οὐ μὴ) καὶ οὐ μή. ibid. θηρίοις τοῦ ἀγροῦ) θηρίοις τῆς γῆς. ibid. εἰς βρῶσιν) εἰς κατάβρωμα. v. 7. ἐπελάβοντό σου) ἐπελάβετό σου. ibid. ἐπεκράτησεν) ἐπεκρότησεν. v. 8. ὁ Θεός.) abest. ibid. ἄνθρωπον καὶ κτῆνος.) ἀνθρώπους καὶ κτήνη. v. 9. πᾶσα) deest. ibid. ὅτι οἱ ποταμοὶ) οἱ ποταμοί. v. 10. τὴν γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ἀπώλειαν) γῆν αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ῥομφαίαν καὶ ἀπώλειαν. ibid. Σοήνης) συήνης. ib. Αἰθιοπίας.) αἰθιόπων. v. 11. Οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ ἄνθρωπος καὶ κτῆνος, οὐδὲ) οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ πᾶς ἀνθρώπου, καὶ πᾶν κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτὴν, καὶ οὐ.

12. Καὶ δώσω τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀπώλειαν ἐν μέσῳ γῆς ἠρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις * αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμέναι ἔσονται· ἀφανισμὸς ἔσαι τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ λικμήσω αὐτὲς εἰς τὰς χώρας.

τῆς ἐρήμου
* αὐτῶν

13. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη συνάξω τὲς Αἰγυπτίους ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ,

14. καὶ ἀποςρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου, καὶ κατοικιῶ αὐτὲς ἐν γῇ Παθουρῆς, ἐν τῇ γῇ ὅθεν ἐλήφθησαν, καὶ ἔσαι ἀρχὴ ταπεινή·

15. παρὰ πάσας τὰς ἀρχὰς ✕ ἔσαι ταπεινή, καὶ ὐ μὴ ὑψωθῇ ἔτι ἐπὶ τὰ ἔθνη, καὶ ὀλιγοςοὺς αὐτὲς ποιήσω, τȣ̃ μὴ εἶναι αὐτὲς πλείονας ἐν τοῖς ἔθνεσι,

16. καὶ ὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς ἐλπίδα ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν, ἐν τῷ αὐτὲς ἀκολουθῆσαι ὀπίσω τῶν καρδιῶν αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεός.

ἀναμιμνήσκεσα ἁμαρτίαν

17. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ εἰκοςῷ ἔτει, μιᾷ τȣ̃ μηνὸς τȣ̃ πρώτȣ, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

18. υἱὲ ἀνθρώπου, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο τὴν δύναμιν αὐτȣ̃ δουλείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ Τύρον, πᾶσα κεφαλὴ φαλακρὰ, καὶ πᾶς ὦμος μαδῶν· καὶ μισθὸς ὐκ ἐγενήθη αὐτῷ καὶ τῇ δυνάμει αὐτȣ̃ ἐπὶ Τύρον, καὶ τῆς δουλείας ἧς ἐδȣ́λωσεν ἐπ' αὐτήν.

Φαλάκρωμα

19. Διὰ τȣ̃το τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ δίδωμι τῷ Ναβȣχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος γῆν Αἰγύπτȣ, καὶ λήψεται τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς· καὶ ἔσαι μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ,

20. ἀντὶ τῆς λειτουργείας αὐτοῦ ἧς ἐδȣ́λευσεν ἐπὶ Τύρον, δέδωκα αὐτῷ γῆν Αἰγύπτου, ὅσα ἐποίησάν μοι· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος·

δȣλείας

21. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ δώσω σοι ςόμα ἀνεῳγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίȣ πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον, καὶ εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος· ✕ ὀλολύξατε, ὢ ὢ ἡ ἡμέρα,

3. ὅτι

V. 12. εἰς ἀπώλειαν ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν) ἀπώλειαν ἐν μέσῳ γῆς ἠρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν. ibid. ἀφανισμὸς ἔσαι) τεσσαράκοντα ἔτη v. 13. Ὅτι τάδε λ. Κύριος Κύριος.) τάδε λέγει κύριος. ibid. τὰς Αἰγυπτίους) absque articulo. v. 14. Αἰγύπτου, καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς ἐν γῇ παθουρῆς) τῶν αἰγυπτίων, καὶ κατοικίσω αὐτοὺς ἐν γῇ Φαθωρῆς. v. 16. ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν, ἐν τῷ αὐτοὺς ἀκολουθῆσαι ὀπίσω τῶν καρδιῶν αὐτῶν) ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν, ἐν τῷ ἀκολουθῆσαι αὐτοὺς ὀπίσω αὐτῶν. ibid. ὁ Θεός) abest. v. 18. ἐπὶ τύρον) ἐπὶ τύρου. ibid. Φαλάκρωμα) Φαλακρά. ibid. ἐδούλωσεν αὐτήν.) ἐδούλευσεν ἐπ' αὐτήν. v. 19. Διὰ τȣ̃το τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.) τάδε λέγει κύριος κύριος. ibid. ἰδοὺ δίδωμι) ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι. ib. καὶ λήψεται τὸ πλῆθος αὐτῆς non habet. v. 20. τῆς δουλείας ἧς) τῆς λειτουργείας αὐτῆς, ἧς. ibid. ὅσα ἐποίησάν μοι·) non habet. ib. Ἀδωναῒ Κύριος·) κύριος κύριος. v. 21. δώσω σοι) σοὶ δώσω. CAP. XXX. v. 2. ἡ ἡμέρα) absque articulo.

3. ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα ⨯ καὶ ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τῦ Κυρίε, ἡμέρα νεφέλης, καιρὸς πέρας ἐθνῶν ἔςαι,

4. καὶ ἥξει ἡ μάχαιρα ἐπ' Αἴγυπ]οι, καὶ ἔςαι ταραχὴ ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν Αἰγύπ]ῳ, καὶ λήψονται τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ συμπεσεῖται τὰ θεμέλια αὐτῆς.

5. Πέρσαι, καὶ Κρῆτες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Λίβυες, καὶ πάντες οἱ ἐπίμικ]οι (ἐπ' αὐτὴν,) ⨯ καὶ Χὺβ, ἀπὸ τῶν υἱῶν

τῆς γῆς διαθήκης μου * ἐπ' αὐτῶν, μαχαίρᾳ

* ἐν αὐτῇ πεσῦνται.

6. ⨯ Τάδε λέγει Κύριος· καὶ πεσοῦνται τὰ ἀντιςηρίγματα Αἰγύπ]ου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ Μαγδωλοῦ ἕως Συήνης, μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος.

7. Καὶ ἐρημωθήσεται ἐν μέσῳ χωρῶν ἠφανισμένων, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων ἔσονται,

8. καὶ γνώσονται πάντες, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ὅταν δῶ πῦρ ἐπ' Αἴγυπ]ον,

συντριβήσονται καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ.

9. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσονται ἄγγελοι ⨯ ἀπὸ προσώπου μου ἐν Σιεὶμ σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν ⨯ τὴν ἐλπίδα, καὶ ἔςαι ταραχὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἰγύπ]ου, ὅτι ἰδὲ ἥκει. Αἰγύπ]ῳ

10. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ἀπολῶ πλῆθος Αἰγυπ]ίων διὰ χειρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος,

11. αὐτῦ, καὶ τῦ λαοῦ αὐτῦ, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἀπεςαλμένοι ἀπολέσαι τὴν γῆν· καὶ ἐκκενώσουσι πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ' Αἴγυπ]ον, καὶ πλησθήσεται τραυματιῶν ἡ γῆ,

ἀφανίσαι αὐτὴν

12. καὶ δώσω τὺς ποταμὺς αὐτῶν ἐρήμους, καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν, καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων, ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

σὺν τῷ πληρώματι

13. Ὅτι τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ἀπολῶ βδελύγματα, καὶ καταπαύσω μεγιςᾶνας ἀπὸ Μέμφεως, καὶ ἄρχοντας Τάνεως ἐκ γῆς Αἰγύπ]ου, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι· καὶ δώσω φόβον ἐν γῇ Αἰγύπ]ῳ.

14. Καὶ ἀφανιῶ γῆν Παθουρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν, καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν Διοσπόλει.

15. Καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπὶ Σαῒν τὴν ἰσχὺν Αἰγύπ]ε, καὶ ἀπολῶ τὸ πλῆθος Μέμφεως, Τάνιν

v. 3. ἡ ἡμέρα) absque articulo. ibid. καιρὸς) abest. v. 4. ἡ μάχαιρα ἐπ' Αἴγυπ]ον) μάχαιρα ἐπ' αἰγυπ]ίους. ibid. ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, καὶ πεσοῦνται) ἐν γῇ αἰθιοπίᾳ καὶ συμπεσοῦνται. ib. καὶ λήψονται τὸ πλῆθος αὐτῆς) non habet. v. 5. (ἐπ' αὐτὴν) abest. ibid. ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς) καὶ τῶν υἱῶν τῆς. ib. ἐν αὐτῇ, μαχαίρᾳ πεσοῦνται) μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. v. 6. Σαήνης) συήνης. v. 7. ἠφανισμένων) ἠρημωμένων. v. 8. πάντες) abest priore loco. ibid. συντριβήσονται) συντριβῶσι. v. 9. ἐν Αἰγύπ]ῳ) ἐν αὐτοῖς. v. 10. Ἀδωναῒ Κύριος) κύριος κύριος. v. 11. ἀφανίσαι αὐτὴν·) ἀπολέσαι γῆν. ibid. τραυματιῶν ἡ γῆ) ἡ γῆ τραυματιῶν. v. 12. καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν,) non habet. ibid. αὐτῶν, σὺν τῷ πληρώματι αὐτῆς) καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ib. ἐλάλησα.) λελάληκα. v. 13. Ἀδωναῒ Κύριος) κύριος κύριος. ibid. βδελύγματα καὶ καταπαύσω) abest. ib. Τάνεως) μέμφεως. ib. ἔκέτι.) ἔτι. ib. καὶ δώσω φόβον ἐν γῇ Αἰγύπ]ῳ) non habet. v. 14. ἀφανιῶ γῆν Παθουρῆς) ἀπολῶ γῆν φαθωρῆς. v. 15. ἐπὶ Τάνιν) ἐπὶ σαῒν. ibid. πλῆθος) τὸ πλῆθος.

16. καὶ δώσω πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται Συήνη, καὶ ἐν Διοσπόλει ἔσται ἔκρηγμα, καὶ διαχυθήσεται ὕδατα.

[ἀπολεῖται]

17. Νεανίσκοι Ἡλιουπόλεως καὶ Βυβάστου ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται,

[πόλεις αἰχμαλωτισθήσονται]

18. καὶ ἐν Τάφναις συσκοτάσει ἡ ἡμέρα, ἐν τῷ συντρίψαι με ἐκεῖ τὰ σκῆπτρα Αἰγύπτε, καὶ ἀπολεῖται ἐκεῖ ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ αὐτὴν νεφέλη καλύψει, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται.

[* Τάφναις]

19. Καὶ ποιήσω κρίμα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

20. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ἑβδόμῃ τε μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

21. υἱὲ ἀνθρώπου, τὲς βραχίονας Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδὲ ἐ κατεδέθη τε δοθῆναι ἴασιν ἐπ' αὐτὸν, τε δοθῆναι μάλαγμα, τε δοθῆναι ἰσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας.

[κατεδέθη μου]

22. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τὲς βραχίονας αὐτε τὲς ἰσχυρὲς, καὶ τὲς τεταμένους, καὶ τὲς συντριβομένους, καὶ καταβαλῶ τὴν μάχαιραν αὐτε ἐκ τῆς χειρὸς αὐτε,

23. καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτὲς εἰς τὰς χώρας,

24. καὶ κατισχύσω τὲς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς τὴν χεῖρα αὐτε, καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς.

[θήσω τὰς χεῖρας]

25. καὶ ἐνισχύσω τὲς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, οἱ δὲ βραχίονες Φαραὼ πεσοῦνται· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ δοῦναί με τὴν ῥομφαίαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτενεῖ αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου.

26. Καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, καὶ ἐπιγνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

ΚΕΦ. ΛΑ΄. XXXI.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ τρίτῳ μηνὶ, μιᾷ τε μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπε, εἰπὸν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτε, καὶ τῷ πλήθει αὐτε· τίνι ὡμοίωσας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου;

3. Ἰδὲ Ἀσσοὺρ κυπάρισσος ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ καλὸς ταῖς παραφυάσι,

καὶ

V. 16. καὶ ἀπολεῖται Σαΐνη) καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ συήνη. V. 17. μαχαίρᾳ) ἐν μαχαίρᾳ. ibid. καὶ αἱ πόλεις αἰχμαλωτισθήσονται) καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται. V. 18. ἐν Τάφναις) ἐν τάφναις. ibid. τῆς ἰσχύος) absque articulo. ib. καὶ αὐτὴν) καὶ ταύτην. ib. ἀχθήσονται.) ἀχθήσονται. V. 21. ἐπ' αὐτὸν, τε δοθῆναι μάλαγμα) τοῦ δοθῆναι ἐπ' αὐτὸν μάλαγμα. V. 22. καὶ τοὺς συντριβομένους) non habet. V. 24. κατισχύσω) καὶ κατισχύσω. ibid. θήσω) δώσω. ib. εἰς τὰς χεῖρας) εἰς τὴν χεῖρα. V. 25. ἐν τῷ δοῦναί με) με deest. V. 26. ἐπιγνώσονται) γνώσονται. ibid. οἱ Αἰγύπτιοι) abest.

καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ, καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, καὶ εἰς μέσον τῶν νεφελῶν ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτῦ,

4. ὕδωρ ἐξέθρεψεν αὐτὸν, ἡ ἄβυσσος ὕψωσεν αὐτὸν, τὲς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγε κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ συςήματα αὐτῆς ἐξαπέςειλεν εἰς πάντα τὰ ξύλα τῦ πεδίου.

5. Ἕνεκεν τούτυ, ὑψώθη τὸ μέγεθος αὐτῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τῦ πεδίυ, καὶ ἐπλατύνθησαν οἱ κλάδοι αὐτῦ, καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες
ἐφ' αὐτῦ, ἀφ' ὕδατος πολλῦ, ※ ἐν τῷ ἐξαποςέλλειν αὐτόν.

6. Ἐν ταῖς παραφυάσιν αὐτῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτῦ ἐγεννῶσαν πάντα τὰ θηρία τῦ πεδίου,
ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐν τῇ σκιᾷ αὐτῦ κατῴκησε πᾶν πλῆθος ἐθνῶν.

7. Καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐ-
ἐγένησαν τῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ῥίζαι αὐτῦ εἰς ὕδωρ πολύ.

8. Κυπάρισσοι τοιαῦται ἐκ ἐγενήθησαν ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ Θεοῦ, καὶ
ὅμοιοι πίτυες ἐκ ὅμοιαι ταῖς παραφυάσιν αὐτῦ, καὶ ἐλάται ἐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτῦ· πᾶν ξύλον ἐν τῷ παραδείσῳ τῦ Θεοῦ ἐχ ὡμοιώθη αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτῦ,

9. διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτῦ· καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν τὰ ξύλα τῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς τῦ Θεοῦ.

10. Διὰ τῦτο τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐγένου μέγας τῷ μεγέθει, καὶ ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον τῶν νεφελῶν, καὶ εἶδον ἐν τῷ ὑψωθῆναι αὐτὸν,

11. καὶ παρέδωκα αὐτὸν εἰς χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν αὐτῦ.

12. Καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὸν ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ κατέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων· ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν ἔπεσον οἱ κλάδοι αὐτῦ, καὶ συνετρίβη τὰ ςελέχη αὐτῦ ἐν παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς, καὶ κατέβησαν ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν πάντες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἠδάφισαν αὐτόν.

13. Ἐπὶ τὴν πτῶσιν αὐτῦ ἀνεπαύσαντο πάντα τὰ πετεινὰ τῦ ἐρανοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ ςελέχη αὐτῦ ἐγένοντο πάντα τὰ θηρία τῦ ἀγροῦ,

14. ὅπως μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει αὐτῶν πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι· καὶ οὐκ ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ οὐκ ἔςησαν ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν πρὸς αὐτὰ πάν- αὐτὸν
τες οἱ πίνοντες ὕδωρ, ἀλλὰ πάντες ἐδόθησαν εἰς θάνατον, εἰς γῆν βάθυς, ἐν μέ-

CAP. XXXI. v. 3. καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ) non habet. ibid. καὶ εἰς μέσον τῶν νεφελῶν) εἰς μέσον νεφελῶν. v. 4. συςήματα) συςέματα. v. 5. καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες αὐτῦ) non habet. ibid. ἐφ' ὕδατος) ἀφ' ὕδατος. v. 6. ὑπὸ τὴν σκιὰν) ἐν τῇ σκιᾷ. v. 7. ἐγένησαν) ἐγενήθησαν. v. 8. Κυπάρισσοι τοιαῦται ἐκ ἐγενήθησαν ἐν τῷ παραδείσῳ) καὶ κυπάρισσοι τοιαῦται ἐν τῷ παραδείσῳ. ibid. καὶ πίτυες οὐκ ὅμοιοι ταῖς) καὶ αἱ πίτυες οὐχ ὅμοιαι ταῖς. v. 10. Ἀδωναΐ) constanter abest. ibid. τῶν νεφελῶν) absque articulo. v. 12. ἔπεσον) ἔπεσαν. v. 13. ἐγένοντο) ἐγίνοντο. v. 14. καὶ οὐκ ἔδωκαν) καὶ ἔδωκαν. ibid. πρὸς αὐτὸν) πρὸς αὐτά. ib. ἀλλὰ πάντες) ἀλλὰ deest. ib. εἰς γῆν βάθους) εἰς γῆς βάθος.

ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων προσκαταβαίνοντας εἰς βόθρον.

15. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἐν ᾗ ἡμέρᾳ κατέβη εἰς ᾅδε, ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος· καὶ ἐκώλυσα τὲς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσε πλῆθος ὕδατος, καὶ † ἐσκότασεν ἐπ' αὐτὸν ὁ Λίβανος, καὶ * ἐξελύθησαν ἐπ' αὐτῷ πάντα τὰ ξύλα τῦ πεδίου.

[Margin: ἐπέστησα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον † ἐπένθησεν * ἐξέστησαν]

16. Καὶ ἐσείσθησαν ἔθνη ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτῦ, ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅδου μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἐν γῇ κάτω πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς, καὶ τὰ ἐκλεκτὰ τῦ Λιβάνου πάντα τὰ πίνοντα ὕδωρ.

17. Καὶ γὰρ αὐτοὶ κατέβησαν μετ' αὐτῦ εἰς ᾅδε ἐν τραυματίαις μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῦ πάντες οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο.

[Margin: μετὰ τραυματιῶν]

18. Τίνι ὡμοιώθης; κατάβηθι, καὶ καταβιβάσθητι μετὰ τῶν ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς γῆν βάθους· ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, ὕτως Φαραὼ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τῆς ἰσχύος αὐτῦ, λέγει Κύριος Κύριος.

ΚΕΦ. ΛΒ΄. XXXII.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει, ἐν δεκάτῳ ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτυ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· λέοντι ἐθνῶν ὡμοιώθης σὺ, καὶ ὡς ὁ δράκων ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐκεράτιζες τοῖς ποταμοῖς σου, καὶ ἐτάρασσες τὸ ὕδωρ τοῖς ποσί σου, καὶ κατεπάτεις τὲς ποταμές σου.

[Margin: τὲς ποταμές]

3. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ περιβαλῶ ἐπὶ σὲ δίκτυόν μου (καὶ) ἐν ἐκκλησίᾳ λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνάξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου,

4. καὶ ἐκτενῶ σε ἐπὶ τὴν γῆν· πεδία πλησθήσεταί σου, καὶ ἐπικαθιῶ ἐπί σε πάντα τὰ πετεινὰ τῦ ὀυρανοῦ, καὶ ἐμπλήσω ἐκ σοῦ πάντα τὰ θηρία πάσης τῆς γῆς·

5. Καὶ δώσω τὰς σάρκας συ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τῦ αἵματός συ πᾶσαν γῆν,

6. καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν χωρημάτων σου, καὶ ἀπὸ τῦ πλήθους σου ἐπὶ τῶν ὀρέων· φάραγγας ἐμπλήσω ἀπὸ σοῦ,

7. καὶ

v. 15. Ἀδωναῒ Κύριος) κύριος κύριος. ibid. ἐπέστησα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον - - fin.) ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος. καὶ ἐπέστησα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσα πλῆθος ὕδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ' αὐτὸν ὁ λίβανος, πάντα τὰ ξύλα τῦ πεδίου ἐπ' αὐτῷ ἐξελύθησαν. v. 16. Καὶ ἐσείσθησαν ἔθνη ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτῦ) ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσείσθησαν τὰ ἔθνη. ibid. κάτω) deeſt. v. 17. μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας) ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας. ibid. πάντες οἱ κατοικοῦντες) πάντες deeſt. v. 18. εἰς γῆν βάθους.) εἰς γῆς βάθος. ibid. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος) καὶ τὸ πλῆθος. CAP. XXXII. v. 1. ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ) ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ. v. 2. ὡς ὁ δράκων) absque articulo. ibid. τὰς ποταμοὺς) τοῖς ποταμοῖς priore loco. ib. τὸ ὕδωρ) absque articulo. v 3. Ἀδωναῒ) conſtanter abeſt. ibid. δίκτυόν μου καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ λαῶν) δίκτυα λαῶν. v. 4. πλησθήσεταί σε) σου deeſt. ibid. ἐκ σοῦ) abeſt. v. 5. πᾶσαν γῆν.) non habet. v. 6. χωρημάτων σου, καὶ ἀπὸ) προχωρημάτων σου, ἀπό.

7. καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναί σε οὐρανὸν, καὶ συσκοτάσω τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ ἡ σελήνη οὐ * μὴ φάνῃ τὸ φάος αὐτῆς·

τοῦ οὐρανοῦ
* δώσει

8. καὶ πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ· καὶ δώσω σκότος ἐπὶ τὴν γῆν σου, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός.

9. Καὶ παροργιῶ καρδίαν λαῶν πολλῶν, ἡνίκα ἂν ἀγάγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς τὰ ἔθνη, εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ ἔγνως.

10. Καὶ συγνάσουσιν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλά, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐκστήσονται ※ ἐπὶ σέ, ἐν τῷ πετασθῆναι ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν, ἀφ' ἡμέρας πτώσεώς σου.

ἀπὸ

11. Ὅτι τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ῥομφαία βασιλέως Βαβυλῶνος ἥξει σοι,

12. ἐν μαχαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλῶ τὴν ἰσχύν σου, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες, καὶ ἀπολέσει τὴν ὕβριν Αἰγύπτου, καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς.

13. Καὶ ἀπολῶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἀφ' ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταράξῃ αὐτὸ ἔτι ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ἴχνος κτήνους οὐ μὴ καταπατήσῃ αὐτό.

14. Οὕτως τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδατα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς ἔλαιον πορεύσονται, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

15. Ὅταν δῶ Αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ πληρώσει αὐτῆς, ὅταν διασπείρω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος,

16. θρῆνός ἐστι καὶ θρηνήσουσιν αὐτόν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτὸν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς θρηνήσουσιν αὐτήν, λέγει Κύριος Κύριος.

17. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

18. υἱὲ ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ καταβιβάσουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκρὰς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον, γῆν

19. ※ ἐξ ὑδάτων εὐπρεποῦς κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων, ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ,

20. καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.

v. 7. τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ) τὰ ἄστρα αὐτοῦ. ibid. ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φάος) σελήνη οὐ μὴ φάνῃ τὸ φῶς. v. 8. καὶ πάντα) καὶ deest. ibid. γῆν σου) σου deest. ibid. ὁ Θεός.) deest. v. 9. ἀγάγω) ἄγω.) ibid. εἰς τὴν γῆν) absque articulo. v. 10. ἐπὶ σὲ ἔθνη) adjicit πολλά. ibid. πετασθῆναι ῥομφ. μου ἐπὶ πρόσωπον) πετᾶσθαι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπα. ibid. ἀπὸ ἡμέρας) ἀφ' ἡμέρας. v. 11. Ἀδωναῒ Κύριος.) κύριος κύριος. v. 13. αὐτὸ ἔτι ποὺς ἀνθρώπου) αὐτὸ ποὺς ἀνθρώπου ἔτι. ibid. κτήνους) κτηνῶν. v. 15. διασπείρω) διασπερῶ. v. 16. θρηνήσουσιν) θρηνήσεις, priore loco. v. 17. ἐγένετο) ἐγενήθη. ibid. ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ) τοῦ πρώτου μηνός. v. 18. ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου) ἐπὶ τὴν ἰσχὺν αἰγύπτου. v. 19. ἐξ ὑδάτων εὐπρεποῦς - - ἀπεριτμήτων) non habet. ibid. τραυματιῶν μαχαίρᾳ) μαχαίρας τραυματιῶν.

21. Καὶ ἐρῦσί σοι οἱ γίγαντες, ἐν βάθει βόθρου γίνου, τίνος κρείττων εἶ; κατάϐηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας.

22. Ἐκεῖ Ἀσσοὺρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτῦ, ÷ πάντες τραυματίαι
÷ ἐκεῖ ἐδόθησαν· ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βά-
÷ θει βόθρου, καὶ ἐγενήθη ἡ συναγωγὴ
αὐτῶν αὐτοῦ" περικύκλῳ τῦ μνήματος αὐτῦ πάντες τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ,

※ 23. οἳ ἔδωκαν τὰς ταφὰς αὐτῆς
※ ἐν μηροῖς λάκκου, καὶ ἐγενήθη ἐκκλη-
ὑπερκύ- σία αὐτῦ· περικύκλῳ τῆς ταφῆς αὐτῦ,
κλῳ πάντες αὐτοὶ τραυματίαι, πίπτοντες
※ μαχαίρᾳ," οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν
τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς.

24. Ἐκεῖ Αἰλὰμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῦ περικύκλῳ τῦ μνήματος αὐτῦ· πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτω-
μαχαί- κότες μαχαίρᾳ, καὶ οἱ καταϐαίνοντες ἀ-
ραις περίτμητοι εἰς γῆν βάθυς, οἱ δεδωκό-
τῆς τες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ ἐλάϐοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταϐαινόντων εἰς βόθρον,

25. ἐν μέσῳ τραυματιῶν ※ ἐδόθη κοί-
※ τη αὐτῆς σὺν παντὶ τῷ πλήθει ἑκάστου περικύκλῳ
※ ἡ ταφὴ αὐτῦ· πάντες ἀπερίτμητοι τραυματιῶν μα-
※ χαίρᾳ.

26. Ἐκεῖ ἐδόθησαν Μεσὸχ, καὶ Θο-
βὲλ, καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῦ, περικύκλῳ αὐτῶν
τῦ μνήματος αὐτῦ πάντες τραυματίαι αὐτῦ, πάντες ἀπερίτμητοι τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ δεδωκότες τὸν
φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς. τῆς

27. Καὶ ※ οὐκ ἐκοιμήθησαν μετὰ
τῶν γιγάντων τῶν πεπτωκότων ἀπ' αἰῶνος, πεπτωκό-
οἱ κατέϐησαν εἰς ᾅδου ἐν ὅπλοις πολε- τες
μικοῖς αὐτῶν, καὶ ἔθηκαν τὰς μαχαί- οἱ
ρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀστῶν αὐτῶν, ὅτι ἐξεφόϐησαν γί-
γαντας ἐν γῇ ζωῆς αὐτῶν. τῇ ζωῇ

28. Καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων συντριϐήσῃ, καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρᾳ.

29. Ἐκεῖ Ἐδὼμ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐ-
τῆς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Ἀσσούρ. Ἀσσύριοι
οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτῶν εἰς τραῦμα μα- αὐτῆς
χαίρας, αὐτοὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, ἐκοιμήθησαν μετὰ καταϐαινόντων εἰς βόθρον.

30. Ἐκεῖ (πάντες) οἱ ἄρχοντες τῦ Βοῤῥᾶ πάντες, αὐτοὶ πάντες στρατηγοὶ Ἀσσοὺρ, οἱ καταϐαίνοντες τραυματίαι, σὺν τῷ φόϐῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν ※ αἰσχυνόμενοι, καὶ ἐκοιμή-
θησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μα- τετραυ-
χαί- ματισ-
μένων

v. 21. κατάβηθι) καὶ κατάβηθι. v. 22. ἡ ταφὴ) καὶ ἡ ταφή. ibid. συναγωγὴ αὐτῶν.) συναγωγὴ αὐτοῦ. ibid. πάντες τραυματίαι) πάντες οἱ τραυματίαι, posteriore loco. v. 23. οἳ ἔδωκαν τὰς ταφὰς - - πίπτοντες μαχαίρᾳ) non habet. ibid. ἐπὶ τῆς ζωῆς.) ἐπὶ γῆς ζωῆς. v. 24. μαχαίραις) μαχαίρᾳ. ibid. εἰς γῆν βάθους) εἰς γῆς βάθος. ibid. τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς) αὐτῶν φόβον ἐπὶ γῆς ζωῆς. v. 26. ἡ ἰσχὺς αὐτῶν) ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. ibid. ἀπερίτμητοι μαχαίρας) ἀπερίτμητοι τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας. ib. ἐπὶ τῆς ζωῆς.) ἐπὶ γῆς ζωῆς. v. 27. πεπτωκότες) τῶν πεπτωκότων. ibid. πολεμικοῖς αὐτῶν, οἳ ἔθηκαν) πολεμικοῖς, καὶ ἔθηκαν. ib. ὀστῶν) ὀστέων. ib. γίγαντας) πάντας. v. 28. συντριβήσῃ καὶ) abest. v. 29. in Rom. ἐκεῖ ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες ἀσσούρ, οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας, οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν, μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον. v. 30. (πάντες) deest. ibid. αὐτοὶ πάντες) abest. ib. καὶ ἐκοιμήθησαν ἀπερ. μετὰ τετραυματισμένων) ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν.

χαίρας, καὶ ἔλαβον τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον.

31. Ἐκείνους ὄψεται βασιλεὺς Φαραὼ, καὶ παρακληθήσεται ἐπὶ πάσῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν· τραυματίαι μαχαίρας Φαραὼ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῦ, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

αὐτῶν τῆς 32. Ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτῦ, ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραὼ, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῦ, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός.

ΚΕΦ. ΛΓ'. XXXIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίυ πρός με, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπυ, λάλησον τοῖς υἱοῖς τῦ λαῦ σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· γῆ ἐφ' ἣν ἂν ἐπαγάγω ῥομφαίαν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα ἐξ αὐτῶν, καὶ δῶσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς εἰς σκοπὸν,

κρῖμα αἵματος

3. καὶ ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ,

4. καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ μὴ φυλάξηται, καὶ ἐλθῦσα ἡ ῥομφαία καταλάβῃ αὐτὸν, τὸ αἷμα αὐτῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῦ ἔσαι,

καταβάλῃ

5. ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκύσας οὐκ ἐφυλάξατο τὴν ψυχὴν αὐτῦ, τὸ αἷμα αὐτῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσαι· καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτῦ ἐξείλατο.

6. Καὶ ὁ σκοπὸς, ἐὰν ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην, καὶ μὴ σημάνῃ τῷ λαῷ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξηται, καὶ ἐλθῦσα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχὴν, αὕτη διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη, καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκ τῆς χειρὸς τῦ σκοπῦ ἐκζητήσω.

7. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκύσῃ ἐκ σόματός μυ λόγον, ※ καὶ προφυλάξεις αὐτὺς παρ' ἐμοῦ.

8. Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ ἀνόμῳ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ ἐὰν μὴ λαλήσῃς τὺς λόγυς, τῦ φυλάξασθαι τὸν ἄνομον ἀπὸ τῆς ὁδῦ αὐτῦ, αὐτὸς ὁ ἄνομος τῇ ἀνομίᾳ αὐτῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. ἀποσῆναι

9. Σὺ δὲ ἐὰν προαπαγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ τὴν ὁδὸν αὐτῦ, τῦ ἀποσρέψαι αὐτὸν ἀπ' αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποσρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδῦ αὐτῦ, ὗτος τῇ ἀνομίᾳ αὐτῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου ἐῤῥύσω.

10. Καὶ

v. 30. καὶ ἔλαβον) καὶ ἀπήνεγκαν. v. 31. ἐπὶ πάσῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν) ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. ibid. τραυματίαι μαχαίρας Φαραὼ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ) desunt. ibid. Κύριος ὁ Θεός.) κύριος κύριος. v. 32. φόβον αὐτῶν, ἐπὶ τῆς ζωῆς) φόβον αὐτοῦ, ἐπὶ γῆς ζωῆς. ibid. πλῆθος αὐτοῦ, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός.) πλῆθος αὐτοῦ μεθ' αὐτῦ, λέγει κύριος κύριος. CAP. XXXIII. v. 2. ἐπαγάγω κρῖμα αἵματος) ἐπάγω ῥομφαίαν. ibid. σκοπὸν) εἰς σκοπόν. v. 4. τὴν φωνὴν) τῆς φωνῆς. ibid. ἐλθοῦσα ἡ ῥομφαία καταβάλῃ) ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία, καὶ καταλάβῃ. ibid. ἐπὶ τὴν κεφαλὴν) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. v. 5. τὴν ψυχὴν αὐτῦ) deest priore loco. ibid. ἐπ' αὐτὸν ἔσαι.) ἐπ' αὐτῦ ἔσαι. v. 6. τῷ λαῷ) abest. ibid. καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκ τῆς χειρὸς) καὶ τὸ αἷμα ἐκ χειρός. v. 8. τῷ ἀνόμῳ) τῷ ἁμαρτωλῷ. ibid. καὶ ἐὰν μὴ λαλήσῃς - - τὸν ἄνομον) καὶ μὴ λαλήσῃς, τῦ φυλάξασθαι τὸν ἀσεβῆ. ib. καὶ τὸ αἷμα) τὸ δὲ αἷμα. v. 9. τῦ ἀποσρέψαι αὐτὸν) ἀποσρέψαι. ibid. ὗτος τῇ ἀνομίᾳ) ὗτος τῇ ἀσεβείᾳ. ib. σου ἐῤῥύσω.) σαυτοῦ ἐξῄρησαι.

10. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπε, εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οὕτως ἐλαλήσατε λέγοντες· ⨯ ὅτι αἱ πλάναι ἡμῶν, καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ᾽ ἡμᾶς εἰσι; καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζησόμεθα;

11. Εἰπὸν αὐτοῖς· ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, οὐ βϐλομαι τὸν θάνατον τῦ ἁμαρτωλῦ, ὡς τὸ ἀποςρέψαι τὸν ἀσεϐῆ ἀπὸ τῆς ὁδῦ αὐτῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆν αὐτόν· ἀποςροφῇ ἀποςρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν· καὶ ἱνατί ἀποθνήσκετε οἶκος Ἰσραήλ;

12. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπε, εἰπὸν πρὸς τὺς υἱοὺς τῦ λαῦ σου· δικαιοσύνη δικαίου ὐ μὴ ἐξέληται αὐτὸν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πλανηθῇ· καὶ ἀνομία ἀνόμου ὐ μὴ κακώσῃ αὐτὸν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀποςρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ· καὶ δίκαιος ὐ μὴ δυνήσεται σωθῆναι ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ.

13. Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ δικαίῳ, ζωῇ ζήσῃ, καὶ ὗτος πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῦ, καὶ (ἐὰν) ποιήσῃ ἀδικίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτῦ ἃς ἐποίησεν, ὐ μὴ μνησθῶσιν, ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῦ ᾗ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖται,

14. καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ ἀσεϐεῖ,
θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ ἀποςρέψῃ
ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτῦ, καὶ ποιήσῃ κρῖ- ἀσεϐείας
μα καὶ δικαιοσύνην,

15. καὶ ἐνέχυρον ἀποδοῖ, καὶ ἅρπαγ-
μα ἀποτίσει, ἐν προςάγμασι ζωῆς διαπο- προςάγ-
ρεύηται, τῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῇ ματι
ζήσεται, καὶ ὐ μὴ ἀποθανεῖται.

16. Πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῦ ἃς
ἥμαρτεν, ὐ μὴ μνησθῶσιν ἔτι, ὅτι κρῖμα ἐποίησεν
καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν, ἐν αὐτοῖς ζήσεται.

17. Καὶ ἐροῦσιν οἱ υἱοὶ τῦ λαῦ σου, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς τῦ Κυρίου· καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν ὐκ εὐθεῖα.

18. Ἐν τῷ ἀποςρέψαι δίκαιον ἀπὸ
τῆς δικαιοσύνης αὐτῦ, καὶ ποιήσῃ ἀνο-
μίαν, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐτοῖς. αὐτῇ

19. Καὶ ἐν τῷ ἀποςρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτῦ, καὶ ποιήσῃ κρῖμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται.

20. Καὶ τῦτό ἐςιν ὃ εἴπατε, ὐκ εὐ-
θεῖα ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἕκαςον κατὰ τὰς
ὁδὺς αὐτῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ, ὑμῶν
λέγει Κύριος.

21. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει,

v. 10. ἐφ᾽ ἡμᾶς εἰσι) ἐφ᾽ ἡμῖν εἰσι. v. 11. λέγει Ἀδωναῒ Κύριος) τάδε λέγει κύριος. ibid. τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἀποςρ.) τῦ ἀσεβῆ, ὡς ἀποςρέψαι. ibid. τῆς πονηρᾶς) abest. ibid. ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν.) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν. v. 12. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου) non habet. ibid. ἐξέληται) ἐξελεῖται. ibid. ἀνομία ἀνόμου) ἀνομία ἀσεβοῦς. ib. δυνήσεται) δύνηται. ib. ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτῦ.) non habet. v 13. ζωῇ ζήσῃ, καὶ) abest. ibid. καὶ ἐὰν ποιήσῃ ἀδικίαν) καὶ ποιήσει ἀνομίαν. ib. ἃς ἐποίησεν οὐ μὴ μνησθῶσιν) οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν. v. 14. ἀσεβείας αὐτῦ, καὶ ποιήσῃ, ἁμαρτίας αὐτῦ, καὶ ποιήσει. v. 15. καὶ ἐνέχυρον - - ζωῆς) καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδοῖ, καὶ ἁρπάγματα ἀποτίσει, ἐν προςάγμασι ζωῆς. ibid. ἀποθανεῖται.) ἀποθάνῃ. v. 16. ἃς ἐποίησεν, ὐ μὴ μνησθῶσιν ἔτι, ὅτι) ἃς ἥμαρτεν, οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ὅτι. ibid. ἐν αὐτοῖς) ἐν αὐταῖς. v. 18. ποιήσῃ ἀνομίαν) ποιήσει ἀνομίας. ibid. ἐν αὐτῇ.) ἐν αὐταῖς. v. 19. ποιήσῃ) ποιήσει. v. 20. κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν κρινῶ ὑμᾶς) ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῦ κρινῶ ἡμᾶς. ibid. λέγει Κύριος.) abest. v. 21. ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ) ἐγενήθη ἐν τῷ δεκάτῳ.

τει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, πέμπτη τῇ μηνὸς τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθεν ὁ ἀνασωθεὶς πρὸς μὲ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ, λέγων· ἑάλω ἡ πόλις.

22. Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου ἑσπέρας πρὶν ἐλθεῖν αὐτὸν πρὸς μὲ, καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα μου, ἕως ἦλθε πρὸς μὲ τὸ πρωΐ· καὶ ἀνοιχθέν μου τὸ
συνεκλείσθη στόμα οὐ συνεσχέθη ἔτι.

23. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

24. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγουσιν· εἷς ἦν Ἀβραὰμ, καὶ κατέσχε τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμὲν, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν.

25. Διὰ τοῦτο εἰπὲ ※ πρὸς αὐτούς·
※ οὕτως εἶπεν Ἀδωναῒ Κύριος· ἐπὶ τῷ αἵ-
※ ματι φάγεσθε, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν
※ λήψεσθε πρὸς εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα
※ ἐκχεεῖτε· καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε;

※ 26. Ἔστητε ἐπὶ τῇ ῥομφαίᾳ ὑμῶν,
τὸν ※ ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἀνὴρ τὴν γυ-
※ ναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε, καὶ
※ τὴν γῆν κληρονομήσετε;

※ 27. Οὕτως διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς·" τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ζῶ ἐγὼ, εἰ
μαχαίρᾳ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις μαχαίραις πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται εἰς κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις, καὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις θανάτῳ ἀποκτενῶ.

28. Καὶ δώσω τὴν γῆν ἔρημον, καὶ ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσονται τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον.

29. Καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσεται διὰ πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν.

30. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ σοῦ παρὰ τὰ τείχη καὶ ἐν τοῖς πυλῶσι τῶν οἰ-
κιῶν, καὶ λαλοῦσιν ἄνθρωπος τῷ ἀδελ- ἐλάλουν
φῷ αὐτοῦ, λέγοντες· συνέλθωμεν, καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ Κυρίου.

31. Καὶ ἔρχονται πρὸς σὲ, ὡς συμπορεύεται λαὸς, καὶ κάθηνται ἐναν-
τίον σου ὁ λαός μου, καὶ ἀκούουσιν τὰ ἀκούωσιν
ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ ποιήσωσιν, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὀπίσω τῶν μιασμάτων αὐτῶν ἡ καρδία αὐτῶν ἐστί.

32. Καὶ γίνῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλ-
τηρίου ἡδυφώνου, εὐαρμόστου, καὶ ἀκού- ἀκούοντες
σονται τὰ ῥήματά σου, οὐ μὴ ποιήσουσιν αὐτά.

v. 21. ὁ ἀνασωθεὶς πρὸς μὲ) πρὸς μὲ ὁ ἀνασωθείς. v. 22. Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου) καὶ χεὶρ κυρίου ἐγενήθη ἐπ' ἐμέ. ibid. πρὸς μὲ, καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα μου) καὶ ἤνοιξέ μου τὸ στόμα. ib. ἕως ἦλθε) ὡς ἦλθε. ib. μου τὸ στόμα οὐ συνεκλείσθη ἔτι.) τὸ στόμα μου, οὐ συνεσχέθη ἔτι. v. 23. ἐγένετο) ἐγενήθη. v. 25. εἰπὲ πρὸς αὐτούς·) εἰπὸν αὐτοῖς. ibid. reliqua hujus versûs à verbis οὕτως εἶπεν Ἀδωναῒ Κύριος &c. usque ad verba versûs 27. τάδε λέγει &c. omnia desiderantur in *Edit. Rom.* v. 27. μαχαίρᾳ) μαχαίραις. v. 28. τὰ ὄρη Ἰσραὴλ) τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ. v. 30. ἐλάλουν) λαλοῦσιν. ibid. ἀκούσομεν) ἀκούσωμεν. v. 31. Καὶ ἔρχονται) καὶ abest. ibid. σου ὁ λαός μου, καὶ ἀκούωσι τὰ) σου, καὶ ἀκούουσι τά. ib. ποιήσωσιν) ποιήσουσιν. ib. αὐτῶν ἡ καρδία ἐστί·) ἡ καρδία αὐτῶν. v. 32. ἀκούοντες τὰ ῥήματά σου) ἀκούσονταί σου τὰ ῥήματα, καί.

33. Καὶ ἔσαι ἡνίκα ἐὰν ἔλθῃ, ἐροῦ-
σιν, ἰδὲ ἥκει, καὶ γνώσονται, ὅτι προ-
φήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΛΔʹ. XXXIV.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίε πρὸς
μὲ λέγων·
2. υἱὲ ἀνθρώπε, προφήτευ-
σον ἐπὶ τὲς ποιμένας τῦ Ἰσραὴλ, προ-
φήτευσον, καὶ εἰπὸν αὐτοῖς τοῖς ποιμέσι·
τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὦ ποιμένες
Ἰσραὴλ, μὴ οἱ ποιμένες βόσκουσιν ἑαυ-
τὲς; οὐχὶ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ
ποιμένες;
3. Ἰδὲ τὸ γάλα κατεσθίετε, καὶ τὰ
ἔρια περιβάλλεσθε, καὶ τὸ παχὺ ἐσφά-
ζετε, καὶ τὰ πρόβατά μυ ὐκ ἐβό-
σκετε.
4. Τὸ ἠσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ
τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε,
καὶ τὸ συνετριμμένον ὐ κατεδήσατε,
καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἐπεςρέψατε,
καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ
τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ.
5. Καὶ διεσπάρησαν τὰ πρόβατά μου,
διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ ἐγενή-
θησαν εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θη-
ρίοις τῦ ἀγροῦ, καὶ τοῖς πετεινοῖς τῦ
ὐρανοῦ.
6. Καὶ διεσπάρησαν τὰ πρόβατά μου
ἐν παντὶ ὄρει, καὶ ἐπὶ πάντα βυνὸν
ὑψηλὸν, καὶ ἐπὶ παντὶ προσώπῳ πά-
σης τῆς γῆς διεσπάρη τὰ πρόβατά
μου, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ὁ ἀπο- ζητῶν
ςρέφων.
7. Διὰ τοῦτο, ποιμένες, ἀκέσατε
λόγον Κυρίου.
8. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ
μὴν ἀντὶ τῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μυ
εἰς προνομὴν, καὶ γενέσθαι τὰ πρόβα-
τά μυ εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θη-
ρίοις τῦ ἀγροῦ, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποι-
μένας, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν τὰ πρόβα-
τά μου οἱ ποιμένες, καὶ ἐβόσκησαν οἱ
ποιμένες ἑαυτὲς, τὰ δὲ πρόβατά μου
οὐκ ἐβόσκησαν.
9. Ἀντὶ τούτε, ποιμένες, ἀκέσατε
λόγον Κυρίου·
10. τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδὲ
ἐγὼ ἐπὶ τὲς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω
τὰ πρόβατά μυ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν,
καὶ ἀποςρέψω αὐτὲς τῦ μὴ ποιμαί-
νειν τὰ πρόβατά μυ, καὶ ὐ μὴ βοσκή-
σουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά· καὶ ἐξε-
λοῦμαι τὰ πρόβατά μυ ἐκ τῦ ςόμα-
τος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔτι ἔσονται αὐτοῖς
εἰς κατάβρωμα.
11. Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος
ὁ Θεός· ἰδὲ ἐγώ ※ εἰμι, ἐκζητήσω τὰ
πρόβατά μου, καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά.
12. Ὡς

v. 33. Καὶ ἔσαι ἡνίκα) καὶ ἡνίκα. CAP. XXXIV. v. 2. εἰπὸν αὐτοῖς) εἰπὸν τοῖς ποιμέσι. ibid. οἱ ποιμένες βόσκεσιν) βόσκεσιν ποιμένες. ibid. οὐχὶ τὰ) οὐ τὰ. v. 3. κατεσθίετε) κατέσθετε. ibid. ἐσφάζετε) σφάζετε. ib. οὐκ ἐβόσκετε.) οὐ βόσκετε. v. 4. συνετριμμένον) συντετριμμένον. ibid. ἐπεςρέψατε) ἀπεςρέψατε. v. 5. διεσπάρησαν) διεσπάρη. ibid. ἐγενήθησαν) ἐγενήθη. ib. καὶ τοῖς πετεινοῖς τῦ ὐρανοῦ·) non habet. v. 6. διεσπάρησαν) διεσπάρη. ibid. ἐπὶ πάντα βυνὸν) ἐπὶ πᾶν βυνὸν. ib. ἐπὶ παντὶ προσώπῳ πάσης τῆς γῆς διεσπάρη τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐκ ἦν ὁ ζητῶν) ἐπὶ προσώπε τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν. v. 8. θηρίοις τῦ ἀγροῦ) θηρίοις τοῦ πεδίου. ibid. τὰ πρόβατά μου οἱ ποιμένες) transposita. v. 9. ἀκούσατε λόγον Κυρίου.) non habet. v. 10. Ἀδωναῒ Κύριος·) κύριος κύριος. ibid. καὶ οὐ μὴ βοσκήσεσιν) καὶ οὐ βοσκήσεσιν. ib. οὐκ ἔτι ἔσονται αὐτοῖς) ὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι. v. 11. ὁ Θεός.) abest.

12. Ὡς ἐπισκέπτεται ὁ ποιμὴν τὸ
γνόφου ποίμνιον αὐτῦ ἐν ἡμέρᾳ, ὅτ' ἂν ᾖ γνόφος
καὶ νεφέ- καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ προβάτων αὐτῦ δια-
λης κεχωρισμένων, ὕτως ἐκζητήσω τὰ πρό-
συνάξω βατά μυ, καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παν-
τὸς τόπυ, ὖ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν ἡμέ-
ρᾳ νεφέλης καὶ γνόφυ.

13. Καὶ ἐξάξω αὐτὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτὺς ἐκ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ βοσκήσω αὐτὺς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ταῖς φάραγξι, καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς·

14. ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτὺς, ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ ἐν τῷ ὄρει Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται αἱ μάνδραι αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ κοιμηθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ, καὶ ἐν νομῇ πίονι βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων τῦ Ἰσραήλ.

15. Ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτὰ, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγώ εἰμι Κύριος· τάδε λέγει Κύριος Κύριος.

16. Τὸ ἀπολωλὸς ἐκζητήσω, καὶ τὸ πεπλανημένον ἐπιστρέψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐνισχύσω, καὶ τὸ ⨯ πῖον καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος.

17. Καὶ ὑμεῖς τὰ πρόβατα, τάδε
λέγει Κύριος Κύριος· ἰδὺ ἐγὼ διακρινῶ
ἀναμέσον προβάτυ καὶ προβάτυ, κριῶν κριῦ
καὶ τράγων. τράγυ

18. Καὶ οὐχ ἱκανὸν ὑμῖν, ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν τοῖς ποσὶν ὑμῶν κατεπατεῖτε, καὶ τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε;

19. Καὶ τὰ πρόβατά μυ τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο, καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἔπινον;

20. Διὰ τῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς ⨯ πρὸς αὐτά· ἰδὺ ἐγὼ ⨯ αὐτὸς διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀναμέσον προβάτυ ἀσθενῦς.

21. Ἐπὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν διωθεῖσθε, καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν τὸ ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε.

22. Καὶ σώσω τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἔτι εἰς προνομὴν, καὶ κρινῶ ἀναμέσον κριοῦ πρὸς κριὸν,

23. καὶ ἀναστήσω ἐπ' αὐτὺς ποιμένα αὐτοῖς
ἕνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτὺς, τὸν δῦλόν μου ἕτερον
Δαυίδ· ⨯ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτὺς, καὶ ἔσται αὐτῶν ποιμὴν,

24. καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα.

v. 12. Ὡς ἐπισκέπτεται) ὥσπερ ζητεῖ. ibid. γνόφου καὶ νεφέλης ἐν μέσῳ) ὅτ' ἂν ᾖ γνόφος καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ. ib. προβάτων αὐτοῦ) αὐτοῦ deest. ib. καὶ συνάξω αὐτὰ) καὶ ἀπελάσω αὐτά. v. 13. ἐκ τῶν χωρῶν) ἀπὸ τῶν χωρῶν. v. 14. νομῇ) ἐν νομῇ. ibid. ἐν τῷ ὄρει Ἰσραήλ.) ἰσραήλ. ib. τῦ Ἰσραήλ.) ἰσραήλ. v. 15. ἐπιγνώσονται διότι) γνώσονται ὅτι. v. 16. ἐκζητήσω - - ἐπιστρέψω) ζητήσω, καὶ τὸ πλανώμενον ἀποστρέψω. v. 17. τὰ πρόβατα) absque articulo. ibid. κριοῦ καὶ τράγου.) κριῶν καὶ τράγων. v. 18. τοῖς ποσὶν ὑμῶν κατεπατεῖτε) ὑμῶν κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν. v. 20. ὁ Θεός·) abest. v. 22. καὶ οὐκέτι ἔσονται ἔτι) καὶ οὐ μὴ ὦσιν ἔτι. v. 23. αὐτοῖς ἕτερον ποιμένα, καὶ) ἐπ' αὐτοὺς ποιμένα ἕνα, καὶ.

25. Καὶ διαθήσομαι τῷ Δαυὶδ δια-
ἀπολῶ θήκην εἰρήνης, καὶ ἀφανιῶ θηρία πονη-
ρὰ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐν
τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυ-
μοῖς.

ἔσονται 26. Καὶ δώσω αὐτοὺς κύκλῳ τοῦ ὄρους μου
καὶ ἀποστελῶ τὸν ὑετὸν, ὑετὸν εὐλογίας
αὐτοῖς.

27. Καὶ τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἀποδώ-
αὐτοῖς σει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ δώσει
τὸν καρ- τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ
πὸν τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ
γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ
συντρίψαι με τὸν ζυγὸν τοῦ κλοιοῦ αὐ-
τῶν· καὶ ἐξελοῦμαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς
τῶν καταδουλωσαμένων αὐτούς,

28. καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν προνομῇ
τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς
πλοήσει οὐκέτι μὴ φάγωσιν αὐτούς· καὶ κατοική-
σουσιν ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφο-
βῶν αὐτούς.

29. Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς φυτὸν εἰρή-
νης, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λι-
μῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀνειδισμὸν ἐθνῶν
οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι,

30. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύ-
ριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαός μου
οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος.

31. Καὶ ὑμεῖς πρόβατά μου, καὶ
πρόβατα τοῦ ποιμνίου μου ἐστὲ, καὶ
ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, λέγει Κύριος
Κύριος.

ΚΕΦ. ΛΕ΄. XXXV.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, ἐπίστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ὄρος Σηεὶρ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸ,

3. καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, ὄρος Σηεὶρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ δώσω σε ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσῃ,

4. καὶ ἐν ταῖς πόλεσί σου ἐρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

5. Ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὰν αἰώνιον, καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ δόλῳ, ἐν καιρῷ ἐχθρῶν ἐν χειρὶ μαχαίρας ἐν καιρῷ ※ θλίψεως αὐτῶν, ἐν καιρῷ ἀδικίας, ἐπ' ἐσχάτων.

6. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμά σε διώξεται.

7. Καὶ δώσω τὸ ὄρος Σηεὶρ εἰς ἔρημον, καὶ ἠρημωμένον, καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτοῦ ἀνθρώπους καὶ κτήνη,

8 καὶ ἐμπλήσω τῶν τραυματιῶν σου τοὺς βουνούς σου καὶ πάσας τὰς φάραγ-

v. 25. ἀπολῶ) ἀφανιῶ. v. 26. Καὶ ἔσονται κύκλῳ) καὶ δώσω αὐτοὺς περικύκλῳ. ibid. ἀποστελῶ ὑετὸν εὐλογίας αὐτοῖς.) δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, ὑετὸν εὐλογίας. v. 27. τοῦ πεδίου ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτοῖς) τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν. ibid. τὸν καρπὸν αὐτῆς) τὴν ἰσχὺν αὐτῆς. ib. τοῦ κλοιοῦ) abest. ib. ἐξελοῦμαι) καὶ ἐξελοῦμαι. v. 28. οὐκέτι ἔσονται) οὐκ ἔσονται ἔτι. ibid. μὴ πλοήσει αὐτούς·) μὴ φάγωσιν αὐτούς. v. 30. τοῦ Ἰσραὴλ) absque articulo. v. 31. Καὶ ὑμεῖς) abest. ibid. τοῦ ποιμνίου) absque articulo. CAP. XXXV. v. 2. ἐπὶ τὸ ὄρος) ἐπ' ὄρος. ibid. ἐπ' αὐτὸ) εἰς αὐτό. v. 3. λέγει Κύριος·) λέγει κύριος κύριος. ibid. ἔρημον) εἰς ἔρημον. v. 4. καὶ ἐν ταῖς πόλεσι) καὶ ταῖς πόλεσι. v. 5. αἰώνιον) αἰωνίαν. ibid. ἐν καιρῷ ἐχθρῶν ἐν χειρὶ μαχαίρας) ἐν χειρὶ ἐχθρῶν μαχαίρᾳ. v. 6. σε διώξεται.) διώξεταί σε. v. 7. τὸ ὄρος) absque articulo. v. 8. σου τοὺς βουνούς σου, καὶ πάσας τὰς) βουνούς σου, καὶ τάς.

ῥαγγαῖς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυματισμένοι μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν σοί.

9. Καὶ ἐρημίαν αἰώνιον θήσομαί σε, καὶ αἱ πόλεις σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

10. Διότι εἶπας· τὰ δύο ἔθνη, καὶ
εἰσὶν αἱ δύο χῶραι ἐμαὶ ἔσονται, καὶ κληρονομήσω αὐτάς, καὶ ὁ Κύριος ἐκεῖ ἐστι.

11. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος Κύριος, καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κατὰ τὴν ἔχθραν σου, καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου, ὃν ἐποίησας ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε ἐν αὐτοῖς, καὶ γνωσθήσομαί σοι, ἡνίκα ἐὰν κρινῶ σε,

12. καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἤκουσα τῆς φωνῆς τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἶπας, τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἔρη-
κατάχεσιν μα ἡμῖν δέδοται εἰς κατάβρωμα,

13. καὶ ἐμεγαλορρημόνησας ἐπ' ἐμὲ τῷ στόματί σου, καὶ ἐπλήθυνας ἐπ' ἐμὲ λόγους σου, (καὶ) ἐγὼ ἤκουσα, (φησὶ Κύριος.)

14. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἐν τῇ εὐφροσύνῃ πάσης τῆς γῆς ἔρημον ποιήσω σε.

15. ※ Καθὼς ηὐφράνθης εἰς κληρονομίαν οἴκου Ἰσραήλ, ὅτι ἠφανίσθη, οὕτω ποιήσω σοι.″ ἔρημον ἔσῃ, ὄρος Σηείρ, καὶ πᾶσα ἡ Ἰδουμαία ἐξαναλωθήσεται, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐξολεθρευθήσεται
ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν.

ΚΕΦ. Λϛ΄. XXXVI.

ΚΑΙ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραήλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσιν Ἰσραήλ· ἀκούσατε λόγον Κυρίου.

2. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν εἶπεν ὁ ἐχθρὸς ἐφ' ὑμᾶς· εὖγε, εὖγε, ἔρημα αἰώνια εἰς κατάσχεσιν ὑμῖν ἐγενήθη.

3. Διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς, καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἀπὸ
ὑμῶν, τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν
τοῖς καταλοίποις ἔθνεσι, καὶ ἀνέβητε λά- ἐγένεσθε
λημα γλώσσῃ, καὶ εἰς ὀνείδισμα ἔθ- γλώσσης
νεσι,

4. διὰ τοῦτο, ὄρη Ἰσραήλ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ τοῖς χειμάῤῥοις, καὶ ταῖς φάραγξι, καὶ ταῖς νάπαις ταῖς ἠρημωμέναις καὶ ἠφανισμέναις, καὶ ταῖς πόλε-

v. 9. Καὶ ἐρημίαν) καὶ abest. v. 10. Διότι εἶπας·) διὰ τὸ εἰπεῖν σε. ibid. ἐμαὶ εἰσὶν) ἐμαὶ ἔσονται. ib. ὁ Κύριος) absque articulo. v. 11. Κύριος Κύριος.) κύριος. ibid. ἐν σοὶ) σοι. ib. καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου - - σε ἐν αὐτοῖς) omnia desiderantur. ib. ἡνίκα ἐὰν) ἡνίκα ἂν. v. 12. εἰς κατάσχεσιν.) εἰς κατάβρωμα. v. 13. ἐμεγαλορρημόνησας) ἐμεγαλοῤῥημόνησας. ibid. (καὶ) deest. ib. (φησὶ Κύριος.) abest. v. 14. ἔρημον) addit ποιήσω σε. v. 15. ἐξολεθρευθήσεται) καὶ ἐξαναλωθήσεται. CAP. XXXVI. v. 1. ὄρεσιν Ἰσραήλ.) ὄρεσι τοῦ ἰσραήλ. v. 2. ἀνθ' ὧν εἶπεν ὁ ἐχθρὸς ἐφ' ὑμᾶς εὖγε, εὖγε) ἀνθ' ὧν εἶπεν ἐφ' ὑμᾶς ὁ ἐχθρός, εὖγε ibid. ὑμῖν) ἡμῖν. v. 3. ὁ Θεός.) abest. ibid. ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ) ὑπὸ τῶν κύκλῳ. ib. ἐγένεσθε λάλημα γλώσσης) ἀνέβητε λάλημα γλώσσῃ. v. 4. καὶ ταῖς νάπαις ταῖς ἠρημωμέναις καὶ ἠφανισμέναις) καὶ τοῖς ἐξηρημωμένοις καὶ ἠφανισμένοις.

πόλεσι ταῖς καταλελειμμέναις, αἳ ἐγένοντο εἰς προνομὴν, καὶ εἰς καταπάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσιν τοῖς περικύκλῳ.

5. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν ἑαυτοῖς τὴν γῆν μου εἰς κατάσχεσιν μετ᾽ εὐφροσύνης, ἀτιμάσαντες ψυχὰς, τοῦ ἀφανίσαι ἐν προνομῇ.

6. Διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ ταῖς φάραγξι, καὶ ταῖς νάπαις· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος·· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐν τῷ ζήλῳ μου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου ἐλάλησα, ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμοὺς ἐθνῶν ἐνέγκαι ὑμᾶς.

7. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ αἴρω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ περικύκλῳ ὑμῶν, οὗτοι τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήψονται.

8. Ὑμῶν δὲ, ὄρη Ἰσραὴλ, τὴν σταφυλὴν καὶ τὸν καρπὸν ὑμῶν φάγεται ὁ
ἐλπίζουσιν λαός μου, ὅτι ἐγγίζουσιν τοῦ ἐλθεῖν.

9. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ κατεργασθήσεσθε, καὶ σπαρήσεσθε,

10. καὶ πληθυνῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀνθρώπους, πᾶν οἶκον Ἰσραὴλ εἰς τέλος, καὶ κατοικηθήσονται αἱ πόλεις ὑμῶν, καὶ αἱ ἠρημωμέναι οἰκοδομηθήσονται.

11. Καὶ πληθυνῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀνθρώπους, καὶ κτήνη, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν, καὶ εὖ ποιήσω ὑμᾶς,
ὥσπερ τὰ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ γνώ- τὸ
σεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

12. Καὶ γεννήσω ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀνθρώπους δώσω
τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ κληρονομήσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν· καὶ οὐ μὴ προστεθήσεσθε ἔτι ἀτεκνωθῆναι ἀπ᾽ αὐτῶν.

13. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν εἶπάν σοι, κατέσθουσα ἀνθρώπους εἶ, καὶ ἠτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἐγένου.

14. Διὰ τοῦτο ἀνθρώπους οὐκέτι φάγεσαι, καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνώσεις ἀτεκνώ-
οὐκέτι, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος. σει σε

15. Καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται οὐκέτι ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀτιμία ἐθνῶν, καὶ ὀνειδισμὸν
λαῶν οὐ μὴ ἐνέγκητε ἔτι, ✕ καὶ τὸ ἔθνος ἐθνῶν
σου οὐκ ἀτεκνωθήσεται ἔτι, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

16. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

17. υἱὲ ἀνθρώπου, οἶκος Ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις αὐτῶν ἐμίαναν αὐ-

τὴν

v. 4. καταλελειμμέναις αἳ ἐγ.) ἐγκαταλελειμμέναις, καὶ ἐγένοντο. ibid. καὶ καταπάτημα) καὶ εἰς καταπάτημα. ib. τοῖς περικύκλῳ.) περικύκλῳ. v. 5. Κύριος· εἰ μὴν) κύριος κύριος. εἰ μήν. ibid. ἑαυτοῖς τὴν γῆν μου) τὴν γῆν μου ἑαυτοῖς. v. 6. Ἀδωναῒ) constanter abest. v. 7. ἰδοὺ ἐγὼ αἴρω) ἐγὼ ἀρῶ. v. 8. καρπὸν φάγεται) καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται. v. 9. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιβλέψω) ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω. ibid. κατεργασθήσεσθε) adjicit καὶ σπαρήσεσθε. v. 10. κατοικηθήσονται -- fin.) κατοικισθήσονται αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἠρημωμένη οἰκοδομηθήσεται. v. 11. τὸ ἔμπροσθεν) τὰ ἔμπροσθεν. v. 12. Καὶ δώσω) καὶ γεννήσω. ibid. προστεθήσεσθε) προσθήσετε. v 13 Ἀδωναῒ Κύριος.) κύριος κύριος. v 14. ἀτεκνώσει σε οὐκέτι) ἀτεκνώσεις ἔτι. ibid. Ἀδωναῒ Κύριος.) κύριος κύριος. v. 15. καὶ ὀνειδισμὸν -- fin.) καὶ ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ ἀνενέγκητε ἔτι, λέγει κύριος κύριος. v. 17. κατῴκησαν) κατῴκησεν. ibid. ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις αὐτῶν) abest priore loco.

τὴν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις αὐτῶν· κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν
ἀφέδρου τῆς ἀποκαθημένης ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν
πρὸ προσώπου μου,

18. καὶ ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς περὶ τοῦ αἵματος, οὗ ἐξέχεαν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν αὐτήν.

19. Καὶ διέσπειρα αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐλίκμησα αὐτοὺς εἰς τὰς χώ-
τὰς ὁδοὺς ρας· κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ κατὰ
τὰς ἀνομίας τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἔκρινα αὐτούς.

20. Καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὰ ἔθνη, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτοὺς, λαὸς Κυρίου οὗτοι, καὶ ἐκ τῆς
αὐτῶν γῆς αὐτοῦ ἐξήλθοσαν.

21. Καὶ ἐφεισάμην αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλωσαν οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ.

22. Διὰ τοῦτο εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· οὐχ ὑμῖν ἐγὼ ποιῶ οἶκος Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθατε ἐκεῖ.

23. Καὶ ἁγιάσω τὸ ὄνομά μου τὸ
ἅγιον μέγα, τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ
ἐβεβηλώσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,

24. καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν,

25. καὶ ῥανῶ ἐφ' ὑμᾶς ὕδωρ καθαρὸν, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν· καὶ καθαριῶ ὑμᾶς,

26. καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην,

27. καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ποιήσω ἵνα ἐν τοῖς δικαιώμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰ κρίματά μου
φυλάξησθε, καὶ * ποιήσητε, φυλάξεσθε

28. καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεόν. * ποιήσετε

29. Καὶ σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ καλέσω τὸν σῖτον,

30. καὶ πληθυνῶ αὐτὸν, καὶ οὐ δώσω ἐφ' ὑμᾶς λιμόν· καὶ πληθυνῶ τὸν καρπὸν τοῦ ξύλου, καὶ τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ, ὅπως μὴ λάβητε ἔτι ὀνει-
δισμὸν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι. λαοῦ

31. Καὶ

v. 17. κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου) καὶ κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀποκαθημένης. v. 18. περὶ τοῦ αἵματος - - fin.) non habet. v. 19. κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν) κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν. v. 20. εἰσήλθοσαν) εἰσῆλθον, utroque loco. ibid. γῆς αὐτῶν ἐξήλθοσαν.) γῆς αὐτοῦ ἐξεληλύθασιν. v. 22. εἰσήλθατε) εἰσήλθετε. v. 23. τὸ ἅγιον) τὸ μέγα. ibid. λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.) deest. v. 25. ὕδωρ καθαρὸν) transposita. v. 27. φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε) φυλάξησθε καὶ ποιήσητε. v. 30. ὅπως μὴ λάβητε ἔτι ὀνειδισμὸν λαοῦ) ὅπως ἂν μὴ λάβητε ὀνειδισμὸν λιμοῦ.

31. Καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδὰς ὑμῶν τὰς πονηρὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθὰ, καὶ προσοχθιεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς βδελύγμασιν ὑμῶν.

32. Οὐ δι' ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, γνωςὸν ἔςαι ὑμῖν· αἰσχύνθητε καὶ ἐντράπητε ἐκ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος.

33. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾗ καθαριῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ τὰς πόλεις, καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ ἔρημοι,

34. καὶ ἡ γῆ ἡ ἠφανισμένη ἐργασθήσεται, ἀνθ' ὧν ὅτι ἠφανισμένη ἐγε-
διοδεύον- νήθη κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς παροδεύον-
τος τος,

35. καὶ ἐροῦσιν· ἡ γῆ ἐκείνη ἡ ἠφανισμένη ἐγενήθη ὡς κῆπος τρυφῆς, καὶ αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ ἠφανισμέναι καὶ κατεσκαμμέναι ὀχυραὶ ἐκάθισαν.

36. Καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν καταλειφθῶσι κύκλῳ ὑμῶν, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ᾠκοδόμησα τὰς καθῃρημένας, καὶ κατεφύτευσα τὰς ἠφανισμένας· ὅτι ἐγὼ Κύριος Κύριος ἐλάλησα, καὶ ποιήσω.

37. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός·
ζήτημα ἔτι τοῦτο ζητηθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ
θήσομαι
τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς· πληθυνῶ αὐτοὺς ὡς πρόβατα ἀνθρώπους,

38. ὡς πρόβατα ἅγια, ὡς πρόβατα Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς· οὕτως ἔσονται αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώπων, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

ΚΕΦ. ΛΖʹ. XXXVII.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι Κύριος, καὶ ἔθηκέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο ἦν μεςὸν ὀςέων ἀνθρωπίνων,

2. καὶ περιήγαγέ με ἐπ' αὐτὰ κυκλόθεν κύκλῳ, καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου, καὶ ἰδοὺ ξηρὰ σφόδρα.

3. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ ὀςᾶ ταῦτα; καὶ εἶπα,
Κύριε Κύριε, σὺ ἐπίςῃ ταῦτα. αὐτά

4. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀςᾶ ταῦτα, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τὰ ὀςᾶ τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου.

5. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος τοῖς ὀςέοις τούτοις· ἰδοὺ ἐγὼ φέρω εἰς ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς,

6. καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀν-
άξω ἐφ' ὑμᾶς σάρκα, καὶ ἐκτενῶ ἐφ' σάρκας
ὑμᾶς δέρμα, καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ἐφ'
ὑμᾶς

v. 31. καὶ ἐν τοῖς βδ. ὑμῶν.) καὶ ἐπὶ τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν. v. 32. ὁ Θεός) κύριος. ibid. ἔςαι ὑμῖν) ἔσω ὑμῖν. ib. λέγει Κύριος.) non habet. v. 33. Κύριος ὁ Θεός.) ἀδωναΐ κύριος. ibid. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾗ) ἐν ἡμέρᾳ ᾗ. ib. τῶν ἀνομιῶν) absque articulo. ib. αἱ ἔρημοι) absque articulo. v. 34. ἡ ἠφανισμένη) absque articulo. ibid. διοδεύοντος) παροδεύοντος. v. 35. ἡ ἠφανισμένη) abeſt articulus. v. 36. ἐγώ εἰμι Κύριος.) ἐγὼ κύριος. ibid. ὅτι ἐγὼ Κύριος Κύριος) ἐγὼ κύριος. v. 37. Κύριος Κύριος ὁ Θεός.) ἀδωναΐ κύριος. ibid. ζήτημα θήσομαι) ζητηθήσομαι. ib. ποιῆσαι αὐτοῖς.) ποιῆσαι αὐτούς. v. 38. ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.) ὅτι ἐγὼ κύριος. CAP. XXXVII v. 2. καὶ ἰδοὺ ξηρὰ) ξηρά. v. 3. ὀςᾶ) ὀςέα. ibid. ἐπίςῃ αὐτά) ἐπίςῃ ταῦτα. v. 5. Κύριος Κύριος) κύριος. ibid. εἰς ὑμᾶς) ἐφ' ὑμᾶς. v. 6. σάρκας) σάρκα. ibid. ἐφ' ὑμᾶς) εἰς ὑμᾶς.

ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγώ εἰμι Κύριος.

7. Καὶ ἐπροφήτευσα, καθὼς ἐνετείλατό μοι Κύριος, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐν τῷ ἐμὲ προφητεύειν, καὶ ἰδὲ σεισμὸς, καὶ προσήγαγε τὰ ὀςᾶ ἑκάτερον πρὸς τὴν ἁρμονίαν αὐτῦ.

8. Καὶ ἴδον· καὶ ἰδὲ ἐπ' αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἀνεφύοντο, καὶ ἀνέβαινεν ἐπ' αὐτὰ δέρμα ἐπάνω, καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς.

9. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα, καὶ εἰπὸν τῷ πνεύματι· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἐλθὲ ἐκ τῶν τεσσά-
ἀνέμων ρων πνευμάτων (τῦ ὀρανοῦ) ἐλθὲ τὸ πνεῦμα, καὶ ἐμφύσησον εἰς τὲς νεκρὲς τούτες, καὶ ζησάτωσαν.

10. Καὶ ἐπροφήτευσα, καθὼς ἐνετείλατό μοι, καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὲς τὸ πνεῦμα ζωῆς, καὶ ἔζησαν, καὶ ἔςησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ μεγάλη σφόδρα ※ σφόδρα.

11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς μὲ, λέγων· υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ ὀςᾶ ταῦτα πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἐςιν, καὶ αὐτοὶ λέγεσι, ξηρὰ γέγονε τὰ ὀςᾶ ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν ※ ἑαυτοῖς.

12. Διὰ τῦτο προφήτευσον, καὶ εἰπὸν πρὸς αὐτές· τάδε λέγει Ἀδωναὶ Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἀνοίγω ὑμῶν τὰ μνήματα, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν ※ λαός με, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῦ Ἰσραήλ;

13. καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ἀνοῖξαί με τὲς τάφους ὑμῶν, τῦ ἀναγαγεῖν με ὑμᾶς ἐκ τῶν ταφῶν ὑμῶν, τὸν λαόν μυ.

14. Καὶ δώσω πνεῦμά μυ εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος· λελάληκα καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος Κύριος.

15. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

16. υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥάβδον, καὶ γράψον ἐπ' αὐτὴν τὸν Ἰέδαν, καὶ τὲς υἱοὺς Ἰσραὴλ τὲς προσ- αὐτῆς
κειμένους πρὸς αὐτόν· καὶ ῥάβδον δευτέραν λήψῃ σεαυτῷ, καὶ γράψεις αὐτὴν τῷ Ἰωσὴφ, ῥάβδον Ἐφραὶμ, καὶ πάντας τὲς υἱοὺς Ἰσραὴλ τὲς προσκειμένους πρὸς αὐτὸν,

17. καὶ συνάψεις αὐτὰς προσαλλήλας σεαυτῷ, εἰς ῥάβδον μίαν τῦ δῆσαι αὐτὰς, καὶ ἔσονται ※ εἰς ἑνωσιν ἐν τῇ χειρί σου.

v. 6. διότι ἐγὼ) ὅτι ἐγώ. v. 7. ἐπροφήτευσα) προεφήτευσα. ibid. Κύριος) deest. ib. φωνὴ ἐν τῷ ἐμὲ προφητεύειν) ἐν τῷ ἐμὲ προφητεῦσαι. v. 8. ἀνεφύοντο) ἐφύοντο. ibid. δέρμα) δέρματα. ib. ἐν αὐτοῖς.) ἐπ' αὐτοῖς. v. 9. προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα) transposita. ibid. Κύριος Κύριος·) κύριος. ib. ἐλθὲ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τῦ ὀρανοῦ ἐλθὲ τὸ πνεῦμα) ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἐλθέ. v. 10. ἐπροφήτευσα, καθὼς) προεφήτευσα, καθότι. ibid. πνεῦμα ζωῆς) τὸ πνεῦμα. ib. μεγάλη σφόδρα) πολλὴ σφόδρα. v. 12. εἰπὸν πρὸς αὐτούς·) εἰπόν. ibid. Ἀδωναὶ) abest. ib. ὑμῶν τὰ μνήματα) transposita. v. 13. ὑμᾶς ἐκ τῶν ταφῶν ὑμῶν) ἐκ τῶν τάφων. v. 14. Κύριος Κύριος.) κύριος. v. 16. τοὺς υἱοὺς αὐτῆς) τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. ibid. προσκειμένους πρὸς αὐτόν·) προσκ. ἐπ' αὐτόν. ib. προσκειμένους) προστεθέντας. v. 17. σεαυτῷ) σαυτῷ. ibid. αὐτὰς) ἑαυτάς.

18. Καὶ ἔσαι, ὅταν λέγωσι πρὸς σὲ οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, λέγοντες· οὐκ ἀπαγγελεῖς ἡμῖν; τί ἐσι ταῦτά σοι;

19. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ λήψομαι τὴν φυλὴν Ἰωσὴφ, τὴν διὰ χειρὸς Ἐφραὶμ, καὶ τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ τὰς προσκειμένας πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν, ※ καὶ ἔσονται ἓν ἐν τῇ χειρὶ Ἰούδα.

20. Καὶ ἔσονται αἱ ῥάβδοι, ἐφ᾽ αἷς σὺ ἔγραψας ἐπ᾽ αὐταῖς ἐν τῇ χειρί σου ἐνώπιον αὐτῶν.

21. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος ὁ Θεός· ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἐθνῶν, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,

22. καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἔθνος ἓν ἐν τῇ γῇ μου, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν τοῦ Ἰσραήλ· καὶ ἄρχων εἷς ἔσαι πάντων αὐτῶν ※ εἰς βασιλέα, καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι εἰς δύο ἔθνη, οὐδὲ μὴ διαιρεθῶσιν οὐκέτι εἰς δύο βασιλείας,

23. ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ἐν οἷς ἡμάρτοσαν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις αὐτῶν· καὶ ῥύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὧν ἡμάρτοσαν ἐν αὐταῖς, καὶ καθαριῶ αὐτοὺς, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν.

24. Καὶ ὁ δοῦλός μου Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ποιμὴν εἷς ἔσαι πάντων, ὅτι ἐν τοῖς προςάγμασί μου πορεύσονται, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξονται, καὶ ποιήσουσιν αὐτὰ,

25. καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἣν ἐγὼ δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακὼβ, οὗ κατῴκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ᾽ αὐτῆς αὐτοὶ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἕως αἰῶνος· καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, ἄρχων αὐτῶν ἔσαι εἰς τὸν αἰῶνα.

26. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, καὶ διαθήκη αἰωνία ἔσαι μετ᾽ αὐτῶν· καὶ θήσω τὰ ἅγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα,

27. καὶ ἔσαι ἡ κατασκήνωσίς μου ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός.

28. Καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτοὺς, ἐν τῷ εἶναι τὰ ἅγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος.

ΚΕΦ.

v. 18. λέγοντες) abest. ibid. ἀπαγγελεῖς) ἀναγγελεῖς. v. 19. Ἀδωναῒ) abest. ibid. διὰ χειρὸς) τὴν διὰ χειρὸς. ib. τοῦ Ἰσραὴλ) abest articulus. ib. τοῦ Ἰούδα) absque articulo. ib. ἐν τῇ χειρὶ) τῇ χειρί. v. 21. Ἀδωναῒ Κύριος ὁ Θεός·) κύριος κύριος. v. 22. τοῦ Ἰσραήλ·) abest articulus. ibid. ἔσαι πάντων αὐτῶν) ἔσαι αὐτῶν. ib. ἔσονται οὐκέτι) ἔσονται ἔτι. v. 23. ἐν οἷς ἡμάρτοσαν ἐν αὐτοῖς - - ἀσεβείαις αὐτῶν·) desiderantur. v. 24. καὶ ποιμὴν εἷς ἔσαι) ἔσαι ποιμὴν εἷς. v. 25. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν - - ἕως αἰῶνος·) non habet. ibid. καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ) καὶ δαυίδ. ib. ἄρχων αὐτῶν ἔσαι εἰς τὸν αἰῶνα.) ἄρχων εἰς τὸν αἰῶνα. v. 26. καὶ διαθήκη) καὶ deest. v. 27. εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι) θεὸς, καὶ αὐτοί μου ἔσονται. v. 28. γνώσονται) addit τὰ ἔθνη. ibid. λέγει Κύριος.) abest.

ΚΕΦ. ΛΗ΄. XXXVIII.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου ϛήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γὼγ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγὼγ ἄρχοντα Ῥὼς, Μοσὸχ, καὶ Θοβὲλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν,

3. καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γὼγ καὶ ἄρχοντας Ῥὼς, Μοσὸχ, καὶ Θοβὲλ,

Μοσὸχ

4. ⨯ καὶ περιστρέψω σε, καὶ δώσω χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ συνάξω σε, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμίν σου, ἵππους καὶ ἱππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας συναγωγὴ πολλὴ, πέλται καὶ * περικεφαλαῖαι καὶ † μάχαιραι, ⨯ πάντες αὐτοὶ ἔχοντες.

πέλται
*περικεφαλαίαι
†μαχαίρας

5. Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Λίβυες, καὶ Λυδοί· πάντες ἐν περικεφαλαίαις καὶ πέλταις,

6. Γομὲρ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν, οἶκος τοῦ Θεργαμὰ, ἀπ' ἐσχάτου βοῤῥᾶ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ.

7. Ἑτοιμάσθητι, καὶ ἑτοίμασον σεαυτὸν σὺ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου, οἱ συνηγμένοι μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ μοι εἰς προφυλακήν.

8. Ἀφ' ἡμερῶν πλειόνων ἐτῶν ἑτοιμασθήσεται, καὶ ἐπ' ἐσχάτου ἐτῶν ἐλεύσεται, καὶ ἥξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας, συνηγμένων ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ἣ ἐγενήθη ἔρημος δι' ὅλου, καὶ οὗτος ἐξελήλυθεν ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' εἰρήνης ἅπαντες.

ἐσχάτων
εἰς
αὐτὸς

9. Καὶ ἀναβήσῃ ὡς ὑετὸς, καὶ ἥξεις ὡς νεφέλη, κατακαλύψαι γῆν, καὶ ἔσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ.

πέσῃ

10. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναβήσεται ῥήματα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ λογιῇ λογισμοὺς πονηροὺς,

11. καὶ ἐρεῖς· ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπεῤῥιμμένην, ἥξω ἐπὶ ἡσυχάζοντας ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ κατοικοῦντας ἐπ' εἰρήνης, πάντας κατοικοῦντας πόλεις, ἐν αἷς οὐχ ὑπάρχει τεῖχος, οὐδὲ μοχλοὶ, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν αὐταῖς,

12. προνομεῦσαι προνομὴν, καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα, τοῦ ἐπιστρέψαι τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν ἠρημωμένην ἣ κατῳκίσθη, καὶ ἐπὶ ἔθνος συνηγμένον ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, πεποιηκότας κτήσεις, κατοικοῦντας ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς,

13. Σαβὰ, καὶ Δαιδὰν, καὶ οἱ ἔμποροι Καρχηδόνιοι, καὶ πᾶσαι αἱ * κῶμαι αὐτῆς ἐροῦσί σοι· τοῦ προνομεῦσαι εἰς προνομὴν σὺ ἔρχῃ, καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα,

Χαλκηδόνες
*χῶραι

CAP. XXXVIII. v. 2. Μοσὸχ) μεσόχ. v. 3. Ἀδωναῒ Κύριος) κύριος κύριος. ibid. Γὼγ καὶ ἄρχοντα Ῥὼς, Μοσὸχ) ἄρχοντα ῥὼς, μεσόχ. v. 4. μαχαίρας) μάχαιραι. v. 5. καὶ Λυδοί.) abest. ibid. ἐν περικεφαλαίαις) ἐν abest. v. 6. Θεργαμὰ) Θοργαμά. v. 7. καὶ ἑτοίμασον) καὶ deest. ibid. οἱ συνηγμένοι) ἡ συνηγμένη. v. 8. πλειόνων ἐτῶν) ἐτῶν abest. ibid. ἐπ' ἐσχάτων) ἐπ' ἐσχάτου. ib. εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ) ἐπὶ γῆν ἰσραήλ. ib. καὶ αὐτὸς ἐξελήλυθεν ἐκ τῶν ἐθνῶν) καὶ οὗτος ἐξ ἐθνῶν ἐξελήλυθε. v. 9. πέσῃ) ἔσῃ. v. 10. ὁ Θεός·) deest. v. 11. ἀπεῤῥιμμένην) ἀπεῤῥιμμένην. ibid. ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ κατοικοῦντας) ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, καὶ οἰκοῦντας. ib. πόλεις ἐν αἷς οὐχ) γῆν, ἐν ᾗ οὐχ. ib. εἰσὶν αὐταῖς) εἰσὶν αὐτοῖς. v. 12. σκυλεῦσαι σκῦλα) σκῦλα σκυλεῦσαι αὐτῶν. ibid. τὴν χεῖρά μου) χεῖράς μου. ib. ἐπὶ ἔθνος) ἐπ' ἔθνος. v. 13. Σαβὰ) σαββά. ibid. οἱ ἔμποροι Χαλκηδόνες) ἔμποροι καρχηδόνιοι. ib. αἱ χῶραι αὐτῆς) αἱ κῶμαι αὐτῶν. ib. τοῦ προνομεῦσαι εἰς προνομὴν) transposita.

συνήγαγες συναγωγήν σου, λαβεῖν ἀρ-
κλήσεις γύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαι κτῆ-
σιν τοῦ σκυλεῦσαι σκῦλα.

14. Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ Γώγ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἐπ' εἰρήνης, ἐξεγερθήσῃ,

15. καὶ ἥξεις ἐκ τοῦ τόπου σου ἀπ' ἐσχάτου βοῤῥᾶ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ; ἀναβάται ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη καὶ δύναμις πολλή,

16. καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν· ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἔσαι, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη ἐμὲ, ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν σοὶ ἐνώπιον αὐτῶν.

17. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Γώγ· σὺ εἶ, περὶ οὗ ἐλάλησα ἀφ' ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἔτεσι τοῦ ἀναγαγεῖν σε ἐπ' αὐτούς.

18. Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἔλθῃ Γὼγ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς, ἀναβήσεται ὁ θυμός μου ※ ἐν ὀργῇ μου,

19. καὶ ὁ ζῆλός μου ἐν πυρὶ τῆς ὀργῆς μου· ἐλάλησα, εἰ μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσαι σεισμὸς μέγας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ,

20. καὶ σεισθήσονται ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ θηρία τοῦ πεδίου, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τὰ ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ῥαγήσονται τὰ ὄρη, καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες, καὶ πᾶν τεῖχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται,

21. καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸ πᾶν φόβον μαχαίρας, λέγει Κύριος Κύριος· μάχαιρα ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔσαι,

22. καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ, καὶ αἵματι, καὶ ὑετῷ κατακλύζοντι, καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ θεῖον βρέξω ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἔθνη πολλὰ μετ' αὐτοῦ.

23. Καὶ μεγαλυνθήσομαι, καὶ ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐνδοξασθήσομαι, καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἐθνῶν πολλῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

ΚΕΦ. ΛΘ'. XXXIX.

ΚΑΙ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ Γὼγ, καὶ εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γὼγ ἄρχοντα Ῥὼς, Μοσὸχ, καὶ Θοβὲλ, Θοβὲρ

2. καὶ

v. 13. κλήσεις) κτῆσιν. v. 14. Κύριος ὁ Θεός.) non habet. ibid. οὐχὶ) ἐν. v. 17. Ἀδωναῒ Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Γώγ·) κύριος κύριος τῷ γώγ. ibid. ἀφ' ἡμερῶν) πρὸ ἡμερῶν. v. 18. τοῦ Ἰσραὴλ) abest articulus. ibid. ὁ Θεὸς) deest. v. 19. ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ) ἐπὶ γῆς ἰσραήλ. v. 20. τοῦ Κυρίου) absque articulo. ibid. ῥαγήσονται) ῥαγήσεται. v. 21. πᾶν φόβον μαχαίρας) καὶ πᾶν φόβον. ibid. Κύριος Κύριος) alterum deest. v. 22. ἐπὶ ἔθνη) ἐπ' ἔθνη. CAP. XXXIX. v. 1. Κύριος Κύριος·) κύριος. ibid. Μοσὸχ καὶ Θοβὲρ) μεσὸχ καὶ θοβέλ.

2. καὶ συνάξω σε, καὶ καθοδηγήσω σε, καὶ ἀναβιβάσω σε ἀπ' ἐσχάτου τοῦ βοῤῥᾶ, καὶ συνάξω σε ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ.

3. Καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου ἐκ τῆς χειρός σου τῆς ἀριστερᾶς, καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρός σου τῆς δεξιᾶς, καὶ καταβαλῶ σε

4. ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σοῦ δοθήσονται εἰς πλήθη ὀρνέων, παντὶ πετεινῷ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε καταβρωθῆναι.

5. Ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πεσῇ, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος Κύριος.

6. Καὶ ἀποστελῶ πῦρ ἐπὶ (σὲ) Μαγὼγ, καὶ κατοικισθήσονται αἱ νῆσοι ἐπ' εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

7. Καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐκέτι, καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος (Κύριος) ὁ ἅγιος ἐν Ἰσραήλ.

8. Ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσῃ ὅτι ἔσται, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐλάλησα,

9. καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ καύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις καὶ κοντοῖς, καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασι, καὶ ῥάβδοις χειρῶν, καὶ λόγχαις, καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἑπτὰ ἔτη,

10. καὶ οὐ μὴ λάβωσι ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου, οὐδὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, ἀλλ' ἢ τὰ ὅπλα κατακαύσουσι πυρί· καὶ προνομεύσουσι τοὺς προνομεύσαντας αὐτοὺς, καὶ σκυλεύσουσι τοὺς σκυλεύσαντας αὐτοὺς, λέγει Κύριος Κύριος.

11. Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γὼγ τόπον ὀνομαστὸν, μνημεῖον ἐν Ἰσραὴλ, τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπελθόντων πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος,

12. καὶ ! κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γὼγ καὶ κατωρύ-
πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται ξωσι
τὸ Γαὶ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ.

13. Καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς οἶκος τοῦ κατωρύ-
Ἰσραὴλ, ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ ἐν ἑπτα- ξωσιν
μήνῳ, καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ
λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὀνο-
μαστὸν, ᾗ ἡμέρᾳ (ᾗ) ἐδοξάσθην, λέγει
Κύριος.

14. Καὶ ἄνδρας διαπαντὸς διαστελοῦσιν ἐπιπορευομένους πᾶσαν τὴν γῆν, θάψαι τοὺς καταλελειμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καθαρίσαι αὐτὴν με-

 τὰ

v. 2. ἀναβιβάσω σε ἀπ' ἐσχάτου) ἀναβιβῶ σε ἐπ' ἐσχάτου. ibid. συνάξω) ἀνάξω, posteriore loco. ibid. τοῦ Ἰσραήλ) τῷ ἰσραήλ. v. 3. ἐκ τῆς χειρός) ἀπὸ τῆς χειρός. v. 4. τοῦ Ἰσραήλ) τὰ ἰσραήλ. v. 6. ἐπὶ σέ) ἐπὶ γώγ. ibid. κατοικισθήσονται) κατοικηθήσονται. v. 7. πάντα τὰ ἔθνη) τὰ ἔθνη. ibid. Κύριος ὁ ἅγιος Ἰσραήλ.) ἅγιος ἐν ἰσραήλ. v. 8. ὁ Θεός.) non habet. v. 11. πρὸς τὴν θάλασσαν) πρὸς τῇ θαλάσσῃ. v. 12. κατωρύξωσι) κατορύξουσι. ibid. τὸ Γαὶ τὸ) τότε τό. v. 13. κατωρύξωσιν) κατορύξουσιν. ibid. τοῦ Ἰσραήλ) abest articulus. ib. εἰς ὀνομαστόν) εἰς deest. ib. ᾗ ἐδοξάσθην) ἐδοξάσθη. v. 14. πᾶσαν τὴν γῆν) τὴν γῆν.

τὰ τὴν ἐπ[ι]λάμπην, καὶ ἐκζητήσουσιν ἀκριβῶς.

15. Καὶ ἔσαι πᾶς ὁ διαπορευόμενος πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἰδὼν ὀσοῦν ἀνθρώ-
αὐτὸ πυ οἰκοδομήσει παρ' αὐτῷ σημεῖον, ἕως ὅτυ θάψωσιν αὐτὸ οἱ θάπ[τ]οντες εἰς τὸ Γαὶ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ.

16. Καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, πολυάνδριον· καὶ καθαρισθήσεται ἡ γῆ.

17. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος Κύριος. εἰπὸν παντὶ ὀρνέῳ πετεινῷ, καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, συνάχθητε καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ ἐπὶ τὴν θυσίαν μου, ἣν τέθυκα ὑμῖν θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ φάγεσθε κρέα, καὶ πίεσθε αἷμα.

18. Κρέα γιγάντων φάγεσθε, καὶ αἷμα ἀρχόντων τῆς γῆς πίεσθε· κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, καὶ οἱ μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες,

19. καὶ φάγεσθε στέαρ εἰς πλησμονὴν, καὶ πίεσθε αἷμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου, ἧς ἔθυσα ὑμῖν.

20. Καὶ ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἵππον καὶ ἀναβάτην, γίγαντα καὶ πάντα ἄνδρα πολεμιστὴν, λέγει Κύριος Κύριος.

21. Καὶ δώσω τὴν δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν μου ἣν ἐποίησα, καὶ τὴν χεῖρά μου ἣν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτὲς,

22. καὶ γνώσονται οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα.

23. Καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ᾐχμαλωτεύθησαν οἶκος Ἰσραὴλ, ἀνθ' ὧν ἠθέτησαν εἰς ἐμὲ, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέδωκα αὐτὲς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπεσον πάντες μαχαίρᾳ,

24. κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ἐποίησα αὐτοῖς, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν.

25. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός· νῦν ἀναστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακὼβ, καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ζηλώσω διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου.

26. Καὶ λήψονται τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν, λήμψομαι
καὶ ⨯ πᾶσαν τὴν ἀδικίαν ⨯ αὐτῶν, ἣν ἠδίκησαν ἐν τῷ κατοικισθῆναι αὐτὲς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπ' εἰρήνης· καὶ ὐκ ἔσαι ὁ ἐκφοβῶν

27. ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτὲς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συναγαγεῖν με αὐτὲς ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον ἐθνῶν πολλῶν·

28. καὶ

v. 14. ἀκριβῶς.) abest. v. 15. Καὶ ἔσαι πᾶς) ἔσαι deest. ibid. πᾶσαν τὴν γῆν) τὴν γῆν. ib. παρ' αὐτὸ) παρ' αὐτῷ. ib. εἰς τὸ Γαὶ τὸ) εἰς γαὶ τό. v. 17. τοῦ ἀγροῦ) τοῦ πεδίου. v. 20. γίγαντα) καὶ γίγαντα. ibid. Κύριος.) κύριος. v. 23. ἔπεσον) ἔπεσαν. v. 25. ὁ Θεός.) abest. ibid. ἀναστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν) ἀποστρέψω αἰχμαλωσίαν ἐν. v. 26. λήμψομαι) λήψονται. v. 27. ἐνώπιον ἐθνῶν πολλῶν.) ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν.

28. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἐν τῷ ἐπιφανῆναί με αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔθνεσι· ※ καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ οὐ καταλείψω ἀπ' αὐτῶν ἔκετι ἐκεῖ·

29. καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκέτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, ἀνθ' ὧν ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος.

ΚΕΦ. Μ'. XL.

ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει, μετὰ τὸ ἀλωθῆναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο χεὶρ Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἤγαγέ με ✕ ἐκεῖ,

2. ἐν ὁράσει Θεοῦ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκέ με ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ σφόδρα, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὡσεὶ οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι,

3. καὶ εἰσήγαγέ με ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ἦν ὡσεὶ ὅρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων, καὶ κάλαμος μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς εἱστήκει ἐπὶ τῆς πύλης,

4. καὶ εἶπε πρός με ὁ ἀνήρ· ἑώρακας σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἴδε ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐν τοῖς ὠσί σου ἄκουε, καὶ τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι, διότι ἕνεκα τοῦ δεῖξαί σοι εἰσελήλυθας ὧδε, καὶ δείξεις πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.

5. Καὶ ἰδοὺ περίβολος ἔξωθεν τοῦ οἴκου κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος, τὸ μέτρον πήχεων ἓξ ἐν πήχει καὶ παλαιστῆς, καὶ διεμέτρησε τὸ προτείχισμα, τὸ πλάτος ἴσον τῷ καλάμῳ, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἴσον τῷ καλάμῳ.

6. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς, καὶ διεμέτρησε ⸓ Θεὲ ἓξ ἔνθεν, καὶ ἓξ ἔνθεν," καὶ τὸ Αἰλὰμ τῆς πύλης ἴσον τῷ καλάμῳ,

7. καὶ τὸ Θεὲ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ
μῆκος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ πλά-
τος, καὶ τὸ Αἰλὰμ ἀναμέσον τοῦ Θη- Θεὲ
λαὲθ πηχῶν ἕξ· καὶ τὸ Θεὲ τὸ δεύτε-
ρον, ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος, καὶ
ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος, καὶ τὸ Αἰλὰμ πη-
χέων πέντε, καὶ τὸ Θεὲ τὸ τρίτον,
ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος, καὶ ἴσον τῷ
καλάμῳ τὸ πλάτος, καὶ τὸ Αἰλὰμ
τοῦ πυλῶνος, πλησίον τοῦ Αἰλὰμ τῆς
πύλης ἔσωθεν ἴσον τῷ καλάμῳ,

8. καὶ διεμέτρησε τὸ Αἰλὰμ τῆς πύλης πηχῶν ὀκτὼ,

9. ✕ καὶ

CAP. XL. v. 1. ἀλωθῆναι) ἁλῶναι. ib. χεὶρ Κυρίου ἐπ' ἐμὲ) ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου. v. 2. τοῦ Ἰσραὴλ) absque articulo. ibid. ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ) ἐπ' ὄρος ὑψηλόν. ib. ἐπ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτῷ. v. 3. μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ) μέτρον, καί. v. 4. ἑώρακας σὺ) ὃν ἑώρακας. ibid. ἴδε ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου) ἐν τοῖς ὀφθ. σου ἴδε. ib. Ἰσραήλ.) τοῦ ἰσραήλ. ib. πήχεων) πηχῶν. ib. τὸ πλάτος) absque articulo. v 6. Θεὲ ἓξ ἔνθεν, καὶ ἓξ ἔνθεν, καὶ) non habet. v. 7. τοῦ Θεὲ πηχῶν) τοῦ θεηλαὶθ πηχῶν. ibid. τὸ πλάτος) πλάτος, præterea adjicit καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος. ib. τὸ μῆκος & mox τὸ πλάτος) absque articulo utroque loco. ib in fine versus ἔσωθεν ἴσον τῷ καλάμῳ) non habet. v. 8. καὶ διεμέτρησε τὸ Αἰλὰμ τῆς πύλης) non habet.

9. ⨯ καὶ ἐμέτρησεν τὸ Αἰλὰμ τῆς πύλης
τὸ δέκα ὀκτὼ πηχῶν, καὶ τὰ Αἰλεῦ πηχῶν δύο· καὶ
τὸ Αἰλὰμ τῆς πύλης ἔσωθεν,

10. καὶ τὸ Θεὲ τῆς πύλης Θεὲ κατέναντι, τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν; καὶ μέτρον ἐν τοῖς τρισὶν, καὶ μέτρον ἐν τῷ Αἰλὰμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

11. Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς θύρας τῦ πυλῶνος, πήχεων δέκα, καὶ τὸ εὖρος τῦ πυλῶνος πήχεων δεκατριῶν,

12. καὶ πῆχυς ἐπισυναγόμενος κα-
τῷ Θεὲ τὰ πρόσωπον τῶν Θεεὶμ πήχεος ἑνὸς καὶ
πήχεος ἑνὸς, ὅριον ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ
τὸ Θεὲ πήχεων ἓξ ἔνθεν, καὶ πήχεων
ἓξ ἔνθεν.

13. Καὶ διεμέτρησε τὴν πύλην ἀπὸ τῦ τείχους τῦ Θεὲ ἐπὶ τὸν τοῖχον τῦ Θεὲ, πλάτος πήχεις εἴκοσι καὶ πέντε· αὕτη πύλη ἐπὶ πύλην,

14. καὶ τὸ αἴθριον τῦ Αἰλὰμ τῆς
ἔξωθεν πύλης ἑξήκοντα πήχεις (εἴκοσι πέντε)
καὶ τὸ Θεὲμ ⨯ τῆς αὐλῆς τῆς πύλης κύ-
κλῳ,

15. καὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης ἔξωθεν, εἰς τὸ αἴθριον (τῆς πύλης) τῦ
Αἰλὰμ τῆς πύλης ἔσωθεν πήχεων πεν-
ὀκτὼ τήκοντα.

16. Καὶ θυρίδες κρυπταὶ ἐπὶ τὰ
Θεεὶμ, καὶ ἐπὶ τὰ Αἰλὰμ ἔσωθεν τῆς πύ- Θεὲ
λης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν· καὶ ὡσαύτως τοῖς Αἰλὰμ θυρίδες κύκλῳ ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ Αἰλὰμ φοίνικες ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

17. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν
τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ παστοφόρια, καὶ γαζοφυ-
περίςυλα κύκλῳ τῆς αὐλῆς, τριάκον- λάκια
τα παστοφόρια ἐν τοῖς περιςύλοις,

18. καὶ αἱ ςοαὶ κατὰ νώτυ τῶν πυ-
λῶν, κατὰ τὸ μῆκος τῶν πυλῶν τὸ
περίςυλον τὸ ὑποκάτω. τῷ

19. Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς αὐλῆς, ἀπὸ τῦ αἰθρίου τῆς πύλης τῆς ἐξωτέρας ἔσωθεν ἐπὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης τῆς βλεπύσης ἔξω πήχεις ἑκατὸν τῆς βλεπύσης κατ' ἀνατολάς· καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ βοῤῥᾶν,

20. καὶ ἰδὺ πύλη βλέπυσα πρὸς βοῤῥᾶν τῇ αὐλῇ τῇ ἐξωτέρᾳ, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν, τό, τε μῆκος αὐτῆς καὶ τὸ πλάτος,

21. καὶ τὸ Θεὲ τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς
ἔνθεν, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ Αἰλαμ- τὸ
μὼν, καὶ τὺς φοίνικας αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὰ μέτρα τῆς πύλης τῆς βλεπύσης κατὰ ἀνατολὰς, πήχεων πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς· καὶ πήχεων εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς,

22. καὶ

v. 9. καὶ τὸ Αἰλεῦ πηχῶν δέκα) καὶ τὰ αἰλεῦ πηχῶν δύο. ibid. καὶ τὸ Αἰλὰμ) καὶ τὰ αἰλάμ. v. 10. τὸ Θεὲ) τὰ θεὲ. ibid. πύλης Θεὲ) πύλης τῦ Θεὲ. ib. καὶ μέτρον ἐν τῷ Αἰλὰμ) μέτρον ἐν τοῖς αἰλάμ. v. 11. πήχεων) πηχῶν, bis. v. 12. κατὰ πρόσωπον τῷ Θεὲ πήχεος ἑνὸς καὶ πήχεος ἑνὸς, ὅριον) ἐπὶ πρόσωπον τῶν θεεὶμ. ibid πηχέων) πηχῶν, bis. v. 13. τείχους) τοίχου. ib. πλάτος εἴκοσι πέντε·) πλάτος πήχεις εἴκοσι καὶ πέντε. v. 14. εἴκοσι πέντε καὶ τὸ Θεὲμ) εἴκοσι θεεὶμ. v. 15. αἴθριον τῆς πύλης τοῦ Αἰλὰμ) αἴθριον αἰλάμ. ibid. πήχεων ὀκτὼ.) πηχῶν πεντήκοντα. v. 16. ἐπὶ τὰ Θεὲ) ἐπὶ τὸ θεεὶμ, prꜳterea adjicit, καὶ ἐπὶ τὰ αἰλάμ. ibid. θυρίδες) θυρίδας. v. 17. γαζοφυλάκια) παστοφόρια. v. 18. καὶ ςοαὶ) καὶ αἱ ςοαί. ibid. τῷ ὑποκάτω.) τὸ ὑποκάτω. v. 19. κατ' ἀνατολάς.) κατὰ ἀνατολάς. ibid. καὶ εἰσήγαγε) καὶ ἤγαγε. v. 21. καὶ τὰ Αἰλεοῦ, καὶ τὸ) καὶ τὸ αἰλεῦ, καὶ τά. ibid. πηχέων) πηχῶν, bis.

22. καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ Αἰλαμμὼν, καὶ οἱ Φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἡ βλέπυσα ⋇ ὁδὸν καθ' ἀνατολάς· καὶ ἐν ἑπτὰ κλιμακτῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτὴν, καὶ τὰ Αἰλαμμὼν ἔσωθεν,

23. καὶ τῇ πύλῃ τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρα βλέπυσα ἐπὶ πύλην τῦ βοῤῥᾶ, ὃν τρόπον τῆς πύλης τῆς βλεπύσης καθ' ἀνατολάς· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατόν.

24. Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ νότον, καὶ ἰδὲ πύλη βλέπυσα πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν, καὶ τὰ Θεὲ, καὶ καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ κατὰ τὰ μέτρα τὰ αὐτά.

25. Καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ κυκλόθεν καθὼς αἱ θυρίδες τῦ Αἰλὰμ, πήχεων πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πήχεων εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς,

26. καὶ ἑπτὰ κλιμακτῆρες αὐτῇ, καὶ
αὐτῆς Αἰλαμμὼθ ἔσωθεν, καὶ Φοίνικες αὐτῇ,
εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν ἐπὶ τὰ Αἰλεῦ.

27. Καὶ πύλη κατέναντι τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας πρὸς νότον· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην πήχεις ἑκατὸν, καὶ τὸ εὖρος πρὸς νότον πήχεις εἴκοσι πέντε.

28. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησε τὴν πύλην κατὰ τὰ μέτρα τὰ αὐτά.

29. Καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ,
καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ κατὰ τὰ μέτρα
ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῇ, καὶ τὰ Αἰ- τὰ αὐ-
λαμμὼθ κύκλῳ πήχεις πεντήκοντα τὸ τὰ
μῆκος αὐτῆς, καὶ τὸ εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε.

30. Καὶ Αἰλαμμὼθ κύκλῳ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ πλάτος πέντε πήχεων·

31. καὶ Αἰλαμμὼν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ Φοίνικες τῷ Αἰλεῦ, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες.

32. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν καθ' ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα,

33. καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ
τὰ Αἰλαμμὼθ κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, τὰ αὐτὰ
καὶ αἱ θυρίδες αὐτῇ, καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ αὐτῆς
κύκλῳ πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ τὸ εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε.

34. Καὶ Αἰλαμμὼθ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ Φοίνικες ἐπὶ τῦ Αἰ-

v. 22. κατ' ἀνατολάς·) κατὰ ἀνατολάς. ibid. κλιμακτῆρσιν) κλημακτῆρσιν. ib. ἐπ' αὐτὴν) ἐπ' αὐτόν. v. 23. καὶ τῇ πύλῃ) abest articulus. ibid. κατ' ἀνατολάς·) κατὰ ἀνατολάς. v. 24. εἰσήγαγέ με) ἤγαγέ με. ibid. Αἰλαμμὼθ) αἰλαμμαίν. ib. τὰ αὐτά.) ταῦτα. v. 25. Αἰλαμμὼθ) αἰλαμμαίν. ibid. πήχεων) πηχῶν, bis. v. 26. κλιμακτῆρες αὐτῇ καὶ Αἰλαμμὼθ) κλημακτῆρες αὐτῇ, καὶ αἰλαμμαίν. ibid. Φοίνικες αὐτῆς) Φοίνικες αὐτῇ. v. 27. καὶ τὸ εὖρος πρὸς) καὶ abest. ibid. πήχεις εἴκοσι πέντε.) in fine versus deest. v. 28. τὰ αὐτά.) ταῦτα, ita quoque vers. seq. v. 29. Αἰλαμμὼθ) αἰλαμμαίν. ibid. καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ) καὶ τῷ αἰλαμμαίν. ib. τὸ εὖρος αὐτῆς) αὐτῆς abest. v. 30. ab Edit. Rom abest. v. 31. καὶ Αἰλαμμὼν) τῦ αἰλάμ. ibid. κλιμακτῆρες) κλημακτῆρες. v. 32. κατ' ἀνατολάς) κατὰ ἀνατολάς. v. 33. Αἰλαμμὼθ) αἰλαμμαίν. ibid. τὰ αὐτὰ, καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς) ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῇ. ib. καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ) καὶ αἰλαμμαίν. ib. καὶ τὸ εὖρος) abest articulus. v. 34. Αἰλαμμὼθ) αἰλαμμαίν, constans hæc diversa lectio.

λεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ.

35. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν πύλην τὴν πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ διεμέτρησε κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα,

36. καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ
αὐτῆς τὰ Αἰλαμμὼθ, καὶ αἱ θυρίδες αὐτῇ κύκλῳ· καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ αὐτῆς κύκλῳ πήχεις πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε,

37. καὶ Αἰλαμμὼθ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ Αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ.

38. Τὰ παςοφόρια αὐτῆς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς, καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς δευτέρας ἔκρυσις, ⋇ ἐκεῖ πλυνῦσι τὴν ὁλοκαύτωσιν.

39. Ἐν δὲ τῷ Αἰλὰμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι ἔνθεν, καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν, ˙ (ἐκ χρυσίου) ὅπως σφάζωσιν ἐν αὐτῇ τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας.

ῥόακος 40. Καὶ κατὰ νώτε τῇ ῥύακος τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς ⋇ θύρας βλεπέσης πρὸς βοῤῥᾶν, δύο τράπεζαι πρὸς ἀνατολὰς κατὰ νώτου τῆς δευτέρας, καὶ τῇ Αἰλὰμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι, καὶ ὀκτὼ τράπεζαι κατ' ἀνατολάς.

41. Τέσσαρες ἔνθεν, καὶ τέσσαρες ἔνθεν κατὰ νώτου τῆς πύλης, ἐπ' αὐταῖς αὐτὰ
σφάζουσι τὰ θύματα· κατέναντι τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν θυμάτων, θυμιαμάτων

42. καὶ τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὁλοκαυτωμάτων λίθιναι λελαξευμέναι, πήχεως καὶ ἡμίσεως τὸ πλάτος, καὶ πήχεων πήχεος
δύο καὶ ἡμίσεως τὸ μῆκος, καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος· ἐπ' αὐτὰς ἐπιθήσουσι τὰ σκεύη, ἐν οἷς σφάζουσιν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ θύματα.

43. Καὶ παλαιςὴν ἕξουσι γεῖσος λελαξευμένον ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐπὶ τὰς ἔξωθεν
τραπέζας ἐπάνωθεν ςέγας, τῇ καλύπτεσθαι ἀπὸ τῇ ὑετοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας.

44. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδὲ δύο ἐξέδραι ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, μία κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς βλεπέσης πρὸς βοῤῥᾶν, φέρεσα πρὸς νότον, καὶ μία κατὰ νώτε τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, βλεπέσης δὲ πρὸς βοῤῥᾶν,

45. καὶ εἶπε πρός με· ἡ ἐξέδρα αὕτη ἡ βλέπεσα πρὸς νότον, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τῇ οἴκου,

46. καὶ ἡ ἐξέδρα ἡ βλέπεσα πρὸς βοῤῥᾶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τῇ θυσιαςηρίε· ἐκεῖνοί εἰσιν

σιν

v. 34. κλιμακτῆρες) κλημακτῆρες, ita constanter legit *Edit. Rom.* vide 37. v. 36. καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς κύκλῳ) καὶ θυρίδες αὐτῇ κύκλῳ. ibid. καὶ τὰ Αἰλαμμὼθ αὐτῆς - - fin.) καὶ τὸ αἰλαμμὼν αὐτῆς πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε. v. 37. καὶ αἰλαμμὼθ) καὶ τὰ αἰλαμμών. v. 38. ἐκεῖ πλυνοῦσι τὴν ὁλοκαύτωσιν.) non habet. v. 39. Ἐν δὲ τῷ Αἰλὰμ - - ἐκ χρυσίου) omnir desunt. ibid. σφάζωσιν τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰ ὑπὲρ) σφάζωσιν ἐν αὐτῇ τὰ ὑπέρ. v. 40. ῥόακος) ῥύακος. ibid. καὶ ὀκτὼ τράπεζαι) non habet. ib. κατ' ἀνατολάς.) κατὰ ἀνατολάς. v. 41. ἐπ' αὐτὰ) ἐπ' αὐταῖς. ibid. τῶν θυμιαμάτων) τῶν θυμάτων. v. 42. πήχεος) πήχεως. ibid. δύο καὶ ἡμίσεως) καὶ deest. ib. ἐπ' αὐτὰς ἐπιθήσουσι, ἐν οἷς) ἐπ' αὐτὰ ἐπιθήσουσι τὰ σκεύη, ἐν οἷς. v. 43. ἔξωθεν κύκλῳ) ἔσωθεν κύκλῳ.

Σαδδοὺχ σιν οἱ υἱοὶ Σαδδοὺκ, οἱ ἐγγίζοντες ἐκ τῦ
Λευῒ πρὸς Κύριον, λειτυργεῖν αὐτῷ.

47. Καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν μῆκος
πήχεων ἑκατὸν, κ̀ εὖρος πήχεων ἑκα-
τὸν, ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς, κ̀
τὸ θυσιαςήριον ἀπέναντι τῦ οἴκυ.

48. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸ Αἰλὰμ
τῦ οἴκου· κ̀ διεμέτρησε τὸ Αἰλ τῦ Αἰ-
λὰμ πήχεων πέντε τὸ πλάτος ἔνθεν,
κ̀ πήχεων πέντε ἔνθεν, κ̀ τὸ εὖρος
τῦ θυρώματος πήχεων δεκατεσσάρων,
κ̀ ἐπωμίδες τῆς θύρας τῦ Αἰλὰμ πή-
χεων τριῶν ἔνθεν, κ̀ πήχεων τριῶν
ἔνθεν.

49. Καὶ τὸ μῆκος τῦ Αἰλὰμ πήχεις
εἴκοσι, κ̀ τὸ εὖρος πήχεις δώδεκα· κ̀
ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ᾽ αὐ-
τὰ τὸ, κ̀ ςῦλοι ἦσαν ἐπὶ τὸ Αἰλὰμ, εἷς
ἔνθεν κ̀ εἷς ἔνθεν.

ΚΕΦ. ΜΑ΄. XLI.

ΚΑΙ εἰσήγαγέ με εἰς τὸν ναὸν,
κ̀ διεμέτρησε τὸ Αἰλὰμ πήχεις
ἓξ τὸ πλάτος ἔνθεν,

2. κ̀ πήχεις ἓξ τὸ εὖρος τῦ Αἰλὰμ
ἔνθεν, κ̀ τὸ εὖρος τῦ πυλῶνος πήχεων
δέκα, κ̀ ἐπωμίδες τῦ πυλῶνος πήχεων
πήχεις πέντε ἔνθεν, κ̀ πήχεων πέντε ἔνθεν· κ̀
διεμέτρησε τὸ μῆκος αὐτῦ πήχεις τεσ- αὐτῆς
σαράκοντα, κ̀ εὖρος πήχεις εἴκοσι.

3. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν
ἐσωτέραν, κ̀ διεμέτρησε τὸ Αἰλ τῦ θυ- Αἰλὰμ
ρώματος πήχεις δύο, κ̀ τὸ θύρωμα
πήχεις ἓξ, κ̀ τὰς ἐπωμίδας τῦ θυρώ-
ματος πήχεις ἑπτὰ ἔνθεν, κ̀ πήχεις
ἑπτὰ ἔνθεν.

4. Καὶ διεμέτρησεν τὸ μῆκος τῶν θυ- εὖρος
ρωμάτων πήχεις τεσσαράκοντα, κ̀ εὖ-
ρος πήχεις εἴκοσι, κατὰ πρόσωπον τῦ
ναοῦ· κ̀ εἶπε πρός με· τοῦτο τὸ ἅγιον
τῶν ἁγίων.

5. Καὶ διεμέτρησε τὸν τοῖχον τῦ οἴ-
κου πήχεις ἓξ, κ̀ τὸ εὖρος τῆς πλευ-
ρᾶς πήχεις τέσσαρες κυκλόθεν,

6. κ̀ τὰ πλευρὰ πλευρὸν ἐπὶ πλευ-
ρὸν τριάκοντα κ̀ τρὶς δίς· κ̀ διάςημα
ἐν τῷ τοίχῳ τῦ οἴκου ἐν τοῖς πλευροῖς
τῦ οἴκου κύκλῳ, τῦ εἶναι τοῖς ἐπιλαμ-
βανομένοις ὁρᾶν, ὅπως τὸ παράπαν μὴ
ἅπτωνται τῶν τοίχων τῦ οἴκου.

7. Καὶ τὸ εὖρος τῆς ἀνωτέρας τῶν
πλευρῶν κατὰ τὸ πρόσθεμα ἐκ τῦ οἴ-
κου, πρὸς τὴν ἀνωτέραν κύκλῳ τῦ οἴ-
κου, ὅπως διαπλατύνηται ἄνωθεν, κ̀
ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνωσιν ἐπὶ τὰ
ὑπερῷα, κ̀ ἐκ τῶν μέσων ÷ ἐπὶ τὰ
τριώροφα,"

v. 46. Σαδδοὺχ) σαδδὰκ. v. 47. πήχεων) πηχῶν. ibid. εὖρος πήχεων ἑκατὸν) εὖρος πήχεις ἑκατόν. v. 48. διεμέτρησε τὸ Αἰλὰμ) διεμέτρησε τὸ αἰλ τοῦ αἰλάμ. ibid. πήχεων) πηχῶν, quinquies h. v. v. 49. πήχεις) utroque loco habet πηχῶν. ibid. ἐπὶ τὰ Αἰλὰμ) ἐπὶ τὸ αἰλάμ. CAP. XLI. v. 1. καὶ διεμέτρησεν) ὃ διεμέτρησε. ibid. πήχεις) πηχῶν, ita quoque 2. versu. v. 2. πήχεων) πηχῶν, bis. ibid. καὶ πήχεις) καὶ πηχῶν. ibid. αὐτῆς πήχεις) αὐτοῦ πηχῶν. ib. καὶ εὖρος πήχεις εἴκοσι.) καὶ τὸ εὖρος πηχῶν εἴκοσι. v. 3. τὸ Αἰλὰμ) τὸ αἰλ. ibid. πήχεις) πηχῶν, quater h. v. v. 4. τὸ εὖρος τῶν θυρωμάτων πήχεις) τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν. ibid. καὶ εὖρος πήχεις) καὶ τὸ εὖρος πηχῶν. ib. εἶπε πρός με·) εἶπε. v. 5. πήχεις ἓξ) πηχῶν ἕξ. ibid. πήχεις τέσσαρες) πηχῶν τεσσάρων. v. 6. καὶ τὰ πλευρὰ) abest articulus. ibid. τριάκοντα καὶ τρεῖς) καὶ abest. ib. τοῦ οἴκου κύκλῳ) κύκλῳ. v. 7. πρόσθεμα ἐκ τοῦ οἴκου) πρόσθεμα ἐκ τῦ τοίχου. ibid. ἐκ τῶν μέσων) ἐκ τῶν γεισῶν.

τοῦ 8. καὶ τὸ Θραελ τοῦ οἴκου ὕψος κύκλῳ διάστημα τῶν πλευρῶν ἴσον τῷ καλάμῳ
διάστημα, πήχεων ἕξ· διαστήματα,

9. καὶ εὖρος τοῦ τοίχου τῆς πλευρᾶς ἔξωθεν πήχεων πέντε, καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἀναμέσον τῶν πλευρῶν τοῦ οἴκου,

10. καὶ ἀναμέσον τῶν ἐξεδρῶν καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι, τὸ περιφερὲς τοῦ οἴκου κύκλῳ.

11. Καὶ αἱ θυρίδες τῶν ἐξεδρῶν ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας τῆς μιᾶς τῆς πρὸς βορρᾶν· καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς νότον, καὶ τὸ εὖρος τοῦ φωτὸς τοῦ ἀπολοίπου πηχῶν πέντε πλάτος κυκλόθεν.

12. Καὶ τὸ διορίζον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, ὡς πρὸς θάλασσαν πήχεων ἑβδομήκοντα, πλάτος τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος πήχεων πέντε, εὖρος κυκλόθεν, καὶ μῆκος αὐτοῦ πήχεων ἐνενήκοντα.

13. Καὶ διεμέτρησε ÷ κατέναντι ⁝ τοῦ οἴκου μῆκος πήχεων ἑκατὸν, καὶ τὰ ἀπόλοιπα καὶ τὰ διορίζοντα, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηχῶν ἑκατόν.

14. Καὶ τὸ εὖρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι πηχῶν ἑκατόν.

τὸν τοῖ- 15. Καὶ διεμέτρησε μῆκος τοῦ διορίζον-
χον τος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατόπισθεν τοῦ οἴκου ἐκείνου, καὶ τὰ ἀπόλειπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πηχῶν ἑκατὸν τὸ μῆκος. καὶ ὁ ναὸς καὶ αἱ γωνίαι, καὶ τὸ Αἰλὰμ τὸ ἐξώτερον, πεφατνωμένα.

16. Καὶ αἱ θυρίδες δικτυωταὶ, ὑποφαύσεις κύκλῳ τοῖς τρισὶν, ὥστε διακύπτειν· καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ πλησίον ἐξυλωμένα κύκλῳ, καὶ τὸ ἔδαφος καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν θυρίδων· καὶ αἱ θυρίδες ἀναπτυσσόμεναι τρισσῶς εἰς τὸ διακύπτειν,

17. καὶ ἕως πλησίον τῆς ἐσωτέρας καὶ ἕως τῆς ἐξωτέρας· καὶ ἐφ᾽ ὅλον τὸν τοῖχον κυκλόθεν ἐν τῷ ἔσωθεν καὶ ἐν οἴκον τῷ ἔξωθεν μέτρα,

18. καὶ γεγλυμμένα Χερουβεὶμ· καὶ Χερουβεὶν
Φοίνικες· καὶ φοῖνιξ ἀναμέσον Χερουβ καὶ Χερουβεὶμ
Χερούβ· δύο πρόσωπα τῷ Χερούβ,

19. πρόσωπον ἀνθρώπου πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν· καὶ πρόσωπον λέοντος πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν, διαγεγλυμμένος ὅλος ὁ οἶκος κυκλόθεν.

20. Ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ φατνώματος ※ τῆς θύρας τὰ Χερουβεὶμ καὶ οἱ φοί- Χερουβεὶν
νικες διαγεγλυμμένοι.

21. Καὶ τὸ ἅγιον καὶ ὁ ναὸς ἀναπτυσσόμενα τετράγωνα, κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ὅρασις ὡς ὄψις

22. θυσιαστηρίου ξυλίνου, πήχεων τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ μῆκος πήχεων δύο, καὶ τὸ εὖρος πήχεων δύο·
καὶ

v. 8. τοῦ θραελ) τὸ θραελ. ibid. πήχεων· διάστημα) πηχῶν ἕξ· διαστήματα. v. 9. πήχεων) πηχῶν. ibid. ἀναμέσον) τὰ ἀναμέσον. v. 10. καὶ εὖρος πήχεων) εὖρος πηχῶν. ibid. τοῦ οἴκου) τῷ οἴκῳ. v. 11. θυρίδες) θύραι. v. 12. πήχεων) πηχῶν, ter hoc versu & semel 13. versu. v. 15. τὸν τοῖχον) μῆκος. v. 17. τὸν οἶκον κυκλόθεν) τὸν τοῖχον κύκλῳ. ibid. μέτρα) abest. v. 18. in Rom. γεγλυμμένα χερουβίμ. καὶ φοίνικες ἀναμέσον χερούβ, καὶ ἀναμέσον χερούβ. δύο πρόσωπα τῷ χερούβ. v. 19. ὅλος ὁ οἶκος) ὁ οἶκος. v. 20. Χερουβεὶν) χερουβίμ. v. 21. ἀναπτυσσόμενα) ἀναπτυσσόμενος. v. 22. πήχεων) πηχῶν, bis.

καὶ κέρατα εἶχε, καὶ ἡ βάσις αὐτῦ
καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῦ ξύλινοι· καὶ εἶπε
κατὰ πρὸς μέ· αὕτη ἡ τράπεζα, ἡ πρὸ προ-
πρόσω- σώπου Κυρίȣ· καὶ δύο θυρώματα τῷ
πον ναῷ,

23. καὶ τῷ ἁγίῳ δύο θυρώματα,

24. τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς στροφωτοῖς· δύο θυρώματα τῷ ἑνὶ, καὶ δύο θυρώματα τῇ δευτέρᾳ θύρᾳ·

25. καὶ γλυφὴ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ
Χερȣβεὶν τὰ θυρώματα τῦ ναοῦ Χερȣβεὶμ· καὶ
φοίνικες κατὰ τὴν γλυφὴν τῶν ἁγίων, καὶ σπουδαῖα ξύλα κατὰ πρόσωπον τῦ Αἰλὰμ ἔξωθεν,

26. καὶ θυρίδες κρυπταί· καὶ διεμέτρησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τὰ ὀροφώματα τῦ Αἰλὰμ, καὶ τὰ πλευρὰ
ἐξυλωμέ- τῦ οἴκȣ ἐζυγωμένα.
να

ΚΕΦ. ΜΒʹ. XLII.

ΚΑΙ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν ⁒ κατὰ ἀνατολὰς," κατέναντι τῆς πύλης τῆς πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ εἰσήγαγέ με, καὶ ἰδȣ̀ ἐξέδραι δεκαπέντε, ἐχόμεναι τῦ ἀπολοίπου, καὶ ἐχόμεναι τῦ διορίζοντος πρὸς βοῤῥᾶν,

2. κατὰ πρόσωπον ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν μῆκος ⨯ θύραν πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ τὸ πλάτος πεντήκοντα πήχεων·

3. διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, καὶ ὃν τρόπον τὰ περίστυλα τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας ἐστιχισμέναι, ἀντιπρόσωποι στοαὶ τριστοαί,

4. καὶ κατέναντι τῶν ἐξεδρῶν περίπατος πηχῶν δέκα τὸ πλάτος, ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος, ⨯ εἰς τὸ ἐσώτερον ὁδὸν πήχεως ἑνὸς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν πρὸς βοῤῥᾶν,

5. καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι ὡσαύτως· ὅτι ἐξείχετο τὸ περίστυλον ἐξ αὐτῦ, ἐκ τῦ ὑποκάτωθεν περιστύλου, καὶ τὸ διάστημα· οὕτως περίστυλον καὶ διάστημα,

6. καὶ οὕτως στοαί· διότι τριπλαῖ
ἦσαν, καὶ στύλȣς οὐκ εἶχον καθὼς οἱ
στύλοι τῶν ἐξωτέρων· διὰ τοῦτο ἐξείχοντο ἐξεδρῶν
τῶν ὑποκάτωθεν καὶ τῶν μέσων ἀπὸ τῆς γῆς.

7. Καὶ φῶς ἔξωθεν, ὃν τρόπον (καὶ) αἱ ἐξέδραι ⨯ ὁδὸς τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, αἱ βλέπȣσαι ἀπέναντι τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς βοῤῥᾶν, μῆκος πήχεων πεντήκοντα.

8. Ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἐξεδρῶν τῶν βλεπȣσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν ἦν πήχεων πεντήκοντα, καὶ αὗταί εἰσιν ἀντιπρόσωποι ταύταις· τὸ πᾶν πήχεων ἑκατόν.

9. Καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν τούτων, τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολὰς, τῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας,

v. 22. κατὰ πρόσωπον) ἡ πρὸ προσώπου. v. 23. in Rom. καὶ δύο θυρώματα τῷ ἁγίῳ. v. 24. τῇ δευτέρᾳ θύρᾳ·) τῇ θύρᾳ τῇ δευτέρᾳ. v. 25. Χερȣβεὶν) χερουβίμ. v. 26. ἐξυλωμένα.) ἐζυγωμένα. CAP. XLII. v. 1. τὴν ἐξωτέραν) τὴν ἐσωτέραν. ibid. δεκαπέντε) πέντε. v. 2. κατὰ πρόσωπον) non habet. ibid. πήχεων.) abest. v. 3. ἐστιχισμέναι) ἐστοιχισμέναι. v. 6. στοαί· διότι) στοαὶ δύο· διότι. ibid. ἐξεδρῶν) ἐξωτέρων. v. 7. (καὶ) abest. ibid. πήχεων) πηχῶν. v. 8. πήχεων) πηχῶν, bis. ibid. ἀντιπρόσωποι) αἱ ἀντιπρόσωποι.

10. κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ περιπάτου· καὶ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ νότου, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος, καὶ αἱ ἐξέδραι,

11. καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, κατὰ τὰ μέτρα τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Βοῤῥᾶν, κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ εὖρος αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ θυρώματα αὐτῶν,

12. τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς νότον· καὶ κατὰ τὰ θυρώματα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ περιπάτου, ὡς ἐπὶ φῶς διαστήματος καλάμου, καὶ κατ' ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν.

13. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς Βοῤῥᾶν; καὶ αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς νότον, αἱ οὖσαι κατὰ πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὗταί εἰσιν αἱ ἐξέδραι τοῦ ἁγίου, ἐν αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς οἱ υἱοὶ Σαδδοὺκ, οἱ ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἐκεῖ θήσουσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὰ περὶ ἀγνοίας, διότι ὁ τόπος ἅγιός ἐστιν.

εἰσελεύσεται 14. Οὐκ εἰσελεύσονται ἐκεῖ πάρεξ τῶν ἱερέων, καὶ οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ ἁγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, ὅπως διαπαντὸς ἅγιοι ὦσιν οἱ προσάγοντες, καὶ μὴ ἅπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν, ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἅγιά ἐστι, καὶ ἐνδύσονται ἱμάτια ἕτερα, ὅταν ἅπτωνται τοῦ λαοῦ.

15. Καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρησις τοῦ οἴκου ἔσωθεν· καὶ ἐξήγαγέ με καθ' ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατ' ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ οἴκου κυκλόθεν ἐν διατάξει.

16. Καὶ ἔστη κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατ' ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.

17. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Βοῤῥᾶν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ Βοῤῥᾶ πήχεις πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.

18. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς θάλασσαν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον τῆς θαλάσσης, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.

19. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησε κατὰ πρόσωπον τοῦ νότου, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου,

20. εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ μέτρου· καὶ διέταξεν αὐτὸν, καὶ περίβολον αὐτῷ κύκλῳ, πεντακοσίων πρὸς ἀνατολὰς, καὶ πεντακοσίων πήχεων εὖρος, αὐτὸν

v. 10. τοῦ περιπάτου.) abest articulus. v. 11. τῶν ἐξεδρῶν) absque articulo. ibid. Βοῤῥᾶν, κατὰ τὸ μῆκος) Βοῤῥᾶν, καὶ κατὰ τὸ μῆκος. v. 12. κατ' ἀνατολὰς) κατὰ ἀνατολάς. v. 13. αἱ οὖσαι κατὰ) οὖσαι κατά. ibid. οἱ υἱοὶ Σαδδοὺκ) abest articulus. ib. ἅγια τῶν ἁγίων) adjicit καὶ ἐκεῖ θήσουσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. ib. ἅγιός ἐστι.) ἅγιος. v. 14. Οὐκ εἰσελεύσεται) οὐκ εἰσελεύσονται. ibid. καὶ οὐκ ἐξελεύσονται) καὶ abest. v. 15. κατ' ἀνατολὰς) πρὸς ἀνατολάς. v. 16. κατ' ἀνατολὰς) κατὰ ἀνατολάς. v. 18. τῆς θαλάσσης) absque articulo. v. 19. κατὰ πρόσωπον) κατέναντι. v. 20. εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ μέτρου·) τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου. ibid. αὐτὸν κύκλῳ) αὐτῶν κύκλῳ. ib. πήχεων) πηχῶν.

εὖρος, τοῦ διαςέλλειν ἀναμέσον τῶν ἁγίων, καὶ ἀναμέσον τοῦ προτειχίσματος, τοῦ ἐν διατάξει τοῦ οἴκου.

ΚΕΦ. ΜΓ΄. XLIII.

ΚΑΙ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν καθ᾽ ἀνατολὰς, ÷ καὶ ἐξήγαγέ με·"

2. καὶ ἰδοὺ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἤρχετο κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολὰς, καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς, ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν· καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ τῆς δόξης Κυρίου κυκλόθεν,

3. καὶ ἡ ὅρασις ἣν ἴδον, κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν ἴδον, ὅτε εἰσεπορευόμην τοῦ χρῖσαι τὴν πόλιν· καὶ ἡ ὅρασις ÷ τοῦ
οὗ ἅρματος οὗ εἶδον," κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου,

4. καὶ δόξα Κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης ※ ὁδὸν τὴν καθ᾽ ἀνατολάς.

5. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν· καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης Κυρίου ὁ οἶκος.

6. Καὶ ἔςην· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρὸς μὲ, καὶ ἀνὴρ εἱςήκει ἐχόμενός μου,

7. καὶ εἶπε πρὸς μέ· ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν τόπον τοῦ θρόνου μου, καὶ τὸν τόπον τοῦ ἴχνους τῶν ποδῶν μου; ἐν οἷς κατασκηνώσει τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ μὴ βεβηλώσουσιν οὐκέτι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον αὐτοὶ καὶ οἱ ἡγούμενοι αὐτῶν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων ἐν μέσῳ αὐτῶν,

8. ἐν τῷ τιθέναι αὐτοὺς τὸ πρόθυρόν μου ἐν τοῖς προθύροις αὐτῶν, καὶ τὰς φλιάς μου ἐχομένας τῶν φλιῶν αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν αἷς ἐποίουν· καὶ ἐξέτριψα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου, καὶ ἐν φόνῳ.

9. Καὶ νῦν ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν, καὶ τοὺς φόνους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

10. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸν οἶκον, καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ τὴν ὅρασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάταξιν αὐτῶν,

11. καὶ αὐτοὶ λήψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν· καὶ διαγράψεις τὸν οἶκον, καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑπό-

CAP. XLIII. v. 1. κατ᾽ ἀνατολὰς) κατὰ ἀνατολάς. v. 2. τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολὰς) τῆς πρὸς ἀνατολάς. ibid. Κυρίου) abest. v. 3. οὗ ἴδον ἐπὶ) ἣν ἴδον ἐπί. v. 4. κατ᾽ ἀνατολάς.) κατὰ ἀνατολάς. v. 5. Κυρίου ὁ οἶκος.) ὁ κυρίου οἶκος. v. 6. καὶ ἀνὴρ) καὶ ὁ ἀνήρ. v. 7. ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου) υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας. ibid. κατασκηνώσει) κατασκηνώσῃ. ib. τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα·) οἴκου ἰσραὴλ τὸν αἰῶνα. ib. καὶ οὐ μὴ βεβηλώσουσιν οὐκέτι ὁ οἶκος) καὶ οὐ βεβηλώσουσιν οὐκέτι οἶκος. ib. τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον) τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου. v. 9. αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.) αὐτῶν τὸν αἰῶνα. v. 10. διάταξιν αὐτῶν) διάταξιν αὐτοῦ. v. 11. διαγράψεις) διαγράψεις. ibid. καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ) non habet. ib. καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῦ) abest.

ὑπόϛασιν αὐτȣ͂, καὶ πάντα τὰ προ-
ϛάγματα αὐτȣ͂, καὶ πάντα τὰ νόμι-
διαγρά- μα αὐτȣ͂ γνωριεῖς αὐτοῖς, καὶ διαγράψεις
φεις ἐναντίον αὐτῶν, καὶ φυλάξονται πάν-
τα τὰ δικαιώματά μȣ, καὶ πάντα
τὰ προςάγματά μȣ, καὶ ποιήσȣσιν
αὐτά.

12. Καὶ τὴν διαγραφὴν τȣ͂ οἴκȣ ἐπὶ
τῆς κορυφῆς τȣ͂ ὄρους, πάντα τὰ ὅρια
κυκλόθεν ἅγια ἁγίων εἰσίν· ȣ͂τος ὁ νό-
μος τȣ͂ οἴκȣ.

13. Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τȣ͂ θυσια-
ϛηρίου· ἐν πήχει τȣ͂ πήχεως καὶ πα-
λαιϛῆς τὸ κόλπωμα βάθος, πῆχυς
ἐπὶ πῆχυν, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, καὶ
γεῖσος ἐπὶ τȣ͂ χείλȣς αὐτȣ͂ κυκλόθεν,
σπιθαμῆς ※ τὸ ἕν· καὶ τȣ͂το τὸ ὕψος
τȣ͂ θυσιαϛηρίου

14. ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τȣ͂ κοι-
λώματος αὐτοῦ, πρὸς τὸ ἱλαϛήριον τὸ
μέγα τὸ ὑποκάτωθεν πηχῶν δύο, καὶ
πήχεος τὸ εὖρος πήχεως· καὶ ἀπὸ τȣ͂ ἱλαϛηρίου
τȣ͂ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαϛήριον τὸ μέγα,
πήχεις τέσσαρες, καὶ εὖρος πήχεως.

15. καὶ τὸ ἀριὴλ πηχῶν τεσσάρων,
καὶ ἀπὸ τȣ͂ ἀριὴλ, καὶ ὑπεράνω τῶν
κεράτων πῆχυς.

16. Καὶ τὸ ἀριὴλ πηχῶν δώδεκα μή-
κȣς, ἐπὶ πήχεις δώδεκα πλάτȣς, τε-
τράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτȣ͂.

17. Καὶ τὸ ἱλαϛήριον πηχῶν δεκα-
τεσσάρων τὸ μῆκος, ἐπὶ πήχεις δεκατεσ- δεκατέσ-
σαρας· τὸ εὖρος τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσ- σαρες
σαρα μέρη αὐτȣ͂· καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ αὐτῶν;
κυκλόθεν κυκλȣ́μενον αὐτῷ ἥμισυ πή-
χεως· καὶ τὸ κύκλωμα αὐτȣ͂, πῆχυς
κυκλόθεν, καὶ οἱ κλιμακτῆρες αὐτȣ͂,
βλέποντες κατ᾽ ἀνατολάς.

18. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώ-
που, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσ-
ραήλ· ταῦτα τὰ προςάγματα τȣ͂ θυ-
σιαϛηρίȣ, ἐν ἡμέρᾳ ποιήσεως αὐτȣ͂,
τȣ͂ ἀναφέρειν ἐπ᾽ αὐτȣ͂ τὰ ὁλοκαυτώ-
ματα, καὶ προχέειν πρὸς αὐτὸ αἷμα. τὸ

19. Καὶ δώσεις τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λε-
υίταις τοῖς ἐκ τȣ͂ σπέρματος Σαδδοὺκ,
καὶ τοῖς ἐγγίζȣσι πρὸς μὲ, λέγει Κύ-
ριος ὁ Θεὸς τȣ͂ Λευὶ, τȣ͂ λειτȣργεῖν μοι
μόσχον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας.

20. καὶ λήψονται ἐκ τȣ͂ αἵματος αὐ-
τȣ͂, καὶ ἐπιθήσȣσιν ἐπὶ τὰ τέσσαρα
κέρατα τȣ͂ θυσιαϛηρίȣ, καὶ ἐπὶ τὰς
τέσσαρας γωνίας τȣ͂ ἱλαϛηρίȣ, καὶ ἐπὶ
τὴν βάσιν κύκλῳ, καὶ περιρανιεῖς αὐ-
τὸ, καὶ ἐξιλάσονται αὐτό· αὐτόν

21. Καὶ λήψονται τὸν μόσχον τὸν περὶ ὑπὲρ
ἁμαρτίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν τῷ
ἀποκεχωρισμένῳ τȣ͂ οἴκȣ, ἔξωθεν τῶν
ἁγίων.

22. Καὶ

v. 11. διαγράφεις) διαγράψεις. v. 12. ὅρια κυκλόθεν ἅγια ἁγίων εἰσίν.) ὅρια αὐτοῦ κυκλόθεν ἅγια ἁγίων. ibid. οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου.) non habet. v. 13. τὸ κόλπωμα βάθος, πῆχυς ἐπὶ) κόλπωμα, βάθους ἐπὶ. ibid. ἐπὶ τοῦ χείλους) ἐπὶ τὸ χεῖλος. v. 14. τὸ μέγα τὸ ὑποκ.) τὸ μέγα τοῦτο, ὑποκάτωθεν. ibid. πήχεος.) πήχεως. ib. εὖρος πήχεως.) εὖρος πῆχυς. v. 16. πλάτους) abest. v. 17. δεκατέσσαρες.) δεκατέσσαρας. ibid. εὖρος τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα) εὖρος ἐπὶ τέσσαρα. ib. γεῖσος αὐτῶν) γεῖσος αὐτῷ. ib. κλιμακτῆρες) κλημακτῆρες. ib. κατ᾽ ἀνατολάς.) κατὰ ἀνατολάς. v. 18. τὰ ὁλοκαυτώματα) abest articulus. ibid. πρὸς τὸ αἷμα.) πρὸς αὐτὸ αἷμα. v. 19. Λευίταις ἐκ) Λευίταις τοῖς ἐκ. ibid, καὶ τοῖς ἐγγίζουσι) καὶ deest. ibid. τοῦ Λευὶ, λειτουργεῖν) τοῦ λειτουργεῖν. v. 20. καὶ περιρραντιεῖς αὐτό) non habet. ibid. ἐξιλάσονται αὐτόν.) ἐξιλάσονται αὐτό. v. 21. ὑπὲρ ἁμαρτίας) περὶ ἁμαρτίας.

22. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ λήψονται ἐρίφους δύο ἀπὸ αἰγῶν ἀμώμους ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον, καθὼς ἐξιλάσαντο ἐν τῷ μόσχῳ.

23. Καὶ μετὰ τὸ συντελέσαι σε τὸν ἐξιλασμὸν, προσοίσουσι μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, καὶ κριὸν ἐκ τῶν προβάτων ἄμωμον,

24. καὶ προσοίσετε ἐναντίον Κυρίου· καὶ ἐπιῤῥίψουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ ἅλας, καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ.

25. Ἑπτὰ ἡμέρας ποιήσεις ἔριφον ὑπὲρ ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν, καὶ μόσχον ἐκ βοῶν καὶ κριὸν ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμα ποιήσουσιν

26. ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον, καὶ καθαριοῦσιν αὐτὸ, καὶ πλήσουσι τὰς χεῖρας αὐτῶν. αὐτῆς

27. ※ Καὶ συντελέσουσιν τὰς ἡμέρας, καὶ ἔσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα, ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει Κύριος Κύριος.

ΚΕΦ. ΜΔ'. XLIV.

ΚΑΙ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτέρας, τῆς βλεπούσης κατ' ἀνατολάς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσαι, ἐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ ἐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσαι κεκλεισμένη.

3. Διότι ὁ ἡγούμενος ἔτος καθήσεται αὐτῆς ἐν αὐτῇ, τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον Κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν Αιλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται.

4. Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βοῤῥᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου· καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἶκος Κυρίου· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου.

5. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ τοῖς ὠσί σου ἄκουε πάντα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ μετὰ σοῦ, κατὰ πάντα τὰ προστάγματα οἴκου Κυρίου, καὶ κατὰ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ οἴκου, κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίοις.

6. Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἱκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, οἶκος τοῦ Ἰσραήλ.

v. 22. δύο ἀπὸ αἰγῶν) δύο αἰγῶν. ibid. καθὼς) καθότι. v. 23. συντελέσαι σε) σε abest. ibid. ἐκ τῶν προβάτων) abest articulus. v. 24. ἐπιρίψουσιν) ἐπιῤῥίψουσι. ibid. ἅλας) ἅλα. v. 25. ἐκ τῶν προβάτων) abest articulus. v. 26. καθαρίσουσιν) καθαριοῦσιν. ibid. τὰς χεῖρας αὐτῆς.) χεῖρας αὐτῶν. CAP. XLIV. v. 1. κατ' ἀνατολάς.) κατὰ ἀνατολάς. v. 2. κεκλεισμένη ἔσαι) adjicit ἐκ ἀνοιχθήσεται. ibid. τοῦ Ἰσραὴλ) absque articulo. v. 3. ἡγούμενος αὐτῆς) ἡγούμενος οὗτος. v. 4. οἶκος Κυρίου.) οἶκος τοῦ κυρίου. v. 5. ὀφθαλμοῖς σου) σε abest. ibid. οἴκου Κυρίου) τοῦ οἴκου κυρίου. ib. καὶ κατὰ πάντα τὰ νόμιμα) καὶ πάντα τὰ νόμιμα. v. 6. τοῦ Ἰσραήλ.) abest articulus.

7. τȣ̃ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱȣ̀ς ἀλλο-
γενεῖς, ἀπεριτμήτȣς καρδίᾳ, καὶ ἀπε-
γενέσθαι ριτμήτȣς σαρκὶ, τȣ̃ γίνεσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις
μου, καὶ βεβηλοῦν αὐτὰ ⨯ τὸν οἶκον,
ἐν τῷ προσφέρειν ὑμᾶς ἄρτους μου, καὶ
σάρκας καὶ αἷμα· καὶ παρεβαίνετε τὴν
διαθήκην μου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις
ὑμῶν,

8. καὶ οὐκ ἐφυλάξατε τὴν φυλακὴν
τῶν ἁγίων μȣ, καὶ διετάξατε τȣ̃ φυ-
λάσσειν φυλακὰς ἐν τοῖς ἁγίοις μȣ.

9. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ
Θεός· πᾶς υἱὸς ἀλλογενὴς ἀπερίτμη-
τος καρδίᾳ, καὶ ἀπερίτμητος σαρκὶ,
οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ἅγιά μȣ ἐν πᾶ-
σιν υἱοῖς ἀλλογενῶν, τῶν ὄντων ἐν μέ-
σῳ οἴκου Ἰσραὴλ,

10. ἀλλ' ἢ οἱ Λευῖται, οἵ τινες ἀφή-
ἀφείλαντο λαντο ἀπ' ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ἰσ-
ραὴλ, οἳ ἐπλανήθησαν ἀπ' ἐμοῦ κα-
τόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν· καὶ
λήψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν,

11. καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου
λειτȣργοῦντες, θυρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν
τȣ̃ οἴκου, καὶ λειτȣργοῦντες τῷ οἴκῳ
Κυρίȣ, ȣ̃τοι σφάξȣσι τὰ ὁλοκαυτώμα-
τα καὶ τὰς θυσίας τῷ λαῷ, καὶ ȣ̃τοι
στήσονται ἐναντίον τȣ̃ λαȣ̃ τȣ̃ λειτȣργεῖν
αὐτοῖς,

12. ἀνθ' ὧν ἐλειτȣ́ργουν αὐτοῖς πρὸ
προσώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν· καὶ ἐγέ-
νετο τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδι-
κίας· ἕνεκεν τούτȣ ἦρα τὴν χεῖρά μου
ἐπ' αὐτȣ̀ς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ
λήψονται τὴν ἀνομίαν αὐτῶν· ἀτιμίαν

13. καὶ οὐκ ἐγγιȣ̃σι πρὸς μὲ τȣ̃ ἱε-
ρατεύειν μοι, οὐδὲ τȣ̃ προσαγαγεῖν πρὸς
τὰ ἅγια υἱῶν Ἰσραὴλ, οὐδὲ πρὸς τὰ
ἅγια τῶν ἁγίων μȣ· καὶ λήψονται τὴν
ἀτιμίαν αὐτῶν ἐν τῇ πλανήσει ᾗ ἐπλα-
νήθησαν.

14. Καὶ τάξουσιν αὐτȣ̀ς φυλάσσειν
φυλακὰς τȣ̃ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα
αὐτȣ̃, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν ποιήσω-
σιν

15. οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, οἱ υἱοὶ τȣ̃
Σαδδȣ̀κ, οἵ τινες ἐφυλάξαντο τὰς φυ-
λακὰς τῶν ἁγίων μου, ἐν τῷ πλανᾶσ-
θαι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ· ȣ̃τοι
προσάξουσι πρὸς μὲ τȣ̃ λειτȣργεῖν μοι,
καὶ στήσονται πρὸ προσώπȣ μȣ, τȣ̃ προσ-
φέρειν μοι θυσίαν, στέαρ καὶ αἷμα, λέ-
γει Κύριος ὁ Θεός.

16. Οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὰ ἅ-
γιά μȣ, καὶ ȣ̃τοι προσελεύσονται πρὸς
τὴν τράπεζάν μου, τȣ̃ λειτȣργεῖν μοι,
καὶ φυλάξȣσι τὰς φυλακάς μȣ.

17. Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι
αὐτȣ̀ς τὰς πύλας τῆς αὐλῆς ἐσωτέρας,
στολὰς λινᾶς ἐνδύσονται, καὶ ȣ̓κ ἐνδύσονται
ἔρια ἐν τῷ λειτȣργεῖν αὐτȣ̀ς ἀπὸ τῆς ἐρεᾶ
πύ-

v. 7. τοῦ γενέσθαι) τοῦ γίνεσθαι. ibid. ἄρτους μου, καὶ σάρκας) ἄρτους, σάρκας. v. 8. καὶ οὐκ ἐφυλάξατε τὴν φυλακὴν τῶν ἁγίων μου) non habet. v. 10. ἀφείλαντο) ἀφήλαντο. ibid. οἳ ἐπλανήθησαν) non habet. ib. τὴν ἀδικίαν) absque articulo. v. 11. οἴκῳ Κυρίου, οὗτοι) οἴκῳ. οὗτοι: ibid. τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας) transposita. ib. λειτουργεῖν) τοῦ λειτουργεῖν. v. 12. ἐγένετο τῷ Ἰσρ.) ἐγένετο τῷ οἴκῳ ἰσραήλ. ibid. ἕνεκεν.) ἕνεκα. ib. καὶ λήψονται τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν.) non habet. v. 13. προσαγαγεῖν) προσάγειν. ibid. υἱῶν Ἰσραήλ) υἱῶν τοῦ ἰσραήλ. ib. τὴν ἀτιμίαν) abest articulus. v. 14. Καὶ τάξουσιν) κατάξουσιν. v. 15. τὸν οἶκον Ἰσρ.) abest articulus. ibid. προσφέρειν) addit μοι. v. 17. ἐσωτέρας) τῆς ἐσωτέρας. ibid. ȣ̓κ ἐνδύσονται ἔρια) καὶ οὐκ ἐνδύσονται ἔρια.

πύλης τῆς ἐσωτέρας αὐλῆς καὶ ἔσω.

18. καὶ κιδάρεις λινᾶς ἕξουσιν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καὶ περισκελῆ λινᾶ ἕξουσιν ἐπὶ ταῖς ὀσφύσιν αὐτῶν, καὶ οὐ περιζώσονται βίᾳ.

19. Καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν πρὸς τὸν λαὸν, ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν, ἐν αἷς αὐτοὶ λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς· καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξέδραις τῶν ἁγίων, καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἑτέρας, καὶ οὐ μὴ ἁγιάσωσι τὸν λαὸν ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν.

20. Καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν οὐ μὴ ξυρήσονται, καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ μὴ ψιλώσουσι, καλύπτοντες καλύψωσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

21. Καὶ οἶνον οὐ μὴ πίωσι πᾶς ἱερεὺς, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν.

22. Καὶ χήραν καὶ ἐκβεβλημένην οὐ μὴ λήψονται ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκα, ἀλλ᾽ ἢ παρθένον ἐκ τοῦ σπέρματος ✕ οἴκου Ἰσραήλ· καὶ χήρα ἐὰν γένηται ἐξ ἱερέως, λήψονται.

23. Καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσιν ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλου, καὶ ἀναμέσον καθαροῦ καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου γνωριοῦσιν αὐτοῖς.

24. καὶ ἐπὶ κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται τοῦ διακρίνειν· τὰ δικαιώματά μου δικαιώσουσι, καὶ τὰ κρίματά μου κρινοῦσι, καὶ τὰ νόμιμά μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς μου φυλάξονται, καὶ τὰ σάββατά μου ἁγιάσουσι.

25. Καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐκ εἰσελεύσονται τοῦ μιανθῆναι, ἀλλ᾽ ἢ ἐπὶ πατρὶ, καὶ ἐπὶ μητρὶ, καὶ ἐπὶ υἱῷ, καὶ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ ἣ οὐ γέγονεν ἀνδρὶ, μιανθήσεται.

26. Καὶ μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν ἑπτὰ ἡμέρας, ἐξαριθμήσει αὐτῷ.

27. Καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ εἰσπορεύωνται εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ, προσοίσουσιν ἱλασμὸν, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς,

28. καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς κληρονομίαν· ἐγὼ κληρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσ-
ραὴλ, ὅτι ἐγὼ κατάσχεσις αὐτῶν. αὐτοῖς

29. Καὶ τὰς θυσίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας, οὗτοι φάγονται· καὶ πᾶν ἀφόρισμα ἐν τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῖς ἔσται·

30. καὶ ἀπαρχαὶ πάντων, καὶ τὰ πρωτότοκα πάντων, καὶ τὰ ἀφαιρέματα πάντα ὑμῶν, ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν, τοῖς ἱερεῦσιν ἔσται· καὶ τὰ πρωτογεννήματα ὑμῶν δώσετε τῷ ἱερεῖ, τοῦ θεῖναι εὐλογίας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν.

31. Καὶ πᾶν θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον ἐκ τῶν πετεινῶν, καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν, οὐ φάγονται οἱ ἱερεῖς.

v. 17. καὶ ἔσω.) non habet. v. 18. ἐπὶ ταῖς ὀσφύσιν) ἐπὶ τὰς ὀσφύας. v. 20. οὐ μὴ) οὐ utroque loco. ibid. καλύψωσι) καλύψουσι. v. 22. οὐ μὴ λήψονται) οὐ λήψονται. v. 23. καθαροῦ καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου) ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ. v. 25. ἀδελφῷ αὐτοῦ) αὐτοῦ deest. v. 26. ἐξαριθμήσει) ἐξαριθμήσῃ. v. 28. κατάσχεσις αὐτοῖς.) κατάσχεσις αὐτῶν. v. 30. καὶ ἀπαρχαὶ) καὶ deest. ibid. πάντα ὑμῶν, ἐκ) ὑμῶν deest.

ΚΕΦ. ΜΕ΄. XLV.

ΚΑΙ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ, ἀφοριεῖτε ἀπαρχὴν τῷ Κυρίῳ ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας, ἅγιον ἔσται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κυκλόθεν.

2. Καὶ ἔσται ἐκ τούτου εἰς ἁγίασμα, πεντακόσιοι ἐπὶ πεντακοσίους τετράγωνον κυκλόθεν, καὶ πήχεις πεντήκοντα διάστημα αὐτῶν κυκλόθεν.

3. Καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαμετρήσεως διαμετρήσεις μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ εὖρος δέκα εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐν αὐτῇ ἔσται τὸ ἁγίασμα τῶν ἁγίων.

4. Ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἔσται τοῖς ἐγγίζουσιν ἐν αὐτοῖς λειτουργεῖν τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔσται αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἁγιασμῷ αὐτῶν,

5. εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες μῆκος, καὶ εἴκοσι δέκα χιλιάδες εὖρος ἔσται, καὶ τοῖς Λευΐταις τοῖς λειτουργοῦσι τῷ οἴκῳ αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν πόλεις τοῦ κατοικεῖν.

6. Καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε χιλιάδας εὖρος, καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ὃν τρόπον καὶ ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἔσονται,

7. καὶ τῷ ἡγουμένῳ ἐκ τούτου· καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, εἰς κατάσχεσιν τῆς πόλεως, κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ πρόσωπον τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως τὰ πρὸς θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν τὰ πρὸς ἀνατολάς· καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ τὸ μῆκος ἐπὶ τὰ ὅρια τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῆς γῆς,

8. καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ καταδυναστεύσουσιν οὐκέτι οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ τὸν λαόν μου, καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ φυλὰς αὐτῶν.

9. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἱκανούσθω ὑμῖν, οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ, ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε, καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε· καὶ ἐξάρατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

10. Ζυγὸς δίκαιος, καὶ μέτρον δίκαιον, ζυγὸν
καὶ χοῖνιξ δικαία ἔσται ὑμῖν τοῦ μέτρου, δίκαιον

11. καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ λαμβάνειν· τὸ δέκατον τοῦ γομὸρ, ἡ χοῖνιξ· καὶ τὸ δέκατον τοῦ Γομὸρ, τὸ μέτρον πρὸς τὸ γομὸρ ἔσται ἴσον.

12. Καὶ

CAP. XLV. v. 2. εἰς ἁγίασμα) ἁγιάσματα. ibid. πήχεις πεντήκοντα) transposita. v. 3. δέκα εἴκοσι) εἴκοσι. ibid. τὸ ἁγίασμα τῶν ἁγίων) ἅγια τῶν ἁγίων. v. 4. Ἅγιον) abest. ibid. ἐγγίζουσιν ἐν αὐτοῖς) ἐν αὐτοῖς abest. v. 5. καὶ εἴκοσι δέκα χιλιάδες εὖρος ἔσται, τοῖς) καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες, καὶ τοῖς. v. 6. καὶ ἡ ἀπαρχὴ) καὶ abest. v. 7. τὰ πρὸς ἀνατολάς.) πρὸς ἀνατολάς. ibid. τὰ πρὸς ἀνατολὰς) τὰς πρὸς ἀνατολάς. v. 9. ὁ Θεός·) abest articulus utroque loco. ibid. καὶ κρίμα) κρίμα. ib. καὶ ἐξάρατε) καὶ deest. ib. ὁ Θεός.) abest articulus. v. 10. ζυγὸν δίκαιον) ζυγὸς δίκαιος. v. 11. ἡ χοῖνιξ· τὸ μέτρον πρὸς τὸ γομὸρ ἔσται ἴσον.) χοῖνιξ. καὶ τὸ δέκατον τοῦ γομὸρ, πρὸς τὸ γομὸρ ἔσται τὸ ἴσον.

12. Καὶ τὰ στάθμια εἴκοσι ὀβολοὶ, οἱ πέντε σίκλοι, πέντε καὶ οἱ δέκα σίκλοι, δέκα καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἡ μνᾶ ἔσται ὑμῖν.

13. Καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ, ἣν ἀφο-
ἑκατὸν ριεῖτε, ἕκτον τοῦ μέτρου ἀπὸ τοῦ γομὸρ
τοῦ πυροῦ, καὶ τὸ ἕκτον τοῦ οἰφὶ ἀπὸ
τοῦ γομὸρ κόρου τῶν κριθῶν.

τὰ προ- 14. Καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου κοτύ-
στάγματα λην ἐλαίου ἀπὸ τῶν δέκα κοτυλῶν, ὅτι
αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ.

15. Καὶ πρόβατον ἓν ἀπὸ τῶν δέκα προβάτων ἀφαίρεμα ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς θυσίας καὶ εἰς ὁλοκαυτώματα καὶ εἰς σωτήριον, τοῦ ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

16. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς δώσει τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ ἀφηγουμένῳ τοῦ Ἰσραὴλ,

17. καὶ διὰ τοῦ ἀφηγουμένου ἔσται τὰ ὁλοκαυτώματα· καὶ αἱ θυσίαι καὶ αἱ σπονδαὶ ἔσονται ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου Ἰσραήλ· αὐτὸς ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὴν θυσίαν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

18. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς, λήψεσθε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, τοῦ ἐξιλάσασθαι τὸ ἅγιον.

19. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου τοῦ ἐξιλασμοῦ, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς φλιὰς τοῦ οἴκου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας.

20. Καὶ οὕτως ποιήσεις ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ· μιᾷ τοῦ μηνὸς λήψῃ παρ' ἑκάστου ἀγνοοῦντος, καὶ ἀπὸ νηπίου· καὶ ἐξιλάσεσθε τὸν οἶκον.

21. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἔσται ὑμῖν τὸ πάσχα ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

22. Καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ οἴκου, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, μόσχον ὑπὲρ ἁμαρτίας.

23. Καὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορ-
τῆς ποιήσει ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ποιήσεις
μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς ἀμώμους καθ'
ἡμέραν, τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὑπὲρ
ἁμαρτίας ἔριφον αἰγῶν καθ' ἡμέραν,
καὶ θυσίαν.

24. Καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ ποιήσεις, καὶ ἐλαίου τὸ εἲν τῷ πέμματι.

25. Καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, ἐν τῇ ἑορτῇ,

ποιή-

V. 12. οἱ πέντε σίκλοι, πέντε καὶ οἱ δέκα σίκλοι) πέντε σίκλοι, πέντε καὶ σίκλοι. V. 13. ἑκατὸν τοῦ μέτρου) ἕκτον μέτρου. ibid. ἕκτον τοῦ οἰφὶ ἀπὸ τοῦ γομὸρ κόρου) ἕκτον αὐτοῦ τοῦ οἰφὶ ἀπὸ τοῦ κόρου. V. 14. τὰ προστάγματα) τὸ πρόσταγμα. ibid. ἀπὸ τῶν δέκα) ἀπὸ δέκα. V. 15. ἓν ἀπὸ τῶν δέκα προβάτων) ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπὸ δέκα. ibid. εἰς σωτήριον) εἰς σωτηρίου. ib. ἐξιλάσασθαι) ἐξιλάσκεσθαι. ib. ὁ Θεός.) Θεός. V. 17. ἔσονται) abest. ibid. τοῖς σαββάτοις) ταῖς σαββάτοις. V. 18. ὁ Θεός.) Θεός. V. 19. τοῦ μόσχου) non habet. V. 20. ἀγνοοῦντος, καὶ ἀπὸ νηπίου.) ἀπόμοιραν. V. 21. πρώτῳ μηνὶ) μηνὶ abest. V. 22. καὶ ὑπὲρ τοῦ οἴκου) καὶ τοῦ οἴκου. V. 23. ποιήσεις) ποιήσει. V. 24. πέμμα τῷ κριῷ) πέμματα τῷ κριῷ. V. 25. ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς) τοῦ μηνός.

ποιήσεις κατὰ τὰ αὐτὰ, ἑπτὰ ἡμέρας, καθὼς τὰ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας, καὶ καθὼς τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ καθὼς τὸ
Μαννὰ Μαναὰ, καὶ καθὼς τὸ ἔλαιον.

ΚΕΦ. Μϛʹ. XLVI.

Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· πύλη ἡ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, ἡ βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς, ἔσται κεκλεισμένη ἓξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούς· ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἀνοιχθήσεται· καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας ἀνοιχθήσεται.

2. καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἀφηγούμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης τῆς ἔξωθεν, καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης, καὶ ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ.

3. Καὶ προσκυνήσει ἐπὶ τοῦ προθύρου τῆς πύλης, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ πύλη οὐ μὴ κλεισθῇ ἕως ἑσπέρας· καὶ προσκυνήσει ὁ λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης ἐκείνης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις, ἐναντίον τοῦ Κυρίου.

4. Καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἓξ ἀμνοὺς ἀμώμους, καὶ κριὸν ἄμωμον,

Μαννὰ 5. καὶ Μαναὰ, πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς θυσίαν, δόμα τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι.

6. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας μόσχον υἱὸν βουκολίου ἄμωμον, καὶ ἓξ ἀμνοὺς, καὶ κριὸς ἄμωμος ἔσται,

7. καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ πέμμα
τῷ μόσχῳ ἔσται Μαναὰ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, Μαννὰ
καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐ- εὔποιῇ
λαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι.

8. Καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἀφηγούμενον, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἐξελεύσεται.

9. Καὶ ἔσται, ὅταν εἰσπορεύηται ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐναντίον Κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βοῤῥᾶν προσκυνεῖν, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον· καὶ ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βοῤῥᾶν, οὐκ ἀναστρέψει κατὰ τὴν πύλην εἰς ἣν εἰσελήλυθεν, ἀλλ' ἢ κατ' εὐθὺ αὐτῆς ἐξελεύσεται.

10. Καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰσελεύσεται μετ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐξελεύσεται μετ' αὐτῶν.

11. Καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανη-

v. 25. Μαννὰ) μαναά. CAP. XLVI. v. 1. ὁ Θεός· πύλη ἡ ἐν) Θεός. ἡ πύλη ἡ ἐν. ibid. ἐν δὲ τῇ) ἐν τῇ. ib. ἀνοιχθήσεται.) ἀνοιχθῇ, priore loco. v. 2. τῆς ἔξωθεν) τῆς ἔσωθεν. v. 3. ἐναντίον τοῦ Κυρίου.) abest articulus. v. 4. τὸ ὁλοκαύτωμα) τὰ ὁλοκαυτώματα. v. 5. καὶ Μαννὰ, πέμμα) καὶ μαναὰ, πέμμα. ibid. τῆς χειρὸς) abest articulus. v. 6. υἱὸν βουκολίου) abest. v. 7. Μαννὰ) μαναά. ibid. εὐποιῇ) ἐκποιῇ. v. 9. Καὶ ἔσται, ὅταν) καὶ ὅταν ibid. ὁ λαὸς) adjicit τῆς γῆς. ib. τῆς πρὸς βοῤῥᾶν) τῆς βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν. ib. πύλην ἣν) πύλην εἰς ἥν. v. 10. μετ' αὐτῶν.) in fine versûs deest.

Μαννὰ πανηγύρεσιν ἔσαι τὸ Μαννὰ πέμμα τῷ
τοῖς δὲ μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμ-
νοῖς, καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτȣ͂,
καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι.

12. Ἐὰν δὲ ποιήσῃ ὁ ἀφηγούμενος ὁ-
μολογίαν ὁλοκαύτωμα σωτηρίȣ τῷ Κυ-
ρίῳ, καὶ ἀνοίξει ἑαυτῷ τὴν πύλην τὴν
βλέπȣσαν καθ' ἀνατολὰς, καὶ ποιήσει
τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτȣ͂, καὶ τὰ τȣ͂ σω-
τηρίου αὐτȣ͂, ὃν τρόπον ποιεῖ ἐν τῇ ἡ-
μέρᾳ τῶν σαββάτων· καὶ ἐξελεύσεται,
καὶ κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ ἐξελ-
θεῖν αὐτὸν,

13. καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ποιή-
σει ὁλοκαύτωμα, καθ' ἡμέραν τῷ Κυ-
ρίῳ, πρωῒ ※ πρωῒ ποιήσει αὐτὸν,

Μαννὰ 14. καὶ Μαννὰ ποιήσει ἐπ' αὐτῷ·
τοπρωῒ ἕκτον τȣ͂ μέτρου, καὶ ἐλαίου τὸ
τρίτον τȣ͂ εἶν τȣ͂ ἀναμίξαι τὴν σεμίδα-
Μαννὰ λιν Μαννὰ τῷ Κυρίῳ, πρόσαγμα αἰώνιον
διαπαντὸς

Μαννὰ 15. ποιήσετε τὸν ἀμνόν· καὶ τὸ Μαν-
νὰ, καὶ τὸ ἔλαιον ποιήσετε πρωῒ, ὁλο-
καύτωμα διαπαντός.

16. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἐὰν
δῷ ὁ ἀφηγούμενος δόμα ἑνὶ ἐκ τῶν υἱῶν
αὐτȣ͂ τȣ͂ ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτȣ͂, τοῦ-
το τοῖς υἱοῖς αὐτȣ͂ ἔσαι· κατάσχεσις αὐ-
τῶν αὕτη ἐν κληρονομίᾳ.

17. Ἐὰν δὲ δῷ δόμα ἐκ τῆς κληρονο-
μίας αὐτȣ͂ ἑνὶ τῶν παίδων αὐτȣ͂, καὶ ἔ-
σαι αὐτῷ ἕως τȣ͂ ἔτȣς τῆς ἀφέσεως,
καὶ ἀποδώσει τῷ ἀφηγȣμένῳ· πλὴν τῆς
κληρονομίας τῶν υἱῶν αὐτȣ͂ αὐτοῖς ἔ-
σαι,

18. καὶ ȣ̓ μὴ λάβῃ ὁ ἀφηγούμενος ἐκ
τῆς κληρονομίας τȣ͂ λαȣ͂ αὐτȣ͂ τȣ͂ κατα-
δυναστεῦσαι αὐτοὺς, ἐκ τῆς κατασχέ-
σεως αὐτῶν· ἀπὸ τῆς κληρονομίας αὐτȣ͂ αὐτȣ͂
κατακληρονομήσει τοῖς υἱοῖς αὐτȣ͂, ὅ-
πως μὴ διασκορπίζηται ὁ λαός μȣ,
ἕκασος ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

19. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν εἴσοδον
τῆς κατὰ νότου τῆς πύλης, εἰς τὴν ἐξ-
έδραν τῶν ἁγίων τῶν ἱερέων, τὴν βλέ-
πȣσαν πρὸς βοῤῥᾶν· καὶ ἰδȣ̀ ἐκεῖ τό-
πος κεχωρισμένος,

20. καὶ εἶπε πρὸς μέ· οὗτος ὁ τό-
πος ἐςὶν, ȣ̓͂ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τὰ
ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἁ-
μαρτίας, καὶ ἐκεῖ πέψȣσι τὸ Μαννὰ Μαννὰ
τὸ παράπαν τȣ͂ μὴ ἐκφέρειν εἰς τὴν
αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, τȣ͂ ἁγιάζειν τὸν
λαόν.

21. Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν
τὴν ἐξωτέραν, καὶ περιήγαγέ με ἐπὶ
τὰ τέσσαρα μέρη τῆς αὐλῆς· καὶ ἰδȣ̀
αὐλὴ, κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς αὐλή,

22. κα-

v. 11. Μαννὰ) μαναὰ. ibid. τοῖς δὲ ἀμνοῖς) καὶ τοῖς ἀμνοῖς. v. 12. ἀνοίξει) ἀνοίξῃ. ibid. κατ' ἀνατολὰς) κατὰ ἀνατολάς. ib. ποιήσει) ποιήσῃ. v. 13. ὁλοκαύτωμα) εἰς ὁλοκαύτωμα. v. 14. Μαννὰ) μαναὰ, bis hoc versu. ibid. τὸ τρίτον) abest articulus. ib. αἰώνιον) abest. v. 15. Μαννὰ) μαναά. ibid. πρωῒ) τοπρωΐ. v. 16. Ἀδωναῒ Κύριος) κύριος Θεός. ibid. αὐτοῦ τȣ͂ ἐκ τῆς κλ.) αὐτοῦ ἐκ τῆς κλ. ib. αὐτῶν αὕτη ἐν κληρονομίᾳ.) κληρονομία. v. 17. ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτȣ͂) non habet. v. 18. λαοῦ αὐτοῦ καταδυναστεῦσαι) λαȣ͂, τȣ͂ καταδυναστεῦσαι. ibid. ἀπὸ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ) non habet. ib. ἕκαστος ἀπὸ τῆς) ἕκαστος ἐκ τῆς. v. 19. νότου) νώτου. v. 20. τῆς ἀγνοίας) abest articulus. ibid. τῆς ἁμαρτίας) abest articulus. ib. Μαννὰ) μαναά. v. 21. κατὰ κλίτη τῆς αὐλῆς αὐλή) κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς.

22. κατὰ τὸ κλίτος αὐλὴ, ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη τῆς αὐλῆς αὐλὴ, μικρὰ μήκους πήχεων τεσσαράκοντα, καὶ εὖρος πήχεων τριάκοντα, μέτρον ἓν ταῖς τέσσαρσι.

23. Καὶ ἐξέδραι κύκλῳ ἐν αὐταῖς, κύκλῳ ταῖς τέσσαρσι· καὶ μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξεδρῶν κύκλῳ.

24. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· οὗτοι οἱ οἶ-
μαγει- κοι τῶν μαγείρων, οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ λει-
ρείων τουργοῦντες τῷ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ
λαοῦ.

ΚΕΦ. ΜΖ΄. XLVII.

ΚΑΙ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου, καὶ ἰδοὺ ὕδωρ ἐξεπορεύετο ὑποκάτω τοῦ αἰθρίου τοῦ
οἴκου κατ᾽ ἀνατολὰς, ὅτι τὸ πρόσωπον
ἐπέβλε- τοῦ οἴκου ἔβλεπε κατ᾽ ἀνατολὰς, καὶ τὸ
πεν ὕδωρ κατέβαινεν ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δε-
ξιοῦ, ἀπὸ νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

2. Καὶ ἐξήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ περιήγαγέ με τὴν ὁδὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πύλην τῆς αὐλῆς τῆς βλεπούσης κατ᾽ ἀνατολάς· καὶ ἰδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέρετο ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ,

3. καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἐξεναντίας· καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διεμέτρησε χιλίους ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ μέτρῳ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως,

4. καὶ διεμέτρησεν ἐν τῷ μέτρῳ χιλίους, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἕως τῶν μηρῶν· καὶ διεμέτρησε χιλίους, καὶ διῆλθεν ὕδωρ ἕως ὀσφύος.

5. Καὶ διεμέτρησε χιλίους χειμάῤ-
ῥους, καὶ οὐκ ἠδύνατο διελθεῖν, ὅτι ἐξ-
ύβριζε τὸ ὕδωρ, ὕδωρ ὡς ῥοῖζος χει- ἕως
μάῤῥου, ὃν οὐ διαβήσονται. ὁ

6. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· εἰ ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου; καὶ ἀπήγαγέ με, καὶ ἐπέστρεψέ με ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ,

7. ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ δένδρα πολλὰ σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

8. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· τὸ ὕδωρ τοῦτο
τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν
τὴν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ κατέβαινεν
ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν, καὶ ἤρχετο ἕως ἐπὶ
τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβο- ἐκβολῆς
λῆς, καὶ ὑγιάσει τὰ ὕδατα,

9. καὶ ἔσαι πᾶσα ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζεόντων, ἐπὶ πάντα ἐφ᾽ ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμὸς, ζήσεται· καὶ ἔσαι ἐκεῖ ἰχθὺς πολὺς σφόδρα, ὅτι ἥκει ἐκεῖ τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ ὑγιάσει καὶ ζήσεται πᾶν ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπέλθῃ ὁ ποταμὸς, ἐκεῖ ζήσεται.

10. Καὶ στήσονται ἐκεῖ ἁλιεῖς ἀπὸ Ἐνγαδδεὶν ἕως Ἐναγαλειμ· ψυγμὸς σαγηνῶν

V. 22. ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη τῆς) αὐλὴ ἐπὶ τὰ τέσσαρα, καὶ τῆς. ibid. πήχεων) πηχῶν. V. 24. μαγειρείων) μαγείρων. CAP. XLVII. V. 1. ὑποκάτω τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου κατ᾽ ἀνατ.) ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου κατὰ ἀνατολάς. ibid. ἐπέβλεπε) ἔβλεπε. ib. κατ᾽ ἀνατολάς) κατὰ ἀνατολάς, ita & seq. versu. V. 3. ἐν τῷ μέτρῳ ὕδατι) ἐν τῷ ὕδατι. V. 4. ἐν τῷ μέτρῳ) abest. V. 5. χειμάῤῥους) abest. ibid. τὸ ὕδωρ, ὕδωρ ἕως ῥοῖζος χειμάῤῥου, ὃ οὐ) ὡς χειμάῤῥου, ὃν οὐ. V. 6. εἰ ἑώρακας) εἰ deest. ibid. ἀπήγαγέ με) ἤγαγέ με. ib. ἐπέστρεψέ) addit με. V. 7. πολλὰ) adjicit σφόδρα. V. 8. ἐκβολῆς) διεκβολῆς. V. 9. ὃν ἂν ἐπέλθῃ) ὃ ἂν ἔλθῃ. V. 10. Ἐνγαδδεὶν) ἐνγαδείν. ibid. Ἐναγαλείμ·) ἐναγαλλείμ.

ἔσω γηνῶν ἔσαι, καθ᾽ αὐτὴν ἔται· καὶ ὡς οἱ
ἰχθύες τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, οἱ
ἰχθύες αὐτῆς, πλῆθος πολὺ σφόδρα.

11. Καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτῦ, καὶ
ἐν τῇ ἐπισροφῇ αὐτῦ, καὶ ἐν τῇ ὑπερ-
ἁγιάσωσιν ἄρσει αὐτῦ, ὀ μὴ ὑγιάσωσιν· εἰς ἅλας
δέδονται,

12. καὶ ἐπὶ τῦ ποταμῦ ἀναβήσει,
ἐπὶ τῦ χείλους αὐτῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν·
πᾶν ξύλον βρώσιμον ὀ μὴ παλαιωθῇ
ἐξ ἐπ᾽ αὐτῦ, ὀδὲ μὴ ἐκλείπῃ· ὁ καρπὸς
αὐτῦ τῆς καινότητος αὐτῦ πρωτοβολή-
σει, διότι τὰ ὕδατα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁ-
γίων ταῦτα ἐκπορεύεται, καὶ ἔσαι ὁ
καρπὸς αὐτῶν εἰς βρῶσιν, καὶ ἡ ἀνά-
βασις αὐτῶν εἰς ὑγείαν.

13. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· ταῦτα
τὰ ὅρια κατακληρονομήσετε τῆς γῆς,
ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
πρόσθεσις χοινίσματος.

14. Καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν
ἕκαςος καθὼς ὁ ἀδελφὸς αὐτῦ, εἰς
ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου, τῦ δῦναι αὐτὴν
τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ
γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ.

15. Καὶ ταῦτα τὰ ὅρια τῆς γῆς πρὸς
βοῤῥᾶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγά-
λης τῆς καταβαινύσης, καὶ περισχιζύ-
Ἡμαθελδάμ σης τῆς εἰσόδου Ἡμασελδάμ,

16. Μαβθηρὰς, Ἐβραμηλιάμ, ἀναμέσον Μαωθη-
τῶν ὁρίων Ἡμάθ, καὶ ἀναμέσον τῶν ρὰς Ἐ-
ὁρίων Δαμασκοῦ, Εὐνὰν καὶ τῦ Εὐνάν, φραμη-
αἵ εἰσιν ἐπάνω τῶν ὁρίων Αὐρανίτιδος. λειάμ

17. Ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ τῆς θα-
λάσσης· ἀπὸ τῆς αὐλῆς τῦ Αἰνάν, ὅ-
ρια Δαμασκοῦ, καὶ τὰ πρὸς βοῤῥᾶν
κατὰ βοῤῥᾶν, καὶ τὸ ὅριον Αἰμὰθ τὸ
ὅριον βοῤῥᾶ.

18. Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀναμέ-
σον τῆς Ὠρανίτιδος, καὶ ἀναμέσον Δα-
μασκοῦ, καὶ ἀναμέσον τῆς Γαλααδίτι-
δος, καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς τῦ Ἰσραήλ,
ὁ Ἰορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασσαν,
τὴν πρὸς ἀνατολὰς Φοινικῶνος· ταῦτα
τὰ πρὸς ἀνατολάς,

19. καὶ τὰ πρὸς νότον καὶ λίβα ἀ-
πὸ Θαιμὰν καὶ Φοινικῶνος, ἕως ὕδατος
μαριμὼθ Καδὴς, παρεκτεῖνον ἐπὶ τὴν
θάλασσαν τὴν μεγάλην.

20. Τῦτο τὸ μέρος νότος καὶ λίψ,
τῦτο τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τῆς με-
γάλης διορίζει, ἕως κατέναντι τῆς εἰσ-
όδου Ἡμάθ, ἕως εἰσόδου αὐτῦ ταῦτά
ἐςι τὰ πρὸς θάλασσαν Ἡμάθ.

21. Καὶ διαμερίσετε τὴν γῆν ταύτην διεμέτρη-
αὐτοῖς, καὶ ταῖς φυλαῖς τῦ Ἰσραήλ. σεν

22. ※ Καὶ ἔται βαλεῖτε αὐτὴν ἐν κύ-
κλῳ, ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς

 παρο-

v. 10. καθ᾽ αὐτὴν ἔσαι. - - fin.) καθ᾽ ἑαυτὴν ἔσαι. καὶ οἱ ἰχθύες αὐτῆς, ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, πλῆθος πολὺ σφόδρα. v. 11. ἁγιάσωσιν.) ὑγιάσωσιν. v. 12. ἀναβήσει) ἀναβήσεται. ibid. ἐξ αὐτοῦ) ἐπ᾽ αὐτοῦ. ib. καινότητος) adjicit αὐτοῦ. ib. διότι) ὅτι. ib. καὶ ἡ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγείαν.) καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγιειαν. v. 13. ὁ Θεός.) Θεός. v. 14. τῦ δοῦναι αὐτὴν) αὐτὴν deest. v. 15. τῆς γῆς πρὸς) τῆς γῆς τῆς πρὸς. ibid. ἀπὸ τῆς θαλάσσης) abest articulus. ib. Ἡμαθελδάμ) ἡμασελδάμ. v. 16. in Rom. μαβθηρὰς ἐβραμηλιάμ ἀναμέσον ὁρίων δαμασκοῦ καὶ ἀναμέσον ὁρίων ἡμαθεὶ, αὐλὴ τοῦ σαυνὰν, αἵ εἰσιν ἐπάνω τῶν ὁρίων αὐρανίτιδος. v. 17. κατὰ βοῤῥᾶν, καὶ τὸ ὅριον Αἰμὰθ τὸ ὅριον βοῤῥᾶ.) non habet. v. 18. Ὠρανίτιδος) λωρανίτιδος. v. 19. Καδὴς) καδὴμ. v. 20. διορίζει) ὁρίζει. v. 21. διεμέτρησεν) διαμερίσετε. ibid. καὶ ταῖς φυλαῖς) καὶ abest. v. 22. ἐν κύκλῳ) ἐν κλήρῳ.

προσοι- παροικῶσιν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵ τινες ἐγέννη-
κῶσιν σαν υἱὲς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑ-
μῖν ὡς αὐτόχθονες ἐν τοῖς υἱοῖς τῦ Ἰσ-
ραήλ· μεθ' ὑμῶν φάγονται ἐν κληρο-
'υἱῶν νομίᾳ ἐν μέσῳ τῶν φυλῶν Ἰσραήλ,

23. καὶ ἔσονται ἐν φυλῇ προσηλύτων ἐν τοῖς προσηλύτοις μετ' αὐτῶν· ἐκεῖ δώσετε κληρονομίαν αὐτοῖς, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

ΚΕΦ. ΜΗ'. XLVIII.

ΚΑΙ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν φυ-
λῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς
μέτρον βοῤῥᾶν, κατὰ τὸ μέρος τῆς κα-
ταβάσεως τῦ περισχίζοντος ἐπὶ τὴν εἴσ-
οδον τῆς Ἡμὰθ αὐλῆς τῦ Αἰνὰν ὅριον
Δαμασκοῦ πρὸς βοῤῥᾶν κατὰ τὸ μέ-
ρος Ἡμὰθ αὐλῆς· καὶ ἔςαι αὐτοῖς τὰ
πρὸς ἀνατολὰς ἕως πρὸς θάλασσαν
Δὰν, μία.

2. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Δὰν τὰ πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἀσὴρ, μία.

3. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἀσὴρ ἀπὸ τῶν
πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασ-
Νεφθα- σαν Νεφθαλεὶ, μία.
λεὶμ 4. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Νεφθαλὶ ἀ-
πὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς
θάλασσαν Μανασσῆ, μία.

5. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Μανασσῆ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἐφραὶμ, μία.

6. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἐφραὶμ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ῥυβὴν, μία.

7. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ῥυβὴν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰούδα, μία.

8. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἰούδα, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, ἔςαι ἡ ἀπαρχὴ τῦ ἀφορισμῦ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὖρος, καὶ μῆκος καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔςαι τὸ ἅγιον ἐν μέσῳ αὐτῶν

9. ἀπαρχὴ, ἣν ἀφοριῦσι τῷ Κυρίῳ, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες.

10. Τούτων ἔςαι ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσι πρὸς βοῤῥᾶν πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ πρὸς θάλασσαν πλάτος δέκα χιλιάδες, ✕ καὶ πρὸς ἀνατολὰς πλάτος δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς νότον, μῆκος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες, καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔςαι ἐν μέσῳ αὐτοῦ

11. τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδὲκ, τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τῦ οἴκυ, οἵ τινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλανήσει τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευῖται.

12. Καὶ

V. 22. προσοικῶσιν) παροικῶσιν. ibid. ἔσονται ὑμῖν) ἔσονται ὑμῶν. ib. τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.) τῶν φυλῶν τῦ ἰσραήλ. V. 23. μετ' αὐτῶν·) τοῖς μετ' αὐτῶν. ib. ὁ Θεός.) abest articulus. CAP. XLVIII. V. 1. κατὰ τὸ μέτρον) κατὰ τὸ μέρος. ibid. τοῦ Αἰνὰν) τοῦ αἰλὰμ. ib. κατὰ τὸ μέρος) abest articulus. V. 2. Δὰν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως πρὸς) τῦ δὰν τὰ πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς. ibid. Ἀσὴρ) ἀσσὴρ. V. 3. Ἀσὴρ) ἀσσὴρ. ibid. Νεφθαλεὶμ) νεφθαλὶμ. V. 4. Νεφθαλὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς) νεφθαλὶμ ἀπὸ ἀνατολῶν. V. 7. ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, ἡ ἀπαρχὴ) ἔςαι ἡ ἀπαρχή. V. 9. ἀπαρχὴ) ἀπαρχήν. ibid. Κυρίῳ, πέντε) κυρίῳ, μῆκος πέντε. ib. εἴκοσι καὶ πέντε) καὶ deest. V. 10. πλάτος) abest. ibid. μῆκος) deest. V. 11. τῶν υἱῶν) abest articulus.

ἀπαρχῶν

12. Καὶ ἔςαι αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων τῆς γῆς, ἅγιον ἁγίων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Λευιτῶν.

13. Τοῖς δὲ Λευίταις τὰ ἐχόμενα τῶν ὁρίων τῶν ἱερέων, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος δέκα χιλιάδες· πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες.

αὐτῶν

14. Οὐ πραθήσεται ἐξ αὐτῦ ὐδὲ καταμετρηθήσεται, ὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς, ὅτι ἅγιον ἐςὶ τῷ Κυρίῳ.

15. Τὰς δὲ πέντε χιλιάδας τὰς περισσὰς ἐπὶ τῷ πλάτει ἐπὶ ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάσι, προτείχισμα ἔςαι τῇ πόλει εἰς τὴν κατοικίαν καὶ εἰς διάςημα αὐτῦ· καὶ ἔςαι ἡ πόλις ἐν μέσῳ αὐτῦ,

16. καὶ ταῦτα τὰ μέτρα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν πρὸς βοῤῥᾶν, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς νότον πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολάς, πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν, τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους.

17. Καὶ ἔςαι διάςημα τῇ πόλει πρὸς βοῤῥᾶν διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς νότον διακόσιοι καὶ πεντήκοντα, καὶ πρὸς ἀνατολὰς διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς θάλασσαν διακόσιοι πεντήκοντα,

18. καὶ τὸ περισσὸν τῦ μήκυς τὸ ἐχόμενον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων δέκα χιλιάδες πρὸς ἀνατολάς, καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τῦ ἁγίου, καὶ ἔςαι τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς ἄρτυς τοῖς ἐργαζομένοις τὴν πόλιν.

19. Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν ἐργῶνται αὐτὴν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῦ Ἰσραήλ,

20. πᾶσα ἡ ἀπαρχή, πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες· τετράγωνον ἀφοριεῖτε αὐτῦ τὴν ἀπαρχὴν τῦ ἁγίου, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως.

21. Τὸ δὲ περισσὸν τῷ ἀφηγυμένῳ ἐκ τούτυ, καὶ ἐκ τύτυ ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τῦ ἁγίου, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως κατὰ πρόσωπον ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας μῆκος, ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς θάλασσαν, ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν, καὶ ἐχόμενα τῶν μερίδων τῦ ἀφηγυμένου· καὶ ἔςαι ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἁγίασμα τῦ οἴκυ ἐν μέσῳ αὐτῆς,

τῦ ἀφηγυμένου τῶν ἁγίων

ἀνατολάς

22. καὶ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων, ἔςαι ἀναμέσον τῶν ὁρίων Ἰούδα, καὶ ἀναμέ-

v. 12. ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων) ἀπαρχῶν τῆς γῆς. ibid. ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν) ἀπὸ τῶν ὁρίων. v. 13. ἐχόμενα) τὰ ἐχόμενα. v. 14. ἐξ αὐτῶν ὐδὲ) ἐξ αὐτοῦ οὐδὲ. v. 16. καὶ πεντακοσίους.) καὶ abest. v. 17. quæ minori charactere expressa leguntur habet ita Edit. Rom. v. 20. χιλιάδες. τετράγωνον) χιλιάδας. τετράγωνον. v. 21. Τὸ δὲ περισσὸν - - ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων) τὸ δὲ περισσὸν τῷ ἀφηγουμένῳ ἐκ τύτου. καὶ ἐκ τούτυ ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τῦ ἁγίου. ibid. κατὰ πρόσωπον ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε) ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι. ib. ἐπὶ πρόσωπον) abest. ib. ἀνατολάς, καὶ ἐχόμενα) θάλασσαν, ἐχόμενα. v. 22. ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀπὸ) καὶ παρὰ τῶν λευιτῶν, ἀπό.

σον τῶν ὁρίων Βενιαμεὶν, τῶν ἀφηγουμένων ἔσται.

23. Καὶ τὸ περισσὸν τῶν Φυλῶν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Βενιαμεὶν, μία.

24. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Βενιαμεὶν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Συμεὼν, μία.

25. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Συμεὼν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰσσάχαρ, μία.

26. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἰσσάχαρ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ζαβουλὼν, μία.

27. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ζαβουλὼν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Γὰδ, μία.

28. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Γὰδ, καὶ ἕως τῶν πρὸς λίβα· καὶ ἔσται ὅρια αὐτοῦ ἀπὸ Θαιμὰν, καὶ ὕδατος Βαριμὼθ Κάδης, κληρονομίας, ἕως θαλάσσης τῆς μεγάλης.

29. Αὕτη ἡ γῆ, ἣν βαλεῖτε ἐν κλήρῳ ταῖς Φυλαῖς Ἰσραήλ· καὶ οὗτοι οἱ διαμερισμοὶ αὐτῶν, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

30. Καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως αἱ πρὸς βοῤῥᾶν, τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ.

31. Καὶ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐπ' ὀνόμασι τῶν Φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ· πύλαι τρεῖς αἱ πρὸς βοῤῥᾶν, πύλη Ῥουβὴν, μία· καὶ πύλη Ἰούδα, μία· καὶ πύλη Λευὶ, μία.

32. Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ἰωσὴφ, μία· καὶ πύλη Βενιαμεὶν, μία· καὶ πύλη Δὰν, μία.

33. Καὶ τὰ πρὸς νότον τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Συμεὼν, μία· καὶ πύλη Ἰσσάχαρ, μία· καὶ πύλη Ζαβουλὼν, μία.

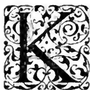
34. Καὶ τὰ πρὸς θάλασσαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Γὰδ, μία· καὶ πύλη Ἀσὴρ, μία· καὶ πύλη Νεφθαλεὶμ, μία.

35. Κύκλωμα, δέκα καὶ ὀκτὼ χιλιάδες· καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας γένηται, Κύριος ἐκεῖ ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΗΣ.

v. 22. Βενιαμεὶν, τῶν) βενιαμὶν, καὶ τῶν. v. 26. Ἰσσάχαρ) τῶν ἰσσάχαρ. v. 27. Ζαβουλὼν) τῶν ζαβουλὼν. v. 28. Γὰδ, καὶ ἕως πρὸς λίβα· καὶ ἔσται ὅρια) γὰδ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς λίβα. καὶ ἔσται τὰ ὅρια. ibid. ἕως θαλάσσης) ἕως τῆς θαλάσσης. v. 29. Ἰσραήλ·) τοῦ ἰσραήλ. ibid. ὁ Θεός.) θεός. v. 31. τῶν Φυλῶν) abest articulus. ibid. αἱ πρὸς βοῤῥᾶν) αἱ deest. v. 34. καὶ πύλαι τρεῖς) καὶ deest. ibid. Ἀσὴρ) ἀσσήρ. ib. Νεφθαλεὶμ) νεφθαλίμ. v. 35. Κύριος ἐκεῖ) non habet. Subscriptio abest ab *Edit. Rom.*

Δ Α Ν Ι Η Λ.

ΚΑΙ ἦν ἀνὴρ οἰκῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωακείμ.

2. Καὶ ἔλαβε γυναῖκα, ᾗ ὄνομα Σουσάννα, θυγάτηρ Χελκίου, καλὴ σφόδρα, καὶ φοβουμένη τὸν Κύριον.

3. Καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς δίκαιοι, καὶ ἐδίδαξαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωσῆ.

4. Καὶ ἦν Ἰωακεὶμ πλέσιος σφόδρα, καὶ ἦν αὐτῷ παράδεισος γειτνιῶν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν προσήγοντο οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐνδοξότερον πάντων.

5. Καὶ ἀπεδείχθησαν δύο πρεσβύτεροι ἐκ τοῦ λαοῦ κριταὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, περὶ ὧν ἐλάλησεν ὁ δεσπότης, ὅτι ἐξῆλθεν ἀνομία ἐκ Βαβυλῶνος ἐκ πρεσβυτέρων κριτῶν, οἳ ἐδόκουν κυβερνᾷν τὸν λαόν.

6. Οὗτοι προσεκαρτέρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωακεὶμ, καὶ ἤρχοντο, πρὸς αὐτοὺς πάντες οἱ κρινόμενοι.

7. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἀπέτρεχεν ὁ λαὸς μέσον ἡμέρας, εἰσεπορεύετο Σουσάννα, καὶ περιεπάτει ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς.

8. Καὶ ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι καθ᾽ ἡμέραν εἰσπορευομένην, καὶ περιπατοῦσαν, καὶ ἐγένοντο ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς,

9. καὶ διέστρεψαν τὸν ἑαυτῶν νοῦν, καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανὸν, μηδὲ μνημονεύειν κριμάτων δικαίων.

10. Καὶ ἦσαν ἀμφότεροι κατανενυγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἀπήγγειλαν ἀλλήλοις τὴν ὀδύνην αὐτῶν,

11. ὅτι ᾐσχύνοντο ἀπαγγεῖλαι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, ὅτι ἤθελον συγγενέσθαι αὐτῇ,

12. καὶ παρετηροῦσαν φιλοτίμως καθ᾽ ἡμέραν ὁρᾷν αὐτήν.

13. Καὶ ἄπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ· πο- εἶπεν
ρευθῶμεν δὴ εἰς οἶκον, ὅτι ὥρα ἀρίστου ἐστί· καὶ ἐξελθόντες διεχωρίσθησαν ἀπ᾽ ἀλλήλων,

14. καὶ ἀνακάμψαντες ἦλθον ἐπιτοαυτὸ, καὶ ἀνετάζοντες ἀλλήλους τὴν αἰτίαν, ὡμολόγησαν τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν· καὶ τότε κοινῇ συνετάξαντο καιρὸν, ὅτε αὐτὴν δυνήσονται εὑρεῖν μόνην.

15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ παρατηρεῖν αὐτοὺς ἡμέραν εὔθετον, εἰσῆλθέ ποτε καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης ἡμέρας μετὰ δύο μόνων κορασίων, καὶ ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ παραδείσῳ, ὅτι καῦμα ἦν.

ΔΑΝΙΗΛ. v. 2. Σουσάννα) σωσάννα, ita passim. v. 3. Μωσῆ.) μωϋσῆ. v. 10. ἀπήγγειλαν) ἀνήγγειλαν. ibid. αὐτῶν) ἑαυτῶν. v. 11. ἀπαγγεῖλαι) ἀναγγεῖλαι. v. 13. ἄπαν) ἄπαν. ibid. ὥρα ἀρίστου) transposita. v. 15. ἐχθὲς) χθὲς.

16. Καὶ οὐκ ἦν οὐδεὶς ἐκεῖ πλὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι κεκρυμμένοι, καὶ παρατηροῦντες αὐτήν.

17. Καὶ εἶπε τοῖς κορασίοις αὐτῆς, ἐνέγκατε δή μοι ἔλαιον καὶ σμῆγμα, καὶ τὰς θύρας τοῦ παραδείσου κλείσατε, ὅπως λούσωμαι.

18. Καὶ ἐποίησαν, καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ παραδείσου, καθὼς εἶπε, καὶ ἐξῆλθον κατὰ τὰς πλαγίους θύρας, ἐνέγκαι τὰ προστεταγμένα αὐταῖς, καὶ οὐκ εἴδαν τοὺς πρεσβυτέρους, ὅτι ἦσαν κεκρυμμένοι.

19. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον τὰ κοράσια, καὶ ἀνέστησαν οἱ δύο πρεσβύτεροι, καὶ ἐπέδραμον αὐτῇ,

20. καὶ εἶπον· ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ παραδείσου κέκλεινται, καὶ οὐδεὶς θεωρεῖ ἡμᾶς, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ σου ἐσμέν· διὸ συγκατάθου ἡμῖν, καὶ γενοῦ μεθ' ἡμῶν.

21. Εἰ δὲ μή, καταμαρτυρήσομέν σου, ὅτι ἦν μετὰ σοῦ νεανίσκος, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαπέστειλας τὰ κοράσια ἀπὸ σοῦ.

22. Καὶ ἀνεστέναξε Σουσάννα, καὶ εἶπε· στενά μοι πάντοθεν· ἐάν τε γὰρ τοῦτο πράξω, θάνατός μοι ἐστίν· ἐάν
ἐκφεύσομαι τε μὴ πράξω, οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν.

23. Αἱρετόν μοι ἐστὶ μὴ πράξασαν ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, ἢ ἁμαρτεῖν με ἐνώπιον Κυρίου.

24. Καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ Σουσάννα· ἐβόησαν δὲ καὶ οἱ δύο πρεσβύτεροι κατέναντι αὐτῆς.

25. Καὶ δραμὼν ὁ εἷς, ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου,

26. ὡς δὲ ἤκουσαν τὴν κραυγὴν ἐν τῷ παραδείσῳ οἱ ἀπὸ τῆς οἰκίας, εἰσεπήδησαν διὰ τῆς πλαγίας θύρας, ἰδεῖν τί τὸ συμβεβηκὸς αὐτῇ.

27. Ἡνίκα δὲ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι τοὺς λόγους αὐτῶν, κατῃσχύνθησαν οἱ δοῦλοι σφόδρα, ὅτι πώποτε οὐκ ἐῤῥέθη λόγος τοιοῦτος περὶ Σουσάννας.

28. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, ὡς συνῆλθεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἰωακείμ, ἦλθον οἱ δύο πρεσβύτεροι πλήρεις τῆς ἀνόμου ἐννοίας κατὰ Σουσάννας, τοῦ θανατῶσαι αὐτήν, καὶ εἶπαν ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ.

29. Ἀποστείλατε ἐπὶ Σουσάνναν θυγατέρα Χελκίου, ἥ ἐστι γυνὴ Ἰωακείμ· οἱ δὲ ἀπέστειλαν.

30. Καὶ ἦλθεν αὐτή, καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτῆς.

31. Ἡ δὲ Σουσάννα ἦν τρυφερὰ σφόδρα, καὶ καλὴ τῷ εἴδει.

32. Οἱ δὲ παράνομοι ἐκέλευσαν ἀποκαλυφθῆναι αὐτήν, ἦν γὰρ κατακεκαλυμμένη, ὅπως ἐμπλησθῶσι τοῦ κάλλους αὐτῆς.

33. Ἔκλαι-

v. 17. κορασίοις αὐτῆς) αὐτῆς deest. ibid. σμῆγμα) σμήγματα. v. 18. ἐποίησαν) adjicit καθὼς εἶπε. ibid. καθὼς εἶπε, καὶ ἐξῆλθον) καὶ ἐξῆλθαν. ib. πλαγίους) πλαγίας. ib. εἴδαν) εἴδοσαν. v. 19. ἐξῆλθον τὰ κορ. ἀνέστησαν οἱ δύο πρεσβύτεροι) ἐξήλθοσαν τὰ κοράσια, καὶ ἀνέστησαν οἱ δύο πρεσβῦται. v. 22. ἐκφεύσομαι) ἐκφεύξομαι. v. 23. Αἱρετόν μοι) αἱρετώτερόν μοι. ibid. ἁμαρτεῖν με) με abest. v. 24. πρεσβύτεροι) πρεσβῦται. v. 26. οἱ ἀπὸ τῆς οἰκίας) οἱ ἐκ τῆς οἰκίας. ibid. ἰδεῖν τί τὸ) ἰδεῖν τό. v. 27. πρεσβύτεροι) πρεσβῦται. ibid. ἐῤῥέθη) ἐῤῥήθη. ib. Σουσάννας.) Σουσάννης. v. 28. πρεσβύτεροι) πρεσβῦται. ibid. Σουσάννας) Σουσάννης.

33. Ἔκλαιον δὲ οἱ παρ' αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἰδόντες αὐτήν.

34. Ἀναστάντες δὲ οἱ δύο πρεσβύτεροι ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, ἔθηκαν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς.

35. Ἡ δὲ κλαίουσα ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅτι ἦν ἡ καρδία αὐτῆς πεποιθυῖα ἐπὶ τῷ Κυρίῳ.

36. Εἶπαν δὲ οἱ πρεσβύτεροι· περιπατούντων ἡμῶν ἐν τῷ παραδείσῳ μόνων, εἰσῆλθεν αὕτη μετὰ δύο παιδισκῶν, καὶ ἀπέλυσε τὰς παιδίσκας, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου,

37. καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν νεανίσκος, ὃς ἦν κεκρυμμένος, καὶ ἀνέπεσε μετ' αὐτῆς.

38. Ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ παραδείσου, ἰδόντες τὴν ἀνομίαν, ἐδράμομεν ἐπ' αὐτούς· καὶ ἰδόντες συγγινομένους αὐτοὺς,

39. ἐκείνου μὲν οὐκ ἠδυνήθημεν περικρατεῖς γενέσθαι, διὰ τὸ ἰσχύειν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ ἀνοίξαντα τὰς θύρας ἐκπεπηδηκέναι.

40. Ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι, ἐπηρωτῶμεν, τίς ἦν ὁ νεανίσκος;

41. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἀπαγγεῖλαι ἡμῖν· ταῦτα μαρτυροῦμεν· καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ ὡς πρεσβυτέροις τοῦ λαοῦ καὶ κριταῖς, καὶ κατέκριναν αὐτὴν ἀποθανεῖν.

42. Καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ Σουσάννα, καὶ εἶπεν· ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν,

43. σὺ ἐπίστασαι, ὅτι ψευδῆ μου κατεμαρτύρησαν· καὶ ἰδοὺ ἀποθνήσκω, μὴ ποιήσασα μηδὲν, ὧν οὗτοι ἐπονηρεύσαντο κατ' ἐμοῦ.

44. Καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς αὐτῆς.

45. Καὶ ἀπαγομένης αὐτῆς ἀπολέσθαι, ἐξήγειρεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παιδαρίου νεωτέρου, ᾧ ὄνομα Δανιήλ.

46. Καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ· καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος ταύτης.

47. Ἐπέστρεψε δὲ πᾶς ὁ λαός πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπαν· τίς ὁ λόγος οὗτος, ὃν σὺ λελάληκας;

48. Ὁ δὲ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, οὕτως μωροὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· οὐκ ἀνακρίναντες, οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐπιγνόντες, κατεκρίνατε θυγατέρα Ἰσραήλ;

49. Ἀναστρέψατε εἰς τὸ κριτήριον· ψευδῆ γὰρ οὗτοι κατεμαρτύρησαν αὐτῆς.

50. Καὶ ἀνέστρεψε πᾶς ὁ λαὸς μετὰ σπουδῆς· καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι· δεῦρο, κάθισον ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἀπάγγειλον ἡμῖν, ὅτι σοι ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβεῖον. πρεσβυτέριον

51. Καὶ

v. 34. πρεσβύτεροι) πρεσβῦται, ita passim. ibid. τοῦ λαοῦ) τῷ λαῷ. ib. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) ἐπὶ τὴν κεφαλήν. v. 35. ἐπὶ τῷ Κυρίῳ.) abest articulus. v. 36. εἶπαν δὲ οἱ πρεσβύτεροι·) εἶπον δὲ οἱ πρεσβῦται. ibid. καὶ ἀπέλυσε τὰς παιδίσκας, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου) transposita. v. 39. περικρατεῖς) ἐγκρατεῖς. v. 41. ἀπαγγεῖλαι) ἀγγεῖλαι. v. 42. Καὶ ἀνεβόησε) ἀνεβόησε δέ. v. 44. ἐπήκουσεν) εἰσήκουσεν. ibid. ὁ Θεὸς) κύριος. v. 45. ἐξήγειρεν ὁ Θεὸς) ὁ θεὸς ἐξήγειρε. ibid. καθαρὸς) ἀθῷος. v. 50. ἀπάγγειλον) ἀνάγγειλον. ibid. ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβυτέριον.) δέδωκεν ὁ θεὸς τὸ πρεσβεῖον.

51. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὲς Δανιήλ· διαχωρίσατε αὐτὲς ἀπ' ἀλλήλων μακρὰν, καὶ ἀνακρινῶ αὐτές.

52. Ὡς δὲ διεχωρίσθησαν εἷς ἀπὸ τῦ ἑνὸς, ἐκάλεσε τὸν ἕνα αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, νῦν ἥκασιν αἱ ἁμαρτίαι σου, ἃς ἐποίεις τοπρότερον

53. κρίνων κρίσεις ἀδίκες· καὶ τὲς μὲν ἀθῴους κατακρίνων, ἀπολύων δὲ τὲς αἰτίους, λέγοντος τῦ Κυρίε· ἀθῷον καὶ δίκαιον ἐκ ἀποκτενεῖς.

54. Νῦν οὖν ταύτην εἴπερ εἶδες, εἰ-
κατέλαβες πὸν, ὑπὸ τί δένδρον εἶδες αὐτὲς ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, ὑπὸ σχῖνον.

55. Εἶπε δὲ Δανιήλ· ὀρθῶς ἔψευσαι εἰς τὴν σεαυτῦ κεφαλήν· ἤδη γὰρ ἄγγελος τῦ Θεῦ λαβὼν φάσιν παρὰ τῦ Θεῦ, σχίσει σε μέσον.

56. Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἐκέλευσε προσαγαγεῖν τὸν ἕτερον· καὶ εἶπεν αὐτῷ· σπέρμα Χαναὰν, καὶ ἐκ Ἰέδα, τὸ κάλλος ἐξηπάτησέ σε, καὶ ἡ ἐπιθυμία διέστρεψε τὴν καρδίαν σοῦ.

57. Οὕτως ἐποιεῖτε θυγατράσιν Ἰσραὴλ, κἀκεῖναι φοβούμεναι ὡμίλουν ὑμῖν· ἀλλ' ἐ θυγάτηρ Ἰούδα ὑπέμεινε τὴν ἀνομίαν ὑμῶν.

58. Νῦν ὖν λέγε μοι· ὑπὸ τί δένδρον κατέλαβες αὐτὲς ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, ὑπὸ πρῖνον.

59. Εἶπε δὲ αὐτῷ Δανιήλ· ὀρθῶς ἔψευσαι καὶ σὺ εἰς τὴν σεαυτῦ κεφαλήν· μένει γὰρ ὁ ἄγγελος τῦ Θεοῦ, τὴν ῥομφαίαν ἔχων πρίσαι σε μέσον, ὅπως ἐξολεθρεύσῃ ὑμᾶς.

60. Καὶ ἀνεβόησαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εὐλόγησαν τῷ Θεῷ τῷ σώζοντι τὲς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν. ἐβόησαν

61. Καὶ ἀνέστησαν ἐπὶ τὲς δύο πρεσβυτέρους, ὅτι συνέστησαν αὐτὲς Δανιὴλ ἐκ τῦ στόματος αὐτῶν ψευδομαρτυρήσαντας, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐπονηρεύσαντο τῷ πλησίον,

62. ποιῆσαι κατὰ τὸν νόμον Μωσῆ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὲς, καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

63. Χελκίας δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτῦ ᾔνεσαν τὸν Θεὸν περὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῶν Σεσάννας μετὰ Ἰωακεὶμ τῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν συγγενῶν πάντων, ὅτι οὐχ εὑρέθη ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα.

64. Καὶ Δανιὴλ ἐγένετο μέγας ἐνώπιον τῦ λαῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπέκεινα.

Ὅρασις α'.

v. 53. τῦ Κυρίε) τοῦ θεοῦ. v. 54. κατέλαβες) εἶδες. v. 55. τῦ Θεοῦ λαβὼν φάσιν παρὰ τῦ Θεῦ) φάσιν θεοῦ λαβὼν παρὰ τῦ θεοῦ. v. 56. ἡ ἐπιθυμία) abeſt articulus. v. 57. κἀκεῖναι) καὶ ἐκεῖναι. v. 60. ἀνεβόησαν) ἀνεβόησε. ibid. καὶ ἐβόησαν) καὶ εὐλόγησαν. v. 61. πρεσβυτέρους, ὅτι συνέστησαν) πρεσβύτας, ὅτι συνέστησεν. v. 62. Μωσῆ) μωϋσῆ. v. 63. ᾔνεσαν τὸν Θεὸν) ᾔνεσαν. ibid. Σεσάννας) deeſt. ib. πάντων) deeſt. v. 64. Subſcriptio Ὅρασις α'. abeſt ab *Edit. Rom.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ὅρασις β΄.

ΕΝ ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰέδα, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν.

2. Καὶ ἔδωκε Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰέδα, καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Σενναὰρ οἶκον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον θησαυροῦ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ.

3. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀσφανὲζ τῷ ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ, εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ ἀπὸ τῶν Πορθεμμεὶν,

4. νεανίσκους, οἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς
καλοὶ μῶμος, καὶ καλοὺς τῇ ὄψει, καὶ συνιέντας ἐν πάσῃ σοφίᾳ, καὶ γινώσκοντας γνῶσιν, καὶ διανοουμένους φρόνησιν, καὶ οἷς ἐστιν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς ἑστάναι ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσσαν Χαλδαίων.

5. Καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἡμέραν, ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ μετὰ ταῦτα στῆναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

6. Καὶ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶν υἱῶν Ἰέδα Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Μισαὴλ, καὶ Ἀζαρίας.

7. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα, τῷ Δανιὴλ Βαλτάσαρ, καὶ Βαρτάσαρ
τῷ Ἀνανίᾳ Σεδρὰχ, καὶ τῷ Μισαὴλ Μισὰχ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγώ. Μισαὴκ

8. Καὶ ἔθετο Δανιὴλ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν τῷ οἴνῳ τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ· καὶ ἠξίωσε τὸν ἀρχιευνοῦχον, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ.

9. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον καὶ εἰς οἰκτιρμὸν ἐνώπιον τοῦ ἀρχιευνούχου.

10. Καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιήλ· Φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν Κύριόν μου τὸν βασιλέα, τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μή ποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ παρὰ τὰ παιδάρια τὰ συνήλικα ὑμῶν, καὶ καταδικάσητε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ. σὺν ἡλικίᾳ

11. Καὶ εἶπε Δανιὴλ πρὸς Ἀμελσὰρ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐπὶ Δανιὴλ, Ἀμερσὰρ

CAP. I. ὅρασις β΄.) abest. v. 1. βασιλεὺς) ὁ βασιλεύς. v. 2. οἴκου τοῦ Θεοῦ) οἴκου τοῦ θεοῦ ibid. εἰς τὸν οἶκον) adjicit θησαυροῦ. v. 3. Πορθεμμεὶν) Φορθομμίν. v. 4. καλοὶ) καλούς. ibid. ἑστάναι) adjicit ἐν τῷ οἴκῳ. v. 6. ἐγένετο αὐτοῖς) ἐγένετο ἐν αὐτοῖς. ibid. καὶ Μισαὴλ, καὶ Ἀζαρίας.) transposita. v. 7. Βαρτάσαρ) βαλτάσαρ. ibid. Μισαὴκ) μισάχ. v. 8. ἐπὶ τὴν καρδίαν) εἰς τὴν καρδίαν. ibid. οἴνῳ τοῦ ποτοῦ) οἴνῳ ἀπὸ τοῦ ποτοῦ. v. 9. καὶ εἰς οἰκτιρμὸν) εἰς deest. v. 10. τὰ σὺν ἡλικίᾳ) τὰ συνήλικα. v. 11. Ἀμερσὰρ) ἀμελσάδ.

νιὴλ, καὶ Ἀνανίαν, καὶ Μισαὴλ, καὶ Ἀζαρίαν.

12. Πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς σου ἡμέρας δέκα, καὶ δότωσαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπερμάτων τῆς γῆς, καὶ φαγόμεθα, καὶ ὕδωρ πιόμεθα,

13. καὶ ὀφθήτωσαν ἐνώπιόν σου αἱ ἰδέαι ἡμῶν, καὶ αἱ ἰδέαι τῶν παιδαρίων τῶν ἐσθιόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, καὶ καθὼς ἐὰν ἴδῃς, ποίησον μετὰ τῶν παιδαρίων σου.

14. Καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα.

15. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν δέκα ἡμερῶν, ὡράθησαν αἱ ἰδέαι αὐτῶν ἀγα-
ἰσχυροὶ θαὶ καὶ ἰσχυραὶ ταῖς σαρξὶν ὑπὲρ τὰ παιδάρια τὰ ἐσθίοντα τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως.

16. Καὶ ἐγένετο Ἀμερσὰρ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν, καὶ τὸν οἶνον τοῦ πόματος αὐτῶν, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς σπέρματα.

17. Καὶ τοῖς τέσσαρσιν παιδαρίοις τούτοις (καὶ) ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ καὶ σοφίᾳ· καὶ Δανιὴλ συνῆκεν ἐν πάσῃ ὁράσει καὶ ἐνυπνίοις.

18. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν, ὧν εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐναντίον Ναβουχοδονόσορ,

19. καὶ ἐλάλησε μετ᾽ αὐτῶν ὁ βασιλεύς· καὶ οὐχ εὑρέθησαν ἐκ πάντων οὐκ
αὐτῶν ὅμοιοι Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίᾳ, καὶ Μισαὴλ, καὶ Ἀζαρίᾳ· καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως,

20. καὶ ἐν παντὶ ῥήματι σοφίας καὶ ἐπιστήμης, ὧν ἐζήτησε παρ᾽ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, εὗρεν αὐτοὺς δεκαπλασίονας, παρὰ πάντας τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ τοὺς μάγους τοὺς ὄντας ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐγένετο Δανιὴλ ἕως ἔτους ἑνὸς Κύρου τοῦ βασιλέως.

Ὅρασις β΄

ΚΕΦ. Β΄. II.

Ὅρασις γ΄.

ΕΝ τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ᾽ αὐτοῦ.

2. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς, καὶ τοὺς μάγους, καὶ τοὺς φαρμακοὺς, καὶ τοὺς Χαλδαίους, τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ· καὶ ἦλθον, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

3. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς· ἐνυ- ἐνυπνιάσ-
πνιάσθην, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμά μου, τοῦ θην
γνῶναι τὸ ἐνύπνιον.

4. Καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι τῷ βα- εἶπον
σιλεῖ συριστί· βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι·

v. 11. καὶ Ἀνανίαν, καὶ Μ. καὶ Ἀζ.) καὶ ubique deest. v. 12. τῆς γῆς, καὶ φαγόμεθα, καὶ ὕδωρ πιόμεθα) καὶ φαγώμεθα, καὶ ὕδωρ πιώμεθα. v. 13. ἐσθιόντων) ἐσθόντων. ibid. παιδαρίων) παίδων. v. 15. ἰσχυροὶ) ἰσχυραί. ibid. ἐσθίοντα) ἔσθοντα. v. 16. Ἀμερσὰρ) ἀμελσάδ. v. 17. τοῖς τέσσαρσιν παιδαρίοις καὶ ἔδωκεν) καὶ τὰ παιδάρια ταῦτα οἱ τέσσαρες αὐτοί, ἔδωκεν. v. 19. οὐκ) οὐχ. v. 20. ἐν τῇ βασιλ.) ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. Subsc. Ὅρασις β΄. in Rom. deest. CAP. II. Ὅρασις γ΄.) abest. v. 1. Ναβουχοδονόσορ) priore loco deest. v. 2. ἦλθον) ἦλθαν. v. 3. ἐνυπνιάσθην) ἠνυπνιάσθην. v. 4. Καὶ εἶπον οἱ) καὶ ἐλάλησαν οἱ.

ζῆθι· σὺ εἰπὸν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισί σου, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦμεν.

5. Ἀπεκρίθη ὁ Βασιλεὺς, καὶ εἶπε τοῖς Χαλδαίοις. ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη· ἐὰν οὖν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν διαρπαγήσονται.

6. Ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δόματα καὶ δωρεὰν καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ· πλὴν τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλατέ μοι.

7. Ἀπεκρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐκ δευτέρου, καὶ εἶπαν, ὁ Βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελοῦμεν.

8. Ἀπεκρίθη ὁ Βασιλεὺς, καὶ εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ, ὅτι καιρὸν ὑ-
εἴδατε μεῖς ἐξαγοράζετε· καθότι ἴδετε, ὅτι ἀ-
πέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα.

9. Ἐὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀπαγγείλητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν ἐνώπιον ἐμοῦ, ἕως οὗ ὁ καιρὸς παρέλθῃ· τὸ ἐνύπνιόν μου εἴπατέ μοι, καὶ γνώσομαι, ὅτι τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖτέ μοι.

10. Ἀπεκρίθησαν πάλιν οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, καὶ λέγουσιν· οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὅστις δυνήσεται τὸ ῥῆμα τοῦ Βασιλέως γνωρίσαι, καθότι πᾶς Βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα τοιοῦτο οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδὸν μάγον καὶ Χαλδαῖον,

11. ὅτι ὁ λόγος ὃν ὁ Βασιλεὺς ἐπερωτᾷ, βαρὺς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀναγγελεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, ἀλλ' ἢ θεοὶ, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ πάσης σαρκός.

12. Τότε ὁ Βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀπολέσαι πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος.

13. Καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθε, καὶ οἱ σοφοὶ ἀπεκτείνοντο· καὶ ἐζήτησαν Δανιὴλ καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀνελεῖν.

14. Τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ Ἀριὼχ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ Βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν ἀνελεῖν τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος·

15. καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ, λέγων· ἄρχων τοῦ Βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδὴς αὐτη ἐκ προσώπου τοῦ Βασιλέως; ἐγνώρισε δὲ τὸ ῥῆμα
Ἀριὼχ τῷ Δανιήλ. Βασιλεῖ

16. Καὶ εἰσῆλθε Δανιὴλ, καὶ ἠξίωσεν ἀπὸ τοῦ Βασιλέως, ὅπως χρόνον δῷ αὐτῷ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλῃ τῷ Βασιλεῖ.

v. 5. καὶ εἶπε) non habet. ibid. ἐὰν οὖν μὴ) ἐὰν μή. ib. σύγκρισιν αὐτοῦ) αὐτοῦ abest. v. 6. δωρεὰν) δωρεάς. v. 7. οἱ Χαλδαῖοι ἐκ δευτέρου) δεύτερον. ibid. σύγκρισιν αὐτοῦ) αὐτοῦ abest. v. 8. Ἀπεκρίθη) καὶ ἀπεκρίθη. ibid. καθότι εἴδατε) καθότι ἴδετε. v. 9. ἀπαγγείλητέ μοι) ἀναγγείλητέ μοι. ibid. ἐνώπιον ἐμοῦ) ἐνώπιόν μου. ib. ὅτι τὴν σύγκρισιν) ὅτι καὶ τὴν σύγκρισιν. v. 10. πάλιν) abest. ibid. δυνήσεται τὸ ῥῆμα τοῦ Βασιλέως) τὸ ῥῆμα τοῦ Βασιλέως δυνήσεται. ib. τοιοῦτο) τοιοῦτον. ib. μάγον Χαλδαῖον) μάγον καὶ χαλδαῖον. v. 11. ἀλλ' ἢ θεοὶ) ἀλλ' οἱ θεοί. v. 13. ἀπεκτείνοντο·) ἀπεκτείνοντο. v. 14. ἀνελεῖν) ἀναιρεῖν. v. 15. καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ, λέγων·) non habet. ibid. ἀναιδὴς αὐτη ἐκ) αὐτη. ib. τὸ ῥῆμα Ἀριὼχ τῷ Βασιλεῖ.) ὁ ἀριὼχ τὸ ῥῆμα τῷ δανιήλ. v. 16. Καὶ εἰσῆλθε Δανιὴλ, καὶ ἠξίωσεν ἀπὸ τοῦ Βασιλέως) καὶ δανιὴλ ἠξίωσεν τὸν Βασιλέα. ib. ἀπαγγείλῃ) ἀναγγελῇ.

17. Καὶ εἰσῆλθε Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτῦ, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ καὶ τῷ Μισαὴλ καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ τοῖς φίλοις αὐτῦ τὸ ῥῆμα ἐγνώρισε,

18. καὶ οἰκτιρμὲς ἐζήτουν παρὰ τῦ Θεοῦ τῦ ἐρανῦ ὑπὲρ τῦ μυϛηρίυ τούτυ, ὅπως μὴ ἀπόλωνται Δανιὴλ καὶ οἱ φίλοι αὐτῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυλῶνος.

Τῷ δὲ 19. Τότε τῷ Δανιὴλ ἐν ὁράματι τῆς
νυκτὸς τὸ μυϛήριον ἀπεκαλύφθη· καὶ ηὐλόγησε τὸν Θεὸν τῦ ἐρανῦ Δανιὴλ,

20. καὶ εἶπεν· εἴη τὸ ὄνομα τῦ Θεῦ εὐλογημένον ἀπὸ τῦ αἰῶνος καὶ ἕως τῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ σύνεσις καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῦ ἐϛι,

21. καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιρὲς καὶ χρόνυς, καθιϛᾷ βασιλεῖς, καὶ μεθιϛᾷ, διδὺς σοφίαν τοῖς σοφοῖς, καὶ φρόνησιν τοῖς εἰδόσι σύνεσιν,

22. αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα, γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ᾽ αὐτῦ ἐϛι.

23. Σοὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου ἐξομολογῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ δύναμιν δέδωκάς μοι, καὶ νῦν ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώσαμεν παρὰ σοῦ, καὶ τὸ ὅραμα τῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι.

24. Καὶ ἦλθε Δανιὴλ πρὸς Ἀριὼχ, ὃν κατέϛησε ὁ βασιλεὺς ἀπολέσαι τὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος μὴ ἀπολέσῃς, εἰσάγαγε δέ με ἐνώπιον τῦ βασιλέως, καὶ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ ἀναγγελῶ.

25. Τότε Ἀριὼχ ἐν σπουδῇ εἰσήγαγε τὸν Δανιὴλ ἐνώπιον τῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εὕρηκα ἄνδρα ἐκ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, ὅϛις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ ἀναγγελεῖ.

26. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ
εἶπε τῷ Δανιὴλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ· Βαρταί-
εἰ δύνασαί μοι ἀναγγεῖλαι τὸ ἐνύπνιον σαρ
ὃ ἴδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῦ;

27. Καὶ ἀπεκρίθη Δανιὴλ ἐνώπιον τῦ βασιλέως, καὶ εἶπε· τὸ μυϛήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ οὐκ ἔϛι σοφῶν μάγων ἐπαοιδῶν γαζαρηνῶν ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ.

28. Ἀλλ᾽ ἔϛιν ὁ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων μυϛήρια, καὶ ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ Ναβυχοδονόσορ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· τὸ ἐνύπνιόν σου καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου, τῦτό ἐϛι.

29. Σὺ βασιλεῦ ἐθεώρεις· οἱ διαλογισμοί σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἀνέβησαν, τί δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυϛήρια ἐγνώρισέ σοι ἃ δεῖ γενέσθαι.

30. Καὶ ἐμοὶ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῇ οὔσῃ ἐν ἐμοὶ παρὰ πάντας τὺς ζῶντας τὸ μυϛήριον τῦτο ἀπεκαλύφθη, ἀλλ᾽ ἕνεκεν

v. 18. ὅπως μὴ) ὅπως ἂν μή. v. 19. τῷ δὲ Δανιὴλ) τότε τῷ δανιήλ. ibid. ηὐλόγησε) εὐλόγησε. v. 20. καὶ ἡ ἰσχὺς) abest. v. 23. καὶ νῦν ἐγνώρισας) νῦν abest. v. 26. Βαρταίσαρ) βαλτάσαρ. ibid. ἐνύπνιον, καὶ τὴν) ἐνύπνιον ὃ ἴδον, καὶ τήν. v. 28. Ἀλλ᾽ ἔϛιν ὁ Θεὸς) ἀλλ᾽ ἢ ἔϛι θεός. v. 29. Σὺ βασιλεῦ ἐθεώρεις) βασιλεῦ. v. 30. Καὶ ἐμοὶ οὐκ) καὶ ἐμοὶ δὲ οὐκ. ibid. μυϛήριον) addit τῦτο.

κεν τοῦ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι, ἵνα τοὺς διαλογισμοὺς τῆς καρδίας σου γνῷς.

31. Σὺ, βασιλεῦ, ἐθεώρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία, μεγάλη ἡ εἰκὼν ἐκείνη, ὄψεις καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερὴς, ἑστῶσα πρὸ προσώπου σου, καὶ ἡ ὅρασις αὐτῆς φοβερά.

32. Ἡ εἰκὼν, ἧς ἡ κεφαλὴ χρυσίου καθαροῦ χρηστοῦ, αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἀργυροῖ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ,

33. αἱ κνῆμαι σιδηραῖ, οἱ πόδες μέρος μέν τι σιδηροῦν, καὶ μέρος δέ τι ὀστράκινον.

ἐτμήθη 34. Ἐθεώρεις ἕως οὗ ἀπεσχίσθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρακίνους, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτοὺς εἰς τέλος.

35. Τότε ἐλεπτύνθησαν εἰσάπαξ ὁ σίδηρος, τὸ ὄστρακον, ὁ χαλκὸς, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτὸς ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς· καὶ ἐξῆρεν αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς, καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα ἐγενήθη ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν γῆν. (marg. ἐγένοντο)

36. Τοῦτό ἐστι τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐροῦμεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

37. Σὺ, βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, ᾧ ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κραταιὰν καὶ ἔντιμον ἔδωκεν

38. ἐν παντὶ τόπῳ, ὅπου κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων· θηρία τε ἀγροῦ, καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἰχθύας τῆς θαλάσσης ἔδωκεν ἐν τῇ χειρί σου, καὶ κατέστησέ σε κύριον πάντων· σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ.

39. Καὶ ὀπίσω σου ἀναστήσεται βασιλεία ἑτέρα ἥττων σου, ἥτις ἐστὶν ὁ ἄργυρος, καὶ βασιλεία τρίτη, ἥτις ἐστὶν ὁ χαλκὸς, ἣ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς,

40. καὶ βασιλεία τετάρτη, ἥτις ἔσται ἰσχυρὰ ὡς σίδηρος· ὃν τρόπον ὁ σίδηρος λεπτύνει καὶ δαμάζει πάντα, οὕτως πάντα λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει. δαμάζει

41. Καὶ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας, καὶ τοὺς δακτύλους, μέρος μέν τι ὀστράκινον κεραμίου, μέρος δέ τι σιδηροῦν, βασιλεία διῃρημένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης τῆς σιδηρᾶς ἔσται ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ.

42. Καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μέν τι σιδηροῦν, μέρος δέ τι ὀστράκινον, μέρος δέ τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρὸν, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἔσται συντριβόμενον. ἐπ'

43. Ὅτι εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγ-

v. 31. καὶ ἡ ὄψεις) καὶ ἡ πρόσοψις. v. 32. Ἡ εἰκὼν) εἰκών. ibid. καθαροῦ) χρηστοῦ. v. 33. μέρος δὲ) καὶ μέρος δέ. v. 34. ἕως οὗ ἐτμήθη) ἕως ἀπεσχίσθη. v. 35. ὁ σίδηρος, τὸ ὄστρακον) transposita. ibid. ἐγένοντο) ἐγένετο. v. 38. πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν) πετεινὰ οὐρανοῦ, καὶ ἰχθύας τῆς θαλάσσης ἔδωκεν. v 39. ἥτις ἐστὶν ὁ ἄργυρος) non habet. ibid. ἡ ἐστὶν ὁ χαλκὸς) ἥτις ἐστὶν ὁ χαλκός. v. 40. ἔσται ἰσχυρὰ) ἥτις ἔσται ἰσχυρά. ibid. δαμάζει.) δαμάσει, in fine versus. v. 41. κεραμίου) abest. v. 42. μέρος δέ τι τῆς βασ.) δὲ abest. ibid. καὶ ἐπ' αὐτῆς) καὶ ἀπ' αὐτῆς.

μένον τῷ ὀςράκῳ, συμμ γεῖς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι ἦτος μετὰ τούτου, καθὼς ὁ σίδηρος οὐκ ἀναμίγνυται * μετὰ τοῦ ὀςράκου.

προσκολλώμενος
* τῷ ὀςράκῳ

44. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν † βασιλέων ἐκείνων, ἀναςήσει ὁ Θεὸς τοῦ ὐρανοῦ βασιλείαν, ἥτις εἰς * τοὺς αἰῶνας ὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαῷ ἑτέρῳ ὐχ ὑπολειφθήσεται, λεπτυνεῖ δὲ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ αὐτη ἀναςήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας,

† βασιλειῶν
* τὸν αἰῶνα

45. ὃν τρόπον εἶδες, ὅτι ἀπὸ ὄρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνε τὸ ὄςρακον, τὸν σίδηρον, τὸν χαλκὸν, τὸν ἄργυρο , τὸν χρυσόν· ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ πιςὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ.

46. Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησε, καὶ Μαννὰ καὶ εὐωδίας καὶ εἶπε σπεῖσαι αὐτῷ.

Μαννὰ

47. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, εἶπε τῷ Δανιὴλ, ἐπ' ἀληθείας ὁ Θεὸς ὑμῶν, αὐτός ἐςι Θεὸς Θεῶν, καὶ Κύριος τῶν κυρίων, καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων, ὁ ἀποκαλύπτων μυςήρια, ὅτι ἠδυνάσθης ἀποκαλύψαι τὸ μυςήριον τοῦτο.

ἐδυνήθης

48. Καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιὴλ, καὶ δόματα πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ κατέςησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλῶνος, καὶ ἄρχοντα σατραπῶν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος.

49. Καὶ Δανιὴλ ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέςησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος τὸν Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγώ· καὶ Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

Ὅρασις δ΄.

ΕΤους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν εἰκόνα χρυσῆν, ὕψος αὐτῆς πήχεων ἑξήκοντα, εὖρος αὐτῆς πήχεων ἕξ· καὶ ἔςησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δεειρᾷ, ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος.

2. Καὶ ἀπέςειλε συναγαγεῖν τοὺς ὑπάτους, καὶ τοὺς ςρατηγοὺς, καὶ τοὺς τοπάρχας, ἡγουμένους, καὶ τυράννους, καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν χωρῶν, ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος, ἣν ἔςησεν * Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς.

τὸν ἀγκαινισμὸν
* Ναβουχοδονόσορ

3. Καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι, ὕπατοι, ςρατηγοὶ, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι, οἱ ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν, εἰς τὸν ἐγκαιν-

v. 43. προσκολλώμενος) προσκολλώμενοι. ibid. τῷ ὀςράκῳ.) μετὰ τοῦ ὀςράκου. v. 44. βασιλειῶν) βασιλέων. ibid. εἰς τὸν αἰῶνα) εἰς τοὺς αἰῶνας. ib. λεπτυνεῖ δὲ καὶ) δὲ abeſt. v. 46. Μαννὰ) μαννά. ibid. καὶ εἶπε) καὶ deeſt. v. 47. τῶν Κυρίων, καὶ βασιλεὺς) non habet. ibid. ἀποκαλύπτων) ὁ ἀποκαλύπτων. ib. ἐδυνήθης) ἠδυνάσθης. v. 48. δόματα πολλὰ καὶ) δόματα. ibid καὶ ἐπὶ πάντας) καὶ abeſt. v. 49. Ἀβδεναγώ·) καὶ Ἀβδεναγώ. CAP. III. Ὅρασις δ΄.) abeſt. v. 1. Ναβουχοδονόσορ) addit ὁ βασιλεύς. v. 2. τὸν ἀγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος) τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος. ibid. ἣν ἔςησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς.) non habet. v. 3. Καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι.) poſteriore loco deſideratur.

ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος, ἧς ἔστησε Ναβου-
χοδονόσορ ὁ βασιλεύς· καὶ συνήχθησαν
οἱ τοπάρχαι, καὶ εἱστήκεισαν ἐνώπιον
τῆς εἰκόνος, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ.

4. Καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα ἐν ἰσχύϊ, Ὑμῖν
λαοὶ λέγεται, ἔθνη, λαοῖς, φυλαὶ, γλῶσ-
σαι,

5. ᾗ ἂν ὥρᾳ ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς
σάλπιγγος, σύριγγός τε, καὶ κιθά-
ρας, σαμβύκης τε, καὶ ψαλτηρίου,
καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους
μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰ-
κόνι τῇ χρυσῇ, ᾗ ἔστησε Ναβουχοδονόσορ
ὁ βασιλεύς.

6. Καὶ ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ,
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κά-
μινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην.

ἤκουσαν 7. Καὶ ἐγένετο ὅταν ἤκουον οἱ λαοὶ τῆς
φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε,
καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε, καὶ ψαλ-
τηρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς
γένους μουσικῶν, πίπτοντες πάντες οἱ
λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι, προσεκύνουν τῇ
ᾗ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησε Ναβουχοδονόσορ
ὁ βασιλεύς.

προσῆλ-θαν 8. Τότε προσήλθοσαν ἄνδρες Χαλδαῖοι,
καὶ * διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους

* διέβαλ-λον 9. καὶ † ὑπολαβόντες εἶπον Ναβουχοδο-
νόσορ τῷ βασιλεῖ· βασιλεῦ, εἰς τοὺς
† ὑποβα-λόντες αἰῶνας ζῆθι.

10. Σὺ βασιλεῦ ἔθηκας δόγμα,
πάντα ἄνθρωπον ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φω-
νῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε, καὶ
κιθάρας, σαμβύκης τε, καὶ ψαλτη-
ρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γέ-
νους μουσικῶν,

11. καὶ μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰ-
κόνι τῇ χρυσῇ, ἐμβληθήσονται εἰς τὴν κά- ἐμβλη-
μινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. θήσεται

12. Εἰσὶν οὖν ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς
κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας
Βαβυλῶνος, Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, Σεδρὰκ
οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οὐχ ὑπήκουσαν, βασι- Μισὰκ
λεῦ, τῷ δόγματί σου, καὶ τοῖς θεοῖς
σου οὐ λατρεύουσι, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυ-
σῇ ᾗ ἔστησας, οὐ προσκυνοῦσι.

13. Τότε Ναβουχοδονόσορ ἐν θυμῷ
καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδρὰχ, Μι- Σεδρὰκ,
σὰχ, καὶ Ἀβδεναγώ· καὶ ἤχθησαν ἐνώ- Μισὰκ
πιον τοῦ βασιλέως.

14. Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ,
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ ἀληθῶς Σεδρὰχ, Σεδρὰκ,
Μισὰχ, καὶ Ἀβδεναγὼ, τοῖς θεοῖς μου Μισὰκ
οὐ λατρεύετε, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ,
ᾗ ἔστησα, οὐ προσκυνεῖτε;

15. Νῦν οὖν εἰ ἔχετε ἑτοίμως, ἵνα ὡς
ἂν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος,
σύριγγός τε, καὶ κιθάρας, σαμβύκης
τε, καὶ ψαλτηρίου, καὶ συμφωνίας,
καὶ

v. 3. ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ.) in fine versûs deest. v. 4. ἔθνη, λαοὶ) λαοῖς. v. 5. τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος) articulus utroque loco deest. ibid. καὶ συμφωνίας) abest. v. 6. μὴ προσκυνήσῃ) μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ. v. 7. ἐγένετο ἤκουσαν) ἐγένετο ὅταν ἤκουον. ibid. καὶ συμφωνίας) deest. ib. πάντες οἱ λαοὶ) adjicit φυλαὶ, γλῶσσαι. ib. τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησε) τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησε. v. 8. προσῆλθαν) προσήλθοσαν. ibid. διέβαλλον) διέβαλον. v. 9. καὶ ὑποβαλόντες εἶπον Ναβουχοδονόσορ) non habet. v. 10. σαμβύκης τε) τε abest. ibid. καὶ συμφωνίας) deest. v. 11. ἐμβληθήσεται) ἐμβληθήσονται. v. 12. Εἰσὶν οὖν ἄνδρες) οὖν deest. ibid. Σεδρὰκ, Μισὰκ) σεδρὰχ, μισὰχ. ib. οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οὐχ) οἱ οὐχ. ib. καὶ τοῖς θεοῖς) καὶ deest. v. 13. Σεδρὰκ, Μισὰκ) σεδρὰχ, μισὰχ, quoties occurrunt hæc nomina hæc differentia observanda. v. 15. συμφωνίας) adjicit καὶ παντὸς γένους μουσικῶν.

καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσητε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἐποίησα· ἐὰν δὲ μὴ προσκυνήσητε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ τίς ἐστιν ὁ Θεὸς ὃς
τῶν χειρῶν ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρός μου;

Σεδράκ, Μισάκ
16. Καὶ ἀπεκρίθησαν Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, λέγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ· οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ ῥήματος τούτου ἀποκριθῆναι σοι.

17. Ἔστι γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς, ᾧ ἡμεῖς λατρεύομεν, δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς
τῆς χειρός τῆς καιομένης, καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου, βασιλεῦ, ῥύσεται ἡμᾶς.

18. Καὶ ἐὰν μὴ, γνωστὸν ἔστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ᾗ ἔστησας, οὐ προσκυνοῦμεν.

19. Τότε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδρὰχ, Μισὰχ,
* Σεδράκ, Μισάκ
καὶ Ἀβδεναγὼ, καὶ εἶπεν ἐκκαῦσαι τὴν κάμινον ἑπταπλασίως, ἕως οὗ εἰς τέλος ἐκκαῇ.

20. Καὶ ἄνδρας ἰσχυροὺς ἰσχύϊ εἶπε, πεδήσαντας τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ, καὶ Ἀβδεναγὼ, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην.
Σεδράκ, Μισάκ

21. Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν, καὶ τιάραις, καὶ περικνημῖσι, καὶ ἐνδύμασιν αὐτῶν, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης,
ἐμβλήθησαν

22. ἐπεὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ὑπερίσχυε· καὶ ἡ κάμινος ἐξεκαύθη ἐκ περισσοῦ· καὶ τοὺς ἄνδρας ἐκείνους τοὺς βάλλοντας Σεδράκ, Μισάκ, Ἀβδεναγὼ, ἀπέκτεινεν ἡ φλὸξ τοῦ πυρός.
ὑπερίσχυσεν

23. Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδρὰχ, Μισὰχ, καὶ Ἀβδεναγὼ, ἔπεσον εἰς μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης πεπεδημένοι, καὶ περιεπάτουν ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς, ὑμνοῦντες τὸν Θεὸν, καὶ εὐλογοῦντες τὸν Κύριον.
Σεδράκ, Μισάκ

24. Καὶ

v. 16. καὶ τίς ἐστι ὁ Θεὸς) καὶ τίς ἐστι θεός. ibid. ἐκ τῶν χειρῶν μου;) ἐκ χειρός μου. v. 17. ὁ Θεός) θεός. ibid. ἐκ τῆς χειρὸς · ἐκ τῶν χειρῶν. v. 18. τῇ χρυσῇ) abest. v. 19. ὁ βασιλεὺς) abest. ibid. Ἀβδεναγὼ) καὶ ἀβδεναγώ. ib. ἕως εἰς τέλος) ἕως οὗ εἰς τέλος. v. 21. καὶ ἐνδύμασιν αὐτῶν) non habet. ibid. ἐμβλήθησαν εἰς μέσον) ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον. v. 22. ὑπερίσχυσε) ὑπερίσχυεν. ibid. καὶ τοὺς ἄνδρας ἐκείνους - - fin. versûs) omnia desiderantur. v. 23. Ἀβδεναγὼ) καὶ ἀβδεναγώ. ib. τοῦ πυρὸς) non habet. ib. inter hunc & seq. 24. vers. in *Ed. Rom.* ponitur continuo ordine προσευχὴ Ἀζαρίου, uti in *Cod. Alex.* inscribitur, quam Editio hæc nostra exhibet inter hymnos sacros Psalmis subjunctos Tom. IV. Ὕμν. θʹ. & ιʹ. quibus in *Edit. Rom.* hæc præmittuntur: καὶ συστὰς ἀζαρίας προσηύξατο οὕτως. καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, εἶπεν. εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ Θεὸς &c. Libet autem h. l. annotare singulas inter utriusque Codicis lectiones differentias v. 26. αἰνετὸν) αἰνετός. v. 27. ἐποίησας ἡμῖν) ἡμῖν deest. ibid. ἀληθεῖς) ἀλήθεια. v. 28. ὅσα ἐποίησας) ἃ ἐπήγαγες. ibid. τῶν τῶν πατέρων) τὴν τῶν πατέρων. v. 29. ἀποστάντες) ἀποστῆναι. v. 32. ἐχθίστων) καὶ ἐχθίστων. v. 33. τὸ στόμα) adjicit ἡμῶν. ibid. ἐγενήθη) ἐγενήθημεν. v. 34. Μὴ παραδῷς) μὴ δὴ παραδῷης. v. 35. Δι' Ἀβραὰμ) διὰ ἀβραάμ. v. 36. πρὸς αὐτοὺς λέγων) non habet. v. 38. Οὐ τόπος) οὐδὲ τόπος. ibid. ἐνώπιόν σου) ἐναντίον σου. v. 40. ὁλοκαυτώμασιν) ὁλοκαυτώσει. ibid. καὶ ὡς ἐν μυριάσιν. ibid. Ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη) ὅτι οὐκ ἔσται αἰσχύνη. v. 44. καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυνάμεως καὶ δυναστείας) καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης τῆς δυναστείας. v. 45. ὁ Θεὸς μόνος) θεὸς μόνος. v. 46. - - 52. in *Rom.* ita habet: καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ βασιλέως, καίοντες τὴν κά-

24. Καὶ Ναβουχοδονόσορ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἐθαύμασε, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ, καὶ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρὸς πεπεδημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ, ἀληθῶς, βασιλεῦ.

ἐνεβάλομεν εἶπαν ἰδοὺ

25. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ὁ δὲ ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους, καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ Θεοῦ.

26. Τότε προσῆλθε Ναβουχοδονόσορ πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ εἶπε, Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε καὶ δεῦτε ἔξω· καὶ ἐξῆλθον Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

Σεδραὰκ, Μισαὰκ

Σεδραὰκ, Μισαὰκ

27. Καὶ συνάγονται οἱ σατράπαι, καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοπάρχαι, καὶ οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας, ὅτι οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη, καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθη, καὶ ὀσμὴ πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς· καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον αὐτῶν τῷ Κυρίῳ.

28. Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τοῦ Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατο τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐπεποίθεισαν ἐπ᾽ αὐτῷ· καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν, καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς πῦρ, ὅπως μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι παντὶ θεῷ, ἀλλ᾽ ἢ τῷ Θεῷ αὐτῶν.

Σεδραὰκ, Μισαὰκ

29. Καὶ ἐγὼ ἐκτίθεμαι τὸ δόγμα-

μενον νάφθαν καὶ πίσσαν καὶ στιππύον καὶ κληματίδα. καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαρακονταεννέα. καὶ διώδευσε καὶ ἐνεπύρισεν οὓς εὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων. ὁ δὲ ἄγγελος κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου. καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον. καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, καὶ οὐκ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτοῖς. τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνουν, καὶ ἐδόξαζον, καὶ ηὐλόγουν τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες. & ftatim fequitur ὕμνος τῶν πατέρων ἡμῶν, uti infcribitur in *Cod. Alex.* v. 52. Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα) καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα. ibid. τὸ ἅγιόν σου, καὶ) ex deeft. ib. εἰς τοὺς αἰῶνας.) εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. v. 55. ὁ βλέπων) ὁ ἐπιβλέπων. ibid. ἐπὶ τῶν Χερουβεὶν) ἐπὶ χερουβίμ. ib. Καὶ ὑπερυμνητὸς) καὶ αἰνετὸς. v. 54. ὑπερυψούμενος) ὑπερυμνούμενος. v. 56. Εὐλογημένος) εὐλογητὸς. ibid Καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος) καὶ ὑμνητὸς καὶ δεδοξασμένος. v. 6. πάντα τὰ ἐπάνω τοῦ) καὶ πάντα τὰ ὑπεράνω τοῦ. v. 61 Εὐλογεῖτε πᾶσαι αἱ δυνάμεις) εὐλογείτω πᾶσα ἡ δύναμις. v. 64. Εὐλογεῖτε) εὐλογείτω. v. 67. & 68. in *Edit. Rom.* defiderantur. v. 69. πάγος καὶ ψῦχος) ψῦχος καὶ καῦμα. v. 77. & 78. in *Edit. Rom.* tranfpofiti funt, & v. 78. legit θάλασσα, pro θάλασσαι. v. 81. πάντα τὰ πετεινὰ καὶ πάντα τὰ κτήνη, πάντα utroque loco deeft. v. 83. Εὐλογείτω) εὐλογεῖτε. ibid. Ὑμνείτω καὶ ὑπερυψούτω) ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε. v. 84. ἱερεῖς Κυρίου) ἱερεῖς. v. 85. δοῦλοι Κυρίου) δοῦλοι. v. 87. καρδίᾳ) τῇ καρδίᾳ. poft v. 88. adjicit *Edit. Rom.* ὅτι ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ᾅδου, καὶ ἐκ χειρὸς θανάτου ἔσωσεν ἡμᾶς. καὶ ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καμίνου καιομένης φλογὸς, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς. ἐξομολογεῖσθε. τῷ κυρίῳ ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. εὐλογεῖτε πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν κύριον τὸν θεὸν τῶν θεῶν, ὑμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. v. 24. ἐνεβάλομεν μέσον) ἐβάλομεν εἰς τὸ μέσον. ibid. εἶπαν) εἶπον. v. 25. ἰδοὺ ἐγὼ ὁρῶ) ὁ δὲ ἐγὼ ὁρῶ. ibid. οὐκ ἔστιν αὐτοῖς) οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. v. 26. οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ) adjicit τοῦ ὑψίστου. ibid. ἔξω·) abeft. v. 27. καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον αὐτῶν τῷ Κυρίῳ.) non habet. v. 28. Ναβουχοδονόσορ) adjicit ὁ βασιλεύς. ibid. ὅπως μὴ λατρεύσωσι.) adjicit μηδὲ προσκυνήσωσι. v. 29. δόγμα) τὸ δόγμα.

ἂν πᾶς λαὸς, φυλὴ, γλῶσσα, ἢ ἐὰν εἴπῃ
Σεδράκ, βλασφημίαν κατὰ τῦ Θεῦ Σεδράχ,
Μισαὴκ Μισάχ, Ἀβδεναγὼ, εἰς ἀπώλειαν ἔσον-
διαρπα- ται, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, κα-
γήσονται θότι οὐκ ἔστι Θεὸς ἕτερος, ὅστις δυνή-
σεται ῥύσασθαι οὕτως.

κατηύ- 30. Τότε κατεύθυνε ὁ βασιλεὺς * τὸν
θυνεν Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγὼ, ἐπὶ τὰ ἔρ-
* τὸ Σα- γα † ἐν τῇ χώρᾳ Βαβυλῶνος, καὶ ηὔξησεν
δράκ, Μι- αὐτὲς· * καὶ ἠξίωσεν αὐτὲς ἡγεῖσθαι
σάχ πάντων τῶν Ἰεδαίων, τῶν ὄντων ἐν τῇ
† τῆς χώ βασιλείᾳ αὐτῦ. Ὅρασις δ'. Ὅρασις ε'.
ρας

31. Ναβεχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς πᾶσι
τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, καὶ γλώσσαις, τοῖς
οἰκῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰρήνη ὑμῖν
πληθυνθείη.

32. Τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἃ
ἐποίησε μετ' ἐμῦ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος, ἤ-
ρεσεν ἐναντίον ἐμῦ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν,

33. ὡς μεγάλα καὶ ἰσχυρά· ἡ βασι-
λεία αὐτῦ, βασιλεία αἰώνιος, καὶ ἡ
γενεὰς ἐξεσία αὐτῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
γενεῶν

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΕΓΩ Ναβεχοδονόσορ εὐθηνῶν ἤ-
μην ἐν τῷ οἴκῳ με, καὶ εὐθα-
λῶν ἐπὶ τῦ θρόνε με.

2. Ἐνύπνιον ἴδον, καὶ ἐφοβέρισέ με,
καὶ ἐταράχθην ἐπὶ τῆς κοίτης μου,
καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς μου ἐτάρα- συνετά-
ξάν με. ραξάν

3. Καὶ δι' ἐμῦ ἐτέθη δόγμα, τῦ εἰσ-
αγαγεῖν ἐνώπιόν μου πάντας τὲς σο-
φὲς Βαβυλῶνος, ὅπως τὴν σύγκρισιν
τῦ ἐνυπνίου γνωρίσωσί μοι.

4. Καὶ εἰσεπορεύοντο οἱ ἐπαοιδοὶ, μά-
γοι, γαζαρηνοὶ, καὶ οἱ Χαλδαῖοι· καὶ
τὸ ἐνύπνιον εἶπα ἐγὼ ἐνώπιον αὐτῶν·
καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῦ οὐκ ἐγνώρι-
σάν μοι,

5. ἕως ὗ ἦλθε Δανιὴλ, ὗ τὸ ὄνομα
Βαλτάσαρ κατὰ τὸ ὄνομα τῦ Θεῦ με,
ὃς πνεῦμα Θεῦ ἅγιον ἐν ἑαυτῷ ἔχει·
καὶ τὸ ἐνύπνιον ᾧ εἶπα, ἑ υτῷ εἶ-

6. * Βαλτάσαρ ὁ ἄρχων τῶν ἐπαοι- πα
δῶν, ὃν ἐγὼ ἔγνων ὅτι πνεῦμα Θεῦ ἅ- * Βαρτά-
γιον ἐν σοὶ, καὶ πᾶν μυστήριον οὐκ σαρ
ἀδυνατεῖ σε, ἄκεσον τὴν ὅρασιν τῦ ἐνυ- ἑαυτῷ ἔ-
πνίου μου, ὗ ἴδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐ- χει
τῦ εἰπόν μοι. ἀδυνατή-

7. Ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν, σει
καὶ ἰδὲ δένδρον ἐν μέσῳ τῆς γῆς, καὶ
τὸ ὕψος αὐτῦ πολύ.

8. Ἐμεγαλύνθη τὸ δένδρον ἐκεῖνο καὶ
ἴσχυσε, καὶ τὸ ὕψος αὐτῦ ἔφθασεν ἕως
τῦ ἐρανοῦ, καὶ τὸ κύτος αὐτῦ εἰς τὸ τὰ πέ-
πέρας ἁπάσης τῆς γῆς, ρατα

9. τὰ φύλλα αὐτῦ ὡραῖα, καὶ ὁ πάσης
καρπὸς αὐτῦ πολὺς, καὶ τροφὴ πάν-
των

v. 29. ὃ ἂν εἴπῃ) ἢ ἐὰν εἴπῃ. ibid. διαρπαγήσονται) εἰς διαρπαγήν. v. 30. κατηύθυνεν ὁ βασιλεὺς) ὁ βασιλεὺς κατεύθυνε. ibid. τὸ Σεδράκ, Μισάκ) τὸν σεδράχ, μισάχ. ib. ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας) ἐν τῇ χώρᾳ. ib. τῶν ὄντων ἐν) τῶν ἐν. ib. Ὅρασις δ'. Ὅρασις ε'.) non habet. v. 31. γλώσσαις) καὶ γλώσσαις. v. 33. εἰς γενεὰς γενεῶν.) εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. CAP. IV. v. 1. ἐπὶ τῦ θρόνου μου.) non habet. v. 2. συνετάραξάν με.) ἐτάραξάν με. v. 4. καὶ οἱ Χαλδαῖοι) χαλδαῖοι. ibid. εἶπα ἐγὼ) ἐγὼ εἶπα. v. 5. ἕως ὗ ἦλθε) ἕως ἦλθε. ibid. καὶ τὸ ἐνύπνιον αὐτῷ εἶπα) ᾧ εἶπα. v. 6. Βαρτάσαρ) βαλτάσαρ. ibid. ἐν ἑαυτῷ ἔχει, καὶ) ἐν σοί, καὶ. ib. ἀδυνατήσει σε) ἀδυνατεῖ σε. ib. τῦ ἐνυπνίου) addit μου, ὗ ἴδον. v. 8. τὸ δένδρον ἐκεῖνο) ἐκεῖνο abeſt. ibid. εἰς τὰ πέρατα πάσης) εἰς τὸ πέρας ἁπάσης.

των ἐν αὐτῷ, καὶ ὑποκάτω αὐτȣ̃ κα-
τεσκήνουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ
ἐν τοῖς κλάδοις αὐτȣ̃ κατῴκουν τὰ ὄρ-
νεα τȣ̃ οὐρανοῦ, καὶ ἐξ αὐτȣ̃ ἐτρέφετο
πᾶσα σάρξ.

10. Ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς
ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐγρήγορος, καὶ ἰδȣ̀
εἶρ, καὶ ἅγιος ἀπ' ȣ̓ρανοῦ κατέβη,

11. καὶ ἐφώνησεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ οὕτως
εἶπεν, ἐκκόψατε τὸ δένδρον, καὶ ἐκτί-
καρπȣ̀ς λατε τȣ̀ς κλάδȣς αὐτȣ̃, καὶ ἐκτινάξατε
τὰ φύλλα αὐτȣ̃, καὶ διασκορπίσατε
τȣ̀ς καρ- τὸν καρπὸν αὐτȣ̃· σαλευθήτωσαν τὰ θη-
πȣ̀ς ρία ὑποκάτωθεν αὐτȣ̃, καὶ τὰ ὄρνεα
ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτȣ̃.

12. Πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτȣ̃
ἐν τῇ γῇ ἐάσατε, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ
καὶ χαλκῷ, καὶ ἐν τῇ χλόῃ τῇ ἔξω,
καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τȣ̃ ȣ̓ρανοῦ κοιτασθήσε-
ται, καὶ μετὰ τῶν θηρίων ἡ μερὶς αὐ-
τȣ̃ ἐν τῷ χόρτῳ τῆς γῆς.

13. Ἡ καρδία αὐτȣ̃ ἀπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων ἀλλοιωθήσεται, καὶ καρδία θηρίȣ
δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλ-
λαγήσονται ἐπ' αὐτόν.

14. Διὰ συγκρίματος εἶρ ὁ λόγος,
λόγος καὶ ῥῆμα ἁγίων τὸ ἐπερώτημα, ἵνα γνῶ-
σιν οἱ ζῶντες, ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ ὕψιστος
τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ
ἐὰν δόξῃ, δώσει αὐτήν, καὶ ἐξȣδένωμα
ἀναστή- ἀνθρώπων ἀναστήσει ἐπ' αὐτήν.
σεται

15. Τȣ̃το τὸ ἐνύπνιον ὃ ἴδον ἐγὼ Να-
βȣχοδονόσορ ὁ βασιλεύς, καὶ σὺ Βαλ-
τάσαρ, τὸ σύγκριμα εἰπόν, ὅτι πάν-
τες οἱ σοφοὶ τῆς βασιλείας μου ȣ̓ δύ-
νανται τὸ σύγκριμα αὐτȣ̃ δηλῶσαί μοι·
σὺ δέ, Δανιήλ, δύνασαι, ὅτι πνεῦμα
Θεȣ̃ ἐν σοὶ ἅγιον.

16. Τότε Δανιήλ, ȣ̃ τὸ ὄνομα Βαλ- Βαρτά-
τάσαρ, ἀπηνεώθη ὡσεὶ ὥραν μίαν, καὶ σαρ
οἱ διαλογισμοὶ αὐτȣ̃ συνετάρασσον αὐ-
τόν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεύς, καὶ εἶ-
πε· Βαλτάσαρ, τὸ ἐνύπνιον καὶ ἡ σύγ-
κρισις μὴ κατασπευσάτω σε· καὶ ἀπε-
κρίθη Βαλτάσαρ, καὶ εἶπε, Κύριε, ἔςω Βαρτά-
τὸ ἐνύπνιον τοῖς μισȣ̃σί σε, καὶ ἡ σύγ- σαρ
κρισις αὐτȣ̃ τοῖς ἐχθροῖς σου.

17. Τὸ δένδρον ὃ εἶδες τὸ μεγαλυνθὲν
καὶ τὸ ἰσχυκός, ȣ̃ τὸ ὕψος ἔφθανεν εἰς ἔφθασεν
τὸν ȣ̓ρανόν, καὶ τὸ κύτος αὐτȣ̃ εἰς
πᾶσαν τὴν γῆν,

18. καὶ τὰ φύλλα αὐτȣ̃ εὐθαλῆ καὶ
ὁ καρπὸς αὐτȣ̃ πολύς, καὶ τροφὴ πᾶ-
σιν ἐν αὐτῷ· ὑποκάτω αὐτȣ̃ κατῴκουν
τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλά-
δοις αὐτȣ̃ κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα τȣ̃ ȣ̓ρα- κατῴκουν
νοῦ,

19. σὺ εἶ, βασιλεῦ, ὅτι ἐμεγαλύν-
θης καὶ ἴσχυσας, καὶ ἡ μεγαλωσύνη
σου ἐμεγαλύνθη, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν
ȣ̓ρανόν, καὶ ἡ κυρεία σου εἰς τὰ πέρα- κυριεία
τα τῆς γῆς.

20. Καὶ ὅτι εἶδεν ὁ βασιλεὺς εἶρ, καὶ

 ἅγιον

v. 10. ἐγρήγορος) abest. v. 11. τοὺς καρποὺς) τοὺς κλάδους. ibid. τοὺς καρποὺς) τὸν καρπόν. v. 14. καὶ λόγος ἁγίων) καὶ ῥῆμα ἁγίων. ibid. ἀναστήσεται) ἀναστήσει. v. 15. ἐν σοὶ ἅγιον.) ἅγιον ἐν σοί. v. 16. Βαρτάσαρ) Βαλτάσαρ. ibid. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεύς, καὶ εἶπε· τὸ ἐνύπνιον καὶ ἡ σύγκρισις μὴ κατασπευσάτω σε.) non habet. ib. Βαρτάσαρ) Βαλτάσαρ. ib. ἔςω τὸ ἐνύπνιον) τὸ ἐνύπνιον ἔςω. v. 17. ἔφθασεν) ἔφθανεν. v. 18. τὰ φύλλα) καὶ τὰ φύλλα. ibid. κατῴκουν τὰ ὄρνεα) κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα. v. 19. κυριεία) κυρεία.

ἅγιον καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν, ἐκκόψατε τὸ δένδρον, καὶ διαφθείρατε αὐτό, πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐάσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐν δεσμῷ
ἐκ σιδηρῷ καὶ ἐν χαλκῷ, καὶ ἐν τῇ χλόῃ τῇ ἔξω, καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ μερὶς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλοιωθῶσιν ἐπ᾽ αὐτόν·

21. Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ, Βασιλεῦ, καὶ σύγκριμα ὑψίστου ἐστὶν, ὃ ἔφθασεν ἐπὶ τὸν Κύριόν μου τὸν Βασιλέα,

22. καὶ σὲ ἐκδιώξουσιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἔσται ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν
ψωμίσουσίν ψωμιοῦσί σε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσῃ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπὶ σὲ, ἕως οὗ γνῷς, ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἂν δόξῃ, δώσει αὐτήν.

εἶπεν 23. Καὶ ὅτι εἶπαν, ἐάσατε τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν τοῦ δένδρου· ἡ βασιλεία σου σοὶ μένει, ἀφ᾽ ἧς ἂν γνῷς τὴν ἐξουσίαν τὴν
ἐπουράνιον οὐράνιον.

24. Διὰ τοῦτο, Βασιλεῦ, ἡ βουλή μου ἀρεσάτω σοι, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, καὶ τὰς ἀδικίας σου ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων· ἴσως ἔσται μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασί σου ὁ Θεός.

25. Ταῦτα πάντα ἔφθασεν ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ τὸν Βασιλέα.

26. Μετὰ δωδεκάμηνον, ἐπὶ τῷ ναῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι περιπατῶν,

27. ἀπεκρίθη ὁ Βασιλεύς, καὶ εἶπεν, οὐχ αὕτη ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣν ἐγὼ ᾠκοδόμησα εἰς οἶκον βασιλείας, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου, εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου;

28. Ἔτι τοῦ λόγου ἐν τῷ στόματι τοῦ Βασιλέως ὄντος, φωνὴ ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐγένετο, ἐν τοῦ
σοὶ λέγουσι Ναβουχοδονόσορ Βασιλεῦ, ἡ βασιλεία σου παρῆλθεν ἀπὸ σοῦ,

29. καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων σε ἐκδιώκουσι, ἐκδιώξουσιν
καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ψωμιοῦσί ψωμίσουσίν
σε, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπὶ σὲ, ἕως οὗ γνῷς ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἂν δόξῃ, δώσει αὐτήν. ἐάν

30. Αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ τὸν Βασιλέα, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον ὡς βοῦς ἤσθιε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ αἱ τρίχες αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν, καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ ὡς ὀρνέων.

31. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν, ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλαβον, καὶ αἱ φρένες μου ἐπ᾽ ἐμὲ ἐπεστράφησαν, καὶ τῷ ὑψίστῳ

v. 20. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. ibid. ἐάσατε ἐν τῇ γῇ) transposita. ib. καὶ χαλκῷ) καὶ ἐν χαλκῷ. v. 21. ψωμίσουσί σε) ψωμιοῦσί σε. v. 23. εἶπεν) εἶπαν. ibid. τὴν φυὴν) addit τῶν ῥιζῶν. ib. ἐπουράνιον.) οὐράνιον. v. 24. ἀδικίας σου) σου abest. v. 27. ἀπεκρίθη) adjicit ὁ Βασιλεύς. v. 28. ἐν στόματι) ἐν τῷ στόματι. ibid. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) ἀπ᾽ οὐρανοῦ. ib. ἡ βασιλεία σου) σου deest. v. 29. ἐκδιώξουσιν) ἐκδιώκουσι. ibid. ψωμίσουσιν) ψωμιοῦσι. ib. ἕως οὗ γνῷς) ἕως γνῷς. ib. καὶ ᾧ ἐὰν δόξῃ) καὶ ᾧ ἂν δόξῃ. v. 30. τὸν Βασιλέα) abest. ibid. ἕως οὗ αἱ) οὗ abest.

τὲς αἰῶνας ψίςῳ ηὐλόγησα, καὶ τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα ᾔνησα, καὶ ἐδόξασα, ὅτι ἡ ἐξεσία αὐτῦ ἐξεσία αἰώνιος, καὶ ἡ βασιλεία αὐτῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν,

32. καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὡς οὐδὲν ἐλογίσθησαν· καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτῦ ποιεῖ ἐν τῇ δυνάμει τῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς γῆς· καὶ οὐκ ἔςιν ὃς ἀντιποιήσεται τῇ χειρὶ αὐτῦ, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, τί ἐποίησας;

33. Αὐτῷ τῷ καιρῷ αἱ φρένες μου ἐπεςράφησαν ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας μου ἦλθον· καὶ ἡ μορφή μου ἐπέςρεψεν ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ οἱ τύραννοί μου καὶ οἱ μεγιςᾶνές μου ἐζήτουν με, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἐκραταιώθην, καὶ μεγαλωσύνη περισσοτέρα προσετέθη μοι.

34. Νῦν ὖν ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ αἰνῶ καὶ ὑπερυψῶ, καὶ δοξάζω τὸν βασιλέα τῦ οὐρανοῦ, ὅτι πάντα τὰ ἔργα αὐτῦ ἀληθινὰ, καὶ αἱ τρίβοι αὐτῦ κρίσεις, καὶ πάντας τὲς πορευομένους ἐν ὑπερηφανίᾳ δύναται ταπεινῶσαι.

Ὅρασις έ.

ΚΕΦ. Έ. V.

Ὅρασις ϛ'.

Βαρτάσαρ Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιςᾶσιν αὐτῦ ἀνδράσι χιλίοις, καὶ κατέναντι τῶν χιλίων ὁ οἶνος,

2. καὶ πίνων Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τῦ οἴνου, τῦ ἐνεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν Ναβυχοδονόσορ ὁ πατὴρ αὐτῦ ἐκ τῦ ναῦ τῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πιέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιςᾶνες αὐτῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ.

3. Καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἤχθησαν καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν ἐκ τῦ ναῦ τῦ Θεῦ τῦ ἐν Ἱερυσαλὴμ, καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιςᾶνες αὐτῦ, καὶ παράκοιτοι αὐτῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτῦ.

4. ἔπινον οἶνον, καὶ ᾔνεσαν τὲς Θεοὺς τὲς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνους, καὶ λιθίνους· καὶ τὸν Θεὸν τῦ αἰῶνος οὐκ ηὐλογήσαντο, ἔχοντα ἐξεσίαν τῦ πνεύματος αὐτῶν.

5. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου, καὶ ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τὸ κονίαμα τῦ τοίχου τῦ οἴκου τῦ βασιλέως, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τὲς ἀςραγάλους τῆς χειρὸς τῆς γραφέσης.

6. Τότε τῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτῦ συνετάρασσον αὐτὸν, καὶ οἱ σύνδεσμοι τῆς ὀσφύος αὐτῦ διελύοντο, καὶ τὰ γόνατα αὐτῦ συνεκροτοῦντο.

7. Καὶ ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰχύϊ, τῦ εἰσαγαγεῖν μάγες, χαλδαίες, γα-

V. 31. εἰς τοὺς αἰῶνας ᾔνησα) εἰς τὸν αἰῶνα ᾔνεσα. V. 34. Subscript. Ὅρασις έ. ab Edit. Rom. abest. CAP. V. Ὅρασις ϛ'.) deest. V. 1. Βαρτάσαρ) Βαλτάσαρ. ibid. δεῖπνον) δεῖπνον μέγα. ib. ἀνδράσιν χιλίοις) χιλίοις. V. 3. ἤχθησαν) ἠνέχθησαν. ibid. ἐκ τῦ ναοῦ) adjicit τῦ θεοῦ. ib. καὶ παράκοιτοι αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ·) καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτῦ. V. 4. λιθίνας·) λιθίνους. ibid. καὶ τὸν θεὸν τῦ αἰῶνος ἐκ ηὐλογήσαντο, ἔχοντα ἐξεσίαν τῦ πνεύματος αὐτῶν.) non habet.

ζαρηνὰς· καὶ εἶπε τοῖς σοφοῖς Βαβυλῶνος, ὃς ἐὰν ἀναγνῷ τὴν γραφὴν ταύτην, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσῃ μοι, πορφύραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς (ἔςαι) ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῦ, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει. περὶ

8. Καὶ εἰσεπορεύοντο πάντες οἱ σοφοὶ τῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἠδύναντο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, οὐδὲ τὴν σύγκρισιν γνωρίσαι τῷ βασιλεῖ.

9. Καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτάσαρ πολὺ ἐταράχθη, καὶ ἡ μορφὴ αὐτῦ ἠλλοιώθη ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ οἱ μεγιςᾶνες αὐτῦ συνεταράσσοντο. συνετάραοσον αὐτόν

10. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ βασίλισσα κατέναντι τῶν λόγων τῦ βασιλέως, καὶ τῶν μεγιστάνων αὐτῦ εἰς τὸν οἶκον τῦ πότυ, καὶ ἀπεκρίθη ἡ βασίλισσα, καὶ εἶπε· βασιλεῦ, εἰς τὺς αἰῶνας ζῆθι· μὴ ταρασσέτωσάν σε οἱ διαλογισμοί συ, καὶ ἡ μορφή συ μὴ ἀλλοιέσθω.

11. Ἔςιν ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλείᾳ συ, ἐν ᾧ πνεῦμα Θεῦ ἅγιον· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῦ πατρός σου, γρηγόρησις καὶ σύνεσις εὑρέθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ πατήρ σου ἄρχοντα ἐπαοιδῶν, μάγων, Χαλδαίων, γαζαρηνῶν κατέςησεν αὐτὸν ὁ πατήρ σου ὁ βασιλεύς.

12. Ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ, καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις ἐν αὐτῷ, συγκρίνων ἐνύπνια, καὶ ἀναγγέλλων κρατούμενα, καὶ λύων συνδέσμους, Δανιήλ· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν αὐτῷ ὄνομα, Βαλτάσαρ· νῦν οὖν κληθήτω, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῦ ἀναγγελεῖ σοι.

13. Τότε Δανιὴλ εἰσήχθη ἐνώπιον τῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ· σὺ εἶ Δανιὴλ, ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰυδαίας, ἧς ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου;

14. Ἤκυσα περὶ σοῦ, ὅτι πνεῦμα Θεῦ ἐν σοὶ, καὶ γρηγόρησις, καὶ σύνεσις, καὶ σοφία περισσὴ εὑρέθη ἐν σοί.

15. Καὶ νῦν εἰσῆλθον ἐνώπιον ἐμῦ οἱ σοφοὶ, μάγοι, γαζαρηνοὶ, ἵνα τὴν γραφὴν ταύτην ἀναγνῶσι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσωσί μοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀναγγεῖλαί μοι.

16. Καὶ ἐγὼ ἤκυσα περὶ σῦ, ὅτι σὺ δύνασαι κρίματα συγκρίνειν· νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῇς τὴν γραφὴν ταύτην ἀναγνῶναι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσαι μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἔςαι ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, περὶ καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μυ ἄρξεις.

17. Τότε ἀπεκρίθη Δανιὴλ, καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῦ βασιλέως· τὰ δόματά συ σὺν σοὶ ἔςω, καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου ἑτέρῳ δὸς, ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώ-

v. 7. ὃς ἐὰν) ὃς ἄν. ibid. σύγκρισιν αὐτῆς) αὐτῆς abeſt. ib. ἔςαι περὶ τὸν τράχηλον) ἐπὶ τὸν τράχηλον. v. 8. εἰσεπορεύοντο) adjicit πάντες. v. 9. πολὺ) deeſt. ibid. ἐπ᾽ αὐτῷ]) ἐν αὐτῷ. ib. συνετάρασσον αὐτόν.) συνεταράσσοντο. v. 10. καὶ ἀπεκρίθη ἡ βασίλισσα) non habet. ibid. εἰς τὰς αἰῶνας) εἰς τὸν αἰῶνα. v. 11. Θεῦ ἅγιον·) ἅγιον abeſt. ibid. ὁ πατήρ σου ὁ βασιλεύς.) non habet. v. 12. αὐτῷ ὄνομα) transpoſita. v. 15. ἐνώπιον ἐμοῦ) ἐνώπιόν μου. ibid. τὴν γραφὴν) addit ταύτην. ib. σύγκρισιν αὐτῆς) αὐτῆς deeſt v. 16. ὅτι σὺ δύνασαι κρ. συγκρίνειν·) ὅτι δύνασαι κρίματα συγκρῖναι. ibid. γραφὴν ταύτην) ταύτην abeſt. ibid. περὶ τὸν τράχηλόν συ) ἐπὶ τῷ τραχήλῳ συ. v. 17. Τότε ἀπεκρίθη Δανιὴλ) καὶ εἶπε Δανιήλ. ibid. σὺν σοὶ ἔςω) σοὶ ἔςω.

ναγνώσομαι τῷ βασιλεῖ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι

18. Βασιλεῦ· ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος τὴν βασιλείαν καὶ τὴν μεγαλωσύνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκε Ναβουχοδονόσορ τῷ πατρί σου,

19. καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης, ἧς ἔδωκεν αὐτῷ, πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· οὓς ἐβούλετο αὐτὸς ἀνῄρει, καὶ οὓς ἐβούλετο αὐτὸς ἔ-

ὑψοῖ τυπτεν, καὶ οὓς ἐβούλετο αὐτὸς ὕψου, καὶ οὓς ἐβούλετο αὐτὸς ἐταπείνου.

20. Καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύεσθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἡ τιμὴ ἀφῃρέθη ἀπ' αὐτοῦ,

21. καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ ὀνάγρων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμιζον αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ ἔγνω ὅτι κυριεύει Θεὸς ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἐὰν δόξῃ, δώσει αὐτήν.

22. Καὶ σὺ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, Βαλτάσαρ, οὐκ ἐταπείνωσας τὴν καρδίαν σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· οὐ πάντα ταῦτα ἔγνως;

23. Καὶ ἐπὶ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθης, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκαν ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ ἤνεγκας μεγιστᾶνές σου, καὶ αἱ παλλακαί σου, καὶ αἱ παράκοιτοί σου οἶνον ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς· καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνους, καὶ λιθίνους, οἳ οὐ βλέπουσι, καὶ οἱ οὐκ ἀκούουσι, καὶ οὐ γινώσκουσιν, ᾔνεσας, καὶ τὸν Θεὸν, οὗ ἡ πνοή σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου, αὐτὸν οὐκ ἐδόξασας;

24. Διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς, καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξε.

25. Καὶ αὕτη ἡ γραφὴ ἡ ἐντεταγμένη· μανὴ, θεκὲλ, φάρες.

26. Τοῦτο τὸ σύγκριμα τοῦ ῥήματος· μανὴ, ἐμέτρησεν ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν σου, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτήν.

27. Θεκὲλ, ἐστάθη ἐν ζυγῷ, καὶ εὑρέθη ὑστεροῦσα·

28. Φάρες, διῄρηται ἡ βασιλεία σου, καὶ ἐδόθη Μήδοις καὶ Πέρσαις.

29. Καὶ εἶπε Βαλτάσαρ, καὶ ἐνέδυσαν τὸν Δανιὴλ πορφύραν, καὶ τὸν μανιάκην τὸν χρυσοῦν περιέθηκαν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξε περὶ αὐτοῦ, τοῦ εἶναι αὐτὸν ἄρχοντα τρίτον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· Ὅρασις ϛ'. Ὅρασις ζ'.

30. Ἐν

v. 17. τῷ βασιλεῖ) non habet. v. 19. ἐβούλετο) ἠβούλετο, quater. ibid. ὑψοῖ) ὕψου. v. 20. ὑπερηφανεύεσθαι) ὑπερηφανεύσασθαι. ibid. τῆς βασιλείας αὐτοῦ) αὐτοῦ abest. v. 21. μετὰ ὀνάγρων) μετὰ τῶν ὀνάγρων. ibid. κυριεύει ὁ ὕψιστος) κυριεύει ὁ Θεὸς ὕψιστος. ib. καὶ ᾧ ἐὰν) καὶ ᾧ ἄν. v. 22. Καὶ σὺ ὁ υἱὸς) καὶ σὺ οὖν υἱός. ibid. ἐνώπιον) κατενώπιον. v. 23. οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκας) οἴκου ἤνεγκαν. ibid. βλέπουσι) adjicit, καὶ οἱ οὐκ ἀκούουσι. ib. ἐν τῇ χειρὶ) absque articulo. v. 25. ἡ ἐντεταγμένη) abest articulus. v. 29. τοῦ εἶναι) εἶναι. ibid. ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.) αὐτοῦ abest. ib. Ὅρασις ϛ'. Ὅρασις ζ'.) non habet.

30. Ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνῃρέθη Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ὁ Χαλδαῖος.

31. καὶ Δαρεῖος ὁ Μῆδος παρέλαβε τὴν βασιλείαν, ὢν ἐτῶν ἑξήκοντα δύο.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

ΚΑΙ ἤρεσεν ἐνώπιον Δαρείου, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τῆς βασιλείας σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι, τοῦ εἶναι αὐτοὺς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ,

2. καὶ ἐπάνω αὐτῶν τακτικοὺς τρεῖς, ὧν ἦν Δανιὴλ εἷς ἐξ αὐτῶν, τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς τοὺς σατράπας λόγον, ὅπως ὁ βασιλεὺς μὴ ἐνοχλῆται.

3. Καὶ ἦν Δανιὴλ ὑπὲρ αὐτοὺς, ὅτι
ἐπ' πνεῦμα περισσὸν ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

4. Καὶ οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι ἐζήτουν πρόφασιν εὑρεῖν κατὰ Δανιήλ· καὶ πᾶσαν πρόφασιν καὶ παράπτωμα
ἀμβλάκημα καὶ ἀμπλάκημα οὐχ εὗρον κατ' αὐτοῦ, ὅτι πιστὸς ἦν.

5. Καὶ εἶπον οἱ τακτικοί· οὐχ εὑρήσομεν κατὰ Δανιὴλ πρόφασιν, εἰ μὴ ἐν
νόμοις νομίμοις Θεοῦ αὐτοῦ.

6. Τότε οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι παρέστησαν τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Δαρεῖε βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι.

7. Συνεβουλεύσαντο πάντες οἱ ἐπὶ τῆς βασιλείας σου στρατηγοὶ καὶ σατράπαι, ὕπατοι καὶ τοπάρχαι, τοῦ στῆσαι στάσιν βασιλικὴν, καὶ ἐνισχῦσαι ὁρισμὸν, ὅπως ὃς ἂν αἰτήσηται αἴτημα παρὰ παντὸς
Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ σοῦ βασιλεῦ, ἐμβληθήσηται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ἀνθρώπων ἐμβληθήσεται

8. Νῦν οὖν, βασιλεῦ, στῆσον ὁρισμὸν, καὶ ἔκθες γραφὴν, ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ τὸ δόγμα Μήδων καὶ Περσῶν.

9. Τότε ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπέταξε γραφῆναι τὸ δόγμα.

10. Καὶ Δανιὴλ ἡνίκα ἔγνω, ὅτι ἐνετάγη τὸ δόγμα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ· καὶ αἱ θυρίδες ἠνεῳγμέναι αὐτῷ ἐν τοῖς ὑπερῴοις αὐτοῦ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, καὶ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας ἦν κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ προσευχόμενος καὶ ἐξομολογούμενος ἐναντίον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἦν ποιῶν ἔμπροσθεν.

11. Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι παρετήρησαν, καὶ εὗρον τὸν Δανιὴλ ἀξιοῦντα καὶ δεόμενον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ.

12. Καὶ προσελθόντες λέγουσι τῷ βασιλεῖ· βασιλεῦ, οὐχὶ ὁρισμὸν ἔταξας, ὅπως πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν αἰτήσηται παρὰ παντὸς Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου αἴτημα, ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, ἐμβληθήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων; καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς·

v. 30. ἀνῃρέθη ἀνῃρέθη. ibid. Βαλτάσαρ) adjicit ὁ βασιλεὺς ὁ χαλδαῖος. CAP. VI. v. 1. ἐν πάσῃ) ἐν ὅλῃ. v. 2. ὧν ἦν Δανιὴλ εἷς) ὃς ἦν δανιὴλ εἷς. v. 3. ἦν ἐπ' αὐτῷ) ἐν αὐτῷ. v. 4. ἀμβλάκημα) ἀμπλάκημα. v. 5. νόμοις) νομίμοις. v. 7. στάσιν βασιλικὴν) στάσει βασιλικῇ. ibid. αἰτήσηται) αἰτήσῃ. ib. ἀνθρώπων) ἀνθρώπου. ib. ἐμβληθήσεται) ἐμβληθήσηται. v. 8. ὁρισμὸν) τὸν ὁρισμόν. ibid. Μήδων καὶ Περσῶν.) transposita. v. 10. οἶκον ἑαυτοῦ·) οἶκον αὐτοῦ. ibid. ἠνεῳγμέναι) ἀνεῳγμέναι. v. 12. οὐχὶ) οὐχ. ibid. αἰτήσηται.) αἰτήσῃ.

λεύς· ἀληθινὸς ὁ λόγος, ϗ τὸ δόγμα Μήδων ϗ Περσῶν ἐ παρελεύσεται.

13. Τότε ἀπεκρίθησαν, ϗ λέγουσιν ἐνώπιον τȣ̃ βασιλέως· Δανιὴλ, ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰȣδαίας, οὐχ ὑπετάγη τῷ δόγματί σȣ περὶ τȣ̃ ὁρισμȣ̃ ȣ̃ ἔταξας, ϗ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας αἰτεῖται παρὰ τȣ̃ Θεȣ̃ αὐτȣ̃ τὰ αἰτήματα αὐτȣ̃.

14. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὡς τὸ ῥῆμα ἤκουσε, πολὺ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ, ϗ περὶ τȣ̃ Δανιὴλ ἠγωνίσατο τȣ̃ ἐξελέσθαι αὐτὸν, ϗ ἕως ἑσπέρας ἦν ἀγωνιζόμενος τȣ̃ ἐξελέσθαι αὐτόν.

15. Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι λέγȣσι τῷ βασιλεῖ· γνῶθι βασιλεῦ, ὅτι τὸ δόγμα Μήδοις ϗ Πέρσαις, τȣ̃ πᾶν ὁρισμὸν ϗ στάσιν ἣν ἂν ὁ βασιλεὺς στήσῃ, ȣ̓ δεῖ παραλλάξαι.

16. Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε, ϗ ἤγαγον τὸν Δανιὴλ, ϗ ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, ϗ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ· ὁ Θεός σου ᾧ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς, αὐτὸς ἐξελεῖταί σε.

17. Καὶ ἤνεγκεν λίθον, ϗ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στόμα τȣ̃ λάκκȣ, ϗ ἐσφραγίσατο ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δακτυλίῳ αὐτȣ̃, ϗ ἐν τῷ δακτυλίῳ τῶν μεγιστάνων αὐτȣ̃, ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ πρᾶγμα ἐν τῷ Δανιήλ.

18 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτȣ̃, ϗ ἐκοιμήθη ἄδειπνος, ϗ ἐδέσματα οὐκ εἰσηνέχθη αὐτῷ· ϗ ὁ ὕπνος αὐτȣ̃ ἀπέστη ἀπ' αὐτȣ̃· ϗ ἔκλεισεν ὁ ἐγένετο
Θεὸς τὰ στόματα τῶν λεόντων, ϗ ȣ̓ παρηνώχλησαν τῷ Δανιήλ.

19. Τότε ὁ βασιλεὺς ἀνέστη τὸ πρωῒ ἐν τῷ φωτὶ, ϗ ἐν σπουδῇ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

20. Καὶ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν τῷ λάκκῳ, τῷ Δανιὴλ ἐβόησε φωνῇ ἰσχυρᾷ· Δανιὴλ ὁ δοῦλος τȣ̃ Θεȣ̃ τȣ̃ ζῶντος, ὁ Θεός σου ᾧ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς, εἰ ἠδυνάσθη ἐξελέσθαι σε ἐκ στόματος τῶν λεόντων;

21. Καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ· βασιλεῦ, εἰς τȣ̀ς αἰῶνας ζῆθι·

22. Ὁ Θεός μου ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτȣ̃, ϗ ἐνέφραξεν τὰ στόματα τῶν λεόντων, ϗ ȣ̓κ ἐλυμήναντό με, ὅτι κατεναντίον αὐτȣ̃ εὐθύτης εὑρέθη ἐν ἐμοὶ, ϗ ἐνώπιον δέ σου, βασιλεῦ, παράπτωμα ȣ̓κ ἐποίησα.

23. Τότε ὁ βασιλεὺς πολὺ ἠγαθύνθη ἐπ' αὐτῷ, ϗ τὸν Δανιὴλ εἶπεν ἀνενέγκαι ἐκ τȣ̃ λάκκȣ· ϗ ἀνηνέχθη Δανιὴλ ἐκ τȣ̃ λάκκȣ, ϗ πᾶσα διαφθορὰ
οὐχ εὑρέθη ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐπίστευσεν ἐν τῷ οὐ
Θεῷ αὐτȣ̃.

24. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ϗ ἤγαγον τȣ̀ς ἄνδρας τȣ̀ς διαβαλόντας τὸν Δανιὴλ, ϗ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων ἐβλήθησαν αὐτοὶ, ϗ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, ϗ αἱ γυναῖκες αὐτῶν· καὶ οὐκ ἔφθασαν

v. 13. περὶ τοῦ ὁρισμοῦ ȣ̃ ἔταξας) non habet. ibid. αἰτεῖται) αἰτεῖ. v. 14. ἐξελέσθαι αὐτόν.) τȣ̃ ἐξελέσθαι αὐτόν. v. 15. ἣν ὁ βασιλεὺς) ἣν ἂν ὁ βασιλεύς. v. 16. ᾧ λατρεύεις) ᾧ σὺ λατρεύεις. v. 17. ἤνεγκεν) ἤνεγκαν. ibid. ἐπέθηκεν) ἐπέθηκαν. ib. ἐσφραγίσατο) addit ὁ βασιλεύς. v. 18. εἰσηνέχθη) εἰσήνεγκαν. ibid. ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ') ὕπνος ἀπέστη ἀπ'. v. 20. τῷ Δανιὴλ ἐβόησε φωνῇ·) ἐβόησε φωνῇ ἰσχυρᾷ. ibid. ᾧ λατρεύεις) ᾧ σὺ λατρεύεις. ib. ἠδυνάσθη) ἠδυνήθη. v. 22. κατεναντίον) κατέναντι. ibid. εὑρέθη ἐν ἐμοί) εὑρέθη ἐμοί. v. 23. οὐκ εὑρέθη) οὐχ εὑρέθη. ibid. ἐπίστευσεν τῷ) ἐπίστευσεν ἐν τῷ. v. 24. ἤγαγον) ἠγάγοσαν. ibid. ἐβλήθησαν) ἐνεβλήθησαν.

εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ λάκκου, ἕως οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες, καὶ πάντα τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐλέπτυναν.

25. Τότε ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ἔγραψε πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη.

26. Ἐκ προσώπου μου ἐτέθη δόγμα, τοῦ ἐν πάσῃ ἀρχῇ τῆς βασιλείας μου εἶναι τρέμοντας καὶ φοβουμένους ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Δανιὴλ, ὅτι αὐτὸς Θεὸς ζῶν, καὶ μένων εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ κυριεία αὐτοῦ ἕως τέλους.

27. Ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται, καὶ ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ἐξείλατο τὸν Δανιὴλ ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων.

28. Καὶ Δανιὴλ κατηύθυνεν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ Κύρου τοῦ Πέρσου.

Ὅρασις ζ'.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Ὅρασις η'.

ΕΝ ἔτει πρώτῳ τοῦ Βαλτάσαρ βασιλέως Χαλδαίων, Δανιὴλ ἐνύπνιον ἴδε, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐνύπνιον ἔγραψεν.

2. Ἐγὼ Δανιὴλ ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός· καὶ ἰδοὺ οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ προσέβαλον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην,

3. καὶ τέσσαρα θηρία μεγάλα ἀνέβαινον ἐκ τῆς θαλάσσης, διαφέροντα ἀλλήλων.

4. Τὸ πρῶτον ὡσεὶ λέαινα ἔχουσα πτερά, καὶ πτερὰ αὐτῆς ὡς ἀετοῦ· ἐθεώρουν ἕως οὗ ἐξετίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς· καὶ ἐξήρθη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ ἐξηγέρθη
ποδῶν ἀνθρώπου ἐστάθη, καὶ καρδία ἀνθρώπου ἐδόθη αὐτῇ.

5. Καὶ ἰδοὺ θηρίον δεύτερον ὅμοιον ἄρκῳ, καὶ εἰς μέρος ἓν ἐστάθη, καὶ τρία πλευρὰ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς, ἀναμέσον τῶν ὀδόντων αὐτῆς· καὶ οὕτως ἔλεγον αὐτῇ, ἀνάστηθι, φάγε σάρκας πολλάς.

6. Ὀπίσω τούτου ἐθεώρουν· καὶ ἰδοὺ θηρίον ἕτερον ὡσεὶ πάρδαλις· καὶ αὐτῇ πτερὰ τέσσαρα πετεινοῦ ὑπεράνω αὐτῆς, καὶ τέσσαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ, καὶ ἐξουσία ἐδόθη αὐτῇ. αὐτῷ

7. Ὀπίσω τούτου ἐθεώρουν· καὶ ἰδοὺ θηρίον τέταρτον φοβερὸν καὶ ἔκθαμβον, καὶ ἰσχυρὸν περισσῶς (παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ·) καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ μεγάλοι, ἐσθίον, καὶ λεπτῦνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει, καὶ αὐτὸ διάφορον περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ δέκα κέρατα αὐτῷ.

Προσ-

v. 25. ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος) transposita. v. 26. δόγμα, τοῦ ἐν πάσῃ) δόγμα τοῦτο ἐν πάσῃ. ibid. ὅτι αὐτὸς Θεὸς) ὅτι αὐτός ἐστι Θεός. ib. κυριεία) κυρεία. v. 27. ἐν οὐρανῷ) ἐν τῷ οὐρανῷ. v. 28. Subscript. Ὅρασις ζ'. abest ab *Edit. Rom.* CAP. VII. Ὅρασις η'.) non habet. v. 1. Βαλτάσαρ) τοῦ Βαλτάσαρ. ibid. ἐνύπνιον ἔγραψεν.) ἐνύπνιον αὐτοῦ ἔγραψεν. v. 2. ἐν ὁράματι τῆς νυκτός·) abest. v. 4. ἔχουσα πτερά) non habet. ibid. ἐξηγέρθη) ἐξήρθη. v. 5. τρία πλευρά) τρεῖς πλευραί. v. 6. ἐδόθη αὐτῷ) ἐδόθη αὐτῇ. v. 7. (παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ) desiderantur. ibid. οἱ ὀδόντες) καὶ οἱ ὀδόντες. ib. σιδηροῖ μεγάλοι) σιδηροῖ. ib. δέκα κέρατα) transposita.

8. Προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ κέρας ἕτερον μικρὸν ἀνέβη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ τρία κέρατα τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεριζώθη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ὀφθαλμοὶ, ὡσεὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου ἐν τῷ κέρατι τούτῳ, καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα.

9. Ἐθεώρουν ἕως ὅτου θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ὡσεὶ χιὼν λευκὸν, καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλὸξ πυρὸς, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον.

10. Ποταμὸς πυρὸς ἐκπορευόμενος εἷλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· χίλιαι χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ· κριτήριον ἐκάθισε, καὶ βίβλοι ἠνεῴχθησαν.

11. Ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν
ὧν ἐλάλει λόγων τῶν μεγάλων, ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει, ἕως τὸ θηρίον ἐκεῖνο ἀνῃρέθη, καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός.

12. Καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων ἡ ἀρχὴ μετεστάθη, καὶ μακρότης ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως καιροῦ καὶ καιροῦ.

13. Ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος ἦν, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασε, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ προσήγαγον αὐτόν·

14. καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, καὶ γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύσουσιν· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ, ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, οὐ διαφθαρήσεται. δουλεύσουσιν

15. Ἔφριξε τὸ πνεῦμά μου ἐν τῇ ἕξει μου, ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς μου ἐτάρασσόν με.

16. Καὶ προσῆλθον ἑνὶ τῶν ἑστηκότων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ μαθεῖν περὶ πάντων τούτων· καὶ εἶπέ μοι τὴν ἀκρίβειαν, καὶ τὴν σύγκρισιν τῶν λόγων ἐγνώρισέ μοι.

17. Ταῦτα τὰ θηρία τὰ μεγάλα τὰ τέσσαρα, τέσσαρες βασιλεῖαι ἀναστήσονται ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Αἳ ἀρθήσονται, καὶ παραλήψονται τὴν βασιλείαν ἅγιοι ὑψίστου, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων.

19. Καὶ ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου, ὅτι ἦν διάφορον παρὰ πᾶν θηρίον, φοβερὸν περισσῶς, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοῖ, ἐσθίον, καὶ λεπτῦνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει.

20. Καὶ περὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ τῶν δέκα τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἀναβάντος καὶ ἐκτινάξαντος τῶν προτέρων τρία, κέρας ἐκεῖνο, ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα,

v. 8. ἐξεριζώθη) ἐξερριζώθη. v. 9. θρόνοι) οἱ θρόνοι. ibid. ὡσεὶ χιὼν λευκὸν) λευκὸν ὡσεὶ χιών. v. 10. ἐκπορευόμενος) abest. v. 11. λόγων ὧν ἐλάλει) λόγων τῶν μεγάλων. ibid. ἕως τὸ θηρίον ἐκεῖνο ἀνῃρέθη) ἕως ἀνῃρέθη τὸ θηρίον. v. 12. ἡ ἀρχὴ μετεστάθη) transposita. v. 13. ἐρχόμενος ἦν) ἦν deest. ibid. ἐνώπιον αὐτοῦ προσήγαγον αὐτόν·) προσηνέχθη αὐτῷ. v. 14. γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύουσιν) γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύσουσιν. v. 17. τὰ μεγάλα) abest. v. 19. διάφορον) διαφέρον. ibid. οἱ ὄνυχες) ὄνυχες. v. 20. προτέρων τρία, κέρας ἐκεῖνο, ᾧ οἱ ὀφθ.) πρώτων ᾧ οἱ ὀφθαλμοί.

μείζω λα, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ μείζων τῶν λοιπῶν.

21. Ἐθεώρουν, καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐποίει πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ ἴσχυε πρὸς αὐτούς,

22. ἕως οὗ ἦλθεν ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν, καὶ τὸ κρῖμα ἔδωκεν ἁγίοις ὑψίστου· καὶ ὁ καιρὸς ἔφθασε, καὶ τὴν βασιλείαν κατέσχον οἱ ἅγιοι·

23. καὶ εἶπε· τὸ θηρίον τὸ τέταρτον, βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐν τῇ γῇ, ἥτις ὑπερέξει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ καταφάγεται πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ συμπατήσει αὐτὴν καὶ κατακόψει.

24. Καὶ τὰ δέκα κέρατα αὐτοῦ, δέκα βασιλεῖς ἀναστήσονται, καὶ ὀπίσω
αὐτοῦ αὐτῶν ἀναστήσεται ἕτερος, ὃς ὑπεροίσει κακοῖς πάντας τοὺς ἔμπροσθεν, καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει,

25. καὶ λόγους πρὸς τὸν ὕψιστον λαλήσει, καὶ τοὺς ἁγίους ὑψίστου παλαιώσει, καὶ ὑπονοήσει τοῦ ἀλλοιῶσαι καιροὺς καὶ νόμον, καὶ δοθήσεται ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἕως καιροῦ (καὶ καιροῦ) καὶ καιρῶν καὶ ἥμισυ καιροῦ,

26. καὶ τὸ κριτήριον καθίσει, καὶ τὴν ἀρχὴν μεταστήσουσι τοῦ ἀφανίσαι, καὶ τοῦ ἀπολέσαι ἕως τέλους,

27. καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλωσύνη τῶν βασιλέων τῶν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ (καὶ) ἐδόθη ἁγίοις ὑψίστου· καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, βασιλεία αἰώνιος, καὶ πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ αὐτῷ δουλεύσουσι καὶ ὑπακούσονται.

28. Ἕως ὧδε τὸ πέρας τοῦ λόγου· ἐγὼ Δανιήλ, ἐπὶ πολὺ οἱ διαλογισμοί μου συνετάρασσόν με, καὶ ἡ μορφή μου ἠλλοιώθη ἐπ᾽ ἐμοί, καὶ τὸ ῥῆμα ἐν τῇ καρδίᾳ μου συνετήρησα.

Ὅρασις η΄.

ΚΕΦ. Η΄. VIII.

Ὅρασις θ΄.

ΕΝ ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Βαλτάσαρ τοῦ βασιλέως ὅρασις ὤφθη Βαρτάσαρ
πρὸς μέ· ἐγὼ Δανιὴλ (ἐγὼ Δανιὴλ) μετὰ τὴν ὀφθεῖσάν μοι τὴν ἀρχήν,

2. καὶ ἤμην ἐν Σούσοις τῇ βάρει, ἥ ἐστιν ἐν χώρᾳ Αἰλάμ· καὶ ἴδον ἐν ὁράματι, καὶ ἤμην ἐπὶ τοῦ Οὐβάλ.

3. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου· καὶ ἴδον· καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς ἑστηκὼς, πρὸ τοῦ Οὐβάλ· καὶ αὐτῷ κέρατα, καὶ τὰ κέρατα ὑψηλά· καὶ τὸ ἓν ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου καὶ τὸ ὑψηλὸν ἀνέβαινεν ἐπ᾽ ἐσχάτων. ὑψηλότερον

4. Καὶ ἴδον τὸν κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν, καὶ βορρᾶν, καὶ νότον, καὶ λίβα· καὶ πάντα τὰ θηρία οὐ στήσονται ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐμεγαλύνθη.

5. Καὶ

V. 20. μείζω) μείζων. V. 21. ἴσχυε) ἴσχυσε. V. 22. ἕως ἦλθεν ὁ παλ. τῶν ἡμερῶν) ἕως οὗ ἦλθεν ὁ παλαιὸς ἡμερῶν. V. 24. ὀπίσω αὐτοῦ) ὀπίσω αὐτῶν. V. 25. (καὶ καιροῦ) deest. ibid. καὶ ἥμισυ) καί γε ἥμισυ. V. 26. καθίσει) ἐκάθισε. V. 27. (καὶ) abest. V. 28. ἐπὶ πολὺ οἱ διαλογισμοί μου) transposita. ibid. ἐπ᾽ ἐμοὶ) abest. ib. συνετήρησα.) διετήρησα. ib. Subscript. Ὅρασις η΄. ab *Ed. Rom.* abest. CAP. VIII. Ὅρασις θ΄.) abest. V. 1. Βαρτάσαρ) Βαλτάσαρ. ibid. (ἐγὼ Δανιὴλ) abest. V. 2. καὶ ἴδον ἐν ὁράματι) abest. V. 3. αὐτῷ κέρατα, καὶ τὰ κέρατα ὑψηλά·) αὐτῷ κέρατα ὑψηλά. ibid. καὶ τὸ ὑψηλότερον) καὶ τὸ ὑψηλόν. V. 4. καὶ λίβα) abest. ibid. στήσονται) στήσεται.

5. Καὶ ἐγὼ ἤμην συνιῶν, καὶ ἰδοὺ τράγος αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ οὐκ ἦν ὁ ἁπτόμενος τῆς γῆς· καὶ τῷ τράγῳ κέρας θεωρητὸν ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,

6. καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ κριοῦ τοῦ τὰ κέ-
ἀναμέσον ρατα ἔχοντος, οὗ ἴδον ἑστῶτος ἐνώπιον τοῦ
Οὐβάλ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν ἐν ὁρμῇ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

7. Καὶ ἴδον αὐτὸν φθάνοντα ἕως τοῦ κριοῦ, καὶ ἐξηγριώθη πρὸς αὐτόν· καὶ ἔπαισε τὸν κριόν, καὶ συνέτριψεν ἀμφότερα τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἰσχὺς τῷ κριῷ, τοῦ στῆναι ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔριψεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ συνεπάτησεν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος τὸν κριὸν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ.

8. Καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν ἐμεγαλύνθη ἕως σφόδρα· καὶ ἐν τῷ ἰσχύσαι αὐτόν, συνετρίβη τὸ κέρας αὐτοῦ τὸ μέγα· καὶ ἀνέβη ἕτερα κέρατα τέσσαρα ὑποκάτω αὐτοῦ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ.

9. Καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς αὐτῶν ἐξῆλθε κέρας ἓν ἰσχυρόν, καὶ ἐμεγαλύνθη περισσῶς πρὸς τὸν νότον, καὶ πρὸς ἀνατολήν, καὶ πρὸς τὴν δύναμιν,

10. καὶ ἐμεγαλύνθη ἕως τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ
συνεπα- ἀπὸ τῶν ἄστρων, καὶ συνεπάτησαν αὐτά.
τήθη

11. Καὶ ἕως οὗ ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσηται τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ δι' αὐτὸν θυσία ἐῤῥάχθη, καὶ ἐγενήθη, καὶ κατευω- ἐταράχθη
δώθη αὐτῷ· καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται.

12. Καὶ ἐδόθη ἐπὶ τὴν θυσίαν ἁμαρτία, καὶ ἐρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐποίησε, καὶ κατευωδώθη.

13. Καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἁγίου λαλοῦντος· καὶ εἶπεν εἷς ἅγιος τῷ Φελμανὶ τῷ λαλοῦντι· ἕως πότε ἡ ὅρασις στήσεται ἡ θυσία ἡ ἀρθεῖσα, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθεῖσα, καὶ τὸ ἅγιον καὶ ἡ δύναμις συμπατηθήσεται;

14. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἕως ἑσπέρας καὶ πρωῒ ἡμέραι δισχίλιαι καὶ τριακόσιαι, καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἅγιον.

15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἰδεῖν με, ἐγὼ Δανιήλ, τὴν ὅρασιν, καὶ ἐζήτουν σύνεσιν, καὶ ἰδοὺ ἔστη ἐνώπιον ἐμοῦ, ὡς ὅρασις ἀνδρός,

16. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀνδρὸς ἀναμέσον τοῦ Οὐβάλ, καὶ ἐκάλεσε, καὶ εἶπε, Γαβριήλ, συνέτισον ἐκεῖνον τὴν ὅρασιν.

17. Καὶ ἦλθε, καὶ ἔστη ἐχόμενα τῆς ἀναμέσον
στάσεώς μου· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐθαμβήθην, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπε πρός με· σύνες υἱὲ ἀνθρώπου· ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὅρασις.

18. Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν μετ' ἐμοῦ, ἐθαμβήθην καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσω-

v. 5. ὁ ἁπτόμενος) abest articulus. ibid. κέρας θεωρητὸν ἀναμέσον) κέρας μέσον. v. 6. ἑστῶτος ἀναμέσον τοῦ) ἑστῶτος ἐνώπιον τοῦ. v. 7. Καὶ ἴδον) adjicit αὐτόν. ibid. ἐξηγριώθη) ἐξηγριάνθη. ib. ἔριψεν) ἔῤῥιψεν. v. 9. καὶ πρὸς ἀνατολήν) non habet. v. 10. ἐμεγαλύνθη) præmittit καί. ibid. καὶ τῶν ἄστρων, καὶ συνεπατήθη) καὶ ἀπὸ τῶν ἄστρων, καὶ συνεπάτησαν αὐτά. v. 11. καὶ ἐγενήθη) non habet. v. 12. ἐρίφη) ἐῤῥίφη ibid. κατευωδώθη.) εὐωδώθη. v. 13. ἑνὸς λαλοῦντος) ἑνὸς ἁγίου λαλοῦντος. ibid. Φελμανί) Φελμουνὶ v. 14. τριακόσιαι) τετρακόσιαι. v. 17. ἔστη ἀναμέσον τῆς) ἔστη ἐχόμενος τῆς. v. 18. ἐθαμβήθην καί) non habet.

πόν μου ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἥψατό μου, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ πόδας μου,

19. καὶ εἶπέ μοι· ἰδὲ ἐγὼ γνωρίζω σοι τὰ ἐσόμενα ἐπ' ἐσχάτῃ τῆς ὀργῆς· ἔτι γὰρ εἰς καιρῦ πέρας ἡ ὅρασις.

20. Ὁ κριὸς ὃν ἴδες, ὁ ἔχων τὰ κέρατα, βασιλεὺς Περσῶν καὶ Μήδων.

21. Καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν, βασιλεὺς Ἑλλήνων· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα ὃ ἦν ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῦ, αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ὁ πρῶτος.

22. Καὶ τῦ συντριβέντος ὗ ἔστησαν ὑποκάτω τέσσαρα κέρατα, τέσσαρες βασιλεῖς ἐκ τῦ ἔθνους αὐτῦ ἀναστήσονται, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῦ.

23. Καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ τῆς βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδὴς προσώπῳ, καὶ συνιῶν προβλήματα,

24. καὶ κραταιὰ ἡ ἰσχὺς αὐτῦ, καὶ ὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῦ, καὶ θαυμαστὰ διαφθερεῖ, καὶ κατευθυνεῖ, καὶ ποιήσει, καὶ διαφθερεῖ ἰσχυρὺς, καὶ λαὸν ἅγιον.

25. Καὶ ὁ ζυγὸς τῦ κλοιῦ αὐτῦ κατευθυνεῖ· δόλος ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτῦ μεγαλυνθήσεται, καὶ
ἀπωλείᾳ δόλῳ διαφθερεῖ πολλοὺς, καὶ ἐπὶ ἀπωλείας πολλῶν στήσεται· καὶ ὡς ὠὰ χειρὶ συντρίψει.

26. Καὶ ἡ ὅρασις τῆς ἑσπέρας καὶ τῆς πρωϊνῆς τῆς ῥηθείσης ἀληθής ἐστι. Καὶ σὺ σφράγισον τὴν ὅρασιν, ὅτι εἰς ἡμέρας πολλάς.

27. Καὶ ἐγὼ Δανιὴλ ἐκοιμήθην, καὶ ἐμαλακίσθην, καὶ ἀνέστην, καὶ ἐποίουν τὰ ἔργα τῦ βασιλέως, καὶ ἐθαύμαζον τὴν ὅρασιν, καὶ οὐκ ἦν ὁ συνιῶν.

Ὅρασις θ'

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Ὅρασις ι'.

ΕΝ τῷ πρώτῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τῦ υἱῦ Ἀσσήρου, ἀπὸ τῦ σπέρματος Μήδων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ βασιλείαν Χαλδαίων·

2. ἐν ἔτει ἑνὶ τῆς βασιλείας αὐτῦ, ἐγὼ Δανιὴλ συνῆκα ἐν ταῖς βίβλοις τὸν
ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν, ὃς ἐγενήθη λόγος Κυ- ἡμέρων
ρίυ πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, εἰς συμπλήρωσιν ἐρημώσεως Ἱερυσαλὴμ ἑβδομήκοντα ἔτη.

3. Καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν τῦ οὐρανοῦ, τῦ ἐκζη-
τῆσαι προσευχὴν καὶ δεήσεις, ἐν νηστείαις δέησιν
καὶ σάκκῳ καὶ σποδῷ.

4. Καὶ προσηυξάμην πρὸς Κύριον τὸν τῦ ὐρανοῦ
Θεόν μου, καὶ ἐξωμολογησάμην, καὶ εἶπα· Κύριε ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστὸς, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην συ, καὶ τὸ ἔλεός συ τοῖς ἀγαπῶσί σε, καὶ τοῖς φυλάσσυσι τὰς ἐντολάς συ.

5. Ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν, καὶ ἀπέστημεν

καὶ

v. 18. πόδας μου) πόδας. v. 19. εἶπέ μοι·) μοι deest. ibid. ἐσχάτου) ἐσχάτων. v. 20. Περσῶν καὶ Μήδων.) transposita. v. 21. Καὶ ὁ τράγος) ὁ τράγος. v. 22. ὑποκάτω τέσσαρα κέρατα) τέσσαρα κέρατα ὑποκάτω. ibid. ἰσχύϊ αὐτοῦ.) ἰσχύϊ αὐτῶν. v. 23. ἐπ' ἐσχάτῳ) ἐπ' ἐσχάτων. v. 24. καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ) non habet. v. 25. ὁ ζυγὸς) abest articulus. ibid. ἀπωλείᾳ) ἀπωλείας. v. 26. πρωϊνῆς τῆς ῥηθ. ἀληθής) πρωΐας τῆς ῥηθείσης ἀληθῶς. v. 27. Subscript. Ὅρασις θ'. abest ab Ed. Rom. CAP. IX. Ὅρασις ι'.) non habet. v. 1. ἐπὶ Δαρείου) δαρείου. ibid. Μήδων) τῶν μήδων. v. 2. ἐν ἔτει ἑνὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ) non habet. ibid. τῶν ἡμέρων) τῶν ἐτῶν. v. 3. τοῦ οὐρανοῦ) abest. ib. δέησιν) δεήσεις. ib. καὶ σποδῷ) abest. v. 4. προσηυξάμην πρὸς Κύριον τοῦ οὐρανοῦ) προσευξάμην πρὸς κύριον τὸν θεόν μου. v. 5. ἠνομήσαμεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν) ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν.

καὶ ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν κριμάτων σου,

6. καὶ οὐκ εἰσηκέσαμεν τῶν δούλων σου τῶν προφητῶν, οἳ ἐλάλουν ἐν τῷ ὀνόματί σου πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ πατέρας ἡμῶν, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς.

7. Σοὶ, Κύριε, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνδρὶ Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παντὶ Ἰσραὴλ, τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακρὰν ἐν πάσῃ τῇ
ἀθετήσει γῇ, οὗ διέσπειρας αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐν ἀθεσίᾳ αὐτῶν ᾗ ἠθέτησάν σε, Κύριε.

8. Σοὶ, Κύριε, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου, καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, οἵτινες ἡμάρτομέν σοι.

9. Τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν οἱ οἰκτιρμοὶ, καὶ οἱ ἱλασμοὶ, ὅτι ἀπέστημεν ἀπὸ Κυρίου,

10. καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν ἐν χερσὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν.

11. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παρέβησαν τὸν νόμον σου, καὶ ἐξέκλιναν τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι τῆς φωνῆς σου· καὶ ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ κατάρα, καὶ ὁ ὅρκος ὁ γεγραμ-
Μωσεῖ μένος ἐν νόμῳ Μωϋσέως δούλου τοῦ Θεοῦ, ὅτι
δούλῳ ἡμάρτομεν αὐτῷ.

12. Καὶ ἔστησε τοὺς λόγους αὐτοῦ οὓς ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν, οἳ ἔκρινον ἡμᾶς ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, οἷα οὐ γέγονεν ἃ
ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, κατὰ τὰ γενόμενα ἐν Ἱερουσαλὴμ, γεγραμ-

13. καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωσῇ, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἦλθεν ἐφ' μένα
ἡμᾶς· καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν ἡμῶν, καὶ τοῦ συνιέναι ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ σου.

14. καὶ ἐγρηγόρησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ τὴν κακίαν, καὶ ἐπήγαγεν αὐτὰ ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ποίησιν αὐτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

15. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν.

16. Κύριε, ἐν πάσῃ ἐλεημοσύνῃ σου, ἀποστραφήτω δὴ ὁ θυμός σου, καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ἱερουσαλὴμ ὄρους ἁγίου σου, ὅτι ἡμάρτομεν, καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ λαός σου εἰς ὀνειδισμὸν ἐγένετο ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλῳ ἡμῶν.

17. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου σου

καὶ

V. 7. τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερους.) τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν ἱερουσαλὴμ. ibid. ἐν ἀθετήσει αὐτῶν ᾗ ἠθέτησάν σε Κύριε.) ἐν ἀθεσίᾳ αὐτῶν ᾗ ἠθέτησαν. V. 8. Σοὶ, Κύριε, ἡ δικαιοσύνη) ἐν σοὶ κύριε ἐστὶν ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη. V. 9. Τῷ Κυρίῳ Θεῷ) κυρίῳ τῷ θεῷ. ibid. ἀπὸ Κυρίου) abest. V. 10. τοῖς νόμοις) ἐν τοῖς νόμοις. V. 11. εἰσακοῦσαι) ἀκοῦσαι. ibid. Μωσεῖ δούλῳ) μωϋσέως δούλου. V. 12. ἃ οὐ γέγονεν) οἷα οὐ γέγονεν. ibid. γεγραμμένα) γενόμενα. V. 13. ἐν νόμῳ Μωσῇ) ἐν τῷ νόμῳ μωϋσῆ. V. 14. ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ τὴν κακίαν) non habet. ibid. ὅτι δίκαιος ὁ Θεὸς) ὅτι δίκαιος κύριος ὁ θεός. V. 16. ἐν πάσῃ ἐλεημοσύνῃ) ἐν πάσῃ ἐλεημοσύνῃ. ibid. ἐν ταῖς ἀδικίαις) præmittit καὶ. V. 17. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰσάκουσον) εἰσάκουσον κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν.

καὶ τῶν δεήσεων αὐτοῦ, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ἁγίασμά σου τὸ ἔρημον, εἵνεκέν σου, Κύριε.

18. Κλῖνον, ὁ Θεός μου, τὸ οὖς σου, καὶ ἄκουσον· καὶ ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε τὸν ἀφανισμὸν ἡμῶν, καὶ τῆς πόλεώς σου Ἱερουσαλὴμ, ἐφ' ἧς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς· ὅτι οὐκ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν ἡμεῖς ῥιπτοῦμεν τὸν οἰκτιρμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου τοὺς πολλοὺς, Κύριε.

19. Κύριε ἄκουσον, Κύριε ἱλάσθητι,
Κύριε Κύριε πρόσχες, καὶ ποίησον, (καὶ) μὴ χρονίσῃς, ἕνεκέν σου, Κύριε ὁ Θεός μου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὴν πόλιν σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου.

20. Καὶ ἔτι μου λαλοῦντος, καὶ προσευχομένου, καὶ ἐξαγορεύοντός μου τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ῥιπτοῦντος τὸν ἔλεόν μου ἐναντίον τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου περὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου τοῦ Θεοῦ μου.

21. Καὶ ἔτι μου λαλοῦντος καὶ προσευχομένου ἐν τῇ προσευχῇ, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Γαβριὴλ, ὃν ἴδον ἐν τῇ ὁράσει ἐν τῇ ἀρχῇ, πετόμενος, καὶ ἥψατό μου, ὡσεὶ ὥραν θυσίας ἑσπερινῆς,

22. καὶ συνέτισέ με, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, καὶ εἶπε· Δανιὴλ, νῦν ἐξῆλθον συμβιβάσαι σε σύνεσιν.

23. Ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι, ὅτι ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν σὺ εἶ, καὶ ἐννοήθητι ἐν τῷ ῥήματι, καὶ σύνες ἐν τῇ ὀπτασίᾳ.

24. Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετμήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν σου, τοῦ συντελέσαι ἁμαρτίαν, καὶ τοῦ σφραγίσαι (ὅρασιν) ἁμαρτίας, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας, καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας, καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον· καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν καὶ προφήτην, καὶ τοῦ χρῖσαι ἅγιον ἁγίων.

25. Καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις, ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι, καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι Ἱερουσαλὴμ, ἕως χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ, καὶ ἑβδομάδες ἑξηκονταδύο· καὶ ἐπιστρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεῖα, καὶ περίτειχος, καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροὶ,

26. καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἑξηκονταδύο, ἐξολεθρευθήσεται χρίσμα, καὶ κρίμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ· καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ, καὶ ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ, καὶ ἕως τέλους πολέμου συντετμημένου τάξει ἀφανισμοῖς. συντετελμημένου

27. Καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία· καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος

v. 17. εἵνεκεν) ἕνεκεν. v. 18. καὶ ἄνοιξον) καὶ deest. ibid. Ἱερουσαλὴμ) abest. ib. ἡμεῖς ῥιπτοῦμεν) ἡμεῖς deest. v. 19. Κύριε ἄκουσον - - ὅτι τὸ ὄνομα) εἰσάκουσον κύριε, ἱλάσθητι κύριε, πρόσχες κύριε, μὴ χρονίσῃς ἕνεκέν σου ὁ θεός μου, ὅτι τὸ ὄνομα. v. 20. Καὶ ἔτι μου) καὶ ἔτι ἐμοῦ. ibid. ἐξαγορεύοντός μου) μου deest. ib. ἐναντίον τοῦ Θεοῦ) ἐναντίον τοῦ κυρίου τοῦ θεοῦ. ib. ἁγίου τοῦ Θεοῦ μου.) ἁγίου. v. 21. Καὶ ἔτι μου) καὶ ἔτι ἐμοῦ. ibid. καὶ προσευχομένου) non habet. ib. ἰδοὺ ἀνὴρ) καὶ ἰδοὺ ἀνήρ. v. 23. δεήσεως) addit σου. ibid. σὺ εἶ) εἶ σύ. v. 24. Ἰσραὴλ) deest. ibid. ἁγίαν σου, τοῦ συντελέσαι) ἁγίαν, τοῦ συντελεσθῆναι. ib. (ὅρασιν) abest. ib. ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας) ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας. v. 25. περίτειχος) τεῖχος. v. 26. καὶ ἐκκοπήσονται) καὶ deest. ibid. συντετελμημένου) συντετμημένου.

μάδος καταπαύσει θυσιαςήριον ϗ θυσίαν, ϗ ἕως πλερυγίου ἀπὸ ἀφανισμοῦ ϗ ἕως συντελείας ϗ σπουδῆς τάξει ἐπὶ ἀφανισμοῦ, ϗ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία, ϗ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεταί μου θυσία ϗ σπον-
τὲν δὴ, ϗ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔςαι, ϗ ἕως τῆς συνλελείας καιροῦ συνλέλεια δοθήσελαι ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

῞Ορασις ί.

ΚΕΦ. Ι΄. Χ.

῞Ορασις ια΄.

ΕΝ ἔτει τρίτῳ Κύρου βασιλέως Περσῶν λόγος ἀπεκαλύφθη τῷ Δανιὴλ, ȣ̃ τὸ ὄνομα ἐπεκλήθη Βαλτάσαρ· καὶ ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ δύναμις μεγάλη καὶ σύνεσις ἐδόθη αὐτῷ ἐν τῇ ὀπλασίᾳ.

2. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν τρεῖς ἑβδομάδας ἡμερῶν,

3. ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας ϗ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ςόμα μȣ, καὶ ἄλειμμα οὐκ ἠλειψάμην, ἕως πληρώσεως τριῶν ἑβδομάδων ἡμερῶν.

4. Ἐν ἡμέρᾳ εἰκοςῇ καὶ τετάρτῃ τȣ̃ μηνὸς τȣ̃ πρώτȣ, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐχόμενα τȣ̃ ποταμȣ̃ τȣ̃ μεγάλου, αὐτός ἐςι
Ἐνδεκέλ τίγρις Ἐδδεκέλ.

5. Καὶ ἦρα τȣ̀ς ὀφθαλμȣ́ς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδȣ̀ ἀνὴρ εἷς ἐνδεδυμένος βαδδὶν, καὶ ἡ ὀσφὺς αὐτȣ̃ περιεζωσμένη ἐν χρυσίῳ Ὠφὰζ.

6. καὶ τὸ σῶμα αὐτȣ̃ ὡσεὶ θαρσεὶς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτȣ̃ ὡς ὅρασις ἀςραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτȣ̃ ὡς λαμπάδες πυρὸς, ϗ οἱ βραχίονες αὐτȣ̃ ϗ τὰ σκέλη ὡς ὅρασις χαλκȣ̃ ςίλβοντος, ϗ ἡ φωνὴ τῶν λόγων αὐτȣ̃ ὡς φωνὴ ὄχλȣ.

7. Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ μόνος τὴν ὀπλασίαν, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' ἐμοῦ οὐκ ἴδον τὴν ὀπλασίαν, ἀλλ' ἡ ἔκςασις μεγάλη ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔφυγον ἐν φόβῳ.

8. Κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ἴδον τὴν ὀπλασίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοὶ ἰσχὺς, καὶ ἡ
δόξα μȣ μετεςράφη εἰς διαφθοράν· καὶ ἕξις
ȣ̓κ ἐκράτησα ἰσχύος,

9. καὶ ἤκȣσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων αὐτȣ̃· καὶ ἐν τῷ ἀκȣ̃σαί με φωνὴν ῥημάτων αὐτȣ̃, ἤμην καλανενυγμένος, καὶ τὸ πρόσωπόν μȣ ἐπὶ τὴν γῆν.

10. Καὶ ἰδȣ̀ χεὶρ ἁπλομένη μȣ, καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τὰ γόναλά μου, καὶ ταρσοὺς χειρῶν μου.

11. Καὶ εἶπε πρός με· Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, σύνες ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγὼ λαλῶ πρὸς σὲ, καὶ ςῆθι ἐπὶ τῇ ςάσει σου, ὅτι νῦν ἀπεςάλην πρὸς σέ· καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν πρὸς μὲ τὸν λόγον τȣ̃τον, ἀνέςην ἔντρομος.

12. Καὶ εἶπε πρός με· μὴ φοβȣ̃ Δανιὴλ, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἧς ἔδωκας τὴν καρδίαν σου τȣ̃ συνεῖναι, καὶ τȣ̃ κακωθῆναι ἐναντίον Κυρίου τȣ̃ Θεȣ̃ σου,

v. 27. καταπαύσει θυσιαστήριον - - ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος) omnia desiderantur. ibid. ἐπὶ τὸν ἱερὸν) ἐπὶ τὸ ἱερόν. ib. ἐρημώσεων ἔσται) ἔσται abest. ib. Subscript. ῞Ορασις ί. abest ab Edit. Rom. CAP. X. ῞Ορασις ια΄.) non habet. v. 4. εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ) καὶ deest. ibid. Ἐνδεκέλ) Ἐδδεκέλ. v. 6. θαρσεὶς) θαρσίς. ibid. ὡς ὅρασις) ὡς ἡ ὅρασις. ib. ὡς λαμπάδες) ὡσεὶ λαμπάδες. v. 8. Κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ibid. ἡ ἕξις μου) ἡ δόξα μου. v. 9. ἀκοῦσαί με φωνὴν ῥημάτων αὐτοῦ) ἀκοῦσαί με αὐτοῦ. v. 10 καὶ ταρσοὺς χειρῶν μου.) non habet. v. 12. μὴ φοβοῦ Δανιὴλ) adjicit ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας. ibid. τοῦ κακωθῆναι) τοῦ abest.

ἠκούσθησαν οἱ λόγοι σου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ἐν τοῖς λόγοις σου.

13. Καὶ ὁ ἄρχων βασιλείας Περσῶν εἱστήκει ἐξεναντίας μου καὶ εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν· καὶ ἰδοὺ Μιχαὴλ εἷς τῶν ἀρχόντων τῶν πρώτων ἦλθε βοηθῆσαί μοι, καὶ αὐτὸν κατέλιπον ἐκεῖ μετὰ τοῦ ἄρχοντος βασιλείας Περσῶν.

14. καὶ ἦλθον συνετίσαι σε ὅσα ἀπαντήσεται τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ὅτι ἔτι ὅρασις εἰς ἡμέρας.

15. Καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ κατὰ τοὺς λόγους τούτους, ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατενύγην.

16. Καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις υἱοῦ ἀνθρώπου ἥψατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἑστῶτα ἐναντίον μου· Κύριε, ἐν τῇ ὀπτασίᾳ σου ἐστράφη τὰ ἐντός μου ἐν ἐμοὶ, καὶ οὐκ ἔσχον ἰσχύν.

17. Καὶ πῶς δυνήσεται ὁ παῖς σου, Κύριε, λαλῆσαι μετὰ τοῦ Κυρίου μου τούτου; καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ στήσεται ἐν ἐμοὶ ἰσχὺς, καὶ πνοὴ οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοί.

28. Καὶ προσέθετο, καὶ ἥψατό μου ὡς ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ ἐνίσχυσέ με,

19. καὶ εἶπέ μοι· μὴ φοβοῦ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, εἰρήνη σοι· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ ἴσχυσα, καὶ εἶπα· λαλείτω ὁ Κύριός μου, ὅτι ἐνίσχυσάς με.

20. Καὶ εἶπέ μοι· εἰ οἶδας, ἱνατί ἦλθον πρὸς σέ; καὶ νῦν ἐπιστρέψω τοῦ πολεμῆσαι μετὰ * ἄρχοντος Περσῶν· καὶ ἐγὼ ἐξεπορευόμην, καὶ ὁ ἄρχων τῶν Ἑλλήνων ἤρχετο,

ἐπιστρέφω
* ἀρχόντων

21. ἀλλ' ἢ ἀναγγελῶ σοι τὸ ἐντεταγμένον ἐν γραφῇ ἀληθείας, καὶ οὐκ ἔστιν εἷς ἀντεχόμενος μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ τούτων· ἀλλ' ἢ (ἡμῖν) Μιχαὴλ ὁ ἄρχων ὑμῶν.

ΚΕΦ. ΙΑ΄. XI.

ΚΑΙ ἐγὼ ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου ἔστην εἰς κράτος καὶ ἰσχύν.

2. Καὶ νῦν ἀλήθειαν ἀναγγελῶ σοι· ἰδοὺ ἔτι τρεῖς βασιλεῖς ἀναστήσονται ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ τέταρτος πλουτήσει πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας· καὶ μετὰ τὸ κρατῆσαι αὐτὸν τοῦ πλούτου αὐτοῦ, ἐπαναστήσεται πάσαις βασιλείαις Ἑλλήνων,

3. καὶ ἀναστήσεται βασιλεὺς δυνατὸς, καὶ κυριεύσει κυρείας πολλῆς, καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ.

4. Καὶ ὡς ἂν στῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, συντριβήσεται, καὶ διαιρεθήσεται εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτοῦ, οὐδὲ κατὰ τὴν κυρείαν αὐτοῦ, ἣν ἐκυρίευσεν, ὅτι ἐκτιλήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ ἑτέροις ἐκτὸς τούτων δοθήσεται.

5. Καὶ ἐνισχύσει ὁ βασιλεὺς τοῦ νότου, καὶ ἐνισχύσει ἐπ' αὐτὸν εἷς τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει κυριείας πολλῆς ἐπ' ἐξουσίας αὐτοῦ·

6. καὶ

v. 13. καὶ εἴκοσι) καὶ deest. ibid. τῶν πρώτων) non habet. v. 14. ὅτι ὅρασις) ὅτι ἔτι ἡ ὅρασις. v. 16. χειλέων μου) adjicit καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου. v. 17. καὶ πνοὴ) καὶ πνεῦμα. v. 20. Καὶ εἶπέ μοι·) μοι deest. ibid. ἐπιστρέψω) ἐπιστρέψω. ib. μετὰ ἀρχόντων) μετὰ τοῦ ἄρχοντος. ib. ἐξεπορευόμην) εἰσεπορευόμην. v. 21. ὑπὲρ τούτων·) περὶ τούτων. ibid. ἀλλ' ἡμῖν Μιχαὴλ) ἀλλ' ἢ Μιχαήλ. CAP. XI. v. 4. δοθήσεται.) abest. v. 5. καὶ ἐνισχύσει ἐπ' αὐτὸν - - fin.) καὶ εἷς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν ἐνισχύσει ἐπ' αὐτὸν, καὶ κυριεύσει κυρείαν πολλήν.

6. καὶ μετὰ τὰ ἔτη αὐτȣ̃ ἀποσυμμιγήσονται, καὶ ἡ θυγάτηρ βασιλέως τȣ̃ νότȣ εἰσελεύσεται πρὸς βασιλέα τȣ̃ βοῤῥᾶ, τȣ̃ ποιῆσαι συνθήκας μετ' αὐτȣ̃, καὶ ȣ̓ κρατήσει ἰχύος βραχίονος, καὶ ȣ̓ ςήσεται τὸ σπέρμα αὐτȣ̃, καὶ παραδοθήσεται αὕτη, καὶ οἱ φέροντες αὐτὴν, καὶ ἡ νεάνις, καὶ ὁ κατισχύων αὐτήν· ἐν τοῖς καιροῖς,

7. καὶ ἀναςήσεται ἐκ τȣ̃ ἄνθους τῆς ῥίζης αὐτῆς, ἐπὶ τῆς ἑτοιμασίας αὐτȣ̃, καὶ ἥξει πρὸς τὴν δύναμιν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὑποςηρίγματα τȣ̃ βασιλέως τȣ̃ βοῤῥᾶ, καὶ ποιήσει ἐν αὐτοῖς, καὶ κατισχύσει.

8. Καί γε τȣ̀ς θεοὺς αὐτῶν καταςρέψει μετὰ τῶν χωνευτῶν αὐτῶν, πᾶν σκεῦος ἐπιθυμητὸν αὐτῶν, ἀργυρίου καὶ χρυσίου, μετὰ αἰχμαλωσίας οἴσει εἰς Αἴγυπτον, καὶ αὐτὸς ςήσεται ὑπὲρ βασιλέα τȣ̃ βοῤῥᾶ,

9. καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τȣ̃ βασιλέως τȣ̃ νότȣ, καὶ ἀναςρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ,

10. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτȣ̃ συνάξȣσιν ὄχλον δυνάμεων πολλῶν, καὶ εἰσελεύσεται ἐρχόμενος καὶ κατακλύζων· καὶ παρελεύσεται, καὶ καθιεῖται, καὶ * συμπροσπλακήσεται ἕως τῆς ἰχύος αὐτȣ̃.

ἐρχόμενος

* προσυμπλακήσονται

11. Καὶ ἀγριανθήσεται βασιλεὺς τȣ̃ νότου, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ πολεμήσει μετὰ βασιλέως τȣ̃ βοῤῥᾶ, καὶ ςήσει ὄχλον πολὺν, καὶ παραδοθήσεται ὁ ὄχλος ἐν χειρὶ αὐτȣ̃,

12. καὶ λήψεται τὸν ὄχλον, καὶ ὑπερυψωθήσεται ἡ καρδία αὐτȣ̃, καὶ καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ ȣ̓ κατισχύσει.

13. Καὶ ἐπιςρέψει ὁ βασιλεὺς τȣ̃ βοῤῥᾶ, καὶ ἄξει ὄχλον πολὺν ὑπὲρ τὸν πρότερον· καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν καιρῶν ἐνιαυτῶν ἐπελεύσεται εἰσόδια ἐν δυνάμει μεγάλῃ, καὶ ἐν ὑπάρξει πολλῇ.

ἕξει

14. Καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις πολλοὶ ἐπαναςήσονται ἐπὶ βασιλέα τȣ̃ νότȣ, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν λοιμῶν τȣ̃ λαοῦ σȣ ἐπαρθήσονται, τȣ̃ ςῆσαι ὅρασιν, καὶ ἀσθενήσουσι.

15. Καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τȣ̃ βοῤῥᾶ, καὶ ἐκχεεῖ πρόσχωμα, καὶ συλλήψεται πόλεις ὀχυρὰς, καὶ οἱ βραχίονες τȣ̃ βασιλέως τȣ̃ νότȣ ȣ̓ ςήσονται, καὶ ἀναςήσονται οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτȣ̃, καὶ οὐκ ἔςαι ἰχὺς τȣ̃ ςῆναι.

16. Καὶ ποιήσει ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτȣ̃, καὶ ȣ̓κ ἔςιν ἑςὼς κατὰ πρόσωπον αὐτȣ̃· καὶ ςήσεται ἐν γῇ τȣ̃ * Σαβὶ, καὶ συντελεσθήσεται ἐν τῇ χειρὶ αὐτȣ̃,

ςήσονται

* Σαββεὶρ

17. καὶ τάξει τὸ πρόσωπον αὐτȣ̃ εἰσελθεῖν ἐν ἰχύϊ πάσης τῆς βασιλείας αὐτȣ̃, καὶ εὐθεῖα πάντα μετ' αὐτοῦ ποιήσει· καὶ θυγατέρα τῶν γυναικῶν δώσει αὐτῷ τȣ̃ διαφθεῖραι αὐτὴν, καὶ ȣ̓ μὴ παραμείνῃ, καὶ οὐκ αὐτῷ ἔςαι.

18. Καὶ ἐπιςρέψει τὸ πρόσωπον αὐτȣ̃ εἰς τὰς νήσους, καὶ συλλήψεται

v. 6. ἀποσυμμιγήσονται) συμμιγήσονται. ibid. καὶ ἡ θυγάτηρ) abest articulus. v. 7. καὶ ἀναςήσεται) καὶ deest. ibid. ἐπὶ τῆς ἑτοιμασίας) ἐπὶ abest. ib. ποιήσει αὐτοῖς) ποιήσει ἐν αὐτοῖς. v. 8. καταςρέψει) abest. v. 10. δυνάμεων - - ἐρχόμενος) ἀναμέσον πολλῶν, καὶ ἐλεύσεται ἐρχόμενος. ib. καθιεῖται, καὶ προσυμπλακήσονται) καθίεται καὶ συμπροσπλακήσεται. v. 11. μετὰ βασιλέως) μετὰ τȣ̃ βασιλέως. v. 12. ὑπερυψωθήσεται) ὑψωθήσεται. v. 13. ἕξει) ἄξει. v. 15. ὁ βασιλεὺς) abest articulus. ibid. νότου οὐ ςήσονται) οὐ deest. v. 16. καὶ ςήσονται - - συντελεσθήσεται) καὶ ςήσεται) καὶ ςήσεται ἐν τῇ γῇ τοῦ σαβεὶ, καὶ τελεσθήσεται. v. 17. τοῦ διαφθεῖραι) τοῦ abest.

καταπαύ- πολλάς, καὶ κατακαύσει ἄρχοντας ὀνει-
σει διτμοῦ αὐτῶν, πλὴν ὁ ὀνειδισμὸς αὐτοῦ
ἐπιστρέψει αὐτῷ,

19. καὶ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐ-
ἀρχὴν τοῦ εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἀσθε-
νήσει, καὶ πεσεῖται, καὶ οὐχ εὑρεθήσεται.

20. Καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ῥίζης αὐ-
τοῦ φυτὸν βασιλείας ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν
αὐτοῦ παραβιβάζων, πράσσων δόξαν βα-
σιλείας· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν προσώποις, οὐ-
δὲ ἐν πολέμῳ·

21. στήσεται ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ,
ἐξουδενώθη, καὶ οὐκ ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν δό-
ξαν βασιλείας· καὶ ἥξει ἐν εὐθηνίᾳ, καὶ
κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθήμασι,

22. καὶ βραχίονες τοῦ κατακλύζοντος
(καὶ) κατακλυσθήσονται ἀπὸ προσώπου
αὐτοῦ, καὶ συντριβήσονται, καὶ ἡγούμε-
νος διαθήκης.

23. Καὶ ἀπὸ τῶν συναναμίξεων πρὸς
αὐτὸν ποιήσει δόλον, καὶ ἀναβήσεται,
αὐτοῦ καὶ ὑπερισχύσει αὐτοὺς ἐν ὀλίγῳ ἔθνει·
πλείοσιν 24. καὶ ἐν εὐθηνίᾳ, καὶ ἐν πίοσι χώ-
ραις ἥξει, καὶ ποιήσει ἃ οὐκ ἐποίησαν
οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ οἱ πατέρες τῶν
πατέρων αὐτοῦ· προνομὴν καὶ σκῦλα
καὶ ὕπαρξιν αὐτοῖς διασκορπίσει, καὶ ἐπ'
Αἴγυπτον λογιεῖται διαλογισμοὺς αὐτοῦ,
καὶ ἕως καιροῦ.

25. Καὶ ἐξεγερθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ,
καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ βασιλέα τοῦ νό-
του ἐν δυνάμει μεγάλῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς
τοῦ νότου συνάψει πόλεμον καὶ ἐν δυνάμει
μεγάλῃ καὶ ἰσχυρᾷ σφόδρα, καὶ οὐ στήσονται,
ὅτι λογιοῦνται ἐπ' αὐτὸν λογισμούς,

26. καὶ φάγονται τὰ δέοντα αὐτοῦ, καὶ
συντρίψουσιν αὐτὸν, καὶ δυνάμεις κατακλύ- αὐτοῦ
σει, καὶ πεσοῦνται τραυματίαι πολλοί.

27. Καὶ ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς, αἱ
καρδίαι αὐτῶν εἰς πονηρίαν, καὶ ἐπὶ
τραπέζῃ μιᾷ ψευδῆ λαλήσουσι, καὶ οὐ
κατευθυνεῖ, ὅτι ἔτι πέρας εἰς καιρόν,

28. καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ
ἐν ὑπάρξει πολλῇ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ
ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν, καὶ ποιήσει, καὶ
ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

29. Εἰς τὸν καιρὸν ἐπιστρέψει, καὶ ἥ-
ξει ἐν τῷ νότῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώ-
τη καὶ ὡς ἡ ἐσχάτη.

30. Καὶ εἰσελεύσονται (οἱ) ἐν αὐ-
τῷ (καὶ) οἱ ἐκπορευόμενοι κίτιοι, καὶ
ταπεινωθήσεται, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ
θυμωθήσεται ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν· καὶ
ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ συνήσει ἐπὶ
τοὺς καταλείποντας διαθήκην ἁγίαν.

31. Καὶ βραχίονες καὶ σπέρματα ἐξ
αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ βεβηλώσουσι τὸ
ἁγίασμα τῆς δυναστείας, καὶ μεταστήσουσι δυνάμεως
τὸν * ἐνδελεχισμὸν, καὶ δώσουσι βδέλυγ- ἐνδελεχι-
μα ἠφανισμένον, στὸν

32. καὶ οἱ ἀνομοῦντες διαθήκην † ἐπάξουσιν λαοὶ
ἐν ὀλισθήμασι· καὶ λαὸς * γινώσκοντες θεὸν † ἐξάξου-
αὐτοῦ κατισχύσουσι, καὶ ποιήσουσι, σιν

33. καὶ * γινώ-
σκων

v. 18. κατακαύσει) καταπαύσει. ib. ὁ ὀνειδισμὸς) abest articulus. v. 19. τὴν ἀρχὴν) τὴν ἰσχύν. v. 20. φυτὸν βασιλείας) φυτὸν τῆς βασιλείας. ib. ἐκείναις) adjicit ὅτι. v. 22. (καὶ) abest. v. 23. ὑπερισχύσει αὐτοῦ) ὑπερισχύσει αὐτούς. v. 24. πλείοσιν) πίοσι. ib. καὶ οἱ πατέρες) abest articulus. ib. ὕπαρξιν διασκορπίσει) ὕπαρξιν αὐτοῖς διασκορπιεῖ. ib. διαλογισμοὺς αὐτοῦ) λογισμούς. v. 25. καὶ ἐν δυνάμει) καὶ abest. v. 26. συντρίψουσιν αὐτοῦ) συντρίψουσιν αὐτόν. v. 29. καὶ ὡς ἡ ἐσχάτη.) ὡς deest. v. 30. οἱ ἐν αὐτῷ καὶ οἱ ἐκπορ.) ἐν αὐτῷ οἱ ἐκπορ. ib. καταλείποντας) καταλιπόντας. v. 31. Καὶ βραχίονες) non habet. ib. τῆς δυνάμεως) abest. ib. ἐνδελεχιστὸν) ἐνδελεχισμόν. ib. ἠφανισμένον) ἠφανισμένων. v. 32. καὶ λαοὶ ἀν. δ. ἐξάξουσιν) καὶ οἱ ἀνομοῦντες διαθήκην ἐπάξουσιν. ib. γινώσκων) γινώσκοντες.

33. καὶ οἱ συνετοὶ λαοῦ μου συνήσουσιν
εἰς πολλά, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ῥομφαίᾳ,
καὶ ἐν φλογὶ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ
ἐν διαρπαγῇ ἡμερῶν.
34. Καὶ ἐν τῷ ἀσθενῆσαι αὐτοὺς, βοη-
θήσονται βοήθειαν μικράν, καὶ προστεθή-
ἐπ' σονται πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ ἐν ὀλισθήμασι.
35. Καὶ ἀπὸ τῶν συνιέντων ἀσθενήσου-
σι, τοῦ πυρῶσαι αὐτοὺς, καὶ τοῦ ἐκλέξα-
σθαι, καὶ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι ἕως και-
ροῦ πέρας, ὅτι ἔτι εἰς καιρὸν,
36. καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐ-
τοῦ· καὶ ὑψωθήσεται καὶ μεγαλυνθήσεται
ὁ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα θεὸν, καὶ ἐπὶ
τὸν θεὸν τῶν θεῶν, καὶ λαλήσει ὑπέρ-
ογκα, καὶ κατευθυνεῖ μέχρις οὗ συντελε-
σθῇ ἡ ὀργή, εἰς γὰρ συντέλειαν γίνεται·
37. καὶ ἐπὶ πάντας θεοὺς τῶν πα-
τέρων αὐτοῦ οὐ συνήσει, καὶ ἐπ' ἐπιθυμίαν
γυναικῶν, καὶ ἐπὶ πάντα θεὸν οὐ συνή-
σει, ὅτι ἐπὶ πάντας μεγαλυνθήσεται.
Μαωζεὶ 38. Καὶ θεὸν Μαωζεὶμ ἐπὶ τόπου αὐτοῦ
(οὐ) δοξάσει, καὶ θεὸν ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ
πατέρες αὐτοῦ δοξάσει ἐν χρυσίῳ καὶ ἀρ-
γύρῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ ἐν ἐπιθυμήμασι,
39. καὶ ποιήσει τοῖς ὀχυρώμασι τῶν
καταφυγῶν μετὰ θεοῦ ἀλλοτρίου, καὶ
πληθυνεῖ δόξαν, καὶ ὑποτάξει αὐτοῖς
πολλοὺς, καὶ γῆν διελεῖ ἐν δώροις.
40. καὶ ἐν τῷ καιρῷ πέρατι συγκε-
ρατισθήσεται μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ νό-
μετ' αὐτοῦ του, καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτὸν βασι-
λεὺς τοῦ βορρᾶ ἐν ἅρμασι καὶ ἐν ἱππεῦσι
καὶ ἐν ναυσὶ πολλαῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς
τὴν γῆν καὶ συντρίψει καὶ παρελεύσεται.
41. Καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν γῆν τοῦ
Σαβαεὶμ, καὶ πολλοὶ ἀσθενήσουσι· καὶ οὗ- Σαβαεὶν
τοι διασωθήσονται ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, Ἐ-
δὼμ, καὶ Μωάβ, καὶ ἀρχὴ υἱῶν Ἀμμών.
42. Καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ
τὴν γῆν, καὶ γῆ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται εἰς
σωτηρίαν.
43. Καὶ κυριεύσει ἐν τοῖς ἀποκρύφοις
τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐν πᾶ-
σιν ἐπιθυμητοῖς Αἰγύπτου, καὶ Λιβύων,
καὶ Αἰθιόπων ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτῶν.
44. Καὶ ἀκοαὶ καὶ σπουδαὶ ταράξου-
σιν αὐτὸν ἐξ ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ·
καὶ ἥξει ἐν θυμῷ πολλῷ, τοῦ ἀφανίσαι,
καὶ τοῦ ἀναθεματίσαι πολλούς.
45. Καὶ πήξει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ Ἐφα- Ἐιφαν-
δανῶ, ἀναμέσον τῶν θαλασσῶν, εἰς ὄρος δανὰ
Σαβεὶν ἅγιον, καὶ ἥξει ἕως μέρους (ὄ-
ρους) αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ῥυόμενος αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΚΑΙ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστήσε-
ται Μιχαὴλ ὁ ἄρχων ὁ μέγας ὁ
ἑστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου·
καὶ ἔσται καιρὸς θλίψεως, θλίψις οἵα οὐ
γέγονεν, ἀφ' οὗ γεγένηται ἔθνος ἐπὶ τῆς ἧς
γῆς ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου· καὶ ἐν τῷ και-
ρῷ ἐκείνῳ σωθήσεται ὁ λαός σου πᾶς ὁ
εὑρεθεὶς ὁ γεγραμμένος ἐν τῇ βίβλῳ,

v. 33. λαοῦ μου) τοῦ λαοῦ. v. 34. ἐπ' αὐτοὺς) πρὸς αὐτοὺς. v. 35. τοῦ ἐκλέξασθαι) præmittit καί. v. 36. ὑψωθήσεται καὶ μεγαλυνθήσεται ὁ βασιλεὺς) ὁ βασιλεὺς ὑψ. καὶ μεγ. ib. καὶ ἐπὶ τὸν Θεὸν τῶν Θεῶν) non habet. v. 37. συνήσει - - ἐπὶ πάντα Θεὸν) οὐ συνήσει, καὶ ἐπιθυμία γυναικῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν θεὸν. v. 38. Μαωζεὶ) μαωζεὶμ. ib. (οὐ) abest. ib. χρυσίῳ) χρυσῷ. v. 40. καὶ ἐν τῷ καιρῷ) καὶ ἐν καιροῦ. ib. μετ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτόν. ib. εἰσελεύσεται) εἰσελεύσονται. v. 41. Σαβαεὶν) σαβαεὶμ. v. 42. χεῖρα αὐτοῦ) αὐτοῦ abest. v. 43. χρυσίου - - πᾶσιν) χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, καὶ ἐν πᾶσιν. v. 44. καὶ τοῦ ἀναθεματίσαι) abest. v. 45. Ἐνφανδανὰ) Ἐφαδανῶ. ib. Σαβεὶν) σαβαεὶν. ib. καὶ ἥξει ἕως μέσους ὄρους αὐτοῦ) ἥξει ἕως μέρους αὐτοῦ. CAP. XII. v. 1. ἀφ' ἧς γεγένηται) ἀφ' οὗ γεγένηται. ib. ἐπὶ τῆς γῆς) ἐν τῇ γῇ. ib. ἐκείνου· καὶ ἐν τῷ) καὶ abest. ib. ὁ εὑρεθεὶς) abest.

2. καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐγερθήσονται, οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον.

3. Καὶ οἱ συνιέντες ἐκλάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἔτι.

τὸ βιβλίον τοὺς λόγους

4. Καὶ σὺ Δανιὴλ ἔμφραξον τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως διδαχθῶσι πολλοὶ, καὶ πληθυνθῇ ἡ γνῶσις.

5. Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ ἰδοὺ δύο ἕτεροι εἱστήκεισαν, εἷς ἐντεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἷς ἐντεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ.

εἶπον Βαδδὶ

6. Καὶ εἶπον τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυμένῳ τὰ Βαδδὶμ, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ· ἕως πότε τὸ πέρας ὧν εἴρηκας τῶν θαυμασίων;

7. Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἐνδεδυμένου τὰ Βαδδὶν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὕψωσε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι εἰς καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ εἰς ἥμισυ καιροῦ ἐν τῷ συντελέσαι διασκορπισμὸν λαοῦ ἡγιασμένου, καὶ γνώσονται πάντα ταῦτα.

8. Κἀγὼ ἤκουσα, καὶ οὐ συνῆκα, καὶ εἶπα· Κύριε τί ἔσχατα τούτων;

9. Καὶ εἶπε· δεῦρο Δανιὴλ, ὅτι ἐμπεφραγμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι οἱ λόγοι, ἕως καιροῦ πέρας

10. ἐκλεγῶσι, καὶ ἐκλευκανθῶσι, καὶ πυρωθῶσι, καὶ ἁγιασθῶσι πολλοί· καὶ ἀνομήσουσιν ἄνομοι, καὶ οὐ * συνήσουσι πάντες ἄνομοι, καὶ οἱ νοήμονες συνήσουσι.

ἀνοήσουσιν

* νοήσουσι

11. Καὶ ἀπὸ καιροῦ παραλλάξεως τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, ἀφ' οὗ ἀναστῇ ἡ θυσία διαπαντὸς, καὶ ἑτοιμασθῇ δοθῆναι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι ἐνενήκοντα.

ἡμέραις χιλίαις διακοσίαις

12. Μακάριος ὁ ὑπομείνας καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριακονταπέντε.

13. Καὶ σὺ δεῦρου, καὶ ἀναπαύου· ἔτι γὰρ ἡμέραι εἰσὶ καὶ ὧραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, καὶ ἀναπαύσῃ καὶ ἀναστήσῃ εἰς τὸν κλῆρόν σου, εἰς συντέλειαν ἡμερῶν. Ὅρασιν ια´. Ὅρασις ιβ´.

1. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀστυάγης προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ· καὶ παρέλαβε Κῦρος ὁ Πέρσης τὴν βασιλείαν αὐτοῦ,

2. καὶ ἦν Δανιὴλ συμβιωτὴς τοῦ βασιλέως, καὶ ἔνδοξος ὑπὲρ πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ.

3. Καὶ ἦν εἴδωλον τοῖς Βαβυλωνίοις ᾧ ὄνομα Βὴλ, καὶ ἐδαπανῶντο εἰς αὐτὸν ἑκάστης ἡμέρας σεμιδάλεως ἀρτάβαι δεκαδύο, καὶ πρόβατα τεσσαράκοντα καὶ οἴνου μετρηταὶ ἕξ.

4. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐσέβετο αὐτὸν, καὶ ἐπορεύετο καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσκυνεῖν αὐτῷ· Δανιὴλ δὲ προσεκύνει τῷ Θεῷ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς· διατί οὐ προσκυνεῖς τῷ Βήλ;

v. 2. ἐγερθήσονται) ἐξεγερθήσονται. v. 3. ἐκλάμψουσιν) λάμψουσιν. v. 4. τὸ βιβλίον, καὶ σφράγισον τοὺς λόγους) τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον. v. 6. εἶπον) εἶπε. ib. Βαδδὶ) Βαδδίν. v. 7. καιρὸν καὶ - - τῷ συντελέσαι) καιρὸν καιρῶν καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἐν τῷ συντελεσθῆναι. ib. λαοῦ ἡγιασμένου, καὶ) abest. v. 8. Κἀγὼ) καὶ ἐγώ. ib. τί ἔσχατα) τί τὰ ἔσχατα. v. 10. ἐκλεγῶσι) addit καὶ ἐκλευκανθῶσι. ib. ἀνοήσουσιν) ἀνομήσουσιν. ib. οὐ νοήσουσιν) οὐ συνήσουσι. v. 11. ἀφ' οὗ ἀναστῇ fin.) καὶ δοθήσεται τὸ βδέλυγμα ἐρημώσεως ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι ἐνενήκοντα. v. 12. ὁ ὑπομείνας) ὁ ὑπομένων. v. 13. ἡμέραι εἰσιν εἰς) ἡμέραι καὶ ὧραι εἰς. ib. καὶ ἀναπαύσῃ) abest. ib. Ὅρασιν ια´. Ὅρασις ιβ´.) abest. v. 3. δεκαδύο) δώδεκα. v. 4. καθ' ἡμέραν) καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

5. Ὁ δὲ εἶπεν· ὅτι οὐ σέβομαι εἴδωλα χειροποίητα, ἀλλὰ τὸν ζῶντα Θεὸν, τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρείαν.

6. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς· οὐ δοκεῖ σοι Βὴλ εἶναι ζῶν Θεός; ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅσα ἐσθίει καὶ πίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν;

7. Καὶ εἶπε Δανιὴλ γελάσας· μὴ
αὐτὸς πλανῶ βασιλεῦ, οὗτος γάρ ἔσωθεν μέν ἐστι πηλὸς, ἔξωθεν δὲ χαλκὸς, καὶ οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε πώποτε.

8. Καὶ θυμωθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ εἴπητέ μοι, τίς ὁ κατεσθίων τὴν δαπάνην ταύτην,

9. ἀποθανεῖσθε· ἐὰν δὲ ἀποδείξητε, ὅτι ὁ Βὴλ κατεσθίει αὐτὰ, ἀποθανεῖται Δανιὴλ, ὅτι ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν Βήλ· καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ· γινέσθω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

10. Καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Βὴλ ἑβδομήκοντα χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων· καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βήλ.

11. Καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Βήλ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀποτρέχομεν ἔξω, σὺ δὲ, βασιλεῦ, παράθες τὰ βρώματα, καὶ τὸν οἶνον κεράσας θὲς, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν, καὶ σφράγισον τῷ δακτυλίῳ σου,

12. καὶ ἐλθὼν πρωῒ, ἐὰν μὴ εὕρῃς πάντα βεβρωμένα ὑπὸ τοῦ Βὴλ, ἀποθανούμεθα, ἢ Δανιὴλ ὁ ψευσάμενος καθ' ἡμῶν.

13. Αὐτοὶ δὲ κατεφρόνεν, ὅτι πεποιήκεισαν ὑπὸ τὴν τράπεζαν κεκρυμμένην εἴσοδον, καὶ δι' αὐτῆς εἰσεπορεύοντο διόλου, καὶ ἀνήλουν αὐτά. κατεφρόνουν

14. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον ἐκεῖνοι, καὶ ὁ βασιλεὺς παρέθηκε τὰ βρώματα τῷ Βήλ· καὶ ἐπέταξε Δανιὴλ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν τέφραν· καὶ κατέσεισαν ὅλον τὸν ναὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως μόνου· καὶ ἐξελθόντες ἔκλεισαν τὴν θύραν, καὶ ἐσφράγισαν ἐν τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπῆλθον.

15. Οἱ δὲ ἱερεῖς ἦλθον τὴν νύκτα κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ κατέφαγον πάντα καὶ ἐξέπιον.

16. Καὶ ὤρθρισεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρωῒ, καὶ Δανιὴλ μετ' αὐτοῦ.

17. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· σῶαι αἱ σῶσαι
σφραγῖδες Δανιήλ; ὁ δὲ εἶπε· σῶαι, βασιλεῦ.

18. Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνοῖξαι τὰς θύρας, ἐπιβλέψας ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ, μέγας εἶ Βὴλ, καὶ οὐκ ἔστι παρὰ σοὶ δόλος οὐδὲ εἷς.

19. Καὶ γελάσας Δανιὴλ ἐκράτησε τὸν βασιλέα, τοῦ μὴ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἔσω, καὶ εἶπεν· ἴδε δὴ τὸ ἔδαφος, καὶ γνῶθι, τίνος τὰ ἴχνη ταῦτα.

20. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· ὁρῶ τὰ ἴχνη ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, καὶ παιδίων· καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς τότε

21 συνελάβετο τοὺς ἱερεῖς, καὶ τὰς γυ-

v. 7. αὐτὸς γάρ) οὗτος γάρ. ib. οὐδὲ πέπωκε πώποτε.) οὐδὲ ποτε. v. 8. Καὶ θυμωθεὶς) θυμωθεὶς δὲ. ib. εἴπητέ μοι, τίς ὁ κατεσθίων) εἴποι τέ μοι τίς ὁ κατέσθων. v. 9. ἀποδείξητε, ὅτι ὁ Βὴλ) δείξητε ὅτι βήλ. ib. ἀποθανεῖται Δανιὴλ) ὁ δανιὴλ ἀποθανεῖται. v. 10. οἱ ἱερεῖς) ἱερεῖς. ib. χωρὶς γυν. καὶ παιδίων·) ἐκτὸς γυναικῶν καὶ τέκνων. v. 12. ψευσάμενος) ψευδόμενος. v. 13. κατεφρόνεν) κατεφρόνουν. ib. καὶ αὐτῆς) καὶ δι' αὐτοῦ. v. 14. ἐξῆλθον) ἐξήλθοσαν. ib. ἐσφράγισαν τῷ) ἐσφραγίσαντο ἐν τῷ. v. 15. γυναῖκες) addit αὐτῶν v. 17. ὁ βασιλεύς· σῶαι αἱ σφρ.) σῶαι αἱ σφραγῖδες. v. 18. ὁ βασιλ. ἐπὶ τὴν τράπ.) transposita. v. 19. γελάσας Δ. ἐκράτησε) ἐγέλασε δανιὴλ, καὶ ἐκράτησε. ib. ἔσω· ἴδε δὴ) ἔσω, καὶ εἶπεν, ἴδε δή. v. 21. συνελάβετο) συνέλαβε.

ναῖκας, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἔδειξαν αὐτῷ τὰς κρυπτὰς θύρας, δι' ὧν εἰσεπορεύοντο, καὶ ἐδαπάνων τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

τῇ τραπέζῃ

22. Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔδωκε τὸν Βὴλ ἔκδοτον τῷ Δανιὴλ, καὶ κατέστρεψεν αὐτὸν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ.

23. Καὶ ἦν δράκων μέγας ἐν τῷ τόπῳ, καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν οἱ Βαβυλώνιοι.

24. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ· μὴ καὶ τοῦτον ἐρεῖς, ὅτι χαλκοῦς ἐστιν; ἰδοὺ ζῇ, καὶ ἐσθίει, καὶ πίνει· οὐ δύνασαι εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἔστιν οὗτος θεὸς ζῶν, καὶ προσκύνησον αὐτῷ.

25. Καὶ εἶπε Δανιήλ· Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου προσκυνήσω, ὅτι οὗτός ἐστι Θεὸς ζῶν.

26. Σὺ δὲ, βασιλεῦ, δός μοι ἐξουσίαν, καὶ ἀποκτενῶ τὸν δράκοντα ἄνευ μαχαίρας καὶ ῥάβδου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· δίδωμί σοι.

μαχαίρης

27. Καὶ ἔλαβε Δανιὴλ πίσσαν, καὶ στῆρ, καὶ τρίχας, καὶ ἥψησεν ἐπιτοαυτό· καὶ ἐποίησε μάζας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος, καὶ φαγὼν διεῤῥάγη ὁ δράκων, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ τὰ σεβάσματα ὑμῶν.

28. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσαν οἱ Βαβυλώνιοι, ἠγανάκτησαν λίαν καὶ συνεστράφησαν ἐπὶ τὸν βασιλέα, καὶ εἶπον· Ἰουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεύς, τὸν Βὴλ κατέσπασε, καὶ τὸν δράκοντα ἀπέκτεινε, καὶ τοὺς ἱερεῖς κατέσφαξε,

κατέστρεψεν

29. καὶ εἶπαν ἐλθόντες πρὸς τὸν βασιλέα· παράδος ἡμῖν τὸν Δανιὴλ, εἰ δὲ μὴ, ἀποκτενοῦμεν σε, καὶ τὸν οἶκόν σου,

30. καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἀναγκασθεὶς παρέδωκεν αὐτοῖς τὸν Δανιήλ.

31. Οἱ δὲ ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας ἕξ.

32. Ἦσαν δὲ ἐν τῷ λάκκῳ ἑπτὰ λέοντες, καὶ ἐδίδοτο αὐτοῖς τὴν ἡμέραν δύο σώματα καὶ δύο πρόβατα· τότε δὲ οὐκ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα καταφάγωσι τὸν Δανιήλ.

33. καὶ ἦν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οὗτος ἥψησεν ἕψεμα, καὶ ἐνέθρυψεν ἄρτους εἰς σκάφην, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸ πεδίον ἀπενέγκαι τοῖς θερισταῖς.

34. Καὶ εἶπεν ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἀμβακούμ· ἀπένεγκε τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

35. Καὶ εἶπεν Ἀμβακούμ· Κύριε, Βαβυλῶνα οὐχ ἑώρακα, καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω ποῦ ἐστι.

36. Καὶ ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος Κυρίου τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, καὶ βαστάσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου, ἐν τῷ ῥοίζῳ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ.

χειρὸς

37. Καὶ ἐβόησεν Ἀμβακοὺμ, λέγων· Δανιὴλ Δανιὴλ, λάβε τὸ ἄριστον ὃ ἀπέστειλέ σοι ὁ Θεός.

38. Καὶ εἶπε Δανιήλ· ἐμνήσθης γάρ μου ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἀγαπῶντάς σε.

39. Καὶ ἀναστὰς Δανιὴλ ἔφαγεν· ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἀπεκατέστησε τὸν Ἀμβακοὺμ παραχρῆμα εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

ἐπὶ

40. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἦλθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πενθῆσαι τὸν Δανιὴλ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον καὶ ἐνέβλεψε· καὶ ἰδοὺ, Δανιὴλ καθήμενος.

41. Καὶ ἀναβοήσας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε· μέγας εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τοῦ Δανιὴλ, καὶ οὐκ ἔστιν πλὴν σοῦ ἄλλος.

42. Καὶ ἀνέσπασεν αὐτὸν, τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον, καὶ κατεβρώθησαν παραχρῆμα ἐνώπιον αὐτοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΔΑΝΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΟΥ.

v. 21. ἐπὶ τῇ τραπέζῃ.) ἐπὶ τῆς τραπέζης. v. 23. ἐν τῷ τόπῳ) abest. v. 26. μαχαίρης) μαχαίρας. v. 27. Δανιὴλ) ὁ Δανιήλ. ib. στῆρ) στέαρ. ib. ἰδοὺ) ἴδετε. v. 28. εἶπον) εἶπαν. ib. κατέστρεψεν) κατέσπασε. v. 30. ἀναγκασθεὶς) adjicit ὁ βασιλεύς. v. 31. ἐνέβαλον) ἔβαλον. v. 33. οὗτος) αὐτός. ib. ἐπορεύθη) ἐπορεύετο. v. 34. ἄγγελος) ὁ ἄγγελος. ib. πρὸς Ἀμβακούμ) τῷ Ἀμβακούμ. v. 35. ποῦ ἐστι.) abest. v. 36. ἄγγελος τῆς χειρὸς αὐτοῦ) ἄγγελος κυρίου τῆς κορυφῆς αὐτοῦ. v. 37. ἐβόησεν) adjicit Ἀμβακούμ. v. 39. ἐπὶ τὸν τόπον) εἰς τὸν τόπον. v. 41. πλὴν σοῦ ἄλλος.) ἄλλος πλὴν σοῦ. Subscriptio ab *Edit. Rom.* abest.